

အရှင်နေကာဘိဝံသ

၏

အမှတ်(၂၁)ကျမ်းစာ

ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ

စတုတ္ထအုပ်

ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာကို နိဿယ၊ အဓိပ္ပာယ်စုံလင်စွာဖြင့်
တန်ဆာဆင်ထားပါသည်။

{ တွဲဖက်ပို့ချရန် ပါဠိတော်နိဿယလည်း ပါသည်။ }

သာသနာ ၂၅၄၅

ကောဇာ ၁၃၆၃

ဧရစ် ၂၀၀၁

နယူးဘားမားအော့ပဆက်ပိဋကပုံနှိပ်တိုက်
အမရပူဇော်မြို့။

ကုဋိကာရသိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေနာတိ ကုဋိကာရသိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ-ထိုသိက္ခာပုဒ်၌၊ အာဠ
 ဝကာတိ - ကား၊ အာဠဝိရဋ္ဌေ - ဝိတိုင်း၌၊ ဇာတာ - မွေးဖွားကုန်သော၊
 ဒါရကာ-သူငယ်တို့သည်၊ အာဠဝကာနာမ-ကတို့မည်၏၊ [“အာဠဝိယံ+
 ဇာတာ အာဠဝကာ”ဟု ပြု၊] တေ-ထိုသူငယ်တို့သည်၊ ပဗ္ဗဇိတကာလေဝိ-
 ရှင်ရဟန်းပြုပြီးရာ အခါ၌လည်း၊ အာဠဝကာတွေဝ-ဟူ၍ သာလျှင်၊ ပညာ
 ယိသု-ထင်ရှားကုန်ပြီ၊ [အတွင်ရူဇိ ဘူတပဗ္ဗဝတိကနည်း၊] တေ-ထို အာဠဝိ
 တိုင်းသား ရဟန်းတို့ကို၊ သန္ဓာယ - ၍၊ အာဠဝကာ ဘိက္ခုတိ - ဟူ၍၊
 (သံဝိတိကာရေဟိ)ဝတ္ထံ၊ သညာစိကာယောတိ-ကား၊ သယံ-တိုင်း၊ ယာစိတွာ-
 ၍၊ ဝဟိတူပကရဏာယော - ယူအပ်သော အဆောက် အဦးရှိကုန်သော၊
 (ကုဋိကာယော-တို့ကို)၊ [ယာစိယန္တေတိ ယာစိကာ၊ ကျပစ္စည်း၊ ဣအာဂုံ၊
 ယကို ကပြု၊ သယံ+ယံစိကာ သညာစိကာ၊ သညာစိကာ(ကိုယ်တိုင် တောင်း
 အပ်သော အဆောက်အဦးတို့သည်၊) တောသံ အတ္ထိတိ သညာစိကာယော၊]
 ကာရာပေန္တိတိ-ကား၊ ကရောန္တိပိ-ကိုယ်တိုင်လည်း ဆောက်လုပ်ကြကုန်၏၊
 ကာရာပေန္တိပိ-န၏၊ တေ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ သာသနေ-၌၊ ဝိပဿနာရရဉ္စ-
 ဝိပဿနာရရ၎င်း၊ ဝါ-ထမ်းဆောင်အပ်သောဝိပဿနာတာဝန်၎င်း၊ ဝန္တ
 ရရဉ္စ-ရ၎င်း၊ ဝါ- ထမ်းဆောင်အပ်သော ကျမ်းစာ တာဝန်၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊
 ဒွေပိ-နသော၊ ရရာနိ-တာဝန်တို့ကို၊ ဆဇ္ဇေတွာ-စွန့်လွှတ်၍၊ နဝကမ္မမေဝ-
 အသစ်အလုပ်ကိုသာလျှင် ရရံ- တာဝန်ကို၊ ကတွာ-၍၊ ပဂ္ဂဏိံသု-ချီးမြှောက်
 ကြကုန်ပြီ(ကြီးစားကြကုန်ပြီ။)

အဿာမိကာယောတိ-ကား၊ အနိဿရာယော-အစိုးရသူ မရှိကုန်သော၊
 ကာရေတရာ-ပြုလုပ်စေတတ်သော၊ ဒါယကေန-ကျောင်းဒါယကာမှ၊ ဝိရဟိ
 တာယော-ကင်းကုန်သော၊ ဣတိ အတ္ထော၊ [အနိဿရာယောကိုပင် “ကာရေ
 တရာ ဒါယကေန ဝိရဟိတာယော ” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်၊ ဒါယကာ မရှိသော
 ကျောင်းသည် “အနိဿရ” မည်၏ - ဟူလို၊ ကရ+ဇာ + တု ပစ္စည်းဖြစ်၍
 နာဝိဘတ်ဖြင့် ဝိတရာကဲ့သို့ “ကာရေတရာ”ဟု ပါဠိမှန် ရှိစေ။] အတ္ထုဒ္ဓေသိ
 ကာယောတိ - ကား၊ အတ္တာနံ-ကို၊ ဥဒ္ဓိဿ - ရည်စူး၍၊ အတ္တနော - ၏၊
 အတ္တာယ-ငှါ၊ အာရဒ္ဓါယော - အားထုတ်အပ်ကုန်သော၊ ဣတိ အတ္ထော၊
 [အတ္တာနံ ဥဒ္ဓိဿကို “အတ္တနော အတ္တာယ” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်၊ ဥဒ္ဓိသိယတေတိ
 ဥဒ္ဓေသော၊ အတ္တာ + ဥဒ္ဓေသော ယာသန္တိ အတ္ထုဒ္ဓေသိကာယော၊ သမာ

သန္တကပစ္စည်း၊ အကို ဣပြု။] အပ္ပမာဏိကာယောတိ - ကား၊ ဣန္ဒြေကေန-
 ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော သစ်သားအစရှိသည်ဖြင့်၊ [ဣန္ဒြေကေနာတိ ဣ
 ကေန ဒါရုအာဒိနာ။] နိဋ္ဌံ-ပြီးဆုံးခြင်းသို့၊ ဝစ္ဆိဿန္တိ-နိလတံ၊ ဣတိ ဝေ-
 သို့၊ အပရိစ္ဆိန္ဒပမာဏာယော - မပိုင်-ဖြတ်အပ်သော ပမာဏရှိကုန်သော၊
 ဝါ-တနည်း၊ ဝုဒ္ဓိပ္ပမာဏာယော-တိုးပွားသောအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊
 မဟန္တပ္ပမာဏာယော-ကြီးကျယ်သော အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော၊ [ပါဠိ
 တော် "ကုဋိကာယော" ၌စပ်၊ နောက်နည်း၌ အသဒ္ဒါသည် ဝုခိအနက်ဟော။]
 ဣတိ အတ္ထော။

ဧတေသံ - ဤ ရဟန်းတို့၏၊ ယာစနာဝေ - တောင်းခြင်း သည်သာလျှင်၊
 ဗဟုလာ- များ၏၊ အညံ- တောင်းခြင်းမှ အခြားသော၊ ကမ္ဘံ- အလုပ်သည်၊
 မန္တံ-နည်း၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (တေ-ထိုရဟန်းတို့သည်) ယာစနဗဟုလာ-လ
 တို့မည်၏၊ ["သဗ္ဗဝါကျံ သာဝဓာရဏံ " နှင့်အညီ ဝေထည့်၍ "ယာစနာဝေ
 ဗဟုလာ ဧတေသန္တိ ယာစနဗဟုလာ" ဟု ပြု၊ ဝေ၏ နိဝတ္တေတဗ္ဗတ္ထကိုပြလို၍
 "မန္တံ အညံ ကမ္ဘံ" ဟု မိန့်သည်။] ဝေ-ဤအတူ၊ ဝိညတ္တိဗဟုလာ-များသော
 သိစေခြင်းရှိကုန်သော ရဟန်းတို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ- ကုန်၏၊ ["တောင်းခြင်း
 ကိုပင် မိမိအလိုရှိကြောင်း သိစေခြင်းဖြစ်၍ ဝိညတ္တိ ဟု ဆိုသည်။ ဝိညာပနံ
 ဝိညတ္တိ၊ ဝိညတ္တိဝေ+ဗဟုလာ ဧတေသံတိ ဝိညတ္တိဗဟုလာ" ဟုပြုပါ- ဟူလို။]

ပန-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤယာစနဗဟုလာ ဝိညတ္တိဗဟုလာပုဒ်တို့၌၊ အတ္ထတော-
 အားဖြင့်၊ နာနာကရဏံ - အသီးအခြား ပြုတတ်သော အထူးသည်၊ နတ္ထိ၊
 ဧတံ- ဤ ယာစနဗဟုလာ ဝိညတ္တိဗဟုလာ သဒ္ဒါသည်၊ အနေကက္ခတ္တံ-စွာ၊
 (ယာစန္ဒာနံ၌စပ်) ပုရိသံ-ကို၊ ဒေထ-နံ၊ ပုရိသတ္တကရံ-ယောက်ျား ပြုအပ်
 သောအလုပ်ကို၊ ဒေထ-နံ၊ ဣတိ-သို့၊ ယာစန္ဒာနံ-တောင်းကုန်သော ရဟန်း
 တို့ကို၊ အဓိဝေနံ - ဟောသောသဒ္ဒါတည်း၊ တတ္ထ - ထိုသို့တောင်းရာ၌၊ မူလ
 စူဠာယ-အရင်းမူလကိုဖြတ်ခြင်းအားဖြင့်၊ ပုရိသံ ယာစိတုံ နဝဇ္ဇတိ၊ သဟာယ
 တ္တာယ-အဖော်အကျိုးငှါ၎င်း၊ ကမ္မကရဏတ္တာယ-အလုပ်လုပ်ခြင်း အကျိုး
 ငှါ၎င်း၊ ပုရိသံ ဒေတာတိ ယာစိတုံ ဝဇ္ဇတိ။ [ဥစ္စာရှင်၌ ထိုဥစ္စာ မရှိအောင်
 အပိုင်တောင်းခြင်းကို "မူလစူဠာ" ဟု ဆိုသည်။]

ပုရိသေန-သည်၊ ကာတမ္ဘံ-ပြုထိုက်သော၊ ဟတ္ထကမ္ဘံ-ဟတ္ထကမ်ကို၊ ဝါ-
 လက်ဖြင့်ပြုထိုက်သောအလုပ်ကို၊ ပုရိသတ္တကရန္တိ-ရံဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ ("တံ-
 ထို ဟတ္ထကမ်ကို၊ ယာစိတုံ- ငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ- ၏" ဟု အချို့စာ၌ ပါ၏၊ ပုဟနံတူ

သည်။) ဟတ္ထကမ္မံနာမ-ကမ် မည်သည်။ ကိဗ္ဗိ- သော၊ ဝတ္ထု- အထည်ကိုယ် ဝတ္ထုသည်။ နဟောတိ- မဟုတ်၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ ဝိဂလဒ္ဒက မစ္ဆဗန္ဓကာ ဒိန်-သားမုဆိုး၊ ငါးတို့ကိုနှောင်ဖွဲ့တတ်သောတံငါအစရှိသူတို့၏ သကကမ္မံ- မိမိတို့၏ဥစ္စာဖြစ်သော အလုပ်ကို၊ ထပေတွာ-၍၊ အဝသေသံ-သော၊ သဗ္ဗ- အလုံးစုံသော လက်အမှုသည်။ ကပ္ပိယံ- အပ်၏၊ ဘန္ဓေ- တို့၊ ကိ- အဘယ် အကျိုးငှါ၊ အာဝတာ- ကြွလာကုန်သည်၊ အတ္ထ- ဖြစ်ပါကုန်သနည်း၊ ကေန- အဘယ်ဖြင့်၊ ကမ္မံ- ပြုဘွယ်ကိစ္စသည်။ (ဟောတိ- ရှိပါသနည်း) ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိတေဝု- မေးအပ်သော်၎င်း၊ အပုစ္ဆိတေဝါ- သော်၎င်း၊ ယာစိတုံ- ငှါ၊ ဝန္တတိ- အပ်၏၊ ဝိညတ္တိပစ္စယာ - မိမိအလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ကို သိစေခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ- တောင်းခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဒေါသော- (သူပေါ်ဒနဝိညတ္တိဒုက္ကဋ်) အပြစ်သည်၊ နတ္ထိ၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ ဝိဂလဒ္ဒကာဒယော- တို့ကို၊ သကကမ္မံ-ကို၊ န ယာစိတဗ္ဗာ- ကုန်၊ ဟတ္ထကမ္မံ- ကို၊ ဒေထ- နှံ၊ ဣတိ- သို့၊ အနိယမေတွာဝိ- မည်သည့်ဟတ္ထကမ်ဟု မသတ်မှတ် မှု၍လည်း၊ န ယာစိတဗ္ဗာ- နှံ၊ [အနိယမေတွာဝိ န ယာစိတဗ္ဗာတိ မနုဿာနံ အညထာ ဝါဟဿာဝိ (ရည်ရွယ်အပ်သောကိစ္စမှ တပါးသော အသတ် အဖြတ် ခိုင်းခြင်းစသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မှတ်ယူခြင်း၏လည်း၊) သမ္ပဝ တော ပုတ္တိ၊ သုဒ္ဓစိတ္တေန ပန ဟတ္ထကမ္မံ ယာစန္ဓဿ အာပတ္တိနာမ နတ္ထိ- ဋီကာ။]

ပုရိသတ္ထကံရံ။ ။ “ပုရိသေန+ကာတမ္မံ” ထောက်၍ “ပုရိသော ယေဝ ပုရိသတ္ထံ” ဟု သုတ္တကမ္မိတ်ပြုကာတမ္မံတိ ကရံ၊ ပုရိသတ္ထေန-ယောကျားသည်၊ ကရံ- ပြုထိုက်သော ကိစ္စတည်း၊ ပုရိသတ္ထကရံ၊ ဤ ပုရိသတ္ထကရကိုပင် “ဟတ္ထကမ္မံ” ဟုလည်း ခေါ်၏၊ ဟတ္ထေန-လက်ဖြင့်+ ကာတမ္မံ- ပြုထိုက်သော+ကမ္မံ- အလုပ်ကိစ္စတည်း၊ ဟတ္ထကမ္မံ- လက်ဖြင့်ပြုထိုက်သော လက်သွားကိစ္စ စသည်၊ ဟတ္ထကမ် (လက်အလုပ်) ကို တောင်း ပြီးမှ သူတို့က “ဘာလုပ်ရမှာပါလဲ” ဟု မေးလျှင် ပိုင်ရှင်မရှိသောတောမှ သစ်ပင်ကို ညွှန်ပြ၍ “သစ်သားကို ကပ္ပိပေးပါ၊ ညောင်ခေါက်ကို ကပ္ပိပေးပါ” ဤသို့စသည်ဖြင့် ခိုင်းကောင်း၏။

သကကမ္မံ။ ။ မုဆိုးစသူတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ဖြစ်သော သတ်ဖြတ်မှုကို “သက-မိမိဥစ္စာ ဖြစ်သော+ ကမ္မံ - အလုပ်” ဟု ဆိုသည်။ မုဆိုးစသူတို့ထံ ဟတ္ထကမ် တောင်းလိုလျှင် ကိစ္စကိုပြောပြ၍ “ကျောင်းမှာ မည်သည့်အလုပ်ရှိ၏၊ ထို အလုပ်အတွက် ဟတ္ထကံကို ပေးပါ” ဟုတောင်းရမည်။ ထိုသို့ကိစ္စကိုမပြောလျှင် သူတို့လုပ်နေကျ “ဟတ္ထကံဖြစ်သော သတ်မှုကို ပြုပေးလိမ့်မည်” ဟုလို။ [သကကမ္မံ န ယာစိတဗ္ဗာတိ ပါဏာတိပါတ သိက္ခာ ပဒရက္ခကတ္ထံ ပုတ္တိ။]

ဟိ-လဒ္ဓဒေါသ ထင်ရှားပြအံ့၊ ဧဝံ-သို့၊ (မည်သည့်ဟတ္ထကမ်ဟု မသတ်မှတ်ဘဲ)၊ ယာစိတာ-န်သော၊ တေ-ထို ဒါယကာတို့သည်၊ ဘန္တေသာဓု၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဥယျောဇေတွာ-ပြန်လွှတ်လိုက်၍၊ မိဂေပိ-တို့ကိုလည်း၊ မာရေတွာ အာဟာရေယျံ၊ ပန-အနွယကား၊ နိယ မေတွာ-၍၊ ဝိဟာရေ-၌၊ ကိဉ္စိ-သော၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်၊ အတ္ထိ၊ တတ္ထ-ထိုကျောင်း၌၊ ဟတ္ထကမ္မံ ဒေထ၊ ဣတိ-သို့၊ ယာစိတဗ္ဗာ-န်၏၊ ဖာလနင်္ဂလာ ဒိနိ-ထွန်သွား ထွန်တုံး အစရှိကုန်သော၊ ဥပကရဏာနိ- အဆောက်အဦတို့ကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ ကသိတုံဝါ-လယ်ထွန်ခြင်းငှာ သော်လည်းကောင်း၊ ဝပိတုံဝါ- စိုက်ပျိုးခြင်းငှာသော်လည်းကောင်း၊ လာယိတုံဝါ- ရိတ်ခြင်းငှာသော်လည်း ကောင်း၊ ဂစ္ဆန္တံ-သော၊ သကိစ္စပသုတံပိ-မိမိကိစ္စ၌ အားထုတ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ကဿကံဝါ-လယ်သမားကိုသော်လည်း ကောင်း၊ အညံဝါ- အခြား သူကိုသော် လည်းကောင်း၊ ကိဉ္စိဟတ္ထကမ္မံ ယာစိတုံ ဝဋ္ဋတေဝ၊ ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်သူသည်၊ (ဝိဟာရတိဉ္စစပ်) ဝိဃာသာဒေါ-စားကြွင်းစားသည်၊ (ဟုတွာ) ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ အညော ကောစိ၊ နိက္ကမ္မော-အလုပ်မရှိသူသည်၊ (ဟုတွာ) ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ နိရတ္ထကကထံ-အကျိုးမရှိသော စကားကို၊ ကထေန္တော-လျက်၊ နိဒ္ဒါယန္တော- အိပ်နေသူသည်၊ (ဟုတွာ) ဝါ၊ ဝိဟာရတိ-၏၊ ဧဝရူပံ-ဤသို့ သဘောရှိသူကို၊ အလုပ်လက်မဲ့သူကို၊) အယာစိတွာပိ-လည်း၊ ရေ-ဟေဒကော၊ ဧဟိ-လာလော့၊ ဣဒံဝါ ဣဒံဝါ-ဤအလုပ် ဤအလုပ်ကိုလည်း၊ ကရောဟိ-လုပ်ပေးလော့၊ ဣတိ- သို့၊ ယဒိစ္ဆကံ-တိုင်း၊ ကာရာပေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊) [သူ့အလုပ်နှင့်သူ နေသူကိုကား ရှေးဦးစွာ ဟတ္ထကမ်ကို မတောင်းဘဲ မခိုင်းကောင်း။]

ပန-ဆက်၊ ဟတ္ထကမ္မဿ-၏၊ သဗ္ဗကပ္ပိယဘာဝဒီပနတ္ထံ-အလုံးစုံ အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှာ [သဗ္ဗသော ကပ္ပိယဘာဝဒီပနတ္ထံ၊ ငိုကာ။] ဣမံ နယံ ကထေန္တိ (ကိံ)၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ပါသာဒံ- ပြာသာဒ်ကို၊ ကာရေတုကာမော-သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ) ထမ္မတ္တာယ- တိုင် အကျိုးငှာ၊ ပါသာဏကောဋ္ဌကာနံ-ကျောက်ဆစ်သမားတို့၏၊ ဃရံ ဂန္တော ဝတ္တ ဗ္ဗံ၊ (ကိံ)၊ ဥပါသက-ကာ၊ ဟတ္ထကမ္မံ လဒ္ဓံ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ ဣတိဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဘန္တေ၊ ကိံ-ကို၊ ကာတဗ္ဗံ-နည်း၊ ဣတိ-လျှောက်အံ့၊ ပါသာဏထမ္မော-တို့ကို၊ ဥဒ္ဓရိတွာ-ထုတ်ဆောင်၍၊ (ကျောက်တိုင် ထွက်ရာအရပ်မှ ထုတ်ဆောင်၍) ဒါတဗ္ဗာ-န်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောထိုက်၏၊ တေ-ထိုဒါယကာတို့သည်၊ ဥဒ္ဓရိတွာ၊ သစေ ဒေန္တိဝါ-ကုန်အံ့၊ ဥဒ္ဓရိတွာ၊ နိက္ခိတ္တေ-န်သော၊ အတ္တနော၊ ထမ္မေ-ကျောက်တိုင်တို့ကို၊ သစေ ဒေန္တိဝါ-န်အံ့၊ ဝဋ္ဋတိ-[မူလက တောမှ

ထုတ်ဆောင်ပေးစေလိုသော စိတ်စင်ကြယ်မှုကြောင့် သူတို့ပိုင် တိုင်တို့ကို ပေးသော်လည်း အပ်ပါ၏-ဟူလို။] ဘန္တေ၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဟတ္ထကမ္မံ၊ ကာတုံ၊ ခဏော- အခွင့်အခါသည်၊ နတ္ထိ-မရှိပါ၊ အညံ-အခြားသော ဒါယကာကို၊ ဥဒ္ဓရာပေထ- ထုတ်ဆောင်စေပါကုန်၊ တဿ-ထိုသူအား၊ မူလံ-အဖိုးအခကို၊ ဒဿာမ၊ ဣတိ-သို့၊ အထာပိ ဝဒန္တိ-အကယ်၍မူလည်း လျှောက်ကုန်အံ့၊ (ဒေဝသတိ) ဥဒ္ဓရာပေတွာ-၍၊ ပါသာဏထမ္ဘေ-တို့ကို၊ ဥဒ္ဓဋ္ဌမနုဿာနံ-ထုတ်ဆောင်သော လူတို့အား၊ မူလံ ဒေထာတိ ဝတ္တု ဝဋ္ဋတိ၊ ဧတေနေဝ ဥပါယေန၊ ပါသာဒ ဒါရူနံ-ပြာသာဒအလိုငှာ သစ်သားတို့၏၊ [ပါသာဒဿ+ဒါရ ပါသာဒဒါရု၊] အတ္ထာယ၊ ဝမုကီနံ-လက်သမားတို့၏၊ သန္တိကံ-သို့လည်းကောင်း၊ ဣဋ္ဌကတ္ထာယ-အုတ်အကျိုးငှာ၊ ဣဋ္ဌကဝမုကီနံ-ပန်းရန်သမားတို့၏၊ (သန္တိကံ) ဆဒနတ္ထာယ-အမိုးအကျိုးငှာ၊ ဂေဟတ္ထဒကာနံ-အိမ်မိုးတတ်သူတို့၏၊ (သန္တိကံ) စိတ္တကမ္မတ္ထာယ-ဆန်းကြယ်စွာ ပြုလုပ်အပ်သော ပန်းချီဆေးရုပ်အကျိုးငှာ၊ စိတ္တကာရာနံ-ပန်းချီသမားတို့၏၊ (သန္တိကံ)၊ ဣတိ-သို့၊ ယေန ယေန-အကြင်အကြင် အလုပ်ဖြင့်၊ အတ္ထော ဟောတိ၊ တဿ တဿ-ထိုထိုအလုပ်၏၊ အတ္ထာယ၊ တေသံ တေသံ သိပ္ပကာရကာနံ-ထိုထိုအတတ်သည်တို့၏၊ သန္တိကံ ဂန္ဓာ ဟတ္ထကမ္မံ ယာစိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

စ-ဆက်၊ ဟတ္ထကမ္မယာစနံဝသေန-ဟတ္ထကမ်ကို တောင်းခြင်းအစွမ်းဖြင့်၊ မူလစ္ဆေဇ္ဇာယဝါ-အမြစ်အရင်း၏ ပြတ်ခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဘတ္တဝေတနာနုပုဒါနေနဝါ-ထမင်းရိက္ခာကို ပေးခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ [မူလအတောင်းခံရသူတို့က သူတို့မအား၍ “အခြားသူကိုခိုင်းပါ၊ အဖိုးအခပေးလိုက်ပါမည်” ဟု လျှောက်၏၊ ပြီးသောအခါ သူတို့က ထမင်းရိက္ခာပေးခြင်းတည်း၊] လဒ္ဓမ္မိ-ရအပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော အဆောက်အဦကို၊ ဂဟေတုံ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ စ-ဆက်၊ အရညတော-မှ၊ အာဟရာပေန္တေန-ဆောင်စေသော ရဟန်းသည်၊ သဗ္ဗံ-သော၊ အနဇ္ဈာဝုတ္တကံ-သူတစ်ပါးတို့ မစိုးအုပ် မသိမ်းပိုက်အပ်သော သစ်ဝါး စသည်ကို၊ အာဟရောပေတဗ္ဗံ-ဆောင်ယူစေထိုက်၏၊ [အနဇ္ဈာဝုတ္တကန္တိ အပရိဂ္ဂဟိတံ (သူတစ်ပါးတို့ မသိမ်းပိုက်အပ်သော သစ်ဝါးစသည်)၊]

မူလံ ဒေထ။ ။ယသ္မာ မူလံ ဒဿာမာတိ တေဟိ ပဋ္ဌမံဝုတ္တတ္တာ ဝိညတ္တိနုဟောတိ၊ ယသ္မာစ မူလန္တံ ဘဏိတံ (အဖိုးဟု ပြောအပ်သော စကားသည်) သာမညဝစနတော-သာမညစကား၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဋေ၊ ဆန်၊ စပါး အားလုံးနှင့် ဆက်ဆံသောစကားဖြစ်သောကြောင့်)၊ အကပ္ပိယဝစနံ နုဟောတိ၊ တသ္မာ မူလံ ဒေထာတိ ဝတ္တု ဝဋ္ဋတိ။

စ - ဆက်၊ ကေဝလံ- မဇ္ဇဝိဋ္ဌ စသည်မဘက် သက်သက်၊ ပါသာဝံ - ကို၊ ကာရေတုကာမေန- ပြုစေလိုသော ရဟန်းသည်(သာ)၊ (ဟတ္ထကမ္မံ - ကို၊ ယာစိတဗ္ဗံ-တောင်းထိုက်သည်ကား၊ န-မဟုတ်သေး၊) မဇ္ဇဝိဋ္ဌ၊ ပေစိဝရာဒိနိ-ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ်၊ သပိတ်၊ ပုဝါရေစစ်၊ မမကရိုဏ်ရေစစ်၊ သက်န်းအစရှိသည်တို့ကို၊ ကာရာပေတုကာမေနာပိ-ရဟန်းသည်လည်း၊ ဒါရုလောဟ သုတ္တာဒိနိ-သစ်သား၊ သံ၊ အပ်ချည် အစရှိသည်တို့ကို၊ လဘိတွာ-၍၊ တေတေ သိပ္ပကာရကေ - တို့သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ- ၍၊ ဝုတ္တနယေနေဝ - ဖြင့်သာလျှင်၊ ဟတ္ထကမ္မံ-ကို၊ ယာစိတဗ္ဗံ-၏၊ စ-ဆက်၊ (တချို့ စာအုပ်၌ စ မပါ။) ဟတ္ထကမ္မ ယာစနဝသေန ၊ ပေ၊ ဝဟေတဗ္ဗံ- ယူကောင်း၏၊ ပန-ဆက်၊ ကာတုံ၊ သစေန ဣစ္ဆန္တိ၊ ဘတ္ထဝေတနံ- ကို၊ သစေ ပစ္စာသီသန္တိ-အကယ်၍ တောင့်တကြ ကုန်အံ့၊ (ဝေသတိ) အကပ္ပိယကဟာပဏာဒိ- အကပ္ပိယငွေ အစရှိသည်ကို၊ န ဒါတဗ္ဗံ-မပေးရာ၊ ဝါ- မပေးကောင်း၊ [လက်သွား စသည့်က အခ မရဘဲ မလုပ်လိုကြလျှင် အကပ္ပိယငွေကို မပေးကောင်း-ဟုလို၊] ဘိက္ခာစာရဝတ္ထေန- တောင်းခံလှည့်ခြင်း ဟူသော ကျင့်ဝတ်ဖြင့်၊ (ဆွမ်းခံသလို အိမ်ပေါက် သွား၍ ရပ်ခြင်း-ဟူသော ကျင့်ဝတ်ဖြင့်၊) တဏှာ၊ လာဒိနိ- တို့ကို၊ ပရိယေသိ တွာ ဒါတုံ ဝဇ္ဇတိ။

ဟတ္ထကမ္မဝသေန - ဖြင့်၊ ပတ္တံ-ကို၊ ကာရေတွာ - ပြီး၍၊ တထေဝ - ထို ဟတ္ထကမ္မ၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ ပါစေတွာ - ဖုတ်စေပြီး၍၊ နဝပတ္တဿ- ကျက်ပြီးခါစ ဖြစ်သော၊ ပတ္တဿ - ကို၊ ပုဉ္ဇနတေလတ္တာယ - သုတ်ကြောင်း ဆီအကျိုးငှါ၊ အန္တောဝါမံ-သို့၊ ပပိဋ္ဌေန-ဝင်သော ရဟန်းသည်၊ ဘိက္ခာယ- ငှါ၊ အာဝတော-၏၊ ဣတိ- သို့၊ သလ္လက္ခေတွာ - မှတ်ထင်၍၊ ယာဂုယာဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ ဘတ္ထေဝါ- ထမင်းကိုသော်၎င်း၊ အာနိတေ - အနီးသို့ ဆောင် အပ်သော်၊ ဟတ္ထေန- ဖြင့်၊ ပတ္တော - ကို၊ ပိဓာတဗ္ဗော - ပိတ်ထားထိုက်၏။ [ရှေးက သပိတ်ဖုံးမရှိသောကြောင့် လက်ဖြင့်ပိတ်သည်။] ဥပါသိကာ-ဆွမ်း လောင်းမည့် ဥပါသိကာမသည်၊ ဘန္တေ၊ ကိ-အဘယ်ပါနည်း၊ ဣတိ သစေ ပုစ္ဆတိ၊ (ဝေသတိ) ပတ္တော- သပိတ်သည်၊ ဝါ- က၊ နဝပတ္တော - ကျက်ပြီး ခါစတည်း၊ ပုဉ္ဇနတေလေန-ဖြင့်၊ အတ္ထော-အလိုရှိ၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗံ- ၏၊ သာ-သည်၊ ဘန္တေ၊ ဒေတိ၊ ဣတိ- လျှော့၍၊ ပတ္တံ ဝဟေတွာ တေလေန ပုဉ္ဇိ တွာ၊ ယာဂုယာဝါ-ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဘတ္ထဿဝါ - ဖြင့်သော်၎င်း၊ ပူရေတွာ သစေ ဒေတိ၊ (ဝေသတိ)၊ ဝိညတ္တိနာမ- တောင်းခြင်းမည်သည်၊ နဟောတိ၊ ဝဟေတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ ဣတိ-သို့၊ (“ဣမံ နယံ ကထေန္တိ” ဟု ပြန်အုပ်။)

ဘိက္ခု- တို့သည်၊ ပဂေဝ- စောစော၌ပင်၊ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ, အာသန သာလံ-သို့၊ ဂတိံ, အာသနံ-နေရာထိုင်ခုံကို၊ အပဿန္တာ - ကုန်လသော်၊ တိဋ္ဌန္တိ-ရပ်နေကုန်အံ့၊ တတ္ထ-ထိုသို့ ရပ်နေကြရာ၌၊ ဥပါသကာ - တို့သည်၊ ဌိတေ-န်သော၊ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဒိသွာ, သယမေဝ-အလိုလိုသာလျှင်၊(ရဟန်းက အယူမခိုင်းဘဲ)အာသနာနိစေအာဟာပေန္တိ၊[အိမ်မှာရှိသော လူငယ်များကို ဆောင်စေသည်-ဟူလို၊ အာဟရန္တိရှိလျှင် ကောင်း၏၊](ဝေံသတိ)နိသီဒိတွာ- ထိုင်ပြီး၍၊ ဝစ္ဆန္တေဟိ - ပြန်သွားကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ အာပုစ္ဆိတွာ ဝန္တဗ္ဗံ၊ အနာပုစ္ဆိတွာ , ဂတာနံပိ - ပြန်သွားကုန်သော ရဟန်းတို့၏လည်း၊ နဋ္ဌံ-ပျောက်သော ထိုင်ခုံသည်၊ဝီဝါ-အစားသည်၊ နဟောတိ၊[မိမိကမခိုင်းဘဲ ယူ၍ ပေးသောကြောင့် ရဟန်းမှာ တာဝန် မရှိရကား ပျောက်သော်လည်း အစားပေးဘွယ် မလို-ဟူလို၊] ပန - ထိုသို့ပင် ဝီဝါမဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အာပုစ္ဆိတွာ, ဝမနံ- သည်၊ ဝတ္ထိ - ကျင့်ဝတ်တည်း၊ ဘိက္ခုဟိ - တို့သည်၊ အာသနာနိ, အာဟရထ-ဆောင်ခဲ့ကြကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေဟိ - ပြောဆို အပ်ကုန်သော ဒါယကာတို့သည်၊ အာဟဋာနိ သစေ ဟောန္တိ၊ (ဝေံသတိ)၊ အာပုစ္ဆိတွာဝ ဝန္တဗ္ဗံ၊ အနာပုစ္ဆာ - ဘဲ၊ ဂတာနံ - တို့၏၊ ဝတ္ထဘေဒေါစ- ကျင့်ဝတ်ပျက်ခြင်းသည်၎င်း၊ နဋ္ဌံ-ပျော့သော ထိုင်ခုံသည်၊ ဝီဝါစ(ဟောတိ)၊ ဣတိ-မှတ်အပ်၏၊ အတ္ထရဏကောဇဝါဒီသုပိ-အခင်းကော်လော အစရှိသည် တို့၌လည်း၊ ဒေသဝနယော၊ မက္ခိကာယော-ယင်တို့သည်၊ ဗဟုကာ-န်သည်၊ ဟောန္တိ-န်အံ့၊ မက္ခိကာဗိဇနိံ - ယင်နှင့် ယပ်ကို၊ အာဟရထ- ဆောင်ယူခဲ့ ကြကုန်၊ ဣတိ - သို့၊ ဝတ္ထဗ္ဗံ - ပြောကောင်း၏၊ [ရွာတွင်း ဆွမ်းစား စရပ်၌ ယင်တွေ့ များနေ၍ ယပ်ယူခဲ့စမ်းပါ ဟု ဒကာများကို ခိုင်းကောင်းသည်- ဟူလို၊]ပုစိဓန္ဓသာခါဒိနိ-တမာခက်အစရှိသည်တို့ကို၊ အာဟရန္တိ-ဆောင်ယူ လာကုန်အံ့၊ [ယင်ချောက်ဘျီရန် ယပ်မရှိ၍ တမာခက်စသည်ကို ယူလာအံ့၊ ဝေံသတိ၊] ကပ္ပိယံ - အပ်စပ်သည်ကို၊ ကာရာပေတွာ - ပြုစေ၍၊ ပဋိဂ္ဂဟေ တဗ္ဗာနိ-အကပ်ခံထိုက်ကုန်၏။

ကပ္ပိယံ ကာရာပေတွာ ။ ။ သာခါယ လဂ္ဂရဇသ္မိံ ပတ္တေ ပတိတေပိ သာခံ ဆိန္ဒိတွာ ခါဒိတုကာမတာယပိ သတိ သုခပရိဘောဂဝတ္ထံ ဗုတ္တံ၊ သစ်ခက်၌ ငြိကပ်ပါ လာသော မြို့မို့သည် သပိတ်၌ကျလျှင် အကပ်ပျက်မည့် စိုးသောကြောင့်၎င်း၊ သစ်ခက် အညွန့်များကို စားလိုလျှင် အကပ်ခံပြီး ဖြစ်စေလိုသောကြောင့်၎င်း၊ အပင်ပေါက်မည့် သစ်ပင်ဖြစ်လျှင် ကပ္ပိပြီးဖြစ်စေလိုသောကြောင့်၎င်း၊ “ကပ္ပိယံ ကာရာပေတွာ ပဋိဂ္ဂဟေ တဗ္ဗာနိ”ဟု ဆိုသည်။

အာသနသာလာယ - ဆွမ်းစားစရပ်၌၊ ဥဒကဘာဇနံ - ရေးအိုးသည်။ ရိတ္တံ - အချည်းနှီးသည်။ ဝါ - ရေမရှိသည်။ ဟောတိ - အံ့၊ မေကရဏံ - ကို၊ ဂဏှ-ယူခဲ့လော၊ ဣတိ-သို့၊ န ဝတ္ထဗ္ဗံ (ကသွာ)၊ ဟိ (ယသွာ) မေကရဏံ - ကို၊ ရိတ္တဘာဇနေ - အချည်းနှီးသော အိုး၌၊ ပက္ခိပန္နော - သော်၊ ဝါ - ထည့်သောဥပါသကာသည်။ ဘိန္နေယျ-ခွဲမိရာ၏၊ (တသွာ န ဝတ္ထဗ္ဗံ)၊ [ရှေးက မေကရိဏ်ရေစစ်ကို ကြေးနီဖြင့်လုပ်၏၊ ယခုခေတ် ရေစစ်များထက် ကြီးမား၏၊ ထို့ကြောင့် ရေမရှိသောအိုး၌ကျလျှင် ရေအိုးကွဲနိုင်သည်။] ပန-အန္ဓယ ကား၊ နဒိ - သို့၊ ဂတ္တာ ဥဒကံ အာဟရ၊ ဣတိဝါ - သို့သော်၎င်း၊ တဠာကံ ဂတ္တာ ဥဒကံ အာဟရ၊ ဣတိဝါ - သို့သော်၎င်း၊ ဝတ္ထု ဝဇ္ဇတိ - သင့်၏၊ ဂေဟတော-မှ၊ အာဟရ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္ထု နေဝ ဝဇ္ဇတိ-မအပ်၊ အာဟရိ-ဆောင်ယူအပ်ပြီးသော ရေကို၊ န ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ - မသုံးဆောင်ကောင်း၊ [ဤ စကားကို ထောက်၍ ဣတိပင်္ဂါရိတ မဟုတ်သူ၏ ပစ္စည်းမှန်လျှင် ရေကိုမျှ မတောင်းကောင်း ဟု မှတ်။]

အာသနသာလာယံဝါ - ရွာတွင်း ဆွမ်းစားစရပ်၌ သော်၎င်း၊ အရည ကေဝါ - ၌သော်၎င်း၊ ဘတ္တကိစ္စံ ကရောနန္ဒဟိ - ပြုသော ရဟန်းတို့သည်၊ တတ္ထဇာတကံ-ထိုအရပ်၌ ပေါက်သော၊ အနုဇ္ဈာဂုတ္တကံ- တစုံတယေခံသည် မရိုးအုပ် မသိမ်းပိုက်အပ်သော၊ ယံကိဉ္ဇိ-သော၊ ဥတ္တရိဘင်္ဂါရဟံ-လက်သုတ် ဟင်းလျာလုပ်ထိုက်သော၊ ပတ္တံဝါ-သစ်ရွက်ကို၎င်း၊ ဖလံဝါ-ကို၎င်း၊ ကိဉ္ဇိ-သော၊ ကမ္မံ-ကို၊ ကရောနန္ဒံ - ပြုလုပ်နေသူကို၊ သစေ အာဟရာပေတိ၊ (ဧဝံ သတိ)တတ္ထကမ္မဝေနေ အာဟရာပေတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတံ ဝဇ္ဇတိ၊ [အလုပ်ရှိသူကို မခိုင်းကောင်း၍ တတ္ထကမ်ပြုဘို့ရန်ပြောပြီးမှ ထို ပိုင်ရှင်မဲ့ဟင်းရွက်စသည်ကို အယူခိုင်းရသည်။] ပန-ဆက်၊ အလန္တိဟိ-နံသော၊ ဘိက္ခုဟိဝါ-တို့ကို၎င်း၊ သာမဏေရေဟိဝါ-တို့ကို၎င်း၊ ဟတ္ထကမ္မံ န ကာရေတဗ္ဗံ-မပြုစေရာ၊ အယံ-ကား၊ တာဝ - ဝေါဏံ ဒေထ စသည်မှ ရှေးဥားစွာ၊ ပုရိသတ္ထကရေ - ၌၊

အလန္တိဟိ န ကာရာပေတဗ္ဗံ ။ ။ သာမညတော ဂုတ္တက္ကာ (အလန္တိကို မခိုင်း ကောင်း - ဟု သာမညဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) အတ္တနော အတ္တာယ ယံကိဉ္ဇိ ဟတ္ထကမ္မံ ကာရေတံ န ဝဇ္ဇတိ (အတွင်းစားဘို့ ဖြစ်စေ အပြင်သုံးဘို့ ဖြစ်စေ ဘာကိုမျှ မခိုင်းကောင်း) ။ ယံပန အလန္တိ နိဝါရိယမာနောပိ ဗီဇနာဒိံ ကရောတိ (မိမိအား ပြုမပေးဘို့ရန် တားပါလျက် ယပ်ခတ်ပေးမှု စသည်ကို ပြု၏) ။ တတ္ထ ဒေါသော နတ္ထိ၊ (ဝိမတိ) ။ ဤစကားကိုထောက်၍ ဝိနည်းရိရိပုဂ္ဂိုလ်များသည် အလန္တိသဒ္ဓမဏေတို့ကို ခိုင်းလေ့မရှိကြ။

နယော-တည်း၊ [ပါဠိတော်၌ “ပုရိသတ္တကရံ ဒေထ၊ ဝေါဏံဒေထ၊ သကဋံ ဒေထ” စသည်ဖြင့် လာ၏။]

ပန- ကား၊ ဝေါဏံ - ကို၊ အညာတကအပ္ပဝါရိတဋ္ဌာနတော - ဆွေမျိုး မတော်သူ , မဖိတ်မံသူတို့၏ အထံမှ၊ အာဟရပေတံ န ဝဇ္ဇတိ၊ အာဟရပေ ဝေန္တဿ-၏၊ ဒုက္ကဋ်-သည်၊(ဟောတိ) [အညာတကဝိညတ္တိဒုက္ကဋ်သင့်သည်- ဟူလို၊] ဉာတိပဝါရိတဋ္ဌာနတောပိ- မှလည်း၊ မူလစ္ဆန္ဒာယ - အရင်းအမြစ် ပြတ်ခြင်းအားဖြင့်၊ ဝါ- အပိုင်၊ ယာစိတုံ န ဝဇ္ဇတိ။ [“ဟတ္ထိဝဿဝဋ္ဌဝ ပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ ”ဟူသော ပါဠိတော်အရ နွားကို အပိုင် မတောင်းကောင်း။] တာဝကာလိက နယေန - တာဝကာလိက နည်းဖြင့်၊ [ခေတ္တခဏတောင်းသောနည်းဖြင့်၊] သဗ္ဗတ္ထ - အလုံးစုံသော တောင်းမှုဆိုင်ရာ ဌာန၌၊ (ယာစိတုံ) ဝဇ္ဇတိ၊ စ-ဆက်၊ ဝေ-သို့၊ အာဟရပိတံ - ဆောင်ယူစေ အပ်ပြီးသော၊ ဝေါဏံ-ကို၊ ရက္ခိတွာ-စောင့်ရှောက်၍၊ (စောရာဒိဥပဒ္ဒဝတော ရက္ခိတွာ) ဇဂ္ဂိတွာ - ကျွေးမွေး၍၊ [တိဏဒါနာဒိဟိ ဇဂ္ဂိတွာ၊] သာမိကာ- တို့ကို၊ ပဋိစ္စာပေတဋ္ဌာ - ပြန်၍အပ်ထိုက်ကုန်၏၊ အဿ- ထိုနွား၏၊ ပါဒေါ ဝါ-ခြေသည်သော်၎င်း၊ သိဂံ ဝါ- ဥျးချိုသည်သော်၎င်း၊ သစေ ဘိဇ္ဇတိဝါ- အကယ်မူ၍လည်း ကျိုးအံ့၊ သစေ နဿတိဝါ- အကယ်၍မူလည်း ပျက်စီးအံ့၊ သာမိကာ- နွားရှင်တို့သည်၊ စေ သမ္ပဋိစ္စန္တိ-နံအံ့၊ [ခြေကျိုးနေသောနွားကို ပြန်အပ်သည့်အခါ နွားရှင်တို့က ကျေကျေနပ်နပ် လက်ခံကုန်အံ့ - ဟူလို။] ဣစ္စေတံ ကုသလံ၊ နောစေ သမ္ပဋိစ္စန္တိ(ဝေံသတိ) ဝိဝါ ဟောတိ၊ တုမှာကံ ယေဝ- အရှင်ဘုရားတို့အားသာ၊ ဒေမာတိ သစေ ဝဒန္တိ(ဝေံသတိ) န သမ္ပဋိ ဣတဗ္ဗံ၊ [ပုဂ္ဂလိက လှူသောကြောင့် မသာယာကောင်း၍ လက်မခံရ ဟု ဆိုသည်။] ပန- အန္တယကား၊ ဝိဟာရဿ ဒေမာတိ ဝုတ္တေ၊ အာရာမိကာနံ - အာရာမစောင့်တို့အား၊ ဇဂ္ဂနတ္ထာယ- ငှါ၊ အာစိက္ခထ - ပြောလိုက်ကြကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္ထဗ္ဗံ-ရာ၏ [ဤနွားကို ကျောင်းအား လှူကြောင်းကို အာရာမ စောင့်တို့အား အသစ် အလှူ ရှင်တို့က ပြောလိုက်ကြပါ။ အာရာမစောင့်တို့က နွားကို စောင့်ရှောက် ကျွေးမွေးထားကြပါလိမ့်မည်-ဟူလို။]

သကဋံ- လှည်းကို၊ ဒေထ - ပါကုန်၊ ဣတိဝိ - သို့လည်း၊ အညာတအပ္ပ ပါရိတေ-တို့ကို၊ ဝတ္ထု-ငှါ၊ နဝဇ္ဇတိ၊ ဝိညတ္တိယေဝ-ဝိညတ်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဒုက္ကဋ်-သို့၊ အာပဇ္ဇတိ-၏၊ [ဝိညတ္တိ ဒုက္ကဋ်-ဟူလို၊] ပန-အန္တယကား၊ ဉာတိ ပဝါရိတဋ္ဌာနေ-ဋ္ဌံ၊(ဝတ္ထု-ငှါ)၊ ဝဇ္ဇတိ၊ တာဝကာလိကံ-အခိုက် အတန်မျှ၊ (သုံးဆောင်ရာ အခိုက်အတန်မျှ)၊ (ယာစိတုံ- ငှါ) ဝဇ္ဇတိ-၏၊ ကမ္မံ- ကို၊

ကတော-ပြီး၍၊ ပုန-ဖန်၊ ဒါတဗ္ဗ-ရာဇ်၊ နေမိအာဒိနိ-လှည်း၏ အကွပ် အစ
ရှိသော အဆောက်အဦးတို့သည်။ သစေ ဘိဇ္ဇန္တိ - အကယ်၍ ကျိုးကုန်အံ့၊
(ဝေံသတိ)၊ ပါကတိကာနိ - ပင်ကိုယ် အတိုင်းရှိသည်တို့ကို၊ ကတော - ပြီး၍၊
ဒါတဗ္ဗ-ပြန်ပေးရာဇ်၊ နဋ္ဌေ-လှည်းတစ်စီးလုံး ပျောက်လသော်၊ ဝိဝါ-အစား
သည်၊ ဟောတိ၊ (သကဋ် - ကို)၊ တုမှာကမေဝ - တို့အားသာလျှင်၊ ဒေမ-
လှူပါကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-သော်၊ ဒါရူဘဏ္ဍနာမ-သစ်ဘဏ္ဍာမည်သည်
ကို၊ သမ္ပုဋ်န္တိတုံ - ငှါ၊ ဝန္တတိ - ၏၊ [သစ်ဘဏ္ဍာဖြစ်သောကြောင့် လက်ခံ
ကောင်းသည်-ဟူလို] ဝါသိ၊ ပေ၊ နိခါဒနေသု-ဝဲခွင်၊ ပုဆိန်၊ ဒါးမ၊ ပေါက်တူး၊
ဆောက်တို့၌၊ သေ နယော- တည်း၊ [ငှါး၍ အလုပ်လုပ်ပြီးနောက် ပြန်ပေး
ရမည်၊ အပိုင်လှူလျှင်လည်း လက်ခံကောင်းသည် - ဟူလို၊] ပရပရိဂ္ဂဟိ
တေသု - သူတပါးတို့ သိမ်းပိုက်အပ်ကုန်သော၊ ဝလ္လိအာဒိသုစ - နွယ်အစရှိ
သည်တို့၌လည်း၊ (သေဝနယော- တည်း၊) [“သေနယော ဝါသိ၊ ပေ၊ နိခါဒါ
နေသု၊ ဝလ္လိအာဒိသုစ ပရပရိဂ္ဂဟိတေသု ” ဟု ၂ ဝါကျ ခွဲပါ၊ ထိုသို့ မခွဲလျှင်
ပရပရိဂ္ဂဟိတေသု ပုဒ်သည် “ဝါသိ၊ ပေ၊ နိခါဒနေသု” ပုဒ်၌လည်း လိုက်လိမ့်
မည်၊ ဝလ္လိအာဒိသုစ ပရပရိဂ္ဂဟိတေသု သေဝ နယောတိ ယောဇေတဗ္ဗံ-ရှေ
ဝါကျမှ သေဝနယောကို လိုက်ပါစေ-ဟူလို၊] စ-ဆက်၊ ဂရူဘဏ္ဍပဟောန
ကေသုဗေဝ-ဂရူဘဏ္ဍလောက်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝလ္လိအာဒိသု-
တို့၌၊ ဝိညတ္တိ-သည်၊ ဟောတိ၊ တတော - ထို ဂရူဘဏ္ဍလောက်သော နွယ်
စသည်တို့မှ၊ ဩရံ - အတွင်းဖြစ်သော နွယ်စသည်၌၊ (ဝိညတ္တိ-သည်၊) န
ဟောတိ၊ [ဝလ္လိအာဒိသု၌ အာဒိဖြင့် ဝေဠု၊ မုဉ္ဇ ပဗ္ဗေ တိဏ မတ္တိကတို့ကိုယူ၊
ဆေးဒါန်း စသော အချို့ ဝတ္ထုသည် သေးငယ်သော်လည်း အဘိုးများစွာ
ထိုက်တန်၏၊ ထို ဝတ္ထုမျိုးကိုကား မတောင်းကောင်း။]

ပန-ဆက်၊ အနဇ္ဈာဝုတ္တကံ-သူတပါးတို့ မစိုးအုပ် မသိမ်းပိုက်အပ်သော၊
ယံကိန္တိ - တစုံတခုသော နွယ်စသည်ကို၊ အာဟရာပေတံ ဝန္တတိ၊ ဟိ - မှန်၊
ရက္ခိတဝေါပိတဋ္ဌာနေယေဝ- စောင့်ရှောက်အပ်၊ လုံခြုံစေအပ်သော အရပ်
၌သာ၊ ဝိညတ္တိနာမ-ကို၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ သာ-ထို ဝိညတ်သည်၊ ဒီသု-ကုန်သော၊
ပစ္စယေသု-ဆွမ်းသင်္ကန်း ပစ္စည်းတို့၌၊ သဗ္ဗေန - အလုံးစုံသော အခြင်းအရာ
အားဖြင့်၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံ အကုန်အစဉ်၊ (ယာစိတံ) နဝန္တတိ၊ [ပရိကထာ
ဩကာ၊ နိမိတ်၊ အားလုံးပင် မအပ်-ဟူလို၊] သေနာသနပစ္စယေ ပန-ကျောင်း
ပစ္စည်း၌ကား၊ အာဟရာ- လော၊ ဒေဟိ- ပေးစမ်းလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝိညတ္တိ
မတ္တမေဝ - မိမိ အလိုရှိကြောင်းကို သိစေခြင်းမျှသည်သာ၊ ဝါ - ထိုက်ရိုက်

တောင်းခြင်းမျှသည်သာ၊ န ဝဋ္ဋတိ၊ ပရိကထောဘာသနိမိတ္တကမ္မာနိ - ပရိယာယ် ပြောမှု၊ အရောင်ပြုမှု၊ အရိပ်နိမိတ်ပြုမှုတို့သည်။ ဝဋ္ဋန္တိ - ကုန်၏၊ တတ္ထ - ထို ဥ ဖျိုး တို့တွင်၊ ဥပေါသထာဝါရံဝါ - ကိုသော်၎င်း၊ ဘောဇနသာလံဝါ-ဆွမ်းစားကျောင်းကိုသော်၎င်း၊ အညံ - သော၊ ယံကိရိန္ဒ - သော၊ သေနာသနံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ ဣစ္ဆတော-အလိုရှိသော ရဟန်းသည်။ ဝတ-စင်စစ်၊ ဣမသ္မိံ ဩကာသေ-၌၊ ဝေရူပံ - သော၊ သေနာသနံ-ကို၊ ကာတံ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ဣတိဝါ-သို့သော်၎င်း၊ ယုတ္တံ-သင့်၏၊ ဣတိဝါ-သော်၎င်း၊ အနုရူပံ-လျှောက်ပတ်၏၊ ဣတိဝါ-သော်၎င်း၊ ဣတိအာဒိနာ နယေန-ဖြင့်၊ ဝစနံ - ပရိယာယ် ပြောခြင်းသည်၊ ပရိကထာနာမ-ထာမည်၏၊ ဥပါသကာ-တို့၊ တုမေ ကုလိံ, ဝသထ-နိသနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မေးအံ့၊ ဘန္တေ, ပါသာဒေ-၌၊ ဝါ-အင့်တိုက်၌၊ (ဝသာမ)၊ ဣတိ - လျှောက်ကုန်အံ့၊ ဥပါသကာ - တို့၊ ဘိက္ခုနံပန-တို့အားကား၊ ပါသာဒေါ-သည်၊ နဝဋ္ဋတိကိံ - သလော၊ ဣတိ ဝေမာဒိဝစနံ - ဤသို့ အစရှိသော ပြောခြင်းမျိုးသည်၊ ဩဘာသောနာမ-သ မည်၏၊ မနုဿေ - ကျောင်းဆောက်နိုင်မည့် လူတို့ကို၊ ဒိသ္မာ-၍၊ ရဇ္ဇာ-ပနက်ကြီးကို၊ ပသာရေတိ-ဆန့်တန်းပြအံ့၊ ဝိလေ-ပနက်ဝတ်တို့ကို၊ အာကောဋ္ဌာပေတိ-ရိုက်နှက်စေအံ့၊ ဘန္တေ, ဣဒံ-ဤကြီးတန်းခြင်း, သစ်ဝတ်ရိုက်ခြင်းသည်၊ ကိံ - အဘယ်ပါနည်း၊ ဣတိ, ဝုတ္တေ-လျှော့အပ်သော်၊ ဣမ-ဤနေရာ၌၊ အာဝါသံ-ကျောင်းကို၊ ကရိဿာမ-နအံ့၊ ဣတိ ဝေမာဒိကရဏံ ပန- ဤသို့ အစရှိသော အရိပ်နိမိတ်ကို ပြုခြင်းသည်ကား၊ နိမိတ္တကမ္မနာမ-မည်၏၊ ဝိလာန ပစ္စယေပန - ဝိလာနအတွက် ဆေးပစ္စည်း၌ကား၊ ဝိညတ္တိဝိ - သည်လည်း၊ ဝဋ္ဋတိ၊ ပရိကထာဒီနိ- ပရိကထာ အစရှိသည်တို့သည်၊ ပဂေဝ-ရှေးဥျးမဆွ အစကပင်၊ (ဝဋ္ဋန္တိ)။

မနုဿာ ဥပဒ္ဓုတာ ယာစနာယ ဥပဒ္ဓုတာ ဝိညတ္တိယာတိ-ကား၊ တေသံ ဘိက္ခုနံ-ထိုအာဠာဝိတိုင်းသား ရဟန်းတို့၏၊ တာယ ယာစနာယ-ထိုတိုက်ရိုက်

ပရိကထော၊ မေ၊ ကမ္မာနိ။ ။ ပရိယာယေန+ကထနံ ပရိကထာ၊ ဤပရိကထာသည် ပရိယာယ်အားဖြင့် တိုက်ရိုက်ပြောခြင်း ဖြစ်သည်၊ ဥဇကမေဝ အကထေတွာ (တိုက်ရိုက် မပြောဘဲ) ယထာ အဓိပ္ပါယော ဝိဘူတော ဟောတိ၊ ဧဝံ (မိမိအလို ထင်ရှားလောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်) ဩဘာသနံ (အရောင်ပြုခြင်း)၊ ပစ္စယေ ဥဒ္ဓိဿ ယထာ အဓိပ္ပါယော ဝိညာယတိ၊ ဧဝံ နိမိတ္တကမ္မံ၊ [ကျောင်းသည် ပုဂ္ဂလိကဖြစ်စေကာမူ အများခိုကိုးရာဖြစ်သောကြောင့် “ကျောင်းပစ္စည်း၌ ပရိကထာ၊ ဩဘာသ, နိမိတ်များ ပြုကောင်း၏” ဟု ခွင့်ပြုဟန်တူသည်။

တောင်းခြင်းသည်၎င်း၊ တာယ ဝိညတ္တိယာစ - ထို မိမိအလိုရှိကြောင်းကို သိစေခြင်းသည်၎င်း၊ ဝိဠိတာ-နိဝဏ်အပ်ကုန်သည်၊(ဟုတွာ)၊ ဥဗ္ဗိဇ္ဇန္တိဝီတိ- ကား၊ ကိ - အဘယ်ကို၊ အာဟရာပေဿန္တိန - ဆောင်စေကုန် လတုံနည်း၊ ဣတိ- ဤသို့တော့၍၊ ဥဗ္ဗေဂံ-တုန်လှုပ်ခြင်းကို၊ ဣဉ္စနံ စလနံ-တုန်လှုပ်ခြင်းကို၊ ပဋိလဘန္တိ-နံ၏။[ဥဗ္ဗိဇ္ဇန္တိ၌ ဥ+ဝိဇီဇာတ်သည်၊ဘယ-ကမ္မန ၂ နက်ကို ဟော သော်လည်း ဘယအနက်ကို ဥတ္တသန္တိဖြင့် ပြုလတ် ဖြစ်သောကြောင့် ကမ္မန (စလန) အနက်ကို ဟောရသည်။] ဥတ္တသန္တိဝီတိ-ကား၊ အဟိ - မြေကို၊ ဒိသ္မာဝိယ-တွေ့ရသကဲ့သို့၊ သဟသာ , တသိတွာ-လန့်၍၊ ဥတ္တမန္တိ-ဖဲသွားကြ ကုန်၏။[ဥတ္တမန္တိတိ အပဝစ္ဆန္တိ-ငိုကာ။] ပလာယန္တိဝီတိ-ကား၊ ဒုရတော ၀- ခပ်ဝေးဝေးကပင်၊ ယေနတေနဝါ - ဟုတ်ဟုတ် ပြားပြားသော အရပ်သို့ လည်း၊(မြေပြားတည့်ရာအရပ်သို့လည်း၊)ပလာယန္တိ-ပြေးကြကုန်၏၊ အညေ နပိ ဝစ္ဆန္တိတိ-ကား၊ ယံ ခင်္ဂံ-ကို၊ ပဋိပန္နာ-သွားကုန်ပြီ၊ တံ-ထိုမိမိတို့သွားရာ လမ်းကို၊ ပဟာယ- ၍၊ နိဝတ္တိတွာ- ၍၊ ဝါမံဝါ- လက်ဝဲလမ်းကို သော်၎င်း၊ ဒက္ခိဏံဝါ - လကျာလမ်းကိုသော်၎င်း၊ ဝဟေတွာ ဝစ္ဆန္တိ။ [လမ်းလွဲသွား ကြသည်-ဟုလို၊]ဒွါရံပိ-ကိုလည်း၊ ထကေန္တိ-ပိတ်ထားကြကုန်၏။[ထကေန္တိ နောက်၌ “ပေယျာလ” ပါသည်၊ ထိုပေယျာလဖြင့် ပါဠိတော်လာစကားကို မြှုပ်ထားသည် ဟု မှတ်၊ တချို့စာအုပ်များ၌ကား ထို ပေယျာလ မပါ။]

ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေတိ- ကား၊ ဣတိ- ဤ ပါဠိတော်၌ လာသည့်အတိုင်း၊ ဘဝဝါ တေဘိက္ခူ ဂရဟိတွာ , တဒနုရူပံ-ထိုတောင်းခြင်းအားလျော်သော၊ ဓမ္မိံ ကထံ ကတွာ ပုနပိ , ဝိညတ္တိယာ- မိမိအလိုရှိကြောင်းကို သိစေခြင်း၏၊ ဝါ - တောင်းခြင်း၏၊ ဒေါသံ - အပြစ်ကို၊ ပါကင်္ဂံ - ထင်ရှားအောင်၊ ကုရ မာနော-သည်၊ (ဟုတွာ) ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေတိ အာဒိနာ - သော၊ ဣမိနာ နယေန- ဖြင့်၊ တိဏိဝတ္ထုနိ-တို့ကို၊ ဒသေသိ-ပြီ၊ တတ္ထ- ထို သုံးဝတ္ထုတို့တွင်၊ မဏိကဏ္ဍောတိ- ကား၊ သော နာဂရာဇာ- သည်၊ သဗ္ဗက-မဒဒံ- အလုံးစုံ အလိုရှိအပ်သောအကျိုးကိုပေးနိုင်သော၊ မဟဉ္စိ-သော၊ မဏိ -ကို၊ ကဏ္ဍေ- လည်ပင်း၌၊ ဝိဠန္တိတွာ-ပန်ဆင်၍၊ စရတိ ကိရ- လှည့်လည်သတတ်၊ တသ္မာ , မဏိကဏ္ဍောတွေဝ - ဟူ၍သာ၊ ပညာယိတ္ထ - ထင်ရှားပြီ၊ [မဏိ+ကဏ္ဍော အသာတိ မဏိကဏ္ဍော-လည်ပင်း၌ ပဒမြားတန်ဆာရှိသော နဂါးမင်း။] ဥပရိ၊ ပေ၊ အဋ္ဌာသီတိ (ဧတ္ထ)-ပါဠိ၌၊ (ဂုဠတ္ထိ)ကိရ (ဥဒ္ဓရိတွာ ဒသေမိ)၊ ဒိန္တံ - နံသော၊ တေသံ ဣသီနံ - တို့တွင်၊ ကနိဋ္ဌော- ညီငယ်ဖြစ်သော၊ သော ဣသိ - သည်၊ မေတ္တာဝိဟာရီ - မေတ္တာဖြင့် နေလေ့ရှိသည်၊ အဟောသိ၊

တသ္မာ၊ နာဂရာဇာ-သည၊ နဒိတော-မှ၊ ဥတ္တရိတွာ-တက်ပြီး၍၊ ဒေဝဝဏ္ဏ-
 နတ်အသွင်ကို၊ နိဗ္ဗိနိတွာ- ဖန်ဆင်း၍၊ တဿ- ထို ရသေ့ကလေး၏၊ သန္တိ
 ကေ-၌၊ နိသီဒိတွာ-၍၊ သမ္မောဒနိယံ- ဝမ်းမြောက်ထိုက်သော၊ ကထံ- ကို၊
 ကတွာ- ပြီး၍၊ တံဒေဝဝဏ္ဏ-ကို၊ ပဟာယ-၍၊ သကဝဏ္ဏမေဝ- မိမိအသွင်သို့
 သာ၊ (မိမိနဂါးအသွင်သို့သာ) ဥပဂတိာ - ကပ်ရောက်၍၊ တံဇဿိ - ကို၊
 ပရိက္ခိပိတွာ-ကိုယ်ဖြင့် ရစ်ပတ်၍၊ ပသန္နာကာရံ-ကြည်ညိုသူတို့ ပြုထိုက်သော
 ကိစ္စကို၊ [ပသန္နေဟိ ကာတဗ္ဗ ကိစ္စံ။] ကရောန္တော- လျက်၊ ဥပရိမုဒ္ဒနိ - ၌၊
 မဟန္တံ-သော၊ ဖဏံ-ပါးပျဉ်းကို၊ ကရိတွာ၊ ဆတ္တံ-ကို၊ ဓာရယမာနောဝိယ-
 ဆောဇီးသကဲ့သို့၊ မုဟုတ္တံ ဌတွာ ပတ္တမတိ၊ တေန - ကြောင့်၊ ဥပရိ ပပေ၊
 အဋ္ဌာသီတိ- ဟူ၍၊ (သံဂီတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ၊ မဏိဓဿ ကဏ္ဍေ ပိဋ္ဌန္နနန္တိ-
 ကား၊ အဿ-ထိုနဂါး၏၊ ကဏ္ဍေ-၌ ပိဋ္ဌန္တိတံ-ပန်ဆင်အပ်သော၊ အာမုတ္တံ-
 စွပ်အပ်သော၊ (မဏိ - ကို၊ ပဿာမိ - မြင်ပါ၏) ဣတိအတ္ထော - နက်၊
 [အာမုတ္တံ၌ အာပုဗ္ဗ မုစဓာတ်၊ တပစ္စည်းကို ဣပ္ပိ။] ကေမန္တံ အဋ္ဌာသီတိ-
 ကား၊ တေန ဒေဝဝဏ္ဏေန- ထိုနတ်အသွင်ဖြင့်၊ [ရှေးလာစဉ် အခါတုန်းက
 ဖန်ဆင်းနေကျ နတ်အသွင် ဟု သိစေလိုသောကြောင့် “တေန” ဟု တ
 သဒ္ဓါဖြင့် ညွှန်ပြသည်။] အာဂတိာ - ၍၊ တာပသေန - နှင့်၊ သဒ္ဓိံ - ကွ၊
 သမ္မောဒမာနော-လွန်စွာဝမ်းမြောက်သည်၊ ဝါ-ရောနှောမိသည်၊ (ဟုတွာ)၊
 ကေသိံ ပဒေသေ-၌၊ အဋ္ဌာသိ-ပြီ။

• ဝါဒိတော်မှတ်ချက် ။ ။ ဝါဒိတော်ဝယ် “မဏိနာ မေ အတ္ထော” ဟု ရှိ၏၊
 ရသေ့ကလေးမှာ ပဒမြားကို အလိုရှိသည်မဟုတ်၊ နဂါးမလာခြင်းကိုသာ အလိုရှိသည်၊
 သို့သော် ပဒမြားကိုတောင်းလျှင် နဂါးလာတော့မည် မဟုတ်ရကား အကျိုးမလာ
 ခြင်းကို အကြောင်း၌ တင်စား၍ ဖလူပစာရအားဖြင့် “မဏိနာ မေ အတ္ထော” ဟု
 ပြောသည်၊ တနည်း-“ဥါနမောဗုဒ္ဓဿ” ကဲ့သို့ “ဥါ နမေ သိဝါယ” စသည်ဖြင့် ပုဏ္ဏား
 တို့ မန္တာန်ရွတ်ရာဝယ် တကယ်ပင် ဘုရားကို ရှိခိုးလိုစိတ် မရှိသော်လည်း ရွတ်ရိုးထုံးစံ
 အတိုင်း ရွတ်သကဲ့သို့၊ ပဒမြားကို တောင်းရာ၌လည်း တကယ်လိုချင်စိတ် မရှိစေကာမူ
 တောင်းသောအခါ ပြောရိုးထုံးစံအတိုင်း “မဏိနာ မေ အတ္ထော” ဟု ပြောသည်။

သာရတ္ထ။ ။ မဏိယာစနာယ (ပဒမြားတောင်းသည့်အတွက်) တဿ အနာ
 ဝမနေန အတ္တနော ဝစိ ဟောတိ (မိမိမှာ တိုးပွားခြင်းဟူသော အကျိုး ဖြစ်၏) ၊
 ဣတိ ဝုတ္တံ-မဏိနာ မေ အတ္ထောတိ၊ မန္တပဒနိဟာရေန ဝါ တထာ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ တနည်း၊
 ပုဏ္ဏားတို့ မန္တာန်ရွတ်ပုံနည်းအားဖြင့် ထို မဏိနာ မေ အတ္ထောဟု ဆိုအပ်ပြီး-ဟု မှတ်။
 [ပိမတိ၌ကား “ပတ္တေန မေ အတ္ထော” ၌ ဤအဓိပ္ပါယ်ကို ဖွင့်သည်။ “မန္တပဒနိဟာ
 ရေန” အရာဝယ် “သောတ္ထိယာနံ မန္တပဒဝသေန-ပုဏ္ဏားတို့၏ မန္တာန်ပဒရွတ်နည်း
 အစွမ်းအားဖြင့်” ဟု ဆိုခြင်းသာတူ၏။]

မမန္တပါနန္တိ- ကား၊ မမ- ငါ၏၊ ဝါ-ငါ့မှာ၊ အန္တု- စားဘွယ်သည်၎င်း၊ ပါနန္တိ- သောက်ဘွယ်သည်၎င်း၊ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ၌စပ်၊) ဝိပုလန္တိ- ကား၊ ဗဟုလိ- ဖျားစွာသော၊ ဥဋ္ဌာရန္တိ- ကား၊ ပဏီတံ- မွန်မြတ်သော၊ (အန္တုပါနန္တိစပ်၊) အတိယာစ ကောသီတိ- ကား၊ အတိဝိယ- လျှင်၊ ယာစကော- တောင်းတတ်သည်၊ အသိ၊ ပုနပ္ပနံ, ယာစသိ-တောင်းတိ၏၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ သုသုတိ- ကား၊ တရုဏော-နုပျိုသော၊ ထာမသမ္ပန္နော-အားအစွမ်းနှင့် ပြည့်စုံသော၊ ယောဗ္ဗနပ္ပတ္တ ပုရိသော - ကောင်းသောအရွယ်သို့ ရောက်သောယောက်ျားသည်၊ (ပါဠိတော် “တာသေသိ”၌ စပ်၊) ကာဠသိလာ - ကျောက်ညိုကို၊ သက္ကရာ - ရာဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ တတ္ထ - ထို ကျောက်ညို၌၊ ဓောတော- သွေးအပ်သော၊ အသိ - သန်လျက်ကို၊ သက္ကရာဓောတော နာမာတိ - တမည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ အဿ- ထိုယောက်ျား၏၊ ပါဏိမိ- ၌၊ သက္ကရာဓောတော-ကျောံညို၌ သွေးအပ်သော သန်လျက်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ (သော), သက္ကရာဓောတပါဏိ-မည်၏၊ ပါသာဏေ- ဒါးသွေးကျောက်၌၊ ဓောတနိသိတ ခဂ္ဂဟတ္ထော - လက်၌ သွေးအပ်သော ထက်စွာသောသန်လျက် ရှိသော၊ (ပါဠိတော် “ သုသု”၌စပ်၊) ဣတိအတ္ထော၊ အသိဟတ္ထော- လက်၌ သန်လျက်ရှိသော၊ သော ပုရိသော-သည်၊ တာသေယျ ယထာ- ထိတ်လန့်စေရာသကဲ့သို့၊ ဝေ- တူ၊ မံ- ငါ့ကို၊ သေလံ - ပဒြားကျောက်ကို၊ ယာစမာနော - လျက်၊ မဏိ-ကို၊ ယာစန္ဒော-လျက်၊ တာသေသိ-ပြီ၊ ဣတိအတ္ထော။

န တံ ယာစေတိ- ကား၊ တံ-ထို အရာဝတ္ထုကို၊ န ယာစေယျ-ရာ၊ ကတရံ-ကို၊ (န ယာစေယျ-နည်း၊) ဗာဿ ပိယံ ဇိဝိသေတိ-ကား၊ ယံ-အကြင် အရာဝတ္ထုကို၊ အဿ သတ္တဿ-ထို ဥစ္စာရှင်သတ္တသည့်၊ ပိယံ-ချစ်အပ်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဇာနေယျ- ၏၊ (တံ- ကို၊ န ယာစေယျ)၊ [ဇိဝိသေဝယ် “ဟရ”ဓာတ်၊ တနည်း— ဇိဝတ်ဖြစ်သော်လည်း ဓာတုနံ အနေကတ္ထတ္ထာအရ ဤနေရာ၌ ဇာနနအနက်ကို ဟော၏၊ ထို့ကြောင့် “ဇိဝိသေ”ကို “ဇာနေယျ”ဟု ဖွင့်၏၊ ယဿကို “ယံ+အဿ”ဟု ပုဒ်ဖြတ်။] ကိမင်္ဂံ ပန မနုဿဘူတာနံတိ- ကား၊ မနုဿဘူတာနံ-လူဖြစ်၍ ဖြစ်သူတို့၏၊ ဝါ-တို့မှာ၊ အမနာပါ-မမြတ်နိုးခြင်းသည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ-သို့၊ ဣ-ဤလူတို့၏မမြတ်နိုးခြင်း၌၊ ဝတ္ထုဗ္ဗိ-ဆိုဘွယ် စကားသည်၊ ကိမေဝ-အဘယ်မှာ ရှိပါတော့အံ့နည်း။

သကုဏသံဃဿ သဒ္ဓေန ဥဗ္ဗာဠောတိ-ကား၊ သော သကုဏသံဃော-ထို ငှက်အပေါင်းသည်၊ ပဌမယာမဉ္ဇ - ညဉ့်ဥားယာမိ၌၎င်း၊ ပစ္ဆိမယာမဉ္ဇ- မိုးသောက်ယာမိ၌၎င်း၊ နိရန္တရံ - အဆက်မပြတ်၊ သဒ္ဓမေဝ - အသံကိုသာ၊

ကရောတိကိရ-သတတ်၊ သောဘိက္ခု-သည်၊ တေန သဒ္ဓေန-သည်၊ ဝိဇ္ဇိတော-
 နှိဝစက်အပ်သည်၊ ဟုတွာ ဘဂဝတော သန္တိကံ အဂမာသိ - ပြီ၊ တေန -
 ကြောင့်၊ ယေနာဟံ တေနပသကံမိတိ - ဟူ၍၊ (ဘဂဝါ) အာဟ - မိန့်တော်
 မူပြီ၊ ကုတောစ၊ ပေ၊ အာဂစ္ဆသီတိ ဣတ္ထ - ပါဠိ၌၊ နိသိန္နော - ထိုင်နေသော၊
 သောဘိက္ခု-သည်၊ န အာဂစ္ဆတိ-လာဆဲမဟုတ်၊ ပန- ထိုသို့ လာဆဲမဟုတ်
 ပါသော်လည်း၊ ဝတ္ထမာန သမိပေ-ပစ္စုပ္ပန်၏ အနီးဖြစ်သောအတိတ်၌၊ ဝေ-
 ဣသို၊ ကုတော၊ ပေ၊ အာဂစ္ဆသီဟူ၍၊ ဝတ္ထိ၊ လတ္တတိ-အပ်၏၊ [ပစ္စုပ္ပန်အနီး
 ဖြစ်၍ လာပြီးအတိတ်ကို “အာဂစ္ဆသီ” ဟု ဝတ္ထမာန်ဝိဘတ်ဖြင့် မိန့်သည်၊
 ဝတ္ထမာန် ၄ မျိုးတွင် သမိပဝတ္ထမာန်တည်း။] တေန-ကြောင့်၊ ကုတောစ တံ
 ဘိက္ခု အာဂစ္ဆသီတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ၊ ကုတော-မှ၊ အာဂတော-
 လာခဲ့သည်၊ အသိ - ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိအတ္ထော၊ တတော၊ ပေ၊ အာဂစ္ဆမိတိ
 ဣတ္ထာပိ-ပါဠိ၌လည်း၊ သောဝေ နယော-တည်း၊ (သမိပဝတ္ထမာန်ပင်-ဟူလို။)

ဥဗ္ဗာဠောတိ - ကား၊ ဝိဇ္ဇိတော - နှိဝစက်အပ်သည်၊ ဥက္ကဏ္ဍာပိတော-
 ပျင်းရိစေအပ်သည်၊ ဟုတွာ-၍၊ ဣတိအတ္ထော-နက်၊ [ဥ+ဝဟဓာတ်၊ ကာရိတ်
 ဣ၊ တ ပစ္စည်းသည် “ထွက်သွားစေအပ်” ဟု သဒ္ဓါနက် ဖြစ်သော်လည်း
 “နှိဝစက်အပ်” ဟု အဓိပ္ပါယ်နက်ဖွင့်သည်။] သော သကုဏသံသော ဘိက္ခု
 ပတ္တိ ယာစတိတိတ္ထေ - ၌၊ တေ သကုဏာ- ထိုငှက်တို့သည်၊ ဘိက္ခုနော- ၏
 ဝစနံ-(တောင်းကြောင်း)စကားကို၊ န ဇာနန္တိ-နားမလည်ကုန်၊ ပန- ထိုသို့
 ပင် နားမလည်ပါကုန်သော်လည်း၊ ဘဂဝါ - သည်၊ အတ္တနော- ၏၊ အာနု
 ဘာဝေန- ဖြင့်၊ ယထာ- အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုလသော်၊ ဇာနန္တိ-
 နားလည်ကုန်၏၊ တထာ-ထို နားလည်နိုင်လေသံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊
 အကာသိ - မူပြီ၊ အပါဟံ တေန ဇာနာမိတိ - ကား၊ အဟံ-သည်၊ တေဇနေ
 အပိ-ထိုလူတို့ကိုလည်း၊ (န ဇာနာမိ၌စပ်)၊ ဣမေ-ဤသူတို့သည်၊ ကေ-မည်သူ
 မည်ဝါတို့တည်း၊ ဣတိဝါ-ဤသို့၎င်း၊ ဣမေ-တို့သည်၊ ကဿ-မည်သူမည်ဝါ
 ၏ (သားသီးတို့တည်း)၊ ဣတိဝါ- ၎င်း၊ န ဇာနာမိ - မသိ၊ သင်္ဂမ္မ ယာစန္တိ
 တိ-ကား၊ သမာဂတိဉာ-အညီအညွတ်လာရောက်၍၊ (သင်္ဂမ္မ၏ သဒ္ဓတ္ထ)၊ ဝဂ္ဂ
 ဝဂ္ဂါ-အစုအစုတို့သည်၊ ဟုတွာ-၍၊ (သင်္ဂမ္မ၏ အဓိပ္ပါယ်တ္ထ)၊ ယာစန္တိ-န်၏၊
 ယာစကော အပ္ပိယော ဟောတိတိ-ကား၊ ယော-သည်၊ ယာစတိ-၏၊ သော-
 ထို တောင်းသူသည်၊ အပ္ပိယော- မချစ်အပ်သည်၊ ဟောတိ- ၏၊ ယာစံ အဒဒ
 မပ္ပိယောတိ (ဣတ္ထ)-ဤပါဠိ၌၊ ယာစိတံ-တောင်းအပ်သောဝတ္ထုကို၊ ယာစ
 န္တိ-ယာစံဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ယာစိတံ - သော၊ အတ္ထံ- ဥစ္စာကို၊ [အတ္ထသဒ္ဓါ ဓန

အနက်ဟောတည်း။] အဒဒန္တောပိ-မပေးသူသည်လည်း၊ အပ္ပိယော-မချစ်အပ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ အထဝါ- ကား၊ ယာစန္တိ - ကား၊ ယာစန္တဿ-တောင်းသူအား၊ အဒဒမပ္ပိယောတိ-ကား၊ အဒဒန္တော-မပေးသူသည်၊ အပ္ပိယော ဟောတိ၊ မာ မေ ဝိဒေသနာ အဟူတိ- ကား၊ မေ- (သားဖြစ်သော) ကျွန်တော်၏၊ အပ္ပိယဘာဝေါ-မချစ်အပ်သူ၏အဖြစ်သည်၊ မာအဟု-မဖြစ်ပါစေလင့်၊ အဟံ- ကျွန်တော်သည်၊ တဝဝါ- သင်ဘခင်၏၎င်း၊ တွံ- သင်ဘခင်သည်၊ မမဝါ-၏၎င်း၊ ဝိဒေသော အပ္ပိယော-မချစ်အပ်သူသည်၊ မာ အဟောသိ၊ ဣတိ အတ္ထော။ [ဝိဒေသော၌ ကံဟော ဣပစ္စည်း။]

ဒုဿံဟရာနိတိ-ကား၊ ကသိဂေါရက္ခာဒိဟိ-လယ်ထွန်ခြင်း၊ နွားကျောင်းခြင်း အစရှိကုန်သော၊ ဥပါယေဟိ- အကြောင်းနည်းလမ်းတို့ဖြင့်၊ ဒုက္ခေန-ဆင်းရဲသဖြင့်၊ သံဟရဏိယာနိ - စုဆောင်းအပ်ကုန်သော၊ (ပါဠိတော် “ဘောဂါနိ” ၌စပ်။) သညာစိကာယ ပန ဘိက္ခုနာတိတ္ထေ - ၌၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ ပဝတ္တိတယာစနာ-ဖြစ်စေအပ်သော တောင်းခြင်းကို၊ သညာစိကာနာမ-မည်၏ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ တသ္မာ, သညာစိကာယာတိ (တ္ထေ)-ပါဠိ၌၊

ယာစံ အဒဒံ။ ။ “ယာစိယတေ-တောင်းအပ်၏၊ ဣတိ ယာစံ”ဟု ကမ္မသာနေပြု၊ တောင်းအပ်သောဝတ္ထုကို အရကောက်စေလို၍ “ယာစန္တိ ယာစိတံ ဝုစ္စတိ”ဟု ပဌမဗွဒ်သည်၊ ယာစခေတ်, အပစ္စည်း၊ “ယာစံ-တောင်းအပ်သောဝတ္ထုကို”ဟု ပေး၊ ဒဒံ၌ ဒါဓာတ် အန္တပစ္စည်းဟု သိစေလို၍ “အဒဒန္တော” ဟု ဗွဒ်သည်၊ တောင်းသူနှင့် အပ္ပိယချင်းတူသောကြောင့် “အဒဒန္တောပိ”ဟု သမ္ပိဏ္ဍနတ္ထဝိသဒ္ဓါကို ထည့်၍ ဗွဒ်သည်။

အထဝါ။ ။ ဤနည်း၌ကား ယာစံ၌ အန္တပစ္စည်း၊ ပဌမာဝိဘတ်သည် သမ္ပဒါနိ အနက်၌သက်၏ ဟု သိစေလို၍၊ တနည်း - စတုတ္ထိဝိဘတ်မှ ပဌမာဝိဘတ် ပြန်သော ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသ ဟု သိစေလို၍ ယာစန္တိ ယာစန္တဿ”ဟု ဗွဒ်သည်။

ဝိဒေသနာ အဟု။ ။ ဒိသဓာတ်သည် အပ္ပိတိအနက်ကိုလည်း ဟော၏၊ ဒိသိယတေ-မှန်းခြင်း၊ ဒိသနာ-ခြင်း၊ ဒိ၌ ဣကို ပြေ၍ “ဒေသနာ”ဟု ဖြစ်၏၊ ဝိသေသေန+ဒေသနာ ဝိဒေသနာ”ဟု ပြု၊ ဝိဒေသနာကို “အပ္ပိယဘာဝေါ” ဟု ဘာဝသဒ္ဓါဖြင့် ဗွဒ်သောကြောင့် ဘာဝသာနေကြိရသည်၊ ဘူဝါဒိဂိုဏ်းဖြစ်၍ “ဒေသနာ”ဟု မရှိနိုင်၊ အဟု၌ အဇ္ဈတ္တနိ ဤကို ဥပြုဟု သိစေလို၍ အဟောသီဟု ဗွဒ်သည်။

သယံ ပေ၊ ဝုစ္စတိ။ ။ “သံ+ယာစိကာ” ၌ သံသည် “မိမိဟူသောအနက်ကို ဟောသော တတိယတ္ထ နိပါတ်ပုဒ်တည်း” ဟု ၎င်း, “ယာစိကာ” ၌ ဣပစ္စည်းသည် “ဘောအနက်ဟော”ဟု ၎င်း, သံ+ယာစိကာ ။ ပုဒ်အလယ်၌ “ပဝတ္တိတာ ပုဒ်ကြောသော မဇ္ဈေလောဝိသမာသိ” ဟု ၎င်း သိစေလို၍ “သယံ+ပဝတ္တိတာ+ယာစနာ”ဟု ဗွဒ်။ [“ယာစနာ - ခြင်း၊ (ဏုကြောင့် ဣလ၌ ! ယ ကို ကပြု)၊ သယံ+ပဝတ္တိတာယ၌စိကာ သံယ၌စိကာ”ဟု ပြု။]

အတ္တနော-၏ယာစနာယ-ဖြင့်၊ ဣတိဝုတ္တိဟောတိ၊ သယံ၊ ယာစိတကေဟိ-
 တောင်းအပ်ကုန်သော၊ ဥပကရဏေဟိ- ဒါးစသော အဆေခံအဥျးတို့ဖြင့်၊
 ဣတိအတ္ထော၊ ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ၊ သာ-ထိုကုသိုလ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ သယံ၊ ယာစိတ
 ကေဟိ - တောင်းအပ်သော အဆောက်အဥျးတို့ဖြင့်၊ ကယိရမာနာ- ပြုအပ်
 သော်၊ သယံ၊ ယာစိတွာ-၍၊ ကယိရမာနာ-ပြုအပ်သည်မည်သည်၊ ဟောတိ၊
 တသ္မာ၊ တံ အတ္တပရိယာယံ-ထို ပရိယာယ်အနက်ကို၊ ဒသေတုံ၊ သယံ ယာစိ
 တွာ ပုရိသဗ္ဗိတိ - ဟူ၍၊ ဝေ - ဤသို့၊ အဿ - ဤ သညာစိကာယပုဒ်၏၊ ပဒ
 ဘာဇနံ ဝုတ္တံ။

ဥလ္လိက္ခာတိ-ကား၊ အန္တောလိက္ခာ-အတွင်း၌ အင်္ဂတေမြေညက်တို့ဖြင့်
 သုတ်လိမ်းအပ်သော ကုဋ်တည်း၊ အဝလိက္ခာတိ-ကား၊ ဗဟိလိက္ခာ-အပြင်၌
 အင်္ဂတေ မြေညက်တို့ဖြင့် သုတ်လိမ်းအပ်သောကုဋ်တည်း၊ ဥလ္လိက္ခာဝလိက္ခာ
 တိ - ကား၊ အန္တရဗဟိရလိက္ခာ-အတွင်း အပြင် ၂ ဘက်လုံး၌ အင်္ဂတေ
 မြေညက်တို့ဖြင့် သုတ်လိမ်းအပ်သော ကုဋ်တည်း၊ ဣတိဝုတ္တိ ဟောတိ၊ ကာရယ

အတ္တနော၊ ပေ၊ အတ္ထော။ ။ “မိမိကိုယ်တိုင် ဖြစ်စေအပ်သော တောင်းခြင်း”
 ဟူသည် “မိမိ၏+တောင်းခြင်း”ပင်တည်း၊ ထို့ကြောင့် “တသ္မာ၊ ပေ၊ ဝုတ္တိဟောတိ”
 ဟု ဥဇုကတ္တဗ္ဗင်္ဂပြီးလျှင်၊ ထို တောင်းခြင်းကြိယာဖြင့် ကုဋ်ကို ပြုလုပ်၍ဖြစ်၊ တောင်း
 အပ်သော ဒါး၊ ပုဆိန်စသော အဆောက်အဥျးတို့ဖြင့်သာ ပြုလုပ်၍ဖြစ်သောကြောင့်
 “သယံ ယာစိတကေဟိ ဥပကရဏေဟိတိ အတ္ထော” ဟု အဓိပ္ပါယ်ထု ဖွင့်သည်။

ဥလ္လိက္ခာ။ ။ ဥသဒ္ဓါသည် ဥဒ္ဓံအနက်ဟော၊ ဥဒ္ဓံမှ-အထက်သို့ ရှေးရှု+လိက္ခာ-
 အင်္ဂတေ (သို့မဟုတ် မြေညက်) တို့ဖြင့် သုတ်လိမ်းအပ်သော ကုဋ်တည်း၊ ဥလ္လိက္ခာ-
 အုဋ်စီပြီးလျှင် အတွင်းဘက်၌ အင်္ဂတေ (မြေညက်) သုတ်လိမ်းသောအခါ အေခံမြေမှ
 စ၍ အထက်သို့ တိုးကာ တိုးကာ သုတ်လိမ်းသွားရသတတ်၊ ထို့ကြောင့် ဥလ္လိက္ခာတိ
 “အန္တောလိက္ခာ” ဟု ဖွင့်သည်။

အဝလိက္ခာ။ ။ အဝသဒ္ဓါသည် “အောက်” ဟူသောအနက်ကို ဟော၏၊ အဝေ
 မှ+လိက္ခာ အဝလိက္ခာ၊ အပြင်ဘက်၌ အင်္ဂတေ (သို့မဟုတ် မြေညက်) တို့ဖြင့် သုတ်
 လိမ်းသောအခါ အထက်ကစ၍ အေခံသို့ ဆင်းကာ ဆင်းကာ သုတ်လိမ်းကြရသတတ်၊
 ထို့ကြောင့် “အဝလိက္ခာတိ ဗဟိလိက္ခာ” ဟု ဖွင့်သည်၊ ယခုခေတ် အင်္ဂတေကိုင်ရာ၌
 ကား အတွင်းရော အပြင်ပါ အထက်မှစ၍ ကိုင်ကြသည်၊ အတွင်း အပြင် ၂ ဘက်
 လုံးပင် အင်္ဂတေ (သို့မဟုတ် မြေညက်) ကိုင်ထားသော ကုဋ်ကို ဥလ္လိက္ခာဝလိက္ခာ ဟု
 ခေါ်သည်၊ ထို့ကြောင့် “ ဥလ္လိက္ခာဝလိက္ခာတိ အန္တရဗဟိရလိက္ခာ ” ဟု ဖွင့်သည်၊
 ထို “အန္တောလိက္ခာ” စသော အဖွင့်များသည် သဒ္ဓတ္ထမဟုတ်၊ အဓိပ္ပါယ်ထုဟု သံစေ
 လိ၍ “ဣတိ ဝုတ္တိ ဟောတိ” ဟု မိန့်သည်၊ သဒ္ဓတ္ထမှာ “ဥဒ္ဓံ+လိက္ခာ ဥလ္လိက္ခာ၊ အဝေ+
 လိက္ခာ အဝလိက္ခာ” တည်း။

မာနေနာတိ ဣမဿ - ဟူသော ဤပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ - ဌ၊ ကာရာပေန္တေနာတိ - ဟူ၍၊ ဣက္ကမမေဝ - ဤမျှလောက်သည်သာ၊ ဝါ- ကိုသာ၊ ဝတ္ထုဗ္ဗ-ဟောတော်မူထိုက်သည်၊ သိယာ-ရာ၏၊ ဟိ-အကျိုးကား၊ ဝေ-ဤသို့ ဟောတော်မူအပ်သော်၊ ဗျဉ္ဇနံ-သဒ္ဒါသည်၊ သမေတိ-ညီညွတ်၏၊ [ကာရယမာနေနကို “ကာရာပေန္တေန” ဟု ဖွင့်လျှင် ဟေတုကတ္တားဟောချင်း တူသည်-ဟူလို]ပန-ထိုသို့ကာရာပေန္တေနဟူသာ ဟောတော်မူထိုက်ပါသော်လည်း၊ ယသ္မာ , သညာစိကာယ-ဖြင့်၊ ကုဋိ - ကုဋိကို၊ ကရောန္တေနာဝိ- ကိုယ်တိုင် ပြုသော ရဟန်းသည်လည်း၊ ဣမ-ဤပဒဘာဇနီ၌၊ ဝုတ္တနယေနဝ-ဖြင့်သာလျှင်၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗ - ကျင့်ရာ၏၊ တသ္မာ , ကရောန္တေနာဝါ- ကိုယ်တိုင် ပြုသည်မူလည်း၊ ဟောတု- စေ၊ ကာရာပေန္တေနာဝါ- သူတပါးကို ပြုစေသည်မူလည်း၊ (ဟောတု - စေ) ဥဘောပိ - ၂ ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဧတေ-ဤရဟန်းတို့ကို၊ ကာရယမာနေနာတိ ဣမိနာဝပဒေန- ဟူသော ဤ ပါဠိတော်ပုဒ်ဖြင့်သာလျှင်၊ သင်္ဂဟိတာ- န်၏၊ ဣတိတေမတ္ထံ - ဤအနက်ကို၊ ဒဿေတု-ငှါ၊ ကရောန္တေနာဝါ ကာရာပေန္တေနာဝါတိ - ဟူ၍၊ (၁၀၀တာ) ဝုတ္တံ - ပဒ

ပါဠိတော်နက် ။ ။ “ဥလ္လိတ္တာ-အထက်သို့တက် , အတွင်းဘက်၌, မြေညက်စသည့်, သုတ်လိမ်းအပ်သော ကုဋိ၎င်း၊ အဝလိတ္တာ-အောက်သို့ဆင်းသက်, အပြင်ဘက်၌, မြေညက်စသည့်, သုတ်လိမ်းအပ်သော ကုဋိ၎င်း၊ ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တာ - ထက်အေခံ ဆင်းတက်, တွင်းပြင်ဘက်၌, မြေညက်စသည့်, သုတ်လိမ်းအပ်သောကုဋိ၎င်း” ဟု ပါဠိတော်၌ အနက်ပေးပါ။

ယသ္မာ ပန ။ ။ “ကာရယမာနေန”ဟူသော သိက္ခာပုဒ်ပါဠိကို “ကာရာပေန္တေန”ဟု ပဒဘာဇနီ၌ ဟောတော်မူထိုက်သည်ကား မှန်၏၊ သို့သော် သူတပါးကို ကုဋိအပြုခိုင်းသူသာ “တကြိဒံ ပမာဏံ၊ ဒိဃသော ဒွါဒသဝိဒတ္ထိယော”စသော အစီအစဉ်အတိုင်း ပြုကျင့်ရမည် မဟုတ်သေး, ကိုယ်တိုင် ကုဋိ ပြုလုပ်သူလည်း ဤ အစီအစဉ်အတိုင်းပင် ပြုကျင့်ရမည်ဟူသော အနက်အဓိပ္ပါယ်ပြုခြင်းငှါ “ကရောန္တေနာဝါ ကာရာပေန္တေနာဝါ”ဟု ဟောတော်မူသည်။ [ဟောတော်မူပုံကို ပါဠိတော်မှာ ကြည့်ပါ။]

မှတ်ချက် ။ ။ “ကာရယမာနေန - သူတပါးကို ပြုစေသော (အပြုခိုင်းသော) ရဟန်းသော်မှ ဤသိက္ခာပုဒ်လာသည့်အတိုင်းပမာဏံကဖြစ်အောင်ပြုကျင့်ရမည်ဖြစ်လျှင် ကိုယ်တိုင်ပြုသောရဟန်း၏ ဤသိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ပြုကျင့်ရမည့်အကြောင်းမှာ အထူးဆိုဘွယ်မလို၊ ထို့ကြောင့် “ကာရယမာနေန”ပုဒ်သည် “ကရောန္တ-ကိုယ်တိုင်ပြုသူ” ဟူသော အနက်ကိုလည်း ပြစွမ်းနိုင်သောသတ္တိ ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် ကာရယမာနေန ကရောန္တေန ဟု ၂ ပုဒ်ဟောတော်မူဘဲ “ကာရယမာနေန” ဟု တပုဒ်တည်းကိုသာ သိက္ခာပုဒ်၌ ဟောတော်မူသည်။ “ကာရယမာနေန” ပါသော သိက္ခာပုဒ်တိုင်း၌ ဤအဓိပ္ပါယ်ကို မှတ်ပါ။

ဘာဇနိ၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ပန - လဒ္ဓဒေါသ ထင်ရှားပြီအံ့။ ကရောဇ္ဇေ နဝါ ကာရာပေဇ္ဇေနဝါတိ - ဟူ၍။ ယဒိ ဝဒေယျ - အကယ်၍ ပဒဘာဇနိ၌ ဟောတော်မူအံ့။ (ဝေသတိ) ဗျဉ္ဇနံ - သည်။ ဝိလောမိတံ - ဆန့်ကျင်သည်။ ဘဝေယျ-ရာ၏။ ဟိ-မှန်။ (တနည်း) ဟိယသ္မာ, ကာရာပေဇ္ဇော-သူတပါးကို ပြုစေသောရဟန်းသည်။ ကရောဇ္ဇောနာမ- ကိုယ်တိုင် ပြုတတ်သူမည်သည်။ နဟောတိ(တသ္မာ ဗျဉ္ဇနံ ဝိလောမိတံ ဘဝေယျ)၊ တသ္မာ-ထိုသို့ ဆန့်ကျင်ရာ သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဣတ္ထ-ဤ ကာရယမာနေန ဟူသောပုဒ်၌၊ အတ္ထမတ္တ မေဝ-ရသင့်သော အနက်မျှကိုသာ၊ ဒဿိတံ-ပြီ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အတ္ထုဒ္ဓေသံတိ- ကား၊ သော-ဤကုန်သည်။ မယံ-ငါ၏ကုန်တည်း။ ဣတိ ဝေ-သို့၊ အဿာ- ထိုကုန်၏၊ အတ္တာ- မိမိဟူသော၊ ဥဒ္ဓေသော- ညွှန်ပြထိုက် သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (မိမိဟူသော ညွှန်ပြထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်) သာ- ထိုကုန်သည်။ အတ္ထုဒ္ဓေသာ-မည်၏၊ အတ္ထုဒ္ဓေသံ-မိမိဟူသော ညွှန်ပြထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ် ရှိသော၊ တံ-ထိုကုန်ကို၊ [“ကာရယမာနေန”ဟူသောပါဠိတော်၌စပ်၊ ဥဒ္ဓိသိတဗ္ဗောတိ ဥဒ္ဓေသော၊] ပန- ဆက်၊ ယသ္မာ, ယဿာ - အကြင်ကုန်၏၊ အတ္တာ ဥဒ္ဓေသော (အတ္ထိ)၊ သာ-ထိုကုန်သည်။ အတ္တနော အတ္ထာယ ဟောတိ၊ တသ္မာ, အတ္ထပရိယာယံ - ပရိယာယံ အနက်ကို၊ ဒဿေဇ္ဇော (ဟုတွာ)၊ အတ္ထုဒ္ဓေသန္တိ အတ္ထနော အတ္ထာယာတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-ပြီ၊ [“မိမိဟူသော ညွှန်ပြထိုက်သူရှိ”ဟူသော အနက်နှင့် “မိမိအကျိုးငှါ = မိမိဘို့” ဟူသောအနက်သည် အဓိပ္ပါယ်ချင်း တူသောကြောင့် “အတ္ထပရိယာယံ”ဟု ဆိုသည်။] ပမာဏိကာ ကာရေတဗ္ဗာ တ်-ကား၊ ပမာဏယုတ္တာ-ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော ကုန်ကို၊ ကာရေတဗ္ဗာ-၏။

ယဒိပန။ ။ ကာရယမာနေနဖြင့် ကရောဇ္ဇေနကို သွင်းယူနိုင်လျှင် ကာရယမာနေန ဟူသော သိက္ခာပုဒ်ကို “ ကရောဇ္ဇေနဝါ ကာရာပေဇ္ဇေနဝါ ” ဟု ပဒဘာဇနိ၌ ဖွင့်တော်မူသင့်သည် မဟုတ်ပါလောဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “ယဒိပန” စသည် မိန့်၊ ကာရယမာနေနကို “ကရောဇ္ဇေနဝါ ကာရာပေဇ္ဇေနဝါ”ဟု ဖွင့်လျှင် သဒ္ဓါအနေ ဆန့်ကျင်ပြန်၏၊ ဘာကြောင့်နည်း - သူတပါးကို အပြုခိုင်းသော ကာရယမာနပုဂ္ဂိုလ် သည် မိမိကိုယ်တိုင်ပြုသော ကရောဇ္ဇပုဂ္ဂိုလ် မဖြစ်နိုင်၊ သိက္ခာပုဒ် ပါဠိတော်၌လည်း “ကာရယမာနေန”ဟုသာရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် ကာရယမာနေနအတွက် “ကရောဇ္ဇေန” ကိုပါ အပိုထည့်စွက်၍ ဟောတော်မူလျှင် သဒ္ဓါအနေဆန့်ကျင်၏၊ ထိုသို့ ဆန့်ကျင်သော ကြောင့် ကာရယမာနေနကို “ကရောဇ္ဇေနဝါ ကာရာပေဇ္ဇေနဝါ”ဟု ဖွင့်တော်မမူဘဲ အဓိပ္ပါယ်ကိုသာ ပြတော်မူလိုသောကြောင့် “ကရောဇ္ဇောဝါ ကာရာပေဇ္ဇောဝါ”ဟု (သိက္ခာပုဒ်လာ တတိယန္တမဟုတ်သော) ပဌမန္တပုဒ် ၂ ပုဒ်ဖြင့် မိန့်တော်မူသည်။

တကြိမ် ပမာဏန္တိ-ကား၊ ဣဒံ-ဤ ဆိုအပ်လတုံကား၊ တဿာကုဋိယာ-
 ၏၊ ပမာဏံ-တည်း၊ [“တတြ”ကို “တဿာ” ဟု ဖွင့်သဖြင့် သမ္ပန်အနက်၌
 တြ ပစ္စည်းသက်ကြောင်း သိစေ၏။] သုဂတဝိဒတ္ထိယာတိ (တ္ထေ) - ဟူသော
 ဤပါဌ၌၊ သုဂတဝိဒတ္ထိနာမ - သုဂတဝိဒတ္ထိမည်သည်၊ ဣဒါနိ-ယခုခေတ်၌၊
 မဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ-အလယ် အလတ် ယောက်ျား၏၊ တိဿောဝိဒတ္ထိယော-
 သုံးထွာတို့တည်း၊ ဝနုကီဟတ္ထေန-လက်သွားတို့၏ အတောင်ဖြင့်၊ ဒိယံဗျော
 ဟတ္ထော-အခွဲအားဖြင့် ၂ တောင်သည်၊ ဝါ-တတောင်ထွာသည်၊ ဟောတိ၊
 [“မဇ္ဈိမပုရိသ၏ ၃ ထွာ၊ လက်သွားအတောင်အားဖြင့် တတောင်ထွာသည်
 ဘုရားရှင် တထွာတော်တည်း” ဟု ဆိုရာ၌ မဇ္ဈိမပုရိသကို၎င်း၊ လက်သွား
 အတောင်ကို၎င်း စုံစမ်းမေးမြန်းကြပါလေ။ “မျက်မြင်အားဖြင့် ၃ ထွာသည်
 ဘုရား၏ တထွာနှင့် ညီမျှ၏” ဟု ကား မဖြစ်နိုင်ပါ။]

ဗာဟိရိမေန မာနေနာတိ-ကား၊ ကုဋိယာ-၏၊ ဗဟိကုဋမာနေန-ပြင်ဘက်
 နံရံကို တိုင်းတာခြင်းဖြင့်၊ ဒွါဒသဝိဒတ္ထိယော-၁၂ ထွာတို့တည်း၊ ပန-ဆက်၊
 မိနန္တေန-တိုင်းတာသောရဟန်းသည်၊ သဗ္ဗပဌမံ-အလုံးစုံသော မြေညက်စိုင့်
 တို့၏ ရှေးဥားစွာ၊ ဒိန္နော- သော၊ မဟာမတ္တိက ပရိယန္တော - မြေညက်စိုင့်
 ကြီး၏ အစွန် အပိုင်းအခြားကို၊ နဂဟေတဗ္ဗော - မယူထိုက်၊ ထုသပိဏ္ဏာ ပရိ
 ယန္တေန - ဖွဲ့ဆုပ် အပိုင်းအခြား အစွန်ဖြင့်၊ မနိတဗ္ဗံ - ရာ၏၊ [အင်္ဂါတေကိုင်
 သကဲ့သို့ အပေါ်က ထုထုသုတ်အပ်သော မြေညက်ကို “မဟာမတ္တိကာ”
 ဟု ဆိုလိုဟန်တူသည်၊ တချို့က ထိုမြေညက်ကြီး၏ အပေါ်မှာ ထပ်၍ ထုသ
 ပိဏ္ဏာကို သရွတ်ကျံသောကြောင့် “ထုသပိဏ္ဏာ အဆုံးနှင့် တိုင်းရမည်” ဟု
 ဆိုသည်၊ ထုသေန-ဖွဲ့နှင့်+မိဿကော- ရောသော+ပိဏ္ဏော-မြေစိုင့်ခဲတည်း၊
 ထုသပိဏ္ဏော-ခဲ။] ထုသပိဏ္ဏာဿ-၏၊ ဥပရိ-၌၊ သေတကမ္ဘိ-အဆင်းဖြူအောင်
 ဆေးသုတ်မှုသည်၊ အဗ္ဗောဟာရိကံ - ကတည်း၊ [တိုင်းတာလောက်သော
 အရာဝတ္ထု မဟုတ်သောကြောင့် “အဗ္ဗောဟာရိကံ” ဟု ဆိုသည်။] ထုသ
 ပိဏ္ဏေန-ဖြင့်၊ အနတ္ထိကော (ဟုတွာ)၊ မဟာမတ္တိကာယ ဝေ-ဖြင့်သာလျှင်၊
 သစေ နိဋ္ဌာပေတိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ မဟာမတ္တိကာဝ - သည်သာလျှင်၊ ပရိ
 စ္စေဒေါ-တည်း။

တိရိယန္တိ-ကား၊ ဝိတ္ထာရတော- အပြန်အကျယ် အားဖြင့်၊ ဝါ-အနံအား
 ဖြင့်၊ သတ္တာတိ - ကား၊ သတ္တ - ခု နှစ်ထွာကုန်သော၊ သုဂတဝိဒတ္ထိယာ-
 တို့တည်း၊ ပန-ဆက်၊ အန္တရာတိ ဣမဿ - ပုဒ်၏၊ အပ္ပန္နရိမေန မာနေနာ
 တိ-ဟူသော၊ အယံ-ဤ စကားသည်၊ နိဒ္ဒေသော-အကျယ် ညွှန်ပြကြောင်း

စကားတည်း၊ [ပါဠိတော်၌ “အတ္တန္တရိမေန မာနေန” ဟူသော ပဒဘာဇနီ စကားတော်သည် “တိရိယံ သတ္တန္တရာ” ဟူသော သိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်၌ “အန္တရာ” ၏ အဖွင့် ဖြစ်သည်-ဟူလို၊] ကုဋ္ဌဿ-နံရိ၏၊ ဗဟိ-၌၊ အန္တ-ကို၊ အဂ္ဂဟေတွာ-၍၊ (မတိုင်းမူ၍) အတ္တန္တရိမေန-သော၊ အန္တေန-ဖြင့်၊ မိနိယ မာနေ-တိုင်းအပ်သော်၊ တိရိယံ - အနံအားဖြင့်၊ သတ္တ-၇ ထွာကုန်သော၊ သုဂတဝိဒတ္ထိယော-တို့သည်၊ ပမာဏံ-တည်း၊ ဣတိ ဝုတ္တိ ဟောတိ။

ပန - ဆက်၊ ယော - အကြင်ရဟန်းသည်၊ (ကရေယျ- ၌စပ်)၊ လေသံ- အနည်းငယ်သော အကြောင်းကို၊ ဩဒ္ဓန္ဒေန္တော-ရှေးရှုထားလျက်၊ (တနည်း) လေသံ ဩဒ္ဓန္ဒေန္တော - အမြှောက်ထောင်လျက်၊ [ဟိုဘက်မြေကကျဉ်း၍ ဒီဘက် မြေကကျယ်သောကြောင့် ဟိုဘက်ကလျော့၍ ဒီဘက်က ပိုထားရသည် ဟု ပြောခြင်းကို “လေသံ ဩဒ္ဓန္ဒေန္တော” ဟု ဆိုသည်၊ ရှေးက “အမြှက် ထောင်သည်” ဟု ခေါ်သည်၊] ယထာဝုတ္တပ္ပမာဏမေဝ - အကြင် အကြင် ဟောတော် မူအပ်သော ပမာဏရှိသော ကုဋိကိုသာလျှင်၊ ကရိဿာမိ - အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဒီဃတော-အလျားအားဖြင့်၊ ဝါ-အလျားဘက်က၊ ကော ဒသ ဝိဒတ္ထိယော- ၁၁ ထွာတို့ကို၎င်း၊ တိရိယံ-အနံအားဖြင့်၊ ဝါ-ဘက်က၊ အဂ္ဂဝိဒတ္ထိယော - တို့ကို၎င်း၊ (အလျား တထွာလျော့၍ အနံ တထွာပိုထား သည်-ဟူလို)၊ ဝါ-တနည်း၊ ဒီဃတော-ဖြင့်၊ ဝါ-က၊ တေရသဝိဒတ္ထိယော- တို့ကို၎င်း၊ တိရိယံ၊ ဆဝိဒတ္ထိယော - တို့ကို၎င်း၊ ကရေယျ-အံ့၊ (အလျား ဗာထွာပိုထား၍ အနံ တထွာလျော့ထားသည်၊) (တဿ - ထို ရဟန်း၏၊ ကရဏံ-ပြုခြင်းသည်)၊ နဝန္တတိ-မအပ်၊ ဟိ-မှန်၊ ကေတောဘာဝေန-တဘက် အဘို့အားဖြင့်၊ အတိက္ကန္တမ္ပိ - လွန်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ ပမာဏံ- သည်၊ အတိက္ကန္တ မေဝ-လွန်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဝိဒတ္ထိ-တထွာသည်၊ တိဋ္ဌတု- တည်ရှိပါစေဉ်း၊ ကေသဂ္ဂမတ္တမ္ပိ-တဆံဖျားမျှလည်း၊ ဒီဃတော-အားဖြင့်၊ ဟာပေတွာ-ယုတ်လျော့စေ၍၊ တိရိယံဝါ-အနံကိုသော်၎င်း ၊ တိရိယတော- အားဖြင့်၊ ဟာပေတွာ-၍၊ ဒီဃံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ ဝဇေတု- ၄၊ န ဝန္တတိ- မအပ်၊ ဥဘတော ဝဇေန - အလျား အနံ ၂ တက်လုံးကို တိုးပွားစေခြင်း၌၊ ဝါဒေါ-မအပ်ဟု ပြောဆိုဘွယ်သည်၊ ကောပန-အဘယ်မှာရှိတော့အံ့နည်း၊ ဟိ-သာဓကကား၊ အာယာမတော၊ ပေ၊ ဒုက္ကဋ္ဌန္တိအာဒိ-သေ ၊ တေ(သုတ္တံ)- ကို၊ (ဘဝတာ)ဝုတ္တံ-(ပဒဘာဇနီ၌) ဟောတော်မူအပ်ပြီ[အာယာမတော ဝါ-အလျားအားဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝိတ္ထာရတောဝါ-အနံအားဖြင့်သော်၎င်း၊ အန္တမသော, ကေသဂ္ဂမတ္တမ္ပိ-တဆံဖျားမျှကိုလည်း၊ အတိက္ကမိတွာ ကရေတိ

ဝါ ကာရာပေတိဝါ၊ ပယောဂေ-ကြောင့်၊ ဒုက္ခံ။] ပန-အန္ဓယကား၊ ယထာ
ပုတ္တပမာဏာ ဝေ-အကြင် အကြင် ဟောတော်မူအပ်သော ပမာဏရှိသော
ကုဋိသည်သာလျှင်၊ ဝန္တတိ-၏။

ပန-ဆက်၊ ယာ-အကြင်ကုဋိသည်၊ ဒီဃတော-အားဖြင့်၊ သဗ္ဗိဟတ္တာပိ-
အတောင် ၆၀ ရှိသည်၎င်း၊ တိရိယံ - အားဖြင့်၊ တိဟတ္တာဝါ - ၃ တောင်
ရှိသည်သော်၎င်း၊ ဥုနကစတဟတ္တာဝါ-ယုတ်လျော့သော ၄ တောင်ရှိသည်
သော်၎င်း၊ ဟောတိ-၏၊ [ဤကုဋိမှာ အလျားရှည်၍ အနံကျဉ်းသောကြောင့်
“စင်္ကြံရှည်ကုဋိ” ဟု မှတ်။] ယတ္ထ - အကြင်ကုဋိ၌၊ ပမာဏယုတ္တော = သော၊
မဇ္ဈော- သည်၊ ဣတော စိတောစ- ဤမှ ဤမှလည်း၊ န ပရိဝတ္တတိ - မလှည့်
လည်နိုင်၊ (မလှဲ သာ-ဟူလို။) အယံ-ဤကုဋိသည်၊ ကုဋိတိ-ကုဋိဟူ၍၊ သန္နံ
န ဝန္တတိ၊ [ဤ သိက္ခာပုဒ်ခတ်အရ ကုဋိမခေါ်နိုင်- ဟူလို။] တသ္မာ၊ အယံ
ပိ- ဤ ကုဋိသည်လည်း၊ ဝန္တတိ- ၏၊ ပန- ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊
ပစ္ဆိမကောဋိယာ- နောက်ဆုံးဖြစ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ စတုဟတ္ထ
ဝိတ္တာရာ - ၄ တောင် အပြန်အကျယ်ရှိသော ကုဋိကို၊ ဝတ္ထာ၊ တတော - ထို
၄ တောင်အပြန်အကျယ်ရှိသော ကုဋိမှ၊ ဟေဋ္ဌာ - အောက်ဖြစ်သော ကုဋိ
သည်၊ အကုဋိ-ကုဋိမဟုတ်၊ ပန-ဆက်၊ ပမာဏိကာပိ-ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော
ကုဋိသည်လည်း၊ အဒေသိတ ဝတ္ထုကာဝါ - မညွှန်ပြအပ်သော ကျောင်းရာ
ရှိသော ကုဋိသည်၎င်း၊ သာရမ္ဘာဝါ-ပိုးရွှ ခြံပုန်း ကောက်ဝဲသီးနှံ အစရှိသော
ဘေးရန်ရှိသော ကုဋိသည်၎င်း၊ အပရိတ္တမနာဝါ - ၂ ကောင်ကပ်လှည်း၊
၄ ကောင်ကပ်လှည်းတို့ဖြင့် လှည့်ပတ်လေခံရာဥပစာမရှိသော ကုဋိသည်၎င်း၊
န ဝန္တတိ၊ ပမာဏိကာ (ဝေ) - ပမာဏနှင့်ယှဉ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊
ဒေသိတဝတ္ထုကာ (ဝေ)-သော၊ အနာရမ္ဘာ (ဝေ)-သော၊ သ ပရိတ္တမနာ
ဝ-ရှိသည်သာဖြစ်သော ကုဋိသည်၊ ဝန္တတိ၊ ပမာဏတော- အောက်၊ ဥုန
တရမ္ဗိ-အထူးသဖြင့် ယုတ်လျော့သည်လည်းဖြစ်သော၊ စတုဟတ္ထံ-၄ တောင်
ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ပဉ္စဟတ္ထမ္ဗိ- ဖြစ်သော၊ (ကုဋိ -ကို) ကရောန္တေန-
ပြုသောရဟန်းသည်၊ (ပြုမည်ဟု ရည်ရွယ်သောရဟန်းသည်-ဟူလို) ဒေသိတ
ဝတ္ထုကာဝ-ညွှန်ပြအပ်သော ကျောင်းရာရှိသောကုဋိကိုသာ၊ ကာရေတမ္ဗာ။

ပမာဏယုတ္တော။ ။ သဗ္ဗပစ္ဆိမပမာဏယုတ္တော မဇ္ဈော၊ သော ဟိ ပကတိ ဝိဒတ္ထိ
ယာ နဝ ဝိဒတ္ထိကော အဋ္ဌဝိဒတ္ထိကောဝါ ဟောတိ၊ တတော ဒုဒ္ဒကော မဇ္ဈော (ရှစ်ထွာ
အောက် ငယ်သော ညောင်စောင်းသည်) သီသုပမ္မာနံ ထပေတော ပါဒံ ပညာရေတွာ
နိပဇ္ဇိတံ န ပဉ္စဟတ္တံ-ပိမတိ။

စ ပန- ထပ်၍ဆက်ဥူးအံ့၊ ပမာဏာတိတ္ထန္တံ - ပမာဏထက်လွန်သော ကုဋိကို၊ ကရောန္တော-ပြုသောရဟန်းသည်၊ လေပပရိယောသာနေ-လိမ်းကျ ခြင်း၏အဆုံး၌၊ ဝရုတ်-ဝရုကဖြစ်သော၊ အာပတ္တိ-သံဃာဒိသေသ်အာပတ် သို့၊ အာပဇ္ဇတိ-၏၊ တတ္ထ- ထို လေပ ပရိယောသာနေဟူသော စကားရပ်၌၊ လေပေါစ - သုတ်လိမ်းကြောင်းပစ္စည်းကို၎င်း၊ အလေပေါစ - သုတ်လိမ်း ကြောင်းမဟုတ်သော ပစ္စည်းကို၎င်း၊ လေပေါကာသောစ-သုတ်လိမ်းထိုက် သော အရပ်ကို၎င်း၊ အလေပေါကာသောစ - ကို၎င်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗော - ၏၊ သေယျထိဒိ - အဘယ်သို့ သိထိုက်သနည်း၊ လေပေါတိ (တ္ထေ)-၌၊ လေပါ- သုတ်လိမ်းကြောင်း ပစ္စည်းတို့သည်၊ မတ္တိကာလေပေါစ- မြေညက်ဟူသော သုတ်လိမ်းကြောင်း ပစ္စည်း၎င်း၊ သုခာလေပေါစ- အင်္ဂါတေဟူသော သုတ် လိမ်းကြောင်းပစ္စည်း၎င်း ၊ (ဣတိ - သို့၊) ဒွေ - ၂ မျိုးတို့တည်း၊ ပန-ကား၊ ဒွေ-နံသော ဣမေ လေပေ- တို့ကို၊ ထပေတွာ-၍၊ အဝသေသော-သော၊ ဘသ္မ ဝေါမယာဒိဘောဒေါ - ပြာ , နွားချေး အစရှိသော အပြားရှိသော၊ လေပေါ - သည်၊ အလေပေါ - လေပမမည်၊ [သုတ်လိမ်းကြောင်းပစ္စည်း မှန်သော်လည်း သုခာ မတ္တိကာကဲ့သို့ မထုဘဲ ပါးပါး သုတ်ရသောကြောင့် “လေပ” ဟု မခေါ်လောက်ပါ - ဟူလို၊] ကတလေပေါ - ပြုလုပ်အပ်သော လေပမည်၊ သစေပိ ဟောတိ - အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်အံ့၊ (ဝေသတိပိ)၊ အလေပေါဝေ-လေပမမည်သည်သာ၊ ဘိတ္တိယောစ - နံရံတို့သည်၎င်း၊ ဆဒ နန္ဓ-အမိုးသည်၎င်း၊ လေပေါကာသောတိ-မည်၏၊ ပန-ကား၊ ဘိတ္တိစ္ဆဒနေ- နံရံ၊ အမိုးတို့ကို၊ ဌပေတွာ-၍၊ အဝသေသော-သော၊ ထမ္မ၊ ပေ၊ ဝေ၊ န္ဓိ၊ ဒွါဒိ-

ကတလေပေါ ။ ။ ကတလေပေါတိ၊ ကေနစိ သီလေသေန (တစုံတခုသော အစေးဖြင့်) ကတလေပေါ၊ သေတရတ္တာဒိဝဏ္ဏ ကရဏတ္ထံ (အမြူ အနီ အစရှိသော အဆင်းကို ပြုခြင်းအကျိုးငှါ) ကတတဗ္ဗမတ္တိကာဒိ ကတလေပေါဝါ (မြေနီ အစရှိ သည်ကိုပြုအပ်သော လေပသည်သော်၎င်း) ၊ (ဝိမတိ) ...၊ သာရတ္တန္တလည်း အလားတူ ဖွင့်၏၊ ဤအဖွင့်များကို ထောက်၍ “ ကလလလေပေါ ” ဟု ရှိသမျှ ပါဠိဖျက်တည်း၊ ဤ၌ “ ကတလေပ ” ဟူသည် အင်္ဂါတေသုတ်ပြီးနောက် အရောင်ခိုင်အောင် အစေး တမျိုးဖြင့် ပြုအပ်သော (အပေါ်ရံ ပါးပါးသုတ်ရသော) လေပတည်း၊ ယခုခေတ် တိုက်များ၌ အရောင်တင်ဆေးမျိုးတည်း၊ ထိုလေပသည် သုတ်ရိုးမဟုတ်၊ အပို ပြုလုပ် အပ်သောကြောင့် ကတလေပမည်၏၊ အင်္ဂါတေသုတ်သလို မထူစေဘဲ ပါးပါးသုတ်ရ သောကြောင့် အလေပေါဝေ-လေပဟု မခေါ်လေသံသော အဗ္ဗောဟာရိကဟု ဆိုသည်။ [တဘက်ဆည်ကန် စသည်တို့၌ နွံညွန်ကို ထူထူသုတ်ထားသော လေပကား မတ္တိကာ လေပ၌ ပါဝင်လေသည်။]

တိုင်၊ ထုတ်လျောက်၊ တံခါးပေါင်၊ လေသောက်ပြုတင်း၊ အခိုးထွက်ပေါက် အစရှိသော၊ အလေပါရဟော-သုတ်လိမ်းခြင်းကို မထိုက်သော၊ သဗ္ဗောဗိ-သော၊ ဩကာသော-ကို၊ အလေပေါကာသောတိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဘိက္ခု။ ပေ။ ဝတ္ထုဒေသနာယာတိ-ကား၊ ယသ္မိံဋ္ဌာနေ-၌၊ ကုဋိံ-ကို၊ ကာရေတုကာမော - သည်၊ ဟောဟိ- ၏၊ တတ္ထ- ထိုအရပ်၌၊ ဝတ္ထုဒေသနတ္ထာယ- ကျောင်းနေရာကို ညွှန်ပြခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဘိက္ခု- တို့ကို၊ နေတဗ္ဗာ- ပင့်ဆောင်ထိုက်ကုန်၏၊ ပန- ဆက်၊ တေနကုဋိကာရကေနာတိ အာဒိ- အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ (ဝုတ္တံ၌စပ်။) ယေနဝိဓိနာ - အကြင် အစီအစဉ်ဖြင့်၊ တေဘိက္ခု-တို့ကို၊ (ကျောင်းနေရာ ညွှန်ပြမည့်ရဟန်းတို့ကို) အဘိနေတဗ္ဗာ- ပင့်ဆောင်ထိုက်ကုန်၏၊ တဿ-ထို အစီအစဉ်ကို၊ ဒဿနတ္ထံ-ငှါ၊ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ- ထို တေနကုဋိကာရကေန အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ကုဋိဝတ္ထုသောစေတွာ တိ-ဟူသောပါ၍ဖြင့်၊ (ဒေသတိ၌စပ်။) ဝိသမံ - မညီညွတ်သော၊ အရညံ- သို့၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ (ကုဋိရာ ညွှန်ပြမည့်ရဟန်းတို့ကို) ဝဟေတွာ-ပင့်ခေါ်၍၊ နဝန္တဗ္ဗံ-ရာ၊ ပန-အနွယ်ကား၊ ကုဋိဝတ္ထု-ကျောင်းနေရာကို၊ ပဌမမေဝ- မပင့်ခေါ်မီ ရှေးဥးစွာသာလျှင်၊ သောစေတွာ-ပြီး၍၊ သမတလံ-ညီညွတ်သော အပြင်ရှိသည်ကို၊ ဝါ-ရှိအောင်၊ သီမဇ္ဈေလသဒိသံ-သိမ်ဝိုင်းနှင့်တူသည်ကို၊ ဝါ- တူအောင်၊ ကတွာ-ပြီး၍၊ ပစ္စာ- မှ၊ သံဃံ ဥပသင်္ကံမိတွာ ယာစိတွာ၊ နေတဗ္ဗာ-န်၏၊ ဣတိ-ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဒေသတိ-၏။

ဝေမဿ ဝစနိယောတိ-ကား၊ သံယော-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝေ- သို့၊ ဝတ္ထုဗ္ဗော-သည်၊ အဿ-၏၊ ပန- ဆက်၊ ပရတော- ၌၊ ဒုတိယဓိ ယာစိတဗ္ဗာတိ- တဗ္ဗာ ဟူသောစကားကို၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ ဗဟုဝစနံ-ဗဟုဝစကို၊ ဝုတ္တံ- ပြီ၊ [“ ဝေမဿ ဝစနိယော ” ၌ သံယောကိုရည်ရွယ်၍ ကေဝဏ် ဆိုခဲ့သော်လည်း ဤ၌ကား “ဘိက္ခု ” ဟူသော ဗဟုဝစကို ရည်ရွယ်၍ “ယာစိ တဗ္ဗာ” ဟု ဗဟုဝစဆိုသည်။] နောစေ၊ ပေ၊ ဥဿဟတိတိ- ကား၊ သဗ္ဗော- သော၊ သံဃာ-သည်၊ သစေ နုဇုတ္တိ-အကယ်၍ မလိုက်လိုအံ့၊ သဗ္ဗာယ မနသိကာရာဒိသု- စာအံခြင်း ၊ တရားနှလုံးသွင်းခြင်း အစရှိသော အလုပ် တို့၌၊ တေတေဘိက္ခု - တို့သည်၊ ဥယျုတ္တာ - အလွန် အားထုတ်နေကြကုန် သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်အံ့၊ [ပျင်းခြင်းကြောင့် ကျောင်းနေရာ ကြည့်ဘို့ရန် မလိုက်ကြသည် မဟုတ် ၊ စာအံခြင်း ၊ တရားနှလုံးသွင်းခြင်း စသော အလုပ် ကိစ္စများကြောင့် မလိုက်နိုင်ကြ-ဟုလို။]

သာရန္တံ အနာရန္တန္တိ - ကား၊ သ ဥပဒ္ဒဝံ - ဘေးရန်နှင့်တကွ ဖြစ်၏ဟူ၍
 ၎င်း၊ အနုပဒ္ဒဝံ - ဘေးရန်မရှိ ဟူ၍၎င်း၊ (ဇာနိတပ္ပံ - သိရာ၏) [အာရန္တ
 သဒ္ဓါသည် ဝိကောပန - (နှိပ်စက် ဖျက်ဆီးဟူသော) အနက်ကို ဟော၏။
 ထို့ကြောင့် “ သ ဥပဒ္ဒဝံ , အနုပဒ္ဒဝံ ” ဟု ဖွင့်သည်။ အာရန္တတီတိ အာရ
 ဇ္ဇော၊ သဟ+အာရဇ္ဇေန ယံ ဝတ္တတီတိ သာရန္တံ၊ (ဝတ္ထု)၊ နတ္ထိ+ အာရ
 ဇ္ဇော ယတ္ထာတိ အနာရန္တံ။] သ ပရိက္ကမနံ အ ပရိက္ကမနန္တိ - ကား၊ သ ဥပ
 စာရံ-ဥပစာနှင့်တကွ ဖြစ်၏ဟူ၍၎င်း၊ အနုပစာရံ-ဟူ၍၎င်း၊ (ဇာနိတပ္ပံ-၏)၊
 [ပရိက္ကမီယတေတိ ပရိက္ကမနံ၊(ဥပစာအရပ်)သဟ+ပရိက္ကမနေန ယံ ဝတ္တတီ
 တိ သ ပရိက္ကမနံ၊ (ဝတ္ထု)၊ နတ္ထိ + ပရိက္ကမနံ ယတ္ထာတိ အပရိက္ကမနံ။] ပတ္တ
 ကလ္လန္တိ - ကား၊၊ ဣမဿ ဩလောကနဿ - ဤ ကုဋိရာကို ကြည့်ခြင်း၏၊
 ပတ္တော-ဆိုက်ရောက်လာသော၊ ဝါ- လျှောက်ပတ်သော၊ ကာလော-အခါ
 သည်၊ (အတ္ထိ - ၏) ဣတိ - ထို့ကြောင့်၊ (ထိုသို့ လျှောက်ပတ်သောအခါ
 ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) (တံ - ထိုသို့ ကြည့်ခြင်းသည်၊) ပတ္တကာလံ - လ
 မည်၏၊ ပတ္တကာလမေဝ - သည်ပင်၊ ပတ္တကလ္လံ - လှ မည်၏၊ [ဣပစ္စည်း
 သုတ္တံ။] စ-ဆက်၊ ဝတ္ထုဩလောကနတ္ထာယ-ကုဋိရာကို ကြည့်ခြင်းအကျိုးငှါ၊
 ဣဒံ သမ္ပုတိကမ္ပံ-ဤ သမုတ်ကြောင်းကံသည်၊ ဝါ-ကို၊ အနုဿာဝနာနယေ
 န-ကမ္မဝါစာ၌လာသော နည်းဖြင့်၊ ဩလောကေတွာပိ - ပန်ပြော၍လည်း၊
 ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ ပန-ကား၊ ပရတော- နေ၌၊ [ပါဠိတော်ဝယ် နေ၌နား၌။]
 ဝတ္ထုဒေသနာကမ္ပံ - ကုဋိရာကို ညွှန်ပြကြောင်းကံကို၊ ယထာဝုတ္ထာယ ဝေ-
 ဝါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်တိုင်းသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဥတ္တိယာစ-ဖြင့်၎င်း၊
 အနုဿာဝနာယစ- ကမ္မဝါစာဖြင့်၎င်း၊ ကာတပ္ပံ- ရ၏၊ ဩလောကေတွာ-
 ပန်ပြော၍၊ ကာတုံ န ဝဇ္ဇတိ။

ကိပိလိကာနန္တိ - ကား၊ ရတ္တကာဥပဝိင်္ဂလာဒိဘေဒါနံ - အနီ, အမည်း,
 အကြောင် အစရှိသော အပြားရှိကုန်သော၊ ယာသံ ကာသဉ္စိ - အမှတ်မရှိ
 အလုံးစုံကုန်သော၊ ကိပိလိကာနံ-ပိုးငယ်တို့၏၊ (အာသယောဉ္စစပ်)၊ ကိပိလိ

ဩလောကေတွာပိ ။ ။ ဩလောကေတွာပိတိ အပလောကနကမ္မ ဝသေနပိ
 ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ။-သာရတ္ထ၊ ကမ္မဝါစာကိုမရွတ်ဘဲ ကမ္မဝါစာ၌လာသော နည်းအတိုင်း
 စကားပြင်ဖြင့်ဆို၍ အပလောကနကံဖြင့်လည်း သမုတ်ကောင်းပါ၏-ဟူလို၊ ဩလော
 ကေတွာပိ၌ ပိဖြင့် ကမ္မဝါစာရွတ်ခြင်းကိုပေါင်း၊ ဩလောကေတွာ၌ ဩသည် အပကို
 ပြုသော ဩတည်းဟု ဝိမတိဆို၏။ ထို့ကြောင့် အပလောကေတွာကဲ့သို့ အနက်ပေးရ
 သည်။ [အပသဒ္ဓသယံ ဩအဒေသေသ ကတောတိ ဒဋ္ဌဓမ္မာ။]

ကာနန္ဒိဝိ-ဟူ၍လည်း၊ ပါဠိ-ပါဠိရှိသေး၏။ အာသယောတိ-ကား၊ နိဗ္ဗာန်
ဝသနဋ္ဌာနံ - အမြဲနေရာအရပ်တည်း၊ ကိဝိလိကာနံ - ပိုးငယ်တို့၏၊ (နိဗ္ဗာန်
ဝသနဋ္ဌာနံယေဝ-ကိုသာလျှင်၊ အာသယော-အာသယဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော)
ယထာ-သကဲ့သို့၊ ဝေ-တူ၊ ဥပစိကာဒီနိဝိ-ခြံအစရှိသော သတ္တဘူတိ၏လည်း၊
[အာဒိဖြင့် ပါဠိတော်၌လာသော ကြက် မြွေ စသည်ကိုယူ၊] နိဗ္ဗာန်ဝသနဋ္ဌာနံ
ယေဝ အာသယော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ပန-ဆက်၊ ယတ္ထ-အကြင်အရပ်၌၊ တေ-
ထို ပိုးရွှံ့ ခြံပုန်းအစရှိသော သတ္တဘူတိသည်၊ ဝေ၊ စရတ္ထာယ-စားကျက်အကျိုး
ငှါ၊ အာဂတိာ- လာပြီး၍၊ ဝစ္ဆန္တိ-ပြန်သွားကြကုန်၏၊ သဗ္ဗေသမ္ပိ-အလုံးစုံ
သော သတ္တဘူတိ၏လည်း၊ တာဒိသော - သော၊ သဗ္ဗရဏာပဒေသော - လှည့်
လည်ရာအရပ်ကို၊ အဝါရိတော-မတားအပ်၊ [ကုဋ်ရာကိုညွှန်ပြရာ၌ သာရမ္ဘ
အဖြစ်ဖြင့် မတားမြစ်အပ် - ဟုလို၊] တဿာ, တတ္ထ - ထို စားကျက်အကျိုးငှါ
လာရာအရပ်၌၊ အပနေတွာ - ပိုးကောင်ကလေးတို့ကို ဖယ်ရှား၍၊ သောဓေ
တွာ ကာတံ ဝဋ္ဋတိ၊ တာဝ - ဟတ္ထိဋ္ဌာနစသည်မှ ရှေးဥားစွာ၊ ဆ - န်သော၊
ဣမာနိ ဌာနာနံ - ဤအရပ်တို့ကို၊ သတ္တာနုဒ္ဒယာယ - သတ္တဘူတိကို သနား
စောင့်ရှောက်တတ်သော ကရုဏာအကျိုးငှါ၊ ပဋိက္ခိတ္တာနိ - ပယ်မြစ်တော်
မူအပ်ကုန်ပြီ၊ [ကိဝိလိက , ဥပစိက , ဥဒ္ဓါရ , အဟိ, ဝိစ္ဆိက, သတပဒိတို့ကို
သနားသောကြောင့် တားမြစ်သည်-ဟုလို၊]

ဟတ္ထိနံဝါတိ-ကား၊ ဟတ္ထိနံ ပန - ဆင်တို့၏ကား၊ နိဗ္ဗာန်ဝသနဋ္ဌာနဋ္ဌိ -
သည်၎င်း၊ နိဗ္ဗာန်ဝေ၊ စရတ္ထာနဋ္ဌိ - သည်၎င်း၊ နဝဋ္ဋတိ၊ [ကုဋ်ရာ မညွှန်ပြသင့်-
ဟုလို၊] သီဟာဒီနိ- တို့၏၊ အာသယောစ-နေရာအရပ်သည်၎င်း၊ ဝေ၊ စရယ-
စားကျက်အလိုငှါ၊ ပတ္ထမန္တာနံ-ဖဲသွားကုန်သော ခြင်္သေ့အစရှိသော သတ္တ
ဘူတိ၏၊ နိဗ္ဗာန်မနမဂ္ဂေါစ - အမြဲသွားကြောင်း လမ်းသည်၎င်း၊ န ဝဋ္ဋတိ၊
ဧတေသံ-ဤခြင်္သေ့ အစရှိသော သတ္တဘူတိ၏၊ စာရိဘူမိ - လှည့်လည်ခြင်းရှိရာ
အရပ်ကို၊ န ဝဟိတာ-(ပယ်အပ်သော အရပ်အဖြစ်ဖြင့်) မယူအပ်။

စာရိဘူမိ။ ။ ရေဏံ စာရော၊ စာရော ယတ္ထာတိ စာရိ၊ စာရိစ+သာ+ဘူမိစာတိ
စာရိဘူမိ၊ ခြင်္သေ့စသော သတ္တဘူတိ၏ လှည့်လည်ရာ အရပ်ကို “ကျောင်းရာ အဖြစ်ဖြင့်
မယူဘို့ရန်” မတားမြစ်၊ ဘာကြောင့်နည်း... သူတို့၏လှည့်လည်ရာအရပ်က ကျယ်ဝန်း
သောကြောင့်တည်း၊ မှန်၏ - ခြင်္သေ့တို့သည် အလွန်ဝေးသောအရပ်သို့လည်း သား
ကောင်ကို ဖမ်းဘို့ရန် သွားတတ်ကြသည်။ [စာရိဘူမိတိ ဝေ၊ စရဘူမိ၊ န ဝဟိတာတိ
နဝါရိတာတိ အဓိပ္ပါယော၊ - သာရတ္ထ၊ ... ဝိမတိဋ္ဌကဿ၊ “န ဝဟိတာတိ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗ
ဘာဝေန န ဝဟိတာ” ဟု ဖွင့်၏။]

ယေသံကေသဉ္စိတိ-ကား၊ အညေသဗ္ဗိ-ဟတ္ထိသီဟစသည်မှ အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါဠာနံ-ရဲရင့်ကုန်သော၊ တိရစ္ဆာနဂတနံ-တောကွဲစသော တိရစ္ဆာန်တို့၏ (အာသယော ဟောတိ - ဌှစ်။] သတ္တ-န်သော၊ ဣမာနိ ဌာနာနိ - တို့ကို၊ (ဟတ္ထိအာသယ စသော အရပ်တို့ကို၊) သပုဋိဘယာနိ-ဘေးရန်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်၊(ဟုတွာ)ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ အာရောဂုတ္တာယ-ဘေးရောဂါ မရှိခြင်းအကျိုးငှါ၊ [အာရောဂုတ္တာယာတိ နိရူပဒ္ဒဝတ္ထာယ။] ပဋိက္ခိတ္တာနိ၊ သေသာနိ-ကြွင်းကုန်သော ပုဗ္ဗဏ္ဍနိသိတစသော အရပ်တို့ကို၊ နာနာဥပဒ္ဒဝေဟိ- အမျိုးမျိုးသော ဘေးရန်တို့ဖြင့်၊ သဥပဒ္ဒဝါနိ-ဘေးဥပါဒ် ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ ပဋိက္ခိတ္တာနိ၊) [ကောကံပဲ သီးနှံရှိသော အရပ်၌ ကျောင်းဆောက်လျှင် ကောက်ပဲသီးနှံရှင် များက ကြိုက်မည် မဟုတ်သော ကြောင့် “ နာနာဥပဒ္ဒဝ ဖြစ်၏ ” ဟု ဆိုသည်၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် အဗ္ဘာယာတ နိသိတစသည်၏ နာနာဥပဒ္ဒဝဖြစ်ပုံကိုလည်း သိပါ။]

တတ္ထ - ထို ကြွင်းသော ပုဗ္ဗဏ္ဍနိသိတ အစရှိသော ကုဋိရာတို့တွင်၊ ပုဗ္ဗဏ္ဍ နိသိတန္တိ- ကား၊ ပုဗ္ဗဏ္ဍ- (ပဲ၏ ဥျားစွာ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အစာဟူသော) ကောက်စပါးကို၊ နိသိတံ-မှီသည်မူလည်း၊(ဟောတိ-ဖြစ်အံ့၊) [ပါဠိတော်မှ ဝါကို ယူ၍ ပေး၊ ပုဗ္ဗဏ္ဍအရ ဆက်ပြလို၍ “ သတ္တန္တံ ညောနံ ” စသည်ကို ဆိုသည်၊] သတ္တန္တံ - န်သော၊ ညောနံ - တို့၏၊ ဝိရူဟနကခေတ္တသာမန္တာ-ပေါက်ရာလယ်၏ အနီး၌၊ ဌိတံ (ဝါ)-တည်သည်မူလည်း၊ (ဟောတိ-အံ့)၊ အပရဏ္ဍနိသိတာဒီသုပိ - အပရဏ္ဍနိသိတ အစရှိသော အရပ်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော-တည်း၊ ပန-အထူးကား၊ ဣ-ဤ အပရဏ္ဍနိသိတ အစ ရှိသော အရပ်တို့တွင်၊ အဗ္ဘာယာတန္တိ - ကား၊ ကာရဏာယရံ-သူပုန် ဒါးမြကို ညှဉ်းဆဲဆဲအိမ်တည်း၊ [အဘိ (လွန်လွန်ကဲကဲ) + ဟနန္တိ ဣတ္ထာတိ အဗ္ဘာယာတံ၊] ဝေရိယရံ-ရန်သူအိမ်တည်း၊ [ဝေရိယရကိုပင် ထင်ရှားစေ လို၍ “ စောရာနံ ” စသည်မိန့်။] “ စောရာနံ-သူပုန်ဒါးမြတို့ကို၊ မာရဏတ္တာယ-ညှဉ်းဆဲခြင်း အကျိုးငှါ၊ ကတံ-ပြုထားအပ်သော အိမ်တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ကုရန္တိ အာဒိသု- အစရှိသည်တို့၌၊ (ဝတ္ထံ-ပြီ၊) ဓမ္မဂဏ္ဍိကာ-ဓမ္မသတ်ကျမ်းအတိုင်း

ပုဗ္ဗဏ္ဍ နိသိတံ ။ ။ ပုဗ္ဗေ-ပဲ၏ ရှေး၌+ပဝတ္ထံ+အန္တံ ပုဗ္ဗဏ္ဍံ (ပါဠိ၌ ပုဗ္ဗသည် သတ္တတံ “ ပြုဗ္ဗ ” ဟု ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် န ကို က ပြန်)၊ ပုဗ္ဗဏ္ဍအရ စပါး ၇ မျိုးရသော် လည်း ဌာနိစပါးဖြင့် ဌာနလယ်ကို ယူပါဟု သိစေလို၍ “ သတ္တန္တံ ညောနံ ဝိရူဟနက ခေတ္တသာမန္တာ ” ဟု ဧဋ်သည်၊ [ပုဗ္ဗဏ္ဍနိသိတန္တိ ဣ ပုဗ္ဗဏ္ဍဝိရူဟနဌာနံ ပုဗ္ဗဏ္ဍ သဗ္ဗေန ဂဟိတံ၊ တေနာဟ သတ္တန္တံ ညောနံ၊ ဧပ၊ ဌိတန္တိ-ဋီကာ။]

သူပုန်ဒါးမြတို့၏ လက်ခြေစသည် ဖြတ်ရာအရပ်ကို၊ အာဃာတနန္ဒိ- ဟူ၍၊
 ဝုစ္စတိ၊ သုသာနန္ဒိ-ကား၊ မဟာသုသာနံ-သုသာန်ကြီးတည်း၊ [အသုဘအများ
 ချရာ သင်္ချိုင်းတည်း၊ တခါတလေသာ ချရာသင်္ချိုင်း မဟုတ်-ဟူလို]၊ အနိဗ္ဗိဇ္ဈ-
 ထုတ်ချင်း မထွင်းမူ၍၊ ဝမနိယော- သွားထိုက်သော၊ ဝတပစ္စာဝတမဂ္ဂေါ-
 သွားအပ်သည်ဖြစ်၍ ပြန်လှည့်အပ်သော လမ်းအတိုကို၊ သံသရဏန္ဒိ- ဟူ၍၊
 ဝုစ္စတိ၊ [ထုတ်ချင်းမပေါက်သောကြောင့် သွားလမ်းအတိုင်း ပြန်ထွက်ရသော
 လမ်းအတိုကို “သံသရဏ” ဟု ခေါ်သည်။] သေသံ- သည်၊ ဥက္ကာနမေဝ-
 သည်သာ။

နသက္ကာ ဟောတိ ယထာယုတ္တေန သကဇ္ဇေနာတိ- ကား၊ ဒွီဟိ-နိသော၊
 ဗလိဗဒ္ဒေဟိ-နွားလားတို့ဖြင့်၊ ယုတ္တေန-ကပ်ယဉ်အပ်သော၊ သကဇ္ဇေန-ဖြင့်၊
 ဧကံ-တဘက်သော၊ စက္ကံ-လှည်းဘီးကို၊ နိဗ္ဗောဒက ပတနဋ္ဌာနေ-တံစက်မြိတ်
 ရေ၏ ကျရာအရပ်၌၎င်း၊ ဧကံ-သော၊ (စက္ကံ-ကို)၊ ဗဟိ-တံစက်မြိတ်ရေ၏
 ကျရာအရပ်၏ ပြင်ဘက်၌၎င်း၊ အာဝိဇ္ဇိတုံ-လှည့်လည်ခြင်းငှါ၊ သက္ကာ-သည်၊
 န ဟောတိ-မဖြစ်၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ ကုရုန္တိယံ-၌၊ စတုဟိ ယုတ္တေနာတိ-
 ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ [စတုဟိ-နိသော၊ ဗလိဗဒ္ဒေဟိ ယုတ္တေန၊] သမန္တာ နိဿေ
 ဏိယာ အနုပရိဝန္တန္တိ - ကား၊ နိဿေဏိယံ - လှေခါး၌၊ ဌတွာ- ရပ်၍၊
 ဂေဟံ-ကို၊ ဆာဒေန္တေဟိ-မိုးသူတို့သည်၊ သမန္တာ-ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ နိဿေ
 ဏိယာ - ဖြင့်၊ အာဝိဇ္ဇိတုံ- ငှါ၊ နသက္ကာ ဟောတိ၊ ဣတိ - ဤသို့လျှင်၊ ဝေ

ဓမ္မဝဏ္ဏိကာ ။ ။ “အာဃာတန” ၏ သဒ္ဓါနက်အတိုင်းဆိုလျှင် “သတ်ဖြတ်
 ညှဉ်းဆရာ အရပ်အားလုံးကို ရနိုင်သော်လည်း ဤနေရာ၌ ဧကဒေယျူပစာရ-အထင်
 ရှုအားဖြင့် ဓမ္မဝဏ္ဏိကာ အရပ်ကို ယူပါ-ဟု သိစေလို၍ “အာဃာတနန္ဒိ ဝုစ္စတိ” ဟု
 မိန့်သည်။ ဓမ္မဝဏ္ဏိကာ၌ ဓမ္မဟူသည် “ဒဏ္ဍနိတိ” ဟု ခေါ်အပ်သော ရှေးဓမ္မသတ်
 ကျမ်းတည်း။ ထိုကျမ်းနှင့်အညီ သူပုန်ဒါးမြတို့၏ လက်ခြေစသည်ကို ဖြတ်ရာ စင်းတီး
 တုံးကလေးသည် ဓမ္မဝဏ္ဏိကာမည်၏။ ထို စင်းတီးတုံးကလေးဖြင့် မှတ်သားအပ်သော
 အရပ်သည်လည်း ဥပလက္ခဏ နည်းအားဖြင့် ဓမ္မဝဏ္ဏိကာ = အာဃာတန မည်၏။
 [(ဝိမတိမှီသည်) ဓမ္မေန-တရားနှင့် အညီ+ဆိန္ဒိကာ- လက်ခြေစသည်ကို ဖြတ်ရာ
 ဖြစ်သော+ဝဏ္ဏိကာ-အဖုအဆစ်ရှိသော သစ်သားတုံးငယ်ကလေးတည်း၊ ဓမ္မဝဏ္ဏိကာ-
 လေး၊ ဝဏ္ဏိကာ-ဘဏ္ဍိကာ”ဟု ပါဌ်အမျိုးမျိုး ရှိ၏။]

အာဝိဇ္ဇိတုံ နသက္ကာ။ ။ ဆိန္ဒုတဇ္ဇာဒိ သမ္ပဝကော နသက္ကာဟောတိ အာဝိဇ္ဇိတုံ-
 ကျောင်း၏အနီး၌ ကမ်းပါးပြတ်စသည်ရှိနေသောကြောင့် လှည်း မလှည့်သာ-ဟူလို၊
 နိဗ္ဗောဒကကို “နိ+ဝေါဒက” ဟု ခွဲ၊ နိဿေသတော ဝေါဒကံ ဣတိ နိဗ္ဗောဒကံ၊
 အကြွင်းအကျန်မရှိအောင် မိုဗ်းရေ၏ကင်းရာ တံစက်မြိတ်အရပ်။

ရူပေ - သော၊ သာရဓန္ဓေစ - ပိုးရွာပုန်း ကောက်ပဲသီးနှန်စသော ဘေးရန် ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ အပရိက္ကမနေစ- ၂ ကောင်ကပ်လှည်း၊ ၄ ကောင် ကပ်လှည်းတို့ဖြင့် လှည့်ပတ်လောက်ရာ ဥပစာ မရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဌာနေ - ဌ၊ န ကာရေတဗ္ဗာ - မပြုစေထိုက်၊ ပန- ဆက်၊ အနာရဓန္ဓေ-မရှိ သည်လည်းဖြစ်ကော၊ သပရိက္ကမနေ-ဖြစ်သော၊ (ဌာနေ-ဌ)၊ ကာရေတဗ္ဗာ- ၏၊ တံ - ထို အနာရဓန္ဓ သပရိက္ကမန အရပ်သည်၊ ဝတ္ထပဋိပက္ခနယေန- ဟောတော်မူအပ်သော သာရဓန္ဓအပရိက္ကမန၏ ဆန့်ကျင်ဘက်နည်းအားဖြင့်၊ ပါဠိယံ-၌၊ အာဂတမေဝ-လာသည်သာ၊ [“ပါဠိတော်၌ သာရဓန္ဓနာမ ကိပိ လ္လိကာနံ ဝါ အာသယောဟောတိ” စသည်ဖြင့်ရှိ၍ “အနာရဓန္ဓနာမ နကိပိလ္လိ ကာနံဝါ အာသယောဟောတိ ” စသည်ဖြင့် သာရဓန္ဓ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်လာ သည်၊ အပရိက္ကမန၏ ဆန့်ကျင်ဘက် သပရိက္ကမန၌လည်း နည်းတူ။]

ပုန - တဘန်၊ သညာစိကာနာမာတိ ဝေမာဒိ- အစရှိသော စကားကို၊ သာရဓန္ဓေ၊ ပေ၊ ကာရေယျာတိ-ဟူ၍၊ ဝေ-သို့၊ ဝတ္ထသံဃာစိကာဒိနံ-(ပါဠိ တော်၌) ဟောတော်မူအပ်သော သံဃာစိက အစရှိသောပုဒ်တို့၏၊ အတ္ထ ပကာသနတ္ထံ ဝတ္ထံ၊ [ပါဠိတော်ပဒဘာဇနိ၌ သညာစိကာ အဖွင့် ၂ ထပ်ပါနေ သောကြောင့် “ပုန၊ ပေ၊ ဝတ္ထံ” ဟုမိန့်သည်။] ပယောဂေ ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ-ကား၊ ဝေ- သို့၊ အဒေသိတဝတ္ထုကံဝါ- မူလည်းဖြစ်သော၊ ပမာဏာတိတ္တန္တံဝါ-သော၊ ကုဋိ-ကို၊ ကရိယာမိ-အံ၊ ဣတိ-ကြံ၍၊ အရညတော-မှ၊ ရုက္ခာဟရဏတ္တာယ- သစ်သားတို့ကို ဆောင်ယူခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဝါသိ-ဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ ဖရသုံဝါ- သော်၎င်း၊ နိသေတိ-သွေးအံ၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ပေ၊ တတ္ထ-ထိုင်တာ၌၊ အလ္လတိဏာနိ- စိုသော မြက်တို့ကို၊ ဆိန္ဒတိ၊ ဒုက္ကဋ္ဌေန သန္တိ ပါစိတ္တိယံ၊ သုက္ခာနိ-ခြေခံသော မြက်တို့ကို၊ ဆိန္ဒတိ၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ရုက္ခေသုပိ ဒေသေဝနယော၊ [သစ်ပင်အခြောက် ဖြစ်လျှင် ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ အစိုဖြစ်လျှင် ပါစိတ်နှင့်တကွ ဒုက္ကဋ္ဌံ-ဟုလျှိုး] ဘူမိံ၊ သောဓေ တိ-အံ၊ ခဏတိ-အံ၊ ပံသုံ၊ ဥဒ္ဓရတိ-ထုတ်ဆယ်အံ၊ စိနာတိ-စိအံ၊ ဝေ-သို့၊ ယာဝ-လောက်၊ ပါစိနံ- ကုဋိအနီး၌ စီထိုက်သောအရပ်ကို၊ ဗန္ဓတိ-ဖွဲ့စီ၏၊ တာဝ-ထိုပါစိနအရပ်ကို ဖွဲ့စီသည့်တိုင်အောင်၊ ပဗ္ဗပယောဂေါနာမ ဟောတိ၊ တသ္မိံ ပုဗ္ဗပယောဂေ - ကြောင့်၊ သဗ္ဗတ္ထ - အလုံးစုံသော ကိစ္စတို့၌၊ (ဘူမိ သောနေ၊ ခဏနစသော ကိစ္စတို့၌၊) ပါစိတ္တိယဌာနေ- ဌ၊ ဒုက္ကဋ္ဌေန သန္တိ ပါစိတ္တိယံ ၊ ပေ ၊ တတော- ထို ပါစိနကိုစီခြင်းမှ၊ ပဌာယ သဟပယောဂေါ နာမ၊ [ပါစိနံတိ-ကုဋိဝတ္ထု၊ သာမန္တာ စိနိတဗ္ဗအမိဋ္ဌာနံ (ချိင့်ကျသောအရပ်၌ ကျောက်တုတ်စီသကဲ့သို့) ကုဋိရာ၏အနီး၌ စီထိုက်သော အခြေခံမြေ။]

တတ္ထ - ထို ကုဋိတို့တွင်၊ ထမ္ဘေဟိ - တို့ဖြင့်၊ ကာတဗ္ဗာယ - ပြုထိုက်သော ကုဋိအတွက်၊ ထမ္ဘံ - ကို၊ ဥဿာပေတိ - စိုက်ထူအံ့၊ ဒုက္ကဋ်၊ ဣဋ္ဌကာဟိ - အုဋ္ဌတို့ဖြင့်၊ စိနိတဗ္ဗာယ - စီထိုက်သောကုဋိအတွက်၊ ဣဋ္ဌကံ - ကို၊ အာစိနာဟိ - စီအံ့၊ ဒုက္ကဋ်၊ ဧဝံ - သို့၊ ယံယံ ဥပကရဏံ - အကြင် အကြင် အဆောက်အပျားကို၊ ယောဇေတိ - ယှဉ်စေ၏၊ ဝါ - သုံးစွဲ၏၊ သဗ္ဗတ္ထု - အလုံးစုံသော အဆော်အပျားတို့၌၊ ပယောဂေ ပယောဂေ ဒုက္ကဋ်၊ တစ္ဆန္တဿ - သစ်သားစသည်ကို ရွှေဒသာရဟန်း၏၊ ဟတ္ထဝါရေ ဟတ္ထဝါရေ (ဒုက္ကဋ်)၊ တဒတ္ထာယ - ထို ရွှေခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဝစ္ဆန္တဿ - ၏၊ ပဒေ ပဒေ ဒုက္ကဋ်၊ ပန - ဆက်၊ ဧဝံ - သို့၊ ကတံ - သော၊ ဒါရူကုန္တိတံဝါ - သစ်သားနံရံရှိသော ကုဋိကိုသော်၎င်း၊ ဣဋ္ဌကကုန္တိကံဝါ - သော်၎င်း၊ သိလာကုန္တိကံဝါ - ကျောက်နံရံရှိသော ကုဋိကိုသော်၎င်း၊ အန္တမသော၊ ပဏ္ဏသာလမ္ဗိ - သစ်ရွက်မိုး ကျောင်းကိုလည်း၊ သဘိတ္တိစ္ဆဒနံ - နံရံအမိုးနှင့်တကွ (နံရံရော အမိုးပါ)၊ လိမ္ဗိဿာမိ - အင်္ဂါတေ (မြေညက်) ကို သုတ်လိမ်းအံ့၊ ဣတိ - ဤ၊ သုဓာယဝါ - ဖြင့်သော်၎င်း၊ မတ္ထိကာယဝါ - ဖြင့်သော်၎င်း၊ လိမ္ဗန္တဿ ပယောဂေ ပယောဂေ၊ ယာဝ - လောက်၊ ထုလ္လစ္စယံ နဟောတိ၊ တာဝ - လောက်၊ ဒုက္ကဋ်၊ [ဆိုအပ်လတံသော “ ပဌမပိဏ္ဍဒါနေ ထုလ္လစ္စယံ ” အရ သင့်အပ်သော ထုလ္လစ္စဦးသို့ မရောက်မီ ဒုက္ကဋ် - ဟူလို၊] ပန - ဆက်၊ တေဒုက္ကဋ် - သည်၊ မဟာလေပေနေဝ - ကြီးသော သုတ်လိမ်းမှုကြောင့်သာလျှင်၊ ဝန္တတိ - သင့်၏၊ [“ မဟာလေပေယေဝ ” ဟု ရှိလျှင်သာ၍ ကောင်း၏၊ အင်္ဂါတေသရွတ် မြေညက်သရွတ်ကိုင်ခြင်းကို “ မဟာလေပ ” ဟု ခေါ်၍ ဆေးသုတ်ခြင်းကို “ ဒုဒ္ဒကလေပ ” ဟု ခွဲ၊] သေတရတ္ထ ဝဏ္ဏကရဏေဝါ - ပြုသောအဆင်း၊ နိသောအဆင်းရှိအောင် ပြုခြင်းကြောင့် သော်၎င်း၊ စိတ္တကမ္မေဝါ - ပန်းချီဆေး ရေးမှုကြောင့် သော်၎င်း၊ အနာပတ္တိ။

ဧကံ ပိဏ္ဍံ အနာဝတေတိ - ကား၊ သဗ္ဗပစ္စိမကော - အလုံးစုံသော လေပပိဏ္ဍတို့၏ နောက်ဆုံး၌ဖြစ်သော၊ ဧကော - သော၊ ယော လေပပိဏ္ဍော - အကြင် သုတ်လိမ်းကြောင်းဖြစ်သော အင်္ဂါတေစိုင် မြေညက်စိုင်သည်၊ (အတ္ထိ) ဧကံ - သော၊ တံ ပိဏ္ဍံ - ထို အင်္ဂါတေစိုင် မြေညက်စိုင်သို့၊ ကုဋိကမ္မေ - ကုဋိပြုလုပ်မှုသည်၊ အသမ္ပတ္တေ - မရောက်သေးမီ၊ [သံလက်စသည်ဖြင့် ယူအပ်သော အင်္ဂါတေအစု၊ သို့မဟုတ် မြေညက်အစုကိုပင် “ လေပပိဏ္ဍ ” ဟု ဆိုသည်။] ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ (ကိ) ဣဒါနိ - ၌၊ ဒွိဟိ - နသော၊ ပိဏ္ဍေဟိ - အင်္ဂါတေစိုင် (မြေညက်စိုင်) တို့ဖြင့်၊ နိဋ္ဌာနံ - ပြီးဆုံးခြင်းသို့၊ ဝမိဿတိ - လတံ၊ ဣတိ - ဤသို့ ဆိုထိုက်ရာအခါ၌၊ တေသု - ထို ၂ စိုင်တို့တွင်၊ ပဌမပိဏ္ဍဒါနေ - ပဌမမြေစိုင်ကို

ပေးခြင်းကြောင့်၊ ထုလွှစွယ်-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ တသ္မိံ
 ပိဏ္ဏေ အာဂတေတိ-ကား၊ ဧတံ- သော၊ ယံ ပိဏ္ဏံ-အကြင် အင်္ဂါတေစိုဏ်သ္မိ၊
 ဝါ-မြေညက်စိုဏ်သ္မိ၊ ကုဋိကမ္မေ-သည်၊ အနာဂတေ-မိ၊ ထုလွှစွယ် ဟောတိ၊
 တသ္မိံ အဝသာနပိဏ္ဏေ- ထို နောက်ဆုံးအင်္ဂါတေစိုဏ်သည်၊ ဝါ- မြေညက်
 စိုဏ်သည်၊ အာဂတေ-သော်၊ ဒိန္နေ-ပေးအပ်ပြီးသော်၊ ထပိတေ-ထားအပ်ပြီး
 သော်၊ [အာဂတေကိုပင် “ ဒိန္နေ ထပိတေ ” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်၊] လေပဿ-
 သုတ်လိမ်းကြောင်း အင်္ဂါတေစိုဏ်၏၊ ဝါ - မြေညက်စိုဏ်၏ ယဋိတတ္ထာ - စပ်
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပေ၊ စ - ဆက်၊ ဧဝံ- သ္မိ၊ လိမ္မန္တဿ - ၏၊ အန္တော
 လေပေ-အတွင်း၌ သုတ်လိမ်းခြင်းသည်၊ (ယဋိတေ၌စပ်၊) အန္တောလေပေန-
 အတွင်းဝယ် သုတ်လိမ်းဘွယ်ဟူသမျှနှင့်၊ သဒ္ဓိံ, ဘိတ္တိဉ္စ - ကိုသော်၎င်း၊ ဆဒ
 နဉ္စ-ကိုသော်၎င်း၊ ဧကောဗဒ္ဓံ-တစပ်ထည်းစပ်သည်ကို၊ ကတွာ, ယဋိတေဝါ-
 ဆက်စပ်မိသော်၎င်း၊ [အတွင်းလိမ်းကျမှုပြုလျှင် အတွင်း၌ လိမ်းကျသင့်သမျှ
 အားလုံး နံရံ-အမိုးတို့ပါစပ်အောင် လိမ်းကျမိလျှင် သံဃာဒိသေသ်-ဟူလို၊]
 ဗဟိလေပေ- သည်၊ ဗဟိလေပေန- အပြင်ဝယ် သုတ်လိမ်းဘွယ်ဟူသမျှနှင့်၊
 သဒ္ဓိံ (ဘိတ္တိဉ္စ ဆဒနဉ္စ ဧကောဗဒ္ဓံ ကတွာ) ယဋိတေဝါ- သော်၎င်း၊ သံဃာဒိ
 သေသော။ [အပြင်လိမ်းကျမှုပြုလျှင်လည်း အပြင်၌ သုတ်ဘွယ်အားလုံးနှင့်
 တကွ နံရံ-အမိုးတို့စပ်အောင် လိမ်းကျမိလျှင် သံဃာဒိသေသ်-ဟူလို၊]

ပန-ဆက်၊ ဒွါရဗဒ္ဓံဝါ-တံခါးပေါင်ကို သော်၎င်း၊ ဝါတပါနံဝါ-ကိုသော်
 ၎င်း၊ အထပေတွာဝ-မတပ်သေးမူ၍သာလျှင်၊ မတ္တိကာယ-ဖြင့်၊ သစေ လိမ္မတိ၊
 (ဧဝံသတိ) တသ္မိံ-ထို ဒွါရဗဒ္ဓံကို၊ ဝါ-ထို ဝါတပါနံကို၊ (ထပိတေ၌စပ်၊)
 တဿ-ထို ဒွါရဗဒ္ဓံ၏၊ ဝါ-ထို ဝါတပါနံ၏၊ ဩကာသံ-အရပ်ကို၊ ပုန, ဝဗေ
 တွာဝါ-တိုးချွန်သော်၎င်း၊ အဝဗေတွာဝါ-သော်၎င်း၊ ထပိတေစ-တပ်ထား
 အပ်ပြန်သော်လည်း၊ လေပေါ - လိမ်းကျကြောင်း အင်္ဂါတေသည်၊ ဝါ-
 မြေညက်သည်၊ န ယဋိယတိ-မဆက်စပ်အံ့၊ တာဝ ရက္ခတိ-အာပတ်မှ စောင့်
 သေး၏၊ [တံခါးပေါင်ကျည်းခွေ , သို့မဟုတ် လေသောက်ပြုတင်းကို ပဌမ
 မတပ်သေးဘဲ အင်္ဂါတေမြေညက်ဖြင့် ရှေးဥးစွာလိမ်းကျ၍ နောက်မှ တံခါး
 ပေါင် လေသောက်ပြုတင်းကို တပ်သောအခါ အင်္ဂါတေမြေညက်ချင်း မစပ်
 သေးလျှင် “တာဝရက္ခတိ” ဟု ဆိုသည်။] ပန - ဆက်၊ ပုန, လိမ္မန္တဿ- ၏၊
 (လေပေ-သည်) ယဋိတမတ္ထေ-စပ်ကာမျှဖြစ်လသော်၊ သံဃာဒိသေသော-
 [မစပ်သေးသောနေရာ၌ နေဝံထပ် လိမ်းကျသူကို “ပုနလိမ္မန္တ” ဟု ဆိုသည်၊
 ထပ်၍ လိမ်းကျသောအခါ ပဌမ လိမ်းကျပြီးနှင့် စပ်မိလျှင် အာပတ်သင့်၏၊

ဟူလို၊] ထပိယမာနံ-တပ်ထားအပ်သော်၊ ဝါ-သော၊ တံ-ထို ဒွါရဗဒ္ဓ (ဝါတ ပါန)သည်၊ ပဌမံ-စွာ၊ ဒိန္ဒုလေပေန- ပေးအပ်ပြီးလေပနှင့်၊ သဒ္ဓိံ, နိရန္တရ မေဝ - အကြားမရှိသည်သာလျှင်၊ ဟုတ္တာ သစေ တိဋ္ဌတိ၊ (ဝေံသတိ) ပဌမ မေဝ-ရှေးဦးမဆွ အစကပင်၊ သံဃာဒိသေသော။ [ဒွါရဗဒ္ဓ သို့မဟုတ် ဝါတ ပါနကို ပဌမမတပ်သေးဘဲ မြေညက်ကိုသာလိမ်းကျထားရာ၌ ဒွါရဗဒ္ဓ ဝါတ ပါနတို့ကိုတပ်သောအခါ အားလုံးဆက်စပ်ပြီးဖြစ်သွားလျှင် ဒွါရဗဒ္ဓ-ဝါတ ပါနတို့ကို မတပ်မီကပင် အာပတ်သင့်၏-ဟူလို၊]

ဥပစိကာမောစနတ္ထံ - ခြံတို့ကို လွတ်စေခြင်း အကျိုးငှါ၊ (ခြံမတက်နိုင် အောင်)၊ အဋ္ဌဂုံလမတ္ထေန - လက်ရှစ်သစ်မျှဖြင့်၊ အပတ္တစ္ဆဒနံ - မရောက် အပ်သော အမိုးရှိသည်ကို၊ (အမိုးမထိအောင်)၊ ကတွာ-၍၊ ဘတ္ထိံ - နံရံကို၊ လိမ္မတိ- သုတ်လိမ်းအံ့၊ အနာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ [ခြံမတက်အောင် လက်ရှစ်သစ် လောက် အမိုးကို မထိစေဘဲ ချန်ထား၍ လေပချင်းမစပ်သေးသောကြောင့် “ အနာပတ္တိ ” ဟု ဆိုသည်၊ အာပတ် မသင့်အောင် လက်တသစ်လောက် ချန်ထားလျှင်လည်း “အနာပတ္တိ” ဟုပင် ဆိုကြသတတ်၊] ဥပစိကာမောစနတ္ထ မေဝ-ငှါပင်၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်ဘက်၌၊ ဝါ - က၊ ပါသာဏကုဋံ-ကျောက် နံရံကို၊ ကတွာ-၍၊ တံ - ထို ကျောက်နံရံကို၊ အလိမ္မိတွာ - မသုတ်လိမ်းမှ၍၊ ဥပရိ-၌၊ လိမ္မတိ- အံ့၊ လောပေါ- သုတ်လိမ်းကြောင်း အင်္ဂါတေ မြေညက် သည်၊ နယဋယတိနာမ-ဆက်စပ်သည် မမည်၊ (တသ္မာ - ကြောင့်၊ ထည့်)၊ အနာပတ္တိယေဝ (ဟောတိ)၊ ဣဋ္ဌကကုဋိကာယ - အုဋ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကုဋ်၌၊ [အမိုးရော နံရံပါ အုဋ်ဖြင့်ပြုအပ်သော ကုဋ်၌၊] ဣဋ္ဌကာဟိယေဝ- တို့ဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါတပါနေစ-တို့ကို၎င်း၊ ဓူမနေတ္တာနိစ-အမိုးထုတ်ကြောင်း ပြန်တို့ကို၎င်း၊ ကရောတိ-အံ့၊ လေပယဋနေနေဝ-လေပ၏ဆက်စပ်ခြင်းကြောင့် သာလျှင်၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ပဏ္ဏသာလံ-သစ်ရွက်ကျောင်းကို၊ လိမ္မတိ- အံ့၊ လေပယဋနေနေဝ အာပတ္တိ၊ တတ္ထ- ထို သစ်ရွက်ကျောင်း၌၊ အာလော ကတ္တာယ - အရောင်အလင်း အကျိုးငှါ၊ အဋ္ဌဂုံလမတ္ထံ ဌပေတွာ လိမ္မတိ၊ လောပေါ-သည်၊ နယဋယတိ နာမ-မည်၏၊ အနာပတ္တိယေဝ၊ ဝါတပါနံ- ကို၊ လဒ္ဓါ- ၍၊ ဝါ-မှ၊ ဣတ္ထ-ဤကျောင်း၌၊ ထပေသာမိ- တပ်အံ့၊ ဣတိ-၍၊ သစေ ကရောတိ၊ (ဝေံသတိ) ဝါတပါနေ-ကို၊ ထပိတေ - တပ်အပ်ပြီးသော်၊ လေပ ယဋနေနေ- ကြောင့်၊ အာပတ္တိ၊ မတ္တိကာယ- ဖြင့်၊ ကုဋံ-နံရံကို၊ သစေ ကရောတိ၊ (ဝေံသတိ) ဆဒနလေပေန- အမိုးကိုသုတ်လိမ်းကြောင်း အင်္ဂါတေ (မြေညက်)နှင့်၊ သဒ္ဓိံ, ယဋနေ-စပ်ခြင်းကြောင့်၊ အာပတ္တိ၊ [နံရံ၌ မြေညက်

သုတ်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ဆဒနလေပနှင့် စပ်လျှင် အာပတ် သင့်သည်။]
 ဧကော- တပါးသောရဟန်းသည်၊ ဧကပိဏ္ဍာဝသေသံ- တခုသောအင်္ဂါတေ
 မြေညက်စိုင့်အကြွင်းကို၊ ကတ္တာ, ထပေတိ - တန်ရပ်ထား၏၊ (အာပတ်မသင့်
 အောင် တမင်လာချန်ထား၏၊) အညော-အခြားသောရဟန်းသည်၊ တံ- ထို
 ကြွင်းကျန်သောအရပ်ကို၊ (မြေညက်စိုင့် မသုတ်အပ်သည့်အတွက်, ကွက်လပ်
 ဖြစ်နေသောအရပ်ကို၊) ဒိသွာ, ဣဝံ - ဤ ချန်ထားမှုကို၊ ဒုက္ကဋ်-မကောင်း
 သဖြင့် ပြုအပ်ပြီ၊ ဣတိ- ဤ၊ ဝတ္ထသီသေန- သဖြင့်၊ လိမ္မတိ၊ ဥဘိန္ဒမ္ပိ- ၂ ပါး
 သောရဟန်းတို့၏လည်း၊ အနာပတ္တိ၊ [ပဌမရဟန်းမှာ လေပချင်း မဆက်စေ
 သောကြောင့် အနာပတ်, ဒုတိယရဟန်းမှာ အတ္ထုဒ္ဓေသ(မိမိအတွက်ကျောင်း)
 မဟုတ်သောကြောင့် အနာပတ်ဖြစ်သည်။]

ဘိက္ခုကုဋိံ ကရောတီတိ ဝေမာဒိနိ-နံသော၊ ဆတ္ထိံ သ-သော၊ စတုက္ကာနိ-
 တို့ကို၊ အာပတ္တိဘေဒဒဿနတ္ထိံ ဝုတ္တာနိ၊ တတ္ထ- ထို စတုက္ကတို့တွင်၊ သာရန္တ
 ယ-သာရန္တကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ်၊ အပရိက္ကမနာယ- ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ်၊ (ဟောတိ)၊
 ပမာဏာတိက္ကန္တယ-ကြောင့်၊ သံဃာဒိဿေသော၊ အဒေသိတဝတ္ထုကာယ-
 အဒေသိတဝတ္ထုက ကုဋိကြောင့်၊ သံဃာဒိဿေသော၊ ဧတေသံ - ဤ ဒုက္ကဋ်
 သံဃာဒိဿေသ်တို့၏၊ [(တနည်း) တေသံ-ဤ သာရန္တ ကုဋိစသည်တို့၏၊]
 ဝသေန-ဖြင့်၊ ဝေပိဿကာပတ္တိယော- ရာနောသော အာပတ်တို့ကို၊ ဝေဒိ
 တဗ္ဗာ-နံ၏၊ စ- ဆက်၊ အာပတ္တိ၊ ပေ၊ ဒုက္ကဋ်နန္တိ အာဒိသု- ပါဠိရပ်တို့၌၊
 ဒ္ဓိဟိ-နံသော၊ သံဃာဒိဿေသေဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ, ဒ္ဓိန္တံ-နံသော၊ ဒုက္ကဋ်နံ-
 တို့သို့၊ (အာပတ္တိစပ်)၊ သုတိ အာဒိနာ နယေန-ဖြင့်၊ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော၊
 [“အာပတ္တိ ဒ္ဓိန္တံ သံဃာဒိဿေသေန” ၌ “ဒ္ဓိန္တံ” ကို “ဒ္ဓိဟိ” ဟု၎င်း၊ “သံဃာဒိ
 သေသေန” ကို “သံဃာဒိဿေသေဟိ” ဟု၎င်း ဖွင့်သည်၊ ဤ အဖွင့်ကိုထေခံ၍
 “ ဒ္ဓိန္တံ ” ၌ ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသ , “ သံဃာဒိသေသေန ” ၌ ဝစနဝိပလ္လာသ
 ဖြစ်ကြောင်းကို သိပါ၊ ဇီက.၁၅ “ဝိဘတ္တိဗျတ္တယေန-ဝိဘတ်၏ ဖေါက်ပြန်ခြင်း
 အားဖြင့်၊ ဝစနဗျတ္တယေန-ဖြင့်” ဟုဆိုခြင်းနှင့် “ဝိပလ္လာသ” ဟုဆိုခြင်းသည်
 သဘောတူပင်။]

ပန-ကား၊ သောစေ ဝိပွကတေ အာဝတ္ထတီတိ အ- ဒိသု-တို့၌၊ အယံ-
 ကား၊ အတ္ထဝိနိစ္ဆယော-အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ဆုံးဖြတ်ကြောင်းစကားတည်း၊
 သောတိ - ကား၊ သမာဒိသိတွာ - ညွှန်ပြပြီး၍၊ ပတ္တန္တဘိက္ခု - ဖဲသွားသော
 ရဟန်းသည်၊ [ဤအဖွင့်ကို ပါဠိတော်ကြည့်မှ (ရှေ့၌ ဖဲသွားသော ရဟန်း
 ရှိခဲ့ကြောင်းကို) သိနိုင်သည်။] ဝိပွကတေတိ- ကား၊ ကုဋိကမ္မေ- ကုဋိပြုလုပ်

မှသည်။ အနိဋ္ဌိတေ - မပြီးဆုံးသေးမီ၊ [ပကတ - အပြားအားဖြင့် ပြုခြင်းမှ + ဝိ-ကင်းသည်(သဒ္ဒတ္ထ)။ “မပြီးဆုံးသေး” ကား အဓိပ္ပါယ်။] အညဿဝါ ဒါတဗ္ဗာတိ- ကား၊ အညဿ- သော၊ ပုဂ္ဂလဿဝါ- အားသော်၎င်း၊ သံသယဝါ-အားသော်၎င်း၊ စဇိတွာ-စွန့်၍၊ ဒါတဗ္ဗာ-ပေးထိုက်၏။ ဘိဗ္ဗိတွာဝါ ပုန ကာတဗ္ဗာတိ- ကား၊ ကိတ္တကေန- အဘယ်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ဖျက်ခြင်းဖြင့်၊ ဘိန္နာ-ဖျက်အပ်သည်မည်သည်၊ ဟောတိ-နည်း၊ ထမ္ဘာ-တိုင်းတို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဘူမိယံ-၌၊ နိခါတာ-စိုက်အပ်ကုန်ပြီးသည်၊ သစေဟောန္တိ-နအံ့(ဝေံသတိ)၊ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗာ-နှုတ်ထိုက်ကုန်၏။ (ထမ္ဘာ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို) ပါသာဏာနိ-ကျောက်တို့၏၊ ဥပရိ-၌၊ ထပိတာ- နံသည်၊ သစေဟောန္တိ။ (ဝေံသတိ)။ အပနေတဗ္ဗာ-ဖယ်ရှားထိုက်ကုန်၏။ ဣဋ္ဌကစိတာယ-အုဋ္ဌတို့ဖြင့် စီအပ်သော ကုဋ်၌၊ ယာဝ - လောက၊ မင်္ဂလိဋ္ဌကာ - မင်္ဂလာ အုဋ်သည်။ (အတ္ထိ)။ တာဝ-ထို မင်္ဂလာအုဋ်တိုင်အောင်၊ ကုဋာ-နံရံတို့ကို အပစိနိတဗ္ဗာ-ဖျက်ဆီးထိုက်ကုန်၏။ [ဝါထာမန္တနံ ပရိတ်စသည်တို့ကို ရွတ်၍ ပဌမချအပ်သော အုဋ်ချပ်ကို “မင်္ဂလာအုဋ်” ဟု ခေါ်သည်။] သင်္ခေပတော-အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်၊ ဘူမိသမံ-မြေနှင့်ညီမျှအောင်၊ ကတွာ-၍၊ ဝိနာသိတာ-ဖျက်ဆီးအပ်သည်။ (သမာနာ- သော်၊) ဘိန္နာ- ဖျက်အပ်သည်မည်သည်၊ ဟောတိ။ [ယခုခေတ်၌ကား မင်္ဂလာအုဋ်ကို မြေကြီးအတွင်း၌ချသောကြောင့် ထိုနေရာထိအောင်ဖျက်မှ ဖျက်ရာရောက်မည်။] ဘူမိတော - မှ၊ ဥပရိ - ၌၊ စတုရဂုံလမတ္ထေပိ-လက် ၄ သင်မျှရှိသော အဆော်အပျားသည်လည်း၊ ဌိတေ-တည်ရှိသေးသော်၊ အဘိန္နာဝ- ဘိန္နမမည်သည်သာ၊ သဗ္ဗစတုက္ကေသု- တို့၌၊ သေသံ-သည်။ ပါကဋ္ဌမေဝ- သည်သာ၊ ဟိ-မှန်၊ ဣတ္ထေ - ဤ စတုက္ကတို့၌၊ ယံ-အကြင်ပုဒ်သည်။ ပါဠိအနုသာရေနေဝ - ပါဠိတော်ကို အစဉ်လိုက်သဖြင့်သာလျှင်၊ ဒုဗ္ဗိညေယျံ-မသိအပ် မသိနိုင်သည်၊ သိယာ-၏၊ အညံ- ဖွင့်အပ်ပြီးသောပုဒ်မှ အခြားသော၊ ကိဗ္ဗိ-သော၊ (တံ-ထိုပုဒ်သည်။) နတ္ထိ-မရှိ။

ပန- ကား၊ အတ္တနာ ဝိပ္ပကတန္တိအာဒိသု- တို့၌၊ အတ္တနာ- ကျောင်းရှင်ရဟန်းဟူသော မိမိကိုယ်တိုင်၊ အာရဒ္ဓံ-သော၊ ကုဋ် -ကို၊ အတ္တနာ ပရိယောသာပေတီတိ-ကား၊ မဟာမတ္ထိကာယဝါ- ကြီးစွာသော မြေညက်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ထုသမတ္ထိကာယဝါ - ဖွဲ့ဖြင့် ရောအပ်သော မြေညက်ဖြင့် သော်၎င်း၊ ယာယ-အကြင်မြေညက်ဖြင့်၊ ကတံ-ပြုအပ်သောကုဋ်ကို၊ ပရိယောသိတဘာဝံ- ပြီးဆုံးစေအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ပါးပတု ကာမော - ရောက်စေလိုသည်၊ ဟောတိ- ၏၊ တာယ - ထိုမြေညက်ဖြင့်၊ အဝသာနပိဏ္ဏံ - အဆုံးမြေစိုင်ခဲကို၊

ဒေန္တာ- ပေးလျက်၊ ပရိယောသာပေတိ- ပြီးဆုံးစေအံ့၊ ပရေဟိ ပရိယောသာပေတိတိ-ကား၊ အတ္တနောဝ-သာလျှင်၊ အတ္ထာယ-ဌာ၊ ပရေဟိ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ပရိယောသာဝါပေတိ-ပြီးဆုံးပစေဟု စေခိုင်းအံ့၊ “ပရိယောသာဝါပေတိ”၌ ပရိ-အဝပုဗ္ဗ သာဓာတ်, ကာရိတ်ဏေ, ဏာပေပစ္စည်းတည်း၊ ဏေပစ္စည်း၏ကံကား ကုဋိ, ဏာပေပစ္စည်း၏ကံကား ပရတည်း။ ။ ဟိ - ချဲ့၊ အတ္တနာဝါ - သည်မူလည်း၊ ဝိပွကတာ - အပြားအားဖြင့် ပြုခြင်းမရှိသော ကုဋိသည်၊ ဝါ-မပြီးဆုံးစေအပ်သေးသော ကုဋိသည်၊ ဟောတု-စေ၊ ပရေဟိ ဝါ-တို့သည်မူလည်း၊ (ဝိပွကတာ ဟောတု)၊ ဥဘယေဟိဝါ- မိမိ သူတပါး ။ ၂ ဥပသားတို့သည်မူလည်း၊ (ဝိပွကတာ ဟောတု)၊ တံ-ထိုကုဋိကို၊ အတ္တနော-အတ္ထာယ အတ္တနာဝါ စေ ပရိယောသာဝါပေတိ - အံ့၊ ပရေဟိဝါ စေ ပရိယောသာဝါပေတိ၊ အတ္တနာစ-သည်၎င်း၊ ပရေဟိစ-တို့သည်၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ ယုဂနဋ္ဌံဝါ - အစုံဖွဲ့အပ်သည် မည်လောက်အောင်လည်း၊ စေ ပရိယောသာဝါပေတိ-အံ့၊ (ဝေံသတိ) သံဃာဒိဿေသောယေဝ(ဟောတိ)၊ ဣတိအယံ-ကား၊ ဣ-ဤ အတ္တနာဝိပွကတံ အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း၊ [“အတ္တနာ ဝိပွကတန္တိ အာဒိသု ” ဟု အာဓာရရှိခဲ့ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် “ဣ”ပိုဟန်တူသည်။]

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ ကုရုန္တိယံ-၌၊ ဝုတ္တိံ (ကိံ) ဒုတ္တယော - နံသော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဧကတော- တပေါင်းတည်း၊ ဝသိဿာမ-နံအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ တိုင်ပင်၍၊ ကရေန္တိ-နံအံ့၊ တာဝရက္ခတိ - သံဃာဒိဿေသ်အာပတ်မှ စောင့်သေး၏၊ အဝိဘတ္တတ္တာ - မခွဲဝေအပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ၊ ဣဒံဌာနံ- ဤ အရပ်သည်၊ တဝ - သင့်ဘို့တည်း၊ ဣဒံ - သည်၊ မမ- တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝိဘဇိတွာ- ခွဲဝေ၍၊ ကရေန္တိ - နံအံ့၊ အာပတ္တိ၊ သာမဏေရောစ ဘိက္ခုစ ဧကတော, ကရေန္တိ-နံအံ့၊ ယာဝ-လောက်၊ အဝိဘတ္တာ-မခွဲအပ်သေး၊ တာဝ-ထို မခွဲဝေအပ်သေးသမျှ၊ ရက္ခတိ၊ ပုရိမနယေန-ဖြင့်၊ (“ဣဒံဌာနံ တာ, ဣဒံ မမ” ဟူသော ရှေ့နည်းဖြင့်၊) ဝိဘဇိတွာ ကရေန္တိ - နံအံ့၊ ဘိက္ခုဿ အာပတ္တိ၊ ဣတိ(ဝုတ္တိံ)။

အနာပတ္တိ လေဏေတိ အာဒိသု - တို့၌၊ လေဏံ - လိုက်ကို၊ မဟန္တံပိ-ကြီးစွာသော လိုက်ကိုလည်း၊ ကရေန္တိဿ အနာပတ္တိ၊ ဟိ-မှန်၊ ဣ - ဤ လိုက်၌၊ လေပေါ-နယဋယတိ၊ [အမိုး၌ လေပမရှိသောကြောင့်“နယဋယတိ” ဟုဆိုသည်၊ အကယ်၍ ပန်းချီရေးဘို့ရာ အမိုး၌ အင်္ဂါတေသုတ်လိမ်းမှု လေပကို ပြုအံ့၊ ထိုသို့ ပြုသော်လည်း “အနာပတ္တိ လေဏေ”ဟု သီးခြား ခွင့်ပြုသော

ကြောင့် အနာပတ်ပင်-ဟု ငိုကာဆို၏။] ဂုဗ္ဗဒိ-ဂုကိုလည်း၊ ဣဋ္ဌကာဂုဟံဝါ-
 အဋ္ဌဂုကိုသော်၎င်း၊ သိလာဂုဟံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ ဒါရဂုဟံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊
 ဘူမိဂုဟံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ (မြေ ဥမင်ကို ဆိုသည်။) မဟန္တံပိ- ကြီးစွာသော
 ဂုကိုလည်း၊ ကရောန္တဿ အနာပတ္တိ။

တိဏကုဋိကာယာတိ-ကား၊ သတ္တဘူမိကောပိ-ဘုံ ၇ ဆင့် ရှိသည်လည်း
 ဖြစ်သော၊ ပါသာဒေါ-ကို၊ တိဏပဏ္ဏစ္ဆဒနော- မြက်သစ်ရွက် အမိုးရှိသည်၊
 (သမာနော) တိဏကုဋိကာတိ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ပန - ဝါဒန္တရကား၊ အဋ္ဌ
 ကထာသု- ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌၊ (တိဏကုဋိကာ-တိဏကုဋိကို ရုတ္တာ၌စပ်၊
 ဝါ-သည်။) ကုတ္တုဋ္ဌန္တိကဂေဟံ- ကုတ္တုဋ္ဌန္တိက ကျောင်းတည်း၊ ဣတိ - သို့၊
 (ဝတ္တာ-ဆိုပြီး၍) ဆဒနံ-ကို၊ ဒဏ္ဍကေဟိ- (ဝါးခြမ်းစသော) ဒုတ်တံတို့ဖြင့်၊
 ဇာလပန္နံ- ဇာကဲ့သို့ ဖွဲ့အပ်သည်ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ တိဏေဟိဝါ - တို့ဖြင့်သော်

လိုက်နှင့် ဂူအထူး။ ။ တောင်၌ တမင်လာတူးအပ်သော ရသေ့ရဟန်းတို့ ကိန်း
 အောင်းရာ အရပ်ကို “လေဏ” ဟု ခေါ်၏။ လီယဏေ ဧတ္ထာတိ လေဏံ=ကိန်းအောင်း
 ရာလိုက်၊ လီဇေတ်၊ ဏ ပစ္စည်း၊ ဤပုဒ်ကို သက္ကတအဘိဓာန်၌ မတွေ့ရ၊ လူတို့ မတူး
 အပ်ဘဲ နဂါးရိုနှိနေသော တောင်ခေါင်းကို “ဂဟာ” ဟု ခေါ်၏။ ဂယုဏေ ဧတ္ထာတိ
 ဂဟာ၊ ဂဟာဇာတ်၊ က (က် အနုဗန်ရှိသော အ) ပစ္စည်းဟု သက္ကတ၌ ဆို၏။ ဤ ဂဟာ
 ကို “ ဒေဝေါတ - နတ် တူးအပ်သော တောင်ခေါင်း ” ဟုလည်း ပရိယာယ်ဆို၏။
 ဤကား သက္ကတကို နည်းမီအပ်သော အထူးတည်း။

ဝိမတိ။ ။ “လေဏန္တိ ပဗ္ဗတလေဏံ၊ (တောင်ခေါင်းလိုက်) ၊ ဣဋ္ဌကာဒီဟိ ဣတံ
 စတုရဿကုဋ္ဌာဝါရသက္ကာနံ ဧကကဏ္ဍိကဗဒ္ဓံ နာတိဥစ္စံ ပတိဿယပိသေသံ ဂဟာ
 တိ ဝဒန္တိ = အဋ္ဌစသည်ဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော အထွဋ်တပ်လျက် လေးထောင့်ပုံသက္ကာနံ
 အိမ်နှင့်တူသော မမြင့်လွန်းသောနေရာ ကျောင်းအထူးကို ဂူဟု ခေါ်ကြ၏။ ဣဋ္ဌကာဂုဟံ
 ဝါ-စသော အဋ္ဌကထာနှင့်ကား ဤ ဝိမတိဆိုပုံက လျော်၏။ “ဘူမိဂုဟန္တိ ဥမင်ဂုဟံ”
 ဟု ဆိုသောကြောင့် ဥမင်လှိုင်နှင့်တူသောဂူကို “ဘူမိဂုဟာ” ဟု မှတ်ပါ။

ကုတ္တုဋ္ဌန္တိကဂေဟံ ။ ။ အမိုးပေါ်၌ ဝါးခြမ်းစသော ဒုတ်တို့ဖြင့် ဇာကွက်များ
 ပေါ်အောင် အလျား အနံ့ယက်၍ ထို ဝါးခြမ်းများကို အမိုးနှင့်ကပ်လျက် ဖွဲ့ချည်ထား
 သောအခါ ကြက်တို့၏မျက်လုံးပေါက်နှင့် တူသောကြောင့် “ကုတ္တုဋ္ဌန္တိက” ဟု ခေါ်
 သတော်၊ ထိုအမိုးလည်း သက်ငယ်ဟု ခေါ်သော မြက်အမိုး၊ အင်ဖတ်၊ ဓနိရွက်စသော
 သစ်ရွက်အမိုးများ ဖြစ်ရမည်၊ သို့မှ တိဏ အမျိုးအစားဖြင့် မိုးအပ်သော တိဏကုဋိ
 ဖြစ်မည်-ဟုလို့၊ [ကုတ္တုဋ္ဌာနံ + အန္တိ၊ ကုတ္တုဋ္ဌန္တိ ဝိယာတိ ကုတ္တုဋ္ဌန္တိတံ၊ တံ ယဿ
 အတ္ထိတိ ကုတ္တုဋ္ဌန္တိကံ (ဂေဟံ) ။] အဋ္ဌကထာသုတိ ကုတ္တုဋ္ဌန္တိကဂေဟန္တိ အာဒိသု
 အဋ္ဌကဏ္ဍာသု တိဏကုဋိကာ ကုတ္တုဋ္ဌန္တိကဂေဟန္တိ ဝတ္တာ ပုန တံ ပိဝရန္တေဟိ အဋ္ဌ
 ကထာ၌ရိယေဟိ ဆဒနံ ဒဏ္ဍကေဟိ၊ ဝုတ္တုတိ ယောဇနာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ - ဝိမတိ။

၎င်း၊ ပဏ္ဍေဟိဝါ-သစ်ရွက်တို့ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဆာဒိတကုဋီကာဝ - မိုးအပ်
 သော ကုဋီကိုသာ၊ ဝုတ္တာ-ဆိုအပ်ပြီ။ [ဆာဒိတကုဋီကာဝ၌ ဝေဖြင့် ဥလ္လိတ္တ
 စသည်ကို ကန့်။] တတ္ထ - ထို တိဏကုဋီ၌၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ) [ဥလ္လိတ္တ
 စသည် မပြုသောကြောင့် အာပတ်မနှင့်- ဟုလို။] မဟန္တမ္ဘိ-သော၊ တိဏန္တ
 ဒန ဂေဟံ- မြက်အမိုးရှိသော ကုဋီကို၊ ကာတုံ-၄။ ဝဇ္ဇတိ - ၏၊ ဟိ - မှန်၊
 (တနည်း) ဟိယသ္မာ (လက္ခဏံ ဝေဒိတဗ္ဗောတို့၌ စပ်။) ဥလ္လိတ္တာဒိဘာဝေါ
 ဝေ-ဥလ္လိတ္တအစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်သည်သာ၊ ကုဋီယာ-၏၊ (ဤသိက္ခာပုဒ်၌
 အလိုရှိအပ်သောကုဋီ၏)၊ လက္ခဏံ-မှတ်ကြောင်း၊ လက္ခဏာတည်း၊ သောစ-
 ထို ဥလ္လိတ္တ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ကိုလည်း၊ ဆဒနမေဝ - အမိုးကိုသာ၊
 သန္ဓာယ-၍၊ ဝုတ္တာ-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။

စ-သာဂေကကား၊ စင်္ဂဟသုသာယာယံ တိဏစုဏ္ဍံ ပရိပတတိ၊ ပေ၊ ကာတုန္တိ
 အာဒိနိ-တုံအစရှိသော စကားရပ်တို့သည်၊ ဧတ္ထ-ဤကုဋီလက္ခဏာကိုပြသော
 စကား၌၊ [ဥလ္လိတ္တာစသည်၏ အဖြစ်သာ ကုဋီလက္ခဏာ ဟူသော စကား၌၊]
 သာဂေကနိ-သက်သေတို့တည်း၊ [စင်္ဂဟသုသာယာယံ-စင်္ကြံကျောင်း၌၊ တိဏ
 စုဏ္ဍံ- မြက်အမှုံသည်၊ ပရိပတတိ-၏၊ ပေ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဩဝုဗ္ဗေတွာ-မြက်
 စသည်ကို ခွါ၍၊ ဝါ-ဖျက်ဆီး၍၊ ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တံ-အတွင်း၌ သုတ်လိမ်းအပ်
 အပ၌ သုတ်လိမ်းအပ်သည်ကို၊ ကာတုံ-၄။ အနုဇာနာမိ-၏၊ ဝုဖိဓာတ်သည်
 ဖွဲ့ခြင်းအနက်ကို ဟော၏၊ အဝပုဗ္ဗသာရကြောင့် မဖွဲ့ခြင်း အဖွဲ့ကို ဖျက်ခြင်း
 အနက်ဟောသည်။] တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဥဘတောပက္ခံဝါ- ၂ဘက်၌ အတောင်
 သဖွယ်ရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ကုဋုဗဒ္ဓံဝါ- ဖွဲ့အပ်သော အတွင်းရှိသည်
 မူလည်း ဖြစ်သော၊ ဝဇ္ဇံဝါ- လုံးဝိုင်းသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ စတုရသံဝါ-
 လေးထောင့် ရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ယံ-အကြင် အမိုးသည်၊ [ဟောတိ -

ဥလ္လိတ္တာဒိ ဘာဝေါ ဝေ ဟိ ။ ။ ဤသိက္ခာပုဒ်ဝယ် အလိုရှိအပ်သော ကုဋီ၏
 လက္ခဏာမှာ အင်္ဂါတေ၊ မြေညက်တခုခုဖြင့် အတွင်းဘက်ကဖြစ်စေ၊ အပြင်ဘက်က
 ဖြစ်စေ၊ ၂ ဘက်စလုံးဖြစ်စေ သုတ်လိမ်းခြင်းတည်း၊ ထို သုတ်လိမ်းမှုကိုလည်း အမိုး
 အတွက်သာ ရည်ရွယ်တော်မူသည်၊ အကာအတွက် ရည်ရွယ်တော်မမူ၊ အမိုးအတွက်
 ရည်ရွယ်တော်မူကြောင်းကိုလည်း “ စင်္ဂဟသုသာယာယံ၊ ပေ၊ ကာတုံ ” အစရှိသော
 သေနာသနက္ခန္ဓကပါဠိတော်ကို ထောက်၍ သိနိုင်သည်။ ထိုပါဠိတော်၌ မြက် မှုံတွေ
 ကျသည်ဟု ဆိုသဖြင့် အပေ၊ အမိုးမှကျလာကြောင်းကို၎င်း၊ ထိုအမိုးကို ဥလ္လိတ္တစသည်
 ပြုရကြောင်းကို၎င်း သိနိုင်သည်-ဟုလို၊ ထို့ကြောင့် ဥလ္လိတ္တစသည် မပြုဘဲ မြက်အမိုး
 မိုးထူးရုံမျှ ဖြစ်လျှင် “ မဟန္တမ္ဘိ တိဏန္တဒနဂေဟံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ ” ဟု ဆိုသည်။

၌စပ်၊] ဣမံ - ဤအမိုးသည်၊ ဧတဿ ဝေဟဿ - ဤကျောင်း၏၊ ဆဒနံ - တည်း၊ ဣတိ - သို့၊ ဆဒနသင်္ခေပေန-အမိုး၌ သွင်းယူခြင်းဖြင့်၊ ကတံ-သည်၊ ဟောတိ၊ တဿ-ထို အမိုး၏၊ ဘိတ္တိလေပေန - နံရံ၌ သုတ်လိမ်းအပ်သော အင်္ဂါတေ မြေညက်နှင့်၊ သဒ္ဓိ- ကွ၊ လေပေ-သည်၊ ဃဒ္ဓိတေ - ဆက်စပ်လ သော်၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ) ၊ ပန - ဆက်၊ ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တစ္ဆဒနဿ - ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တ အမိုးရှိသော၊ ဝေဟဿ - ကျောင်း၏၊ လေပရက္ခဏတ္ထိ- လေပကို စောင့်ရှောက်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ (သုတ်ထားအပ်သော အင်္ဂါတေ မြေညက်မပျက်အောင်) ဥပရိ-အပေါ်၌၊ ဝါ-က၊ တိဏေန၊ သစေ ဆာဒေန္တိ- အကယ်၍ ထပ်မိုးကုန်အံ့၊ ဧတ္ထာဝတာ-ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ထပ်မိုး ခြင်းဖြင့်၊ တိဏကုဋိနာမ နဟောတိ။

ပန - ပရိဟာရပက္ခမှတပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဥားအံ့၊ ဧတ္ထ = ဤ တိဏ ကုဋိ၌၊ အဒေသိတ၊ ပေပစ္စယာဝ - အဒေသိတဝတ္ထုကအကြောင်း ပမာဏာ တိက္ကန္တ အကြောင်းကြောင့်သာလျှင်၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ) ကိံ ၊ ဥဒါဟု၊ သာရန္တ အပရိက္ခမန ပစ္စယာပိ-သာရန္တ အကြောင်း၊ အပရိက္ခမနအကြောင်း ကြောင့်လည်း၊ (အနာပတ္တိ ဟောတိကိံ) ၊ ဣတိ - ဤကား အမေးတည်း၊ သဗ္ဗထာပိ-အလုံးစုံသော အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ အနာပတ္တိ(ဟောတိ) ၊ တထာ ဟိ - ထို စကား မှန်၏၊ တာဒိသံ ကုဋိံ သန္ဓာယ ပရိဝါရေ (သံဂီတိ ကာရေဟိ) ဝုတ္တံ၊ (ကိံ) ၊ ဘိက္ခု - သည်၊ သညာဗကာယ-ဖြင့်၊ အဒေသိတ ဝတ္ထုကံ-သော၊ ပမာဏာတိက္ကန္တံ-သော၊ သာရန္တံ-သော၊ အပရိက္ခမနံ- သော၊ ကုဋိံ -ကို၊ ကရောတိ-၏(တဿ-ထိုရဟန်း၏) အနာပတ္တိ(ဟောတိ) ၊ ဧသာပဉ္စာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝုတ္တံ-ပြီ) [ဥလ္လိတ္တ စသည် မပြုအပ်သော ကုဋိကို ရည်ရွယ်၍ ဆိုအပ်ပြီ-ဟူလို။]

အညဿတ္တာယာတိ-ကား၊ ကုဋိလက္ခဏာပုတ္တမ္ဘိ- ကုဋိလက္ခဏာသို့ ရေခံ ပြီးလည်းဖြစ်သော၊ ကုဋိံ-ကို၊ [ဥလ္လိတ္တစသည်ဖြင့် ပြုအပ်သောကုဋိကို၊] အည သ-မိမိမှ အခြားသော၊ ဥပဇ္ဈာယဿဝါ - ဥပဇ္ဈာယ်၏သော်၎င်း၊ အာစရိ ယဿဝါ- ဆရာ၏သော်၎င်း၊ [သရဏဂုဏ်ဆရာ စသော ဆရာလေးပါး။] သံဃဿဝါ - ၏သော်၎င်း၊ အတ္ထာယ - ငှါ၊ ကရောန္တဿ - ၏၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ) ၊ [သူတပါးအတွက်ပြုပေးရာ၌ အနာပတ္တိဖြစ်လျှင် အဘယ့်ကြောင့် “အာပတ္တိကာရူကာနံ တိဏ္ဏံ ဒုက္ကဋာနံ-ပြုလုပ်ပေးသောရဟန်းတို့မှာ ဒုက္ကဋံ ၃ ချက်သင့်၏” ဟု မိန့်တော်မူပါသည်ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “ယံ ပန၊ ပေ၊ ဝုတ္တံ” ဟု မိန့်၊ စီမံသည့်အတိုင်း မလုပ်သောကြောင့် သင့်ရသည်-ဟူလို။]

ပန-ဆက်၊ အာပတ္တိကာရကာနံ တိဏ္ဍံ ဒုက္ကဋ္ဌာနန္တိ အာဒိ-သော၊ ယံ-အကြင် စကားကို၊ ပါဠိယံ - ဌ၊ ဝုတ္တံ - ပြီ၊ တံ- ထိုစကားကို၊ ယထာသမာဓိဋ္ဌာယ- အကြင် အကြင် စီမံအပ်သည့်အတိုင်း အားဖြင့်၊ အကရဏပစ္စယာ-မပြုခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ [ကာရကာနံ - ပြုကုန်သောရဟန်း တို့၏၊ တိဏ္ဍံ-နံသော၊ ဒုက္ကဋ္ဌာနံ-တို့သို့၊ အာပတ္တိ-ရောခြင်းသည်၊ (ဟောတိ)၊ ကျောင်းရှင်ကစီမံသည့်အတိုင်း မပြုလုပ်သောကြောင့် စေခိုင်းခံရသူမှာ အဒေ သိတ , သာရမ္မ , အပရိတ္တမ ဝတ္ထုတို့အတွက် ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ် ၃ ချက်သင့် သည်-ဟူလို။]

ဝါသာဂါရံ ထပေတွာ သဗ္ဗတ္တာတိ-ကား၊ အတ္တနော-၏၊ ဝသနတ္တာယ- ငှါ၊ အဂါရံ-ကျောင်းကို၊ ထပေတွာ-၍၊ အညံ-အခြားကျောင်းကို၊ (ကာရေ တိ၌စပ်၊) ဥပေါသထာဂါရံ-သည်၊ ဘဝိဿတိ-တံ၊ ဣတိဝါ- ဤသို့ကြံ၍သော် ၎င်း၊ ဇန္တာဃရံ- ဇရုံးအိမ်သည်၊ ဘဝိဿတိ- တံ၊ ဣတိဝါ- ၎င်း၊ ဘောဇန သာလာ- ဆွမ်းစားစရပ်သည်၊ ဘဝိဿတိ-တံ၊ ဣတိဝါ၊ အဂ္ဂိသာလာ ဘဝိ သတိ၊ ဣတိဝါ၊ ကာရေတိ- အံ၊ သဗ္ဗတ္တ- အလုံးစုံသောကုဋ်၌၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ အဿ-ထိုရဟန်း၏ (ဧဝံ-ဤအကြံသည်)၊ သစေပိ ဟောတိ- အံ၊ (ကိ°)၊ ဥပေါသထာဂါရဉ္စ - သည်လည်း၊ ဘဝိဿတိ - တံ၊ အဟဉ္စ- သည်လည်း၊ ဝသိသာမိ-အံ၊ ဇန္တာဃရဉ္စ ဘဝိဿတိ၊ အဟဉ္စ ဝသိသာမိ၊ ဘောဇနသာလာစ ဘဝိဿတိ , အဟဉ္စ ဝသိသာမိ၊ အဂ္ဂိသာလာစ ဘဝိ သတိ၊ အဟဉ္စ ဝသိသာမိ၊ ဣတိ-ဤသို့သောအကြံသည်၊ သစေပိ ဟောတိ- အံ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ကာရိတေပိ- ပြုစေအပ်သော ဥပေါသထာဂါရ စသည် ၌လည်း၊ အနာပတ္တိယေဝ (ဟောတိ)၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ- ဌ၊ အနာပတ္တိတိ - တိဟူ၍၊ ဝတွာ- ၍၊ အတ္တနော- ၏၊ ဝါသာဂါရတ္တာယ- နေရာကျောင်း အကျိုးငှါ၊ ကရောန္တယေဝ - ၏သာ၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဣတိ- သို့၊ ဝုတ္တံ၊ [“ ဝါသာဂါရအတွက် ပြုမှသာ အာပတ် ” ဟု ဆိုသဖြင့် ဝါသာဂါရ- ဥပေါသထာဂါရ စသည် ၊ မျိုးရအောင်ပြုလျှင် အနာပတ္တိ ဟု ဆိုရာရောက်သောကြောင့် ရှေ့ဝါဒနှင့်သဘောတူပင်၊] ဥဗ္ဗတ္တကဿ-ရူးသည် ဖြစ်၍၊ (ကရောန္တယ - ၏၎င်း၊) အာဒိကမ္ပိကာနံ- နံသော၊ အာဠဝကာနံ- အာဠဝိမြို့၌ နေကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံစ- တို့၏၎င်း၊ အနာပတ္တိ။

သမုဋ္ဌာနာဒိသု-တို့၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ (ဣဒံ-ဤသိက္ခာ ပုဒ်သည်)၊ ဆ သမုဋ္ဌာနံ-၆ ပါးသောသမုဋ္ဌာနံ ရှိ၏၊ ကိရိယဉ္စ-ရံခါ ကိရိယ သမုဋ္ဌာနံလည်း ရှိ၏၊ ကိရိယာကိရိယဉ္စ- ရံခါ ကိရိယာကိရိယသမုဋ္ဌာနံလည်း

ရှိ၏။ ဟိ - မှန်၊ ဣဒံ - ဤသိက္ခာပုဒ်သည်၊ ဝတ္ထု - ကျောင်းနေရာကို၊ ဒေသာ ပေတွာ - ညွှန်ပြစေပြီး၍၊ ပမာဏာတိတ္တန္တံ - ပမာဏထက်လွန်သော ကုဋိကို၊ ကရောတော - ပြုသောရဟန်း၏၊ ကိရိယတော - မပြုထိုက်သောဆောက်လုပ်မှုကို ပြုခြင်းကြောင့်၊ သမုဋ္ဌာတိ - ၏၊ ဝတ္ထု - ကို၊ အဒေသာပေတွာ - မှု၍၊ ကရောတော - ၏၊ ကိရိယာကိရိယတော - မပြုထိုက်သော ဆောက်လုပ်မှုကို ပြုခြင်း၊ ပြုထိုက်သောညွှန်ပြမှုကို မပြုခြင်းကြောင့်၊ သမုဋ္ဌာတိ၊ နော သညာ ဝိမောက္ခံ - ဝိတိတ္တမသညာ မရှိသော်လည်း အာပတ်မှ လွတ်မြောက်ခြင်း မရှိသော သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ အစိတ္တတံ - သိက္ခာပုဒ်ပညတ်တော်ကို နားမလည်သော်လည်း သင့်ရောက်အပ်သော အစိတ္တက သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ [အစိတ္တကန္တိ ပဏ္ဏတ္တိ အဇာနနစိတ္တေန အစိတ္တတံ။] ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ - ပညတ်တော်ကြောင့် အပြစ်ရှိသော သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ ကာယကမ္မံ - တည်း၊ ဝစီကမ္မံ - တည်း၊ တိစိတ္တံ - တည်း၊ တိဝေဒနံ - တည်း၊ ဣတိ - အပြီးတည်း။ ။ ကုဋိကာရ သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

x x x x x + x

ဝိဟာရကာရ သိက္ခာပုဒ်

တေနသမဓယနာတိ-နဟူသောသိက္ခာပုဒ်သည်၊ ဝိဟာရကာရသိက္ခာပုဒ်တည်း၊ တတ္ထ - ထိုသိက္ခာပုဒ်၌၊ ကောသမ္ဗိယန္တိ - ကား၊ ဝေဒနာမကေ-ဤသို့ ကောသမ္ဗိအမည်ရှိသော၊ နဝရေ- ၌၊ ယောသိတာရာမေတိ- ကား၊ ယောသိတဿ - ယောသိတသဋ္ဌေး၏၊ အာရာမေ - ၌၊ ကိရ- ချ၊ [(တနည်း)၊ ကိရယသ္မာ-ကြောင့်၊] ယောသိတနာမကေန-သော၊ သေဋ္ဌိနာ- သည်၊ သော-ထိုအာရာမကို၊ ကာရိတော-ပြုစေအပ်ပြီ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ယောသိတာရာမေတိ-ဟူ၍၊ ပုစ္ဆ-တိ၏၊ [ဝတ္ထုအကျယ်ကို သာရတ္ထဋီကာမှာ ရှု၊] ဆန္ဒဿာတိ-ကား၊ ဗောဓိသတ္တကာလေ-ဘုရားအလောင်း၏ ကာလ၌၊ (ဘုရားအလောင်း ဖြစ်ရာအခါ၌)၊ ဥပဋ္ဌာကဆန္ဒဿ-အလုပ်အကျွေး ဆန္ဒ၏၊ [ဤ “ဥပဋ္ဌာကဆန္ဒ” ဖြင့် မဇ္ဈိမနိကာယ် ဆန္ဒောဝါဒသုတ်၌ လာသော အရှင်ဆန္ဒကိုကန့်၊] ဝိဟာရဝတ္ထု ဘန္တေ ဇာနာဟိတိ-ကား၊ ဘန္တေ၊ ဝိဟာရဿ-၏၊ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌာနံ - တည်ရာအရပ်ကို၊ ဇာနာဟိ- သိပါလော၊ (ကြည့်ရှုရှာဖွေ ပါလော-ဟူလို) စ-ဆက်၊ ဣ-ဤ ဝိဟာရဝတ္ထု အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ ဝိဟာရေတိ - ကား၊ သကလဝိဟာရော- ကျောင်းတိုက်တတိုက်လုံးသည်၊ န- မဟုတ်၊ ဧကော-သော၊ အာဝါသော-နေရာကျောင်းတည်း၊ တေန-ကြောင့်၊ အယျဿ ဝိဟာရံ ကာရာပေဿာမိတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-လျှောက်ပြီ။

စေတီယရက္ခန္တိ ဣတ္ထ - ပါဠိ၌၊ စိတ္တိကတဋ္ဌေန - စိတ်မဟုတ်သော်လည်း စိတ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-အလေးအမြတ် ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ စေတီယံ-ယ မည်၏၊ တေ-ဤ စေတီယဟူသော အမည်သည်၊ ပူဇာရဟာနံ- ပူဇော်ထိုက်ကုန်သော၊ ဒေဝဋ္ဌာနာနံ - နတ်တို့ တည်ရာအရပ် တို့၏၊ ဝါ-နတ်ကွန်းတို့၏၊ အဓိဝစနံ-တည်း၊ စေတီယန္တိ-ယဟူ၍၊ သမ္ပတံ- အပ်သော၊ ရုက္ခံ-တည်း၊ စေတီယ ရုက္ခံ-စေတီယဟု သမုတ်အပ်သောသစ်ပင်၊ ဝါမေန-ရွာသူရွာသားလူအများသည်၊ [ရွာဖြင့် ရွာ၌တည်သူ လူအပေါင်းကို ယူရသော အဘေဒေါပစာ၊ ဌာနူပစာ။] ပူဇိတံ-ပူဇော်အပ်သည်တည်း၊ ဝါ- တနည်း၊ ဝါမဿ - ၏၊ ဝါ - သည်၊ ပူဇိတံ- တည်း၊ ဣတိ ဝါမပူဇိတံ၊ ပေ၊ အဝိစ-စိုးစဉ်း အနည်းငယ်ဆိုဘွယ် အထူးကား၊ ဣတ္ထ- ဤ ကြွင်းသောပုဒ်တို့ တွင်၊ ဇနပဒေါတိ-ကား၊ ကေဿ - သော၊ ရညော-၏၊ ရဇ္ဇေ-နိုင်ငံ၌၊ ဧကေ ကော-သော၊ ကောဋ္ဌာသော-အဘို့တစုတည်း၊ (နယ်၊ ခရိုင်တည်း။) သကလ ရဇ္ဇံ-အလုံးစုံသောတိုင်းပြည်ကို၊ ဝါ-တိုင်းပြည် တပြည်လုံးကို၊ ရဋ္ဌန္တိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဟိ-မှန်၏၊ သကလရဇ္ဇဗ္ဗိ-သည်လည်း၊ ကဒါစိ ကဒါစိ-၌၊ တဿ ရုက္ခဿ-အား၊ ပူဇိ-ခြင်းကို၊ ကရောတိ၊ တေန-ကြောင့်၊ ရဋ္ဌပူဇိတန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဧကိန္ဒြိယန္တိ-ယံဟူသောစကားကို၊ ကာယိန္ဒြိယံ-ကာယိန္ဒြေကို၊ ဝါ- ကာယပသာဒကို၊ သန္ဓာယ ဝဒန္တိ၊ ဇိဝသညိနောတိ-ကား၊ သတ္တသညိနော- သတွာဟု အမှတ်ရှိကြကုန်၏။

* စိတ္တိကတဋ္ဌေန။ ။ ကရဓာတ်နှောင်းသောစိတ္တနောင် အဘူတတဗ္ဗောအနက်၌ စိပစ္စည်းသက်၍ “စိတ္တိကတ” ဟု ဖြစ်၏၊ မိမိစိတ်ကို မိမိကိုယ်က လေးစား၍ စိတ်အလို လိုက်ကြသကဲ့သို့ လေးစားအပ်သော အရာကိုလည်း “စိတ္တိကတ” ဟု ဆိုသည်၊ ဤ အလို “စေတောဝိယ ကတံတိ ဇစတီယံ - စိတ်ကဲ့သို့ အလေးပြုအပ်သော ပူဇော်ရာ ဌာန” ဟု ပြု၊ “စိတီယတေတိ စေတီယံ” ဟူသော အနက်မှာ ဤနေရာ၌ မရထိုက်။

ဝါမဿဝါ။ ။ ပူဇိတံ၌ တပစ္စည်းသည် အတိတ်ဟောဖြစ်လျှင် ဆဋ္ဌိမသက်ရ “ဝါမေန” ဟု တတိယာဝိဘတ်သည သက်ရသည်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဟောဖြစ်လျှင် “ဝါမဿ” ဟု ဆဋ္ဌိသက်ရသည်၊ ထိုဆဋ္ဌိကို သာရတ္ထဋီကာ၌ “ကတ္တားဟော” ဟု ဆို၏၊ [ပူဇာဝစနပု ယောဂေ ကတ္တရိသာမိဝစနဿာဝိ ဣန္ဒြိတတ္တာ အာဟ ဝါမဿဝါ ပူဇိတန္တိ၊ လက္ခဏံ ပနက္ခေ သဒ္ဓသတ္တဒနုသာရတော (သဒ္ဓါကျမ်း၌ တိုက်ရိုက် မပါ၊ အစဉ်လိုက်သော အားဖြင့်သာ) ဝေဒိတဗ္ဗံ။] ပါဏိနီ၌ “တ္ထဿစ ဝတ္ထမာနေ” (၂, ၃, ၆၃) သုတ်၊ “ဝတ္ထဓာန် အနက်ဟော ဣ (တ) ပစ္စည်းနှင့်ထွဉ်ရာ၌ ဆဋ္ဌိသက်” ဟု ဆို၍ “ရညံ မတော ဗုဒ္ဓေါ (သိအပ်သူ) ပူဇိတော” ဟု ထုတ်သည်၊ သို့သော် ထိုသုတ်က ဆဋ္ဌိ ဝိဘတ်သည် ကတ္တားဟော၌ မဆို၊ သဗ္ဗနအနက်ဟောသည ဆိုလိုဟန်တူသည်။

မဟလ္လကန္တိ - ကား၊ တေဿ - ဤကျောင်း၏၊ သဿာမိက ဘာဝေန-
 ကျောင်းရှင် ဒါယကာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သံယာစိက ကုဋိတော-
 သံယာစိက ကုဋိထက်၊ မဟန္တဘာဝေါ-မြင့်မြတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊
 ဣတိ မဟလ္လကော၊ ဝါ-တနည်း၊ ယသ္မာ၊ ဝတ္ထု-ကျောင်းနေရာကို၊ ဒေသာ
 ပေတွာ - ရှိ၊ ပမာဏာတိတ္တမေနပိ - ပမာဏကို လွန်ခြင်းအားဖြင့်လည်း၊
 ကာတံ ဝဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ၊ ပမာဏမဟန္တတာယပိ - ပမာဏ၏ ကြီးသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်လည်း၊ မဟလ္လကော - မည်၏၊ မဟလ္လကံ - မြင့်မြတ်သည်၏
 အဖြစ်ကို ယူတတ်သော၊ ဝါ - ကြီးသည်၏အဖြစ်ကို ယူတတ်သော၊ တံ - ထို
 ကျောင်းကို၊ ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ၊ အဿ-ထိုကျောင်း၏၊ တံ ပမာဏမဟတ္ထိ-
 ကို၊ သဿာမိကတ္တာဝ-ကျောင်းရှင် ဒါယကာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာ၊
 လဗ္ဘတိ-ရအပ်၏၊ တသ္မာ၊ တဒတ္ထ ဒဿနတ္ထံ-ထို(သဿာမိကတ္တ ဟူသော)
 အနက်ကို ပြတော်မူခြင်းအကျိုးငှါ၊ မဟလ္လကောနာမ၊ ပေ၊ ဝုစ္စတီတိ-ဟူ၍၊
 ပဒဘာဇနံ ဝုတ္တံ၊ [မဟလ္လကန္တိမှ စ၍ ပဒဘာဇနံ ဝုတ္တံ တိုင်အောင်သော
 ပါဠိရပ်တို၏ အဖွင့်ကို ကင်္ခါဘာသာဒီကာ၌ ပြထားပြီ။] သမုဋ္ဌာနာဒိတိ-
 တို့နှင့်၊ သန္တိံ၊ သေသံ-သော၊ သဗ္ဗိ-အလုံးစုံသော စကားရပ်ကို၊ ကုဋိကာရ
 သိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယေနေ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဟိ - အထူးကား၊ ဣတ္ထေ - ဤ ဝိဟာရ
 ကာရ သိက္ခာပုဒ်၌၊ သဿာမိက ဘာဝ မတ္တမေဝ - ကျောင်းရှင် ဒါယကာ
 ရှိသည်၏ အဖြစ်မျှသည်သာလျှင်၎င်း၊ ကိရိယတော-မပြုထိုက်သော ဆောလုပ်
 မှုကို ပြခြင်းကြောင့်၊ သမုဋ္ဌာနာဘာဝေါ- သမုဋ္ဌာန်ဖြစ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းသည်
 ၎င်း၊ ပမာဏနိယမာဘာဝေါ-ပမာဏသတ်မှတ်ချက်၏ မရှိခြင်းသည်၎င်း၊
 ဝိသေသော-၏၊ ပမာဏနိယမာဘာဝေါ-ကြောင့်လည်း၊ စတုတ္ထပရိဟာနိ-
 စတုတ္ထ၏ ယုတ်လျော့ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ - အပြီးတည်း။ ။
 ဝိဟာရကာရ သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

ကိရိယတော၊ ပေ၊ ပရိဟာနိ။ ။ ရှေ့သိက္ခာပုဒ်၌ ပမာဏာတိတ္တန္တိ ကုဋိကို ပြလျှင်
 ကိရိယသမုဋ္ဌာန်ကြောင့် အာပတ်သင့်သကဲ့သို့ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ပမာဏာတိတ္တန္တိ ဝိဟာရ
 ကို ပြသော်လည်း ကိရိယသမုဋ္ဌာန်ကြောင့် အာပတ်မသင့်ခြင်းကို “ကိရိယတော သမု
 ဋ္ဌာနာဘာဝ” ဟု ဆိုသည်။ “ဤ၍ ဤမျှထက် မလွန်ရ” ဟု ပမာဏသတ်မှတ်ချက် မရှိ
 ခြင်းကို “ပမာဏနိယမာဘာဝ” ဟု ဆိုသည်။ ထိုသို့ ပမာဏနိယမ မရှိခြင်းကြောင့်ပင်
 ပါဠိတော်၌ ပမာဏနှင့်ဆိုင်သော စတုတ္ထ (ဝါကျ ၄ ခု) ရှေးသိက္ခာပုဒ်၌ ပါသကဲ့သို့
 ဤသိက္ခာပုဒ်၌ မပါခြင်းကို “စတုတ္ထ ပရိဟာနိ” ဟု ဆိုသည်။

ပဌမဗုဒ္ဓဒေါသ သိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါတိ-သည်။ ဗုဒ္ဓဒေါသသိက္ခာပဒ်-တည်း။ တတ္ထ-ထိုဗုဒ္ဓဒေါသသိက္ခာပုဒ်၌၊ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေတိ(တ္ထေ)-၌၊ ဝေဠုဝနန္တိ- နံဟူသောအမည်သည်။ တဿဥယျာနဿ-၏။ နာမံ-တည်း။ [“ဝေဠုဝနံ” ပုဒ်၌ “ ဝါးတော ” ဟု အနက် မပေးရ။ “ ဝေဠုဝနံ ” ဟု နာမည်အဖြစ်ဖြင့် ပေးပါ-ဟူလို၊] တံ-ထို ဥယျာဉ်ကို၊ (ဝုစ္စတိ-၌စပ်)၊ ဝါ-သည်။ (အာဟာသိ- ၌စပ်)၊ ဝေဠုဟိစ - တို့ဖြင့်၎င်း၊ အဋ္ဌာရသဟတ္ထေန- ဝဂတောင်ရှိသော၊ ပါကာရေနစ-တံတိုင်းဖြင့်၎င်း၊ ပရိက္ခိတ္တံ-ကာရံအပ်သည်။ အဟောသိကံရ-တတ်။ ဂေါပုရန္နာလက ယုတ္တိ-တခါးမုခ်၊ ပြအိုးတို့နှင့် ယှဉ်သည်။ နီလောဘာသံ-ညိုသောအဆင်းရှိသည်။ မနောရမံ-စိတ်၏ မွေ့လျော်ရာသည်။ (အဟောသိ)၊ [ပြင်ဘက်၌သာ ဝါးတို့ဖြင့် ကာရံထား၏။ အတွင်း၌ကား သီးမျိုးစုံ ပန်းမျိုးစုံ သစ်ပင်တို့ ရောပြွမ်းနေသောကြောင့် “ နီလောဘာသ ” ဟု ဆို၍၊ အရိပ် ရေတို့နှင့်၎င်း မြေ၏ ညီညွတ်ခြင်းနှင့်၎င်း ပြည့်စုံသောကြောင့် “ မနောရမ ” ဟု ဆိုသည်။] တေန - ကြောင့်၊ ဝေဠုဝနန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏။ စ- ဆက်၊ တ္ထေ-ဤ ဥယျာဉ်၌၊ ကလန္ဒကနံ - ရှဉ့်တို့အား၊ နိဝါပံ-အစာကို၊ အဒံသု- ပေးကြကုန်ပြီ၊ တေန - ကြောင့်၊ ကလန္ဒကနိဝါပန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏။ [နိဝါပံ+တ္ထေ အဒံသုတိ နိဝါပံ၊ (ဥယျာနံ)၊ ကလန္ဒကနံ+နိဝါပံ ကလန္ဒကနိဝါပံ။]

• ကိရ-ချွဲ၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ အညတရော-သော၊ ရာဇာ-သည်။ တတ္ထ-ထို ဥယျာဉ်၌၊ ဥယျာနကီဠနတ္ထံ-ဥယျာဉ် ကစားခြင်း အကျိုးငှါ၊ အာဂတော(ဟုတွာ)၊ သုရာမဒေန- သေရည်မူးခြင်းဖြင့်၊ မတ္တော - မူးရစ်သည်။ (ဟုတွာ)၊ ဒိဝါသေယျံ-နေ့အခါ၌အိပ်ခြင်းကို၊ သုပိ၊ အဿ- ထိုမင်း၏၊ ပရိဇနောပိ-အခြွေအရံ လူအပေါင်းသည်လည်း၊ ရာဇာ , သုတ္တော - အိပ်ပျော်ပြီ၊ ဣတိ- ဤသို့သိ၍၊ ပုပ္ဖဗလာဒီဟိ-အပွင့် အသီးအစရှိသည်တို့သည်၊ ပလောဘိယမာနော- အပြားအားဖြင့် အလိုရှိအောင်အပ်သည်။ ဝါ-ဖျားယောင်းအပ်သည်။ (ဟုတွာ) ဣတောစိတောစ ပတ္တမိ၊ အထ - ၌၊ သုရာဂန္ဓေန - သေရည် အနံ့ကြောင့်၊ အညတရသ္မာ-သော၊ သုသိရဂ္ဂုက္ခာ-အခေါင်းရှိသောသစ်ပင်မှ၊ ကဏ္ဍသပွေ-သည်၊ နိက္ခမိတွာ-၍၊ ရညော-၏။ အဘိဓုခေါ(ဟုတွာ)အာဂစ္ဆတိ၊ တံ-ထိုမြွေဟောက်ကို၊ ဒိသ္မာ, ရုက္ခဒေဝတာ-ရုက္ခဗိုင်းနတ်သည်၊ ရညော-အား၊ ဇိဝိတံ-ကို၊ ဒဿာမိ၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ကာဠကဝေသေန- ရှဉ့်အသွင်ဖြင့်၊ အာဂတ္တာ, ကဏ္ဍမူလေ-နားရင်း၌၊ သဒ္ဓံအကာသိ, ရာဇာ, ပရိဗုဇ္ဈိ-နိုးပြီ။

ကဏ္ဍသပ္ပေါ၊ နိဝတ္တော၊ သော-ထိုမင်းသည်၊ တံ-ထို မြွေဟောက်ကို၊ ဒိသ္မာ၊
 ဣမာယ ကာဠကောယ-ဤရှင်သည်၊ မမ-အား၊ ဇီဝိတံ- ကို၊ ဒိန္နံ- ပြီး၊ ဣတိ-
 ဤသို့ကြံ၍၊ ကာဠကောနံ - တို့၏၊ ဝါ- တို့ဘို့၊ တတ္ထ- ထို ဥယျာဉ်၊ နိဝါပံ၊ ပဋ္ဌ
 ပေသိ - ဖြစ်စေပြီ၊ အဘယဗောသနဉ္စ -တေးမဲ့ ကြွေးကြော်ခြင်း ကိုလည်း၊
 ယောသာပေသိ- ကြွေးကြော်စေပြီ၊ တသ္မာ၊ တံ-ထို ဥယျာဉ်သည်၊ တတော
 ပဘုတိ၊ ကလန္ဒကနိဝါပန္တိ- ဟူ၍၊ သင်္ချံ- သို့၊ ဂတံ၊ ဟိ - မှန်၏၊ ကလန္ဒ
 ကာတိတေ-အမည်သည်၊ ကာဠကောနံ-ရှင်တို့၏၊ နာမံ-တည်း၊ “ကာဠကော-
 ရှင်နက်” ဟု မပေးနှင့်၊ “ကလန္ဒကော ကာဠကောထ” —အဘိဓာန် ၆၂၂၊
 ဤ၌ “ကာဠကော” ဟု ဣတ္ထိလိန်ရှိ၏။]

ဒဗ္ဗောတိ-ဒဗ္ဗဟူသောအမည်သည်၊ တဿ ထေရဿ-၏၊ နာမံ-တည်း၊
 မလ္လပုတ္တောတိ - ကား၊ မလ္လရာဇဿ - ၏၊ ပုတ္တော - သော၊ (အာယသ္မာ
 ဒဗ္ဗော - သည်၊) ဇာတိယာ သတ္တဝေသေန အရဟတ္တံ သန္တိကတန္တိ (ဧတ္ထ-၌၊
 ဂုဠတ္ထံ-ကို၊ ကိရ ဥဒ္ဓရိတွာ ဒဿေမိ-အံ့၊) ထေရော-သည်၊ သတ္တဝေသိကောဝ-
 ၇ နှစ်သာ ရှိသေးသည်၊ (ဟုတွာ)၊ သံဝေဂံ - ထိတ်လန့်ကြောင်း သဟော
 ဣပ္ပဉာဏ်ကို၊ လဘိတွာ- ၍၊ ပဗ္ဗဇိတော - ရှင်ရဟန်းပြုသည်၊ (သမာနော-
 သော၊) ခုရဂ္ဂေယေဝ-သင်တန်းကိစ္စ၏ အဆုံး၌ပင်၊ ဝါ-ခေါင်းရိတ်အပြီး၌
 ပင်၊ အရဟတ္တံ-သို့၊ ပါပုဏိ-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော - ၏၊ ယံကိဉ္စိ၊ ပေ၊
 အနုပ္ပတ္တန္တိ-ကား၊ သာဝကေန-သည်၊ ပတ္တဗ္ဗနာမ-ရောက်ထိုက်သောတရား
 မည်သည်၊ (ဂုဏဇာတံ-၌စပ်)၊ တိဿော - န်သော၊ ဝိဇ္ဇာ - တို့၎င်း၊ စတု
 သော-န်သော၊ ပဋိသန္တိဒါ-တို့၎င်း၊ ဆ-န်သော၊ အဘိညာ-တို့၎င်း၊ နဝ-
 န်သော၊ လောကုတ္တရဓမ္မာ-တို့၎င်း၊ ဣတိ ဣဒံ ဂုဏဇာတံ-ဤဂုဏ်အပေါင်း
 တည်း၊ တံ သဗ္ဗံ-ထို အလုံးစုံသော ဂုဏ်အပေါင်းသည်၊ ဝါ-သို့၊ တေန-ထို
 အရှင်ဒဗ္ဗသည်၊ အနုပ္ပတ္တံ-ရောအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ၊ နတ္ထိစဿ၊ ပေ၊ ကရဏီ
 ယန္တိ- ကား၊ စတုသု၊ သစ္စေသု-တို့၌၊ စတုဟိ၊ မဂ္ဂေဟိ- တို့ဖြင့်၊ သောဠသ
 ဝိဿေ-ရှိသော၊ ကိစ္စဿ-၏၊ ဝါ- ကို၊ ကတတ္ထာ-ပြုအပ်ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်၊
 ဣဒါနိ - မင်ကိစ္စပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ အဿ - ထို အရှင်ဒဗ္ဗ၏၊ ကိဉ္စိ-သော၊
 ဥတ္တရိ-အလွန်၊ ကရဏီယံ-ပြုဘွယ်ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ-မရှိတော့၊ ကတဿ ဝါ
 ပတိစယောတိ-ကား၊ ကတဿ-ပြုအပ်ပြီးသော၊ တဿေဝ ကိစ္စဿ-ကိုပင်၊
 ပုန-ဖန်၊ ဝမုနဋ္ဌိ - တိုးပွားစေဘွယ်သည်လည်း၊ နတ္ထိ-တော့၊ ဓောတဿ-
 ဖွပ်အပ်ပြီးသော၊ ဝတ္တဿ- ကို၊ ပဋိဓောဝနံ- တဖန် ဖွပ်လျော်ရခြင်းသည်၊
 နတ္ထိ ဝိယ-ကဲ့သို့၎င်း၊ ပိသိတဿ-ကြိတ်အပ်ပြီးသော၊ ဂန္ဓဿ-ကို၊ ပဋိဝိသနံ-

သည်၊ နတ္ထိ ဝိယ- သို့၎င်း၊ ပုပ္ဖိတဿ- ပွင့်ပြီးသော၊ ပုပ္ဖဿ- ၏၊ ပဋိပုပ္ဖနံ-
သည်၊ နတ္ထိ ဝိယစ-သို့၎င်း၊ (တထာ-တူ၊ ကတဿ-သော၊ တဿေဝ ကိစ္စ
ဿ-ကိုပင်၊ ပုန ဝမုနဓိ နတ္ထိ၊) ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ရဟော ဂတဿာတိ-ကား၊ ရဟသိ- ဆိတ်ငြိမ်သောအရပ်၌၊ ဂတဿ-
ရောက်ပြီးသည်ဖြစ်၍၊ ပဋိသလ္လိနဿာတိ - ကား၊ တတော တတော- ထိုထို
အာရုံမှ၊ ပဋိက္ကမိတွာ - ဆုတ်ခွါ၍၊ သလ္လိနဿ - တခုထည်းသောအာရုံ၌
ကောင်းစွာ ကပ်ရောက်စဉ်၊ ဧကီဘာဝံ - တယေဝံထည်း မဟုတ်သော်လည်း
တယောက်ထည်း၏အဖြစ်သို့၊ ဂတဿ-ကပ်ရောက်စဉ်၊ ဣတိ ပုတ္တိံ တောတိ၊

ရဟောဂတဿ , ပဋိသလ္လိနဿပုဏ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဝိနယ ပညတ္တိယာစန
ကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီး၊] အထခေါ၊ ပေ၊ဥဒ္ဓိသေယျန္တိ ဣတ္ထ-၌၊ (ဂုဇ္ဇတ္ထိ)ကိရ (ဥဒ္ဓ
ရိတွာ ဒေသေခါ) ထေရော၊ အတ္ထနော-၏၊ ကတကိစ္စဘာဝံ- ပြုအပ်ပြီးသော
မဂ်ကိစ္စရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဒိသွာ၊ အဟံ၊ ဣမံ အန္တိမသရီရံ-ဤ နောက်ဆုံး
ဖြစ်သော ကိုယ်ကို၊ ဓာရေမိ-ဆောင်ရ၏၊ တဉ္စ-ထို နောက်ဆုံးဖြစ်သောကိုယ်
သည်လည်း၊ ဝါတမုခေ-လေ၏အဝ၌၊ ဌိတော-သော၊ ပဒီပေါ-သည်၊ (န
စိရသေဝ-ပင်၊ နိဗ္ဗာယနဓမ္မော ဝိယ-ငြိမ်းခြင်းသဘော ရှိသကဲ့သို့၊ တထာ-
တူ၊) အနိစ္စတာမုခေ - အနိစ္စတာ၏အဝ၌၊ ဌိတံ - တည်သည်၊ (ဟုတွာ) န
စိရသေဝ, နိဗ္ဗာယနဓမ္မံ - ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသဘော ရှိ၏၊ ယာဝ-လောက်၊ န
နိဗ္ဗာယတိ-မချုပ်ငြိမ်းသေး၊ တာဝ- ထို မချုပ်ငြိမ်းသေးသမျှ၊ အဟံ, သံဃ
ဿ-၏၊ ကိံ ဝေယျာဝစ္စံ-အဘယ် ဝေယျာဝစ္စကို၊ ကရေယျံနုခေါ-အံ့နည်း၊
ဣတိ (တေံ) - ဤအကြံသည်၊ (အဟောသိ - ပြီ၊ ဣတိ-သို့) စိန္တေန္တော-
ကြံစည်လသော်၊ ဣတံ - သို့၊ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ - တဖန် စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြန်၏၊
(ကိံ)၊ တိရောရဋ္ဌေသု - တိုင်းတပါးတို့၌၊ ဗဟု ကုလပုတ္တာ ဘဂဝန္တံ , အဒိ
သွာဝ-မဖူးရသေးမှ၍သာလျှင်၊ ပဗ္ဗဇန္တိ၊ တေ-ထို အမျိုးသားတို့သည်၊ ဘဂ
ဝန္တံ , ပသိဿာမစေဝ-ဖူးမျှော်လည်း ဖူးမျှော်ကုန်အံ့၊ ဝဋ္ဌိဿာမစ-နအံ့၊
ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ ဒုရတောဝိ အာဝစ္စန္တိ၊ တတြ- ထိုသို့ လာကြရာ၌၊ ဝါ-ထို
အမျိုးသားတို့တွင်၊ ယေသံ - အကြင် အမျိုးသားတို့၏၊ သေနာသနံ- ကျောင်း
အိပ်ရာနေရာသည်၊ နပ္ပဟောတိ - မလောက်၊ တေ- ထို အမျိုးသားတို့သည်၊
သိလာပန္နကေဝိ-ကျောက်ပြားကလေးပေါ်၌လည်း၊ သေယျံ-ကို၊ ကပ္ပေန္တိ-
ပြုရှာကြရကုန်၏၊ အဟံ အတ္ထနော အာနုဘာဝေန , တေသံ ကုလပုတ္တာနံ-
တို့၏၊ ဣန္ဒြာဝသေန - ဖြင့်၊ ပါသာဒဝိဟာရ အမုယောဝါဒီနိ-ပြာသာဒ်၊
၄ ဘက်မိုးကျောင်း , ၂ ဘက်မိုးကျောင်း အစရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။

မဇ္ဈပိဋတ္ထရဏာဒီနိစ - ညောင်စောင်း , အင်းပျဉ်, အင်း အစရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ သေနာသနာနိ - ကျောင်း အိပ်ရာနေရာ တို့ကို၊ နိဋ္ဌိနိတွာ - ဖန်ဆင်း၍၊ ဒါတုံ, ပဟောမိ - စွမ်းနိုင်၏။ စ - ဆက်၊ ဣ - ဤ အမျိုးသား တို့တွင်၊ ပုနဒိဝသေ-၌၊ ဧကစ္စေ-အချို့ အမျိုးသားတို့သည်၊ အတိဝိယ-လျှင်၊ ကိလန္တရူပါ-ပင်ပန်းသည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ တေ-တို့သည်၊ ဂါရဝေန-သံဃာ၌ လေးစားခြင်းကြောင့်၊ ဘိက္ခုနံ ပုရတော ဌတွာ ဘတ္တာနိဝိ, န ဥဒ္ဓိသာပေန္တိ - မညွှန်ပြစေကြကုန်၊ အဟံ, နေသံ- ထို အမျိုးသားတို့အို၊ ဘတ္တာနိဝိ ဥဒ္ဓိသံတုံ ပဟောမိ၊ ဣတိ (ပဋိသန္ဓိကွတိ)။

ဣတိ-သို့၊ ပဋိသန္ဓိကွန္တဿ-သော၊ မလ္လပုတ္တဿ-သော၊ အာယသ္မတော ဒဗ္ဗဿ-၏၊ အထခေါ-စဉ်းစားရာ ထိုအခါ၌၊ တေ-ဤအကြံသည်၊ အဟော သိ-ပြီ၊ (ကိံ)၊ အဟံ-သည်၊ သံဃဿ-တော်၏၊ သေနာသနဉ္စ-အိပ်ရာနေရာ ကိုလည်း၊ ယန္ဓုန ပညပေယျံ- အကယ်၍ ခင်းရပါမူကား ကောင်းလေစွာ၊ ဘတ္တာနိစ - တို့ကိုလည်း၊ ယန္ဓုန ဥဒ္ဓိသေယျံ - စွ၊ ဣတိ - ဤ အကြံသည်၊ (အဟောသိ)၊ စ - ဆက်၊ ဒွေ- န်သော၊ ဣမာနိ ဌာနာနိ- ဤ အရာတို့သည်၊ ဘဿာရာမတာဒိ - စကားပြောခြင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်း ရှိသူ၏အဖြစ် အစ ရှိသည်ကို၊ အနယုတ္တဿ - အဖန်ဖန် အားထုတ်သူအား၊ ယုတ္တာနိနန - သင့် ကုန်သည် မဟုတ်ပါလော၊ အယဉ္ဇ-ဤ အရှင်ဒဗ္ဗသည်လည်း၊ ဒီကာသဝေါ- ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ နိပ္ပပဉ္ဇာရာမော - ကိစ္စလုပ်ငန်းကို ချဲ့ထွင် ခြင်းဟူသောမွေ့ လျော်ရာ မရှိသည်၊ (ဟောတိနန-လော)၊ ဣမဿ-ဤ အရှင်ဒဗ္ဗ၏(ဉာဏ်၌)၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ဣမာနိ-ဤဌာနတို့သည်၊ ပဋိဘံသု- ထင်လာကုန်သနည်း၊ ဣတိ - ဤကား အမေးတည်း၊ ပုဗ္ဗပတ္တနာယ - ရှေး ဆုတောင်းသည်၊ စောဒိတတ္တာ-တိုက်တွန်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ [“ ဣမာနိ ဒွေဌာနာနိ ပေ၊ ကိဉ္စာပိ ယုတ္တာနိ၊ အာယဉ္ဇ ဒီကာသဝေါ နိပ္ပ ပဉ္ဇာရာမော ကိဉ္စာပိဟောတိ၊ အထခေါ ပုဗ္ဗပတ္တနာယ စောဒိတတ္တာ ဣမာနိ ပဋိဘံသု”ဟုလည်း အကျယ်ပေးနိုင်သည်။]

ကိရ-ချဲ့၊ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနိ-တို့၏၊ ဣမံ ဌာနန္တရံ-ဤ ရာထူးသို့၊ ပတ္တာ-န်သော၊ သာဝကာ-တို့သည်၊ ဟောန္တိယေဝ-ရှင်မြတ်ကုန်သည်သာ၊ အယဉ္ဇ-ဤအရှင် ဒဗ္ဗသည်လည်း၊ ပဒုမုတ္တရဿ- ပဒုမုတ္တိရ် မည်တော်မူသော၊ ဘဂဝတော- ၏၊ ကာလေ-၌၊ အညတရသ္မိ-သော၊ ကုလေ-၌၊ ပစ္စာဇာတော-ဖြစ်ရသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဣမံဌာနန္တရံ-သို့၊ ပတ္တဿ-သော၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ အာနုဘာဝံ- ကို၊ ဒိသ္မာ-၍၊ အဋ္ဌသဋ္ဌိယာ ဘိက္ခုသတသဟဿေဟိ-၆ သန်း ဝ သိန်းသော

ရဟ်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ ဘဂဝန္တိ-ကို၊ သတ္တဒိဝသာနိ-တို့ပတ်လုံး၊ နိမန္တေ
 တွာ-၍၊ မဟာဒါနိ-ကို၊ ဒတွာ-၍၊ ပါဒမူလေ-၌၊ နိပဇ္ဇိတွာ-ပျပ်ဝပ်၍၊ အနာ
 ဝတေ-၌၊ တုမ္မာဒိသဿ-ရှင်တော်ဘုရားကဲ့သို့ရှုတော်မူအပ်သော၊ ဗုဒ္ဓဿ-
 ၏၊ ဥပ္ပန္နကာလေ - ပွင့်တော်မူရာ အခါ၌၊ အဟမ္ဘိ၊ ဣတ္ထန္တာမော - သော၊
 တုမ္မာကံ-တို့၏၊ သာဝကောဝိယ၊ သေနာသနပညာပကောစ- အိပ်ရာနေရာ
 ကို ခင်းပေးတတ်သူသည်၎င်း၊ ဘတ္တုဒ္ဓေသကောစ - ဆွမ်းကို ညွှန်ပြတတ်သူ
 သည်၎င်း၊ အဿံ - ဖြစ်ရပါလို၏၊ ဣတိ ပတ္ထနံ အကာသိ၊ ဘဂဝါ၊ အနာ
 ဝတံသညာဏံ - အနာဝတံသဉာဏ်တော်ကို၊ ပေသေတွာ၊ အဒ္ဓသ- ကြည့်ရှု
 တော်မူပြီ၊ ဒိသွာ- မြင်တော်မူ၍၊ ဣတော - ဤကမ္ဘာမှ၊ ကပ္ပသတသဟဿ
 သ- ၏၊ အစွယေန၊ ပေဇာတိယာ- မွေးဖွားခြင်း အားဖြင့်၊ သတ္တဝေယော
 (ဟုတွာ)၊ နိက္ခမ္မ-အိမ်မှထွက်၍၊ ပဗ္ဗဇိတွာ အရဟတ္တံ သန္တိကရိဿသိ၊ ဣမဉ္စ
 ဌာနန္တရံ-ကိုလည်း၊ လစ္ဆယိ-ရလတံ၊ ဣတိ- သို့၊ ဗျာကာသိ- မိန့်မြွက်တော်
 မူပြီ၊ (ဗျာဒိတ် ပေးတော်မူပြီ-ဟုလို။) သော - ထို အမျိုးကောင်းသားသည်၊
 တတော-ထိုအခါမှ၊ ပဘုတိ- ၍၊ ဒါနသီလာဒီနိ၊ ပူရယမာနော-ဖြည့်လျက်၊
 ဒေဝမနုဿသမ္ပတ္တိံ - ကို၊ အနုဘဝိတွာ - ခံစားပြီး၍၊ အမှာကံ ဘဂဝတော
 ကာလေ၊ တေန ဘဂဝတာ- ထို ပဒုမုတ္တိရံ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဗျာကတ
 သဒိသမေဝ - ဗျာဒိတ်ပေးတော်မူအပ်သည်နှင့် တူစွာသာလျှင်၊ အရဟတ္တိ-
 ကို၊ သန္တာကာသိ၊ အထ-ထိုမှနောက်၌၊ အဿ-ထိုအရှင်ဒဗ္ဗ၏၊ ဝါ-သည်၊
 ရဟောဝတဿ - ဆိတ်ငြိမ်သောအရပ်၌ရောက်သည် ဖြစ်၍၊ ကံ နုခေါ၊ ပေ၊
 ကရေယုန္တိ-ဟူ၍၊ စိန္တယတော- ကြံလသော်၊ တာယ ပုဗ္ဗပတ္တနာယ-သည်၊
 စောဒိတတ္တာ ဣမာနိ ဒွေဌာနာနိ ပဋိတံသု၊ ဣတိ- ဤကား အကျယ် အဖြေ
 တည်း။

အထ-ထိုမှ နောက်၌၊ အဿ-ထို အရှင်ဒဗ္ဗ၏၊ ဧတံ အဟောသိ၊ (ကိံ)
 အဟံ၊ အတ္တနိ-၌၊ အနိဿရော-အစိုးမရသည်၊ အသ္မိ-ဖြစ်၏၊ သတ္တာရာ သဒ္ဓိံ၊
 ကေဋ္ဌာနေ - တနေရာထည်း၌၊ ဝသာမိ - နေရာ၏၊ မံ - ကို၊ ဘဂဝါ သစေ
 အနုဇာနိဿတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ဣမာနိ ဒွေဌာနာနိ၊ သမာဒိယိဿာမိ-ဆောက်
 တည်အံ့၊ ဣတိ(ဧတံအဟောသိ၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံပြီး၍)ဘဂဝတော သန္တိကံ
 အဝဓာသိ၊ တေန-ကြောင့်၊ အထခေါ၊ ပေ၊ ဥဒ္ဓိသိတုန္တိ-ဟူ၍၊ (သံဂီတိကာရေ
 ဟိ)ဝုတ္တံ၊ အထ-လျှောက်ထားရာထိုအခါ၌၊ နံ-ထိုအရှင်ဒဗ္ဗကို၊ ဘဂဝါ-သည်၊
 သာဓု သာဓု ဒဗ္ဗာတိ - ဟူ၍၊ သမ္ပဟံသေတွာ - ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့်
 ရှင်လန်းစေတော် မူပြီး၍၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဝေရူပေါ-သော၊ အဂတိဝမန

ပရိဗာဟိရော-အဂတိလိုက်ခြင်းမှ အပဖြစ်သော၊ ဝါ-အဂတိမလိုက်သော၊
 ဘိက္ခု-သည်၊ ဒွေ-နသော၊ ဣမာနိ-တို့ကို၊ ဝိစာရေတု-စီစဉ်ခြင်းငှါ၊ အရ
 ဟတိ-ထိုက်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (အဂတိမလိုက်သော ရဟန်း၏ ဤ ၂ ဌာန
 တို့ကို စီစဉ်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်)၊ တေနဟိ တံ ဒဗ္ဗပေ၊ ဥဒ္ဓိဿာတိ-
 ဟူ၍၊ အာဟ - မူပြီ၊ ဘဂဝတော ပစ္စယောသီတိ- ကား၊ ဘဂဝတော- ၏၊
 ဝစနံ- ကို၊ ပတိအယောသိ- ရှေးရှု နားထောင်ပြီ၊ အဘိမုခေါ- ရှေးရှုသည်၊
 (ဟုတွာ)၊ အယောသိ- ပြီ၊ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိ-လက်ခံပြီ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ [အဋ္ဌ
 ကထာဆရာသည် “ ဘဂဝတော၌ သမ္ပုဋ္ဌိအနက် ပေးစေလို၍ ဝစနံဟူသော
 သမ္ပုဋ္ဌိပုဒ်ကိုထည့်သည်၊ သဒ္ဓါကျမ်း၌ကား သမ္ပုဒါနိဟု ဆို၏။]

ပဌမံ ဒဗ္ဗော ယာစိတဗ္ဗောတိ- ကား၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ဘဂဝါ-သည်၊
 (သံဃံ-ကို)၊ ယာစာပေတိ - တောင်းပန်စေတော်မူသနည်း၊ ဂရဟမောစ
 နတ္ထိ- ကဲ့ရဲ့ခြင်းမှ လွတ်စေခြင်း အကျိုးငှါ၊ (ယာစာပေတိ - ၏) ဟိ - ချွေ၊
 ဘဂဝါ-သည်၊ ပဿတိ-မူ၏၊ (ကိ)၊ အနာဂတေ-၌၊ ဒဗ္ဗဿ-၏၊ ဣမံဌာနံ-
 ဤအရာကို၊ နိဿာယ - ၍၊ မေတ္ထိယဘူမဇကနံ - ကတို့၏၊ ဝယေန - ဖြင့်၊
 မဟာ-သော၊ ဥပဒ္ဓဝေါ- ဘေးရန်သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ-တံ၊ တတြိ - ထိုသို့
 ဖြစ်ပေါ်လာရာ၌၊ ကေစိ - အချို့ ရဟန်းတို့သည်၊ ဂရဟိဿန္တိ - နံလတံ၊
 (ကိ)၊ အယံ- ဤ အရှင်ဒဗ္ဗသည်၊ တုဏှိဘူတော-သည်၊ (ဧးးနေသည်)၊
 (ဟုတွာ)၊ အတ္တနော-၏၊ ကမ္ဘံ-ကို၊ အကတွာ-၍၊ (ကိုယ်အလုပ် မလုပ်ဘဲ)
 ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ဤဒိသံ ဌာနံ-ကို၊ ဝိစာရေတိ- ဘိသနည်း၊ ဣတိ - သို့၊
 (ဂရဟိဿန္တိ-တံ)၊ တတော-ထိုသို့ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကြောင့်၊ အညေ-အခြားသော
 ရဟန်းတို့သည်၊ ဝက္ခန္တိ-လတံ၊ (ကိ)၊ ဣမဿ-ဤအရှင်ဒဗ္ဗ၏၊ ဒေါသော-
 အပြစ်သည်၊ ကော - အဘယ်နည်း၊ ဧတေဟေဝ - ဤ ရဟန်းတို့သည်ပင်၊
 ယာစိတွာ, ထပိတော-(ဤရာထူး၌)ထားအပ်ပြီ၊ ဣတိ(ဝက္ခန္တိ)၊ ဧဝံ-ဤသို့၊
 ဝါ- ဤနည်းအားဖြင့်၊ ဂရဟတော - မှ၊ မုစ္ဆိဿတိ - လတံ၊ ဣတိ - သို့၊
 ပဿတိ-မြင်တော်မူ၏။

ဧဝံ-သို့၊ ဂရဟမောစနတ္ထိ, ယာစာပေတွာဝိ- ပြီး၍လည်း၊ ပုန ယသ္မာ,
 အသမ္ပတေ-မသမုတ်အပ်သော၊ ဝါ-သမ္ပတိမရသော၊ ဘိက္ခုသ္မိံ - သည်၊
 သံဃမဇ္ဈေ-၌၊ ကိဉ္စိ- တစုံတခုသော စကားကို၊ ကထယမာနေ-သော်၊ ခိယုန
 ဓမ္မော-ရှုံ့ချခြင်း သဘောသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ - ဖြစ်တတ်၏၊ (ကိ)၊ အယံ - ဤ
 ရဟန်းသည်၊ ကသ္မာ သံဃမဇ္ဈေ, ဥစ္စာသဒ္ဓိ- ကျယ်စွာသော အသံကို၊ ကရော
 တိ-ပြုရသနည်း၊ ဣဿရိယံ- အစိုးရသူ၏အဖြစ်ကို၊ ဒဿေတိ - ပြုရသနည်း။

ဣတိ(ဥပ္ပဇ္ဇတိ)၊ ပန-အန္တယကား၊ သမ္မတေ(ဘိက္ခုသ္မိံ-သည်)ကထေန္တေ-
 သော်၊ အာယသ္မန္တော - တို့သည်၊ ကိဗ္ဗိ - ဘာစကားကိုမျှ၊ မာ အဝစုတ္တ-
 ကုန်လင့်၊ အယံ - ဤ ရဟန်းသည်၊ သမ္မတော- သမုတ်အပ်သူတည်း၊ ဝါ-
 သမ္မတိရသူတည်း၊ ယထာသုခံ- စွာ၊ ကထေတု - ပြောပါစေ၊ ဣတိ- ဤသို့၊
 ဝတ္ထာရော-ပြောဆိုသူတို့တည်း၊ ဘဝန္တိ - ရှိကုန်၏၊ စ- သည်သာ မကသေး၊
 အသမ္မတံ - မသမုတ်အပ်သော ရဟန်းကို၊ ဝါ- သမုတ်မရသော ရဟန်းကို၊
 အဘူတေန- မဟုတ်မှန်သော အကြောင်းဖြင့်၊ အပ္ပာစိက္ခန္တသေ- စွပ်စွဲသော
 ရဟန်း၏၊ ဒုတ္တဋ္ဌမတ္တာ-သော၊ လဟုကာ အာပတ္တိ ဟောတိ၊ ပန-ကား၊ သမ္မ
 တံ-ကို၊ အပ္ပာစိက္ခန္တော- ၏၊ ဝရူကတရာ-ဒုတ္တဋ္ဌထက်သာ၍ကြီးလေးသော၊
 ပါစိတ္တိယာပတ္တိ ဟောတိ၊ အထ - ထိုသို့ ဖြစ်လေသော်၊ သမ္မတော - သော၊
 ဘိက္ခု- ကို၊ အာပတ္တိယာ- ၏၊ ဝရူကဘာဝေန- ကြောင့်၊ ဝေရီဟိပိ- ရန်သူ
 ရဟန်းတို့ သော်မှလည်း၊ ဒုပ္ပမံသိယတရော - သာ၍ မဖျက်ဆီး အပ်သည်၊
 ဟောတိ၊ တဿာ, တံ အာယသ္မန္တံ - ကို၊ သမ္မန္တာပေတံ - သမုတ်စေခြင်းငှာ၊
 ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာတိ အာဒိံ အာဟ။

ပန - ပရိဟာရပက္ခမှတပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဥားအံ့၊ ဒွေ - န်သော၊
 သမ္မတိယော-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ကေသ-တပါးသောရဟန်းအား၊ ဒါတုံ
 ဝန္တန္တိ ကိံ၊ ဣတိ - အမေးတည်း၊ ကေဝလံ - (သမ္မတိ ၃ ခုစသည်မဘက်)
 သက်သက်၊ ဧဒ္ဒ (သမ္မတိယော)- တို့သည်သာ၊ (ဝန္တန္တိ-န်သည်ကား)၊ န-
 မဟုတ်သေး၊ သစေ ပဟောတိ - အကယ်၍ ဆောင်စွမ်းနိုင်အံ့၊ (ဝေသတိ)
 တေရသမ္ပိ-လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ (သမ္မတိယော-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို)၊ ဒါတုံ
 ဝန္တန္တိ၊ [တေရသမ္မတိကို ဝီရိကာမှာ။] အပ္ပဟောန္တာနံ ပန-မစွမ်းနိုင်ကုန်
 သော ရဟန်းတို့အားကား၊ ကောပိ-လည်းဖြစ်သော၊ (သမ္မတိ-သည်၊ ဝါ-
 ကို)၊ ဝိန္တံဝါ-တို့အား၎င်း၊ တိဏ္ဍံဝါ-တို့အား၎င်း၊ ဒါတုံ န ဝန္တတိ။

ကောပိ၊ ပေ၊ န ဝန္တတိ။ ။ “ကောပိ” ဟု ဝရဟာဇောတက ပိ သဒ္ဓါဖြင့် “စွမ်း
 နိုင်သော ရဟန်းတို့အား ၂ ပါး, ၃ ပါး ဖြစ်စေကာမူ သမ္မတိတခုကိုမျှ ပေးခြင်းငှာ
 မအပ်၊ သမ္မတိ ၂ ခု ၃ ခုစသည်မှာ ဆိုဘွယ်မလို” ဟုပြသည်၊ မှန်၏-ဤသမ္မတိပေးရာ
 ဌာနသည် အရာရာ၌ စွမ်းနိုင်သောဣဏံ ပါရသေး၏၊ ထို ဣဏံကို ၂ ပါး, ၃ ပါး
 ပေါင်းမိသော်လည်း မရနိုင်၊ ဥပမာ - မျက်စိမမြင်သော အကာဏ်းတယောက်သည်
 အကာဏ်း ၂ ယောက် ၃ ယောက် ပေါင်းမိသော်လည်း မမြင်မြ မမြင်သကဲ့သို့တည်း၊
 ထို့ကြောင့် “ကောပိ၊ ပေ၊ န ဝန္တတိ” ဟု ပါဠိမှန်ရှိစေ၊ များစွာသောစာအုပ်တို့၌ “န”
 မပါဘဲ “ဝန္တတိ” ဟု ရှိသည်၊ “ကောပိ ဝန္တတိ-သမ္မတိတခုသော်လည်း အပ်၏” ဟု
 အဓိပ္ပါယ် မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် စဉ်းစားပါ။

သဘာဝါနန္တိ - ကား၊ ဂုဏသဘာဝါနံ-ဂုဏ်အားဖြင့် သဘောတူကုန်
 သော၊ န မိတ္တသန္တဝသဘာဝါနံ- မိတ်ဆွေဖွဲ့ခြင်းအားဖြင့် သဘောတူသည်
 မဟုတ်ကုန်သော၊ (“ဘိက္ခုနံ - တို့ဘိုး၊ ကေဇ္ဈိ သေနာသနံ ပညပေတိ” ဟု
 ပါဠိတော်ထည့်စပ်)၊ တေနေဝ-ကြောင့်ပင်၊ (ဂုဏသဘာဝကိုသာ သဘာဝ
 ဟု ဆိုလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်)၊ ယေတေ ဘိက္ခု သုတ္တန္တိကာ၊ တေသံ
 ကေဇ္ဈန္တိအာဒိ-သော၊ (ယံ ဝစနံ-သည်၊ အတ္ထိ-၏၊ တံ ဝစနံ-ကို၊ သံဂီတိ
 ကာရော) အာဟ- မိန့်ပြီ၊ ဟိ - မှန်၊ ယာဝတိကာ- နသော၊ သုတ္တန္တိကာ-
 သုတ္တန်ဆောင် ရဟန်းတို့သည်၊ ဟောန္တိ - န၏၊ တေ - တို့ကို၊ ဥစ္စိနိတွာ -
 ရွေးချယ်၍၊ ကေတော - တည်း၊ တေသံ - တို့အား၊ အနုရူပမေဝ - သော၊
 သေနာသနံ-ကို၊ ပညပေတိ- ၏၊ ဧဝံ- တူ၊ သေသာနံ- သုတ္တန္တိကရဟန်းတို့မှ
 ကြွင်းကုန်သော ရဟန်းတို့အား၊ (အနုရူပမေဝ သေနာသနံ ပညပေတိ)၊
 ကာယဒဠိ ဗဟုလာတိ-ကား၊ ကာယဿ- ၏၊ ဒဠိဘာဝ ကရဏဗဟုလာ-
 များသော ခိုင်မြဲသည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းရှိကုန်၏၊ ကာယပေါသန ဗဟုလာ-
 များသောကိုယ်ကို မွေးမြူခြင်းရှိကုန်၏၊ ဣတိအတ္ထော - နက်၊ ဣမာယပိမေ
 အာယသ္မန္တော ရတိယာတိ-ကား၊ သဂ္ဂမဂ္ဂဿ-၏၊ တိရစ္ဆာန ဘူတာယ-
 ဖီလာဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ ဣမာယ တိရစ္ဆာနကထာ ရတိယာ - ဤ တိရစ္ဆာန
 ကထာ၌ မွေ့လျော်ခြင်းဖြင့်၊ ဝါ-ဤ မွေ့လျော်ကြောင်းဖြစ်သော တိရစ္ဆာန
 ကထာဖြင့်၊ အစ္စိဿန္တိတိ-ကား၊ ဝိဟရိဿန္တိ-နေကြကုန်လတုံ၊ [အာသ+
 ဥပဝေသနေ (ကပ်ဝင်နေထိုင်ခြင်း)ဟု ဓာတ်နက်ရှိသောကြောင့် ဝိဟရိဿန္တိ
 ဟု ဓာတ်နက်ဖွင့်သည်။]

တေဇောဓာတုံ သမာပဇ္ဇိတွာ တေနေဝါလောကေနာတိ-ကား၊ တေဇော
 ကသိဏစတုတ္ထဇ္ဈာနံ- တေဇောကသိုဏ်းလျှင် အာရုံရှိသော စတုတ္ထဇ္ဈာန်ကို၊
 သမာပဇ္ဇိတွာ၊ ဝုဋ္ဌာယ၊ အဘိညာဉာဏေန-ဖြင့်၊ အင်္ဂုလိဇလနံ-လက်ချောင်း
 ၏ တောက်ပခြင်းကို၊ အဓိဋ္ဌာယ - ၍၊ တေဇောဓာတု သမာပတ္တိဇနိတေန-
 တေဇောကသိုဏ်းလျှင် အာရုံရှိသော သမာပတ်သည် ဖြစ်စေအပ်သော၊
 တေနေဝ အင်္ဂုလိဇာလာလောကေန-ထိုလက်ချောင်း၏အလျှံတည်းဟူသော
 အလင်းရောင်ဖြင့်ပင်၊ ဣတိအတ္ထော-နက်၊ ပန-ဆက်၊ ဝေရဿ-၏၊ အယံ
 အနုဘာဝေ-သည်၊ နစိရဿေဝ-ပင်၊ သကလ ဇမ္ဗုဒီပေ-၌၊ (မဇ္ဈိမဒေသကို
 ဆိုသည်။) ပါကဋော-သည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ တံ-ထို အာနုဘော်ကို၊ သုတွာ-
 ၍၊ ဣဒ္ဓိပါဒိဟာရိယံ-ကို၊ ဒဋ္ဌကမာ-ကြည့်ရှုလိုကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊
 သဗ္ဗိစ္စ-သညာနှင့်တကွ စေ့ဆော်၍၊ ဝိကာလေ အပိ-အချိန်ခွဲ အခါခွဲ၌လည်း၊

အာဂစ္ဆန္တိ၊ [အပိသုတိ ဧတ္ထ သုတိနိပါတမတ္တိ၊ အပိသဒ္ဓေါ၊ အဋ္ဌာနပ္ပယုတ္တော (ယှဉ်အပ်ရာ မဟုတ်သောပုဒ်၌ ယှဉ်စပ်အပ်သော ပုဒ်တည်း။) ဝိကာလေ တိ ဣမဿ အနန္တရံ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဝိကာလေပိ အာဂစ္ဆန္တိတိ အတ္ထော၊] တေ၊ ပေ၊ အပဒိသန္တိတိ-ကား၊ ဇာနန္ဒာဝ-ဝေးမှန်းသိကုန်လျက်သာလျှင်၊ ဒူရေ၊ အပဒိသန္တိ-ညွှန်ပြကြကုန်၏၊ ကထံ-အဘယ်နည်းဖြင့်၊ (အပဒိသန္တိ-နံသနည်း။) အမှာကံ၊ ပေ၊ နယေန - အမှာကံ၊ ပေ၊ ဝိဇ္ဇကုဋေ အစရှိသော ဤနည်းဖြင့်၊ (အပဒိသန္တိ)။

အင်္ဂုလိယာ၊ ပေ၊ ဂစ္ဆတိတိ-ကား၊ ကော-သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဝေံသတိ) သယမေဝ-အရှင်ဒဗ္ဗ ကိုယ်တိုင်သာ၊ ဂစ္ဆတိ၊ [ရဟန်း တပါးအတွက်သာ ညွှန်ပြစရာရှိလျှင် ကိုယ်တိုင်လိုက်၍ ခင်းပေးသည်-ဟူလို၊] ဗဟု-များစွာသော ရဟန်းတို့သည်၊ သစေဟောန္တိ၊ (ဝေံသတိ) ဗဟု-နသော၊ အတ္တဘာဝေ-အတ္တဘောတို့ကို၊ နိဗ္ဗိနာတိ-ဖန်ဆင်း၏၊ သဗ္ဗေ-အလုံးစုံသော နိဗ္ဗိတအတ္တဘောတို့သည်၊ အတ္တနာ-မိမိဟူသော အရှင်ဒဗ္ဗနှင့်၊ သဒိသာဝေ- တူကုန်သည်သာလျှင် (ဟုတွာ) သေနာသနံ ပညပေန္တိ၊ ပန - ဆက်၊ အယံ မဇ္ဈောတိ အာဒီသု - တို့၌၊ ဝေရေ - သည်၊ အယံမဇ္ဈောတိ- ဟူ၍၊ ဝဒန္တေ- သော်၊ နိဗ္ဗိတာပိ - နိဗ္ဗိတ အရှင်ဒဗ္ဗတို့သည်လည်း၊ အတ္တနော အတ္တနော ဂတဂတဋ္ဌာနေ - ၌၊ အယံမဇ္ဈောတိ- ဟူ၍၊ ဝဒန္တိ၊ [သီးခြားအဓိဋ္ဌာန်ချက် မရှိလျှင် အရှင်ဒဗ္ဗ ပြုလုပ်သည့်အတိုင်း နိဗ္ဗိတများကလည်း ပြုလုပ်ကြသည်၊ သီးခြားအဓိဋ္ဌာန်ချက် ရှိလျှင်ကား ထိုအဓိဋ္ဌာန်သည့်အတိုင်း ဖြစ်နိုင်၏၊] သဗ္ဗပဒေသု-(ဣဒံ ဝိဋ္ဌံစသော) အလုံးစုံသော ပုဒ်တို့၌၊ ဝေံ-ဤအတူတည်း၊ ဟိ-မှန်း၊ အယံ-ဤ ဆိုအပ်လတံကား၊ နိဗ္ဗိတာနံ-နိဗ္ဗိတပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ဓမ္မတာ- သဘောတံထွာ ဓမ္မတာတည်း၊ ဝါ-ထုံးစံတည်း၊ ကေသ္မိံ-တပါးသော မူလ ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဘာသမာနသ္မိံ-စကားပြောလသော်၊ သဗ္ဗေ-နသော၊ နိဗ္ဗိတာ- နိဗ္ဗိတပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဘာသန္တိ၊ ကေသ္မိံ-သည်၊ တုဏှိ- ဆိတ်ဆိတ်၊ အာသိ နေ- နေလသော်၊ သဗ္ဗေ-နသော၊ တေ- ထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ တုဏှိ ဘဝန္တိ၊ ဣတိ- ကား၊ (နိဗ္ဗိတာနံ ဓမ္မတာ)၊ ပန- ဆက်၊ ယသ္မိံ ဝိတာရေ-၌၊ မဇ္ဈဝိဋ္ဌာ ဒီနိ-တို့သည်၊ နပရိပူရေန္တိ-မပြည့်စုံ မလိုလောံကုန်၊ တသ္မိံ-၌၊ အတ္တနော-၏၊ အာနုဘာဝေန - ဖြင့်၊ ပူရေန္တိ - ပြည့်စေကုန်၏၊ တေန- ကြောင့်၊ နိဗ္ဗိတာနံ- တို့၏၊ အဝတ္ထုကဝစနံ-တည်ရာမရှိသော စကားသည်၊ န ဟောတိ၊ [အရှင် ဒဗ္ဗ၏ တန်ခိုးအာနုဘော်ဖြင့် အာဂန္တု၊ များ နေလိုရာ အရပ်၌ မဇ္ဈဝိဋ္ဌများ ရှိနေနှင့်သောကြောင့် နိဗ္ဗိတပုဂ္ဂိုလ်များ၏ “အယံမဇ္ဈော” ဟူသော စကား

သည် မဇ္ဈစသောဝတ္ထုမရှိဘဲ ပြောအပ်သောစကားမဖြစ်-ဟူလို။] သေနာသနံ
 ၁ပေ၊ ပစ္စာဝတ္ထုတိတိ - ကား၊ တေဟိ - ထိုအာဝဋ္ဌ၊ ကတိန္ဒ၊ သဒ္ဓိ ဇနပဒ
 ကထံ - ဇနပုဒ်နှင့်စပ်သော စကားကို၊ (ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ မြို့နယ်နှင့်စပ်သော
 စကားကို) ကထေန္တော, နနိသီဒတိ - ထိုင်မနေ၊ အတ္တနော- ၏၊ ဝသနဋ္ဌာန
 မေဝ-သို့သာ၊ ပစ္စာဝတ္ထု-ပြန်လာ၏။

မေတ္တိယဘူမဇကောတိ-ကား၊ မေတ္တိယောစ-ယသည်၎င်း၊ ဘူမဇကောစ-
 သည်၎င်း၊ (နဝကာစေဝ-သီတင်းငယ်တို့သည်၎င်း၊ အပ္ပပုညာစ-နည်းသော
 ပုဉ်းရှိကုန်သည်၎င်း၊ ဟောန္တိ - န်၏) တေ-ဤ မေတ္တိယဘူမဇကတို့သည်၊
 ဆတ္တဂ္ဂိယာနံ- ဆတ္တဂ္ဂိယရဟန်းတို့၏၊ အဂ္ဂပုရိသာ-ခေါင်းဆောင် ယောက်ျား
 တို့တည်း၊ လာမကာနိစ ဘတ္တာနိတိ - ကား၊ တာဝ - ဘတ္တမှ ရှေးဥျားစွာ၊
 (နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ-န်သော) သေနာသနာနိ-တို့သည်၊ နဝကာနံ-ရဟန်းငယ်တို့၏
 (အထံသို့)၊ လာမကာနိ - ညံ့ကုန်သော အိပ်ရာနေရာတို့သည်၊ ပါပုဏန္တိ-
 ရောက်ကုန်၏၊ ဣတိ-ထိုကြောင့်၊ တေ - ဤလာမက သေနာသနကို ရခြင်းကို၊
 အနတ္တရိယံ-မအံ့ဩအပ်ပါ၊ ဝါ-လေ့ပါ၊ ဘတ္တာနိပန-တို့ကိုကား၊ သလာ
 ကာယော - စာရေးတံခဲ တို့ကို၊ ပစ္စိယံဝါ - တောင်း၌ သော်၎င်း၊ စီဝရ
 ဘောဝေဝါ-သင်္ကန်းအခွေ၌သော်၎င်း၊ ပက္ခိပိတွာ-၍၊ အာလောဠေတွာ-
 မွေ့နှောက်၍၊ ဧကမေတံ-တခုစီတခုစီကို၊ ဥဒ္ဓရိတွာ-ထုတ်ယူ၍၊ ပညပေန္တိ-
 ပညတ်ကြရကုန်၏၊ ဝါ- ပေးကြရကုန်၏၊ တာနိပိ - ထိုဘတ်တို့သည်လည်း၊
 တေသံ- ထို မေတ္တိယဘူမဇကတို့၏၊ မန္တပုညတာယ - ကြောင့်၊ လာမကာနိ-
 န်သော၊ သဗ္ဗပစ္စိမာနေဝ-အလုံးစုံတို့၏ နေ၌ဖြစ်သော ဘတ်တို့သည်သာ၊
 ပါပုဏန္တိ - န်၏၊ ယဒ္ဓိဧကစာရိကဘတ္တံ - အကြင်တခုတည်းသော သီးခြား
 လှည့်လည်ခြင်းဖြင့် ရောက်စေအပ်သော ဘတ်သည်လည်း၊ ဟောတိ-ရှိ၏၊
 [အလွန်ကောင်းသောကြောင့် အခြားဆွမ်းများကို အလှည့်ချခြင်းနှင့် မရော
 ဘဲ သီးခြား ထေရ်စဉ်ဝါစဉ်ထား၍ ပေးအပ်သော ဆွမ်းကို “ ဧကစာရိက
 ဘတ္တ”ဟု ဆိုသည်၊ | တဒ္ဓိ - ထို ဧကစာရိကဘတ်သည်လည်း၊ တေသံ- ထို
 မေတ္တိယဘူမဇကတို့၏၊ ပတ္တဒိဝေ-ရောက်အပ်ရာနေ၌၊ လာမကံဝါ-ညံ့နေ
 သော်လည်း၊ ဟောတိ၊ တေ- ဤ မေတ္တိယဘူမဇကတို့ကို၊ ဒိသ္မာဝ - ရှိသာ
 လျှင်၊ ပဏီတံ-မွန်မြင်သောဘောဇဉ်ကို၊ အဒတွာ-မူ၍၊ လာမကမေဝါ-
 ညံ့သောဘတ်ကိုသာလျှင်သော်လည်း၊ ဒေန္တိ-ကုန်၏။

အဘိသင်္ခါရိကန္တိ-ကား၊ နာနာသ မ္မာရေဟိ-အထူးထူးသော(ထောပတ်
 ဆီစသော) အဆောက်အဦးတို့ဖြင့်၊ အဘိသင်္ခါရိတွာ-ပြုပြင်စီမံ၍၊ ကတံ-

သော၊ သုသဇ္ဇိတံ - ကောင်းစွာစီစဉ်အပ်သော၊ သုသမ္မာဒိတံ - ကောင်းစွာ
 ပြီးစေအပ်သော၊ (ဝိဇ္ဇာပတိ-ကို)၊ ဣတိအတ္ထော-နက်၊ [“အဘိသင်္ခါရေန +
 ကတံ အဘိသင်္ခါရိကံ” ဟု ပြု၊] ကဏာဇကန္တိ-ကား၊ သကုဏ္ဍကဘတ္တံ-ဆန်ကွဲ
 နှင့်တကွသော ထမင်းကို၊ ဗိလင်္ဂဒုတိယန္တိ- ကား၊ ကဗ္ဗိယဒုတိယံ- ပအုံးရည်
 လျှင် ၂ ခုခြေခံရှိသော၊ ကလျာဏဘတ္တိကောတိ-ကား၊ အဿ-ထို ဂဟပတိ
 ၏၊ ကလျာဏံ သန္ဓရံ - သော၊ အတိဝိယ - လျှင်၊ ပဏီတံ - သော၊ ဘတ္တံ-
 ဘတ်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော-ထို ဂဟပတိသည်) ကလျာဏ
 ဘတ္တိကော - ကမည်၏၊ ပဏီတဒါယကတ္တာ- မွန်မြတ်သော ဘတ်ကို ပေးလှူ
 တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဘတ္တေနေဝ - ထမင်းကြောင့်ပင်လျှင်၊ ပညာ
 တော-(ကလျာဏဘတ္တိက-ဟု) ထင်ရှားသော၊ [ပါဠိတော် “ဂဟိပတိ” ၌
 စပ်၊] စတုတ္ထဘတ္တံ ဒေတီတိ-ကား၊ စတ္တာရိ-န်သော၊ ဘတ္တာနိ-တို့ကို၊ ဒေတိ၊
 ပန - ဆက်၊ တဒ္ဓိတဝေါဟာရေန - တဒ္ဓိတ်ပစ္စည်း အသုံးအနှုံးဖြင့်၊ စတုတ္ထ
 ဘတ္တန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ [စတ္တာရိ ပရိမာဏံ အဿာတိ စတုတ္ထံ၊ ပရိမာဏအဿ
 အနက်၌ တဒ္ဓိတ်ကပစ္စည်း၊ “စတုန္ဒံ သမူဟော စတုတ္ထံ” ဟု လည်း ဖြစ်နိုင်၏၊
 စတုတ္ထသရုပ်မှာ ပါဠိတော်၌ ဩဒန၊ သူပ၊ တေလ၊ ဥတ္တရိဘင်္ဂ ဟု လာ၏။]
 ဥပတိဋ္ဌိတွာ ပရိဝိသတိတိ- ကား၊ သဗ္ဗကမ္မန္တေ - အလုံးစုံသော အိမ်အလုပ်
 တို့ကို၊ ဝိသဇ္ဇေတွာ - စွန့်လွှတ်၍၊ မဟန္တံ - ကြီးစွာသော၊ ပူဇာသတ္တံ-ရံ
 ကတွာ၊ သမိပေ - ၌၊ (ဥပ၏ အဖွင့်) ဌတွာ၊ ပရိဝိသတိ - ပြုစုလုပ်ကျွေး၏၊
 ဩဒနေပုစ္ဆန္တိတိ - ကား၊ ဩဒနဟတ္တာ- လက်၌ ထမင်းရှိကုန်သည်၊ ဝါ-
 ထမင်းလက်စွဲကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) ဥပသင်္ကမိတွာ- အနီးသို့ကပ်၍၊ ဘန္တေ၊
 ဩဒနံ-ကို၊ ဒေမကိ - ပေးလှူရကုန်အံ့လော၊ ဝါ - လိုက်ရကုန်အံ့လော၊
 ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆန္တိ-မေးလျှောက်ကြကုန်၏၊ ဧတံ- ဤ ဩဒနေန သဒ္ဓါသည်၊
 ကရဏတ္ထေယေဝ-၌သာလျှင်၊ ကရဏဝစနံ-ကရိုဏ်းဝိဘတ်ရှိသော သဒ္ဓါ
 သည်၊ ဟောတိ၊ [ပါဠိတော်၌ ဩဒနေနကို “ဩဒနံ ဒေမ ” ဟု ကံပုဒ်ဖြင့်
 ဖွင့်ပြုသော်လည်း ပါဠိတော်၌ အနက်ပေးသည့် အခါ တံ အနက် မပေးရ၊
 ပါဠိတော်လာသည့် အတိုင်း ပုစ္ဆန္တိကို ငဲ့၍ ကရိုဏ်းအနက်ကိုသာ ပေးပါ-
 ဟုလို၊] သူပါဒီသုဝိ သေနယော။

သွာတနာယာတိ- ကား၊ သွေ- နက်ဖန်၌၊ ဘဝေါ - ဖြစ်သော၊ ဘတ္တ
 ပရိဘောဂေါ-ထမင်းသုံးဆောင်ခြင်းတည်း၊ သွာတနော-နက်ဖန်၌ဖြစ်သော
 ထမင်းသုံးဆောင်ခြင်း၊ တဿ - ထို နက်ဖန်၌ဖြစ်သော ထမင်းသုံးဆောင်
 ခြင်း၏၊ အတ္ထာယ- ငါ၊ သွာတနာယ - နက်ဖန်၌ဖြစ်သော ထမင်းသုံးဆောင်

ခြင်းအကျိဉ္ဇာ၊ သွေ-၌၊ ကတ္တဗ္ဗဿ-သော၊ ဘတ္တပရိဘောဂဿ-၏၊ အတ္ထာယ
 ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ ဟောတီတိ- ကား၊ ပါပေတွာ- အလှည့်ရောက်
 စေ၍၊ ဒိန္နံ ဟောတိ၊ (အဗပ္ပာယ်ဖွင့်၊) မေတ္တိယဘူမဇကောနံ ခေါ် ဝဟပတီတိ
 ဣဒံ - ဤစကားကို၊ ထေရော - အရှင် ဒဗ္ဗထေရ်သည်၊ အသမန္တာဟရိတွာ-
 နှလုံးမသွင်းမိမူ၍၊ အာဟ-ပြောမိပြီ၊ [မေတ္တိယနှင့်ဘူမဇကကို လူအကြည်ညို
 နည်းမှန်းသိပါလျက် ဆွမ်းဒါယကာဖြစ်သော ဝဟပတိအား မေတ္တိယဘူမ
 ဇကတို့၏ ဆွမ်းအလှည့်ကျကြောင်းကို အရှင်ဒဗ္ဗက အမှတ်တမဲ့ ပြောလိုက်မိ
 ပြီ-ဟူလို၊] ဟိ-မှန်၊ ယံ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၏အဖြစ်ဟူသောအကြောင်း
 ကြောင့်၊ သတိဝေပုဏ္ဏပတ္တာနံ ပိ- သတိ ပြန်ပြောသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်
 ကုန်သော ရဟန္တာတို့၏သော်မှလည်း၊ အသမန္တာဟာရော ဟောတိ၊ တေသံ-
 ထို မေတ္တိယ ဘူမဇကတို့၏၊ (သာ) မန္တပုညတာ-သည်၊ ဧဝံ ဗလဝတီ- ဤသို့
 အားရှိ၏၊ ဝါ- သို့ကလောက် ကြီးမား၏၊ [“မေတ္တိယ ဘူမဇကတို့အလှည့်
 ကျသည် ဟု ပြောလိုက်လျှင် သူတို့ကို မကြည်ညိုသောကြောင့် ပေးလှူနေကျ
 ဆွမ်းကောင်းကို လှူတော့မည်မဟုတ်၊ သို့ပါလျက် သတိဝေပုဏ္ဏပတ္တဖြစ်သော
 ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တော်မှ အမှတ်တမဲ့ ပြောမိလေအောင် မေတ္တိယဘူမဇက
 တို့မှာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်-ဟူလို၊]

ယေ ဇေတိတ္ထေ- ၌၊ ဇေတိ-ဇေ ဟူသောစကားဖြင့်၊ ဒါသိ-ကို၊ အာလ
 ပတိ- ခေါ်၏၊ ဟိယျော ခေါ် အာဝုသော အမှာကန္တိ-ကား၊ ရတ္တိ-၌၊ သဗ္ဗ
 န္တယမာနာ - ကောင်းစွာ နှိုးနှော ပြောဆိုကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အတိတံ-
 လွန်ပြီးသော၊ ဒိသဘာဝံ-ကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ ဟိယျောတိ-ဟူ၍၊ ဝဒန္တိ-နံ၏၊
 [ပဌမ မဇ္ဈိမယာမ်၌ အိပ်ပြီး၍ နိုးနေသူတို့မှာ အာရုံမတက်ခင် ဖြစ်၍ ယနေ့
 အဘို့တွင် ပါဝင်သော်လည်း “ မနေ့ ” ဟု အထင်ရှိကြ၏၊ ထို့ကြောင့် ထို
 ရဟန်းတို့လည်း အနည်းငယ်အိပ်ပြီး၍ ညဉ့်အခါ၌ ပြောဆိုကြခြင်း ဖြစ်သော
 ကြောင့် နေ့အဘို့ကို “ ဟိယျော-မနေ့ ” ဟု ပြောဆိုကြသည်၊] န စိတ္တရူပန္တိ-
 ကား၊ စိတ္တာနုရူပံ-စိတ်အားလျော်စွာ၊ န သုပိ သု-အိပ်မပျော်ကြကုန်၊ ပုဗ္ဗေ-
 ၌၊ ယတ္ထကံ - အကြင်မျှလောက် တိုင်အောင်၊ (သုပိတံ - ၄၂)၊ ဣန္ဒြိယ-နံ၏၊
 တတ္ထကံ-အောင်၊ သုပုန္တိယထာ- သို့၊ ဧဝံ- တူ၊ န သုပိ သု-န၊ အပ္ပကမေဝ-
 အနည်းငယ် ကာလပတ်လုံးသာ၊ သုပိ သု - နံပြီ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဗဟာ
 ရာမကောဋ္ဌကေတိ-ကား၊ ဝေဠုဝနဝိဟာရဿ-၏၊ ဗဟိဒ္ဓါရကောဋ္ဌကေ-
 အပြင်တံခါးမုခ်၌၊ ပတ္တက္ခန္ဓာတိ - ကား၊ ပတိတက္ခန္ဓာ - ကျသော လည်ကုပ်
 ရှိကုန်သည်၊ [ပတိတဟု ဖွင့်သဖြင့် ပတ္တ၌ ပတဓာတ် တပစ္စည်းဟု သိပါ၊] ခန္ဓ

ဦးကံ-လည်ကုပ်ရိုးကို၊ နာမေတွာ-ညွတ်စေ၍၊ နိသိန္ဒာ-နံသည်၊ ပဏ္ဍာယန္တာ
 တိ-ကား၊ ပရူပါယန္တာ-ဒေါသဟူသော အခိုးလွှတ်ကုန်သည်၊ ဝါ-ဒေါသမီး
 တောက်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ နိသိဒိသု - နိဗြီ) ယတော နိဝါတံ , တတော
 သဝါတန္တိ-ကား၊ ယတ္ထ-အကြင်အရပ်၌၊ နိဝါတံ-လေမရှိပါ၊ အပ္ပကောဝိ-
 သော၊ ဝါတော-သည်၊ နတ္ထိ-မရှိပါ၊ တတ္ထ-၌၊ မဟာဝါတော-သည်၊ ဥဋ္ဌိ
 တော-ထပါပြီ၊ ဣတိ-ကား၊ အဓိပ္ပာယ်ော-မေတ္တိယာဇ်အလိုတည်း၊ ဥဒကံ
 မညေ အာဒိတ္တန္တိ-ကား၊ ဥဒကံ-သည်၊ ဝါ- ကို၊ အာဒိတ္တံဝိယ-မီးလောင်အပ်
 သကဲ့သို့၊ (ဟောတိ-ဖြစ်ပါ၏။)

သရသိ တံ ဒဗ္ဗ ဝေရူပံ ကတ္တာတိ-ကား၊ ဒဗ္ဗ-ဒဗ္ဗ၊ တံ-သည်၊ ဝေရူပံ-ဤသို့
 သဘောရှိသောအမှုကို၊ ကတ္တာ-ပြုပြီးသည်၊ (ဟုတွာ)၊ သရသိ-အမှတ်ရ၏
 လော၊ အထဝါ-ကား၊ ဒဗ္ဗ၊ ယထာ (ယံ ကမ္မံ)-အကြင်အမှုကို၊ အယံ ဘိက္ခု
 နိ-သည်၊ အာဟ-ပြောပြီ၊ ဝေရူပံ-ဤသို့ သဘောရှိသောအမှုကို၊ တံ-သည်၊
 သရသိ - အမှတ်ရ၏လော၊ ယထာ (ယံ ကမ္မံ)-ကို၊ အယံ ဘိက္ခုနိ အာဟ၊
 ဝေရူပံ-ကို၊ ကတ္တာစ- ပြုမိသည်လည်း၊ အသိ- ဖြစ်သလော၊ ဣတိဝေ-သို့၊
 ယောဇေတွာဝိ - ပုဒ်တို့ကိုယှဉ်စေ၍လည်း၊ ဧတ္ထ - ဤ သရသိ တံ ဒဗ္ဗ အစရှိ
 သောဝါကျ၌၊ အတ္ထော ဒဗ္ဗဗ္ဗော၊ ပန - ဆက်၊ ယေ - အကြင်ဆရာတို့သည်၊
 ကတွာတိ-ဟူ၍၊ ပဋ္ဌန္တိ- ဆိုကြကုန်၏၊ တေသံ- ထိုဆရာတို့၏၊ (မတေ-၌)
 ဥဇကမေဝ - ဖြောင့်မတ်သည်သာ၊ ဝါ - တိုက်ရိုက်သည်သာ၊ (ဟောတိ)၊
 [“ သရသိ တံ ဒဗ္ဗ ဝေရူပံ ကတွာ ” ဟု ရှုတ်ဆိုကြသော ဆရာတို့၏ အလို၌
 “ ကတွာ - ပြုပြီး၍ သရသိ - လော ” ဟု အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖြောင့်မတ်သည်-
 ဟူလို] ယထာ၊ ပေဇာနာတီဘိ-ပံ၌ဖြင့်၊ ထေဇော-သည်၊ ကိ-ကို၊ ဒဿေ
 တိ-နည်း၊ ဘန္တေ, ဘဂဝါ- သည်၊ သဗ္ဗညု-အလုံးစုံကို အကုန်သိမြင် ဘုရား
 ရှင်ပါတည်း၊ အဟဗ္ဗ-သည်လည်း၊ ဒီဏာသဝေ-ကုန်ပြီးသော အာသဝေ
 ရှိသူပါတည်း၊ မယံ-၏၊ ဝတ္ထု ပဋိသေဝနာ-ဝတ္ထုကို မှီဝဲခြင်းသည်၊ နတ္ထိ -
 မရှိပါ၊ တံ - ထိုသို့ ဝတ္ထုပဋိသေဝနမရှိသော၊ မံ- တပည့်တော်ကို၊ ဘဂဝါ
 ဇာနာတိ-သိတော်မူပါ၏၊ တကြ- ထိုသို့ သိတော်မူရာ၌၊ အဟံ, ကိံ ဝက္ခာ
 မိ-အဘယ်ကို လျှောက်ရပါအံ့နည်း၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊
 မံ ဘဂဝါ, ဇာနာတိ-၏၊ တထေဝ - ထို သိတော်မူတိုင်းသော အခြင်းအရာ
 အားဖြင့်သာ၊ အဟံ-တပည့်တော်ကို၊ ဒဗ္ဗဗ္ဗော- မှတ်ထိုက်ပါ၏၊ ဣတိ-ဤ
 အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ (ဒဿေတိ)၊ န ခေါ်ဒဗ္ဗပေ၊ ဧတ္ထ - ပါ၌၌၊ ဒဗ္ဗ- ဒဗ္ဗ၊
 ပဏ္ဍိတာ - တို့သည်။ [ပါဠိတော်၌လာသော ဒဗ္ဗသဒ္ဒါ] ခုတွင် ဒုတိယဒဗ္ဗ

သဒ္ဓါသည် ပဏ္ဍိတအနက်ဟောတည်း။ ထို့ကြောင့်“ပဏ္ဍိတာ”ဟုဖွင့်သည်။] တွံ, ပရပစ္စယေန-သူတပါးတို့ကို ယုံကြည်ခြင်းဖြင့်၊ နိဗ္ဗေဒဋ္ဌေသိယထာ-ဖြေရှင်းသကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ န နိဗ္ဗေဒဋ္ဌန္တိ-မဖြေရှင်းကြကုန်၊ အဝိစ-စင်စစ်ကား၊ ယံ-အကြင် အကြောင်းအရာကို၊ သာမံ-ကိုယ်တိုင်၊ ဣတံ-သိအပ်ပြီ၊ တေနဧဝ-ထို ကိုယ်တိုင်သိအပ်သော အကြောင်းအရာဖြင့်သာ၊ နိဗ္ဗေဒဋ္ဌန္တိ၊ ဣတိ ဧဝံ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

သစေ တယာ ကတံ, ကတန္တိဋ္ဌမိနာ- ဖြင့်၊ ကိံ - ကို၊ ဒဿေတိ- နည်း၊ ဟိ-အဖြေကား၊ (တနည်း)ဟိ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ပရိသဗလေနဝါ-ပရိသတ်အစွမ်းကြောင့်သော်၎င်း၊ ပက္ခပုတ္တဋ္ဌေနဝါ-အသင်းအပင်း၏ထောက်ခံခြင်းကြောင့်သော်၎င်း၊ အကာရကော- မပြုတတ်သူသည်၊ ဝါ-ကို၊ ကာရကော- ပြုတတ်သူသည်၊ ဝါ- ကို၊ ကာတု- ငှါ၎င်း၊ ကာရကောဝါ- ပြုတတ်သူသည် မူလည်း၊ ဝါ-ကိုမူလည်း၊ အကာရကော- သည်၊ ဝါ- ကို၊ ကာတု-ငှါ၎င်း၊ နသက္ကာ-မတတ်ကောင်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (မပြုသူကို ပြုသူဖြစ်အောင်၊ ပြုသူကိုလည်း မပြုသူဖြစ်အောင် မပြုကောင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်)၊ ယံ-အကြင် အမှုကို၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ ကတံဝါ-ပြုအပ်သည်သော်လည်း၊ (ဟောတိ-အံ့)၊ အကတံဝါ- သည်လည်း၊ (ဟောတိ)၊ တဒေဝ - ထို အမှုကိုသာ၊ ဝတ္ထဗ္ဗံ-လျှောက်ထိုက်၏၊ ဣတိ - ဤအနက်ကို၊ ဒဿေတိ- ၏၊ ပန - ပရိဟာရ ပက္ခမှ တပါး၊ ပေအံ့၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ဘဝဝါ-သည်၊ ဇာနန္ဒောဝိ-လျက်လည်း၊ အဟံ-သည်၊ ဇာနာမိ-သိတော်မူ၏၊ တွံ-သည်၊ ဒိကာသဝေါ- ကုန်ပြီးသော အာသဝေါရှိသူတည်း၊ တယံ-၏၊ ဝါ-မှာ၊ ဒေါသော-အပြစ်သည်၊ နတ္ထိ၊ အယံ ဘိက္ခုနီ-သည်၊ မုသာဝါဒီနီ- မုသားပြောသူတည်း၊ ဣတိ - သို့၊ နာဝေါစ-မိန့်တော် မမူသနည်း၊ ဣတိ - ဤကား အမေးတည်း၊ ပရာနဒယတာယ - သူတပါးတို့ကို သနား စောင့်ရှောက်ခြင်း ရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် (နာဝေါစ-မိန့်တော်မမူ၊ ဣတိ-ဤကား အဖြေတည်း။)ဟိ-နဲ့၊ (တနည်း) ဟိ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဘဝဝါ-သည်၊ ယံယံ- အကြင်အကြင် အကြောင်းအရာကို၊ ဇာနာတိ-၏၊ တံတံ-ကို၊ သစေဝဒေယျ-အံ့၊(ဧဝံသတိ)၊ အညေန-သော၊ ပါရာဇိကံ-သို့၊ အာပန္နေန-ရောက်သူသည်၊ ပုဋ္ဌေန- မေးအပ်သည်၊(သမာနေန-သော်)၊ အဟံ- ငါဘုရားသည်၊ ဇာနာမိ၊ တွံ- သည်၊ ပါရာဇိကော- သူတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္ထဗ္ဗံ - မိန့်တော်မူထိုက်သည်၊ ဘဝေယျ - ဖြစ်ရာ၏၊ တတော- ထိုသို့မိန့်တော်မူခြင်းကြောင့်၊ သောပုဂ္ဂလော-သည်၊ (“အပါယူပဝေါဘဝေယျ”၌စစ်၊) အယံ - ဤဘုရားသည်၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ မလ္လပုတ္တံ-သော၊

ဒဗ္ဗံ- ကို၊ သုဒ္ဓံ- ကို၊ ကတွာ- ပြုပြီး၍၊ (တနည်း)၊ သုဒ္ဓံကတွာ- သုဒ္ဓံဟုဆုံးဖြတ်
 ပြီး၍၊ ဣဒါနိ- ဌှ၊ ဓံ- ကို၊ အသုဒ္ဓံ - ကို၊ ကရောတိ- န်၊ (တနည်း)၊ အသုဒ္ဓံ
 ကရောတိ- န်၊ ယတြ- အကြင်သာသနာ၌၊ သတ္ထာပိ - ဆရာသော်မှလည်း၊
 သာဝကေသု- တပည့်တို့၌၊ ဆန္ဒာဂတိ- သို့၊ ဂစ္ဆတိ- န်၊ (တတြ- ထို သာသ
 နာ၌၊) ဒါနိ- ဌှ၊ ကဿ- အား၊ ကိ- ကို၊ ဝဒါမိ- ပြောနိုင်တော့အံ့နည်း၊ [ဆရာ
 ဖြစ်သူကတောင်မှ ဆန္ဒာဂတိ လိုက်နေတာဖြစ်တော့ , အခြားသူ အတွက်
 ပြောစရာမလိုတော့ဘူး - ဟုလို]၊ ဣမဿ - ဤ ဘုရား၏၊ သဗ္ဗညုဘာဝေ-
 သဗ္ဗညုအဖြစ်သည်၊ ကုတော- အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း၊ ဣတိ- သို့၊ အာယာတံ-
 ကို၊ ဗဒ္ဓိတွာ- ၍၊ အပါယုပဂေါ- အပါယ်သို့ကပ်ရောက်သည်၊ ဘဝေယျ- ရာ၏၊
 တသ္မာ- ကြောင့်၊ ဘဂဝါ- သည်၊ ဣမာယ ပရာနဒယတာယ- ကြောင့်၊ ဇာနန္တော
 ပိ- လျက်လည်း၊ နာဝေါစ- မမူ၊

ဘိယျော- အလွန်၊ (ဝတ္ထုဗ္ဗံ- ဆိုတွယ်သည်)၊ ကိဉ္စ- အဘယ်နည်း၊ (တနည်း)
 ကိဉ္စဘိယျော - ဇိုးဇဉ်း အနည်းငယ် ဆိုတွယ်ရှိသေး၏၊ ဥပဝါဒ ပရိဝဇ္ဇန
 တောပိ - စွပ်စွဲခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်တော် မူခြင်းကြောင့်လည်း၊ နာဝေါစ -
 မိန့်တော်မမူ၊ ဟိ- ချဲ့၊ (တနည်း)၊ ဟိယသ္မာ, ဘဂဝါ- သည်၊ ဧဝံ- ဤသို့
 ဝါဘုရားသိတော်မူ၏ ဟူ၍၊ ယဒိဝဒေယျ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဧဝံ - ဤဆိုအပ်လတံ
 သောနည်းဖြင့်၊ ဥပဝါဒေါ- စွပ်စွဲခြင်းသည်၊ ဘဝေယျ၊ (ကိ)၊ မလ္လပုတ္တဿ-
 သော၊ ဒဗ္ဗဿ- ၏၊ ဝုဠာနံနာမ- အာပတ်မှ ထမြော်ခြင်းမည်သည်၊ ဘာရိယံ-
 ထမ်းဆောင်သော တာဝန်တည်း၊ ဝါ - ဝန်လေး၏၊ [မေတ္တိယာ ဘိက္ခုနီက
 တိုက်ရိုက် စွပ်စွဲနေတာ ဖြစ်တော့ အာပတ်မှ လွတ်ဘို့ ခဲယဉ်းပါရဲ့ - ဟုလို]၊
 ပန - ထိုသို့ပင် ဝန်လေးပါသော်လည်း၊ သဗ္ဗာသမ္ဗုဒ္ဓံ - မြတ်စွာဘုရားကို၊
 သက္ခိ- သက်သေကို၊ လဘိတွာ- ၍၊ ဝါ- ရခြင်းကြောင့်၊ ဝုဠိတော- အာပတ်မှ
 ထမြော်၊ ဣတိ- သို့၊ (ဥပဝါဒေါ ဘဒေယျ)၊ ဣဒဗ္ဗ- ဤသက်သေရ၍ အာပတ်မှ
 ထမြောက်ခြင်းကိုလည်း၊ ဝုဠာနလက္ခဏံ - အာပတ်မှ ထမြောက်ခြင်း၏
 လက္ခဏာဟူ၍၊ မညမာနာ- မှတ်ထင်ကန်သည် (ဟုတွာ)၊ ဗုဒ္ဓကာလေဝိ-
 ဌှလည်း၊ သက္ခိနာ- ဖြင့်၊ သုဒ္ဓိဝါ- စင်ကြယ်ခြင်းသည်၎င်း၊ အသုဒ္ဓိဝါ- သည်၎င်း၊
 ဟောတိ- န်၊ မယံ, ဇာနာမ- န်၏၊ အယံပုဂ္ဂလော- သည်၊ အသုဒ္ဓေါ- အသုဒ္ဓ
 တည်း၊ ဣတိ ဧဝံ- သို့၊ ပါပဘိက္ခူ - တို့သည်၊ လဇ္ဇိမိ- လဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း၊
 ဝိနာသေယျ၊ - န်ရာ၏၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ (နာဝေါစ)၊ အဝိစ - သည်သာ
 မကသေး၊ အနာဂတေပိ, ဘိက္ခု- ဆိုသည်၊ ဝတ္ထုသ္မိ- ဝတ္ထုသည်၊ ဩတိဏ္ဏေ-
 သံဃာဘောင်သို့ သက်ရောက်သော၊ စောဒေတွာ- စောဒနာ၍၊ သာရေတွာ-

အပြစ်ကို အမှတ်ရစေ၍၊ တယာ ကတံ သစေ(ဟောတိ)၊(ဝေံသတိ)ကတန္တိ-
 ပြုအပ်ပါပြီ ဟူ၍၊ ဝဒေဟိ-လော၊ ဣတိ-သို့၊ လဇ္ဇိနံ-တို့၏ အပေပီ၍၊ ပဋိညံ-
 ကို၊ ဝဟေတွာ၊ ကမ္မံ-ကံကို၊ ကရိဿန္တိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝိနယလက္ခဏေ-ဝိနည်း
 ဆုံးဖြတ်ခြင်း၏လက္ခဏာ၌၊ တန္တိ-ပါဠိတော်အစဉ်ကို၊ ထပေန္တော-လိုသည်။
 (ဟုတွာ)၊ အဟံ ဇာနာမိတိ - ဟူ၍၊ အဝတွာဝ - မိန့်တော်မမူဘဲသာလျှင်
 သစေပေ၊ ဝဒေဟိတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-ပြီ။

နာဘိဇာနာမိ၊ ပေ၊ ပဋိသေဝိတာတိ-ကား၊ သုဝိနန္တေဝိ-၌လည်း၊ မေထုနံ
 ဓမ္မံ-ကို၊ န အဘိဇာနာမိ-မသိပါ၊ အဟံ- သည်၊ နပဋိသေဝိတာ-မမှီဝဲတတ်
 ပါ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ အထဝါ - ကား၊ ပဋိသေဝိတာ - မှီဝဲတတ်သည်။
 ဟုတွာ-၍၊ (မှီဝဲသည့်အနေအားဖြင့်-ဟူလို)၊ ပေ၊ နဇာနာမိ-ပါ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ
 ဟောတိ၊ ပန- ဆက်၊ ယေ- အကြင် ဆရာတို့သည်၊ ပဋိသေဝိတွာတိ- ဟူ၍၊
 ပဌန္တိ- ရွတ်ဆိုကြ၏၊ တေသံ - တို့၏၊ (မတိယာ) ဥဇုကမေဝ - သည်သာ၊
 (ဟောတိ)၊ [“သရသိတွံ ဒဗ္ဗ” အစရှိသောဝါကျတုန်းကအတိုင်း အဓိပ္ပာယ်
 ယူဘို့ရန် ဖြောင့်သည်-ဟူလို]၊ ပဂေဝ ဇာဝရောတိ-ကား၊ ဇာဝရန္တော ပန-
 နိုးနေစဉ်ကား၊ ပဌမံယေဝ - ရှေးဦးကပင်၊ နဇာနာမိ၊ ဣတိ (အတ္ထော)၊
 တေနဟိ ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ နာသေထာတိ- ကား၊ ယသ္မာ - ကြောင့်၊ ဒဗ္ဗဿစ-
 ၏၎င်း၊ ဣမိဿာစ-ဤဘိက္ခုနီ၏၎င်း၊ ဝစနံ-သည်၊ နယဋယတိ-မဆက်စပ်၊
 [စကားချင်းမစပ်-ဟူလို]၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ (ထိုသို့စကားချင်း မစပ်မိသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်)၊ မေတ္ထိယံ-သော၊ ဘိက္ခုနိံ -ကို၊ နာသေထ-ဖျက်ဆီးကြကုန်
 လော၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

တတ္ထ-ထို မေတ္ထိယံ ဘိက္ခုနိံ နာသေထဟူသော စကားရပ်၌၊ (လတ္တမာ
 နာ-အတ္ထုဒ္ဓါရအဖြစ်ဖြင့် ရလိုက်ကုန်သော) နာသနာ-ဖျက်ဆီးခြင်းတို့သည်၊
 လိင်္ဂနာသနာ- လိင်္ဂနာသနာ၎င်း၊ သံဝါသနာသနာ - သံဝါသနာသနာ၎င်း၊
 ဒဏ္ဍကမ္မနာသနာ - ဒဏ္ဍကမ္မနာသနာ၎င်း၊ ဣတိ- သို့၊ တိဿော-၃ ပါးတို့
 တည်း၊ တာသု-တို့တွင်၊ ဣသကော နာသေထဗ္ဗောတိ-ဟူသောပါဠိ၌၊ [ပဌမ

အဝိစ။ ။ ဤအဝိစတက်သော ဝါကျ၌ အမူပေါ်လျှင် “ပဋိညာယ ကာရေတဗ္ဗော-
 ဝနံခံခြင်းဖြင့် ဆုံးဖြတ်ရမည်၊” နှင့်အညီ လဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လျှင် သူ၏ပဋိညာဉ်ကို ဟူ၍
 ဆုံးဖြတ်ရမည် ဟု ဝိနည်းအဆုံးအဖြတ် လက္ခဏာ၌ ပါဠိတော်ဝယ် အစဉ်ထားတော်
 မူလို၍ “သစေ တယာ ကတံ ကတန္တိ ဝဒေဟိ” ဟု မိန့်တော်မူသည်။ [အလဇ္ဇိဖြစ်လျှင်
 ကား သူ၏ပဋိညာဉ်ကို ယူဘွယ်မလို၊ သူ၏ရှေ့စကားနောက်စကားကို ထောက်ထား၍
 ဆုံးဖြတ်ရသည်။]

ပါရာဇိကပါဠိတော် ပါဠိ၌၊] အယံ - ဤ ဖျက်ဆီးခြင်းသည်၊ လိင်နာသနာ-မည်၏။ ဝါ-အသွင်ကိုဖျက်ခြင်းတည်း၊ ဝါ-လူထွက်စေခြင်းတည်း၊ အာပတ္တိယာ- ကို၊ အဒဿနေဝါ - မရှုခြင်းကြောင့်သော်၎င်း၊ အပ္ပဋိကမ္မေဝါ-မကုစားခြင်းကြောင့်သော်၎င်း၊ ပါပိကာယ- သော၊ ဒိဋ္ဌိယာ-ကို၊ အပ္ပဋိနိသဂ္ဂေဝါ - မစွန့်ခြင်းကြောင့် သော်၎င်း၊ ဥက္ခေပနိယကမ္မံ - ယကံကို၊ (သံဃော - သည်။) (ယံ) ကရောတိ-၏။ အယံ-ဤကံပြုခြင်းသည်၊ သံဝါသနာသနာ-နာမည်၏။ ဝါ- ပေါင်းသင်းခြင်းကို ဖျက်ဆီးခြင်းမည်၏။ စရ ပိရေ ပိနဿာတိ- ဟူသောပါဠိ၌၊ ဒဏ္ဍကမ္မံ- ကို၊ (ယံ) ကရေန္တိ- န်၏။ အယံ-ဤ ဒဏ်ပေးမှုသည်၊ ဒဏ္ဍကမ္မနာသနာ - မည်၏။ ဝါ - ဒဏ်ပေးမှုဟူသော ဖျက်ဆီးခြင်းမည်၏။ ပန-အတ္ထုဒ္ဓါရသာမညမှ တပါးပေးအံ့၊ ဣ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ လိင်နာသနံ-အသွင်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းကို၊ သန္ဓာယ-မူ၍၊ မေတ္ထိယံ ဘိက္ခုနီ နာသေထာတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-မူပြီ၊ ဣမေစ ဘိက္ခု၊ အနယုဇ္ဇထာတိ ဣမိနာ-ပါဠိဖြင့်၊ ဣမံ-ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဒီပေတိ-၏။ (ကိ-ကို၊ ဒီပေတိ-သနည်း။) အယံ ဘိက္ခုနီ-ကို၊ ဝါ- သည်၊ အတ္တနော- ၏။ ဓမ္မတာယ - သဘောအားဖြင့်၊ အကာရိကာ-(စွပ်စွဲမှုကို) ပြုတတ်သူ မဟုတ်၊ အဒ္ဓါ- မချွတ်ကေန၊ အညေဟိ- အခြားရဟန်းတို့သည်၊ ဥယျောဇိတာ - တိုက်တွန်းအပ်ပြီ၊ တသ္မာ, ယေဟိ- အကြင် ရဟန်းတို့သည်၊ ဥယျော-ဇိတာ- အပ်ပြီ၊ ဣမေဘိက္ခု- ဤ တိုက်တွန်း

• စရ ပိရေ ပိနဿ ။ ။ ကဏ္ဍကသိက္ခာပုဒ်၌ လာသော ပါဠိတည်း၊ ဒဏ္ဍကမ္မနာသနာ ပြုရာ၌ သံစသည်ကို ထမ်းဆောင်၍ ကျောင်းဝိုင်းအတွင်း စသည်၌ လောင်းပြီးမှ “ ကြေနှပ်ကြပါရန် ” တောင်းပန်ရသည်။ ထိုသို့ မတောင်းပန်သမျှ သံဃာက အဖက်မလုပ်ဘဲ နှင်ထုတ်ထားခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် “ စရ ပိရေ ပိနဿ ” သည် နှင်ထုတ်ပုံကို ပြသောစကား ဖြစ်သည်။ ထိုစကား၌ “ စရာတိ ဂစ္ဆ၊ အပေဟိတိ ဝတ္ထုဟောတိ ” ဟု ဖွင့်၏။ ပိရေသည် ပရနှင့် အနက်တူသော အာလုပ်အနက်ဟော နိပါတ်ပုဒ်တည်း၊ ပရကို “ အမာမက-ငါတို့ဥဉ္ဇာ မဟုတ်သူ ” ဟု ဖွင့်၏။ “ အမှာကံ အနဇ္ဈတ္တိကဘူတ - ငါတို့၏ အတွင်းလူမဟုတ်သော ပြင်ပသူစိမ်း ” ဟု ဆိုလိုသည်။ ထို့ကြောင့် “ ပိရေ- ပြင်ပသူစိမ်း တဲ့လူပြန်၊ စရ- အရင်တပါး ဖဲသွားလော ” ဟု ပေး၊ “ ဒိမ္မာမနေနှင့် ” ဟု ဆိုလိုသည်။

အထ ဝါ ။ ။ “ ပိရေတိ ပရတောတိ ဣမိနာ သမာနတ္ထိ နိပါတပဒံ ” ဟု တနည်းဖွင့်၏။ ဤအလို “ ပိရေ-အရင်တပါးသို့၊ စရ- ဖဲသွားလော၊ (ဒိမ္မာမနေနှင့်- ဟူလို၊) ” ပိနဿာတိ အဒဿနံ ဂစ္ဆ၊ “ ပိနဿ - ဖျက်စီးလေလော ” ဟူသော သဒ္ဓတ္ထကိုပင် “ မမြင်ကွယ်ရာသို့ သွားလေလော ” ဟု အဓိပ္ပါယ်ထွက် ဖွင့်သည်။ [နိဿယ၌ ဤအဖွင့်] မျိုးအတိုင်း အနက်ပေးလိုလျှင် ပေးပါ။]

သော ရဟန်းတို့ကို၊ အနုယုဉ္ဇထ - ဖွေရှာထောက်လှမ်း စုံစမ်းကြကုန်လော့၊ ဂဝေသထ- ရှာကြကုန်လော့၊ ဇာနာထ - သိကြကုန်လော့၊ ဝါ- သိအောင် စုံစမ်းကြကုန်လော့၊ ဣတိ- ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဒီပေတိ-ပြတော်မူ၏။

ပန-ပရိဟာရပက္ခမှ တပါး၊ ပေ၊ အံ၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ မေတ္တိယာ-သော၊ ဘိက္ခုနီ - ကို၊ ပဋိညာယ- ဝန်ခံခြင်းကြောင့်၊ နာသိတာ ကိံ - ဖျက်ဆီးအပ် သလော့၊ အပ္ပဋိညာယ- ဝန်ခံခြင်းကြောင့် မဟုတ်ဘဲ၊ နာသိတာ ကိံ - လော့၊ ဣတိ - ဤကား အမေးတည်း၊ ဣ - ဤ ပဋိညာယ၊ အပ္ပဋိညာယ ဟူသော စောဒနာစကားရပ်၌၊ ကိဉ္စိ- ဇိုးဇဉ်း အနည်းကို၊ (ဝတ္တဗ္ဗံ-ဆိုထိုက်သေး၏၊ တဝ-၏၊ စောဒနာ-သည်၊ အသမတ္တာ-မပြည့်စုံသေး၊ အဝသိဋ္ဌံ-ကြွင်းကျန် သောစကားကို၊ တာဝဗြူတိ - ဆိုစမ်းဥားလော့၊) တာဝ - အပ္ပဋိညာယမှ ရှေးဥားစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာယ-သော)၊ ပဋိညာယ-ကြောင့်၊ ယဒိနာသိတာ-အကယ်၍ ဖျက်ဆီးအပ်သည်ဖြစ်အံ့၊ (ဝေသတိ)၊ ထေရော-အရှင်ဗုဒ္ဓထေရ်သည်၊ ကာရ ကော - ပြုကျင့်တတ်သူသည်၊ သဒေါသော - အပြစ်ရှိသူသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်သည် မဟုတ်လော့၊ အထ - သို့မဟုတ်၊ အပ္ပဋိညာယ - ဝန်ခံခြင်းကြောင့် မဟုတ်ဘဲ၊ (ယဒိနာသိတာ-အံ့၊ ဝေသတိ)၊ ထေရော-သည်၊ အကာရကော- သည်၊ နိဒ္ဒေါသော-သည်၊ ဟောတိ-လော့၊ (ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း)။

အနုယုဉ္ဇထ။ ။ “အနုယုဉ္ဇထ” ဟူရာ၌ အခြားနေရာဝယ် “စစ်ဆေးမေးမြန်း” ဟူသော အနက်ကို ယူရသော်လည်း ဤနေရာ၌ကား “ ဘိက္ခုနီကို မြှောက်ပေးသောစ ရဟန်းတို့သည် အထင်အရှားမဟုတ်ကြ၊ နောက်ကွယ်က မထင်မရှားနေ၍ မြှောက်ပေး ကြသည်၊ ထို့ကြောင့် စစ်ဆေးစရာ မရှိရကား “ စစ်ဆေး မေးမြန်းခြင်း အနက်၏ မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် “ဂဝေသထ ဇာနာထ”ဟု အဓိပ္ပါယ်နက် ဖွင့်ရသည်။ [ယသ္မာ တေဘိက္ခု အတ္တာနံ အပူကာသေတွာ ဌိတာ၊ တဿှာ အနုယုဉ္ဇထာတိ ဣမဿ ဂဝေ သထ ဇာနာထာတိ အတ္ထော ဝုတ္တော။]

ကိဉ္စေတ္ထ။ ။ “စောဒကပုဂ္ဂိုလ်သည် ဝါကို အပြစ်တင်လို၍ “ ကိံပန ” စသော ပုစ္ဆာကို ထုတ်သည် ” ဟု သိသော ပရိဟာရကျမ်းဆရာသည် စောဒက၏ပုစ္ဆာဝယ် အဘောဂ ပေါ်လာအောင် မေးစေလိုသောကြောင့် “ ကိဉ္စေတ္ထ ” ဟု မိန့်သည်၊ ထို့ကြောင့် “ ယဒိ တာဝ ” မှစ၍ “ နိဒ္ဒေါသော ” တိုင်အောင်သော စကားသည် စောဒက၏ ထပ်မံ ပြောဆိုအပ်သောစကားတည်း ဟု မှတ်။ [ကိဉ္စေတ္ထ၏ အစွင့်ကို သုက္ကဝိသဋ္ဌိ-အညကြသုပနန္တာပုဒ်နှင့် စပ်၍ ဖွင့်ခဲ့ပြီ။]

ယဒိ၊ ပေ၊ နိဒ္ဒေါသော။ ။ “သူ့ကို အရှင်ဗုဒ္ဓက ဖျက်ဆီးပါသည်”ဟူသော ပဋိ ညာဉ်အရ (ထိုပဋိညာဉ်ကို အတည်ပြု၍) ဘိက္ခုနီကို ဖျက်ဆီးလျှင် (လူဝတ် အလဲ ခိုင်းလျှင်) အရှင် ဗုဒ္ဓသည် ဘိက္ခုနီကို အမှန်ပြုလုပ်ရာ ဧရာဂ်နေ၍ အရှင်ဗုဒ္ဓမှ အပြစ်

ဘာတိယရာဇ ကာလေဝိ - ဘာတိယမင်း လက်ထက်၌လည်း၊ မဟာ
 ဝိဟာရဝါသီနံ- မဟာဝိဟာရ ကျောင်းတိုက်၌ နေလေ့ရှိကုန်သော၊ ထေရာ
 နဉ္စ- တို့၏၎င်း၊ အဘယဂိရိဝါသီနံ - နံသော၊ ထေရာနဉ္စ - တို့၏၎င်း၊ ဣမသ္မိ
 ယေဝ ပဒေ- ဤ ဘိက္ခုနီ နာသေထ ဟူသောပုဒ်၌ပင်၊ ဝိဝါဒေါ- ငြင်းခုံခြင်း
 သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ဘူးပြီ၊ အဘယဂိရိဝါသီနောပိ- ထေရ်တို့သည်လည်း၊
 အတ္တနော - ၏၊ သုတ္တံ- ပါဠိတော်ကို၊ ဝတ္တာ - ရွတ်ဆို၍၊ တုမ္မာကံ- အသင်
 မဟာဝိဟာရဝါသီ တို့၏၊ ဝါဒေ- အယူ၌၊ ထေရော - အရှင် ဒဗ္ဗထေရ်သည်၊
 ကာရကော- သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်နေ၏၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒန္တိ- နံ၏၊ မဟာဝိဟာရ
 ဝါသီနောပိ- တို့သည်လည်း၊ အတ္တနော- ၏၊ ပေ၊ တုမ္မာကံ - အသင် အဘယ

ရှိသည် မဟုတ်ပါလော၊ သို့မဟုတ်-ပဋိညာဉ်ကို ဝရမစိုက်ဘဲ (ပဋိညာဉ်ကြောင့် မဟုတ်
 ဘဲ) နဂိုရ်ကပင် ဒုဿီလဖြစ်နေသည်ကို ရည်ရွယ်တော်မူ၍ ဖျက်ဆီးစေလျှင် (လူဝတ်
 အလဲခိုင်းလျှင်) အရှင်ဒဗ္ဗသည် ဘိက္ခုနီကို ပြုလုပ်ရာမရောက်၍ အပြစ်မရှိသည် မဟုတ်
 ပါလော- ဟု စောဒနာသည်။

ဘာတိယ ရာဇကာလေဝိ။ ။ စောဒက၏ စောဒနာကို တိုက်ရိုက်မဖြေဘဲ ရှေးက
 လည်း ဤပြဿနာ ဖြစ်ခဲ့ဘူးကြောင်းကို ပြ၍ ထိုလက်ထက်က ပညာရှိအမတ်၏ အယူ
 အဆကိုပင် အဖြေသဘောအားဖြင့် ပြလိုသောကြောင့် “ဘာတိယ၊ ပေ၊ နိဒ္ဒေါသောတိ
 အာဟ” ဟု မိန့်သည်။ ကာလေဝိ၌ ပိသည် ယခု ပြဿနာအပေါ်မှာ ရှေးက ဝိဝါဒ
 ဖြစ်ပုံကို ပေါင်းသော သဒ္ဓိဏ္ဏနတည်း၊ ယခုသာ ဤပြဿနာဖြစ်သည်မဟုတ်၊ ရှေးက
 လည်း “ဘိက္ခုနီ နာသေထ” ဟူသော ဤနေရာ၌ အငြင်းအခုံဖြစ်ဘူးသည်- ဟုလို။

ပါဠိ ၂ ၏။ ။ အဘယဂိရိဝါသီထေရ်တို့သည် “ထေနယံ ဘိက္ခဝေ မေတ္တိယံ
 ဘိက္ခုနီ” (သကာယ ပဋိညာယ) နာသေထ” ဟု သကာယ ပဋိညာယထည်၍ ပါဠိကို
 ရွတ်ဆိုကြ၏၊ မဟာ ဝိဟာရဝါသီထေရ်တို့ကား “သကာယ ပဋိညာယ” မပါဘဲ
 ပါဠိကို ရွတ်ဆိုကြ၏၊ ဤသို့ ပါဠိ ၂ ၏ ကွဲပြားပုံကို ရှေးဥးစွာ နားလည်ပါ။

အဘယဂိရိထေရ်တို့ ယူပုံ။ ။ “သကာယ ပဋိညာယ” ဟု ပါဠိတော်မှာလာသော
 ကြောင့် ဘိက္ခုနီသည် သူ့ပဋိညာဉ်အရ ရှေးတုန်းကပင် အခြားနည်းအားဖြင့် ပါရာ
 ဇိကကျပြီး ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် သူ့ပဋိညာဉ်အတိုင်း ဖျက်ဆီးရသည်၊ အရှင် ဒဗ္ဗက
 သူ့ကို ပြုရာမရေဘဲ ဟု ယူဆ၍ “သကာယ ပဋိညာယ” မပါသော မဟာဝိဟာရဝါသီတို့
 ပါဠိအတိုင်းဆိုလျှင် “စွပ်စွဲလာသော အမှုရင်းအတိုင်း ဘိက္ခုနီကို လူဝတ်လဲစေသော
 ကြောင့် အရှင်ဒဗ္ဗက ဘိက္ခုနီကို ပြုကျင့်ရာခရောက်သည်” ဟု ကောက်ချက်ချကြသည်။

မဟာဝိဟာရထေရ်တို့ ယူပုံ။ ။ “သကာယ ပဋိညာယ” ဟု ပါဠိတော်မှာ မပါ၊
 “ဘိက္ခုနီ နာသေထ” ဟု သာမည မိန့်တော်မူရကား ရှေးကပင် သီလဖျက်ပြီးသော
 ကြောင့် ဘိက္ခုနီကို လူဝတ်လဲစေတော်မူသည်၊ အရှင်ဒဗ္ဗက သူ့ကို ပြုကျင့်ရာ မရောက်
 “သကာယ ပဋိညာယ” မပါသော အဘယဂိရိထေရ်တို့၏ ပါဠိအလိုအားဖြင့် (သူ၏

ဝိရိဝါသီတို့၏ ပေ၊ ဝဒန္တိ-နိ၏၊ ပဋ္ဌော-ပြဿနာသည်၊ ဝါ- သိလိုအပ်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်သည်၊ နဆိဇ္ဇတိ-မပြတ်စဲ။

ရာဇာ-ဘာတိယမင်းသည်၊ သုတွာ-၍၊ ထေရေ-တို့ကို၊ သန္နိပါတာပေတွာ-၍၊ ဒီဃကာရာယဏ်နာမ-သော၊ ပြာဟ္မဏာဇာတိယံ-ပြာဟ္မဏာဇာတ်ရှိသော၊ အမစ္စံ - ကို၊ ထေရာနံ - တို့၏၊ ကထံ- ကို၊ သုဏာဟိ- နားထောင်ချေလော၊ ဣတိ - သို့၊ အာဏာပေသိ- ပြီ၊ အမစ္စော- သည်၊ ပဏ္ဍိတောကိရ - ပညာရှိ ဖြစ်သတတ်၊ ဘာသန္တရကုသလောကိရ-ဘာသာတပါး၌ ကျွမ်းကျင်သတတ်၊ သော-ထိုအမတ်သည်၊ အာဟ၊ (ကို)၊ ထေရာ- တို့သည်၊ သုတ္တိ- ကို၊ တာဝ ဝဒန္တိ- ရွတ်ဆိုတော်မူကြပါဦးလော၊ ဣတိအာဟ၊ တတော - ၌၊ အဘယ ဝိရိထေရာ- တို့သည်၊ တေန ဟိ ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ သကာယ ပဋိညာယ နာသေ ထာတိ-ဟူသော၊ အတ္တနော- ၏၊ သုတ္တိ- ပါဠိကို၊ ဝဒိံသု - နံပြီ၊ အမစ္စော- သည်၊ ဘန္တေ-တို့၊ တုမှာဏံ- တို့၏၊ ဝါဒေ-၌၊ ထေရော- သည်၊ ကာရကော- သည်၊ သဒေါသော-သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ အာဟ၊ မဟာဝိဟာရဝါသိနော ပိ- တို့သည်လည်း၊ တေနဟိ ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ နာသေထာတိ- ဟူသော၊ အတ္တ နော သုတ္တိ ဝဒိံ သု၊ အမစ္စော- သည်၊ ဘန္တေ-တို့၊ တုမှာဏံ၊ ပေ၊ ဟောတိ- ဖြစ်ပါ၏၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟ-ပြီ။

ပန-ပရိဟာရပက္ခမှ တပါးပေးအံ့၊ ဣတ္ထိ-၂ ဝါဒတို့တွင်၊ ဝါ- ၂ သုတ် တို့တွင်၊ [ဣတ္ထာတိ ဣမေသု ဒ္ဓိသုဝါဒေသု၊ သုတ္တေသု ဝါ (ဝိမတိ)၊] ကိ- အဘယ်ဝါဒသည်၊ ဝါ-အဘယ်သုတ်သည်၊ ယုတ္တံ-ဖြစ်သင့်သနည်း၊ (ဣတိ- အမေးတည်း၊) ယံ- အကြင်ဝါဒ(သုတ်)သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပစ္ဆာ-၌၊ ဝုတ္တံ- ပြီ၊ (တံ-ထိုနေ၌ ဆိုအပ်သောဝါဒသည်၊ ဝါ-သုတ်သည်၊ ယုတ္တံ-၏) ဟိ-မှန်၊ ဧတံ(ယုတ္တတ္ထံ)-ဤနောက်ဝါဒ၏ သင့်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ- ဤ နောက် သုတ်၏ သင့်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ အဋ္ဌကထာစရိယေဟိ - တို့သည်၊ ဝိစာရိတံ- စိစစ်အပ်ပြီ၊ (ကို)၊ ဘိက္ခု - သည်၊ ဘိက္ခု- ကို၊ အမူလကေန- အခြေအမြစ်

ပဋိညာဉ်အတိုင်း- ဟု ဆိုသောကြောင့်) “အရှင်ဗဒ္ဓက ပြုကျင့်ရာရောက်သည်” ဟု ကောက်ချက်ချကြသည်၊ ဘာတိယမင်း စေလွှတ်အပ်သော ပညာရှိအမတ်လည်း ဤ မဟာဝိဟာရဝါသီထေရ်တို့ အတိုင်းပင် ကောက်ချက်ချလိမ့်မည်။

ဝိမတိ။ ။ ပစ္ဆာဝုတ္တံ တံယုတ္တန္တိ-မဟာဝိဟာရဝါသီဟိ ဝုတ္တံ တံယုတ္တန္တိအတ္ထော၊ ဤအလို “ယံ ပစ္ဆာဝုတ္တံ” ဟု မရှိဘဲ “ပစ္ဆာ ဝုတ္တံ တံယုတ္တံ” ဟု ရှေးက ရှိဟန်တူသည်၊ ထို့ပြင်, “ဝိစာရိတံဇေတံ-တေ ပစ္ဆိမဿ ယုတ္တတ္ထံ ဝိစာရိတံ” ဟု ဖွင့်သောကြောင့် ဝိစာရိတံ နောက်၌ “ဟိ” ပါသင့်သည်။

မရှိသော၊ အန္တိမဝတ္ထုနာ - နောက်ဆုံး၌ဖြစ်သောပါရာဇိကဝတ္ထုဖြင့်၊ အနန္တ
 သေတိ - စွပ်စွဲအံ့၊ (တဿ ဘိက္ခုနော - ဇီ)၊ သံဃာဒိဿေသော - သည်၊
 (ဟောတိ)၊ [ဤ အာပတ်သည် ဒုက္ခဒေါသ အာပတ်ဖြစ်၍ ၂ ဘက်လုံးက
 ငြင်းချက်မရှိ၊] ဘိက္ခု-သည်၊ ဘိက္ခုနိ -ကို၊ (အမူလကေန အန္တိမဝတ္ထုနာ)၊
 အနန္တသေတိ-အံ့၊ (တဿ-ဇီ)၊ ဒုက္ခဝံ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ [ဘိက္ခုနိ အနန္တ
 သေတိ၊ ဒုက္ခဝံဖြင့် မဟာအဋ္ဌကထာဝါဒကိုပြန်၊] ပန-ဝါဒန္တရကား၊ ကုရုန္တိ
 ယံ-၌၊ မုသာဝါဒေ ပါစိတ္တိယန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ။

တကြ-ထိုပါစိတ် ဒုက္ခဝံတို့၌၊ အယံ-ကား၊ ဝိစာရဏာ-စိစစ်ခြင်းတည်း၊
 တာဝ-ပစ္စိမနယမှရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ-သော)၊ ပုရိမနယေ-ရှေးဖြစ်သော
 မဟာအဋ္ဌကထာနည်း၌၊ အနန္တသနာဓိပ္ပါယတ္တာ-စွပ်စွဲခြင်း၌ဖြစ်သော အလို
 ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-စွပ်စွဲလိုခြင်းကြောင့်၊ ဒုက္ခဒမေဝ-သည်သာ၊
 ယုဇ္ဇတိ-ဖြစ်သင့်၏၊ [ဝေ-ဖြင့် ပါစိတ်ကိုကန့်၊] မုသာဝါဒေ-မုသားပြောခြင်း
 သည်၊ သတိဝိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဘိက္ခုနော-ဇီ၊ ဘိက္ခုသိ-၌၊ (အမူ
 လကေန အန္တိမဝတ္ထုနာ၊ အနန္တသေန္တဿ-ဇီ)၊ သံဃာဒိဿေသော-သည်၊
 (ဟောတိယထာ- ကဲ့သို့၎င်း)၊ စ - ဆက်၊ မုသာဝါဒေ - သည်၊ သတိဝိ-
 သော်လည်း၊ အယုဒ္ဓံ-မစင်ကြယ်သော ရဟန်းကို၊ သုဒ္ဓဒိဋ္ဌိနော-စင်ကြယ်၏
 ဟု အယုရှိသည် ဖြစ်၍၊ အက္ခောသာဓိပ္ပါယေန - ဆဲရေးခြင်း၌ ဖြစ်သော
 အလိုဖြင့်၊ ဝဒန္တဿ - ဇီ၊ ဩမသဝါဒေနေဝ - ဒသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သာလျှင်၊
 ပါစိတ္တိယံ-သည်၊ ဟောတိယထာ- ဖြစ်သကဲ့သို့၎င်း၊) သမ္ပဇာန မုသာဝါဒေ
 န-ဒသိက္ခာပုဒ်ဖြင့်၊ (ပါစိတ္တိယံ-သည်၊ နဟောတိ ယထာ- ကဲ့သို့၎င်း)၊ ဝေ-
 တု၊ ဣဓာဝိ - ဤဘိက္ခုက ဘိက္ခုနိကို စွပ်စွဲရာ၌လည်း၊ အနန္တသနာဓိပ္ပါယ
 ဣာ- ကြောင့်၊ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေန - သိက္ခာပုဒ်ဖြင့်၊ ပါစိတ္တိယံ - သည်၊ န
 ယုဇ္ဇတိ-သင့်၊ ဒုက္ခဒမေဝ-သည်၊ ယုတ္တံ-သင့်၏။

တကြာယံ ဝိစာရဏာ ။ ။ တကြာတိ တေသု ဒုက္ခဝံ ပါစိတ္တိယေသု၊ ဣဘော
 ပဋ္ဌာယ (ဤ တကြာယံ ဝိစာရဏာမှ စ၍) တဿာ ပါစိတ္တိယမေဝ ယုဇ္ဇတိတိဝစန
 ပရိယန္တိ (နောက်၌ “တဿာပေ၊ ယုဇ္ဇတိ”ဟု ရှိ၏၊ ထိုစကားအဆုံးတိုင်အောင်)
 ဒီသု အဋ္ဌကထာသု အဓိပ္ပါယဝိဘာဝနံ (အဋ္ဌကထာ ၂ စောင်က စကားကို အဓိပ္ပါယ်
 ဖော်ပြချက်ဖြစ်သည်၊ အရှင် မုဒ္ဓဇောသ၏ အလိုမဟုတ်-ဟူလို။)

ပုရိမနယေ၊ ပေ၊ ဒုက္ခဒမေဝ ယုတ္တံ၊ ။ ပုရိမနယေတိ-ဘိက္ခုနိ ၊ ပေ၊ ဒုက္ခဒန္တိ
 ဝုတ္တ အဋ္ဌကထာနယေ (မဟာ အဋ္ဌကထာနည်း၌) ၊ “ အဘယ်ကြောင့် ဒုက္ခဒသ
 ဖြစ်သင့်၏ ” ဟု ဆိုရသနည်း-ဟု မေးဘွယ်ရှိ၍ “ ယထာ၊ ပေ၊ အနန္တသနာဓိပ္ပါယတ္တာ ”
 ဟု မိန့်သည်၊ ဘိက္ခုက ဘိက္ခုကို မဟုတ်မမှန် စွပ်စွဲရာ၌ (မုသာဝါဒ ဖြစ်သော်လည်း)

ပစ္စိမနယေဝိ - နောက်၌ဖြစ်သော ကုရုန္တိဝါဒ၌လည်း၊ မုသာဝါဒတ္တာ-
 ကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယမေဝ-သည်သာ၊ ယုဇ္ဇတိ-၏၊ဟိ-ဒ္ဓါ၊(တနည်း)ဟိယသွာ-
 ကြောင့်၊ ဝစနပ္ပမာဏတော - ဘုရားဟောဖေ၊ စကားတော်၏ ပမာဏ၏
 အဖြစ်ကြောင့်၊ အနန္တသနာဓိပ္ပာယေန - ဖြင့်၊ ဘိက္ခုဿ - ၏၊ ဘိက္ခုသ္မိ - ၌၊
 (စောဒေန္တဿ-စောဒနာလသော်)၊ သံဃာဒိသေသော-သည်၊(ဟောတိ)၊
 အက္ခောသာဓိပ္ပာယဿစ - ရဟန်း၏လည်း၊ ဩမသဝါဒေါ - ဩမသဝါဒ
 ပါစိတ်သည်၊(ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်၊ ဘိက္ခုဿ-၏၊ ဘိက္ခုနိယာ-၌၊ (အနန္တ
 သေန္တဿ - စွပ်စွဲလသော်)၊ ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ)၊ ဣတိဝစနံ - ဤသို့ စကား
 တော်သည်၊ နတ္ထိ၊ သမ္ပဇာန မုသာဝါဒေ ပါစိတ္တိယန္တိ ဝစနံ - ယံ ဟူသော
 စကားတော်သည်၊ အတ္ထိ-တိုက်ရိုက်ရှိ၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယမေဝ-
 သည်သာ၊ ယုဇ္ဇတိ - ဖြစ်သင့်၏။ (အယံ - ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဝိစာရဏာ-
 တည်း။)

ဤ ဒုက္ခဒေါသသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သံဃာဒိသေသံ သင့်သကဲ့သို့၎င်း၊ အသုဒ္ဓပုဂ္ဂိုလ်ကို သုဒ္ဓဟု
 အယုဂ္ဂိပါလျက် ဆဲလို၍ “ဒုဿီလကြီး”စသည်ဖြင့် ပြောရာ၌ (မုသာဝါဒ ဖြစ်သော်
 လည်း) ဩမသဝါဒ ပါစိတ်သာသင့်၍၊ သမ္ပဇာန မုသာဝါဒပါစိတ် မသင့်သကဲ့သို့
 ၎င်း၊ ထို့အတူ ဘိက္ခုက ဘိက္ခုနီကို စွပ်စွဲရာ၌ မုသာဝါဒ ပါစိတ်မသင့်ဘဲ စွပ်စွဲလိုခြင်း
 ကြောင့် ဒုက္ကဋံသာဖြစ်သည် - ဟူလို၊ ဤကား မဟာ အဋ္ဌကထာဝါဒ၏ အဓိပ္ပာယ်
 ဖော်ပြချက်တည်း။

ပစ္စိမနယေဝိ၊ ပေ၊ ပါစိတ္တိယမေဝ ယုဇ္ဇတိ။ ။ ကုရုန္တိဝါဒကို ပစ္စိမနည်းဟု
 ဆိုသည်၊ မုသာဝါဒတ္တာ- (ဘိက္ခုနီကို မဟုတ်မမှန် စွပ်စွဲရာ၌) လိင်လိုသော မုသာဝါဒ
 သဘောပါသောကြောင့် ပါစိတ်အာပတ် ဖြစ်သင့်သည်-ဟူလို၊ ဤသို့ မုသာဝါဒပါသော
 ကြောင့် ပါစိတ်ဖြစ်သင့်လျှင် ဘိက္ခုကို မဟုတ်မမှန် ပါရာဇိကဖြင့် စွပ်စွဲသောရဟန်းနှင့်
 မဟုတ်မမှန် ဆဲရေးသော ရဟန်းတို့မှာ သမ္ပဇာန မုသာဝါဒ ပါစိတ် သင့်ထိုက်ရာ
 ရောက်သည် မဟုတ်လော၊ အဘယ်ကြောင့် သံဃာဒိသေသံနှင့် ဩမသဝါဒ ပါစိတ်
 သင့်ရသနည်းဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “ဝစနပ္ပမာဏတော၊ပေ၊ ဩမသဝါဒေါ”
 ဟုမိန့်၊ ဤဒုက္ခဒေါသသိက္ခာပုဒ်၌ပင် ဘုရားရှင်ဟောတော်မူအပ်သော ပါဠိတော်ရှိသော
 ကြောင့် သံဃာဒိသေသံ၊ ဩမသဝါဒပါစိတ် သင့်ရသည်-ဟူလို။ [အဒိဋ္ဌဿဟောတိ-
 စသောပါဠိတော်၊ “အသုဒ္ဓေါဟောတိ ပုဂ္ဂလော၊ တံ စေ သုဒ္ဓဒိဋ္ဌိ သမာနော”စသော
 ဤသိက္ခာပုဒ် ပါဠိတော်ကို ကြည့်ပါ။] ဘိက္ခုက ဘိက္ခုနီကို အမူလက ပါရာဇိကဖြင့်
 စွပ်စွဲရာ၌ကား မဟာ အဋ္ဌကထာဆရာတို့ ဆိုသလို “ ဒုက္ကဋံ ” ဟု ဟောတော်မူချက်
 မရှိ၊ “ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေ ပါစိတ္တိယံ ” ဟုသာ ရှိသည်၊ ထို့ကြောင့် ပါစိတ်သာ
 ဖြစ်သင့်သည်၊ ဤကား ကုရုန္တိသရာတို့၏ အလိုကို ဖော်ပြချက်တည်း။

ပန-ဆက်၊ တကြ-ထို ပါစိတ္တိယမေဝ ယုဇ္ဇတိဟူသောစကားရပ်၌၊ ဣဒံ-
 ဤ ပါစိတ်အာပတ်ကို၊ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗံ - စူးစမ်းဆင်ခြင်ထိုက်၏၊ (ကိံ)၊
 အနန္တသနာဓိပ္ပါယေ - စွပ်စွဲခြင်း၌ဖြစ်သော အလိုသည်၊ ဝါ - စွပ်စွဲလိုခြင်း
 သည်၊ အသတိ-သော်၊ ပါစိတ္တိယံ(ဟောတိ)၊ တသ္မိံ-ထို စွပ်စွဲလိုခြင်းသည်၊
 သတိ-သော်၊ ကေန-အဘယ်အာပတ်သည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ-နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ (ဥပ
 ပရိက္ခိတဗ္ဗံ)၊ တကြ-ထိုသို့ စူးစမ်းဆင်ခြင်ရာ၌၊ ယသ္မာ- ကြောင့်၊ မုသာ-
 မုသားစကားကို၊ ဘဏန္တဿ- ၏၊ ပါစိတ္တိယေ-သည်၊ သိဒ္ဓေဝိ- ပြီးပါလျက်
 လည်း၊ အမူလကေန-သော၊ သံဃာဒိသေသေန-ဖြင့်၊ အနန္တသနော-ကြောင့်၊
 ဝိသု-သီးခြား၊ ပါစိတ္တိယံ-ကို၊ ဝုတ္တိ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊
 အနန္တသနာဓိပ္ပါယေ - သည်၊ သတိ - သော်၊ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေ ပါစိတ္တိ
 ယဿ- သမ္ပဇာနမုသာဝါဒပါစိတ် အာပတ်၏၊ ဩကာသော-အခွင့်အလမ်း
 ကို၊ နဒိဿတိ - မထွေမြင်အပ်၊ အနန္တသေန္တဿစ - ၏လည်း၊ အနာပတ္တိ
 ယာ-သည်၊ ဘဝိတံ-ငှါ၊ န သက္ကာ-ကောင်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဣတ္ထ-ဤ ၊ နည်း
 တို့တွင်၊ (မဟာအဋ္ဌကထာနည်း , ကုရုန္တိနည်း တို့တွင်)၊ ပုရိမနယောဝ-
 သည်သာ၊ ပရိသုဒ္ဓတရော-သာ၍စင်ကြယ်၏ ဟူ၍၊ ခါယတိ-ထင်ရ၏။

တထာ-တူ၊ ဘိက္ခုနီ-သည်၊ ဘိက္ခုနီ-ကို၊ အမူလကေန-သော၊ အန္တိမ
 ဝတ္တုနာ-ဖြင့်၊ အနန္တသေတိ-အံ့၊ (တဿာ-ထို ဘိက္ခုနီ၏)၊ သံဃာဒိသေ
 သော(ဟောတိ)၊ [ဤဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ်လာ အာပတ်ပင်တည်း။]ဘိက္ခုနီ

“ တကြ ပန၊ပေ၊ဘဝိတဗ္ဗံ ။ ။ အဋ္ဌကထာဝါဒ ၊ မျိုးတို့၌ ထိုဆရာတို့၏အလိုကို
 ဖော်ပြပြီးလျှင်၊ ထို ၊ ဝါဒတို့တွင် နောက် ကုရုန္တိဝါဒ၌ အပြစ်ပြု၍ ရှေ့ မဟာအဋ္ဌကထာ
 ဝါဒကို အတည်ထားလိုသော အရှင် ဗုဒ္ဓဘောသဆရာသည် တကြ ပန စသည်မိန့်။
 [တကြာတိ- ပါစိတ္တိယမေဝ ယုဇ္ဇတိတိ ဝုတ္တဝါဒေ။] “အနန္တသနာဓိပ္ပါယေ အသတိ
 ပါစိတ္တိယံ” ဖြင့် သမ္ပဇာန မုသာဝါဒပါစိတ်၏ အခွင့်ကို ပြ၏။ “ တသ္မိံသတိ (အနန္တ
 သနာဓိပ္ပါယရိလျှင်) ကေန ဘဝိတဗ္ဗံ”ဖြင့် သမ္ပဇာန မုသာဝါဒပါစိတ်၏ အခွင့်မဟုတ်
 ကြောင်းကို ပြသည်။

ဝိသု ဝါစိတ္တိယံ၊ပေ၊ခါယတိ၊ ။ဘိက္ခုကဘိက္ခုကို အမူလကသံဃာဒိသေသ်
 ဖြင့် စွပ်စွဲရာ၌ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒပါစိတ် ရှိပြီ ဖြစ်လျက်၊ ထိုပါစိတ်မှ သီးခြား ပါစိတ်
 အာပတ်ကို ပညတ်တော်မူသည်၊ [“ယော ပန ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခု၊ အမူလကေန၊ပေ၊ပါစိတ္တိ
 ယံ” သိက္ခာပုဒ်တည်း။] ထိုသို့ သီးခြား ပညတ်တော်မူသောကြောင့် ဘိက္ခုနီကို
 ဘိက္ခုက အမူလကပါရာဇိကဖြင့် စွပ်စွဲရာ၌ သမ္ပဇာန မုသာဝါဒပါစိတ် မဖြစ်သင့်၊
 စွပ်စွဲပါလျက် လုံးလုံး အာပတ်မသင့်လည်း မဖြစ်နိုင်၊ ထို့ကြောင့် “ဒုတ္တင်္ဂဟု ဆိုသော
 မဟာအဋ္ဌကထာ၌ ရှေ့ဝါဒသာ အသင့်”ဟု ထင်သည်-ဟုလို။

ဘိက္ခု (အမူလကေန အန္တိမဝတ္ထုနာ) အနန္တသေတိ၊ (တဿာ) ဒုက္ခဋ္ဌံ (ဟောတိ)၊ [မဟာအဋ္ဌကထာ၌ ပြအပ်သော ဒုက္ခဋ္ဌတည်း။] တကြ - ထို သံဃာဒိသေသ် , ဒုက္ခဋ္ဌတို့တွင်၊ သံဃာဒိသေသော - သည်၊ ဝုဋ္ဌာနဂါမိ- ဝုဋ္ဌာနဂါမ်တည်း၊ ဒုက္ခဋ္ဌ- သည်၊ ဒေသနာဂါမိ- ဝါမ်တည်း၊ ဧတေဟိ- ဤ သံဃာဒိသေသ် ဒုက္ခဋ္ဌအာပတ်တို့ကြောင့်၊ နာသနာ-ဖျက်ဆီးခွင့်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ [ဧတေဟိဟု ဆိုသော်လည်း၊ ဘိက္ခုနီက အရှင်ဒဗ္ဗကို စွပ်စွဲရာဖြစ်သော ကြောင့် ဒုက္ခဋ္ဌနှင့်သာ ဆိုင်သည်။]

ပန- ဆက်၊ (တနည်း) ပန - စင်စစ်ကား၊ ယသ္မာ - ကြောင့်၊ သာ-ထို မေတ္တိယာဘိက္ခုနီသည်၊ ပကတိယာဝ - ဖြင့်ပင်၊ ဒုဿီလာ - သီလမရှိသော၊ ပါပဘိက္ခုနီ-တည်း၊ ဣဒါနိစ-၌လည်း၊ သယမေဝ-ကိုယ်တိုင်ပင်၊ ဒုဿီလာ ဗ္ဗိတိ- ဟူ၍၊ ဝဒတိ- ပြော၏၊ [အရှင်ဒဗ္ဗက ဖျက်ဆီးပါသည် - ဟု လျှောက် ခြင်းကို ဆိုသည်။] တသ္မာ-ကြောင့်၊ နံ - ထို မေတ္တိယာကို၊ ဘဂဝါ - သည်၊ အသုဒ္ဓတ္တာယေဝ- နဂိုရ်က မစင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်၊ နာသေသိ- ဖျက်ဆီးတော်မူပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

အထခေါမေတ္တိယ ဘူမဇကောတိ-ကား၊ ဧဝံ-သို့၊ မေတ္တိယံ ဘိက္ခုနိံ၊ ပေ၊ အနုယုဇ္ဇထာတိ- ဟူ၍၊ ဝတွာ- ၍၊ အာသနာ-မှ၊ ဥဋ္ဌာယ- မူ၍၊ ဘဂဝတိ- သည်၊ ဝိဟာရံ- ဂန္ဓကုဋ်ကျောင်းတော်သို့၊ ပဝိဋ္ဌေ- ဝင်တော်မူပြီးလသော်၊ ဧတေဟိ ဘိက္ခုဟိ - တို့သည်၊ (အစည်းအဝေး၌ပါသော ရဟန်းတို့သည်) ဒါနိ-၌၊ ဣမိဿာ-ဤ မေတ္တိယာအား၊ သေတကာနိ-အဝတ်ဖြူတို့ကို၊ ဒေထု- န်လော၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ တံ ဘိက္ခုနိံ -ကို၊ နာသိယမာနံ-ဖျက်ဆီးအပ် သည်ကို၊ ဒိသွာ-၍၊ ဧတ ဘိက္ခု-ထို မေတ္တိယဘူမဇက ရဟန်းတို့သည်၊ တံ-

အထာ၊ ပေ၊ နတ္ထိ။ ။ ဘိက္ခုနီက ဘိက္ခုနီကိုစွပ်စွဲရာ၌ ဤ ဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သံဃာဒိသေသ် သင့်၏၊ ဘိက္ခုနီက ဘိက္ခုကို စွပ်စွဲရာ၌ကား မဟာအဋ္ဌကထာ ဝါဒ အတိုင်း ဒုက္ခဋ္ဌပင် သင့်စရာရှိ၏၊ သံဃာဒိသေသ် ဆိုလျှင် ဝုဋ္ဌာနဂါမ်ဖြစ်၍ ဒုက္ခဋ္ဌက ဒေသနာဂါမ် ဖြစ်၏။

ယသ္မာ ပန။ ။ ဤ ၂ မျိုးတွင် အရှင်ဒဗ္ဗကို စွပ်စွဲသော မေတ္တိယာမှာ (ပါရာဇိက မကျသေး၍ သင့်မည်ဆိုလျှင်) ဒုက္ခဋ္ဌသာ သင့်စရာရှိ၏၊ လူထွက်စေဘွယ်မလို၊ သို့ပါ လျက် အဘယ်ကြောင့် ဖျက်ဆီးစေ (လူထွက်စေတော်မူရသနည်း) ဟု မေးဘွယ်ရှိ၍ “ယသ္မာ” စသည်မိန့်၊ အရှင်ဒဗ္ဗကို မစွပ်စွဲမီ နဂိုရ်ကပင် ဒုဿီလပါပဘိက္ခုနီဖြစ်၏၊ ယခုလည်း သူ့ကိုယ်သူ အဖျက်ဆီးခံရပါသည်ဟု ဆိုသဖြင့် “ဒုဿီလဖြစ်ပါသည်” ဟု ပြောရာရေခံနေ၏၊ ထို့ကြောင့် ဘိက္ခုနီကို အသွင်ဖျက်၍ လူထွက်စေရန် အမိန့်ချတော် မူသည်၊ အရှင်ဒဗ္ဗကို စွပ်စွဲသောကြောင့် လူထွက်ခိုင်းတော်မူခြင်း မဟုတ်-ဟူလို။

ထိုဘိက္ခုနီကို၊ မောစေတုကာမတာယ - အပြစ်မှ လွတ်စေလို ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အတ္တနော-၏၊ အပရာဓံ-အပြစ်ကို၊ အာဝိကရိံ-သု-နိဗ္ဗိ၊ တေ မတ္တံ-ကို၊ ဒသေတံ-ငှါ၊ အထခေါ မေတ္ထိယဘူမကောတိ အာဒိ-ကို၊ (သံဝိဘိ ကာရေဟိ) ဝုတ္တံ- ပြီ။

ဒုဋ္ဌော ဒေါသောတိ-ကား၊ ဒုသိတောစေဝ-ဖျက်ဆီးအပ်သည်၎င်း၊ ဒုသ ကောစ-ဖျက်ဆီးတတ်သည်၎င်း၊ (ဟုတွာ-၍၊ “အနန္တံသေယျ” ခွဲစပ်။) ဟိ- ချေ၊ (တနည်း) ဟိ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဒေါသေ- ဒေါသသည်၊ ဥပ္ပန္နေ-သော်၊ ပုဂ္ဂလော- သည်၊ ဝါ- ကို၊ တေန ဒေါသေန- သည်၊ ဒုသိတော-အပ်သည်၊ ပကတိဘာဝံ-ပင်ကိုယ်သဘောကို၊ ဇဟာပိတော-စွန့်စေအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ (ဒေါသဖြစ်လသော် ထိုဒေါသသည် ဖျက်ဆီးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်)၊ ဒုဋ္ဌောတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ (ဒေါသေ ဥပ္ပန္နေ-လိုက်) ပရဉ္စ- ကိုလည်း၊ ဒုသေတိ ဝိနာသေတိ - ပျက်စီးစေတတ်၏၊ ဝါ- ဖျက်ဆီးတတ်၏၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ (ဒေါသဖြစ်လသော် သူတပါးကို ဖျက်ဆီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်)၊ ဒေါသောတိ ဝုစ္စတိ၊ ဣတိ-လျှင်၊ ဒုဋ္ဌော ဒေါးသောတိ တေ- သောဟူသော ဤပုဒ် ၂ ပါးအပေါင်းသည်၊ ဧကသေဝ- သော၊ ပုဂ္ဂလသ-

ဒုသိတောစေဝ ဒုသကောစ ။ ။ ဒုဋ္ဌောကို ဒုသိတောဟု ဖွင့်သဖြင့် ဒုသဇာတ် တပစ္စည်းသည် ကံဟောဟု သိစေ၏။ “ဒုသိယတေတိ ဒုဋ္ဌော” ဟု ပြု၊ ဒေါသောကို ဒုသကောဟု ဖွင့်သဖြင့် ဒုသဇာတ် (ကာရိတ်ကြေ) ၏ပစ္စည်းသည် ကတ္တားဟောဟု သိစေ၏။ “ဒုသေတိတိဒေါသော” ဟု ပြု၊ စေဝ+စတို့ကား “စေဝနှင့် စ၊ စုတ္တိယမာ၊ ရှေ့မှာစေဝ၊ နောက်မှစ” နှင့် အညီတည်း၊ ဤနည်းအရ ဒုဋ္ဌောဝယ် ကံ အနက်၌ တ ပစ္စည်းသက်သော ဘာဝကမ္မေသုတသုတ်၊ ဥ ပြုသော သာဒိသန္တ ပုစ္ဆာန္တ ဟံသာဒီဟိ ဋ္ဌောသုတ်၊ ဒေါသောဝယ် ကတ္တားအနက်၌ ၏ပစ္စည်းသက်သော ဝိသရဇ ပဒါဒိတော ၏သုတ်၊ ဒုဋ္ဌံ ဩဝုဒ္ဓိပြုသောသုတ်နှင့် အလားတူ သက္ကတသုတ်များကိုရည်ရွယ်၍ “သဒ္ဓ လက္ခဏံ ပရိယေသိတဗ္ဗံ” ဟု နောက်၌ဆိုသည်။

ဥပ္ပန္နေတိ ။ ။ ဒုသိတ ဖြစ်ပုံ ဒုသကဖြစ်ပုံကို အကျယ်ပြုသော ဝါကျတည်း၊ ထို ဝါကျ၌လည်း ကာရဏနှင့် ဇလတွဲ၍ ၂ ဝါကျစီ ခွဲပါ။ “ဒုသိတော - ဒေါသသည် (ဒေါသက) ဖျက်ဆီးအပ်” ဟူသည် ဒေါသမဖြစ်မီက ကောင်းမွန်မြေနေသောပင်ကိုယ် သဘောကို စွန့်လွှတ်ရလောက်အောင် စိတ်ပြောင်းလွှဲစေအပ်ခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် “ပကတိဘာဝံ ဇဟာပိတော” ဟု ဖွင့်သည်၊ ထိုသို့ ဖွင့်ခြင်းမှာလည်း “ဒုသ-ဝိကတိယံ (ဖောက်ပြန်ခြင်း)” ဟု ဓာတ်ကျမ်း ရှိသောကြောင့် ထို ဓာတ်နက်ကို ဖွင့်ခြင်းသာ တည်း၊ ပရဉ္စ ဒုသေတိ စသည်ကား ဒုသကော၏ အကျယ်တည်း၊ “ဒေါသဖြစ်နေသော မိမိက ထိုဒေါသအတွက် သူတပါးကို ဖျက်ဆီးတတ်သည်” ဟူလို၊

ကို၊ ဝါ-၏၊ အာကာရနာနတ္ထေန - အခြင်းအရာ၏ ထူးသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ နိဒဿနံ-ညွှန်ပြကြောင်းပုဒ်တည်း၊ တေန-ကြောင့်၊ ဒုဋ္ဌော ဒေါသောတိ ဒူသိတောစေဝ ဒူသကောစာတိ-ဟူ၍၊ (မယာ)ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ-ထို ဒုဋ္ဌော ဒေါသောပုဒ်တို့၏ တံအနက် ကတ္တားအနက်ကိုတောရာ၌၊ သဒ္ဒသက္ခဏံ-သဒ္ဒါကျမ်း၏ သုတ်ကို၊ ပရိယေသိတဗ္ဗံ - ရှာမှီးရာ၏၊ ဝါ - ပါလေ၊ ပန - ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဒုဋ္ဌော ဒေါသောတိ-ဟူ၍၊ သင်္ချံ-သို့၊ ဝတော-သော၊ ပဋိသသမဂီ-ဒေါသနှင့်ပြည့်စုံသော၊ သော ပုဂ္ဂလော - သည်၊ ကုပိတာဒိဘာဝေ - ကုပိတအစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်၌၊ ဌိတောဝ-တည်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ တေန-ကြောင့်၊ အဿ- ထို ဒုဋ္ဌော ဒေါသောပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ ကုပိတောတိ အာဒိ-ကို၊ (ဘဝတာ)ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ-ထို ကုပိတော အစရှိသောစကားရပ်၌၊ ကုပိတောတိ - ကား၊ ကုပ္ပဘာဝံ - ပျက်စီးသည်အဖြစ်သို့၊ ပကတိတော - ပင်ကိုယ်ခြေသော သဘောမှ၊ စဝနဘာဝံ-ရွေ့လျောသည်၏အဖြစ်သို့၊ (ကုပ္ပဘာဝံကို ထပ်ဖွင့်သည်။) ပတ္တော- ရောက်သူတည်း၊ အနတ္တမနောတိ- ကား၊ နသကမနော - မိမိစိတ် မရှိသူတည်း၊ အတ္တနော - ၏၊ စသေ - ၌၊ အဋ္ဌိတစိတ္တော - တည်သောစိတ် မရှိသူတည်း၊ (နသကမနောကို ထပ်ဖွင့်သည်)။

အာကာရနာနတ္ထေန။ ။ဒေါသကဗျက်ဆီးထားသဖြင့် ဖောက်ပြန်နေပုံ (ရှူးရှူး၊ ရဲ့ရဲ့ ဖြစ်နေပုံ) အခြင်းအရာ၊ ဖြစ်ပေါ်နေသော ဒေါသကြောင့် ဟိုလူ့ကို နှိပ်စက်ချင် ဒီလူ့ကို နှိပ်စက်ချင် ဖြစ်နေပုံ အခြင်းအရာ၊ ဤသို့ အခြင်းအရာ ထူးသောကြောင့် တယောက်ထည်းကိုပင် “ဒုဋ္ဌော” ဟု၎င်း “ဒေါသော” ဟု၎င်း ဝိသေသန ၂ ဗျပြုထားသည်။

ကုပိတော။ ။ “ကုပ္ပဘာဝံ + ပတ္တော” ကြည့်၍ “ကုပံ + ဣတော ပတ္တောတိ ကုပိတော”ဟု ဝိဂ္ဂဟမပြုသင့်၊ “ကုပံ”ဟု နာမ်ပုဒ်မရှိ၊ ကုပဇာတ်၏ ကုပ္ပနကြိယာကို ပြလို၍ “ကုပ္ပဘာဝံ”ဟု၎င်း၊ တပစ္စည်း၏ ပစ္စုပ္ပန်အနက်ကိုပြလို၍ “ပတ္တော”ဟု၎င်း ဖွင့်သည်။ ကုပ္ပတိတိကုပိတော- (စိတ်ဆိုးခြင်းသို့ ရောက်နေသူ) စိတ်ဆိုးနေသူသည် ပင်ကိုယ်က မြေသောသဘောကို စွန့်ရာရောက်၏။ ထို့ကြောင့် ကုပ္ပဘာဝံကို “ပကတိတော စဝနဘာဝံ”ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သည်။

အနတ္တမနော။ ။ ပဋ္ဌမနည်း၌ အတ္တကို “သက” ဟု ဖွင့်၊ “အတ္တနော + မနော အတ္တမနော၊ နတ္ထိ + အတ္တမနော ယဿာတိ အနတ္တမနော”ဟု ပြု၊ ဒေါသဖြစ်သူသည် မိမိဖြစ်ချင်သောကြောင့် ဒေါသဖြစ်ရသည် မဟုတ်၊ မိမိစိတ်ကို မိမိမနိုင်၍ (မချုပ်တည်းနိုင်၍) မတတ်သာသောကြောင့်သာ ဖြစ်ရ၏။ ထို့ကြောင့် “အတ္တနောဝသေ အဋ္ဌိတစိတ္တော”သည် ဒေါသဖြစ်နေသူ၏ သဘာဝပေါ်လာအောင် န သကမနောကို ထပ်ဖွင့်သော သံဝဏ္ဏနာတည်း။

အပိစ-ကား၊ ပီတိသုခေဟိ-တို့သည်၊ န အတ္တမနော-ယူအပ်သောစိတ် မရှိသူ တည်း၊ န ပတ္တစိတ္တော - ရောက်အပ်သောစိတ် မရှိသူတည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အနတ္တမနော-မည်၏၊ အနဘိရဒ္ဓေါတိ-ကား၊ န သုခိတော-သုခသို့ရောက်သူ မဟုတ်၊ ဝါ-နည်း၊ န ပသာဒိတော - မကြည်လင်စေအပ်၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ အနဘိရဒ္ဓေါ - မည်၏၊ အဿ - ထိုရဟန်း၏၊ ပဋိယေန- သည်၊ အာဟတံ- ဖျက်ဆီးအပ်သော၊ စိတ္တံ-သည်၊ (အတ္တိ)၊ ဣတိ အာဟတစိတ္တော-မည်၏။

အဿ - ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဇာတံ - ဖြစ်သော၊ စိတ္တထဒ္ဓဘာဝ စိတ္တကစဝရ သင်္ခါတံ-စိတ်၏ခက်ထန်သည်၏အဖြစ်၊ စိတ်၏အမှိုက်သရိုက်ဟု ဆိုအပ်သော၊ ပဋိယခိလံ - ဒေါသဟူသော ခိလသည်၊ (အတ္တိ)၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ (သော- သည်)၊ ခိလဇာတော-မည်၏၊ အပ္ပတိတောတိ-ကား၊ နပ္ပတိတော-ရှေးရှု မရောက်အပ်သည်၊ ပီတိသုခါဒိဟိ - တို့သည်၊ ဝဇ္ဇိတော - ကြည့်အပ်သည်၊ န အဘိသဇော- မပြန်နှံ့အပ်သည်၊ (ဟုတ္ထာ အနဒ္ဓိသေယျ)၊ ဣတိအတ္တော-

အပိစ။ ။ ဤနည်း၌ “ပီတိသုခေဟိ” ဟူသော ကတ္တားပုဒ်ကို ကြည့်၍ “အတ္တ” ၌ အာပုဗ္ဗ၊ ဒါဓာတ်၊ တပစ္စည်း၊ ဒကို တ၊ ဒါ၌ အာကို ရေ၍ “အာတ္တ” ဟု ဖြစ်မှ အာကို ရသာပြု၊ [တချို့နေရာ၌ “ဂဟိတမနော” ဟု ပင် ဖွင့်သည်။] “အာဒိယတေတိ အတ္တံ၊ အတ္တံ + မနောယဿာတိ အတ္တမနော” ဟု ပြု၊ ထို့နောက် “နအတ္တစိတ္တော” ဟု ရှိသည် ကား မကောင်းလှ၊ ယောဇနာ၌ “ပတ္တစိတ္တော-ရောက်အပ်သော စိတ်ရှိ” ဟု ရှိ၏၊ ထိုအတိုင်းသာကောင်းသကဲ့သို့ ထင်သည်၊ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သကဲ့။

အနဘိရဒ္ဓေါ ။ ။ အဘိပုဗ္ဗ ရာဓဓာတ် တပစ္စည်း၊ “ရာဓ-သံသိဗ္ဗိယံ” ဟု ရှိ၏၊ “အဘိရာဓိယတိ- မိမိသူတပါး စီးအပွားကို ပြီးစီးစေတတ်၏၊ ဣတိ အဘိရဒ္ဓေါ၊ န+ အဘိရဒ္ဓေါ အနဘိရဒ္ဓေါ” ဟု သဒ္ဓတ္ထဖြစ်၏၊ “န သုခိတော” ကား အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သာ၊ “အဘိရာဓိတောရာဇာ - မင်းကို နှစ်သက်စေအပ်၏” ဟု ရာဇာ “အဘိ- ရာဓဓာတ်၏ တောသန (ပသာဒန) အနက်” လည်း ရှိသောကြောင့် “ ပသာဒိတော” ဟု တနည်း ဖွင့်သည်၊ အဘိရာဓိယတေတိ အဘိရဒ္ဓေါ၊ န+အဘိရဒ္ဓေါ အနဘိရဒ္ဓေါ။

ခိလဇာတော ။ ။ ခိလဓာတ်သည် ခက်မာခြင်းအနက်ကို ဟော၏၊ “ခိလတိ ထဒ္ဓဘာဝံ အာပစ္စတိ တေနာတိ ခိလံ - စိတ်၏ ခက်ထန်ခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း ဒေါသ”၊ (တနည်း) စိတ္တံ ခိလယတီတိ ခိလံ-စိတ်ကိုခက်ထန်စေတတ်သော ဒေါသ၊ (တနည်း) ခိလသဒ္ဓါသည် အမှိုက်ကို ဟောသော “ ကစဝရ ” ၏ ပရိယာယ်သဒ္ဓါ လည်းဟုတ်၏၊ ဤအလို “ခိလပိယာတိ ခိလံ-အမှိုက်သရိုက်နှင့်တူသော ဒေါသ၊ အမှိုက် သရိုက်သည် နှစ်သက်ဘွယ်မကောင်း၍ ဖယ်ပစ်ရသကဲ့သို့ ဒေါသလည်း နှစ်သက်ဘွယ် မကောင်း၍ ပယ်ရှားရသော တရားဖြစ်သည်-ဟုလို၊ ထို့ကြောင့် “စိတ္တထဒ္ဓဘာဝံ, စိတ္တကစဝရသင်္ခါတံ” ဟု ခိလံကိုဖွင့်သည်၊ “ပဋိယခိလံ” ကား ခိလ၏အရကောဒံတည်း။

နက်၊ ပန-ဆက်၊ ပဒဘာဇနေ-အပ္ပတိတောပုဒ်၏ ပဒဘာဇနိ၌၊ ယေသံဓမ္မာနံ-
 တို့၏၊ ဝသေန-အစွမ်းကြောင့်၊ အပ္ပတိတော-ပီတိသုခစသည်တို့ ရှေးရှုမရေ
 အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ တေ-ထိုတရားတို့ကို၊ ဒသေတုံ-၄၊ တေန စ ကောပေ
 နာတိအာဒိ - ကို၊ (ဘဝဝတာ) ဝုတ္တိ၊ တတ္ထ- ထို တေန စ ကောပေန အစ
 ရှိသော စကားရပ်၌၊ တေနစ ကောပေနာတိ - ကား၊ ယေန (ကောပေန)-
 အကြင် ဒေါသကြောင့်၊ (ပုဂ္ဂလော - ကို၊) ဒုဋ္ဌောတိစ - ဒုဋ္ဌောဟူ၍လည်း၊
 ဝုတ္တော - သိက္ခာပုဒ် မာတိကာ၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ကုပိတောတိစ- ဟူ၍
 လည်း၊ ဝုတ္တော- ပဒဘာဇနိ၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ (တေနစ ကောပေန-
 ကြောင့်လည်း၊ အပ္ပတိတော - သည်၊ ဟောတိ)၊ ဟိ- မှန်၊ (ဒေါသတပါး
 တည်းဖြင့် ဒုဋ္ဌော ကုပိတော ဟု ဟောတော်မူရခြင်းသည် မှန်၏)၊ ဥဘယဗ္ဗိ-
 ၂ ပါးစုံလည်း ဖြစ်သော၊ တေ- ဤ ဒုဿန ကုပ္ပနသည်၊ ပကတိဘာဝံ - ကို၊
 ဇဟာပနတော-စွန့်စေခြင်း အားဖြင့်၊ ကောကာရံ-တခုတည်းသော အခြင်း
 အရာရှိသည်၊ ဟောတိ၊ တေနစ ဒေါသေနာတိ-ကား၊ ယေန (ဒေါသေန)-
 ကြောင့်၊ (ပုဂ္ဂလော-ကို၊ ဒေါသောတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တော-သိက္ခာပုဒ် မာတိကာ၌
 ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ (တေနစ ဒေါသေန - ကြောင့်လည်း၊ အပ္ပတိတော
 ဟောတိ)၊ ဒွိဟိ-န်သော၊ ဣမေဟိ- ဤကောပ ဒေါသပုဒ်တို့ဖြင့်၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓ
 မေဝ-ကိုသာ၊ ဒသေတိ-မူ၏၊ တာယစ အနတ္တမနတာယာတိ- ကား၊ ယာယ

အပ္ပတိတော။ ။ ပတိပုဗ္ဗ + ဣဇာတ်, တပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသော ပတိတောပုဒ်၌
 “ပတိ-ရှေးရှု+ဣတ-ရောက်အပ်” ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏၊ စိတ်အစဉ်၌ ပါဝင်သည်ကို “ရှေးရှု
 ရောက်အပ်” ဟု ဆိုသည်၊ န + ပတိတော အပ္ပတိတော၊ “ အဘယ်တရားတို့သည်
 ရှေးရှုမရောက်အပ်သနည်း” ဟု မေးတွယ်ရှိ၍ “ပီတိသုခါဒိဟိ” ဟု ကတ္တားလည်သည်၊
 ဒုဋ္ဌဒေါသ ဖြစ်နေရကား ထို ဒေါသ၏ ဆန့်ကျန်ဘက်ဖြစ်သော ပီတိ သုခ မေတ္တာ
 ကရုဏာ မုဒိတာစသော တရားကောင်းတို့သည် ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌ မရောက်
 တော့-ဟူလို၊ “ ဝိဝဇ္ဇိတော ” သည် ပီတိ သုခ စသည်တို့ မယှဉ်ပုံကို ပြသောကြောင့်
 အပ္ပတိတော၏ သဘာဝတ္ထု “နအဘိသဇ္ဇော” ကား ပီတိ သုခ စသည်တို့ စိတ်အစဉ်မှာ
 မပြန်ပုံကို ပြသောကြောင့် အဓိပ္ပါယ်ထွတ်တည်း၊ [န အဘိသဇ္ဇော နပတ္ထဇ္ဇော၊ အဘိ
 ပုဗ္ဗ, သရဇာတ်, တပစ္စည်း။]

တေနစ၊ ပေ၊ ဝုတ္တော။ ။ တေနကဲ့သို့ နိယမဝါစက သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗကို “ယေန”
 ဟု အနိယမဝါစကဖြင့် ဖွင့်ရာ၌ ထို အနိယမအတွက် သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗနိယမကို ပြန်၍
 ထည့်စွက်ရိုးတည်း၊ နိဿယအနက်ပေးပုံကိုကြည့်ပါ၊ ဒုဋ္ဌောသည် သိက္ခာပုဒ်မာတိကာ
 ၌ “ဒုဋ္ဌော ဒေါသော” တွင် ပါဝင်သောပုဒ်၊ ကုပိတောကား ပဒဘာဇနိ၌ လာသော
 ပုဒ်တည်း။

(အနတ္တမနတာယ)- ကြောင့်၊ (ပုဂ္ဂလော - ကို)၊ အနတ္တမနောတိ - ဟူ၍၊
 ပုတ္တော - ပြီ၊ (တာယစ အနတ္တမနတာယ - ကြောင့်လည်း၊ အပ္ပတိတော
 ဟောတိ)၊ တာယစ အနတ္တိဒ္ဓိယာတိ - ကား၊ ယာယ (အနတ္တိဒ္ဓိယာ)-
 ကြောင့်၊ (ပုဂ္ဂလော-ကို)၊ အနတ္တိဒ္ဓိယာတိ-ဟူ၍၊ ပုတ္တော-ပြီ၊ (တာယစ အန
 တိဒ္ဓိယာ-ကြောင့်လည်း၊ အပ္ပတိတော ဟောတိ)၊ ဒွိဟိ-န်သော၊ ဣမေတိ-
 ဤ အနတ္တမနတာ၊ အနတ္တိဒ္ဓိပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓံ-ကို၊ ဒဿေတိ-မူ၏။

အမူလကေန ပါရာဇိကေနာတိ ဣတ္ထ-၌၊ အဿ-ထို ပါရာဇိက၏၊ မူလ-
 အခြေအမြစ်သည်၊ န-မရှိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (အခြေအမြစ်မရှိသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်)၊ (တံ- ထို ပါရာဇိကသည်)၊ အမူလကံ - ကမည်၏၊ ပန - ဆက်၊
 အဿ-ထိုပါရာဇိက၏၊ တံအမူလကတ္ထံ-ထိုအခြေအမြစ် မရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊
 ယသ္မာ - ကြောင့်၊ စောဒကဝသေန - စောဒက ပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အဓိ
 ပေတံ-အလိုရှိအပ်၏၊ စုဒိတကဝသေန-ဖြင့်၊ န အဓိပေတံ-အလိုရှိအပ်သည်
 မဟုတ်၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ (စောဒကပုဂ္ဂိုလ်နှင့်စပ်၍ အလိုရှိအပ်၊ စုဒိတက
 ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်စပ်၍ အလိုမရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) တမတ္ထံ- ကို၊ ဒဿေ
 တံ-၄၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ အမူလကံနာမ၊ ပေအပရိသင်္ကိတန္တိ-ဟူ၍၊ အာဟ-
 မူပြီ၊ မမြင် မကြား မယုံမှားဟူသောစကားသည် စောဒကနှင့်ဆက်စပ်သော
 စကားတည်း၊ စုဒိတကနှင့်စပ်၍ အလိုရှိအပ်လျှင် “အမူလကံနာမ-အနဇ္ဈာ
 ပန္နံ(ပါရာဇိကသို့ မရောက်အပ်)ဟု ပဒဘာဇနီကို ဟောတော်မူရာရှိသည်-
 ဟူလို၊] တေန-ထို ပဒဘာဇနီ စကားရပ်ဖြင့်၊ ဣမံ- ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊
 ဒီပေတိ-မူ၏၊ (ကံ)၊ ယံပါရာဇိကံ-ကို၊ [“ဘိက္ခုနှင့်ဆိုင်သော ၁၀ပါးသော
 ပါရာဇိကတို့တွင် တပါးပါးသော ပါရာဇိကကို” ဟူလို၊ ပဒဘာဇနီ၌ကား
 ဘိက္ခုပါဠိတော်ဝယ် တိုက်ရိုက်လာသော ၄ ပါးကိုသာ ယူ၍ “စတုန္ဒံ အည
 တရေန”ဟု မိန့်တော်မူသည်၊] စောဒကေန- သည်၊ စုဒိတကမိ- သော၊ ပုဂ္ဂ
 လေ-၌၊ နေဝဒိန္ဒိ - မြင်လည်း မမြင်အပ်၊ နသုတံ- ကြားလည်း မကြားအပ်၊
 န ပရိသင်္ကိတံ-ယုံမှားလည်း မယုံမှားအပ်၊ ဣဒံ-ဤပါရာဇိကသည်၊ ဒဿန
 သဝန ပရိသင်္ကိတသင်္ခါတာနံ - မြင်ခြင်း၊ ကြားခြင်း၊ ယုံမှားခြင်း ဟု ဆိုအပ်

ဒဿေတိ။ ။ ကောပဒေါသတို့အရ ဒေါသစေတသိက်ကောက်ရသောကြောင့်
 သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဖွဲ့ရသည်၊ အနတ္တမနတာ၊ အနတ္တိဒ္ဓိတို့အရ ဒေါမနဿဝေဒနာကို အရ
 ကောဂံရသောကြောင့် ဝေဒနက္ခန္ဓာ၌ သွင်းရသည်၊ ဤသို့ ခန္ဓာ ၂ မျိုး ခွဲပြခြင်းမှာ
 လည်း ဒေါသနှင့် ဒေါမနဿတို့က အတူဖြစ်ဘက် ဖြစ်၍ ထူးခြားပုံ အသိခက်သော
 ကြောင့် ခန္ဓာ ၂ မျိုးဖြင့် ခွဲပြခြင်းဖြစ်သည်။

ကုန်သော၊ ဧတေသံ မုလာနံ- တို့၏ အဘာဝတော အမူလတံနာမ၊ [“ပရိသင်္ကနံ- ခြင်း၊ ပရိသင်္ကတံ-ခြင်း” ဟု ဘာဝသာဓိကြံ၊ ပရိသင်္ကနသင်္ခါတာနံ ဟု ရှိလျှင် သာ၍ကောင်း၏။]

ပန-ဆက်၊ တံ-ထိုပါရာဇိကသို့၊ သော-ထိုစုဒ္ဓိကရဟန်းသည်၊ အာပန္နောဝါ-သည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ အနာပန္နောဝါ (ဟောတု)၊ ဧတံ-ဤပါရာဇိကသို့ရောက်သည်၏ အဖြစ်၊ မရောက်သည်၏ အဖြစ်သည်၊ ဣမ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ ဝါ- ဤသို့ စွပ်စွဲရာ၌၊ [ဣမသို့ သိက္ခာပဒေ (သာရတ္ထ)၊ ဣမသို့ အနန္တသနေ (ဝိမတိ)။] အပ္ပမာဏံ-လိုရင်းမဟုတ်၊ ဣတိ-ဤ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ (ဒီပေတိ)၊ တတ္ထ-ထိုအမူလကံနာမ အဒိဋ္ဌိအစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ အဒိဋ္ဌိနာမ-မည်သည်၊ အတ္တနော-၏၊ ပသာဒစက္ခုနာဝါ- ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာဝါ-ဖြင့်သော်၎င်း၊ အဒိဋ္ဌိ-မမြင်အပ်သောပါရာဇိကအမှုတည်း၊ အသုတံနာမ-မည်သည်၊ ကေနစိ-တစုံတယေခံသည်၊ ဝုစ္စမာနံ-ပြောဆိုအပ်သော စကားကို၊ တထေဝ-ထို ဒိဗ္ဗသောတ ပသာဒသောတဖြင့်ပင်၊ နသုတံ-မကြားအပ်သော ပါရာဇိကအမှုတည်း၊ [တထေဝါတိ ပသာဒသောတေန ဒိဗ္ဗသောတေနဝါတိ ဣမမတ္ထံ အတိဒိဿတိ။] အပရိသင်္ကတံနာမ-မည်သည်၊ စိတ္တေန-ဖြင့်၊ အပရိသင်္ကတံ-မယုံမှားအပ်သော ပါရာဇိက အမှုတည်း။

ဒိဋ္ဌိနာမ - မည်သည်၊ အတ္တနာဝါ - သည်သော်၎င်း၊ ပရေနဝါ- သည်သော်၎င်း၊ ပသာဒစက္ခုနာဝါ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာဝါ၊ ဒိဋ္ဌိ-မြင်အပ်သော ပါရာဇိကအမှုတည်း၊ သုတံနာမ- မည်သည်၊ တထေဝ- ထို အတ္ထပရ ဒိဗ္ဗပသာဒသောတဖြင့်ပင်၊ သုတံ-တည်း၊ ပရိသင်္ကတံ- သည်လည်း၊ အတ္တနာဝါ- သော်၎င်း၊ ပရေနဝါ၊ ပရိသင်္ကတံ-တည်း၊ တတ္ထ- ထို ဒိဋ္ဌသုတ ပရိသင်္ကတံတို့တွင်၊ အတ္တနာ-သည်၊ ဒိဋ္ဌိ-မြင်အပ်သော ပါရာဇိကအမှုသည်၊ ဒိဋ္ဌမေဝ- ဒိဋ္ဌသာတည်း၊ ပရေဟိ - တို့သည်၊ ဒိဋ္ဌိ - မြင်အပ်သောအမှုသည်၊ အတ္တနာ-သည်၊ သုတံ - ကြားအပ်သော ပါရာဇိကအမှုတည်း၊ [မြင်သူက တဆင့်ပြောအပ်သောကြောင့် မိမိမှာ သုတဖြစ်သည်-ဟူလို] ပန-ဆက်၊ ပရေဟိ၊ သုတံ-၎င်း၊ ပရေဟိ၊ ပရိသင်္ကတံ-၎င်း၊ ဣတိ ဣဒံ သဗ္ဗမ္ဘိ-ဤအလုံးစုံ ပါရာဇိကအမှုသည်လည်း၊ အတ္တနာ-သည်၊ သုတဋ္ဌာနေယေဝ-ကြားအပ်သော ပါရာဇိကအမှုအရာ၌သာ၊ တိဋ္ဌတိ။

ပန-ကား၊ ပရိသင်္ကတံ-တသည်၊ ဒိဋ္ဌ ပရိသင်္ကတံ-ဒိဋ္ဌသို့အစဉ်လိုက်သော ယုံမှားခြင်း၎င်း၊ သုတ ပရိသင်္ကတံ-၎င်း၊ မုတပရိသင်္ကတံ-၎င်း၊ ဣတိ၊ တိဝိဓံ [ပရိသင်္ကနံ ပရိသင်္ကတံ၊ ဒိဋ္ဌာနဂတံ+ ပရိသင်္ကတံ ဒိဋ္ဌပရိသင်္ကတံ (ဇီကာ)၊

အနဂတ အလယ်ပုဒ်ကြေ။] တတ္ထ-ထို ၃ ပါးတို့တွင်၊ ဒိဋ္ဌပရိသင်္ကီတံနာမ-မည်သည်၊ ဧကောဘိက္ခု-သည်၊ ဥစ္စာရပထာဝကမ္မေန-ကြောင့်၊ ဝါမသဗီပေ-၌၊ ဧကံ-သော၊ ဂုဗ္ဗ-ရှိသို့၊ ပဝိဇ္ဇော-ဝင်သွားပြီ၊ အညတရာ-သော၊ ဣတ္ထိဝိ-သည်လည်း၊ ဧကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန တံဂုဗ္ဗံ ပဝိသိတွာ , နိဝတ္ထာ - ပြန်နစ်ပြီ၊ ဘိက္ခုဝိ-သည်လည်း၊ ဝါ-ကလည်း၊ ဣတ္ထိ-ကို၊ နအဒ္ဓသ-မမြင်လိုက်၊ ဣတ္ထိ (ဝိ) ဘိက္ခုန (အဒ္ဓသ)၊ အဒိသ္မာဝ ဥဘောဝိ , ယထာရစိ - အကြင်အကြင် အလိုရှိအပ်သော အရပ်သို့၊ [အဗျယိတောသမာသ်ဖြစ်၍ ဒုတိယာဝိဘတ်ချေ။] ပတ္တန္တာ - နံပြီ၊ အညတရာ ဘိက္ခု၊ ဥဘိန္ဒူ - ရဟန်း၊ မိန်းမ ၂ ဥားတို့၏ တတော-ထိုရှိမှ၊ နိက္ခမနံ- တွက်လာခြင်းကို၊ သလ္လက္ခေတွာ- မှတ်သား၍၊ အဒ္ဓါ- မချွတ်၊ ဣမေသံ - ဤ ရဟန်း၊ မိန်းမတို့သည်၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီ၊ (ဣတိ) ဝါ-သို့သော်၎င်း၊ ကရိဿန္တိ- နလတံ၊ ဣတိဝါ- သို့သော်၎င်း၊ ပရိသင်္ကတိ - ယုံမှား၏၊ ဣဒံ - ဤ ယုံမှားခြင်းသည်၊ ဒိဋ္ဌပရိသင်္ကီတံနာမ- မြင်အပ်သော အာရုံသို့ အစဉ်လိုက်သော ယုံမှားခြင်းမည်၏။

သုတပရိသင်္ကီတံနာမ - မည်သည်၊ ဣမ- ဤလောက၌၊ ဧကစ္စော-အချို့ ရဟန်းသည်၊ အန္ဓကာရေဝါ - အခိုက်မှောင်၌သော်၎င်း၊ ပဋိစ္စန္ဓေ-သော၊ ဩကာသေဝါ - ၌သော်၎င်း၊ မာတုဂါမေန - နှင့်၊ သဒ္ဓိံ - ကွ၊ ဘိက္ခုနော- ရဟန်းတပါး၏၊ တာဒိသံ - သော၊ (ယုံမှားလောက်သော)၊ ပဋိသန္တာရ ဝစနံ-ပဋိသန္တာရစကားကို၊ သုဏာတိ- ကြားရ၏၊ သဗီပေ-မိန်းမ၊ ရဟန်းတို့၏အနီး၌၊ အညံ-အခြားအဖေကို၊ ဝိဇ္ဇမာနဓိ-ရှိသည်ကိုလည်း၊ အတ္ထိတိ- ဟူ၍၎င်း၊ နတ္ထိတိ-ဟူ၍၎င်း၊ နဇာနာတိ-မသိ၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ အဒ္ဓါ- မချွတ်၊ ဣမေသံ-ဤမိန်းမ၊ ရဟန်းတို့သည်၊ ကတံ-ပြီ၊ ဣတိဝါ-သော်၎င်း၊ ကရိဿန္တိ- နလတံ၊ ဣတိဝါ-၎င်း၊ ပရိသင်္ကတိ-ယုံမှား၏၊ ဣဒံ-ဤ ယုံမှားခြင်းသည်၊ သုတပရိသင်္ကီတံနာမ - မည်၏၊ ဝါ - ကြားအပ်သော အသံသို့ အစဉ်လိုက်သော ယုံမှားခြင်းမည်၏။

မုတ ပရိသင်္ကီတံနာမ - မည်သည်၊ သမ္မဟုလာ - နံသော၊ ဓုတ္တာ-သေသောက်ကြူးတို့သည်၊ ရတ္ထိဘာဂေ - ၌၊ ပုပ္ဖဂန္ဓံသ သုရာဒိနိ- ပန်း၊ နံသာ၊ အသား၊ သေရည် အစရှိသည်တို့ကို၊ ဝဟေတွာ-၍၊ ဣတ္ထိဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-ကွ၊ [မုတသဒ္ဓါသည် ဃာန ဇိဝှါ ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော ဝန္တရသဖေ၊ ဝိဇ္ဇဗ္ဗာရုံကို ဟော၏၊ ထို့ကြောင့် ဝန္တရသနှင့် ဣတ္ထိတို့ကိုပြသည်။] ဧကံ-သော၊ ပစ္စန္တဝိဟာရံ - အစွန်အဖျားကျောင်းသို့၊ ဝတံ-၍၊ မဏ္ဍပေဝါ-၌ သော်၎င်း၊ ဘောဇနသာလာ ဒီသုဝါ - ဆွမ်းစားကျောင်း အစရှိသည်တို့၌

သော်၎င်း၊ ယထာသုခံ-စွာ၊ ကိဋ္ဌိတွာ-ပျော်ပါးပြီး၍၊ ပုပ္ဖာဒိနိ-တို့ကို၊ ဝိကီရိတွာ-ဖရိုဖရဲကြ၍၊ ဝတာ-သွားကုန်ပြီ၊ ပုနဒိဝသေ-၌၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ တံ ဝိပကာရံ-ထို ဖရိုဖရဲပြုအပ်သော ပန်းစသည်ကို၊ ဒိသ္မာ-၍၊ ဣဒံ-ဤအမှုသည်၊ ကဿ-၏၊ ကမ္မိ-အမှုနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝိစိနန္တိ-စူးစမ်း ရှာတွေ့ကြကုန်၏၊ စ-ဆက်၊ တတြ-ထိုသို့ စူးစမ်းရာ၌၊ ကေနစိ-သော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ပဝေဝ-စောစော၌ပင်၊ ဝုဠဟိတွာ-၍၊ ဝတ္တသီသေန-ကျင့်ဝတ်ကို အဥျးပြုသဖြင့်၊ မဏ္ဍပံဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ ဘောဇနသလံဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ ပဋိဇဂ္ဂန္တေန-သုခိသင်လသော်၊ ပုပ္ဖာဒိနိ- တို့သည်၊ ဝါ- တို့ကို၊ အာမဋ္ဌာနိ- သုံးသပ်အပ်ကုန်သည်၊ (ကိုင်အပ်ကုန်သည်)၊ ဟောန္တိ-န၏၊ ကေနစိ-သော၊ (ဘိက္ခုနာ-သည်)၊ ဥပဋ္ဌာက ကုလတော-အလုပ်အကျွေးအိမ်မှ၊ အာဘတေဟိ-ဆောင်ယူအပ်ကုန်သော၊ ပုပ္ဖာဒိဟိ-တို့ဖြင့်၊ ပူဇာ-ဘုရားကိုပူဇော်ခြင်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ ကတာ-သည်၊ ဟောတိ၊ ကေနစိ (ဘိက္ခုနာ)၊ ဘေသဇ္ဇတ္ထံ-ငှါ၊ အရိဋ္ဌ-အရိဋ္ဌဆေးရည်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝိတံ- သောက်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ [အရိဋ္ဌဆေးရည်သည် အဆင်းအနံ့အားဖြင့် အရက်နှင့်တူ၏၊ ရဟန်းများသေခံကောင်း၏၊] အလ- ထိုမှနောက်၌၊ ကဿိဒံ ကမ္မန္တိ- ဟူ၍၊ ဝိစိနန္တာ- နသော၊ တေဘိက္ခု- တို့သည်၊ တေသံ- ထို ရဟန်း ၃ ပါးတို့၏၊ ဟတ္ထဝန္တဉ္စ- ကို၎င်း၊ မုခဝန္တဉ္စ- ကို၎င်း၊ ယာယိတွာ-၍၊ တေ ဘိက္ခု- တို့ကို၊ ပရိသင်္ကန္တိ-ယုံမှားကြကုန်၏၊ ဣဒံ-သည်၊ မုတပရိသင်္ကိတံနာမ-မည်၏။

တတ္ထ - ထို ဒိဋ္ဌ၊ သုတ, ပရိသင်္ကိတတို့တွင်၊ ဒိဋ္ဌိ - ဒိဋ္ဌသည်၊ သမူလကံ- အခြေအမြစ်နှင့် တကွဖြစ်သော ဒိဋ္ဌသည်၊ အတ္ထိ-၏၊ အမူလကံ-အခြေအမြစ်မရှိသော ဒိဋ္ဌသည်၊ အတ္ထိ - ၏၊ ဒိဋ္ဌမေဝ - ဒိဋ္ဌသည်ပင်၊ သညာသမူလကံ- အမှတ်သညာအားဖြင့် အခြေအမြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌသည်၊ အတ္ထိ- ၏၊ သညာအမူလကံ - အမှတ်သညာအားဖြင့် အခြေအမြစ်မရှိသော ဒိဋ္ဌသည်၊ အတ္ထိ-၏၊ သုတေဝိ-၌လည်း၊ သေနယော-တည်း၊ ပန-ကာ၊ ပရိသင်္ကိတေ-

သမူလကံ, သညာ သမူလကံ ။ ။ လွန်ကျူးမှုအမှန်ရှိလျှင် သမူလက, မရှိလျှင် အမူလကဟု ခွဲ၊ မြင်အပ်၏ ဟူသော သညာ၏ (စောဒနာချိန်မှာ) ရှိလျှင် သညာသမူလက, လွန်ကျူးသည်ကို မြင်ဘူးသော်လည်း စောဒနာချိန်မှာ (မေ့နေ၍) မမြင်ဟု အမှတ်ရှိလျက် စောဒနာလျှင် သညာအမူလကတည်း။ [ဒိဋ္ဌိအတ္ထိ သမူလကံ, အတ္ထိ အမူလကန္တိ ဣဒံ အဇ္ဈာစာရဿ သမ္ဘာဝါသမ္ဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ အတ္ထိ သညာသမူလကံ, အတ္ထိ သညာအမူလကန္တိ ဣဒံ ပန ဒိဋ္ဌသညာယ သမ္ဘာဝါသမ္ဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊.... “သညာယ-အခွဲဖြင့်+သမူလကံ သညာသမူလကံ” စသည်ပြု။]

ပရိသင်္ကိတတွင်၊ ဒိဋ္ဌပရိသင်္ကိတံ-ဒိဋ္ဌပရိသင်္ကိတသည်၊ သမူလကံ-အခြေအမြစ်
 နှင့်တကွဖြစ်သော ဒိဋ္ဌပရိသင်္ကိတသည်၊ အတ္ထိ-၏၊ အမူလကံ- အခြေအမြစ်
 မရှိသော ဒိဋ္ဌပရိသင်္ကိတသည်၊ အတ္ထိ- ၏၊ ဒိဋ္ဌပရိသင်္ကိတမေဝ- တသည်ပင်၊
 သညာသမူလကံ - အမှတ်အသားအားဖြင့် အခြေအမြစ်နှင့် တကွဖြစ်သော
 ဒိဋ္ဌပရိသင်္ကိတသည်၊ အတ္ထိ-၏၊ သညာအမူလကံ- သည်၊ အတ္ထိ၊ သုတ မုတ
 ပရိသင်္ကိတေသု-သုတပရိသင်္ကိတ၊ မုတပရိသင်္ကိတတို့၌၊ သေနယော-တည်း။

[“တတ္ထ ဒိဋ္ဌိ အတ္ထိ သမူလကံ ” အစရှိသော စကားရပ်ကို ချဲ့ပြလိုသော
 ကြောင့် “တတ္ထ ဒိဋ္ဌိ” စသည်မိန့်၊] တတ္ထ-ထိုဒိဋ္ဌသမူလကံအစရှိသည်တို့တွင်၊
 ဒိဋ္ဌိ- ဒိဋ္ဌဖြစ်သော၊ သမူလကံနာမ-သမူလကံမည်သည်ကား၊ ပါရာဇိကံ-သို့၊
 အာပဇ္ဇန္တံ - သင့်ရောက်နေသည်ကို၊ ဒိသ္မာဝ- လျှင်၊ မယာ- သည်၊ ဒိဋ္ဌော-
 အပ်ပြီ၊ ဣတိ - သို့၊ ဝဒတိ - ၏၊ [(တနည်း) ပါရာဇိကံ အာပဇ္ဇန္တံ ဒိသ္မာဝ
 မယာဒိဋ္ဌောတိ (ယံပါရာဇိကံ) ဝဒတိ၊ (တံ ပါရာဇိကံ) ဒိဋ္ဌိ - သော၊ သမူ
 လကံနာမ-မည်၏၊ နောက်၌လည်း ဤနည်းအတိုင်း ပေးပါ။] (ဒိဋ္ဌိ-သော၊)
 အမူလကံနာမ-အမူလကံ မည်သည်ကား၊ ပဋိစ္စန္ဓောကာသတော-ဖုံးကွယ်
 အပ်သောအရပ်မှ၊ နိက္ခမန္တံ-ထွက်လာသည်ကို၊ ဒိသ္မာ-၍၊ ဝိတိက္ကမံ-ကျူးလွန်
 ခြင်းကို၊ အဒိသ္မာ-၍၊ (မမြင်ဘဲလျက်၊) မယာ- သည်၊ ဒိဋ္ဌော-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊
 ဝဒတိ - ၏၊ ဒိဋ္ဌမေဝ- ဒိဋ္ဌသည်ပင်၊ သညာသမူလကံနာမ-မည်သည်ကား၊
 ဒိသ္မာဝ-၍သာလျှင်၊ ဒိဋ္ဌသညိ-မြင်အပ်၏ဟု အမှတ်ရှိသည်၊ ဟုတွာ-၍၊ စောဒေ
 တိ-၏၊ (ဒိဋ္ဌမေဝ-ပင်၊) သညာ အမူလကံနာမ-သညာအမူလကံ မည်သည်
 ကား၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ ပါရာဇိကံဝိတိက္ကမံ-ပါရာဇိကံကို လွန်ကျူးခြင်းကို၊ ဒိသ္မာ-
 ၍၊ ပစ္စာ-၌၊ အဒိဋ္ဌသညိ-မမြင်အပ်ဟု အမှတ်ရှိသည်၊ ဇာတော-ပြီ၊ သော-
 ထို ရဟန်းသည်၊ သညာယ-မြင်အပ်၏ ဟူသော သညာအားဖြင့်၊ အမူလကံ-
 အခြေအမြစ်ရှိသည်ကို၊ ကတွာ- ၍၊ မယာ ဒိဋ္ဌော၊ ဣတိ စောဒေတိ၊ ဧတေန
 နယေန-ဖြင့်၊ သုတ မုတ ပရိသင်္ကိ တာနိဝိ-တို့ကိုလည်း၊ ဝိတ္ထာရတော-ဖြင့်၊
 ဝေဒိတဗ္ဗာနိ-နံ၏၊ စ-ဆက်၊ ဣ-ဤ ဒိဋ္ဌသမူလကံ အစရှိသည်တို့၌၊ သဗ္ဗပ္ပ
 ကာရေနာပိ-အလုံးစုံသော အပြားအားဖြင့်လည်း၊ [ဒိဋ္ဌ သုတ ပရိသင်္ကိတ
 ဟူသော အလုံးစုံ အပြားအားဖြင့်လည်း၊] သမူလကေနဝါ - အခြေအမြစ်
 ရှိသော ပါရာဇိကံဖြင့် သော်၎င်း၊ သညာသမူလကေန ဝါ - သညာအားဖြင့်
 အခြေအမြစ်ရှိသော ပါရာဇိကံဖြင့် သော်၎င်း၊ စောဒေန္တဿ - ရဟန်း၏၊
 အနာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ ပန-ကား၊ အမူလကေနဝါ-ဖြင့်သော်၎င်း၊ သညာအမူ
 လကေနဝါ-ဖြင့်သော်၎င်း၊ စောဒေန္တဿဝ-၏သာ၊ အာပတ္တိ(ဟောတိ)၊

အနန္ဒသေယျာတိ-ကား၊ ဝိသေယျ- ဖျက်ဆီးအံ့၊ ပဝံသေယျ - အပြားအားဖြင့် ဖျက်ဆီးအံ့၊ အဘိဘဝေယျ အဇ္ဈောတ္တရေယျ- လွှမ်းမိုးအံ့၊ ပန- ဆက်၊ တံအနန္ဒသနံ - ကို၊ ယသ္မာ [“ ယသ္မာပန တံ အနန္ဒသနံ ” ဟု ရှိမှ စာသွားရိုးရာကျသည်၊] အတ္တနာ-ကိုယ်တိုင်၊ စောဒေန္တောပိ - လျက်၎င်း၊ ပရေနဝါ-သည်မူလည်း၊ ဝါ-ကိုမူလည်း၊ စောဒါပေန္တောပိ-စေလျက်၎င်း၊ ကရောတိ ယေဝ-ပြုတတ်သည်သာ၊ တသ္မာ, အဿ-ထို အနန္ဒသေယျပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ စောဒေတိဝါ စောဒါပေတိဝါတိ- ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တတ္ထ- ထို စောဒေတိဝါ စောဒါပေတိဝါ ဟူသော ပါဠိရပ်၌၊ စောဒေတိတိ-ကား၊ ပါရာဇိကံဓမ္မံ- သို့၊ အာပန္နော အသိ၊ ဣတိ အာဒိတိ- နံသော၊ ဝစနေဟိ- တို့ဖြင့်၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ စောဒေတိ - အံ့၊ တဿ-ထို ရဟန်း၏၊ ဝါစာယ ဝါစာယ သံဃာဒိသေသော၊ စောဒါပေတိတိ- ကား၊ အတ္တနာ-ကိုယ်တိုင်၊ သမိပေ ဌတွာ အညံ ဘိက္ခု အာဏာပေတိ၊ သော - ထို စေခိုင်းအပ်သော ရဟန်းသည်၊ တဿ-ထို စေခိုင်းတတ်သောရဟန်း၏၊ ဝစနေန-ဖြင့်၊ တံ-ထို ရဟန်းကို၊ စောဒေတိ- အံ့၊ စောဒါပကဿေဝ- စောဒနာစေသော ရဟန်း၏သာ၊ ပေ၊ သံဃာဒိသေသော၊ အထ- သို့မဟုတ်၊ သောပိ- ထို စေခိုင်းအပ် သောရဟန်းသည်လည်း၊ မယာပိ၊ ဒိဋ္ဌံ- မြင်အပ်သော အမှုသည်၊ အတ္ထိ၊ သုတံ အတ္ထိ၊ ဣတိ-ဤသို့ဖြည့်စွက်၍၊ စောဒေတိ-အံ့၊ ဒိန္နမ္မိ-နံသော၊ ဇနာနံ- အာဏာပက အာဏတ္တရဟန်းတို့၏၊ ဝါစာယ ဝါစာယ သံဃာဒိသေသော။

ဝိသေယျ။ ။ အနန္ဒသေယျ၌ အနုအနက်သီးခြား မရှိ၊ ဝိသေယျ အနက်ကို ထွန်းပြ သော စာတုတ္ထာနုဝတ္ထကသာ-ဟု ပြလို၍ “ ဝိသေယျ ” ဟု ဖွင့်သည်။ ပဝံသေယျကား ဝိသေယျ ဖျက်ဆီးခြင်းအနက်ကို ဖွင့်သော စာတုတ္ထသံဝဏ္ဏနာတည်း၊ ထို ဖျက်ဆီးခြင်း ဟူသည် ဖျောက်ဖျက်သွားအောင် ဖျက်ဆီးခြင်း မဟုတ်၊ ထို ရဟန်းတို့ “ လွှမ်းမိုး - နှိပ်စက်ခြင်းတည်း ” ဟု ပြလို၍ “ အဘိဘဝေယျ ” ဟု ဖွင့်သည်။

သမိပေ ဌတွာ ။ ။ ၁၂ တောင် အတွင်း၌ နေ၍ ခိုင်းခြင်းကို “ သမိပေ ဌတွာ ” ဟု ဝဏ္ဏိပုဒ်တို့၌ ဖွင့်ကြသတတ်၊ ထိုစကားကို သာရတ္ထ ဝိမတိ ။ စောင်လုံးမကြိုက်၊ ခိုင်းသော အမှုအရာ, စကားသံကို ကြားလှောက်သော မျက်မှောက် အရပ်ကို ပြခြင်း ငှါသာ “ သမိပေ ဌတွာ ” ဟု ဆိုကြေဉ်း ဖွင့်ကြသည်။ ဘာကြောင့်နည်း - နောက်၌ “ လူလွတ်၍ ဖြစ်စေ စာပေး၍ ဖြစ်စေ (မျက်ကွယ်ခိုင်းရာ၌) အနာပတ် ” ဟု ဆိုလတ် ဖြစ်သောကြောင့်တည်း၊ [ဆိုလိုရင်းကား အနီးအပါးမှနေ၍ စောဒနာဘူရန် သင်ပေး သော အားဖြင့် ခတ်တိုးတိုးခိုင်းခြင်းကို ပြလို၍ “ သမိပေ ဌတွာ ” ဟု ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ခိုင်းသည့် အတိုင်း စောဒနာသောကြောင့် စောဒနာသူမှ အာပတ်မသင့်ဘဲ, ဧဝဒဒကပုဂ္ဂိုလ်သ၌ သင့်ရသည်။]

ပန-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤ စောဒေတိဝါ စောဒါပေတိဝါဟူသောစကားရပ်၌၊ စောဒနာပဘေဒ ကောသလ္လတ္ထံ - စောဒနာအပြား၌ ကျွမ်းကျင်သူ၏အဖြစ် ဟူသော ဉာဏ်အကျိုးငှါ၊ တာဝ - စောဒနာမှ ရှေးဦးစွာ၊ ကေဝတ္ထု၊ ကေ စောဒကာဒိစတုက္ကံ-ကေဝတ္ထု၊ ကေစောဒက အစရှိသော စတုက္ကကို၊ ဝေဒိ တဗ္ဗံ-၏၊ တတ္ထ-ထိုစတုက္ကတို့တွင်၊ ကော-သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ကေ-သော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ကေန-သော၊ ဝတ္ထုနာ-ဖြင့်၊ စောဒေတိ-စောဒနာ၏၊ ဣမိဿာ စောဒနာယ-၌၊ ကေ-သော၊ ဝတ္ထု- သည်၊ (ဟောတိ)၊ ကော-သော၊ စောဒကော-စောဒကပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပဉ္စသတာ- ငါးရာ အတိုင်း အရှည် ရှိကုန်သော၊ မေတ္တိယ ဘူမဇကပုဗ္ဗခါ- က အမှူးရှိကုန်သော၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ- ၆ ယောက်အစ၌ ပါဝင်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ မလ္လပုတ္တံ-သော၊ အာယသ္မန္တံ ဒဗ္ဗံ-ကို၊ စောဒေန္တိဣဝ - ကဲ့သို့၊ (တထာ- တူ) သမ္မဟုလာ- တို့သည်၊ ကေ-ကို၊ ကေဝတ္ထုနာ-ဖြင့်၊ စောဒေန္တိ- န်၏၊ ဣမိဿာ စောဒနာယ-၌၊ ကေ-သော၊ ဝတ္ထု-သည်၊ (ဟောတိ)၊ နာနာ- အမျိုးမျိုးကုန်သော၊ စောဒကာ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ကောဘိက္ခု၊ ကေဘိက္ခု၊ သမ္မဟုလေဟိ- န်သော၊ ဝတ္ထုဟိ- တို့ဖြင့်၊ စောဒေတိ၊ ဣမိဿာ စောဒနာယ-၌၊ နာနာ- န်သော၊ ဝတ္ထုနိ- တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ကော-သော၊ စောဒကော-သည်၊ (ဟောတိ)၊ သမ္မဟုလာ - များစွာကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ သမ္မဟုလေ- တို့ကို၊ သမ္မဟုလေဟိဝတ္ထုဟိ စောဒေန္တိ၊ ဣမိဿာ စောဒနာယ-၌၊ နာနာ- န်သော၊ ဝတ္ထုနိ- တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ နာနာ စောဒကာ (ဟောန္တိ)။

ပန- ပရိဟာရပက္ခမှတပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့၊ စောဒေတု-ငှါ၊ ဝါ-စောဒနာခွင့်ကို၊ ကော-အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ လဘတိ-သနည်း၊ ကော- သည်၊ န လဘတိ-သနည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ တာဝ-သီလဝန္တ စောဒကစသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌ)ဒုဗ္ဗလစောဒကဝစနံ-အားမရှိသော စောဒက၏စကားကို၊ ဝဟေတွာ-၍၊ ကောစိ-အချို့ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (စောဒေ တံ) န လဘတိ၊ ဒုဗ္ဗလစောဒကောနာမ-ဒုဗ္ဗလစောဒက မည်သည်ကို၊ (ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗေ)၊ သမ္မဟုလေသု- များစွာသောရဟန်းတို့သည်၊ ကထာသလ္လာ ပေန-စကားပြောခြင်းအားဖြင့်၊ နိသိန္ဓေသု-န်လသော်၊ ဝါ-န်သော၊ (သမ္မ

မှတ်ချက်။ ။ဤစတုက္ကတို့၌ စောဒကနှင့် ဝတ္ထုတို့၏ တခုတည်း၏အဖြစ်၊ အများ ၏အဖြစ်ကို ခွဲခြား၍ပြုလိုရင်းဖြစ်၏၊ စုဒ္ဓိတက၏ တယေခံ၏အဖြစ် အများ၏အဖြစ်ကို ပြုလိုရင်းမဟုတ်၊ ထို့ကြောင့်“သမ္မဟုလေ”ဟု စုဒ္ဓိတကအများကိုပြုခြင်း၌ အကြောင်း ထူးမရှိ ဟု သာရက္ခစိစစ်သည်။

ဟုလေသု-တို့တွင်၊) ဧကော-သည်၊ ဧကံ-တပါးသောရဟန်းကို၊ အာရဗ္ဗ-
 အကြောင်းပြု၍၊ အနောဒိဿကံ-(မည်သူမည်ဝါဟု) ညွှန်ပြခြင်းမရှိသည်ကို၊
 ကတွာ ပါရာဇိကဝတ္ထု၊ ကထေတိ-၏၊ အညော-အခြားသောရဟန်းသည်၊
 တံ - ထိုစကားကို၊ သုတွာ, ဣတရဿ - အခြားသော (အမှုနှင့်ဆိုင်သော)
 ရဟန်းအား၊ ဝတ္ထော, အာရောစေတိ-၏၊ သော- ထို ပြောဆိုခံရသောရဟန်း
 သည်၊ တံ - ထို မူလပြောသောရဟန်းကို၊ ဥပသင်္ကမိတွာ တံ မံ, ဣဒဗ္ဗိဒဗ္ဗ-
 ဤမည် ဤမည်သော အကြောင်းကိုလည်း၊ ဝဒသိကိရ-ပြောသတဲ့ဟု ကြားရ
 ၏၊ ဣတိ - သို့၊ ဝဒတိ- ၏၊ သော- ထို မူလပြောသောရဟန်းသည်၊ အဟံ-
 တပည့်တော်သည်၊ ဝေရူပံ-ဤသို့ သဘောရှိသောအကြောင်းကို၊ န ဇာနာမိ-
 မသိပါ၊ ပန-စင်စစ်ကား၊ ကထာပဝတ္ထိယံ- စကားဖြစ်ရာ အခါ၌၊ မယာ-
 သည်၊ အနောဒိဿကံ-(မည်သူမည်ဝါဟု)တိုက်ရိုက်ညွှန်ပြခြင်း မရှိသည်ကို၊
 ကတွာ, ဝုတ္တံ- ဆိုအပ်သောစကားသည်၊ အတ္ထိ-၏၊ အဟံ တဝ, ဣမံ ဒုက္ခ၊
 ပုတ္တိံ - ဤ ဒုက္ခဖြစ်ခြင်းကို၊ (ဒီလိုပြောလိုက်သည့်အတွက် အရှင်ဘုရား ဒုက္ခ
 ဖြစ်မည့်အကြောင်းကို)သစေ ဇာနေယျံ၊ (စေသတိ)တ္ထေကမ္မိ-ဤမျှလောက်
 သော စကားကိုလည်း၊ နကထေယျံ - မပြောမိရာ၊ အယံ - ဤရဟန်းသည်၊
 ဒုဗ္ဗလစောဒကော-တည်း၊ တဿ-ထို ဒုဗ္ဗလစောဒကရဟန်း၏၊ ဧတံ ကထာ
 သလ္လာပံ-(ရဟန်းအများစုမိတုန်းက)ဤပြောအပ်သောစကားကို၊ ဝဟေတွာ
 တံ ဘိက္ခု ကောစိ စောဒေတုံ န လဘတိ၊ ပန-ကား၊ ဧတံ-ဤဒုဗ္ဗလစောဒက
 ပုဂ္ဂိုလ်၏စကားကို၊ အဂ္ဂဟေတွာ သီလသမ္ပန္နော, ဘိက္ခု-သည်၊ ဘိက္ခုဝါ-
 ကိုသော်၎င်း၊ ဘိက္ခုနိဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ စောဒေတုံ လဘတိ၊ သီလသမ္ပန္နော-
 သော၊ ဘိက္ခုနိစ - သည်လည်း၊ ဘိက္ခုနိမေဝ စောဒေတုံ လဘတိ၊ ဣတိ-
 သို့၊ မဟာပဒုမထေရော အာဟ၊ ဗန - ဝါဒန္တရကား၊ မဟာသုမထေရော-
 သည်၊ ပဉ္စဝိ- ကုန်သော၊ သဟမ္ပိကာ - တို့သည်၊ (စောဒေတုံ) လဘန္တိ-
 ရကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟ- ပြီ။

သီလသမ္ပန္နော၊ ပေ၊ အာဟ ။ ။ ဒုသီလပုဂ္ဂိုလ်၏ စကားသည် ပမာဏမဟုတ်
 သောကြောင့် “သီလသမ္ပန္နော” ဟု ပိသေသနပြုသည်။ ဘိက္ခုနီသည် ဘိက္ခုအပေါ်၌
 စောဒနာခြင်းငှါ အစိုးမရ၊ ဘိက္ခုနီချင်း အပေါ်၌သာ အစိုးရသောကြောင့် “ဘိက္ခုနီ
 မေဝ စောဒေတုံ လဘတိ” ဟု မဟာပဒုမထေရ် မိန့်သည်။ မဟာသုမထေရ်ကား ဘိက္ခု
 နီသည် ဘိက္ခုအပေါ်၌ အစိုးမရသော်လည်း စောဒနာမှုမှာ အထမြေခံ၏-ဟု ယူဆ၍
 “ပဉ္စဝိ သဟမ္ပိကာ လဘန္တိ” ဟုမိန့်သည်။ ဤသို့ မိန့်သဖြင့် ဘိက္ခုနီက ဘိက္ခုကိုလည်း
 စောဒနာနိုင်၏ဟု ယူဆသည်။

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ ဂေါဒတ္တတ္ထေရော-သည်၊ ကောစိ-သည်၊ (စောဒေ
 ထုံ-၄၊ ဝါ-ခစာဒနာခွင့်ကို)၊ န လဘတိ-မရသည်ကား၊ န-မဟုတ်၊ ဣတိ-
 သို့၊ ဝတ္ထာ-၍၊ ဘိက္ခုဿ သုတ္တာ စောဒေတိ၊ ပေ၊ တိတ္ထိယသာဝကာနံ သုတ္တာ
 စောဒေတိတိ ဣဒံသုတ္တံ - ကို၊ အာဟရိ - ထုတ်ဆောင်ပြီ၊ [ဘိက္ခုဿ - ၏၊
 (စကားကို)၊ သုတ္တာ-၍၊ စောဒေတိ-၏၊ ဤပါဠိ၌ ဘိက္ခုနီယံမှ (စကားကို)
 ကြား၍စောဒနာနိုင်လျှင် ဘိက္ခုနီကိုယ်တိုင်လည်း စောဒနာနိုင်ရာရော်၏၊ ပေ၊
 တိတ္ထိယ သာဝက၏စကားကို ကြား၍ စောဒနာနိုင်လျှင် တိတ္ထိယသာဝက
 ကိုယ်တိုင်လည်း စောဒနာနိုင်ရာရောက်၏၊ ထို့ကြောင့် “နကောဗ နလဘတိ”
 ဟု ဆိုသည်။] တိဏ္ဍုဋ္ဌိ-န်သော၊ ထေရာနံ-တို့၏၊ ဝါဒေ-၌၊ စုံဒိတကဿေဝ-
 စောဒနာအပ်သော ရဟန်း၏သာ၊ ပဋိညာယ - ဝန်ခံခြင်းဖြင့်၊ ကာရေ
 ဝာဗ္ဗော-၏၊ ပန- ဆက်၊ အယံ စောဒနာနာမ-မည်သည်၊ ဒူတံဝါ- တမန်ကို
 သော်၎င်း၊ [သင့်ကိုယ်တိုင် စောဒနာပါချေ-ဟု တမန်ကိုခိုင်း၍ သော်၎င်း၊]
 ပဏ္ဍိဝါ - စာရွက်ကိုသော်၎င်း၊ သာသနံဝါ - နှုတ်မှာစကားကိုသော်၎င်း၊
 ပေသေတွာ-စေလွှတ်၍၊ ဝါ-ပေးပို့၍၊ စောဒေန္တဿ-၏၊ သီသံ-သံဃာဒိ
 သေသ်ဟူသော အထွဋ်အထိပ်သို့၊ န ဧတိ-မရောက်၊ ပန-အန္ဓယကား၊ ပုဂ္ဂ
 လဿ-၏၊ သမိပေ-၌၊ ဌတ္တာဝ-၍သာလျှင်၊ ဟတ္ထ မုဒ္ဒါယဝါ-လက်ချောင်း
 တို့ကို တွန့်စေခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝါ-လက်ပြုခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝစီဘေဒန
 ဝါ-စကားလုံးတို့၏ ကွဲပြားခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝါ- နှုတ်မြွက်ခြင်းဖြင့်သော်
 ၎င်း၊ စောဒေန္တဿေဝ-၏သာ၊ သီသံ-သို့၊ ဧတိ-၏၊ ဟိ-မှန်၊ (ဟတ္ထမုဒ္ဒါယ
 သီသံ ဧတိ-ဟု ဆိုခြင်းသည် မှန်၏)၊ သိက္ခာပစ္စက္ခာနမေဝ-သိက္ခာချခြင်းသည်
 သာ၊ ဟတ္ထမုဒ္ဒါယ - ဖြင့်၊ သီသံ-သိက္ခာကျခြင်းဟူသော အထွဋ်အထိပ်သို့၊ န
 ဧတိ- မရော်၊ ပန- ကား၊ ဣဒံ အနုဋ္ဌိသနံ- ဤ စွပ်စွဲ ဖျက်ဆီးခြင်းသည်၎င်း၊
 အဘူတာရောစနုဉ္စ - မဟုတ်မမှန်သော ဥတ္တရိမနဿဓမ္မကို ပြောဆိုခြင်းသည်
 ၎င်း၊ (သီသံ - ဆိုင်ရာအာပတ် ဟူသော အထွဋ်အထိပ်သို့)၊ ဧတိယေဝ -
 ရောက်သည်သာ။

ပန - ကား၊ ယော- အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဒွိန္ဒူ-ရဟန်း ၂ ပါးတို့၏၊ ဌိတ
 ဌာနေ-တည်နေရာအရပ်၌၊ ဧကံ-ရဟန်းတပါးကို၊ နိယမေတွာ-မှတ်သား၍၊
 စောဒေတိ- ၏၊ သော-ထို မှတ်သားအပ်သော ရဟန်းသည်၊ စေ ဇာနာတိ-
 အံ့၊ (ဝေံသတိ)၊ သီသံ-သံဃာဒိသေသ်ဟူသော အထွဋ် အထိပ်သို့၊ ဧတိ-၏၊
 ဣတရော-မှတ်သားအပ်သောရဟန်းမှ တပါးသောရဟန်းသည်၊ စေ ဇာနာ
 တိ၊(ဝေံသတိ)၊ သီသံ နဧတိ၊ ဒွေပိ-ရဟန်း ၂ ပါးတို့ကိုလည်း၊ နိယမေတွာ-

၍၊ စောဒေတိ - နိ၊ ဧကောဝါ - တပါးသည်မူလည်း၊ ဇာနာတု - သိပေစေ၊
 ဧဝေါ - တို့သည်မူလည်း၊ (ဇာနန္ဒ၊ - စေကုန်)၊ သီသံ တေိယေဝ၊ သဗ္ဗဟု
 လေသု - ရဟန်းများစွာတို့၌၊ ဒေဝေဝနယော - တည်း၊ စ - ဆက်၊ တံဏေ
 ယေဝ-ထိုပြောဆိုအပ်ရာ ခဏ၌ပင်၊ ဇာနနံနာမ-သိခြင်းမည်သည်ကို၊ ဒုက္ကရံ-
 ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြုအပ်၏၊ အပရေန သမယေန - ပြောပြီးရာ နောက်အခါ၌၊
 အာဝဇ္ဇိက္ခာ - ဆင်ခြင်၍၊ ဣတေပန- သိအပ်သော်ကား၊ ဣတမေဝ- သိအပ်
 သည်မည်သည်သာ၊ ဟောတိ၊ ပစ္စာ-နေခံမှ၊ စေဇာနာတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)
 သီသံနတေိ၊ [ပြောပြီး၍ ထုံးစံအတိုင်း ချက်ခြင်းသိလျှင် အသိမည်၏၊ ပြောပြီး၍
 အတော်ကြာမှ စဉ်းစား၍သိလျှင်ကား အသိမမည်- ဟုလို] ဟိ- မှန်၊ သိက္ခာ
 ပစ္စက္ခာနံ-သိက္ခာချခြင်း၎င်း၊ အဘူတာရောစနံ-၎င်း၊ ဒုဗ္ဗုလ္လဝါစာ၊ ပေ၊ ပဒါ
 နိ-ဒုဗ္ဗုလ္လဝါစာ သိက္ခာပုဒ်၊ အတ္တကာမသိက္ခာပုဒ်၊ ဒုဗ္ဗဒေါသ သိက္ခာပုဒ်၊
 ဘူတာရောစန သိက္ခာပုဒ်တို့၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ သဗ္ဗာနေဝ-နံသော၊ ဣမာနိ-ဤ
 သိက္ခာပုဒ်တို့သည်၊ ဧကပရိစ္ဆေဒါနိ-တူသော အပင်းအခြားရှိကုန်၏၊ [ပြော
 ပြီးလျှင် ပြီးခြင်း သိရခြင်းအားဖြင့် တူသော ကာလအပိုင်းအခြား ရှိကြသည်-
 ဟုလို].... ပါတိမောက် ဘာသာဋီကာ ဒုတိယ ဒုဗ္ဗဒေါသ၌ လင်္ကာနှင့်တကွ
 ပြုထားသည်။]

စ-ဆက်၊ ဧဝံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ ကာယ ဝါစာဝသေန-ဖြင့်၊
 ဒုဝိဓာဝိ - သော၊ အယံ စောဒနာ- သည်၊ ပုန၊ ဒိဋ္ဌစောဒနာ- မြင်အပ်သော
 အကြောင်းအရာဖြင့် စောဒနာခြင်း၎င်း၊ သုတ စောဒနာ - ၎င်း၊ ပရိသင်္ကံတ
 စောဒနာ-၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ တိဝိဓာ ဟောတိ၊ အပရာဝိ-သော၊ (စောဒနာ-
 သည်) သီလဝိပတ္တိစောဒနာ- သီလဝိပတ္တိဖြင့် စောဒနာခြင်း၎င်း၊ အာစာရ
 ဝိပတ္တိစောဒနာ-၎င်း၊ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိစောဒနာ-၎င်း၊ အာဇီဝဝိပတ္တိစောဒနာ-၎င်း၊
 ဣတိ စတုဗ္ဗိဓာ ဟောတိ၊ တတ္ထ-ထို လေးပါးတို့တွင်၊ ဒွိန္ဒံ-နံသော၊ ဂရုကာနံ-
 နံသော၊ အာပတ္တိက္ခန္ဓာနံ-(ပါရာဇိက, သံဃာဒိသေသံ) အပတ်အစုတို့၏၊
 ဝသေန , သီလဝိပတ္တိစောဒနာ - ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ အဝသေသာနံ - ဂရုကာ
 အာပတ်မှကြွင်းသော အောက်အာပတ် ၅ ဖုံတို့၏၊ ဝသေန, အာစာရဝိပတ္တိ
 စောဒနာ (ဝေဒိတဗ္ဗာ)၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အန္တဂ္ဂါဟိကဒိဋ္ဌိဝသေန-မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အန္တ
 ဂ္ဂါဟိကဒိဋ္ဌိတို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိစောဒနာ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ [“နတ္ထိ ဒိန္ဒံ,
 နတ္ထိ ယိဋ္ဌံ ” စသည်ဖြင့် ယူခြင်းသည် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မည်၏၊ သဿတ - ဥစ္ဆေဒ
 ဟူသော အဘို့ ၊ ပါးကိုယူတတ်သော သဿတဒိဋ္ဌိ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသည် အန္တဂ္ဂါ
 ဟိကဒိဋ္ဌိ မည်၏။] အာဇီဝဟေတု - အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ဟူသော

အကြောင်းကြောင့်၊ ပညတ္တာနံ- ပညတ်တော်မူအပ်ကုန်သော၊ ဆန္ဒံ သိက္ခာ ပဒါနံ ဝသေန အာဇီဝဝိပတ္တိစောဒနာ (ဝေဒိတဗ္ဗာ)။

အပရာဝိ-အခြားတမျိုးလည်းဖြစ်သော၊(စောဒနာ-စောဒနာခြင်းသည်၊) ဝတ္ထုသန္ဓဿနာ-ဝတ္ထုကိုထင်ရှားပြခြင်း၎င်း၊ အာပတ္တိသန္ဓဿနာ-အာပတ်ကို ထင်ရှားပြခြင်း၎င်း၊ သံဝါသပဋိက္ခေပေါ- သံဝါသကို ပယ်ခြင်း၎င်း၊ သာဓိစိပဋိက္ခေပေါ- အရိအသေပြမှုကို ပယ်ခြင်း၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ စတုဗ္ဗိဓာ- သည်၊ ဟောတိ၊ တတ္ထ-ထို ၄ မျိုးတို့တွင်၊ ဝတ္ထုသန္ဓဿနာ နာမ - နာမည်သည်၊ တံ-သည်၊ မေထုနံဓမ္မံ-ကို၊ ပဋိသေဝိတ္ထ - မှီဝဲပြီ၊ [ငွေမပါရာဇိကကို လွန်ကျူးပြီး-ဟု ဝတ္ထုကိုပြခြင်း၊] အဒိန္နံ-မပေးအပ်သော သူတပါးဥစ္စာကို၊ အာဒိယိတ္ထ-ပြီ၊ မနုဿံ- ကို၊ ယာတယိတ္ထ - ပြီ၊ အဘူတံ- မဟုတ်မမှန်သော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို၊ အာရောဇယိတ္ထ- ပြီ၊ ဣတိ ဧဝံ- သို့၊ ပဝတ္ထာ- ဖြစ်သော စောဒနာခြင်းတည်း၊ [(တနည်း)တံ- သည်၊ မေထုနံဓမ္မံ - ကို၊ ပဋိသေဝိတ္ထ- ပြီ၊ ပေ၊ ဣတိ ဧဝံ - သို့၊ ပဝတ္ထာ - ဖြစ်သော စောဒနာခြင်းသည်၊ ဝတ္ထုသန္ဓဿနာ နာမ-နာမည်၏၊ နောက်၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပေးပါ] အာပတ္တိ သန္ဓဿနာ နာမ-နာမည်သည်၊ တံ-သည်၊ မေထုနံဓမ္မပါရာဇိကပတ္တိ-သို့၊ အာပန္နော - ပြီ၊ ဣတိ ဝေမာဒိနယပဝတ္ထာ - ဤသို့ အစရှိသော နည်းဖြင့် ဖြစ်သော စောဒနာ ခြင်းတည်း၊ သံဝါသပဋိက္ခေပေါနာမ- ပမည်သည်၊ တယာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-ကွ၊ ဥပေါသထောဝါ- သည်၎င်း၊ ပဝါရဏာဝါ- သည်၎င်း၊ သံဃကမ္ဘိဝါ - သည်၎င်း၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ပဝတ္ထာ-တည်း၊ ပန- ဆက်၊ ဣတ္ထာဝတာ- ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော သံဝါသကို ပယ်ခြင်း မျှဖြင့်၊ သီသံ-သံဃာဒိသေသ်ဟူသောအထွဋ်အထိပ်သို့၊ နတေ-သေး၊(တံ)၊ အဿမဏော - ရဟန်း အစစ်မဟုတ်သည်၊ အသိ- ၏၊ အသကျပုတ္တိယော-

အာဇီဝပေ၊ ဆန္ဒံ သိက္ခာပဒါနံ။ ။ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းနှင့်စပ်၍ ပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ် ၆ ပါးကား - စတုတ္ထပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်၊ သဗ္ဗရိက္ခသိက္ခာပုဒ်၊ အညာပဒေသ (သူတပါးကဲ့သို့ညွှန်ပြ၍ ပရိယာယ်ဖြင့် ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ပြောရာ၌ ထိုပြောတိုင်း နားထောင်သူက သိလျှင်) ထုလွှစွည်းအာပတ် ဟု ပညတ်အပ်သော အညာပဒေသဥတ္တရိမနုဿဓမ္မသိက္ခာပုဒ်၊ ဂိလာန မဟုတ်ဘဲလျက် ပဏီတဘောဇဉ်ကို တောင်းစားသောရဟန်း၏ ပါစိတ်အာပတ်ဟု ပညတ်အပ်သော ပဏီတဘောဇနသိက္ခာပုဒ်၊ ဂိလာနမဟုတ်သော သိက္ခာနီ၏ ပဏီတဘောဇဉ်ကို တောင်း၍ စားခြင်းကြောင့် ပဋိဒေသနီယအာပတ် ဟု ပညတ်အပ်သော သိက္ခာပုဒ်၊ သူပေါဒနဂိညတ္တိသိက္ခာပုဒ်များတည်း။

သည်။ အသိ၊ ဣတိအာဒိဝစနေဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ ယဒ္ဓိတေယေဝ-ဆက်စပ်
 သော်သာ၊ ဝါ- ဆက်စပ်၍ပြောမှသာ၊ သီသံ- သို့၊ ဧတိ-ရောက်၏။ သာမိစိ
 ပဋိက္ခေပေါနာမ-မည်သည်။ အဘိဝါဒန၊ ပေကမ္မာနံ- ရှိခိုးမှု၊ ခရီးဥးကြိုမှု၊
 လက်အုပ်ချီမှု၊ ယပ်ခတ်ခြင်း အစရှိသော အမှုတို့ကို၊ အကရဏံ - တည်း၊
 တံ-ထိုမပြုခြင်းကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၌စပ်) ပဋိပါဒိယာ- အစဉ်အားဖြင့်၊ ဝန္တနာဒိနိ-
 တို့ကို၊ ကရောတော- ပြသောရဟန်း၏၊ [စီတန်း၍ ထိုင်နေသော သံဃာများ
 အား အစဉ်အတိုင်း ရှိခိုးမှုပြုသောရဟန်း၏။] ကေသ-တပါးကို၊ အကတွာ၊
 သေသာနံ- ကြွင်းသောရဟန်းတို့ကို၊ ကရဏကာလေ-၌၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ စ-ဆက်၊
 ဧတ္တာဝတာ - ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အဘိဝါဒန စသည်ကို မပြုခြင်း
 မျှဖြင့်၊ စောဒနာနာမ ဟောတိ၊ ပန - ထိုသို့ပင် စောဒနာဖြစ်ပါသော်လည်း၊
 အာပတ္တိ - သည်၊ သီသံ - သံဃာဒိသေသ်ဟူသော အထွဋ်အထိပ်သို့၊ နဧတိ-
 မရောက်သေး၊ ကသ္မာ၊ မမ - ငါ့ကို၊ ဝန္တနာဒိနိ- တို့ကို၊ န ကရောသိ- နည်း၊
 ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆိတေ ပန-မေးအပ်သော်ကား၊ ပေ၊ ပန-ဆက်၊ ယာဂုဘတ္တာဒိနာ-
 ယာဂု၊ ဘတ္တအစရှိသည်ဖြင့်၊ ယံ - အကြင်ရဟန်းကို၊ (အာပုစ္ဆိတုံ) ဣစ္ဆတိ၊
 တံ-ထိုရဟန်းကို၊ အာပုစ္ဆတိ-၏၊ တာဝတာ-ထို အလိုရှိအပ်သော ရဟန်းကို
 ပန်ပြောခြင်းမျှဖြင့်၊ [မိမိကြည်ညိုသော ရဟန်းအား “ယာဂုယုအုံးမလား”
 စသည်ဖြင့် ပန်ပြော၍ မိမိမကြည်ညိုသော ရဟန်းအား မပန်ပြောရုံမျှဖြင့်။]
 စောဒနာ နဟောတိ။

အပရာပိ-အခြားတမျိုးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ (စောဒနာ ဝုတ္တာ-တို့၌စပ်)၊
 ပါတိမောက္ခ ထပနက္ခန္ဓကေ-န္ဓက၌၊ ဧကံ ဘိက္ခဝေ အဓမ္မိကံ၊ ပေ၊ ဓမ္မိကန္တိ-
 ဓမ္မိကံဟူသော စကားကို၊ အာဒိ ကတွာ - ၍၊ ယာဝ ဒသ အဓမ္မိကာနိ၊ ပေ၊
 ဓမ္မိကာနိတိ-ဒသအဓမ္မိကာနိ၊ ပေ၊ ဓမ္မိကာနိတိုင်အောင်၊ ဧဝံ-သို့၊ အဓမ္မိကာ-

ပါရာဇိကကျ သူကို ရှိခိုးကောင်း၊ မခိုးကောင်း ။ ။ “အဘယ့်ကြောင့် ငါ့ကို
 ရှိမခိုးသနည်း” ဟု မေးသောအခါ “အဿမဏ အသကျပုတ္တိယဖြစ်လို့ ရှိမခိုးတာပါ”
 ဟု ရှိမခိုးခြင်း၏အကြောင်းကို ဆိုသောကြောင့် “ပါရာဇိကကျသူကို ရှိမခိုးကောင်း” ဟု
 ဆိုကြ၏။ စူဠဂဏ္ဍိပုဒ် မဇ္ဈိမဂဏ္ဍိပုဒ်၌ကား ပါရာဇိကကျသူကို “အဝန္တနိယပုဂ္ဂိုလ်” ဟု
 မဆိုသောကြောင့်၎င်း၊ ထိုပါရာဇိကကျသူနှင့် အတူအိပ်သည့်အတွက် အခြားရဟန်း
 များမှာ သဟသေယုအာပတ် မသင့်သောကြောင့်၎င်း၊ ထိုပါရာဇိကကျသူက အကပ်
 ခံထားအပ်သော ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်များကို အခြားရဟန်းကောင်းများ သုံးဆောင်
 ကောင်းသောကြောင့်၎င်း “ပါရာဇိကကျသူကို (သူက “အဿမဏပါ” ဟု ဝန်မခံသေး
 သမျှ) ရှိခိုးကောင်း၏” ဟု ဆိုသည်။

တရား၌ မယှဉ်ကုန်သော၊ ပဉ္စပညာသ-၅၅ ပါးသော၊(စောဒနာ-တို့၎င်း)၊
 ဣတိ - သို့၊ ဒသုတ္တရသတံ - ဆယ်ခုအလွန်ရှိသော တရာသော၊ စောဒနာ-
 တို့ကို၊ ဝုတ္တာ - နံပြီ၊ တာ - ထို ဆယ်ခုအလွန်ရှိသော တရာသော စောဒနာ
 တို့သည်၊ ဒိဋ္ဌေန- မြင်အပ်သော အကြောင်းအရာကြောင့်၊ စောဒေန္တဿ-
 စောဒနာသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဒသုတ္တရသတံ - ၎င်း၊ သုတေန - ကြားအပ်သော
 အကြောင်းအရာကြောင့်၊ စောဒေန္တဿ ဒသုတ္တရသတံ - ၎င်း၊ ပရိသင်္ဂဟိတေ
 န-ကြောင့်၊ စောဒေန္တဿ ဒသုတ္တရသတံ - ၎င်း၊ ဣတိ- သို့၊ တိံသာနိ- ၃၀
 ရှိကုန်သော၊ ၀၁-၃၀ အလွန်ရှိကုန်သော၊ တီဏိ သတာနိ- သုံးရာတို့သည်၊
 ဟောန္တိ၊ တာနိ-ထိုသုံးရာသုံးဆယ်တို့သည်၊ ကာယေန-ဖြင့်၊ စောဒေန္တဿ-
 စောဒနာသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ (သုံးရာ သုံးဆယ်၎င်း)၊ ၀၁စာယ - ဖြင့်၊ စောဒေ
 န္တဿ-၏ (သုံးရာသုံးဆယ်၎င်း)၊ ကာယ၀၁စာဟိ-တို့ဖြင့်၊ စောဒေန္တဿ-

ဧကံ၊ပေ၊စောဒနာ ဝုတ္တာ။ ။စုဋ္ဌဝါပါတိမောက္ခတ္ထပနက္ခန္ဓကဉ္စ “ အဓိဓိက
 ဓိဓိက ၂ မျိုးခွဲခြားလျက် တပါးမှစ၍ ၁၉ ပါးအထိ အကျယ်ပြုတော်မူ၏၊ ထို ၁၀ ပါး၌
 အမူလိက (အခြေအမြစ်မရှိ) ဖြစ်လျှင် အဓိဓိက၊ သမူလိကဖြစ်လျှင် ဓိဓိကတည်း၊ ၁ မှ
 စ၍ ၁၀ တိုင်အောင် အဆင့်ဆင့်ပေါင်းလျှင် (၁ နှင့် ၂ ပေါင်း ၃, ၃ နှင့် ၃ ပေါင်း
 ၆ စသည်ပေါင်းလျှင်) ၅၅ ပါးစီ ရ၏၊ ၂ ရပ်ပေါင်းသော် ၁၁၀ ရ၏၊ ထို့ကြောင့်
 “အဓိဓိက ၁ ပဉ္စပညာသ၊ပေ၊ ဒသုတ္တရသတံ စောဒနာ ဝုတ္တာ” ဟု မိန့်သည်။

တိံသာနိ ။ ။ တိံသပုဒ်သည် မူလ လိန်ဝှစ်အားဖြင့် ဣတ္ထိလိန် ကေဝှစ်တည်း၊
 ဤကား “တိံသ + ဧတေသံ အတ္တိတိံ တိံသာနိ ” ဟု အဿတ္ထိတဒ္ဓိတ်ပြု၍ “တိံဏိ
 သတာနိ” နှင့် လိုက်အောင် နပုလ္လိန် ဗဟုဝှစ် ဖြစ်ရသည်။ [တိံသာနိတိ၊ပေ၊ တိံသ
 ၀ န္တာနိတိအတ္ထော “ ၃၀ ရှိကုန်သော - ဟု ” သဒ္ဓတ္ထ မှတ်၊ တိံသာမိကာနိတိ ဝုတ္တံ
 ဟောတိ-“ ၃၀ အလွန်ရှိကုန်သော ” ဟု အဓိပ္ပာယ်နက်မှတ်၊ ဂုဏဝစနတ္တာ (တိံသ
 ပုဒ်၎င်းက သင်္ချာဂိုဏ်ကို ဟောသောသဒ္ဓါ၏ အဖြစ်ကြောင့်) တဒ္ဓိတလောပံ ကတွာ
 (တဒ္ဓိတ် ဣပစ္စည်းကိုချေ၍) တိံသာနိတိဝုတ္တံ-သာရဏ။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဋီကာ၌ ဂုဏဝစကသဒ္ဓါနောင် တဒ္ဓိတ်ပစ္စည်းသက်၍ ချေသော်
 လည်း မောဂ္ဂုလ္လာန်စသော ကျမ်းများ၌ကား ထိုပုဒ်၏ ဂုဏိဒြိမိသို့ ဟောရာ၌ တဒ္ဓိတ်
 ပစ္စည်း သက်လေ့မရှိ၊ ဂုဏူပစာဟု ယူလေ့ရှိသည်၊ ဥာမာ- “နီလော ပဋေ” ၌ နီလော
 ပုဒ်မျိုးတည်း။

တနည်း ။ ။ တိံသနောင် အဓိကအနက်၌ ၃ (၃ အနုပန်ရှိသော အ) ပစ္စည်း
 သက်၍ “ တိံသာနိ ” ဟု ပြီး၏၊ “ တိံသာနိ-၃ ဆယ်အလွန် ရှိကုန်သော ” ဟု ပေး။
 [အထဝါ - တိံသစောဒနာ + အဓိကာ ဧတေသုတိ တိံသာနိ၊ တသ္မိံ အဓိကမိတိ
 (တသ္မိံ အဓိကံသုတ်ဖြင့်) ၃ ပစ္စယေသတိ ရူပမိဒံ (ဤတိံသာနိရုပ်ကို) ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ န ဝုတာ
 နိတိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝနယော- နဝုတာနိ နဝသတာနိ န္ဍလည်း ဤနည်းပင်။]

၏ (သုံးရာသုံးဆယ်၎င်း)၊ ဣတိ-သို့၊ တိဂုဏာနိ - ၃ ခုဖြင့် မြော်အပ်သည် တို့ကို၊ ဝါ-၃ ဆ တက်သည်တို့ကို၊ ကတာနိ-ပြုအပ်ကုန်သည်၊ (သမာနာနိ- နိလသော်)၊ နဂုတာနိ- ကိုးဆယ် ရှိကုန်သော၊ ဝါ- ကိုးဆယ် အလွန်ရှိကုန် သော၊ နဝသတာနိ- တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ တာနိ-ထို ကိုးရာကိုးဆယ်တို့သည်၊ အတ္တနာ-ကိုယ်တိုင်၊ စောဒေန္တဿာပိ ၏၎င်း၊ ပရေန-သည်၊ ဝါ-ကို၊ စောဒါ ပေန္တဿာပိ-၏၎င်း၊ တတ္တကာနေဝ-ထို ၉၉၀ စီအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သည် သာ၊ (ဟောန္တိ-နိ၏) ဣတိ-ကြောင့်၊ ဝိသတိဥုနာနိ- ၂၀ ဖြင့် ယုတ်လျော့ ကုန်သော၊ ဒွေဟဿာနိ ဟောန္တိ၊ ပုန, ဒိဋ္ဌာဒိဘေဒ-ဒိဋ္ဌ အစရှိသည်တို့၏ အပြား၌၊ သမူလကာ မူလကဝသေန-အခြေအမြစ်ရှိသောဒိဋ္ဌ, အခြေအမြစ် မရှိသောဒိဋ္ဌ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်း ဖြင့်၊ အနေကသဟဿာ-ထောင်ပေါင်း များစွာကုန်သော၊ စောဒနာ ဟောန္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ပန-ဆက်၊ ဣမသ္မိံ ဌာနေ-ဤနေရာ၌၊ ဌတွာ, အဋ္ဌကထာယံ-ရှေး မဟာ အဋ္ဌကထာ၌၊ (ကထိတံ ၌စပ်) အတ္တာဒါနိ၊ပေ၊ အာဒါတဗ္ဗန္တိစ- ဟူ၍၎င်း၊ စောဒကေန၊ပေ၊ စောဒေတဗ္ဗောတိစ-ဟူ၍၎င်း၊ ဧဝံ-သို့၊ ဥပါလိ ပဉ္စကာဒိသု- ဥပါလိပဉ္စက အစရှိသည်တို့၌၊ ဝုတ္တာနိ ဗဟူနိ, သုတ္တာနိ - ပါဠိတော်တို့ကို၊ အာဟရိတွာ-၍ အတ္တာဒါန လက္ခဏဉ္စ-မိမိသည် ယူအပ်သော အဓိကရုဏ်း၏ လက္ခဏာကို၎င်း၊ စောဒကဝတ္ထု - စောဒကပုဂ္ဂိုလ်၏ ကျင့်ဝတ်ကို၎င်း၊ စုဒိ တကဝတ္ထု - စုဒိတကပုဂ္ဂိုလ်၏ ကျင့်ဝတ်ကို၎င်း၊ သံယေန- သည်၊ ကာတဗ္ဗ ကိစ္စု - ပြုထိုက်သော ကိစ္စကို၎င်း၊ အနုဝိဇ္ဇကဝတ္ထု - စစ်ဆေးမေးမြန်း တတ်သော ဝိနည်းခိုရ် ပုဂ္ဂိုလ်၏ ကျင့်ဝတ်ကို၎င်း၊ သမ္ပံ - ကို၊ ဝိတ္တာရေန- အားဖြင့်၊ ကထိတံ-ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီ၊ တံ-ထိုအလုံးစုံကို၊ မယံ, ယထာဂတဋ္ဌာနေ ယေဝ-အကြင်အကြင်တိုက်ရိုက်လာသောပါဠိချပ်၌သာလျှင်၊ ဝဏ္ဏယိဿာမ- န်အံ့၊ [တိုက်ရိုက်လာသော ပရိဝါပါဠိတော်ကျမှ ဖွင့်ပြကုန်အံ့- ဟူလို၊]

ပန-ဆက်၊ ဝုတ္တပ္ပဘေဒါသု-ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိကုန်သော၊ ဣမာသု စောဒနာသု- တို့တွင်၊ ယာယ ကာယစိ- သော၊ စောဒနာယ-၏၊ ဝသေန- ဖြင့်၊ သံဃမဇ္ဈေ-၌၊ ဝတ္ထုသ္မိံ-စောဒနာဝတ္ထုသည်၊ ဩသဋေ-သက်ရောက် လသော်၊ စုဒိတကစောဒကာ-စုဒိတက, စောဒကတို့ကို၊ ဝတ္တဗ္ဗာ-မေးမြန်း ပြောဆိုထိုက်ကုန်၏၊ (ကို)၊ တုမေ-အသင် စုဒိတက စောဒကတို့သည်၊ အမှာ ကံ-တို့၏၊ ဝိနိစ္ဆယေန- အဆုံးအဖြတ်ဖြင့်၊ တုဋ္ဌာ- နှစ်သက် (ကျေနပ်)ကုန် သည်၊ ဘဝိဿထ- နိလတုံလော၊ ဣတိ- သို့၊ (ဝတ္တဗ္ဗာ)၊ (မယံ- တို့သည်၊ တုဋ္ဌာ-န်သည်)၊ ဘဝိဿာမ- န်အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ သစေ ဝဒန္တိ-အကယ်၍ လျှော့

ကုန်အံ့၊ (ဝေံသတိ)။ သံဃေန - သည်၊ တံ အဓိကရဏံ - ကို၊ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိတဗ္ဗံ - လက်ခံရာ၏။ ဝါ - ရမည်၊ ပန- သို့မဟုတ်၊ ဘန္တေ - တို့၊ တာဝ ဝိနိစ္ဆိနထ- ဆုံးဖြတ်တော်မူပါကုန်ဥး၊ အမှာကံ-တို့အား၊ သစေ ခမိဿတိ-အကယ်၍ နှစ်သက်လတံ့အံ့၊ (ဝေံသတိ)။ ဝဏှိဿာမ- ယူပါကုန်အံ့၊ ဣတိ - သို့၊ အထ ဝဒန္တိ၊ (ဝေံသတိ- သော်၊ ဤသို့ အထက်ကစီးနင်း၍ ပြောကြလျှင်- ဟူလို) စေတိယံ-ကို၊ တာဝ ဝန္တထ- ရှိခိုးကြကုန်ဥး၊ ဣတိ အာဒိနိ-တို့ကို၊ ဝတ္တာ၊ ဒီသသုတ္တံ - ရှည်စွာသောကြီးကို၊ ကတ္တာ- ၍၊ ဝိသဇ္ဇိတဗ္ဗံ - လွတ်ထားရာ၏၊ [နွားများကို ကြီးရှည်ရှည်ဖြင့် လွတ်ထားသလို၊ ဤ စုဒ္ဓိတက စောဒကတို့ကို လည်း အဆုံးအဖြတ်မပေးသေးဘဲ၊ ရက်ရှည်ရှည်ဆွဲထားပါ-ဟူလို၊] တေ- ထို စုဒ္ဓိတက စောဒကတို့သည်၊ စိရရတ္တံ - ရှည်စွာသော ညဉ့်ပတ်လုံး၊ ကိလ န္တာ - ပင်ပန်းကုန်သည်၊ ပက္ကန္တပရိသာ - ဖဲသွားသောပရိသတ် ရှိကုန်သည်၊ ဥပန္တိန္ဒူပက္ခာ - ပြတ်စဲသော အသင်းအပင်း ရှိကုန်သည်၊ ဟုတူာ [အဆုံး အဖြတ်ကို စောင့်နေရသည်မှာ ကြာလှပြီဖြစ်၍ ပင်ပန်းသောကြောင့် မိမိတို့ ဘက်သားတချို့ ဖဲသွားကြလျှင်-ဟူလို၊] ပုန, စေယာစန္ဒိ-နအံ့၊ (ဝေံသတိ)။ ယာဝ တတိယံ-တိုင်အောင်၊ ပဋိက္ခိပိတ္တာ-၍၊ ယဒါ-၎၊ နိမ္မဒါ-မာန်ယစ်ခြင်း မရှိကုန်သည်၊ (မာန်မာန မရှိကုန်သည်)၊ ဟောန္တိ၊ တဒါ-၎၊ တေသံ-ထို စုဒ္ဓိ တက စောဒကတို့၏၊ အဓိကရဏံ-ကို၊ ဝိနိစ္ဆိနိတဗ္ဗံ-ရာ၏။

စ-ဆက်၊ ဝိနိစ္ဆိနန္တေ ဟိ-ဆုံးဖြတ်သော ဝိနည်းမိုရ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ (ဝိနိ ဣနိတဗ္ဗံ-၎စပ်)၊ ပရိသာ-သည်၊ အလဇ္ဈုဿန္တာ- များသော အလဇ္ဈိရှိသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ဥဗ္ဗာဟိကာယ - ဥဗ္ဗာဟိကာသမ္ပုတိဖြင့်၊ တံ အဓိကရဏံ-ကို၊ ဝိနိစ္ဆိနိတဗ္ဗံ- ၏၊ ပရိသာ-သည်၊ ဗာလုဿန္တာ-များသော ဗာလရှိသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ (တုမေ - တို့သည်) တုမှာကံ-

အမှာကံ၊ ပေ၊ ဝိနိစ္ဆိနိ တဗ္ဗံ။ ။ ဤစာသွားကိုထောက်ထား၍ တရားဆုံးဖြတ်မည့် ဝိနည်းမိုရ်သည် တရားစွဲဆိုလာလျှင် ချက်ခြင်း လက်မခံရ။ “မိမိအဆုံးအဖြတ်၌ ကျေနပ် ပါမည်”ဟု စုဒ္ဓိတက စောဒက ၊ ဘက်လုံးက ဝန်ခံကြမှသာ ထိုတရားကို လက်ခံရမည် ဟူသော ညွှန်ပြချက်ကို သတိပြုသင့်ကြသည်။

ဥဗ္ဗာဟိကာယ၊ ပေ၊ တဗ္ဗံ။ ။ ဥဗ္ဗာဟိကာယ (သီလဝါစသော အင်္ဂါ ၁၀ ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ၊ ပါး ၃ ပါးတို့ကို ရွေးချယ်၍ သမုတ်ခြင်းဖြင့်) သမ္ပတေဟိ တံ အဓိကရ ဏံ ဝိနိစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ ဥဗ္ဗာဟိကာယ ဝိယောဇေန္တိ တောယ အလဇ္ဈိနံ တဇ္ဇနိံ ဝါ၊ ကလဟံ ဝါတိ ဥဗ္ဗာဟိကာ - အလဇ္ဈိတို့၏ ခြိမ်းခြောက်ခြင်း ဒိုက်ရန်ပြုခြင်းတို့ကို ကင်းစေကြောင်း ဖြစ်သော သမ္ပုတိ။ [ဥဗ္ဗာဟိကာဖြင့် သမုတ်ပုံကို သမထကုန္တက ကြည့်ပါ။]

အသင်စုဒ္ဓိတကစောဒကတို့၏။ သဘာဝေ-သဘောတူကုန်သော၊ ဝိနယဓရေ-
ဝိနည်းခိုရ်တို့ကို၊ ပရိယေသထ-ရှာကြကုန်၊ ဣတိ-ပြော၍၊ ဝိနယဓရေ-တို့ကို၊
ပရိယေသာပေဟ္မာ-ရှာစေပြီး၍၊ ယေနဓမ္မေန-အကြင်ဟုတ်မှန်သောသဘော
ဖြင့်၊ ယေန ဝိနယေန-အကြင် စောဒနာ သာရဏာဝိနည်းဖြင့်၊ ယေန သတ္တု
သာသနေန-အကြင် မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမဖြစ်သော ဥတ် ကမ္မဝါစာ
ဖြင့်၊ တံ အဓိကရဏံ-ကို၊ ဝူပသမေတိ-စေနိုင်၏။ တထာ-ထို ဓမ္မဝိနယ သတ္တု
သာသနဖြင့်၊ တံ အဓိကရဏံ-ကို၊ ဝူပသမေတဗ္ဗံ-စေရာ၏။ စ-ဆက်၊ တတ္ထ-
ထို ဓမ္မ ဝိနယ သတ္တုသာသနတို့တွင်၊ ဓမ္မောတိ-ကား၊ ဘူတံ-ဟုတ်မှန်သော
ဝတ္ထုတည်း၊ ဝိနယောတိ-ကား၊ စောဒနာ-အပြစ်တင်ခြင်းသည်၎င်း၊ သာရ
ဏာစ-အပြစ်ကို အမှတ်ရစေခြင်းသည်၎င်းတည်း၊ သတ္တုသာသနန္တိ-ကား၊
ဥတ္တိသမ္ပဒါ-ပြည့်စုံသော ဥတ်သည်၎င်း၊ အနုဿာဝနသမ္ပဒါစ-ပြည့်စုံသော
ကမ္မဝါစာသည်၎င်းတည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထို ဓမ္မဝိနယ သတ္တုသာသန
ဖြင့် အဓိကရဏ်းကို ငြိမ်းစေရာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) စောဒကေန- သည်၊
ဝတ္ထုသ္မိံ - အကြောင်းဝတ္ထုကို၊ အာရောစိတေ - လျှောက်အပ်သော်၊ စုဒ္ဓိ
တကော-ကို၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော-၏၊ (ကို)၊ တေ-ဤ အကြောင်းဝတ္ထုသည်၊ သန္တိ-
ထင်ရှားရှိသလော၊ ဝါ - ဟုတ်မှန်သလော၊ နော (သန္တိ) - လော၊ ဣတိ
(ပုစ္ဆိတဗ္ဗော)၊ ဧဝံ- သို့၊ ဝတ္ထု- ကို၊ ဥပပရိက္ခိတွာ - ၍၊ ဘူတေန- သော၊
ဝတ္ထုနာ-ဖြင့်၊ စောဒေတွာ - ပြီး၍၎င်း၊ သာရေတွာစ-စေပြီး၍၎င်း၊ ဥတ္တိ
သမ္ပဒါယ-ဖြင့်၎င်း၊ အနုဿာဝန သမ္ပဒါယစ-ဖြင့်၎င်း၊ တံ အဓိကရဏံ-ကို၊
ဝူပသမေတဗ္ဗံ-စေရာ၏။

တတ္ထ - ထိုသို့ ငြိမ်းစေရာ၌၊ အလဇ္ဇိ- သည်၊ လဇ္ဇိံ - ကို၊ စောဒေတိ-အံ့၊
သောစ အလဇ္ဇိ-သည်လည်း၊ ဗာလော-ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌မကျွမ်းကျင်သည်၊
အပျတ္တော - မထက်မြက်သည်၊ စေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ) အဿ-ထို ဗာလ
အပျတ္တ အလဇ္ဇိစောဒကအား၊ နယော - စောဒနာနည်းကို၊ န ဒါတဗ္ဗော-
မပေးထိုက်၊ ဧဝံပန-ကား၊ ဝတ္တဗ္ဗော-မေးမြန်းပြောဆိုထိုက်၏၊ (ကို)၊ ကိမိ-

ဝိနယဓရေပရိယေသထ။ ။ယခုအခါ၌ လူဝတ်ကြောင်တို့ အမှုဖြစ်သောအခါ
တရားဥပဒေနှင့်ပြောတတ်သော ရှေ့နေကို ရှာရသကဲ့သို့၊ ထို့အတူ စုဒ္ဓိတက စောဒက
တို့သည် အပြန်အလှန် မေးသောအခါ ဝိနည်းဥပဒေနှင့် လျော်အောင် ဖြေနိုင်မည့်သူ
မဟုတ်သော ဗာလတွေ့ များနေလျှင် သူတို့၏အလိုအတိုင်း တရားနှင့်အညီ အဖြေပေး
နိုင်မည့် ဝိနည်းခိုရ်ကို အရှာခိုင်းပါ-ဟူလို၊ တရားဆုံးဖြတ်မည့်ပုဂ္ဂိုလ်များ သတ်ထူး
ထိုက်သော အချက်ပါပေတည်း။

အဘယ်ဝတ္ထုကြောင့်၊ နံ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ စောဒေသိ-နည်း၊ ဣတိ(ဝတ္ထုဗ္ဗော)၊ အဋ္ဌါ၊ သော- ထို ဗာလ အလဇ္ဈိစောဒကသည်၊ ဝက္ခတိ - ပြောဆို မေးမြန်းလတ်၊ (ကိ)၊ ဘန္တေ-တို့၊ ကိမိနံနာမ- "ကိမိနံ" မည်သော၊ ဣဒံ-ဤစကားသည်၊ ကိ-အဘယ်ပါနည်း၊ ဣတိ (ဝက္ခတိ)၊ တွံ, ကိမိနဗ္ဗိ- "ကိမိနံ" ဟူသော စကားကိုလည်း၊ န ဇာနာသိ၊ [ကိမိနဗ္ဗိ ဝစနဗ္ဗိ န ဇာနာသိ။] ဝေရူပေန-သော၊ ဗာလေန - သော၊ တယာ - သည်၊ ပရံ စောဒေတုံ န ယုတ္တိ၊ ဣတိ-ပြော၍၊ ဥယျောဇေတဗ္ဗော - ပြန်လွတ်ထိုက်၏၊ အဿ- ထိုအလဇ္ဈိစောဒကအား၊ အနုယောဂေါ - မေးမြန်းခြင်းကို၊ န ဒါတဗ္ဗော၊ [နာဿ ပုစ္ဆာ ပဋိပုစ္ဆာ (ပဌမမေးခြင်း၊ ထပ်၍မေးခြင်းကို) ဒါတဗ္ဗော။]

ပန-ကား၊ သောအလဇ္ဈိ-ထိုအလဇ္ဈိပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပဏှိတော - ဝိနည်း၌ ကျွမ်းကျင်သည်၊ ဗျတ္တော - ထက်မြက်သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ ဒိဋ္ဌေနဝါ-မြင်အပ်သော အကြောင်းအရာဖြင့်သော်၎င်း၊ သုတေနဝါ-၎င်း၊ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ-လွမ်းမိုး၍၊ သမ္မာဒေတုံ - ပြီးစေခြင်းငှါ၊ သစေ သက္ကောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ကေဿ-ဤ ပဏှိတဗျတ္တအလဇ္ဈိစောဒကအား၊ အနုယောဂံ-ခြင်းကို၊ ဒတွာ-၍၊ လဇ္ဈိဿေဝ-၏သာလျှင်၊ ပဋိညာယ-ဝန်ခံခြင်းဖြင့်၊ ကမ္မံ-ဆုံးဖြတ်မှုကို၊ ကာတမ္မံ-၏၊ လဇ္ဈိ - သည်၊ အလဇ္ဈိ - ကို၊ သစေ စောဒေတိ - အံ့၊ သောစလဇ္ဈိ - သည်လည်း၊ ဗာလော - သည်၊ အဗျတ္တော - သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ အနုယောဂံ - ကို၊ ဒါတုံ-ငှါ၊ သစေ နသက္ကောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ တဿ - ထို ဗာလအဗျတ္တလဇ္ဈိစောဒကအား၊ နယော-စောဒနာနည်းကို၊ ဒါတဗ္ဗော-၏(ကိ)၊ ကိမိ-အဘယ်ဝတ္ထုကြောင့်၊ နံ-ကို၊ စောဒေသိ-နည်း၊ သီလဝိပတ္တိယာဝါ-သီလဝိပတ္တိကြောင့်သော်လည်း၊ (စောဒေသိ-သလော)၊ အာစာရဝိပတ္တိအာဒိသု - တို့တွင်၊ ဧကိဿာဝါ - တပါးပါးကြောင့်သော်လည်း၊ (စောဒေသိ-လော)၊ ဣတိ-သို့၊ (နယော-ကို၊ ဒါတဗ္ဗော)။

ပန-ပရိဟာရပက္ခမှတပါး၊ ပေအံ့၊ ကဿာ - ကြောင့်၊ ဣမဿေဝ - ဤ ဗာလအဗျတ္တလဇ္ဈိစောဒကအားသာ၊ ဧဝံ - သို့၊ နယော-ကို၊ ဒါတဗ္ဗော-နည်း၊ ဝိနယဓောနံ-တို့အား၊ ဝါ-တို့၏၊ အဂတိဝမနံ-အဂတိလိုက်ခြင်းသည်၊ န ယုတ္တိ နန - မသင့်သည် မဟုတ်ပါလော၊ ဣတိ - ဤကား အမေးတည်း၊ (ဝိနယဓောနံ အဂတိဝမနံ) နယုတ္တမေဝ-သာ၊ ပန-စင်စစ်ကား၊ ဣဒံ-ဤ ဗာလအဗျတ္တလဇ္ဈိ-စောဒကအား စောဒနာနည်းပေးခြင်းသည်၊ အဂတိဝမနံ, နဟောတိ- မဟုတ်၊ ဧသော- ဤလဇ္ဈိစောဒကအား စောဒနာနည်းပေးခြင်းသည်၊ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟောနာမ - ဝိနယဓမ္မကို ချီးမြှောက်ခြင်းမည်၏၊ ဟိ - မှန်၊

အလန္တိနိဂ္ဂဟတ္ထာယ-ငှါ၎င်း၊ လန္တိပဂ္ဂဟတ္ထာယစ-ငှါ၎င်း၊ သိက္ခာပဒံ-ကို၊ ပညတ္တံ- ပြီ၊ တကြ- ထို အလန္တိ လန္တိ ၂ ယောက်တို့တွင်၊ အလန္တိ - သည်၊ နယံ-စောဒနာနည်းကို၊ လဘိတွာ-၍၊ ဝါ - သော်၊ အဇ္ဈောတ္ထရန္တော- လန္တိကို လွှမ်းမိုးလျက်၊ ဧဟိတိ လာလတံ၊ ပန-ကား၊ လန္တိ-သည်၊ နယံ လဘိတွာ, ဒိဋ္ဌေ-မြင်အပ်သော အကြောင်းအရာ၌၊ ဒိဋ္ဌသန္တာနေန- မြင်အပ်သော အစဉ်အဆက်ဖြင့်၎င်း၊ [ဒိဋ္ဌသမ္မန္တေန, ဒိဋ္ဌနိယာမေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။] သုတေ - ၌၊ သုတသန္တာနေန - ဖြင့်၎င်း၊ ပတိဋ္ဌာယ - တည်၍၊ ကထေသတိ-ပြောဆိုလတံ၊ တသ္မာ, တဿ-ထို လန္တိစောဒကကို၊ ဓမ္မာ နုဂ္ဂဟော-ဓမ္မဖြင့် ချီးမြှောက်ခြင်းသည်၊ ဝဋ္ဋတိ၊ ပန-ကား၊ သောလန္တိ, ပဏ္ဍိတော ဗျတ္တော သစေ ဟောတိ၊ ပတိဋ္ဌာယ - ဒိဋ္ဌစသည်၌ တည်၍၊ သစေ ကထေတိ၊ အလန္တိစ-သည်လည်း၊ တေဒ္ဓိ-ဤ အမှုသည်လည်း၊ နတ္ထိ၊ တေဒ္ဓိ-လည်း၊ နတ္ထိ၊ ဣတိ - သို့၊ ပဋိညံ-ဝန်ခံချက်ကို၊ သစေ နဒေတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ အလန္တိဿ-၏၊ ပဋိညာယဝေ-ပဋိညာဉ်အားဖြင့်သာ၊ ကာတဗ္ဗံ။

စ-ဆက်၊ တဒတ္ထဒီပနတ္ထံ-(အလန္တိ၏ ပဋိညာဉ်ဖြင့်သာ ပြုရမည်ဟူသော) ထို အနက်ကို ထင်ရှားပြခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဣဒံ ဝတ္ထု - ဤ ဝတ္ထုကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ကိရ-ချဲ့၊ တေပိဂ္ဂကုဋ္ဌာဘယတ္ထေရော-သည်၊ လောဟပါသာဒဿ- ကြေးပြာသာဒ်၏၊ ဟေဋ္ဌာ - အောက်ထပ်၌၊ ဘိက္ခုနံ - တို့အား၊ ဝိနယံ - ဝိနည်းအဓိပ္ပါယ်ကို၊ ကထေတွာ-ပြောပြပြီး၍၊ သာယနသမယေ ဝုဋ္ဌာတိ၊ တဿ-ထိုထေရ်၏၊ ဝုဋ္ဌာနသမယေ-ထချိန်၌၊ ဒွေ- ၂ ပါးကုန်သော၊ အတ္ထပစ္စတ္ထိကာ-ဝိဝါဒဝတ္ထု ဟူသော ကိစ္စ၌ ဆန့်ကျင်ဘက်ကို အလိုရှိသော ရန်သူ ရဟန်းတို့သည် [ဝိဝါဒဝတ္ထုသင်္ခါတေအတ္ထေ ပစ္စတ္ထိကာ အတ္ထပစ္စတ္ထိကာ-ဇီကာ၊] ကတံ ပဝတ္ထေသုံ၊ ဧကော-တပါးသည်၊ တေဒ္ဓိ - ဤ အမှုသည်လည်း၊ နတ္ထိ၊ တေဒ္ဓိ နတ္ထိ၊ ဣတိ ပဋိညံ နဒေတိ၊ အထ - ထို အခါ၌၊ ပဌမယာမေ-သည်၊ အပ္ပါဝသေသေ-အနည်းငယ်မျှကြွင်းလသော်၊ ထေရဿ-၏၊ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ-ထို စုဒ္ဓိတကပုဂ္ဂိုလ်အပေါ်၌၊ (အသုဒ္ဓလဒ္ဓိ ဥပ္ပန္နာ၌စပ်။) အယံ-ဤစောဒကသည်၊ ပတိဋ္ဌာယ-ဒိဋ္ဌစသည်၌ တည်၍၊ ကထေတိ၊ အယံ ပန - ဤ စုဒ္ဓိတကသည်ကား၊ ပဋိညံ နဒေတိ၊ ဗဟုနံ - နံသော၊ ဝတ္ထုနိစ-ပါရာဇိကဝတ္ထုတို့သည်လည်း၊ ဩသဋ္ဌာနံ - သက်ရောက်ပြီးကုန်ပြီ၊ အဗ္ဗါ, တေံ-ဤအမှုသည်၊ ဝါ-ကို၊ ကတံဘဝိဿတိ၊ ဣတိ-သို့၊ အသုဒ္ဓလဒ္ဓိ-မင်္ဂေကြယ်ဟူသော အယူသည်၊ ဥပ္ပန္နာ၊ [အသုဒ္ဓလဒ္ဓိ ဥပ္ပန္နာ၌ စပ်ဘို့ရာ "တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ" ရှိပြီး ဖြစ်၍ ဘဝိဿတိ နေဝံယံ "တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ" ဟု အချို့စာအုပ်များ၌ ပါသည်ကား

အပို။] တတော-ထိုမှ နောက်၌၊ ဗီဇနိဒဏ္ဍကေန - ယဝ်တောင်ရိုးဖြင့်၊ ပါဒကထလိကာယ-မြေပွတ်အိုးခြမ်း၌၊ သည-အမှတ်အသားကို၊ ဒတွာ-ပေး၍၊ [ငြင်းခုံနေသောစကားများ ရပ်သွားစေလို၍၎င်း၊ မိမိပြောအပ်သော စကားကို နားစိုက်ခစလို၍၎င်း ယဝ်တောင်ရိုးဖြင့် မြေပွတ်အိုးခြမ်း၌ ခေါက်ခြင်းကို “သညဒတွာ” ဟု ဆိုသည်။] အာဝုသော-ငါ့ရှင်စောဒက၊ အဟံ၊ ဝိနိစ္ဆိတံ-ငှါ၊ အနနန္တဝိကော- မလျောက်ပတ်၊ အညေန - အခြားဝိနည်းမရှိသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝိနိစ္ဆိနာပေဟိ - ဆုံးဖြတ်စေချေလော့၊ ဣတိ - သို့၊ အာဟ - ပြီ၊ ဘန္တေ၊ ကသ္မာ (အနနန္တဝိကော)၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးပြီ၊ ယေရောတမတ္ထံ-ထိုအကြောင်းကို၊ (ဝန်မခံ၍ မဆုံးဖြတ်နိုင်တဲ့အကြောင်းကို) အာရောစေသိ-ပြီ၊ [ဤစကားဖြင့် စုဒိတကပုဂ္ဂိုလ်၏ ပဋိညာဉ်ကို မရသောကြောင့် မဆုံ ဖြတ်ပုံကိုပြသည်။ ဤဝတ္ထု၌ ဤအချက်ကို သာမကပြလိုရင်းတည်း။]

စုဒိတကပုဂ္ဂလဿ-၏၊ ကာယေ - ၌၊ ဒါဟော-အပူသည်၊ ဥပ္ပိတော-တက်လာပြီ၊ တတော-၌၊ သော-ထို စုဒိတကသည်၊ ယေရံ ဝနိစ္ဆာ ဘန္တေ ဝိနိစ္ဆိနိတံ၊ အနဂ္ဂပေန-သော၊ ဝိနယမရေနနာမ-ဝိနည်းမရှိမည်သည်၊ တုမှာ ဒိသေနေဝ-အရှင် ဘုရားတို့ကဲ့သို့ ရှုအပ်သူသည်သာလျှင်၊ ဝါ-အရှင် ဘုရားတို့လို ဝိနည်းမရှိသည်သာလျှင်၊ ဘဝိတံ၊ ဝန္တတိ-သင့်ပါ၏၊ စောဒကေနစ-သည်လည်း၊ ဤဒိသေနေဝ- ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်သော စောဒကသည်သာလျှ ဘဝိတံ ဝန္တတိ၊ ဣတိ ဝတွာ သေတကာနိ - အဝတ်ဖြူတို့ကို၊ နိဝါသေတွာ၊ မယာ-သည်၊ စိရံ-စွာ၊ (တုမှေ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို) ကိလာမိတာ - ပင်ပန်းစေအပ်ကုန်သည်၊ အတ္ထ-ဖြစ်ပါကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ ခမာပေတွာ-သည်းခံစေ၍၊ ဝါ- ကန်တော့ တောင်းပန်၍၊ ပတ္တမိ- ပြီ၊ (ဣတိ ဣဒံ ဝတ္ထု ဝေဒိတဗ္ဗံ - ဟု မူလစကားကို ပြန်အုပ်ပါ။)

ဝေ- ဤသို့၊ လဇ္ဇိနာ- သည်၊ စောဒိယမာနော - အပ်သော်၊ ဝါ-သော၊ အလဇ္ဇိ-သည်၊ ဗဟူသု-ကုန်သော၊ ဝတ္ထုသု - တို့သည်၊ ဥပ္ပန္နေသုဝိ - ဖြစ်ပြီးပါကုန်သော်လည်း၊ ပဋိညံ၊ နဒေတိ - မပေးအံ့၊ သော - ထို အလဇ္ဇိ စုဒိတကကို၊ သုဒ္ဓေတိ - သုဒ္ဓဟူ၍၊ ဝါ - စင်ကြယ်သူ ဟူ၍ နေဝ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ အသုဒ္ဓေတိ န(ဝတ္ထဗ္ဗော)၊ [ဤဥပဒေသကိုထောက်၍ ယခုခေတ်၌ မစင်ကြယ် ဟုလည်းထင်ရ၊ ဝန်ခံချက်လည်း မပေးသော စုဒိတကကို “နေဝသုဒ္ဓ နာသုဒ္ဓ” ဟု ဆုံးဖြတ်ကြသည်။] စ-ဆက်၊ သေ (သော) - ဤ စုဒိတကမျိုးသည်၊ ဇီဝမတကောနာမ - ရှင်လျက် သေသူ မည်၏၊ အာမကပူတိကောနာမ - စိမ်းလျက် ပုတ်သည်မည်၏၊ [မမှည့်ဘဲနှင့် ပုတ်နေသော သစ်သီးနှင့် တူသည်-

ဟူလို၊] ပန-ဆက်၊ အဿ-ထို အလန္တီစုဒိတကဏ်၊ အညဗ္ဗိ-သော၊ တာဒိသံ-
 သော၊(ပါရာဇိကကျလေဒံသော)ဝတ္ထု-သည်၊ သစေ ပုပ္ဖန္တတိ၊(ဝေံသတိ)
 နဝိနိစ္ဆိန္နိတဗ္ဗိ-ထပ်၍ဆုံးဖြတ်ဘွယ်မလို၊တထာနာသိတကောဝ-ထိုဆုံးဖြတ်
 အပ်ပြီးအတိုင်း ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသည်သာ၊ (ပဌမ “ နေဝသုဒ္ဓ နာသုဒ္ဓ ” ဟု
 ဆုံးဖြတ်အပ်ပြီးသည့်အတိုင်း ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသာလျှင်၊) ဘဝိဿတိ၊

ပန-ကား၊ အလန္တီယေဝ-သည်ပင်၊အလန္တီ သစေ စောဒေတိ၊(ဝေံသတိ)
 သော-ထို အလန္တီစောဒကကို၊ ဝတ္ထဗ္ဗော၊(ကိံ)၊ အာဂုသော တဝ,ဝစနေ
 န-ဖြင့်၊ အယံ-ဤစုဒိတကသည်၊ ဝါ-ကို၊ ကိံ-ကို၊ ဝတ္ထု၊သက္ကာ-တတ်နိုင်ပါ
 အံ့နည်း၊ ဣတိ (ဝတ္ထဗ္ဗော)၊ ဣတရဗ္ဗိ - အခြားသော အလန္တီ စုဒိတက
 ကိုလည်း၊ တထေဝ ဝတွာ[“အာဂုသော တဝ ဝစနေန ကိံ သက္ကာ ဝတ္ထု”
 ဟု ပြောပြီး၍] ဥဘောဝိ-တို့ကိုလည်း၊(တုမှေ)ကေသမ္ဘောဂ ပရိဘောဂါ-
 တူသော အာဓိသ သမ္ဘောဂ, ဓမ္မပရိဘောဂရှိကုန်သည်၊ ဟုတွာ, ဇီဝထ-
 အသက်မွေးကြကုန်၊ ဣတိ ဝတွာ ဥယျောဇေတဗ္ဗာ-နစ်၊သီလတ္ထာယ-သီလ
 အကျိုးငှါ၊ တေသံ - ထို အလန္တီတို့အတွက်၊ ဝိနိစ္ဆယော န ကာတဗ္ဗော-မပြု
 ထိုက်၊ဝါ-ပြုဘွယ်မလို၊ ပန-အန္တယကား၊ပတ္ထစိဝရ ပရိဝေဏာဒိ အတ္ထာယ-
 သပိတ် , သင်္ကန်း , ပရိဂုဏ် အစရှိသည်တို့၏ အကျိုးငှါ၊ ပတိရူပံ - သော၊
 သက္ခိံ-ကို၊ လဘိတွာ-၍၊ဝါ-သော်၊ကာတဗ္ဗော၊[သပိတ်စသည်ကို“ သူ့ဟာ
 ငါ့ဟာ ” ဟု ငြင်းကြဲလျှင် ထို အလန္တီတို့၏ ပြောဆိုချက်ဖြင့် မဆုံးဖြတ်ဘဲ
 သင့်တော်သော သက်သေကိုရလျှင် ဆုံးဖြတ်ပေးလိုက်ပါ-ဟူလို၊]

လန္တီ - သည်၊ လန္တီ - ကို၊ အထ စောဒေတိ- အံ့၊ နေသံ- ထို ၂ ဥပုတို့၏၊
 ဝိဝါဒေါစ-သည်လည်း၊ ကိသ္ဗိဒ္ဓိဒေဝ-တစုံတခုသော အရာ၌သာလျှင်၊ အပ္ပ
 မတ္တကော - နည်းသော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၊ ဝါ - မဖြစ်စလောက်သည်၊
 (အထ) ဟောတိ-အံ့၊ (ဝေံသတိ) သညာပေတွာ- ၂ ဥပုလုံးတို့ကို နားလည်
 စေ၍၊ ဝေံ-သို့၊ မာကဓေထ-မပြုပါကုန်လင့်၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ အစွယ်-
 အပြစ်ကို၊ ဒေသာပေတွာ-ဒေသနာ ပြောစေ၍၊ ဥယျောဇေတဗ္ဗာ-ပြန်လွှတ်
 ထိုက်ကုန်၏၊ [လန္တီ ၂ ဥပုတို့၏ မပြောပလေ့က်သော ကိစ္စဖြင့် အချင်းချင်း
 ဝိဝါဒဖြစ်လျှင် ဝိနည်းခိုရ်က ၂ ဥပုလုံးကို နားလည်အောင်ပြော၍ “ ဒီလို
 မလုပ်ကြနှင့် ” ဟု ပြောရမည်၊ အပြစ်ရှိလျှင်လည်း ဒေသနာ အပြောခိုင်း၍
 ပြန်လွှတ်ရမည်-ဟူလို၊]ပန-သို့မဟုတ်၊တ္ထေ-ဤလန္တီစောဒက စုဒိတက ၂ ဥပု
 တို့တွင်၊ စုဒိတကေန-သည်၊ သဟဿ , ဝိရဒ္ဓိ- ချွတ်ယွင်းစေအပ်သည်၊ အထ
 ဟောတိ- အံ့၊ အာဒိဒေတာ ပဋ္ဌာယ အလန္တီနာမ နတ္ထိ၊ သောစ- ထို လန္တီ စုဒိ

တကသည်လည်း၊ ပက္ခာနရက္ခဏတ္ထာယ-အသင်းအပင်းကို စောင့်ရှောက်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ ပဋိညံ-ကို၊ နဒေတိ-အံ၊ [မိမိပြုအပ်သော အပြစ်ကိုပြောလိုက်လျှင် မိမိတက်သားများ ကွဲသွားမည်စိုး၍ ပဋိညာဉ် မပေးအံ့ - ဟူလို၊] မယံ၊ သဒ္ဓဟာမ - ယုံကြည်ကုန်၏၊ မယံ သဒ္ဓဟာမ၊ ဣတိ- ပြော၍၊ ဗဟု-များစွာ သော ဘက်သားတို့သည်၊ ဥဋ္ဌဟန္တိ-ထကြကုန်အံ့၊ [ငြိမ်၍ မနေကြဘဲ၊ ထကြကုန်အံ့၊] သော-ထို လဇ္ဇိစုဒ္ဓိတကသည်၊ တေသံ-ထိုဘက်သားတို့၏၊ ပဋိညာယ-ဖြင့်၊ ဧကဝါရံဝါ-တကြိမ်သော်၎င်း၊ ဒွိဝါရံဝါ-သော်၎င်း၊ သုဒ္ဓေါ-သည်၊ ဟောတု - ဖြစ်ပါစေတော့၊ အထပန - ထိုသို့ သုဒ္ဓဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဝိရဒ္ဓ ကာလတော-ချွတ်ယွင်းမိရာ အခါမှာ၊ ပဋ္ဌာယ၊ ဌာနေ-လဇ္ဇိအရာ၌၊ နတိဋ္ဌ တိ-တော့၊ [လဇ္ဇိဌာနေ နတိဋ္ဌတိ၊-ဋီကာ။]ဝိနိစ္ဆယော-ကို၊ န ဒါတဗ္ဗော။

ဝေ-လျှင်၊ ယာယံကာယစိ- သော၊ စောဒနာယ-၏၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ သံယ မဇ္ဈေ-၌၊ ဝတ္ထုသ္မိ-သည်၊ ဩသဇေ-သော်၊ စုဒ္ဓိတက စောဒကေသု-တို့၌၊ ပဋိပတ္တိ-ကျင့်စဉ်ကို၊ ဥ တွာ - ၍၊ [“ တုမှေ အမှာကံ ဝိနိစ္ဆယေန တုဋ္ဌာ ဘဝိဿထ ” စသည်ဖြင့် မေးမြန်းရခြင်း စသော ကျင့်စဉ်ကိုသိပြီး၍ - ဟူလို၊ ဤ ဥ တွာကို ဘေဒဇာနနတ္ထိ၌စပ်။] တဿာယေဝ စောဒနာယ-၏ပင်၊ သမ္ပတ္တိ ဝိပတ္တိ ဘေဒဇာနနတ္ထိ-သမ္ပတ္တိအပြား၊ ဝိပတ္တိအပြားကို သိစေခြင်းအကျိုးငှါ၊ အာဒိမဇ္ဈ ပရိယောသာနာဒီနံ - တို့၏၊ ဝသေန - ဖြင့်၊ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ သေယုထိဒံ - အဘယ်သို့ သိထိုက်သနည်း၊ စောဒနာယ - ခြင်း၏၊ အာဒိ-သည်၊ ကော-အဘယ်နည်း၊ မဇ္ဈေ-သည်၊ ကိ-နည်း၊ ပရိယောသာနံ- သည်၊ ကိ-နည်း၊ စောဒနာယ - ၏၊ အတံ - တပည့်တော်သည်၊ တံ- အရှင် ဘုရားကို၊ ဝတ္ထုကာမော - ပြောလိုပါ၏၊ မေ- အား၊ အာယသ္မာ- သည်၊ ဩကာသံ - စောဒနာနှင့်ကို၊ ကရောတု-ပြုပါလော့၊ ဣတိဝေ-သို့၊ ဩကာသ ကမ္မံ-ခွင့်တောင်းမှုသည်၊ အာဒိ-တည်း၊ ဩတိဏ္ဏေန-သက်ရောက်ပြီးသော၊ ဝတ္ထုနာ-ဖြင့်၊ စောဒေတွာ သာရေတွာ၊ ဝိနိစ္ဆယော - ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်၊ မဇ္ဈေ-တည်း၊ အာပတ္တိယံဝါ- ၌သော်၎င်း၊ အနာပတ္တိယံဝါ- ၌သော်၎င်း၊

ကေဝါရံ၊ပေ၊န ဒါတဗ္ဗော။ ။ “ လဇ္ဇိ စုဒ္ဓိတကသည် သူတို့ဘက်သားများ၏ ဝန်ခံချက်အတိုင်း တကြိမ် နှစ်ကြိမ်တော့ သုဒ္ဓ ဖြစ်ပါစေဦးတော့၊ သို့သော်လည်း အပြစ်ကို ပြုမိရာအခါမှ စ၍ လဇ္ဇိမဟုတ်တော့သဖြင့် အဆုံးအဖြတ်မပေးရ ” ဟု အဋ္ဌကထာအတိုင်း အဓိပ္ပာယ်ရ၏၊ သို့သော် ဋီကာ၌ကား “ တေသံ ဝစနေန ကေဒ္ဓိဝါရ မဿ ဝိနိစ္ဆယော ဒါတဗ္ဗော - သူတို့ဘက်သားများ၏ ဝန်ခံချက်စကားဖြင့် ဝ ကြိမ် ၂ ကြိမ်တော့ ထိုစုဒ္ဓိတကအား အဆုံးအဖြတ်ပေးရမည် ” ဟု ဆိုသည်။

ပတိဋ္ဌာပနေန - တည်စေခြင်းအားဖြင့်၊ သမထော - ငြိမ်းစေခြင်းသည်။ ပရိယောသာနံ - တည်း။ [အာပတ်သင့်လျှင် အာပတ်ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်ပင် စောဒနာ၏ ပြီးငြိမ်းခြင်းဖြစ်၏။ အာပတ်မသင့်၍ “အနာပတ်” ဟု ဆုံးဖြတ်လျှင်လည်း စောဒနာ၏ ပြီးငြိမ်းခြင်းပင် ဖြစ်သည်။]

စောဒနာယ-၏၊ မူလာနိ-အခြေအမြစ်တို့သည်။ ကတိ-အဘယ်မျှလော့တို့နည်း၊ ဝတ္ထုနိ- ဝတ္ထုတို့သည်။ ကတိ- တို့နည်း၊ ဘူမိယော- စောဒနာခြင်း၏ ဖြစ်တည်ရာ ဘုံတို့သည်။ ကတိ-တို့နည်း၊ စောဒနာယ-၏၊ မူလာနိ-တို့သည်။ ဒွေ-တို့တည်း၊ သမူလိကာဝါ-အခြေအမြစ်နှင့်တကွဖြစ်သော စောဒနာခြင်း ၎င်း၊ အမူလိကာဝါ- အခြေအမြစ်မရှိသော စောဒနာခြင်း၎င်းတည်း၊ ဝတ္ထုနိ-တို့သည်။ တီဏိ-တို့တည်း၊ ဒိဋ္ဌိ-မြင်အပ်သောအကြောင်းအရာ၎င်း၊ သုတိ-၎င်း၊ ပရိသင်္ကီတံ- ၎င်းတည်း၊ ဘူမိယော-တို့သည်၊ ပဉ္စ-တို့တည်း၊ ကာလေန- သင့်လျော်သောအခါ၌၊ ဝက္ခာမိ - ပြောဆို စောဒနာအံ့၊ အကာလေန- မသင့်လျော်သောအခါ၌၊ နော(ဝက္ခာမိ)-မပြောဆို မစောဒနာအံ့၊ ဘူတေန- ဟုတ်မှန်သောဝတ္ထုဖြင့်၊ ဝက္ခာမိ-အံ့၊ အဘူတေန-ဖြင့်၊ နော (ဝက္ခာမိ)၊ သဇဏှန - သိမ်မွေ့သောစကားဖြင့်၊ ဝက္ခာမိ - အံ့၊ ဖရူသေန-ကြမ်းသော စကားဖြင့်၊ နော (ဝက္ခာမိ)၊ [စုဒဒိတကရဟန်းက မဗ္ဗကထိကဖြစ်နေလျှင် “အို မဗ္ဗကထိကကြီး.... သင်ဟာ မဗ္ဗကထိကလုပ်နေပြီးတော့ ဒီလိုအလုပ်မျိုးကို လုပ်တာ ကောင်းရဲ့လား ” စသည်ဖြင့် ပြောခြင်းသည် ဖရူသဖြင့် ပြောခြင်း မည်၏။ “မဗ္ဗကထိကလုပ်နေပြီး ဒီလို အပြစ်ကို လုပ်လို့ မတော်ပဲ၊” စသည်ဖြင့် ပြောလျှင်ကား သဏှဖြင့်ပြောခြင်း မည်၏။] အတ္ထသံဟိတေန-အကြောင်းနှင့် စပ်ယှဉ်သောစကားဖြင့်၊ ဝက္ခာမိ၊ နော အနတ္ထသံဟိတေန၊ မေတ္ထစိတ္တော- မေတ္တာစိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ) ဝက္ခာမိ၊ ဒေါသန္တရော - ဒေါသစိတ်ရှိသည်၊ (အန္တရသဒ္ဓါ စိတ်ဟော) (ဟုတ္တာ) နော (ဝက္ခာမိ)၊ ဣတိ - ဤကား စောဒနာခြင်း၏ ဖြစ်တည်ရာဘုံတည်း၊ စပန - ထပ်၍ဆက်ဥူးအံ့၊ ဣမာယ စောဒနာယ-ဖြင့်၊ စောဒကေန-စောဒနာတတ်သော၊ ပုဂ္ဂလေန-သည်။ (ပတိ

ကာလေန, အကာလေန။ ။တပါးထည်းနေရာ၌ ခွင့်တောင်း၍ စောဒနာလျှင် သင့်လျော်သောအခါ၌ စောဒနာခြင်း မည်၏။ သံဃာအလယ်၌ဖြစ်စေ, ၂ ပါး ၃ ပါး ရိုက်၏ အလယ်၌ဖြစ်စေ, စာရေးတံ ယူရာအရပ်၌ ဖြစ်စေ, ယာဂုကို ယူရာအရပ်၌ ဖြစ်စေ, ကြံစည်စဉ်းစားရာ တန်ဆောင်းဝန်း၌ဖြစ်စေ, ဆွမ်းခံလမ်း၌ဖြစ်စေ, ရွာတွင်း ဆွမ်းစားစရပ်၌ဖြစ်စေ , အနည်းအပါးဝယ် ဒါယကာများ မိုင်း၍နေရာ အခါ၌ဖြစ်စေ စောဒနာလျှင် မသင့်လျော်သောအခါ၌ စောဒနာခြင်း မည်၏။

ဋ္ဌာတဗ္ဗိန္ဒဝါ)(အဟံ) ပရိသုဒ္ဓကာယသမာစာရော-ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်
 သော ကိုယ်အကျင့်ရှိသည်။ အမှီနခေါ-ဖြစ်သလော၊ ဣတိ အာဒိနာ, နယေ
 န-ဖြင့်၊ ဥပါလိပဉ္စကေ-၌၊ ဝုတ္တေသု-နံသော၊ ပန္နရသသု-နံသော၊ ဓမ္မေသု-
 တိ၌၊ ပတိဋ္ဌာတဗ္ဗိ-တည်ရာ၏၊ [ပန္နရသသရုပ်ကို ပရိဝါပါဠိတော် ဥပါလိ
 ပဉ္စကဉ္စရူ၊ ဒီကာ၌လည်း ပါ၏။] စုဒ္ဓိတဇကန-သည်။ သစ္စေစ-မှန်ကန်သော
 စကား၌၎င်း၊ အကုပ္ပေစ-အမျက်မထွက်ခြင်း၌၎င်း၊ ဒွိသု-နံသော၊ ဓမ္မေသု-
 တိ၌၊ ပတိဋ္ဌာတဗ္ဗိ-ရာ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ သိထိုက်၏။ [ဤသို့ ဣတိထည့်၍ သေယျ
 ထိဒံကို ပြန်အုပ်ပါ။]

အပ္ပေဝနာမပေစာဝေယျန္တိ- ကား၊ နံ ပုဂ္ဂလံ- ကို၊ ဣမမှာ သေဋ္ဌစရိ
 ယာ-၍ မြတ်သောအကျင့်မှာ အပိ ဝေ နာမ စာဝေယျံ-ရွှေ့လျောစေနိုင်တန်
 ရာ၏၊ အဟံ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ , ဣမမှာ မြဟ္မစရိယာ - ၍ မြတ်သောအကျင့်မှာ
 သစေ စာဝေယျံ-စေနိုင်အံ့၊ (ဝေသတိ) သာဓု-ကောင်းသည်။ အဿဝတ-
 ဖြစ်ရာလေစွ တကား၊ ဣတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန - ၍အလိုဖြင့်၊ အနုဒ္ဓိသေ
 ယျ-စွပ်စွဲဖျက်ဆီးအံ့၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ မြဟ္မ
 စရိယာ စာဝေယျန္တိ ဣမသေဝ-ပုဒ်၏သာလျှင်၊ ပရိယာယမတ္တိ-ပရိယာယ်
 မျှ ဖြစ်သောပုဒ်ကို၊ ဒေသေတံ , ဘိက္ခုဘာဝါ စာဝေယျန္တိ အာဒိ - စကား
 တော်ကို၊ ဝုတ္တံ၊ ခဏာဒိနိ-ခဏ အစရှိသောသဒ္ဓါတို့သည်။ သမယဝေဝစနာ
 နိ-သမယသဒ္ဓါ၏ ဝေဝုစ်ပရိယာယ် သဒ္ဓါတို့တည်း။ တံ ခဏံ၊ ပေ၊ ဝိတိဝတ္တေ
 တိ- ကား၊ တသ္မိံ ခဏေ - ထိုခဏသည်။ တသ္မိံ လယေ- ထိုလယသည်။ တသ္မိံ
 မုဟုဒတ္တ- ထိုမုဟုတ်သည်။ ဝိတိဝတ္တေ- လွန်လသော်၊ ဟိ- မှန်၊ ဣဒံ- ဤ တံ

သာဓု၊ ပေ၊ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ။ ဤဝါကျသည် “အပ္ပေဝ နာမ နံ” စသော ပါဠိ
 တော်၏ ဆိုလိုရင်း ဥဇုကတ္တကို ဖွင့်မြဲသော တပ္ပါကဒီကရဏဝါကျတည်း။ [“ဣတိ
 ဝုတ္တံ ဟောတိ, စကားရှိက, ဥဇုက” - နိယာမ်။] အပ္ပေဝနာမ - စသည်ကို အနက်
 ပေးရာ၌ကား “သံသယတ္တမိ အပ္ပေဝ, အပ္ပေဝနာမ နုတိစ” ဟူသော (၁၁၅၀)
 အဘိဓာန် အဗျယဝဂ်နှင့် အညီ သာသနာတော်မှ ရွှေ့လျောသွားအောင် စောဒနာ
 နိုင်မည်, မစောဒနာ နိုင်မည် မသေချာသော သံသယ အနက်ကိုသာ ပေးသင့်၏။
 ထို့ကြောင့် “အပိဝေနာမ စာဝေယျံ-ရွှေ့လျောစေနိုင်တန်ရာ၏” ဟု အနက်ပေးသည်။
 [မြဟ္မံ (သေဋ္ဌံ) + စရိယံ မြဟ္မစရိယံ၊ မြဟ္မာနံဝါ + စရိယံ မြဟ္မစရိယံ။]

ပရိယာယမတ္တိ ဒေသေတံ။ ။ ပါဠိတော်၌ “နံပုဂ္ဂလံ ဣမမှာ သေဋ္ဌစရိယာ” စသည်
 ဖြင့် မစွင့်ဘဲ မြဟ္မစရိယာပုဒ် တပုဒ်၏သာ ပရိယာယ် (စကားလွယ်) ဖြစ်သော “ဘိက္ခု
 ဘာဝါ, သမဏဓမ္မာ, သီလက္ခန္ဓာ (သီလအစုမှ) တပေါဂုဏာ (အကျင့်ဂုဏ်မှ)
 ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် မက္ကသဒ္ဓါဖြင့် “ပရိယာယမတ္တံ” ဟု မိန့်သည်။

ခဏံ အစရှိသောသဒ္ဒါသည်။ ဘုမ္မပုတ္တိယာ-သတ္တမီဝိဘတ် ရောက်လုလသော်၊ ဝါ-သတ္တမီအနက်၌၊ ဥပယောဂဝစနံ-ဒုတိယာဝိဘတ်ရှိသော သဒ္ဒါတည်း။ [ဘုမ္မပုတ္တိယာတိ - ဘုမ္မဝစနေ သမ္ပတ္တေ (တံ ခဏံစသည်၌ ဝီတိဝတ္ထေနှင့် သဒ္ဒါနေတူအောင် သတ္တမီဝိဘတ် ရောက်ထိုက်လျက် မရောက်ဘဲ) ဘုမ္မတ္ထေ ဣဒံ ဥပယောဂဝစနံတိ ဝုတ္တိံ ဟောတိ။]

သမနုဂ္ဂါဟိယမာနနိဒ္ဒေသေ - ၌၊ ယေန၊ပေ၊ဟောတီတိ-ကား၊ စတူသု နံသော၊ ပါရာဇိကဝတ္ထု၊သု-တို့တွင်၊ [မေထုနိဝိစခြင်းစသော ပါရာဇိကဝတ္ထု တို့တွင်။] ယေနဝတ္ထုနာ-ဖြင့်၊ စောဒကေန-သည်၊ စုဒိတကော-သည်၊ ဝါ-ကို၊ အနုဒ္ဓံသိတော - အပ်သည်၊ အဘိဘူတော၊ အဇ္ဈောတ္ထဋေ - လွှမ်းမိုး အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ တသ္မိံဝတ္ထုသ္မိံ သမနုဂ္ဂါဟိယမာနောတိ-ကား၊ စောဒ ကေန-သည်၊ တသ္မိံ ဝုတ္တဝတ္ထုသ္မိံ - ထို ဆိုပြီးအပ်သော ပါရာဇိကဝတ္ထု၌၊ သော စောဒကော-ထို စောဒကပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝါ-ကို၊ အနုဝိဇ္ဇကေန-မေးစီ စစ်တတ်သော ဝိနည်းမိုရ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကိံတေ၊ပေ၊ ဒိဋ္ဌန္တိအာဒိနာ-သော၊ နယေန- ဖြင့်၊ အနုဝိဇ္ဇယမာနော - စစ်ဆေး မေးမြန်းအပ်သော်၊ ဝိမံသိယ မာနော- စုံစမ်းအပ်သော်၊ ဥပပရိက္ခိယမာနော - နှိုင်းချိန်အပ်သော်၊ ဝါ- နှိုင်းချိန်အပ်သော၊ (သော စောဒကော-သည်။) [တေ-သည်၊ ကိံ-ကို၊ ဒိဋ္ဌိ- သနည်း၊ ကိန္တိ - အဘယ်သို့လျှင်၊ တေ ဒိဋ္ဌိ။] အသမနုဂ္ဂါဟိယမာနိဒ္ဒေသေ- ၌၊ နကေနစိ ဝုစ္စမာနောတိ - ကား၊ အနုဝိဇ္ဇကေနဝါ - သည်သော်၎င်း၊ အညေန-သော၊ ကေနစိဝါ-တစုံတယောက်သည်သော်၎င်း၊ အဝုစ္စမာနော- မပြောဆိုအပ်ဘဲ။

စ-ဆက်၊ဒိန္နံ-နံသော၊တေသံ မာတိကာပဒါနံ-(သမနုဂ္ဂါဟိယမာနော၊ အသမနုဂ္ဂါဟိယမာနော ဟူသော) ဤ မာတိကာပုဒ်တို့၏၊ ပရတော - ၌၊ ဘိက္ခု၊စ ဒေါသံ ပတိဋ္ဌာတီတိ ဣမိနာ - ဟူသော ဤဝါကျနှင့်၊ သမ္ပန္နော- ပုဒ်တို့၏ စပ်ခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ [“သမနုဂ္ဂါဟိယမာနော၊ အသမနုဂ္ဂါ ဟိယမာနော ” ဟူသော ပဌမန္တမာတိကာ ၊ ပုဒ်သည် အကြား၌ရှိသော “ အမူလကဉ္စေဝ တံအဓိကရဏံ ဟောတိ ” ဟူသော ဝါကျ၌ စပ်၍မဖြစ်၊ “ ဘိက္ခု၊စ ဒေါ သံ ပတိဋ္ဌာတိ ” ဝယ် “ ဘိက္ခု ” ဟူသော ပဌမန္တနှင့်စပ်၍ “ ပတိဋ္ဌာတိ ” ဟူသော ကတ္တ ့ဟောကြိယာ၌သာ စပ်ဆိုက်ရမည် - ဟူလို။] ဟိ-မှန်၊ ဣဒံ-ဤအနက်သည်။ ဝါ-ကို၊ ဝုတ္တိံ ဟောတိ၊(ကိံ ဝုတ္တိံ ဟောတိ။) ဝေ - ဤသို့၊ သမနုဂ္ဂါဟိယမာနောဝါ - စစ်ဆေးမေးမြန်း စုံစမ်းအပ်သော် ၎င်း၊ ဝါ-သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ အသမနုဂ္ဂါဟိယမာနောဝါ-သော်၎င်း၊

ဝါ-သော၊ ဘိက္ခုစ-သည်လည်း၊ ဒေါသံ-အပြစ်ကို၊ ပတိဋ္ဌာတိ-စွဲ၍တည်ရ
 တော့၏၊ ပဋိစ္စ-စွဲ၍၊ တိဋ္ဌတိ-တည်ရတော့၏၊ ပဋိဇာနာတိ-ဝန်ခံရတော့၏၊
 သံဃာဒိသေသော(ဟောတိ)၊ ဣတိ (ဝုတ္တံ ဟောတိ)၊ ဣဒ္ဓန္တ-ဤစကားကို
 လည်း[တတော အပရေန သမယေန၊ပေ၊ဘိက္ခုစ ဒေါသံ ပတိဋ္ဌာတိဟူသော
 စကားကိုလည်း၊] အမူလကဘာဝဿ- ၏၊ ပါကုဋကောလဒဿနတ္ထမေဝ-
 ထင်ရှားရာကာလကို ပြတော်မူခြင်းအကျိုးငှါသာ၊ ဝုတ္တံ - ပြီ၊ အာပတ္တိံ ပန-
 သို့ကား၊ အနန္တသိတက္ခဏေယေဝ - စွပ်စွဲအပ်ရာ နေ၍ပင်၊ အာပတ္တိတိ-၏၊
 [ဤဝါကျ၏ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပါယ်ကို ပါတိမောက်ဘာသာဒီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ဣဒါနိ-၌၊ အမူလကဉ္စေပေ၊ ဟောတိတိ ဧတ္ထ-၌၊ ယသ္မာ, အမူလက
 လက္ခဏံ-အမူလက လက္ခဏာကို ပုဗ္ဗေ-၌၊ ဝုတ္တံ၊ [“ အမူလကေန ပါရာဇိ
 ကေန ” ဟူသော ပါဠိတော်၏ ပဒဘာဇနီ၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီ - ဟူလို၊]
 တသ္မာ , တံ - ထို အမူလက လက္ခဏာကို၊ အဝတွာ - ဟောတော်မမူဘဲ၊
 အပုဗ္ဗမေဝ-ရှေ့မဟုတ်သော အဓိကရဏ ပုဒ်ကိုသာလျှင်၊ (အသစ်ဖြစ်သော
 အဓိကရဏပုဒ်ကိုသာလျှင်) ဒေသေတုံ, အဓိကရဏံ န-မာတိ အာဒိ-ပါဠိ
 ရပ်ကို၊ အာဟ၊တတ္ထ-ထိုအဓိကရဏံနာမအစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ယသ္မာ အဓိ
 ကရဏံ-အဓိကရဏ်းသည်၊ အဓိကရဏဋ္ဌေန-အဓိ ကရဏ၏ အနက်အားဖြင့်၊
 ဧကံ - တမျိုးထည်းသည်၊ (သမာနံ)ဝိ, ဝတ္ထုဝသေန-ဝတ္ထု၏ အစွမ်းဖြင့်၊
 နာနာ- ကွဲပြားသည်၊ ဟောတိ၊ တေန-ကြောင့်၊ အဿ-ထို အဓိကရဏ်း၏၊
 တံ နာနတ္ထံ-ထို ကွဲပြားသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဒေသေတုံ, စတ္တာရိ၊ပေ၊ အာဒိ-
 ကို၊ အာဟ၊ ပန- ပရိဟာရပက္ခမှတပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဉ်းအံ့၊ ယေန-
 အကြပ် အဓိကရဏ၏ အနက်အားဖြင့်၊ ဧတံ- ဤ အဓိကရဏ်းသည်၊ ဧကံ-
 သည်၊ ဟောတိ-၏၊သော အဓိကရဏဋ္ဌော-ထိုအဓိကရဏ၏ အနက်ဟူသည်၊
 ကော-နည်း၊ ဣတိ-ဤကားအမေးတည်း၊ သမထေဟိ-သမထတို့သည်၊ အဓိ
 ကရဏီယတာ - စွဲ၍ ပြုအပ်, ငြိမ်းစေအပ်သည်၏ အဖြစ်တည်း၊ တသ္မာ, ယံ-

သမထေဟိ အဓိကရဏီယတာ ။ ။ ဤပါဠိကိုထောက်၍ “ အဓိကရိယတေ-
 သမထတို့သည် စွဲ၍ပြုအပ် (ပြုထိုက်) ၏၊ ဝါ-သမထတို့သည် ငြိမ်းစေအပ် (ငြိမ်းစေ
 ထိုက်) ၏၊ ဣတိ အဓိကရဏံ” ဟု ကမ္မသာဓိပြု၊ “ယံ အဓိကိစ္စ” စသော ပါဠိဖြင့်လည်း
 ကမ္မသာဓနကိုပင်ပြသည်၊ ဘာကြောင့်နည်း.... “ယံ” ဟူသော ကံပုဒ်၏အနက်ကိုပင်
 အရကောက်ရသောကြောင့်တည်း။ [အဓိကရဏဋ္ဌေနာတိ အဓိကာတဗ္ဗဋ္ဌေန(သဗ္ဗတ္ထ)၊
 သမထေဟိ ဝပသမေတဗ္ဗဋ္ဌေနာတိ အတ္ထော (အဓိပ္ပါယ်တ္ထ) ၊ ယံ အဓိကိစ္စာတိ အာဒိနာ
 အဓိကရဏသဒ္ဓဿ ကမ္မသာဓနတာ ဝုတ္တု၊-ဝိမတိ။]

အကြင် ဝိဝါဒ စသည်ကို၊ အဓိကိစ္စ-စွဲ၍၊ အာရဗ္ဗ - အကြောင်းပြု၍၊ ပဋိစ္စ-
ရှေးရှုရောက်၍၊ သန္ဓာယ - ၍၊ သဏော- တို့သည်၊ ဝတ္တန္တိ- ကုန်၏၊ တံ-ထို
ဝိဝါဒစသည်ကို၊ အဓိကရဏန္တိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။

ပန- ဝါဒန္တရကား၊ အဋ္ဌကထာသု- ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌၊ ဝုတ္တံ၊ (ကိံ)၊
ကေစိ - အချို့ ဆရာတို့သည်၊ ဝါဟံ- စိတ်ဖြင့် စောဒနာမှုကို ယူခြင်းကို၊ အဓိ
ကရဏန္တိ-ဟူ၍၊ ဝဒန္တိ၊ ကေစိ၊ စေတနံ-စောဒနာအံ့ဟု ဖြစ်သောစေတနာကို၊
(အဓိကရဏန္တိ ဝဒန္တိ)၊ ကေစိ ، အက္ခန္တိ - စုဒ္ဓိတကအပေါ်၌ ဖြစ်သော
သည်းမခံနိုင်ခြင်းကို၊ (အဓိကရဏန္တိ ဝဒန္တိ)၊ ကေစိ၊ ဝေါဟာရံ-စောဒနာ
သောအားဖြင့် ပြောဆိုခြင်းကို၊ (အဓိကရဏန္တိ ဝဒန္တိ)၊ ကေစိ၊ ပဏ္ဏတ္ထိံ -
စောဒနာသော အားဖြင့်ဖြစ်သော အမည်ပညတ်ကို၊(အဓိကရဏန္တိ ဝဒန္တိ)၊
ဣတိ(ဝုတ္တံ)၊ ပုန ဝေံ ဝိစာရိတံ၊ (ကိံ)၊ ဝါဟော-သည်၊ အဓိကရဏံ-သည်၊
ယဒိ (ဟောတိ၊ ဝေံသတိ) ဧကော-တပါးသော ရဟန်းသည်၊ အတ္တာဒါနံ-
မိမိသည် ယူအပ်သော(ဝါဟဟူသော) အဓိကရဏ်းကို၊ ဝဟေတွာ, သဘာ
ဝေန- သဘောတူသော၊ ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ, မန္တယမာနော- တိုင်ပင်လသော်၊
တတ္ထ-ထိုအဓိကရဏ်း၌၊ အာဒီနဝံ ဒိသ္မာ(ကိုယ်တော်ကသူ့ ကို စောဒနာလျှင်
သူကလဲ ကိုယ်တော်၏အပြစ်ကို ဖော်မ္မာပေါ့ စသည်ဖြင့် ပြောသောကြောင့်
မိမိအပေါ်ရောက်မည့် အပြစ်ကိုမြင်၍၊) ပုန, စဇတိ - ဝါဟကို စွန့်လိုက်အံ့၊
တဿ - ထို ရဟန်း၏၊ တံ အဓိကရဏံ -ထိုဝါဟအဓိကရဏ်းသည်၊ သမထ
ပုတ္တံ- ငြိမ်းခြင်းသို့ရောက်သည်၊ ဘဝိဿတိ - လတံ၊ စေတနာ- သည်၊ အဓိ

တနည်း။ ။“အဓိကယိရန္တိ ဧတ္ထာတိ အဓိကရဏံ၊ ဧက အဓိကယိရန္တိ၊ သမထာ၊
ကတံ အဓိကယိရန္တိ၊ သမထဝသေန၊” - သာရတ္ထနှင့် ကင်္ခါဒိကာ၊ ဧတ္ထ - ၍ ဝိဝါဒ
စသည်၌၊ သမထာ-သမထတို့သည်၊ အဓိကယိရန္တိ- (ငြိမ်းစေသောအားဖြင့်) တည်ကြ
ကုန်၏၊ ဣတိ - ထိုသို့ သမထတို့၏ တည်ရာ၏အခြေကြောင့်၊ အဓိကရဏံ - မည်၏၊
ဤနည်းကား အဋ္ဌကထာနည်းမှ တမျိုးဖွင့်သော ဒီကာနည်းတည်း၊ ကယိရန္တိ - ဟု
ကတ္တားပုဒ်ရှိမှ “ကေ”ဟူသော ပဌမန္တကတ္တားနှင့် လိုက်ရောမည်၊ “အဓိကရဏာနိ
သမေန္တိတိ သမထာ”ဟု ပြု။]

ဝါဟံ စသည်။ ။ဝါဟန္တိ အသုက္ကံ စောဒေဿာဒီတိ မနသာ စောဒနာယ ဝဟ
ဏံ၊ မစောဒနာသေးမီ စိတ်ကူးထားခြင်း - ဟုလို၊ “ဝဟဏံ ဝါဟော” ဟု ပြု၊ စေတ
နန္တိ စောဒေဿာဒီတိ ပဥ္ဇန္တစေတနံ၊ အက္ခန္တိ တိ စုဒ္ဓိတကေ ပဥ္ဇန္တံ အက္ခန္တိ၊ ဝေါဟာ
ရန္တိ စောဒနာဝသပုဝတ္ထဝစနံ၊ ပဏ္ဏတ္ထိန္တိ စောဒနာဝသပုဝတ္ထ နာမပဏ္ဏတ္ထိံ။ [“ဝေါ
ဟာရ”အရ ပြောဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဒ္ဓါကိုယူ၍ “ပဏ္ဏတ္ထိ” အရ ထိုသို့ ပြောဆို
ရာ၌ နာမည်ဖြစ်သော ပညတ္ထိသဒ္ဓကို ယူ။]

ကရဏံ ယဒိ (ဟောတိ၊ ဝေသတိ) ဣဒံအတ္တာဒါနံ = ကို၊ ဂဏှာမိ - အံ၊
 ဣတိ-သို့၊ ဥပ္ပန္နာ-သော၊ စေတနာ-စေတနာသည်၊ နိရုဇ္ဈတိ- အလိုအလျှောက်
 ချုပ်ပျော်၏။ (တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ တံအဓိကရဏံ-ထိုစေတနာအဓိကရုဏ်း
 သည်၊ သမထပ္ပတ္တံ ဘဝိဿတိ)၊ အက္ခန္တိ-သည်၊ အဓိကရဏံ ယဒိ (ဟောတိ၊
 ဝေသတိ) အက္ခန္တိယာ-သည်းမခံနိုင်ခြင်းကြောင့်၊ အတ္တာဒါနံ၊ ဂဟေတွာပိ-
 ပြီး၍လည်း၊ အပရဘာဂေ ဝိနိစ္ဆယံ အလဘမာနော (ဟုတွာ) ဝါ- သော်
 ၎င်း၊ ခမာပိတော - စုဒ္ဓိတကက သည်းခံစေအပ်သည်၊ ဝါ- တောင်းပန်အပ်
 သည်၊ (ဟုတွာ) ဝါ- သော်၎င်း၊ စတိ-အက္ခန္တိကိုစွန့်လိုက်အံ့၊ (တဿ- ၏၊
 တံ အဓိကရဏံ- ထိုအက္ခန္တိ အဓိကရုဏ်းသည်၊ သမထပ္ပတ္တံ ဘဝိဿတိ)၊
 ဝေါဟာရော-သည်၊ အဓိကရဏံ ယဒိ (ဟောတိ၊ ဝေသတိ) ကထေန္တော-
 ပြောဆိုလျက်၊ အာဟိဏ္ဏိတွာ- လှည့်လည်ပြီး၍၊ အပရဘာဂေ၊ တုဏှိ- ဆိတ်
 ဆိတ်၊ နိရဝေါ-အသံမရှိသည်၊ ဟောတိ-အံ့၊ ဝေ-ဤသို့ဖြစ်လသော်၊ အဿ-
 ထိုရဟန်း၏၊ တံ အဓိကရဏံ- ထို ဝေါဟာရဓိကရုဏ်းသည်၊ သမထပ္ပတ္တံ
 ဘဝိဿတိ၊ တသ္မာ၊ ပဏ္ဏတ္တိ-သည်၊ အဓိကရဏံ-တည်း၊ ဣတိ (ဝိစာရိတံ)။

ပန- ထိုသို့ပင် စိစစ်အပ်ပြီးပါသော်လည်း၊ တံ တေ-ထို ပဏ္ဏတ္တိ အဓိကရ
 ဏံ ဟူသောစကားသည်၊ မေထုနဓမ္မ ပါရာဇိကာပတ္တိပေ၊ တဗ္ဘာဂိယန္တိစ-
 ဟူသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ၊ ပေ၊ အဗျာကတန္တိစ - ဟူသည်
 လည်းဖြစ်သော၊ ဝေမာဒိဟိ-ဤသို့အစရှိသောပါဠိရပ်တို့နှင့်၊ ဝိရုဇ္ဈတိ- ဆန့်
 ကျင်၏၊ [မေထုနဓမ္မ ပါရာဇိကာပတ္တိ-မေထုနဓမ္မ ပါရာဇိကအာပတ်သည်၊
 မေထုနဓမ္မ ပါရာဇိကာပတ္တိယာ-၏၊ တဗ္ဘာဂိယာ-ထို မေထုနဓမ္မ ပါရာဇိက
 အာပတ်ဟူသော အဘိရှိသည်၊ ဝါ-အဘိရှိပါဝင်သည်၊ (ဟောတိ) ပေ၊ ဝေ-
 လျှင်၊ အာပတ္တာဓိကရဏံ- သည်၊ အာပတ္တာဓိကရဏဿ - ၏၊ တဗ္ဘာဂိယံ-
 ထို အာပတ္တာဓိကရုဏ်း ဟူသော အဘိရှိသည်၊ ဝါ - အဘိရှိ ပါဝင်သည်။

တံ ပနေတံ၊ ပေ၊ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ ။ “ပဏ္ဏတ္တိ အဓိကရဏံ” ဟူသော ရှေးအဋ္ဌကထာ
 အဆုံးအဖြတ်၏ မသင့်ကြောင်းကို ပြလိုသောကြောင့် “ တံ ပနေတံ၊ ပေ၊ ဝိရုဇ္ဈတိ ” ဟု
 မိန့်၊ “ အာပတ္တာဓိကရဏံ အာပတ္တာဓိကရဏဿ တဗ္ဘာဂိယံ ” ဟူသော ဒုတိယ ဒုဋ္ဌ
 ဒေါသ ပါဠိတော်စကားရပ်၌ “ အာပတ် တည်ဟူသော အဓိကရုဏ်းသည် အာပတ်
 တည်းဟူသော အဓိကရုဏ်း၌ ပါဝင်၏ ” ဟုဟောတော်မူ၏၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌လာသော
 မေထုနဓမ္မ ပါရာဇိကအာပတ်လည်း ပညတ် မဟုတ်၊ အကုသိုလ် ပရမတ်လည်း
 ဟုတ် - အာပတ္တာဓိကရုဏ်းလည်း ဟုတ်၏၊ အဓိကရုဏ်းကို ပဏ္ဏတ္တိ (ပညတ်) ဟု
 ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် ထိုပါဠိတော်နှင့် ဆန့်ကျင်သည်။

(ဟောတိ)၊ ဝိဝါဒါဒိကရဏံ-သည်။ သိယာ-အချို့ ကား၊ ကုသလံ-ကုသိုလ် တည်း၊ ပေသိယာ- ကား၊ အဗျာကတံ-တည်း။] ဟိ- မှန်၊ တေ-ထို စိစစ်ကြ သော ရှေး အဋ္ဌကထာဆရာ တို့သည်၊ ပဏ္ဏတ္တိယာ - ပညတ်၏၊ ကုသလာဒိ ဘာဝံ - ကို၊ န ဣစ္ဆန္တိ၊ စ - ဆက်၊ အမူလကေန ပါရာဇိကေန ဓမ္မေနာတိ ဣတ္ထေ - ဤပါဠိ၌၊ အာဂတော- သော၊ ပါရာဇိကဓမ္မော- ပါရာဇိကအာပတ် သည်၊ ပဏ္ဏတ္တိနာမ- ပညတ်မည်သည်၊ န ဟောတိ- မဟုတ်၊ ကသ္မာ, အစ္စန္တ အကုသလတ္တာ- စင်စစ်အကုသိုလ်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဟိ-မှန်၊ အာပတ္တာ ပေ၊ အဗျာကတန္တိ - ဟူသော၊ တေံ (သုတ္တံ)-ကို၊ (ဘဂဝတာပိ ဝုတ္တံ)၊ စ- ဆက်၊ အမူလကေန ပါရာဇိကေနာတိ ဣတ္ထေ - ၌၊ အမူလကံ - သော၊ ယံ တေံ ပါရာဇိကံ-ကို၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ- ညွှန်ပြတော်မူအပ်ပြီ၊ တဿေဝ- ထို အမူလက ပါရာဇိက၏ပင်၊ အမူလကဉ္စေဝ တံ အဓိကရဏံ ဟောတိတိ-ဟူသော၊ အယံ ပဋိနိဒ္ဒေသော - ဤ ပဋိနိဒ္ဒေသသည်၊ (ဤ ထပ်မံ၍ ညွှန်ပြကြောင်း စကား သည်၊ ဟောတိ)၊ ပဏ္ဏတ္တိယာ- ၏၊ (ပဋိနိဒ္ဒေသော) န (ဟောတိ)- မဟုတ်၊ ဟိ-မှန်၊ အညံ- အခြားသောတရားကို၊ နိဒ္ဒိသိတွာ-၍၊ အညံ- ကို၊ န ပဋိနိဒ္ဒိ သတိ - တဖန် မညွှန်ပြ။

ပန- ဆက်၊ ယသ္မာ, ယာယ ပဏ္ဏတ္တိယာ - ဖြင့်၎င်း၊ ယေန အဘိလာပေ န- အကြင် ပြောဆိုအပ်သော စကားဖြင့်၎င်း၊ စောဒကေန - သည်၊ သော ပုဂ္ဂလော - ကို၊ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ အဇ္ဈာပန္နောတိ- ဟူ၍၊ ပညတ္တော- ပညတ်

ဝိဝါဒါဒိကရဏံ၊ ပေ၊ သိယာ အဗျာကတံ။ ။ သမထက္ကန္တကပါဠိတော်တည်း၊ ထိုပါဠိတော်၌ အဓိကရဏ်းကို “ကုသိုလ် အကုသိုလ် အဗျာကတ ” ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ ပညတ် ဟု ဆုံးဖြတ်ကြသော ထို ရှေးအဋ္ဌကထာ ဆရာတို့သည် ပညတ်ကို ကုသိုလ် အကုသိုလ် အဗျာကတဟု မဆိုလိုကြ၊ ထို့ကြောင့် “အဓိကရဏ်းကို ပညတ်ဟု ဆုံးဖြတ် ခြင်းသည် သမထက္ကန္တကပါဠိတော်နှင့်လည်း ဆန့်ကျင်သည်” ဟူလို၊

ယဉ္ဇေတံ၊ ပေ၊ ပဋိနိဒ္ဒိသတိ။ ။ ရှေးဦးစွာ ညွှန်ပြအပ်သောစကားကို နိဒ္ဒေသ . နောက်ထပ် ညွှန်ပြအပ်သော စကားကို ပဋိနိဒ္ဒေသဟု ခွဲခြားထားပါ။ ထို နိဒ္ဒေသနှင့် ပဋိနိဒ္ဒေသသည် စကားဆိုပုံချင်း ကွဲပြားသော်လည်း အနက် အသားကျမှာ ထပ်တူ ကျခြစ်တည်း၊ နိဒ္ဒေသက တမျိုးပြု၍ ပဋိနိဒ္ဒေသက အခြားတမျိုး ပြသည်ဟု တယ်အခါမှ မရှိသင့်၊ ဤ သိက္ခာပုဒ်၌လည်း “အမူလကေန ပါရာဇိကေန ဓမ္မေန အနုဒ္ဓိသေယျ” ဟု နိဒ္ဒေသအဖြစ်ဖြင့် ပြခဲ့သော အမူလက ပါရာဇိကကိုပင် “အမူလကဉ္စေဝ တံ အဓိကရဏံ ဟောတိ” ဟု အဓိကရဏနာမည်ဖြင့် ပဋိနိဒ္ဒေသပြု၏၊ ဤ နိဒ္ဒေသ-ပဋိနိဒ္ဒေသ ၊ မျိုး ကိုထေခံ၍လည်း အဓိကရဏ်း ဟူသည် ပညတ်မဟုတ်၊ ဤသိက္ခာပုဒ်အတွက် ဆိုလျှင် “ပါရာဇိကဓမ္မ (အကုသိုလ်) သာ ဖြစ်၏” ဟု သိသင့်သည်။

အပ်ပြီ၊ ပါရာဇိက သင်္ခါတဿ- သော၊ အဓိကရဏဿ-၏၊ အမူလကတ္တာ-
 ကြောင့်၊ သာပိ ပညတ္တိ - ထို ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ အဇ္ဈာပန္နောဟူသော ပညတ်
 သည်လည်း၊ အမူလိကာ , ဟောတိ - ၏၊ အဓိကရဏေ - အဓိကရုဏ်း၌၊
 ပဝတ္တတ္တာ- ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဓိကရဏံ- အဓိကရဏမည်သည်
 လည်း၊ ဟောတိ- ၏၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ ဣမိနာ ပရိယာယေန- ဖြင့်၊ ပဏ္ဏတ္တိ-
 သည်၊ အဓိကရဏံ-တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ ယူလသော်၊ ယုဇ္ဇေယျ-ရာ၏။

ဝါ - တနည်း၊ ယသ္မာ, အမူလကံ နာမ- အမူလကမည်သော၊ ယံ အဓိ
 ကရဏံ - သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တံ - သည်၊ သဘာဝတော- အစစ်အမှန် အနက်
 အားဖြင့်၊ နတ္ထိ၊ ပညတ္တိမတ္ထမေဝ - အဓိကရဏဟူသော နာမည် ပညတ်မျှ
 သည်သာ၊ အတ္ထိ၊ တသ္မာပိ, ပဏ္ဏတ္တိ-သည်၊ အဓိကရဏံ- တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့
 ယူလသော်၊ ယုဇ္ဇေယျ၊ တစ္ဆ-ထို ပညတ်၏ အဓိကရုဏ်းအဖြစ်သည်လည်း၊
 ဣမေဝ- ဤ သိက္ခာပုဒ်၌သာ၊ (ယုဇ္ဇတိ)၊ သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံသော သိက္ခာပုဒ်

ယသ္မာ ပန၊ ၁၀၊ ယုဇ္ဇေယျ။ ။ ဤစကားသည် ရှေးအဋ္ဌကထာဆရာတို့၏ အဆုံး
 အဖြတ်၌ သင့်မြတ်နိုင်သောနည်းကို ပြသောစကားတည်း၊ စောဒကပုဂ္ဂိုလ်က စုဒ္ဒိတက
 ကို “ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ အဇ္ဈာပန္နော - ပါရာဇိကကျသော ပုဂ္ဂိုလ်” ဟု ခေါ်ဆိုပညတ်
 ထား၏၊ (ဤကား ပဏ္ဏတ္တိတည်း၊) ပါရာဇိကအာပတ် ဟူသော အဓိကရုဏ်းက
 အမူလက (အခြေအမြစ်မရှိ) ဖြစ်သောကြောင့် ထိုပညတ်လည်း အခြေအမြစ်မရှိ၊ ထို
 ပညတ်သည် အာပတ်ဟူသော အဓိကရုဏ်း၌ ဖြစ်သောကြောင့် (ပညတ်၏ တည်ရာ
 ဌာနဖြစ်သော အာပတ်၏ အဓိကရဏအမည်ကို ပညတ်ပေါ် တင်စား၍ မဉ္ဇာ ဥက္ကဋ္ဌိ
 ကရောန္တိ - ကဲ့သို့ ဌာနပစ္စရာအားဖြင့်) အဓိကရဏလည်း မည်၏၊ ဤသို့ ယုလျှင်
 ပညတ်ကို အဓိကရုဏ်းဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် သင့်စရာရှိသေး၏။ [ယာယ ပဏ္ဏတ္တိယာ
 တိ-နာမပညတ္တိံ (ပါရာဇိကစသော နာမည်ပညတ်ကို) သန္ဓာယ ဝဒတိ၊ အဘိလာပေ
 နာတိ-တသေဝ ဝေဝစနံ။]

ယသ္မာ ဝါ၊ ၁၀၊ ယုဇ္ဇေယျ။ ။ ရှေးအဋ္ဌကထာ ဆရာတို့၏ ဝါဒ၌ ဖြစ်သင့်ဘွယ်
 အနက်တမျိုးကို ပြလို၍ “ယသ္မာဝါ” စသည်မိန့်၊ [ဝိမတိ၌ ရှေးနည်းဖြင့် နာမည်ပညတ်
 ကို ပြ၍ ဤနည်းဖြင့် အတ္ထပညတ်ကို ပြသည် ဟု ခွဲ၏။] အခြေအမြစ်မရှိဘဲ စောဒနာ
 ရာ၌ “အမူလကအဓိကရဏ” ဟု ခေါ်ဘို့ရန် “ပါရာဇိကအာပတ်” ဟူသော အနက်မှန်
 မရှိ၊ စောဒကပုဂ္ဂိုလ်ပြောဆိုအပ်သော (ပါရာဇိက-ဟူသော) နာမည်ပညတ်နက်သာ
 ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် ပညတ်ကို အဓိကရဏ ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် ဤနည်းအားဖြင့်လည်း
 သင့်စရာရှိသည် - ဟူလို၊ [ယသ္မာ အမူလကေန စောဒေန္တော (စောဒနာသူသည်)
 စုဒ္ဒိတကေ ပုဂ္ဂလေ တံအဓိကရဏံ (ထိုအာပတ်ဟူသော အဓိကရုဏ်းသည်) နတ္ထိတိ
 သလ္လက္ခေတိ (မှတ်သိ၏)၊ တသ္မာ တဿ (ထိုစောဒက၏) ဝစနံ အဘိဓေယျသုညံ
 (ဟောနက်မှ ကင်းဆိတ်၏၊ အနက်မရှိ)၊ ဣတိ အာဟ-သဘာဝတော နတ္ထိတိ။]

တို့၌၊ န(ယုဇ္ဇတိ)၊ ဟိ-မှန်၊ ဝိဝါဒါဒိနံ-တို့၏၊ ပဏ္ဏတ္ထိ-သည်။ အဓိကရဏဋ္ဌော-
 အဓိကရဏအနက်သည်။ န-မဖြစ်နိုင်၊ [အဓိကရဏံဟုရှိသည်ကား မကောင်း၊
 ယောဇနာအတိုင်း “အဓိကရဏဋ္ဌော” ဟု ပါဠိမှန်ရှိစေ။] ပန-အနွယ်ကား၊
 တေသံ - ထို ဝိဝါဒစသည်တို့၏၊ အဓိကရဏဋ္ဌော- အဓိကရဏဋ္ဌ ဟူသည်။
 ပုဗ္ဗေ - ၌၊ ဝုတ္တ ယမထေဟိ - ဆိုအပ်ပြီးသော သမထတို့သည်။ အဓိကရဏီ
 ယတာ - ငြိမ်းစေအပ်သည်၏ အဖြစ်တည်း၊ ဣတိ - သို့၊ ဣမိနာ အဓိကရဏ
 ဋ္ဌေန-ဤသမထတို့သည် ငြိမ်းစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်အားဖြင့်၊
 (အဓိကရဏဋ္ဌံ စပ်။) ဣမ- ဤလောက၌၊ ကေစ္စော- သော၊ ဝိဝါဒေါ-
 ငြင်းခုံနိခြင်းသည်။ ဝိဝါဒေါစေဝ - ဝိဝါဒလည်း မည်၏၊ အဓိကရဏဋ္ဌ- ဏ
 လည်း မည်၏၊ ဣတိ-ကြောင့် ဝိဝါဒါဓိကရဏံ-ဏ မည်၏၊ [“ဣဓေကစ္စော”
 ၌ ကေစ္စော ဟူသော စကားဖြင့် သားအမိတို့ ငြင်းခုံကြခြင်း စသည်ကို အဓိ
 ကရဏမခေါ်ဟု ပြ၏၊ ဘာကြောင့်နည်း.... သမထတို့ဖြင့် ငြိမ်းစေရခြင်း မရှိ
 သောကြောင့်တည်း။] သေသေသုဝိ-ဝိဝါဒါဓိကရဏ်းမှကြွင်းသော အနုဝါဒါ
 ဓိကရဏ်း အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ သေနယော - တည်း။

တတ္ထ-ထိုလေးပါးသော အဓိကရဏ်းတို့တွင်၊ ဣမ-ဤသာသနာတော်၌၊
 ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဓမ္မောတိဝါ-ဓမ္မဟူ၍သော်၎င်း၊ အဓမ္မောတိဝါ-ဟူ၍သော်
 ၎င်း၊ ဝိဝဒန္တိ-ငြင်းခုံကြကုန်၏၊ ဣတိ ဝေ-သို့၊ အဋ္ဌာရသ-န်သော၊ ဘေဒ
 ကရဝတ္ထုနိ - သံဃာကွဲပြားခြင်းကို ပြုတတ်သော အကြောင်း ဝတ္ထုတို့ကို၊

တဉ္စ ခေါ၊ ပေ၊ န သဗ္ဗတ္ထ။ ။ ပညတ်ကို အဓိကရဏ ဟု အစစ်အမှန်အားဖြင့်
 ခေါ်၍မဖြစ်၊ ပြခဲ့သော ဌာနပစာ ပရိယာယ်အားဖြင့်၎င်း၊ နာမည်ပညတ်မျှသာ ရှိခြင်း
 ဟူသော ပရိယာယ်အားဖြင့်၎င်း၊ ပညတ်ကို အဓိကရဏဟု ခေါ်ရသည်။ ထိုသို့ ခေါ်ဆို
 ခြင်းလည်း ဤသိက္ခာပုဒ်တနေရာ၌သာ ဖြစ်နိုင်၏၊ အဓိကရဏ ဟု လာသမျှ ပါဠိရပ်၌
 မဖြစ်နိုင်၊ ဘာကြောင့်နည်း.... ဝိဝါဒဟူသည် ငြင်းခုံခြင်း စကားခြင် ပရမတ်၊ အနု
 ဝါဒလည်း စွပ်စွဲပြောဆိုမှု စကားခြင် ပရမတ်ပင်၊ ကိစ္စာဓိကရဏ်းလည်း ကံပြုခြင်း
 (ကမ္မဝါစာ ရွတ်ခြင်း) စသော စကားခြင် ပရမတ်ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

အဋ္ဌာရသ ဘေဒကရ ဝတ္ထုနိ ။ ။ ဤစကားသည် ဘေဒကရ ဝတ္ထုတို့ကို
 မှတ်သားသောလက္ခဏာစကားတည်း၊ ၁၀ ပါးလုံးကို မှီမှ မဟုတ်၊ ၁၀ ပါးထည်းက
 တပါးပါးကိုမှီလျှင် အဋ္ဌာရသ ဘေဒကရဝတ္ထုကို မှီသည်ဟုပင် ဆိုရသည်။ အဋ္ဌာရသ
 ဘေဒကရဝတ္ထုနိကို အပေါင်းနာမည်တပ်ထားသော ကေဒေယျူပစာ စကားဟု မှတ်
 ပါ-ဟုလို၊ ဥပမာ- “ယဒိ ဣမေ ဗျာမိတာ ဘဝေယျု၊ ဒါတဗ္ဗ မိဒမေဉသမံ” ဟူရာ၌
 အားလုံး အနာရောဂါရှိမှ ဤဆေးကိုပေးရမည် မဟုတ်၊ တဋ္ဌယာဉ်ကယောံရှိလျှင် ပေးရ
 သကဲ့သို့တည်း။

နိဿယ-၍၊ ဥပ္ပန္နော-သော၊ ဝိဂါဒေါ-သည်၊ ဝိဂါဒါဓိကရဏံ-မည်၏၊
 ဣမ-ဤ သာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဘိက္ခု-ကို၊ သီလဝိပတ္တိယာဝါ-
 သီလဝိပတ္တိဖြင့်သော်လည်း၊ အနုဝဒန္တိ-စွပ်စွဲဆဲရေးကြကုန်၏၊ ဣတိ ဝေံ-သို့၊
 စတဒဿာ-နံသော၊ ဝိပတ္တိယော-တို့ကို၊ နိဿယ ဥပ္ပန္နော, အနုဝါဒေါ-
 သည်၊ အနုဝါဒါဓိကရဏံ-မည်၏၊ [ဥပဝဒနာစေဝ-ဆဲရေးခြင်းသည်၎င်း၊
 စောဒနာစ-စောဒနာခြင်းသည်၎င်း၊ အနုဝါဒမည်၏။] ပဉ္စဝိ-နံသော၊ အာပ
 တ္တိက္ခန္ဓာ-အာပတ်အစုတို့သည်၊ [ဒွေမာတိကာ၌လာသော အာပတ် ၅ ဖုံကို
 ရည်ရွယ်သည်။] အာပတ္တာဓိကရဏံ - မည်၏၊ သတ္တဝိ - နံသော၊ အာပတ္တိ
 က္ခန္ဓာ-တို့သည်၊ [ပဒဘာဇနီ၌ လာသော အာပတ် ၇ ဖုံကို ရည်ရွယ်သည်။]
 အာပတ္တာဓိကရဏံ-မည်၏၊ ဣတိ ဝေံ- သို့၊ အာပတ္တိဇယဝ-သည်ပင်၊ အာပ
 တ္တာဓိကရဏံ-မည်၏၊ သံဃဿ-၏၊ ယာကိစ္စယတာ-အကြင်ပြုထိုက်သည်၏
 အဖြစ်ဟူသောကံသည်၊ ယာ ကရဏီယတာ-သည်၊ (ယံ) အပလောကနကမ္မံ-
 သည်၊ (ယံ) ဥတ္တိကမ္မံ- သည်၊ (ယံ) ဥတ္တိဒုတိယကမ္မံ- သည်၊ (ယံ) ဥတ္တိ
 စတုတ္ထကမ္မံ-သည်၊ (အတ္တိ)၊ (“တံ-ထိုက်သည်၊ ကိစ္စာဓိကရဏံ-မည်၏” ဟု
 ထည့်စပ်ပါ။) ဣတိ ဝေံ- သို့၊ စတုဗ္ဗိဓံ-သော၊ သံဃကိစ္စံ-ကို၊ အဓိကရဏန္တိ-
 ဣဟူ၍၊ ဝေဒိတမ္ပံ၊ [“ကိစ္စယတာ” ဝယ် “ကိစ္စ” ၌ ရိစ္စပစ္စည်းသက်ပြီးဖြစ်၍
 “ ယ ” သည် သုတ်ကြီးဖြင့် အပိုလာထားသော အက္ခရာတည်း၊ “ ကရဏီယ
 တာ ” ကား ကိစ္စယတာ၏ ပရိယာယ်တည်း၊ “ အပလောကနကမ္မံ ” စသည်
 တို့ကား ကိစ္စ၏ သရုပ်များတည်း။]

ပန- ဆက်၊ ဣမသ္မိံ-အတ္ထေ- ဤ အမူလကဉ္စေဝ တံ အဓိကရဏံဟူသော
 ပုဒ်၏ အနက်၌၊ ပါရာဇိကပတ္တိ သင်္ခါတံ-သော၊ အာပတ္တာဓိကရဏမေဝ-
 ကိုသာ၊ အဓိပ္ပေတံ - ၏၊ သေသာနိ-အာပတ္တာဓိကရဏံးမှ ကြွင်းသော အဓိ
 ကရဏံးတို့ကို၊ အတ္တုဒ္ဓါရဝသေန - အဓိကရဏသဒ္ဓါအတွက် ရထိုက်သော
 အနက်တို့ကို ထုတ်ပြခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တာနိ၊ ဟိ - မှန်၊ အဓိကရဏသဒ္ဓ
 သ-၏၊ အတ္တာ-တို့သည်၊ ဣကာ-ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်၏၊ [ဤ ၄ ပါး
 ရှိကုန်၏။] တေသု- ထို ၄ ပါးတို့တွင်၊ ပါရာဇိကမေဝ- ကိုသာ၊ (အာပတ္တာ
 ဓိကရဏံကိုသာ)၊ ဣမ-ဤ အမူလကဉ္စေဝ တံ အဓိကရဏံ ဟောတိဟူသော
 ပါဠိ၌၊ အဓိပ္ပေတံ၊ တံ- ထို ပါရာဇိကသည်၊ ဒိဋ္ဌာဒိဟိ- နံသော၊ မူလေဟိ-
 မူလတို့ဖြင့်၊ အမူလကံ = သော၊ အဓိကရဏံစေဝ - သည်လည်း၊ ဟောတိ၊
 အယဉ္စဘိက္ခု-ဤ စွပ်စွဲသောရဟန်းသည်လည်း၊ ဒေါသံ-ကို၊ ပတိဋ္ဌာတိ-၏၊
 ပဋိစ္စ-၍၊ တိဋ္ဌတိ-၏၊ မယာ-သည်၊ တုစ္ဆကံ-အနက်မဓိး အချီးနီးသောစကား

ကို၊ ဘဏိတံ- ပြီ၊ ဣတိ အာဒိနိ- ဤသို့ အစရှိသော စကားတို့ကို၊ [အာဒိဖြင့် “မုသာ၊ အဘူတံ၊ အဇာနန္တေန မယာ ဘဏိတံတို့ကိုယူ။] ဝဒန္တော-လျက်၊ ပရိဇာနာတိ-ဝန်ခံရတော့၏။ တဿဘိက္ခုနော-၏။ အနန္တံသိတက္ခဏေယေဝ သံယာဒိသေသော (ဟောတိ)။ ဣတိအယံ - ကား၊ တာဝ - ပဒဘာဇနီ သက်သက်မှ ရှေးဦးစွာ၊ သပဒါနုက္ကမ နိဒ္ဒေသဿ-ပုဒ်အစဉ်အတိုင်း ညွှန်ပြကြောင်း ပဒဘာဇနီနှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ အဿ သိက္ခာပဒဿ - ဤသိက္ခာပုဒ်၏ အတ္ထော။

ဣဒါနိ - ဌ၊ သင်္ခေပတော အဒိဋ္ဌာဒိနိ - အဒိဋ္ဌ အစရှိကုန်သော၊ ယာနိ တာနိ စောဒနာဝတ္ထုနိ- အကြင် စောဒနာဝတ္ထုတို့ကို၊ ဝတ္ထာနိ-ဟောတော် မူအပ်ကုန်ပြီ၊ [“အမူလကံနာမ အဒိဋ္ဌ အသုတံ အပရိသင်္ဂဟိတံ” ဟု အကျဉ်း ဟောတော်မူခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် “ အဒိဋ္ဌာဒိနိ ” ဟု ရှိစေ။] တေသံ- ထို စောဒနာဝတ္ထုတို့၏၊ ဝသေန - ဖြင့်၊ ဝိတ္တာရတော အာပတ္တိံ ရောပေတွာ (တင်၍) ဒသေန္တော (ဟုတွာ) အဒိဋ္ဌဿ ဟောတီတိ အာဒိ-ကို၊ အာဟ၊ တတ္ထ-ထို အဒိဋ္ဌဿ ဟောတိ အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ အဒိဋ္ဌဿ ဟောတီတိ- ကား၊ အဿ-ဤစောဒကပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အဒိဋ္ဌော-မမြင်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဧတေန စောဒကေန-သည်၊ [“အဒိဋ္ဌဿ” ၌ အဿ၏အဖွင့်၊ ဆဋ္ဌိကတ္တား- ဟူလို၊] သော ပုဂ္ဂလော-ထို စုဒ္ဓိတကပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပါရာဇိကံဓမ္မံ- သို့၊ အဇ္ဈာပဇ္ဇန္တော- ရောံနေစဉ်၊ အဒိဋ္ဌော- မမြင်အပ်သည်၊ ဟောတိ-၏။ ဣတိအတ္ထော၊ အသုတဿ ဟောတီတိ အာဒိသုဉ်-တို့၌လည်း၊ သေနယော၊ ဒိဋ္ဌော မယာတိ- ကား၊ မယာ - သည်၊ (တံ - သည်၊ ဝါ - ကို)၊ ဒိဋ္ဌော- မြင်အပ်ပြီးသည်၊ အသိ- ၏။ ဣတိ ဝတ္ထံ ဟောတိ၊ သုတော မယာတိ အာဒိ သုဝိ တို့၌လည်း၊ သေနယော၊ အဒိဋ္ဌမူလကေ-၌၊ သေသံ-သည်၊ ဥတ္တာနတ္ထ မေဝ၊ ပန-ကား၊ ဒိဋ္ဌမူလကေ-၌၊ တဉ္စေပေမယာတိ-ဟူ၍၊ ဝေ-သို့၊ ဝတ္ထာ နိ-နိသော၊ သုတာဒိနိ-တို့၏၊ အဘာဝေန, အမူလကတ္တံ-အမူလကဏ်အဖြစ် ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။

သပဒါနုက္ကမ နိဒ္ဒေသဿ။ ။ ယခု ပြခဲ့ပြီးသောအဖွင့်သည် သိက္ခာပုဒ်သက်သက် ၏ အနက်လည်းမဟုတ်၊ ပဒဘာဇနီသက်သက်၏ အနက်လည်းမဟုတ်၊ ပဒဘာဇနီနှင့် တကွဖြစ်သော သိက္ခာပုဒ်၏အနက် ဖြစ်သည်-ဟူလို၊ “ပဒါနုက္ကမ+နိဒ္ဒေသ”ဟူသည် မာတိကာပုဒ်ကို အစဉ်အတိုင်းညွှန်ပြသော ပဒဘာဇနီ၏ အမည်တည်း၊ ထို့ကြောင့် ဝိကာ၌ “ သပဒါနုက္ကမ နိဒ္ဒေသဿာတိ - ပဒါနိ အနုက္ကမေန နိဒ္ဒေသော ပဒါနုက္ကမ နိဒ္ဒေသော၊ ပဒဘာဇနုဿေတံ အဓိဝစနံ ” ဟု မိန့်သည်။

စ-ဆက်၊ သဗ္ဗသ္မိံ ယေဝ-(အဒိဋ္ဌမူလက, ဒိဋ္ဌမူလက)အားလုံးသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဣမသ္မိံ စောဒကဝါရေ-၌၊ (သံဃာဒိသေသော ဟောတိ၌စပ်။) ဣမံ-ဤ သိက္ခာပုဒ်မပါဠိတော်၌၊ အာဂတေသု-န်သော၊ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ၊ ပေ၊ အသကျပုတ္တိယောသီတိ-ဟူကုန်သော၊ ဣမေသု ဝစနေသု-ဤ သဒ္ဓါတို့တွင်၊ ဧကေကဿ - တခုတခုသော သဒ္ဓါ၏၊ ဝသေန ဝါစာယ ဝါစာယ သံဃာဒိ သေသော ဟောတိ ယထာ၊ ဧဝံ-တူ၊ အညတြ- ဤသိက္ခာပုဒ်မှ အခြားသော ဩမသဝါဒအစရှိသော သိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်တို့၌၊ အာဂတေသု - နံသော၊ ဒုဿီလော-သီလမရှိသည်၊ (အသိ)၊ ပါပဓမ္မော-ယုတ်မာသော သဘောရှိသူ သည်၊ (အသိ)၊ အသုစိသင်္ကဿရ သမာစာရော - မစင်ကြယ်သည် ဖြစ်၍ ယုံမှားခြင်းဖြင့် အောက်မေ့ထိုက်သော အကျင့်ရှိသူသည်၊ (အသိ)၊ ပဋိစ္ဆန္ဒ ကမ္မန္တော-ဖုံးထားအပ်သော မခကောင်းမှုရှိသူသည်၊ (အသိ)၊ အဿမဏော- သည်၊ (သမာနော-လျက်၊) သမဏပဋိညော-ရဟန်း ဟု ဝန်ခံခြင်းရှိသူသည်၊ (အသိ)၊ အဗြဟ္မစာရီ-သည်၊ (သမာနော-လျက်၊) မြဟ္မစာရီပဋိညော-သည်၊ (အသိ)၊ အန္တောပူတိ - အတွင်း၌ သီလဝိပတ္တိဟူသော ပုတ်ခြင်းရှိသူသည်၊ (အသိ)၊ အဝဿုဒတာ-ရာဂဖြင့် စိုစွပ်သူသည်၊ (အသိ)၊ ကသမ္မုဇာတော- ဖြစ်သော အမှိုက်သရိုက်နှင့် တူသူသည်၊ (အသိ)၊ ဣတိ ဣမေသု ဝစနေသု- ဤသဒ္ဓါတို့တွင်၊ ပေ၊ ဟောတိ ယေဝ။

ပန-ကာ၊ တယာ သဒ္ဓိံ, ဥပေါသထောဝါ-သည်သော်၎င်း၊ ပဝါရဏာ ဝါ-သည်သော်၎င်း၊ သံဃကမ္မံဝါ-သည်သော်၎င်း၊ နတ္ထိ၊ ဣမာနိ-ဤစကား တို့သည်၊ သုဒ္ဓါနိ- ဒုဿီလစသည် မဘက်, သက်သက်တို့သည်၊ (သမာနာနိ- ကုန်လသော်၊) သီသံ - သံဃာဒိသေသ် ဟူသော အပြီးအဆို သို့၊ နန္ဒြေ- မရောက်ကုန်၊ ပန- အနွယ်ကား၊ ဒုဿီလောသိ၊ ပေ၊ ဥပေါသထော ဝါတိ- ဟူကုန်သော၊ ဧဝံ- သို့၊ ဒုဿီလာဒိပဒေသု- ဒုဿီလ အစရှိသော ပုဒ်တို့တွင် သော်၎င်း၊ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ အဇ္ဈာပန္နောသီတိ အာဒိပဒေသုဝါ-အဇ္ဈာပန္နော ဤသို့အစရှိသော ပုဒ်တို့တွင်သော်၎င်း၊ ယေနကေနစိ-ပုဒ်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ, ယဒ္ဓိတာ နေဝ-ဆက်စပ်အပ်ကုန်သည် သာလျှင်၊ ဝါ- ဆက်စပ်၍ ပြောအပ်ကုန်သည် သာလျှင်၊ (သမာနာနိ) သီသံ နန္ဒြေ၊ သံဃာဒိသေသကရာနိ - သံဃာဒိသေသ် အာပတ်ကို ပြုတတ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ [သီသံ နန္ဒြေကိုပင် “ သံဃာဒိသေသ ကရာနိ ဟောန္တိ ” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။]

ပန-ကာ၊ မဟာပဒုမတ္ထေရော အာဟ၊ (ကိ) ကေဝလံ-ကောဏ္ဍစသည် မဘက် သက်သက်၊ ဣမံ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ ပါဠိယံ-၌၊ အနာဂတာနိ-န်သော၊

ဒုသီလော ပါပမေဃာတိအာဒိပဒါနေဝ - ပုဂံတို့သည်သာ၊ သီသံ၊ နွေ-
 ရောက်ကုန်သည်ကား၊ န-မဟုတ်ကုန်သေး၊ ကောဏ္ဍော-တုံးသူသည်၊ အသိ၊
 [“ကုဋ္ဌိ-ဝေကဏ္ဍေ (ချို့တဲ့သူ၏ အဖြစ်၌) ” ဟု ဓာတ်ကျမ်း ရှိ၏၊ အစွန်း
 အစတုံးသူ , ဖျင်းည့်သူ - ဟူလို၊] မဟာသာမဏေရော - ကိုရင်ကြီးသည်၊
 အသိ၊ မဟာဥပါသကော - ဥပါသကာကြီးသည်၊ အသိ၊ ဇေဋ္ဌဗ္ဗတိကော-
 သိရိနတ်သမီး၏ အမကြီးဖြစ်သော ကာလိနတ်သမီး၏ အကျင့်ကို ဆောံတည်
 သူသည်၊ အသိ၊ နိဂဏ္ဍော- နိဂဏ္ဍသည်၊ အသိ၊ အာဇီဝကော- တက္ကတွန်း
 သည်၊ အသိ၊ တာပသော အသိ၊ ပရိဗ္ဗာဇကော အသိ၊ ပဏ္ဍကော အသိ၊
 ထေယျသံဝါသကော အသိ၊ တိတ္ထိယ ပတ္တန္တကော-တိတ္ထိဘောင်သို့ ပြောင်း
 ရှေ့ ဖဲသွားသူသည်၊ အသိ၊ တိရစ္ဆာနဂတော အသိ၊ မာတုဃာတကော-
 အဓိသတ်သူသည်၊ အသိ၊ ပိတုဃာတကောသိ၊ ပေ၊ လောဟိတုပ္ပါဒကော-
 ဘုရားရှင်၌ သွေးကို ဖြစ်စေသူသည်၊ အသိ၊ ပေ၊ ဣတိ ဣမာနိပိ-ဤပုဂံတို့သည်
 လည်း၊ သီသံ နွေယေဝ၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဟ)၊ စ-ဆုက်၊ မဟာပဒုမတ္ထေရော
 ယေဝ-သည်ပင်၊ ဒိဋ္ဌေဝေမတိကောတိ အာဒိသု - ပါဠိရပ်တို၌၊ ယဒဂ္ဂေန-
 အကြင်အဘို့အစုဖြင့်၊ ဝေမတိကော-ဖြစ်သော ယုံမှားခြင်းရှိသည်၊ (ဟောတိ)၊
 တဒဂ္ဂေန-ဖြင့်၊ နောကပ္ပေတိ-မသက်ဝင်မယုံကြည်၊ ယဒဂ္ဂေန, နောကပ္ပေတိ-
 မသက်ဝင် မယုံကြည်၊ တဒဂ္ဂေန, နဿရတိ-အမှတ်မရ၊ ယဒဂ္ဂေန, နဿရ
 တိ၊ တဒဂ္ဂေန , ပမုဋ္ဌော- ပျောက်ပျက်သည်၊ ဝါ- မေ့လျော့သည်၊ ဟောတိ၊
 ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-၏။

ပန - ကား၊ မဟာသူမတ္ထေရော - သည်၊ ဧကေကံ - တပုဒ် တပုဒ်စီကို၊
 ဒွိဓာဘိဋ္ဌိတွာ, စတုန္ဒရိ - ၄ ပုဒ်လုံးတို့၏လည်း၊ ပါဠိဋ္ဌိ - အသီးသီးသော၊
 နယံ - ကို၊ ဒသေတိ၊ ကထံ - ပြသနည်း၊ တာဝ- နောကပ္ပေတိ စသည်တို့မှ
 ရှေးဥားစွာ၊ ဒိဋ္ဌေ ဝေမတိကောတိ- ကား၊ အယံ- ဤ စောဒက ရဟန်းသည်၊
 ဒဿနေဝါ-၌သော်၎င်း၊ ပုဂ္ဂလေဝါ-၌သော်၎င်း၊ ဝေမ တိကောဟောတိ၊
 [] မျိုးခွဲပုံတည်း၊] တတ္ထ-ထို ဒဿန ပုဂ္ဂလ ၂ မျိုးတို့တွင်၊ မယာ - သည်။

ဇေဋ္ဌဗ္ဗတိကော။ ။ ဇေဋ္ဌာယ+ဝတံ ဇေဋ္ဌဗ္ဗတိ (ဇေဋ္ဌာ၏+အကျင့်) ။ ဇေဋ္ဌဗ္ဗတံ
 သမာဒိယတီတိ ဇေဋ္ဌဗ္ဗတိကော၊ “ဇေဋ္ဌာ” ဟူသည် သိရိနတ်သမီး၏ အမကြီးဖြစ်သော
 ကာလိ နတ်သမီးတည်း၊ ထို နတ်သမီး၏ အကျင့်ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်သူသည်
 တကိုယ်လုံး၌ မီးသွေးသုတ်၍ ကျီးတောင်တို့ကို လက်ထည်း၌ ကိုင်ထားပြီးလျှင် ကာလိ
 နတ်သမီးအရပ်ကို ပျဉ်ပြားပေါ်၌ ရေးစေ၍ ထို ပျဉ်ပြားကို ထမ်းပိုးအစွန်၌ ခွဲချည်၍
 ကာလိနတ်သမီး၏ရုဏ်ကို ချီးမွမ်းလျက် လှည့်လည်ရသည်။

ဒိဋ္ဌောနုခေါ-မြင်အပ်လေသလော၊ နဒိဋ္ဌော(နုခေါ)၊ ဣတိဓဝံ-သို့၊ ဒဿနေ ဝေမတိကော ဟောတိ၊ မယာ, ဒိဋ္ဌော - မြင်အပ်သူကား၊ အယံနုခေါ - ဤ ပုဂ္ဂိုလ်လေလော၊ အညော (နုခေါ) - အခြားပုဂ္ဂိုလ်လေလော၊ ဣတိဓဝံ ပုဂ္ဂလေ ဝေမတိကော ဟောတိ၊ ဓဝံ-လျှင်၊ ဒဿနံဝါ- ကိုသော်လည်း၊ နော ကပ္ပေတိ၊ ပုဂ္ဂလံဝါ-ကိုသော်လည်း၊ (နောကပ္ပေတိ)၊ ပေ၊ စ-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤ ဝေမတိကောအစရှိသော ပုဒ်တို့တွင်၊ ဝေမတိကောတိ-ကား၊ ဝိမတိဇာတော- ဖြစ်သော ယုံမှားခြင်းရှိသူသည်၊ (ဟောတိ)၊ [ဝိမတိ ဇာတာ ယဿာတိ ဝေမ တိကော-ဟု ပြု၊ သဉ္ဇာတ အဿတ္ထိ တဒ္ဓိတ်တည်း။] နောကပ္ပေတိတိ-ကား၊ နသဒ္ဓဟတိ-မယုံကြည်၊ နဿရတိတိ-ကား၊ အသာရိယမာနော-မအောက် မေ့စေအပ်သည် ရှိသော်၊ ဝါ- သတိ မပေးအပ်သည် ရှိသော်၊ နဿရတိ- အမှတ်မရ၊ ပန- အန္တယကား၊ ယဒါ, တံ - ထိုစောဒက ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဘန္တေ, အသုကသ္မိံ နာမ ဌာနေ - ဌှ၊ အသုကသ္မိံ နာမကာလေ-ဌှ၊ ဣတိ- သို့၊ သာ ရေန္တိ - အမှတ် ရစေကြကုန်၏၊ ဝါ - သတိပေးကြကုန်၏၊ တဒါ- ဌှ၊ ဝါ-ထို အခါကျမှ၊ သရတိ- အမှတ်ရ၏၊ ပမုဋ္ဌောတိ - ကား၊ ယော - ရဟန်းသည်၊ တေဟိတေဟိ ဥပါယေဟိ-ထိုထိုအကြောင်းဥပါယ်တို့ဖြင့်၊ သာရိယမာနော ပိ-သော်လည်း၊ ဝါ-သော်လည်း၊ နဿရတိယေဝ-သည်သာ၊ (သော-ထို ရဟန်းသည်၊ ပမုဋ္ဌော-မည်၏) ဣတိ-ဤကားအနက်၊ ဧတေနပုပါယေန- ဖြင့်ပင်၊ စောဒါပကစါရောပိ-စောဒါပကဝါရကိုလည်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဟိ- မှန်၊ (တနည်း) ဟိ - စိုးစဉ်းအနည်းငယ် ဆိုဘွယ် အထူးကား၊ ဧကဝလံ, တတ္ထ- ထို စောဒါပကဝါရ၌၊ မယာတိ-မယာဟူသော ပုဒ်သည်၊ ပရိဟိနံ- ၏၊ သေသံ- သည်၊ စောဒကဝါရ သဒိသမေဝ။

တတော-ထိုစောဒါပကဝါရမှ၊ ပရိ, အာပတ္တိဘေဒံ-ကို၎င်း၊ အနာပတ္တိ ဘေဒဉ္စ-ကို၎င်း၊ ဒဿေတုံ, အသုဒ္ဓေ သုဒ္ဓဒိဋ္ဌိတိ အာဒိကံ-သော၊ စတုက္ကံ-ကို၊ ထပေတွာ-တော်မူ၍၊ ဧကမေကံ- သော၊ ပဒံ- ကို၊ စတုဟိ စတုဟိ-နံသော၊ ဘေဒေဟိ-တို့ဖြင့်၊ နိဗ္ဗိဋ္ဌံ- အကျယ် ညွှန်ပြတော်မူအပ်ပြီ၊ တံ သမ္ဗု-ထို အလုံး စုံသောပုဒ်သည်၊ ဝါ- ကို၊ ပါဠိနယေနေဝ ဇာနိတုံ သက္ကာ၊ ဟိ-မှန်၊ ဣတ္ထ-ဤ

ဝါ၁၂ မျိုး အထူး ။ ။ မဟာပဒုမထေရ်သည် ဝေမတိကနှင့် နော ကပ္ပေတိ စသည်တို့ကို အဆိုသာတွဲ၍ အနက်အဓိပ္ပါယ်မှာ တမျိုးထည်းသာ- ဟု ယူ၏။ “ ယဒ ဂ္ဌေန၊ ပေ၊ ပမုဋ္ဌော ဟောတိ ” ကို ထောက်ပါ။ မဟာသုမထေရ်ကား ဝေမတိက၏ အဓိပ္ပါယ်ကတမျိုး နော ကပ္ပေတိ၏ အဓိပ္ပါယ်ကတမျိုး စသည်ဖြင့် ယူ၏။ မဟာသုမ ထေရ်၏ဝါဒကို အဋ္ဌကထာ၂ဆရာ နှစ်သက်သောကြောင့် နောက်မှဆိုသည်။

စောဒနာရာဋ္ဌ၊ ကေဝလံ - သဒ္ဓတ္ထမဘက် သက်သက်၊ အဓိပ္ပာယ်ဘေဒေါ - အလို၏ အထူးအပြားကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဟိ - ချဲ့၊ အယံ အဓိပ္ပာယ်ောနာမ - သည်၊ စာဝနာဓိပ္ပာယ်ော - သာသနာတော်မှ ရွှေ့လျောစေခြင်း၌ ဖြစ်သော အလို၎င်း၊ ဝါ - သာသနာတော်မှ ရွှေ့လျောစေလိုခြင်း၎င်း၊ အက္ခောသာ ဓိပ္ပာယ်ော - ဆဲခြင်း၌ဖြစ်သော အလို၎င်း၊ ဝါ - ဆဲလိုခြင်း၎င်း၊ ကမ္မာဓိပ္ပာယ်ော - ကံပြုခြင်း၌ဖြစ်သော အလို၎င်း၊ ဝါ - ကံပြုလိုခြင်း၎င်း၊ ဝုဋ္ဌာနာဓိပ္ပာယ်ော - အာပတ်မှ ထခြေခံခြင်း၌ဖြစ်သော အလို၎င်း၊ ဝါ - အာပတ်မှ ထခြေခံစေလိုခြင်း၎င်း၊ ဥပေါသထ ပဝါရဏတ္ထပနာဓိပ္ပာယ်ော - ဥပုသ်၊ ပဝါရဏာကို တန့်ထားခြင်း၌ဖြစ်သော အလို၎င်း၊ ဝါ - ဥပုသ်ကို တန့်ထားလိုခြင်း၊ ပဝါရဏာကို တန့်ထားလို ခြင်း၎င်း၊ အနဝိဇ္ဇနာ ဓိပ္ပာယ်ော - မေးစိစစ်ခြင်း၌ ဖြစ်သော အလို၎င်း၊ ဝါ - မေးစိစစ်လိုခြင်း၎င်း၊ ဓမ္မကထာဓိပ္ပာယ်ော - တရားဟောခြင်း၌ဖြစ်သော အလို၎င်း၊ ဝါ - တရားဟောလိုခြင်း၎င်း၊ ဣတိ - သို့၊ အနေကဝိဓော - ၏၊ တတ္ထ - ထို အလိုတို့တွင်၊ ပုရိမေသု - နံသော၊ စတူသု - နံသော၊ အဓိပ္ပာယ်ောသု - တို့၌၊ ဩကာသံ - ကို၊ အကာရာပေန္တဿ - ၏၊ ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)၊ စ - ဆက်၊ ဩကာသံ၊ ကာရာပေတွာပိ - ပြီး၍လည်း၊ သမ္မုခါ အမူလကေန ပါရာဇိကေန အနုဒ္ဓံသေန္တဿ သံဃာဒိသေသော၊ ပေ၊ ပန - ကား၊ အသမ္မုခါ - မျက်ကွယ်၌၊ သတ္တဟိပိ၊ အာပတ္တိက္ခန္ဓေဟိ - တို့ဖြင့်၊ ဝဒန္တဿ ဒုက္ကဋ်၊ အသမ္မုခါ ဝေ - ၌ပင်၊ သတ္တဝိဓိဓိ - သော၊ ကမ္မံ - ကံကို၊ ကရောန္တဿ - ၏၊ ဒုက္ကဋ်မေဝ - သည်ပင်၊ (ဟောတိ)။

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ ကုရုဋ္ဌိယံ-၌၊ ဝုဋ္ဌာနာဓိပ္ပာယ်ောန-ဖြင့်၊ တံ ဣမံနာမ အာပတ္တိံ အာပန္နော၊ တံ-ထို အာပတ်ကို၊ ပဋိကရောဟိ-ကုစားလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တဿ-၏၊ ဩကာသကိစ္စ-ခွင့်တောင်းမှုကို ပြုဘွယ်ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိတိ ဝုတ္တံ၊ ပန-ဆက်၊ သဗ္ဗတ္ထေဝ-အလုံးစုံသော အဋ္ဌကထာတို့၌ပင်၊ [သဗ္ဗတ္ထေ ဝါတိ သဗ္ဗအဋ္ဌကထာသု-ဋီကာ] ဥပေါသထ ပဝါရဏံ - ကို၊ ထပေန္တဿ - တန့်ထားသော ရဟန်း၏၊ (ဥပုသ် ပဝါရဏာ မပြုဘို့ရန် တားမြစ်သော ရဟန်း၏) ဩကာသကမ္မံ-သည်၊ နတ္ထိတိ ဝုတ္တံ၊ ပန-ထိုသို့ပင် ခွင့်တောင်းမှု ပြုဘွယ် မလိုပါသော်လည်း၊ ထပနက္ခေတ္တံ - ဥပုသ် ပဝါရဏာ တန့်ထားရာ ခေတ်ကို ဇာနိတမ္ပိ-သိရာ၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ သုဏာတုပေ၊ ကရေတိ-ဟူ၍၊ တေသ္မိံ ရေ ကာရေ-ဤ ရေ အက္ခရာသည်၊ အနတိက္ကန္တေ ယေဝ-မလွန်သေးမီသာလျှင်၊ ထပေတုံ - ငှါ၊ ဝါ - ကို၊ လတ္တတိ၊ ပန - ဗျုတ်ရိတ်ကား၊ တတော- ထို ရေ အက္ခရာမှ၊ ပရံ-၌၊ ယျကာရေ- သည်၊ ပတ္ထေ-သော်၊ (ထပေတုံ) န လတ္တတိ

ပေ၊ အနုရိဇ္ဇကဿာဝိ-သည်လည်း၊ ဝတ္ထုသို့-သည်၊ ဩသဇေ-သော်၊ တဝ-
 ၏၊ ဝါ- မှာ၊ တေ - ဤ အမှုသည်၊ အတ္ထိ- သလော၊ ဣတိ- သို့၊ အနုရိဇ္ဇနာ
 ဝိပ္ပာယေန-ဖြင့်၊ ဝဒန္တဿ-သော်၊ ဝါ-သော၊ (အနုရိဇ္ဇကဿာဝိ-၏လည်း၊)
 ဩကာသ ကမ္မံ နတ္ထိ၊ ဓမ္မကထိကဿာဝိ - သည်လည်း၊ ဓမ္မာသနေ- တရား
 ရှိသောနေရာ၌၊ ဝါ-တရားဟော ပလ္လင်၌၊ နိသီဒိတွာ, ယော-ရဟန်းသည်၊
 ဣဒ္ဓိဒ္ဓန္တာ-ဤမည် ဤမည်သော အမှုကိုလည်း၊ [ဣဒ္ဓိဒ္ဓန္တာတိ ပါဏာတိပိတံ
 အဒိန္နာဒါနန္တိ အာဒိံ ။] ကရေတိ-၏၊ အယံဘိက္ခု-သည်၊ အဿမဏော
 မဟုတ်၊ ဣတိအာဒိနာ နယေန, အနောဒိဿ - မည်သူ မည်ဝါဟု မရ
 မှ၍၊ ဓမ္မံ, ကထေန္တဿ-သော်၊ ဝါ-သော၊ (ဓမ္မကထိကဿာဝိ)ဩကာသ
 ကမ္မံ နတ္ထိ၊ ပန-ဆက်၊ ဩဒိဿ-မည်သူဟုရည်ညွှန်း၍၊ နိယမေတွာ-မည်သူဟု
 မှတ်သား၍၊ အသုကောစ - ထို မည်သူသည်၎င်း၊ အသုကောစ - သည်၎င်း၊
 အဿမဏော အနုပါသကော၊ ဣတိ-သို့၊ သစေ ကထေတိ၊ (ဝေသတိ)ဓမ္မာသ
 နတော ဩရေဟိတွာ အာပတ္တိံ ဒေသေတွာ ဝန္တဗ္ဗံ၊ [အက္ခောသာဝိပ္ပာယ
 ဖြစ်သောကြောင့် မျက်ကွယ်၌ ပြောလျှင် ဒုက္ကဋ် , မျက်မှောက်၌ ပြောလျှင်
 ပါစိတ်သင့်၏၊ ထိုအာပတ်များကို ဒေသနာပြောပြီးမှ သွားရမည်-ဟုလို။]

ပန- ဆက်၊ တတ္ထ တတ္ထ-ထိုထိုပါဠိရပ်၌၊ အနောကာသံ ကာရာပေတွာ
 တိ - ဟူ၍၊ ယံ-အကြင်ပုဒ်ကို၊ ဝုတ္တံ၊ တဿ- ထိုပုဒ်၏၊ ဩကာသံ အကာရာ
 ပေတွာတိ- ဟူ၍၊ ဧဝံ - သို့၊ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဟိ- မှန်၊ (တနည်း) ဟိ
 ယသ္မာ , ယံ အနောကာသံ - အကြင် အနောကာသကို၊ ကာရာပေတွာ-၍
 (ဝဒန္တော - ပြောသော ရဟန်းသည်) အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ၊ ကောစိ-တစုံ
 တခုသော၊ (သော) အနောကာသော နာမ- ထို အနောကာသ မည်သည်၊
 န အတ္ထိ၊ ပန-စင်စစ်ကာ၊ ဩကာသံ-အခွင့်ကို၊ အကာရာပေတွာ (ဝဒန္တော
 အာပတ္တိံ) အာပဇ္ဇတိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (ဩကာသံ အကာရာပေတွာတိ ဝေ
 မတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော၊) သေသံ - သည်၊ ဥက္ကာနမေဝ၊ ပေ၊ ဣတိ - အပြီး
 တည်း၊ ပဌမဒုဋ္ဌ ဒေါသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

အနောကာသံ ကာရာပေတွာ ။ ။ “အနောကာသံ” ကို အယုတ္တသမာသ်ဟု
 မှတ်၊ “န” နှင့် “ဩကာသံ” ကို အနက်အားဖြင့် မစပ်သင့်ဘဲလျက် သဒ္ဓါအားဖြင့်
 စပ်ထားသောကြောင့် “အယုတ္တသမာသ်” ဟု ခေါ်သည်၊ ဥပမာ- “အသူရိယံ ပဿတိ
 ကညာ=သတို့သိုးသည် နေကိုမကြည့်” ဟု သကဲ့သို့တည်း။

ဒုတိယဒုဋ္ဌဒေါသ အဖွင့်

တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါတိ-သည်။ ဒုတိယဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပဒံ-
 တည်း။ တတ္ထ-၌၊ ဟန္တပေ၊ ကရောမာတိ(ဧတ္ထ)-ပါဌ်၌၊ (ဂုဇ္ဈိံ) ကိရ (ဥဒ္ဓ
 ရိတွာ ဒဿေမိ)၊ တေ - ထိုမေတ္တိယ ဘူမဇကတို့သည်။ ပဌမဝတ္ထုသ္မိံ - ၌၊
 အတ္ထနော-မိမိမိမိ၏၊ မနောရထံ-စိတ်အလိုကို၊ သမ္ပါဒေတု- ပြီးစေခြင်းငှါ၊
 အသက္ကောန္တာ - ကုန်သည်။ လဒ္ဓနိဂ္ဂဟာ-ရအပ်သော နိမ်ခြင်းရှိကုန်သည်။
 ဝါ-အနှိမ်ခံကြရကုန်သည်။ ဝိယာတပ္ပတ္တာ-ပင်ပန်းခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်။
 (ဟုတွာ)ဣဒါနိ၊ ဇာနိဿာမ-သိရကုန်လိမ့်အံ့၊ (သိကြရောပေါဟ) ဣတိ-
 ဤသို့ကြံ၍၊ တာဒိသံ-သော၊ (ထိုသို့ စွပ်စွဲလောက်သော၊) ဝတ္ထု-အကြောင်း
 ကို၊ ပရိယေသမာနာ-ရှာကုန်လျက်၊ ဝိစရန္တိ၊ အထ-ထိုအခါ၌၊ ကေဒိဝသံ-
 ၌၊ ဒိသ္မာ-တွေ့၍၊ တုဋ္ဌာ- နှစ်သက်အားရကုန်သည်။ (ဟုတွာ) အညမညံ
 သြးလာကတွာ ဝေံ အာဟံသု၊ (ကိံ)၊ ဟန္တ ပေ၊ ကရောမာတိ - မဟူ၍၊
 (အာဟံသု)၊ အယံ- ဤ ဆိတ်ဖိုသည်။ ဒဗ္ဗော မလ္လပုတ္တောနာမ- ဒဗ္ဗမလ္လ
 ပုတ္တမည်၏၊ ဣတိ ဝေံ - သို့၊ အဿ-ဤ ဆိတ်ဖို၏၊ နာမံ ကရောမာတိ ဝတ္ထိ
 ဟောတိ၊ မေတ္တိယံ နာမ ဘိက္ခုနိန္ဒိတ္ထောပိ-ပါဌ်၌လည်း၊ သေနယော။

တေဘိက္ခု၊ ပေ၊ အနုယုဉ္ဇိံ သူတိ-ကား၊ ဝေံ-သို့၊ အနုယုဉ္ဇိံ သု - စစ်ဆေး
 မေးမြန်းကြကုန်ပြီ၊ (ကိံ)၊ အာဝုသော-တို့၊ ကုဟိ-အဘယ်အရပ်၌၊ တုမေဟိ-
 တို့သည်။ မလ္လပုတ္တော-သော၊ ဒဗ္ဗော-ကို၊ မေတ္တိယာယ-သော၊ ဘိက္ခုနိယာ
 သန္ဓိံ၊ ဒိဋ္ဌော-သနည်း၊ ဣတိ(အနုယုဉ္ဇိံ သု)၊ ဝိဇ္ဇကုဋပဗ္ဗတပါဒေ - ဝိဇ္ဇကုဋ
 တောင်ခြေ၌၊ (ဒိဋ္ဌော-ပါပြီ)၊ ဣတိ-လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ ကာယဝေလာယ-၌၊
 (ဒိဋ္ဌော- နည်း၊)ပေ၊ ဣတိ - ဤသို့ လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ အာဝုသော ဒဗ္ဗ-
 အရှင်ဒဗ္ဗ၊ ဣမေ-ဤရဟန်းတို့သည်။ ဝေံ, ဝဒန္တိ - ပြောဆိုကြကုန်၏၊ တံ-
 အရှင်ဘုရားသည်။ တဒါ- ထို ဆွမ်းခံသွားချိန်၌၊ ကုဟိ - အဘယ်၌ နေပါ
 သနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ (အနုယုဉ္ဇိံ သု)၊ ဝေဠုဝနေ ဘတ္တာနိ, ဥဒ္ဓိသမိ - ညွှန်ချ
 နေပါ၏၊ ဣတိ-လျှောက်ပြီ၊ တဝ-၏၊ တာယဝေလာယ-ထိုဆွမ်းခံ သွားချိန်
 ၌၊ ဝေဠုဝနေ, အတ္ထိဘာဝံ-ရှိသည်၏အဖြစ်(ရှိကြောင်း)ကို၊ ကော ဇာနာတိ၊
 ဣတိ (အနုယုဉ္ဇိံ သု)၊ ဘန္တေ ဘိက္ခုသံဃော(ဇာနာတိ)၊ ဣတိ-လျှောက်ပြီ၊
 တေ- ထို စစ်ဆေးမေးမြန်းကြသော ရဟန်းတို့သည်။ သံသံ ပုစ္ဆိံ သု၊ (ကိံ)၊
 တုမေ တာယဝေလာယ , ဣမဿ - အရှင်ဒဗ္ဗ၏၊ ဝေဠုဝနေ အတ္ထိဘာဝံ,
 ဇာနာထ-န်သလော၊ ဣတိ (ပုစ္ဆိံ သု)၊ အာဝုသော - တို့၊ အာမ = မှန်ပါ၊
 ဇာနာမ၊ ထေရော-အရှင်ဒဗ္ဗထေရ်သည်။ သမ္ပုတိ လဒ္ဓဒိဝသတော- သမ္ပုတိ

ရအပ်ရာနေ့မှာ ပဋ္ဌာယ ဝေဠုဝနေယေဝ(ဟောတိ)၊ ဣတိ- လျှောက်ကုန်ပြီ၊
 [ဝေဠုဝနေယေဝ” ဟု ဆိုးသက်လည်း ဆွမ်းညွှန်ချခိုနိဋ္ဌိသာ အခြံနေသည်၊
 အခြားအချိန်များ၌ကား ဆွမ်းခံသွားခြင်းစသည် ပြုသေး၏။] တတော-ထိုမှ
 နောက်၌၊ မေတ္တိယဘူမဇကေ အာဟံသု၊ (ကိ)၊ အာဝုသော- တို့၊ တုမ္မာကံ
 ကထာ န သမေတိ၊ ကစိ၊ လေသံ-အမြွက်ကို၊ ဩဇ္ဇေတွာ-ရှေးရှုထား၍၊ ဝါ-
 ထောင်၍၊ ဝဒထန-ပြောကြကုန်သလော၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဟံသု)၊ ဝေ၊ တေ-
 ထို မေတ္တိယဘူမဇကေတို့သည်၊ ဝါ- တို့ကို၊ တေဟိတိက္ကဟိ - တို့သည်၊ အနု
 ယုဋ္ဌိယမာနာ - အပ်ကုန်သော်၊ အာမ အာဝုသောတိ ဝတွာ, တေမတ္ထိ-ကို၊
 (အညဘာဂိယအဓိကရဏ၏ တစုံတခုညွှန်ပြအပ်သော အမြွက်မျှကို ယူခြင်း
 ဟူသော ဤအကြောင်းကို)၊ အာရောစေသုံ။

ကိံ ပန၊ ပေ၊ အဓိကရဏဿာတိ ဣတ္ထ(အတ္ထော ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဣဒံ
 (ဆဂလကဇာတံ) - ဤ ဆိတ်ဖိုသည်၊ (တနည်း) ဣဒံ (အဓိကရဏံ) - ဤ
 ဆိတ်ဖိုဟူသော တည်ရာသည်၊ အညဘာဂဿ-တပီးသောအဘို့၏၊ (သန္တ
 ကံ- ဥစ္စာတည်း)၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ ဝါ- ထိုသို့ တပီးသောအဘို့၏ ဥစ္စာ၏
 အဖြစ်ကြောင့်၊ (တံ-ထို ဆိတ်ဖိုသည်၊ ဝါ-ထို ဆိတ်ဖိုဟူသော တည်ရာသည်)၊
 အညဘာဂိယံ-ယ မည်၏၊ [ဤ ဝိဂ္ဂဟအလို ဣဒံအနက်၌ ဣယပစ္စည်းသကံ၊]
 ဝါ-တနည်း၊ အဿ-ထိုဆိတ်ဖို၏၊ ဝါ- ထို ဆိတ်ဖိုဟူသောတည်ရာ၏၊ အည
 ဘာဂေါ-သည်၊ အတ္ထိ-၏၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ ဝါ- ထိုသို့ တပီးသောအဘို့ ရှိ
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (တံ-သည်၊ ဝါ-သည်)၊ အညဘာဂိယံ-မည်၏၊ [ဤ
 အလို အဿတ္ထိအနက်၌ ဣယပစ္စည်း, ကက္ခယပြု၊] အာဓာရော-တည်ရာကို၊
 အဓိကရဏန္တိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဝတ္ထု-နေရာတည်း၊ အဓိဋ္ဌာနံ-စွဲ၍တည်
 ရာတည်း၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

အည၊ ပေ၊ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ။ “ အညဘာဂိယဿ အဓိကရဏဿ” ဟု သိက္ခာ
 ပုဒ်၌ ရှိသောကြောင့် အညဘာဂိယနှင့် အဓိကရဏသည် အရတူ၏၊ အညဘာဂိယဿ
 ကို အဋ္ဌကထာအတိုင်း ဝိဂ္ဂဟ ၂ မျိုးပြု၊ “အဓိကရဏ” အရ ဝိဝါဒါဓိကရဏ်း စသော
 ၄ ပါးကိုမယူဘဲ “တည်ရာ” အနက်ကို ယူစေလို၍ “ အာဓာရော ” ဟု ဖွင့်သည်၊ ထို
 “တည်ရာ” ဟူသည်လည်း ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ဆိတ်ဖိုတည်း၊ ထို့ကြောင့် “ဣဒန္တိ သာဗျေ
 တော နပုံသကနိဗ္ဗေသေန ဆဂလကံ (ဆိတ်ဖိုကို) နိဋ္ဌိသတိ၊ ဣဒံ ဆဂလကဇာတန္တိ
 အတ္ထော၊ (နပုံလိန်နှင့်လိုက်အောင် “ဇာတံ” ဟု ကူစွက်သည်)၊ အယံ ဆဂလကောတံ
 ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ အဓိကရဏသဒ္ဓါပေက္ခော ဝါ နပုံသကနိဗ္ဗေသော၊ ဣဒံ ဆဂလကသင်္ခါ
 တံ အဓိကရဏန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ” ဟု ဋီကာဖွင့်သည်။

ဟိ-ဇ္ဈ၊ (တနည်း) ဟိ ယသ္မာ - ကြောင့်၊ (ဟောတိ၌စပ်) ယောသော ဆဂလကော- ကို၊ ဒဗ္ဗော မလ္လပုတ္တော နာမာတိ- ဟူ၍၊ ပုတ္တော-(မေတ္တိယ ဘူမဇကတို့က)ဆိုအပ်ပြီ၊ သော-ထိုဆိတ်ဖိုကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော၌စပ်) ဝါ-သည်၊ (ဝါကျအတွင်းရှိ ကတ္တားဟော ကြိယာများ၌စပ်) မလ္လပုတ္တဿ - သော၊ အာယသ္မတော ဒဗ္ဗဿ- ၏၊ မနဿဇာတိစေဝ - လူဇာတ်လည်းဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုဘာဝေါစ - ရဟန်းအဖြစ်လည်း ဖြစ်သော၊ ယွာယံ (ယော + အယံ) ဘာဝေါ-အကြင်အဘို့သည်၊ ယွာယံ (ယော+အယံ) ကောဋ္ဌာသော-အကြင် အစုသည်၊ ယွာယံ (ယော+အယံ) ပက္ခော - အကြင်ဘက်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တတော-ထိုအဘို့မှ၊ တိရစ္ဆာနဇာတိယာစေဝ-သော၊ ဆဂလက ဘာဝဿ စ-သော၊ အညဿ-သော၊ ဘာဂဿ-၏၊ ကောဋ္ဌာသဿ-၏၊ ပက္ခဿ-၏၊ (သန္တကော ဟောတိ)၊ ဝါ- တနည်း၊ အဿ-ထိုဆိတ်ဖို၏၊ ဝါ-ထိုဆိတ်ဖို ဟူသောတည်ရာ၏၊ သော အညဘာဝေါ-သည်၊ အတ္ထိ၊ ဣတိ တသ္မာ၊ အည ဘာဂိယသနီ - အညဘာဂိယဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ လဘတိ-၏၊ စ-ကား၊ (အညဘာဂိယအမည် ရပုံမှတပါး အဓိကရဏအမည် ရပုံကား၊) ယသ္မာ၊ ဣမံ- ဤဆိတ်ဖိုကို၊ မယံ၊ ဒဗ္ဗိ မလ္လပုတ္တိနာမ-မည်၏ဟူ၍၊ ကရောမ၊ ဣတိ - သို့၊ ဝဒန္တာနံ - နံသော၊ (ပါဠိတော်ဝတ္ထုကြောင်း၌ ပြောဆိုကြကုန် သော၊) တေသံ-ထို မေတ္တိယ ဘူမဇကတို့၏၊ တဿာ နာမကရဏသညာယ-

မှတ်ချက်။ ။ “ဣဒံ - ဥစ္စာတည်း” ဟု ဣဒံတဒ္ဓိတ်၌ အနက်ပေးလေ့ ရှိကြသော် လည်း ဤဒီကာတို့ကား ဣဒံ၏စွနက်ကို သေချာစွာ ဖွင့်ပြကြ၏၊ ဆဂလကပုဒ်သည် ပုလ္လိန်ဖြစ်သော်လည်း မည်သူမည်ဝါ-မည်သည့်အရာဟု မသတ်မှတ်ရသေး၍ သာမည ဖြစ်သောကြောင့် “ဣဒံ” ဟု နပုံလိန်ဖြင့် ညွှန်ပြထား၏၊ တနည်း - အဓိကရဏံ၌ နပုံလိန်ထားသည်၊ “ဣဒံ - ဤ ဆိတ်ဖိုဟူသော တည်ရာသည်” ဟု ပေးပါ၊ အည ဘာဂဿ၏ စပ်ပုဒ် တိုက်ရိုက်မပါသောကြောင့် “သန္တကံ” ဟု ထည့်သည်။

ယောဟိ သော။ ။ အညဟူသည် အဘယ်မှ တပါးနည်း၊ ဘာဂအတွက် အဘယ် အနက်ကို ယူရမည်နည်း၊ အညဘာဂအရ အဘယ်အနက် ရသနည်း - ဟု မေးဘွယ် ရှိသောကြောင့် “ယော ဟိ သော” စသည်မိန့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗောတိုင်အောင် ဝိတ္ထာရဝါကျ၊ ဟိသည် ဝိတ္ထာရဇောတက၊ တသ္မာထောက်၍ ဟိသည် ဟောတုဇောတကလည်းသင့်၏။

အမှာ။ ။ ဤ အညဘာဂိယ သိက္ခာပုဒ်ကြောင့် နေ့၁၂နောက် ပုဂ္ဂိုလ်များသို့ အာပတ်သင့်၏၊ အကြောင်းဝတ္ထုတွင်ပါဝင်သောမေတ္တိယဘူမဇကတို့မှာ အာဒိကမ္ပိက ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်၍ အာပတ်သင့်ဘွယ် မရှိ၊ သို့သော် ထို အကြောင်းရင်းဝတ္ထု၌ ပါသော ဆိတ်ဖို ဆိတ်မနှင့် အရှင်ဗုဒ္ဓ - မေတ္တိယာဘိက္ခုနီတို့ကို ပုံစံပြု၍ ဖွင့်မှ အနက်အဓိပ္ပါယ် ရှင်းမည် ဖြစ်သောကြောင့် အရှင်ဗုဒ္ဓနှင့် ဆိတ်ဖိုတို့ကို နာမည်တပ်၍ အညဘာဂိယ- အဓိကရဏပုဒ်တို့၏ အနက်ကို အဋ္ဌကထာဖွင့်သည်။

ထို ပြုအပ်သော အမည်သည်။ အာခာရော - တည်ရာသည်။ ဝတ္ထု-နေရာသည်။ အဓိဋ္ဌာနံ-စွဲ၍တည်ရာသည်။ (ဟောတိ)၊ တသ္မာ အဓိကရဏန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ [“သော” ကို ဝေဒိတဗ္ဗော ” ဟု ဆိုသည်။ “အဓိကရဏံ” ဝေဒိတဗ္ဗံ” ဟုလည်း ရှိနိုင်၏။]

ဟိ - မှန်၊ (တနည်း)ဟိ-ချဲ့၊ [အနုဒ္ဓသေတုံ လေသမတ္ထော တိုင်အောင် မြော်၍ “ချဲ့” ဟုပေးသည်။] တံ-ထိုတည်ရာဟူသော အဓိကရဏကို၊ သန္ဓာယ၊ တေဘိက္ခု-တို့သည်။ အညဘာဂိယဿ အဓိကရဏဿာတိ-ဟူ၍၊ အာဟံသု၊ ဝိဝါဒါဓိကရဏာဒိသု- တို့တွင်၊ အညတရံ- တမျိုးမျိုးသော အဓိကရဏ်းကို၊ (သန္ဓာယ)န(အာဟံသု)၊ ကသ္မာ၊ (ဝိဝါဒါဓိကရဏာဒိနံ-တို့၏)အသ မ္ဘဝ တော-မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ- ချဲ့၊ တေ-ထိုမေတ္တိယဘူမဇကတို့သည်။ စတုန္ဒ အဓိကရဏာနံ-တို့တွင် ကဿစိ-သော၊ အညဘာဂိယဿ-တပါးသော

ပုဒ်ချင်းဆက်သွယ်ပုံ။ ။ “ယော သော ဆဂလကော ဝုတ္တော သော” ဟု၎င်း၊ [ထို “သော” ကိုလည်း ဟောတိ၊ လဏတိ၊ အာခာရော၊ ဝတ္ထု၊ အဓိဋ္ဌာနံ၊ ဝေဒိတဗ္ဗောတို့တိုင်အောင် စပ်။] “ယာယံ ဘာဂေါ ကောဋ္ဌာသော ပက္ခော၊ တတော” ဟု၎င်း အနိယမ-နိယမတို့ကို ဆက်မပါ၊ ဘာဂေါသည် အညဘာဂိယန္တံပီသော ဘာဂတည်း။ ထို ဘာဂေါကို ကောဋ္ဌာသောဟု ဖွင့်၍၊ ကောဋ္ဌာသောကို ပက္ခောဟု ထပ်ဖွင့်သည်။ မနုဿဇာတိ-ဘိက္ခုဘာဂေါတို့ကား ဘာဂေါအရ သရုပ်ပြတည်း။ [နောက် ဘာဂဿကို ကောဋ္ဌာသဿ ပက္ခဿဖွင့်ပုံ၊ တိရစ္ဆာနဇာတိယာ-ဆဂလကဘာဝဿ ဟု သရုပ်ပြပုံကိုလည်း သိပါ။] ထိုတွင် “ယာယံ၊ ပေ၊ တတော” သည် အညဘာဂိယန္တံ အည၏ အပါဒါန်ကို ထည့်၍ပြသော စကားည်း။

ယောဟိသော မှစ၍ ဆဂလကဘာဝဿ တိုင်အောင် “အညဘာဂဿ ဣဒံ” ဟူသော ဣဒံ တဒ္ဓိတ်၏ အကျယ်တည်း။ ထို ဝါကျများကို “တသ္မာ အညဘာဂိယ သင်္ချံ လဘတိ” ဟူသော ဇလဝါကျနှင့် တွဲ၊ [သာရတ္ထန္တိ “သင်္ခံ” ဟု တွေ့ရ၏။ “သင်္ခံတံ-သင်္ချံတံ” ဟု တမျိုးမျိုးရှိလျှင် ကောင်းမည်။ သင်္ခံ ဟု ရှိသော ပါဠိ၌ကား ဘာဝပ္ပဓာန၊ ဘာဝလောပ ကြီး။] ထို ဇလဝါကျသည် “ဣတိ အညဘာဂိယံ” ၏ အကျယ်ဖြစ်၏။ “သောဝါ အညဘာဂေါ အဿအတ္ထိတိ အညဘာဂိယံ” ဟူသော အဿတ္ထိ တဒ္ဓိတ်၏ အကျယ်လည်းဖြစ်ပြန်၏။ ထို သောဝါ စသောဝါကျ၌ သောဖြင့် “တိရစ္ဆာန ဇာတိယာနှင့် ဆဂလကဘာဝဿကို ပြန်ညွှန်သည်။

တံ ဟိ သန္ဓာယ။ ။ “ကထမေတံ ဝိညာယတိ အဓိကရဏန္တိ စေတ္ထ အာခာရော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ န ဝိဝါဒါဓိကရဏာဒိသု အညတရံ - အဓိကရဏံ ဟူသော ဤ ပါဠိ၌ တည်ရာဟူသော အနက်ကို သိထိုက်၏။ ဝိဝါဒါဓိကရဏ်း စသည်တို့တွင် တပါးပါးကို မသိထိုက်” ဟူသော ဤ အဓိပ္ပါယ်ကို အတယ်ကြောင့် သိရသနည်း - ဟု မေးဘွယ် ရှိသောကြောင့် “တံ ဟိ သန္ဓာယ” အစရှိသောပါဠိကို မိန့်။ [ကင်္ခါဋီကာသစ်။] ထို

အဘို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ဝါ-တပါးသော အဘို့ရှိသော၊ အဓိကရဏဿ-အဓိကရုဏ်း၏၊ ကိစ္ဆိ - သော၊ လေသံ - ညွှန်ပြအပ်သော၊ လေသမတ္ထံ - ဗြိကဝ်တတ်သော အမည်မျှကို၊ န ဥပါဒိယိံ သု - ယူကြကုန်သည် မဟုတ်၊ စ - သည် သာမကသေး၊ စတုန္တံ အဓိကရဏာနံ-တို့၏လေသောနာမ-လေသမည်သည်၊ န အတ္ထိ၊ ဟိ - မှန်၊ ဇာတိလေသာဒယော - ဇာတိလေသ အစရှိသည်တို့ကို၊ [လေသ ၁၀ပါးသရုပ်သည် ပါဠိတော်နောက်နားမှာ တိုက်ရိုက်လာလတံ့၊] ပုဂ္ဂလာနံ ယေဝ- တို့၏သာ၊ လေသာ- လေသတို့ ဟူ၍၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူ အပ်ကုန်ပြီ၊ ဝါဒါဓိကရဏာဒီနံ-တို့၏လေသာ-တို့ဟူ၍၊ န ဝုတ္တာ၊ ဒဗ္ဗောမဇ္ဈ ပုတ္တောတိ-ပုတ္တောဟူသော၊ ဣဒံစနာမံ-သည်လည်း၊ အညတာဂိယာဓိကရဏ ဘာဝေ-အညတာဂိယာဓိကရဏ၏အဖြစ်၌၊ ဌိတဿ-သော၊ ဆဂလကဿ-၏၊ (လေသမတ္ထော ၌စပ်၊) ထေရံ- အရှင် ဒဗ္ဗထေရ်ကို၊ အမူလကေန၊ ပါရာဇိကေန-ဖြင့်၊ အနန္တံ-သတုံ-၄၊ ကောစိ-သော၊ ဒေသော-သော၊ လေသမတ္ထော-သည်၊ ဟောတိ-၏။

စ-ဆက်၊ ဣတ္ထ - ဤ ကိစ္ဆိ ဒေသံ လေသမတ္ထံ ဥပါဒါယဟူသော ပါဠိ၌၊ (ဝစနတ္ထော ဝေဝေဒိတဗ္ဗော)ယော-အကြင်ဇာတိအစရှိသော ကောဠာသ ကျိ၊ ဒိဿတိ အပဒိဿတိ-ညွှန်ပြအပ်၏၊ အယံ-ဤဟာသည်၊ တဿ-ထိုသူ၏ ဥစ္စာတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝေါဟရီယတိ - ခေါ်ဝေါ်အပ်၏၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ ဝါ-ထိုသို့ ညွှန်ပြအပ် ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သော- ထိုဇာတိ အစရှိသော ကောဠာသသည်၊ ဒေသော-သမည်၏၊ တေ - ဤ ဒေသဟူသော သဒ္ဒါသည်၊ ဇာတိအာဒိသု-တို့တွင်၊ အညတရကောဠာသဿ- တပါးသော

တည်ရာအနက်ကိုရည်ရွယ်၍ ထိုစစ်ဆေးသောရဟန်းတို့သည် “အညတာဂိယဿ အဓိကရဏဿ” ဟု ဆိုကြသည်၊ ဝါဒါဓိကရုဏ်းစသည်ကို ရည်ရွယ်၍ဆိုကြသည် မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် “အဓိကရဏံ ဟူသောပါဠိ၌ တည်ရာအနက်ကို သိထိုက်၏၊ အဓိကရုဏ်း တပါးပါး ဟူသောအနက်ကို မသိထိုက်” ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကို သိရသည်-ဟုလို။

ဒေသော။ ။ ဒိဿဓာတ်၊ ဣပစ္စည်း၊ “ ဒိဿတိတိ ဒေသော ” ဟု ပြု၊ “ အပဒိဿတိ ” ကား ဒိဿတိ၏အဖွင့်၊ “ ရှုမြင်အပ်၏ ” ဟု အနက်မပေးဘဲ “ ညွှန်ပြအပ်၏ ” ဟု ပေးပါ - ဟုလို၊ “ အယံတိ ဝေါဟရီယတိ ” ဖြင့် အပဒိဿတိကို ထပ်ဖွင့်သည်၊ “ ညွှန်ပြ ” ဟူသည်လည်း “ ဤသူ ” ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းတည်း၊ ဆိတ်ဖိုကို “ ဒဗ္ဗမဇ္ဈပုတ္တ ” ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းမျိုးတည်း၊ ခတ္တိယဇာတ် ရှိသူတယောက် မေထုန်နိဝ နေသည်ကို မြင်၍ အခြားမမှီဝဲသော ခတ္တိယ ရဟန်းတပါးအပေါ်၌ တင်စားလျှင် ထို မမှီဝဲသူကို “ ခတ္တိယ ” ဟု ဇာတိနာမည်ဖြင့် ခေါ်နိုင်၏၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ညွှန်ပြအပ်ပုံကို သိပါ၊ ဆိတ်ဖိုကို ဒဗ္ဗ ဟု မှည့်ရာ၌ကား “ နာမလေသ ” ဖြင့် ညွှန်ပြခြင်းတည်း။

အစုကို၊ အဓိဝစနံ - ဟောသော သဒ္ဓါတည်း၊ အညစ္စိ - မူလဝတ္ထုမှ အခြားလည်း ဖြစ်သော၊ ဝတ္ထု - ဝတ္ထုကို၊ လိဿတိ သိလိဿတိ - ငြိကပ်တတ်၏၊ ဝေါဟာရမက္ခေနေဝ - အခေါ်အဝေါ်မျှဖြင့် သာလျှင်၊ ဤသက် - စဉ်းငယ်၊ အလ္လိယတိ - ငြိကပ်တတ်၏၊ ဣတိ၊ လေသော-မည်၏၊ တေ- လေသဟူသော သဒ္ဓါသည်၊ ဇာတိအာဒိနံယေဝ - တို့တွင်ပင်၊ အညတရကောဋ္ဌာသဿ အဓိဝစနံ၊ တတော-ထို ဒေသံ လေသံပုဒ်တို့မှ၊ ပရံ-နောက်ဖြစ်သောပုဒ်အပေါင်းသည်၊ [တတောတိ ဒေသံ လေသန္တိ ဝစနဒ္ဓယတော၊ (ယောဇနာ)]၊ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ သိက္ခာပဒပညတ္တိယမ္ပိ-သိက္ခာပုဒ်ပညတ်၌လည်း၊ ဝါ-ပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်လည်း၊ [ယောပနဘိက္ခု၊ ဘိက္ခု၊ ပေ၊ အညဘာဂိယဿ အဓိဘရဏဿ] ဟု ပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်လည်း၊] အယမေဝတ္ထော - ဤဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ပင်တည်း၊ [ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္ထော “အညဘာဂဿ+ဗုဒ္ဓံ” တိအာဒိကော အတ္ထော] ပန-ဆက်၊ အဿ- ဤသိက္ခာပုဒ်၏၊ [အချို့ စာအုပ်များ၌ “အဿ” မပါ။] ပဒဘာဇနေ-၌၊ အညဘာဂိယဿ-သော၊ ယဿ အဓိကရဏဿ - အကြင် တည်ရာ၏၊ ကိဉ္စိ ဒေသံ၊ ပေ၊ အနန္တံ သေယျ- ရာ၏၊ တံ - ထို အညဘာဂိယာဓိကရဏသည်၊ ယသ္မာ , အတ္ထုပ္ပတ္တိဝသေနေဝ-အကြောင်းဝတ္ထု ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ-သိက္ခာပုဒ်နိဒါန်း၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ အာဝိဘူတံ-ထင်စွာဖြစ်ပြီ၊ တသ္မာ , န ဝိတတ္ထိ-အကျယ်ဝေဘန်တော်မမူအပ်၊ ဣတိ ဝေဒိတမ္ပံ၊ [အတ္ထဿ+ဥပ္ပတ္တိ

လေသော။ ။ လိသဓာတ်, ဣပစ္စည်း, ဒိဝါဒိဂိဏ်း၊ သိလိသ-ငြိကပ်ခြင်းအနက်ဟော၊ ထို့ကြောင့် “သိလိဿတိ” ဟု ခွာတ်နက်ဖွင့်သည်၊ ထို သိလိသကိုပင် “ဤသက် အလ္လိယတိ” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်၊ “အနည်းငယ် ငြိကပ်” ဟူရာ၌ အရာဝတ္ထုချင်း ငြိကပ်မှုကို ယူမည်စိုး၍ “ဝေါဟာရမက္ခေနေ” ဟု မိန့်သည်၊ ဤ “ဝေါဟာရမက္ခေနေ” သည် “ဤသက်” ၏ အဖွင့်တည်း၊ “ဗုဒ္ဓ မလ္လပုတ္တ” အမည်ကို ဆိတ်ဖိုပေါ် တင်စားသော အခါ ဆိတ်ဖိုကို “ဗုဒ္ဓ မလ္လပုတ္တ” ဟု ခေါ်ဝေါ်ရသောကြောင့် “ခေါ်ဝေါ်ခြင်းအားဖြင့် ငြိကပ်နေသည်” ဟူလို။

ဆက်ဥားအံ့ ။ ။ ဤသို့ နာမည်ခေါ်ရုံမျှဖြင့် ငြိကပ်ခြင်း (အရှင်ဗုဒ္ဓ ဟူသော အထည်ဝတ္ထုက ဆိတ်ဖိုဖြစ်မသွားခြင်း) ကြောင့် “လေသမတ္ထ” ဟု အနည်းငယ်ဟော မတ္တသဒ္ဓါဖြင့် သိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်၌ ပြသည်၊ ဤသို့ အနည်းငယ်မျှ ငြိကပ်ခြင်းဖြစ်သောကြောင့် “လေသမတ္ထ - အမြွက်မျှကို” ဟု ရှေးကပေးကြ၏၊ “အမြွက်” ဟူသည် “အနည်းငယ်” ပင်တည်း၊ ဤ၌ကား “ဇာတိအာဒိနံ၊ ပေ၊ အဓိဝစနံ” ဟု အရကောံကို ပြသောကြောင့် “လေသမတ္ထ- ငြိကပ်တတ်သောဇာတ် အစရှိသည်မျှကို” ဟု ပေးသည်၊ [ဤ “လေသ” အရလည်း (ဒေသတုန်းက ကဲ့သို့) ဇာတ် စသော ၁၁၀ ပါးပင် ရသောကြောင့် “ဇာတိ အာဒိနံယေဝ” ဟု သန္နိဋ္ဌာနာဝဓာရဏ ဝေဖြင့် ပြသည်။]

အတ္ထုပ္ပတ္တိ၊ သိက္ခာပဒနိဒါနံ၊ အညဘာဂိယအဓိကရဏဖြစ်ပုံသည် သိက္ခာပုဒ်
နိဒါန်းဝတ္ထုအတိုင်းပင် ထင်ရှားပြီဖြစ်၍ ပဒဘာဇနိဋ္ဌ အကျယ်ဝေဘန်တော်
မမူ-ဟုလို၊]

ပန - ဆက်၊ အဓိကရဏန္တိ ဝစနသာမညတော - အဓိကရဏ်ဟူသော
သဒ္ဓါသာမညအားဖြင့်၊ (အဓိကရဏအားလုံးနှင့်ဆက်ဆံသော အဓိကရဏ
သဒ္ဓါအားဖြင့်၊) အတ္ထုပ္ပတ္တိရဝသေန-ရထိုက်သောအနက်တို့ကို ထုတ်ပြခြင်း၏
အစွမ်းဖြင့်၊ ပဝတ္တာနိ- န်သော၊ စက္ကာရိ- န်သော၊ ယာနိ အဓိကရဏာနိ-
တို့သည်၊ (သန္တိ)၊ တေသံ - ထို အဓိကရဏ်တို့၏၊ အညဘာဂိယတာစ-
တပါးသောအဘို့ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို၎င်း၊ ဝါ-သည်၎င်း၊ တဗ္ဘာဂိယတာစ-
ထို အဘို့ရှိသည်၏အဖြစ်ကို၎င်း၊ ဝါ- သည်၎င်း၊ ယသ္မာ၊ အပါကဋ- မထင်
ရှား၊ ဝိနယဓရေဟိစ-တို့သည်လည်း၊ ဇာနိတဗ္ဗာ-၏၊ တသ္မာ၊ ဝစနသာမည
တော- အဓိကရဏ်ဟူသော သဒ္ဓါသာမညအားဖြင့်၊ လဒ္ဓိ- သော၊ အဓိကရ
ဏ်- အဓိကရဏ်း ၄ ပါးကို၊ နိဿာယ၊ တံ- ထို အညဘာဂိယ၊ တဗ္ဘာဂိယ
အဖြစ်ကို၊ အာဝိကဓောန္တော (ဟုတွာ)၊ အညဘာဂိယဿ၊ ပေအာဒိ- ကို၊
အာဟ၊ စ-ဆက်၊ အဝသာနေ-၌၊ အာပတ္တညဘာဂိယဿ-အာပတ်ဟူသော
တပါးသော အဘို့ရှိသော၊ အဓိကရဏဿ - အဓိကရဏ်း၏၊ ဝသေန- ဖြင့်၊
ယာသာ စောဒနာ-အကြင် စောဒနာပုံကို၊ ဝုတ္တာ၊ တမ္ပိ - ထို စောဒနာပုံကို
လည်း၊ ဒဿေတံ၊ သဗ္ဗာဓိကရဏာနံ-တို့၏၊ အယံ တဗ္ဘာဂိယ အညဘာဂိယ
တာ - ဤ တဗ္ဘာဂိယအညဘာဂိယ၏ အဖြစ်ကို၊ သမာဟဋာ - ပေါင်း၍
ဆောင်တော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ [သံ-ပေါင်း၍+ အာဟဋာ-ပြီ။]

အဓိကရဏန္တိ၊ ဝေ၊ အာဒိမာဟ။ ။ ဤသိက္ခာပုဒ်၏ ပဒဘာဇနိဝယ် ဤသိက္ခာ
ပုဒ်၌လာသောအဓိကရဏ (နာမည်တည်ရာ) ၏အကျယ်ကိုမဝေဘန်ဘဲ “အဓိကရဏ”
ဟူသော သဒ္ဓါအားဖြင့် သဒ္ဓါချင်းတူနေသော ဝိဝါဒိမိကရဏ်း စသော ၄ ပါးကိုသဘ
ထုတ်ပြ၍ ထို ၄ ပါး၏ အညဘာဂိယ - တဗ္ဘာဂိယ ဖြစ်ပုံကို၎င်း၊ အာပတ္တဓိကရဏ
အတွက် အကျယ်ကို၎င်း ပြထား၏၊ ထို ပြပုံကို အညဘာဂိယသိက္ခာပုဒ် ပါဠိတော်
ကြည့်မှ ရှင်းလင်းစွာ သိနိုင်မည်။

စောဒနာ ဝုတ္တာ၊ တံပိ။ ။ “တေနပိ ဝုစ္စတိ သံဃာဒိသေသောတိ” ဟု ဟော
တော်မူပြီးနောက်၊ အဆုံးနား၌ “ဘိက္ခု၊ သံဃာဒိသေသံ အဇ္ဈာပဇ္ဇန္တော ဒိဋ္ဌော
ဟောတိ၊ တံစေ ပါရာဇိကေန စောဒေတိ” စသည်ဖြင့် စောဒနာပုံကို ဟောတော်မူ
ထားသည်၊ “တံပိ ဒဿေတံ”၌ တံ ဖြင့် ထိုစောဒနာပုံကို စွဲပါ၊ ပိ-ကား (ရှေ့ တံ၏
စွဲနက်ဖြစ်သော) အညဘာဂိယ တဗ္ဘာဂိယတ္တကို ပေါင်း၊ ဇယာဇနာ၌ “ အဝိသဒ္ဓေါ
အဓိကရဏံ အပေက္ခတိ” ဟု ဖွင့်သည်ကို စဉ်းစားပါ။

စ-ဆက်၊ တတ္ထ-ထို ဥဒ္ဒေသ၌၊ အာပတ္တညဘာဂိယံဝါတိ-ဝါ ဟူ၍၊ ပဌမံ၊ ဥဒ္ဓိဋ္ဌတ္တာ-အကျဉ်းပြုတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ကထံ၊ ပေ၊ ဟောတိ တိ-ဟူ၍၊ [ပဌမစ၍ အကျယ်ပြရာ၌ “ကထဉ္စ” ဟု စ-မပါရ။] နိဒ္ဒေသေ- အကျယ်ညွှန်ပြကြောင်း စကားကို၊ အာရဘိတဗ္ဗေ-အားထုတ်တော် မူထိုက် ပါလျက်၊ ယသ္မာ , အာပတ္တာမိကရဏဿ - ၏၊ တဗ္ဗာဂိယ ဝိစာရဏာယံ ယေဝ-တဗ္ဗာဂိယကို စိစစ်ရာ အခန်း၌ပင်လျှင်၊ အယံ အတ္ထော-ဤ အနက် သည်၊ (အာပတ်တခု၏ အာပတ်တခုနှင့် အညဘာဂိယ တဗ္ဗာဂိယ အဖြစ် ဟူသော ဤ အနက်သည်၊) အာဂမိဿတိ၊ တသ္မာ , ဝေံ , အနာရဘိတွာ- အားထုတ်တော်မမူဘဲ၊ ကထံ၊ ပေ၊ အညဘာဂိယန္တိ-ဟူ၍၊ ပစ္စိမပဒံ ယေဝ- နောက်ဖြစ်သော အညဘာဂိယပုဒ် ကိုသာ၊ ဂဟေတွာ - ယူတော်မူ၍၊ နိဒ္ဒေ သော- ကို၊ အာရဒ္ဓေါ-တော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ, ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။

တတ္ထ - ထို နိဒ္ဒေသ၌၊ အညဘာဂိယဝါရော- သည်၊ ဥတ္တာနတ္ထောယေဝ၊ ဟိ - မှန်၊ (တနည်း) ဟိ - ချဲ့၊ ကေမေကံ- တမျိုး တမျိုးသော၊ အမိကရဏံ- သည်၊ ဣတရေသံ - နံသော၊ တိဏ္ဏံ တိဏ္ဏံ - ၃ မျိုး ၃ မျိုးကုန်သော အမိ ကရုဏ်းတို့၏၊ အညဘာဂိယံ-သည်၊ အညပက္ခိယံ- သည်၊ အညကောဋ္ဌာသိ ယံ-တပါးသော အစုရှိသည်၊ ဟောတိ၊ (ကသ္မာ)ဝတ္ထုဝိသဘာဂတ္တာ-ဝတ္ထု၊ အားဖြင့် သဘောမတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ပန- ကား၊ တဗ္ဗာဂိယ ဝါရေ- ၌၊ ဝိဝါဒါမိကရဏံ- ဝိဝါဒါမိကရုဏ်းတခုသည်၊ ဝိဝါဒါမိကရဏ ဿ - အခြား ဝိဝါဒါမိကရုဏ်း တခု၏၊ တဗ္ဗာဂိယံ - ထို ဝိဝါဒါမိကရုဏ်း

တတ္ထစ၊ ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော ။ ။ ပါဠိတော်ကို ကြည့်ပါ။ အညဘာဂိယဿ အမိ ကရဏဿ၏ ပဒဘာဇနီ၌ “အာပတ္တညဘာဂိယံ ဝါ ဟောတိ အမိကရဏညဘာဂိယံ ဝါ” ဟု ခေါင်းစဉ်တော် မူ၏။ ထို အစဉ်အတိုင်းချဲ့လျှင် အာပတ္တညဘာဂိယကို ပဌမ ချဲ့ထိုက်၏။ ထိုသို့ မချဲ့ဘဲ ”ကထံ အမိကရဏံ အမိကရဏဿ အညဘာဂိယံ” ဟု ပုစ္ဆာ ထုတ်တော်မူ၍ အမိကရဏညဘာဂိယကို ချဲ့တော်မူသည်။

ထိုသို့ ဟောတော်မူခြင်းမှာ အာပတ္တညဘာဂိယအတွက် အာပတ္တာမိကရုဏ်း၏ တဗ္ဗာဂိယကို စိစစ်ခန်း၌ အဓိပ္ပါယ်ထင်းရှားလတံ့ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ထို စိစစ်ခန်းဟူသည် “ ကထံ အမိကရဏံ အမိကရဏဿ တဗ္ဗာဂိယံ ” ၏ အကျယ်၌ ပါသော “အာပတ္တာမိကရဏံ အာပတ္တာမိကရဏဿ သိယာ တဗ္ဗာဂိယံ, သိယာ အညဘာဂိယံ” ဟူသော ခေါင်းစဉ်နှင့်တကွ “ ကထံ အာပတ္တာမိကရဏံ အာပတ္တာမိ ကရဏဿ အညဘာဂိယံ” စသော တဗ္ဗာဂိယ အဆုံးအထိ အကျယ် စကားတည်း။ ထိုအခန်း၌ ထင်ရှားမည်ဖြစ်၍ အာပတ္တညဘာဂိယကို “ ကထံ အာပတ္တိ အာပတ္တိယာ အညဘာဂိယာ” ဟု မချဲ့တော့ဘဲ အမိကရဏညဘာဂိယကိုသာ ချဲ့တော်မူသည်-ဟူလို။

ဟူသော အဘိရှိသည်၊ တပွဲက္ခိယံ တံကောဋ္ဌာသိယံ (ဟောတိ)၊ (ကသ္မာ) ဝတ္ထုသဘာဝတ္ထာ - တည်း၊ တထာ- တူ၊ အနုဝါဒါဓိကရဏံ - အနုဝါဒါဓိကရဏ်းတမျိုးသည်၊ အနုဝါဒါဓိကရဏဿ-အခြား အနုဝါဒါဓိကရဏ်းတမျိုး၏၊ (တဗ္ဘာဂိယံ- ထိုအနုဝါဒါဓိကရဏ်းဟူသောအဘိရှိသည်၊ တပွဲက္ခိယံ တံကောဋ္ဌာသိယံ ဟောတိ၊ ကသ္မာ၊ ဝတ္ထုသဘာဝတ္ထာ။)

[ဝါဒါဓိကရဏ်း အချင်းချင်း၊ အနုဝါဒါဓိကရဏ်းစသည် အချင်းချင်း တဗ္ဘာဂိယ အညဘာဂိယဖြစ်ပုံကို အကျယ်ပြုလို၍ “ ကထံ ” စသည်မိန့်၊] ကထံ-အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဗုဒ္ဓကာလတော-ဘုရားရှင်လက်ထက် တော်မှ၊ ပဋ္ဌာယ အဋ္ဌာရသ ဘေဒကရဝတ္ထုနိ နိဿာယ၊ ပုပ္ဖန္ဒရိဝါဒေါစ-ဖြစ်သော ငြိမ်းခုန်ခြင်းသည်၎င်း၊ ဣဒါနိ-ယခုခေတ်၌၊ ပုပ္ဖန္ဒကဝိဝါဒေါစ-သည်၎င်း၊ ဝတ္ထုသဘာဝတယ-ကြောင့်၊ ကေ- တမျိုးထည်းသော၊ ဝါဒါဓိကရဏမေဝ ဟောတိ၊ တထာ- ထိုမှတပါး၊ ဗုဒ္ဓကာလတော ပဋ္ဌာယ စတသော ဝိပတ္တိယော နိဿာယ၊ ပုပ္ဖန္ဒအနုဝါဒေါစ-ဖြစ်သော စွပ်စွဲခြင်းသည်၎င်း၊ ပေ၊ ပန-ကား၊ ယသ္မာ၊ အာပတ္တာဓိကရဏံ-အာပတ္တာဓိကရဏ်း တခုသည်၊ အာပတ္တာဓိကရဏဿ-အခြား အာပတ္တာဓိကရဏ်းတခု၏၊ သဘာဝဝိသဘာဝဝတ္ထုတော - သဘောတူသော ဝတ္ထု၊ သဘောမတူသော ဝတ္ထုကြောင့်၎င်း၊ သဘာဝသရိက္ခာသရိက္ခတောစ - ပရမတ္ထ သဘောအားဖြင့် တူသည်၏အဖြစ် မတူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ ကေသေန-အားဖြင့်၊ တဗ္ဘာဂိယံ-ယသည်၊ န ဟောတိ၊ တသ္မာ၊ အာပတ္တာဓိကရဏံ၊ ပေ၊ အညဘာဂိယ ယန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ [“ သိယာ-ရံခါ၊ တဗ္ဘာဂိယံ-ယတည်း၊ သိယာ၊ အညဘာဂိယံ- ယတည်း” ဟူပေး။] တထ- ထို အာပတ္တာဓိကရဏံ အာပတ္တာဓိကရဏဿ ဟူသောနိဒ္ဒေသ၌၊ အာပိတော ပဋ္ဌာယ၊ အညဘာဂိယဿ-၏၊ ဝါ-ကို၊ ပဋ္ဌမံ၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ-ကြောင့်၊ ဣဓာပိ-ဤနိဒ္ဒေသ၌လည်း၊ အညဘာဂိယမေဝ- ကိုသာ၊

သဘာဝဝိသဘာဝဝတ္ထုတော။ ။ ရဟန်းတပါး၏ မေထုနဝိတိက္ကမအာပတ်သည် အခြားတပါး၏ မေထုန ဝိတိက္ကမအာပတ်နှင့် ဝတ္ထုအားဖြင့် သဘာဝဖြစ်ကြ၏၊ ထိုမေထုနဝိတိက္ကမအာပတ်သည် အခြားသော အဓိန္နာဒါနစသော ပါရာဇိကအာပတ်နှင့် ပါရာဇိကအာပတ်ချင်း တူသော်လည်း) ဝတ္ထုအားဖြင့် ဝိသဘာဝဖြစ်သည်။

သဘာဝသရိက္ခာ သရိက္ခတော။ ။ ပဋ္ဌမပါရာဇိကအာပတ်သည် အခြား ပဋ္ဌမပါရာဇိကနှင့် မေထုနရာဂဟူသော သဘောအားဖြင့်တူ၏၊ ဒေါသသဘောအားဖြင့် သင့်ရခသာ မနုဿဝိဂ္ဂဟ (တတိယ) ပါရာဇိကနှင့်ကား သဘောမတူ၊ ဤသို့ စသော သဘောအားဖြင့် တူ-မတူကို သိပါ။

ပဌမံ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ (အညဘာဂိယဿ အဓိကရဏဿ၏ ပဒဘာဇနိတုန်းက အညဘာဂိယကို စ၍ အကျယ်ပြန့်သောကြောင့် ဤ၌လည်း အညဘာဂိယကို စ၍ ချဲ့သည်-ဟုလို၊) တတ္ထ - ထို နိဒ္ဒေသ၌၊ အညဘာဂိယတ္ထု- အညဘာဂိယ၏ အဖြစ်ကို၎င်း၊ ပရတော- ၌၊ တဗ္ဘာဂိယတ္ထု-ကို၎င်း၊ ဝုတ္တနယေနေဝ- သာလျှင်၊ (သဘာဝဝိသဘာဝ ဝတ္ထုတောစသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့် သာ၊) ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပန - ကား၊ ကိစ္စာဓိကရဏံ ကိစ္စာဓိကရဏဿ တဗ္ဘာဂိယန္တိ ဧတ္ထ - ၌၊ (အတ္ထော ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဗုဒ္ဓကာလတော ပဋ္ဌာယ စတ္တာရိ သံဃကမ္မာနိ နိဿာယ၊ ပုပ္ဖန္တံ- သော၊ အဓိကရဏဉ္စ-ကိစ္စာဓိကရဏ်းသည်၎င်း၊ ဣဒါနိ- ၌၊ ပေ၊ အဓိကရဏဉ္စ - သည်၎င်း၊ သဘာဝတယ - ဝတ္ထုအားဖြင့် တူသော အဖို့ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ သရိက္ခတယစ-သဘောအားဖြင့် တူသည် ၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ ဧတံ - သော၊ ကိစ္စာဓိကရဏမေဝ - ကိစ္စာဓိကရဏ်း ချည်းသာ၊ ဟောတိ၊ ပန- ပရိဟာရပက္ခမ္ပတပါး စောဒကပက္ခကား၊ သံဃကမ္မာနိ နိဿာယ၊ ပုပ္ဖန္တံ-သော၊ အဓိကရဏံ-သည်၊ ကိစ္စာဓိကရဏံ-သည်၊ (ဟောတိ) ကိံ - သလော၊ ဥဒါဟု၊ ဧတံ - ဤ ကိစ္စာဓိကရဏ်း ဟူသော အမည်သည်၊ သံဃကမ္မာနမေဝ - တို့၏သာလျှင်၊ အဓိဝစနံ - အမည်သည်၊ (ဟောတိကိံ)၊ ဣတိ - ဤကား အမေးတည်း၊ ဧတံ - ဤ ကိစ္စာဓိကရဏ်း ဟူသော အမည်သည်၊ သံဃကမ္မာနမေဝ-တို့၏သာလျှင်၊ အဓိဝစနံ-တည်း။

ဧတံ ကိစ္စာဓိကရဏမေဝ ။ ။ ဘုရားလက်ထက်တော်၌ ဥပသမ္ပဒါကံနှင့် ယခု အခါဖြစ်သော ဥပသမ္ပဒါကံသည် ဝတ္ထုသမ္ပတ္တိ စသော ၅ ပါးတွင် ရဟန်းလောင်း တည်းဟူသော ဝတ္ထုအားဖြင့် သဘောတူသောကြောင့် သဘာဝ ဖြစ်၏၊ ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာစသည်တို့၏ ရဟန်းလောင်းအပေါ်၌ ထားအပ်သော မေတ္တာစိတ်တည်းဟူသော သဘာဝအားဖြင့် သရိက္ခကဖြစ်၏၊ ဤသို့ သဘာဝအားဖြင့်၎င်း သရိက္ခကအားဖြင့် ဧတံ (တမျိုးထည်း တထပ်ထည်းသော) ကိစ္စာဓိကရဏဖြစ်သည်၊ သီမာသမ္ပုတံစသော ကံများ၏ သဘာဝဖြစ်ပုံ သရိက္ခကဖြစ်ပုံကိုလည်း ချဲ့ထွင်ပါလေ၊ ထို့ကြောင့် ကိစ္စာ ဓိကရဏ်းတပါးသည် အခြားကိစ္စာဓိကရဏ်းတပါး၏ တဗ္ဘာဂိယဖြစ်သည်။

ကိံ ပန ။ ။ “သံဃကမ္မာနိ နိဿာယ ပုပ္ဖန္တံ” ဟု ဆိုသောကြောင့် မှီရာ သံဃကံက တမျိုး၊ မှီတတ်သော ကိစ္စာဓိကရဏ်းက တမျိုး ဟု ယူဆတွယ် ရှိရကား “ကိံ ပန” စသည်မိန့်၊ သံဃကံကိုအမှီပြု၍ နေ့မှဖြစ်သောအခြားအဓိကရဏ်းကို ကိစ္စာဓိကရဏ်း ဟု ခေါ်ပါသလား၊ သို့မဟုတ် သံဃကံကိုပင် ကိစ္စာဓိကရဏ်း ဟု ခေါ်ပါသလား- ဟုလို၊ ထိုအမေးကို ဖြေလို၍ “သံဃကမ္မာနမေဝတံ အဓိဝစနံ” ဟု မိန့်၊ သံဃကံကိုပင် ကိစ္စာဓိကရဏ်းခေါ်သည်-ဟုလို။

ဧဝံ သန္တေပိ-ဤသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ သံဃကမ္မံနာမ-သံဃကံမည်သည် ကို၊ ဣဒဗ္ဗိဒဗ္ဗ-ဤမည် ဤမည်သော သံဃကံကိုလည်း၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝါ-သည်ပုံ သည်နည်း၊ ကတ္တမ္မံ-ရာ၏၊ ဝါ-သင့်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ယံကမ္မလက္ခဏံ- အကြင် ကံ၏ လက္ခဏာကို၊ ဝါ-အကြင်ကံပြုပုံ အမှတ်အသားကို၊ (ကမ္မကာရကော- ကံပြုသော ရဟန်းသည်) မနသိကရောတိ- နှလုံးသွင်းလိုက်ရသေး၏၊ တံ- ထိုကံ၏ လက္ခဏာကို၊ ဝါ- ထို ကံပြုပုံ အမှတ်အသားကို၊ နိဿာယ - ဤ၊ ဥပ္ပဇ္ဇနတော-ဖြစ်ရခြင်းကြောင့်၎င်း၊ ပုရိမံပုရိမံ-သော၊ သံဃကမ္မံ နိဿာယ၊ ဥပ္ပဇ္ဇနတော - ကြောင့်၎င်း၊ သံဃကမ္မာနိ ၊ ပေ ၊ ကိစ္စာမိကရဏန္တိ - ဟူ၍၊ (မယာ) ဝုတ္တိ-ရှေ့၌ ဆိုအပ်ပြီ။

ဧဝံ သန္တေပိ။ ။ [သန္တေပိကို ဝုတ္တိ၌စပ်၊ “သံဃကမ္မံ နာမ” သည် သာမည၊ “ဣဒဗ္ဗိဒဗ္ဗ” သည်ဝိသေသကံအဖြစ်ဖြင့် ကတ္တမ္မံ၌စပ်၊ “သံဃကံဆိုတာ ဤသီမာသမ္ပတိ ကံကို ဤပုံ ဤနည်း ပြုရ၏၊ ဤ ဥပသမ္ပဒါကံကို ဤပုံ ဤနည်း ပြုရ၏” စသည်ဖြင့် ပြုရပုံ အမှတ်အသားကို “ကမ္မလက္ခဏာ” ဟု ခေါ်သည်။] ကိစ္စာမိကရဏ်းဟူသည် သံဃာ့ကံတို့၏သာ အမည်ဖြစ်လျှင် အဘယ်ကြောင့် “သံဃကမ္မာနိ နိဿာယ ဥပ္ပန္နံ” ဟု မိန့်တော်မူအပ်ပါသနည်း- ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “ဧဝံ သန္တေပိ” စသည်မိန့်၊ “ဘုရားရှင်သည် ဤမည်သောကံကို ဤသို့ပြုရမည်” ဟု ကံပြုပုံ အမှတ်အသား (လက္ခဏာ) ကို ဟောထားတော်မူ၏။ ကံပြုခါနီး၍ ထို လက္ခဏာကို ကံပြုသောပုဂ္ဂိုလ်က နှလုံးသွင်းလိုက် (စဉ်းစားလိုက်) ၏၊ ထို နှလုံးသွင်းအပ်သော ကမ္မလက္ခဏာကြောင့် ပြုဘွယ်တံများ ပြီးစီးရ၏။ ထို့ကြောင့် အကျိုးဖြစ်သော ကံတို့၏ ကမ္မအမည်ကို ကမ္မလက္ခဏာ၌တင်စား၍ ဖလူပစာရအားဖြင့် ကမ္မလက္ခဏာကိုပင် စတ္တာရိ သံဃကမ္မာနိ၌ “သံဃကမ္မ” ဟု မိန့်တော်မူသည်။

သာရဋ္ဌ ။ ။ တဿ တဿ သံဃကမ္မဿ ဘဂဝတာ ဝုတ္တိ ဣတိကတ္တဗ္ဗတာ လက္ခဏံယေဝ (ဤသို့ ပြုထိုက်၏၊ ပြုရမည်-ဟူသော အမှတ်လက္ခဏာသည်ပင်၊ အရ ဟတိ၌စပ်၊) တတော (ထို ကမ္မလက္ခဏာကြောင့်) သံဃကမ္မဿ နိပ္ပဇ္ဇနတော ဖလူ ပစာရေန သံဃကမ္မန္တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟတီတိ အာဟ- ယံကမ္မလက္ခဏံ မနသိကရော တိ၊ တံ နိဿာယ ဥပ္ပဇ္ဇနတောတိ။

ပုရိမံ ပေ၊ ဥပ္ပဇ္ဇနတော။ ။ ပရိဝါသစသော ရှေး သံဃကံကိုမှီ၍ မာနတ္ထ စသော နေဝံ သံဃကံဖြစ်၏၊ ဥက္ခေပနိယဟူသော ရှေးကံကိုမှီ၍ ဩသာရဏဟူသော နောက် သံဃကံ ဖြစ်၏၊ သီမာသမ္ပတိ ဟူသော ရှေးကံကိုမှီ၍ (နောင်ခါ သိမ်နုတ် ရခြင်း-ဟူသော) သီမာသမ္ပဟနနကံ ဖြစ်၏၊ ဤသို့ ရှေးရှေးကံကိုမှီ၍ နောက်နေဝံကံ ဖြစ်သောကြောင့်လည်း “သံဃကမ္မာနိ နိဿာယ ဥပ္ပန္နံ အမိကရဏံ ကိစ္စာမိကရဏံ” ဟု ဆိုအပ်သည်။ ဤ အကြောင်းပြ၌ကား ဖလူပစာတင်ဘွယ် မလို၊ မုချအားဖြင့်ပင် ရှေးရှေးကံကို မှီပြီးမှ နောက်နောက် သံဃကံဟူသော ကိစ္စာမိကရဏ်း ဖြစ်ရသည်။

[ပါဠိတော်၌ ဒေသကို ဝေဘန်တော်မမူဘဲ အဘယ့်ကြောင့် လေသကို ဝေဘန်တော်မူပါသနည်း-ဟု မေးဘွယ်ရှိ၍ “ကိဉ္ဇိဒေသံ” စသည်၌] ပန-ဆက်၊ ကိဉ္ဇိဒေသံ လေသမတ္တံ ဥပါဒါယာတိ ဣတ္ထ-ပါဠိ၌၊ (လေသောနာမ၌စပ်) ယသ္မာ၊ ဒေသောတိဝါ - ဒေသောဟူသော သဒ္ဒါသည်၎င်း၊ လေသမတ္တောတိဝါ-လေသမတ္တောဟူသော သဒ္ဒါသည်၎င်း၊ ပုဗ္ဗေ၊ ပုတ္တနယေနေ ဝ-သာလျှင်၊ (ဒိဿတိ၊ သိလိဿတိ-ဟု ရိပြိုဟ်ပြု၍ ဇာတ်အစရှိသည်တို့တွင် တပါးပါးသောအစုကို ဒေသဟု၎င်း၊ လေသဟု၎င်း ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့် သာလျှင်) ဗျဉ္ဇနတော-သဒ္ဒါအားဖြင့်၊ နာနံ-ထူး၏၊ အတ္တတော-အားဖြင့်၊ ဧကံ - တမျိုးထည်းသည်၊ (ဟောတိ)၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ (သဒ္ဒါသာကွဲ၍ အနက်တူသောကြောင့်) လေသောနာမံ၊ ပေ၊ နာမလေသောတိ အာဒိ အာဟ၊ တတ္ထ-ထို လေသောနာမ အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ဇာတိယေဝ-ဇာတ်သည်ပင်၊ ဇာတိလေသော-သ မည်၏၊ သေသေသု-ဇာတိလေသမှကြွင်းသော နာမလေသ အစရှိသောပုဒ်တို့၌လည်း၊ သေနယော၊ ဣဒါနိ၊ တမေဝလေသံ-ထို လေသကိုပင်၊ ဝိတ္ထာရတော ဒေသေတံ , ယထာ - အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုလသော်၊ တံ - ထို လေသကို၊ ဥပါဒါယ - ယူ၍၊ အနဗ္ဗံသနာ ဟောတိ၊ တထာ - ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ သဝတ္ထုကံ - ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော တည်ရာနှင့်တကွ ဖြစ်သည်ကို၊ ဝါ-ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာန်ကို၊ ကတ္တာ [ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာန် ကတ္တာ-ခတ္တိယဇာတ်ရှိသူကို ငါမြင်၏ စသည်ဖြင့် ပုဂ္ဂလဓိဋ္ဌာန်ပြု၍] ဒေသန္တော (ဟုတွာ) ဇာတိလေသောနာမံ၊ ပေ၊ ဟောတိတိ အာဒိမာဟ၊

တတ္ထ-ထို ဇာတိလေသောနာမ အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ခတ္တိယော ဒိဋ္ဌော ဟောတိတိ-ကား၊ အညော-ပါရာဇိကကျသူမှအခြားသော၊ ကောစိ-သော၊ ခတ္တိယဇာတိယော- ခတ္တိယဇာတ်ရှိသူသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဣမိနာ စောဒကေန-သည်၊ ဒိဋ္ဌော-မြင်အပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ၊ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ အဇ္ဈာပဇ္ဇန္တောတိ-ကား၊ မေထုနဓမ္မာဒိသု- တို့တွင်၊ အညတရံ- သို့၊ အဇ္ဈာပဇ္ဇန္တော- ရောက်သည်ကို၊ (ဒိဋ္ဌော ဟောတိ)၊ အညံ၊ ပေ၊ စောဒေတိတိ - ကား၊ အထ - ထိုမှ နောက်၌၊ သော- ထိုရဟန်းသည်၊ အညံ- သော၊ အတ္တနော- ၏၊ ဝေရိံ - ရန်သူဖြစ်သော၊ ခတ္တိဇာတိယံ-သော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ပဿိတွာ-မြင်၍၊ တံ ခတ္တိယဇာတိလေသံ-ထို ခတ္တိယ ဇာတိလေသကို၊ ဝဟေတွာ ဧဝံ စောဒေတိ၊ (ကိ)၊ မယာ၊ ခတ္တိယော-ခတ္တိယကို၊ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ၊ အဇ္ဈာပဇ္ဇန္တော-ကို၊ ဒိဋ္ဌော၊ တံ ခတ္တိယော - ခတ္တိယဖြစ်သော သင်သည်၊ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ အဇ္ဈာပဇ္ဇန္တော-သည်၊ အသိ-ဖြစ်၏၊ အထဝါ-ကား၊ တံ-သည်၊ သော ခတ္တိယော-ထိုခတ္တိယ

တည်း၊ အညော- အခြားသူသည်၊ န-မဟုတ်၊ ပေါဇုတိ-သို့၊ (စောဒေတိ-အံ့၊) ပေ၊ စ-ဆက်၊ ဣ-ဇာတိလေသောနာမအစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ တေသံ ခတ္ထိယာနံ-တို့၏၊ အညမညံ-အချင်းချင်း၊ ဝါ-တယောက်နှင့်တယောက်၊ အသဒိသဿ-သော၊ တဿ တဿ ဒီဃာဒိနောဝါ-ထိုထို ဒီဃအစရှိသည်၏၎င်း၊ [အာဒိဖြင့် ရဿ-ကာဠ (အခဲ)- ဩဒါတ စသည်ကိုယူ။] (တဿ တဿ) ဒိဋ္ဌာဒိနောဝါ - ထို ဒိဋ္ဌအစရှိသည်၏၎င်း၊ [အာဒိဖြင့် သုတ စသည်ကိုယူ။] ဝသေန၊ အညဘာဂိယတာ-ကို၎င်း၊ ခတ္ထိယဇာတိပညတ္တိယာ-ခတ္ထိယဇာတ်ကို ပညတ်ခြင်း၏၊ အာဓာရဝသေန - တည်ရာ၏အစွမ်းဖြင့်၊ အဓိကရဏတာ-အဓိကရဏ၏အဖြစ်ကို၎င်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ မိမိမြင်အပ်ခဲ့သောခတ္ထိယ၏ အရပ်ရှည်သူဖြစ်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် ဒိဋ္ဌ သုတ စသည်တို့တွင် တပါးပါးဖြစ်ခြင်း၊ မိမိစွပ်စွဲအပ်သော ရဟန်း၏ အရပ်ပုသူဖြစ်ခြင်း၊ ဒိဋ္ဌမဟုတ်ဘဲ သုတ စသည်ဖြစ်ခြင်းသည် အညဘာဂိယတာတည်း၊ မိမိစွပ်စွဲအပ်သောရဟန်း၏ ခတ္ထိယဇာတ်၏တည်ရာဖြစ်ခြင်းသည် အဓိကရဏတာတည်း။] ဧတေနပါယေန-ဖြင့်၊ သဗ္ဗပဒေသု-တို့၌၊ ယောဇနာ- ပုဒ်အနက်တို့ကို ယှဉ်စေခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-သိထိုက်၏။

စ-ဆက်၊ [ပုဒ်အထူးပါသောကြောင့် “စ-အထူး” ဟု ရှေးက ပေး၏။] ပတ္တလေသ နိဒ္ဒေသ-ပတ္တလေသနိဒ္ဒေသ၌၊ လောဟပတ္တသဒိသော-သံသပိတ်နှင့်တူသော၊ [အယောပတ္တသဒိသော။] သုသဏ္ဌာနော - ကောင်းသော ပုံသဏ္ဌာန်ရှိသော၊ သုစ္စဝိ - ကောင်းသော အရေရှိသော၊ သိနိဒ္ဒေါ - ညက်ညောသော၊ ဘမရဝဏ္ဏော - ပိတုန်း အဆင်းရှိသော၊ မတ္ထိကာပတ္တော-မြေသပိတ်ကို၊ သာဠက ပတ္တောတိ - သာဠက ပတ္တဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ [ဤ သပိတ်မျိုးကို “သာဠကပတ္တ ” ဟု ပြောရိုးရှိသောကြောင့် အထင်ရူပီအမည်ဟု သိစေလို၍ “ဝုစ္စတိ” ဟု ဆိုသည်။] ပကတိမတ္ထိကာပတ္တော-ပကတိ မြေသပိတ်ကို၊ (လောဟပတ္တနှင့် မတူသော ရိုးရိုးမြေသပိတ်ကို) သုစ္ဆကပတ္တောတိ-ဟူ၍၊ (ဝုစ္စတိ)၊ [ဤ သုစ္ဆကပတ္တ ဟူသော အမည်လည်း အထင်ရူပီပင်။] ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ၊ အာပတ္တိလေသဿ-အာပတ္တိလေသ၏၊ ဧကပဒေနေဝ-တပုဒ်ထည်းဖြင့်သာလျှင်၊ သင်္ခေပတော၊ နိဒ္ဒေသော - နိဒ္ဒေသကို၊ ဝုတ္တော-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ [“အာပတ္တိလေသောနာမ လဟုကံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇန္တော ဒိဋ္ဌော ဟောတိ ” စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်ပြီ။] တသ္မာ ဝိတ္ထံ ရတောပိ၊ တံ-ထို အာပတ္တိလေသကို၊ ဒဿေတုံ- ၄၊၊ ဘိက္ခု၊ ပေ၊ ဟောတိတိ အာဒိ-ကို၊ ဝုတ္တံ။

ပန-ပရိဟာရ၊ပေ၊ ပက္ခကိုဆိုဥးအံ၊ ကသ္မာ,အဿ-ထို အာပတ္တိလေသ
 ၏၊ တတ္ထေဝ - ထို သင်္ခေပ နိဒ္ဒေသ၌ပင်၊ နိဒ္ဒေသံ - အကျယ် ညွှန်ပြကြောင်း
 စကားကို၊ အဝတွာ - မိန့်တော်မမူဘဲ၊ ဣဓ - ဤ နိဒ္ဒေသ၌၊ ဝိသုံ, ဝုတ္တော-
 သနည်း၊ ဣတိ-အမေးတည်း၊ သေသနိဒ္ဒေသေဟိ-အာပတ္တိလေသ နိဒ္ဒေသမှ
 ကြွင်းသော နိဒ္ဒေသတို့နှင့်၊ အသဘာဝတ္တာ - သဘော မတူသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်၊ (တတ္ထေဝနိဒ္ဒေသံ အဝတွာ ဣဓ ဝိသုံ ဝုတ္တော)၊ ဟိ - မှန်၊ သေသ
 နိဒ္ဒေသာ-တို့ကို၊ အညံ-အခြားရဟန်းကို၊ ဒိသ္မာ, အညဿ-အခြားရဟန်းကို၊
 စောဒနာဝသေန, ဝုတ္တာ- နိဗ္ဗိ၊ အယံပန-ဤအာပတ္တိလေသနိဒ္ဒေသကိုကား၊
 ဧကမေဝ - တယောက်ထည်းသော ရဟန်းကိုပင်၊ အညံ - အခြားသော၊
 အာပတ္တိ - သို့၊ အာပဇ္ဇန္တိ-ရောက်သည်ကို၊ ဒိသ္မာ-၍၊ အညာယ-ရောက်အပ်
 သောအာပတ်မှ အခြားသော၊ အာပတ္တိယာ-ပါရာဇိကအာပတ်ဖြင့်၊ စောဒ
 နာ ဝသေန ဝုတ္တော၊ ယဒိဓေံ-ယင်းသို့ဖြစ်လျှင်၊ ကထံ-လျှင်၊ ဝါ-အဘယ်၏၊
 အညဘာဂိယံ- တပါးသောအဘို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ အဓိကရဏံ - တည်ရာ
 သည်၊ ဟောတိ- သနည်း၊ ဣတိ- အမေးတည်း၊ အာပတ္တိယာ - ၏၊ (အည
 ဘာဂိယံ အဓိကရဏံ ဟောတိ၊) တေနေဝ-ပင်၊ ဝေဋ္ဌိ၊ပေ၊ ဥပဒိန္နောတိ-
 ဟူ၍၊ (ပဒဘာဇနေ) ဝုတ္တိ။

ဟိ - မှန်၊ (တနည်း - ထင်ရှား ပြဉ္ဇးအံ၊) သော - ထို ရဟန်းသည်၊ ယံ
 သံဃာဒိသေသံ အာပဇ္ဇန္တာ၊ တံ - ထို သံဃာဒိသေသ်သည်၊ ပါရာဇိကဿ-
 ပါရာဇိက အာပတ်၏၊ အညဘာဂိယံ အဓိကရဏံ (ဟောတိ)၊ ပန- ဆက်၊
 (တနည်း - အဓိကရဏဖြစ်ပုံမှ တပါး လေသဖြစ်ပုံကား၊) သဗ္ဗတ္ထိယာနံ-
 အလုံးစုံသော ခတ္တိယတို့၏၊ ဝါ-တို့နှင့်၊ သာဓာရဏော-ဆက်ဆံသော၊ ခတ္တိယ
 ဘာဝေါ ဝိယ- ခတ္တိယ၏ အဖြစ်ကဲ့သို့၊ ဝါ- ခတ္တိယ ဇာတ်ကဲ့သို့၊ (ဧဝံ-တူ၊)
 သဗ္ဗာပတ္တိနံ-တို့၏၊ ဝါ-တို့နှင့်၊ သာဓာရဏော-သော၊ ယော သော အာပတ္တိ
 ဘာဝေါ-အကြင် အာပတ်၏ အဖြစ်သည်၊ ဝါ-အကြင် အာပတ် အမည်သည်၊
 (အတ္ထိ)၊ (သော အာပတ္တိဘာဝေါ-သည်) အညဘာဂိယံ သာ-သော၊ တဿ
 အဓိကရဏဿ- ထို တည်ရာ၏၊ လေသော နာမ- မည်၏၊ ဧတေနပါယေန,
 သေသာပတ္တိမူလကနယော - သံဃာဒိသေသ်မှ ကြွင်းသော အာပတ်လျှင်
 အရင်းခံရှိသောနည်းကို၎င်း၊ စောဒါပကဝါရေဓ- ကို၎င်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
 အနာပတ္တိ၊ ပေ၊ စောဒါပေတိ ဝါတိ - ကား၊ ပါရာဇိကံယေဝ - သို့သာ၊
 အယံ-ဤ ရဟန်းသည်၊ အာပဇ္ဇန္တာ-၏၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ ယော- အကြင်ရဟန်း
 သည်၊ တထာသညီ-ထိုအတိုင်း အမှတ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ) စောဒေတိဝါ -

အံ့၊ စောဒါပေတိဝါ - အံ့၊ တဿ အနာပတ္တိ၊ သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံသောဝါကျ
 တို့၌၊ သေသံ ဥတ္တာနမေဝ၊ သ မုဋ္ဌာနာဒိနိဝိ-တို့သည်လည်း၊ ပဌမ ဒုဋ္ဌဒေါသ
 သဒိသာနေဝ - ကုန်သည်သာ၊ ဣတိ- အပြီးတည်း။ [“ ပဌမ ဒုဋ္ဌဒေါသနှင့်
 တူသည်” ဟု ဆိုသော်လည်း အင်္ဂါနေရာဝယ် “ကိစ္ဆိဒေသ လေသမတ္ထ ဥပါဒိ
 ယနာ” အင်္ဂါအပိုပါသေးသည်။] ဒုတိယ ဒုဋ္ဌဒေါသ သိက္ခာပဒဝတ္ထနာ-
 သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

x x x x x + x
ပဌမ သံဃဘေဒသိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါတိ - သည်၊ သံဃဘေဒသိက္ခာပဒံ -
 တည်း။ တတ္ထ- ထို သံဃဘေဒသိက္ခာပုဒ်၌၊ အထခေါ ဒေဝဒတ္ထောတိ အာဒိ
 သု-တို့၌၊ ယောစ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ ဒေဝဒတ္ထော-ဒေဝဒတ္ထမည်၏။
 ယထာစ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း၊ ဝါ-အကြင်နည်းဖြင့်လည်း၊
 ပဗ္ဗဇိတော- ရဟန်းပြုခဲ့၏။ ယေနစ ကာရဏေန- ကြောင့်လည်း၊ ကောကာ
 လိကာဒယော-ကောကာလိက အစရှိသူတို့သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ-၍၊ ထေပေ၊
 စက္ကဘေဒန္တိ-ဟူ၍၊ အာဟ၊ တံ သဗ္ဗံ-ထို အလုံးစုံသည်၊ (ဒေဝဒတ္ထမည်သူ၊
 ရဟန်းပြုခဲ့ပုံ၊ ကောကာလိက အစရှိသူတို့သို့ ချဉ်းကပ်ပုံ အလုံးစုံသည်။) သံဃ
 ဘေဒကုန္တနက-၌၊ အာဂတမေဝ-သည်သာ၊ ပန-ကား၊ ပဉ္စဝတ္ထုယာစနာ-
 ပဉ္စဝတ္ထုကို တောင်းခြင်းသည်၊ တတ္ထေဝ-ထို သံဃဘေဒကုန္တနက၌ပင်၊ ကိဉ္ဇာဝိ
 အာဂမိဿတိ- လတုံ၊ အထခေါ - ထိုသို့ပင် လာလတုံဖြစ်ပါသော်လည်း၊
 ဣဓာဝိ- ဤ သိက္ခာပုဒ်၌လည်း၊ အာဂတတ္ထာ- ကြောင့်၊ ဣတ္ထ- ဤ ပဉ္စဝတ္ထု
 ယာစနကထာ၌၊ ယံ-ကို၊ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ တံ-ထိုစကားကို၊ ဝတ္ထာဝ, ဂမိဿာမ-န်အံ့။

သာဓုဘန္တေတိ - သာဓုဘန္တေဟူသော စကားသည်၊ အာယာစနာ-ပဉ္စ
 ဝတ္ထုကို တောင်းပန်ကြောင်း စကားတည်း။ [သာဓုသဒ္ဓါ အာယာစနအနက်
 ဟော- ဟူလို။] ဘိက္ခုပေ၊ အဿူတိ- ကား၊ အာရညိကဓုတင်္ဂံ - အာရညိက
 ဓုတင်ကို၊ သမာဒါယ-ဆောက်တည်၍၊ သဗ္ဗေဝိ-န်သော၊ ဘိက္ခု- တို့သည်၊
 ယာဝ-လောက်၊ ဇိန္တိ - အသက်ရှင်ကုန်၏၊ တာဝ-ထို အသက်ရှင်သမျှ၊
 အာရညိကာ- တော၌နေသူတို့သည်၊ ဝါ- အာရညိကင် ဓုတင်ဆောင်သူတို့
 သည်၊ ဟောန္တု-ဖြစ်ပါစေကုန်၊ အရညေဝ-၌သာလျှင်၊ ဝသန္တု-နေပါစေ
 ကုန်၊ ယော၊ ပေ၊ ဖုသေယျာတိ - ကား၊ ယော ကေဘိက္ခုဝိ- အကြင် တပါး
 တလေ ရဟန်းသည်လည်း၊ အရညံ-ကို၊ ပဟာယ- ၍၊ နိဝါသတ္ထာယ-အမြဲ
 နေခြင်းငှါ၊ [ဤနိဝါသတ္ထာယဖြင့် ဆွမ်းခံသွားခြင်းစသည်ကို မဆိုလိုကြောင်း

ပြသည်။] ဝါမန္တံ-ရွာသို့၊ ဝါ- ရွာနီးကျောင်းသို့၊ သြသရေယျံ- သက်ရောက်အံ့၊ တံ-ထိုရဟန်းကို၊ ဝဇ္ဇိ-အပြစ်သည်၊ ဖုသေယျ-ထိရောက်ပါစေလော့၊ နံ-ဘိက္ခု-ကို၊ ဒေါသော-သည်၊ ဖုသတု-လော၊ [ဝဇ္ဇိကို ဒေါသောဟု၎င်း၊ တံကို နံ-ဘိက္ခုဟု၎င်း ဖွင့်၍၊ ဖုသေယျံ ယျေဝိဘတံကို အဋ္ဌိဋ္ဌအနက်ဟောဟု သိစေလို၍ ဖုသတုဟု ဖွင့်သည်။] အာပတ္တိယာ-ဖြင့်၊ နံ-ထိုရဟန်းကို၊ ဘဂဝါ၊ ကာရေတု - ပြုစေတော်မူပါ၊ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန - ဖြင့်၊ ဝဒတိ- ၏၊ သေသဝတ္ထုသုဝိ-တို့၌လည်း၊ သေနယော။

ဇနံ သညာပေဿာမာတိ - ကား၊ ဇနံ-လူအပေါင်းကို၊ အမှာကံ-တို့၏၊ အပ္ပိစ္ဆာဒိဘာဝံ- အပ္ပိစ္ဆ အစရှိသည်တို့၏အဖြစ်ကို၊ ဇာနာပေဿာမ-သိစေကြကုန်စို့၊ [စာအုပ်များ၌ “အပ္ပိစ္ဆတာဒိဘာဝံ” ဟု ရှိ၏၊ တာပစ္စည်း အရကလည်း ဂုဏ်၊ ဘာဝပုဒ်၏အရကလည်း ဂုဏ်ဖြစ်၍ အရကောဒံချင်း-ထပ်နေသောကြောင့် မကောင်း၊ ထို့ကြောင့် “အပ္ပိစ္ဆာဒိဘာဝံ” ဟု ပါဠိမှန်ရှိစေ၊ “အပ္ပိစ္ဆာဒိနံ + ဘာဝေါ အပ္ပိစ္ဆာဒိဘာဝေါ” ဟု ပြု။] အထဝါ - ကား၊ ပရိတောသေဿာမ-နှစ်သက်စေကြကုန်စို့၊ [ဤအဖွင့်ဖြင့် ဇာနာပေဿာမ၌ ဉာဓာတ်၏ တောသနအနက်ကိုပြသည်။] ပသာဒေဿာမ-ကြည်ညိုစေကြကုန်စို့၊ [ဤအဖွင့်ဖြင့် အဓိပ္ပါယတ္တကိုပြသည်။] ဣတိ ဝုတ္တိ ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဣမာနိ ပဉ္စဝတ္ထုနိ-တို့ကို၊ ယာစတော-တောင်းသော၊ ဒေဝဒတ္တဿ-၏၊ ဝစနံ- ကို၊ သုတွာဝ - ရှိသာလျှင်၊ ဝါ - ကြားတော်မူလျှင် ကြားတော်မူခြင်းပင်၊ ဘဂဝါ အညာသိ၊ (ကိံ) သံဃဘေဒတ္ထိကော - သံဃာ ကွဲပြားခြင်းကို အလိုရှိသည်၊ ဟုတွာ၊ အယံ-ဤဒေဝဒတ်သည်၊ ယာစတိ-တောင်း၏၊ ဣတိ (အညာသိ)၊ ပန - ဆက်၊ ယသ္မာ၊ တာနိ - ထို ပဉ္စဝတ္ထုတို့ကို၊ အနုဇာနိယမာနာနိ-ခွင့်ပြုအပ်ကုန်သော်၊ ဗဟုနံ-နံသော၊ ကုလပုတ္တာနံ- တို့၏၊ မဂ္ဂန္တရာ ယာယ - မဂ်၏ အန္တရာယ် အကျိုးငှါ၊ သံဝတ္ထန္တိ၊ [ပင်ကိုယ်က အားနည်းသူတို့မှာ တောကျောင်းနေ၍ ရုက္ခမူရုတင်ဆောင်ရ၊ သားငါးကို မစားရလျှင် သာ၍ အားနည်းလျက် တရားအားမထုတ်နိုင်မည် ဖြစ်သောကြောင့် “မဂ္ဂန္တရာယာယ” ဟု ဆိုသည်။] တသ္မာ ဘဂဝါ၊ အလံ ဒေဝဒတ္တာတိ-ဟူ၍၊ ပဋိက္ခိတိတွာ-၍၊ ယော၊ပေ၊ဟောတုတိ အာဒိံ-ကို၊ အာဟ။

ပန-ဆက်၊ ဣတ္ထိ - ဤ ယောဣစ္စတိ အာရညိကော ဟောတု အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ ဘဂဝတော - ၏၊ အဓိပ္ပါယ်-အလိုတော်ကို၊ ဝိဒိတွာ-၍၊ ကုလပုတ္တေန-သည်၊ အတ္တနော - အား၊ ပဋိရူပံ- လျှောက်ပတ်သော အကျင့်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗိ-၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဣတ္ထိ-ဤ ယော ဣစ္စတိ အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ အယံ-

ဘဝတော, အဓိပ္ပါယ်တည်း။ ကော - အချို့သော၊ ဘိက္ခု - သည်၊ မကဏ္ဍာသယော-ကြီးမားသော အလိုဆန္ဒရှိသည်။ မဟုဿာဟော-ကြီးစွာ သော အားထုတ်ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ - ၏၊ ဝါမန္တသေနာသနံ - ရွာနီး ကျောင်းကို၊ ပဋိက္ခိတ္တာ-၍၊ အရညေ-၌၊ ဝိဟရန္တော-လျက် ဒုက္ခဿ-၏၊ အန္တံ-အဆုံးကို၊ ကာတံ သက္ကောတိ၊ ကော, (ဘိက္ခု - သည်) ဒုဗ္ဗလော- အားမရှိသည်။ အပ္ပတ္တာမော-နည်းသော အစွမ်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ အရညေ (ဝိဟရန္တော ဒုက္ခဿန္တံ ကာတံ) နသက္ကောတိ၊ ဝါမန္တယေဝ- ရွာနီး ကျောင်း၌သာလျှင်၊ (ဝိဟရန္တော ဒုက္ခဿန္တံ ကာတံ) သက္ကောတိ၊ ကော (ဘိက္ခု) မဟဗ္ဗလော-သည် သမပ္ပာတ္တဓာတုကော - အညီအမျှ ဖြစ်သော သလိပ် သည်းခြေ သွေးလေဟူသောဓာတ်ရှိသည်။ အဓိဝါသနန္တိ သမ္ပန္နော- အဓိဝါသနန္တိနှင့် ပြည့်စုံသည်။ [အေးအေး အပူစသည်၌ သည်းခံနိုင်ခြင်းကို အဓိဝါသနန္တိ ဟု ခေါ်သည်။] ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေသု- ဣဋ္ဌာရုံ အနိဋ္ဌာရုံတို့၌၊ သမ စိတ္တော- ရှိသည်(ဟုတွာ)အရညေဝိ-၌၎င်း၊ ဝါမန္တဝိ-၌၎င်း၊ (ဝိဟရန္တော ဒုက္ခဿန္တံ ကာတံ) သက္ကောတိယေဝ၊ ကော (ဘိက္ခု) ဝါမန္တော-၌၊ (ဝိဟရန္တော ဒုက္ခဿန္တံ ကာတံ) နေဝသက္ကောတိ၊ အရညေ - ၌၊ (ဝိဟရန္တော ဒုက္ခဿန္တံ ကာတံ) နသက္ကောတိ၊ ပဒပရမော-ဟောအပ်၊ ကြားနာအပ် သော ပုဒ်မျဉ်းဟူသော လွန်သော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ ဟောတိ။

တတြ-ထို ၄ မျိုးသော ရဟန်းတို့တွင်၊ ယာယံ-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ပေ၊ သော-ထို ရဟန်းသည်၊ အရညေယေဝ, ဝိဟရတု-နေပါစေ၊ ဝါ - နေစေ တော်မူလို၏။ ဣဒံ - ဤ တောကျောင်း၌ နေခြင်းသည်၊ အဿ-ထို ရဟန်း အား၊ ပဋိရူပံ-လျှောက်ပတ်၏၊ စ-လျှောက်ပတ်ရုံသာ မကသေး၊ အဿ-၏၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာဒယောပိ-အတူနေတပည့် အစရှိသူတို့သည်လည်း၊ အနုသိက္ခ မာနာ-အတုလိုက်၍ ကျင့်ကုန်သည်။ (ဟုတွာ) အရညေ , ဝိဟာတဗ္ဗမေဝ- နေထိုက်၏ ဟူ၍သာ၊ မညိဿန္တိ- မှတ်ထင်ကုန်လတံ၊ ပန - ကား၊ ယော-

ပဒပရမော။ ။ ယဿ ဟိ ပုဂ္ဂလဿ မဟုဋ္ဌိ သုံဏတော (များစွာ တရားနာ ပါသော်လည်း) မဟုဋ္ဌိ ဘဏတော (များစွာ တရားဟောပြောပါသော်လည်း) မဟုဋ္ဌိ ဣရယမာနော (များစွာ တရားကို ဆောင်ရွက် ကျက်မှတ်ထားသော်လည်း) မဟုဋ္ဌိ ဝါစယတော (များစွာ စာပေပို့ချပါသော်လည်း) န တာယ ဇာတိယာ ဓမ္မာဘိသမ ယော ဟောတိ (ထိုဘဝ၌ တရားထူးမရှိနိုင်) ။ အယံ ပဒပရမောတိ ပုစ္ဆတိ။ [ပဒံ + ပရမံ ယဿာတိ ပဒပရမော၊ ပဒံ - ကြားနာအပ်သော ပုဒ်မျဉ်းဟူသော + ပရမံ - အလွန်ဆုံး အတိုင်းအရှည်သည်။ အတ္ထိ၊ ကြားနာအပ်သောတရားထက်ပို၍ တရားထူး ရခြင်းဟူသောအကျိုး မရှိတော့- ဟုလို။]

အကြင် ရဟန်းသည်။ ပေ။ သော ဂါမန္တေ ယေဝ ဝသတု၊ ယွာယံ - အကြင် ရဟန်းသည်။ ပေ။ အယမိ ဂါမန္တေ သေနာသနံ ပဟာယ အရညေ ဝိဟရတု။ ပေ။ ပန-ကား၊ ယော အယံ-အကြင် ရဟန်းသည်။ ပေ။ ဝသတု၊ ဟိ-အကျိုးကား၊ အဿ-ထို ရဟန်း၏၊ အယံ ဓုတင်္ဂဒေသဝနာ - ဤ အာရည်ကင် ဓုတင်ကို မှီဝဲခြင်းသည်၎င်း၊ ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာစ - ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွားစေခြင်းသည်၎င်း၊ အာယတိ - ဤ၊ မဂ္ဂဇယာနံ - တို့၏၊ ဥပနိဿယော - အားကြီးသော မှီရာ အကြောင်းသည်။ ဘဝိဿတိ။ ပေ။ ဣတိ (အယံ) - ကား၊ (ဘဂဝတော၊ အဓိပ္ပါယ်-တည်း။) ဧဝံ - လျှင်၊ ယွာယံ - သည်။ ပေ။ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ သန္ဓာယ ဘဂဝါ၊ ယော ဣစ္ဆတိ ဂါမန္တေ ဝိဟရတူတိ - ဟူ၍။ အာဟာ စ - ဆက်၊ ဣမိနာပုဂ္ဂလေန-ဤ၍ နှင့် နေနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တမျိုးထည်းဖြင့်၊ အညေသံဝိ-အခြား ပုဂ္ဂိုလ် ၃ မျိုး တို့အားလည်း၊ ဒွါရံ - ရွာကျောင်း၌ နေနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကို၊ ဒိန္နံ-ပေးတော်မူအပ်ပြီ။

ပန-ဆက်၊ ဘဂဝါ ဒေဝဒတ္တဿ (၏) ဝါဒိ ယဒိ သမ္ပဒိန္နောယျ။ (ဧဝံ သတိ)။ ပေ။ ယောဝိ-အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ ဒဟရကာလေ-ငယ်ရွယ်စဉ် အခါ၌၊ အရညဝါသံ-တော၌နေခြင်းကို၊ အဘိသမ္ဘုဏိတွာ- ပြီးစေ၍၊ အဘိသမ္ဘုဏိတွာတိ နိပ္ပါဒေတွာ၊ ငယ်စဉ်အခါက တောကျောင်း၌ နေနိုင်၍ - ဟုလို] ဇိဏ္ဏကာလေဝါ - အိုးမင်းသူ၏ အခါ၌သော်၎င်း၊ (အိုးမင်းမစွမ်း ဖြစ်ရာအခါ၌သော်၎င်း။) ဝါတဝိတ္တာဒိဟိ - လေ၊ သည်းခြေ အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ သမုပ္ပန္န ဓာတုက္ခောဘကာလေဝါ-လွန်စွာဖြစ်သော ဓာတ်ချောခြားရာ အခါ၌ သော်၎င်း၊ (အရညဝါသံ) နာဘိသမ္ဘုနာတိ-မပြီးစေနိုင်။ ပေ။

မှတ်ချက်။ ။ “ဘုရားရှင်က ပုဂ္ဂိုလ် ၄ မျိုးတွင် တောကျောင်းနေမှ တရားရမည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို (သူ၏ တပည့်များလည်း အတုလိုက်၍ ကျင့်အောင်) တောကျောင်း၌သာ နေစေတော်မူလို၏။ ရွာကျောင်းနေမှတရားရမည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရွာကျောင်း၌သာ နေစေတော်မူလို၏။ တောကျောင်းနေနေ ရွာကျောင်းနေနေ တရားရမည့်ပုဂ္ဂိုလ်ကို (သူ၏ တပည့်များလည်း အတုလိုက်၍ ကျင့်အောင်) တောကျောင်း၌သာ နေစေတော်မူလို၏။ တောကျောင်းနေနေ၊ ရွာကျောင်းနေနေ တရားမရမည့် (ယခုခေတ် များစွာသော ပုဂ္ဂိုလ်များကို (နောင်ဘဝ၌ မဂ်ဖိုလ်၏ အထောက်အပံ့ဖြစ်အောင်) ဓုတင်ဆောင်မှု အထုပ်အောင် တောကျောင်း၌သာ နေစေတော်မူလိုသည်။

ဒွါရံ ဒိန္နံ ။ ။ ရွာကျောင်း၌သာ နေရမည့် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရွာကျောင်းနေမှသာ တရားထူးရနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တမျိုးသာ ရှိ၏။ သို့သော် ဤတပါးကို အကြောင်းပြု၍ အခြားပုဂ္ဂိုလ် ၃ မျိုးအားလည်း ရွာကျောင်း၌ နေနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကို (ရွာကျောင်း၌နေသည့်အတွက် အပြစ်မရှိခြင်း၏အကြောင်းကို) အခွင့်ပေးရာရောက်သည်။

တေသံ - ထိုရဟန်းတို့၏ အရိယမဂ္ဂပစ္စေဒေါ - အရိယာမဂ်ကို ဖြတ်စဲခြင်းသည်၊ ဘဝေယျ-ရာ၏အရဟတ္တဖလာဓိဂမော-အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရခြင်းသည်၊ နဘဝေယျ၊ သတ္တု-၏၊ သာသနံ-သည်၊ ဥဒ္ဓန္ဓိ-ထွက်သွားသော ဓမ္မရှိသည်၊ (သဒ္ဓတ္ထ)ဝါ-ဓမ္မမှကင်းသည်၊ (ဓမ္မတော အပေတံ ဥဒ္ဓန္ဓိကား အဓိပ္ပါယ်ထွ)၊ ဥဗ္ဗိနယံ-ထွက်သွားသော ဝိနည်းရှိသည်၊ ဝါ-ဝိနည်းမှကင်းသည်၊ ဝိလောမံ-ဆန့်ကျင်ဘက်သည်၊ အနိယျာနိကံ-ဝင်ဆင်းရဲမှ မထွက်မြေခံတတ်သည်၊ ဘဝေယျ-၏၊ စ-သည်သာမကသေး၊ သတ္တာ-သည်၊ တေသံ-ထို တရားမရသော ရဟန်းတို့၏ အလိုအားဖြင့်၊ အသဗ္ဗညူ-သဗ္ဗညူမဟုတ်သည်၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏၊ [သူတို့အလိုကိုမသိရာရောက်သောကြောင့် "အသဗ္ဗညူ" ဟု စွပ်စွဲစရာရှိသည်။] သကဝါဒိ ဆဇ္ဇေတွာ, ဒေဝဒတ္တဝါဒေ - ဌ၊ ပတိဋ္ဌိတော - ပြီ၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဂါရယောစ - ကဲ့ရဲ့ဘွယ်သည်လည်း၊ ဘဝေယျ၊ တသ္မာ ဘဂဝါ, ဝေရူပေ-နံသော၊ ပုဂ္ဂလေ - တို့ကို၊ သင်္ဂဏန္တော - သိမ်းသွင်းတော်မူလိုသည်၊ ဝါ-ချီမြှောက်တော်မူလိုသည်၊ (ဟုတွာ) ဒေဝဒတ္တဿ ဝါဒိ ပဋိက္ခိပိ၊ တေတေန ဝုပါယေန - ဤနည်းဖြင့်၊ (ဤ အာရညိကဝတ္ထု၌ ပြခဲ့သောနည်းဖြင့်) ပိဏ္ဏပါတိကဝတ္ထုသို့မို့ - ဌှု၎င်း၊ ပံသုကုလိက ဝတ္ထုသို့မို့ - ဌှု၎င်း၊ အဋ္ဌမာသေ ရုက္ခမူလိကဝတ္ထုသို့ ပ - အဋ္ဌမာသေရုက္ခမူလိက ဝတ္ထု၌၎င်း၊ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ပန-ဆက်၊ စတ္တာရောမာသေ-မိုင်း၊ ငှလထို့ပတ်လုံး၊ ရုက္ခမူလသေနာသနံ-ရုက္ခမူလကျောင်းကို၊ ပဋိက္ခိတ္တမေဝ-ပယ်မြစ်ခတ်မှုအပ်ပြီးသည်သာ။

မစ္ဆမံသဝတ္ထုသို့ - ဌှ၊ တိကောဋိ ပရိသုဒ္ဓန္တိ - ကား၊ တိဟိ - နံသော၊ ကောဋီဟိ- အကြောင်းတို့မှ၊ ပရိသုဒ္ဓံ - စင်ကြယ်သော၊ ဒိဋ္ဌာဒီဟိ - နံသော၊

ဝဋီက္ခိတ္တမေဝ။ ။ “န ဘိက္ခုဝေ အသေနာသနိကေန ဝဿံ နဥပဂန္တန္တံ” ဟူသော သိက္ခာပုဒ်တော်ဖြင့် မိုင်းအခါ ကျောင်းမရှိဘဲ ရုက္ခမူလ၌ မနေရဟု ပယ်ပြစ်ပြီးဖြစ်သည်။ ထိုသို့ မိုင်း ငှ လအတွက်သာ ပယ်မြစ်တော်မူ၍ “အဋ္ဌမာသေခေါ မယာ ဒေဝဒတ္တ ရုက္ခမူလသေနာသနံ အနုညာတံ” ဟု ကျန် ရှစ်လအတွက် ရုက္ခမူလသေနာသနကို ခွင့်ပြုတော်မူသည်။

တိဟိ ကောဋီဟိ။ ။ ကောဋီသဒ္ဓါသည် ဤနေ့၌ “အစွန်” အနက်ကို မဟော၊ ဒိဋ္ဌစသောအကြောင်း အခြေအမြစ်အနက်ကို ဟော၏။ ထို့ကြောင့် သာရတ္ထ၌ “တိဟိ ကောဋီဟိတိ တိဟိ အာကာရေဟိ, တိဟိ ကာရဏေဘိတိ အတ္ထော” ဟု၎င်း, ဝိမတိ၌ “အသုဒ္ဓမူလေဟိ - မစင်ကြယ်သော ဒိဋ္ဌ သုတ္တ ပရိသင်္ဂဟိတ ဟူသော အခြေအမြစ်တို့မှ” ဟု၎င်း ဖွင့်၏။ ထောမနိမိ၌လည်း ကောဋီသဒ္ဓါ၏ အနက်အများတွင် “သံသယဿ+အာလမ္ပန - ယုံမှားသံသယ၏ ဆွဲမှီရာ” အနက်လည်း ပါ၏။ ထို အနက်လည်း “အသုဒ္ဓမူလ” အနက်နှင့် သဘောတူပင်တည်း။

အပရိသုဒ္ဓေဟိ-မစင်ကြယ်သော အကြောင်းတို့မှာ၊ ဝိရဟိတံ-ကင်းသော(မစ္ဆ
 မံသံ အနညာတံ၌ စပ်)၊ ဣတိ အတ္ထော၊ တေနေဝ - ကြောင့်ပင်၊ အဒိဋ္ဌိ၊ ပေ၊
 အပရိသင်္ကီတန္တိ - ဟူ၍၊ အာဟ၊ တတ္ထ - ထို အဒိဋ္ဌိ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊
 အဒိဋ္ဌိနာမ-အဒိဋ္ဌမည်သည်၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ အတ္ထာယ-ငှါ၊ မိဂမစ္ဆေ-တို့ကို၊
 ဝဓိတွာ၊ ဂယုမာနံ-ယူအပ်သည်ကို၊ အဒိဋ္ဌိ-မမြင်အပ်သော သားငါးတည်း၊
 အသုတံနာမ-မည်သည်၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏ပေ၊ ဂဟိတံ-ယူအပ်ပြီတဲ့၊ ဣတိ-သို့၊
 အသုတံ-မကြားအပ်သော သားငါးတည်း၊ ပန-ကား၊ အပရိသင်္ကီတံ-တကို၊
 (ဇာနိတဗ္ဗံ၌ စပ်)၊ ဒိဋ္ဌပရိသင်္ကီတံ-မြင်အပ်သော အကြောင်းအရာသို့ အစဉ်
 လိုက်သော ပရိသင်္ကီတကို၎င်း၊ (ဥတွာ၌ စပ်)၊ သုတပရိသင်္ကီတံ-ကို၎င်း၊
 တဒုဘယဝိမုတ္တပရိသင်္ကီတံ- ထို ဒိဋ္ဌသုတ ၂ ပါးစုံမှလွတ်သော အကြောင်း
 အရာသို့အစဉ်လိုက်သော ပရိသင်္ကီတကို၎င်း၊ ဥတွာ-သိပြီး၍၊ တဗ္ဗိပက္ခတော-
 ထို ၃ မျိုး၏ ဆန့်ကျင်ဘက်အားဖြင့်၊ [တေ-ထို ၃ မျိုး၏+ဝိ-ဆန့်ကျင်သော+
 ပက္ခ-ဘက်။] ဇာနိတဗ္ဗံ-သိထိုက်၏။

ကတံ-အဘယ်သို့ သိထိုက်သနည်း၊ ဣ-ဤလောက၌၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊
 မနုဿ - တို့ကို၊ ဇာလဝါဂရာဒိဟတ္ထေ - လက်၌ ကွန်၊ ပိုက် အစရှိသည်
 ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါမတော- မှ၊ နိက္ခမန္တေဝါ- ထွက်လာသည်တို့ကိုသော်
 ၎င်း၊ အရညေ-၌၊ ဝိစရန္တေဝါ- လှည့်လည်သည်တို့ကို သော်၎င်း၊ ပဿန္တိ၊
 ဒုတိယဒိဝသေစ- နောက်တနေ၌လည်း၊ တံ ဝါမံ- သို့၊ ဝိဏ္ဏာယ၊ ပဝိဇ္ဇာနံ-
 နံသော၊ နေသံ- ထို ရဟန် တို့သို့၊ သမစ္ဆမံသံ- ငါးအမဲနှင့် တကွဖြစ်သော၊
 ဝိဏ္ဏပါတံ-ကို၊ အဘိဟရန္တိ-ရှေးရှုဆောင်ကြကုန်၏၊ တေ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊
 တေနဒိဋ္ဌေန - ထို ဒိဋ္ဌကြောင့်၊ (မနေ့ကမြင်အပ်သော ထို အကြောင်းအရာ
 ကြောင့်) ပရိသင်္ကီတိ- န်၏၊ (တိ)၊ ဘိက္ခုနံ အတ္ထာယ (မစ္ဆမံသံ)၊ ကတံ
 နုခေါ - တမင်လာပြုအပ်လေသလော၊ ဣတိ (ပရိသင်္ကီတိ)၊ ဣဒံ-ဤ ယုံမှား
 အပ်သော ငါးအမဲသည်၊ ဒိဋ္ဌ ပရိသင်္ကီတံနာမ- မည်၏၊ တေ-ဤဒိဋ္ဌပရိသင်္ကီ
 တဖြစ်သော ငါးအမဲကို၊ ဂဟေတံ-ခံယူခြင်းငှါ၊ န ဝန္တတိ၊ ယံ- အကြင် ငါး
 အမဲကို၊ ဝေ- ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အပရိသင်္ကီတံ၊ တံ-
 ထို ငါးအမဲသည်၊ ဝါ- ကို၊ (ဂဟေတံ) ဝန္တတိ၊ ပန- ဆက်၊ တေ မနုဿာ-
 တို့သည်၊ ဘန္တေ ကသ္မာ န ဂဏှထ၊ ဣတိ- သို့၊ ပုစ္ဆိတွာ - သော်၊ တမတ္ထံ-
 ထိုအကြောင်းကို၊ [ရဟန်းများအတွက် တမင်လာ သတ်အပ်လေသလောဟု
 ယုံမှားခြင်းဟူသော အကြောင်းကို] သုတွာ ဘန္တေ၊ ဣဒံ - ဤ ငါးအမဲကို၊
 ဘိက္ခုနံ အတ္ထာယ , န ကတံ= ပြုအပ်သည် မဟုတ်ပါ၊ အမှေဟိ အတ္ထနော

အတ္ထာယ ကတံ၊ ဣတိဝါ- ဤသို့သော်၎င်း၊ ရာဇယုတ္တာဒိနံ- မင်းနှင့်ယှဉ်သူ အစရှိသူတို့၏၊ ဝါ- မင်းမှထမ်းအစရှိသူတို့၏၊ အတ္ထာယ ကတံ၊ ဣတိဝါ- ၎င်း၊ သစေ ဝဒန္တိ၊ (ဝေံသတိ) ကပ္ပတိ၊ [သူတို့စကားအရ ယုံမှားကင်းလျှင် အပ်၏၊ ယုံမှား မကင်းလျှင်ကား မအပ်ပင်။] ဘိက္ခု - တို့သည်၊ နဟေဝ ပဿန္တိ - အမှန်ပင် မမြင်ကုန်အံ့၊ အပိစ - သို့သော်လည်း၊ သုဏန္တိ - န၏၊ (ကို)၊ မနုဿာ ဇာလဝါဂုရာဒိဟတ္တာ ဂါမတော နိက္ခမန္တိ ကိရ၊ ဣတိဝါ- သော်၎င်း၊ အရညေ- ဌ၊ ဝိစရန္တိ ကိရ၊ ဣတိဝါ- ၎င်း၊ (သုဏန္တိ)၊ ဒုတိယ ဒိဝသေစ တံ ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌာနံ, နေသံ - ထိုရဟန်းတို့ဘို့ပေ၊ ဣဒံ- ဤ ယုံမှားအပ်သော ငါးအမဲသည်၊ သုတပရိသင်္ကီတံ နာမ၊ ပေ၊ ဝန္တတိ။

ပန- ဆက်၊ တေ မနုဿာပေ၊ ကပ္ပတိ၊ ပန - ကား၊ (သုတပရိသင်္ကီတမ္ပ တပါး တဒဘယဝိမုတ္တ ပရိသင်္ကီတကား၊) ဘိက္ခု, နဟေဝပဿန္တိ- အမှန် ပင် မမြင်ကုန်၊ နေဝ သုဏန္တိ - အမှန်ပင်မကြားကုန်၊ အပိစ - စင်စစ်ကား၊ ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ, ပဝိဋ္ဌာနံ - နသော၊ တေသံ- ထို ရဟန်းတို့၏ပေ၊ အဘိသင်္ခ ရိတွာ - ပြုစီမံ၍၊ အဘိဟရန္တိ၊ ပေ၊ ဣဒံ- ဤ ယုံမှားအပ်သော ငါးအမဲသည်၊ တဒဘယဝိမုတ္တပရိသင်္ကီတံ နာမ - မည်၏၊ တေ - ဤ ငါးအမဲသည်၊ ဝါ- ကို၊ ဂဟေတု န ဝန္တတိ၊ ယံ- အကြင် ငါးအမဲကို၊ ဝေံ အပရိသင်္ကီတံ၊ တံ- သည်၊ ဝါ- ကို၊ (ဂဟေတု) ဝန္တတိ၊ ပန- ဆက်၊ ပေ၊ ပဝတ္ထမံသံ - ဖြစ်ပြီးအသား ဟူသော၊ ကပ္ပိယမေဝ- အပ်သောအသားကိုသာ၊ လဘိတွာ ဘိက္ခုနံ အတ္ထာ ယ, သမ္မာဒိတံ - ပြီးစေအပ်ပါပြီ၊ (ချက်အပ်ပါပြီ၊) ဣတိဝါ - သော်၎င်း၊ သစေ ဝဒန္တိ၊ (ဝေံသတိ) ကပ္ပတိ၊ မတာနံ- တို့၏၊ ပေတကိစ္စတ္ထာယ- ပေတ ကိစ္စ အကျိုးငှါ၎င်း၊ [သေသူကိုရည်မှန်း၍ ရက်လည်ဆွမ်းကျွေးခြင်း စသည် ကို “ ပေတကိစ္စ ” ဟု ခေါ်သည်။] မင်္ဂလာဒိနံ- လက်ထပ်မင်္ဂလာ အစရှိသည် တို့၏၊ အတ္ထာယဝါ- ၎င်း၊ ကတေပိ- ပြုအပ်သော အသား၌လည်း၊ ဧသေဝ

ပဝတ္ထမံသံ။ ။ ရောင်းသို့ရန် သတ်အပ်ပြီးသော အသားကို “ ပဝတ္ထမံသ ” ဟု ခေါ်၏၊ ပဝတ္ထံ - ဝယ်သူမလာမီကပင် ဖြစ်ပြီးသော + မံသံ- အသားတည်း၊ ပဝတ္ထ မံသံ- သား၊ ထိုအသားသည် ရဟန်းများသို့ သတ်အပ်သောအသား မဟုတ်၊ ရောင်းသို့ သတ်အပ်သောအသား ဖြစ်ရကား ရဟန်းများ စားကောင်း၏၊ [ပဝတ္ထမံသံတိ- ပိတ္တ ယိက မံသံ။] ဆက်ဥးအံ့ - ရဟန်းတော်များသည် လူတို့ကိုခို၍ စားသောက်ကြရ၏၊ လူတို့တွင် သားငါးမစားသူတို့က နည်းပါးလှ၏၊ ထို့ကြောင့် ဘုရားရှင်သည် သားငါး စားမှုကို (ချွင်းချက်မရှိ) တားမြစ်တော်မမူဘဲ ဒိဋ္ဌသုတ ပရိသင်္ကီတ အသားမျှကိုသာ တားမြစ်တော်မူရပေသည်။

နယော၊ [မင်္ဂလာဒီနန္ဒိ အာဒိသဒ္ဓေန အာဟုန ပါဟုနာဒိကေ (ဧည့်သည်
 တို့အား ကျွေးဘိုရန်အသား၊ လက်ဆောင်ပေးဘိုအသားတို့ကို) သင်္ဂဏှာ
 တိ။] ဟိ - မှန်၏။ ယံယံ - အကြင် အကြင် ငါးအဖဲကို၊ ဘိက္ခုနံ အတ္ထာယ
 အကတံဝေ - ပြုအပ်သောအသား မဟုတ်သည်သာ၊ (ဟောတိ)။ ယတ္ထစ-
 အကြင် အသား၌လည်း၊ နိဗ္ဗေမတိကော - ယုံမှားခြင်းမရှိသည်။ ဟောတိ။
 [ယတ္ထစ နိဗ္ဗေမတိကော ဟောတိတိ ဘိက္ခုနံ အတ္ထာယ ကတေပိ သဗ္ဗေန
 သဗ္ဗံ ပရိသင်္ဂဟိတာဘာဝ မာဟ။] တံ သဗ္ဗံ-ထို အလုံးစုံသော အသားသည်။
 ကပ္ပတိ။

ပန - ဆက်၊ ကေသ္မိံ ဝိဟာရေ၊ ဘိက္ခု - တို့ကို၊ ဥဒ္ဓိဿ ကတံ သစေ
 ဟောတိ။ တေစ-ထို ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ အတ္တနော အတ္ထာယ ကတဘာဝံ၊
 န ဇာနန္ဒိ-နံအံ၊ အညေ-အခြားကျောင်းတိုက်က ရဟန်းတို့သည်။ ဇာနန္ဒိ-
 နံအံ၊ ယေ-အကြင် ရဟန်းတို့သည်။ ဇာနန္ဒိ၊ တေသံ နဝန္တတိ။ ဣတရေသံ-
 အခြားသော မသိကုန်သော ရဟန်းတို့အား၊ ဝန္တတိ-အပ်၏။ အညေ-အခြား
 ကျောင်းတိုက်က ရဟန်းတို့သည်။ န ဇာနန္ဒိ - ကုန်အံ့၊ တေယေဝ - ထို ဤ
 ကျောင်းတိုက်ကရဟန်းတို့သည်သာ၊ ဇာနန္ဒိ၊ တေသံယေဝ၊ နဝန္တတိ-မအပ်၊
 အညေသံ ဝန္တတိ။ တေပိ - တို့သည်လည်း၊ အမှာကံ အတ္ထာယ ကတံတိ
 ဇာနန္ဒိ၊ အညေပိ-အခြားကျောင်းတိုက်က ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ ဧတေသံ-
 ထိုရဟန်းတို့၏၊ အတ္ထာယ ကတံတိ ဇာနန္ဒိ၊ သဗ္ဗေသံပိ န ဝန္တတိ။ သဗ္ဗေ-
 အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်။ (ဤကျောင်းတိုက် အခြားကျောင်းတိုက်က
 ရဟန်းအားလုံးတို့သည်။) နဇာနန္ဒိ၊ သဗ္ဗေသံပိ ဝန္တတိ။ ဟိ - မှန်၊ ပဉ္စသု-
 န်သော၊ သဟဓိဓိကေသု-တို့တွင်၊ ယဿာ ဝါ တဿ ဝါ-အမှတ်မထား တပါး
 ပါးသော သီတင်းသုံးဘော်၏လည်း၊ အတ္ထာယ ဥဒ္ဓိဿ ကတံ၊ သဗ္ဗေသံ -
 အလုံးစုံသော သီတင်းသုံးဘော်တို့အား၊ န ကပ္ပတိ။

ပန - ဆက်၊ ကောစိ- အချို့ ဒါယကာသည်။ ဧဝံ ဘိက္ခု ဥဒ္ဓိဿ ပါဏံ
 ဝဓိတွာ၊ တဿ - ထို ရဟန်းအား၊ ဝါ - ၏။ ပတ္တံ ပူရေတွာ သစေ ဒေတိ။
 သောစ-ထို ပေးလှူရာ ရဟန်းသည်လည်း၊ အတ္တနော အတ္ထာယ ကတဘာဝံ၊
 ဇာနံယေဝ - သိလျက်သာလျှင်၊ ဝဟေတွာ အညဿ ဘိက္ခုနော ဒေတိ။

ဘိက္ခုနံယေဝ အတ္ထာယ။ ။ အဋ္ဌာနပ္ပယုတ္တော ဝေသဒ္ဓေါ၊ ဘိက္ခုနံ အတ္ထာယ
 အကတမေဝါတိ သဗ္ဗန္တိတဗ္ဗံ၊ တသ္မာ ဘိက္ခုနဉ္စ ဒဿာမ၊ မင်္ဂလာဒီနန္ဒ အတ္ထာယ
 ဘဝိဿတိတိ မိဿေတွာ ကတံပိ န ဝန္တတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ကေစိ ပန ဘိက္ခုနံယေဝါတိ
 အဝဇာရဏေန ဘိက္ခုနဉ္စ အညေသဉ္စ အတ္ထာယ ကတံ ဝန္တတိတိ ဝဒန္တိ၊ တံ န သုန္ဓရံ။

သော-ထို အခြားရဟန်းသည်၊ တဿ-ထို ပေးလှူသော ရဟန်း၏ အပေါ်၌၊ သဒ္ဓါယ-ယုံကြည်ခြင်းကြောင့်၊ ပရိဘူတိ-သုံးဆောင်အံ့၊ ကဿ-၏၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ-နည်း)၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ ဒွိန္ဒုမ္ပိ-တို့၏လည်း၊ အနာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ ဟိ-မှန်၊ ယံ-အကြင်ရဟန်းကို၊ ဥဒ္ဓိဿ ကတံ၊ တဿ - ၏၊ ဝါ- သည်၊ အဘုတ္တတယ - မစားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ၊ ဣတရဿ-၏၊ အဇာနနတယ- သိခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (အနာပတ္တိ ဟောတိ)။

ဟိ-ဆက်၊ ကပ္ပိယမံသဿ- အပ်သော အသားကို၊ ပဋိဂ္ဂဟဏေ-ကြောင့်၊ အာပတ္တိ နတ္ထိ၊ ဥဒ္ဓိဿ- ၍၊ ကတဉ္စ- ပြုအပ်သော အသားကိုလည်း၊ အဇာနိတွာ - မူ၍၊ ဘုတ္တဿ- စားသော ရဟန်း၏၊ ပစ္စာ- မှ၊ အာပတ္တိဒေသနာ ကိစ္စနာမ-အာပတ်ကိုဒေသနာပြောဘွယ် ကိစ္စမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ [ဥဒ္ဓိဿ ကတမံသကို သုံးဆောင်ခြင်းမှ အကပ္ပိယမံသကိုသုံးဆောင်ခြင်း၏အထူးကိုပြလို၍ “အကပ္ပိယမံသံ ပန” စသည်မိန့်။] ပန - ကား၊ အကပ္ပိယမံသံ- ကို၊ အဇာနိတွာ-၍၊ ဘုတ္တေန-စားသော ရဟန်းသည်၊ ပစ္စာ ဥတွာပိ, အာပတ္တိ-ကို၊ ဒေသေတဗ္ဗာ၊ ဟိ-မှန်၊ ဥဒ္ဓိဿ, ကတံ-ပြုအပ်သော အသားကို၊ ဥတွာ ဘုဉ္စကောဝ-၏သာ၊ အာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ အကပ္ပိယမံသံ အဇာနိတွာ ဘုဉ္စန္ဓဿာပိ, အာပတ္တိယေဝ - ပင်တည်း၊ တသ္မာ , အာပတ္တိဘိရုကေန - အာပတ်မှ ကြောံတတ်သော ရဟန်းသည်၊ ရူပံ-အဆင်းကို၊ သဏ္ဍက္ခေန္တေနပိ-မှတ်သားနိုင်ပါသော်လည်း၊ ပုစ္ဆိတွာဝ-မေးပြီး၍သာလျှင်၊ မံသံ-အသားကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ - ခံယူရာ၏၊ ပရိဘောဂကာလေ-၌၊ ပုစ္ဆိတွာ ဘုဉ္စိဿာမိ၊ ဣတိ ဝါ-ဤသို့ ကြံ၍သော်လည်း၊ ဂဟေတွာ-ခံယူ၍၊ ပုစ္ဆိတွာဝ-မေးပြီး၍သာလျှင်၊ ပရိဘူတိတဗ္ဗံ၊ ကသ္မာ-အဘယ်ကြောင့်မေးပြီးမှသုံးဆောင်ရသနည်း၊ ဒုဗ္ဗိညေယျတ္တာ-ခဲယဉ်းသဖြင့် သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ (ကပ္ပိယအသား, အကပ္ပိယ အသားဟု ခွဲခြား၍မသိအပ် မသိနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း) ဟိ-မှန်၊ အစ္စမံသံ-မအပ်သော ဝံသားသည်၊ သုကရမံသ သဒိသံ-အပ်သော

အကပ္ပိယ မံသံ ပနစသည်။ ။ရှေ့ဥဒ္ဓိဿကတမံသံ၌ သိသော စိတ်ဖြင့်စားခြင်းကြောင့် သင့်အပ်သော သစ်တ္တကအာပတ်တည်း၊ အကပ္ပိယမံသကား သိသော စိတ်မရှိသော်လည်း သင့်အပ်သော အစိတ္တကအာပတ်တည်း ထို့ကြောင့် “အကပ္ပိယမံသံ ပေ၊ အာပတ္တိယေဝ ” ဟု မိန့်သည်၊ တသ္မာစသော ဝါကျ၌ “ မေး၍ ခံယူရမည် ” ဟု ဆိုသော်လည်း “ ပရိဘောဂကာလေ ပုစ္ဆိတွာ ပရိဘူတိဿာမိတိဝါ ဂဟေတွာ ပုစ္ဆိတွာဝ ပရိဘူတိတဗ္ဗံ ” ကိုထေခံ၍ အကပ္ပိယမံသကို အကပ္ပိယမံသမှန်းမသိဘဲ ခံယူသော ရဟန်းမှာ ခံယူမှုကြောင့် အာပတ်မသင့်သေး, စားမှသာ အာပတ်သင့်သည်-ဟု မှတ်။

ဝက်သားနှင့်တူသည်။ ဟောတိ၊ ဒိဝိမံသာဒီနိဝိ - သစ်၏ အသား အစရှိသည်
 တို့သည်လည်း၊ မိဂမံသာဒိသဒိသာနိ-သမင်သား အစရှိသည်တို့နှင့် တူကုန်
 သည်။ (ဟောန္တိ)။ တဿာ , ပုစ္ဆိတွာ - မေးပြီး၍၊ ဂဟဏမေဝ - ခံယူခြင်း
 သည်သာလျှင်၊ ဝတ္တံ-ကျင့်ဝတ်တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တိ-န၏။ [ဝတ္တန္တိ ဝဒန္တိ တိ
 ဣမိနာ အာပတ္တိတိ ဒေသေတိ။]

ဟဋ္ဌော ဥဒဂ္ဂေါတိ-ကာ၊ တုဋ္ဌောစေဝ-နှစ်သက်သည်၎င်း၊ ဥန္တုတကာယ
 စိတ္တောစ - တက်ကြွသော ကိုယ်စိတ်ရှိသည်၎င်း၊ ဟုတွာ (အဘိဝန္နိတွာ
 ပတ္တမိ၌စပ်။) [ဥဒဂ္ဂေါ၌ ဥကို “ဥန္တုတ” ဟု၎င်း၊ အဂ္ဂကို “ကာယစိတ္တ” ဟု
 ၎င်း ဖွင့်သည်။ “ဥဒ္ဓံ ဌိဒတာ အဂ္ဂေါ (အဖျား အညွန့်နှင့်တူသော ကိုယ်စိတ်
 သည်) ယဿာတိ ဥဒဂ္ဂေါ” ဟု ပြု။] ကိရ - ချဲ့၊ သော - ထို အရှင်ဒေဝဒတ်
 သည်၊ ဘဂဝါ၊ ဣမာနိ ပဉ္စဝတ္ထုနိ-တို့ကို၊ န အနုဇာနာတိ၊ ဣဒါနိ , သံဃ
 ဘေဒံ- သံဃာသင်းခွဲခြင်းကို၊ ကာတံ, သက္ခိဿာမိ- တော့အံ၊ ဣတိ-ဤသို့
 ကြံ၍၊ ကောကာလိကဿ-အား၊ ဣစ္ဆိတာကာရံ-အလိုရှိအပ်သော အခြင်း
 အရာကို၊ [“ဣဝိတာကာရံ- အလိုဆန္ဒ ပြည့်ဝပုံကိုပြသော အခြင်းအရာကို”
 ဟု မူကွဲရှိ၏။] ဒေသေတွာ, ဝိသံ-ကို၊ ခါဒိတွာဝါ- သော်၎င်း၊ ရဇ္ဇယာ-ဖြင့်၊
 ဥဗ္ဗန္နိတွာဝါ-အထက်၌ဖွဲ့ချည်၍သော်၎င်း၊ (တနည်း) ရဇ္ဇယာ ဥဗ္ဗန္နိတွာဝါ-
 ကြိုးဆွဲချ၍သော်၎င်း၊ သတ္ထံ-ကို၊ အာဟရိတွာဝါ-ဆောင်၍သော်၎င်း၊ မရိတု
 ကာမော- သေခြင်းငှါ အလိုရှိသော၊ ပုရိသော- သည်၊ ဝိသာဒိသု- တို့တွင်း၊
 အညတရံ-ကို၊ လဘိတွာ, တပုစ္ဆယာ-ထိုရခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊
 အာသန္ဓိဝိ-နီးကပ်နေသည်လည်း ဖြစ်သော၊ မရဏဒုက္ခံ- သေခြင်း၏ဆင်းရဲ
 ကို၊ အဇာနန္ဒော(ဟုတွာ), ဟဋ္ဌော-သည်၊ ဥဒဂ္ဂေါ-တက်ကြွသော ကိုယ်စိတ်
 ရှိသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဝေမေဝ, သံဃ ဘေဒပစ္စယာ - သံဃာသင်း ခွဲခြင်း
 ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ အာသန္ဓိဝိ- သော၊ (ဒုက္ခံ၌စပ်။) အဝိစိမိ- ၌၊
 နိဗ္ဗတ္တိတွာ , ပဋိသံဝေဒနိယံ-ခံစားလိုက်သော၊ ဒုက္ခံ အဇာနန္ဒော(ဟုတွာ)
 ဒါနိ, မေ-သည်၊ သံဃဘေဒဿ - ၏၊ ဥပါယော - နည်းလမ်းကို၊ လဒ္ဓေါ-
 ရအပ်ပြီ၊ ဣတိ- ဤသို့တွေး၍၊ ဟဋ္ဌော ဥဒဂ္ဂေါ (ဟုတွာ) သပရိသော အာ
 သနာ ဥဋ္ဌာယ , တေနေဝ ဟဋ္ဌဘာဝေန-ထို ရှင်လန်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
 ပင်၊ ဘဂဝန္တံ, အဘိဝါဒေတွာ-၍၊ ပဒက္ခိဏံ-အရိုအသေကို၊ ကတွာ ပတ္တမိ။
 [ဘုရားရှင်အား ကြည်ညိုလှ၍ ရှိခိုးဝပ်ချခြင်း မဟုတ်၊ သူ၏အလို ပြည့်သော
 ကြောင့် ဝမ်းမြောက်လှသဖြင့် ဘုရားရှင်ကို ဝပ်ချပြီးမှ ရိုသေစွာ ပြန်သွား
 သည်-ဟုလို။]

ပန-ကား၊ တေ မယံ၊ပေ၊ ဝတ္ထာမာတိတ္ထေ - ပါဠိ၌၊ ဣမာနိ ပဉ္စဝတ္ထု
 နိတိ - ဣမာနိပဉ္စဝတ္ထုနိ ဟူ၍၊ ဝတ္ထဗ္ဗေပိ - ဆိုထိုက်လျက်လည်း၊ တေ မယံ
 ၊ပေ၊သညာပေဿာမာတိ-သညာပေဿာမ ဟူ၍၊ အဘိဏှံ - မပြတ်၊ ပရိ
 ဝိတက္ကဝသေန-ကြီးခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော-ပျံ့လွင့်သော စိတ်ရှိသူ
 သည်၊(အာဟ)ယထာ-ဆိုမှားမိသကဲ့သို့၊(တထာ-တူ) ဝိဘတ္တိ ဝိပ္ပလ္လာသံ-
 ဝိဘတ်၏ ပြောင်းလွဲခြင်းကို၊ အသလ္လက္ခေတ္တာ-မမှတ်နိုင်မူ၍၊ အဘိဏှံ၊ ပရိ
 ဝိတက္ကနရူပမေဝ- ကြီးနေခြင်းအားလျော်စွာသာလျှင်၊ တေ မယံ၊ပေ၊ဝတ္ထု
 ဟိတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-ဆိုမှားပြီ။

ဓုတာ သလ္လေခဝတ္ထိနောတိ-ကား၊ ယာပဋိပဒါ - အကြင် အကျင့်သည်၊
 ကိလေသေ-တို့ကို၊ဓုနာတိ-လှုပ်ခါပစ်တတ် ၏၊တာယ-ထိုအကျင့်နှင့်၊ သမန္နာ
 ဝတက္ကာ-ကြောင့်၊ ဓုတာ-ဓုတတို့မည်၏၊ စ-ကား၊ ယာ-အကြင်အကျင့်သည်၊
 ကိလေသေ-တို့ကို၊ သလ္လိခတိ-ခေါင်းပါးအောင် ခြစ်ပစ်တတ်၏၊ ဧတေသံ-
 ဤရဟန်းတို့၏၊ သာ-ထိုကိလေသာတို့ကိုခေါင်းပါးအောင်ခြစ်ပစ်တတ်သော
 အကျင့်ဟူသော၊ ဝုတ္တိ- ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဝါ- အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းသည်၊
 (အတ္ထိ)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (တေ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊)သလ္လေခဝတ္ထိနော-ဝုတ္တိ
 တို့မည်၏၊ ဗာဟုလ္လိကောတိ - ကား၊ စိဝရာဒီနိ - န်သော၊ ပစ္စယာနံ- တို့၏၊
 ဗဟုလဘာဝေါ-များကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်၊ ဗာဟုလ္လံ-လွှမည်၏၊ အဿ-
 ထိုရှင်ဝေါတမ၏၊ တံ ဗာဟုလ္လံ-ထိုပစ္စည်း ၄ပါးတို့၏ များကုန်သည်၏အဖြစ်

ဣမာနိ၊ပေ၊ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော။ ။စိတ်ပျံ့လွင့်နေသူသည် ပြောအပ်သော စကား
 ၏ အနက်မိပ္ပိယကို သတိမထားနိုင်ဘဲ မိမိကြံစည်သည့်အတိုင်း ပြောလိုက်မိသကဲ့သို့
 အရှင်ဧဝဒတလည်း “ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ဝတ္ထုဟိ ဇနံ သညာပေဿာမ” ဟု ကရိုဏ်း
 ဝိဘတ်ဖြင့် ကြီးနေကျဖြစ်သောကြောင့် ဤ၌ သမာဒါယကိုး၍ “ဣမာနိ ပဉ္စဝတ္ထုနိ”ဟု
 ဣတိယာဝိဘတ်ဖြင့် ဆိုထိုက်လျက် ဝိဘတ် မပြောင်းလွဲမိဘဲ“ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ဝတ္ထုဟိ”
 ဟု ဆိုမှားမိလေသည်-ဟူလို။

ဓုတာ။ ။“ယာပဋိပဒါ၊ပေ၊တာယ သမန္နာဝတက္ကာ”ကို ကြည့်၍ “ဓုနာတိတိ
 ဓုတာ-ကိလေသာတို့ကိုလှုပ်ခါချတတ် (ဖျက်ဆီးတတ်သော)အကျင့်၊ ဤသို့ ရှေးဦးစွာ
 အကျင့်ရအောင် ပြုပြီးမှ“ဓုတာ ဧတေသံ အတ္ထိတိ ဓုတာ”ဟု အဿတ္ထိဆင့်ရမည်ကဲ့သို့
 ထင်ရ၏၊ အမှန်မှာ- ထိုသို့ ပြုဘွယ်မလို၊ “ ကိလေသေ ဝုန္နန္တိ ဓုတာ”ဟု တခါထည်း
 ကတ္ထုသင်္ဂြိုဟ်လျှင် ကိလေသာတို့ကို လှုပ်ခါချတတ် ဖျက်ဆီးတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို
 ရနိုင်၏၊ ထို့ကြောင့် “ ယာ ဝုန္နာတိ၊ပေ၊သမန္နာဝတက္ကာ” ကို ဝိဂြိုဟ်ပြ ဟု မယူဘဲ
 အမိပ္ပိယပြ ဟူသာ ယူပါ။ [ကတ္ထုသင်္ဂြိုဟ် စသည်ပြုရုံဖြင့် အမိပ္ပိယ ပြည့်စုံနိုင်လျှင်
 ကိတ်ပုန်အဖြစ်ဖြင့်သာ ရုပ်ပြီးစေသင့်သည်၊ ဗဟုဒ္ဓိတိ၊ အဿံတ္ထိ ကြံဘွယ်လေ့၊]

ဟူသောအကျင့်သည်။ အတ္တိ၊ ဣတိ၊ ဗာဟုလ္လိကော - မည်၏။ ဝါ- တနည်း။ တသ္မိံ ဗာဟုလ္လေ - ထို ပစ္စည်း ၄ ပါးတို့၏ များကုန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကျင့်၌၊ နိယုတ္တော-ယှဉ်သူတည်း၊ ဌိတော-တည်သူတည်း။ [“စွဲမြဲတည်တန့် သူ” ဟုလို။] ဣတိ ဗာဟုလ္လိကော၊ ဗာဟုလ္လာယ စေတေတိတိ-ကား၊ ဗဟုလ တာယ- ပစ္စည်း ၄ ပါးတို့၏ များကုန်သည်၏အဖြစ် အကျိုးငှါ၊ စေတေတိ- စေ့ဆော်၏။ ကပ္ပေတိ-ပြုစီမံ၏။ ပကပ္ပေတိ - အပြားအားဖြင့် ပြုစီမံ၏။ ဟိ- မှန်၊ ကထံနာမ - အဘယ်မည်သော နည်းဖြင့်၊ မယျဉ္ဇ- ၏၎င်း၊ သာဝကာ နဉ္ဇ-တို့၏၎င်း စီဝရာဒိနံ၊ ပစ္စယာနံ-တို့၏၊ ဗဟုလဘာဝေါ-သည်။ ဘဝေယျ- ဖြစ်ရာပါ အံ့နည်း၊ ဣတိဝေ - ဤသို့၊ ဥဿုတ္တံ - အားထုတ်သူ၏ အဖြစ်သို့၊ အာပန္နော-ရောက်သူတည်း၊ ဣတိ-ကား၊ အဓိပ္ပါယော-ကဲ့ရဲ့သူတို့၏အလို တည်း၊ စက္ကဘောဒါယာထံ - ကား၊ အာဏာဘောဒါယ - အာဏာစက်၏ ပျက်စီးခြင်းငှါ၊ (“ပရတ္တမိဿတိနာမ”၌စပ်။)

ဓမ္မိံ ကထံ ကတွာတိ-ကား၊ ခန္ဓကေ-သံဃဘောဒက္ခန္ဓကဉ္စ၊ ဝုတ္တနယေန- ဖြင့်၊ ဒေဝဒတ္တ-ဒေဝဒတ်၊ အလံ-မတော်၊ တေ-အား၊ သံဃဘောဒေါ- သည်၊ မာရုစ္စိ-မနှစ်သက်လင့်၊ ဒေဝဒတ္တ၊ သံဃတေဒေါ-သည်။ ဂရုကော-ကြီးလေး ၏၊ ဒေဝဒတ္တ၊ ယော-အကြင်သူသည်၊ သမဂ္ဂံ-ညီညွတ်သော၊ သံဃံ-ကို၊ ဘိန္ဒု တိ-ခွဲ၏၊ (သော-သည်။) ကပ္ပဋ္ဌိကံ-အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်သော၊ ကိပ္ပိသံ- ရှန်ကြမ်းသောမကောင်းမှုကို၊ ပသဝတိ-ဖြစ်စေ၏။ ကပ္ပံ-အာယုကပ်ပတ်လုံး၊ နိရယမိ- ၌၊ ပစ္စတိ- ကျက်ရ၏၊ စ- အန္တယကား၊ ဒေဝဒတ္တ၊ ယော- သည်၊ ဘိန္ဒု-သော၊ သံဃံ-ကို၊ သမဂ္ဂံ-ညီညွတ်သည်ကို၊ ဝါ-အောင်၊ ကရောတိ-၏၊ (သော - သည်။) ဗြဟ္မံ- မြတ်သော၊ ပုညံ - ကို၊ ပသဝတိ-၏၊ ကပ္ပံ သဂ္ဂမိ၊ မောဒေတိ - ဝမ်းမြောက်ရ၏၊ ဣတိဝေ မာဒိကံ - သော၊ အနေကပ္ပကာရံ- သော၊ ဒေဝဒတ္တဿစ- အား၎င်း၊ ဘိက္ခုနဉ္ဇ- တို့အား၎င်း၊ တဒနုစ္ဆရိကံ-ထို ပညတ်တော် မူအပ်လတုံသော သိက္ခာပုဒ်၏ အရိပ်အရောင်သို့ အစဉ်လိုက် သော၊ တဒနုလောမိကံ - ထို ပညတ်တော်မူအပ်လတုံသော သိက္ခာပုဒ် အား လျော်သော၊ ဓမ္မိံ ကထံ ကတွာ (ဘိက္ခု အာမန္တေသိ။)

သမဂ္ဂဿတိ- ကား၊ သဟိတဿ - တကွဖြစ်သော၊ စိတ္တေနစ- အားဖြင့် ၎င်း၊ [“နှင့်” ဟု မပေးရ။] သရီရေန - ကိုယ်အားဖြင့်၎င်း၊ အဝိယုတ္တဿ-

သဟိတဿ။ ။သဟ-ကိုယ်စိတ်အားဖြင့် တပါးနှင့်တပါး အတူတကွ၊ ဣတဿ- ဖြစ်သော၊ သဟိတဿကိုပင် “စိတ္တေန၊ပေ၊ အတ္ထော”ဟု အဓိပ္ပါယ်ထု ဖွင့်သည်။ [ဤ စကားဖြင့် “စိတ္တသာမဇ္ဈိ၊ ကာယသာမဇ္ဈိ” ဟု သာမဇ္ဈိ] မျိုးရှိကြောင်း သိပါ။]

မယှဉ်သည် မဟုတ်သော၊ ဝါ-မက္ခေမက္ခာယှဉ်သော၊ (သံဃဿ=၏) ဣတိ အတ္ထော၊ ဟိ- မှန်၊ ပဒဘာဇနေဝိ - ဌ်လည်း၊ အယမေဝ အတ္ထော - ကိုပင်၊ (သမဂ္ဂသဒ္ဓါ၏ ကိုယ်စိတ်အားဖြင့် ညီညွတ်ခြင်းဟူသော ဌါအနက်ကိုပင်)၊ ဒသိတော၊ ဟိ - မှန်၊ သမာနသံဝါသကောတိ - ဟူ၍၊ ဝဒတာ - မိန့်တော် မူသောမြတ်စွာဘုရားသည်၊ စိတ္တေန-အားဖြင့်၊ အဝိယောဂေါ-မက္ခေမက္ခာ ယှဉ်ခြင်းသည်၊ ဝါ- ကို၊ ဒသိတော ဟောတိ၊ သမာနသီမာယံ ဌိတောတိ- ဟူ၍၊ ဝဒတာ, သရီရေန (အဝိယောဂေါဒသိတော ဟောတိ)၊ ကလံ - အဘယ်သို့ပြတော်မူသနည်း၊ ဟိ-ချေ၊ သမာနသံဝါသကော-တူသောသံဝါသ ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ လဒ္ဓိနာနာသံဝါသကေနဝါ-အယူကြောင့် မတူကွဲပြား သော သံဝါသရှိသူ၏ အဖြစ်မှ၎င်း၊ ကမ္မနာနာသံဝါသကေနဝါ- ကံကြောင့် မတူ ကွဲပြားသော သံဝါသရှိသူ၏ အဖြစ်မှ၎င်း၊ ဝိရဟိတော - လွတ်ကင်း သည်၊ (ဟုတွာ)သမစိတ္တတာယ-ညီညွတ်သောစိတ် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ စိတ္တေန အဝိယုတ္တော ဟောတိ၊ သမာနသီမာယံ-တူသောသိမ်မွေ့၊ ဌိတော- တည်သည် (ဟုတွာ)၊ ကာယသာမေဂ္ဂိဒါနတော - ကာယသာမေဂ္ဂိကို ပေးခြင်း ကြောင့်၊ သရီရေန အဝိယုတ္တော (ဟောတိ)။

ဘေဒနသံဝတ္တနကံ ဝါ အဓိကရဏန္တိ-ကား၊ ဘေဒဿ သံဃဘေဒဿ- ၏၊ အတ္ထာယ-အကျိုးငှါ သံဝတ္တနကံ-ဖြစ်သော၊ ကာရဏံ-ကို၊ (သမာဒါယ

နာနာသံဝါသကေန။ ။မတူကွဲပြားသော ကံကြီး ကံငယ်ရှိသူသည် (ကံကြီး ကံငယ် အတူမပြုရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်) နာနာသံဝါသကမည်၏၊ ထိုနာနာသံဝါသက ပုဂ္ဂိုလ်သည် “ ဥက္ခိတ္တရဟန်း၏ အလိုသို့ လိုက်သောကြောင့် သံဃာနှင့် အယူဝါဒ အားဖြင့် သဘောမတူသော လဒ္ဓိနာနာသံဝါသက ပုဂ္ဂိုလ် , ဥက္ခေပနိယကံ ပြုထား သဖြင့် သံဃာနှင့် ကံ အတူမပြုရသော ကမ္မနာနာသံဝါသက ပုဂ္ဂိုလ်” ဟု ၂ မျိုးရှိ၏၊ နာနာသံဝါသက ပုဂ္ဂိုလ် ဘာဝပဓာန ဘာဝလောပ ကြိပါ၊ နာနာသံဝါသက ပုဂ္ဂိုလ် မပါရုံတွင် မက ထိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတို့၏ သဘောမှ လွတ်ကင်းသော သံဃာကို “ နာနာသံ ဝါသက ဝိရဟိတော” ဟု ဆိုသည်၊ နာနာသံဝါသက အကျယ်ကို ကောသမ္ပကက္ခန္ဓက ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာတို့၌ ကြည့်ပါ။

ဘေဒေန၊ ပေ၊ အဓိကရဏံ။ ။ သံဝတ္တတီတိ သံဝတ္တနံ၊ သံဝတ္တနံယေဝ သံဝတ္တ နကံ၊ သုတ္တန္တ ကပစ္စည်း၊ “သံဃဘေဒဿ အတ္ထာယ” ပါဠိဖြင့် “ဘေဒနာယ-သံဃာ ကွဲပြားခြင်းအကျိုးငှါ၊ သံဝတ္တနကံ-ဖြစ်သည်တည်း၊ ဘေဒနသံဝတ္တနကံ” ဟု စတုတ္ထိ တပျုရိသ်ကို ပြ၏၊ အဓိကရဏသဒ္ဓါသည် ကာရဏ အနက်ဟောတည်း၊ အတ္တနော ဖလံ ကရောတီတိ ကရဏံ-မိမိအကျိုးကို ပြုတတ်သောအကြောင်း၊ အဓိကံ+ကရဏံ အဓိကရဏံ-လွန်ကဲသော (ထူးဇွသာ) အကြောင်း။ [“သံဝတ္တနကံ- ဖြစ်စေတတ်”

တိဋ္ဌေယျံ)၊ ဟိ - မှန်၊ ဣမသ္မိံ ဩကာသေ - ဤ သိက္ခာပုဂံ၏ အရာ၌၊ ကာမ
 ဟေတု၊ပေ၊ အာဒိသုဝိယ-ပါဠိရုပ်တို့၌ကဲ့သို့၊ ကာရဏံ - ကို၊ အဓိကရဏန္တိ -
 ဟူ၍၊ အဓိပေတံ၊ [အဓိကရဏအရ အဓိကရဏ်းအနက်ကို မယူဘဲ ကာရဏ
 အနက်ကို ယူပါ-ဟူလို၊ ကာမဟေတု ကာမနိဒါနံ ကာမာဓိကရဏံ-ကာမ
 ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ (ခတ္တိယောဝိ-ခတ္တိယေန ဝိဝဒတိ၊)] တဗ္ဗ-ထို
 အကြောင်းသည်လည်း၊ ယသ္မာ အဋ္ဌာရသဝိဓံ ဟေတဝိ၊ တသ္မာ ပဒဘာဇနေ၊
 အဋ္ဌာရသဘေဒကရဝတ္ထုနီတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ပန-ဆက်၊ တာနိ-ထို ဘေဒကရ
 ဝတ္ထုတို့သည်၊ ဣဓ ဥပါလိ၊ပေ၊ အာဒိနာ - သော၊ နယေန - ဖြင့်၊ ခန္ဓကေ-
 သံယဘေဒကက္ခန္ဓက၌၊ အာဝတာနိ၊ တသ္မာ , တကြေဝ - ထို သံယဘေဒက
 က္ခန္ဓက၌ သာလျှင်၊ နေသံ - ထို ဘေဒကရဝတ္ထုတို့၏၊ အတ္ထိဝဏ္ဏယိဿာမ၊
 စ- ဆက်၊ ဣမာနိ ဝတ္ထုနိ-ဤ ဘေဒကရ ဝတ္ထုတို့ကို၊ နိဿာယ၊ အပရေဟိ
 ပိ-န်သော၊ ကမ္မေန-ကံ၎င်း၊ ဥဒ္ဓေသေန--ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသ၎င်း၊ ဝေါဟာ
 ရေန-ပြောဆိုခြင်း၎င်း၊ အနုဿာဝနာယ-အဘန်ဘန် ကြားသိစေခြင်း၎င်း၊

ဟု ပေးရိုးရှိသော်လည်း “သံသံဘေဒဿ အတ္ထာယ” ဟူသော တဒတ္တနှင့် တွဲရာ၌
 ကာရိတ်ကံ မရနိုင်သောကြောင့်၎င်း၊ နောက်၌ “နိပ္ပတ္တိသမတ္ထိ”ကို ထောက်၍၎င်း
 “ဖြစ်သော”ဟု ပေးသည်။]

ကမ္မေန, ဥဒ္ဓေသေန ။ ။ ကမ္မေနာတိ အပလောကနာဒိသု စတုသု ကမ္မေသု
 အညတရေန ကမ္မေန (အပလောကန စသော ကံ ငုမျိုးတွင် တမျိုးမျိုးသော ကံကို
 “ကမ္မ”ဟု ခေါ်သည်)၊ ဥဒ္ဓေသေနာတိ ပဉ္စသု ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသေသု အညတရေန
 ဥဒ္ဓေသေန (ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသ ၅ ပါးတွင် တပါးသော ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသကို
 “ဥဒ္ဓေသ”ဟု ခေါ်သည်) ။

ဝေါဟာရေန ။ ။ ဝေါဟာရေနာတိ တာဟိတာဟိ ဥပပတ္တိဟိ အဓိမ္မံ ဓမ္မောတိ
 အာဒိအဋ္ဌာရသဘေဒကရဝတ္ထုဒီပကေန ဝေါဟာရေန (ထိုသို့အကြောင်း ယုတ္တိတို့ဖြင့်
 အဓမ္မကို ခံမဲ့ဟု ပြောခြင်းစသော ဘေဒကရဝတ္ထု ၁၀ ပါးကို ထင်ရှားပြ၍ ပြောဆို
 ခြင်းကို “ဝေါဟာရ”ဟု ခေါ်သည်။)

အနုဿာဝနာယ ။ ။ အနုဿာဝနာယာတိ နန္ဒတုမေ ဇာနာထ မယံ ဥဂ္ဂာကုလာ
 ပဗ္ဗဇိတာဘဝံ ဗဟုသုတဘူဝဉ္စ (အရှင်ဘုရားတို့သည် တပည့်တော်၏ ဆွေကြီး
 မျိုးကြီးမှ ရဟန်းပြုလာပုံ, ဗဟုသုတ ရှိပုံကို သိကြတယ် မဟုတ်ပါလား)၊ မာဒိသော
 နာမ ဥဒ္ဓမ္မံ ဥဒ္ဓိနယံ သတ္တုဿာသနံ ဂါဟေယျာတံ စိတ္တမ္ပိ ဥပ္ပါဒေတံ တုမှာကံ ယုတ္တံ
 (“ တပည့်တော်လို ပုဂ္ဂိုလ်က ဘုရားရှင်သာသနာတော်ကို ခံမူ ဝိနယ မဟုတ်အောင်
 တမင်လုပ်ကြံပြီး အရှင်ဘုရားတို့ကို အယူခိုင်းတယ်” လို့ စိတ်တောင်မှ (ပြစ်မှားသို့
 မသင့်ပါ)) ကိံမယံ အဝိစိ နိလုပ္ပလဝနံဝိယ သီတလော (တပည့်တော်အတွက်တော့

သလာကဂ္ဂါဟေန-စာရေးတံကိုယူစေခြင်းငှား၊ ဣတိ-သို့၊ ပဉ္စဟိ၊ ကာရဏေ
 ဟိ- ထို့ကြောင့်၊ ယောဝိ အယံ သံဃဘေဒေါ- သည်လည်း၊ ဟောတိ၊ တမ္ဗိ-
 ထို သံဃာကွဲပြားခြင်း ကိုလည်း၊ အာဂတဋ္ဌာနေ ယော - တိုက်ရိုက်လာရာ
 ပါဠိရပ်၌သာလျှင်၊ ပကာသယိဿာမ - ကုန်အံ့၊ ပန-ဆက်၊ သင်္ခေပတော-
 အားဖြင့်၊ ဘေဒနသံဝတ္တနကံ ဝါ၊ ပေ၊ ဣတ္ထ-၌၊ သံဃဘေဒဿ အတ္ထာယ၊
 သံဝတ္တနကံ-သော၊ သံဃဘေဒ နိပ္ပတ္တိသမတ္ထိ-သံဃာကွဲပြားမှု၏ပြီးစီးခြင်း၌
 စွမ်းနိုင်သော၊ ကာရဏံ ဂဟေတွာ၊ ဣတိဝေ- သို့၊ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပဂ္ဂယာတိ-ကား၊ ပဂ္ဂဟိတံ-ချီမြှော်အပ်သည်ကို၊ အဗ္ဘုသယိတံ-အထက်၌
 စိုက်ထောင်အပ်သည်ကို၊ ပါကင်္ဂံ - ထင်ရှားသည်ကို၊ ကတွာ၊ တိဋ္ဌေယျာတိ-
 ယထာ သမာဒိန္နံ (ဝေ)-အကြင်အကြင် ဆောက်တည်အပ်သည့်အတိုင်းသာ
 လျှင်၎င်း၊ ယထာ ပဂ္ဂဟိတမေဝစ- အကြင်အကြင် ချီမြှော်အပ်သည့်အတိုင်း
 သာလျှင်၎င်း၊ ကတွာ၊ အစ္စေယျ- နေအံ့၊ ပန- ဆက်၊ ယသ္မာ၊ ဝေ-သို့၊ ပဂ္ဂ
 ဣတာ - ချီမြှောက်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ တိဋ္ဌတာစ - တည်သည်လည်း
 ဖြစ်သော၊ (ဘိက္ခုနာ-သည်) တံ (အဓိကရဏံ)-ထိုအကြောင်းသည်၊ ဝါ-
 ကို၊ ဒီပိတဉ္စေဝ-ထင်ရှားပြီအပ်သည်၎င်း၊ အပ္ပဋိနိသဋ္ဌဉ္စ-မစွန့်အပ်သည်၎င်း။

အဝိစိရေက ကြာညိုတောလို မြေမှာတဲ့လား)၊ ကိမဟံ အပါယတော့ နဘာယာမိ
 (တပည့်တော်ကတော့ အပါယ်မကြောက်ဘူးတဲ့လား)၊ ဣတိအာဒိနာ နယေန ကဏ္ဍ
 မူလေ ဝစီဗောဒံ ကတွာ အနုဿာဝနေန (ဤသို့ အစရှိသော နည်းဖြင့် နားအနီး၌
 တိုးတိုးတိတ်တိတ်ပြောဆိုခြင်းကို “အနုဿာဝန”ဟု ခေါ်သည်)၊ [“အနုဿာဝန”
 ဟု ခေါ်နေကျဖြစ်သောကမ္မဝါစာမှာ ကမ္မေန အရ၌ ပါဝင်ခဲ့ပြီ။]

သလာကဂ္ဂါဟေန ။ ။ ဝေ အနုဿာဝေတွာ တေသံ စိတ္တံ ဥပတ္ထမ္ဘေတွာ အနိ
 ဝတ္ထိမဗ္ဗေ ကတွာ ဂဏှထ ဣမံ သလာကန္တိ သလာကဂ္ဂါဟေန (ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော
 နည်းဖြင့် ပြောဆို၍ ထို ရဟန်းများ၏စိတ်ကို ထောက်ကန်၍ ဆုတ်နစ်မသွားအောင်
 ပြုလုပ်ပြီး၍ “ တပည့်တော်၏အယူဝါဒကို ကြိုက်လျှင် ဤ စာရေးတံကိုယူကြပါ ”ဟု
 စာရေးတံအယူခိုင်းခြင်းကို “ သလာကဂ္ဂါဟ ”ဟု ခေါ်သည်။)၊ [ဤ ကမ္မစသော
 အကြောင်း ၅ ပါးတွင် ကမ္မနှင့် ဥဒ္ဓေသသာ လိုရင်းအကြောင်းတည်း၊ ကျန် ၃ ပါးမှာ
 ရှေ့အပိုင်းဖြစ်သော အကြောင်းတည်း။]

ပဂ္ဂယ တိဋ္ဌေယျ။ ။ ထိုအကြောင်းကို “ချီမြှောက်”ဟုသည်ပုန်းလျှိုး ကွယ်လျှိုး
 ကြံခြင်းမဟုတ်ဘဲ အလံကို မြှောက်တင်ထားသကဲ့သို့ အထင်အရှား ကြံခြင်းတည်း၊
 “ တိဋ္ဌေယျ - တည် ” ဟုသည် မစွန့်လွှတ်ဘဲ စွဲမြဲတည်တန့်ခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့်
 ပဂ္ဂယအတွက် “ဒီပေယျ-ထင်ရှားပြီ”ဟု၎င်း၊ တိဋ္ဌေယျအတွက် “နပ္ပဋိနိသဋ္ဌေယျ-
 မစွန့်”ဟု၎င်း ပဒတာဇနီ၌ ဟောတော်မူသည်။

ဟောတိ-၏၊ တဿာ ပဒဘာဇနေ၊ ဒီပေယျာတိစ- ဟူ၍၎င်း၊ နပုဂ္ဂိုနိသဇ္ဇေ
 ယျာတိစ- ဟူ၍၎င်း၊ ဝုတ္တံ၊ ဘိက္ခုဟိ ဝေမဿ ဝစနိယောတိ-ကား၊ အညေ
 ဟိ-နံသော၊ လဇ္ဇိဟိ- နံသော၊ ဘိက္ခုဟိ- တို့သည်၊ ဧဝံ ဝတ္ထဓမ္မော ဘဝေယျ၊
 စ- ဆက်၊ အဿ - ထို ဘိက္ခုဟိ ဝေမဿ ဝစနိယောဟူသော ပါဠိ၏၊ ပဒ
 ဘာဇနေ- ဌှ၊ ယေ ပဿန္တိတိ-ကား၊ ယေ-အကြင်ရဟန်းတို့သည်၊ သမ္ပါခါ-
 ဌှ၊ ပဂ္ဂယု-၍၊ တိဋ္ဌန္တံ-တည်နေသည်ကို၊ ပဿန္တိ- မြင်ကြကုန်၏၊ ယေ သုဏ
 န္တိတိ-ကား၊ ယေဝိ-တို့သည်လည်း၊ အသုကသ္မိံ နာမ ဝိဟာရေ-၌၊ ဘိက္ခု-
 သည်၊ ဘောဒနသံဝတ္ထနကံ - ကွဲပြားခြင်းအကျိုးငှါ ဖြစ်သော၊ အဓိကရဏံ-
 ကို၊ သမာဒါယ-၍၊ ပဂ္ဂယု-၍၊ တိဋ္ဌတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ သုဏန္တိ-နံ၏၊ (“တေဟိ
 ဘိက္ခုဟိ-ထို မြင်ကုန် ကြားကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝစနိယော၊
 အဿ - ၏” ဟု “ယေဝိ ” ဟူသော အနိယမ၏ နိယမကို ထည့်ပေးပါ။)
 [စာအုပ်များ၌ “ အသုကသ္မိံ နာမ ဝိဟာရေ ဘိက္ခု၊ ပေတိဋ္ဌန္တိ ” ဟု ဗဟုဝစ်
 တ္ထေရ၏၊ “ယောပန ဘိက္ခု၊ ပေ၊ ဝေမဿ ဝစနိယော” ကို ထောက်၍ “အသု
 ကသ္မိံ နာမ ဝိဟာရေ ဘိက္ခု၊ ပေ၊ တိဋ္ဌတိ” ဟု ကေဝစ်သင်္ဂရိသင့်သည်။]

သမေတာယသ္မာ သံဃေနာတိ-ကား၊ အာယသ္မာ-သည်၊ သံဃေန သဒ္ဓိံ၊
 သမေတု - ညီညွတ်ခြင်းသို့ ရောက်ပါလော၊ သမာဂစ္ဆတု - ညီညွတ်ခြင်းသို့
 ရောက်ပါလော၊ ဧကလဒ္ဓိကော-တူသော အယူရှိသည်၊ ဟောတု-ပါလော၊
 ဣတိအတ္ထော-ဤကား အဓိပ္ပါယ်နက်၊ ကိံကာရဏာ-နည်း၊ ဟိ (ယသ္မာ)،
 သမဂ္ဂေါ - သော၊ သံဃော- သည်၊ သမ္မောဒမာနော- လွန်စွာ ဝမ်းမြောက်
 ရသည်၊ အဝိဝဒမာနော - ဆန့်ကျင်ဘက် မပြောဆိုရသည်၊ ဧကုဒ္ဒေသော-
 တခုတည်းသော ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသ ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ) ဖာသု၊ ဝိဟရတိ-
 နေရ၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သမေတု)၊ တတ္ထ-ထိုသမဂ္ဂေါ ဟိ သံဃော သမ္မောဒ
 မာနော အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ သမ္မောဒမာနောတိ - ကား၊ အညမညံ၊
 သမ္ပတ္တိယာ - သီလစသည်တို့၏ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်၊ သုဠု - လွန်စွာ၊ မောဒ
 မာနော - ဝမ်းမြောက်ရသည်၊ အဝိဝဒမာနောတိ - ကား၊ အယံ - ကား၊
 ဓမ္မော-ဓမ္မတည်း၊ အယံ-ကား၊ န ဓမ္မော-ဓမ္မ မဟုတ်၊ ဣတိဝေ-သို့၊ န ဝိဝဒ

သမာဂစ္ဆတု။ ။ သမေတု (သံ+တေ) ကို သမာဂစ္ဆတု (သံ+ အာဂစ္ဆတု) ဟု
 ဖွင့်၏။ “သံ=သမောဓာနံ-မကွဲမပြားတသားထည်းပေါင်းမိခြင်းသို့+တေ= အာဂစ္ဆ
 တု- ရောက်ပါလော” ဟုလို့ ထို “ပေါင်းမိခြင်း” ဟူသည် “အဓမ္မကို အဓမ္မ ဟု
 သဘောတူ ယူခြင်း၊ ဓမ္မကို ဓမ္မဟု သဘောတူ ယူခြင်း” စသည်တည်း ဟု သိစေလို၍
 “ဧကလဒ္ဓိကော ဟောတု” ဟု အဓိပ္ပါယ်ထု ဖွင့်သည်။

မာနော-သည်၊ အဿ-ထို သမဂ္ဂသံဃာ၏၊ ဧကော- ကခုတည်းသော၊ ဥဒ္ဓေသော- ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသသည်၊ (အတ္ထိ) ဣတိ၊ (သော- ထို သမဂ္ဂသံဃာသည်) ကေုဒ္ဓေသော - မည်၏၊ ဧကတော - တပေါင်းတည်း၊ ပဝတ္ထ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသော-ဖြစ်သော ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသရှိသည်၊ ဝိသု-သီးခြား၊ န (ပဝတ္ထ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသော)-မရှိသည်၊ (ဟုတော့ ဖာသု ဝိဟရတိ)၊ ဣတိ အတ္ထော၊ [သံဃာကွဲပြားနေလျှင် တသိမ်တည်း၌ ဟိုတကွဲဒီတကွဲ ပါတိမောက် ရွတ်ပြရ၏၊ ညီညွတ်နေလျှင်ကား သံဃာအားလုံးပေါင်း၍ တခုတည်းသော ပါတိမောက် ရွတ်ပြရခြင်းရှိသည် - ဟူလို။] ဖာသု ဝိဟရတိတိ - ကား၊ သုခံ ဝိဟရတိ၊ ဣစ္စေတိ ကုသလန္တိ-ကား၊ ဣတိ-သို့၊ ဧတံ ပဋိနိသဇ္ဇနံ-ဤအယူကို စွန့်ခြင်းသည်၊ ကုသလံ- ကောင်း၏၊ ခေမံ- ဘေးမရှိ၊ တဿဘိက္ခုနော- ၏၊ သောတ္ထိဘာဝေါ-ချမ်းသာသည်၏အဖြစ်သည်၊ (ဟောတိ)။ [“ဣတိဧတံ” ဟု ကနံ၌ ဣတိပါသည်။]

နော စေ၊ ပေ၊ ဒုက္ကဋ္ဌ သာတိ-ကား၊ တိက္ခတ္ထံ၊ ဝုတ္တဿ-ပြောဆိုအပ်သည် ဖြစ်၍၊ အပ္ပဋိနိသဇ္ဇတော- မစွန့်သော ရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ (ဟောတိ)၊ သုတွာ၊ ပေ၊ ဒုက္ကဋ္ဌသာတိ - ကား၊ ယေ-အကြင်ရဟန်းတို့သည်၊ သုတွာ - သံဃာ့ သင်းခွဲနေကြောင်းကို ကြား၍၊ ဝါ-ပါလျက်၊ နဝဒန္တိ-မပြောကုန်၊ တေသံပိ ဒုက္ကဋ္ဌံ(ဟောတိ)၊ ကိဝဒုဇေရ-အဘယ်မျှ ဝေးသော အရပ်၌၊ ဝါ-က၊ သုတွာ၊ အဝဒန္တာနံ - မပြောကုန်သော ရဟန်းတို့၏၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ (ဟောတိ - သနည်း၊) တာဝ-အဒ္ဓယောဇနမှ ရှေးဥးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ-သော) ဝေဟာရေ-တကျောင်း ထည်း၌၊ (သုတွာ- ၍၊ အဝဒန္တာနံ - တို့၏၊) ဝတ္ထမ္ပံ - ဒုက္ကဋ္ဌ အာပတ် ဟု ဆိုဘွယ်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ။

ပန-ဆက်၊ အဋ္ဌကထာယံ- မဟာအဋ္ဌကထာ၌၊ ဝုတ္တံ(ကိ)၊ သမန္တာ- ကျောင်းတိုက်၏ ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ အဒ္ဓယောဇနေ- ယူဇနာဝက်၌၊ ဝါ- က၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ဘာရော-ပြောဆိုရန် တာဝန်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဒုတံဝါ - ကို သော်၎င်း၊ ပဏ္ဍံဝါ - စာကိုသော်၎င်း၊ ပေသေတွာ၊ ဝဒတောပိ- ၏လည်း၊ အာပတ္တိမောက္ခော နတ္ထိ၊ သယမေဝ, ဝတ္တံ- ပြီး၍၊ အာဂုသော - ငါ့ရှင်၊ သံဃတေဒေါ - သံဃာ၏ ကွဲပြားခြင်းသည်၊ ဂရုကော-ကြီးလေး၏၊ သံဃ

ကုသလံ၊ ပေ၊ ဘိက္ခုနော။ ကုသလံကို ခေမံဟု ဖွင့်၏၊ “ခေမ” ဟူသည်လည်း “အနဝဇ္ဇ-အပြစ်မရှိခြင်း”တည်း၊ “ထိုအယူကိုစွန့်ခြင်းကြောင့် ထိုရဟန်းမှာ အာပတ် ဟူသော အပြစ်ကင်း၍ ချမ်းသာခြင်းဖြစ်သည်”ဟု ဆိုလိုသည်၊ ထို့ကြောင့် “သောတ္ထိ ဘာဝေါ၊ ပေ၊ ဘိက္ခုနော”ဟု အဓိပ္ပါယ်ထွင်သည်။

ဘေဒါယ, မာပရက္ကမိ- အားမထုတ်ပါလင့်၊ ဣတိ- ဤသို့ပြော၍၊ နိဝါရေ တဗ္ဗော၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝုတ္တံ)၊ ပန-ဆက်၊ ပဟောန္တေန - သွားစွမ်းနိုင်သော ရဟန်းသည်၊ ဒူရဗ္ဗိ - ယူဇနာဝက်ထက် ဝေးသော အရပ်သို့လည်း၊ ဂန္ထဗ္ဗံ- ရာဇ်၊ ဟိ-မှန်၊ အဂါလာနာနံ-တို့၏၊ ဒူရေပိ- ဌ်လည်း၊ ဘာရောယေဝ-ပြော ဘုံရန် တာဝန်ပင်တည်း။ [သံဃာသင်းခွဲမှု၏ ကြီးလေးသော အပြစ်ရှိသော ကြောင့် “ဒူရေပိ ဘာရောယေဝ” ဟု ဆိုသည်၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်ကား ယူဇနာ ဝက် အတွင်း၌ ကြားလျက် မပြောသူသာ သင့်၏။]

ဣဒါနိ, ဝေဇ္ဇပေဝုစ္စမာနောတိ အာဒိသု-တို့၌၊ အတ္ထမတ္ထမေဝ-အနက် မျက်သော၊ [သဒ္ဓါနည်း မစိစစ်တော့ဘဲ - ဟူလို၊] ဒဿေတုံ, သော ဘိက္ခု၊ ပေဝတ္တဗ္ဗောတိ အာဒိ - ကို အာဟ၊ တတ္ထ - ထို သောဘိက္ခု၊ သံဃမဇ္ဈိပိ အာကနိတွာ ဝတ္တဗ္ဗော အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ သံဃမဇ္ဈိပိ အာကနိတွာတိ- ကား၊ ပုရိမနယေန-ဖြင့်၊ [ဂရုကော ခေါ် အာဝုသော အစရှိသော ရှေ့နည်း ဖြင့်၊] ဝုစ္စမာနော - သော်၊ သစေ န ပဋိနိသဇ္ဇတိ၊ (ဝေသတိ) ဟတ္ထေသုစ ဗာဟာသုစ ဂဟေတွာပိ သံဃမဇ္ဈိ အာကနိတွာ ပုနပိ , မာ အာယသ္မာတိ အာဒိနာ - သော၊ နယေန - ဖြင့်၊ တိက္ခတ္ထံ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ယာဝတတိယံ သမန ဘာသိတဗ္ဗောတိ-ကား၊ ယာဝ- လောက်၊ တတိယံ-သော၊ သမနဘာသနံ- အဘန်ဘန် ရွတ်ဆိုအပ်သော ကမ္မဝါစာသည်၊ (အတ္ထိ)၊ တာဝ-ထို ၃ ကြိမ် မြောက် ကမ္မဝါစာတိုင်အောင်၊ သမနဘာသိတဗ္ဗော - အဘန်ဘန် ပြောဆို ထိုက်၏၊ တိတိ-န်သော၊ သမနဘာသန ကမ္မဝါစာဟိ-တို့ဖြင့်၊ ကမ္မံ ကာတမ္ပံ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ပန - ဆက်၊ အဿ - ထို ယာဝတတိယံ သမနဘာသိ တဗ္ဗောဟူသောပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ အတ္ထမေဝ ဂဟေတွာ, သမနဘာသန ပိနိ-အဘန်ဘန် ပြောဆိုပုံအစီစဉ်ကို၊ ဒဿေတုံ၊ ပေဝသမနဘာသိတဗ္ဗောတိ အာဒိ-ကို၊ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ-ထို သောဘိက္ခု၊ သမနဘာသိတဗ္ဗော အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ဥတ္ထိ ယာ၊ ပေဝပဋိပ္ပဿန္တန္တိတိ- ကား၊ ဥတ္ထိပရိယောသာနေ- ၌၊ ယဉ္ဇ ဒုက္ကဋ်- သို့လည်း၊ အာပန္နော-ပြီ၊ ဒီဟိ- ၂ ကြိမ်ကုန်သော၊ ကမ္မဝါစာဟိ-တို့ကြောင့်၊ ယေစ ထုလ္လစ္စယေ - တို့သို့လည်း၊ (အာပန္နော)၊ တိဿောပိ- နသော၊ တာ အာပတ္တိယော-တို့သည်၊ ယဿ နက္ခမတိ သော ဘာသေယျာတိ-ဟူ၍၊ ဝေ- သို့၊ တတိယ ကမ္မဝါစာယ - သည်၊ ယျ ကာရပ္ပတ္တ မတ္တာယ- ယျ အက္ခရာသို့ ရောက်ကာမျှ ဖြစ်လသော်၊ ပဋိပ္ပဿန္တန္တိ - န၏၊ သံဃာဒိဿေသေယေဝ- ၌သာလျှင်၊ တိဋ္ဌတိ - တည်တော့၏။

ပန - ပရိဟာရပက္ခမှတပါး စောဒကပက္ခကား၊ အာပန္နာ - သင့်ရောက် အပ်ပြီးကုန်သော၊ အာပတ္တိယော - တို့သည်၊ ပဋိပ္ပဿန္တန္တိ ကိံ - လော၊ အနာပန္နာ (အာပတ္တိယော ပဋိပ္ပဿန္တန္တိ ကိံ) ဣတိ - ဤကား အမေး တည်း၊ တာဝ- မဟာပဒုမထေရ်မှ ရှေးဥားစွာ၊ (နိဗ္ဗိဋ္ဌော)မဟာသုမထေရော ဝဒတိ၊ (ကိံ)၊ ယော- အကြင် ရဟန်းသည်၊ အဝသာနေ-၌၊ န ပဋိနိသဇ္ဇတိ- မစွန့်၊ သော-ထိုစွန့်သော ရဟန်းသည်၊ တာအာပတ္တိယော-ထိုရွှေအာပတ် ၃ ချက်တို့သို့၊ န အာပဇ္ဇတိ- မရောက်၊ တသ္မာ အနာပန္နာ (အာပတ္တိယော) ပဋိပ္ပဿန္တန္တိ၊ ဣတိ(ဝဒတိ)၊ [တတိယ ကမ္မဝါစာအဆုံး၌ အယူကိုမစွန့်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှေ့ဒုတ္တင်နှင့် ထုလွှစွည်း ၂ ချက်တို့သို့ ရောက်ကိုယ် မရောက်ခဲ့- ဟုလို၊ ထို့ကြောင့် “န ပဋိနိသဇ္ဇတိ” ဟု ရှိရမည်၊] ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာ ပဒုမထေရော-သည်၊ (အာဟ၌စပ်)၊ လိင်္ဂပရိဝတ္တေန-လိင်္ဂပြန်ခြင်းကြောင့်၊ အသာဓာရဏာပတ္တိဓယာဝိယ-အသာဓာရဏ အာပတ်တို့ကဲ့သို့၊ အာပန္နာ- သင့်ရောက်အပ်ကုန်ပြီးသော၊ (အာပတ္တိယော) ပဋိပ္ပဿန္တန္တိ၊ အနာပန္နာနိ- မသင့်ရောက်အပ်သော အာပတ်တို့၏၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ-ငြိမ်းခြင်းဖြင့်၊ ကိံ - အဘယ် အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ ဣတိ အာဟ၊ [မဟာ ပဒုမထေရ်၏ ဝါဒကို နှစ်သက်သောကြောင့် နောက်မှဆိုသည်။]

ဓမ္မကမ္မေ ဓမ္မသညိတိ-ကား၊ တံ သမနဘာသန ကမ္မံ-သည်၊ ဓမ္မကမ္မံ- သည်၊ စေဟောတိ၊ တသ္မိံ - ထိုဓမ္မတံ၌၊ ဓမ္မကမ္မသညိ-ဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ , န ပဋိနိသဇ္ဇတိ - အံ့) ဣတိ အတ္ထော၊ သမ္ပတ္တ - အလုံးစုံသော ဓမ္မကမ္မေ အဓမ္မကမ္မသညိ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ သေနယော၊ ဣမ - ဤ သိက္ခာပုဒ်၌၊ သညာ - အဓမ္မကံ ဟူသော အမှတ်သညာသည်၊ နရက္ခတိ- အာပတ်မှမစောင့်၊ ကမ္မဿ-၏၊ ဓမ္မိကတ္တာဝေ-တရားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သာလျှင်၊ အပ္ပဋိနိသဇ္ဇန္တော-မစွန့်သောရဟန်းသည်၊ (အာပတ္တိ) အာပဇ္ဇတိ၊ အသမနဘာသန္တဿာတိ- ကား၊ အသမနဘာသိယ မာနဿ- အဘန်ဘန် မပြောဆိုအပ်သည်ဖြစ်၍၊ အပ္ပဋိနိသဇ္ဇန္တဿာဝိ-၏လည်း၊ သံဃာဒိဿသေ န- ဖြင့်၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ [ဘာသိယမာနဿ ဟု ဖွင့်သောကြောင့် ဘာသန္တဿ၌ အန္တပစ္စည်းကို ကံဟောဟု၎င်း၊ မာနမှ အန္တ ပြန်ထားသည် ဟု၎င်း သိစေ၏။] ပဋိနိသဇ္ဇန္တဿာတိ-ကား၊ ဥတ္တိတော-မှ၊ ပုဗ္ဗေဝါ-ရှေ့၌ သော်၎င်း၊ ဥတ္တိက္ခဏေဝါ-၌သော်၎င်း၊ ဥတ္တိပရိယောသာနေဝါ-ဥတ် ၏အဆုံး၌ သော်၎င်း၊ ပဌမာယ- သော၊ အနုဿာဝနာယဝါ-ကမ္မဝါစာ၌ သော်၎င်း၊ ဒုတိယာယ, (အနုဿာဝနာယ) ဝါ-၌သော်၎င်း၊ တတိယာယ,

(အနုသာဝနာယ-၏) ယာဝ-လောက်၊ ယုကာရံ နသမ္ဘာပုဏ္ဏတိ၊ တာဝ
ဝါ - ထို ယုအက္ခရာသို့ မရောက်သေးမီ၎င်း၊ ပဋိနိသဇ္ဇန္တဿ - ၏၊ သံဃာဒိ
သေသေန-ဖြင့်၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)။

ပန-ကား၊ အာဒိကမ္မိကဿာတိတ္ထေ-၌၊ ဒေဝဒတ္တော၊ ပေ၊ ဝတ္ထု၊ သိန္နိ-
ဒေဝ၊ ပေ၊ ဟူ၍၊ ပရိဝါရေ အာဂတတ္တာ ဒေဝဒတ္တော အာဒိကမ္မိကော၊
သောစ-ထို အရှင်ဒေဝဒတ် သည်လည်း၊ သံသဘေဒါယ-၄၊ ပရက္ကမန္တော
ယေဝ - အားထုတ်ရုံသာ အားထုတ်သူတည်း၊ အပ္ပဋိနိဇ္ဇန္တော - မစွန့်သူ
သည်၊ န-မဟုတ်၊ ဟိ-မှန်၊ တဿ-ထို အရှင်ဒေဝဒတ်၏ အပေါ်၌၊ တံ ကမ္မံ-
ထို သမနုဘာသနကံကို၊ နကတံ - မပြုအပ်၊ [ကံပြုသောအခါ မစွန့်မှ “အပ္ပဋိ
နိသဇ္ဇန္တပုဂ္ဂိုလ်” ဟု ခေါ်နိုင်၏၊ ကံကိုမှမပြုရသောကြောင့် အရှင်ဒေဝဒတ်ကို
“အပ္ပဋိ နိသဇ္ဇန္တပုဂ္ဂိုလ်” ဟု မခေါ်နိုင် ဟူလို၊]

ဣဒံ - ရှင်ဒေဝဒတ်၏ အပေါ်၌ ကံ မပြုအပ်ဟူသော ဤအကြောင်းကို၊
ကတံ-အဘယ်နည်းဖြင့်၊ ဇာနိတဗ္ဗံ-သိနိုင်သနည်း၊ ဣတိ စေ-ဤသို့ မေးအံ့၊
သုတ္တတော-ပါဠိတော်အားဖြင့်၊ (ဣဒံ-ရှင်ဒေဝဒတ်၏ အပေါ်၌ ကံ မပြုအပ်
ဟူသော ဤအကြောင်းကို၊ ဇာနိတဗ္ဗံ-နိုင်၏၊ ဣတိ-ဤကား အဖြေတည်း၊)
ဟိ-ချဲ့၊ အရိဋ္ဌော၊ ပေ၊ ဝတ္ထု၊ သိန္နိ-ဟူ၍၊ ပရိဝါရေ-၌၊ အာဂတတ္တာ၊ အရိဋ္ဌဿ-
အရိဋ္ဌရဟန်း၏ အပေါ်၌၊ ကမ္မံ-ကို၊ ကတံ-ပြီ၊ ဣတိ-ဤ အကြောင်းသည်၊
ပညာယတိ ယထာ- ထင်ရှားသကဲ့သို့၊ တထာ၊ ဒေဝဒတ္တဿ-၏ အပေါ်၌၊
(ကမ္မံ ကတံ၊ ဣတိ-ဤအကြောင်းသည်၊) န(ပညာယတိ)၊ [ပရိဝါပါဠိတော်
၌ “ ဒေဝဒတ္တော သမဂ္ဂဿ သံဃဿ ဘေဒါယ ပရက္ကမိ ” ဟူသာ လာ၏
“သမနုဘာသနာယ န ပဋိနိသဇ္ဇိ” ဟု မလာ-ဟူလို၊]

အဿ-ထို ရှင်ဒေဝဒတ်၏ အပေါ်၌၊ (သမနုဘာသနကမ္မေန - သည်၊)
ကတေန-ပြုအပ်ပြီးသည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ-ဖြစ်ရာ၏၊ ဣတိ - သို့၊ ကောစိ-သည်၊
အတ္တနော- ၏၊ ရုစိမတ္တေန - အလိုမျှဖြင့်၊ အထာပိ စဒေယျ- အံ့၊ [ကံပြုအပ်
သော်လည်း “အာဒိကမ္မိကပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သည့်အတွက် အယူကို မစွန့်စေကာမူ
အနာပတ်ဖြစ်၏” ဟု မိမိ၏ အလိုမျှဖြင့် ပြောအံ့-ဟူလို၊] တထာပိ-ထိုသို့ပင်
ပြောပါသော်လည်း၊ အပ္ပဋိနိသဇ္ဇနေ-ကြောင့်၊ အာဒိကမ္မိကဿ-၏၊ အနာ
ပတ္တိနာမ-သည်၊ နတ္ထိ၊ ဟိ-မှန်၊ ပညတ္တိ-ပညတ်တော်မူအပ်ပြီးသော၊ သိက္ခာ
ပဝံ-ကို၊ ဝိတိက္ခမန္တဿ-ကျူးလွန်သော ရဟန်း၏၊ ဥဒ္ဓိဿ- ၍၊ အနညာတ
တော- ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်မှ၊ အညတြ - အခြားသော သိက္ခာ
ပုဒ်၌၊ အနာပတ္တိနာမ-ကို၊ နဒိဿတိ- မတွေ့မြင်အပ်၊ [“နွားဘဝမှလာသော

ရဟန်းမှာ စမြို့ပြန်သည့် အတွက် အပြစ်မရှိ” ဟု သီးခြား ခွင့်ပြုတော်မူအပ်
သော သိက္ခာပုဒ်စသည်ကို “ဥဒ္ဓိဿအနုညာတသိက္ခာပုဒ်” ဟု ဆိုသည်။]

အရိဋ္ဌသိက္ခာပဒဿ-၏အနာပတ္တိယံ-အနာပတ္တိဝါရ၌(အာဒိကမ္မိကဿာ
တိ-ဟူ၍၊ ယဒ္ဓိ-အကြင်စကားကိုလည်း၊ ပေါ်တ္ထကေသု-စာအုပ်တို့၌၊ လိခိတံ-
ရေးအပ်ပြီ၊ တံ- ထိုစကားသည်၊ ပမာဒလိခိတံ- အမှတ်တမဲ့ ရေးအပ်သော
စကားတည်း၊ အဿ- ထို စကား၏၊ ပမာဒလိခိတဘာဝေါစ - ကိုလည်း၊
ပဌမံ၊ အရိဋ္ဌော-မည်သော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ စောဒေတဗ္ဗော၊ စောဒေတွာ-ပြီး၍၊
သာရေတဗ္ဗော-အပြစ်ကို အမှတ်ရစေထိုက်၏၊ သာရေတွာ အာပတ္တိ ရောပေ
တဗ္ဗော၊ ဣတိ ဧဝံ - သို့၊ ကမ္မက္ခန္ဓကေ - ၌၊ အာပတ္တိရောပန ဝစနတော-
အာပတ်သို့ တင်ကြောင်း စကားတော်ကြောင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဣတိ - လျှင်၊
ဘေဒါယ-ငှါ၊ ပရတ္ထမနေ-၌၊ အာဒိကမ္မိကဿ-သော၊ ဒေဝဒတ္တဿ - ၏
အပေါ်၌၊ ယသ္မာ၊ တံကမ္မံ-ထိုသမန္နဘာသနကံကို၊ န ကတံ၊ တသ္မာ၊ အာပတ္တိ
ယေဝ-သည်ပင်၊ န ဇာတာ-မဖြစ်၊ [ယသ္မာပုဒ်ပြင်ဘက်က ဒေဝဒတ္တဿသည်
တသ္မာပုဒ် ပြင်ဘက်တိုင်အောင် လိုက်နိုင်သောကြောင့် “ တသ္မာဿ ” ဟု
အဿ ပိုဟန်တူ၏။] ပန - ထိုသို့ပင် အာပတ်မဖြစ်သော်လည်း၊ သိက္ခာပဒိ-
ကို၊ တံ-ထို ရှင်ဒေဝဒတ်ကို၊ အာရဗ္ဗ ပညတ္တိ၊ ဣတိ ကတွာ-ဤအကြောင်း
ကြောင့်၊ အာဒိကမ္မိကောတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တော၊ ဣတိ - သို့၊ အာပတ္တိယာ - ၏၊
အဘာဝတောယေဝ - မရှိခြင်းကြောင့်ပင်၊ အဿ - ထို အရှင် ဒေဝဒတ်၏
အပေါ်၌၊ အနာပတ္တိ ဝုတ္တာ၊ [“အနာပတ္တိ အာဒိကမ္မိကဿ” ဟု ဟောတော်
မူအပ်သည်-ဟူလို။]

ပန-ဆက်၊ သာ သော - ထို အနာပတ်သည်၊ အသမန္နဘာသန္တဿာတိ
ဣမိနာဝ- အသမန္နဘာသန္တဿ ဟူသော ဤ ပါဠိဖြင့်မင်၊ ကိဉ္ဇာပိ သိဒ္ဓါ။
ပန-ထိုသို့ပင် ပြီးပါသော်လည်း၊ ယသ္မာ၊ အသမန္နဘာသန္တော နာမ-အသ
မန္နဘာသန္တမည်သူကို၊ ယဿ - အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ကေဝလံ - သက်သက်၊
သမန္နဘာသနံ-အဘန်ဘန်ပြောဆိုခြင်းကို၊ နကရောန္တိ၊ သော-ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို၊
ဝုစ္စတိ၊ အာဒိကမ္မိကော န(ဝုစ္စတိ)၊ အယဉ္ဇ (ဒေဝဒတ္တော) - သည်လည်း၊
အာဒိကမ္မိကောယေဝ(ဟောတိ)၊ တသ္မာ အာဒိကမ္မိကောတိ ဝုစ္စတိ၊ ဧတေ
နပါယေန အရိဋ္ဌသိက္ခာပဒိ ယပေတွာ၊ သဗ္ဗသမန္နဘာသနာသု-အလုံးစုံသော
သမန္နဘာသနာတို့၌၊ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သဗ္ဗတ္ထ - အလုံးစုံသော
ဝါကျ၌၊ သေသံ ဥတ္တာနမေဝ၊ သမုဋ္ဌာနာဒိသု(ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံဝေဒိတဗ္ဗော၊)
ဣဒံသိက္ခာပဒံ၊ တိဝဂီကံ-၃ ပါးသော အင်္ဂါရှိ၏၊ ကေသမုဋ္ဌာနံ-တခုသော

သမုဋ္ဌာန်ရှိသော သိက္ခာပုဒ်တည်း။ တေ-ဤသိက္ခာပုဒ်သည်။ သမနုဘာသန သမုဋ္ဌာန်နာမ - သမနုဘာသန သမုဋ္ဌာန်ရှိသော သိက္ခာပုဒ်မည်၏။ ကာယ ဝါစာစိတ္တတော သမုဋ္ဌာတိ။ [တိဝင်္ဂိကံ ကိုပင် “ ကာယဝါစာ စိတ္တတော သမုဋ္ဌာတိ” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။] ပန-ဆက်၊ နပဋိနိသဇ္ဇာမိ-အံ့၊ ဣတိ-ကြံ၍၊ ကာယဝိကာရံဝါ- ကိုယ်၏ ထူးခြားသော အမှုအရာကို သော်၎င်း၊ ဝစီ ဘေဒံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ အကရောန္တ သေဝ-မပြုသော ရဟန်း၏သာလျှင်၊ ဝါ-မပြုဘဲပင်၊ အာပဇ္ဇနတော- ကြောင့်၊ အကိရိယံ - အကိရိယ သိက္ခာပုဒ် တည်း။ သညာဝိမောက္ခံ-ဝီတိတ္တမသညာမရှိခဲ့သော် အာပတ်မှ လွတ်မြောက် ခြင်းရှိသောသိက္ခာပုဒ်တည်း။ [မစွန့်အံ့ ဟု သညာမရှိခြင်းကြောင့် အာပတ်မှ လွတ်မြောက်ခြင်းရှိသော သိက္ခာပုဒ် - ဟူလို။] သစိတ္တတံ၊ ပေ၊ ဣတိ - အပြီး တည်း။ ။ ပဌမသံဃဘေဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ-သည်။ နိဋ္ဌိတာ။

x x x x x x

ဒုတိယ သံဃဘေဒသိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါတိ-သည်။ ဒုတိယ သံဃဘေဒသိက္ခာပဒံ- တည်း။ တတ္ထ-ထိုသိက္ခာပုဒ်၌၊ အနုဝတ္တကာတိ-ကား၊ တဿ-ထို သံဃာသင်း ခွဲသောရဟန်း၏၊ ဒိဋ္ဌိ ခန္တိ ရုစိဂ္ဂဟဏေန-အမြင်၊ နှစ်သက်ခြင်း၊ အကြိုက်ကို ယူခြင်းအားဖြင့်၊ အနုပဋိပဇ္ဇနကာ- အတုလိုက်၍ ကျင့်ကုန်သော၊ (ဘိက္ခု၌ စဝါ) ဝဂ္ဂံ-အစုဖြစ်ကြောင်း စကားကို၊ အသာမဂ္ဂိ ပက္ခိယဝစနံ-မညီမညွတ် သော အဘို့၌ ဖြစ်သူတို့၏စကားကို၊ ဝါ- မညီမညွတ်သောအဘို့၌ ဖြစ်သော စကားကို၊ ဝဒန္တိ - ပြောဆိုတတ်ကုန်၏၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ ဝဂ္ဂဝါဒကာ-ကတို့

ဒိဋ္ဌိ၊ ပေ၊ ပဇ္ဇနကာ။ ။ ဒဿနံ ဒိဋ္ဌိ - ထို သံဃဘေဒကရဟန်း၏ အမြင်၊ ဝါ- အယူ၊ ခမနံ-နှစ်သက်ခြင်း၊ ခန္တိ-ခြင်း၊ ထိုရဟန်း၏ နှစ်သက်မှု၊ ရုစိဂ္ဂ ရှိ-အကြိုက်၊ ဥ ပုဒ်လုံး ပရိယာယ်တည်း။ ထိုရဟန်း၏ မြင်မှု နှစ်သက်မှု လိုလားမှုလိုက်၍ ကျင့်ကြ သူများ၊ အနုဝတ္တကာကံ “အနုပဋိပဇ္ဇနကာ” ဟု ဖွင့်၏။ “ဝတ္တန-ဖြစ်ခြင်း” ဟူသည် “ပဋိပဇ္ဇန-ကျင့်ခြင်းပင်” ဟု အဓိပ္ပါယ်ထွေဖွင့်သည်။

ဝဂ္ဂံ။ ။ ဝဂ္ဂသဒ္ဓါသည် “အစု” အနက်ကို ဟောသော်လည်း ဤနေရာ၌ အကျိုး ဝဂ္ဂ၏အမည်ကို အကြောင်း၌ တင်စားသော ဖလူပစာရအားဖြင့် အစုကြောင်းစကား ရ၏။ ထို့ကြောင့် “အသာမဂ္ဂိပက္ခိယဝစနံ” ဟု ဖွင့်သည်။ [အသာမဂ္ဂိပက္ခေ + ဘဝါ အသာမဂ္ဂိပက္ခိယာ၊ တေသံ + ဝစနံ အသာမဂ္ဂိပက္ခိယဝစနံ၊ တနည်း- အသာမဂ္ဂိ ပက္ခေ + ဘဝံ အသာမဂ္ဂိပက္ခိယံ၊ တဉ္စ + တံ + ဝစနဉ္စာတိ အသာမဂ္ဂိပက္ခိယဝစနံ။]

မည်၏။ ပန-ဆက်၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ တဿ၊ ပေါဟောန္တိတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ သံဃဘေဒါယ-၄၊ ပရက္ကမန္တဿ-သော၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ဝဏ္ဏတ္ထာယ ၈ - ဂုဏ်ကျေးဇူး အကျိုးငှါ၎င်း၊ ပက္ခဝုခိအတ္ထာယ ၈ - အသင်းအပင်း၏ တိုးပွားခြင်း အကျိုးငှါ၎င်း၊ ဋ္ဌိတာ (ဟောန္တိ)၊ ဣတိ အတ္ထော၊ [သံဃဘေဒက ရဟန်း၏ ဂုဏ်ကြီးဘို့ရန် , အသင်းအပင်း တိုးဘို့ရန် တည်တည် တန့်တန့် (မပြောင်းမလွှဲဘဲ) ကူညီကြသည် - ဟုလို၊] ဟိ-မှန်၊ ယေ- အကြင် ရဟန်းတို့သည်၊ ဝဂ္ဂဝါဒကာ - အစုဖြစ်ကြောင်းစကားကို ပြောဆိုတတ်ကုန် ၏၊ တေ-တို့သည်၊ နိယမေန-အခြံအားဖြင့်၊ ဤဒိသာ ဟောန္တိ၊ [သံဃဘေဒက ရဟန်း၏ ဝဏ္ဏပက္ခဝုခိအကျိုးငှါ ကူညီကြသည်၊] တသ္မာ ဝေံ, ဝုတ္တံ-မိန့်တော် မူအပ်ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ, တိဏ္ဏံ-၃ ပါးသောရဟန်းတို့၏၊ ဥဗ္ဗံ-အထက် ဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည်၊ [ဥဗ္ဗံနိပါတ်ပုဒ်ဖြစ်၍ ပဌမာ ဗဟုဝစနန္တကြံ၊] ကမ္မာရဟာ - ကံကိုထိုက်ကုန်သည်၊ န ဟောန္တိ၊ ဟိ - မှန်၊ (တနည်း) ဟိ (ယသ္မာ), သံဃာ- သည်၊ သံဃဿ- ၏အပေါ်၌၊ ကမ္မံ-နိဂ္ဂဟကံကို၊ န ကရောတိ- နိုင်၊ (တသ္မာ- ကြောင့်၊ ဝါ- ထိုသို့ သံဃာအရင်းရင်း ကံမပြုနိုင် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တိဏ္ဏံ ဥဗ္ဗံ ကမ္မာရဟာ န ဟောန္တိ၊) တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဝါ-ထိုသို့ ၃ ပါးအထက်ရဟန်းတို့၏ ကံမပြုထိုက်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ကောဝါဒေဝါ တယောဝါတိ - ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဇာနာတိ နောတိ - ကား၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဆန္ဒာဒိနိ-ဆန္ဒ အစရှိသည်တို့ကို၊ ဇာနာတိ-သိပါ၏၊ ဘာသ တိတိ-ကား၊ ဝေံ-သို့၊ ကရောမ-န်စို့၊ ဣတိ-သို့၊ အမှေဟိ သဒ္ဓိံ, ဘာသတိ- ပြောဆို တိုင်ပင်ပါ၏၊ အမှာကံ ပေတံ ခမတိတိ- ကား၊ ယံ-အကြင်အမှုကို၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ကရောတိ - ၏၊ တေံ-ထိုရဟန်းပြုသမျှ ဤအမှုသည်၊ အမှာကမ္မိ-တို့အားလည်း၊ ရုစ္စတိ- နှစ်သက်ပါ၏၊ [ရောစနတ္ထယုဉ်ရာ၌ သမ္ပဒါနံ။] သမေတာယသ္မန္တာနံ သံဃေနာတိ- ကား၊ အာယသ္မန္တာနံ- တို့၏၊ စိတ္တံ-သည်၊ သံဃေန သဒ္ဓိံ, သမေတု သမာဂစ္ဆတု-ညီညွတ်သည်၏အဖြစ်သို့

ကော၊ ပေ၊ တယောဝါ။ ။ နှိမ်ကြောင်းဖြစ်သော နိဂ္ဂဟကံကို ပြုရာ၌ ကံပြုခံရ သောဘက်၌ ၄ ပါးရှိလျှင် သူတို့လည်း သံဃာပြည့်နေသောကြောင့် သူတို့ကလည်း မိစ္ဆဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်များကို ပြန်၍ ကံပြုနိုင်စရာရှိ၏။ ထို့ကြောင့် အနှိမ်ခံရမည့်ဘက်၌ သံဃာ မပြည့်အောင် ၃ ပါးအထိသာ ပြထား၏။ [နဟိ သံဃော သံဃဿ ကမ္မံ ကရော တိတိ ဣဒံ နိဂ္ဂဟဝသေန ကတ္ထဗ္ဗံ ကမ္မံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ဥဗ္ဗာဟိကဒဒိ ကမ္မံ ပန (ဥဗ္ဗာ ဟိကာ စသော ချိမြောက်ကံကိုကား) ဗဟုနံပိ ကဒတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။..... ဋီကာ၊ ဥဗ္ဗာဟိကဒတံကို သမထက္ခန္ဓကန္ဓရူ။]

ရောက်ပါလော၊ ကော်ဘာဝံ - တပေါင်းတည်းအဖြစ်သို့၊ ယာတု- ရောက်ပါ
လော၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဣတ္ထ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ သေသံ-သည်၊ ပဌမသိက္ခာ
ပဒေ-၌၊ ဝုတ္တနယတ္တာ-ကြောင့်၎င်း၊ ဥတ္တာနတ္ထတ္တာစ-ကြောင့်၎င်း၊ ပါကဓု
မေဝ၊ပေ၊ ဣတိ - အပြီးတည်း။ ။ဒုတိယ သံဃဘေဒ သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ-
သည်၊ နိဋ္ဌိကာ။

x x x x x + x

ဒုဗ္ဗစ သိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါဘဂဝါ-သည်၊ ဒုဗ္ဗစ သိက္ခာပဒံ-တည်း၊ တတ္ထ-
ထိုသိက္ခာပုဒ်၌၊ အနာစာရံ အာစရတီတိ-ကား၊ အနေကပ္ပကာရံ-တပီးမက
များသော အပြားရှိသော၊ ကာယဝစီဒ္ဓါရ ဝိတိတ္ထမံ-ကာယဒ္ဓါရ၊ ဝစီဒ္ဓါရ၌
ဖြစ်သော လွန်ကျူးမှုကို၊ ကရေတိ၊ ကိံ နဂေါ နာမာတိ တေ - နာမဟူသော
ဤသဒ္ဓါသည်၊ ဝမ္ဘနဝစနံ-ရှုတ်ချကြောင်း သဒ္ဓါတည်း၊ [နာမသဒ္ဓါသည်
ဝမ္ဘန အနက်ဟော-ဟုလို၊] အဟံဂေါ နာမာတိ-နာမဟူသောသဒ္ဓါသည်၊
ဥတ္တံသဝစနံ- ချီမြောက်ကြောင်း သဒ္ဓါတည်း၊ [နာမသဒ္ဓါအတွက် ဥတ္တံသ
အနက်ကို သိပါ။] တုမှေ ဝဒေယျန္တိ-ယံဟူသော ပါဠိဖြင့်၊ (ဒေသေတိ၌စပ်)၊
ဣဒံ-ဤ အမှုကို၊ ကရောထ-ပြုကြကုန်၊ ဣဒံ-ကို၊ မာကရောထ-န်လင့်၊ ဣတိ-
သို့၊ အဟံ-သည်၊ တုမှေ-တို့ကို၊ ဝတ္တု-ငှါ၊ အရဟာမိ-ထိုက်၏၊ ဣတိ-ဤအနက်
အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဒေသေတိ-၏၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ (အရဟသိ-နည်း)၊ ဣတိစေ-
ဤသို့မေးအံ့၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဗုဒ္ဓေါဘဂဝါ-ဘုန်းတော်ကြီး
ဘုရားသည်၊ ကဏှကံ - က.ဏှက စီးတော်မြင်းကို၊ အာရုယ - စီးတော်မူ၍၊
မယာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-ကွ၊ နိက္ခမိတွာ-တောထွက်တော်မူ၍၊ ပဗ္ဗဇိ-တော-ရဟန်း
ပြုတော်မူခဲ့ပြီ၊ (ဣတိ-ကြောင့်၊ ဝတ္တု-ငှါ၊ အရဟာမိ-၏)၊ ဣတိဝေမာဒိံ-
ဤသို့ အစရှိသော၊ အတ္ထံ - အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို၊ သန္ဓာယ- ၍၊ အာဟ-ပြီ၊
ပန-ဆက်၊ အမှာကံ ဓမ္မောတိ-ဟူ၍၊ ဝတွာ-၍၊ အတ္ထနော၊ သန္တကဘာဝေ-
၌၊ ယုတ္တိံ - အသင့်ယုတ္တိကို၊ ဒေသေန္တော (ဟုတွာ)၊ အမှာကံ၊ ပေ၊ အဘိ
သမိတောတိ - ဟူ၍၊ အာဟ- ပြီ၊ ယသ္မာ အမှာကံ၊ အယျပုတ္တေန- အရှင့်
သားသည်၊ စတုဿစ္စဓမ္မော- ကို၊ ပဋိဝိဒ္ဓေါ - ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ်ပြီ၊
တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ အရှင့်သားသည် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော တရား၏
အဖြစ်ကြောင့်) ဓမ္မောဝိ-သည်လည်း၊ အမှာကံ-ငါတို့၏ ဥစ္စာတည်း၊ ဣတိ
ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ သံဃံ ပန - ကိုကား၊ အတ္ထနော၊ ဝေရိပဒက္ခ- ရန်သူဘက်၌၊
ဋီတံ-တည်၏ဟူ၍၊ မညမာနော-မှတ်ထင်သည် (ဟုတွာ)၊ အမှာကံ သံဃာ

တိ-ဟူ၍၊ န ၀၃တိ-မပြော၊ ပန-ဆက်၊ ဥပမံ-ကို၊ ဝတ္တာ-ပြောဆို၍၊ သံသံ-ကို၊ အပသာဒေတု ကာမော-မြိမ်းချောက်လိုသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ သေယျထာပိ နာမာ တိ အာဒိ-ကို၊ အာဟ-ပြောပြီ။

တိဏကဋ္ဌ ပဏ္ဍပတန္တိ - ကား၊ တတ္ထ တတ္ထ - ထိုထို အရပ်၌၊ ပတိတံ- ကျသော၊ တိဏကဋ္ဌပဏ္ဍ-မြက်၊ ထင်း၊ သစ်ရွက်ကို၊ (ဥဿာရေယျ သေယျ ထာပိ-တနေရာ၌ စုဝေးရွှေ့ရှား စေရာသကဲ့သို့၊) အထဝါ-ကား၊ တိဏဋ္ဌ- မြက်လည်း၊ နိဿာရကံ- အနှစ်မရှိသော၊ လဟကံ- ပေါ့သော၊ (လေတိုက် လျှင် ပါသွားလောက်အောင် ပေါ့သော)၊ ကဋ္ဌဋ္ဌ - သစ်သားလည်း၊ တိဏ ကဋ္ဌ-မြက်သစ်သား၊ ပဏ္ဍပတန္တိ- ကား၊ ပုရာဏပဏ္ဍ- ဟောင်းနွမ်းသော သစ်ရွက်ကို၊ ဥဿာရေယျာတိ- ကား၊ ရာသိ-အစုကို၊ ကရေယျ (သေယျထာ ပိ) - ကဲ့သို့၊ [ဥ - တနေရာ၌စုအောင်+သာရေယျ - ရွှေ့ရှားစေရာ၏၊ ဝါ- စုစေရာ၏] ပဗ္ဗတေယျာတိ- ကား၊ ပဗ္ဗတပ္ပဘဝါ- တောင်မှ စ၍ဖြစ်သော၊ ဝါ-တောင်မှစီးဆင်းလာသော၊ [ပဗ္ဗတတော+ပတဝါ ပဗ္ဗတေယျာ-ဟုပြု] ဟိ-မှန်၊ သာ- ထိုတောင်မှစ၍ ဖြစ်သော မြစ်သည်၊ (တောင်ကျမြစ်သည်) သီသသောတာ - လျင်မြန်သောရေအလျင်ရှိသည်၊ ဟောတိ - ၏၊ တသ္မာ- တမေဝ-ထိုတောင်မှစ၍ဖြစ်သောမြစ်ကိုသာ၊ ငဏှာတိ-၏၊ (ဥပမာနအဖြစ် ဖြင့်ယူ၏)၊ သင်္ခသေဝါလ ပဏကန္တိတ္ထေ - ၌၊ ဒီဃမူလကော - ရှည်သော အမြစ်ရှိသော၊ ပဏ္ဍသေဝါလော- အရွက်ရှိသောမှော်ကို၊ သင်္ခါတိ- သင်္ခ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ နိလသေဝါလော-စိမ်းညိုသောမှော်ကို၊ သေဝါလောတိ- ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ အဝသေသော- သင်္ခသေဝါလတို့မှ ကြွင်းသော၊ ဥဒကပပ္ပဋက တိလဇိကောဒိ- ရေလွှာ၊ နှမ်းစေ့ အတိုင်းအရှည်ရှိသောမှော် အစရှိသော၊ သဗ္ဗောပိ-အလုံးစုံသော ရေညို သည်လည်း၊ ပဏကောတိ-ဟူ၍၊ သင်္ခါ-သို့၊ ဝစ္စတိ-၏၊ ကေတော ဥဿာရိတာတိ- ကား၊ ကေဋ္ဌာနေ-တနေရာထည်း၌၊ ကေနာပိ- တစုံတယောက်သည်လည်း၊ (လေနှင့်တူသူ၊ တောင်ကျမြစ်ရေနှင့် တူသူ တစုံတယောက်သည်လည်း)၊ သဒ္ဓိဏ္ဍိတာ - ပေါင်းစုအပ်ကုန်ပြီ၊ ရာသိ ကတာ- အစုပြုအပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ဤအနက်ကို၊ ဒသေတိ-၏၊ [“ကေတော ဥဿာရိတာ”၌ ကတ္တား မပါ၍ “ကေနာပိ”ဟု ကတ္တားထည့်သည်။]

တိဏကဋ္ဌ ပဏ္ဍပတံ။ ။ပတသဒ္ဓေါပတိတသဒ္ဓေန သမာနတ္ထော၊ ဝိသေသနဿစ ပရနိပါတံ ကတ္တာ တိဏကဋ္ဌပဏ္ဍပတံ တိ ဝုတ္တန္တိ အာဟ၊ တတ္ထ တတ္ထ ပတိတံ တိဏ ကဋ္ဌပဏ္ဍပတန္တိ၊ ပတိတ္ထ - ကြွေ့ကျပြီ၊ ဣတိ ပတံ၊ ပတံနှင့် ပတိတပရိယသံသတည်း။ “ပတတိဏကဋ္ဌပဏ္ဍ”ဟု ဆိုလိုလျက် ဝိသေသန နောက်ကျနေသည်။

ဒုဗ္ဗစဇာတိကောတိ - ကား၊ ဒုဗ္ဗစသဘာဝေါ - ခဲယဉ်းစွာ ပြောဆိုအပ်သော စကားရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသည်။ ဝတ္ထု - ၄။ အသတ္တုဏေယျော - မတတ်ကောင်းသည်။ ဣတိအတ္ထော၊ အဿ - ထို ဒုဗ္ဗစဇာတိကောဟူသောပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေဝိ - ဌ်လည်း၊ ဒုဗ္ဗစောတိ - ကား၊ ဒုက္ခေနဆင်းရဲသဖြင့်၊ ကိစ္ဆေန - ဗြုဖြင့် ပင်ပန်းသဖြင့်၊ ဝဒိတဗ္ဗော - ပြောထိုက်သူတည်း၊ [တချို့စာအုပ်များ၌ “ ဩဝဒိတဗ္ဗော ” ဟု ရှိ၏၊ န သက္ကာ သုခေန ဝတ္ထု ဟူသော နောက်ဝါကျ၌ “ ဝတ္ထု ” ကို ထောက်လျှင် ဝဒိတဗ္ဗောပါဌ်ကသာ၍ကောင်း၏။] သုခေန - လွယ်ကူသဖြင့်၊ ဝတ္ထု န သက္ကာ၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ဒေါဝစံဿ ကရဏေဟိတိ - ကား၊ ဒုဗ္ဗစ ဘာဝကရဏီယေဟိ - ခဲယဉ်းစွာ ပြောဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်သောတရားတို့နှင့်၊ ယေဓမ္မာ - တို့သည်၊ ပုဂ္ဂလံ - ကို၊ ဒုဗ္ဗစံ - ခဲယဉ်းစွာ ပြောဆိုအပ်သော စကားရှိသူကို၊ ကရောန္တိ၊ တေဟိ(ဓမ္မေဟိ) - ထိုတရားတို့နှင့်၊ သမန္ဓာဂတော - သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ အတ္ထော၊ [ယေဓမ္မာ - စသည်ကား၊ ဒုဗ္ဗစဘာဝကရဏီယေဟိ၏အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်။]

ပန-ဆက်၊ တေ-ထိုဒေါဝစံဿ ကရဏတရားတို့ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော-၌စပ်)၊ ကတမေစ အာဂုသော၊ ပေ၊ ဟောတီတိ အာဒိနာ - သော၊ နယေန - ဖြင့်၊ ပဋိပာဋိယာ - ဖြင့်၊ အနုမာနသုတ္တေ - ၌၊ [မဇ္ဈိမနိကာယ်၊ မူလ ပဏ္ဏာသက၊ ဒုတိယသီဟနာဒဝဂ်၊ ၅ သုတ်၊] အာဂတာ - နံသော၊ (ကောနဝိသတိဓမ္မာ - ၌စပ်)၊ ပါပိစ္ဆတာ - ယုတ်မာသော အလိုရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း၊ အတ္တုတ္တံသက ပရဝုတ္တကတာ - မိမိကို ချီမြှောက်တတ်သူ၏အဖြစ် ၊ သုတပါးကို ရှုတ်ချတတ်သူ၏

ဒုဗ္ဗစ ဇာတိကော။ ။ “ဒု + ဝစ” ဟု ခွဲ၊ ဒုက္ခံ + ဝစော တေသ္မိံတိ ဒုဗ္ဗစော - ခဲယဉ်းသော (ဆုံးမကြောင်း) စကားရှိသူ၊ (တေရသကဏ် ဝိဂ္ဂဟ)၊ ဇာတိသဒ္ဓါသည် သဘာဝဝါစက၊ ထို့ကြောင့် “ဒုဗ္ဗစသဘာဝေါ” ဟု ဖွင့်သည်။ ဒုဗ္ဗစအရ ပုဂ္ဂိုလ်ရ၍ “ဇာတိ” အရ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ (အဆုံးမခက်သော) သဘာဝရသောကြောင့် အရမတူ၊ ထို့ကြောင့် အရတူအောင် “ ဒုဗ္ဗစ ” ၌ ဘာဝပုဓာနကြ၍ အဆုံးအမ ခက်သူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ (ဒေါသ မာန စသည် ပြဇာန်းသော) အကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ကိုပင် ဇာတိ (သဘော) ဟု ဆိုသည်။ ဒုဗ္ဗစော + ဇာတိ ယဿာတိ ဒုဗ္ဗစဇာတိကော။

ပါပိစ္ဆတာ စသည်။ ။ အသန္တိဂုဏသမ္ဘာဝနတာ - မိမိမှာ မရှိသော ဂုဏ်ဖြင့် ချီးမွမ်းစေလိုခြင်း ၊ ပဋိဂ္ဂဟဏေစ အမတ္တညတာ - ပစ္စည်း ၄ ပါးကို ခံယူရာ၌လည်း လှူသူ၏ သဒ္ဓါတရား ပစ္စည်းအင်အားနှင့် မိမိမှာလိုသလောက် အတိုင်းအရှည်ကို မသိတတ်ဘဲ အများကြီး ခံယူခြင်းသည် ပါပိစ္ဆတာမည်၏။ မိမိကိုယ်ကို ပညာ့ဂုဏ် လာဘ်ဂုဏ် ဒကာ ဒကာမဂုဏ်အားဖြင့် ကြွားဝါပြောဆိုခြင်းသည် အတ္တုတ္တံသကတာ မည်၏။ သုတပါးကို ပညာစသည်ဖြင့် နှိမ်ချပြောဆိုခြင်းသည် ပရဝုတ္တကတာ မည်၏။

အဖြစ်၎င်း၊ ကောဓနတော - အမျက်ထွက်လေ့ ရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း၊ ကောဓ
 ဟေတု- ရှေ့ဒေါသဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဥပနာဟိတာ- ရန်ညှိုးဖွဲ့ခြင်း
 ရှိသူ၏အဖြစ်၎င်း၊ ကောဓဟေတု-ကြောင့်၊ အဘိသင်္ဂီတာ-ဖြေ၍ မရနိုင်လော့
 အောင် ငြိကပ်ခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်၎င်း၊ ကောဓဟေတု-ကြောင့်၊ ကောဓသာမန္တ
 ဝါစာနိစ္ဆာရဏတာ-ဒေါသ၏အနီး၌ဖြစ်သောစကားကိုပြောဆိုတတ်သူ၏
 အဖြစ်၎င်း၊ စောဒကံ-ကကို၊ ပဋိပ္ပရဏတာ-ဆန့်ကျင်သောအားဖြင့် ဖြန့်တတ်
 ဖုံးလွှမ်းတတ်သူ၏ အဖြစ်၎င်း၊ စောဒကံ-ကို၊ အပသာဒနတာ- ခြိမ်းချောက်
 မောင်းမဲတတ်သူ၏ အဖြစ်၎င်း၊ စောဒကထာ - က၏ အပေါ်၌၊ ပစ္စာရောပန
 တာ-တဖန် အပြစ်ကိုတင်တတ်သူ၏ အဖြစ်၎င်း၊ အညေန-အခြား အကြောင်း
 ဖြင့်၊ ဝါ-အခြားစကားဖြင့်၊ အည-ကို၊ ဝါ-ကို၊ ပဋိစရဏတာ-ဖုံးလွှမ်းသော
 အားဖြင့် ကျင့်တတ်သူ၏ အဖြစ်၎င်း၊ ဝါ - ဖုံးလွှမ်းတတ်သူ၏ အဖြစ်၎င်း၊
 အပဒါနေန-မိမိ၏အကျင့်ဖြင့်၊ ဝါ-ဖြတ်တော်ကြောင်းဖြစ်သော ပယောဂဖြင့်၊

ကောဓနစသည်။ ။ [တသီလအနက်၌ ထုပစ္စည်းသက်၊] နေရာတိုင်းမှာ စိတ်တို
 လေ့ရှိသူကို “ကောဓန” ဟု ခေါ်၏။ ရှေ့အဘို့၌ ဒေါသအားကြီးနေသဖြင့် နေ့အဘို့၌
 ရန်ညှိုးဖွဲ့တတ်ခြင်းသည် ကောဓဟေတု ဥပနာဟိတာ မည်၏။ [ဥပနာဟော ယဿ
 အတ္ထိတိ ဥပနာဟိ၊ တဿ+ဘာဝေါ ဥပနာဟိတာ။] ထိုကောဓကို အရင်းခံ၍ ရန်ညှိုး
 ဖွဲ့ရာဝယ် ဖြေ၍ မရနိုင်လော့အောင် စွဲကပ်နေခြင်းသည် ကောဓဟေတု အဘိသင်္ဂီတာ
 မည်၏။ အဘိသင်္ဂီ (ဖြေ၍ မရနိုင်လောက်အောင် ငြိကပ်ခြင်းသည်) ယဿ အတ္ထိတိ
 အဘိသင်္ဂီ၊ တဿ+ဘာဝေါ အဘိသင်္ဂီတာ။

ပဋိပ္ပရဏတာ စသည်။ ။ ပဋိ - ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ + ဖရဏတာ - စောဒက
 အပေါ်၌ ဖြန့်တတ်သူ၏အဖြစ်၊ အပသာဒနတာ - “သင်လို ဗာလ အမျတ္တ ဖြစ်သူက
 ပြောလို၊ ဘာအကျိုးရှိမှာ တုန်း၊ သင်က သူတပါးကိုစောဒနာရတယ်လို့ များ ထင်သေး
 သလား” စသည်ဖြင့် ခြိမ်းချောက် မောင်းမဲတတ်သူ၏ အဖြစ်၊ ပစ္စာရောပနတာ-
 “ငါသာ အာပတ်သင့်တာ မဟုတ်ဘူး၊ သင်လဲ မည်သည့်အာပတ် သင့်တာဘဲ” ဤသို့
 စသည်ဖြင့် စောဒကအပေါ်၌ ပြန်၍ အပြစ်တင်တတ်သူ၏ အဖြစ်။

အညေနည ပဋိစရဏတာ။ ။ အခြားအကြောင်း အခြားစကားဖြင့် သူတပါး၏
 အကြောင်းပြကို၎င်း၊ သူတပါး၏စကားကို၎င်း ဖုံးလွှမ်းသောအားဖြင့် ကျင့်တတ်သူ၏
 အဖြစ်၊ [ပဋိ- ဖုံးလွှမ်း၍+စရဏတာ။] တနည်း- ဓာတုနံ အနေကတ္ထတ္တာနှင့်အညီ ပဋိ
 ပုဒ္ဓ စရဓာတ်သည် ပဋိစ္ဆာဒနအနက်ကို ဟော၏။ [ပဋိစ္ဆာဒနတ္ထော ဝေဝါ စရသဒ္ဓေါ၊
 အနေကတ္ထတ္တာ ဓာတုနန္တိ ပဋိစ္ဆာဒနတာတိ အတ္ထော။] စောဒကက “ သင်သည်
 အာပတ်သင့်၏” ဟု ဆိုလျှင် “ဘာအာပတ်သင့်သလဲ၊ ဘယ်အရပ်၌ သင့်သလဲ” စသည်
 ဖြင့် ပြော၍ စောဒက၏စကားကို မိမိစကားဖြင့် ဖုံးတတ်သည်-ဟူလို။ [ပါစိတ် မုသာ
 ဝါဒ သိက္ခာပုဒ်အစွင့် ကြည့်ပါ။]

န သမ္မာယနတာ- ပြည့်စုံအောင်မဖြေနိုင်သူ၏ အဖြစ်၎င်း၊ မက္ခိပဋ္ဌာသိတာ- သူတပါး ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်၊ ဂုဏ်တုဂုဏ်ပြိုင်ပြုခြင်း ရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း၊ ဣဿကိမစ္ဆရိတာ- ငြူစုခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်၊ ဝန်တိုခြင်း ရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း၊ သဋ္ဌ မာယာဝိတာ - ကောက်ကျစ် စဉ်းလဲသူ၏ အဖြစ်၊ လှည့်ပတ်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း၊ ထဒ္ဒါတိမာနတာ-ခက်ထမ်ကြမ်းတန်းသူ၏ အဖြစ်၊ လွန်ကဲသော မာနရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း၊ သဒ္ဓိဋ္ဌိ ပရာမာသိ အာဇာနဂ္ဂါဟိ ဒုပ္ပဋိနိသဂ္ဂိတာ-မိမိအယူကို မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်၊ မြဲစွာယူခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ် , ခဲယဉ်းသဖြင့် စွန့်လွှတ်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်၎င်း၊ ဣတိ- သို့၊ ကျေနပ်သတိ-သော၊ ဓမ္မာ-တို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ- ကုန်၏။

ဩဝါဒံ-အဆုံးအမကို၊ နက္ခမတိ နသဟတိ - သည်းမခံတတ်၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ အက္ခမော-မည်၏၊ ယထာနုသိဋ္ဌံ - အကြင် အကြင် ဆုံးမအပ်သည့် အတိုင်း၊ အပ္ပဋိပဇ္ဇနတော-မကျင့်ခြင်းကြောင့်၊ ပဒက္ခိဏေန - အမြတ်တနိုး အားဖြင့်၊ အနုသာသနိံ - သွန်သင်ပြသခြင်းကို၊ န ဝဏှာတိ - မယူတတ်၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အနုသာသနိံ -ကို၊ အပ္ပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟိ- အမြတ်တနိုးအားဖြင့် ယူလေ့မရှိသူ မည်၏၊ [နိဿယဟောင်း၌ “ဣတိ-ကြောင့်၊ အပ္ပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟိ

အပဒါနေန န သမ္မာယနတာ။ ။အပဒါနေနာတိ အတ္တနောစရိယာယ၊ အပ ဒါန် ပါဠိတော်သည် မိမိ၏ ရှေးအကျင့်ကိုပြသော ပါဠိတော် ဖြစ်သကဲ့သို့ ထို့အတူ မိမိ၏အကျင့်ကို “အပဒါန”ဟု ခေါ်၏၊ [ဒါ- ဝိုင်းဖြတ်ခြင်း၊ ပြတ်ခြင်းမှ+ အပ- ကင်းသော အကျင့်တည်း၊ အပဒါန - ဝိုင်းဖြတ်ခြင်းမရှိသော ကျင့်စဉ်၊ အပဒီယန္တိ လူယန္တိ အတ္တနော ဒေါသာ ဧတေနာတိ အပဒါနံ-မိမိအပြစ်တို့ကို ရိတ်ဖြတ် ပယ်ရှား ကြောင်းဖြစ်သော သမ္မာပယောဂ မိစ္ဆာပယောဂကိုလည်း အပဒါနဟု တနည်းပြသေး ၏။] ထိုကျင့်စဉ်ကို မေးသောအခါ ပြည့်စုံစွာ မဖြေနိုင်ခြင်းသည် န သမ္မာယနတာ မည်၏၊ [သံ + အပိပုဗ္ဗ အယဇာတ်, ကာရိတ်ကြေ, ယု ပစ္စည်းဖြင့် “ ပြည့်စုံစေသူ ” အနက်ကို ဟော၏၊ န သမ္မာယနတာတိ-စရိယံ ပုဇ္ဇေန သမ္မာဒေတွာ အကထနံ။]

မက္ခိပဋ္ဌာသိတာ စေည်။ ။သူတပါး၏ ကျေးဇူးကို (ကျေးဇူး ဟု မယူဆဘဲ)၊ ချေဖျက်ခြင်းရှိသူကို မက္ခိ, “တဝဝါ မမဝါ ကော ဝိ-သသော-သင်နှင့် ငါ တာထူး သေးသလဲ စသည်ဖြင့် ဂုဏ်ပြိုင်လေ့ရှိသူကို ပဋ္ဌာသိ ဟု ခေါ်၏၊ ဣဿကိ- မစ္ဆရိ, သဋ္ဌ, မာယာဝိတို့ ထင်ရှားပြီး ဆောင့်ကြားကြားနေတတ်သူ လေးစားလောက်သူကိုလည်း အောက်မချလိုသူကို ထဒ္ဓ, အလွန်တက်ကြွသော မာနရှိသူကို အတိမာနိ ဟု ခေါ်၏၊ မိမိအယူကို (မှားနေပါလျက် မှားသည့်အတိုင်း မသုံးသပ်ဘဲ) အမှန်ဟု သုံးသပ်သူကို သဒ္ဓိဋ္ဌိ ပရာမာသိ, ထို အယူကို စွဲမြဲစွာ ယူလေ့ရှိသူကို အာဇာနဂ္ဂါဟိ, တော်တော်နှင့် မစွန့်နိုင်သူကို ဒုပ္ပဋိနိသဂ္ဂိဟု ခေါ်၏၊ အဓိပ္ပါယ်အကျယ်ကို ဋီကာမှာရှု၊ ဤ ၁၉ပါးတွင် ရှေ့ ၃ စုံကို ၃ ပါးသာယူ၍ ၁၆ ပါးဟုလည်း အနုမာနသုတ်အဋ္ဌကထာ မိန့်သည်။

အနုသာသနီ - နိမည်၏ ” ဟု ပေး၏။] ဥဒ္ဓေသပရိယာပဇ္ဇေသုတိ - ကား၊ ဥဒ္ဓေသေ-ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသန္တိ၊ ပရိယာပဇ္ဇေသု အန္တောဂဓေသု-အတွင်း ဝင်ကုန်သော၊ (သိက္ခာပဒေသု - တို့၌)၊ ယဿ သိယာ အာပတ္တိ၊ သော အာပိကရေယျာတိ - ဟူ၍၊ ဧဝံ - သို့၊ သင်္ဂဟိတတ္တာ - အာပတ်အားလုံး သိမ်းကျုံးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပါတိမောက္ခဿ - ၏၊ အန္တော - ၌၊ ဝတ္တမာနေသု-နိသော၊ (သိက္ခာပဒေသု-တို့၌)၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ သဟ ဓမ္မိကံ ဝုစ္စမာနောတိ-ကား၊ သဟဓမ္မိကေန-သီတင်းသုံးဘော်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ် သော သိက္ခာပုဒ်ဖြင့်၊ ဝုစ္စမာနော-ပြောဆိုအပ်သော်၊ (အတ္တာနံ အဝစနိယံ ကရောတိ-၌စပ်)၊ (တေ-ဤသဟဓမ္မိကံဟူသောသဒ္ဓါသည်)၊ ကရဏတ္ထေ-၌၊ ဥပယောဂဝစနံ-တည်း၊ ပဉ္စဟိ-၅ ပူးကုန်သော၊ သဟဓမ္မိကေဟိ-တို့သည်၊ သိက္ခိတဗ္ဗတ္တာ-ကျင့်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ - နည်း၊ တေသံ - ထို သီတင်းသုံးဘော်တို့၏၊ သန္တကတ္တာ-ဥစ္စာ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သဟဓမ္မိကန္တိ- ဟူ၍၊ လဒ္ဓနာမေန-ရှိသော၊ ဗုဒ္ဓပညတ္ထေန - သော၊ သိက္ခပဒေန-သိက္ခာ ပုဒ်တော်ဖြင့်၊ ဝုစ္စမာနော-သော်၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်။

ဝိရမထာယသ္မန္တော မမ ဝစနာယာတိ-ကား၊ ယေနဝစနေန-ဖြင့်၊ မံ- တပည့်တော်ကို၊ ဝဒထ-ပြောကြကုန်၏၊ မမ-ကို၊ တတောဝစနတော - ထို

ဥဒ္ဓေသပရိယာပဇ္ဇေသု။ ။ ဥဒ္ဓိသီယတိ - သရုပ်အားဖြင့် ရွတ်ပြအပ်၏။ ဣတိ ဥဒ္ဓေသော၊ ပါတိမောက်သိက္ခာပုဒ်များ၊ ဥဒ္ဓေသေ-၌+ ပရိယာပဇ္ဇာ-ထက်ဝန်းကျင် ရောက်ကုန်သော (ပါဝင်ကုန်သော) သိက္ခာပုဒ်တို့တည်း၊ ဥဒ္ဓေသပရိယာပဇ္ဇာ-တို့။

ယဿ သိယာ၊ ပေ၊ အတ္ထော။ ။ “ဥဒ္ဓေသပရိယာပဇ္ဇ” အရ၌ ဥပုသ်ပြုသောအခါ ရွတ်ပြအပ်သော ပါတိမောက်သာ ရသည် မဟုတ်လော၊ ဆုံးမသော အခါ ၌ကား ပါတိမောက်သာမက ခန္ဓကတို့၌လာသော သိက္ခာပုဒ်တို့ဖြင့်လည်း ဆုံးမရသောကြောင့် ထို ခန္ဓကသိက္ခာပုဒ်များ၏ ဥဒ္ဓေသ ပရိယာပဇ္ဇ ဟုတ်-မဟုတ်ကို အဘယ်သို့ မှတ်ရပါ မည်နည်း-ဟု မေးဘွယ်ရှိ၍ “ယဿ သိယာ” စသည်မိန့်၊ ပါတိမောက် ရွတ်ပြသော အခါ နိဒါန်း၌ “ယဿ သိယာ အာပတ္တိ၊ သော အာပိကရေယျ” ဟူသော စကားကို ရွတ်ပြရ၏။ ထိုစကားတွင် အာပတ္တိအရ၌ ခန္ဓကတို့မှာလာသော အာပတ်များ (သိက္ခာ ပုဒ်များ) လည်း ပါဝင်၏။ ထို့ကြောင့် “ဥဒ္ဓေသပရိယာပဇ္ဇ” ဟူရာ၌ ဝိနည်းပိဋကတ် အရပ်ရပ်လာ သိက္ခာပုဒ်အားလုံးပင် ပါဝင်သည်-ဟူလို။

သဟဓမ္မိကံ။ ။ သဟ+ဓမ္မံ+စရန္တိတိ သဟဓမ္မိကာ=အတူတကွ တရားကျင့်ဘက် ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ဝါ- သီတင်းသုံးဘော်များ၊ သဟဓမ္မိကေဟိ+ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ သဟဓမ္မိကံ (သိက္ခာတဗ္ဗတဒ္ဓိတံ)၊ (တနည်း) သဟဓမ္မိကာနံ+ဣဒန္တိ သဟဓမ္မိကံ (ဣဒံတဒ္ဓိတံ)၊ ဤ ၂ မျိုးကိုပြလို၍ “ပဉ္စဟိ၊ ဧပ၊ ဝုစ္စမာနောတိ အတ္ထော” ဟု မိန့်သည်။

ပြောဆိုကြောင်း စကားမှ၊ ဝိရမထ-ရှောင်ကြဉ်ကြပါကုန်၊ မံ-ကို၊ တံဝစနံ-
 ထို ဆုံးမကြောင်း စကားကို၊ မာဝဒထ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဝဒတု သဟ
 ဓမ္မေနာတိ- ကား၊ သဟဓမ္မိကေန - သီတင်းသုံးဘော်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊
 သိက္ခာပဒေန-ဖြင့်၊ ဝါ-တနည်း၊ သဟဓမ္မေန-အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်သော၊
 အညေနပိ-သိက္ခာပုဒ်မှ အခြားလည်းဖြစ်သော၊ ပါသာဒိကဘာဝ သံဝတ္ထန
 ကေန - ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ် အကျိုးငှါ ဖြစ်သော၊
 ဝစနေန-စကားဖြင့်၊ ဝဒတု-သော၊ ယဒိဒန္တိ-ယဒိဒံ သဒ္ဓါသည်၊ ဝုနိ-ကာရဏ
 နိဒဿနတ္ထေ-ကြီးပွားခြင်း၏အကြောင်းကို ညွှန်ပြခြင်းအနက်၌၊ (ပဝတ္ထော)
 နိပါတော၊ တေန-ထို ယဒိဒံ အစရှိသော ဝါကျဖြင့်၊ [ဒသိတံ ဟောတိ၌စပ်၊]
 အညမညဿ-တပါးတပါးကို(ဝုဋ္ဌာပနံ၌စပ်)ဝါ-၏(အာပတ္တိတော၌စပ်၊)
 ယံ ဣဒံ ဟိတဝစနံ - အကြင် အစီးအပွားနှင့် စပ်သော စကားသည်၎င်း၊
 အာပတ္တိတော - မှ၊ ယံဣဒံ ဝုဋ္ဌာပနဉ္စ-အကြင် ထမြောက်စေခြင်းသည်၎င်း၊
 (အတ္ထိ)၊ တေန အညမညဝစနေန - ထို အချင်းချင်း ပြောဆိုခြင်းကြောင့်
 ၎င်း၊ တေန အညမညဝုဋ္ဌာပနေနစ - ထို အချင်းချင်း အာပတ်မှ ထမြောက်
 စေခြင်းကြောင့်၎င်း၊ ပရိသာ-သည်၊ သံဝဇာ - ကြီးပွားရ၏၊ ဣတိ ဝေ - သို့၊
 ပရိသာယ-၏၊ ဝုနိကာရဏံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဒသိတံ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဣတိ-
 အပြီးတည်း။ ။ ဒုဗ္ဗစသိက္ခာပဒဝတ္ထနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

မမ ဝစနာယ။ ။ “ယေန ဝစနေန”ကို ထောက်၍ “ဝစတိ အေနနာတိ ဝစနံ”
 ဟု ကရဏသာဓိပြု၊ “မံဝဒထ”ကြည့်၍ မမကိုလည်း ကံအနက်၌ ဆဋ္ဌိဟု သိ၊ “ဝစန
 တော”ကိုကြည့်၍ ဝစနာယ၌ စတုတ္ထိသလည်း အပါဒါန်အနက်၌ သက်။

သဟဓမ္မေန။ ။ “သဟဓမ္မိကေန သိက္ခာပဒေန” ဟု ပဌမဖွင့်၏၊ ဤအဖွင့်သည်
 “သဟဓမ္မိကံ ဝုစ္စမာနော” ဟူသော ရှေ့စကားနှင့်လိုက်လျောအောင် ဖွင့်အပ်သော
 အဖွင့်တည်း၊ “သဟ+စရိတဗ္ဗော+ ဓမ္မော (သိက္ခာပုဒ်သည်) ယေသံ အတ္ထိတိ သဟ
 ဓမ္မာ” ဟု စရိတဗ္ဗ အလယ်ပုဒ်ကြေသော ဗဟုဗ္ဗိဟိပြု၊ “သဟဓမ္မာနံ+ဣဒံ သဟဓမ္မံ” ဟု
 တဒ္ဓိတ်ဆင့်၍ ဣ ပစ္စည်းအကြေကြံ၊ (ဝုဒ္ဓိလည်း မပြု။)

သဟဓမ္မေန ဝါ။ ။ ဤဒုတိယနည်း၌ကား ဓမ္မသဒ္ဓါသည် ကာရဏအနက်ဟော၊
 သဟ + ဓမ္မေန ယံ ဝတ္ထတိတိ သဟဓမ္မံ = (ကြီးပွားခြင်း၏) အကြောင်းနှင့်တကွ
 ဖြစ်သောစကား၊ ထိုစကားဟူသည် သူတပါးတို့၏ ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော
 (သိက္ခာပုဒ်လည်း တိုက်ရိုက်မပါသော) စကားတည်း။ [ပါသာဒိကဘာဝါယ+
 သံဝတ္ထတိတိ ပါသာဒိကဘာဝသံဝတ္ထနကံ၊ “ဘေဒန သံဝတ္ထနကံ”နှင့် စာသွားတူ၍
 စတုတ္ထိတပျရိသ် ပြုသည်။]

ကုလဒူသန သိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါတိ - အစရှိသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ကုလဒူသကသိက္ခာပဒ်- တည်း၊ တတ္ထ-ထိုသိက္ခာပုဒ်၌၊ အဿဇိ ပုနဗ္ဗသုကာ နာမာတိ-ကား၊ အဿဇိစေဝ-အဿဇိသည်၎င်း၊ ပုနဗ္ဗသုကောစ-ကသည် ၎င်း၊ [အာဝါသိကာ ဟောန္တိ၀စ။] ကီဇ္ဇာဂိရိသိန္နိ- ကား၊ ဧဝံ နာမကေ- ဤသို့ ကီဇ္ဇာဂိရိ အမည်ရှိသော၊ ဇနပဒေ-၌၊ အာဝါသိကာ ဟောန္တိတိ ဧတ္ထ- ၌၊ ဧတေသံ - ဤ အဿဇိ ပုနဗ္ဗသုကတို့၏၊ အာဝါသော - အပိုင်းအခြား အတိုင်း နေရာကျောင်းသည်၊ အတ္ထိ၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ (အပိုင်းအခြားအတိုင်း နေရာကျောင်း ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) အာဝါသိကာ - ကတို့မည်၏၊ ဝိဟာရော - ကို၊ အာဝါသောတိ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ - ၏၊ နဝကမ္မကရဏ၊ ပေ၊ ဘာရဟရတာယ-အသစ်အမှုကို ပြုခြင်း၊ အဟောင်းကိုပြင်ခြင်း အစရှိသော တာဝန်ကို ဆောင်ခြင်းရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ယေသံ-အကြင်ရဟန်းတို့၏၊ သော - ထို အာဝါသဟူသော၊ အာယတ္တော - စပ်ဆိုင်သော ဥစ္စာသည်၊ (အတ္ထိ) တေ-ထို အာဝါသရှိသူတို့သည်၊ အာဝါသိကာ-ကတို့မည်၏၊ ပန- ဆက်၊ ယေ - အကြင် ရဟန်းတို့သည်၊ ကေဝလံ - ပြုပြင်မှုစသည် မဘက် သက်သက်၊ ဝိဟာရေ- ၌၊ ဝသန္တိ-န်၏၊ တေ- တို့ကို၊ နေဝါသိကာတိ- ဟူ၍၊

ဧဝံ နာမကေ ဇနပဒေ။ ။ “ကီဇ္ဇာဂိရိ”အမည်သည် နိဂုံးတခု၏ အမည်တည်း၊ နောက်၌ “ကီဇ္ဇာဂိရိဝယ် အဿဇိ ပုနဗ္ဗသုကတို့ မနေကြရ” ဟု နှင်ထုတ်ခြင်းသည် ထို နိဂုံးတခုမှ နှင်ထုတ်ခြင်းတည်း၊ “ဇနပုဒ်” ဟူသည် ရွာ နိဂုံး မြို့ကလေးများပါ ပါဝင် သောနယ် (ခရိုင်) တခုတည်း၊ ထို့ကြောင့် “ဧဝံ နာမကေ ဇနပဒေ”ဟူသော စကား သည် ကီဇ္ဇာဂိရိနိဂုံးနှင့်တကွ ဖြစ်သောကြောင့် သဟစရဏနည်းအားဖြင့် ဇနပုဒ်တခု လုံးကို “ကီဇ္ဇာဂိရိ” ဟု ခေါ်ထားသည်ဟု ပြသောစကား ဖြစ်သည်။ [တေန ပန ယောဂတော သောဇနပဒေါပိ ကီဇ္ဇာဂိရိဗုဒ္ဓေဝ သင်္ခံ ဂတော။]

အာဝါသိကာ ။ ။ “အာဝသန္တိ ဧတ္ထာတိ အာဝါသော” နှင့် အညီ အသစ် ဆောက်ခြင်း၊ အဟောင်းပြင်ခြင်း၊ ပြုပြင်ပြီးသောအခါ ပိုင်စိုးပိုင်နင်းနေခြင်းစသည် ဖြင့် အိမ်ရှင် ကျောင်းရှင်များ၏ စည်းကမ်း ထုံးစံအတိုင်း နေရာအိမ်၊ ကျောင်းကို “အာဝါသ”ဟု ခေါ်၏။ [အာသန္တိကို အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတာ၌ အာကုသို မရိယာဒေ (စည်းကမ်း အပိုင်းအခြား) အနက်ဟော ဟု ကြိပါ။] ဤသို့ အိမ်ကျောင်း ၂ မျိုးနှင့် ဆိုင်သော်လည်း အရာအားလျော်စွာ ကျောင်းကိုသာ (ဧကဒေယျ၊ ပစာရအားဖြင့်) ယူစေလိုသောကြောင့် “အာဝါသောတိ ဝိဟာရော ဝုစ္စတိ”ဟု ဥပစာပြု ဝုစ္စတိကြိယာ ဖြင့် ဖွင့်သည်။ ထို့နော် အဋ္ဌကထာအတိုင်း အဿတ္တိတဒ္ဓိတ်ဆင့်၍ “အာဝါသိကာ” ဟု ပြီးသည်၊ ဋီကာ၌ “အဘူဝါသေ+နိယုတ္တံ”ဟု နိယုတ္တတဒ္ဓိတ်လည်း ပြ၏။

ဝုစ္ဆန္ဒိ-နန္ဒါ၊ ဣမေ-ဤ အဿဇိပုနဗ္ဗသုကတို့သည်၊ အာဝါသိကာ-တို့သည်၊ အဟေသို-နိဗ္ဗိ၊ အလန္တိနော ပါပဘိက္ခူတိ- ကား၊ နိဗ္ဗန္တာ-အရှက်မရှိကုန်သည်၊ လာမကဘိက္ခူ-ယုတ်မာသောရဟန်းတို့သည်၊ (ဟောန္တိ-နန္ဒါ)။

ဟိ- မှန်၊ (တနည်း) ဟိ - ဆက်၊ တေ - ထို အဿဇိပုနဗ္ဗသုကတို့သည်၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာနံ-တို့တွင်၊ ဇေဋ္ဌကဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ-အကြီးဆုံး ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့တည်း၊ ကိရ-ချွ၊ သာဝတ္ထိယံ-၌၊ ဆ- ဖိ ယေဝံကုန်သော၊ ဇနာ-လူတို့သည်၊ သဟာယကာ-တို့သည်၊ (ဟုတွာ-၍၊ သမ္ပန္နယိတွာ၊ ပဗ္ဗဇိ သူတို့၌စပ်) ကသိကမ္မာဒိနိလယ်လုပ်မှု စသည်တို့ကို၊ ဒုတ္တရာနိ- ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြုအပ်ကုန်၏၊ ဝါ- ပြုနိုင်ခဲ့ကုန်၏၊ ဟန္တ မယံ၊ သမ္မာ-စွာ၊ ပဗ္ဗဇာမ-ရဟန်းပြုကြကုန်စို့၊ ပဗ္ဗဇန္တေဟိစ- ကုန်သော်လည်း၊ ကိစ္စေ - တစုံတရာ ကိစ္စသည်၊ ဥပ္ပန္နေ - ဖြစ်ပေါ်လသော်၊ နိတ္တရဏကဋ္ဌာနေ - ထုတ်ဆောင်နိုင်သူ၏ အထံ၌၊ [အပြစ် ပေါ်လာလျှင် လွှတ်မြောက်အောင် ကယ်နိုင်သူ၏အထံ၌၊ ဟူလို၊] ပဗ္ဗဇိတုံ၊ ဝန္တတိ-သင့်၏၊ ဣတိ၊ သမ္ပန္နယိတွာ- သဘောတူ တိုင်ပင်ပြီး၍၊ ဒွိန္ဒ အဂ္ဂသာဝကာနံ၊ သန္တိကေ-၌၊ ပဗ္ဗဇိ သူ၊ တေ- ထို သဟာယ်ချင်း ဖိ ယောက်တို့သည်၊ ပဉ္စဝဿာ- ၅ ဝါရှိကုန်သည်၊ ဟုတွာ၊ မာတိကံ-ဒွေ မာတိကာကို၊ ပဂုဏံ-အဝါးဝစွာ လေ့လာအပ်သည်ကို၊ ကတွာ မန္တယိ သူ၊ (ကိ°)၊ ဇနပဒေါနာမ - သည်၊ ကဒါစိ၊ သုဘိက္ခော - လွယ်ကူစွာရအပ်သော ထမင်းရှိသည်၊ ဝါ- သာယာဝပြော၊ အစာပေါသည်၊ ဟောတိ၊ ကဒါစိ၊ ဒုဒ္ဓိက္ခော - ခဲယဉ်းစွာ ရအပ်သော ထမင်းရှိသည်၊ ဝါ- ဝတ်မှုတ်ခေါင်းပါး အစာရှားသည်၊ (ဟောတိ)၊ မယံ- ဖိ ယေဝံသော ဝါတို့သည်၊ ကေဋ္ဌာနေ - တနေရာထည်း၌၊ မာဝသိမှ- မနေကြကုန်စို့၊ တီသု-နသော၊ ဌာနေသု- တို့၌၊ ဝသာမ- ခွဲ၍ နေကြကုန်စို့၊ ဣတိ (မန္တယိ သူ)။

တတော - ထိုမှ နောက်၌၊ ပဏ္ဍုက လောဟိတကေ - တို့ကို၊ အာဟံသူ၊ (ကိ°)၊ အာဝုသော- ဝါရှင်တို့၊ သာဝတ္ထိနာမ- သာဝတ္ထိမြို့ မည်သည်၊ ဝါ- ကို၊ သတ္တပညာသာယ-၅၇ ခုသော၊ ကုလသတ သဟဿေဟိ-အမျိုးအသိန်းတို့သည်၊ (တနည်း) သတ္တပညာသာယ ကုလသတ သဟဿေဟိ-၅၇ သိန်း

နေဝါသိကာ ။ ။ နိဝသနံ (အာဂန္တုကကဲ့သို့ ခေတ္တနေခြင်း မဟုတ်ဘဲ) အမြဲနေခြင်းတည်း၊ နိဝသော-ခြင်း၊ “အမြဲနေ”ဆိုသော်လည်း အပိုင်သဘောအားဖြင့် နေခြင်းမဟုတ်၊ “နိဝါသော (နိဝါသမတ္တံ) စတေသံ အတ္ထိတိ နေဝါသိကာ” ဟုဋီကာပြု၏၊ ကျောင်းထိုင် ကျောင်းပိုင်အဖြစ်ဖြင့် အုပ်ချုပ်နေသူကို အာဝါသိက၊ စဉ်သင်သား အဖြစ်ဖြင့် နေသူကို နေဝါသိက ဟု ခွဲပါ။

သော အမျိုးတို့သည်။ အဇ္ဈာဝုတ္တံ-စွဲဒွိနေအပ်၏။ အသီတိဂါမသဟဿ ပဋိမဏ္ဍိတာနံ-ရှစ်သောင်းသောရွာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်ကုန်သော၊ တိယောဇနသတိကာနံ-၃ယူဇနာသုံးရာရှိကုန်သော၊ ဒွိန္ဒူ ကာသိကောသလ ရဋ္ဌာနံ-ကာသိတိုင်း ကောသလတိုင်း ၊ တိုင်းတို့၏။ အာယမုခဘူတာ-အခွန်အတုပ်၏ ဝင်ရာအဝဖြစ်၍ ဖြစ်၏။ တတြ - ထို သာဝတ္ထိမြို့၌၊ တုမေ- အသင် ပဏ္ဍုကလောဟိတက တို့သည်။ ဓုရဋ္ဌာနေယေဝ - မြို့၏အနီး အရပ်၌သာလျှင်၊ ပရိဝေဏာနိ-ပရိဝုဏ်တို့ကို၊ ကာရေတွာ-စေ၍၊ အမ္ပ ပနသ နာဠိကေရာဒီနိ-သရက်ပင် , ပိန္နဲပင် , အုန်းပင် အစရှိသည်တို့ကို၊ ရောပေတွာ - စိုက်ပျိုး၍၊ ပုပ္ဖေဟိစ-ပန်းတို့ဖြင့်၎င်း၊ ဖလေဟိစ-အသီးတို့ဖြင့်၎င်း၊ ကုလာနိ-လာလာသမျှ အမျိုးတို့ကို၊ သင်္ဂဏန္တာ-သင်္ဂြိုဟ်ချီးမြှောက်ကုန်လျက်၊ ဝါ-သိမ်းသွင်းကုန်လျက်၊ ကုလဒါရကေ- အမျိုးသားငယ်တို့ကို၊ ပဗ္ဗာဇေတွာ - ရှင်ရဟန်းပြုပေးပြီး၍၊ ပရိသံ - ကို၊ ဝဇေထ- တိုးပွားစေကြကုန်လော့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ (အာဟံသု)။

မေတ္တိယ ဘူမဇကေ - တို့ကို၊ အာဟံသု၊ (ကိ)။ အာဝုသော , ရာဇဝဟံ နာမ - မည်သည်။ ဝါ- ကို၊ အဋ္ဌာရသဟိ မနုဿကောဋီဟိ - ဝဂ ကုဋေသော လူတို့သည်။ အဇ္ဈာဝုတ္တံ-အပ်၏။ အသီတိဂါမသဟဿ ပဋိမဏ္ဍိတာနံ, တိယောဇနသတိကာနံ - နံသော၊ ဒွိန္ဒူ အင်္ဂ မဂဓရဋ္ဌာနံ - အင်္ဂတိုင်း မဂဓတိုင်း ၊ တိုင်းတို့၏။ အာယမုခဘူတံ - ၏။ တတြ - ထို ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌၊ တုမေ- အသင် မေတ္တိယ ဘူမဇကေတို့သည်။ ပေ၊ ဝဇေထ - တိုးပွားစေကြကုန်လော့၊ ဣတိ(အာဟံသု)။ အဿုဇိ ပုနဗ္ဗသုကေ-တို့ကို၊ အာဟံသု(ကိ)။ အာဝုသော, ကီဋ္ဌာဂိရိနာမ - ကီဋ္ဌာဂိရိဇနပုဒ် မည်သည်ကို၊ ဒွိဟိမေယေဟိ- ၂ မျိုးသော မိုဃ်းတို့သည်။ အနုဂ္ဂဟိတော-ချီးမြှော်အပ်၏။ [ဝဿာနေ ဟေမန္တေစာတိ ဒွိသု ဥတုသု ဝဿနတော (ရွာခြင်းကြောင့်)ဒွိဟိ မေယေဟိတိ ဝုတ္တံ။] တိဏိသဿာနိ-၃မျိုးသော ကောက်တို့သည်။ ပယဝန္တိ-အသီး သီးကုန်၏။ တတြ-ထို ကီဋ္ဌာဂိရိ ဇနပုဒ်၌၊ တုမေ - အသင် အဿုဇိပုနဗ္ဗသုက တို့သည်။ ပေ၊ ဝဇေထ၊ ဣတိ (အာဟံသု)။ တေ - ထို သဟာယ်ချင်း ၆ ယောက်တို့သည်။ တထာ - ထို တိုင်ပင်သည့်အတိုင်း၊ အကံသု၊ တေသု - ထို ၃ သင်း တို့တွင်၊ ကေမေကဿ - တခုတခုသော၊ ပက္ခဿ - အသင်းအပင်း၏။ ပဉ္စ ပဉ္စ ဘိက္ခုသတာနိ - ၅ ရာ, ၅ ရာသော ရဟန်းတို့သည်။ ပရိဝါရာ- အခြံအရံတို့သည်။ (ဟောန္တိ)။ ဧဝံ - လျှင်၊ သမဓိကံ - ဆရာ ၆ ယောက် အပိုအလွန်နှင့် တက္ခ၊ ဒိယမုဘိက္ခုသဟဿံ - အခွဲအားဖြင့် ၂ ထောင်သော ရဟန်းသည်။ ဝါ-

၁၅၀၀ သောရဟန်းသည်၊ ဟောတိ၊ တကြ-ထို ဆဗ္ဗဂ္ဂိအသင်းတို့တွင်၊ သပရိ
 ဝါရာ - န်သော၊ ပဏ္ဍုက လောဟိတကာ - တို့သည်၊ သီလဝန္တောဝ- န်သည်
 သာ၊ (ဟုတွာ) ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ ဇနပဒစာရိကမ္ပိ ဝိစရန္တိ၊ တေ-ထိုပဏ္ဍုက
 လောဟိတကတို့သည်၊ အကတဝတ္ထု - မပြုအပ်သေးသော ဝတ္ထုကို၊ ဥပ္ပါ
 ဒေန္တိ - ဖြစ်စေကုန်၏၊ [သိက္ခာပုဒ် ပညတ်ထိုက်သော အသစ်အမှုကိုသာ
 ပြုကြ၏။] ပညတ္တ သိက္ခာပဒံ ပန-ကိုကား၊ နမဒ္ဒန္တိ-မကျော်နင်းကြကုန်၊ ဝါ-
 မကျူးလွန်ကြကုန်၊ ဣတရေ - ပဏ္ဍုက လောဟိတကမှ အခြားကုန်သော၊
 သဗ္ဗေ - အလုံးစုံသော ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည်၊ အလဇ္ဇိနော (ဟုတွာ) အကတ
 ဝတ္ထုစ ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ ပညတ္တ သိက္ခာပဒေ မဒ္ဒန္တိ၊ တေန-ကြောင့်၊ အလဇ္ဇိနော
 ပါပဘိက္ခုတိ-ဟူ၍၊ (သင်္ဂီတိ ကာရေဟိ) ဝုတ္တံ။

ငေရူပန္တိ-ကား၊ ဝေဇာတိကံ - ဤသို့ သဘောရှိသော၊ [ရူပသဒ္ဓါ ဇာတိ
 အနက်ဟော၊] အနာစာရံ အာစရန္တိတိ - ကား၊ အနာစရိတဗ္ဗံ-မကျင့်ထိုက်
 မကျင့်ကောင်းသော အကျင့်ကို၊ အာစရန္တိ-နံ၏၊ အကာတဗ္ဗံ - မပြုထိုက်
 မပြုကောင်းသော အမှုကို၊ ကရေန္တိ၊ [အာစရိတဗ္ဗောတိ အ စာရော၊ န+
 အာစာရော အနာစာရော-အာစာရ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော မပြုအပ် မပြု
 ကောင်းသော အကျင့်။] မာလာဝစ္ဆန္တိ-ကား၊ တရုဏပုပ္ဖရက္ခံ- ပန်းပင်ငယ်
 ကို၊ ဟိ - မှန်၊ တရုဏကာ - ငယ်ကုန်သော၊ ပုပ္ဖရက္ခာပိ - ပန်းပင်တို့ကို၎င်း၊
 ပုပ္ဖဝစ္ဆာပိ-ပန်းမြို့တို့ကို၎င်း၊ မာလာဝစ္ဆာတွေဝ- မာလာဝစ္ဆတို့ဟူ၍သာ၊
 ဝုစ္ဆန္တိ၊ [ဝစ္ဆသဒ္ဓါသည် “ဝသတိ-အဓိအနီး၌ နေတတ်၏၊ ဣတိ ဝစ္ဆော”
 ဟူသော ဝစနတ္ထအရ နွားငယ်ဟူသောအနက်ကိုဟော၏၊ ဤ၌ကား အငယ်
 ချင်းတူသောကြောင့် သဒိသုပစာပြု ဝုစ္ဆန္တိကြိယာဖြင့် ဆိုသည်။] စ- ဆက်၊
 တေ- ထို အဿဇိပုနဗ္ဗသုက တို့သည်၊ အနေကပ္ပကာရံ-သော၊ မာလာဝစ္ဆံ-
 ပန်းပင်ငယ်ကို၊ သယမ္ပိ၊ ရောပေန္တိ-ပေါက်စေကြကုန်၏၊ ဝါ-စိုက်ကြကုန်၏၊
 [ရူဟဓာတ် ကာရိတ် ဇောပစ္စည်း၊ ဟချေ၊ ရုဏ် ဥကို ဩဝုဒ္ဓိပြု] အညေနပိ-
 သည်လည်း၊ ဝါ- ကိုလည်း၊ ရောပါပေန္တိ- ပေါက်ပစေဟု စေခိုင်းကြကုန်၏၊
 ဝါ-အစိုက်ခိုင်းကြကုန်၏၊ [ကာရိတ် ဇာပစ္စည်း ၂ ချက်ဆင့်။] တေန-
 ကြောင့်၊ မာလာဝစ္ဆံ၊ ပေ၊ ရောပါပေန္တိပီတိ-ဟူ၍၊ (သင်္ဂီတိ ကာရေဟိ) ဝုတ္တံ၊
 သိဗ္ဗန္တိတိ- ကား၊ သယမေဝ ဥဒကေန သိဗ္ဗန္တိ၊ [နောက်ဝါကျရှိ အညေနပိကို
 ထောက်၍ “သယမေဝ” ဟု ရှိမှ ကောင်းသည်၊ “တမေဝ- ထို ပန်းပင်ငယ်
 ကိုပင် ” ဟု ရှိသည်ကား မကောင်း။] သိဗ္ဗာပေန္တိတိ- ကား၊ အညေနပိ-
 သည်လည်း၊ ဝါ-ကိုလည်း၊ သိဗ္ဗာပေန္တိ- သွန်းလောင်းစေကြကုန်၏။

ပန - ဆက်၊ ဣတ္ထ - ဤမာလာဝစ္ဆံ ရောပေန္တိ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ အကပ္ပိယဝေါဟာရော-ဟာရ၎င်း၊ ကပ္ပိယဝေါဟာရော-၎င်း၊ ပရိယာယော-ပရိယာယ်၎င်း၊ ဩဘာသော - အရိပ်အရောင်၎င်း၊ နိမိတ္တကမ္မံ - အမှတ် နိမိတ်ကို ပြုခြင်း၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဣမာနိ ပဉ္စ-တို့ကို၊ ဇာနိတဗ္ဗာနိ-န၏၊ တတ္ထ-ထို ၅ ပါးတို့တွင်၊ အကပ္ပိယဝေါဟာရော နာမ-ရမည်သည်၊ ဝါ-မအပ်ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်အပ်သော အလုပ် အပြောအဆိုမည်သည်၊ (ဣတိ - ၌စပ်)၊ အလ္လဟရိတာနံ-စိမ်းစိုသော သစ်ပင်ခြက်တို့ကို၊ ကောဇ္ဇနံ-ကိုယ်တိုင်ဖြတ်ခြင်း၎င်း၊ ကောဇ္ဇာပနံ-သူတပါးကို ဖြတ်စေခြင်း၎င်း၊ အာဝါဠဿ - တွင်းကို၊ ဝါ-ကျင်းကို၊ ခဏနံ-ကိုယ်တိုင်တူးခြင်း၎င်း၊ ခဏာပနံ-တူးစေခြင်း၎င်း၊ မာလာဝစ္ဆဿ - ပန်းပင်ငယ်ကို၊ ရောပနံ - ကိုယ်တိုင် ပေါက်စေခြင်း၎င်း၊ ဝါ-ကိုယ်တိုင် စိုက်ခြင်း၎င်း၊ ရောပါပနံ-၎င်း၊ ဝါ-၎င်း၊ အာဠိယာ-ကန်သင်းကို၊ ဗန္ဓနံ - ကိုယ်တိုင်ဖွဲ့ခြင်း၎င်း၊ ဗန္ဓာပနံ-၎င်း၊ ဥဒကဿ-မအပ်သော ရေကို၊ သေစနံ-ကိုယ်တိုင် သွန်းလောင်းခြင်း၎င်း၊ သေစာပနံ-၎င်း၊ မာတိကာယ-ရေမြောင်းကို၊ သမ္ဗုဒကရဏံ-သစ်ပင်သို့ ရှေးရှုပြုပေးခြင်း၎င်း၊ ကပ္ပိယဥဒက

အကပ္ပိယ ဝေါဟာရော။ ။ဝေါဟရိယတေတိ ဝေါဟာရော၊ အကပ္ပိယံဣတိ-မအပ်ဟူ၍+ဝေါဟာရော- ခေါ်ဝေါ် ပြောဆိုအပ်သောအလုပ် အပြောအဆိုတည်း၊ အကပ္ပိယဝေါဟာရော၊ “ဝေါဟာရ” ဟု လာလျှင် နှုတ်ပြောမှုကိုသာ ယူလေ့ရှိသော်လည်း ဤနေရာ၌ကား (နှုတ်အပြောသာမက) မအပ်ဟု ပြောဆိုထိုက်သော သစ်ပင် ဖြတ်ခြင်း၊ ရေလောင်းခြင်းစသော ကိုယ်မှု၊ ဤသစ်ပင်ကို ဖြတ်စိမ်းလော စသော နှုတ် ဖြောမှုပါ ယူရသည်။ ထို့ကြောင့် “အကပ္ပိယောစ+ သော+ ဝေါဟာရော” ဟု ပိသေ သန ပုဗ္ဗပဒ ကမ္မဓာရ်မပြတ်၊ “အကပ္ပိယံတိ ဝေါဟာရော” ဟု သမ္ဘာဝနာ ကမ္မဓာရ် ပြုပါ။ [အကပ္ပိယဘူတံ ကရဏ ကာရာပနာဒိ သဗ္ဗမေဝ သင်္ဂဟိတံ၊ န ပန အကပ္ပိယဝစန မတ္တိတံ ဒဋ္ဌမ္ပံ၊ ကပ္ပိယဝေါဟာရေပိ ဒေဝေဝနယော။]

ကောဇ္ဇာပနံ ။ ။ “ဣမံ ဆိန္ဒ - ဤသစ်ပင်၊ ဤသစ်ကိုင်းကို ဖြတ်လော” ဟု တိုက်ရိုက်ညွှန်ပြု၍ ခိုင်းခြင်းသည်သာ အကပ္ပိယဝေါဟာရ ဖြစ်၏။ မည်သည့် သစ်ပင် သစ်ကိုင်းဟု တိုက်ရိုက်မညွှန်ပြဘဲ “ သစ်ပင်ဖြတ်လိုက်၊ သစ်ကိုင်းခုတ်လိုက် ” စသည် ဖြင့် ခိုင်းခြင်းကား အကပ္ပိယဝေါဟာရ မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် “ဣမံ ဆိန္ဒ ဘိန္ဒ ” ဟု ဣမ သဒ္ဓါထည့်၍ ဝိကာဇ္ဇင်္ဂဏံ။ [ဘူတဂါမသိက္ခာပုဒ်ကို လှမ်းကြည့်ပါ။]

အာဠိယာ ဗန္ဓနံ စသည်။ ။ သစ်ပင်ခြေရင်း၌ ရေတည်အောင် သစ်ပင်အရင်း ဘေးပတ်လည်၌ ကန်သင်းဖွဲ့ခြင်းကို “အာဠိဗန္ဓန ” ဟု ဆိုသည်။ နောက်၌ “ကပ္ပိယ ဥဒက ” ဟု သီးခြားလာသောကြောင့် ဥဒကဿကို ဂေါဗလီဗန္ဓနည်းအားဖြင့် “အကပ္ပိယ ဥဒကဿ” ဟု ဖွင့်သည်။ ပိုးရှိသောရေကို “အကပ္ပိယဥဒက ” ဟု မှတ်ပါ။

သိဉ္ဇနံ-အပ်သော ရေကို သွန်းလောင်းခြင်း၎င်း၊ [ပိုးမပါသော ရေကို ကပ္ပိယ ဥဒက” ဟု ဆိုသည်။] ဟတ္ထမုခပေ၊ သိဉ္ဇနံ-လက်ဆေးရေ၊ မျက်နှာသစ်ခရ၊ ခြေဆေးရေ ချိုးရေတို့ကို သွန်းလောင်းခြင်း၎င်း၊ ဣတိ-ဤသည်တည်း။

ကပ္ပိယဝေါဟာရော နာမ - ရမည်သည်။ ဝါ- အပ်၏ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သော အလုပ်အပြောမည်သည်။ ဣမံရူက္ခံ- ကို၊ ဇာန-သိလော၊ ဣမံ အာဝါ ဝံ-ကို၊ ဇာန- လော၊ ဣမံ မာလာဝစ္စံ- ကို၊ ဇာန-လော၊ ဧတ္ထ-ဤသစ်ပင်၌၊ ဥဒကံ-ကို၊ ဇာန-လော၊ ဣတိ ဝစနံ-ဤသို့ ပြောဆိုခြင်း၎င်း၊ သုက္ခမာတိကာ ယ-ခြေခံသောရေခြောင်းကို၊ ဥဇုကရဏဉ္စ- ဖြောင့်အောင်ပြုခြင်း၎င်းတည်း။ ပရိယာယောနာမ- ပရိယာယ်ပြုခြင်း မည်သည်။ ငဏှိတေနနာမ- ပညာရှိသူ မည်သည်။ ဝါ - ပညာရှိသူဆိုဒါ။ မာလာဝစ္စာဒယော - ပန်းပင်ငယ် အစ ရှိသည်တို့ကို၊ ရောပေတဗ္ဗာ- စိုက်ပျိုးထိုက်ကုန်၏ (ရောပိတာ- စိုက်အပ်ပြီး ကုန်သော၊ မာလာဝစ္စာဒယော- တို့သည်။) န စိရဿေဝ- မကြာမြင့်မီသာ လျှင်၊ ဥပကာရာယ-လျော်သောကျေးဇူးကို ပြုခြင်းငှါ၊ သံဝတ္ထန္တိ-နံ၏၊ ဣတိ အာဒိဝစနံ- ဤသို့ အစရှိသောစကားတည်း။ ဩဘာသောနာမ- မည်သည်။ ကုဒါလ ခဏိတ္တာဒိနိစ - ပေါက်တူး၊ တူးရှင်း အစရှိသည်တို့ကို၎င်း၊ မာလာ ဝစ္စေစ- တို့ကို၎င်း၊ ဂဟေတွာ- ရွှံ၊ ဌာနံ- ရပ်ခြင်းတည်း။ ဟိ- မှန်၊ ဧဝံ- သို့၊ ဌိတံ - ရပ်နေသော ထေရ်ကို၊ သာမဏေရာဒယော - တို့သည်။ ဒိသ္မာ၊ ထေရော-သည်။ ကာရာပေတုကာမော-ပြုစေခြင်းငှါ အလိုရှိ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ သိ၍၊ ဂစ္ဆာ၊ ကရောန္တိ-ပြုပေးတတ်ကြကုန်၏၊ နိမိတ္တကမ္မံ န-မ-မည်သည်။ ကုဒါလ၊ ပေ၊ ဘာဇနာနိ - ပေါက်တူး၊ တူးရှင်း၊ ဒါး၊ ပုဆိန်၊ ရေပုန်းတို့ကို၊ အာဟရိတွာ၊ သမိပေ-မိမိအနီး၌၊ ထပနံ-ချထားခြင်းတည်း။

ကပ္ပိယ ဥဒကသိဉ္ဇနံ။ ။ဤ၌ သိဉ္ဇာပန - “ရေလောင်းလိုက်စမ်း”ဟု ခိုင်းခြင်း ကိုပါ ယူ။ “သိဉ္ဇနံ သိဉ္ဇာပနံ သိဉ္ဇနံ ” ဟု ကေသေသံပြု၊ ဤ ကပ္ပိယ ဥဒကသိဉ္ဇနံကို “ ဥဒကသိဉ္ဇနံ ” သာမညဉ္ဇမသွင်းဘဲ၊ သီးခြားဆိုခြင်းမှာ နောက်၌ အာရာမစသည် အကျိုးငှါ ကပ္ပိယဥဒကကို လောင်းကောင်းသေးသောကြောင့် ထိုနေရာရေခံမှ ခွဲမနေ တော့ဘဲ ဤနေရာကပင် ခွဲ၍ ဆိုထား၊ ခြင်းတည်း - ဟု မှတ်၊ ဟတ္ထ၊ ပေ၊ နဟာနောဒက သိဉ္ဇနလည်း ကပ္ပိယ ဥဒကသိဉ္ဇနပင်တည်း။ အသုံးများသောကြောင့် သီးခြားပြထား ဟန် ရှုသင့်။

ဩဘာသနံ နိမိတ္တကမ္မံ။ ။နိမိတ္တကမ္မထက် ဩဘာသသည်သာ၍ ထင်ရှား၏။ ထို့ကြောင့် ကုဒါလစသည်ကို လက်ဖြင့်ကိုင်၍ ရပ်နေခြင်းသည် မိမိအနီး၌ ချထားခြင်း ထက် (ပြုလုပ်ပေးစေလိုကြောင်း) ထင်ရှားရကား ကုဒါလစသည်ကို ကိုင်၍ရပ်ခြင်းကို ဩဘာသ၊ မကိုင်ဘဲ မိမိအနီး၌ ချထားခြင်းကို “နိမိတ္တကမ္မံ” ဟု ဆိုသည်။

ဣမာနိ - ဤ အကပ္ပိယဝေါဟာရ အစရှိသည်တို့သည်၊ ပဉ္စဝိ- ၅ ပါးလုံး တို့သည်လည်း၊ ကုလသင်္ဂဟတ္ထာယ-အမျိုး ၄ ပါးတို့ကို ချီးမြှင့်ခြင်းအကျိုး ၄၊ ရောပနေ-စိုက်ပျိုးခြင်း၌၊ န ဝန္တန္တိ-န၊ ဖလပရိဘောဂတ္ထာယ- အသီးကို သုံးဆောင်ခြင်း အကျိုး၄၊ ကပ္ပိယာကပ္ပိယဝေါဟာရ ဒွယမေဝ - ကပ္ပိယ ဝေါဟာရ , အကပ္ပိယဝေါဟာရ ၂ ပါးအပေါင်း သည်သာ၊ န ဝန္တတိ - မအာဝါ ဣတရတ္ထယံ - ဆိုအပ်ပြီး ၂ ပါးမှ တပါး, အခြား သုံးပါးအပေါင်း သည်၊ ဝန္တတိ- န၊ ပန- ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ- ၌၊ ကပ္ပိယ ဝေါဟာ ရောဝိ-သည်လည်း၊ ဝန္တတိ- န၊ စ- ဆက်၊ ယံ - အကြင် ကပ္ပိယဝေါဟာရ အစရှိသော ၄ ပါးအပေါင်းသည်၊ အတ္တနော = န၊ ပရိဘောဂတ္ထာယ- ၄၊ ဝန္တတိ၊ တံ - ထို ၄ ပါးအပေါင်းသည်၊ အည ပုဂ္ဂလဿဝါ - မိမိမှတပါး အခြားပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း၊ သံဃဿဝါ-၏၎င်း၊ စေတိယဿဝါ-၏၎င်း၊ အတ္ထာ ယဝိ ၄ လည်း၊ ဝန္တတိ၊ ဣတိ- သို့၊ ဝုတ္တံ- ပြီ၊ [မဟာပစ္စရိဝါဒကို အတည် ယူစေလိုသောကြောင့် နောက်မှဆိုသည်၊] ပန - ကား၊ အာရာမတ္ထာယ - အာရာမ်(ခြံ)အလို့ငှါ၎င်း၊ ဝနတ္ထာယစ-တောအကျိုးငှါ၎င်း၊ [ဝတတ္ထာယ ဟု မူကွဲရှိ၏။ “ ဝတိ + အတ္ထာယ - စည်းရုံး အကျိုးငှါ ” ဟု ပေး။] ဆာယတ္ထာယစ-ငှါ၎င်း၊ အကပ္ပိယဝေါဟာရ မတ္တမေဝ-အကပ္ပိယအပြု အပြောမျှ သည်သာ၊ န ဝန္တတိ - မအာဝါ၊ သေသံ - ကြွင်းသော ကပ္ပိယဝေါဟာရ အစ ရှိသော လေးပါးအပေါင်းသည်၊ ဝန္တတိ-၏။

စ-ဆက်၊ ကေဝလံ- သက်သက်၊ သေသံ - သည်၊ ဝန္တတိ- သည်ကား၊ န- မဟုတ်သေး၊ ယံကိစ္ဆိ-သော၊ မာတိကံ- ကို၊ [ခြောင်းခြောက်, ရေရှိခြောင်း ၂ မျိုးလုံးကို ယူစေလိုသောကြောင့် “ယံကိစ္ဆိ” ဆိုသည်။] ဥဇုံ-ဖြောင့်အောင်၊ ကာတုံစ - ငှါ၎င်း၊ ကပ္ပိယဥဒကံ - ကို၊ သိဗ္ဗိတုံ- ငှါ၎င်း၊ [“ ကပ္ပိယဥဒကံ သိဗ္ဗိယ ” ဟုလည်း ခိုင်ကောင်းသည်- ဟူလို၊] နှာနကောဋ္ဌကံ- ရေချို အိမ်ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ နှာယိတုံ- ငှါ၎င်း၊ ဟတ္ထပါဒ မုခစောဝနဒကံ- နိစ- တို့ကိုလည်း၊ တတ္ထ-ထို အာရာမ်စသည်အကျိုးငှါ စိုက်အပ်သော သစ်ပင်တို့၌၊ ဆန္ဓေတုမ္ဘိ- စွန့်ခြင်းငှါ၎င်း၊ ဝန္တတိ- အပ်၏၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ- ၌၎င်း၊ ကုရုန္တိယံစ-၌၎င်း၊ ကပ္ပိယပထဝီယံ-အပ်သောမြေ၌၊ (ဇာတမဟုတ်သောမြေ ၌)၊ သယံ - ကိုယ်တိုင်၊ ရောပေတုမ္ဘိ - ငှါလည်း၊ ဝန္တတိ - ၎င်း၊ [စိုက်လော ဟုလည်း ပြောကောင်းသည်- ဟူလို၊] ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ပန-ကား၊ အာရာ မာဒိအတ္ထာယ-ငှါ၊ ရောပိတဿဝါ-ကိုယ်တိုင်စိုက်အပ်သော သစ်ပင်၏၎င်း၊ ရောပါပိတဿဝါ-သူတပါးကို စိုက်စေအပ်သော သစ်ပင်၏၎င်း၊ ဖလံ- ကို၊

ပရိဘုဝိတုဒ္ဓိ - ငှါလည်း၊ ဝဋ္ဋတိ၊ ဩစိနန ဩစိနာပနေ - ကိုယ်တိုင် ဆွတ်ခူးခြင်း၊ သူတပါးကို ဆွတ်ခူးစေခြင်း၌၊ ပကတိယာဝိ - ဖြင့်လည်း၊ ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ)၊ [ဘူတဂါမသိက္ခာပုဒ်အရ ပါစိတ်သင့်သည်။] ပန-ကား၊ ကုလဒုသနတ္ထာယ- အမျိုး ၄ ပါးတို့၏ သဒ္ဓါကို ဖျက်ဆီးခြင်းအကျိုးငှါ၊ (ဩစိနန ဩစိနာပနေ-၌)၊ ပါစိတ္တိယဉ္ဇေဝ- သည်၎င်း၊ ဒုက္ကဋ္ဌ-သည်၎င်း၊ ဟောတိ-၏။ [ကုလဒုသနအတွက် ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ် တိုးလာသည်။]

စ-ဆက်၊ ဝန္တနာဒိသု-ပန်းကုံးခြင်း အစရှိကုန်သော၊ ဥရုန္တဒ ပရိယောသာနေသု-ရင်လှမ်းပန်း အဆုံးရှိသော ဝတ္ထုတို့၌၊ ကုလဒုသနတ္ထာယ- အမျိုးလေးပါးတို့၏ သဒ္ဓါကို ဖျက်ဆီးခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း၊ အညတ္ထာယဝါ- အခြားသော ဝတ္ထုပူဇာအစရှိသော အကျိုးငှါ၎င်း၊ ကရောန္တဿ-၏၊ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ၊ ကသ္မာ-နည်း၊ အနာစာရတ္တာ-ရဟန်းတို့ မပြုအပ် မပြုကောင်းသော အကျင့်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ ပါပသမာစာရောတိ ဣ- ဤပါ၎်၌၊ [ဤ ကုလဒုသကသိက္ခာပုဒ် ပါဠိတော် “ပါပသမာစာရော” ဟူသော ဤပါ၎်၌- ဟူလို။] ဝတ္ထုပါပ သမာစာရတ္တာစ - အကျယ် ဟောတော်မူအပ်သော ပါပသမာစာရ၏ အဖြစ်ကြောင့် ၎င်းတည်း၊ [“ပါပသမာစာရောတိ၊ ပေ၊ ဝန္တေတိပိ ဝန္တပေတိပိ ” ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်၏ ပဒဘာဇနိ၌ အကျယ်ဟောတော်မူအပ်သော ပါပသမာစာရ၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်းတည်း-ဟူလို။]

အာရာမာဒိ အတ္ထာယ - သစ်သီးအာရာမ်၊ ပန်းအာရာမ် အစရှိသည်တို့၏ အကျိုးငှါ၊ ရုက္ခဓရာပနေ - ၌၊ (အနာပတ္တိ - သည်)၊ ဟောတိ ဝိယ - ကဲ့သို့၊ (တထာ-တူ)၊ ဝတ္ထုပူဇနတ္ထာယ-ရတနာ ၃ ပါးဟူသော ဝတ္ထုကိုပူဇော်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ (ဝန္တနာဒိသု-ပန်းသီကုံးခြင်း အစရှိသည်တို့၌)၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ - သည်၊ န ဟောတိ- နည်း၊ ဣတိစေ- ဤသို့ မေးအံ့၊ အနာပတ္တိယေဝ-ပင်တည်း၊ ဟိ- ချွေ၊ တတ္ထ-ထို အာရာမ် စသည်တို့၏ အကျိုးငှါ သစ်ပင်

အညတ္ထာယ ။ ။ ဝတ္ထုပူဇာဒိအတ္ထာယ - ရာနာ သုံးပါးဟူသော ဝတ္ထုကို ပူဇော်ခြင်း အစရှိသော အကျိုးငှါ၊ ကရောန္တဿ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ၊ ဤစကားကို ထေခံ၍ ဘုရားကို ပန်းပူဇော်ခြင်း၊ တရားဟောပလ္လင်ကို တန်ဆာဆင်ခြင်း အစရှိသော အကျိုးငှါ ပန်းကုံးမှု ပန်းစေတီလုပ်မှု စသည်ကို ရဟန်းများသည် ကိုယ်တိုင်လည်း မလုပ်ကောင်း သာမဏေ စသူများကိုလည်း အကပ္ပိယဝေါဟာရဖြင့် မခိုင်းကောင်း ဟု မှတ်၊ ဘာကြောင့်နည်း.... ပါဠိတော်၌ “တေ ဝေရူပံ အနာစာရံ အာစရန္တိ” အရ အနာစာရ (ရဟန်းတို့ မပြုထိုက် မပြုကောင်းသော အကျင့်) ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း၊ ပါပသမာစာရတွင် ပါဝင်သောကြောင့်၎င်းတည်း။

စိုက်ရာ၌၊ ကပ္ပိယဝေါဟာရေန-ဖြင့်၎င်း၊ ပရိယာယာဒိဟိစ-ပရိယာယ် အစ
ရှိသည်တို့ဖြင့်၎င်း၊ အနာပတ္တိ - သည်၊ ဟောတိ ယထာ-ကဲ့သို့၊ တထာ- တူ၊
ဝတ္ထုပူဇနတ္ထာယဝိ- ငှါလည်း၊ (ကပ္ပိယဝေါဟာရေန-ဖြင့်၎င်း၊ ပရိယာယာ
ဒိဟိစ-တို့ဖြင့်၎င်း)၊ အနာပတ္တိယေဝ-ပင်တည်း။

နန္ဒစ- စောဒနာပါဠးအံ၊ (ကိ°)၊ တတ္ထ-ထို အာရာမ်စသည် အကျိုးငှါ
သစ်ပင်စိုက်ရာ၌၊ ကပ္ပိယပထဝီယံ-၌၊ သယံ- ရဟန်းကိုယ်တိုင်၊ ရောပေတုမ္ဗိ-
စိုက်ခြင်းငှါလည်း၊ ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏၊ ဣတိ- သို့၊ ဝုတ္တိနန္ဒ-ဆိုအပ်ပြီး မဟုတ်ပါ
လော၊ ဣတိ-သို့၊ နန္ဒစ-စောဒနာပါ၏၊ ဝုတ္တိ-ဆိုအပ်ပြီ၊ ပန-သို့သော်လည်း၊
မဟာအဋ္ဌကထာယံ - ၌၊ န ဝုတ္တိ - ဆိုအပ်သောစကား မဟုတ်၊ (တံ - သင်
စောဒကသည်)၊ အထာပိ မညေယျာသိ - အကယ်၍မူလည်း တွေးကြံရာ၏။
(ကိ°)၊ ဣတရာသု-မဟာအဋ္ဌကထာမှ တပါးသောအဋ္ဌကထာတို့၌၊ ဝုတ္တိမိ-

ကသ္မာ န အနာပတ္တိ။ ။ အာရာမတ္ထ ဝနတ္ထ ဆာယတ္ထအကျိုးငှါ၊ သစ်ပင်စိုက်
စေခြင်း၌ အနာပတ် ဖြစ်သကဲ့သို့ “ဝတ္ထုပူဇနတ္ထာယ ဝန္တနာဒိသု ကသ္မာ အနာပတ္တိ-
ရတနာ သုံးပါးကို ပူဇော်ဘို့ရာ ကိုယ်တိုင် ပန်းကုံးခြင်းစသည်တို့၌လည်း အနာပတ်
ဖြစ်သင့်သည် မဟုတ်လော၊ အဘယ်ကြောင့် အနာပတ် မဖြစ်ရသနည်း” ဟူလို။

ယထာတိ၊ ပေ၊ အနာပတ္တိယေဝ။ ။ ထိုအမေးကို “အနာပတ္တိယေဝ” ဟု အကျဉ်း
ဖြေပြီးနောက်၊ ထိုအနာပတ်ဖြစ်ပုံကို ထင်ရှားပြလို၍ “ယထာဟိ” စသည်ကို မိန့်သည်။
အာရာမတ္ထစသော အကျိုးငှါ သစ်ပင်စိုက်စေရာ၌ “ဤသစ်ပင်ကို သိလော” စသော
ကပ္ပိယဝေါဟာရ၊ ပရိယာယ်၊ ဩဘာသ၊ နိမိတ္တကမ္မတို့ဖြင့် ပြုစေလျှင် အာပတ်မသင့်
သကဲ့သို့၊ ထိုအတူ ဝတ္ထုပူဇန အကျိုးငှါ ဝန္တနစသော အမှုကို ပြုစေရာ၌လည်း
ကပ္ပိယဝေါဟာရ၊ ပရိယာယ်၊ ဩဘာသ၊ နိမိတ္တကမ္မတို့ဖြင့်ပြုစေလျှင် အာပတ်မသင့်
ပင် ဖြစ်သည်။ ကိုယ်တိုင် ပန်းကုံးခြင်း၊ အကပ္ပိယဝေါဟာရဖြင့် အကုံးခိုင်းခြင်း၌ကား
အာပတ်ဖြစ်သည် - ဟူလို။ [ဝတ္ထုပူဇနတ္ထာယဝိ နောက် “ ကပ္ပိယဝေါဟာရေန
ပရိယာယာဒိဟိစ ဝန္တပနေ” တို့ကိုလည်း လိုက်ပါစေ။]

နန္ဒ၊ ပေ၊ ဝုတ္တိန္တိ ။ ။ ရှေ့၌ “ မဟာပစ္စရိယံ ပန ကုရုန္တိယဉ္စ ကပ္ပိယပထဝီယံ
သယံ ရောပေတုန္တိ ဝဇ္ဇတိတိ ဝုတ္တိ” ဟု ဆိုခဲ့ပြီ၊ ထိုစကားအရ “နန္ဒ၊ ပေ၊ ဝဇ္ဇတိတိ ဝုတ္တိ”
ဟု စောဒကပုဂ္ဂိုလ် ဆိုသည်၊ စောဒက၏ ဆိုလိုရင်းကား “ အာရာမာဒိ အကျိုးငှါ
သစ်ပင်ကို ကိုယ်တိုင်စိုက်ကောင်းလျှင် ပန်းကိုလည်း ဝတ္ထုပူဇာအကျိုးငှါ ကိုယ်တိုင်
ကုံးကောင်းသင့်သည် မဟုတ်ပါလော” - ဟူလို။

ဝုတ္တိ၊ န ပန မဟာအဋ္ဌကထာယံ ။ ။ “သယံ ရောပေတုံ ဝဇ္ဇတိ” ဟု ဆိုထား
သည်ကား မှန်ပေသည်၊ သို့သော် ထို စကားသည် မဟာအဋ္ဌကထာစကား မဟုတ်၊
မဟာပစ္စရိနှင့် ကုရုန္တိစကားဖြစ်သည်-ဟူလို။

ဆိုအပ်သော စကားသည်လည်း၊ ပမာဏံ-လိုရင်း ပမာဏတည်း၊ [ဝိနည်း ဆုံးဖြတ်ရာအခါ၌ နှိုင်းယှဉ်ကြောင်း စကားဖြစ်သည် - ဟူလို၊] မဟာ အဋ္ဌကထာယံစ - ၌လည်း၊ ကပ္ပိယ ဥဒကသေစနံ - အပ်သောရေကို ကိုယ်တိုင် လောင်းခြင်းကို၊ ဝုတ္တိ-ပြီ၊ တံ-ထိုစကား ၂ ရပ်သည်၊ ကထံ-အဘယ်သို့ဖြစ်နိုင် ပါလိမ့်မည်နည်း၊ ဣတိ - သို့၊ (အထာပိ မညေယျာသိ)။

တမ္ဗိ-ထိုစကား ၂ ရပ်သည်လည်း၊ န ရိရုဇ္ဈတိ-မဆန့်ကျင်ပါ။ [ပန်း မကုံး ကောင်း ဟူသောစကားနှင့် မဆန့်ကျင်ပါ - ဟူလို၊] ဟိ- ချေ၊ (တနည်း) ဟိ ယသ္မာ- ကြောင့်၊ တကြ-ထိုအာရာမအကျိုးငှါ သစ်ပင်စိုက်ရာ ရေလောင်းရာ ၌၊ အဝိသေသေန-အထူးမမ သာမညအားဖြင့်၊ ရုက္ခံ ရောပေန္တိ၊ ပေ၊ သိဉ္ဇာ ပေန္တိပီတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္တဗ္ဗ-ဟောတော်မူထိုက်ပါလျက်၊ (အဝတ္တာ-ဟောတော် မမူဘဲ) မာလာဝစ္ဆန္တိ- ဟူ၍၊ ဝဒန္တော- ဟောတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား

အထာပိ၊ ဝေ၊ တံ ကထန္တိ။ ။ [တံကထန္တိမှ ဣတိကို “ကထံ မညေယျာသိ” နှင့် တွဲ၊ တံဖြင့် “ကပ္ပိယပထဝီယံ သယံ ရောပနံ” ဟူသော မဟာပစ္စရိ ကုရုန္တိစကားနှင့် “ကပ္ပိယဥဒကသေစနံ” ဟူသော မဟာအဋ္ဌကထာ စကားကို စွဲ၊] မဟာအဋ္ဌကထာမှ တပါးသော မဟာပစ္စရိ ကုရုန္တိတို့၌ ဆိုအပ်သော စကားလည်း ပမာဏပြုလေခံသော စကားဖြစ်၏၊ မဟာအဋ္ဌကထာ၌လည်း “ကပ္ပိယပထဝီယံ ကိုယ်တိုင် သစ်ပင်စိုက် ကောင်း၏” ဟု မဆိုစေကာမူ “ကပ္ပိယရေကို ကိုယ်တိုင်လောင်းကောင်း၏” ဟု ဆိုထား၏၊ [“ယံကိဉ္စိမာတိကံ၊ ပေ၊ ကပ္ပိယဥဒကံ သိဉ္စိတုံ၊ ပေ၊ ဝဇ္ဇတိ” ဟု ဆိုခဲ့သည်- ဟူလို၊] ထို အဋ္ဌကထာတို့၏ စကားသည် ဘယ်သို့ ဖြစ်နေပါသနည်း၊ [မဟာပစ္စရိ ကုရုန္တိအဋ္ဌကထာတို့၌ “ကပ္ပိယပထဝီဝယ် ကိုယ်တိုင် သစ်ပင်စိုက်ကောင်း၏” ဟူသော စကား၊ မဟာအဋ္ဌကထာဝယ် “ကပ္ပိယရေကို ကိုယ်တိုင်သစ်ပင်မှာ လောင်းကောင်း၏” ဟူသောစကားသည် “ပန်းကို ကိုယ်တိုင် မကုံးကောင်း” ဟူသော စကားနှင့် ဆန့်ကျင် နေသည် မဟုတ်ပါလော-ဟု အသင်စောဒကမှာ တွေးထင်စရာ ရှိသည်-ဟူလို၊]

တမ္ဗိ၊ ဝေ၊ တကြဟိ။ ။ ထိုအဋ္ဌကထာတို့ စကား ၂ ရပ်လည်း “ပန်းကို ကိုယ်တိုင် မကုံးကောင်း” ဟူသော စကားနှင့် မဆန့်ကျင်ပါ။ “တဘုကြောင့်နည်း” ဟု မေးဘွယ် ရှိသောကြောင့် “တကြဟိ၊ ပေ၊ အတ္ထိ” ဟု မိန့်၊ [တကြာတိ ရောပန သိဉ္ဇနုပိသယေ၊ - ပိမတိ။] သစ်ပင်ကို ကိုယ်တိုင်စိုက်မှု ရေလောင်းမှု၌ “ရုက္ခံ ရောပေန္တိပိ ရောပါပေန္တိပိ သိဉ္ဇန္တိပိ သိဉ္ဇာပေန္တိပိ” ဟု ရုက္ခသာမညဖြင့် ဟောတော်မူသင့်ပါလျက် “မာလာဝစ္ဆန္တိ” ဟု ဝိသေသသစ်ပင်ကို ဟောတော်မူသော ဘုရားရှင်သည် ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့ကို ချီးမြှောက်ဘို့ရာ အသီးသီးသော အပွင့်ပွင့်သော သစ်ပင်ကိုသာ ရည်ရွယ်တော်မူ၍ မိန့်တော်မူအပ်၏၊ အာရာမတ္ထ ဝနတ္ထ ဆာယတ္ထအကျိုးငှါ စိုက်ပျိုးရာ၌ကား “ကိုယ်တိုင် ပြုကောင်း သူတပါးကို ပြုစေကောင်း၏” ဟူသော ပရိယာယ်အနက်ကို ရကောင်း၏၊ ထို့ကြောင့် မဆန့်ကျင်ပါ-ဟူလို။

သည်။ ဣပေတိ-မူ၏။ (ကိ°)။ ကုလသင်္ဂဟတ္ထာယ - ၄၇။ ပုပ္ဖဗလူပဝမေဝ-
 အပွင့်အသီးသို့ ကပ်ရောက်သောသစ်ပင်ကိုသာ၊ ဝါ-အပွင့်ပွင့်သော သစ်ပင်၊
 အသီးသီးသော သစ်ပင်ကိုသာ၊ သန္ဓာယ-မူ၍၊ တေ-မာလာဝံစ္ဆံ ရောပေန္တိပိ
 အစရှိသော စကားကို၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ အညတြ ပန- ကုလသင်္ဂဟ အကျိုးမှတစ်ပါး၊
 အာရာမစသည်တို့၏အကျိုးငှါစိုက်ရာ၌ကား၊ ပရိယာယော-ကိုယ်တိုင်ပြုခြင်း၊
 သူတစ်ပါးကိုပြုစေခြင်းဟူသော ပရိယာယ်အနက်သည်။ အတ္ထိ-ရှိစကောင်း၏။
 ဝါ-ရစကောင်း၏။ ဣတိ-သို့၊ (ဣပေတိ-မူ၏။ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ န ရိရဇ္ဈတိ-
 မဆန့်ကျင်ပါ။ ပြန်လှည့်စပ်)။ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တတ္ထ-ထိုမာလာဝံစ္ဆံရောပေ
 န္တိပိ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ပရိယာယ်-ပရိယာယ်အနက်၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းကို
 ၎င်း၊ ဣမ-ဤဝန္တေန္တိပိ အစရှိသောစကားရပ်တို့၌၊ ပရိယာယ်ဘာဝံစ- ပရိ
 ယာယ်အနက်၏ မရှိနိုင်ခြင်းကို၎င်း၊ ဥတ္တာ - ၍၊ အဋ္ဌကထာသု - တို့၌၊ ယံ-
 အကြင်စကားကို၊ ဝုတ္တံ - ပြီ၊ တံ - ထိုစကားကို၊ သုဝုတ္တမေဝ - ကောင်းစွာ
 ဆိုအပ်သည်သာ၊ (ဣတိ- သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ- ၏)။ [ဥတ္တာ၏ စပ်ပုဒ် မရှိသော
 ကြောင့် “ဝေဒိတဗ္ဗံ” ဟု ဝိမတိ၌ ထည့်သည်။]

စ- မှန်၏။ [“သုဝုတ္တမေဝ” ဟူသောစကားသည် မှန်၏။] ဗုဒ္ဓေနဓမ္မော၊
 ပေ၊ ပဏှိတာနန္တိ-ဟူသော၊ တေ- ဤ ဝါထာစကားကို၊ (မယာ) ဝုတ္တံ-ပြီ၊
 [ဝါထာရန္တံ ဆိုခဲ့ပြီး-ဟူလို၊ အနက်ကိုလည်း ထိုနေရာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ဣတိ-
 ကြောင့်၊ (ထိုသို့ အဋ္ဌကထာတို့၌ ဆိုအပ်သောစကားရပ်၏ သုဝုတ္တ၏အဖြစ်
 ကြောင့်) သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသောစကားရပ်ကို၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-အဋ္ဌကထာတို့၌
 ဆိုအပ်သောနည်းဖြင့် သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ- ၏။

ဣသ္မာ၊ ပေ၊ သုဝုတ္တမေဝ။ ။ ပရိယာယ်ကို “ကရဏကာရာပဏသင်္ခါတ ပရိယာယ
 သဗ္ဗာဝံ” ဟု ဝိမတိစွင့်၏။ နောက်၌ အဘာဝံကိုကြည့်၍ “သဗ္ဗာဝံ” ဟု ထည့်စွင့်သည်။
 တတ္ထကို “မာလာဝံစ္ဆံ ရောပေန္တိတိ အာဒိသု” ဟု စွင့်၍ ဣမံကို “ဝန္တေန္တိတိ အာဒိသု”
 ဟု စွင့်သည်။ ယံ - တံ ပုဒ်တို့ဖြင့် “ မဟာပစ္စရိ ကုရန္တိတို့၌ ဆိုအပ်သော “ ကိုယ်တိုင်
 ကဗ္ဗိယပထဝီ၌ သစ်ပင်စိုက်မှု ရေလောင်းမှုသည် အပ်၏” ဟူသော စကား မဟာအဋ္ဌ
 ကထာ၌ “ကိုယ်တိုင် ရေလောင်းကောင်း၏” ဟူသော စကားနှင့် ကိုယ်တိုင် ပန်းကုံး
 မှုကို မပြုအပ်” ဟူသော စကားကို စွဲပါ။

သဗ္ဗံ၊ ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ။ ဤဝါကျကား ဆိုအပ်ပြီး စကားတို့ကို နိဂုံးအပ်သော
 ဝါကျတည်း။ ထို့ကြောင့် ဣတိတလုံး အကြေကြီး၍ “ ဣတိတသ္မာ ” ဟု ထည့်သည်။
 အဋ္ဌကထာတို့၌ ဆိုအပ်သောစကားရပ်၏ သုဝုတ္တဖြစ်သောကြောင့် ဆိုအပ်ပြီးစကား
 အားလုံးကို အဋ္ဌကထာတို့၌ ဆိုအပ်သောနည်းအတိုင်း သာလျှင် သိပါလေ - ဟူလို။
 [ဝုတ္တနယေနေဝ၌ ဝေဒိဖြင့် “အခြားနည်း ရှာဘွယ်မလို” ဟု ကန့်သတ်။]

တတ္ထ-ထိုဂန္ဓေန္တိပိ, ဂန္ဓာပေန္တိပိအစရှိသောပါဠိရပ်၌ (စောဒကဿ-
 ၏၊ ဤဒိဿိ-သော၊ စောဒနာ-သည်။) သိယာ-၏၊ (ကိဒိဿိ စောဒနာ, သိယာ-
 သနည်း။) ဝတ္ထုပုဇနတ္ထာယပိ-၎်လည်း။ ဂန္ဓနာဒိသု အာပတ္တိ ယဒိ(ဟောတိ
 ဝေံသတိ၊ ဝတ္ထုပုဇနတ္ထာယ) ဟရဏာဒိသု-ပန်းကိုဆောင်ယူခြင်း အစရှိသည်
 တို့၌၊ ကဿာ အနာပတ္တိ (ဟောတိ-သနည်း။) ဣတိ (ဤဒိဿိ)-ဤသို့ ရှုအပ်
 သော၊ (စောဒနာ သိယာ၊) ကုလိတ္တိအာဒိနံ - အမျိုးမိန်းမ အစရှိသူတို့၏၊
 အတ္ထာယ-၎်၊ ဟရဏတော-ဆောင်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ-ဆောင်ခြင်းကို ပါဠိ
 တော်၌ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊ (ဝတ္ထုပုဇနတ္ထာယ ဟရဏာဒိသု အနာ
 ပတ္တိ ဟောတိ၊) ဟိ - မှန်၊ (တနည်း) ဟိ (ယသ္မာ) , ဟရဏာမိကာရေ-
 ဟရဏအရာ၌၊ ဝိသေသေတွာ - ၍၊ [တေ ကုလိတ္တိနံ စသည်ဖြင့် ဝိသေသန
 (မ)၍ - ဟုလို၊] တေ ကုလိတ္တိနန္တိ အာဒိ - စကားကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တိ၊
 တသ္မာ, ဝုဒ္ဓါဒိနံ-ဘုရား အစရှိသောဝတ္ထုတို့၏၊ အတ္ထာယ ဟရန္တဿ အနာ
 ပတ္တိ (ဟောတိ)၊ [ပါဠိတော်ကြည့်ပါ။ “ တေ ကုလိတ္တိနံ ကုလဓိတာနံ၊ ပေ၊
 ဧကောဝဏ္ဏိကမာလံ ဟရန္တိပိ ဟရပေန္တိပိ ” စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူ
 သည်။ ထို့ကြောင့် ကုလိတ္တိ စသူတို့အတွက် ဆောင်ယူရာ၌သာ အာပတ်
 သင့်၍၊ ဝတ္ထုပုဇာအကျိုး၎်၊ ဆောင်ရာ၌ကား အာပတ်မသင့်-ဟုလို။]

တတ္ထ-ထို ဧကတော ဝဏ္ဏိကမာလံ ဟရန္တိပိ အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ဧက
 တော ဝဏ္ဏိကန္တိ - ကား၊ ပုပ္ဖာနံ - ပန်းပွင့်တို့၏၊ ဝဏ္ဏေ - အညှာတို့ကို၊ ဧက
 တော - တပေါင်းတည်း၊ ကတွာ, ကတမာလံ - ပြုအပ်သော ပန်းစည်းကို၊
 (ဟရန္တိပိ၊) [ပန်းပွင့်၏အညှာတို့ကို တပေါင်းထည်း စုစည်းထားသော
 ပန်းစည်းတည်း၊ “ ဧကတော + ဝဏ္ဏာ + ယဿာတိ ဧကတော ဝဏ္ဏိကာ ” ဟု
 ပြု၊] ဥဘတော ဝဏ္ဏိကန္တိ - ကား၊ ဥဘောဟိ-နံသော၊ ပဿေဟိ-နံပါးတို့ဖြင့်၊
 ပုပ္ဖဝဏ္ဏေ - တို့ကို၊ ကတွာ, ကတမာလံ (ဟရန္တိပိ)၊ [ပန်းပွင့်၏ အညှာတို့ကို
 ၂ ဘက်ပေါ်အောင် ခွဲ၍ စည်းအပ်သော ပန်းစည်းတည်း၊ “ ဥဘတော -
 ၂ ဘက်တို့၌ + ဝဏ္ဏာ ယဿာတိ ဥဘတော ဝဏ္ဏိကာ ” ဟု ပြု၊] ပန - ကား၊
 မဇ္ဇရိကန္တိ အာဒိသု-တို့၌၊ မဇ္ဇရိပိယ-ပန်းခိုင်ကဲ့သို့၊ ကတာ - သော၊ ပုပ္ဖဝိက
 တိ-အထူးတလည် ပြုအပ်သောပန်းကို၊ မဇ္ဇရိကာတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ [ပန်းပွင့်
 များကို ပန်းအခိုင် ပန်းအခက်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်အပ်သောပန်းခိုင်တည်း။] ဝိဓုတိ
 ကာတိ-ကား၊ သုစိယာဝါ - အပ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ သလာကာယဝါ-ဝါးခြမ်း
 စိတ်ဖြင့် သော်၎င်း၊ သိန္နုဝါရပုပ္ဖာဒိနံ - ရေအုန္တပန်း အစရှိသည်တို့ကို၊ ဝိဇ္ဇာ
 တွာ-ထိုး၍၊ ဝါ-သီကုံး၍၊ ကတာ-ပြုအပ်သောပန်းတည်း၊ [ရှေးက “ ဝိဓုတိ

ကာ - ပန်းလက်ကောက် ” ဟု ပေးကြ၏။ လက်ကောက်ကဲ့သို့ ဝိုင်းအောင် ပြုထားသည်ဖြစ်စေ၊ အကုံးအတိုင်းဖြစ်စေ၊ ချည်ဖြင့် သည်ထားအပ်သော ပန်းကုံးတည်း။] ဝဋ်သကောတိ-ကား၊ ဝတံသကော-ဥးဆော်ပန်းတည်း။ [“မုဒ္ဒမာလယေ ဝဋ်သကော ” ဟူသော အဘိဓာန်အရ ဥးထိပ်၌ ပန်ဆင် အပ်သောပန်းကို “ဝဋ်သက” ဟု ဆိုသည်။ ယခုကာလ၌ “ဥးဆောက်ပန်း” ဟု ခေါ်ကြသည်။] အာဝေဠာတိ - ကား၊ ကဏ္ဍိကာ - နား၌ ပန်ဆင်အပ် သော ပန်းတည်း။ [ဤပန်းကို ရှေးက “နားသွယ်ပန်း” ဟု ဆိုကြ၏။] ဥရစ္ဆ ဒေါတိ-ကား၊ ဟာရသဒိသံ-ပုလဲသွယ်နှင့်တူစွာ၊ ဥရေ-ရင်ဘတ်၌၊ ထပနက ပုပ္ဖဒါမံ - ထားအပ်သောပန်းကုံးတည်း။ အယံ - ကား၊ တာဝ- အာပတ္တိ ဝိနိစ္ဆယမှ ရှေးဥးစွာ၊ ဧတ္ထ-ကေတောဝဏ္ဏိကမာလံ ဂန္ဓေန္တိ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ ပဒဝဏ္ဏနာ-ပုဒ်တို့၏အဖွင့်တည်း။

ပန- ကား၊ (ပဒဝဏ္ဏနာမှတပါး အာပတ္တိဝိနိစ္ဆယကား)၊ အယံ - ဤ ဆိုအပ်လတုံကား၊ အာဒိတော - မာလာဝဏ္ဏံ ရောပေန္တိပိဟူသော အစမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ဝိတ္ထာရေန-အားဖြင့်၊ အာပတ္တိဝိနိစ္ဆယော-အာပတ်ကို ဆုံးဖြတ် ကြောင်းစကားတည်း။ ကုလဒူသနတ္ထာယ - ၄၊ အကပ္ပိယပထဝီယံ - ၅၊ [ရဟန်းများ မတူး မခြစ်ကောင်းသော ဇာတပထဝီကို အကပ္ပိယပထဝီ - အကပ္ပိယဘူမိဟု ခေါ်သည်။] မာလာဝဏ္ဏံ-ကို၊ ရောပေန္တ သ-၏၊ ပါစိတ္တိယ ဝေဠဝ-သည်၎င်း၊ ဒုက္ကဋ္ဌ- သည်၎င်း၊ (ဟောတိ)၊ အကပ္ပိယဝေါဟာရေန- ဖြင့်၊ ရောပါပေန္တသ-အစိုက်ခိုင်းသောရဟန်း၏၊ တထာ-ထို ပါစိတ် ဒုက္ကဋ္ဌ အာပတ်သည်၊ ဟောတိ၊ ကပ္ပိယပထဝီယံ-၌၊ [မီးလောင်မြေစသော ရဟန်း များ တူးဆွကောင်းသောမြေကို “ကပ္ပိယပထဝီ” ဟု ခေါ်သည်။] ရောပနေ ပိ-၌၎င်း၊ ရောပါပနေပိ-၌၎င်း၊ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ(ဟောတိ)၊ ဥဘယတ္ထာပိ- ၂ ပါး စုံသော ကပ္ပိယပထဝီ အကပ္ပိယပထဝီ၌လည်း၊ သကိံ - တကြိမ်၊ အာဏတ္တိ ယာ-စေခိုင်းခြင်းကြောင့်၊ ဗဟူနဓိ- များစွာသော သစ်ပင်တို့ကိုလည်း၊ ရော ပနေ-ပေါက်စေခြင်း (စိုက်ပျိုးခြင်း)၌၊ ကေမေဝ-သော၊ သ ပါစိတ္တိယ ဒုက္ကဋ္ဌ ငုံ- ပါစိတ်နှင့်တကွဖြစ်သော ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်သည်သော်၎င်း၊ (အကပ္ပိယ ပထဝီ အတွက်)၊ သုဒ္ဓဒုက္ကဋ္ဌငုံ- ပါစိတ် မဘက် သက်သက်သော ဒုက္ကဋ္ဌ အာပတ်သည်သော်၎င်း၊ (ကပ္ပိယပထဝီအတွက်) ဟောတိ- ၏၊ ဟိ- ဆက်၊ (ဟိ-မပါလည်း ကောင်း၏။) ပရိဘောဝတ္ထာယ - ၄၊ ကပ္ပိယဘူမိယံ-၌ သော်၎င်း၊ အကပ္ပိယဘူမိယံ-၌ သော်၎င်း၊ ကပ္ပိယဝေါဟာရေန- ဖြင့်၊ ရောပါပနေ- အစိုက်ခိုင်းခြင်း၌၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ အာရာမာဒိ အတ္ထာ

ယဝိ-ငှါလည်း၊ အကပ္ပိယပထဝီယံ-၌၊ ရောပေန္တသဝါ- န်၎င်း၊ အကပ္ပိယ
 ဝစနေန- ဖြင့်၊ ရောပါပေန္တသဝါ- န်၎င်း၊ ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ)၊ ပန-
 ဆက်၊ အယံ နယော-ကို၊ [ဇာတပထဝီ အဇာတပထဝီ , ကပ္ပိယဝေါဟာရ
 အကပ္ပိယဝေါဟာရ ဟူသော နည်းကို။] မဟာအဋ္ဌကထာယံ - ၌၊ သုဠ-
 ကောင်းစွာ၊ ဝါ - သေသေချာချာ၊ န ဝိဘက္ခော - မဝေဘန်အပ်၊ မဟာပစ္စရိ
 ယံ - ၌၊ (သုဠ-စွာ)၊ ဝိဘက္ခော-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-၏)။

ပန-ကား၊(ရောပန ရောပါပန ဝိနိစ္ဆယမှတပါး၊ သိဉ္ဇနသိဉ္ဇာပန ဝိနိစ္ဆယ
 ကား)၊ သိဉ္ဇန သိဉ္ဇာပန-ကိုယ်တိုင်ရေလောင်းခြင်း၊ သူတပါးကို ရေလောင်း
 စေခြင်း၌၊ အကပ္ပိယ ဥဒကေန - (ဝိုးပါ၍) မအပ်သောရေဖြင့်၊ သဗ္ဗတ္ထ-
 အလုံးစုံသော အရာ၌၊ [ကုလသင်္ဂဟ , ပရိဘောဂ , အာရာမ စသည်တို့၏
 အကျိုးငှါစိုက်အပ်ရာ အားလုံး၌၊] ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ)၊ ကုလဒူသန ပရိ
 ဘောဂတ္ထာယ - ငှါ၊ (သိဉ္ဇန သိဉ္ဇာပန - ၌)၊ ဒုက္ခဒုခိ (ဟောတိ) [ပိဖြင့်
 ပါစိတ်ကိုပေါင်း၊] ကပ္ပိယေန - အပ်သောရေဖြင့်၊ တေသံယေဝ ဒိန္နံ - ထို
 ကုလဒူသန ပရိဘောဂ ဟူသော ၂ ပါးတို့၏သာလျှင်၊ အတ္ထာယ-ငှါ၊ (သိဉ္ဇန
 သိဉ္ဇာပန)၊ ဒုက္ခင်္ဂဟောတိ၊ စ-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤကုလဒူသန ပရိဘောဂ ၂ ပါး
 တို့တွင်၊ ပရိဘောဂတ္ထာယ - ငှါ၊ ကပ္ပိယဝေါဟာရေန- ဖြင့်၊ သိဉ္ဇာပန- ၌၊
 အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်၊ အာပတ္တိဋ္ဌာနေ-အာပတ်သင့်ရာ ဋ္ဌာန၌၊
 ဓာရာဝဇ္ဇေဒ ဝသေန- ရေအလျင်ကို ဖြတ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပယောဂ ဗဟု
 လတာယ - ပယောဂ၏ များသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အာပတ္တိ ဗဟုလတာ-
 အာပတ်၏ များသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ- ၏။ [ကိုယ်တိုင်လောင်းသော
 အခါ ရေအလျင်ကိုဖြတ်တိုင်း အာပတ်တချက်စီ သင့်သည်-ဟူလို၊ အလောင်း
 ခိုင်းရာ၌ကား ခိုင်းကြောင်းစကားလုံးတိုင်း အာပတ်သင့်သည် ဟု မှတ်။]

ကုလဒူသနတ္ထာယ - ငှါ၊ ဩစိနနေ - ဆွတ်ခူးခြင်း၌၊ ပုပ္ဖဂဏနာယ-
 အားဖြင့်၊ ဒုက္ခဒု ပါစိတ္တိယာနိ - တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ [ကုလဒူသနကြောင့်
 ဒုက္ခဒု , ဩစိနနကြောင့် ပါစိတ်သင့်သည်။] အညတ္ထ - ကုလဒူသနမှ တပါး
 ဝတ္ထု ပူဇာစသော အကျိုးငှါ ဆွတ်ခူးခြင်း၌၊ ပါစိတ္တိယာနေဝ (ဟောန္တိ)၊ ပန-
 ဆက်၊ ဗဟူနိ- န်သော၊ ပုပ္ဖါနိ- တို့ကို၊ ဧကပယောဂေန-ဖြင့်၊ ဩစိနန္တော-
 ဆွတ်ခူးသော ရဟန်းကို၊ ပယောဂဝသေန ကာရေတဗ္ဗော၊ [ပယောဂ
 တကြိမ်ကြောင့် ပါစိတ်တချက်သာ သင့်သည်-ဟူလို၊] ဩစိနာပနေ-၌၊ ကုလ
 ဒူသနတ္ထာယ သက် , အာဏတ္ထော-စေခိုင်းအပ်သူသည်၊ ဗဟုံပိ-များစွာသော
 ပန်းကိုလည်း၊ ဩစိနတိ- အံ့၊ ဧကမေဝ- သော၊ သပါစိတ္တိယ ဒုက္ခဒု-ပါစိတ်

နှင့်တကွ ဒုက္ခင်အာပတ်သည်။ (ဟောတိ)။ အညတြိ - ကုလဗူသနမှတပါး
ဝတ္ထုပူဇာ စသောအကျိုးငှါဆုတ်ခူးစေခြင်း၌၊ ပါစိတ္တိယမေဝ(ဟောတိ)။

ဂန္ဓနာဒီသု-ဂန္ဓန အစရှိသည်တို့၌၊ ဂန္ဓိမံ-ဂန္ဓိမပန်း၎င်း၊ ပေ၊ ဝါယိမံ-
၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ သဗ္ဗာပိ-နံသော၊ ဆ-နံသော၊ ပုပ္ဖဝိကတိယော-အထူးတလည်
ပြုအပ်သော ပန်းတို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ- နံ၏၊ တတ္ထ-ထို ခြောက်မျိုးသော ပန်း
တို့တွင်၊ ဂန္ဓိမံနာမ-သီကုံးထုံးဖွဲ့ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော ပန်းမည်သည်ကို၊
[ဂန္ဓနံ- သီကုံးထုံးဖွဲ့ခြင်း၊ ဂန္ဓော-ခြင်း၊ ဂန္ဓေန နိဗ္ဗတ္တံ ဂန္ဓိမံ၊] သဒ္ဓက
ကေသု - ရိုးတံရှိကုန်သော၊ ဥပ္ပလ ပဒုမာဒီသု - ဥပ္ပလ ကြာပန်း၊ ပဒုမာ
ကြာပန်း အစရှိကုန်သော၊ (ပုပ္ဖေသု) ဝါ - ပန်းတို့၌သော်၎င်း၊ အညေသု-
နံသော၊ ဒီဃဝဏ္ဏေသု - ရှည်သောအညှာ ရှိကုန်သော၊ ပုပ္ဖေသုဝါ - တို့၌
သော်၎င်း၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဟိ-မှန်၊ ဒဏ္ဍကေန-ရိုးတံတခုဖြင့်၊ ဒဏ္ဍကံ-ကို၊ (တနည်း)
ဒဏ္ဍကေန ဒဏ္ဍကံ - ရိုးတံအချင်းချင်း၊ (ဂန္ဓေတွာဝါ - ထုံးဖွဲ့၍သော်၎င်း၊)
ဝဏ္ဏေန-အညှာတခုဖြင့်၊ ဝဏ္ဏံ-ကို၊ တနည်း-ဝဏ္ဏေနဝဏ္ဏံ-ညှာတံအချင်း
ချင်း၊ ဂန္ဓေတွာဝါ-သော်၎င်း၊ ကတမေဝ-ပြုအပ်သော ပန်းသည်သာ၊ ဂန္ဓိမံ-
ဂန္ဓိမ ပန်းမည်၏၊ တံ-ထို ဂန္ဓိမပန်းကို၊ ဘိက္ခုဿဝါ-၏၎င်း၊ ဘိက္ခုနိယာ
ဝါ-၏၎င်း၊ ကာတုံပိ-၎င်း၊ အကပ္ပိယဝစနေန-သီကုံးလော စသော မအပ်
သောစကားဖြင့်၊ ကာရာပေတုံပိ န ဝဇ္ဇတိ၊ [ဒုက္ခင်သင့်သည်- ဟူလို၊] ပန-
အနွယ်ကား၊ ဧဝံ - ဤသို့၊ ဝါ- ဒီလို၊ (သီကုံးပုံကိုပြသည်။) ဇာန- သိလော၊
ဧဝံ - သို့၊ ဝါ- လို၊ ကတေ - သော်၊ သောဘေယျ- တင့်တယ်ရာ၏၊ ယထာ-
အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုလသော်၊ တောနိ ပုပ္ဖါနိ - တို့သည်၊ န ဝိကိ
ရန္တိ-ဖရိဖရ မကြကုန်၊ (ကတ္တားဟော)၊ [တနည်း၊ တောနိ ပုပ္ဖါနိ-တို့ကို၊
နဝိကိရိယန္တိ - ဖရိဖရ မဖြန့်ကြဲအပ်ကုန်၊ (ကံဟော)။] တတာ - အားဖြင့်၊
ကရောဟိ၊ ဣတိ အာဒိနာ-ဖြင့်၊ ကပ္ပိယဝစနေန ကာရေထုံ ဝဇ္ဇတိ။

ဂေါပိဗိမံနာမ-ဂေါပိဗိမမည်သော ပန်းကို၊ (ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗံ)၊ သုက္ကေနဝါ-
ဖြင့်၎င်း၊ ဝါကာဒီတိဝါ- လျှော်အစရှိသည်တို့ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝဿိကပုပ္ဖါ
ဒီနံ - မိုဗ်းစွေပန်း အစရှိသည်တို့ကို၊ ဧကတော၊ ပေ၊ ဝသေန - ဧကတော
ဝဏ္ဏံကပန်း၊ ဥဘတောဝဏ္ဏံကပန်းတို့၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဂေါပုဗ္ဗံ- ထိုးသီခြင်း
တည်း၊ ဝါကံဝါ-လျှော်ကိုသော်၎င်း၊ ရဇ္ဇံဝါ- ကြိုးကိုသော်၎င်း၊ ဒိဂုဏံ-
၂ ထပ်၊ ကတွာ, တတ္ထ-ထို ၂ ထပ်ကြိုး၌၊ အစဏ္ဍိကာနိ-အညှာမရှိကုန်သော၊
နိမ္မပုပ္ဖါဒီနိ-တမာပန်း အစရှိသည်တို့ကို၊ ပဝေသေတွာ - သွင်း၍၊ ပဋိပါဋိ
ယာ- အစဉ်အားဖြင့်၊ ဝါ = စိတန်း၍၊ ဗန္ဓန္တိ- ဖွဲ့တတ်ကြကုန်၏၊ ဧတံပိ - ဤ

ဖွဲ့အပ်သော ပန်းသည်လည်း၊ ဂေါပိဗေ မေဝ - ဂေါပိဗေပန်း မည်သည်သာ၊ သဗ္ဗိဝိ - အလုံးစုံသော ဂေါပိဗေပန်းသည်လည်း၊ ပုရိမနယေနေဝ-သာလျှင်၊ [တံ ဘိက္ခုသ္မာဝါ ဘိက္ခုနိယာဝါ စသော ရှေနည်းဖြင့်သာလျှင်၊] နဝဇ္ဇတိ။

ဝေဓိမံနာမ- ဝေဓိမပန်းမည်သည်ကို၊ ဝါ- ထိုးဖောက်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ အပ်သော ပန်းမည်သည်ကို၊ (ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗိ) သဝဏ္ဏကာနိ - အညှာရှိကုန် သော၊ ဝသိကပုပ္ဖါဒီနိ - မိုးစွေပန်း အစရှိသည်တို့ကို၊ ဝဏ္ဏေယျ - တို့၌၎င်း၊ အဝဏ္ဏကာနိ-နသော၊ ဗကုလပုပ္ဖါဒီနိ-ခယားပန်း(ခယေပန်း) အစရှိသည် တို့ကို၊ အန္တောဆိဒ္ဓေဝါ-အပေါက်အတွင်း၌၎င်း၊ [အတ္တနော ဆိဒ္ဓေ - ဟု လည်း ရှိသည်၊] သုစိတာလဟီရာဒီဟိ-အပ်၊ ထန်းစစ်အမျှင် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဝိဇ္ဇိတွာ- ထိုးဖောက်၍၊ အာဂုနန္တိ-သီကုံးကြကုန်၏၊ တေ-ဤသီကုံးအပ်သော ပန်းသည်၊ ဝေဓိမံနာမ-ဝေဓိမပန်းမည်၏၊ (ဝိဇ္ဇိနံ(ထိုးဖောက်ခြင်း)ဝေဝော၊ ဝေဝေန+နိဗ္ဗတ္တံ ဝေဓိမံ၊ အညှာပါလျှင် အညှာ၌၊ အညှာမပါလျှင် အပွင့်၌ ထိုးဖောက်၍ သီကုံးအပ်သော ပန်း၊] တမ္ဗိ- ထို သီကုံးအပ်သော ပန်းသည် လည်း၊ ပုရိမနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ နဝဇ္ဇတိ-မအပ်၊ ပန-ပြုလုပ်ပုံတနည်းကား၊ ကေစိ-အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ကဒလိက္ခန္ဓမ္မိ-ငှက်ပျောတိုး၌၊ ကဏ္ဍကေဝါ- ဆူးတို့ကိုသော်၎င်း၊ တာလဟီရာဒီနိဝါ - ထန်းစစ်အမျှင် အစရှိသည်တို့ကို သော်၎င်း၊ ပဝေသေတွာ၊ တတ္ထ - ဆူး၊ ထန်းမျှင် အစရှိသည်တို့၌၊ ပုပ္ဖါနိ- တို့ကို၊ ဝိဇ္ဇိတွာ-ထိုးသီ၍၊ ထပေန္တိ-ထားတတ်ကြကုန်၏၊ ကေစိ-တို့သည်၊ ကဏ္ဍကသာခါသု-ဆူးခက်တို့၌(ပုပ္ဖါနိ ဝိဇ္ဇိတွာ ထပေန္တိ)၊ ကေစိ၊ ပုပ္ဖဆတ္တ ပုပ္ဖကုသာဝါရကရဏတ္ထံ-ပန်းထီး၊ ပန်းစုလစ်မွန်ချွန် အထွင်ပြုခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဆဒတ္တစ-၌၎င်း၊ ဘိတ္တိယဉ္ဇ-၌၎င်း၊ ပဝေသေတွာ - ၍၊ ထပိတကဏ္ဍကေသု- ထားအပ်သော ဆူးတို့၌၊ (ပုပ္ဖါနိ ဝိဇ္ဇိတွာ ထပေန္တိ)၊ ကေစိ ، ဓမ္မာသန ဝိတာနေ - တရားဟော ပညောင်၏ ဝိတာနံ၌၊ (မျက်နှာကြက်၌) ဗဒ္ဓကဏ္ဍ ကေသု-ဖွဲ့အပ်သော ဆူးတို့၌၊(ပုပ္ဖါနိ ဝိဇ္ဇိတွာ ထပေန္တိ)၊ ဂေ.စိ၊ ကဏိကာရ ပုပ္ဖါဒီနိ-မဟာလှေကားပန်း အစရှိသည်တို့ကို၊ သလာကာဟိ- ဝါးခြမ်းတို့ ဖြင့်၊ ဝိဇ္ဇိန္တိ- ထိုးသီတတ်ကုန်၏၊ ဆတ္တာတိဆတ္တံ ဝိယစ- ထီးကို လွန်သော

ဂေါပိဗေ ။ ။ ဂုပ္ဖဓာတ်သည် ဝန္တနအနက်ကို ဟော၏၊ သို့သော် ထုံးဖွဲ့ခြင်း မဟုတ်၊ ထိုးသည်ခြင်း၊ စိတန်းခြင်းတည်း။ [ယောဇနာ၌ “ဂုဗဓာတ် ပပစ္စည်း”ဟု ဆိုသည်။] “သုတ္တေန ဝါ၊ ပေ၊ ဂေါပိဗေ” ဟူသော ဤ ဝါကျအရ “ဂုပ္ဖနံ-ထိုးသီခြင်း၊ ဂုပ္ဖေါ-ခြင်း၊ ဂုပ္ဖေန နိဗ္ဗတ္တံ ဂေါပိဗေ”ဟု ပြု၊ “ဝါက်ဝါ၊ ပေ၊ ဗန္ဓန္တိ”ဟူသော ဤဝါကျ အရ “ဂုပ္ဖနံ-စိတန်း၍ ဖွဲ့ခြင်း၊ ဂုပ္ဖေါ-ခြင်း၊ ဂုပ္ဖေန နိဗ္ဗတ္တံ ဂေါပိဗေ”ဟု ပြု။

ထီးကိုကဲ့သို့လည်း၊ ဝါ- ထီးအဆင့်ဆင့်ကိုကဲ့သို့လည်း၊ ကရောန္တိ - ပြုတတ်
ကုန်၏။ တံ-ထို ပြုမှုအားလုံးသည်။ အတိဩဋ္ဌာရိကမေဝ- အလွန်ကြမ်းတန်း
သည်သာ၊ [ရဟန်းများနှင့်မလျော်အောင် ကြမ်းတန်း၏။ ဒုက္ကဋ်-ဟူလို။]

ပန-ဆက်၊ ပုပ္ဖဝိဇ္ဇနတ္ထံ-ပန်းကို ထိုးသိခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဓမ္မာသနဝိတာနေ-
၌၊ ကဏ္ဍကမ္ပိ၊ ဗန္ဓိတံ-ငှါ၎င်း၊ ကဏ္ဍကာဒိဟိ-တို့ဖြင့်၊ ဧကပုပ္ဖမ္ပိ-ပန်းတပွင့်
ကိုလည်း၊ ဝိဇ္ဇိတံ ဝါ - ငှါ၎င်း၊ ပုပ္ဖေဒယဝ - ပန်း၌ပင်၊ ပုပ္ဖံ - အခြား ပန်း
တပွင့်ကို၊ ပဝေသေတံဝါ - ငှါ၎င်း၊ နဝန္တတိ၊ [“ပုပ္ဖဝိဇ္ဇနတ္ထံ ကဏ္ဍကံ”ဟု
ဆိုသောကြောင့် ပုပ္ဖဝိဇ္ဇနတ္ထမဟုတ်ဘဲ ပန်းကုံးသွယ်တန်းဘို့ဆူး(သံ)ကိုကား
ရိုက်ကောင်းသတတ်။] ပန-ဆက်၊ ဇာလဝိတာန၊ပေ၊ ဂုဋ္ဌကာဒိနိ-ဇာပေါက်
ရှိသော ဗိတာန်မျက်နှာကြက်၊ အပေါက်ရှိသော ပွတ်လုံးပွတ်တိုင်၊ အပေါက်
ရှိသော ဆင်စွယ်ကောက်၊ အပေါက်ရှိအောင် ဒုတ်ချောင်း စသည်ဖြင့် ပြုလုပ်
အပ်သောပန်းကလာပ်၊ အပေါက်ရှိသောထန်းရွက်၊ အပေါက်ရှိသောအလုံး
အစရှိသည်တို့၏ ဆီဒွေသု-အပေါက်တို့၌၎င်း၊ အသောကဝိဏ္ဏိယာ-ဆော်က
ပန်းခိုင်၏၊ အန္တရေသုဝါ-အကြားတို့၌၎င်း၊ ပုပ္ဖါနိ ပဝေသေတံ၊ ဒေါသော-
အပြစ်သည်၊ န - မရှိ၊ [အာပတ်မသင့်- ဟူလို။] တေ - ဤ သွင်းအပ်သော
ပန်းသည်၊ ဝေဓိမိန-မ - သည်၊ န ဟောတိ - မဟုတ်၊ ဓမ္မရဇ္ဇုယမ္ပိ - တရား
ရှိသော ကြီး၌လည်း၊ ဒေသေဝနယော။ [အပြစ်မရှိ-ဟူလို။]

ဝေဋ္ဌိမိနာမ - ဝေဋ္ဌိမပန်းမည်သည်ကို၊ ဝါ-ရစ်ပတ်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေအပ်
သောပန်းမည်သည်ကို၊ ပုပ္ဖဒါမ ပုပ္ဖဟတ္ထေသု-ပန်းကုံး၊ ပန်းစည်းတို့၌၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗိ-

ဇာလဝိတာန၊ပေ၊ ဂုဋ္ဌကာဒိနိ။ ။ဇာလမယံ ဝိတာနံ ဇာလဝိတာနံ၊နာဂဒန္တ
ကမ္ပိ သဆိုဋ္ဌကံယေဝ ဂဟေတမ္ပံ၊ပုပ္ဖပုဋ္ဌိန္ဒကံ ဒဏ္ဍာဒိဟိ ကတပုပ္ဖါဓာရဏံ၊တံပိ သန္တိဒ္ဓ
မေဝ ဣမ ပုတ္တံ။

ဓမ္မရဇ္ဇုယမ္ပိ။ ။ဓမ္မရဇ္ဇုနာမ စေတီယံဝါ ဗောဓိံဝါ ပုပ္ဖပဝေသနတ္ထံ အာဝိဋ္ဌိတွာ
(လှည့်ပတ်၍) ဓမ္မရဇ္ဇုတိ မဟာဂဏ္ဍိပဒေ မဇ္ဈိမဂဏ္ဍိပဒေဝုတ္တံ၊ ကြီးနှင့်စေတီ ကြီးနှင့်
ဗောဓိပင်၏အကြား၌ ပန်းများကိုသွင်းညှပ်၍ ပူဇော်ဘို့ရာ စေတီကို (ဗောဓိပင်ကို)၊
လှည့်ပတ်၍ ဖွဲ့ထားအပ်သောကြီးကို “ဓမ္မရဇ္ဇု” ခေါ်သည် ဟု မဟာဂဏ္ဍိပုဒ် မဇ္ဈိမ
ဂဏ္ဍိပုဒ်တို့၌ ဆိုသည်။ ဂဏ္ဍိပဒေပန ဓမ္မရဇ္ဇုတိ သီထိလဝဋ္ဌိကံ (လျော့လျော့ကျစ်ခြင်း
ရှိသော) ရဇ္ဇု ကတွာ ဗောဓိံဝါ ပရိက္ခိပိတွာ (ဝန်းရံရစ်ပတ်၍) ဓမ္မာသနေဝါ လမ္ပိ
တွာ တတ္ထ (ထိုကြီး၌) ပုပ္ဖါနိ ပဝေသေန္တိတိ စုတ္တံ - ဂဏ္ဍိပုဒ်ကား ကြီးလွန်းအကြား၌
ပန်းသွင်း၍ရလောက်အောင် လျော့လျော့ကျစ်ပြီးလျှင် စေတီစသည်၏ ပတ်ဝန်းကျင်၌
ရစ်ပတ်၍ ဖွဲ့အပ်သောကြီးကို “ဓမ္မရဇ္ဇု” ခေါ်သည် ဟု ဆိုသည်။

၏၊ ဟိ-ဗျ၊ ကေစိ-အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ မတ္တကဒါမံ - တရားဟောပညာ အထက်၌ တွဲလျားကျသောပန်းကုံးကို၊ ကရောန္တာ-ပြုကုန်လသော်၊ ဟေဋ္ဌာ- ဌ၊ (အောက် အဖျား၌) ယဋကကာရံ- အိုးငယ်သဏ္ဌာန်ကို ဝါ-သစ်တုံး ငယ် ပုံသဏ္ဌာန်ကို၊ ဒေသထံ - ငှါ၊ ပုပ္ဖေဟိ - တို့ဖြင့်၊ ဝေဋ္ဌန္တိ- ရစ်ပတ်ကြံ ကုန်၏၊ [ပန်းဆိုင်း၏ အော်ပိုင်းအဖျား၌ အိုးကလေးပုံသဏ္ဌာန်ပေါ်အောင် သို့မဟုတ် သစ်တုံးကလေး ပုံသဏ္ဌာန်ပေါ်အောင် ပန်းကုံးကို ထပ်ကာ ထပ်ကာ ရစ်ထားခြင်းတည်း။] ကေစိ- တို့သည်၊ အဋ္ဌဋ္ဌဝါ- ရှစ်ခု ရှစ်ခုသော် လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဒသ ဒသဝါ-န်သော၊ ဥပ္ပလပုပ္ဖါဒီနိ-ဥပ္ပလကြာပန်းအစ ရှိသည်တို့ကို၊ သုတ္တေနဝါ- ချည်မျှင်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝါကေနဝါ- လျော်မျှင် ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဒဏ္ဍကေသု-ကြာရိုးတို့၌၊ ဗန္ဓိတွာ-၍၊ ဥပ္ပလဟတ္ထကေဝါ- ဥပ္ပလကြာစည်းတို့ကိုသော်၎င်း၊ ပဒုမဟတ္ထကေဝါ-သော်၎င်း၊ ကရောန္တိ- န်၏၊ တံသဗ္ဗံ-သည်၊ [မတ္တကဒါမံ စသော အလုံးစုံသည်၊] ပုရိမနယေနေဝ- ဖြင့်သာ၊ န ဝန္တတိ၊ သာမဏေရေဟိ-တို့သည်၊ (ထပိတ-၌စပ်)၊ ဥပ္ပါဒေတွာ- နှုတ်၍၊ ထလေ-၌၊ ထပိတဥပ္ပလာဒီနိ-တို့ကို၊ ကာသာဝေန - ဖြင့်၊ ဘဏ္ဍိ ကမ္မိ-ဘဏ္ဍာထုပ်ကိုလည်း၊ ဗန္ဓိတံ-ငှါ၊ နဝန္တတိ၊ [ဝေဋ္ဌိမပန်း ဖြစ်သွားသော ကြောင့် မအပ်-ဟူလို။] ပန- ဆက်၊ တေသံယေဝ - ထို ဥပ္ပလကြာ အစရှိ သည်တို့၏ပင်၊ ဝါကေနဝါ-ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဒဏ္ဍကေနဝါ-ရိုးတံဖြင့်သော်၎င်း၊ [ကြာပွင့်နှင့် အဆက်မပြတ်သေးသော လျော်၊ သို့မဟုတ် ရိုးတံဖြင့်၊] ဗန္ဓိတံ- ၎င်း၊ အံသဘဏ္ဍိကံ- အံသဘဏ္ဍိက အထုပ်ကို၊ ကာတံ ဝါ ဝန္တတိ။

အံသဘဏ္ဍိကာနာမ- အံသဘဏ္ဍိကာ မည်သည်ကို၊ (ဝေံ ဝေဒိတဗ္ဗာ)) ခန္ဓေ-ပခုန်း၌၊ ထပိတကာသာဝဿ-ထားအပ်သော သင်္ကန်းကြီး၏၊ [ခန္ဓေ ထပိတသင်္ခါရီ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊-ဋီကာ၊] ဥဘော-န်သော၊ အန္တေ- အစွန် တို့ကို၊ အာဟရိတွာ-ပြန်ဆောင်၍၊ [ပခုန်းပေါ်၌ တင်ထားအပ်သော သင်္ကန်း ကြီး၏ အစွန်] ဘက်ကို အထက်သို့ (အိပ်သဘွယ် ဖြစ်အောင်) ပြန်တင်၍- ဟူလို၊] ဘဏ္ဍိကံ- ဘဏ္ဍာထုပ်ကို၊ ကတွာ, တသ္မိံ - ထို အထုပ် အတွင်း၌၊ ပသိဗ္ဗကေဝိယ-အိပ်၌ကဲ့သို့၊ ပုပ္ဖါနိ ပက္ခိပန္တိ၊ အယံ-၌ ပခုန်းပေါ်၌ ဘဏ္ဍာ ထုပ်ကို၊ အံသဘဏ္ဍိကာ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ တေ-၌ အံသဘဏ္ဍာထုပ်ကို၊ ကာတံ ဝန္တတိ၊ [ဝေဋ္ဌိမ မဟုတ်သောကြောင့် အပ်သည်-ဟူလို၊ ၌စကားထောက်၍ လွယ်အိပ်၌ ပန်းတို့ကို ထည့်ကောင်း၏-ဟု မှတ်၊] ဒဏ္ဍကေဟိ-ဒုတ်ချောင်း တို့ဖြင့်၊ ပဒုမိနိပဏ္ဏံ - ပဒုမာကြာရွက်ကို၊ ဝိဇ္ဇိတွာ - ထိုး၍၎င်း၊ [ကြာရွက် အချင်းချင်း ဒုတ်တံဖြင့် ဆက်၍၎င်း၊] ဥပ္ပလာဒီနိ-ဥပ္ပလကြာအစရှိသည်တို့ကို၊

ပဏ္ဍေန-ပဒမာကြာရွက်ဖြင့်၊ ဝေဋ္ဌေတွာ-ရစ်ပတ်၍၎င်း၊ ဂဏန္တိ-ယူတတ်ကြကုန်၏။ တတြာပိ-ထိုသို့ ယူရာ၌လည်း၊ ပုပ္ဖါနံ ဥပရိ ပဒုမိနိပဏ္ဍမေဝ(ပဒုမ္မာကြာရွက်ကိုသာ)၊ ဗန္ဓိတုံ ဝန္တတိ၊ ဟေဋ္ဌာ - အောက်၌၊ ဒဏ္ဍကံ - ရိုးတံကို၊ [ကြာဖက်အထုပ်၏အောက်ဘက်၌ ထွက်ကျနေသော ကြာရိုးများကို] ဗန္ဓိတုံန ဝန္တတိ။ [ဒဏ္ဍကံနေရာ၌ “ဒုဏ္ဍကေ” ဟု ဗဟုဝစ်ရှိလျှင် ကောင်း၏။]

ပူရိမံနာမ-ပူရိမမည်သည်ကို၊ ဝါ-နေခံထပ်ဖြည့်ခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေအပ်သော ပန်းမည်သည်ကို၊ မာလာဂုဏေစ-ပန်းကုံး၌၎င်း၊ ပုပ္ဖပဋေစ- ပန်းအဝတ်၌၎င်း၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊ မာလာဂုဏေန- ဖြင့်၊ စေတိယံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ ဗောဓိံဝါ-ဗောဓိပင်ကိုသော်၎င်း၊ ဝေဒိကံဝါ-ပွတ်တိုင်ကိုသော်၎င်း၊ ပရိက္ခိပန္တော - ဝန်းရံ ရစ်ပတ်လသော်၊ ပုန- ဘန်၊ အာနေတွာ-၍၊ ပူရိမဋ္ဌာနံ-ရှေးဝန်းရံအပ်ပြီးရာ ဌာနကို၊ အတိတ္တာမေတိ-လွန်စေ၏၊ ဣတ္တာဝတာပိ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော လွန်စေခြင်းဖြင့်လည်း၊ ပူရိမံနာမ - ပူရိမပန်း မည်သည်၊ ဟောတိ၊ [စေတိစသည်ကို ပဌမတကြိမ် ရစ်ပတ်၏။ ထို့နောက် နောက်ထပ်တကြိမ် ရစ်ပတ်သောအခါ ပဌမရစ်ပတ်အပ်ပြီး အရပ်ကို လွန်စေလျှင် ပဌမရစ်ပတ်ရာအရပ်ကို ပြည့်စေရာ (ဖြည့်ရာ) ရောက်သောကြောင့် ပူရိမပန်းမည်သည်-ဟူလို၊] ပန-ကဲ့ရဲ့ဘွယ်ရာ ဂရဟာကား၊ အနေကက္ခတ္ထိ- အကြိမ်များစွာ၊ ဝါ-အပတ်ပေါင်းများစွာ၊ ပရိက္ခိပန္တဿ- ဝန်းရံသော ရဟန်း၏၊ (ပူရိမဋ္ဌာနာတိက္ကာမေ-ရှေ့ ရစ်ပတ်အပ်ပြီး အရပ်ကို လွန်စေရာ၌) ဝါဒေါ-ပူရိမပန်း ဟု ပြောဆိုဘွယ်သည်၊ ကော-အဘယ်မှာရှိတော့အံ့နည်း၊ နာဂဒန္တကန္တရေဟိ-ဆင်စွယ်ကောက် အကြားတို့မှ၊ [၂ချောင်း ၃ ချောင်းစသော ဆင်စွယ်ကောက်တို့ကို နီးကပ်စွာ ပြထားအပ်သော အကြားတို့မှ] ပဒေဝသေတွာ-သွင်း၍၊ ဟရန္တော-ဆောင်ယူလျက်၊ ဩလမ္ဘကံ-တွဲလျားချအပ်သည်ကို၊ ကတွာ- ပြုပြီး၍၊ ပုန- ဘန်၊ နာဂဒန္တကံ-ပေါ်သို့၊ ပရိက္ခိပတိ-ရစ်ပတ်တင်လိုက်အံ့၊ တမ္ဗိ- ထို ရစ်ပတ်အပ်သော ပန်းသည်လည်း၊ ပူရိမံနာမ-မည်၏၊ ပန-ဆက်၊ နာဂဒန္တကေ- ၌၊ ပုပ္ဖဝလယံ-ပန်းကွင်းကို၊ ပဒေဝသေတုံ-ငှါ၊ ဝန္တတိ-၏။

မာလာဂုဏေဟိ - ပန်းကုံးအများတို့ဖြင့်၊ ပုပ္ဖပဋေ - ကို၊ ကရောန္တိ-နံ၏၊ တတြာပိ-ထိုသို့ ပြုရာ၌လည်း၊ ကေမေဝ-သော၊ မာလာဂုဏံ-ကို၊ ဟရိတုံ-ဆောင်ခြင်းငှါ၊ (ယက်ကန်းရှည်သလို အလျားဆောင်ခြင်းငှါ၊) ဝန္တတိ၊ ပုန-ဖန်၊ ပစ္စာဟရတော-ပြန်ဆောင်သောရဟန်း၏၊ [နောက်ထပ်ရှည်သော ရဟန်း၏။] ပူရိမမေဝ - ပူရိမပန်း မည်သည်သာ၊ ဟောတိ၊ တံ သဗ္ဗံ - သည်။

[မာလာဂုဏေန စေတိယံ ဝါ ဗောဓိံ ဝါ စသော အလုံးစုံသည်။] ပုရိမနယေ နေဝ န ဝဇ္ဇတိ။ ပန - ဆက်၊ ဗဟူဟိပိ - န်သော၊ မာလာဂုဏေဟိ - တို့ဖြင့်၊ ကတံ- ပြုအပ်ပြီးသော၊ ပုပ္ဖဒါမံ-ပန်းဆိုင်းကို၊ လဘိတွာ, အာသနမတ္ထကာ ဒီသု-တရားဟောပလ္လင်၏အထက်အစရှိသည်တို့၌၊ ဗန္ဓိတုံ ဝဇ္ဇတိ။ ပန-ဆက်၊ အတိဒီဃံ - အလွန် ရှည်သော၊ မာလာဂုဏံ- ကို၊ ကေဝါရံ, ဟရိတွာ ဝါ- သောင်ပြီး၍သော်၎င်း၊ ပရိက္ခိပိတွာ ဝါ-စေတီစသည်ကို ဝန်းရံရစ်ပတ်ပြီး၍ သော်၎င်း၊ ပုန-တဘန် (နောက်တကြိမ်အတွက်) အညဿ- သော၊ ဘိက္ခု နော-အား၊ ဒါတုံ ဝဇ္ဇတိ။ တေနာပိ-ထို နေဝံရဟန်းသည်လည်း၊ တထေဝ- ထို အတူသာလျှင်၊ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ။

ဝါယိမံနာမ- ဝါယိမပန်း မည်သည်ကို၊ ပုပ္ဖဇာလ ပုပ္ဖပဋ ပုပ္ဖဂူပေသု- ပန်းဇာ, ပန်းအဝတ်, ပန်းအရုပ်တို့၌၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ - ၏၊ [စေတီယေသုဟိ - ဟု ဟိ ပါလျှင် ကောင်းသည်၊ မပါလျှင်ထည့်။] ဟိ - ချဲ့၊ စေတီယေသု- တို့၌၊ ပုပ္ဖ ဇာလံ-ကို၊ ကရောန္တ ယ-၏၊ ကေမေကမိ- သော၊ ဇာလန္တိ ဒွေ-ဇာပေါက်၌၊ ဒုတ္တဋံ-ဒုတ္တဋံအာပတ်တချက်တချက်သည်၊ ဟောတိ၊ ဘိက္ခိန္ဒတ္ထဗောဓိတ္ထန္တာ ဒီသုပိ- နံရံ, ထီး, ဗောဓိပင်, တိုင် အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ သေဝနယော- တည်း၊ ပန-ကား၊ (ပုပ္ဖဇာလမှတပါး ပုပ္ဖပဋကား)၊ ပုပ္ဖပဋံ-ကို၊ ပရေဟိ-

ပုပ္ဖပဋံ ကရောန္တိ။ ။ ယက်ကန်းယက်ရာ၌ ရှေးဦးစွာ ချည်တို့ကို အလျားလိုက် စီတန်းရ၏။ ထိုသို့ စီတန်းမှုကို “ယက်ကန်းရှည်ခြင်း” ဟု ခေါ်သည်။ ထို့နောက် အနံလိုက် ချည်ကို သွင်းရ၏။ ထိုသို့ သွင်းမှုကို “ယက်ခြင်း” ဟု ခေါ်သည်။ ဤ ပန်းပုဆိုးယက်ရာ၌ လည်း ရှေးဦးစွာ ပန်းကုံးတို့ကို ယက်ကန်းရှည်သလို စီတန်းရသည်။ ပဋ္ဌမတကြိမ် အလျား စီတန်းပြီးနောက် ဒုတိယ တတိယ စသော အကြိမ်ဝယ် အလျားစီတန်းရာ၌ ကား ပုရိမပန်း ဖြစ်တော့သည်။ အနံလိုက် ယက်သောအခါ ဝါယိမပန်း ဖြစ်လတ်၊ [တိရိယတော ဟရဏံ ဝါယိမံနာမ ဟောတိ, န ပုရိမံ-ဋီကာ။] ပုရိမပန်းအရာ၌ ဤ အလျားလိုက်စီတန်းမှုကိုသာ ဆိုလိုသည်။ အနံလိုက် ယက်မှုကို မဆိုလို။

အတိဒီဃံ၊ ပေ၊ ဝဇ္ဇတိ။ ။ ဤဝါကျကား စေတိယံဝါ စသည်နှင့် မာလာဂုဏေဟိ ပုပ္ဖပဋံ ကရောန္တိ စသည်ကို ဆက်၍ပြသော စကားတည်း။ [ကေဝါရံ ဟရိတွာဝါ ပရိက္ခိပိတွာ ဝါတိ ဒုဒံ ပုဗ္ဗေ ဝတ္ထစေတိယာဒိပရိက္ခေ ပံပုပ္ဖပဋကရဏန္တ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ- ဋီကာ။] ထို့ကြောင့် ဟရိတွာဝါ သည် ပုပ္ဖပဋပြပုံအတွက်တည်း၊ ပရိက္ခိပိတွာဝါ သည် စေတီ စသည်ကို ပရိက္ခိပနပြပုံ အတွက်တည်း ဟု မှတ်၊ ပန်းယက်ရာ၌လည်း ပဋ္ဌမ စီတန်းပြီးနောက် ဒုတိယတန်း၌အတွက် ဒုတိယရဟန်းကို ပေး၊ ထိုဒုတိယရဟန်းက တတိယတန်း၌အတွက် တတိယရဟန်းကို ပေးရမည် စသည်ဖြင့် သိပါ။ စေတီစသည် ကို ပန်းကုံးဖြင့် ရစ်ပတ်ရာ၌ ပဋ္ဌမရဟန်းသည် တကြိမ်ရစ်ပတ်ပြီးလျှင် နောက်တကြိမ် အတွက် ဒုတိယရဟန်းအား (ရစ်ပတ်၍ရန်) ပေးရမည်- စသည်ဖြင့် သိပါ။

တို့သည်။ ပုရိတမ္ဘိ - ပုရိမပန်းဖြစ်အောင် အလျားရှည်အပ်ပြီးသော ပန်းကို လည်း။ ဝါယံတုံ-အနံအားဖြင့် ယက်ခြင်းငှါ။ ဝါ-အနံအားဖြင့် ယက်ခွင့်ကို၊ န လတ္တတိ-မရအပ်၊ [ပုပ္ဖပဋကိပြုပြီး၍ ပုပ္ဖရူပကို ပြလိုသောကြောင့် ဂေပိပ္ဖမ စသည်မိန့်။] ဂေပိပ္ဖပုပ္ဖေဟေဝ-ဂေပိပ္ဖပန်းတို့ဖြင့်ပင်လျှင်၊ ဟတ္ထိအဿာဒိ ရူပကာနိ-ဆင် မြင်း စသည်တို့၏ အရုပ်တို့ကို၊ ကရောန္တိ-န၏၊ တာနိဝိ-ထို အရုပ်တို့သည်လည်း၊ ဝါယံမဋ္ဌာနေ-ဝါယံမပန်း အရာ၌၊ တိဋ္ဌန္တိ-န၏၊ ပုရိမ နယေနေဝ သဗ္ဗံ န ဝန္တတိ၊ ပန-ဆက်၊ အညေဟိ-တို့သည်၊ ကတပရိစ္ဆေဒေ- ပြုအပ်သောအပိုင်းအခြား၌၊ ပုပ္ဖါနိ-မကုံးအပ်သေးသော ပန်းတို့ကို၊ ထပေ နန္တေန-ထားသောရဟန်းသည်၊ ဟတ္ထိ အဿာဒိရူပမ္ဘိ-ကိုလည်း၊ ကာတုံ- ငှါ၊ ဝန္တတိ - ၏၊ [ခေါင်းတခြား ကိုယ်တခြား တပိုင်းစီ အကြမ်း ပြုထားအပ် သော အပိုင်းအခြားတို့၌ ပန်းပွင့်တို့ကို ထည့်ကောင်းသည်-ဟူလို။]

ပန - ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ - ၌၊ ကလမ္မကေန- ကလမ္မကပန်း အထူးနှင့်၎င်း၊ အမုစန္ဒကေနစ- အမုစန္ဒကပန်း အထူးနှင့်၎င်း၊ သဒ္ဓိံ, အဋ္ဌ- န်သော၊ ပုပ္ဖ ဝိကတိယော - တို့ကို၊ ဝတ္ထာ၊ [ဤ အဋ္ဌကထာ၌ လာသော ပန်းခြေခံမျိုးတွင် ကလမ္မကပန်း, အမုစန္ဒကပန်း, ဤပန်း ၂ မျိုးကို ထည့်၍ ပန်းရှစ်မျိုးဆိုသည်-ဟူလို။] တတ္ထ-ထိုပန်း ၂ မျိုးတို့တွင်၊ အမုစန္ဒကန္တ ရေ- လ ထက်ဝက်သဏ္ဍာန်၏ အကြား၌၊ ဃဋိကဒါမ ဩလမ္မကော - အောက်၌ ကြာသွတ်အိုးသဏ္ဍာန်ရှိသော တွဲလျားကျသော ပန် ကုံးကို၊ ဝါ- အောက်၌ တိုးငယ်သဏ္ဍာန်ရှိသော တွဲလျားကျသော ပန်းကုံးကို၊ ကလမ္မကောတိ - ဟူ၍၊ ဝတ္ထော၊ [ဃဋိကဒါမ ဩလမ္မကောတိ ဟေဋ္ဌာဘာဂေ ဃဋိကာကာရ ယုတ္ထော၊ ဒါရုဃဋိကာကာရော ဝါ ကလမ္မကော၊ - ဝိမတိ။] အမုစန္ဒာ ကာရေန- လ ထက်ဝက်သဏ္ဍာန်ဖြင့်၊ မာလာဂုဏ ပရိက္ခေပေါ- ထက်ဝန်း ကျင် ရစ်ပတ်အပ်သော ပန်းကုံးကို၊ [အမုစန္ဒကာရေန မာလာဂုဏဿ ပုနပ္ပုန် ဟရဏ ပစ္စာဟရဏ ဝသေန ပူရေတွာ ပရိက္ခိပနံ၊-သာရတ္ထ။] အမု စန္ဒကောတိ- ဟူ၍၊ (ဝတ္ထော)၊ တဒုဘယမ္ဘိ - ထို ၂ ပါးစုံသော ပန်းသည် လည်း၊ ပုရိမေယေဝ-ပုရိမပန်း၌သာလျှင်၊ ပဝိဋ္ဌံ-ဝင်လေပြီ။

ပန- ဝါဒန္တရကား၊ ကုရုဗ္ဗိယံ- ၌၊ ဒုတ္တယော- ၂ ကုံး ၃ ကုံးကုန်သော၊ မာလာဂုဏေ-တို့ကို၊ ဧကတော ကတွာ, ပုပ္ဖဒါမကရဏမ္ဘိ- ပန်းဆိုင်းပြုခြင်း ကိုလည်း၊ ဝါယံမိယေဝါတိ - ဝါယံမပန်း ဟူ၍သာလျှင်၊ ဝတ္ထံ၊ တံဝိ - ထို ပန်းဆိုင်းပြုခြင်းသည်လည်း၊ ဣမ-ဤ မဟာအဋ္ဌကထာ၌၊ ပုရိမဋ္ဌာနေယေဝ- ပုရိမပန်းအရာ၌သာလျှင်၊ ပဝိဋ္ဌံ - ဝင်လေပြီ။ စ - ဆက်၊ ဧကဝလံ, ပုပ္ဖဂုဏ

ပုပ္ဖဒါမမေဝ - ပန်းကုံးတို့ဖြင့် ပြုအပ်သော ပန်းဆိုင်းသည်သာလျှင်၊ (ပုရိမဋ္ဌာနေ-၌၊ ပဝိဋ္ဌ-ကား၊) န-မဟုတ်သေး၊ ပိဋ္ဌမယဒါမံပိ- မှီညက်ဖြင့် ပြုအပ်သော ပန်းဆိုင်းသည်၎င်း၊ ဂေဏ္ဍုကပုပ္ဖဒါမံပိ-ချည်တို့ဖြင့် ဘောလုံးသဏ္ဍာန် ပြုအပ်သော ပန်းဆိုင်းသည်၎င်း၊ ကုရုန္ဒိယံ- ၌၊ ဝုတ္တိ-သော၊ ခရပတ္တဒါမံပိ- ကုလားရွှေဖြင့်ပြုအပ်သော ပန်းဆိုင်းသည်၎င်း၊ (ပုရိမဋ္ဌာနေယေဝ ပဝိဋ္ဌ၊) သိက္ခာပဒဿ- ဤသိက္ခာပုဒ်၏သာဝရဏတ္တာ-ဘိက္ခုနီတို့နှင့်လည်းဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဘိက္ခုနီပိ-တို့၏၎င်း၊ ဘိက္ခုနီနိပိ-တို့၏၎င်း၊ ကာတုနေဝ ဝဇ္ဇတိ၊ ကာရာပေတု- အကပ္ပိယဝေါဟာရဖြင့် သူတပါးကို ပြုစေခြင်းငှါ၊ န ဝဇ္ဇတိ၊ ပန-အန္တယကား၊ ပူဇာနိမိတ္တံ-ပူဇော်ခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ ကပ္ပိယဝစနံ- ကို၊ သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံသော ဂန္ထိမ အစရှိသော ပန်းတို့၌၊ ဝတ္တု ဝဇ္ဇတိ၊ ပရိယာယ၊ ပေ၊ ကမ္မာနိ- ပရိယာယ်ပြုမှု၊ အရိပ်အရောင်ပြုမှု၊ နိမိတ်ပြုမှုတို့သည်၊ ဝဇ္ဇန္တိယေဝ-ကေန အပ်ကုန်သည်သာ။

န ကေဝလံ။ ။နံ ကေဝလဉ္စ၏နောက်၌ “ပုပ္ဖဂဋ္ဌပုပ္ဖဒါမမေဝ” ဟု တွေ့ရ၏။ ရှေ့၌ “ဒုတ္တယော မာလာဂုဏေ ကေတော ကတော ပုပ္ဖဒါမ ကရဏဒ္ဓိ ”ကို ထောက်၍ “ပုပ္ဖဂဋ္ဌပုပ္ဖဒါမမေဝ”ဟု ရှိသင့်မည်ထင်၏။ “ပုပ္ဖဂဏေဟိ+ကတံ+ပုပ္ဖဒါမံပုပ္ဖဂဏပုပ္ဖဒါမံ” ဟု ပြု၊ “ပုပ္ဖဒါမမေဝ” ဟု၎င်း၊ “ပုပ္ဖဂဋ္ဌဒါမမေဝ” ဟု၎င်း မူကွဲရှိ၏။ ယောဇနာ၌လည်း “ပုပ္ဖဂဋ္ဌဒါမမေဝ” ဟုပင်တွေ့ရ၏။ န ကေဝလဉ္စ၏ အစပ်ကိုလည်း “ကုရုန္ဒိယံ ဝုတ္တိတိ သမ္ပန္နော” ဟု ပြ၏။ သို့သော် “န ကေဝလံ” ဟု လာသမျှ၌ ရှေးအနီးက ဝါကျနှင့်သာ စပ်ရိုးရှိသောကြောင့် နိဿယ၌ ထို စပ်ရိုးအတိုင်း ပေးထားသည်။

ဂေဏ္ဍုကပုပ္ဖဒါမံပိ။ ။ “ဂေဏ္ဍုက ” ဟူသည် ဘောလုံး (ဂျင်လုံး) တည်း၊ ထိုနှင့်တူအောင် ချည်တို့ကို အထပ်ထပ် ဖြည့်စွက်အပ်သော အလုံးကလေးတို့ဖြင့် ကုံးအပ်သော ပန်ကုံးကို “ဂေဏ္ဍုကပုပ္ဖဒါမံ” ဟု ခေါ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုအလုံးလည်း ပုရိမပန်းကုံး၌ ပါဝင်ရသည်။

ခရပတ္တဒါမံပိ။ ။ “ခရပတ္တဒါမန္တိ- သုနဒေန္တသဒိသံ ကတပုပ္ဖဒါမံ=ခွေးသွားစိတ်နှင့်တူအောင် ပြုအပ်သောပန်းကုံး” ဟု ယောဇနာဖွင့်၏။ ရှေးနိဿယ၌ “ကုလားရွှေ” ဟု ပေးသည်။ “ကုရုန္ဒိယံ ဝုတ္တိ” ၏ နောက်၌ ပိုဒ်ခတ်ထားသည်ကို တွေ့၍ ဤခရပတ္တဒါမံပိကို “န ကာရာပေတု ဝဇ္ဇတိ” ၌ စပ်ကြ၏။ သို့သော် စာသွားပုံကိုကြည့်လျှင် ထိုသို့ မစပ်သင့်၊ ဝုတ္တိနေ၌ ပိုဒ်မရှိစေဘဲ ခရပတ္တဒါမံပိ နောက်၌သာ ပိုဒ်ရှိစေသင့်၏။ စာစပ်ကိုလည်း ဤ နိဿယအတိုင်း ရှေ့လှည့်၍ စပ်သင့်သည်။

သိက္ခာပဒဿ၊ ပေ၊ ဝဇ္ဇတိ။ ။ ဤစကားသည် ရှေးနားက “ခရပတ္တဒါမံပိ” ကိုသာ ရည်ရွယ်သော စကား မဟုတ်၊ နောက်အန္တယ ဝါကျကိုထောက်လျှင် “ရှေ့ ဆိုခဲ့ပြီးသော ဂန္ထိမစသော ပန်းအားလုံးကို ရည်ရွယ်သော စကားတည်း” ဟု သိသာ၏။ နောက်အန္တယဝါကျ၌ “သဗ္ဗတ္တာပီတိ ဂန္ထိမာဒိသု သဗ္ဗတ္ထ” ဟု ပိမေတိ ဖွင့်သည်။

တုဝဇ္ဇန္တိတိ-ကား၊ နိပဇ္ဇန္တိ-အိပ်ကြကုန်၏၊ [စုရာဒီ တုဝဇ္ဇာတ်သည် နိပဇ္ဇန အနက်ဟော၊] လာသေန္တိတိ- ကား၊ ပီတိယာ- ဖြင့်၊ ဥပ္ပိလဝမာနာ ပိယ-ပေါလောပေါ်ကုန်သကဲ့သို့၊ [ယခုခေတ် ပွဲကြည့်သောအခါ ကာလသား များတက်တက်ကြွကြွဖြစ်နေကြသကဲ့သို့၊] ဥဥ္ဗဟိတွာ-ထ၍၊ လာသိယ နာဓုကံ- နည်းပေးထိုက်သော ကချေသည်ကို၊ နာဓေန္တိ - ကစေကြကုန်၏၊ ရေစနံ- နည်းကို၊ ဒေန္တိ - န၏၊ [စုရာဒီ လသဓာတ်သည် နည်းပေးခြင်း အနက်ကို ဟော၏၊ ရေစကန္တိ - အဘိနယံ၊ ရှေးဥျားစွာပြအပ်သော (က)နည်း သီဆို နည်း တီးမှုတ်နည်း။] နစ္စန္တိယာပိ နစ္စန္တိတိ-ကား၊ ယဒါ-၌၊ နာဓုကိတ္ထိ-ကချေ သည်မိန်းမသည်၊ နစ္စတိ-က၏၊ တဒါ-၌၊ တေပိ-ထိုအသမ္ဘိ ပုနဗ္ဗသုက ရဟန်း တို့သည်လည်း၊ တသသာ- ထို ကချေသည်မ၏၊ ပုရတောဝါ- ရှေ့၌သော်၎င်း၊ ဝါ-ရှေ့ကသော်၎င်း၊ ပစ္ဆတောဝါ၊ ဝစ္ဆန္တာ-နံလျက်၊ နစ္စန္တိ-န၏၊ နစ္စန္တိ ယာပိ ဝါယန္တိတိ-ကား၊ ယဒါ-၌၊ သာ-ထို ကချေသည်မသည်၊ နစ္စတိ၊ တဒါ-၌၊ နစ္စာနုရူပံ-အကအားလျော်စွာ၊ (အကနှင့်လိုက်အောင်၊) ဝါယန္တိ-သီဆို ကြကုန်၏၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော နစ္စန္တိယာပိ ဝါဒေန္တိ အစရှိသော ဝါကျ တို့၌၊ သေနယော-တည်း။

အဋ္ဌပဒေပိ ကိဋ္ဌန္တိတိ-ကား၊ အဋ္ဌပဒဗလကေ-ရှစ်ကွက်ရှိသော ပျဉ်ချပ်၌၊ ဇူတံ-အံစာကို၊ ကိဋ္ဌန္တိ-ကစားကြကုန်၏၊ [သက္ကတ၌ “ဗျူတံ” သည် ပါဠိ၌ “ဇူတံ” ဟု ဖြစ်၏၊ ဧကေကာယ ပန္တိယာ အဋ္ဌ အဋ္ဌ ပဒါနိ အဿာတိ အဋ္ဌ ပဒံ၊ ဇယ်တို့၏တည်ရာ အကွက်ကို “ပဒံ” ဟု ခေါ်၏၊ “ ရှစ်ကွက်ကျား ကစားနည်း” ဟု ပြောကြသည်၊] ဒသပဒေ - ဆယ်ကွက်ရှိသော ပျဉ်ချပ်၌၊ တထာ-ထို့ အတူတည်း၊ အာကာသေပီတိ-ကား၊ အဋ္ဌပဒ ဒသပဒေသု ပိယ- ရှစ်ကွက်ရှိသော ပျဉ်ချပ်၊ ဆယ်ကွက်ရှိသော ပျဉ်ချပ်တို့၌ကဲ့သို့၊ အာကာသေ ယေဝ-အကွက်မရှိသောလွင်ပြင်၌သာလျှင်၊ ကိဋ္ဌန္တိ၊ [အယံသာရိ(ဤဇယ်ကို) အသုကပဒံ (ဤမည်သော အကွက်သို့၊) မယာ နိတာ- ငါ ဆောင်ပို့ အပ်ပြီ၊ အယံ အသုကပဒံတိ ကေဝလံ မုခေနေဝ ဝဒန္တာ အာကာသေယေဝ ဇူတံ ကိဋ္ဌန္တိ၊]

ပရိဟာရပထေပီတိ - ကား၊ ဘူမိယံ - ၌၊ နာနာပထ မဏ္ဍလံ - အမျိုး မျိုးသော လမ်းကြောင်းပိုင်းကို၊ ကတ္တာ , တတ္ထ- ထို လမ်းကြောင်းပိုင်းတွင်၊ ပရိဟာရိတဗ္ဗ ပထံ - ရှောင်လွှဲထိုက်သော လမ်းကြောင်းကို၊ ပရိဟာရန္တာ - ရှောင်လွှဲကုန်လျက်၊ ကိဋ္ဌန္တိ၊ [ဤ ကစားခြင်းမျိုးကို “ ပရ္ဗကံဆိတ်ကြောင်း လိုက်တမ်း ကစားခြင်း” ဟု ဆိုကြသည်၊] သန္တိကယာပိ ကိဋ္ဌန္တိတိ - ကား၊

သန္တိက ကိဋ္ဌာယ - ဇယ်ကောက်တမ်း ကစားခြင်းဖြင့်၊ ကိဋ္ဌန္တိ၊ ကေဠိ-
 တပေါင်းထည်း၊ ထပိတာ- ထားအပ်ကုန်သော၊ သာရိယောဝါ- ဇယ်တို့ကို
 သော်၎င်း၊ ပါသာဏ သက္ခရာယောဝါ - ကျောက်ခဲ ကျောက်စရစ် တို့ကို
 သော်၎င်း၊ အစာလေန္တာ - မလှုပ်စေကုန်ဘဲ၊ နခေနေဝ - လက်သည်းဖြင့်
 သာလျှင်၊ အပနေန္တိစ- ဖယ်လည်း ဖယ်ဆောင်ကြကုန်၏၊ ဝါ- ကော်လည်း
 ကောက်ယူကြကုန်၏၊ ဥပနေန္တိစ - ကပ်လည်း ကပ်ဆောင်ကြကုန်၏၊ ဝါ-
 တောက်လည်း တောက်ကြကုန်၏၊ တတ္ထ- ထိုသို့ဆောင်ရာ၌၊ ကာစိ- တစုံတခု
 သော ဇယ်သည်၊ သစေစလတိ-အံ့၊ (ဝေံသတိ) ပရာဇယော ဟောတိ၊ ခလိ
 ကာယာတိ - ကား၊ ဇုတဖလကေ - ကြွေအန်ပျဉ်ချပ်၌၊ ပါသကကိဋ္ဌာယ-
 ကြွေအန်ကစားခြင်းဖြင့်၊ ကိဋ္ဌန္တိ။

ဃဒိကာယာတိ (တ္ထေ) - ၌၊ ဒဏ္ဍကကိဋ္ဌာ - ဒုတ်တို့ဖြင့် ကစားခြင်းကို၊
 ဃဒိကာ-ဃဒိကာဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ [ဃဒိကာအရ “ကျည်းသား” ဟု ခေါ်
 အပ်သော တုံးငယ်ကလေးရသော်လည်း အကြောင်း တုံးကလေး၏ အမည်
 ကို အကျိုးကစားခြင်း၌ တင်စား၍ ကာရဏူပစာရ အားဖြင့်၎င်း၊ ဌာနတုံး
 ကလေး အမည်ကို ဌာနိကစားခြင်း၌ တင်စား၍ ဌာနူပစာရ အားဖြင့်၎င်း
 ကစားခြင်းတိုင်အောင် ယူပါဟု သိစေလို၍ ဥပစာကို ပြသော ဝုစ္စတိပါဌ်ဖြင့်
 ဆိုသည်။] တာယ- ထိုဒုတ်ရိုက်တမ်းကစားခြင်းဖြင့်၊ ကိဋ္ဌန္တိ၊ ဒိဃဒဏ္ဍကေန-
 ရှည်သောဒုတ်ဖြင့်၊ ရဿဒဏ္ဍကံ- တိုသောဒုတ်ကို၊ ပဟရန္တာ- ပုတ်ခတ်ကုန်
 လျက်၊ ဝိစရန္တိ - လှည့်လည်ကြကုန်၏၊ [ဤ ကစားနည်းကို ကျည်းသား
 ရိုက်တမ်းကစားခြင်း ဟု ဆိုကြ၏၊ သို့သော် “ဝိစရန္တိ” ဟု ဆိုသောကြောင့်
 စဉ်းစားသင့်သည်။] သလာကဟတ္ထနာတိ- ကား၊ လာခ'ယဝါ - ချိပ်ရည်၌
 သော်၎င်း၊ မဉ္ဇိဋ္ဌိယာဝါ - ထန်းကျင့်ရည်၌ သော်၎င်း၊ [မဉ္ဇိဋ္ဌရက္ခကသာဝံ-
 ထန်းကျင့်ပင်မှ ကြိုချက်၍ရအပ်သောဖန်ရည်။] ဝိဋ္ဌဥဒကေဝါ- မှုံညက်ရည်၌
 သော်၎င်း၊ သလာကဟတ္ထံ- ဝါးခြမ်းစိတ် အပေါင်းကို၊ ဝါ- အုန်း ထန်းတို့၏
 အမြင်အပေါင်းကို၊ [သလာကဟတ္ထံတိ နာဠိကေရဟိရာဒိနံ ကလာပသေတံ

ပါသက ကိဋ္ဌာယ ။ ။ “ပါသကို ဝုစ္စတိ ဆသုပသေသု ဧကေကံ ယာဝ ဆတ္ထံ
 ဒသေတော ကတကိဋ္ဌနံ” ဟု သာရတ္ထစွင့်၏၊ ဝိမတိ၌ကား - ပါသကိဋ္ဌာယာတိ ဗွဲ့နွဲ့
 တိဝဂ်လပမာဏာနံ ဒါရုဒန္တာဒိယောနံ (သစ်သား , ဆင်စွယ်စသည်တို့ဖြင့် ပြုအပ်
 ကုန်သော) ပါသကာနံ စတုသု ပသေသု ဧကကာဒိဝသေန ဗိန္နုနိ ကတော ဖလကေ
 ဒိပိတော ဥပရိဘာဂေ ဒိဋ္ဌဗိန္နုနံဝသေန သာရိယော အပနေတွာ ကိဋ္ဌကဇုတကိဋ္ဌာယ”
 ဟု စွင့်၏၊ ထိုကစားနည်းကို မြင်ဘူးသူတို့အား မေးကြည့်မှ အမှန်သိနိုင်စရာ ရှိသည်။

အဓိဝစနံ - ပိမတိ၊ အုန်းပင် ထန်းပင်တို့၏ အလက်တို့နှင့် ရောနေသော အုန်းစစ် ထန်းစစ်များကို ဆိုလိုဟန် တူသည်။] တေမေတွာ - စိုစေ၍၊ ဝါ - ဆွတ်၍၊ ကိ - အဘယ်သည်၊ ဟောတု - ဖြစ်စေလိုသည်၊ ဣတိ - ဤသို့မေး၍၊ ဘူမိယံဝါ - ဌသော်၎င်း၊ ဘိတ္တိယံဝါ - ဌသော်၎င်း၊ တံ - ထို ဝါးခြမ်းစိတ် အပေါင်းကို၊ ပဟရိတွာ - ပုတ်ခတ်၍၊ ဟတ္ထိအဿာဒိရူပါနိ၊ ဒသေန္တာ - ပြကုန်လျက်၊ ကိဋ္ဌန္တိ။

အက္ခေနာတိ-ကား၊ ဝုဠေန-ဂေါလီလုံးဖြင့်၊ (ကိဋ္ဌန္တိ)၊ ပင်စီရေနာတိ (ဧတ္ထ) - ဌ၊ ပဏ္ဍနာဠိကာ - သစ်ရွက် ကျည်တောက်ငယ်ကို၊ ပင်စီရံ - ပင်စီရ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ တံ-ထို ပီပီကို၊ ဓမန္တာ - မှတ်ကုန်လျက်၊ ကိဋ္ဌန္တိ၊ [ပဏ္ဍေန- သစ်ရွက် ထန်းရွက်ဖြင့်၊ ဝံသာကာရေန-ပလွေ(နံ၊ ဝီစီ၊ ပီပီ) သဏ္ဍာန်ဖြင့်၊ ကတာ- သော၊ နာဠိကာ - ကျည်တောက်ငယ်သည်၊ ပဏ္ဍနာဠိကာ။] ဝင်္ဂ ကေနာတိ - ကား၊ ဝါမဒါရကာနံ - ရွာသား ကလေးတို့၏၊ ကိဋ္ဌနကေန- ကစားကြောင်းဖြစ်သော၊ ခုဒ္ဒကနင်္ဂလေန-ထွန်ငယ်ဖြင့်၊(ကိဋ္ဌန္တိ)၊ မောက္ခစိ ကာယာတိ (ဧတ္ထ) - ဌ၊ သမ္ပုဋ်ဝတ္ထကကိဋ္ဌာ - ထက်အောက် ပြောင်းပြန် ဂျမ်းလှန်၍ ကစားခြင်းကို၊ မောက္ခစိကာ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ [ဤ ဝုစ္စတိကား အထင်ရရှိကို ပြသော စကားတည်း။] အာကာသေ - ဌ၊ ဒဏ္ဍံ - ဒုတ်ကို၊ ဝဟေတွာ ဝါ - ကိုင်၍သော်၎င်း၊ ဘူမိယံ သီသံ ထပေတွာ ဝါ၊ ဟေဋ္ဌ၊ ပရိ ယာယဘာဝေန - အောက် အထက်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ပရိဝတ္ထန္တာ - လှည့်လည် ကုန်လျက်၊ ကိဋ္ဌန္တိတိ အတ္ထော၊ စိဂုံလကေနာတိ (ဧတ္ထ) - ဌ၊ တာလပဏ္ဍာ ဒီဟိ-ထန်းရွက် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ကတံ- သော၊ ဝါတပ္ပဟာရေန - လေ၏ တိုက်ခတ်ခြင်းကြောင့်၊ ပရိတ္တမနစက္ကံ-ချာချာလည်သောစက္ကံကို၊ စိဂုံလကံ- ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ တေန-ထို စက္ကံဖြင့်၊ ကိဋ္ဌန္တိ။ [ထို စက္ကံကို လေလာသော နေရာ၌ ထား၍ ဖြစ်စေ၊ ထို စက္ကံကို ရွှေကထား၍ လက်ဖြင့် ကိုင်လျက် ပြေးခြင်းအားဖြင့် ဖြစ်စေ ကစားကြသည်။]

ပတ္တာဠကေနာတိ (ဧတ္ထ) - ဌ၊ ပဏ္ဍနာဠိ - သစ်ရွက်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကွမ်းစားခွက်ကို၊ ပတ္တာဠကံ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ [ပတ္တာဠကေန၌ ပတ္တာကို ပဏ္ဍ၊ အာဠကကို နာဠိဟု ဖွင့်သည်။] တာယ-ထို သစ်ရွက်ခွက်ငယ်ဖြင့်၊ ဝါလိကာ ဒီနိ - သဲ အစရှိသည်ကို၊ မိနန္တာ - ချင့်ကုန်လျက်၊ ကိဋ္ဌန္တိ၊ ရထကေနာတိ- ကား၊ ခုဒ္ဒကရထေန-ရထားငယ်ဖြင့်၊ (ကိဋ္ဌန္တိ)၊ [“ခုဒ္ဒကော ရထော ရထ ကော ” ဟု ပြု၊ ကပစ္စည်း ခုဒ္ဒကအနက်ဟော၊ ဓနကေန၌လည်း နည်းတူ။] ဓနကေနာတိ-ကား၊ ခုဒ္ဒကဓနနာ-လေးငယ်ဖြင့်၊ (ကိဋ္ဌန္တိ)၊ အက္ခရိကာယာ

တိ (တ္ထေ) - ဌ၊ အာကာသေဝါ - ကောင်းကင်၌သော်၎င်း၊ ဝိဇ္ဇယံဝါ - ကျောက်ကုန်း၌သော်၎င်း၊ အက္ခရဇာနနကီဋ္ဌာ-အက္ခရာကို သိကြောင်းဖြစ်သော ကစားခြင်းကို၊ အက္ခရိကာ- ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ တာယ-ထိုအက္ခရာကို သိကြောင်း ဖြစ်သော ကစားခြင်းဖြင့်၊ ကီဋ္ဌန္တိ၊ မနေသိကာယာတိ (တ္ထေ)-၌၊ မနသာ-ဖြင့်၊ စိန္တိတဇာနန ကီဋ္ဌာ- ကြံစည်အပ်သော အကြောင်းအရာကို သိကြောင်း ဖြစ်သော ကစားခြင်းကို၊ မနေသိကာ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ [“မနသာ စိန္တိတဇာနန ကီဋ္ဌာ မနေသိကာ” ဟု ပြု၊] တာယ-ထို မနေသိကာကစားခြင်းဖြင့်၊ ကီဋ္ဌန္တိ၊ [ပုဏ္ဏတိုင် ကစားခြင်းမျိုးတည်း။] ယထာဝဇ္ဇေနာတိ(တ္ထေ)-၌၊ ကာဏကုဏိ ခဉ္စာဒီနံ - ကာဏ်းသူ၊ ကောက်သူ၊ ခွင်သူ အစရှိသူတို့၏၊ ယံယံဝဇ္ဇ-အကြင် အကြင် ကာဏ်းခြင်းစသောအပြစ်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တံတံ-ထိုထို ကာဏ်းပုံ၊ ကောပုံ၊ ခွင်ပုံ အစရှိသောအပြစ်ကို၊ ပယောဇေတွာ-ယှဉ်စေ၍၊ (ကာဏ်းဟန စသည်ကို ပြု၍) ဒဿနကီဋ္ဌာ - ပြကြောင်းဖြစ်သော ကစားခြင်းကို၊ ယထာ ဝဇ္ဇ- ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ တာယ- ထို ကစားခြင်းဖြင့်၊ ကီဋ္ဌန္တိ၊ (ကေဝိယ-အဘယ် သူတို့ကဲ့သို့နည်း။) ဝေလမ္ဘကာဝိယ-ဝေဠုမ္ဘကတို့ကဲ့သို့တည်း။

ဟတ္ထိသ္မိန္ဒြိ သိက္ခန္တိတိ-ကား၊ ဟတ္ထိနိမိတ္တံ-ဆင်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ ယံသိပ္ပံ - ကို၊ သိက္ခိတဗ္ဗံ - သင်ထိုက်၏၊ တံ- ထို ဆင်နှင့်စပ်သော အတတ်ကို၊ သိက္ခန္တိ၊ [ဟတ္ထိသ္မိန္ဒြိ နိမိတ္တတ္ထေ ဘုမ္မံ၊ ဟတ္ထိနိမိတ္တသိပ္ပေတိ အတ္ထော၊ ပါဠိ တော်၌ “ ဟတ္ထိသ္မိ”ဝိ - ဆင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ သိက္ခန္တိ- သင်ထိုက်သော အတတ်ကို သင်ကုန်၏” ဟုပေး။] အဿာဒီသု-တို့၌၊ ဧသေဝ နယော၊ ဓာဝန္တိပီတိ-ကား၊ ပရမ္ပုခါ- တဖက်၌ မျက်နှာရှိကုန်သည်၊ ဝါ- မျက်ကွယ်တို့သည်၊ (ဟုတွာ) ဝစ္ဆန္တာ - နံလျက်၊ ဓာဝန္တိ - ပြေးကြကုန်၏၊ [မူလအရပ်မှ ရှေ့သို့ သွားပြေး ပြေးခြင်းကို “ဓာဝန္တိ” ဟု ဆိုသည်။] အာဓာ

အက္ခရိကာယ ။ ။ နားကာဏ်းသူနှင့် စကား ပြောသောအခါ လက်ဖြင့် ကောင်းကင် (လွင်ပြင်)၌ဖြစ်စေ ကျောက်ကုန်း၌ဖြစ်စေ စာရေး၍ ပြောခြင်းမျိုးကို “အက္ခရိကာ” ဟု ခေါ်သည်။ သာရတ္ထ၌ ဗေဒင်မေးလာသူ၏ ပါးစပ်မှ ထွက်လာသော အက္ခရာကိုကောက်ယူ၍ ပျောက်သောဥစ္စာ ပြန်ရမည် ပြန်မရမည်စသည်ကို သိကြောင်း ဖြစ်သော ဗေဒင်ဟောတမ်း ကစားခြင်းကို “အက္ခရိကာ” ခေါ်သည်ဟု ဝဒန္တိဝါဒ ပြသေး၏။ [အက္ခရာနံ+ဇာနနကီဋ္ဌာ အက္ခရိကာ” ဟု ပြု။]

ဝေဠုမ္ဘကာ။ ။ ယက္ခတအဘိဓာန်၌ “ဝိ + လမ္ဗန - အသွားနှေးခြင်း” အနက် ဟောရှိ၏။ မျက်စိမမြင်သူသည် တောင်ဝှေးဖြင့် ဖြေးဖြေးနှေးနှေး သွားရ၏။ ထိုသူတို့ သွားပုံကဲ့သို့ နံ့နံ့-နံ့နံ့နှင့် အသွားနှေးသူကို “ဝေဠုမ္ဘကာ” ဟု ခေါ်ဟန်တူသည်။ နိဿယဟောင်း၌ “တောင်ဝှေးကို စွဲကုန်သောသူတို့ကဲ့သို့” ဟု ပေး၏။

ဝန္တိပီတိ-ကား၊ ယတ္တကံ-အကြင်မျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်တိုင်အောင်၊ ဝံဝန္တိ၊ တတ္တကမေဝ-သာလျှင်၊ အဘိဓုခါ-ရှေးရှုတို့သည်၊ (ဟုတ္တာ) ပုန၊ အာဝစ္ဆန္တာ-ပြန်လာကုန်လျက်၊ အာဓာဝန္တိ-ရှေးရှုပြေးကြကုန်၏၊ [အာဓာဝန္တိ၌ အာကိုအဘိဓုခါ ဟု ဖွင့်သည်၊ မူလအရပ်သို့ ပြန်လာသော အားဖြင့် ပြေးခြင်းကို “အာဓာဝန္တိ” ဟု ဆိုသည်။] နိဗ္ဗုဇ္ဈန္တိတိ - ကား၊ မလ္လယုဒ္ဓိ-လက်ငွေသည်တို့၏ ပြင်းစွာပုတ်ခတ် ထိုးသတ်ခြင်းကို၊ ကရောန္တိ၊ [“မလ္လာနံ ယုဒ္ဓေါ” ဟု ပြု။] နဋ္ဌာဋိတံပိ ဒေန္တိတိ - ကား၊ ဘဂိနိ-နမ၊ သာဓုသာဓု-ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ ဣတိ- ဤသို့ ပြော၍၊ အတ္တနော- ၏၊ နဋ္ဌာဋေ-နဖူး၌၊ အင်္ဂုလိ - လက်ချောင်းကို၊ ထပေတူာ - ထားပြီး၍၊ တဿာ - ထိုကချေသည်မ၏၊ နဋ္ဌာဋေ- နဖူး၌၊ ထပေန္တိ၊ ဝိဝိဓေဓိအနာစာရံ အာစရန္တိတိ-ကား၊ အညဗ္ဗိ- ဆိုအပ်ပြီးသော အကျင့်မှ တပါးလည်း ဖြစ်သော၊ ပါဠိယံ-၌၊ အနာဝတံ-တိုက်ရိုက်မလာသော၊ မုခဉ္ဇိဏ္ဏိမာဒိ- ပါးစပ်ကို စည်တီးခြင်း အစရှိသော၊ ဝိဝိဓံ-သော၊ အနာစာရံ-ကို၊ အာစရန္တိ။

ပါသာဒိကေနာတိ - ကား၊ ပသာဒါဝဟေန - ကြည်ညိုခြင်းကို ဆောင်သော၊ သာရူပေန- လျော်ပတ်သော၊ သမဏာနုစ္ဆဝိကေန- ရဟန်းတို့အား လျှောက်ပတ်သော၊ [သာရူပေနကို ထပ်ဖွင့်သည်၊ ပသာဒံ+ဇနေတိတိ ပါသာဒိတံ၊] အဘိက္ကန္တေနာတိ-ကား၊ ဝမနေန-သွားခြင်းဖြင့်၎င်း၊ [အဘိ-အနက် မရှိ၊ ကမုဓာတ် , တပစ္စည်းသည် ဘောဟောဟု သိစေလို၍ “ဝမနေန” ဟု ဖွင့်သည်၊ အဘိက္ကမနံ အဘိက္ကန္တံ-ဟု ပြု၊ နောက်၌လည်း နည်းတူ။] ပဋိက္ကန္တေနာတိ - ကား၊ နိဝတ္တနေန - ပြန်လှည့်ခြင်းဖြင့်၎င်း၊ အာလောကိတေနာတိ-ကား၊ ပုရတော - ရွှေကို၊ ဒဿနေန - ကြည့်ခြင်းဖြင့်၎င်း၊ [အာသဒ္ဓါ၏ အဘိဓုခါအနက်ကိုပင် “ပုရတော” ဟု ဖွင့်သည်၊ အဘိဓုခံ + လောကိတံ အာလောတံ။] ဝိလောကိတေနာတိ - ကား၊ ဣတောစိတောစ - ဤမှ ဤမှ

နိဝတ္တနေန။ ။ “ဝိဏ္ဏပါတပုဋိက္ကန္တာ-ဆွမ်းခံ (ဆွမ်းစား) ရာမှ ပြန်ခဲ့သည်” ဟုရာ၌ ပြန်လာခြင်းကို “ပဋိက္ကန္တ” ဟု ဆိုရသော်လည်း ဤနေရာ၌ကား အဘိက္ကန္တနှင့် တွဲနေသောကြောင့် ဆုတ်နစ်ရုံ (ပြန်လှည့်ရုံ) မျှကို “ပဋိက္ကန္တ” ဟု ယူစေလို၏။ ပြန်လှည့်ပြီး၍ ဆက်လက်သွားခြင်းကိုကား အဘိက္ကန္တ၌ သွင်းယူရသည်။ [နိဝတ္တနေနာတိ နိဝတ္တိမတ္တံ ဒဿေတိ၊ နိဝတ္တေတွာ ပန ဝမနံ ဝမနမေဝ။]

ဣတော၊ ပေ၊ ဒဿနေန။ ။ “ဣတော ဣတောစ” ဟု ဆိုသော်လည်း အထက်၊ အောက်၊ နေဘံသို့ ကြည့်ခြင်းကို မယူစေလို၊ ရှေ့အရပ်၏ ဘေးကျသောအရပ်ကိုသာ ယူစေလိုသည်။ အထက် , အောက် , နေဘက်သို့ လှည့်ကြည့်ခြင်းကား ရဟန်းများနှင့်

လည်း၊ ဒဿနေန- ဖြင့်၎င်း၊ သမဉ္ဇိတေနာတိ- ကား၊ ပဗ္ဗသင်္ကေတနေန- လက်ဆစ် ခြေဆစ်တို့ကို တွန့်စေခြင်းဖြင့်၎င်း၊ ဝါ- ကွေးခြင်းဖြင့်၎င်း၊ [သံ ရှေးရှိသော အဉ္စဓာတ်သည် ဆွဲငင်ခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ ထို့ကြောင့် “သမဉ္ဇိတေန” ဟု ဆရာများ ပြင်ကြသည်။] ပသာရိတေနာတိ-ကား၊ တေသံ ယေဝ-ထိုလက်ဆစ် ခြေဆစ်တို့ကိုပင်၊ ပသာရဏေန-ဆန့်တန်းခြင်းဖြင့်၎င်း၊ သဗ္ဗတ္ထ - အလုံးစုံသော ပါသာဒိကေန အဘိက္ကန္တေန အစရှိသော ပုဒ်တို့၌၊ ဣတ္ထန္တူတာချာနတ္ထေ - ၌၊ ကရဏဝစနံ- ကရိုဏ်းဝိဘတ်တည်း၊ သတိသမ္ပ ဇညေဟိ-တို့ဖြင့်၊ အဘိသင်္ခတတ္တာ- ပြုပြင်ထားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပါသာဒိက အဘိက္ကန္တပေ၊ ပသာရိတော - ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်သော သွားခြင်း၊ ဆုတ်နစ်ခြင်း၊ ရှေးရှုကြည့်ခြင်း၊ အထောင်ကြည့်ခြင်း၊ ကွေးခြင်း၊ ဆန့်ခြင်းရှိသည်။ ဟုတွာ-၍၊ (ဝိဇ္ဇာယ-၄၊ ပါဝိသိ-၂၊) ဣတိ ဝုတ္တံဟောတိ။

လုံးဝ မလျော်၊ ထို့ကြောင့် ဤနေရာ၌ မပြဘဲထားသည်။ [ဣတောဝိတောစဒဿ နေနာတိ အနုဒိသာပေက္ခနံ ဒဿေတိ၊ ယံဒိသာဘိမုခေါ ဂစ္ဆတိ တိဋ္ဌတိ နိသီဒတိ၊ တဒဘိမုခါပေက္ခနံ အာလောကိတံ၊ တဒနုဂတဒိသာလောကနံ (ထိုရှေးရှုအရပ်သို့ အစဉ်လိုက်သော ဆေးအရပ်ကို ကြည့်ခြင်းကို) ဝိလောကိတန္တိ ဝုစ္စတိ။]

တေသံ ယေဝ ။ ။ တံ သဒ္ဓါတို့ထုံးစံမှာ ရှေ့က ပဇာနပုဒ်နက်ကိုသာ သုံးသပ် စွဲဆိုရိုးတည်း၊ ဤကား “ပဗ္ဗသင်္ကေတနေန” ဟူသော တပျူရိသံသမာဓ်တွင် “ပဗ္ဗ” ဟူသော အပဓာနပုဒ်ကို စွဲရသည်။ [တေသန္တိ - သမာသေ ဂုဏီဘူတာနိဝိ (ဂုဏ်- အပဓာနဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း) ပဗ္ဗာနိ ပရာမသတိ။]

ဣတ္ထန္တူတာချာနတ္ထေ ။ ။ “အဘိက္ကန္တေန” စသော ပုဒ်တို့၌ နာဝိဘတ်ကို သဒ္ဓါကျမ်းတို့၌ ဣတ္ထန္တူတာလက္ခဏ အနက်ဟောဟု ဆို၏။ “တိဒဏ္ဍကေနပရိဗ္ဗာဇကံ” စသည်တည်း၊ ဥျနပဉ္စဗန္ဓန သိက္ခာပုဒ်၌လည်း “ဥျနပဉ္စဗန္ဓနေန” ကို ဣတ္ထန္တူတာ လက္ခဏဟုပင် ထိုသိက္ခာပုဒ် အဋ္ဌကထာ၌ ဖွင့်လတံ၊ “ဣတ္ထန္တူတာချာန” ဟူသည်မှာ “မာတရံ အဘိ သာရ” စသော ပုံစံများသာတည်း၊ ဤနေရာ၌ ထိုပုံစံများနှင့် လုံးဝ မတူ၊ ထို့ကြောင့် ဣတ္ထန္တူတာလက္ခဏကိုပင် ဣတ္ထန္တူတာချာန ဆိုထားသည်-ဟု ကြံပါ။ ထိုသို့မကြံလျှင် သဒ္ဓါကျမ်းအဆိုနှင့် ဆန့်ကျင်လိမ့်မည်။

ဆက်ဥ၊ အံ - ထို ဣတ္ထန္တူတာလက္ခဏပုဒ်ကို ဗဟုဗ္ဗိဟိ အသတ္တိ တခုပျူလျှင် လက္ခပုဒ်နှင့် အနက်အရ တူရိုးဖြစ်၏။ “တိဒဏ္ဍကံ- (တောင်ဝှေး) ဒုတ်ရှိသော၊ ပရိဗ္ဗာဇကံ-ကို” ဟု တိဒဏ္ဍကံကို အသတ္တိပြုသည့်အခါ ပရိဗ္ဗာဇကံနှင့် အရတူသကဲ့သို့တည်း၊ ထို့ကြောင့် ဤ၌လည်း ပါဠိတော်လာ “သောဘိတ္တု” နှင့် အရတူအောင် “ပါသာဒိက အဘိက္ကန္တပေ၊ ပသာရိတော ဟုတွာ” ဟု ဗဟုဗ္ဗိဟိပြု၍ ဥဗ္ဗကတ္တဖွင့်သည်။ [ရှေးသို့ ကြည့်မှစသည်၌ သတိထား၍ ကြည့်ခြင်း၊ ဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ကြည့်သင့်မှကြည့်ခြင်း စသည်ကို “သတိသမ္ပဇညေဟိ အဘိသင်္ခတတ္တာ” ဟု ဆိုသည်။]

ဩက္ခိတ္တစက္ခုတိ- ကား၊ ဟေဋ္ဌာ- ဌ၊ ခိတ္တစက္ခု- ချထားအပ်သော မျက်လုံး
ရှိသည်။ ဣရိယာပထသမ္ပန္နောတိ- ကား၊ တာယ ပါသာဒိက အဘိက္ကန္တာဒိ
တာယ - ထို ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော သွားခြင်း အစရှိသော အမူ
အရာရှိသု၏ အဖြစ်နှင့်၊ သမ္ပန္န ဣရိယာပထော - ပြည့်စုံသော ဣရိယာပုထ်
ရှိသည်။ (ဟုတော့ ဝိဇ္ဇာယ ပါ'ဝိသိ)။

ကွာယန္တိ-ကား၊ အယံ-ဤရဟန်းသည်၊ ကော-ဘယ့်နယ် ရဟန်းနည်း၊
အဗဠာဗဠောဝိယာတိတ္ထေ- ဤပါဌ်၌၊ ဗောဇ္ဇော - ထိုင်းမိုင်း ညံ့ဖျင်းသူကို၊
အဗဠော-အဗဠဟူ၍၊ ဝုစ္ဆတိ ကိရ-တတ်၊ စ-ဆက်၊ အတိသယတ္ထေ-အလွန်
အကဲဟူသောအနက်၌၊ ဣဒံအာမေဒိတံ-ဤ အဗဠာဗဠာလာဟူသော အာမေ
ဒိတ်သည်၊ ဟောတိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ အတိဗောဇ္ဇောဝိယ-အလွန် ထိုင်းမိုင်း
သူကဲ့သို့ပါတကား၊ ဣတိ ဝုတ္တိ ဟောတိ၊ [သဒ္ဓါတူ] ချက် ဖြစ်သောကြောင့်
အတိသယအနက်ပေးရသည်။] မန္တ မန္တောတိ-ကား၊ အဘိက္ကန္တာဒိနံ-တို့၏၊
အနန္တတတာယ-မတုန်လှုပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အတိမန္တော- အလွန်
နံ့ညံ့၏၊ အတိသဏော- အလွန်သိမ်မွေ့၏၊ ဝါ- နူးညံ့လွန်း၏၊ ဣတိ ဝေ-သို့၊
ဝုဏမေဝ-ကိုပင်၊ ဒေါသတော-အပြစ်အားဖြင့်၊ ဝါ-ဟူ၍၊ ဒယေန္တိ- နံ၏၊
ဘာကုဋိကဘာကုဋိကော ဝိယာတိ - ကား၊ ဩက္ခိတ္တစက္ခုတာယ-ကြောင့်၊

ဟေဋ္ဌာ ခိတ္တစက္ခု။ ။ အဝဏ် ကာရိယဖြစ်သော ဩက္ခိ “ဟေဋ္ဌာ” ဟု ဖွင့်သည်။
“အောက်သို့ချ” ဟူရာ၌ လည်ကုပ်ကို ငိုက်စိုက်ကျအောင် ချခြင်းမဟုတ်၊ လည်ကုပ်ကို
ရိုးရိုးမှန်မှန်ထား၍ မျက်လုံးကိုသာ အဝေးမကြည့်ဘဲ ၄ တောင် (၄ တောင်ထွာခန့်)
ကြည့်ခြင်းတည်း။ [ဟေဋ္ဌာခိတ္တစက္ခုတိ ခန္တိ အနာမေတွာဝ အစောခိတ္တစက္ခု၊ ခန္တိ
နာမေတွာ ဟိ ဟေဋ္ဌာဝလောကနံ န သမဏသာရပု။ -ဋီကာ။]

အဗဠာဗဠော။ ။ အဗဠသဒ္ဓါသည် ဗောဇ္ဇအနက်ကို ဟောသော အနိပ္ပန္န ရှဋီ
သဒ္ဓါတည်း-ဟု သိစေလို၍ “ဝုစ္ဆတိ” ဟု မိန့်၏။ ဤသို့ ဝိဂဟပြု၍ မရသော အထင်
ရှဋီသဒ္ဓါဖြစ်သောကြောင့် “အဗလ” ဟု မရိစေသင့်၊ ဋ္ဌကြီးဖြင့်သာ ရှိစေသင့်သည်။
“အဗလ” ဟု ရှိလျှင် ဝိဂဟပြု၍ ရကောင်းသော “အားမရှိ” အနက်ဟော နိပ္ပန္နသဒ္ဓါ
ဖြစ်ရလိမ့်မည်။ “ဣဒံ အာမေဒိတံ” ကို ထောက်၍ “အဗလအဗဠ” ဟု ၂ ပုဒ်လည်း
ရှိရမည်။ [“အဗဠာဗဠော” ကား သန္တိစပ်ထားသော ပုဒ်တည်း။]

ဗောဇ္ဇော။ ။ “ဏဇော၊ မုဒ္ဒဓာတုကောတိ အတ္ထော” ဟု သာရတ္ထဖွင့်၏။
သတ္တတန္တ “မူဝ” သည် ပါဠိ၌ “မုဒ္ဒ” ဟု ဖြစ်၏။ “ညံ့ဖျင်းသူ” ဟု အနက်ထွက်၏။ ဝိမတိ
၌လည်း “လောဋ္ဌော မန္တဓာတုကောတိ အတ္ထော” ဟု ဖွင့်၏။ မုဒ္ဒနှင့် မန္တသည် အဓိပ္ပါယ်
တူ၏။ သာရတ္ထ၌လောသော “ဏဇော” နှင့် “လောဋ္ဌော” တို့ကိုကား ပါဠိသတ္တတန္တ
မတွေ့ရ၊ ပါဠိပျက်ဟန် တူသည်။

ဘာကုသို - မျက်မှောင်ကုပ်ခြင်းကို၊ ကတွာ-၍၊ သင်္ကုဋိတမုခေါ-၍၊ တွသော မျက်နှာရှိသည်၊ (ဟုတွာ-၍) ကုဝိတောဝိယ-စိတ်ဆိုးနေသူကဲ့သို့၊ ဝိစရတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ မညမာနာ- နံသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဝဒန္တိ- နံ၏။

သဏ္ဍာတိ-ကား၊ နိပုဏာ-သိမ်မွေ့ ကုန်၏၊ အမ္မ-အမေ၊ တာတ-အဖေ၊ ဘဝိနိ-နှမ၊ ဣတိဓေ-သို့၊ ဥပါသကဇနံ-ဥပါသကာ လူအပေါင်းကို၊ ယုတ္တဋ္ဌာနေ - သင့်လျော်ရာ ဌာန၌၊ ဥပနေတုံ - ကပ်ဆောင်ခြင်းငှါ၊ ဆေကာ-ကျမ်းကျင်ကြကုန်၏၊ အယံယထာ - ဤကိုယ်တော်ကဲ့သို့၊ ဧဝံ - တူ၊ အဗဋ္ဌာဗဋ္ဌာဝိယ- အလွန် ထိုင်းမှိုင်းကုန်သကဲ့သို့၊ န(ဟောန္တိ)၊ ဣတိ- ဤကား၊ အဓိပ္ပာယ်ော- ကိဋ္ဌာဝိရိဇနပုဒ်သားတို့၏ အလိုတည်း၊ သဒိလာတိ- ကား၊ သာဓလေ့န-ပြေပြစ်သည်၏အဖြစ်နှင့်၊ ယုတ္တာ- ယဉ်ကုန်၏၊ သုခသမ္ဘာသာတိ ဣဒံ- ဤပုဒ်သည်၊ ပုရိမဿ-ရွှေဖြစ်သော သဒိလာဟူသောပုဒ်၏၊ ကာရဏဝစနံ- အကြောင်းကို ဆိုသောပုဒ်တည်း၊ ဟိ-မှန်၊ ယေသံ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ သုခသမ္ဘာသာ-ချမ်းသာစွာပြောဆိုအပ်သော စကားသည်၊ သမ္မောဒနိယကထာ-ဝမ်းမြောက်ထိုက်သော စကားသည်၊ နေလာ-အပြစ်မရှိသည်၊ ကဏ္ဍသုခါ-နားတို့ကို ချမ်းသာစေတတ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဧတေ - ထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ သဒိလာတိ-ဟူ၍၊ ပုစ္ဆန္တိ၊ တေန- ကြောင့်၊ သဒိလာ သုခသမ္ဘာသာတိ - ဟူ၍၊ အာဟံသု၊ ပန-ထင်ရှားအောင် ပြဉ္စားအံ့၊ အယံ - ကား၊ ဣတ္ထေ - ဤ သဒိလာ သုခသမ္ဘာသာဟူသော ပုဒ်၌၊ အဓိပ္ပာယ်ော-ကိဋ္ဌ ဝိရိဇနပုဒ်သားတို့၏ အလိုတည်း၊ အမှာကံ - တို့၏၊ အယျာ-အရှင်တို့သည်၊ ဝါ - အရီးကြီးတို့သည်၊ ဥပံသကေ ဒိသွာ, မရရံ- ချီဆိခွံသော၊ သမ္မောဒနိယံ - သော၊ ကထံ - ကို၊ ကထေန္တိ၊ တသွာ, သဒိလာ-ပြေပြစ်ကုန်၏၊ သုခသမ္ဘာသာ- ချမ်းသာစွာ ပြောဆိုအပ်သော စကားရှိကုန်၏၊ အယံယထာ - ဤကိုယ်တော်ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ မန္တမန္တာဝိယ - အလွန် နံ့ညံ့ကုန်သကဲ့သို့၊ န(ဟောန္တိ)၊ ဣတိ-ကား၊ (အဓိပ္ပာယ်ော-တည်း။)

မိဟိတပုဗ္ဗင်္ဂမာတိ-ကား၊ ဧတေသံ-ဤ ရဟန်းတို့၏၊ ဝစနဿ-စကား၏၊ မိဟိတံ- ပြုံးခြင်းဟူသော၊ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ-ရွှေသွားသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊

ယေသံဟိ ဗုဓ်ချက်။ ။ဧအုပ်တိုင်း၌ပင် “ယေသံ ဟိ သုခသမ္ဘာသာ” စသည် ဖြင့် ရှိ၏၊ ပါဠိတော်၌ “သုခသမ္ဘာသာ” ပုဒ်သည် အယျာနှင့် အရတူပုဒ်တည်း၊ ထို့ကြောင့် “ယေ ဟိ သုခသမ္ဘာသာ (ချမ်းသာစွာပြောဆိုအပ်သော စကားရှိကုန်၏၊ သမ္မောဒနိယကထာ - ရှိကုန်၏၊ ယေသံ ကထာ နေလာ ဟောတိ ကဏ္ဍသုခါ” ဟု ရှိသင့်မည်ထင်သည်၊ နိဿယ၌ ပါဠိရှိအတိုင်း အနက်ပေးရတော့သည်။

ကုသလတာယ-ရှေးဥးစွာ စ၍ပြောဆိုခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်ကုန်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်၊ အမ္မတာတတ်-အမ္မ တာတ ဟူ၍၊ ပဌမတရ်-စွာ၊ အာဘာသန္တိ-
ပြောဆိုကြကုန်၏။ ဝါ-နှုတ်ခွန်းဆက်ကြကုန်၏။ တေ-တို့သည်၊ အပဠာပဠာ-
တို့သည်၊ န-နံ၊ ဣတိ (ဝေဒိတဗ္ဗံ)။

ဟေ ဘန္တေ ယရံ ဂမိဿာမာတိ (တ္ထေ)-၌၊ (ဂုဇ္ဇတ္ထိ-ကို၊ ကိရ ဥဒ္ဓရိတွာ
ဒဿေမိ- အံ၊) သော ဥပါသကော- သည်း၊ (အာဟ- ၌စပ်)၊ န ခေါ် အာဝု
သော ပိဏ္ဏော လဗ္ဗတိတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တေ-ရဟန်းက ပြောဆိုအပ်သော်၊ တုမှာ
ကံ-အရှင်ဘုရားတို့၏၊ ဘိက္ခုဟိယေဝ - ရဟန်းတို့သည်သာ၊ ဧတံ-ဤ ဆွမ်း
မရမှုကို၊ ကတံ-ပြီ၊ သကလဒ္ဓိဂါမံ-တရားလုံးကိုလည်း၊ ဝိစရန္တာ-လှည့်လည်
ကုန်လသော်၊ န လစ္ဆထ- ရကုန်လိမ့်မည် မဟုတ်ပါ၊ ဣတိ- သို့၊ ဝတ္တာ-၍၊
ပိဏ္ဏပေါတံ-ကို၊ ဒါတုကာမော-သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဟေ ဘန္တေ ယရံ ဂမိဿာ
မာတိ-ဟူ၍၊ (ကြွတော်မူပါဘုရား....အိမ်သို့ သွားကြပါစို့ဟူ၍)၊ အာဟ-
လျှော့ပြီ၊ ပန- ပရိဟာရပက္ခမှတပါ၊ ပေအံ၊ အယံ-ဤ န ခေါ် အာဝုသော
ပိဏ္ဏော လဗ္ဗတိဟူသော စကားသည်၊ ပယုတ္တဝါစာ - ပစ္စည်းနှင့်စပ်သော
စကားသည်၊ ဟောတိကိံ - ဖြစ်သည် မဟုတ်လော၊ ဣတိ-ဤကား အမေး
တည်း၊ နဟောတိ- မဟုတ်ပါ၊ အယံ ပုစ္ဆိတ ပဥောနာမ-ဤ မေးအပ်သော
ပြဿနာမည်သည်၊ ကထေတုံ-ဖြေဆိုခြင်းငှါ၊ ဝန္တတိ-အပ်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊
(ထိုသို့ မေးအပ်သောပြဿနာကို ဖြေဆိုကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊)
ဣဒါနိ- ယခုခေတ်၌၊ ပုဗ္ဗဏှောဝါ- ၌သော်၎င်း၊ သာယနေဝါ- ၌သော်၎င်း၊
အန္တရဗရံ-သို့၊ ပဝိဋ္ဌံ-သော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ကောစိ-သည်၊ စေပိ ပုစ္ဆေယျ-
အကယ်၍မူလည်း မေးအံ၊ (ကိံ)၊ ဘန္တေ ကသ္မာ, စရထ-နံသနည်း၊ ဣတိ
(စေပိ ပုစ္ဆေယျ)၊ ယေန အတ္ထေန-အကြင်အကျိုးကြောင့်၊ စရတိ-၏၊ တံ-
ထိုအကျိုးကို၊ အာစိက္ခိတွာ - ပြော၍၊ လဒ္ဓံ - ရအပ်ပါပြီလော၊ န လဒ္ဓံ-မရ
အပ်ပါသေးသလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-မေးလျှောက်အပ်သော်၊ လဒ္ဓံ-သည်၊
သစေ န ဟောတိ-အံ၊ (ဝေသတိ)၊ န လဒ္ဓံ-မရအပ်သေး၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တာ-
၍၊ ယံ-အကြင်ပစ္စည်းကို၊ သော- ထိုဥပါသကာသည်၊ ဒေတိ- ၏၊ တံ-ကို၊
ဂဟေတုံ-ငှါ၊ ဝန္တတိ-အပ်၏၊ [ပယုတ္တဝါစာ မဖြစ်-ဟူလို၊]

ပယုတ္တဝါစာ ။ ။ ပစ္စည်းနှင့်စပ်သော (ပစ္စည်းလှူချင်အောင် ပြောအပ်သော
စကားကို “ပယုတ္တဝါစာ”ဟု ခေါ်၏၊ ထို ပယုတ္တဝါစာကို ဒါယကာတို့က မမေးဘဲ
မပြောကောင်း၊ ဒါယကာတို့က “ ရပြီးလား , မရသေးဘူးလား ” ဟု မေးလျှင် ထို
အမေးကို ဖြေသောအားဖြင့် ပြောကောင်းပါသည်။

ဒုဋ္ဌောတိ- ကား၊ ပါသာဒါဒိနံ-ပြာသာဒ် အစရှိသည်တို့၏၊ ဝိနာသေန-
 ပျက်စီးခြင်းအားဖြင့်၊ (သရူပက္ခာ ဝိသေသန၊) ဒုဋ္ဌော - ပျက်စီးသည်၊ န-
 မဟုတ်၊ ပုဂ္ဂလဝသေန- ဖြင့်၊ ဒုဋ္ဌော- ပြီ၊ ဒါနာနိယေဝ - ဒါနတို့ကိုပင်၊ ဒါန
 ပထာနီတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္ဆန္တိ၊ အဘဝါ-ကား၊ ဒါနပထာနီတိ-ကား၊ ဒါနနိဗန္ဓနာ
 နိ - အမြဲမပြတ် ဖွဲ့စပ်ခြင်းရှိသော ဒါနတို့ကို၊ ဒါနဝတ္ထာနိ - ဒါနဝတ်တို့ကို၊
 (“ဥပစ္ဆိန္ဒာနိ-ဖြတ်အပ်ပါကုန်ပြီ” ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊
 ဥပစ္ဆိန္ဒာနီတိ-ကား၊ ဒါယကေဟိ- လှူနေကျဒါယကာတို့သည်၊ ဥပစ္ဆိန္ဒာနိ-
 ဖြတ်အပ်ပါကုန်ပြီ၊ တေ-ထို လှူနေကျဒါယကာတို့သည်၊ တာနိ-ထို ဒါနဝတ်
 တို့ကို၊ တေရဟိ-၌၊ န ဒေန္တိ- မပေးလှူကြပါကုန်၊ ရိဉ္ဇန္တိတိ- ကား၊ ဝိသုံ-ထို
 ရဟန်းတို့မှသီးခြား၊ ဟောန္တိ၊ နာနာ - ထိုရဟန်းတို့မှ တကွတပြားတို့သည်၊
 ဟောန္တိ-ဖြစ်ပါကုန်၏၊ ပတ္တမန္တိ - အရပ်တပါးသို့ ဖဲသွားကြပါကုန်၏၊ [လဇ္ဇိ
 ပေသလရဟန်းများသည် သူတို့နှင့်အတူ မနေလိုကြ၍ အရပ်တပါးသို့ ဖဲသွား
 ကြပါသည်-ဟူလို၊] ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ သဏ္ဌဟေယျာတိ- ကား၊ သဗ္ဗာ-
 ကောင်းစွာ၊ တိဋ္ဌေယျ-တည်ရာပါ၏၊ ပေသလာနံ-ချစ်အပ်သောသီလ ရှိကုန်
 သော၊ ဘိက္ခုနံ တို့၏၊ ပတိဋ္ဌာ-တည်နေရာသည်၊ ဘဒေယျ-ဖြစ်ရာပါ၏။

ဒုဋ္ဌော။ ။ “ဒုဋ္ဌော ဘန္တေ ကိဋ္ဌာဂိရိသ္မိံ အာဝါသော” ဟူသော ပါဠိတော်၌
 “အာဝါသော ဒုဋ္ဌော” ဟု ဆိုသောကြောင့် “ပြာသာဒ်စသော ကျောင်းတွေ ပျက်စီး
 နေသည်” ဟု ထင်မှတ်ဘွယ်ရှိရကား “န ပါသာဒါဒိနံ ဝိနာသေန ဒုဋ္ဌော၊ ပုဂ္ဂလဝသေန
 ဒုဋ္ဌော” ဟု ဖွင့်သည်။ “ပြာသာဒ်စသော ကျောင်းတွေ ပျက်သည်မဟုတ်၊ ကျောင်းနေ
 ပုဂ္ဂိုလ်များ ပျက်နေကြသည်” ဟူလို၊ ဌာန၏ အာဝါသအမည်ကို ဌာနီ အာဝါသိက
 တွေအပေါ် တင်စားသော ဌာနပစာရအားဖြင့် “အာဝါသော” ဟု ဆိုထားသည်။
 [စာအုပ်များ၌ “န ပထာဒိနံ” ဟု ရှိသည်ကား ပါဠိပျက်တည်း။]

ဒါနပထာနိ။ ။ ဒါနာနိယေဝ-ရှေးရှေး ဒါနတို့သည်ပင်+ပထာနိ-နေခံနောက်
 လှူခြင်း၏ အကြောင်းတို့တည်း၊ ဒါနပထာနိ-တို့၊ တလတကြိမ် တနစ်တကြိမ် စသည်
 ဖြင့် လှူနေကျဒါနတို့သည် နောက်နေခံလည်း လှူခြင်း၏အကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့်
 ဒါနပထတို့မည်၏၊ ဤနည်း၌ “ပထသဒ္ဓါ အနက်မရှိ” ဟု ယောဇနာဆိုသည်ကို စဉ်းစား
 ပါ၊ အထဝါတက်သော နောက်နည်း၌ နေ့စဉ် လှူနေကျ ဒါနဝတ်တို့ကို “ဒါနပထ” ဟု
 ဆိုသည်၊ ဤ နောက်နည်း၌ ပထသဒ္ဓါသည် ခရီးအစဉ်နှင့်တူသော အစဉ်ကို ဟော၏၊
 ခရီးအစဉ်သည် အဆက်မပြတ်သကဲ့သို့ ဤ ဒါနဝတ်လည်း အဆက်မပြတ်ရကား ခရီး
 အစဉ်နှင့်တူသည်-ဟူလို၊ ဒါနာနိယေဝ-တို့သည်ပင်၊ ပထာနိ- လမ်းစဉ်ကဲ့သို့ အဆက်
 မပြတ်သည်တို့တည်း၊ ဒါနပထာနိ - အဆက်မပြတ်သော ဒါနတို့၊ ဤ အဓိပ္ပာယ်ကို
 ရည်ရွယ်၍ “ဒါနနိဗန္ဓနာနိ , ဒါနဝတ္ထာနိ” ဟု အဋ္ဌကထာ ဖွင့်သည်၊ ဋီကာ၌ “ဒါန
 နိဗန္ဓနာနီတိ နိဗဒ္ဓဒါနာနိ” ဟု ဖွင့်သည်။

ဝေမာဂုသောတိ-ဟူ၍၊ သောဘိက္ခု-သည်၊ သဒ္ဓဿ-သဒ္ဓါရှိသော(ဝါ-
 သဒ္ဓါရှိသောကြောင့်၊) ပသန္ဓဿ - ရတနာ ၃ ပါး၌ ကြည်ညိုသော၊ ဥပါ
 သကဿ-၏၊ သာသနံ - နှုတ်မှာ စကားကို၊ သမ္ပုဋိန္ဒြိ-လက်ခံပြီး၊ ဝေရူပံ-
 သော၊ ကပ္ပိယံ-အပ်သော၊ သာသနံ-ကို၊ ဟရိတံ - ဆောင်ယူခြင်းငှါ။ ဝန္တတိ
 ကိရ- အပ်သတတ်၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ မမ ဝစနေန ဘဂဝတော ပါဒေ ဝန္တ
 ထာတိဝါ-တပည့်တော် စကားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့ကို ရှိခိုးပါ
 ကုန်လော ဟူ၍သော်၎င်း၊ စေတိယံ ဝန္တထာတိဝါ - စေတီတော်ကို ရှိခိုးပါ
 ကုန်လော ဟူ၍သော်၎င်း၊ ပတိမံ ဝန္တထာတိဝါ - ဆင်းတုတော်ကို ရှိခိုးပါ
 ကုန်လောဟူ၍သော်၎င်း၊ ဗောဓိံ ဝန္တထာတိဝါ, သံဃထွေရံ ဝန္တထာတိဝါ,
 စေတိယေ-၌၊ ဝန္တပူဇံ - နံသာဖြင့် ပူဇော်မှုကို၊ ကရောထ-န်လော၊ ပုပ္ဖပူဇံ
 ကရောထ၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်၎င်း၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ သန္တိပါတေထ - စုဝေး
 စေပါကုန်၊ ဒါနံ-ကို၊ ဒဿာမ-န်အံ့၊ ဓမ္မံ-ကို၊ သောဿာမ-ကုန်အံ့၊ ဣတိ
 ဝါ-၎င်း၊ ဤဒိဿေသု-န်သော၊ သာသနေသု-နှုတ်မှာ စကားတို့၌၊ ကုက္ကုစ္စံ-
 ကုက္ကုစ္စကို၊ န ကာတဗ္ဗံ - မပြုထိုက်၊ တောနိ - ဤနှုတ်မှာစကား တို့သည်၊
 ကပ္ပိယသာသနာနိ-အပ်သောနှုတ်မှာစကားတို့တည်း၊ ဂိဟိနံ-တို့၏၊ ဂိဟိကမ္မ
 ပဋိသံယုတ္တာနိ-လူတို့၏အလုပ်နှင့် စပ်ကုန်သည်၊ န-မဟုတ်ကုန်၊ ဣတိ- ဤသို့
 မှတ်အပ်၏။

ကုတောစ တံ ဘိက္ခု အာဂစ္ဆသီတိ-ကား၊ သော ဘိက္ခု-သည်၊ နိသိန္နော-
 ထိုင်နေပြီ၊ န အာဂစ္ဆတိ - လာဆဲမဟုတ်၊ အတ္ထတောပန-အနက်အမှန်အား
 ဖြင့်ကား၊ အာဂတော - လာပြီးသည်၊ ဟောတိ၊ ဝေံ သန္တေပိ - ဤသို့ပင်

သဒ္ဓဿ ပသန္ဓဿ။ ။ရတနတ္ထယဿ-အား၊ ဝါ-ကို၊ သဒ္ဓါယ-ယုံကြည်ကြောင်း
 သဒ္ဓါနှင့်၊ သမန္နာဂတဿ၊ (သဒ္ဓဿ-အစွင့်၊ “သဒ္ဓါ ယဿ အတ္ထိတိ သဒ္ဓေါ” ဟူပြု)၊
 တတောယေဝစ ပသန္ဓဿ၊ [သဒ္ဓဿကို ပသန္ဓဿ၌ ဟေတုမန္တရိသေသန ဟု သိစေ
 လို၍ “တဒတောယေဝ” ဟု စွင့်သည်၊] ကမ္မဇလသဒ္ဓါယဝါ သမန္နာဂတတ္ထာ သဒ္ဓဿ၊
 ရတနတ္ထယပုသာဒမဘုလတာယ ပသန္ဓဿ၊ ဤအလို “ သဒ္ဓဿ - ကံ, အကျိုးကို
 ယုံကြည်သော သဒ္ဓါရှိသော၊ ပသန္ဓဿ-ရတနာ ၃ ပါးကို ကြည်ညိုသော” ဟု ပေး။

ကပ္ပိယသာသနံ။ ။ရတနာ ၃ ပါးနှင့် စပ်သော နှုတ်မှာ စကားကို၎င်း၊ ရတနာ
 ၃ ပါးအား လှူဒါန်းပူဇော်ပေးရန် တောင်းပန် စကားကို၎င်း ဆောင်ယူခြင်း၊ သူတို့
 တောင်းပန်သည့် အတိုင်း ပြုလုပ်ပေးခြင်းငှါ အပ်၏၊ “သင်္ကန်း သပိတ်စသည်ကို
 လှူလိုရာဝယ် ဒါယကာတို့ မဝယ်တတ်သောကြောင့် လိုက်၍ ဝယ်ပေးပါ” ဟု လျှော်
 လျှင် သပိတ် သင်္ကန်း စသည်၏ ကောင်း မကောင်းကိုသာ ကြည့်ရှုပေ ကောင်း၏၊
 ဈေးသည်အထံ၌ ဈေးဆစ်၍ကား ဝယ်မပေးကောင်း။

လာပြီး ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဝတ္တမာန သမိပေ - ပစ္စုပ္ပန်၏ အနီးဖြစ်သော အတိတ်ကာလ၌၊ ဝတ္တမာနဝစနံ - ဝတ္တမာန်ဝိဘတ်ကို၊ လတ္တတိ-ရအပ်၏။ [“ ကုတော စ တံ ဘိက္ခု အာဂစ္ဆသိ” ၌ “ အာဂစ္ဆသိ ” သည် ဝတ္တမာန် ၄ မျိုးတွင် သမိပဝတ္တမာန်-ဟုလို၊] တသ္မာ၊ ဒေါသော-(သဒ္ဓါနေအားဖြင့်) အပြစ်သည်၊ န-မရှိ၊ ပရိယောသာနေ-အဆုံး၌၊ ဝါ-နောက်နား၌၊ တတော၊ ပေအာဂစ္ဆာမိတိ ဣတ္ထာဝိ- အာဂစ္ဆာမိ ဟူသော ဤပါဌ်၌လည်း၊ ဝစနေ-(အာဂစ္ဆာမိ ဟု ဝတ္တမာန်ဝိဘတ်ဖြင့်) ဆိုခြင်း၌၊ ဒေသဝနယော- ဤနည်း ပင်တည်း။

ပဌမံ၊ ပေ၊ စောဒေတဗ္ဗာတိ - ကား၊ မယံ- တို့သည်၊ တုမေ- တို့ကို၊ ဝတ္ထု ကာမာ-ပြောလိုပါကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဩကာသံ- အခွင့်ကို၊ ကာရေတွာ-ပြု စေ၍၊ ဝတ္ထုနာစ-ဝတ္ထုဖြင့်၎င်း၊ အာပတ္တိယာစ-ဖြင့်၎င်း၊ စေဒေတဗ္ဗာ-န်၏၊ စောဒေတွာ-စောဒနာပြီး၍၊ ယံ- အကြင်ဝတ္ထုကို၊ ဝါ- အကြင် အာပတ်ကို၊ န သရန္တိ - အမှတ် မရကုန်အံ့၊ တံ - ကို၊ သာရေတဗ္ဗာ - အမှတ် ရစေထိုက် ကုန်၏၊ ဝတ္ထုစ - ကို၎င်း၊ အာပတ္တိဉ္စ - ကို၎င်း၊ သစေ ပဋိဇာနန္တိ - အကယ်၍ ဝန်ခံကုန်အံ့၊ ဝါ-တနည်း၊ အာပတ္တိမေဝ-ကိုသာ၊ ပဋိဇာနန္တိ - န်အံ့၊ ဝတ္ထု- ကို၊ န(ပဋိဇာနန္တိ)-န်အံ့၊ (ဝေံသတိ) အာပတ္တိ - သို့၊ ရောပေတဗ္ဗာ-တင်ထိုက် ကုန်၏၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ ဝတ္ထု၊ မေဝ-ကိုသာ၊ ပဋိဇာနန္တိ၊ အာပတ္တိ - ကို၊ န (ပဋိဇာနန္တိ)၊ [ဝတ္ထုကိုသာ ဝန်ခံ၍ အာပတ်ကို ဝန်မခံအံ့-ဟုလို၊ ဥပမာ- ကြံရည်ဝယ်သောက်ရာ၌ “ကြံရည်သောက်ပါသည်” ဟု ဝတ္ထုကိုသာ ဝန်ခံ၍ ကြံရည်ထည်း၌ အမှူပါသည့် အတွက် ပါစိတ် , ငွေနှင့် ဝယ်သောက်သည့် အတွက် နိသဂ္ဂိယ ပါစိတ် အာပတ်စသည်ကို ဝန်မခံခြင်းမျိုးတည်း။] ဝေဓိ- ဤသို့ဖြစ်ပြန်ပါသော်လည်း၊ ဣမသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ - ကြောင့်၊ အယံနာမ အာပတ္တိ- သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ - သို့၊ ရောပေတဗ္ဗာ ဝေ - တင်ထိုက်ကုန်သည်သာ၊ ဝတ္ထု၊ ယဒိနေဝ ပဋိဇာနန္တိ-န်အံ့၊ အာပတ္တိ - ကိုလည်း၊ ယဒိ န ပဋိဇာနန္တိ၊ (ဝေံသတိ) အာပတ္တိ - ကို၊ န ရောပေတဗ္ဗာ- န၊ အယံ- ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဣ-ဤပဌမံ အဿဇိပုနဗ္ဗသုကာ ဘိက္ခု၊ စောဒေတဗ္ဗာ အစရှိသော စကား ရပ်၌၊ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း၊ ပန-ဆက်၊ ယထာပဋိညာယ-အကြင်အကြင်ဝန်ခံ ခြင်းဖြင့်၊ ဝါ-ဝန်ခံသည့်အတိုင်း၊ အာပတ္တိ - သို့၊ ရောပေတွာ-၍၊ ပဗ္ဗာဇနိယ ကမ္မံ-ပဗ္ဗာဇနိယကံကို၊ ကာတဗ္ဗံ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဒေသေန္တော-သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဗျုတ္တေန ဘိက္ခုနာတိ အာဒိ - ကို၊ အာဟ-ပြီ၊ တံ-ထိုဗျုတ္တေန ဘိက္ခုနာ အစ ရှိသော စကားရပ်သည်၊ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ - သာ။

ဝေ-လျှင်၊ ပဗ္ဗာဇနီယကမ္မကတေန-ပြုအပ်ပြီးသော ပဗ္ဗာဇနီယကံရှိသော၊ ဝါ-ပဗ္ဗာဇနီယကံ အပြုခံရသော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ယသ္မိံ ဝိဟာရေ-အကြင် ကျောင်းတိုက်၌၊ ဝသန္တေန-နေလျက်၊ ယသ္မိံ ဝါမေ-၌၊ ကုလဒူသက ကမ္မ- ကုလဒူသကအမှုသည်၊ ဝါ-ကို၊ ကတံ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မိံ ဝိဟာရေ ဝါ-၌၎င်း၊ တသ္မိံ ဝါမေဝါ-၌၎င်း၊ န ဝသိတမ္ပ-မနေရာ၊ တသ္မိံ ဝိဟာရေ-၌၊ ဝသန္တေန- လျက်၊ သာမန္တဝါမေဝိ- အနီးရွာ၌လည်း၊ ပိဏ္ဏာယ-ငှါ၊ နစရိ တမ္ပ-ရာ၊ သာမန္တဝိဟာရေဝိ-၌လည်း၊ ဝသန္တေန- လျက်၊ တသ္မိံ ဝါမေ-ထို ရွာ၌၊ ပိဏ္ဏာယ-ငှါ၊ န စရိတမ္ပ-ရာ၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ ဥပတိဿတ္ထေရော- သည်၊ ဘန္တေ၊ နဂရံနာမ-သည်၊ မဟန္တိ-ကျယ်ဝန်းပါ၏၊ ဒွါဒသ ယောဇနိ ကမ္မိ-တဆဲ့နှစ်ယူဇနာရှိသည်လည်း၊ ဟောတိ-ဖြစ်တတ်ပါ၏၊ ဣတိ၊ အန္တေ ဝါသိကဟိ-တို့သည်၊ ဝုတ္တော-လျှောက်အပ်သည်၊ (သမာနော)၊ ယဿာ ဝီထိယာ- အကြင်လမ်း၌၊ ကုလဒူသကကမ္မံ ကတံ၊ တတ္ထေဝ- ထိုလမ်း၌သာ၊ ဝါရိတံ-တားမြစ်အပ်ပြီ၊ ဣတိ အာဟ၊ တတော-ထိုမှနောက်၌၊ ဝီထိဝိ-လမ်း သည်လည်း၊ မဟတိ - ၏၊ နဂရပ္ပမာဏာဝ - မြို့ ပမာဏရှိသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ [မြို့ရှည်သလောက် လမ်းမကြီးလည်း ရှည်တတ်ပါသည်-ဟူလို၊] ဣတိ ဝုတ္တော (သမာနော)၊ ယဿာ ယရပဋိပေါဒိယာ- အကြင် အိမ်အစဉ် အတန်း၌၊ (ကုလဒူသကကမ္မံ ကတံ၊ တတ္ထေဝ- ထို အိမ်အစဉ်အတန်း၌သာ၊ ဝါရိတံ၊) ဣတိ အာဟ၊ ယရပဋိပေါဒိပိ ဝီထိပ္ပမာဏာဝ ဟောတိ၊ ဣတိ ဝုတ္တော(သမာနော)၊ ဣတောစ-ဤဘက်၌၎င်း၊ ဣတောစ-ဟိုဘက်၌၎င်း၊ သတ္တဃရာနိ-ခုနစ်အိမ်တို့ကို၊ ဝါရိတာနိ၊ ဣတိအာဟ၊ ပန-ဆက်၊ တံ သမ္ပ- ထိုအလုံးစုံသော အဆုံးအဖြတ်သည်၊ ထေရဿ- ဥပတိဿထေရ်၏၊ မနော ရလမတ္ထမေဝ- စိတ်အလိုမျှသာတည်း၊ [ထို အဆုံးအဖြတ်အတိုင်း မဟုတ်- ဟူလို၊] ဝိဟာရော- သည်၊ တိယောဇနပရမော- ၃ ယူဇနာ အလွန် အတိုင်း အရှည် ရှိသည်၊ သစေပိ ဟောတိ - အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်စေဥျားတော့၊ နဂရံ-သည်၊ ဒွါဒသ ယောဇနပရမဉ္စ-သည်လည်း၊ (သစေပိ ဟောတိ၊ ဝေ သတိဝိ-သော်လည်း) ဝိဟာရေ-၌၊ ဝသိတံ နေဝလဗ္ဘတိ၊ နဂရေ-၌၊ စရိတံ န(လဗ္ဘတိ)၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

တေ သံဃေန ပဗ္ဗာဇနီယကမ္မကတာတိ - ကား၊ ကထံ- အဘယ်သို့လျှင်၊ ဝါ-အဘယ်နည်းအားဖြင့်၊ သံဃော-သည်၊ တေသံ-ထို အဿဇိ ပုနဗ္ဗသုက ရဟန်းတို့၏ (အပေါ်၌)၊ ကမ္မံ-ကို၊ အကာသိ-နည်း၊ ဂစ္ဆာဝ-၍သာလျှင်၊ အဇ္ဈောတ္တရိတွာ-လွှမ်းမိုး၍၊ အကာသိ-ပြုသည်ကား၊ န-မဟုတ်၊ အထခေါ-

အဟုတ်သော်ကား၊ ကုလေဟိ- အမျိုးတို့သည်၊ နိမန္တေတွာ-၍၊ သံဃာတေ
 သု - တို့ကို၊ ကယိရမာနေသု- ပြုအပ်ကုန်လသော်၊ တသ္မိံ တသ္မိံ ဌာနေ - ဌ၊
 ထေရာ - တို့သည်၊ သမဏပဋိပဓံ- ရဟန်းတို့၏ အကျင့်ကို၊ ကထေတွာ- ၍၊
 အယံ- ဤသို့ကျင့်သောရဟန်းသည်၊ သမဏော-ရဟန်းအစစ်တည်း၊ အယံ-
 သည်၊ အဿမဏော-ရဟန်းစစ်မဟုတ်၊ ဣတိ- သို့၊ မနုဿ-တို့ကို၊ သညာ
 ပေတွာ-နားလည်စေပြီး၍၊ ဧကံ-သော၊ ဘိက္ခု-ကို၎င်း၊ ဒွေ-နသော၊ ဘိက္ခု-
 တို့ကို၎င်း၊ သီမံ- သို့၊ ပဝေသေတွာ- ၍၊ ဧတေနဂုပယေန - ဖြင့်သာလျှင်၊
 သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့၏(အပေါ်၌)၊ ပဗ္ဗာဇနိယကမ္မံ-ကို၊ အကံ
 သု-န်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

၈-ဆက်၊ ဧဝံ-သို့၊ ပဗ္ဗာဇနိယ ကမ္မကတဿ-ပြုအပ်ပြီးသော ပဗ္ဗာဇနိယ
 ကံ ရှိသည်ဖြစ်၍၊ အဋ္ဌာရသ-န်သော၊ ဝတ္တာနိ-ကျင့်ဝတ်တို့ကို၊ [ထို ကျင့်ဝတ်
 ၁၀ ပါးကို စုစုဝါကမ္မန္တကဋ္ဌ ရှု။] ပုရေတွာ၊ ယာစန္ဒဿ-ငြိမ်းအေးဘို့ရန်
 တောင်းပန်သောရဟန်း၏ အပေါ်၌၊ ကမ္မံ- ကို၊ ပဋိပဿမန္တတမ္ပံ- ငြိမ်းစေ
 ရာ၏။ ၈ - ဆက်၊ ပဋိပဿဒ္ဓ ကမ္မေနာပိ - ငြိမ်းစေအပ်ပြီးသောကံ ရှိသည်
 လည်းဖြစ်သော၊ တေန - ထိုရဟန်းသည်၊ ယေသု ကုလေသု- အကြင် အမျိုး
 တို့၌၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ ကုလဒူသကကမ္မံ ကတံ၊ တတော-ထို အမျိုးတို့မှ၊ ပစ္စယာ-
 တို့ကို၊ န ဂဟေတဗ္ဗာ - မခံယူထိုက်ကုန်၊ အာသဝက္ခယပုတ္တေနာပိ - အာသ
 ဝက္ခယဉာဏ်သို့ရောက်သော ရဟန္တာသော်မှလည်း၊ န ဂဟေတဗ္ဗာ၊ အကပ္ပိ
 ယာဝ-သီတင်းသုံးဘော်အားလုံးတို့အား မအပ်ကုန်သည်သာလျှင်၊ ဟောန္တိ၊
 ကသ္မာ၊ န ဂဏှာမ-န်သနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆိတေန- မေးအပ်သောရဟန်း
 သည်၊ ပုဗ္ဗေ- ၌၊ ဧဝံ- ဤသို့ ကုလဒူသကအမှုကို၊ ကတတ္တာ- ပြုအပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်၊ (န ဂဏှာမ)၊ ဣတိ၊ ပုဗ္ဗေ-ရဟန်းကပြောအပ်သော်၊ သစေ
 ဝဒန္တိ-အကယ်၍ လူတို့ကလျှောက်ကုန်အံ့၊ (ကိံ)၊ မယံ၊ တေန ကာရဏေ
 န - ထို သစ်သီးပေးခြင်း အစရှိသော အကြောင်းကြောင့်၊ န ဒေမ - လှူကုန်
 သည် မဟုတ်ပါ၊ ဣဒါနိ-၌၊ သီလဝန္တတယ-သီလရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊
 ဒေမ၊ ဣတိ (သစေ ဝဒန္တိ)၊ (ဧဝံသတိ)ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ပကတိယာ-ပင်ကိုယ်
 အားဖြင့်၊ ဒါနဋ္ဌာနေယေဝ - လှူရာဌာန၌ပင်၊ [ဉာတိ ပဝါရိတနှင့် အခြ
 ဆွမ်းဝတ်တည်သူတို့၌-ဟူလို။] ကုလဒူသကကမ္မံ ကတံ ဟောတိ၊ တတော-
 ထိုလှူနေကျအရပ်မှ၊ ပကတိဒါနမေဝ-ပကတိအလှူကိုသာ၊ ဂဟေတုံ ဝန္တတိ၊
 ယံ-အကြင်ဝတ္ထုကို၊ ဝဇေတွာ-တိုးချဲ့၍၊ ဒေန္တိ၊ တံ-ထို တိုးချဲ့၍လှူအပ်သော
 ဝတ္ထုသည်၊ န ဝန္တတိ-မအပ်၊ [ဥပမာ- ဆွမ်း ဟင်းတခွက် လှူနေကျအမျိုးမှ

နှစ်ခွက်တိုး၍ လှူလျှင် နောက်ထပ်တိုး၍ လှူအပ်သောဟင်းခွက်သည် မအပ်၊ ရိုးရာ လှူနေကျတခွက်ကား အပ်ပါ၏။ သို့သော် ကုလဒူသက ပြုမှုကြောင့် ကား ဒုက္ကဋ်သင့်သည်။]

န သမ္မာ ဝတ္တန္တိတိ-ကား၊ တေ အသထိပုနဗ္ဗသုကာ ပန-တိုသည်ကား၊ အဋ္ဌာရသသု-န်သော၊ ဝတ္ထေသု-တို၌၊ သမ္မာ-စွာ၊ န ဝတ္တန္တိ-မကျင့်ကြံကုန်၊ [အသထိပုနဗ္ဗသုက ရဟန်း ၂ ပါးကို ပဓာနနည်း၊ သဟစရဏနည်းအားဖြင့် ဆိုသည်။ ထိုရဟန်းတို့၏ နေ့လိုက်ရဟန်းများလည်း ကောင်းစွာမကျင့်ကြံ၊] န လောမံ ပါတေန္တိတိ-ကား၊ အနုလောမပဋိပဒိ - လျော်သော အကျင့်ကို၊ အပုဋိပဇ္ဇနတယ-ကျင့်ခြင်း မရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပန္နလောမာ-ကျသောမာနဟူသော အခမ္ဘေးရှိကုန်သည်၊ နဟောန္တိ-မဖြစ်ကုန်၊ န နေတ္တာရံ ဝတ္တန္တိ-ကား၊ အတ္တနော-၏၊ နိတ္ထရဏ မဂ္ဂံ-ထွက်မြောက်ကြောင်းလမ်းကို၊ န ပဋိပဇ္ဇန္တိ - မသွားကုန်၊ ဝါ-မကျင့်ကုန်၊ န ဘိက္ခု။ ခမာပေန္တိတိ - ကား၊ ဘန္တေ-တို့၊ အမှေဟိ-တို့သည်၊ ဒုက္ကဋ်-မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်ပါပြီ၊ ပုန-ဘန်၊ ဝေ-သို့၊ န ကရိသာမ-အံ့၊ အမှာကံ - တို့အား၊ ခမထ - သည်းခံပါကုန်၊ ဣတိ ဝေ-သို့၊ ဘိက္ခုနံ-တို့ကို၊ ခမာပနံ - သည်းခံစေခြင်းကို၊ န ကရောန္တိ-မပြုကုန်၊ အက္ခောသန္တိတိ-ကား၊ ကာရကသံဃံ - ကို၊ ဒသဟိ - န်သော၊ အက္ခောသဝတ္ထုဟိ- တို့ဖြင့်၊ အက္ခောသန္တိ- န်၏၊ ပရိတာသန္တိတိ - ကား၊ နေသံ-ထို ကာရကသံဃာတို့၏၊ (အပေါ်၌)၊ ဘယံ-ဘေးကို၊ ဒသေန္တိ-န်၏။

အနုလောမပေ၊ ပန္နလောမာ ။ ။ ပဗ္ဗာဇနိယကံ အပြုခံရသော ရဟန်းများ ကျင့်ရမည့် အဋ္ဌာရသဝတ်ကို “အနုလောမ ပဋိပဒါ- ပဗ္ဗာဇနိယကံအား လျော်သော အကျင့်” ဟု ခေါ်သည်။ ထို အကျင့်ကို မကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ “သူတို့က ကံပြု ထားကော ငါတို့က ဘာပြုလို့ ကျင့်ရမှာတုန်း” ဟု မာန တည်းဟူသော အမွှေးကို ထောင်ထားသော ပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် “န ပန္နလောမာ ဟောန္တိ” ဟု ဖွင့်သည်။ န ပန္နလောမာတိ န ပတိတမာနလောမာ၊ အနနုကူလဝတ္ထိနောတိ အက္ခော- (ဝိမတိ)၊ ပန္နံ ပတခာတ်, တာပစ္စည်း၊ ဓာတုန်နှင့်တကွ အန္တုပြု၊ လောမအရ မာနကို ယုစေလို၍ “မာနလောမာ” ဟု ဖွင့်သည်။

နေတ္တာရံ ။ ။ နိပုဗ္ဗ - တရခာတ်, ဏပစ္စည်း၊ တကို ထပြုပြီးမှ ဒွေဘော်လာ၊ သတ္တတံ “ဝိညာရ” သည် ပါဠိ “ဝိညာရ” ဖြစ်သကဲ့သို့ “နိညာရ” လည်း “နိညာရ” ဟု ဖြစ်သည်။ နိညာရဏမဂ္ဂံကို ကြည့်လျှင် “နိညာရတိ ဧတေနာတံ နိတ္ထာရော၊ နိတ္ထာရော ဧဝ နေတ္တာရော (မဂ္ဂေါ) ” ဟု ပြုသင့်၏။ သို့သော် ကမ္မက္ခန္ဓက အဋ္ဌကထာ၌ကား “နိတ္ထရန္တာနံ+ဧတံ” ဟု ဣဒံတဒ္ဓိတ်ဖွင့်၏။ ထိုအလို “နိတ္ထရန္တိ-ကံမှ ထွက်မြောက်လို ကုန်၏။ ဣတိ နိတ္ထရာ၊ နိတ္ထရန္တာနံ+ဧသော၊ နိတ္ထာရော (မဂ္ဂေါ) ” ဟု ပြုရပေလိမ့်မည်။

ဆန္ဒဂါမိတာ၊ပေ၊ ဘယဂါမိတာ ပါပေန္တိတိ - ကား၊ တေ-ဤ ကံပြုသော ရဟန်းတို့သည်၊ ဆန္ဒဂါမိနောစ - ဆန္ဒဂတိသို့လည်း လိုက်ကုန်၏၊ပေ၊ ဆန္ဒဂါမိတာယပိ- ဆန္ဒဂတိသို့ လိုက်ကုန်သူတို့၏ အဖြစ်သို့၎င်း၊ပေ၊ ဘယဂါမိတာယပိ-သို့၎င်း၊ ပါပေန္တိ-ရေခဲစေကြကုန်၏၊ ယော ဇေန္တိ-ယှဉ်စေကြကုန်၏၊ဗုဒ္ဓိအတ္ထော-နက်၊ ပတ္တမန္တိတိ-ကား၊ တေသံ-ထိုအသမ္ဘိ ပုနဗ္ဗသုက ရဟန်းတို့၏၊ ပရိဝါရေသု-အခြေအရံဖြစ်ကုန်သော၊ ပဉ္စသု သမဏသတေသု-တို့တွင်၊ ကေစွေ-တို့သည်၊ ဒိသာ-အခြားအရပ်တို့သို့၊ ပတ္တမန္တိ၊ ဝိဗ္ဗမန္တိတိ-ကား၊ ကေစွေ၊ ဝိဟီ-လူဝတ်ကြောင်တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ကထံဟိ၊ပေ၊ဘိက္ခုတိတ္ထေ-၌၊ ဒိန္နံ-၂ ပါးကုန်သော၊ပါမောက္ခာနံ-အကြီးအမှူးဖြစ်သော အသမ္ဘိ ပုနဗ္ဗသုကတို့၏၊ ဝသေန - ဖြင့်၊ သဗ္ဗေပိ - အလုံးစုံသော ရဟန်းငါးရာတို့ကိုလည်း၊ အသမ္ဘိပုနဗ္ဗသုကာတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တာ-နိဗ္ဗိ၊ [ပဓာနနည်းတည်း။]

ဂါမိ ဝါတိတ္ထေ-၌၊ နဂရံပိ-ကိုလည်း၊ ဂါမဂ္ဂဟဏေ နဝ-ဂါမသဒ္ဓါဖြင့် သာလျှင်၊ ဂဟိတံ၊ တေန-ကြောင့်၊ အသ-ထို ဂါမိပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ ဂါမောဗိ၊ပေ၊ နိဂမောစာတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ-ထို ဂါမိနိဂမတို့တွင်၊ အပါကာရပရိက္ခေပေါ-မြို့ရိုးအကာအရံမရှိသော၊ သအာပဏော-ဈေးကြီးနှင့် တကွဖြစ်သော အရပ်ကို၊ နိဂမောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ [ကင်္ခါဘာသာဒီကာမှာ အကျယ်ပြထားပြီ။] ကုလာနိ-တို့ကို၊ ဒုသေတိ-ဖျက်ဆီးတတ်၏၊ ဗုဒ္ဓိ၊ ကုလဒူသကော-မည်၏၊ စ-ဆက်၊ ဒုသေန္တော-ဖျက်ဆီးလသော်၊ အသုစိ ကဒ္ဓမာဒိဟိ - မစင်၊ ရှံညွန အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ န ဒုသေတိ- ဖျက်ဆီးသည် မဟုတ်၊ အထခေါ- အဟုတ်ကား၊ အတ္တနော - ၏၊ ဒုပုဋိပတ္တိယာ - မကောင်းသဖြင့် ကျင့်ခြင်းဖြင့်၊ တေသံ-ထိုအမျိုးတို့၏၊ ပသာဒံ-ကြည်ညိုခြင်းကို၊ ဝိနာသေတိ-ပျက်စီးစေ၏၊ တေနေဝ-ကြောင့်ပင်၊ အသ-ထို ကုလဒူသကောပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ ပုပ္ဖေနဝါတိ အာဒိ-စကားရပ်ကို၊ (ဘဂဝတာ)ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ-ထို ပုပ္ဖေန အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဟရိတွာဝါ-ကိုယ်တိုင် ဆောင်ယူ၍သော်၎င်း၊ ဟရာပေတွာဝါ-သူတပါးကိုဆောင်ယူစေ၍ သော်၎င်း၊ ပက္ခောသိတွာဝါ - ကိုယ်တိုင် ခေါ်ယူ၍ သော်၎င်း၊ ပက္ခောသာပေတွာဝါ-သော်၎င်း၊ သယံဝါ-အလိုလိုသော်၎င်း၊ ဥပဂတာနံ-ကပ်ရောက်လာသူတို့အား၊ ယံကိဋ္ဌိ-သော၊ အတ္တနော၊ သန္တကံ-သော၊ ပုပ္ဖံ-ကို၊ ကုလသင်္ဂဟတ္ထာယ-အမျိုးတို့ကို ချီးမြှောက်ခြင်း(သိမ်းသွင်းခြင်း)အကျိုးငှါ၊ ဒေတိ-အံ့၊ ဒုတ္တံ၊ ပရသန္တကံ-ကို၊ ဒေတိ၊ ဒုတ္တံဓမ္မေဝ-ပင်တည်း၊ [ဝိသာသဂ္ဂါဟဖြင့် ယူ၍ပေးလျှင် ဒုတ္တံ-ဟူလို၊]ထေယျစိတ္တေန ဒေတိ၊ ဘဏ္ဍေန္တေန ကာရေ

တဗ္ဗော၊ သံဃိကေပိ ဒေဝေဝနဿာ၊ ပန - အထူးကား၊ အယံ- ဤ ဆိုအပ်
လတံကား၊ ဝိသေသော-တည်း၊ (သံဃိကအတွက် အထူး-ဟူလို၊) သေနာ
သနတ္ထာယ- ငှါ၊ နိယမိတံ - သတ်မှတ်အပ်သော ပန်းကို၊ ဣဿရဝတာယ-
အစိုးရသူ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဒဒတော - ပေးသောရဟန်း၏၊ ထုလ္လစ္စယံ။

ပုပ္ဖနာမ- ပန်း မည်သည်ကို၊ ကဿ - အဘယ်သူအား၊ ဒါတုံ, ဝဇ္ဇတိ-
သနည်း၊ ကဿ (ဒါတုံ) န ဝဇ္ဇတိ၊ ဣတိ - အမေးတည်း၊ တာဝ - သေသ
ဉာတက စသူတို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာနံ) မာတာပိတုနံ- တို့အား၊ ဟရိတွာ
ပိ- ကိုယ်တိုင်ဆောင်ယူ၍၎င်း၊ ဟရာပေတွာပိ- ၎င်း၊ ပက္ခောသိတွာပိ- ၎င်း၊
ပက္ခောသာပေတွာပိ - ၎င်း၊ ဒါတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ သေသဉာတကာနံ - မိဘတို့မှ
ကြွင်းသော ဆွေမျိုးတို့အား၊ ပက္ခောသာပေတွာဝ (ဒါတုံ ဝဇ္ဇတိ)၊ [ဝေဖြင့်
ဟရိတွာစသော ရှေ့ ၃ မျိုးကိုကန့်၊] တဗ္ဗ - ထိုပန်းကိုလည်း၊ ဝတ္ထုပူဇနတ္ထာ
ယ-ငှါ၊ ဒါတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ ပန-ဗျတိရိက်ကား၊ မဏ္ဍနတ္ထာယ- တန်ဆာဆင်ခြင်း
အကျိုးငှါ၎င်း၊ သိဝလိင်္ဂါဒိ ပူဇနတ္ထာယ - မဟာဒေဝနတ်၏ အင်္ဂါဇာတ်
စသည်ကို ပူဇော်ခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း၊ ကဿစိပိ - မည်သူမဆို အားလည်း၊

သေနာသနတ္ထာယ၊ ပေ၊ ထုလ္လစ္စယံ ။ ။ ကျောင်း၌ဖြစ်သော ပန်းတို့ကို ကပ္ပိယ
စသူတို့ကရောင်း၍ ထိုမှ ရအပ်သောငွေဖြင့် ကပ္ပိယစသူတို့သည် ပြင်၍ပေးလျှင် ထိုပန်း
သည် ကျောင်း၌အကျိုးရှိ၏၊ ထိုသို့ သေနာသနအကျိုးငှါ သတ်မှတ်အပ်သောပန်းကို
မိမိက ပိုင်စိုးပိုင်နင်း သဘောထား၍ လူတို့အားပေးလျှင် ထုလ္လစ္စဦး အာပတ်သင့်၏၊
သံဃိကကို ကိုယ်ပိုင်သဘောထား၍ ပေးသောကြောင့် ဘဏ္ဍာစားလည်း ထိုက်၏။
[ထုလ္လစ္စယန္တိ ဘဏ္ဍာဒေယျံပိ ဟောတိ ဝေ-ဝိမတိ၊]

ဗုဏ်ချက် ။ ။ ယခုခေတ် ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးအချို့သည် သံဃိကကျောင်းကို
မိမိအုပ်ချုပ်ရသော အခါ ထိုကျောင်း၌ ဖြစ်သမျှ ရသမျှကို မိမိပိုင်သည် ဟု ယူဆ၍
သစ်သီး စသည်ကို မိမိပိုင် အနေအားဖြင့် သုံးစွဲလည်း သုံးစွဲကြ၊ လူတို့အားလည်း
ပေးတတ်ကြ၏၊ ထိုကဲ့သို့ မပြုကောင်းကြောင်းကို သတိပြုသင့်ကြသည်။

သိဝ၊ ပေ၊ ပူဇနတ္ထာယ ။ ။ ‘မဟာဒေဝ’ ခေါ်သော ဗိဿဏီ နတ်ကို သိဝနတ်
ဟု ခေါ်၏၊ ထိုနတ်၏ လိန် (အင်္ဂါဇာတ်) ကို ပုံတုလုပ်၍ ဟိန္ဒူတို့ကို ကွယ်ကြ၏၊ ပန်း
စသည်ဖြင့် ပူဇော်ကြ၏၊ ထိုကဲ့သို့ ပူဇော်ဘို့ရန် အဓိစသူအား မပေးကောင်း၊ ရဟန်း၏
ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်လျှင်ကား ဤပန်းကိုရောင်း၍ အသက်မွေးစေတော့ဟု နှလုံးပြုလျက်
“မာတုအာဒိနံ ဒါတုံ ဝဇ္ဇတီတိ ဝဒန္တိ” ဟု ဝဒန္တိဝါဒရှိသော်လည်း မိဘအားသာ
ပေးကောင်းမည်ထင်သည်၊ သေသဉာတိတို့အား ပေးကောင်းမည်မထင်။ [“ သိဝ
လိင်္ဂ ” မည်သော နတ်တမျိုး ဟု ယူ၍ အာဒိဖြင့် ဗိဿဏီနတ်ကို ယောဇနာယူသွား
၏၊ စဉ်းစဉ်းပါလေ၊ အာဒိဖြင့် အခြားနတ်များကိုသာ ယူသုံးမည်ထင်သည်။]

ဒါတုံ န ဝဇ္ဇတိ၊ စ- ဆက်၊ မာတာပိဘူနံ- တို့ဘို့၊ ဟရာပေန္တေန- ဆောင်ယူ
 စေသော ရဟန်းသည်၊ ဉ္ဇတိသာမဏေရေဟေဝ- တို့ကိုသာလျှင်၊ ဟရာပေ
 တဗ္ဗံ-၏၊ [“ဉ္ဇတိသာမဏေရေဟေဝါတိ အနုစ္စဝိကတ္တာ ဝုတ္တိ- မိဘအတွက်
 ဆွေမျိုး သာမဏေတို့ကို ခိုင်းခြင်းသာ သင့်လျော်သောကြောင့် “ဉ္ဇတိသာမ
 ဏေရေဟေဝ” ဟု ဆိုသည်၊ ဆွေမျိုးမတော်သော အခြားတပည့်သာမဏေ
 များကိုလည်း ခိုင်းကောင်းပါ၏-ဟူလို။] ပန- ဆက်၊ ဣတရေ-ဆွေမျိုးတော်
 သော သာမဓဏမှ အခြားသော သာမဏေတို့သည်၊ သယမေဝ - သူတို့
 ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ ယဒိ ဣစ္ဆန္တိ-အကယ်၍ ဆောင်ပို့လိုကုန်အံ့၊ (ဝေံသတိ)
 ဝဇ္ဇတိ၊ သမ္ပတေန - သမုတ်အပ်သော၊ (ပုပ္ဖဘာဇက သမ္ပုတိရသော)၊ ပုပ္ဖ
 ဘာဇကေန-ပန်းဝေသောရဟန်းသည်၊ ဘာဇနကာလေ-ဝေရာအခါ၌၊ သမ္ပ
 ဣာနံ- ဥပစာရသိမ်တွင်း၌ ရောက်နေကုန်သော၊ သာမဏေရာနံ- တို့အား၊
 ဥပဗုဘာဝံ-ထက်ဝက်သောအဘို့ကို၊ ဒါတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ [သမ္ပတ္တာနံ၊ ပေ၊ ဝဇ္ဇတိတိ
 သံသိကဿ လာဘဿ ဥပစာရသိမ်ဂတာနံ သာမဏေရာနဗ္ဗိ သန္တကတ္တာ
 တေသဗ္ဗိ ဥပဗုဘာဂေါ လဗ္ဗတေဝါတိ ကတွာ ဝုတ္တိ- ဇီကာ။] ကုရုန္တိယံ-၌၊
 သမ္ပတ္တဂိတီနံ ဥပဗုဘာဝံ (ဒါတုံ ဝဇ္ဇတိ)၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ ဝုဇ္ဇကံ-အနည်း
 ငယ်ကို၊ ဝါ - ၄ ဘို့အဘို့ကို၊ ဒါတုံ ဝဇ္ဇတိတိ ဝုတ္တိ၊ [စူဠကန္တိ ဥပဗုဘာဝ
 တောပိ ဥပနံ၊ စတုတ္ထဘာဝသေတံ အဓိဝစနံ၊ - ဇီကာ။] အသမ္ပတေန -
 မသမုတ်အပ်သောရဟန်းသည်၊ [သမ္ပုတိရသောရဟန်းသည်။] အပလော
 ကေတွာ-၍၊ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးထိုက်၏၊ [ပန်ပြောပြီးမှ သံသွာအပေးဖြင့် ရေခံလာ
 သော သာမဏေလူဝတ်ကြောင်တို့အား ပေးပါ-ဟူလို။]

အာစရိယုပဇ္ဈာယေသု-တို့၌၊ သဂါရဝါ-န်သော၊ သာမဏေရာ-တို့သည်၊
 ဗဟူနိ ပုပ္ဖါနိ အာဟရိတွာ ရာသိံ ကတွာ , ထပေန္တိ - ထားတတ်ကုန်၏၊
 [သံသာ၏ ရက္ခိတဂေါပိတ မဟုတ်သော ပန်းများကို ရည်ရွယ်သည်၊ ရက္ခိတ
 ဂေါပိတ ဖြစ်လျှင်ကား ထိုကဲ့သို့ ဆရာ ဥပဇ္ဈာယ်အတွက် သက်သက် မယူ
 ကောင်း၊] ထေရာ-တို့သည်၊ ပါတောဝ-နံနက်စောစော၌ပင်၊ သမ္ပတ္တာနံ-
 နံသော၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာဒီနံ-တို့အား၎င်း၊ ဥပါသကာနံဝါ- တို့အား၎င်း၊
 [ဘုရားရှိခိုးဘို့ရောက်လာသော ဥပါသကာတို့အား၎င်း၊] တံ၊ ဣဒံ - ဤပန်း
 ကို၊ ဂဏှ- လော၊ တံ ဣဒံ ဂဏှ၊ ဣတိ - ဤသို့၊ ဒေန္တိ- ဝေ၍ ပေးတတ်ကြ
 ကုန်၏၊ ပုပ္ဖဒါနံ နာမ - ပန်းပေးခြင်းမည်သည်၊ န ဟောတိ၊ [ဘုရားပူဇော်
 ဘို့ချန် ဝေပေးခြင်းဖြစ်သောကြောင့် လူတို့အား ပန်းပေးသည်မည်-ဟူလို။]
 စေတိယံ ပူဇေဿာမာတိ ဂဟေတွာ, ဂစ္ဆန္တာပိ - သွားကုန်စဉ်၎င်း၊ ပူဇံ,

ကရောန္တာပိ - နံစဉ်၎င်း၊ တတ္ထတတ္ထ - ထိုထိုအရပ်သို့၊ [သွားတုံးအတွက် လမ်း၌ဖြစ်စေ၊ ပူဇော်တုံးအတွက် စေတီယင်ပြင်၌ဖြစ်စေ- ဟူလို။] သဗ္ဗတ္တာ နိ- ရောက်လာကုန်သော သာမဏော ဥပါသကာစသုတို့အား၊ စေတီယ ပူဇ နတ္ထာယ ဒေန္တိ၊ တေဒ္ဓိ- ဤ ပေးခြင်းသည်လည်း၊ ပုပ္ဖဒါနိနာမ န ဟောတိ၊ ဥပါသကေ- တို့ကို၊ အတ္ထပုပ္ဖါဒီဟိ- မရိုးပန်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ပူဇေန္တေ- တို့ကို၊ ဒိဿာ [အညံ့စားဖြစ်သော တောပန်းတို့ဖြင့် ပူဇော်နေသည် တို့ကို မြင်၍- ဟူလို။] ဥပါသကာ- တို့၊ ဝိဟာရေ- ၌၊ ကဏိကာရ ပုပ္ဖါဒီနိ-မဟာ လှေကားပန်း အစရှိသည်တို့သည်၊ အတ္ထိ- န်၏၊ တာနိ- ထို မဟာလှေကား ပန်း အစရှိသည်တို့ကို၊ ဝဟေတွာ ပူဇေယာတိ ဝတ္ထုပိ ဝဇ္ဇတိ၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ပုပ္ဖပူဇ ကတွာ-ပြုပြီး၍၊ ဒိဝါတရံ- အတော်နေမြင့်မှ၊ ဝါမံ၊ ပဝိဋ္ဌေ- ဆွမ်းခံ ဝင်လာသည်တို့ကို၊ (ပုစ္ဆန္တိ၌စပ်) ဘန္တေ၊ ကိ- ကြောင့်၊ အတိဒိဝါ- အလွန် နေမြင့်မှ၊ ပဝိဋ္ဌာ- ဝင်လာပါကုန်သနည်း၊ ဣတိ- သို့၊ ပုစ္ဆန္တိ - မေးကုန်အံ့၊ ဝိဟာရေ ဗဟုနိ ပုပ္ဖါနိ ပူဇံ၊ အကရိမှ-ပြုနေရကုန်ပြီ၊ ဣတိ ဝဒန္တိ၊ မနဿာ- တို့သည်၊ ဝိဟာရေ-၌၊ ပုပ္ဖါနိ-တို့သည်၊ ဗဟုနိတိရ-များကုန်သတတ်၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ ပုနဒိဝေ- ၌၊ ပဟူတံ-များစွာသော၊ [ယောဇနာ၌ ပဟူတံနှင့် ဗဟူတံကို ပရိယာယ်ဟု ဆို၏၊ သတ္တတ၌ “ပြဟူတံ” ဟု ရှိသောကြောင့် “ပဟူ တံ” ဟု ဒိဃရိရမည်။] ခါဒနိယံ- ကို၎င်း၊ ပေ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ မနဿာ - တို့သည်၊ ဘန္တေ မယံ၊ အသုကဒိဝံသံနာမ- ထိုမည်သောနေ၌၊ ပူဇေဿာ-ပူဇော်လာ ပါကုန်အံ့၊ ဣတိ- ဤသို့လျှော့၍၊ ပုပ္ဖဝါရံ- ပန်း ပူဇော်လှည့်ကို၊ ယာစိတွာ၊ အနညာတဒိဝေ-ခွင့်ပြုအပ်ရာနေ၌၊ အာဝစ္ဆန္တိ-နအံ့၊ သာမဏေရေဟိစ- သည်လည်း၊ ပဂေဝ-စောစော၌ပင်၊ ပုပ္ဖါနိ ဩစိနိတွာ ထပိတာနိ ဟောန္တိ၊ တေ-ထိုလူတို့သည်၊ ရုက္ခေသု ပုပ္ဖါနိ အပဿန္တာ (ဟုတွာ) ဘန္တေ၊ ပုပ္ဖါနိ- တို့သည်၊ ကုဟိ- အဘယ်မှာနည်း၊ ဣတိ ဝဒန္တိ၊ ပေ၊ အညံ-သော၊ ဒိဝံသံ-၌၊ ပူဇေဿတိ၊ ဣတိ- ဤသို့ ပြောကုန်အံ့၊ တေ- ထိုလူတို့သည်၊ ပူဇေတွာ ဒါနိ ဒတွာ ဝစ္ဆန္တိ၊ ဝဇ္ဇတိ။

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ- ၌၎င်း၊ ကုရုန္တိယံစ- ၌၎င်း၊ ထေရာ- တို့သည်၊ သာမဏေရေဟိ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဒါပေတု နလဘန္တိ၊ [ကိုရင် တို့က လူ့အတွက် ပြုလုပ်ပေးသကဲ့သို့ဖြစ်သောကြောင့် ဤစကားကိုဆိုသည်။] သယမေဝ - သာမဏေတို့ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ တာနိ ပုပ္ဖါနိ , တေသံ - ထို လူတို့အား၊ ဒေန္တိ- နအံ့၊ ဝဇ္ဇတိ၊ (ဝတ္ထုပူဇောအတွက် ပေးကောင်း၏)၊ ပန- ဆက်၊ ထေရေဟိ - တို့သည်၊ (ဝတ္ထုဗွံ၌စပ်) သာမဏေရေဟိ - တို့သည်၊

ဩစိနိတွာ ထဝိတာနိ , ဣတိ ဣတ္ထကမေဝ- ဤမျှလောက်ကိုသာ၊ ဝတ္ထဗ္ဗိ-၏၊ ဣတိ ဝုတ္တံ၊ ပန-ဆက်၊ ပုပ္ဖဝါရိ- ပန်းပူဇော်လှည့်ကို၊ ယာစိတွာ- ဤ၊ ပုပ္ဖေသု- တို့ကို၊ အနောစိတေသု - မဆွတ်ခူးအပ်ကုန်သေးမီ၊ ယာဂုဘတ္တာဒီနိ အာဒါယ အာဂတိော သာမဏောရေ-တို့ကို၊ ဩစိနိတွာ, ဒေထ- ပေးပါကုန်၊ ဣတိ- ဤသို့၊ သစေ ဝဒန္တိ - အကယ်၍ လူတို့က ပြောကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဉာတက သာမဏောရာနံ ယေဝ-တို့အားသာလျှင်၊ (ဝန္တတိဉ္စစဝံ။) ဩစိနိတွာ, ဒါတုံ- လူတို့အား ပေးခြင်းငှါ၊ ဝန္တတိ၊ အညာတကေ- ဆွေမျိုးမတော်သော သာမဏေတို့ကို၊ ဥက္ခိပိတွာ-လူတို့က မြှော်တင်၍၊ ရုက္ခသာခါယ-သစ်ကိုင်းပေါ်၌၊ ထပေန္တိ-န်အံ့၊ ဩရောဟိတွာ- ဆင်း၍၊ န ပလာယိတဗ္ဗံ - မပြေးရာ၊ ဩစိနိတွာ ဒါတုံ ဝန္တတိ၊ ပန - ဆက်၊ ကောစိ-သော၊ ဓမ္မကထိကော-သည်၊ ဥပါသကာ-တို့၊ ဝိဟာရေ-၌၊ ပုပ္ဖါနိ-တို့သည်၊ ဗဟူနိ-များလှကုန်၏၊ ယာဂုဘတ္တာဒီနိ အာဒါယ ဝတိော ပုပ္ဖပူဇံ ကရောထ၊ ဣတိ - သို့၊ သစေ ဝဒတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ တဿေဝ - ထို ဓမ္မကထိအားသာ၊ န ကပ္ပတိ၊ ဣတိ - သို့၊ မဟာပစ္စရိယဉ္စ ကုရုဗ္ဗိယဉ္စ ဝုတ္တံ၊ ပန - ဝါဒန္တရကား၊ မဟာ အဋ္ဌကထာယံ - ၌၊ ဧတံ-၍ ယာဂုဆွမ်းအစရှိသည်သည်၊ အကပ္ပိယံ-အကပ္ပိယတည်း၊ န ဝန္တတိ၊ ဣတိ- သို့၊ အဝိသေသေန - အထူးမမ သာမညအားဖြင့်၊ ဝုတ္တံ - ပြီ၊ [ဓမ္မကထိကဟု၎င်း၊ အခြားရဟန်းဟု၎င်း၊ အထူးမပြုဘဲ သာမညဆိုသည့်အတွက် သီတင်းသုံးတော်အားလုံး မအပ်ဟု ပြသည်။]

ဖလဗ္ဗိ- သစ်သီးကိုလည်း၊ အတ္တနော သန္တကံ, ဝုတ္တနယေနေဝ - ပန်း၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့် သာလျှင်၊ မာတာဝိတူနံ - တို့အား၎င်း၊ သေသ ဉာတကာနဉ္စ-တို့အား၎င်း၊ ဒါတုံ ဝန္တတိ၊ ပန-ဆက်၊ ကုလသင်္ဂဟတ္ထာယ-ငှါ၊ ဒေန္တဿ-၏၊ ဝုတ္တနယေနေဝ အတ္တနော, သန္တကေ- ၌၎င်း၊ ပရသန္တကေ- ၌၎င်း၊ သံဗျိကေ-၌၎င်း၊ သေနာသနတ္ထာယ-ငှါ၊ နိယာမိတေစ-သေနာသန အတွက် သတ်မှတ် အပ်သော အသီး၌၎င်း၊ ဒုက္ကုဒ္ဓာဒီနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ အတ္တ

ဝုတ္တနယေနေဝါတိ။ ။ “မာတာဝိတူနံ တာဝ ဟရိတွာပိ၊ ပေ၊ ပတ္တောသာပေ တွာဝ၊ မာတာဝိတူနံ ဟရာပေန္တေန ဉာတိသာမဏောရေဟေဝ ဟရာပေတဗ္ဗံ၊ ဣတရေ ပန ယဒိ သယမေဝ ဣန္ဒန္တိ, ဝန္တတိ” ဟု ပုပ္ဖဒါန၌ ဆိုအပ်ခဲ့သောနည်းကို ညွှန်းသည်။

ကုလသင်္ဂဟတ္ထာယ၊ ပေ၊ ဒုက္ကုဒ္ဓာဒီနိ ။ ။ ဤ စကားသည် ပုပ္ဖဒါနအခဏ်း၌ ဆိုအပ်ပြီးသော “ယော ဟရိတွာဝါ၊ ပေ၊ ဣဿရဝတာယ ဒဒတော ထုလ္လစ္စယံ” ဟူသော စကားကို ချုံး၍ပြအပ်သော စကားတည်း၊ ထို့ကြောင့် ဤ စကားရပ်၏ အကျယ်ကို ထို ပုပ္ဖဒါနအခဏ်းကို ပြန်ကြည့်၍ သိပါလေ။

နော, သန္တကံယေဝ - ဥစ္စာဖြစ်သော အသီးကိုသာ၊ ဂိလာန မနုဿာနံဝါ - တို့အား၎င်း၊ သမ္ပတ္တ ဣဿရာနံ ဝါ - ရောက်လာသော အစိုးရတို့အား၎င်း၊ ဒိဏပရိဗ္ဗယာနံ ဝါ - ကုန်ခမ်းသော ရိက္ခာရှိသူတို့ အား၎င်း၊ [ခရီးသွား ဧည့်သည်ကို ရည်ရွယ်၍ ဆိုသည်။] ဒါတုံ ဝန္တတိ၊ ဖလဒါနံ န ဟေတတိ။

သမ္ပတေန-သော၊ ဖလဘာဇကေနာပိ- သစ်သီးဝေသော ရဟန်းသည် လည်း၊ သံဃဿ-၏၊ ဖလဘာဇနကာလေ-၌၊ သမ္ပတ္တမနုဿာနံ ဥပမုဘာဂံ ဒါတုံ ဝန္တတိ၊ အသမ္ပတေန အပလောကေတွာ ဒါတဗ္ဗံ၊ သံဃာရာမေပိ - ၌ လည်း၊ ဖလပရိစ္ဆေဒေန ဝါ - သစ်သီး အပိုင်းအခြားဖြင့် သော်၎င်း၊ ရူက္ခ ပရိစ္ဆေဒေန ဝါ - သစ်ပင် အပိုင်းအခြားဖြင့် သော်၎င်း၊ ကတိကာ - ကတိက ဝတ်ကို၊ ကာတဗ္ဗာ - ပြုထိုက်၏၊ တတော - ထိုအသီး , အပင်တို့မှ၊ ဂိလာန နေဿာနံ ဝါ - တို့အား၎င်း၊ အညေသံဝါ - အခြားသူတို့အား၎င်း၊ ဖလံ - ကို၊ ယာစန္ဒာနံ - တောင်းလာ ကုန်လသော်၊ ယထာပရိစ္ဆေဒေန - အားဖြင့်၊ စတ္တာရိ (ဖလာနိ - ၄ လုံးတို့ကို သော်၎င်း) ပဉ္စဖလာနိ - ၅ လုံးတို့ကိုသော် ၎င်း၊ ဒါတဗ္ဗာနိ-ကုန်၏၊ ရူက္ခာဝါ-တို့ကိုသော်လည်း၊ ဒဿေတဗ္ဗာ-ပြုထိုက် ကုန်၏၊ (ကိ)၊ ဣတော-ဤ သစ်ပင်မှ၊ ဂဟေတုံ လဗ္ဘတိ၊ ဣတိ-သို့၊ (ဒဿေ တဗ္ဗာ)၊ ပန-ဗျတိရိတ်ကား၊ ဣဝ- ဤသစ်ပင်၌၊ ဖလာနိ သုန္ဓရာနိ၊ ဣတော- ဤ သစ်ပင်မှ၊ ဂဏှထ၊ ဣတိဝေ-သို့၊ န ဝတ္တဗ္ဗံ-မပြောရာ။

စုဏ္ဏေနာတိ ဣတ္ထ-၌၊ အတ္တနော-၏၊ သန္တကံ - သော၊ သိရိသစုဏ္ဏံဝါ- ကုတ္တိ၊ ဝံ့ ကိုသော်၎င်း၊ အညံ-သော၊ ကသာဝံဝါ - ဖန်သော အမို့ ကိုသော် ၎င်း၊ ယံကိဉ္စိ- အမှတ်မထား တပါးပါးသောအမို့ ကို၊ ကုလသင်္ဂဟတ္ထာယ၊

အတ္တနော၊ ပေ၊ နဟေတတိ။ ။ မိမိအပိုင်ဖြစ်သော သစ်သီးကို လူ ဂိလာနအတွက် တောင်းလာလျှင် (တစုံတခုလာဘ်ကိုမမြော်ဘဲ) ပေးကောင်း၏၊ အစိုးရတို့အား၎င်း၊ ရိက္ခာကုန်ခမ်းလာသော ခရီးသွား ဧည့်သည်တို့ အားလည်း လာဘ်ကိုမမြော်ဘဲ ပေး ကောင်း၏။

သံဃာရာမေပိ ။ ။ သံဃိက ကျောင်းတိုက်၌လည်း ဂိလာနလူ၊ အခြားအသီး စားလိုသူတို့က တောင်းလာလျှင် (မပေးဘဲနေ၍ မလျော်သောကြောင့်) “ ဤမျှ လောက်သောအသီးကို ပေးနိုင်သည်” ဟု သစ်သီးကို ပိုင်းခြား၍သော်၎င်း၊ “မည်သည့် သစ်ပင်၏အသီးကို ပေးနိုင်သည်” ဟု သစ်ပင်ကို သတ်မှတ်၍သော်၎င်း၊ ကတိကဝတ်ပြု ထားရမည်၊ တောင်းလာသောအခါ ထို အပိုင်းအခြားအတိုင်း ပေးကောင်း၏၊ သို့ မဟုတ်-မည်သည့်သစ်ပင်မှ ဆွတ်ခူးနိုင်သည်ဟု သစ်ပင်ကိုသော်လည်း ညွှန်ပြကောင်း သည်။ [“ဒီသစ်ပင်က ကောင်းသည်၊ ဒီသစ်ပင်က ယူကြ” ဟုကား လောကွတ် မပြော ကောင်း၊ ပြောလျှင် ကုလသင်္ဂဟ ဒုက္ကဋ်သင့်၏။]

ဒေတိ-အံ၊ ဒုတ္တဋံ၊ [ရှေးက မျက်နှာစသည်၌ အပူစသည်မရှိအောင် ကုတ္တိ၊ မှန်
 စသည်ဖြင့် မျက်နှာစသည်ကို နှိပ်နယ်ခြေမှုန်းပေးကြ၏။] ပရသန္တကဒိသုဝိ
 ဝုတ္တနယေနေဝ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ [ပုပ္ဖဒါန၌ ဆိုအပ်ခဲ့သော
 “ပရသန္တကံ ဒေတိ” စသည်ကို ညွှန်းသည်။] အယံ ပန-ကား၊ ဝိသေသော-
 တည်း၊ ဣဓ - ဤအမှုနှင့်၊ သံဃဿ- ၏၊ ဝါ- သည်၊ ရက္ခိတ ဝေါဝိတာ-
 စောင့်ရှောက်အပ်၊ လုံခြုံစေအပ်သော၊ ရုက္ခန္တလိဝိ-သစ်ခေါက်သည်လည်း၊
 [ရုက္ခန္တလိဝိ ရုက္ခန္တစော။] ဝရုဘဏ္ဍမေဝ-ပင်တည်း၊ [မဝေဘန်ကောင်း
 သောကြောင့်“ ဝရုဘဏ်” ဟုဆိုသည်။] မတ္တိကဒန္တကဋ္ဌဝေဠုသုဝိ-မြေညက်၊
 ဒန်ပူ၊ ဝါးတို့၌လည်း၊ [ဣဒ္ဓိယ၌ မြေညက်ကို ဆပ်ပျာကြမ်းကဲ့သို့သုံးကြသည်။]
 ဝရုဘဏ္ဍပဂံ-ဝရုဘဏ်အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သည်ကို၊ ဝါ- ဝရုဘဏ်လေဘံ
 သည်ကို၊ ဥတ္တာ စုဏ္ဏေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ပန-ဆက်၊
 ပဏ္ဍဒါနံ-သစ်ရွက်ပေးခြင်းသည်၊ [အိမ်မိုးဘိုရာ ထန်းရွက် နေရွက်စသည်ကို
 ပေးခြင်းသည်။] ဣတ္ထ-ဤကုလဒူသန အရာ၌၊ န အာဂတံ-မလာ၊ ဝါ-မပါ။
 တမ္ဗိ-သို သစ်ရွက်ပေးခြင်းကိုလည်း၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ [ဝုတ္တနယ
 နေဝါတိ ပဏ္ဍဒါနံပိ ပုပ္ဖလောဒိသု ဝုတ္တနယေန ကုလသင်္ဂဟော ဟောတီတိ
 ဒဿေတိ။] ပရတေဝိ - ၌လည်း၊ ဝရုဘဏ္ဍဝိနိစ္ဆယေ - ဝရုဘဏ် အဆုံး
 အဖြတ်၌၊ သဗ္ဗံ - ကို၊ ဝိတ္ထာရေန ဝဏ္ဏယိဿာမ၊ ဝေဇ္ဇိကာယဝါတိ ဣတ္ထ-
 ၌၊ ဝေဇ္ဇကမ္မဝိဝိ - ဆေးကုမှုအစီအရင်ကို၊ တတိယပါရာဇိကဝဏ္ဏနာယံ-၌၊
 ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဇဗံပေသနိကေနာတိ ဣတ္ထ - ၌၊ ဝိတိနံ - တို့၏၊ ဒူတေယျ သာသန
 ဟရဏကမ္မံ - တမန်သည်တို့၏ အလုပ်ဖြစ်သော သဝဏ်စာလွှာ နှုတ်မှာ
 စကားကို ဆောင်ယူခြင်း အမှုကို၊ ဇဗံပေသနိယန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ တံ - ထို
 အမှုကို၊ န ကာတမ္ပံ၊ ဟိ - ချွေ၊ ဝိတိနံ - တို့၏၊ သာသနံ - နှုတ်မှာစကားကို၊
 ဝဟေတွာ ဝစ္စန္တဿ ဒုတ္တဋံ၊ တံ ကမ္မံ - ထို ကုလဒူသန အမှုကို၊ နိဿာယ
 လဒ္ဓဘောဇနံ ဘုဇ္ဇန္တဿာပိ၊ အဇ္ဈောဟာရေ အဇ္ဈောဟာရေ-စားမျိုတိုင်း

ဇဗံပေသနိကေန။ ။ ပေသဓာတ်သည် သေဝါ (သခင်ကိုခစားခြင်းအနက်)၊
 ကိုလည်း ဟော၏၊ [သေဝါ - ခစားခြင်း၊ သူတတ္ထိ-ခွေးကဲ့သို့ ဆည်းကပ်ခြင်း၊ ၂-
 ၁၉, အမရကောသ။] ပေသနေ - ခစားခြင်း၌ + နိယုတ္တံ - ယှဉ်သော အမှုတည်း၊
 ပေသနိကံ-မှု၊ ကကို ယပြုလျှင် “ပေသနိယံ” ဟု ဖြစ်၏၊ ဇဗံဃာယ - မြေသလုံးဖြင့်၊
 ပေသနိယံ ဇဗံပေသနိယံ၊ ဒူတဿ- တမန်၏ + တမ္ပံ-အလုပ်တည်း၊ ဒူတေယျ-လုပ်၊
 (စာကိုဖြစ်စေ နှုတ်မှာစကားကိုဖြစ်စေ ယူဆောင်၍ သွားမှု။)

စားမျိုတိုင်း၌၊ ဒုက္ခင်၊ ပဌမံ - ရှေးဥးစွာ၊ သာသနံ - နှုတ်မှာစကားကို၊ အဂ္ဂဟေတွာပိ - မယူခဲ့မှု၍လည်း၊ ပစ္စာ - ၌၊ အယံ- ဤ ရွာသည်၊ ဒါနိ-၌၊ သော ဂါမော-ထိုရွာတည်း၊ [ဒကာ ဒကမတို့မှာလိုက်သော ရွာပင်တည်း- ဟူလို၊] ဟန္တ-ယခု၊ တံသာသနံ- ကို၊ အာရောစေမိ- ပြောဥးအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ မဂ္ဂါ-မှ၊ ဩက္ကမန္တ သာပိ-ဖဲသော ရဟန်း၏လည်း၊ ပဒေပဒေ ဒုက္ခင်၊ သာသနံ၊ အာရောစေတွာ-၍၊ ဝါ-ကြောင့်၊ လဒ္ဓဘောဇနံ ဘုဇ္ဇတော ပုရိမ နယေနေဝ ဒုက္ခင်၊ [စားမျိုတိုင်း စာမျိုတိုင်း ဒုက္ခင်- ဟူလို၊] ပန - ဆက်၊ သာသနံ အဂ္ဂဟေတွာ၊ အာဂတေန-ရောက်လာသော ရဟန်းသည်၊ ဘန္တေ၊ တသ္မိံ ဂါမေ-၌၊ ဣတ္တန္တာမဿ- ၏၊ ပဝတ္ထိ-ဖြစ်ပုံသည်၊ ကာ - အဘယ်သို့ ပါနည်း၊ ဣတိ- သို့၊ ပုစ္ဆိ ဟမာနေန- မေးအပ်သောရဟန်းသည်၊ ကထေတံ ဝန္တတိ၊ ပုစ္ဆိ တပဋ္ဌေ - မေးအပ်သော ပြဿနာ၌၊ ဒေါသော - ဖြေဆိုသည့် အတွက် ကုလဒုသနအပြစ်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ [ဤ ခွင့်ပြုချက်ကိုထေခံ၍ အချို့ ဝိနည်းမိရ်များပင် “ အရှင်ဘုရား အရှင်ဘုရား ကြွလာခဲ့သော အရပ်က မည်သူမည်ဝါတို့ ကျန်းမာ ချမ်းသာကြပါရဲ့လား ” ဟု မေးလျှင် ကျန်းမာ ချမ်းသာကြောင်းကို ပြောဆိုကြသည်။]

ပန-ဆက်၊ ပဉ္စန္ဒိ-နံသော၊ သဟမေဓိကာနံ-တို့၏၎င်း၊ မာတာပိတူနံ-တို့၏ ၎င်း၊ ပဏ္ဍုပလာသဿ-ရှင်လောင်း၏၎င်း၊ အတ္တနော-၏၊ ဝေယျာဝစ္စ ကရ သာစ- ဝေယျာဝစ္စပြုသူ၏၎င်း၊ သာသနံ ဟရိတံ ဝန္တတိ၊ စ- ဆက်၊ ဝိဟိနံ- တို့၏၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ ဝုတ္တပ္ပကာရံ- ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသော၊ [“မမ ဝစနေ န ဘဂဝတော ပါဒေ ဝန္တထ ” စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော၊] ကပ္ပိယသာသနံ (ဟရိတံ ဝန္တတိ)၊ ဟိ - မှန်၊ ဣဒံ - ဤ ကပ္ပိယသာသနကို ဆောင်ခြင်းသည်၊ ဇဗ္ဗံပသနိယကမ္မံ နာမ - ဇဗ္ဗံပသနိယအမှုမည်သည်၊ န ဟောတိ၊ ပန- ဆက်၊ အဋ္ဌဟိ - နံသော၊ ဣမေဟိ ကုလဒုသကကမ္မေဟိ- တို့ကြောင့်၊ ဥပ္ပန္နပစ္စယာ-ဖြစ်သောပစ္စည်းတို့သည်၊ ပဉ္စန္ဒိပိ-နံသော၊ သဟမေဓိ

ပဌမံ သာသနံ၊ ပေ၊ ဒုက္ခင်။ ။ မှာလိုက်သူ၏ နှုတ်မှာစကားကို (ပေးလိုက်သော စာကို) ပြောမည် (ပေးမည်) ဟု ကြံ၍ သွားသောရဟန်းအတွက် ဒုက္ခင်အာပတ်ဟု ဆိုသည်၊ စာကို၎င်း နှုတ်မှာစကားကို၎င်း (မယူခကောင်း- ဟု) ပယ်ပြီးနောက်မှ မိမိ အလိုလို သနားခြင်းကြောင့် ရဟန်းနှင့်သင့်တော်သော အကြောင်းအရာကို ပြောလျှင် ကား အနာပတ်တည်း။ [ပဌမံ၊ ပေ၊ ဒုက္ခင်န္တိ ဣဒံ တဿ သာသနံ အာရောစေသာပီတိ ဣဒိနာ အဓိပ္ပါယေန ဝမနံ သန္ဓာယ ရတ္ထံ၊ တဿ ပန သာသနံ ပဋိက္ခိပိတွာ သယမေဝ ကာရဗျေ ဌိတော ဝန္တော အတ္တနော အနုရူပံ သာသနံ အာရောစေတိ၊ အနာပတ္တိ။]

ကာနိ- တို့အား၊ န ကပ္ပန္နိ- မအပ်ကုန်၊ အဘူတာရောစန ရူပိယသံဝေါဟာ
 ရေဟိ - မဟုတ်မမှန်သော ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မကို ပြောဆိုခြင်း၊ ရှေ့ ငွေဖြင့်
 ရောင်းဝယ်ခြင်းတို့ကြောင့်၊ ဥပ္ပန္နပစ္စယ သဒိသာဝ ဟောန္တိ။ [ဤစကားကို
 ထောက်၍ ဝိနည်းမိရ်များသည် ဓာတ်သိမဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပစ္စည်း
 များကို မသုံးစွဲလိုကြ။]

အဿ - ထိုရဟန်း၏၊ ပါပါ - န်သော၊ သမာစာရာ- အကျင့်တို့သည်၊
 (သန္တိ)၊ ဣတိ(သော) ပါပသမာစာရော၊ ပန-ဆက်၊ တေ-ထိုအကျင့်တို့ကို၊
 ယသ္မာ၊ မာလာဝစ္စ ရောပနာဒယော-ပန်းပင်ငယ်ကိုစိုက်ပျိုးခြင်း အစရှိသည်
 တို့ကို၊ ဣဓ - ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ အဓိပ္ပေတာ၊ တသ္မာ , မာလာဝစ္စံ ရောပေန္တိ
 ဝီတိ အာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ အဿ- ထို ပါပသမာစာရောပုဒ်၏၊ ပဒ
 ဘာဇနံ ဝုတ္တံ၊ တိရောက္ခာတိ-ကား၊ ပရမ္ပုခါ-တဖက်၌ မျက်နှာရှိကုန်သည်၊
 ဝါ- မျက်ကွယ်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ [တိရော-(တဖက်၌)၊ အက္ခာ-(ဣန္ဒြေ
 တို့သည်)၊ ယေသန္တိ တိရောက္ခာ၊ ပရိ- ဟိုဘက်၌+ မုဒံ-မျက်နှာသည်၊ ယေ
 သန္တိ ပရမ္ပုခါ၊] ပန - ကား၊ ကုလာနိစ တေန ဒုဋ္ဌာနိတိ ဣတ္ထ-၌၊ ယသ္မာ၊
 ကုလာနိတိတေ-ကုလာနိဟူသော ဤသဒ္ဓါသည်၊ ဝေါဟာရမတ္ထံ-ခေါ်ဝေါ်
 ပြောဆိုရိုးသဒ္ဓါမျှတည်း၊ ဟိ-မှန်၊ အတ္ထတော-အားဖြင့်၊ မနုဿာ-တို့သည်၊
 ဝါ-တို့ကို၊ တေန-ထိုရဟန်းသည်၊ ဒုဋ္ဌာ-ဖျက်ဆီးအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊
 တသ္မာ၊ အဿ-ထို ကုလာနိစ တေန ဒုဋ္ဌာနိဟူသော ပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊
 ပုဗ္ဗေ သဒ္ဓါ ဟုတ္တာတိအာဒိ-ကို၊ အာဟ၊ ဆန္ဒဂါမိနောတိ- ကား၊ ဆန္ဒေန-
 လိုလားခြင်းကြောင့်၊ ဝါ-ချစ်ခြင်းကြောင့်၊ (အဂတိ-အဂတိသို့) ဝစ္စန္တိ-
 ရောက်ကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဆန္ဒဂါမိနော - မိတို့မည်၏၊ သေသေသု သေနယော၊
 သမနုဘာသိတဗ္ဗော၊ ပေ၊ ဣတ္ထ-၌၊ ကုလဒူသကကမ္ပေန- ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ၊
 ပန- ဆက်၊ သော - ထို ကုလဒူသကရဟန်းသည်၊ သံဃံ - ကို၊ ပရိဘဝိတွာ-
 လွမ်းမိုး၍၊ ဆန္ဒဂါမိနောတိ အာဒိ - အစရှိသော၊ ယံ- အကြင်စကားကို၊
 အာဟ-ပြောပြ၊ တဿ-ထိုစကားကို၊ ပဋိနိသဂ္ဂါယ-စွန့်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ သမန

ကုလာနိ၊ ပေ၊ ဝေါဟာရမတ္ထံ။ ။ “ကုလာနိ” အရ အမျိုးဟူသည် အထည်ခြစ်
 မဟုတ်၊ အမည်ပညတ်မျှသာဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုကုလကို ဖျက်ဆီး၍မဖြစ်နိုင်၊ သို့ပါ
 လျက် အဘယ့်ကြောင့် “ကုလာနိစ ဒုဋ္ဌာနိ” ဟု ဆိုရသနည်း-ဟု မေးဘွယ်ရှိသော
 ကြောင့် “ကုလာနိ၊ ပေ၊ ဝေါဟာရမတ္ထံ” ဟု မိန့်သည်၊ ထိုခေတ်က ထိုအရပ်၌ အမျိုးကို
 နာမည်တပ်၍ ပြောလေ့ရှိသောကြောင့် ထိုပြောရိုးအတိုင်း “ကုလာနိ” ဟု ဆိုထား
 သည်၊ အမှန်အားဖြင့်ကား “ထိုအမျိုးတွင် ပါဝင်သော လူတို့ကိုသာ (သဒ္ဓါဖျက်
 အောင်) ဖျက်ဆီးသည်” ဟု ယူပါ-ဟူလို။

ဘာသနကမ္မိ ကာတမ္မိ၊ ဣတိ ဧဝံ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ သဗ္ဗတ္ထ - အလုံးစုံသော ဝါကျတို့၌၊ သေသံ-သည်၊ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ သမုဋ္ဌာနာ ဒိနိဝိ-တို့သည်လည်း၊ ပဌမ သံဃာဒေသ ဒိသိသာနေဝ-နံသည်သာ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။ ။ကုလ နူသက သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

x x x x x + x

ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ၊ ပေ၊ ဓာရယာမိတိ ဣတ္ထ-၌၊ (အတ္ထော-ကို၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဧတေသံ (ဓမ္မာနံ) - ဤ အာပတ်တို့၏၊ [ပါဠိတော်၌ လာသော “ တေရသ သံဃာဒိဿေသာ ဓမ္မာ ” မှ ဓမ္မာကို ဝိဘတ်ပြင်၍ စွဲသည်။] ပဌမံ - စွာ၊ အာပတ္တိ-ရောက်ခြင်းသည် (အတ္တိ)၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ရှေးဦးစွာ သင့်ရောက်ခြင်း ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တေဓမ္မာ-တို့သည်။) ပဌမာ ပတ္တိကာ- ကာတို့မည်၏၊ ပဌမံ-စွာ၊ ဝိတိက္ကမက္ခဏေယေဝ - လွန်းကျူးရာ ခဏ၌ပင်၊ (“ ဝေ ” ဖြင့် သမနုဘာသနကံ ပြုရာခဏကို တားမြစ်သည်။) အာပဇ္ဇိတဗ္ဗာ - ရောက်ထိုက်သော အာပတ်တို့တည်း၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ပန- ကား၊ ။ ဣတဒရေ - ပဌမာပတ္တိကာအာပတ်တို့မှ တပါးသော အာပတ်တို့ကို၊ တတိယေဒိဝသေ - ၃ ရက်မြောက် နေ့၌၎င်း၊ စတုတ္ထေစဒိ ဝသေ - ၌၎င်း၊ (ဇရော- အဖျားသည်။) ဟောတိ၊ ဣတိ (ဣတ္ထ) - ဤစကားရပ်၌၊ ဇရော-

သိက္ခာပုဒ် ဖွတ်ချက်။ ။ သိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်၌ “ ပတ္တမတာယသ္မာ ” စသော ဝါကျ ၂ ထပ်ပါ၏။ ထိုတွင် ပဌမဝါကျဖြင့် ပဗ္ဗာဇနိယကံပြုပုံကို ပြ၍၊ ဒုတိယဝါကျဖြင့် ပဗ္ဗာဇနိယကံအပြင်ရသော ရဟန်းတို့၏ ကျင့်ဝတ်ကို ပြသည်။ [ပတ္တမတာယသ္မာတိ ဣဒံ ပဗ္ဗာဇနိယကမ္မဝသေန ဝတ္တံ၊ ပုန ပတ္တမတာယသ္မာတိ ဣဒံ ပန ပဗ္ဗာဇနိယကမ္မ ကတဿ ဝတ္တဝသေန ဝတ္တံ၊ -သာရတ္ထ။]

သိက္ခာပုဒ်ပညတ်ရကျိုး။ ။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အဿဇိပုနဗ္ဗသုကတို့ ပြုအပ်သော နစ္စနစသော အမှု၊ ပုပ္ဖဩဗိနနစသော အမှုများရှိသေးသော်လည်း ထိုပါပသမာစာရတို့ အတွက် ပညတ်အပ် အခြားသိက္ခာပုဒ်များ ရှိပြီးဖြစ်သောကြောင့် အထူးပညတ်တော် မမူဘဲ၊ ပဗ္ဗာဇနိယကံ ပြုဘို့ရန်၎င်း၊ ထိုကံ၏ ကျင့်ဝတ်ကို မကျင့်ဘဲ ကံပြုသော သံဃာ တို့ကို စွပ်စွဲသည့်အတွက် ပြောဆိုဆုံးမ၍ မရသူတို့အား သံဃာဒိဿေသံ အာပတ်သို့ တင်ဘို့ရန်၎င်း ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူသည်။ - ဝိမတိ။

ပဌမံ၊ ပေ၊ ဝုစ္စတိ။ ။ သုက္ကံဝိသဋ္ဌိ အာပတ်သည် ပဌမ လွန်ကျူးတုန်းကပင် သင့်ရောက်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ပဌမလွန်ကျူးတုန်း၌ သင့်ရောက်အပ်သော ဒုတိယဒဋ္ဌ ဒေါသတိုင်အောင် အာပတ် ၉ ပါးတို့သည် ပဌမာပတ္တိကာ အာပတ်တို့တည်း၊ ဣတရေ ကို “ယာဝတတိယကာ ဝေဒိတဗ္ဗာ” ၌ စပ်၊ အခြားသော အာပတ် ၄ ပါးကို “ယာဝ တတိယကအာပတ်” ဟု သိပါ-ဟုလိ။

ကို၊ တတိယကောတိ - တတိယကဟူ၍၎င်း၊ စတုတ္ထကောတိစ- က ဟူ၍၎င်း၊
 ဝုစ္ဆတိ ယထာ-ကဲ့သို့၊ ဝေ-တူ၊ ယာဝတတိယေ-၃ ကြိမ်မြောက်တိုင်အောင်
 သော၊ သမနဘာသနကမ္မေ-သမနဘာသနကံ၌၊ (မမ္မာ- အာပတ်တို့သည်။)
 ဟောန္တိ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ယာဝတတိယကောတိ-ကတို့ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-န၏။

ယာဝတီဟံ ဇာနံ ပဋိစ္စာဒေတီတိ-ကား၊ ယတ္တကာနိ-နံသော၊ အဟာနိ-
 ရက်တို့ပတ်လုံး၊ ဇာနန္ဒော-လျက်၊ ပဋိစ္စာဒေတိ-အာပတ်ကို ဖုံးထား၏။
 အဟံ၊ ဣတ္ထန္တာမိ-သော၊ အာပတ္တိ-သို့၊ အာပန္နော-ပါပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ သ မြဟ္မ
 စာရိနံ - သီတင်းသုံးဘော် တို့အား၊ နာရောစေတိ - မပြောအံ့၊ (ဒေသနာ
 မပြော- ဟူလို၊) တာဝတီဟန္တိ- ကား၊ တတ္တကာနိ အဟာနိ- တို့ပတ်လုံး၊
 [ဤ ယာဝတီဟံစသောပုဒ်များ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ကင်္ခါဘာသာဋီကာ၌ပြထား
 ပြီ။] အကာမာ ပရိဝတ္ထဗ္ဗန္တိ-ကား၊ ကာမေန-အလိုအားဖြင့်၊ န(ပရိဝတ္ထဗ္ဗံ)-
 ပရိဝါသ်နေရသည်မဟုယ်၊ ဝသေန-အလိုအားဖြင့်၊ န(ပရိဝတ္ထဗ္ဗံ)၊ အထခေါ-
 အဟုတ်ကား၊ အကာမေန - အလိုမဟုတ်သဖြင့်၊ အဝသေန - အလို မဟုတ်
 သဖြင့်၊ ပရိဝါသ် - ကို၊ သမာဒါယ - ၍၊ ဝတ္ထဗ္ဗံ - နေရာ၏။ [အကာမာကို
 “အဝသေန” ဟုဖွင့်သောကြောင့် “ကာမ” အရ ကာမဂုဏ်ကို မယူရ၊ အလိုကို
 ယူပါဟု သိစေ၏။ အာလည်း နာဝိဘတ်၏ ကာရိယ ဟု သိစေသည်။]

ဥက္ကရိ ဆာရတ္တန္တိ-ကား၊ ပရိဝါသတော-ပရိဝါသ်ထက်၊ ဥက္ကရိ-အလွန်၊
 ဆရတ္တိယော- ပတ်လုံး၊ ဘိက္ခုမာနတ္တာယာတိ-ကား၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ မာနန
 ဘာဝါယ-မြတ်နိုးကုန်သည်၏ အဖြစ် အကျိုးငှါ၊ အာရာဓနတ္တာယ- နှစ်သက်
 စေခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဣတိ ဝုတ္တိ ဟောတိ၊ အဿ-ထို ဘိက္ခုသံဃာ၏၊ ဝိသတိ-

ယထာ၊ ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ။ အဖျားရောဂါတခုသည် ပဌမနေ့၌ ဖြစ်ပြီး၍
 ကျသွား၏။ ဒုတိယနေ့၌ မတက်လာ၊ တတိယနေ့ကျမှ တက်လာပြန်၏။ ထိုအဖျား
 ရောဂါသည် “တတိယေ- ၃ ရက်မြောက်နေ့၌+ပဝတ္ထော-ဖြစ်သော (တရက်ခြား)၊
 အဖျားတည်း၊ တတိယကော - ဖျား၊ [ပဝတ္ထတဒ္ဓိတ်, ကပစ္စည်း၊ စတုတ္ထကော-
 ၂] ရက်ခြား ဖျားသော အဖျားလည်း နည်းတူ။] ထိုအတူ လွန်ကျူးရာ ခဏ၌၎င်း
 ပဌမ ဒုတိယကမ္မဝါစာ အဆုံး၌၎င်း မဖြစ်ဘဲ, တတိယကမ္မဝါစာ အဆုံးမှဖြစ်သော
 အာပတ်တို့သည် “ယာဝတတိယေ-၃ ကြိမ်မြောက် တိုင်အောင်သော သမနဘာသန
 ကံ၌+ပဝတ္ထာ- ဖြစ်သော အာပတ်တို့တည်း” နှင့်အညီ “ယာဝတတိယက” တို့ မည်၏။

ဘိက္ခုမာနတ္တာယ။ ။ “ဘိက္ခုနံ မာနနဘာဝါယ” ဟု ပဌမဖွင့်၍ မာနနအတွက်
 “ရစ်ခြင်း” အနက်ကို ယူမည်မိုးသောကြောင့် “အာရာဓနတ္တာ” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။
 [“သံဃာဒိသေသ် အာပတ်သင့်သူဖြစ်၍ သံဃာကမကြည်ညိုမကျေနပ်ဘဲ ရှိခဲ့၏။ ယခု
 အခါ ကျေနပ်စေဘို့ရာ မ၃နတ် ၆ ညဉ့် ကျင့်ပါဉ်း” ဟူလို၊]

နှစ်ကျိပ်ဟူသော+သင်္ခါဂဏော-အရေအတွက်သည်။ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ(သော-
 ထို ဘိက္ခုသံဃာသည်။) ဝီသတိဂဏော-မည်၏။ တကြာတိ- ကား၊ ယတြ-
 အကြင်သိမ့်၍၊ သဗ္ဗန္တိမေန - သော၊ ပရိစ္ဆေဒေန - ဖြင့်၊ ဝီသတိဂဏော -
 နှစ်ကျိပ်အရေအတွက်ရှိသော၊ ဘိက္ခုသံဃော-သည်။ အတ္ထိ၊ တတြ-ထိုသိမ့်၍၊
 အဗ္ဘတဗ္ဗတိ - ကား၊ အဘိတေဗ္ဗော သမ္ပုဋ္ဌိစ္စိတဗ္ဗော - လက်ခံထိုက်၏။
 အဗ္ဘာနကမ္မဝသေန -အဗ္ဘာနကံ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဩသာရေတဗ္ဗော- သံဃာ
 ဘောင်သို့ သက်ရောက်စေထိုက်၏။ ဝါ-သွင်းထိုက်၏။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဝါ-
 တနည်း၊ အဝှါတဗ္ဗော-ခေါ်ထိုက်၏။ ဣတိအတ္ထော။

အနတ္တိတောတိ-ကား၊ န အတ္တိတော အသမ္ပုဋ္ဌိစ္စိတော - လက်မခံအပ်၊
 အကတဗ္ဘာနကမ္မော - မပြုအပ်သော အဗ္ဘာနကံရှိ၏။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။
 ဝါ-တနည်း၊ အနဝှါတော-မခေါ်အပ်၊ ဣတိ အတ္ထော၊ သာမိစိတိ-ကား၊
 အနုဓမ္မတာ - လောကုတ္တရာ တရားသို့ အစဉ်လိုက်သော အဆုံးအမတည်း။
 [“ဓမ္မ+အနုဂတာ အနုဝံဇံ၊အနုဓမ္မမေဝ အနုဓမ္မတာ”ဟုပြု၊]လောကုတ္တရာ
 ဓမ္မ-သို့၊ အနုဂတာ-သော၊ ဩဝါဒါနုသာသနီ-ဆုံးမ ကန့်မြစ်ခြင်းတည်း။
 သာမိစိ-လောကုတ္တရာ တရားအားလျော်သော၊ ဓမ္မတာ- ရှေးထုံးစံတည်း။
 ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣ- ဤ နိဂုံးဝါကျ၍၊ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ဣတိ-
 အပြီးတည်း။ သမန္တပါသာဒိကာယ၊ဝိနယသံဝဏ္ဏနာယ-၍၊ တေရသက
 ဝဏ္ဏနာ -တဆဲ့ ၃ ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့၏အဖွင့်သည်။ နိဋ္ဌိတာ။

ဝီသတိဂဏော။ ။ဤပုဒ်၏ ဝိပြိုဟ်ဝယ် ဝီသတိနောက်၌ “သံဃော” ဟု၎င်း၊
 “သင်္ခါ”ဟု၎င်း မူကွဲရှိ၏။ ထိုတွင် “ဝီသတိဂဏော ဘိက္ခုသံဃော”ဟု ပါဠိတော်
 ရင်းမှာပင် ဘိက္ခုသံဃော ပါပြီးဖြစ်၍ “သံဃော”ဟု ရှိခြင်းသည် မကောင်း။ ဝီသတိ
 သင်္ခါဟု မဟုဗ္ဗိဟိသမာသ် ရှိခြင်းသည်လည်း မကောင်းသေး။ ဘာကြောင့်နည်း-
 ဝီသတိနှင့် ဝဏ္ဏောတို့မှ မဟုဗ္ဗိဟိဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် “ဝီသတိ+သင်္ခါ
 ဝဏ္ဏော အသာတိ”ဟုသာ ပါဠိမှန်ရှိသင့်၏။ “သင်္ခါ”သည် ဝဏ္ဏော၏ အနက်ဖွင့်
 တည်း။ ထိုသို့ ဖွင့်သဖြင့် “ဝဏ္ဏ”အတွက် ဂိုဏ်း(အပေါင်း)အနက်ကို မယူရ။ အရေ
 အတွက် အနက်ကိုယူပါ-ဟု သိစေသည်။ မှန်၏။- ၂ ပါး ၃ ပါး ကိုသာ ဂိုဏ်း ဟု
 ခေါ်သည်။ ၂၀ ကိုကား ဂိုဏ်း ဟု မခေါ်ရ၊ သံဃာဟုသာ ခေါ်ရသည်။

အဝှါတဗ္ဗော။ ။အာပုဗ္ဗ+ဝေ ခွာတ်ဖြစ်၍ ဣလာလျှင် “အဝှိတဗ္ဗော”ဟု ဖြစ်၏။
 ကျော် အယပြုလျှင် အဝှယိတဗ္ဗော ” ဟု ဖြစ်၏။ နောက်၌လည်း “ အနုဝှိတော (အန
 ဝှယိတော)”ဟု ရှိလျှင် ဧကောင်းမည်။

ပဌမအနိယတ သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါတိ-အစရှိသောပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ပဌမအနိယတသိက္ခာပုဒ် - တည်း၊ [ရှေးစာအုပ်များ၌ “ ဣမေ ခေါပနာယသန္တော ဒွေ အနိယတာ ဓမ္မာ ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆန္တိ ” ဟု အပိုပါနေ၏။] တတ္ထ-ထိုသိက္ခာပုဒ်၌၊ ကာလယုတ္တံ သမုလ္လပန္နောတိ- ကား၊ ကာလံ-အချိန်အခါကို၊ သလ္လက္ခေတွာ-၍၊ [“ ကာလံ သလ္လက္ခေတွာ ” အရ အချိန်အခါ မှတ်သားပုံကို ပြလို၍ “ ယဒါ န အညောပေတဒါ ” ဟု မိန့်၊] ယဒါ - ၌၊ အညော-သော၊ ကောစိ-သည်၊ သဗီပေန-ဖြင့်၊ န ဂစ္ဆတိဝါ- သွားလည်း မသွား၊ န အာဂစ္ဆတိဝါ- လာလည်းမလာ၊ တဒါ-၌၊ တဒနရူပံ- ထို အခြားသူမရှိခြင်းအားလျော်သော၊ (ကထိ၌စပ်)၊ ကစ္စိ - နည်း၊ န ဥက္ကဏ္ဍသိ- မပျင်းဘဲ ရှိ၏လော၊ န ကိလမသိ-မပပ်ပန်းဘဲ ရှိ၏လော၊ န ဆာတာ အသိ-မဆာဘဲ ရှိ၏လော၊ ဣတိအာဒိကံ- သော၊ ဂေဟသိတံ-အိမ်၌မှီသော၊ (အိမ်သူအိမ်သားတို့ ပြောဆိုရိုးဖြစ်သော၊) ကထံ - စကားကို၊ ကထေန္တော - ပြောလျက်၊ ကာလယုတ္တံ ဓမ္မ ဘဏန္တောတိ-ကား၊ ကာလံ သလ္လက္ခေတွာ ယဒါ အညော ကောစိ သဗီပေန၊ ဂစ္ဆတိဝါ - သွားသော်လည်း သွား၏၊ အာဂစ္ဆတိဝါ-၏၊ တဒါ- ၌၊ တဒနရူပံ- ထို အခြားသူရှိခြင်း အားလျော်သော၊ (ဓမ္မကထိ၌စပ်)၊ ဥပေါသထံ-ဥပုသ်စောင့်မှုကို၊ ကရေယျာသိ-ပြုနော်၊ သလာကဘတ္တိ-စာရေးတံဘတ်ကို၊ ဒဒေယျာသိ - ပေးနော်၊ ဣတိအာဒိကံ ဓမ္မကထံ ကထေန္တော (နိသန္တံ ကပ္ပေသိ)။

အဿာ-ထို ဝိသာခါ၏၊ ဗဟု-န်သော၊ ဝိတရောစ-တို့သည်၎င်း၊ ပုတ္တာစ - ၎င်း၊ (သန္တိ) ဣတိ (သာ - ထို ဝိသာခါသည်၊) ဗဟုပုတ္တာ - မည်၏၊ [သာမညနိဒ္ဓေသနည်း , ဧကသေသ နည်းအားဖြင့် ပုတ္တအရ ဝိတုကိုလည်း ယူပါဟု သိစေလို၍ “ ဝိတရောစ ” ဟု ဆိုသည်။] တဿာ - ထိုဝိသာခါ၏၊ ဒသ- န်သော၊ ပုတ္တာ- တို့သည်၎င်း၊ ဒသ- န်သော၊ ဝိတရော- တို့သည်၎င်း၊ အဟေသံ ကိရ-ရှိကုန်သတတ်၊ အဿာ-ထိုဝိသာခါ၏၊ ဗဟု-န်သော၊ နတ္တာရော-မြေးတို့သည်၊ (သန္တိ) ဣတိ(သာ), ဗဟုနတ္တာ-မည်၏၊ ဟိ-မှန်၊ [“ ဗဟုနတ္တာ ” ဟုသောစကားသည် မှန်၏။] တဿာ - ထို ဝိသာခါ၏၊ (ဝိသတိ ပုတ္တာ ဟောန္တိ) ယထေဝ၊ ဧဝံ-တူ၊ အဿာ-ထိုဝိသာခါ၏၊ ပုတ္တဝိတာနိဝိ-တို့၏လည်း၊ ဝိသတိ ဝိသတိ- ၂ ကျိပ်စီ ၂ ကျိပ်စီသော၊ ဒါရကာ- ကလေးတို့တို့သည်၊ အဟေသံ၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ သာ- ထို ဝိသာခါသည်၊ ဝိသုတ္တရ စတုဿတ ပုတ္တနတ္တ ပရိဝါရာ- ၂ ကျိပ် အလွန်ရှိသော လေးရာသော သားသမီး

မြေး အခြံအရံရှိသည်။ အဟောသိ၊ အဘိမင်္ဂလ သမ္ပတာတိ - ကား၊ ဥတ္တမ မင်္ဂလသမ္ပတာ-မြတ်သောမင်္ဂလာ ရှိ၏ဟု သမုတ်အပ်၏။

ယညေသုတိ-ကား၊ ဒါနပ္ပဒါနေသု-ငယ်သောအလှူ၊ ကြီးသောအလှူတို့၌ ၎င်း၊ ဆဏေသုတိ - ကား၊ အာဝါဟ ဝိဝါဟ မင်္ဂလာဒီသု - သွီးကို ရှေးရှု ဆောင်ယူခြင်း မင်္ဂလာ , သွီးကိုပို့ ပေးခြင်း မင်္ဂလာ အစရှိကုန်သော၊ အန္တ ရုဿဝေသု-ပွဲသဘင် အကြီးစားတို့၏ အကြား၌ဖြစ်သော ငယ်သောပွဲသဘင် တို့၌၎င်း၊ ဥဿဝေသုတိ-ကား၊ အာသာဠီ ပဝါရဏာနက္ခတ္တာဒီသု-အာသဠီ နက္ခတ်ပွဲသဘင် , ပဝါရဏာ နက္ခတ်ပွဲသဘင် အစရှိကုန်သော၊ မဟုဿဝေ သု - ကြီးစွာသော ပွဲသဘင်တို့၌၎င်း၊ ပဌမံ ဘောဇေန္တိတိ - ကား၊ ဣမေပိ ဒါရကာ - ဤ ကလေးတို့သည်လည်း၊ [ထမင်းကျွေးသော အိမ်ရှင်တို့၏ ကလေးများ။] တယာ - အရှင်မ ဝိသာခါနှင့်၊ သမာနာယုကာ - တူသော အသက် ရှိကုန်သည်၊ နိရောဂါ- ရောဂါမရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တု- သတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ အာယာစန္ဒာ-တောင်းတကုန်လျက်၊ ဝါ- ဆုတောင်းကုန်လျက်၊ ပဌမံယေဝ- လျှင်၊ ဘောဇေန္တိ - ကျွေးကြကုန်၏၊ ယေဝိ- အကြင်သူတို့သည် လည်း၊ သဒ္ဓါ-န်သည်၊ ပသန္ဓာ-ရတနာ ၃ ပါး၌ ကြည်ညိုကုန်သည်၊ ဟောန္တိ- န်၏၊ တေပိ-တို့သည်လည်း၊ ဘိက္ခု- တို့ကို၊ ဘောဇေတွာ-ကျွေးပြီး၍၊ တဒ

ဒါနပ္ပဒါနေသု ။ ။ ယဇဓာတ်သည် ပေးလှူခြင်း အနက်ကိုလည်း ဟော၏။ ထို့ကြောင့် ယညေသုကို “ဒါနပ္ပဒါနေသု” ဟု ဖွင့်သည်။ ပဒါနံ၌ ပဥပသာရသည် ပဝုဆုအနက်ကို ဟော၏။ ပဝန်ပု၌ ပဥပသာရမျိုးတည်း။ ပဒါနပုဒ်က ဒါန အကြီး စားကို ဟောသောကြောင့် ဒါနပုဒ်က (ပါရိသေသနည်းအားဖြင့်) ဒါန အငယ်ကို ဟောရတော့သည်။ [ဒါနပ္ပဒါနေသုတိ-ခုဒ္ဒကေသုစေဝ မဟန္တေသုစ ဒါနေသု။]

ဆဏေသု။ ။ ဤနေရာ၌ “ဆဏ” သဒ္ဓါသည် အိမ်တွင်းမင်္ဂလာပွဲကို ဟော၏။ “ဆဏံနာမ အတ္ထနော ဝေဟေ ကတ္တဗ္ဗမင်္ဂလံတိ အာဟ - အာဝါဟ ဝိဝါဟ မင်္ဂလာ ဒီသုတိ၊ ဧတ္ထ အာဒိသဓဗ္ဗန ဖဂ္ဂုဏမာသာဒီသု (တပေါင်းလ အရှေ့သည်တို့၌) ဥတ္တရ ဖဂ္ဂုဏာဒိ အဘိလက္ခိတဗိဝေသု (ဥတ္တရဖဂ္ဂုဏ အရှေ့သော အသိအမှတ်ပြုအပ်သော နေ့တို့၌) သပရိဇနာနံ (အခြေအရံနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော) မနုဿာနံ မင်္ဂလကရဏံ ပိ ကင်္ဂဏာတိ။

အာသဠီ ပေ၊ နက္ခတ္တာဒီသု ။ ။ နက္ခတ္တသဒ္ဓါကို ရှေ့ပုဒ်တိုင်း၌ ယှဉ်စေရသည်။ “အာသဠီ နက္ခတ်ပွဲ” ဟူသည် ဝါကပ်ရာနေ၌ ပူဇော်ပွဲတည်း။ [ဝါဆိုလ၌ အာသဠီ နက္ခတ်နှင့် စန်းယဉ်၏။] “ပဝါရဏာနက္ခတ်ပွဲ” ဟူသည် ပဝါရဏာနေ၌ ပူဇော်ပွဲ တည်း။ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် တရွာလုံး နိရုံးတရပ်လုံး ၃ ရက်ဖြစ်စေ ၇ ရက်ဖြစ်စေ နက္ခတ် သဘင် ကြွေးကြော်၍ မြူးပျော်ရာ နက္ခတ်ပွဲများကို ယူပါ။

နန္ဒရံ - ထိုရဟန်းတို့ကို ဆွမ်းကျွေးပြီးသည်၏ အခြားခဲ့၍၊ သဗ္ဗပဌမံ - အလုံးစုံသော လူတို့၏ ရှေးဦးစွာ၊ တံ ယေဝ - ထို ကျောင့်အမ ဝိသာခါကိုသာ၊ ဘောဇေန္တိ - နံ၏၊ နာဒိယိတိ - ကား၊ တဿာ - ထို ဝိသာခါ၏၊ ဝစနံ - ကို၊ န အာဒိယိ - မနာယူ၊ န ဂဏိ - မယူ၊ ဝါ - တနည်း၊ အာဒရံ - လေးစားခြင်းကို၊ န အကာသိ - မပြု၊ ဣတိ အတ္ထော - နက်၊ [“ န အာဒိယိ - မယူ ” ဟူရာ၌ “ ဝိသာခါ၏စကားကို ဂရုမစိုက် ” ဟု ဆိုလိုသည်။]

အလံ ကမ္မနိယေတိ - ကား၊ (ယံ - အကြင်အရပ်သည်၊) ကမ္မက္ခမံ - မေထုန်စသော လွန်ကျူးမှု၌ ခံ၏၊ ကမ္မယောဂံ - မေထုန်စသော လွန်ကျူးမှုအား လျှောက်ပတ်၏၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ (တံ - ထိုအရပ်သည်၊) ကမ္မနိယံ - မည်၏၊ ကမ္မနိယဘာဝါယ - မေထုန်စသော အမှု၌ ခံသည်၏အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှါ၊ အလံ ပရိယတ္တံ - စွမ်းနိုင်သော အရပ်တည်း၊ ဣတိ အလံ ကမ္မနိယံ၊ အလံ ကမ္မနိယေ - မေထုန်စသော အမှု၌ ခံသည်၏အဖြစ်အကျိုးငှါ စွမ်းနိုင်သော၊ တသ္မိံ - ထိုအရပ်၌၊ ယတ္ထ - အကြင်အရပ်၌၊ အဇ္ဈာစာရံ - လွန်ကျူးမှုကို၊ ကရေန္တာ - တို့သည်၊ တံ ကမ္မံ - ထို မေထုန်စသော အမှုကို၊ ကာတု သက္ကောန္တိ၊ [တံ ကမ္မံတိ မေထုနာဒိ အဇ္ဈာစာရကမ္မံ - ဝိမတိ။] တာဒိယေ - ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော အရပ်၌၊ ဣတိ အတ္ထော၊ တေနေဝ - ထို့ကြောင့်ပင်၊ အဿ - ထို အလံ ကမ္မနိယပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ - ၌၊ သက္ကာ၊ ပေ၊ ပဋိသေဝိတုန္တိ - ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ - ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ယတ္ထ - အကြင်အရပ်၌၊ မေထုနံဓမ္မံ - ကို၊ ပဋိသေဝိတု သက္ကာ ဟောတိ၊ (တာဒိယေ - ၌) ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

နိသဇ္ဇံ ကပ္ပေယျာတိ - ကား၊ နိသဇ္ဇံ - ထိုင်နေခြင်းကို၊ ကရေယျ - အံ့၊ နိသီ ဒေယျ - အံ့၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ပန - ဆက်၊ ယသ္မာ - ကြောင့်၊ နိသီဒိတွာဝ - ထိုင်ပြီး၍ သာလျှင်၊ ဝါ - ထိုင်ပြီးမှသာလျှင်၊ နိပဇ္ဇတိ - အိပ်ရ၏၊ တေန - ကြောင့်၊ အဿ - ထို နိသဇ္ဇံ ကပ္ပေယျပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ - ၌၊ ဥဘယဗ္ဗိ - နိသိန္နံ နိပန္နံ ၂ ပါးလုံး

အလံ ကမ္မနိယေ။ ။ ကမ္မနိ - မေထုန် စသော အမှု၌ + ခမံ - ခံသည်တည်း၊ ကမ္မနိယံ - သည်၊ ကမ္မနောင် ခမအနက်၌ ဣယပစ္စည်း၊ (နိ) လာ၊ “ ခံ ” ဟူသည် ထိုအမှုကို ပြုဘိရာ သင့်လျော် လျှောက်ပတ်သော အရပ်တည်း၊ ထို့ကြောင့် “ ကမ္မယောဂံ ” ဟု ထပ်ခွင့်သည်၊ “ သင့်လျော် ” ဟူသည်လည်း ထိုအမှုကိုပြုသောအခါ အကွယ်အကာ ပြုနိုင်ခြင်းတည်း၊ “ ကမ္မနိယ ” အရ အရပ်ကိုရသော်လည်း ဘာဝပဗ္ဗာနကြံ၍ မေထုန်မှု စသော အမှု ကို ဖုံးကွယ်ခြင်းကြံယာကို “ ကမ္မနိယ ” ဟု၎င်း၊ အလံ၏ ပဋိက္ခေပအနက် မယူဘဲ ပရိယတ္တအနက် ယူပါဟု၎င်း သိဒေလိ၍ “ အလံ (ပရိယတ္တံ) + ကမ္မနိယ ဘာဝါယ ” ဟု မိန့်သည်၊ “ အလံ + ကမ္မနိယာယ - အလံ ကမ္မနိယံ ” ဟု ပြု။

ကိုလည်း(ဘဝတာ) ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ-ထိုပဒဘာဇနီ စကားရပ်၌၊ ဥပနိသိန္ဓော
တိ-ကား၊ ဥပဝတံ- အနီးသို့ကပ်၍၊ နိသိန္ဓော- သည်၊ (ဟောတိ-အံ့) ဥပ
နိပန္နောပိ-ဥပနိပန္နရဟန်းကိုလည်း၊ ဝေ-ဤအနီးသို့ကပ်၍ လျောင်းနေသော
ရဟန်းဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော - ၏၊ ဘိက္ခု နိသိန္ဓေတိ - ကား၊ ဘိက္ခုမိ- သည်၊
နိသိန္ဓေ-သော်၊ ဣတိ အ-တ္ထာ-နက်။

ဥဘောဝါ နိသိန္ဓာတိ-ကား၊ ဒွေပိ- ၂ ယောက်တို့ သည်လည်း၊ အပစ္စာ
အပုရိမံ-မနှောင်း မရှေး၊ နိသိန္ဓာ-နံသည်၊ (ဟောန္တိ-နံအံ့) စ-ဆက်၊ ဣ-
ဤပဒဘာဇနီစကားရပ်၌၊ ပါဠိယံ-၌၊ သောတဿ ရဟောတိ-ဟူ၍၊ ကိဉ္စာပိ
အာဂတံ - ပြီ၊ ပန- လည်း၊ စက္ခုဿ- ၏၊ ရဟေနေဝ- ဆိတ်ကွယ်ခြင်းဖြင့်
သာလျှင်ပရိစ္ဆေဒေါ-အာပတ် အပိုင်းအခြားကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော- ၏၊ [“ပရိစ္ဆ
န္ဓေ အာသနေ” ဟု၎င်း၊ “သတ္တာဟောတိ မေထုနံ ဓမ္မံ” ဟု၎င်း ဟောတော်
မူသောကြောင့် မျက်စိကွယ်ရာကိုသာ ရဟောအရ အလိုရှိအပ်သည်-ဟုလို၊]

[ဣဒါနိ စက္ခုဿ ရဟေနေဝ အာပတ္တိံ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ဒသေသန္တော-
သစေပိ ဟိတိအာဒိ မာဟ၊] ဟိ - ချဲ့၊ ပိဟိတ ကဝါဠဿ - ပိတ်အပ်သော
တံခါးရွက် ရှိသော၊ ဝုတ္တဿ - အခန်း၏၊ ဒွါရေ- တံခါးအနီး၌၊ နိသိန္ဓော-
သော၊ ဝိညူ-နားလည်သော၊ ပုရိသော-သည်၊ သစေပိ ဟောတိ- အကယ်၍
မူလည်း ရှိစေဥားတော့(ဝေသတိပိ)အနာပတ္တိံ နေဝ ကရေတိ၊ ပန- ကား၊
အပိဟိတကဝါဠဿ-သော၊ (ဝုတ္တဿ-၏) ဒွါရေ-၌၊ နိသိန္ဓော (ဝိညူ၊
ပုရိသော - သည်)၊ အနာပတ္တိံ ကရေတိ၊ စ - ဆက်၊ ကေဝလံ၊ ဒွါရေ-၌၊
(နိသိန္ဓော ဝိညူ ပုရိသော အနာပတ္တိံ , ကရေတိ - ပြုနိုင်သည်ကား၊) န-
မဟုတ်သေး၊ အန္တော ဒွါဒသဟတ္ထေ-၁၂ တောင်အတွင်း ဖြစ်သော၊ ဩကာ
သေပိ-၌လည်း၊ [ဤစကားဖြင့် နားကြားလောက်ရာ အရပ်ကိုပြသောကြောင့်
“သောတရဟ” မဟုတ်ကြောင်းကို သိစေ၏၊] နိသိန္ဓော (ဝိညူ ပုရိသော)
၊ သစက္ခုကော-မျက်စိအမြင်ရှိသည်၊ သစေ (ဟောတိ)၊ (ဝေသတိ)ဝိက္ခိ-တ္ထာ-
အထူးထူး အပြားပြား ပစ်လွှင့်အပ်သော စိတ်ရှိသည်၊ (သမာနော) ပိ-
သော်၎င်း၊ နိဒ္ဒါယန္တောပိ - အိပ်ငိုက်နေ သော်၎င်း၊ အနာပတ္တိံ ကရေတိ၊

ဘိက္ခု နိသိန္ဓေ။ ။လက္ခဏလက္ခဏဝန္တဟူသည် ဝိဘတ်တူမြီတည်း၊ ထို့ကြောင့်
“ဘိက္ခု”၌ ဘုဗ္ဗတ္တဝယ် ပဋ္ဌမာဝိဘတ် သက်ထားကြောင်းကို၊ တနည်း-သတ္တမိဝိဘတ်
ချေထားကြောင်းကို သိစေလိုသောကြောင့် “ဘိက္ခုမိ” ဟု ဖွင့်သည်၊ [ဘိက္ခု နိသိန္ဓေ
တိ ဣ-ဘိက္ခုတိ ဘုဗ္ဗတ္တ ပစ္စတ္တဝစနံ၊ ဘုဗ္ဗဝစနဿ ဝါလောပံ ကတွာ နိဋ္ဌေသေဉ
တိ အာဟ ဘိက္ခုမိ နိသိန္ဓေတိ။]

[ထိုင်လျက် အိပ်ငိုက်သူသည် အကြား အကြား၌ မျက်စိဖွင့်၍ ကြည့်တတ်သေး၏။ ထို့ကြောင့် ထိုသူက အာပတ် မသင့်အောင် ပြုနိုင်သည်။] သမိပေဋ္ဌိဒ္ဒါ (သမာဓနော)ဝိ အနော (အနာပတ္တိ) န ကရောတိ၊ စက္ခုမာ-မျက်စိရှိသည်၊ (မျက်စိကောင်းသူသည်)၊ (သမာဓနော)ဝိ နိပဇ္ဇိတွာ၊ နိဒ္ဒါယန္တော-အိပ်ထသော်၊ (အနာပတ္တိ) န ကရောတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဣတ္ထိနံ-တို့၏၊ သတဗ္ဗိ အနာပတ္တိ န ကရောတိယေဝ။ [မိန်းမများသည် မေထုန်မှ၌ ဖုံးထားတတ်ကြသောကြောင့် အနာပတ်ကို မပြုနိုင်ကြ။]

သဒ္ဓေယျဝစသာတိ-ကား၊ သဒ္ဓါတဗ္ဗဝစနာ- ယုံကြည်ထိုက်သော စကားရှိသော၊ ပန- ဆက်၊ သာ- ထို ဥပါသိကာမသည်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အရိယသာဝိကာဝ- အရိယာသာဝိကာမသည်သာ၊ ဟောတိ-၏၊ တေန-ကြောင့်၊ အဿ-ထို သဒ္ဓေယျဝစသာပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ- ၌၊ အာဂတဖလာတိအာဒိ-ကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ- ထို ပဒဘာဇနီစကားရပ်၌၊ အဿာ - ထို ဥပါသိကာမ၏၊ အာဂတံ-သော၊ ဖလံ-သောတာပတ္တိဖိုလ်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သာ-ထို ဥပါသိကာမသည်)၊ အာဂတဖလာ- လာမည်၏၊ ပဋိလဒ္ဓ သောတာပတ္တိဖလာ-ရအပ်ပြီးသော သောတာပတ္တိဖိုလ်ရှိသူတည်း၊ ဣတိ အတ္ထော၊ အဘိသမေတာဝိနိတိ-ကား၊ ပဋိဝိဒ္ဓ စတုသစ္စာ-ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီးသော သစ္စာ ၄ ပါး ရှိသူတည်း၊ ဝါ-သစ္စာ ၄ ပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီးသူတည်း၊ တောယ-ဤ ဥပါသိကာမသည်၊ ဝိညာတံ-သိအပ်ပြီးသော-သိက္ခတ္တယသာသနံ - သိက္ခာ ၃ ပါး အပေါင်း ဟူသော သာသနာသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သာ-သည်)၊ ဝိညာတသာသနာ-မည်၏။

နိသဇ္ဇံ ဘိက္ခု ပဋိဇာနမာနောတိ - ကား၊ ဝေရူပါ-သော၊ ဥပါသိကာ- အရိယာ ဥပါသိကာမသည်၊ ဒိသ္မာ ကိဉ္ဇာပိဝဒတိ၊ အထဓေါ-လည်း၊ ဘိက္ခု-သည်၊ နိသဇ္ဇံ-ကို၊ ပဋိဇာနမာနောယေဝ-ဝန်ခံသော်သာ၊ ဝါ-ဝန်ခံမှသာ၊ တိဏ္ဏံ-န်သော၊ ဓမ္မာနံ-အာပတ်တို့တွင်၊ အညတရေန-ဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော၊ အပဋိဇာနမာနော-သော်၊ န(ကာရေတဗ္ဗော)ဣတိအတ္ထော၊ [ဤ “သဒ္ဓေယျဝစသာ ” စသော ပုဒ်များ၏ ရုပ်ပြီးပုံနှင့် အဓိပ္ပါယ်များကို ကနီတာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။] ယေနာ၊ ပေ၊ ကာရေတဗ္ဗောတိ-ကား၊ နိသဇ္ဇာဒီသု-

အဘိသမေတာဝိနိ။ ။အဘိ+သံ+ဣဇာတ်၊ တာဝိ-ဣနိပစ္စည်း၊ အဘိသမိတ္တ-ထိုးထွင်း၍ သိပြီ၊ ဣတိ၊ အဘိသမေတာဝိနိ၊ ပဋိဝိဒ္ဓံ+စတုသစ္စံ တောယာတိ ပဋိဝိဒ္ဓ စတုသစ္စာ”ဟု ဝိဂ္ဂဟပြု၍ “တောယ”ဟူသော ကတ္တားပုဒ်နက်ကို အရကော၂ကရ၏၊ ထို့ကြောင့် အဘိသမေတာဝိနိကိုလည်း ကတ္တုသုခံ ပြုရသည်။

နိသော၊ အာကာရေသု- တို့တွင်၊ ယေနဝါအာကာရေန- နှင့်မူလည်း၊ သဒ္ဓိံ
 မေထုနမ္မောဒိနိ-တို့သို့၊ အာရောပေတွာ သာ ဥပါသိကာ ဝဒေယျ၊ ပဋိဇာန
 မာနောဝ , တေန-ထို အခြင်းအရာဖြင့်၊ သော တိက္ခ၊ ကာရေတဗ္ဗော၊ ဝေ
 ရူပါယဝိ - သော၊ ဥပါသိကာယ-၏၊ ဝစနမတ္ထေန န ကာရေတဗ္ဗော၊ ဣတိ
 အတ္ထော၊ [ဤ“ယေနဝါ”စသော ဝါကျ၏အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ကင်္ခါဘာသာ
 ဇီကာ၌ ပြထားပြီ။] ကသ္မာ-နည်း၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဒိဋ္ဌနာမ-မြင်အပ်သော
 အရာမည်သည်၊ တထာပိ- ထို မြင်အပ်သည့် အတိုင်းလည်း၊ ဟောတိ- ဖြစ်
 တတ်၏၊ အညထာပိ - တပါးသော အပြားအားဖြင့်လည်း၊ ဟောတိ - ၏၊
 (တသ္မာ-တည်း။)

စ-ဆက်၊ တဒတ္ထဇောတနတ္ထံ-ထိုအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ထွန်းပြခြင်းအကျိုး
 ငှါ၊ [ထို မြင်အပ်သည့်အတိုင်းမဟုတ်ဘဲ တပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့်
 ဖြစ်တတ်ပုံကိုထွန်းပြခြင်းအကျိုးငှါ၊] ဣဒံဝတ္ထု-ကို၊ ဥဒါဟရန္တိ- ထုတ်ဆောင်
 ကြကုန်၏၊ ကိရ- ချဲ့၊ မလ္လာရာမဝိဟာရေ- မလ္လာရုံကျောင်းတိုက်၌၊ [မာလျာ
 ရာမဝိဟာရေ- ဟုရှိလျှင် ကောင်းသည်၊] ဧကော-သော၊ ဒီကာသဝတ္ထေရော-
 သည်၊ ဧကဒိဝသံ-၌၊ ဥပဋ္ဌာကကုလံ- သို့၊ ဝတံ-၍၊ အန္တောဂေဟေ-၌၊
 နိသီဒိ- ပြီ၊ ဥပါသိကာပိ - ဥပါသိကာမသည်လည်း၊ သယနပလ္လင်္ကံ - ကို၊
 နိဿာယ-၍၊ ဌိတာ ဟောတိ၊ အထ-၌၊ ဧကော- သော၊ ပိဏ္ဏစာရိကော-
 ဆွမ်းခံလှည့်လည်သော ရဟန်းသည်၊ ဒွါရေ-၌၊ ဌိတော-ရပ်လျက်၊ ဒိသ္မာ-
 ၍၊ ထေရော-သည်၊ ဥပါသိကာယ-နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-ကွ၊ ဧကောသနေ-၌၊ နိသိန္နော-
 ၏၊ ဣတိသညံ-ကို၊ ပဋိလဘိတွာ-၍၊ ပုနပ္ပုနံ ဩလောကေသိ၊ ထေရောပိ-
 သည်လည်း၊ အယံ-ဤရဟန်းသည်၊ မယိ-၌၊ အသုဒ္ဓလဒ္ဓိကော- မစင်ကြယ်
 ဟု အယူရှိသည်၊ ဇာတော - ပြီ၊ ဣတိ- သို့၊ သလ္လက္ခေတွာ-၍၊ ကတဘတ္တ
 ကိစ္စော-သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဝိဟာရံ ဝတံ၊ ပေအန္တောဝ-ကျောင်းအတွင်း၌
 သာလျှင်၊ နိသီဒိ-ပြီ၊ သောပိ တိက္ခ၊-သည်လည်း၊ ထေရံ-ကို၊ စောဒေဿာမိ-
 အံ့၊ ဣတိ- ဤသို့ ကြံ၍၊ အာဝတံ- ၍၊ ဥတ္တာသိတွာ-ချောင်းဟန်၍၊ ဒွါရံ
 ဝိဝရိ၊ ထေရော - သည်၊ ပေ၊ ကုဋ္ဌာဂါရကဏ္ဍိကံ - စုလစ်ပွန်ချွန် အထွတ်ကို၊
 နိဿာယ-၍၊ ပလ္လင်္ကေန နိသီဒိ၊ သောပိ တိက္ခ၊-သည်လည်း၊ အန္တော-သို့၊
 ပဝိသိတွာ-၍၊ မဇ္ဈ-ကို၎င်း၊ ဟေဋ္ဌာမဇ္ဈ-ကို၎င်း၊ ဩလောကေတွာ - ၍၊
 ထေရံ အပဿန္တော(ဟုတွာ) ဥဒ္ဓံ ဥလ္လောကေသိ- မော်ကြည့်ပြီ၊ အထ-၌၊
 အာကာသေ-၌၊ နိသိန္နံ ထေရံ၊ ဒိသ္မာ- ၍၊ ဘန္တေ-ဘုရား၊ ဝေမဟိဒ္ဓိကာ
 နာမ-သို့ကလေဝံ တန်ခိုးကြီးသူမည်ကုန်သော၊ တုမေ-တို့သည်၊ မာတုဂါမေ

န-နှင့်၊ သဒ္ဓိံ ကောသနေ၊ နိသိန္ဒာဘဝံ-ထိုင်နေသူ၏အဖြစ်ကို၊ ဝဒါပေထ-
 ပြောစေပါကုန်သနည်း၊ ဝါ-ပြောအောင်နေပါကုန်သနည်း၊ ဣတိ အာဟ၊
 (ဝေ-ပုဒ် မလို) ထေရော - သည်၊ အာဂုသော၊ သော - ဤ အပြစ်သည်၊
 အန္တရသရဿေဝ-ရွာတွင်း၏သာလျှင်၊ ဒေါသော-တည်း၊ အဟံ ပန- သည်
 ကား၊ တံ-သင့်ကို၊ သဒ္ဓါပေတံ- ယုံစေငှါ၊ အသက္ကောန္တော(ဟုတွာ)၊ ဝေ-
 ဤသို့ တန်ခိုးပြမှုကို၊ အကာသိ-ပြုရပြီ၊ မံ-ကို၊ ရက္ခေယျာသိ- လော၊ ဣတိ-
 သို့၊ ဝတွာ-၍၊ ဩတရိ-သက်ဆင်းပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ (ဥဒါဟရန္တိ-နိ၏)။

ဣတော- ဤ “တေန သော ဘိက္ခုကာရေတဗ္ဗော” ဟူသော ဝါကျမှ၊
 ပရံ-၌၊ သာ စေ ဝေ ဝဒေယျာတိ အာဒိ-သော၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော စကား
 ကို၊ ပဋိညာယ - ဖြင့်၊ ကာရဏာကာရဒဿနတ္ထိံ - ပြုစေပုံ အခြင်းအရာကို
 ပြတော်မူခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဝါ-ဆုံးဖြတ်ပုံအခြင်းအရာကိုပြတော်မူခြင်းအကျိုး
 ငှါ၊ ဝတ္ထိံ-ပြီ၊ တတ္ထ-ထို သာ စေ ဝေ ဝဒေယျ အစရှိသောစကားရပ်၌၊ မာတု
 ဝါမဿ မေထနံ မမ္မံ ပဋိသေဝန္တော-မှီဝဲနေသည်ကို၊ (“ ဒိဋ္ဌော-မြင်အပ်
 ပါပြီ” ဟု ပါဠိတော်ထည့်စပ်။) ဣတိ အတ္ထော၊ နိသဇ္ဇာယ ကာရေတဗ္ဗော
 တိ-ကား၊ နိသဇ္ဇံ-ကို၊ ပဋိဇာနိတွာ-၍၊ မေထုနဓမ္မပဋိသေဝနံ-ကို၊ အပဋိ
 ဇာနန္တော-ဝန်မခံလသော်၊ မေထုနဓမ္မပါရာဇိကာပတ္တိယာ- ဖြင့်၊ အကာရေ
 တွာ - မပြုစေမူ၍၊ ဝါ- မဆုံးဖြတ်မူ၍၊ နိသဇ္ဇာမတ္တေန - ထိုင်နေခြင်းမျှဖြင့်၊
 ယံ အာပတ္တိံ - သို့၊ (ရဟောပဋိစ္စန္ဓ ပါစိတ်အာပတ်သို့) အာပဇ္ဇတိ၊ တာယ-
 ထို အာပတ်ဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော၊ ပါစိတ္တိယာပတ္တိယာ ကာရေတဗ္ဗောတိ
 အတ္ထော၊ တေန နယေန သဗ္ဗစတုက္ကေသု ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဝေ၊မဟိဒ္ဓိကာ၊ပေ၊မန္တိ။ ။ ဝေ မဟိဒ္ဓိကာပိ တုမှေ ဝေရူပေ အဉ္စသက်နိယေ
 ဌာနေ (ယုံမှားထိုက်သောအရပ်၌) ကဿာ အနုပပရိက္ခိတွာ (မစူးစမ်းမဆင်ခြင်မူ၍)
 နိသိန္ဒာ-တ္ထ၊ တုမှာဒိသေဟိနာမ အန္တရသရေ နိသိဒဓန္တဟိ ဥပပရိက္ခိတွာ ပတ်ရူပေ
 ဌာနေ နိသိဒိတဗ္ဗံ (အရှင်ဘုရားတို့လို ပုဂ္ဂိုလ်က ရွာတွင်းမှာ ထိုင်နေလျှင် စူးစမ်း
 ဆင်ခြင်ပြီးမှ သင့်တော်သော အရပ်၌ ထိုင်သင့်ပါတယ်) ဣတိ ထေရံ ဩဝဒန္တော
 အာဟ (“ ဝေမဟိဒ္ဓိကာ၊ပေ၊ဝဒါပေထ” ဟု ဆိုသည်) ၊ န ပန အသဒ္ဓဟန္တော
 (မယုံကြည်၍ ပြောသည် မဟုတ်) ၊ ထေရော အတ္တနော အနုပပရိက္ခိတွာ အနိသိန္ဒ
 ဘာဝံ ဒဿေန္တော-မစူးစမ်းထိုင်ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း ပြလို၍ “အန္တရသရဿေ
 ဝေသော အာဂုသော ဒေါသော” တိ အာဟ၊ ဝေ မကာသိန္တိ အတ္တနော နိဂူဟိတဗ္ဗမ္မိ
 (လျှိုဝှက်ထိုက်သည်လည်း ဖြစ်သော) ဂုဏံ ပကာသေန္တော ဝေ ဣဒ္ဓိပါဒ္ဓိဟာရိယံ
 အကာသိံ၊ ရက္ခေယျာသိ မန္တိ မဒ မံ အညေပိ ဝေ ဇာနန္တူတိ အတ္တနော ဂုဏံ အဇာ
 နာပေတုကဒမေဒ ဝဒတိ။

ပန-ဆက်၊ သိက္ခာပဒ ပရိယောသာနေ-၌၊ အာပတ္တာ နာပတ္တိ ပရိစ္ဆေဒ ဒဿနတ္ထံ-အာပတ် အပိုင်းအခြား၊ အနာပတ် အပိုင်းအခြားကိုပြတော်မူခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဝုတ္တေသု-န်သော၊ ဂမနံ ပဋိဇာနာတီတိ အာဒိသု-ပုဒ်တို့တွင်၊ ဂမနံ ပဋိဇာနာတီတိ-ကား၊ ရဟောနိသဇ္ဇဿာဒတ္ထံ-ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ ထိုင်နေခြင်းကို သာယာခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဂတော-သည်၊ အမှီ-ဖြစ်ပါ၏၊ ဣတိဝေ-သို့၊ ဂမနံ-ကို၊ ပဋိဇာနာတိ- ဝန်ခံ၏၊ နိသဇ္ဇန္တိ- ကား၊ နိသဇ္ဇဿာဒေနေဝ - ထိုင်နေခြင်းကို သာယာခြင်းဖြင့် သာလျှင်၊ နိသဇ္ဇ - ထိုင်ခြင်းကို၊ ပဋိဇာနာတိ- ၏၊ အာပတ္တိန္တိ- ကား၊ တီသု- ၃ မျိုးသော အာပတ်တို့တွင်၊ အညတရံ-သော၊ အာပတ္တိ-ကို၊ (ပဋိဇာနာတိ-၏) အာပတ္တိယာ ကာရေတဗ္ဗော-ကား၊ တီသု- ၃ မျိုးသော အာပတ်တို့တွင်၊ ယံ - အကြင် အာပတ်ကို၊ ပဋိဇာနာတိ - ၏၊ တာယ- ထိုအာပတ်ဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော - ၏၊ ဣတ္ထ စတုက္ကေ- ဤ စတုက္က၌၊ သေသံ-သည်၊ ဥက္ကာနာဓိပ္ပါယမေဝ-ပေါ်လွင်သော အဓိပ္ပါယ် ရှိသည်သာ၊ ပန- ကား၊ ဒုတိယ စတုက္ကေ - ၌၊ ဂမနံ န ပဋိဇာနာတီတိ - ကား၊ ရဟော နိသဇ္ဇဿာဒဝသေန - ဖြင့်၊ န ပဋိဇာနာတိ-အံ၊ သလာကဘတ္တာဒိနာ- သလာကဘတ်ကိုခံယူခြင်းအစရှိသော၊ အတ္ထနော-၏၊ ကမ္မေန-အလုပ်ကြောင့်၊ ဂတော-သည်၊ အမှီ-၏၊ သာ ပန-ထိုမိန်းမသည်ကား၊ [အနီးလာ၍ ထိုင်သော မိန်းမသည်ကား။] မယံ-၏၊ နိသိန္ဒဋ္ဌာနံ- ကို၊ အာဂတာ- လာပါ၏၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒတိ-၏၊ ဣတ္ထာပိ- ဤ ဒုတိယစတုက္က၌လည်း၊ သေသံ - သည်၊ ဥက္ကာနာ ဓိပ္ပါယမေဝ-သည်သာ။

ပန-ကား၊ အယံ-ကား၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော စတုက္ကတို့၌၊ ဝိနိစ္ဆယော- တည်း၊ မေထုနဓမ္မ သန္တိသိတ ကိလေသော - မေထုန် အကျင့်၌ မှီသော ကိလေသာကို၊ ရဟောနိသဇ္ဇဿာဒေါတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ယော ဘိက္ခု-သည်၊ တေနအဿာဒေန-ထိုသာယာခြင်းကြောင့်၊ မာတုဂါမဿ သန္တိတံ ဂန္တ၊ ကာမော(ဟုတ္တာ)၊ အက္ခိ-မျက်စိကို၊ အဗ္ဗေတိ-မျက်ရေးကွင်းအံ၊ (တဿ) ဒုက္ကဋံ၊ နိဝါသနံ-သင်ပိုင်းကို၊ နိဝါသေတိ-ပြင်၍ ဝတ်အံ၊ ကာယဗန္ဓနံ-ကို၊ ဗန္ဓတိ-အံ၊ စီဝရံ-ကေသီသင်္ကန်းကို၊ ပါရုပတိ-ပြင်၍ ရမ်းအံ၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံး စုံသော ကိစ္စတို့၌၊ ပယောဂေ ပယောဂေ ဒုက္ကဋံ၊ ဂစ္ဆတိ-အံ၊ ပဒဝါရေ ပဒ

မေထုန၊ ပေ၊ ဝုစ္စတိ။ ။ ရဟော နိသဇ္ဇဿာဒဿ-၏၊ အသတိဝိ မေထုနရာဂ ဘာဝေ (မေထုနရာဂအဖြစ် မရှိသော်လည်း) တပုဋိဗဒ္ဓ ကိလေသတ္တာ (ထိုမေထုနရာဂ နှင့်စပ်သော ကိလေသာ၏အဖြစ်ကြောင့်) မေထုနဓမ္မသန္တိသိတကိလေသော၊ ဝုစ္စတိတိ ဝုတ္တံ (သန္တိသိတ သဒ္ဓါကို ဆိုအပ်ပြီ ဟူလို)။ -ဋီကာ။

ဝါရေ ဒုက္ခံ၊ ဝတံ၊ နိသီဒတိ၊ ဒုက္ခဒုမေဝ၊ မာတုဂါမေ-သည၊ အာဝတံ၊ နိသိန္ဒမတ္ထေ- ထိုင်ကာမျ ဖြစ်လသော်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ သာ ဣတ္ထိ-သည၊ ကေနစိ ကဏီယေန- ကြောင့်၊ ဥဋ္ဌာယုဋ္ဌာယ- ထ၍ ထ၍၊ ပုနပျုနံ သစေနိသီဒတိ၊ (ဝေံသတိ) နိသဇ္ဇာယ နိသဇ္ဇာယ - ထိုင်ခြင်း ထိုင်ခြင်းကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ [တချို့ စာအုပ်များ၌ “နိသဇ္ဇကဏနာယ ပါစိတ္တိယံ” ဟု ရှိ၏၊ ကောင်းသည်။]

ယံ-အကြင်မိန်းမကို၊ သန္ဓာယ ဝတော-သွားပြီ၊ သာ-ကို၊ နဒိဋ္ဌာ-မတွေ့ မြင်အပ်၊ အညာ-အခြားမိန်းမသည်၊ အာဝတံ၊ နိသီဒတိ-အံ့၊ အဿာဒေ- သည၊ ဥပ္ပန္နေ-သော်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ [အသုဒ္ဓစိတ်ဖြင့် သွားသောကြောင့် အာပတ် သင့်သည်။] ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ ဝမနကာလတော၊ ပဋ္ဌာယ- ၍၊ အသုဒ္ဓစိတ္တတ္တာ အာပတ္တိ ယေဝါတိ ဝုတ္တံ၊ သမ္ပဟုလာ - များစွာသော မိန်းမတို့သည်၊ သစေ အာဝစ္စန္တိ၊ [ရဟောနိသဇ္ဇဿာဒစိတ်ကြောင့် သွား၍ ရဟန်းထိုင်နေရာ အရပ်သို့ လာကုန်အံ့-ဟုလို့၊] (ဝေံသတိ) မာတုဂါမ ဝဏ နာယ ပါစိတ္တိယာနိ၊ အနိယမေတွာ- မည်သည့်မိန်းမဟု မမှတ်သားမူ၍၊ ဒိဋ္ဌ ဒိဋ္ဌာယ-မြင်အပ် မြင်အပ်သော မိန်းမနှင့်၊ သဒ္ဓိံ, ရဟဿာဒံ-ဆိတ်ကွယ်ရာ အရပ်ဝယ် ထိုင်နေခြင်း၌ သာယာခြင်းကို၊ ကပ္ပေဿာမိ-ပြုအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ဝတံ၊ နိသိန္ဒဿာပိ- ၏လည်း၊ အာဝတာဝတာနံ - ရောက်လာကုန် ရောက်လာကုန်သော မိန်းမတို့နှင့်၊ ဝသေန- စပ်သဖြင့်၎င်း၊ ပုနပျုနံ, နိသဇ္ဇ ဝသေနစ-ဖြင့်၎င်း၊ ဝတ္တနယေနေဝ အာပတ္တိယော ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သုဒ္ဓစိတ္တေန ဝတံ၊ နိသိန္ဒဿ သန္တိကံ အာဝတံ၊ ဣတ္ထိယာ- သည၊ နိသိန္ဒာယ- သော်၊ ရဟဿာဒေါ- သည၊ သစေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ (ဝေံသတိ) အနာပတ္တိ၊ ပေ၊ ဣတိ- အပြီးတည်း၊ ပဌမအနိယတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ။

x x x x x + x

ဒုတိယအနိယတ သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါတိ-သည်၊ ဒုတိယ အနိယတ သိက္ခာပဒံ- တည်း၊ တတ္ထ- ၌၊ ဘဂဝတာ ပဋိက္ခိတ္တန္တိ အာဒိမိ- ၌၊ ဧကော-တပါးသော ရဟန်းသည်၊ (ဟုတွာ-၍)၊ ကောယ-တယောက်သော မိန်းမနှင့်၊ (တနည်း) ဧကော ကောယ - တယောက်ချင်းချင်း၊ ရဟော- ဆိတ်ကွယ်သော အရပ်၌၊ ပဋိစ္စန္ဓေ- သော၊ အလံကမ္မနိယေ-မေထုန်အမှု၌ ခံသည်၏ အဖြစ်အကျိုးငှါ စွမ်းနိုင်သော၊ အာသနေ - ၌၊ ယံ နိသဇ္ဇံ- ကို၊ ကပ္ပေယျ- ၏၊ တံ နိသဇ္ဇံ- ကို၊ ကပ္ပေတံ - ငှါ၊ ဝါ - ကို၊ ပဋိက္ခိတ္တံ- ပြီ၊ ဣတိဝေံ- သို့၊ သမ္ပန္နော- ပုဒ်တို့၏

စပ်ခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ ဟိ-လဒ္ဒဒေါသ ထင်းရှူးပြအံ့၊ ဣတရထာ-ဤသို့ မဟုတ်လျှင်၊ ဧကဿ ဧကောယာတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္ထုဗ္ဗိ-သည်၊ သိယာ-၏၊ ကသ္မာ-နည်း၊ ပဋိက္ခိတ္တန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တတ္တာ - ကြောင့်တည်း၊ ဝါ - တနည်း၊ သာမိ အတ္ထေ-၌၊ ဧတံ ပစ္စတ္တဝစနံ- ဤ ဧကောပုဒ်၌ ပဌမာဝိဘတ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗိ-၏၊ [ကပ္ပေတံ၌စပ်ဘို့ရန် ဧကော၌ သမ္ပန်အနက်ပေးပါ-ဟူလို။]

ပန-ဆက်၊ န ဟေဝါပေ၊ ဣတ္ထေ-၌၊ ဗဟိ-ဘေး၌၊ ဝါ-ဘေးက၊ ပရိက္ခိတ္တံ-ကာရံအပ်သော၊ အန္တော-အတွင်း၌၊ ဝါ-က၊ ဝိဝဋံ-ဖွင့်လှစ်အပ်သော၊ ယဒ္ဓိ ပရိဝေဏင်္ဂဏာဒိ-အကြင်ပရိဝဏင်္ဂ၏ လွင်ပြင်အစရှိသော အရပ်သည်လည်း၊ (အတ္ထိ)၊ တဒ္ဓိ-ထိုအရပ်ကိုလည်း၊ အန္တောဝစန္တိ-အတွင်းဝင်၏ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗိ၊ ဟိ-မှန်၊ ဝေဂ္ဂပံ-သော၊ ဌာနံ-ကို၊ အပ္ပဋိစ္ဆန္တေယေဝ-အပ္ပဋိစ္ဆန္တအရပ်၌သာ၊ ဂဟိတံ- သွင်းယူအပ်ပြီ၊ ဣတိ မဟာပစ္စရိယံ ဝုတ္တံ၊ သေသံ-ကြွင်းသော အဆုံး အဖြတ် စကားရပ်ကို၊ ပဌမသိက္ခာပဒနယေန ဝေဒိတဗ္ဗိ၊ ဟိ - မှန်၏၊ (တနည်း) ဟိ-စိုးစဉ်းအနည်းငယ် အထူးကား၊ ဧကဝလံ-သက်သက်၊ ဣဓ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ ဣတ္ထိပိ - သည်၎င်း၊ ပရိသောပိ - ၎င်း၊ ယောကောစိ၊ ဝိညူ-သော၊ အနန္တော - ကာဏ်းလည်း မကာဏ်းသော၊ အပဓိရော - နားလည်း မထိုင်းသော၊ အန္တောဒ္ဓါဒသဟတ္ထေ-၁၂ တောင်အတွင်းဖြစ်သော၊ ဩကာ သေ-၌၊ ဌိဒေတာဝါ- ရပ်နေသူမူလည်း ဖြစ်သော၊ နိသိန္နောဝါ- ဖြစ်သော၊ ဝိက္ခိတ္တောပိ-ပြန်လွင့်သောစိတ်ရှိသူသည်၎င်း၊ နိဒ္ဓါယန္တောပိ-အိပ်ငိုက်နေသူ သည်၎င်း၊ အနာပတ္တိံ ကရောတိ၊ ပန- ဗျတိရိက်ကား၊ ပဓိရော - နားထိုင်း သော၊ စက္ခုမာပိ-မျက်စိ အမြင်ရှိသူသည်၎င်း၊ ဝါ-တနည်း၊ အန္တော-သော၊ အပဓိရောပိ-သည်၎င်း၊ (အနာပတ္တိံ) နကရောတိ၊ စ- သည်သာ မကသေး၊ ပါရာဇိကာပတ္တိံ - ကို၊ ပရိဟာပေတွာ- ယုတ်လျော့စေ၍၊ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာပတ္တိ-ကို၊ ဝုတ္တာ-ပြီ၊ ဣတိအယံ-ကား၊ ဝိသေသော၊ ပေ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။ ။ ဒုတိယအနိယတ သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၊ နိဋ္ဌိတာ၊..... သမန္တပါသာဒိကာယ-သော၊ ဝိနယသံဝဏ္ဏနာယံ - ၌၊ အနိယတဝဏ္ဏနာ- သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

ဧကော၊ ပေ၊ ဝတ္ထုဗ္ဗိ။ ။ ဧကောပုဒ်က “ကပ္ပေတံ ပဋိက္ခိတ္တံ” တိုင်အောင် မစပ်နိုင် သောကြောင့် “ကပ္ပေယျ” ဟု ထည့်၍စပ်ပါ။ “ပဋိက္ခိတ္တံ” ဟူသော ကံဟောကြိယာ တိုင်အောင် စပ်လိုလျှင် “ ဧကဿ” ဟု ရှိမှ “ ကပ္ပေတံ ပဋိက္ခိတ္တံ - တယောက်သော ရဟန်း၏ထိုင်ခြင်းကို ပယ်အပ်” ဟု ကပ္ပေတံ၌ သမ္ပန်အဖြစ်ဖြင့် စာစပ်နိုင်မည်-ဟူလို။

နိသဂ္ဂိယ ကဏ္ဍ

ပဌမကထိန သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

တိံသ-သော၊ နိသဂ္ဂိယာ - နိသဂ္ဂိယမည်ကုန်သော၊ ယေဓမ္မာ - အကြင် သိက္ခာပုဒ်တို့ကို၊ သမိတာဝိနာ - ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းစေတော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝုတ္တာ - နိဗ္ဗိ၊ တေသံ - ထို သိက္ခာပုဒ်တို့၏၊ အပုဗ္ဗပဒ ဝဏ္ဏနံ-ရှေးမဟုတ်သော ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို၊ ဝါ-အသစ်ဖြစ်သော ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို၊ ဒါနိ - ဌ၊ ကရိဿာမိ - အံ၊ တေနသမယေန၊ ပေ၊ အနုညာတံ ဟောတိတိ-ဟူသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ပဌမကထိန သိက္ခာပဒံ - တည်း၊ [တချို့စာအုပ်များ၌ “တေနသမယေန၊ပေ၊ဟောတိတိတ္ထေ” ဟုရှိ၏၊မကောင်း၊ ဂေါတမက မည်သော နတ်ကြီး၏ နေရာအရပ်ကို “ဂေါတမက စေတီယ” ဟု မူလက ခေါ်သည်၊ ထို နတ်ကွန်းအရပ်၌ ဆောက်အပ်သော ဘုရား ကျောင်းတော်ကိုလည်း ဂေါတမက စေတီယ-ဟု ပင် ခေါ်သည်၊] တတ္ထ-ထို ပဌမကထိနသိက္ခာပုဒ်၌၊ တိစိဝရန္တိ-ကား၊ အန္တရဝါသကော-သင်းပိုင်၎င်း၊ ဥတ္တရာသင်္ဂါ-အပေါ်၌၊ ဧကသီ၎င်း၊ သံဃာဋီ-သင်္ကန်းကြီး၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဣဒံ စိဝရတ္ထယံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပရိဘူဇိတံ အနုညာတံ ဟောတိ။

ပန-ဆက်၊ ယတ္ထ-အကြင် အရပ်၌၊ ဧတံ- ဤ ဥ ထည်သော သင်္ကန်းကို၊ အနုညာတံ-ပြီ၊ ယဒါစ - ၌လည်း၊ အနုညာတံ၊ ယေနစကာရဏေန အနုညာတံ၊ တံ သဗ္ဗံ-သည်၊ (ခွင့်ပြုအပ်ရာ အရပ်၊ အချိန်၊ အကြောင်း ဟူသော အားလုံးသည်၊) စိဝရက္ခန္ဓကေ-၌၊ ဇိဝကဝတ္ထုသ္မိံ-ဇိဝကဝတ္ထု၌၊ အာဂတ မေဝ-လာပြီးသည်သာ၊ [ဧဝံဖြင့် ဤ၌ ဖွင့်ဘွယ် မလို - ဟု ကန့်။] အညေ နေဝ၊ ပေ၊ ပဝိသန္တိတိ - ကား၊ ယေန - အကြင် ဥ ထည်သော သင်္ကန်းဖြင့်၊ ဝိဟာရေ-၌၊ အစ္စန္တိ-နေကြကုန်၏၊ (ယေနစ-အကြင် ဥ ထည်သောသင်္ကန်း ဖြင့်လည်း၊) နှာနံ - ရေချိုးရာ အရပ်သို့၊ [နဟာယန္တိ ဧတ္ထာတိ နှာနံ၊]

သမိတာဝိနာ။ ။ သမုဓာတ်၊ တာဝိပစ္စည်း၊ ဣအာဂုံ၊ တာဝိပစ္စည်းသည် အတိတ် ကတ္တားဟောဖြစ်၍ “သမိတ္တာတိ သမိတာဝိ” ဟု ကတ္ထုသာဓိပြု၊ “သမိတဝါပေန” ဟု ဝိကာထို ဖွင့်ကြသည်ကား အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သာ၊ ထို အဖွင့်ကို ကြည့်၍ “ငြိမ်းစေအပ်ပြီး သော မကောင်းမှုရှိသော” ဟု ပေးလျှင် သဒ္ဓတ္ထမဟုတ်။

ပရိဘူဇိတံ အနုညာတံ။ ။ သင်္ကန်းတွေများလွန်းလှ၍ ဥ ထည်ကိုသာ ပိုင်းခြား လျက် သုံးစွဲသူရန် ခွင့်ပြုတော်မူသည်၊ ထို အချိန်၌ အဓိဋ္ဌာန် တင်ဘိုရန် ပညတ်တော် မမူရသေး၊ ထို့ကြောင့် “ပရိဘူဇိတံ” ဟု မိန့်သည်။ [အန္တရဝါသက၊ ဥတ္တရာသင်္ဂါ၊ သံဃာဋီပုဒ်တို့၏ ဝိဂ္ဂဟနှင့် အဓိပ္ပါယ်ကို ကင်္ခါတသ္မာဋီကဿ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ပြထားပြီ။]

ဩတရန္တိ-သက်ရောက်ကြကုန်၏။ တတော-ကျောင်းဝတ်သင်္ကန်း ရေချိုးဝတ်သင်္ကန်းတို့မှ၊ အညေန - အခြားသော သင်္ကန်း ၃ ထည်ဖြင့်၊ (ပါဠိတော် "ဂါမိ ပဝိသန္တိ" ။) ဝေ - ဤနည်းအတိုင်း၊ ဒိဝသေ ဒိဝသေ - တနေ့တနေ့၌၊ နဝစိဝရာန-တို့ကို၊ ဓာရေန္တိ-ဆောင်ကြကုန်၏။ ဥပ္ပန္နံ ဟောတီတိ-ကာ၊ အနုပညတ္တိယာ - နောက်ထပ် ပံညတ်ခြင်း၏၊ ဒွါရံ - အကြောင်းကို၊ ဒဒမာနံ-ပေးလျက်၊ ပဋိလာတဝသေန-ရခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဥပ္ပန္နံ-ဖြစ်သည်။ ဟောတိ-၏၊ နိပ္ပတ္တိဝသေန- ပြီးစီးခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (ဥပ္ပန္နံ - ဖြစ်သည်။) နော(ဟောတိ-မဟုတ်။) [ဥပ္ပန္နအရ ယက်၍ ပြီးစီးခြင်းကို မယူရ၊ ယက်၍ ပြီးခြင်း ကိစ္စမှာ ယက်တုန်းက ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ ဤ၌ "ဥပ္ပန္နံ" အရ ရသောအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို ယူပါ-ဟူလို၊]

အာယသ္မတော၊ပေ၊ ဟောတီတိ (တ္ထေ) - ၌၊ (ဂုဇ္ဈတ္တံ) ကိရ (ဥဒ္ဓရိတွာ ဒသေမိ)၊ အာယသ္မာ အာနန္ဒော - သည်၊ (အတိမမာယတိ - ၌စပ်၊) ဘဂဝန္တံ ထပေတွာ၊ အညော-မြတ်စွာဘုရားမှ တပါးသော၊ ဝေရူပေါ-သော၊ ဂုဏဝိသိဒ္ဓော - ဂုဏ်အားဖြင့် ထူးကဲသော၊ ပုဂ္ဂလော - သည်၊ နတ္ထိ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဂုဏဗဟုမာနေန - ဂုဏ်ကို များစွာ မြတ်နိုးခြင်းကြောင့်၊ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ-ကို၊ အတိမမာယတိ-အလွန် ဝါဉာဏ်ကဲ့သို့ ပြု၏၊ ဝါ-အလွန် မြတ်နိုး၏၊ သော-ထို အရှင်အာနန္ဒာသည်၊ သဒါပိ၊ မနာပံ-စိတ်ကို တိုးပွားစေတတ်သော၊ ဝါ-မြတ်နိုးဘွယ်ကောင်းသော၊ စိဝရံ-ကို၊ လဘိတွာ-၍၊ ဝါ-ရလသော်၊ ရဇိတွာ-ဆိုးပြီး၍၊ ကပ္ပပိန္နု-ကပ္ပပိန္နုကို၊ ဒတွာ-ပေးပြီး၍၊ ထေရသေဝ-အရှင် သာရိပုတ္တရာထေရ်အားသာလျှင်၊ ဒေတိ-လှူ၏၊ ပုရောဘတ္တေ-၌၊ ပဏိတံ၊ ယာဂုခန္ဓံ- ယာဂုခဲဘွယ်ကိုသော်၎င်း၊ ပိဏ္ဍပါတံ- ကိုသော်၎င်း၊ လဘိတွာပိ- ရပြန်၍လည်း၊ ထေရသေဝ ဒေတိ၊ပေ၊ဥပဋ္ဌာကကုလေဟိ-တို့မှ၊ ဒါရဏေ- တို့ကို၊ နိက္ခာမေတွာ- ထွက်စေ၍၊ ပဗ္ဗာဇေတွာပိ-ရှင် ဖြစ်စေပြီး၍လည်း၊ ထေရဿ သန္တိကေ ဥပန္တံ ဂါဟာပေတွာ၊ သယံ-မိမိသည်၊ ဝါ-မိမိက၊ အနုဿာဝနကမ္ပံ- အဖန်ဖန် ကြားသိစေမှုကို၊ ဝါ-ကမ္ပဝါစာရွတ်မှုကို၊ ကရောတိ၊ အာယသ္မာပိ သာရိပုတ္တော-သည်လည်း၊ ပိတု-ခမည်းတော်၏၊ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ နာမ- ပြုဘွယ်ကိစ္စ မည်သည်၊ ဇေဋ္ဌပုတ္တဿ-၏၊ ဘာရာ-တာဝန်တည်း၊ မယာ၊ ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရားအတွက်၊ ကတ္တဗ္ဗံ-ပြုထိုက်သော၊ တံ ကိစ္စံ- ထိုကိစ္စကို၊ အာနန္ဒော - သည်၊ ကရောတိ - ပြု၏၊ အတံ အာနန္တံ နိဿာယ၊ အပ္ပေါသုက္ကာ-ကြောင့်ကြမဲ့သည်၊ (ဟုတွာ)ဝိဟရိတုံ လာဘာမိ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အတိပိယ မမာယတိ၊

[ဂေဟသိတပေမဖြင့် မြတ်နိုးသည်မဟုတ်၊ ဂုဏ်ကို ချီးမြှောက်သောအားဖြင့် မြတ်နိုးသည်။] သောဝိ - ထို အရှင်သာရိပုတ္တရာ သည်လည်း၊ မနာပံ စီဝရံ လဘိတွာ အာနန္ဒတ္ထေရသေဝ ဒေတိ၊ ဣတိ - ဤသို့ အစရှိသော၊ သဗ္ဗံ - အလုံးစုံသော စကားအစဉ်သည်၊ ပုရိမ သဒိသမေဝ - ရှေ့စကားအစဉ်နှင့် တူသည်သာ၊ ဧဝံ - သို့၊ ဂုဏ ဗဟုမာနေန - ဂုဏ်ကို များစွာမြတ်နိုးခြင်းဖြင့်၊ မမာယန္တော-ငါ့ဥစ္စာဟု ပြသည်၊ ဝါ-သည်၊ (ဟုတွာ)တဒါ ဥပ္ပန္နဓိ-ဖြစ်သည် လည်းဖြစ်သော၊ ဝါ-ရအပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ တံ စီဝရံ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ ၊ ပေ ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပန-ဆက်၊ နဝမံဝါ၊ပေ၊ဒသမံဝါတိ ဣတ္ထ-၌၊ (ကဿစိ-တစုံတယေခံ၏၊ ဧဝံ-ဤအကြံသည်၊) သစေ ဘဝေယျ-အံ၊ (ကိံ)၊ ကထံ-အဘယ်အကြောင်း ဖြင့်၊ ဝေရော- ရှင်အာနန္ဒာထေရ်သည်၊ ဇာနာတိ- နည်း၊ ဣတိ- ဤအကြံ သည်၊ (သစေ ဘဝေယျ)၊ ဗဟုဟိ-နံသော၊ ကာရဏေဟိ-တို့ဖြင့်၊ (ကြိယာ ဝိသေသန)၊ ဇာနာတိ-၏၊ ကိရ-ချဲ့၊ သာရိပုတ္တတ္ထေရော-သည်၊ ဇနပဒ စာရိ ကံ-ကို၊ ပတ္တမန္တော- ဖဲ့သွားခါနီးလသော်၊ အာနန္ဒတ္ထရံ- ကို၊ အာပုစ္ဆိတွာ ဝ-၍သာလျှင်၊ ပတ္တမတိ-၏၊ (ကိံ)၊ အဟံ-သည်၊ ဣတ္ထကေန နာမ ကာလေ န - ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသည်မည်သော ကာလဖြင့်၊ အာဂစ္ဆိဿာမိ - ပြန်လာအံ့၊ ဣတ္ထန္တ ရေ-၌၊ ဘဂဝန္တိ-ကို၊ မာပဓဇ္ဇိ-မမေပပါနှင့်၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ (ပတ္တမတိ)၊ သဗ္ဗုခါ-၌၊ သစေ န အာပုစ္ဆ တိ-အကယ်၍ မပန်ပြော နိုင်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ပေသေတွာဝိ- ၍လည်း၊ အာပုစ္ဆိတွာဝ- သာ၊ ဝစ္ဆတိ၊ အညတ္ထ-အခြားအရပ်၌၊ ဝဿိ- မိုးလပတ်လုံး၊ သစေ-ဝသတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ယေတိက္ခု- တို့သည်၊ ပဌမတရံ-ရှေးဥျားစွာ၊ အာဂစ္ဆန္တိ-နံ၏၊ [အရှင်သာရိပုတ္တရာ ဝါကဏ်ရာအရပ်မှ ဘုရားရှင်ထံသို့ လာကြကုန်၏။] တေ- ထိုရဟန်းတို့ကို၊ ဧဝံ- ဤသို့မှာ၍၊ ပဟိဏတိ- စေလွှတ်၏၊ (ကိံ - အဘယ်သို့ မှာ၍ စေလွှတ်သနည်း၊ မမ- ၏၊ ဝစနေန - စကားဖြင့်၊ (မမ ဝစနေန- ငါ့ အလျှော့ဖြင့်) ဘဂဝတောစ-၏လည်း၊ ပါဒေ-တို့ကို၊ သိရသာ-ဖြင့်၊ ဝန္တထ- ရှိခိုးပါလေကုန်၊ အာနန္ဒဿစ - အားလည်း၊ ဝါ- ၏လည်း၊ အာရောဂျ- ကျမ်းမာချမ်းသာကြောင်းကို၊ ဝတွာ-ပြောဆိုမေးမြန်းပြီး၍၊ မဲ-ငါ့အကြောင်း ကို၊ အသုကဒိဝသေ နာမ - ထို မည်သောနေ့၌၊ အာဂမိဿတိ - လာလတံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒထ- ပြောကြလေကုန်၊ ဣတိ - ဤသို့မှာ၍၊ (ပဟိဏတိ)၊ စ- ဆက်၊ သဒါ-အခါခပ်သိမ်း၊ ယထာ ပရိစ္ဆိန္နဒိဝသေ ယေဝ- အကြင်အကြင် ပိုင်းခြားအပ်သောနေ့၌သာလျှင်၊ ဧတိ-ရောက်လာတတ်၏။

အဝိစ- သည်သာမကသေး၊ အာယသ္မာ အာနန္ဒော- သည်၊ အန္ဓမ္မာနေန ပိ-မှန်းဆခြင်းအားဖြင့်လည်း၊ ဇာနာတိ- သိ၏ (ကိ)၊ ဣတ္ထကေ-နသော၊ ဒိဝသေ- တို့ပတ်လုံး၊ ဘဂဝတာ- နှင့်၊ ဝိယောဝံ- ကွေကွင်းခြင်းကို၊ သဟန္တော - သည်းခံလျက်၊ အဓိဝါသေန္တော - အောင့်အီးလျက်၊ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော- သည်၊ ဝသိ- နေရပြီ၊ ဒါနိ- ဌ၊ ဣတော ပဋ္ဌာယ-ယနေမှစ၍၊ အသုကံနာမ ဒိဝသိ- ထိုမည်သောနေ့ကို၊ န အတိတ္ထမိဿတိ - မလွန်လတံ၊ အဋ္ဌါ အာဂမိဿတိ၊ ဣတိ (ဇာနာတိ)၊ ဟိ - မှန်၊ ယေသံ ယေသံ - အကြင် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ပညာ-ပညာသည်၊ မဟတိ-ကြီးကျယ်၏၊ တေသံ တေသံ- တို့၏၊ ဘဂဝတိ-၌၊ ပေမဉ္စ-ချစ်မြတ်နိုးခြင်းသည်၎င်း၊ ဂါရဝေါစ-သည်၎င်း၊ မဟာ - ကြီးကျယ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ ဣမိနာ နယေနာပိ - ဤမှန်းဆကြောင်း နည်းအားဖြင့်လည်း၊ ဇာနာတိ၊ ဧဝံ-လျှင်၊ ဗဟူဟိ ကာရဏေဟိ ဇာနာတိ၊ တေန-ကြောင့်၊ နဝမိဝါ၊ ပေ၊ ဒသမိဝါတိ အာဟ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ (အာဟန္တိစင်)၊ ယသ္မာ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ- သည်၊ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇိ- တည်း၊ လောကဝဇ္ဇိ-သည်၊ န-မဟုတ်၊ တသ္မာ, အာယသ္မတာ အာနန္ဒေန- သည်၊ ဝုတ္တသဒိသမေဝ - လျှော့အပ်သောရက်နှင့် တူသောရက်ကိုသာလျှင်၊ [“ဝုတ္တဒိဝသမေဝ - လျှောက်အပ်သောရက်ကိုသာလျှင်” ဟုလည်း မူကွဲရှိ၏၊ ဝုတ္တသဒိသမေဝါတိ ဣတ္ထ ဝုတ္တဒိဝသမေဝါတိပိ ပဌန္တိ၊ - ဋီကာ။] ပရိစ္ဆေဒံ - အပိုင်းအခြားကို၊ ကရောန္တော (ဟုတွာ) အထခေါ၊ ပေ၊ ဓာရေတုန္တိ- ဟူ၍၊ (အာဟ)၊ [ဓာရေတုန္တိ ဣတ္ထ အာဟာတိ ပါဌသေသော ဒဋ္ဌဇ္ဇော- ဋီကာ၊ ဓာရေတု၏ စပ်ပုဒ်မရှိသောကြောင့် “အာဟ” ထည့်စပ်ပါ- ဟူလို့၊] ပန-ဆက်၊ ထေရေန-သည်၊ အဗုဗာသောဝါ-တလ ထက်ဝက် ၁၅ ရက်သည် သော်၎င်း၊ မာသောဝါ-တလသည်သော်၎င်း၊ ဥဒ္ဓိဋ္ဌော - ညွှန်ပြအပ်သည်၊ သစေ အဘဝိဿ၊ (ဧဝံသတိ) သောပိ- ထို တလထက်ဝက် ၁၅ ရက်, သို့ မဟုတ် တလသည်လည်း၊ ဝါ-ကိုလည်း၊ ဘဂဝတာ, အနုညာတော-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သည်၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏။

နိဋ္ဌိတစိဝရသ္မိန္တိ-ကား၊ ယေန ကေနစိ-သော၊ နိဋ္ဌာနေန- ပြီးဆုံးခြင်းဖြင့်၊ စိဝရသ္မိ-သည်၊ နိဋ္ဌိတေ-သော်၊ [ဤအဖွင့်ဖြင့် “ နိဋ္ဌိတစိဝရသ္မိ ” ၌ နိဋ္ဌိတနောင် လက္ခဏ အနက်၌ သတ္တမိဝိဘတ် ကြေနေကြောင်းကို ပြသည်၊ သင်္ကန်းပြီးဆုံးခြင်း၏ ကတ, နဋ္ဌ, ဝိနဋ္ဌစသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုးရှိသောကြောင့် “ယေနကေနစိ”ဟု ဆိုသည်။] ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ, တံစိဝရံ - သည်၊ ကရဏေနပိ-ပြုခြင်းကြောင့်လည်း၊ နိဋ္ဌိတံ(ဟောတိ)၊ တသ္မာ, အဿ-ထို နိဋ္ဌိတ

စီဝရသ္မိပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ - ဌ၊ အတ္တမတ္တမေဝ - အဓိပ္ပါယ်နက်မျှကိုသာ၊ ဒသေတုံ-၄။ ဘိက္ခုနော၊ ပေ၊ ဝတ္ထံ၊ တတ္ထ - ထို ဘိက္ခုနော စီဝရံ ကတံဝါ ဟောတိ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ကတန္တိ - ကား၊ သူစိကမ္မပရိယောသာ နေန - အပ်ချုပ်မှု၏ ပြီးဆုံးခြင်းဖြင့်၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီးသည်၊ (ဟောတိ)၊ သူစိ ကမ္မပရိယောသာနံနာမ-မည်သည်၊ ပါသပန္နဂဏ္ဍိကပန္န ပရိယောသာနံ - အနာပတ်ကွင်းအိမ် အနာပတ်သီးအိမ် အဆုံးရှိသော၊ ယံကိပ္ပိ - အမှတ် မထား တပါးသော အမှုကို၊ သူစိယာ-ဖြင့်၊ ကတ္တမ္မံ-ပြုထိုက်၏၊ (တံ - ထို အမှုကို) ကတ္တာ-ပြုပြီး၍၊ သူစိယာ - အပ်ကို၊ ပဋိသာမနံ-တဖန် သိမ်းထား ခြင်းတည်း၊ [သူစိယာ ပဋိသာမနန္တိ သူစိယရေ သင်္ဂေါပနံ၊ ဣဒဗ္ဗ သူစိကမ္မဿ သဗ္ဗဿ ပရိနိဋ္ဌိတဘဝဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ၊] နဋ္ဌန္တိ - ကား၊ စောရာဒီဟိ- တို့သည်၊ ဟင်္ဂ - ခိုးဆောင်အပ်ပြီးသည်၊ (ဟောတိ)၊ ဟိ - မှန်၊ တေဗ္ဗိ - ဤ ခိုးသူတို့ ယူဆောင်အပ်ပြီးသော သင်္ကန်းကိုလည်း၊ ကရဏပလိဗောဓဿ- ပြုလုပ်ခြင်းဟူသော ပလိဗောဓ၏၊ နိဋ္ဌိတတ္တာ - ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ နိဋ္ဌိတန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဝိနဋ္ဌန္တိ - ကား၊ ဥပစိကာဒီဟိ-ခြံအစရှိသော သတ္တာ တို့သည်၊ ခါယိတံ(ဟောတိ)၊ အနုန္တိ-ကား၊ အဂ္ဂိနာ ဒမံ(ဟောတိ)၊ စီဝရာ သာဝါ ဥပစ္စိန္နာတိ-ကား၊ အသုကသ္မိနာမကုလေ-ထိုမည်သော အမျိုး၌၊ စီဝရံ-ကို၊ လဘိဿာမိ-ရလိမ့်အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ယာစီဝရာသာ-အကြင်သင်္ကန်း၌ ဖြစ်သော အလိုအာသာသည်၊ ဥပ္ပန္နာ ဟောတိ၊ သာဝါ-အလိုအာသာသည် သော်လည်း၊ ဥပစ္စိန္နာ-ပြတ်စဲသည်၊(ဟောတိ)၊ ဟိ-မှန်၊ တေသဗ္ဗိ-ဤ ဝိနဋ္ဌ အစရှိသည်တို့၏လည်း၊ [နဋ္ဌအတွက် သီးခြား ပြခဲ့ပြီ၊] ကရဏပလိဗော ဓဿေဝ- ပြုလုပ်ခြင်းဟူသော ပလိဗောဓ်ပင်၊ နိဋ္ဌိတတ္တာ- ကြောင့်၊ နိဋ္ဌိတ ဘာဝေါ- နိဋ္ဌိတ၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဥပ္ပတသ္မိံ ကထိနေတိ- ကား၊ ကထိနေ- ကို၊ ဥပ္ပတသ္မိံ စ-နှုတ်အပ်ပြီး သော်၎င်း၊ တေနေ- ဤ ဥပ္ပတသ္မိံ ကထိနေပါဌ်ဖြင့်၊ ဒုတိယဿ - သော၊ ပလိဗောဓဿ-အာဝါသပလိဗောဓ၏၊ အဘာဝံ-မရှိခြင်းကို၊ ဒသေတိ-၏၊ [ပလိဗောဓ] မျိုးကို ပါတိမောက်တာသာဇိကာမှာ ပြထားပြီ၊] ပန-ဆက်၊ တံ ကထိနံ-ကို၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အဋ္ဌသု-ကုန်သော၊ မာတိကာသု-တို့တွင်၊ ကောယဝါ-တပါးဖြင့် သော်၎င်း၊ အန္တရုပ္ပာရေနဝါ-တပေါင်းလမပြည့်မီ အကြား၌ နှုတ်ခြင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝုစ္စရိယတိ-နှုတ်အပ်၏၊ တေန - ကြောင့်၊ အဿ-ဥပ္ပတသ္မိံ ကထိနေပုဒ်၏၊ နိဒ္ဒေသေ-၌၊ အဋ္ဌန္တံ မာတိကာနန္တိအာဒိ- ကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ-ထိုစကားရပ်၌၊ အဋ္ဌိမာ ဘိက္ခဝေ မာတိကာ

ပေ၊ သဟုတ္တာရာတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ အဋ္ဌ-နိသော၊ မာတိကာယော-တို့သည်၊ ကထိနက္ခန္ဓကေ-၌၊ အာဂတာ-ကုန်ပြီ၊ [ဘိက္ခဝေ - တို့၊ ကထိနဿ - ကို၊ ဥတ္တာရာယ-နှုတ်ခြင်းငှါ၊ မာတိကာ-တို့သည်၊ ပတ္တမနန္ဒိကာ-ပတ္တမနန္ဒိကာ မာတိကာ၎င်း၊ နိဋ္ဌာနန္ဒိကာ - ၎င်း၊ ပေ၊ သဟုတ္တာရာ - သဟုတ္တာရာ ၎င်း၊ (ဣတိ-သို့၊) ဣမာ အဋ္ဌ- တို့တည်း၊ ထိုပုဒ်များ၏အဓိပ္ပါယ်ကို ကင်္ခါ ဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊] အန္တရုတ္တာရောပိ - အန္တရုတ္တာရ ကထိနိနှုတ်ခြင်းသည် လည်း၊ [အာဂတော၌ စပ်၊] သုဏာတု မေ ဘန္တေသံဃော၊ ပေ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ ဘိက္ခုနီဝိဘဏံ-၌၊ အာဂတော-၏၊ [“သံဃော- သည်၊ ကထိနံ- ကို၊ ဥဒ္ဓရေယျ-နှုတ်ရာ၏၊ ယဿာ ယသ္မတော-အား၊ ကထိန ဿ-ကို၊ ဥတ္တာရော - သည်၊ ဓမ္မတိ-နှစ်သက်၏” ဟု ပေး၊] တတ္ထ-ထိုအန္တရုတ္တာရ ကထိနိနှုတ်ခြင်း၌၊ ယံ-အကြင်စကားကို၊ ဝတ္ထုဗ္ဗံ-၏၊ တံ- ကို၊ အာဂတဋ္ဌာနေ ယေဝ-တိုက်ရိုက်လာရာ ပါဠိရပ်၌သာလျှင်၊ ဝတ္ထုယိဿာမ-နံတော့ အံ့၊ ပန-ဆက်၊ ဣမ- ဤ ပဌမကထိန သိက္ခာပုဒ်၌၊ (တသ္မိံ-ထို ဆိုထိုက်သော စကားကို၊) ဝုစ္စမာနေ-သော်၊ ပါဠိ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ အာဟရိတဗ္ဗာ-ဆောင် ယူထိုက်သည်၊ ဟောတိ - ၏၊ အတ္ထောပိ - သည်လည်း၊ ဝါ - အဋ္ဌကထာကို လည်း၊ ဝတ္ထုဗ္ဗော - သည်၊ (ဟောတိ)၊ စ - ဆက်၊ ဝုတ္ထော (ဤနေရာ၌) ဆိုအပ်သည်၊ သမာနောပိ - သော်လည်း၊ အဋ္ဌာနေ - အရာ မဟုတ်သည်၌၊ ဝုတ္တတာယ-ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သုဝိညေယျော-လွယ်ကူစွာ သိအပ် သည်၊ ဝါ-သိလွယ်သည်၊ နဟောတိ-မဖြစ်နိုင်။

ဒသာဟပရမန္တိ- ကား၊ အဿ-ဤ ကာလ၏၊ ဒသ-တဆယ်ကုန်သော၊ အဟာနိ-ရက်တို့ဟူသော၊ ပရမော ပရိစ္ဆေဒေါ-အလွန် အပိုင်းအခြားသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော- ထို ကာလသည်၊) ဒသာဟပရမော-မ မည်၏၊ ဒသာဟပရမံ- ၁၀ ရက် အလွန် အပိုင်းအခြားရှိသော၊ တံ ကာလံ- ထိုကာလ ပတ်လုံး၊ ဓာရေတဗ္ဗံ - ဆောင်ထား နိုင်၏၊ ဣတိအတ္ထော၊ [ဤ “ဒသာဟပရမံ” ပုဒ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ကင်္ခါဘာသာဋီကာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ပန- ဆက်၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ အတ္ထမတ္ထမေဝ ဒဿေတုံ၊ ဒသာဟပရမတာ ဓာရေ တဗ္ဗန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ- ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဟိ-ထင်ရှားအောင် ပြဉ္စားအံ့၊ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ (ကို ဝုတ္တံ ဟောတိ၊) ဒသာဟပရမန္တိတ္ထေ-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ယာ ဒသာဟပရမတာ - အကြင် ၁၀ ရက် အလွန် အပိုင်းအခြား ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်၊ (ယော) ဒသာဟပရမတာဝေါ- သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣက္ခေကော- ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ အယံကာလော-ဤကာလသည်၊ ယာဝ-လော့၊

နာတိက္ကမတိ - မလွန်သေး၊ တာဝ - ထို ၁၀ ရက် မလွန်သေးသမျှ ကာလ ပတ်လုံး၊ ဓာရေတဗ္ဗံ - နိုင်၏၊ ဣတိ (ဝုတ္တံ ဟောတိ)။ [ဤအဖွင့်ကိုကြည့်၍ ပါဠိတော်၌ “ယာ ဒသာဟပရမတာ - သည်၊ အတ္ထိ-၏၊ တံ-ထို ဆယ်ရက် အလွန် အပိုင်းအခြားရှိသော ကာလပတ်လုံး၊ ဓာရေတဗ္ဗံ - ဆောင်ထားနိုင် ၏”ဟု ပေးပါ။]

အဓိဋ္ဌိတ ဝိကပ္ပိတေသု-အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်, ဝိကပ္ပနာပြုအပ်သော သင်္ကန်း တို့၌၊ အပရိယာပန္နတ္တာ - အကျိုးမဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ- မပါဝင် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အတိရေကံ-အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်, ဝိကပ္ပနာပြုအပ်သော သင်္ကန်းမှ အပိုအလွန် ဖြစ်သော၊ စီဝရံ-တည်း၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အတိရေက စီဝရံ-ရ မည်၏၊ တေနေဝ-ကြောင့်ပင်၊ အဿ-ထို အတိရေကစီဝရံ ပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ - ၌၊ အနဓိဋ္ဌိတံ အဝိကပ္ပိတန္တိ - ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဆန္တံ စီဝရာနံ အည တရန္တိ-ကား၊ ခေါမံ-ခေါမတိုင်း၌ ဖြစ်သော သင်္ကန်း၎င်း၊ ဝါ-ခုံချည်သင်္ကန်း ၎င်း၊ ကပ္ပါသိကံ - ဝါချည်ဖြင့် ယက်အပ်သော သင်္ကန်း၎င်း၊ ကောသေယျံ- ပိုးချည်ဖြင့်ယက်အပ်သော သင်္ကန်း၎င်း၊ ကမ္မလံ-သားမွေးဖြင့်ယက်အပ်သော သင်္ကန်း၎င်း၊ ဝါ - သကလပ် သင်္ကန်း၎င်း၊ သာဏံ - ပိုက်ဆံလျော်ချည်ဖြင့် ယက်အပ်သော သင်္ကန်း၎င်း၊ ဘင်္ဂံ - ၅ မျိုးစုံရော၍ ယက်အပ်သော သင်္ကန်း ၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဆန္တံ-၆ မျိုးကုန်သော၊ ဣမေသံ စီဝရာနံ-တို့တွင်၊ အညတရံ- တမျိုးမျိုးသော သင်္ကန်းတည်း၊ [ခေါမံ ကပ္ပါသိကံစသော ပုဒ်တို့၏ ဝိဂ္ဂဟနှင့် တကွ အဓိပ္ပါယ်ကို ကင်္ခါဘာသာဒီကာ၌ ပြထားပြီ။] တေန-ဤ ဆန္တံစီဝရာနံ အညတရံ ဟူသော ပါဠိဖြင့်၊ စီဝရဿ - ၏၊ ဇာတိံ - အမျိုးဇာတ်ကို၊ ဒေယေ တွာ-ပြပြီး၍၊ ဣဒါနိပမာဏံ ဒေယေတံ, ဝိကပ္ပနုပဝံပစ္ဆိမန္တိ-ဟူ၍၊ အာဟ၊ တဿ - ထို ပစ္ဆိမသင်္ကန်း၏၊ ပမာဏံ - ပမာဏကား၊ ဒီယတော- အလျား အားဖြင့်၊ ဒွေ ဝိဒတ္ထိယော - ၂ ထွာတို့၎င်း၊ တိရိယံ - အနံအားဖြင့်၊ ဝိဒတ္ထိ- တထွာ၎င်းတည်း၊ တတြ-ထို ဝိကပ္ပနုပဝံ ပစ္ဆိမံဟူသော စကားရပ်၌၊ အယံ- ကား၊ ပါဠိ- ပါဠိတော်တည်း၊ ဘိက္ခဝေ, သုဂတဂုံလေန- မြတ်စွာဘုရား၏ လက်သစ်တော်ဖြင့်၊ အာယာမေန - အလျား အားဖြင့်၊ အဋ္ဌဂုံလံ - လက် ဝ သစ်ရှိသော၊ စတုရဂုံလဝိတ္ထတံ-လက် ၄ သစ် အပြန်ရှိသော၊ ဝါ- လက် ၄ သစ် အနံရှိသော၊ ပစ္ဆိမံ- နောက်ဆုံး၌ ဖြစ်သော၊ စီဝရံ- ကို၊ ဝိကပ္ပေတုံ- ၄၊ အနုဇာနာမိ-၏၊ ဣတိ- ကား၊ (ပါဠိ- စီဝရက္ခန္ဓက ပါဠိတော်တည်း။) [ဤ ပစ္ဆိမသင်္ကန်း ပမာဏကို ပါတိမောက်ဘာသာဒီကာ၌ ပြထားပြီ။]

တံ၊ ပေါပိစ္ဆိယန္တိ - ကား၊ ယထာပုတ္တ ဇာတိပ္ပမာဏံ- အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသောဇာတ် , အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသောပမာဏ ရှိသော၊ တံ စီဝရံ- ကိုး၊ ဒသာဟပရမံ- ၁၀ ရက်အလွန် အပိုင်းအခြားရှိသော၊ ကာလံ- ကိုး၊ အတိက္ကာမယတော - လွန်စေသောရဟန်း၏၊ ဧတ္ထန္တ ရေ- ဤ ၁၀ ရက် အတွင်း၌၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုလသော်၊ အတိရေကစီဝ ရံ-သည်၊ န ဟောတိ၊ တထာ-ထို အတိရေကစီဝရ မဖြစ်လေခံအောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အကုဗ္ဗတော-မပြုသောရဟန်း၏ (စီဝရံ-ကို)၊ နိသဂ္ဂိယံ-စွန့်ထိုက်၏၊ ပါပိစ္ဆိယံ-သည်လည်း၊ (ဟောတိ)၊ တံ စီဝရံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ နိသဂ္ဂိယံစ-သည်လည်း၊ ဟောတိ-၏၊ အဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ပါပိစ္ဆိယာ ပတ္တိစ - ပါပိဇာပတ်သည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဣတိအတ္ထော။ [ဤဝါကျ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ကင်္ခါဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

အထဝါ- ကား၊ နိသဇ္ဇနံ- စွန့်ခြင်း၊ နိသဂ္ဂိယံ- ခြင်း၊ တေ-ဤ နိသဂ္ဂိယံ ဟူသောအမည်သည်၊ ပုဗ္ဗဘာဝေ - ပါပိဇာပတ်ကို ဒေသနာမပြောမီ ရှေ့ အဘို့၌၊ ကတ္တဗ္ဗဿ - ပြုထိုက်သော၊ ဝိနယကမ္မဿ - စွန့်ခြင်း ဝိနည်းကံ၏၊ နာမံ-တည်း၊ အဿ-ထိုသဘော၏၊ နိသဂ္ဂိယံ-စွန့်ခြင်းဝိနည်းကံသည်၊ အတ္ထိ-၏၊ ဣတိ, (တံ- ထိုသဘောသည်)၊ နိသဂ္ဂိယမိစ္စေဝ- နိသဂ္ဂိယမည်သည်သာ၊ တံ - ထို စွန့်ခြင်းဝိနည်းကံရှိသော သဘောဟူသည်၊ ကိံ - နည်း၊ ပါပိစ္ဆိယံ- တည်း၊ တံ-ထိုသင်္ကန်းကို၊ ဝါ-ထိုဆယ်ရက်ကာလကို၊ အတိက္ကာမယတော- လွန်စေသော ရဟန်း၏၊ သနိသဂ္ဂိယ ဝိနယကမ္မံ - စွန့်ခြင်းဝိနည်းကံနှင့် တကွ ဖြစ်သော၊ ပါပိစ္ဆိယံ - သည်၊ ဟောတိ - ၏၊ ဣတိ အယံ- ကား၊ ဧတ္ထ-ဤ ဒုတိယဝိကပ်၌၊ အတ္ထော-တည်း၊ [အဓိပ္ပာယ်ကို ကင်္ခါဘာသာဋီကာ၌ ပြထား ပြီ။] ပန-ဆက်၊ ပဒဘာဇနေ- ၌၊ တာဝ- စွာ၊ ပဌမံ-ပဌမဖြစ်သော၊ အတ္ထ ဝိကပ္ပံ - အတ္ထဝိကပ်ကို၊ ဒသေတံ - ၄၊ တံ အတိက္ကာမယတော နိသဂ္ဂိယံ ဟောတိတိ- ဟူ၍၊ မာတိကံ- ကိုး၊ ထပေတွာ - ၍၊ ဧကောဒေသေ အရုဏုဂ္ဂမနေ နိသဂ္ဂိယံ ဟောတိ, နိသဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ-ဟူ၍၊ (ဘဝဝတာ) ပုတ္တံ။ [ဤ ပဒဘာဇနီ၌ နိသဇ္ဇိတဗ္ဗံဖြင့် ပဌမဝိကပ်၏အနက်ကို ပြ၏။]

ပုန, ယဿစ-အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း၊ နိသဇ္ဇိတဗ္ဗံ-၏၊ [ပါဠိတော်၌ လာသော “နိသဇ္ဇိတဗ္ဗံ သံဃဿဝါ ဂဏဿဝါ ပုဂ္ဂလဿဝါ” ကို ရည်ရွယ် ၍ “ယဿစ နိသဇ္ဇိတဗ္ဗံ” ဟု ဆိုသည်။] ယထာစ- အကြင် အခြင်းအရာအား ဖြင့်လည်း၊ နိသဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ [ပါဠိတော်၌လာသော “ေဉ္ဇ ပန ဘိက္ခဝေ နိသဇ္ဇိ တဗ္ဗံ” စသည်ကို ရည်ရွယ်၍ “ယထာစ နိသဇ္ဇိတဗ္ဗံ” ဟု ဆိုသည်။] တံ - ထံ

စွန့်ရာပုဂ္ဂိုလ် စွန့်ပုံ အခြင်းအရာကို၊ ဒေသေတံ သံဃဿဝါတိ အာဒိ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ-ထို သံဃဿဝါ အစရှိသောစကားရပ်၌၊ ကောဒေသေ အရုဏ္ဏဂ္ဂမနေတိ တ္ထေ-၌၊ ယံ ဒိဝံသံ-၌၊ စီဝရံ ဥပ္ပန္နံ၊ တဿ- ထိုနေ့၏၊ ယော အရုဏော- အကြင် အတိတ်အရုဏ်သည်၊ (အတ္တိ)၊ သော-ထို အတိတ်အာရုံသည်၊ ဥပ္ပန္န ဒိဝံသ နိသိတော-သင်္ကန်းဖြစ်ရာနေ့ကို မှီ၏၊ တဿှာ၊ စီဝရုပ္ပါဒ ဒိဝံသေန- သင်္ကန်းဖြစ်ရာနေ့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ကောဒေသေ- တဆွဲတအာရုဏ်မြော် ဖြစ်သော၊ အရုဏ္ဏဂ္ဂမနေ -၌၊ နိသဂ္ဂိယံ ဟောတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ [ဤပုဒ်များ၏အဖွင့်ကို ကင်္ခါဘာသာဋီကာ၌ ရေးထားပြီ။] ဗဟူနိ - များစွာသော သင်္ကန်းတို့ကို၊ ကေဠိ - တပေါင်းတည်း၊ ဗန္ဓိတွာဝါ - ဖွဲ့ချည်၍သော်၎င်း၊ ဝေဋ္ဌတွာဝါ- ရစ်ပတ်၍သော်၎င်း၊ ထပိတာနိ- ထားအပ်ကုန်သည်၊ သစေဝိ ဟောန္တိ၊ (ဧဝံ သတိဝိ) ကောဝ အာပတ္တိ၊ အဗဒ္ဓါဝေဋ္ဌိတေသု - မဖွဲ့အပ် မရစ်ပတ်ကုန်လ သော်၊ ဝတ္ထုဝဏနာယ - သင်္ကန်းတည်းဟူသော ဝတ္ထုအရေအတွက်အား ဖြင့်၊ အာပတ္တိယော (ဟောန္တိ)။

နိသဇ္ဇိတွာ အာပတ္တိ ဒေသေတဗ္ဗာတိ-ကား၊ ကထံ-လျှင်၊ ဒေသေတဗ္ဗာ- ဒေသနာပြောထိုက်သနည်း၊ ယထာ-ဖြင့်၊ ခန္ဓကေ-၌၊ ဝုတ္တာ၊ (တထာ ဒေသေ တဗ္ဗာ)၊ စ - ဆက်၊ ကထံ- လျှင်၊ တတ္ထ- ထို ခန္ဓက၌၊ ဝုတ္တံ- နည်း၊ ဧဝံ- သို့၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ (ကိံ)၊ တေန၊ ပေ၊ ပဋိဒေသေမိတိ-ဟူ၍၊ (ဝုတ္တံ)၊ [“ဘိက္ခဝေ- တို့၊ ပေ၊ ဘန္ဓေ- တို့၊ အတံ ဣတ္ထန္တာမံ အာပတ္တိံ အာပန္နော၊ တံ-ထို အာပတ် ကို၊ ပဋိဒေသေမိ - ဒေသနာ ပြောပါ၏ ” ဟု ပေး။] ပန - ဆက်၊ ဣဝေ- ဤ ဒေသနာပြောရာ၌၊ ကေ- တထည်သော၊ စီဝရံ-သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ကေ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယန္တိ-ဟူ၍၊ ဝတ္ထုဗ္ဗံ-ဆိုရာ၏၊ ဒွေ သစေ(ဟောန္တိ၊ ဧဝံသတိ) ဒွေတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ [“ဒွေ နိသဂ္ဂိယာနိ ပါစိတ္တိယာနိ” ဟု ဆိုပါ- ဟူလို။] ဗဟူနိ သစေ (ဟောန္တိ၊ ဧဝံသတိ) သဗ္ဗဟုလာနိတိ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ [“သဗ္ဗ ဟုလာနိ နိသဂ္ဂိယာနိ ပါစိတ္တိယာနိ” ဟု ဆိုပါ-ဟူလို။] နိသဇ္ဇာနေဝိ-စွန့်ခြင်း ၌လည်း၊ ကေ- တထည်သည်၊ သစေ (ဟောတိ)၊ (ဧဝံသတိ) ယထာ ပါဠိ မေဝ- ပါဠိတော်အတိုင်းသာ၊ ဣဒံ မေ ဘန္ဓေ စီဝရန္တိ-ဟူ၍၊ ဝတ္ထုဗ္ဗံ- ရာ၏၊ ဒွေဝါ- ၂ ထည်တို့သည်သော်၎င်း၊ ဗဟူနိဝါ-သော်၎င်း၊ သစေ (ဟောန္တိ၊ ဧဝံသတိ) ဣမာနိ၊ ပေ၊ နိသဇ္ဇာမိတိ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ပါဠိ- ပါဠိကို၊ ဝါ- ပါဠိလို၊ ဝတ္ထု-ဆိုခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တေန- မစွမ်းနိုင်သော ရဟန်းသည်၊ အညထာ ပိ-တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း၊ ဝတ္ထုဗ္ဗံ-ဆိုနိုင်၏၊ [ပါဠိဘာသာ ဖြင့် မဆိုနိုင်လျှင် မြန်မာဘာသာ စသည်ဖြင့်လည်း ဆိုနိုင်သည်-ဟူလို။]

ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာပေ၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာတိ-ကား၊ ခန္ဓကေ-၌၊ [သမထက္ခန္ဓက၌၊] ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ-၏၊ ဟိ-၌၊ ဝေ-သို့၊ တတ္ထထို ခန္ဓက၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ (ကိံ)၊ ဗျတ္တေနဘိက္ခုနာပေ၊ အာယတိံ သံဝရေယျာသီတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ [ဗျတ္တေန-ထက်မြက်သော၊ ပဋိဗလေန-ပီသစွာ ရွတ်စွမ်းနိုင်သော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ သံဃော-ကို၊ ဣပေတဗ္ဗော-၏၊ (ကိံ)၊ ဘန္တေ-တို့၊ သံဃော-သည်၊ မေ-၏၊ (ဝစနံ- ကို)၊ သုဏာတု- နားစိုက်တော်မူပါ၊ ဣတ္ထန္ဓာမော-ရှိသော၊ အယံ ဘိက္ခု-သည်၊ အာပတ္တိံ-ကို၊ သရတိ-အမှတ်ရပါ၏၊ ဝိဝရတိ- ဖွင့်လှစ် (ဖော်ပြော) ပါ၏၊ ဥတ္တာနိံ-ပေါ်လွင်သည်ကို၊ ကရောတိ-၏၊ ဒေသေတိ-ဒေသနာ ပြောပါ၏၊ သံဃဿ-၏၊ (ကမ္မိ-အာပတ္တိပဋိဂ္ဂဟဏတံသည်၊) ပတ္တကလ္လံ-လျှော့ပတ်သောအခါရှိသည်၊ ယဒိသိယာ-အံ၊ (ဝေသတိံ) အဟံ၊ ဣတ္ထန္ဓာမဿ- သော၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ အာပတ္တိံ-ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေယျံ-ခံယူရာ ပါ၏၊ ဣတိ ဣပေတဗ္ဗော၊ တေန-ထိုအာပတ် ခံယူသောရဟန်းသည်၊ ဝတ္တဗ္ဗော၊ (ကိံ)၊ ပဿသိ- ရှု၏လော၊ ဣတိ ဝတ္တဗ္ဗော၊ အာမ- မှန်ပါ၊ ပဿာမိ - ရှုပါ၏၊ ဣတိ ဝတ္တဗ္ဗော၊ အာယတိံ - ၌၊ သံဝရေယျာသိ-လော၊]

ပန - ဆက်၊ ဒီသုဝါ- အာပတ် ၂ မျိုးတို့၌ သော်၎င်း၊ သမ္မဟုလာသုဝါ- များစွာသော အာပတ်တို့၌ သော်၎င်း၊ ပုရိမနယေနေဝ- ဖြင့်သာလျှင်၊ ဝစနဘေဒေါ-ကေဝုစ်ဗဟုဝုစ်တို့၏ကွဲပြားခြင်းကို၊ ဣတဗ္ဗော-၏၊ စီဝရဒါနေဝိ-၌လည်း၊ သံဃော၊ပေ၊စီဝရာနီတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္ထု၊ဝသေန-ဝတ္ထု၊အနည်းအများ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝစနဘေဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဂဏဿ စ-အား၎င်း၊ ပုဂ္ဂလဿစ-အား၎င်း၊ နိသဇ္ဇနေဝိ ဧသေဝနယော၊ ပန-ဆက်၊ဧတ္ထ-၍ နိသဂ္ဂိသင်္ကန်းကို စွန့်ရာ၌၊ အာပတ္တိံဒေသနာ ပဋိဂ္ဂဟဏေသု-အာပတ်ကို ဒေသနာပြောခြင်း၊ ခံယူခြင်းတို့၌၊ အယံ-ကား၊ပါဠိ-(သမထက္ခန္ဓက ပါဠိတော်)တည်း၊ ဘိက္ခုစေ-တို့၊ တေန ဘိက္ခုနာ-သည်၊ပေ၊ သံဝရေယျာသိ-လော၊ ဣတိ(ဣပေတဗ္ဗော)၊ [ဤကား အများထံ ဒေသနာပြောပုံတည်း၊] တေန ဘိက္ခုနာ - သည်၊ပေ၊ သံဝရေယျာသိ-လော၊ဣတိ-၍သို့ ပြောထိုက်၏၊[ဤကားတပီးထံ ဒေသနာပြောပုံတည်း၊] (ဣတိ အယံ-ကား၊ ပါဠိ-တည်း၊) တတ္ထ-ထို ပါဠိတော်၌၊ ပုရိမနယေနေဝ, အာပတ္တိယာ-၏၊ နာမဂ္ဂဟဏံ-နာမည်ကို ယူခြင်းကို၎င်း၊ ဝစနဘေဒေါစ-ကို၎င်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။

စ-ဆက်၊ ဂဏဿ- ၃ ပါးဂိုဏ်းအား၊ နိသဇ္ဇနေ-စွန့်ခြင်း၌၊ (ပါဠိ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော ယထာ-ကဲ့သို့၊)ဝေ-တူ၊ ဒိန္နံ- ၂ ပါးသောရဟန်းတို့အား၊ နိသဇ္ဇ

နေဝိ-၌လည်း၊ ပါဠိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဟိ-မှန်၊ ဝိသေသော-သည်၊ ယဒိ ဘဝေယျ-
 အံ၊ (ဝေံသတိ)၊ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ ဉပေတဗ္ဗာတိ အာဒိနာ-သော၊
 နယေန-ဖြင့်၊ တိဏ္ဍံ ပါရိသုဒ္ဓိ ဥပေါသထံ ကာတုန္တိ-ဟူ၍၊ ဝတ္တာ-မိန့်တော်
 မူပြီး၍၊ ပုန-ဖန်၊ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ ဥတ္တရာသင်္ဂန္တိ အာဒိနာ-သော၊
 နယေန-ဖြင့်၊ ဝိသုံယေဝ-သာလျှင်၊ ဒိန္နံ- ၂ ပါးသော ရဟန်းတို့အတွက်၊ ပါရိ
 သုဒ္ဓိ ဥပေါသထော-ကို၊ ဝုတ္တာ ယထေဝ-ကဲ့သို့၊ ဝေံ-တူ၊ ဣဓာဝိ-ဤ ၂ ပါး
 အား စွန့်ရာ၌လည်း၊ ဝိသုံ - ၃ ပါးစွန့်ပုံမှ သီးခြား၊ ပါဠိ - ကို၊ ဝဒေယျ -
 ဟောတော်မူရာ၏၊ ပန - စင်စစ်ကား၊ ယသ္မာ၊ ဝိသေသော-သည်၊ နတ္ထိ၊
 တသ္မာ-ကြောင့်၊ အဝတ္တာ-မူ၍၊ ဂတော-သွားပြီ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဂဏဿ-
 ၃ ပါးဂိုဏ်းအတွက်၊ ဝုတ္တာ- သော၊ ပါဠိယေဝ- သည်ပင်၊ ဣတ္ထိ-ဤ ၂ ပါး
 အား စွန့်ရာ၌၊ ပါဠိ - တည်း၊ ပန - အထူးကား၊ အာပတ္တိ ပဋိဂ္ဂဟဏေ-၌၊
 အယံ- ကား၊ ဝိသေသော- တည်း၊ ဂဏဿ- အား၊ နိသဇ္ဇိတွာ၊ အာပတ္တိ
 ယာ-ကို၊ ဒေသိယမာနာယ - ဒေသနာပြောအပ်ပြီးသော်၊ အာပတ္တိ ပဋိဂ္ဂဟ
 ဏော- သော၊ ဘိက္ခု- သည်၊ ဥတ္တိံ- ကို၊ ထပေတိ ယထာ၊ ဝေံ (ဥတ္တိံ)
 အထပေတွာ၊ ဒိသု - ၂ ပါးသောရဟန်းတို့တွင်၊ အညတရေန - သည်၊ ဧက
 ပုဂ္ဂလော-သည်၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ ယထာ- အာပတ်ကို ခံယူသကဲ့သို့၊ ဝေံ၊ အာပ
 တ္တိ- ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ဒိန္နံ- ၂ ပါးသော ရဟန်းတို့အတွက်၊ ဥတ္တိထပနာ
 နာမ-ဥတ်ထားရခြင်း မည်သည်၊ နတ္ထိ၊ (ဥတ္တိထပနာ) ယဒိ သိယာ၊ (ဝေံ
 သတိ)ဒိန္နံ-အတွက်၊ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထံ-ကို၊ ဝိသုံ၊ န ဝဒေယျ-ဟောတော်
 မမူရာ။

နိသဋ္ဌစိဝရ ဒါနေဝိ - စွန့်အပ်ပြီးသော သင်္ကန်းကို ပြန်ပေးရာ၌လည်း၊
 ဣမံ စိဝရံ အာယသ္မတော ဒန္တိတိ- ဟူ၍၊ ဧကော- တပါးသောရဟန်းသည်၊
 ဝဒတိ ယထာ၊ ဝေံ - တူ၊ ဣမံ မယံ စိဝရံ အာယသ္မတော ဒေမာတိ - ဟူ၍၊
 ဝတ္တံ၊ ဝန္တတိ၊ ဟိ-မှန်၊ ဣတော-ဤ နိသဋ္ဌစိဝရဒါနကံထက်၊ ဂရုကတရာနိ-
 သာ၍လေးကုန်သော၊ ဥတ္တိဒုတိယကမ္မာနိဝိ - တို့သည်သော်မှလည်း၊ ဝါ-
 တို့ကိုသော်မှလည်း၊ အပလောကေတွာ ကတ္တဗ္ဗာနိတိ- ဟူ၍၊ ဝုတ္တာနိ- ဟော
 တော်မူအပ်သောကံတို့သည်၊ အတ္တိ-န်သေး၏၊ တေသံ-ထိုကံတို့အား၊ ဧတံ-
 ဤနိသဋ္ဌစိဝရဒါနကံသည်၊ အနုလောမံ-လျော်၏၊ ပန-ဆက်၊ နိသဋ္ဌစိဝရံ-
 ကို၊ ဒါတဗ္ဗမေဝ - ပြန်ပေးထိုက်သည်သာ၊ အဒါထံ န လဗ္ဗတိ၊ (ကသ္မာ)၊
 ဟိ (ယသ္မာ)၊ ဧတံ-ဤသင်္ကန်းစွန့်ခြင်းသည်၊ ဝိနယကမ္မ မတ္တံ - ဝိနည်းကံမျှ
 သာတည်း၊ တံ- ထိုသင်္ကန်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဧတေန- ထို သဂ္ဂိယသင်္ကန်းကို စွန့်

သောရဟန်းသည်။ သံဃဿဝါ - အား၎င်း၊ ပေ၊ ဒိန္နမေဝ - အပိုင် ပေးအပ်
သည်သာ၊ န ဟောတိ- မဟုတ်၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ (နိသဋ္ဌစီဝရံ - ကို၊ ဒါတဗ္ဗ
မေဝ- သာ၊ အဒါတံ-ငှါ၊ န လတ္တတိ-မရအပ်။)

ဒသာဟာတိက္ကန္တေ အတိက္ကန္တသညီတိ-ကား၊ ဒသာဟံ-ကို၊ အတိက္ကန္တေ-
လွန်ပြီးသော၊ စီဝရေ-၌၊ ဣဒံ-ဤသင်္ကန်းသည်။ အတိက္ကန္တံ-၁၀ ရက်လွန်ပြီ၊
ဣတိ ဝေသညီ - ဤသို့သော အမှတ်ရှိသည်။ (ဟောတိ- အံ၊) ဝါ-တနည်း၊
ဒသာဟေ-သည်။ အတိက္ကန္တေ - လွန်ပြီးလသော်၊ ဒသာဟော-သည်။ အတိ
က္ကန္တော-ပြီ၊ ဣတိ ဝေသညီ(ဟောတိ)၊ [ပဌမနည်းဝယ် သင်္ကန်းအပေါ်၌
အမှတ်ရှိ၏၊ ဒုတိယနည်း၌ကား ရက်အပေါ်၌ အမှတ်ရှိသည်။] နိသဂ္ဂိယံ
ပါစိတ္တိယန္တိ-ကား၊ ဣဒံ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ သညာ-သည်။ နရက္ခတိ-အာပတ်မှ
မစောင့်၊ ဟိ-မှန်၊ ယော - အကြင် ရဟန်းသည်။ ဝေ သညီ-ဤသို့ ဆယ်ရက်
မလွန်သေး ဟု အမှတ်ရှိသည်။ (ဟောတိ)၊ တဿဝိ-၏လည်း၊ တံစီဝရံ-ကို၊
နိသဂ္ဂိယံ - စွန့်ထုတ်၏၊ ပါစိတ္တိယာပတ္တိစ (ဟောတိ)၊ ဝါ- တနည်း၊
သနိသဂ္ဂိယ ဝိနယကမ္မံ - စွန့်ခြင်း ဝိနည်းကံနှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ ပါစိတ္တိယံ
(ဟောတိ)၊ ဣတိ၊ ဥဘောဝိ - န်သော၊ အတ္တဝိကပ္ပါ - အတ္တဝိကပ်တို့သည်။
ယုဇ္ဇန္တိ-သင့်ကုန်၏၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော တိက်တို့၌၊ [ကြွင်းသော ပါဠိတော်
၌ လာသော အနဓိဋ္ဌိတ၊ အဝိကပ္ပိတ စသော တိက်တို့၌၊] သေနယော-
တည်း၊ အဝိသဇ္ဇိ-တ ဝိသဇ္ဇိတသညီတိ-ကား၊ ကဿစိ-တစုံတယောက်အား၊
အဒိန္နေ - မပေးအပ်သော သင်္ကန်း၌၊ အပရိစ္ဆတ္တေ - မစွန့်အပ်သေးသော
သင်္ကန်း၌၊ မယာ-သည်။ ပရိစ္ဆတ္တံ-စွန့်အပ်ပြီ၊ ဣတိ ဝေသညီ (ဟောတိ)။

အနဋ္ဌေ နဋ္ဌသညီတိ-ကား၊ အတ္တနော စီဝရေန သဒ္ဓိံ, ဗဟုနိ-န်သော၊
အညေသံ-တို့၏၊ စီဝရာနိ - တို့ကို၊ ဧကတော, ထပိတာနိ- ထားအပ်သည်
တို့ကို၊ စောရာ- တို့သည်။ ဟရန္တိ-ဆောင်ကုန်၏၊ တတြ - ထိုသို့ ဆောင်ယူ

န ဣဒံ သညာ ရက္ခတိ။ ။ ပါဠိတော်၌ “ဒသာဟတိက္ကန္တေ (၁) အတိက္ကန္တ
သညီ၊ (၂) ဝေမတိဒကာ, (၃) အနတိက္ကန္တသညီ ဟု ၃ ချက်ရှိ၏။ ထို ၃ ချက်တွင်
“ဝေမတိကနှင့် အနတိက္ကန္တသညာ” တို့ကို ချည်ရွယ်၍ “န ဣဒံ သညာ ရက္ခတိ” ဟု
ဆိုသည်။ ဝေမတိကနှင့် အနတိက္ကန္တသညာရှိသော်လည်း အာပတ်မှ မလွတ်- ဟူလို၊
ထို့ကြောင့် “ယော တိ” စသည်မိန့်သည်။ “ယော တိ” ဟု ဒဠိဇောတကဟိဖြင့် ပါဠိမှန်
ရှိစေ၊ သမုစ္စည်းအတွက် “တဿဝိ” ဟု ဝိသဒ္ဓါပါသည်။ ထိုပိဖြင့် ဝေမတိက အန
တိက္ကန္တသညာတို့ကိုဆည်း၊ အတိက္ကန္တသညာရှိသူမှာသာ အာပတ်သင့်သည် မဟုတ်
သေး, ဝိမတိဖြစ်သူ အနတိက္ကန္တသညာ ရှိသူမှာလည်း အာပတ်သင့်သည် - ဟူလို၊
[“န ဣဒံ သညာ ရက္ခတိတိဗ္ဗဒံ ဝေမတိက အနတိက္ကန္တသညာနိ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။]

ရာ၌၊ ယေ-ဤရဟန်းသည်၊ အတ္တနော၊ စိဝရေ-သည်၊ အနဋ္ဌေ-မပျောက်ဘဲ လျက်၊ နဋ္ဌသည် ဟောတိ၊ အဝိနဋ္ဌာဒိသုပိ သေနယော၊ [သေနယော အဝိနဋ္ဌာဒိသုပိတိ အညေသံ စိဝရေသု ဥပစိကာဒိဟိ ခါယိတေသု မဗ္ဗမ္ပိ စိဝရံ ခါယိတန္တိ ဧဝံသည် ဟောတိတိ အာဒိနာ ယောဇေတဗ္ဗန္တိ ဒသေတိ။] ပန-ဆက်၊ အဝိလုတ္တေတိ ဣတ္ထ - ဌ၊ ဝဗ္ဗံ ဘိဗ္ဗိတွာ , ပသယျာဝဟာရဝသေန - အနိုင်အထက်လွှမ်းမိုး၍ ယူခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အဝိလုတ္တေ - မလုယက်အပ်သော သင်္ကန်း၌၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ အနိသဇ္ဇိတွာ၊ ပေ၊ ဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ = ကား၊ သတိံ , နိဝတ္ထံဝါ-ဝတ်အပ်သော သင်းပိုင်းကိုသော်၎င်း၊ သကိံ , ပါရူတံဝါ- ရုံအပ်သော ကေသီကိုသော်၎င်း၊ ကာယတော၊ အမောစေတွာ ဒိဝသမ္ပိ ဝိစရတိ၊ ကောဝ အာပတ္တိ၊ [ကိုယ်မှ မလွတ်သောကြောင့် ဒုက္ကဋ္ဌ တချက်သာ သင့်သည်။] မောစေတွာ မောစေတွာ နိဝါသေတိဝါ ပါရူပတိဝါ၊ ပယော ဝေ ပယောဝေ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ [ရေချိုးခြင်း စသော ကိစ္စကြောင့် ပြန်ဝတ်တိုင်း ဒုက္ကဋ္ဌထပ်၍ သင့်သည်-ဟူလို၊] ဒုန္နိဝတ္ထံဝါ-မကောင်းသဖြင့် ဝတ်အပ်သော သင်းပိုင်းကိုသော်၎င်း၊ ဒုပ္ပါရူတံဝါ-မကောင်းသဖြင့် ရမ်းအပ်သော ကေသီ ကိုသော်၎င်း၊ သဏ္ဌပေန္တဿ - ကောင်းစွာတည်စေသော ရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ [ကိုယ်မှ မလွတ်သောကြောင့် အနာပတ်။] အညဿ-အခြားရဟန်း၏၊ တံ-ထို နိသဂ္ဂိယပစ္စည်းကို၊ ပရိဘူဇတော အနာပတ္တိ၊ [ငွေဖြင့်ဝယ်အပ်သော နိသဂ္ဂိယဖြစ်လျှင် သုံးဆောင်သူမှာ သူတပါးပစ္စည်းဖြစ်သော်လည်း အာမတ် သင့်၏။] စ - ဆက်၊ ဣတ္ထ - ဤ အခြားသူ၏ နိသဂ္ဂိယပစ္စည်းကို သုံးစွဲသည့် အတွက် အနာပတ်ဖြစ်ရာ၌၊ အနာပတ္တိ၊ ပေ၊ အာဒိဝစနံ - သည်၊ သာဝေ- သက်သေတည်း၊ [အညေန - အခြားရဟန်းသည်၊ ဣတံ - ပြုအပ်ပြီးသော နိသိဒိုင်အောင်းကို၊ ပဋိလဘိတွာ ပရိဘူဇတိ၊ အနာပတ္တိ၊ (နိသိဒနသန္တတ သိက္ခာပုဒ်။)] အနတိက္ကန္တေ - ၌၊ အတိက္ကန္တ သည်နော - ၏၎င်း၊ ဝေဖေကဿစ-၏၎င်း၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ - ကို၊ ပရိဘောဂံ - သုံးစွဲခြင်းကို၊ သန္ဓာယ ဝုတ္တိ။ [မသုံးစွဲဘဲ ထားရုံထားသော ရဟန်းမှာ ဒုက္ကဋ္ဌမသင့်-ဟူလို၊]

ပန- ဆက်၊ အနာပတ္တိ အန္တောဒသာဟံ အမိဋ္ဌေတိ ပိကပ္ပေတိတိ ဣတ္ထ-၌၊ အမိဋ္ဌာနုပဂံ-အမိဋ္ဌာနံတင်လောက်သော သင်္ကန်းကို၎င်း၊ ပိကပ္ပနုပဂဉ္စ- ပိကပ္ပနာလောက်သော သင်္ကန်းကို၎င်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏၊ တတြ ထို “အမိဋ္ဌာနုပဂံ, ပိကပ္ပနုပဂံ ဝေဒိတဗ္ဗံ” ဟူသော စကားရပ်၌၊ အယံ-ကား၊ ပါဠိ-စိဝရက္ခန္ဓကပါဠိတော်တည်း၊ အထခေါ-၌၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ တေဒဟောသိ၊ (ကိံ)၊ အဝဝတာ - သည်၊ ယာနိ တာနိ - အကြင် သင်္ကန်းတို့ကို၊ တိစိဝရန္တိ ဝါ-

၃ ထည်သော သင်္ကန်းဟူ၍သော်၎င်း၊ ဝဏ္ဏိက သာဠိကာဘိဝါ - မိုဃ်းအခါ၌
 ဝတ်အပ်သော သင်္ကန်းဟူ၍သော်၎င်း၊ ဝါ - မိုဃ်းရေခဲသင်္ကန်း ဟူ၍သော်၎င်း၊
 နိသီဒနန္တိဝါ - နိသီဒိုင်အခင်း ဟူ၍သော်၎င်း၊ ပစ္စတ္တရဏန္တိဝါ - အပေါ်လွှမ်း
 အခင်းဟူ၍သော်၎င်း၊ ကဏ္ဍပဋိစ္စာဒီတိဝါ - အနာကို ဖုံးလွှမ်းကြောင်းသင်္ကန်း
 ဟူ၍သော်၎င်း၊ မုခပုဉ္ဇန စောဠန္တိဝါ - မျက်နှာသုတ်ပုဝါအဝတ် ဟူ၍သော်
 ၎င်း၊ ပရိက္ခာရစောဠန္တိဝါ - ပရိက္ခာရအဝတ်ဟူ၍သော်၎င်း၊ အနညာတာနိ-
 ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ သဗ္ဗာနိ၊ တာနိ - ထို အဝတ်တို့ကို၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာနိ
 နုခေါ-အဓိဋ္ဌာန်တင်ထိုက်ကုန်လေသလော၊ ဥဒါဟု-သို့မဟုတ်၊ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာ
 နိ နုခေါ-ဝိကပ္ပနာပြုထိုက်ကုန်လေသလော၊ ဣတိ-ဤအကြံသည်၊ အဟောသိ-
 ပြီ၊ ဘဂဝတော တေမတ္ထိ အာရောစေသုံ၊ သိက္ခဝေ-တို့၊ တိစီဝရံ-ကို၊ အဓိဋ္ဌာ
 တုံ- သံဃာဠိစသော နာမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းငှါ၊ အနုဇာနာမိ၊ ဝိကပ္ပေ
 တုံ- သံဃာဠိစသောနာမည်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းငှါ၊ န(အနုဇာနာမိ)၊ ဝဏ္ဏိက
 သာဠိကံ-ကို၊ ဝဿာနံ- မိုဃ်းလတို့၏၊ စတုမ္မာသံ - ၄ လပတ်လုံး၊ အဓိဋ္ဌာတုံ-
 ဝဏ္ဏိကသာဠိကာနာမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းငှါ၊ (အနုဇာနာမိ)၊ တတော-
 ထို ၄ လမှာ၊ ပရံ၊ ဝိကပ္ပေတုံ - စီဝရနာမည် သာမညဖြင့် ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းငှါ၊
 (အနုဇာနာမိ)၊ နိသီဒနံ - ကို၊ အဓိဋ္ဌာတုံ - နိသီဒနနာမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်
 ခြင်းငှါ၊ (အနုဇာနာမိ)၊ ဝိကပ္ပေတုံ-နိသီဒနနာမည်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းငှါ၊ န
 (အနုဇာနာမိ)၊ ပစ္စတ္တရဏံ အဓိဋ္ဌာတုံ န ဝိကပ္ပေတုံ၊ ကဏ္ဍပဋိစ္စာဒီ -ကို၊
 ယာဝ အာဗာဓာ-အနာရှိရာ ကာလတိုင်အောင်၊ အဓိဋ္ဌာတုံ (အနုဇာနာမိ)၊
 တတော-ထို အနာရှိရာကာလမှာ၊ ပရံ-၌၊ ဝါ-အနာပျောက်ရာအခါ၌၊ ဝိကပ္ပေ
 တုံ-စီဝရ အမည်သာမညဖြင့် ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းငှါ၊ (အနုဇာနာမိ)၊ ပေ၊ ဣတိ
 အယံ-ကား၊ (ပါဠိ-တည်း)။ [ဤပါဠိတော်၏အဓိပ္ပာယ်ကို ကမ်းဘာသာဒီကာ၌
 ရေးခဲ့ပြီ။]

တတ္ထ - ထို သင်္ကန်း ၉ မျိုးတို့တွင်၊ တိစီဝရံ- ကို၊ အဓိဋ္ဌာဟန္တေန-အဓိဋ္ဌာန်
 တင်လိုသောရဟန်းသည်၊ ရဇိတွာ-ဆိုးပြီး၍၊ ကပ္ပမိန္ဒု-ကို၊ ဒတွာ-ပေးပြီး၍၊
 ပမာဏယုတ္တ မေဝ - ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော သင်္ကန်းကိုသာ၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ -
 အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာ၏၊ တဿ - ထို ၃ ထည်သော သင်္ကန်း၏၊ ပမာဏံ - ကား၊
 ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေန - အလွန်ဆုံး အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ သုဂတစီဝရတော-
 ထက်၊ ဥနကံ-ယုတ်လျော့သော ပမာဏသည်၊ ဝဠုတိ-၏၊ လာမက ပရိစ္ဆေဒေ
 န - ယုတ်လျော့သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ ဝါ - အောက်ထစ်ဆုံး အပိုင်း
 အခြားအားဖြင့်၊ သံဃာဠိယာ- ၎င်း၊ ဥတ္တရာသင်္ဂဿစ- ၎င်း၊ ဒီယတော-

အားဖြင့်၊ မုဋ္ဌိမဉ္ဇကံ - လက်ဆုပ်အားဖြင့် ၅ တောင် အပေါင်းရှိသော၊ (ပမာ
 ၏-သည်၎င်း၊) တိရိယံ- အားဖြင့်၊ မုဋ္ဌိတ္တိကံ - လက်ဆုပ်အားဖြင့် ၃ တောင်
 အပေါင်းရှိသော၊ ပမာဏံ- သည်၎င်း၊ ဝန္တတိ၊ [မုဋ္ဌိပဉ္ဇက စသည်တို့၏ ဝိဂ္ဂဟ
 နှင့်တကွ အဓိပ္ပါယ်ကို ကင်္ခါကာသာဒီကာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။] အန္တရဝါသကော-
 သည်၊ ဒီယတော - အားဖြင့်၊ မုဋ္ဌိပဉ္ဇကော - လက်ဆုပ်အားဖြင့် ၅ တောင်
 အပေါင်းရှိသော သင်းပိုင်သည်၎င်း၊ တိရိယံ၊ ဒွိဟတ္ထောပိ- ၂ တောင်ရှိသော
 သင်းပိုင်သည်၎င်း၊ ဝန္တတိ၊ ဟိ-မှန်း၊ (တနည်း) (ကသ္မာ၊ ဒွိဟတ္ထော- ၂ တောင်
 ရှိသော သင်းပိုင်သည်၊ ဝန္တတိ-နည်း၊) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ပါရူပနေနပိ-အပေါ်ခြံ
 ကေသီဖြင့်လည်း၊ နာဘိ-ချက်ကို၊ ပဋိစ္ဆာဒေတုံ-ဖုံးအုပ်ခြင်းငှါ၊ သက္ကာ- တတ်
 ကောင်း၏၊ ဣတိ-ထို ကြောင့်၊ (တိရိယံ ဒွိဟတ္ထောပိ ဝန္တတိ) ပန-ဆက်၊ ဝုတ္တ
 ပ္ပမာဏတော - ဆိုအပ်ပြီးသော ပမာဏထက်၊ အတိရေကံ - ပိုလွန်သော
 သင်းပိုင်ကို၎င်း၊ ဥနကဉ္စ- ကို၎င်း၊ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌန္တိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။

တတ္ထ-ထိုသို့အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာ၌၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဒွေ စီဝရဿ၊ ပေ၊ အဓိဋ္ဌေ
 တီတိ-ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တိ၊ [စီဝရဿ- ကို၊ အဓိဋ္ဌာနာနိ - အဓိဋ္ဌာန်ခြင်း
 တို့သည်၊ ဒွေ- ၂ မျိုးတို့တည်း၊ ကာယေနဝါ- ဖြင့်သော်လည်း၊ အဓိဋ္ဌေတိ-
 အဓိဋ္ဌာန်တင်၏၊ ဝါစာယဝါ- ဖြင့်သော်လည်း၊ အဓိဋ္ဌေတိ - ၏၊ (ပရိဝါ-
 ကေတ္တရိကနယ၊ ဒုကာ)] တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ကိုယ်နှုတ် ၂ ပါး တပါးပါး
 ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်)၊ ပုရာဏသင်္ဘာဋီ - ရှေး၌
 ဖြစ်သော သင်္ကန်းကြီးကို၊ (နဂိုရ်ရှိပြီး သင်္ကန်းကြီးကို)၊ ဣမံ သင်္ဘာဋီ - ပစ္စုဒ္ဓရာ
 ဗိတိ-ဟူ၍၊ ပစ္စုဒ္ဓရာတော- ပစ္စုဒ္ဓါရ်ပြုပြီး၍၊ နဝံ-အသစ်သင်္ကန်းကြီးကို၊ ဟေတ္တန-
 ဖြင့်၊ ဂဟေတွာ- ကိုင်၍၊ ဣမံ သင်္ဘာဋီ အဓိဋ္ဌာဗိတိ - ဟူ၍၊ စိတ္တေန - ဖြင့်၊
 အာဘောဂံ-နှလုံးသွင်းမှုကို၊ ကတွာ-၍၊ ကာယဝိကာရံ- ကိုယ်၏ထူးခြားသော
 အမှုအရာကို၊ ကရောဇ္ဇေန-လျက်၊ ကာယေန-ဖြင့်၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ- အဓိဋ္ဌာန်
 တင်ထိုက်၏၊ ဣခံ- ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ကာယေန-ဖြင့်၊ အဓိဋ္ဌာနံ-တည်း၊ တံ-
 ထိုကိုယ်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းကို၊ ယေန ကေနစိ - သော၊ သရီရာဝယဝေန-

ပစ္စုဒ္ဓရာဗိ။ ။ ယခုခေတ်၌ သင်္ကန်း ၃ ထည်ကို အများက ဝိကပ္ပနာပြု၍ အချို့
 ကသာ အဓိဋ္ဌာန်တင်သော်လည်း၊ ရှေးခေတ်ကမူ အများပင် အဓိဋ္ဌာန်တင်၍ ဆောင်ကြ
 သည်၊ ပစ္စုဒ္ဓရာဗိကို ဋီကာ၌ “ဣမံ သင်္ဘာဋီ - ကို၊ အဓိဋ္ဌာနံ-ကို၊ [“ ဣမံ သင်္ဘာဋီ
 အဓိဋ္ဌာနံ-၌ သင်္ဘာဋီ အဓိဋ္ဌာန်ကို” ဟုလည်း ရှိ၏။] ဥက္ခိပါမိ- ကော်ချပါ၏၊ ပရိစ္စာ
 မိ- (စွန့်ပါ၏) ဣတိ အတ္ထော” ဟု ဖွင့်၏၊ ထို့ကြောင့် အဓိဋ္ဌာန်ရုပ်သိမ်းခြင်းကို ပစ္စုဒ္ဓါရ်
 ပြုခြင်း ဟု မှတ်ပါ။

(အတွက်)၊ န ဝန္တတိ-မအပ်၊ ပန-ကား၊ ဝါစာယ-ဖြင့်၊ အဓိဋ္ဌာနေ-၌၊ ဝစီ
ဘေဝံ-စကားလုံး၏ ကွဲပြားမှုကို၊ ဝါ-နှုတ်မြွက်မှုကို၊ ကတွာ-၍၊ ဝါစာယ-
ဖြင့်၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ-၏။

တကြ-ထိုနှုတ်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာ၌၊ အဓိဋ္ဌာန်-သည်၊ ဒုဝိခံ- ၂ ပါးအပြား
ရှိပြန်၏။ ဟတ္ထပါယေ-၌၊ သစေ ဟောတိ - အံ၊ (ဝေံသတိ)၊ ဣမံ သင်္ခာသိ
အဓိဋ္ဌာမိတိ-ဟူ၍၊ ဝါစာ - စကားလုံးကို၊ ဝါ- နှုတ်ကို၊ ဘိန္ဒိတဗ္ဗာ-ခွဲခြား
ထိုက်၏။ ဝါ- မြွက်ဆိုထိုက်၏။ အထ- သို့မဟုတ်၊ အန္တောဝဗ္ဗေဝါ- အခန်း
တွင်း၌ သော်၎င်း၊ ဥပရိပါသာဒေဝါ - ပြာသာဒ် အထက်ထပ်၌ သော်၎င်း၊
သာမန္တဝိဟာရေဝါ-၌သော်၎င်း၊ သစေ ဟောတိ- အံ၊ (ဝေံသတိ)၊ ထပိတ
ဋ္ဌာနံ-ထားအပ်ရာအရပ်ကို၊ သလ္လက္ခေတွာ-မှတ်သား၍၊ တေံ သင်္ခာသိ
အဓိ
ဋ္ဌာမိတိ-ဟူ၍၊ ဝါစာ ဘိန္ဒိတဗ္ဗာ၊ ဥတ္တရာသင်္ဂေ-၌၎င်း၊ အန္တရဝါသကေစ-
၌၎င်း၊ သေနယော - တည်း၊ ဟိ = မှန်၊ နာမမတ္ထမေဝ - နာမည်မျှသည်သာ၊
ဝိသေသော၊ တသ္မာ, သဗ္ဗာနိ-အလုံးစုံသောသင်္ကန်း ဥ ထည်တို့ကို၊ သင်္ခာ
ဋီကာ-ဟူ၍၎င်း၊ ဥတ္တရာသင်္ဂေ - ဟူ၍၎င်း၊ အန္တရဝါသကန္တိ-ဟူ၍၎င်း၊ ဝေံ-
သို့၊ အတ္တနော, နာမေနေဝ- ဖြင့်သာလျှင်၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာနိ။

အဓိဋ္ဌဟိတွာ - ပရိက္ခာရစောဠ အဓိဋ္ဌာန်တင်ပြီး၍၊ ထပိတဝတ္ထေဟိ-
ထားအပ်သောအဝတ်တို့ဖြင့်၊ [ပရိက္ခာရစောဠနာမေန ထပိတဝတ္ထေဟိ။]
သင်္ခာသိအာဒိနိ = အစရှိသည်တို့ကို၊ သစေ ကရောတိ - အံ၊ (ပရိက္ခာရ
စောဠအဝတ်တို့ကို သင်္ကန်းကြီး စသည် ချုပ်အံ၊) (ဝေံသတိ)၊ ရဇနေ =
ဆိုးခြင်းကိစ္စသည်၎င်း၊ ကပ္ပေစ = ကပ္ပမိန္ဒုထိုးခြင်း ကိစ္စသည်၎င်း၊ နိဋ္ဌိတေ-
ပြီးဆုံးလသော်၊ ဣမံ ပစ္စုဒ္ဓရာမိတိ-ဟူ၍၊ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ-ပစ္စုဒ္ဓိရ်ပြု၍၊ (ပရိက္ခာရ
စောဠအဓိဋ္ဌာန်ကို ရုပ်သိမ်းပြီး၍-ဟူလို။) ပုန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာနိ၊ ပန-ဆက်၊
အဓိဋ္ဌိတေန-တိစီဝရိက် အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်ပြီးသောသင်္ကန်းနှင့်၊ သန္တိ, မဟန္တ
တရမေဝ- အထူးသဖြင့် ကြီးသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဒုတိယံ- သော၊ ပန-
အလွှာကိုသော်၎င်း၊ ခဏ္ဍဝါ-အခန်းကိုသော်၎င်း၊ သံသိဗ္ဗန္တေန- ဆက်စပ်၍
ချုပ်သောရဟန်းသည်၊ ပုန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝ၊ [နေဝံထပ်ဖြည့်စွက်၍ ချုပ်အပ်
သောအဝတ်က ကြီးသောကြောင့် ထပ်၍ အဓိဋ္ဌာန်တင်ရသည်။] သမေဝါ-
ညီမျှသော အထပ်အလွှာ၊ အခန်း၌သော်၎င်း၊ ဒုဒ္ဒကေဝါ- သော်၎င်း၊ အဓိ
ဋ္ဌာနကိစ္စံ-ထပ်၍ အဓိဋ္ဌာန်တင်ဘွယ် ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ။

ပန-ဆက်၊ တိစီဝရိ- ကို၊ ပရိက္ခာရစောဠ- ဠဟူ၍၊ အဓိဋ္ဌာတု-ငှါ၊ ဝါ-
သည်၊ ဝန္တတိ-လော၊ န ဝန္တတိ-လော၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ မဟာ

ပဒုမတ္ထေရော-သည်၊ အာဟကိရ-မိန့်သတတ်၊ (ကိံ)၊ တိစီဝရံ-ကို၊ တိ စီဝရ
 မေဝ- တိစီဝရဟူ၍သာ၊ အမိဋ္ဌာတဗ္ဗိ-အမိဋ္ဌာန်တင်ရာ၏၊ ပရိက္ခာရစောဠာ
 မိဋ္ဌာနံ- တို့ကို၊ သစေ လဘေယျ၊(ဝေံသတိ)၊ ဥဒေါသိတသိက္ခာပဒေ-၌၊ ပရိ
 ဟာရော-အစောင့်အရှောက်သည်၊ နိရတ္ထကော-အကျိုးမရှိသည်၊ ဘဝေယျ-
 ၏၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဟကိရ)၊ ဝေံ-သို့၊ ဝုတ္တေ-သော်၊ အဝသေသာ-န်သော၊
 ဘိက္ခု-တို့သည်၊ အာဟံသုကိရ၊ (ကိံ)၊ ပရိက္ခာရစောဠာ-ကိုလည်း၊ ဘဝ
 ဝတာဝ-သည်ပင်၊ အမိဋ္ဌာတဗ္ဗန္တိ-အမိဋ္ဌာန်တင်ထိုက်၏ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊တသ္မာ-
 ကြောင့်၊ ဝန္တတိ - အပ်၏၊ ဣတိ - သို့၊ (အာဟံသု ကိရ)၊ မဟာပစ္စရိယဗ္ဗိ-
 ၌လည်း၊ ဝုတ္တံ၊ (ကိံ)၊ ဧတံ ပရိက္ခာရစောဠာနာမ - ဤ ပရိက္ခာရစောဠာ
 မည်သည်၊ ပါဠေက္ကံ - အသီးအခြား တမျိုးသော၊ နိဓာနမုခံ- သင်္ကန်း သို့မှီး
 ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ တိစီဝရံ- ကို၊ ပရိက္ခာရစောဠာန္တိ-
 ဟူ၍၊ အမိဋ္ဌဟိတွာ-၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ-ငှါ၊ ဝန္တတိ-အပ်၏၊ ပန-ထိုသို့ပင် အပ်ပါ
 သော်လည်း၊ ဥဒေါသိတသိက္ခာပဒေ - ၌၊ တိစီဝရံ- ကို၊ အမိဋ္ဌဟိတွာ- ၍၊
 (တိစီဝရိကံ အမိဋ္ဌာန်တင်၍) ပရိဟရန္တဿ-သွားလေရာရာ ဆောင်သော
 ရဟန်း၏၊ ပရိဟာရော-အစောင့်အရှောက်ကို၊ ဝုတ္တော၊ ဣတိ (ဝုတ္တံ)၊

ဥဘတောဝိဘင်္ဂဘာဏကော - ဥဘတောဝိဘင်းကို ရွတ်အံသော၊ ပုဏ္ဏ
 ဝါလိကဝါသီ-ပုဏ္ဏဝါလိကအရပ်၌ နေလေ့ရှိသော၊ မဟာတိဿတ္ထေရောပိ
 အာဟကိရ၊ (ကိံ)၊ မယံ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့များတော့၊ ပုဗ္ဗေ၊ မဟာထေရာ
 နံ - တို့၏ (စကားကို)၊ အဿုမှ - ကြားလိုက်ရကုန်ပြီ၊ (ကိံ)၊ အရညဝါသိ

သစေ၊ပေ၊ ဘဝေယျ။ ။တိစီဝရိကံ အမိဋ္ဌာန် တင်ထားအပ်သော သင်္ကန်းကို
 အာရုံတက်ချိန်၌ မိမိနှင့် ကွဲ၍ မနေကောင်း၊ ဒုတိယကထိနသိက္ခာပုဒ်ကို ဥဒေါသိတ
 သိက္ခာပုဒ် ဟု ခေါ်၏၊ ထို သိက္ခာပုဒ်၌ကား တိစီဝရိကံ အမိဋ္ဌာန်တင်ထားအပ်သော
 သင်္ကန်းကို မိမိနှင့် ခွဲ၍ ထားနိုင်သူရာ “ရွာ-အိမ်-တိုက်” စသော အစောင့်အရှောက်
 အရပ်များကို ပြထားတော်မူ၏၊ ပရိက္ခာရစောဠာ အမိဋ္ဌာန် တင်ကောင်းလျှင် နဂိုရိ
 ကပင် မိမိနှင့်ဝေးသောအရပ်၌ ထားကောင်းသောကြောင့် ထိုအစောင့်အရှောက်များ
 အကျိုးမရှိဘဲ ဖြစ်ရာ၏-ဟူလို။

ပရိက္ခာရစောဠာနာမ၊ပေ၊ဝန္တတိ။ ။ ပရိက္ခာရစောဠာ အမိဋ္ဌာန်သည် သင်္ကန်း
 တို့ကို သိုမှီးခြင်း၏ သီးခြားအကြောင်းတမျိုးဖြစ်ရကား သင်္ကန်း ၉ မျိုးလုံးကို ပရိက္ခာရ
 စောဠာ အမည်ဖြင့် အမိဋ္ဌာန်တင်၍ သုံးစွဲကောင်းပါ၏၊ သို့သော် ဆရာအဆက်ဆက်
 ကား လေးစားရာရောက်အောင် (သင်းပိုင် ကေသီနှင့် ၂ ထပ်သင်္ကန်းကြီးဟူသော)၊
 သင်္ကန်း ၃ ထပ်ကို တိစီဝရိကံအမိဋ္ဌာန်တင်၍၊ ကျန်အဝတ်သင်္ကန်းများကိုသာ ဝိက
 ပွနာပြု၍ သုံးစွဲတော်မူကြသည်။

နော-န်သော၊ ဘိက္ခု- တို့သည်၊ ရုက္ခ သုသိရာဒီသု- သစ်ခေါင်း အစရှိသည်
 တို့၌၊ စီဝရံ ထပေတွာ၊ ပမာနံ-ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ပဒဟနတ္ထာယ-အားထုတ်ခြင်း
 အကျိုးငှါ၊ ဂစ္ဆန္တိ-န်၏၊ (သင်္ကန်းနှင့်ခွဲ၍ သွားကြသည်၊) သာမန္တဝိဟာရေ
 ဓမ္မဿဝနတ္ထာယ ဝတာနံ၊ နေသံစ - ထိုရဟန်းတို့၏လည်း၊ သူရိယေ - နေ
 အရုဏ်သည်၊ ဥဋ္ဌိတေ-တက်လသော်၊ သာမဏေရာဝါ- တို့သည်သော်၎င်း၊
 ဒဟရဘိက္ခုဝါ- သော်၎င်း၊ ပတ္တစီဝရံ ဝဟေတွာ၊ ဂစ္ဆန္တိ-လိုက်သွားကြ
 ကုန်၏၊ (ထေရ်ကြီးတို့မှာ တိစီဝရ်နှင့် ကင်း၍နေကြသည်-ဟုလို၊) တသ္မာ၊
 (ရှေးထေရ်ကြီးတို့ တိစီဝရ်နှင့် အာရုဏ်တက်ချိန်၌ ကင်းကွာ နေခြင်း
 ကြောင့်) သုခ ပရိဘောဂတ္ထံ - ချမ်းချမ်းသာသာ သုံးဆောင်ခြင်းအကျိုးငှါ၊
 တိစီဝရံ-ကို၊ ပရိက္ခာရစောဠန္တိ-ဟူ၍၊ အဓိဋ္ဌာတံ ဝဇ္ဇတိ၊ ဣတိ(အသုပ္ပ)
 (ဣတိ အာဟ ကိရ)၊ မဟာပစ္စရိယဗ္ဗိ ဝုတ္တံ၊ (ကို)၊ ပုဗ္ဗေ၊ အာရညိကဘိက္ခု၊
 အပဒ္ဒသီမာယံ- ပဒ္ဒသိမ် မရှိသောအရပ်၌၊ ဒုပ္ပရိဟာရံ- ခဲယဉ်းသဖြင့် စောင့်
 ရှောက်အပ်၏၊ ဝါ- စောင့်ရှောက်နိုင်ခဲ၏၊ [ပဒ္ဒသိမ်တွင်း၌ တိစီဝရ် အဓိဋ္ဌာန်
 တင်ထားသော သင်္ကန်း ၃ ထည်နှင့် ၂ တောင့်ထွာ ကင်း၍နေနိုင်၏၊ ပဒ္ဒသိမ်
 မဟုတ်လျှင်ကား ကင်း၍မနေနိုင်၊ ထို့ကြောင့် “အပဒ္ဒသီမာယံ ဒုပ္ပရိဟာရံ”
 ဟုဆိုသည်၊] ဣတိ-ကြံ၍၊ တိစီဝရံ-ကို၊ ပရိက္ခာရစောဠမေဝ-ပရိက္ခာရစောဠ
 ဟူ၍သာ၊ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ပရိဘုဉ္ဇိံ သု၊ ဣတိ (ဝုတ္တံ)။

ဝသိကသာဋီကာ-မိုင်းအခါ၌ ဝတ်အပ်သော အဝတ်ကို၊ ဝါ-မိုင်း
 ရေခံ သင်္ကန်းကို၊ အနုတိရိတ္တပ္ပမာဏာ - ဝသိကသာဋီကာ သိက္ခာပုဒ်၌
 လာသောပမာဏထက်မလွန်သောပမာဏရှိသောသင်္ကန်းကို၊ နာမံ-ဝသိက
 သာဋီကာ ဟူသောအမည်ကို၊ ဝဟေတွာ-၍၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာလျှင်၊
 စတ္တာရော-န်သော၊ ဝသိကေ-မိုင်းအခါ၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ မာယေ-လတို့
 ပတ်လုံး၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ-၏၊ တတော-ထို မိုင်း ၄ လမှာ ပရံ-၌၊ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ-
 ၍၊ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာ-၏၊ စ-ဆက်၊ သော - ဤ ဝသိကသာဋီကာသည်၊ ဝဏ္ဏ
 ဘေဒမတ္တရတ္တာပိ - အဆင်း ပျက်ရုံမျှ ဆိုးအပ်သော သင်္ကန်းသည်လည်း၊
 ဝဇ္ဇတိ၊ [ရေချိုးသော အခါ ခေတ္တဝတ်ရသော သင်္ကန်းဖြစ်သောကြောင့်
 အဖြူရောင် အဆင်းပျက်ရုံဆိုလျှင်ပင် အပ်သည်-ဟုလို၊] ဒွေပန - တို့သည်
 ကား၊ နဝဇ္ဇန္တိ၊ [အဓိဋ္ဌာန်တင်ရမည့် သင်္ကန်းဖြစ်၍ ၂ ထည် မအပ်၊] နိသီဒနံ-
 ကို၊ ဝုတ္တနယေန- ဖြင့်၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝ- သည်သာ၊ တဉ္စခေါ-ထို နိသီဒိန်
 သည်လည်း၊ ပမာဏယုတ္တံ - နိသီဒန သိက္ခာပုဒ်၌ ထာသော ပမာဏနှင့်
 ယှဉ်သော၊ ဧကမေဝ-တထည်တည်းသာ၊ (ဝဇ္ဇတိ)၊ ဒွေ နဝဇ္ဇန္တိ။

ပစ္စတ္တရဏမ္ပိ-ကိုလည်း၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝ၊ ပန-ဆက်၊ တံ- ထို အပေါ်
 လွှမ်း အခင်းသည်၊ မဟန္တမ္ပိ- အကြီးသည်လည်း၊ ဝန္တတိ၊ ကေမ္ပိ - တထည်
 သည်လည်း၊ ဝန္တတိ၊ ဗဟူနိပိ - တို့သည်လည်း၊ ဝန္တန္တိ၊ နီလမ္ပိ - ညိုသော
 အခင်း၎င်း၊ ဝိတကမ္ပိ-၎င်း၊ သဒသမ္ပိ - အမြိတ်အဆာရှိသော အခင်း၎င်း၊
 ပုပ္ဖဒသမ္ပိ-ပန်းပွင့် အမြိတ်အဆာရှိသော အခင်း၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ သဗ္ဗပ္ပကာရံ-
 အလုံးစုံ အပြားရှိသော အခင်းသည်၊ ဝန္တတိ၊ သက်- တကြိမ်၊ အဓိဋ္ဌိတံ-
 အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သည်၊ (သမာနံ၊) အဓိဋ္ဌိတမေဝ = အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သည်
 သာ၊ ဟောတိ၊ ကဏ္ဍုပ္ပငိုန္တာဒိ-ကို၊ ယာဝ-လောက်၊ အာဗာဓော-သည်၊
 အတ္ထိ၊ တာဝ-ထိုအနာရှိသေးသမျှ၊ ပမာဏိကာ-ကဏ္ဍုပ္ပငိုန္တာဒိ သိက္ခာပုဒ်
 ဌ လာသော ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော အနာလွှမ်း သင်္ကန်းကို၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ၊
 အာဗာဓေ-သည်၊ ဝူပသန္တေ - ငြိမ်းလှသော်၊ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ-၍၊ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာ၊
 ကောဝ-သည်သာ၊ ဝန္တတိ၊ မုပုဉ္ဇနစောဠ-မျက်နှာသုတ်ပုဝါ အဝတ်ကို၊
 အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝ၊ ယာဝ-လောက်၊ ကေ-ကို၊ ဓောဝီယတိ-ဖွတ်လျှော်အပ်၏၊
 တာဝ-ထို ဖွတ်လျှော်ရာကာလ၌၊ အညံ-အခြားတထည်ကို၊ ပရိတောဂတ္ထာ
 ယ-၎င်း၊ ဣန္ဒြိတမ္ပိ-၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဒွေ- တို့သည်၊ ဝန္တန္တိ၊ ပန-ဝါဒန္တရ
 ကား၊ အပရေ-န်သော၊ ထေရာ - တို့သည်၊ ဧတံ- ဤ မျက်နှာသုတ်ပုဝါကို
 အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းသည်၊ နိဓာနမုခံ - သိုမှီးခြင်း၏ အကြောင်းတည်း၊ (ဣတိ-
 ကြောင့်)၊ ဗဟူနိပိ- တို့သည်လည်း၊ ဝန္တန္တိ၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒန္တိ။

ပရိက္ခာရစောဠေ- ၌၊ ဂဏနာ - အရေအတွက်သည်၊ နတ္ထိ၊ ယတ္ထကံ =
 အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ပရိက္ခာရစောဠကို၊ (အဓိဋ္ဌာတံ - ၎င်း)၊
 ဣန္ဒြိတိ၊ တတ္ထကံ-ထိုမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ပရိက္ခာရစောဠကို၊ အဓိဋ္ဌာ
 တဗ္ဗမေဝ၊ ထဝိကာပိ-အိပ်ကို၎င်း၊ ပရိဿာဝနမ္ပိ-ပဝါရေစစ်ကို၎င်း၊ ဝိကပ္ပ
 နပင်-ဝိကပ္ပနာလောက်သော၊ ပစ္စိမစီဝရပမာဏံ- နောက်ဆုံး၌ ဖြစ်သော
 သင်္ကန်းပမာဏရှိသော အိပ်, ရေစစ်ကို၊ ပရိက္ခာရစောဠန္တိ - ဟူ၍၊ အဓိဋ္ဌာ
 တဗ္ဗမေဝ၊ ဗဟူနိ - များစွာသော အဝတ်တို့ကို၊ ကေတော-တည်း၊ ကတွာ-
 ၍၊ ဣမာနိ စီဝရာနိ ပရိက္ခာရစောဠာနိ အဓိဋ္ဌာမိတိ-ဟူ၍၊ (ဤအဝတ်တို့ကို
 ပရိက္ခာရစောဠတို့ဟူ၍ အဓိဋ္ဌာန်တင်ပါ၏ ဟူ၍)၊ အဓိဋ္ဌာတုမ္ပိ- ၎င်းလည်း။

ပရိက္ခာရ၊ ပေ၊ နတ္ထိ ။ ။ “ပရိက္ခာရစောဠ”ဟူသည် နိသဂ္ဂိယမထိုက်အောင်
 သိုမှီးသိမ်းထားနိုင်သည့်ရန် ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော အဓိဋ္ဌာန်တမျိုး ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်
 မည်သည့်အဝတ်သင်္ကန်း မဆို မည်မျှလေသံများသည်ဖြစ်စေ ပရိက္ခာရစောဠ အဓိဋ္ဌာန်
 တင်၍ သိုမှီးသိမ်းထားနိုင်သည်။

ဝန္တတိယေဝ-သာ၊ ဘေသဇ္ဇ နဝကမ္မ မာတာပိတုအာဒိနံ-ဆေး၊ အမူသစ်၊ မယ်တော် ခမည်းတော် အစရှိသူတို့၏ အတ္တာယ - ၄၊ ထပေဇ္ဇေနပိ - ထားသော ရဟန်းသည်လည်း၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝ၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာ ပစ္စရိယံ-၌၊ အနာပတ္တိတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ပန-ကား၊ မဇ္ဇတိသိ-ညောင်စောင်း၌ ခင်းအပ်သောတို့လျှင်၊ (ယခုခေတ် မွေ့ရာမျိုးတည်း၊) ပိဋကတိသိ-၎င်း၊ ဗိဒမ္မာဟနံ-ခေါင်းအုံး၎င်း၊ ပါဝါရော-မြို့ထည်၎င်း၊ ကောဇဝေါ-ကော်ဇော ၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဧတေသု- ဤ မဇ္ဇတိသိ စသည်တို့၌၎င်း၊ သေနာသန ပရိက္ခာ ရတ္ထာယ - ကျောင်း၏ အသုံးအဆောင်အကျိုးငှါ၊ ဒိန္န ပစ္စတ္ထရဏေစ- လှူ အပ်သောအခင်း၌၎င်း၊ အဓိဋ္ဌာနကိစ္စံ-သည်၊ နတ္ထိယေဝ-သည်သာ၊ [မဇ္ဇတိသိ စသည်တို့၏အဓိပ္ပါယ်ကို ကင်္ခါဘာသာဋီကာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။

ပန - ပရိဟာရပက္ခမှတပီး စောဒကပက္ခကို ဆိုဥားအံ့၊ အဓိဋ္ဌတစီဝရံ- သည်၊ (“ ပရိဘူတော - သုံးစွဲသော ရဟန်း၏ ” ဟု ရှိသည်ကား ပိုဟန် တူသည်။) ကထံ-ကြောင့်၊ အဓိဋ္ဌာနံ-ကို၊ ဝိဇဟတိ-စွန့်သနည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ အညဿ-အား၊ ဒါနေန-ပေးခြင်း၎င်း၊ (ဣတိ-၌စပ်) အစ္စန္ဒိ တ္တာ - လူလက်၍၊ ဂဟဏေန - ယူခြင်း၎င်း၊ ဝိဿာသဂ္ဂါဟေန - အကျွမ်း ဝင်သဖြင့် ယူခြင်း၎င်း၊ ဟိနာယ-ယုတ်ညံ့သော လူ့အဖြစ်အကျိုးငှါ၊ အာဝတ္ထ နေန-လည်ခြင်း၎င်း၊ (တနည်း) ဟိနာယာဝတ္ထနေန-လူထွက်ခြင်း၎င်း၊ သိက္ခာ ပစ္စက္ခာနေန - သိက္ခာချခြင်း၎င်း၊ ကာလံကြိယာယ - သေခြင်း၎င်း၊ လိဂ်ပရိ ဝတ္ထနေန-လိန်ပြန်ခြင်း၎င်း၊ ပစ္စုဒ္ဓရဏေန-ပစ္စုဒ္ဓါရိပြုခြင်း၎င်း၊ ဆိဒ္ဓဘာဝေ န-ပေါက်သည်၏ အဖြစ်၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ နဝဟိ-န်သော၊ ဣမေဟိ ကာရဏေ ဟိ-တို့ကြောင့်၊ (အဓိဋ္ဌာနံ-ကို) ဝိဇဟတိ-စွန့်၏၊ [အညဿဒါနေန-စသည်

ဘေသဇ္ဇ၊ ပေ၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝ ။ ။ အဝတ်စကို ဖြစ်စေ သင်္ကန်းကိုဖြစ်စေ၊ “ ဤအဝတ်ဖြင့် ဆေးကို လဲမည်၊ ဤအဝတ်ကို မိဘအားပေးမည် ” ဟု ကြံရုံသာကြံ၍ ကိုယ်ပိုင်အဝတ်အဖြစ်မှ မစွန့်သေးလျှင် ပရိက္ခာရစောဠအဓိဋ္ဌာန်တင်ရမည်သာ။ [ဤ စကားကို ထေ့ကရ၍ တပည့်ရဟန်းသာမဏေ စသူတို့သို့ ရည်မှန်းစေကာမူ ကိုယ်ပိုင် အဖြစ်ဖြင့် သိမ်းထားလျှင် ပရိက္ခာရစောဠအဓိဋ္ဌာန်တင်ရမည်-ဟု မှတ်ပါ။ ဟောပစ္စရိန္တံ “ အနာပတ် ” ဟူသော စကားမှာ မိမိဥစ္စာအဖြစ်မှ လွတ်စေ၍ “ ဤဥစ္စာသည် ဆေး၏ ဥစ္စာ၊ အမိ၏ဥစ္စာ ” ဤသို့စသည်ဖြင့် သိမ်းထားအပ်သော အဝတ်ကို ရည်ရွယ်သည်။

သာရတ္ထ။ ။ အတ္တနော သန္တကဘာဝတော မောစေတော ထပိတံ သန္တယ မဟဉ္စ ပစ္စရိယံ အနာပတ္တိ ဝုတ္တာတိ ဝဒန္တိ၊ ဣဒံ ဘေသဇ္ဇဿ (ဒီအဝတ်က ဆေး၏အဝတ်)၊ ဣဒံ မာတုယာ (ဒီအဝတ်က အမိ၏အဝတ်) ဣတိ ဝိသဇ္ဇေတော သကသန္တကဘာဝ တော ဓမ္မစင်္ဂတေ အဓိဋ္ဌာနကိစ္စံ နတ္ထိတိ အဓိပ္ပါဠေ။

တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ကင်္ခါဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီး၊ တတ္ထ-ထို အကြောင်းတို့တွင်၊ ပုရိမေဟိ- န်သော၊ အဋ္ဌဟိ- တို့ကြောင့်၊ သဗ္ဗစိဝရာနိ- တို့သည်၊ အဓိဋ္ဌာနံ- ကို၊ ဝိဇဟန္တိ၊ ပန- ကား၊ ဆိဒ္ဓဘာဝေန- ကြောင့်၊ တိစိဝရသေဝ- တိစိဝရိတ်၏သာလျှင်၊ သဗ္ဗအဋ္ဌကထာသု- တို့၌၊ အဓိဋ္ဌာနဝိဇဟန္တံ- ကို၊ ဝုတ္တံ၊ တဉ္စ-ထို အဓိဋ္ဌာန်စွန့်ခြင်းကိုလည်း၊ နာဝိဋ္ဌိပ္ပမာဏေန-လက်သည်း ကျောက်ကုန်း ပမာဏရှိသော၊ ဆိဒ္ဓေန- အပေါက်ကြောင့်၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ) တတ္ထ- ထို နာဝိဋ္ဌိပ္ပမာဏေနဟူသောပါဠိ၌၊ နာဝိဋ္ဌိပ္ပမာဏံ-ကို၊ ကနိဋ္ဌင်္ဂလိ နာဝသေန- လက်သန်း၏ လက်သည်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဆိဒ္ဓဉ္စ- ကိုလည်း၊ ဝိနိဗ္ဗိဒ္ဓမေဝ- ထုတ်ခြင်းထွင်းအပ်သော အပေါက်ကိုသာ၊ (ဝေဒိတဗ္ဗံ) ဟိ- မှန်၊ ဆိဒ္ဓဿ-၏၊ အဗ္ဘန္တရေ-၌၊ ဧကတန္တု-ချည်မြင်တချောင်းသည်၊ အန္တိန္ဒော- မပြတ်သေးသည်၊ ဧဝိဟောတိ၊ ရက္ခတိ-အဓိဋ္ဌာန်မှ စောင့်သေး၏။

တတ္ထ-ထိုသင်္ကန်း ၃ ထည်တို့တွင်၊ သင်္ဃာဋီယာစ-၏၎င်း၊ ဥတ္တရာသင်္ဃာဋီယာစ-၏၎င်း၊ ဒီယန္တတော - အလျားအစွန်မှ၊ ဝိဒတ္ထိပ္ပမာဏဿ- တထွာ ပမာဏရှိသော၊ (ပဒေသဿ-အရပ်၏၎င်း၊) တိရိယန္တတော-အနံအစွန်မှ၊ အဋ္ဌင်္ဂလပ္ပမာဏဿ-သော၊ ပဒေသဿ-၏၎င်း၊ ဩရတော-ဤမှာဘက်၌၊ ဝါ-အတွင်းဘက်၌၊ ဆိဒ္ဓံ-သည်၊ အဓိဋ္ဌာနံ- ကို၊ ဘိန္ဒတိ-ဖျက်နိုင်၏၊ ပရတော-ဟိုမှာဘက်၌၊ ဝါ-အပြင်ဘက်၌၊ (ဆိဒ္ဓံ အဓိဋ္ဌာနံ) န ဘိန္ဒတိ၊ ပန-ကား၊ အန္တရဝါသကဿ-၏၊ ဒီယန္တတော, ဝိဒတ္ထိပ္ပမာဏဿ-သော၊ (ပဒေသဿ) ဝေ-၏ပင်လျှင်၎င်း၊ တိရိယန္တတော, စတုရင်္ဂလပ္ပမာဏဿ-သော၊ ပဒေသဿ-၏၎င်း၊ ဩရတော ဆိဒ္ဓံ အဓိဋ္ဌာနံ ဘိန္ဒတိ၊ ပရတော (ဆိဒ္ဓံ အဓိဋ္ဌာနံ) န ဘိန္ဒတိ၊ တထွာ, ဆိဒ္ဓေ-သည်၊ ဇာတေ- သော်၊ တံ စိဝရံ- သည်၊ အတိရေက စိဝရဋ္ဌာနေ-၌၊ (အဓိဋ္ဌာနံ ဝိကပ္ပနာ ပြုအပ်သော သင်္ကန်းမှ အပိုအလွန် သင်္ကန်းအရာ၌) တိဋ္ဌတိ၊ သုစိကမ္ဘံ ကတွာ ပုန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ ပန - ဝါဒန္တရကား၊ မဟာသုမထေရော အာဟ၊ (ကိ°)၊ ပမာဏစိဝရဿ - သုဂတစိဝရ သိက္ခာပုဒ်လာ ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော သင်္ကန်း၏၊ ယတ္ထ ကတ္ထစိ-၌၊ ဆိဒ္ဓံ-သည်၊ အဓိဋ္ဌာနံ ဘိန္ဒတိ၊ ပန-ကား၊ မဟန္တဿ-ကြီးသော သင်္ကန်း၏၊ ပမာဏတော-မှ၊ ဗဟိ-၌၊ ဆိဒ္ဓံ အဓိဋ္ဌာနံ န ဘိန္ဒတိ၊ အန္တော-၌၊ ဇာတံ-သော၊ (ဆိဒ္ဓံ အဓိဋ္ဌာနံ) ဘိန္ဒတိ၊ ဣတိ (အာဟ)။

ကရဝိကတိဿထေရော အာဟ၊ (ကိ°), ခုဒ္ဒက မဟန္တဘာဝေါ - ငယ်သည်၏ အဖြစ်, ကြီးသည်၏ အဖြစ်သည်၊ န ပမာဏံ-လိုရင်းပမာဏ မဟုတ်၊ [“ခုဒ္ဒကံ မဟန္တံ န ပမာဏံ” ဟူ၍သည်ကား မကောင်း။] ခွေ-န်သော၊ စိဝရာ

နိ- တို့ကို၊ ပါရုပန္တဿ = ထပ်၍ ရုံသော ရဟန်း၏၊ ဝါမဟတ္ထေ- ဌ၊ သယ်ရိ
 တွာ-ခေါက်လိပ်၍၊ ထပ်တဋ္ဌာနေ-ထားအပ်သော အရပ်၌၊ ဆိဒ္ဓ-အပေါက်
 သည်၊ အဓိဋ္ဌာနံ န ဘိန္ဒတိ၊ ဩရဘာဝေ-ဤမှာဘက်အဘို့၌၊ (ဆိဒ္ဓ အဓိဋ္ဌာနံ)
 ဘိန္ဒတိ၊ [အပေါက်က လက်လိပ်အတွင်း၌ ပါသွားလျှင် အဓိဋ္ဌာနံ မပျက်၊
 လက်လိပ်အပြင်ဘက် ပေါ်နေမှ အဓိဋ္ဌာနံ ပျက်သည် - ဟူလို၊] အန္တရဝါသ
 ကဿဝိ-၏လည်း၊ ဩဝဇ္ဇိကံ-အလိပ်ကို၊ ကရောန္တေန-ပြုလိုသော ရဟန်းသည်၊
 သယ်ရိတဋ္ဌာနေ - နှစ်စထပ်၍ ခေါက်အပ်သော အရပ်၌၊ ဆိဒ္ဓ- ပါဝင်သော
 အပေါက်သည်၊ (အဓိဋ္ဌာနံ) န ဘိန္ဒတိ၊ တတော - ထိုအခေါက် အလိပ်မှ၊
 ဩရံ- ဤမှာဘက်၌၊ (ဆိဒ္ဓ အဓိဋ္ဌာနံ) ဘိန္ဒတိ၊ ဣတိ (အာဟ)။

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ အန္တကဋ္ဌကထာယံ-၌၊ တိစီဝရေ-၌၊ မဟာသုမထေရ
 ဝါဒ-ကို၊ ပမာဏံ- လိုရင်းပမာဏကို၊ ကတွာ- ၍၊ ဥတ္တရိပိ- အလွန်လည်း၊
 (မဟာသုမထေရ၏ဝါဒထက် အပိုလည်း၊) ဣဒံ - ဤစကားကို၊ ဝုတ္တံ - ပြီ၊
 (ကို)၊ ပစ္စိမပ္ပမာဏံ-နော်ဆုံး ပမာဏရှိသော သင်္ကန်းသည်၊ အဓိဋ္ဌာနံ-ကို၊
 ရက္ခတိ၊ [“ရက္ခတိတိ ” ဟု ရှိသည်ကား မကောင်း၊ နော်၌ ကျန်သေးသည်။]
 ပရိက္ခာရစောဠေ-၌၊ ဒီဃသော-အားဖြင့်၊ သုဂတဂုံလေန-မြတ်စွာဘုရား၏
 လက်သစ်တော်ဖြင့်၊ အဋ္ဌဂုံလေ- သော၊ တိရိယံ၊ စတုရဂုံလေ- သော၊ ယတ္ထ
 ကတ္ထစိ - ၌၊ ဆိဒ္ဓိ- အပေါက်သည်၊ အဓိဋ္ဌာနံ ဝိဇဟတိ၊ မဟန္တေ - သော၊
 စောဠေ- ၌၊ တတော- ထို လက်ရှစ်သစ်၊ လက်လေးသစ်မှ၊ ပရေန - တပါး
 သော အရပ်၌၊ (ပြင်ဘက်အရပ်၌) ဆိဒ္ဓိ အဓိဋ္ဌာနံ န ဝိဇဟတိ၊ သဠေသု-
 နံသော၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗကေသု-န်သော၊ စီဝရေသု- သင်္ကန်းတို့၌၊ သေနယော၊
 ဣတိ (ဝုတ္တံ)။

တတ္ထ - ထို ဝါဒတို့တွင်၊ [မူလဝါဒ၊ မဟာသုမဝါဒ၊ ကရဝိကတိသံ
 ဝါဒ၊ အန္တကဋ္ဌကထာဝါဒ၊] ဝိကပ္ပနပဝပစ္စိမ ပမာဏတော - မှ၊ အညံ-
 သော၊ ပစ္စိမပ္ပမာဏံ နာမ နတ္ထိ၊ ဟိ - ချေ၊ နိသီဒန ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္စာဒိ ဝသိက
 သာဋီကာနံ-တို့၏၊ ယံ ပမာဏံ ဝုတ္တံ၊ [ဆိုင်ရာ သိက္ခာပုဒ်၌ ဟောတော်မူအပ်
 ပြီး] တံ - ထို ပမာဏသည်၊ ဥတ္တဋ္ဌံ - အလွန်ဆုံးပမာဏတည်း၊ (ကသ္မာ)
 တတော-ထို ပမာဏထက်၊ ဥတ္တရိ-အလွန်၊ ပဋိသိဒ္ဓတ္တာ-တားမြစ်အပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ [“တံ အတိက္ကာမယတော ပါစိတ္တိယံ ” ဟု အာပတ်ဖြင့်
 တားမြစ်ပြီးဖြစ်သည်- ဟူလို၊] ပစ္စိမံ - နောက်ဆုံးပမာဏသည်၊ န-မဟုတ်၊
 (ကသ္မာ၊ တတော-မှ၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ အပ္ပဋိသိဒ္ဓတ္တာ- တည်း၊ တိစီဝရဿာဝိ-
 ၏လည်း၊ သုဂတ စီဝရပမာဏတော-အော်၊ ဥနကတ္ထိ-ယုတ်လျော့သည်၏

အဖြစ်သည်။ ဥက္ကဋ္ဌပမာဏမော-သာတည်း။ ပစ္စိမံပန- နောက်ဆုံးပမာဏသည်ကား။ ဝိသုံ, သုဒတ္တ-ပါဠိတော်၌။ ဝုတ္တိ-ဟောတော်မူအပ်သောပမာဏသည်။ နတ္ထိ၊ မုခပုဉ္ဇန ပစ္စတ္တရဏ ပရိက္ခာရစောဠာနံ-တို့၏။ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေါ နတ္ထိယေဝ။ ဝိကပ္ပနပဝ ပစ္စိမေန ပန-ဖြင့်ကား။ ပစ္စိမပရိစ္ဆေဒေါ-ကို။ ဝုတ္တော၊ တသ္မာ, တာဝ - ကရဝိက တိဿထေရ်၏ဝါဒ စသည်တို့မှ ရှေးဥားစွာ၊ (နိဗ္ဗိဋ္ဌာယံ-ယခု ညွှန်ပြအပ်သော၊) အန္ဓကဋ္ဌကထာယံ-၌။ ပစ္စိမ၊ ပေ၊ ရက္ခတိတိ-ဟူ၍၊ ဝတွာ-ပြီး၍၊ တတ္ထ-ထို အန္ဓကဋ္ဌကထာ၌။ ပရိက္ခာရစောဠာသေဝ-၏သာ၊ သုဝတဂုံလေန-ဖြင့်၊ အဋ္ဌဂုံလ စတုရဂုံလ ပစ္စိမပမာဏံ-လက်ရှစ်သစ် လက်လေးသစ်ဟူသော နောက်ဆုံးပမာဏကို၊ ဒသေတွာ-ပြပြီး၍၊ ဣတရေသံ-န်သော၊ တိစိဝရာဒိနံ- တို့၏၊ မုဋ္ဌိပဉ္စကာဒိပဘေဝံ- မုဋ္ဌိပဉ္စက အစရှိသောအပြားရှိသော၊ ပစ္စိမပမာဏံ-ကို၊ သန္ဓာယ သေနယော၊ ပေ၊ စီဝရေသုတိ- ဟူ၍၊ ယံ-အကြင်စကားကို၊ ဝုတ္တိ၊ တံ-သည်၊ န သမေတိ-သိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်နှင့် မညီ။

ကရဝိကတိဿထေရောဝါဒေဝိ-၌လည်း၊ ဒိယန္တတော ယေဝ = အလျားအစွန်၌သာ၊ ဆိဒ္ဓံ-ကို၊ ဒသိတံ-ပြီ၊ တိရိယန္တတော-၌၊ (ဆိဒ္ဓံ) န ဒသိတံ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ သော၊ ထို ဝါဒသည်၊ အပရိစ္ဆိန္ဓော - အတိကျ ပိုင်းဖြတ်အပ်သော အပိုင်းအခြား မရှိ၊ [လက်လိပ် လိပ်သော အလျားဘက်၌သာ အပေါက်ကို ပြ၍ အနံဘက်၌ အပေါက်ကို မပြသောကြောင့် “အပိုင်းအခြား မပြည့်စုံ” ဟု ဆိုလိုသည်။] မဟာသုမထေရောဝါဒ-၌၊ ပမာဏစီဝရဿ၊ ပေ၊ န ဘိန္ဒတိတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တိ-ပြီ၊ ဣဒံ ပန- ဤစကားကိုကား၊ န ဝုတ္တိ - ဆက်၍ မဆိုအပ်၊ (ကိ)၊ ဣဒံ နာမ- ဤမျှလောက် ရှိသည်မည်သော သင်္ကန်းသည်၊ ပမာဏစီဝရံ-ပမာဏရှိသော သင်္ကန်းတည်း၊ ဣတော-ဤမျှလောက်ရှိသော သင်္ကန်းထက်၊ ဥက္ကရိ - ပိုလွန်သော သင်္ကန်းသည်၊ မဟန္တံ-သော၊ စီဝရံ-တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ (န ဝုတ္တိ)၊ အဝိစ-သည်သာ မကသေး၊ ဣတ္ထ- ဤ မဟာသုမထေရ်၏ ဝါဒ၌၊ တိစိဝရာဒိနံ-တို့၏၊ မုဋ္ဌိပဉ္စကာဒိဘေဝံ-မုဋ္ဌိပဉ္စက အစ

တံ နသမေတိ။ ။ ပရိက္ခာရစောဠာအတွက် ဝိကပ္ပနာလောက်သော (ဘုရားရှင်၏ အလျား လက်ရှစ်သစ် အနံလက် ၄ သစ်) ပမာဏကို ပစ္စိမပမာဏ (အဆုံးသတ် ပမာဏ) ဟု ယူ၍၊ အခြားသော တိစိဝရိက် စသည်တို့၏ မုဋ္ဌိပဉ္စကစသော အပြားရှိသော နောက်ဆုံးပမာဏကို ရည်ရွယ်၍ ဆိုအပ်သော “သေနယော” စသော စကားသည် (ပါဠိတော်၌ ထိုအတိုင်းမပါသောကြောင့်) ပါဠိတော်နှင့်မညီ-ဟူလို၊ ထို့ထက် အကျယ်ကို ဋီကာမှာ ရှုပါ။

ရှိသော အပြားကို၊ ပစ္စိမပ္ပမာဏန္တိ-ဟူ၍၊ အဓိပ္ပေတိ-၏၊ တတ္ထ-ထို သင်္ကန်း
 ၃ ထည်တို့၌၊ ပစ္စိမပ္ပမာဏတော-မှ၊ ဗဟိ-၌၊ ဆိဒ္ဓိ-သည်၊ အဓိဋ္ဌာနံ - ကို၊
 ယဒိ န ဘိန္ဒေယျ - အံ၊ (စေသတိ)၊ ဥက္ကဋ္ဌပတ္တဿာပိ- ဥက္ကဋ္ဌ သပိတ်၏၎င်း၊
 မဇ္ဈိမပတ္တထဝါ-၏၎င်း၊ ဩမကပ္ပမာဏတော-အယုတ်ဆုံးပမာဏမှ၊ ဗဟိ-
 ၌၊ ဆိဒ္ဓိ-သည်၊ အဓိဋ္ဌာနံ-ကို၊ န ဘိန္ဒေယျ-ရာ၊ နစ နဘိန္ဒတိ-မဖျက်သည်ကား
 မဟုတ် ဖျက်သည်သာ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ အယဒ္ဓိဝါဒေါ-ဤမဟာသုမထေရ်၏
 ဝါဒသည်လည်း၊ အပရိစ္ဆိန္ဒော-ရှိ၊ ပန-ကား၊ သဗ္ဗပဋ္ဌမော- အလုံးစုံသော
 ဝါဒတို့၏ ရှေးဦးဖြစ်သော၊ ယော အယံ အဋ္ဌကထာဝါဒေါ- အကြင် ရှေး
 အဋ္ဌကထာ ဝါဒသည်၊ (အတ္ထိ)၊ အယမေဝ - ဤဝါဒသည်သာ၊ ဧတ္ထ-ဤ
 အပေါက်အတွက် အဓိဋ္ဌာနံ ပျက်ခြင်း၌၊ ပမာဏံ - လိုရင်း ပမာဏတည်း၊
 ကသ္မာ, ပရိစ္ဆေဒသဗ္ဗာဝတော - အပိုင်းအခြား၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်တည်း၊ ဟိ-ဤ၊ တိစိဝရဿ-၏၊ ပစ္စိမပ္ပမာဏဉ္စ- ကို၎င်း၊ ဆိဒ္ဓပ္ပမာဏ
 ဉ္စ-ကို၎င်း၊ ဆိဒ္ဓုပ္ပတ္တိဒေသ ပမာဏဉ္စ-အပေါက်ဖြစ်ရာအရပ်၏ပမာဏကို၎င်း၊
 သဗ္ဗအဋ္ဌကထာသုယေဝ-အလုံးစုံသောရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌ပင်၊ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ-
 အတိကျပိုင်းဖြတ်၍၊ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ, သွေဝါဒေါ-ထို ရှေးအဋ္ဌကထာဝါဒ
 သည်သာ၊ ပမာဏံ-တည်း၊ ဟိ-မှန်၊ အဒ္ဓါ-မချွတ်ကေန်၊ သော- ထို အဋ္ဌ
 ကထာဝါဒကို၊ ဘဂဝတော - ၏၊ အဓိပ္ပာယ် - အလိုတော်ကို၊ အနဝတံဘာ-
 အစဉ်လိုက်၍၊ ဝုတ္တော- ပြီ၊ ဣတရေသုပန - အခြားသော ဝါဒတို့၌ကား၊
 ပရိစ္ဆေဒေါ နေဝအတ္ထိ၊ ပုဗ္ဗာပရံ- ရှေ့နေခံစကားသည်၊ နသမေတိ၊ ဣတိ-
 ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ပန- ဆက်၊ ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဒုဗ္ဗလဋ္ဌာနေ - အားမရှိသော
 အရပ်၌၊ ဝါ-ရိနေသော အရပ်၌၊ ပဌမံ, အဂ္ဂဋ္ဌ-အဖါကို၊ ဒတွာ, ပစ္စာ-မှ၊
 ဒုဗ္ဗလဋ္ဌာနံ-၊ ကိုဆိန္ဒိတွာ-၍၊ (ဘိန္ဒိတွာ-ဟုလည်းရှိ၏) အပနေတိ-ဖယ်ရှား
 အံ၊ (တဿ-၏) အဓိဋ္ဌာနံ, န ဘိန္ဒတိ - မပျက်၊ မဏ္ဍာသပရိဝတ္ထေနပိ-
 အိမ်ဝန်းကြီး, အိမ်ဝန်းငယ်ကို လဲလှယ်ခြင်း၌လည်း၊ ဒေဝေဝနယော၊ ဒုပဇ္ဇ
 သာ- ၂ ထပ်ရှိသော သင်္ကန်း၏၊ ကေသ္မိ-သော၊ ပဋ္ဌလေ-အလွှာ၌၊ ဆိဒ္ဓေ-
 သည်၊ ဇာတေဝါ- ဖော်၎င်း၊ ဝဋ္ဌိတေဝါ - လျောကျသော်၎င်း၊ အဓိဋ္ဌာနံ
 န ဘိန္ဒတိ၊ ဒုဒ္ဓကံ- သော၊ စိဝရံ-ကို၊ မဟန္တံ-ကြီးအောင်၊ ကရောတိ၊ [ဒုဒ္ဓကံ
 စိဝရန္တိ မုဋ္ဌိပဉ္စကာဒိဘေဒပ္ပမာဏတော အနုနမေဝ ဒုဒ္ဓကစိဝရံ- ဋီကာ၊]
 မဟန္တံဝါ- ကြီးသော သင်္ကန်းကိုမူလည်း၊ ဒုဒ္ဓကံ - ငယ်အောင်၊ ကရောတိ၊
 အဓိဋ္ဌာနံ နဘိန္ဒတိ၊ [မဟန္တံဝါ ဒုဒ္ဓကံ ကရောထိတိတ္ထေ တိဏ္ဍံစိဝရနံ စတုသု

ပသေသု ယသ္မိံ ပဒေသေ ဆိဒ္ဓံ အဓိဋ္ဌာနံ နဝိဇဟတိ၊ တသ္မိံ ပဒေသေ သမန္တ
 တော ဆိဒ္ဓိတွာ ခုဒ္ဒကံ ကရောန္တဿ အဓိဋ္ဌာနံ နဝိဇဟတိတိ အဓိပ္ပာယ်ယော၊
 ဇီကာ။] ဥဘော- ၂ ဘက်ကုန်သော၊ ကောဋိယော - အစွန်တို့ကို၊ မဇ္ဈေ- ဌ၊
 ကရောန္တော-သော်၊ (ကုံးပြန်လသော်၊) ပဌမံ ဆိဒ္ဓိတွာ ပစ္စာ၊ သစေ ယဇေ
 တိ-အကယ်၍ ဆက်စပ်အံ့၊ (ဝေံသတိ) အဓိဋ္ဌာနံ ဘိဇ္ဇတိ၊ အထ- သို့မဟုတ်၊
 ယဇေတွာ-ဆက်စပ်ပြီးမှ၊ ဆိဒ္ဓတိ-ဖြစ်အံ့၊ နဘိဇ္ဇတိ၊ ရဇကေဟိ-ကဝါသည်
 တို့သည်၊ ဝါ- တို့ကို၊ ဓောဝါ-ပေတွာ - ဖွတ်လျှော်စေ၍၊ သေတံ-ဖြူအောင်၊
 ကာရာပေန္တဿ-ဝိ - ဇ်လည်း၊ အဓိဋ္ဌာနံ-အဓိဋ္ဌာန်သည်၊ အဓိဋ္ဌာနမေဝ-
 အဓိဋ္ဌာန်မြဲသာတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏၊ အယံ ကား၊ တာဝ-ဝိသဇ္ဇေ
 တိ စသည်တို့မှ ရှေးဥးစွာ၊ အန္တော၊ ပေ၊ ဣတ္ထ - ဌ၊ အဓိဋ္ဌာနေ - ဌ၊ ဝိနိစ္ဆ
 ယော-အဆုံးအဖြတ်တည်း။

ပန-ကား၊ ဝိကပ္ပနေ-ဝိကပ္ပနာပြုခြင်း၌၊ (လဗ္ဘမာနာ-နိသော၊) ဝိကပ္ပနာ-
 တို့သည်၊ သမ္မုခဝိကပ္ပနာစ-သမ္မုခဝိကပ္ပနာ၎င်း၊ ဝါ-မိမိန္နုတ်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာ
 ပြုခြင်း၎င်း၊ ပရမ္မုခဝိကပ္ပနာစ- ၎င်း၊ ဝါ- သူတပါးနှုတ်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာပြုခြင်း
 ၎င်း၊ (ဣတိ- သို့) ဒွေ-တို့တည်း၊ ကထံ-သို့လျှင်၊ သမ္မုခဝိကပ္ပနာ-သည်၊
 ဟောတိ- နည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ [ဝိကပ္ပနာပုဒ်နှင့် သမ္မုခ ပရမ္မုခ
 ပုဒ်တို့ကို ကင်္ခါဘာသာဇီကာ သုရာပါနဝဂ် ဝိကပ္ပနာသိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီး၊]
 စိဝရာနံ- တို့၏၊ ကေပဟုဘာဝံ-တထည်တည်း၏ အဖြစ်၊ အများတို့၏ အဖြစ်
 ကို၎င်း၊ သန္တိဟိတာသန္တိဟိတာဘာဝဉ္စ-အနီး၌ ထားအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်၊
 အနီး၌ မထားအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း၊ ဥတွာ-သိပြီး၍၊ ဣမံ စိဝရန္တ
 ဝါ-သော်၎င်း၊ (အနီးတထည်ကို ပြပုံ)၊ ဣမာနိ စိဝရာနိတိဝါ-သော်၎င်း၊
 (အနီးအများကိုပြပုံ)၊ တေံစိဝရံတိဝါ-သော်၎င်း၊ (အဝေးတထည်ကိုပြပုံ)၊
 တောနိ စိဝရာနိတိ ဝါ-သော်၎င်း၊ (အဝေးအများကို ပြပုံ)၊ (ဝတွာ-ဆိုပြီး
 ၍) တုယံ ဝိကပ္ပေဓိတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္ထုဗ္ဗံ-၏၊ [ဣမံ စိဝရံ-ကို၊ တုယံ-အား၊ ဝိကပ္ပေ
 မိ-ကိုယ့်ဟာအမှတ်၊ ကင်းစင်လတ်အောင် ပြပါ၏၊ ဝါ-ပေးပါ၏၊] အယံ-
 ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊ ကော-သော၊ သမ္မုခဝိကပ္ပနာ-တည်း။

တ္ထောဝတာ-ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းဖြင့်၊ နိဓေတုံ-
 သို့မှီး သိမ်းထားခြင်းငှါ၊ ဝန္တတိ- အပ်၏၊ ပန- ထိုသို့အပ်ပါသော်လည်း၊ ပရိ
 ဘုဒ္ဓိတုံ-ဝါ-ငှါ၎င်း၊ ဝိသဇ္ဇေတုံ-ဝါ-ငှါ၎င်း၊ အဓိဋ္ဌ-တုံ-ဝါ-ငှါ၎င်း၊ န ဝန္တတိ-
 မအပ်သေး၊ (သူတပါး ဥစ္စာဖြစ်အောင် ပြထားသောကြောင့် မအပ်သေး-
 ဟူလို)၊ ပန- အန္တယကား၊ မယံသန္တကံ-ပေ၊ ကရောဟိတိ - ဟူ၍၊ ဝေံ- သို့၊

ဝုတ္တေ-သော်၊ ပစ္စုဒ္ဓါရောနာမ- ပစ္စုဒ္ဓါရံ ပြုခြင်းမည်သည်။ ဝါ- ပြန်၍ထုတ်ခြင်းမည်သည်။ ဟောတိ၊ [မယံ-၏၊ သန္တကံ-ကို၊ ပရိဘုဇ္ဇဝါ-သုံးဆောင်လိုမူလည်း သုံးဆောင်ပါလော၊ ဝိသဇ္ဇေဟိ ဝါ - လော၊ ယထာပစ္စယံ-အကြောင်းအားလျော်စွာ၊ ကရောဟိ-လော၊] တတော-ထို ပစ္စုဒ္ဓါရံပြုပြီးရာ အခါမှာ၊ ပဘုတိ-၍၊ ပရိဘောဂါဒယောဝိ-တို့သည်လည်း၊ ဝဇ္ဇန္တိ-န်၏၊ [ဤဝိကပ္ပနာ ပြုပုံကို ပါတိမောက် ဘာသာဒီကာ , သုရာပါနဝဂ် , ဝိကပ္ပနာ သိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ။]

အပရောပိ - အခြားတမျိုးလည်း ဖြစ်သော၊ နယော - ကား၊ တထေဝ-ထို အတူပင်၊ စီဝရာနံ - တို့၏၊ ပေ၊ ဥ တွာ-၍၊ တထေဝ ဘိက္ခုနော-၏ပင်၊ [“တယံ ဝိကပ္ပမိ” ဟု ဆိုခဲ့သောရဟန်းကိုပင် “တထေဝ” ဟု ပြန်ညွှန်း၏။] သန္တိကေ-၌၊ ပေ၊ ဝတွာ, ပဗ္ဗသု- ၅ ဥပုကုန်သော၊ သဟမေဓိကေသု- သီတင်းသုံးဘော်တို့တွင်၊ အညတဒဿ - အမှတ်မထား တပီးပီး၏၊ အတ္တနာ - မိမိသည်၊ အဘိရူစိတဿ-အလိုရှိအပ်သော၊ ယဿကဿစိ- အမှတ်မထား တပီးပီး၏၊ [အညတဒဿကိုပင် “အတ္တနာ ပေ၊ ယဿကဿစိ” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။] နာမံ-ကို၊ ဝဟေတွာ- ယူ၍၊ တိဿဿ ဘိက္ခုနော ဝိကပ္ပေမိတိ ဝါ-ဟူ၍သော်၎င်း၊ တိဿာယ ဘိက္ခုနိယာ(ဝိကပ္ပေမိတိဝါ)-ဟူ၍သော်၎င်း၊ (တိဿာယ) သိက္ခမာနာယ (ဝိကပ္ပေမိတိဝါ) - သော်၎င်း၊ တိဿဿ သာမဓဏရဿ (ဝိကပ္ပေမိတိဝါ)-သော်၎င်း၊ တိဿာယ သာမဏေရိယာ ဝိကပ္ပေမိတိဝါ - သော်၎င်း၊ ဝတ္ထမ္ပံ- ၏၊ အယံ- ပြီးကား၊ အပရောပိ- သော၊ သမ္မုခဝိကပ္ပနာ - တည်း၊ [ဤနေရာ၌ မျက်ကွယ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ပေးခြင်းကိုပင် “သမ္မုခဝိကပ္ပနာ ” ဟု ဆိုထားသည်။] ဧတ္တာဝတာ - ဤမျှ အတိုင်းအရှည် ရှိသော ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းဖြင့်၊ နိဓေတု-၄၊ ဝဇ္ဇတိ၊ ပန-ထိုသို့ပင် အပ်ပါသော်လည်း၊ ပရိဘောဂါဒိသု-သုံးစွဲခြင်း အစရှိသည်တို့တွင်၊ ကေမ္မိ- တခုမျှလည်း၊ န ဝဇ္ဇတိ-သေး၊ ပန-အနွယ်ကား၊ တေန ဘိက္ခုနာ- သည်၊ (တထေဝဟု ဆိုခဲ့သောရဟန်းကို ဆိုသည်။) တိဿဿ ဘိက္ခုနော၊ ပေ၊ ကရောဟိတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တေ-သော်၊ ပစ္စုဒ္ဓါရောနာမ ဟောတိ၊ တတော-ထို ပစ္စုဒ္ဓါရံပြုပြီးရာအခါ မှ၊ ပဘုတိ - ၍၊ ပရိဘောဂါဒယောဝိ - တို့သည်လည်း၊ ဝဇ္ဇန္တိ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ သမ္မုခဝိကပ္ပနာ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊....[ကထံအမေးကို ပြန်ဖြေရသည်။]

ကထံ-သို့လျှင်၊ ပရမ္မုခဝိကပ္ပနာ-သည်၊ ဝါ- သူတပီးနှုတ်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာ ပြုခြင်းသည်၊ ဟောတိ-နည်း၊ ဣတိ- ဤကား အမေးတည်း၊ စီဝရာနံ- တို့၏။

တထေဝ-ထို့ အတူပင်၊ ပေတောနိ စိာရာနိတိဝါ- သော်၎င်း၊ ဝတ္တာ- ပြီး၍၊ တုယံ ဝိကပ္ပနတ္ထာယ ဒဗ္ဗိတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္ထဗ္ဗိ-ရာ၏၊ [တုယံ-အား၊ ဝိကပ္ပနတ္ထာယ-ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းအကျိုးငှါ (ဝိကပ္ပနာပြုဘို့ရန်)၊ ဒဗ္ဗိ- ပေးပါ၏။] တေန-ထို ရဟန်းသည်၊ (ကိုယ်စလည်လုပ်၍ ဝိကပ္ပနာပြုပေးမည့် ရဟန်းသည်၊) ဝတ္ထဗ္ဗော-၏၊ (ကို)၊ တေ-အရှင်ဘုရား၏၊ မိတ္ထောဝါ-ခိုင်မြဲသောမိတ်ဆွေသည် သော်၎င်း၊ သန္တိဇ္ဇောဝါ-ထိုဤအရပ်ပေါင်းဆုံလတ်၍ မြင်အပ်ကာမျှဖြစ်သော မိတ်ဆွေသည်သော်၎င်း၊ သမ္ဘတ္ထောဝါ-အတူဘက္ခည်းကပ်ဘက်ဖြစ်သော မိတ်ဆွေသည်သော်၎င်း၊ ကော-နည်း၊ ဣတိ (ဝတ္ထဗ္ဗော)၊ [ကင်္ခါနှင့် အချို့ စာအုပ်၌ “သမ္ဘတ္ထောဝါ” ပုဒ်မပါ။ မိတ္ထောနှင့် သဘောတူဖြစ်၍ မပါခြင်း က ကောင်း၏။] တတော- ထိုမှနေ၍၊ ဣတရေန- အခြားသော သင်္ကန်းရှင် ရဟန်းသည်၊ ပုရိမနယေနေဝ-ဖြင့်ပင်၊ တိဿော ဘိက္ခုတိဝါ-သော်၎င်း၊ ပေဝတ္ထဗ္ဗိ-ရာ၏၊ ပုန-ဖန်၊ တေန ဘိက္ခုနာ-သည်၊ (ဝိကပ္ပနာ အစားပြုပေး မည့် ရဟန်းသည်)၊ အဟံ-သည်၊ တိဿဿ-သော၊ ဘိက္ခုနော-အား၊ ဒဗ္ဗိ-၏၊ ဣတိဝါ - သော်၎င်း၊ (ဝိကပ္ပေမိနေရာ၌ ဒဗ္ဗိဟု သုံးသည်)၊ ပေဝတ္ထဗ္ဗိ၊ အယံ ပရမ္မုခ ဝိကပ္ပနာ၊ ဣတာဝတာ-ဖြင့်၊ ပေ၊ န ဝဇ္ဇတိ၊ ပန-အနွယ်ကား၊ တေနဘိက္ခုနာ-သည်၊ ဒုတိယသမ္မုခဝိကပ္ပနာယံ-၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်ပင်၊ ပေဝဇ္ဇန္တိ-န်၏၊ ဣတိ - သို့၊ ပရမ္မုခဝိကပ္ပနာ- သည်၊ ဟောတိ-၏၊ [ကထံကို ပြန်အုပ်သည်။]

ဒိန္တံ- နသော၊ ဝိကပ္ပနာနံ-တို့၏၊ နာနာကရဏံ-အသီးအခြား ပြုကြောင်း အထူးသည်၊ ကိံ - နည်း၊ သမ္မုခဝိကပ္ပနာယံ- ၌၊ သယံ- ကိုယ်တိုင်၊ ဝိကပ္ပေ တွာ-ပြီး၍၊ ပရေန-သူတပါးသည်၊ ဝါ-ကို၊ ပစ္စုဒ္ဓရာပေတိ-ပစ္စုဒ္ဓိရိပြုစေ ၏၊ ပရမ္မုခဝိကပ္ပနာယ-၌၊ ပရေန-သည်၊ ဝါ-ကို၊ (စာအုပ်များ၌ “ပရေနေ ဝ”ဟု ဝေပါသည်ကား မကောင်း။) ဝိကပ္ပါပေတွာ- စေပြီး၍၊ ပရေနေဝ- သည်ပင်၊ ဝါ-ကိုပင်၊ ပစ္စုဒ္ဓရာပေတိ-၏၊ ဣဒံ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဣ-ဤ ဝိကပ္ပနာ ၊ မျိုးပြုရာ၌၊ (ဒိန္တံ ဝိကပ္ပနာနံ) နာနာကရဏံ-တည်း၊ ပန- ဆက်၊ ယဿ-အကြင် ရဟန်းအား၊ ဝိကပ္ပေတိ-၏သော-သည်၊ ပညတ္တိကောဝိဒေါ- ဝိနည်း ပညတ်တော်၌ ကျွမ်းကျင်သည်၊ သစေ န ဟောတိ-အံ့၊ ပစ္စုဒ္ဓရိတုံ- ငှါ၊ သစေ န ဇာနာတိ - အကယ်၍ နားမလည်အံ့၊ [“ ပညတ္တိကောဝိဒေါ နဟောတိ ” ကိုပင် “န ဇာနာတိ ပစ္စုဒ္ဓရိတုံ” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။] (ဝေသတိ) တံ စိဝရံ-ထို ဝိကပ္ပနာ ပြုအပ်ပြီးသော သင်္ကန်းကို၊ ဂဟေတွာ , အညဿ- သော၊ ဗျတ္တဿ- ဝိနည်းပညတ်တော်၌ ကျွမ်းကျင်သော ရဟန်း၏၊ သန္တိကံ

ဂဏ္ဍိယ ပုန,ဝိကပ္ပေတွာ-၍၊ ပစ္စုဒ္ဓရာပေတဗ္ဗိ-စေရာ၏။ သော ဝိက.ပွိတ ဝိကပ္ပ
 နာနာမ-ဤ ဝိကပ္ပနာပြုအပ်ပြီး သင်္ကန်းကို ထပ်၍ ဝိကပ္ပနာပြုခြင်း မည်သည်။
 ဝဇ္ဇတိ၊ [ပရိက္ခာရစောဠ နာမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်ပြီးသော သင်္ကန်းကို
 တိစီဝရိတ်အဓိဋ္ဌာန် ထပ်၍ တင်ကောင်းသကဲ့သို့ ဝိကပ္ပနာ ပြုအပ်ပြီးသော
 သင်္ကန်းကိုလည်း ထပ်၍ ဝိကပ္ပနာပြုကောင်းသည်-ဟူလို၊ ဝိကပ္ပိတ ဝိကပ္ပနာ
 ဝဇ္ဇတိတိ အဓိဋ္ဌိတ အဓိဋ္ဌာနံဝိယာတိ အဓိပ္ပါယော- ဋီကာ။] အယံ- ကား၊
 ဝိကပ္ပေတိတိ ဣမသ္မိံပဒေ-၌၊ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း။

စ-ဆက်၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ န ဝိကပ္ပေတုန္တိ အာဒိဝစနတော-တုံ အစ
 ရှိသော စကားတော်ကြောင့်၊ ဝိကပ္ပေတိတိ - ဟူ၍၊ အဝိသေသေန - အထူး
 မမ သမညအားဖြင့်၊ ဣဒံ ဝုတ္တဝစနံ-ဤ ဟောတော်မူအပ်သော စကားသည်။
 [အဝိသေသေန ဝုတ္တဝစနန္တိ တိစီဝရာဒိ အဓိဋ္ဌေတိ၊ ဝဿိကသာဋီကံ ကဏ္ဍ
 ပဋိစ္စာဒိဋ္ဌ ဝိကပ္ပေတိတိ အဝတွာ သဗ္ဗစီဝရာနံ အဝိသေသေန ဝိကပ္ပေတိတိ
 ဝုတ္တဝစနံ၊] ဝိရုဒ္ဓိဝိယ-ဆန့်ကျင်သကဲ့သို့၊ ဒိဿတိ-ထင်ရ၏။ [“န ဝိကပ္ပေတုံ”
 ဟူသော စကားနှင့် “ဝိကပ္ပေတိ” ဟူသော စကားသည် ဆန့်ကျင်သကဲ့သို့
 ထင်ရသည် - ဟူလို၊] စ- ထိုသို့ပင် ဆန့်ကျင်သကဲ့သို့ ထင်ရပါသော်လည်း၊
 တထာဂတာ-ဘုရားရှင်တို့သည်၊ ဝိရုဒ္ဓိ-ရှေ့နောက်ဆန့်ကျင်သောစကားကို၊
 နဘာသန္တိ-မိန့်တော်မမူကြကုန်၊ တဿာ-ကြောင့်၊ ဝေ-သို့၊ အဿ-ထို ဝိက
 ပ္ပေတိပုဒ်၏၊ အတ္ထော -ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော- ၏၊ (တိ)၊ တိစီဝရံ- ကို၊ တိစီဝရ
 သင်္ခေပေနေဝ - ၃ ထည်သော သင်္ကန်း၌ ထည့်သွင်းခြင်းဖြင့် သာလျှင်၊ ဝါ-
 တိစီဝရိတ်အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့်သာလျှင်၊ [တိစီဝရသင်္ခေပနေဝတိ တိစီဝရနိဟာရေန၊
 သင်္ခာဒိအာဒိ အဓိဋ္ဌာန ဝသေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊] ပရိဟရတော-ဆောင်
 ယူသော ရဟန်းအား၊ အဓိဋ္ဌာတုမေဝ-ငှါသာ၊ အနုဇာနာမိ၊ ဝိကပ္ပေတုံ-ငှါ၊
 န အနုဇာနာမိ၊ [ဆိုလိုရင်းကား-တိစီဝရိတ်ကို အဓိဋ္ဌာန်တင်၍ သွားလေရာ
 သို့ ဆောင်ယူလိုလျှင် သံဃာဋီ စသော အမည်ဖြင့်သာ အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်ရန်
 ခွင့်ပြုတော်မူသည်- ဟူလို၊] ပန- ကား၊ ဝဿိကသာဋီကံ - ကို၊ စတုမာသ
 တော- မိုဃ်း ၄ လမှ၊ ပရိ-၌၊ ဝိကပ္ပေတုဒမဝ(အနုဇာနာမိ)၊ အဓိဋ္ဌာတုံ (န
 အနုဇာနာမိ)။

စ-ဆက်၊ ဝေသတိ- သော်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ တိစီဝရေ-တွင်၊
 ဧကန,စီဝရေန-နှင့်၊ ဝိပဝသိတု ကာမော-ကင်း၍နေလိုသည်၊ ဟောတိ-၏၊
 တဿ- ၏၊ တိစီဝရာဓိဋ္ဌာနံ- ကို၊ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ-၍၊ ဝိပဝါသ သုခတ္ထံ-ကင်း၍
 နေခြင်း၌ ချမ်းသာခြင်းအကျိုးငှါ၊ [ကင်း၍ နေသည့်အတွက် အာပတ်မသင့်

အောင်-ဟူလို။] ဝိကပ္ပနာယ- ဝိကပ္ပနာပြုခြင်း၏။ ဩကာသော-အခွင့်သည်။
 ဝါ- ကို၊ ဒိန္နော ဟောတိ၊ ဒသာဟာတိတ္ထမေ စ- ကြောင့်လည်း၊ အနာပတ္တိ၊
 ဣတိ (အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော- ပြန်လှည့်။) တေေနပါယေန- ဖြင့်၊ သဗ္ဗတ္ထ-
 အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သော သင်္ကန်းအားလုံးတို့၌၊ ဝိကပ္ပနာယ - ၏၊ အပ္ပဋိသိဒ္ဓ
 ဘာဝေါ- မတားမြစ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဝိသဇ္ဇေတိတိ- ကား၊ အညဿ- အား၊ ဒေတိ- အံ့၊ ပန-ပရိဟာရပက္ခမှ
 တပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့၊ ကထံ - လျှင်၊ ဒိန္နံ ဟောတိ၊ ကထံ ဂဟိတံ
 (ဟောတိ)၊ ဣမံ-ဤသင်္ကန်းကို၊ တုယံ-အား၊ ဒေမိ- ပေးပါ၏။ (ဣတိဝါ-
 သော်၎င်း၊) ဒဒါမိ (ဣတိဝါ)၊ ဒဇ္ဇာမိ (ဣတိဝါ)၊ ဩဏောဇေမိ - စွန့်ပါ
 ၏။ (ဣတိဝါ)၊ ပရိစ္စာမာမိ (ဣတိဝါ)၊ ဝိသဇ္ဇာမိ (ဣတိဝါ)၊ နိသဇ္ဇာမိ-
 စွန့်ပါ၏။ ဣတိဝါ၊ ဣတ္ထန္ဓာမဿ - အား၊ [မျက်ကွယ်၌နေသူကို ရည်ရွယ်၍
 ဆိုသည်။] ဒေမိ၊ (ဣတိဝါ)၊ ပေဝဒတိ-အံ့၊ သဗ္ဗုခါပိ-၌၎င်း၊ ပရမ္မုခါပိ-
 ၌၎င်း၊ ဒိန္နံယေဝ ဟောတိ၊ တုယံ-ဘို့၊ ဂဏှာဟိ-လော၊ ဣတိ ဝုတ္တေ၊ မယံ-
 ဘို့၊ ဂဏှာမိတိ ဝဒတိ၊ သုဒိန္နံ- ကောင်းစွာ ပေးအပ်သည်၎င်း၊ သုဂ္ဂဟိတဉ္စ-
 ကောင်းစွာယူအပ်သည်၎င်း၊ (ဟောတိ)၊ တဝ-၏၊ သန္တကံ-ကို၊ ကရောဟိ၊
 တဝ သန္တကံ ဟောတု၊ တဝ သန္တကံ၊ ကရိဿသိ-ပြုလတံလော၊ [“ကာရာ
 ပေဟိ” ဟု ရှိသည်ကား မကောင်း။] ဣတိ ဝုတ္တေ၊ ပေဒုဒိန္နံ-မကောင်းသဖြင့်
 ပေးအပ်သည်၎င်း၊ သုဂ္ဂဟိတဉ္စ-မကောင်းသဖြင့် ယူအပ်သည်၎င်း၊ ဟောတိ။

ဩကာသော၊ ပေဒိန္နော ။ ။ တိ စိဝရိက အဓိဋ္ဌာန်တင်၍ ဆောင်သောရဟန်း
 သည် အနီးအပါးအရပ်သို့ ခေတ္တသွားသောအခါ သင်္ကန်း ၂ ထည်ဖြင့် သွားတတ်၏။
 ထိုအခါ မပြန်နိုင်၍ အာရုဏ်တက်အောင် ညဉ့်အိပ်နေရလျှင် ကျန်ရစ်သော သင်္ကန်း
 တထည်ကို မှန်း၍ အာရုံမတက်ခင် ပစ္စုဒ္ဓါရိပြုလိုက်မှ ထိုသင်္ကန်းနှင့် ညဉ့်ကင်းမှုကြောင့်
 နိသဂ္ဂိအာပတ်မှ လွတ်လပ်ခွင့် ရနိုင်သည်။ ထို နောက် ထိုအရပ်၌ ဆက်၍ နေရဦးမည်
 ဖြစ်လျှင် ထို ကျန်ရစ်သောသင်္ကန်းကို မှန်း၍ ဝိကပ္ပနာပြုနိုင်ခွင့် ရှိသည်-ဟူလို။

သုဒိန္န သုဂ္ဂဟိတ။ ။ ပေးခြင်းကိစ္စ အထမြေခံသည်ကို “သုဒိန္န” ဟု၎င်း၊ ယူခြင်း
 ကိစ္စ အထမြေခံသည်ကို “သုဂ္ဂဟိတ” ဟု၎င်း ဆိုသည်။ မျက်မှောက်၌ “သင့်အား
 (အရှင်အား) ဤသင်္ကန်း ပေးပါ၏” ဟု ဖြစ်စေ “စွန့်ပါ၏” ဟု ဖြစ်စေ ဆို၍ပေးလျှင်
 သုဒိန္နဖြစ်၏။ မျက်ကွယ်ဖြစ်လျှင် မိမိပေးလိုရာပုဂ္ဂိုလ်၏ နာမည်ကိုဖော်၍ “....အား
 ဤသင်္ကန်းကို ပေးပါ၏” ဟု ဖြစ်စေ, “....အား စွန့်ပါ၏” ဟု ဖြစ်စေ, ဆို၍ပေးလျှင်
 သုဒိန္နဖြစ်၏။ “သင့်ဘို့ ယူလော” ဟု ဆိုလျှင်လည်း သုဒိန္နပင်တည်း။ ထိုသို့ သုဒိန္န
 ဖြစ်သောသူကို “တပည့်တော် (ငါ) ယူပါ၏” ဟု ဆိုလျှင် သုဂ္ဂဟိတဖြစ်တော့၏။

ဒါတာ-ပေးသူသည်၊ ဒါတုံ- ပေးခြင်းငှါ၊ ဝါ-ပေးနည်းကို၊ နေဝ ဇာနာ
 တိ-နားမလည်အံ့၊ ဣတရော-ပေးသူမှ တပါးသောယူသူသည်၊ ဂဟေတုံ-ငှါ၊
 ဝါ-ကို၊ န (ဇာနာတိ)၊ ပန- ဆက်၊ တဝ သန္တကံ၊ ကရေဟိ- လော၊ ဣတိ-
 သို့၊ ဝုတ္တေ၊ ဘန္တေ သာရ၊ မယံ - ဘို့၊ ဂဏှာမိ၊ ဣတိ- ဤသို့ ပြော၍၊ သစေ
 ဂဏှာတိ၊ (ဧဝံသတိ) သုဂ္ဂဟိတံ၊ ပန - ဆက်၊ ဧကော- သည်၊ ဂဏှာဟိတိ
 သစေ ဝဒတိ၊ [ဂဏှာဟိတိစ အာဏတ္တိယာ ဂဟဏဿ တပုဋ်ဗဒ္ဒတာ
 ကရဏဝသေန-(ထို ယူမည့်သူနှင့် စပ်အောင် ပြုခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်) ပဝတ္တ
 ထွာ တဒါ ဂဏှာမိတိ စိတ္တေ အနုပ္ပါဒိတေ ပစ္စာ ဂဟေတုံ န လဘတိတိ
 ဝဒန္တိ။] ဣတရော-ပေးသူမှတပါး ယူသူသည်၊ န ဂဏှာမိ-မယူလိုပါ။ ဣတိ-
 ဤသို့ ပြောအံ့၊ ပန၊ သော-ထို ပေးသောရဟန်းသည်၊ မယာ၊ တယံ- အား၊
 ဒိန္နံ-ပြီ၊ ဂဏှာဟိ-လော၊ ဣတိ ဝဒတိ၊ ဣတရောပိ - ပေးသူမှတပါးသော
 ယူသူသည်လည်း၊ မယံ- အား၊ ဣမိနာ- ဤသင်္ကန်းဖြင့်၊ န အတ္ထော- အလို
 မရှိ၊ ဣတိ ဝဒတိ၊ တတော-ထိုမှနေဘိ၍၊ ပုရိမောပိ-ရှေးဖြစ်သော ပေးသော
 ရဟန်းသည်လည်း၊ မယာ- သည်၊ ဒိန္နံ-ပေးအပ်ပြီ၊ ဝါ- ပေးပြီးပြီ၊ ဣတိ-
 ဤသို့ကြံ၍၊ ဒသာဟံ အတိက္ကာမေတိ၊ ပစ္စိမောပိ - နောက်ဖြစ်သော ပေးရာ
 ရဟန်းသည်လည်း၊ မယာ ပဋိက္ခိတ္တန္တိ (ဒသာဟံ အတိက္ကာမေတိ)၊ ကဿ
 အာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဣတိ - ဤကား အမေးတည်း၊ ကဿစိ-တစုံတယေံ
 သောရဟန်း၏၊ အာပတ္တိ န (ဟောတိ)၊ ပန- ဆက်၊ ယဿ -အကြင် ရဟန်း
 အား၊ ရုစ္စတိ၊ တေန၊ အမိဋ္ဌဟိတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ- သုံးဆောင်ကောင်း၏။

ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ အမိဋ္ဌာနေ-အမိဋ္ဌာန်တင်ခြင်း၌၊
 ဝေမတိကော - ဖြစ်သောယုံမှားခြင်း ရှိ၏၊ [အမိဋ္ဌာန် တင်ပြီးလေပြီလော၊
 မတင်ရသေးသလောဟု ယုံမှားမှုရှိနေ၏ - ဟူလို။] တေန - ထိုရဟန်းသည်၊
 ကိ-ကို၊ ကာတဗ္ဗံ-နည်း၊ ဝေမတိကဘာဝံ-ကို၊ အာရောစေတွာ-ဝိနည်းမိရ်
 အား ပြောပြ၍၊ အနမိဋ္ဌိတံ - နဂိုရ်က အမိဋ္ဌာန်မတင်အပ်သေးသည်၊ သစေ
 ဘဝိဿတိ-အံ့၊ ဧဝံ-သော်၊ မေ-ငါ၏သင်္ကန်းသည်၊ ကပ္ပိယံ-သည်၊ ဟောတိ၊
 (ယခု အမိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းကြောင့် အပ်သောသင်္ကန်းဖြစ်၏-ဟူလို)၊ ဣတိ-သို့၊
 ဝတွာ- ၍၊ (အမှန်အတိုင်း ဝေမတိကဖြစ်ကြောင်းကို ပြော၍- ဟူလို)၊ ဝုတ္တ
 နယေနဝ နိသဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဟိ-မှန်၊ ဧဝံ- သို့၊ ဇာနာပေတွာ- သိစေ၍၊ (ဝိနည်း
 မိရ်ကို အသိပေး၍)၊ ဝိနယကဗ္ဗံ-ကို၊ ကရေန္တဿ-၏၊ မုသာဝါဒေါ-သည်၊
 န ဟောတိ - မဖြစ်၊ ပန- ဝါဒန္တရကား၊ ကေစိ - တို့သည်၊ ဧကေန - သော၊
 ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ဝိဿာသံ-အကျွမ်းဝင်သဖြင့်၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ပန-ဖန်၊ ဒိန္နံ-

ပေးအပ်သည်။ (သမာနံ-သော်၊ ဝဋ္ဋတိ၊ ဣတိ ဝဒန္တိ၊ တံ-ထိုစကားသည်၊ န ယုဇ္ဇတိ-မသင့်၊ (ကသ္မာ-နည်း၊) ဟိ ယသ္မာ- ကြောင့်၊ တဿ- ထို အခြား ရဟန်း၏၊ တေ- ဤသင်္ကန်းကိုယူ၍ ပြန်ပေးခြင်းသည်၊ ဝိနယကမ္မံ-သည်၊ န ဟောတိ- မဟုတ်၊ တံ- ထိုသင်္ကန်းသည်၊ ဣတ္ထကေန- ဤမျှ အတိုင်းအရှည် ရှိသော ယူ၍ ပြန်ပေးခြင်းဖြင့်၊ အညံ- နိသဂ္ဂိပစ္စည်းမှ တပီးသော၊ ဝတ္ထုဝိ- သည်လည်း၊ န ဟောတိ-မဖြစ်။

နဿတိတိ အာဒိ-သည်၊ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ-သာ၊ ယော နဒဒေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဒဿာတိ ဣတ္ထ-၌၊ ဣဓိနာ-ဤ ရဟန်းသည်၊ မယံ-အား၊ ဒိန္တံ-ပြီ၊ ဣတိ ဣမာယသညာယ-ဤသို့သော အမှတ်သညာဖြင့်၊ န ဒေန္တဿ - ပြန်မပေး သော ရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဒံ (ဟောတိ)၊ ပန- ဆက်၊ တဿ-၏၊ သန္တကဘာဝံ- ကို၊ ဥ တွာ-သိ၍၊ (သိပါလျက်)၊ လေသေန-အမြွက်ထောင်သဖြင့်၊ (ငါ့အား ပေးပြီးပြီ-ဟူသော အမြွက်ဖြင့်) အစ္စန္နန္တော-လူယူသော ဝိနည်းမိရိရဟန်း ကို၊ ဘဏ္ဍံ-ကို၊ အဠါပေတွာ - တန်ဘိုးဖြတ်စေ၍၊ ကာရေတဗ္ဗော - ပြုစေ ထိုက်၏၊ ဝါ-ဆုံးဖြတ်ထိုက်၏၊ ဣတိ- ဤသို့မှတ်အပ်၏၊ သမုဋ္ဌာနာဒိသုဒ္ဓိ တို့တွင်၊ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ-သည်၊ ကထိနသမုဋ္ဌာနံ နာမ-မည်၏၊ ကာယဝါစာ တောစ-ကြောင့်၎င်း၊ [ကာယဝါစာဟိ ကတ္တဗ္ဗအဓိဋ္ဌာနဝိကပ္ပနာနံအကတ တ္တာ ဟောတိတိ အာဟ - ကာယဝါစာတော သမုဋ္ဌာတိတိ၊] ကာယဝါစာ စိတ္တတောစ- ကြောင့်၎င်း၊ သမုဋ္ဌာတိ၊ အနဓိဋ္ဌာနေနစ-ကြောင့်၎င်း၊ အဝိက ပ္ပနေနစ- ကြောင့်၎င်း၊ အာပဇ္ဇနတော-သင့်ရောက်ခြင်းကြောင့်၊ အကိရိယံ- ယည်၏၊ သညာယ-ဝိတိက္ကမသညာ၏၊ အဘာဝေဝိ-မရှိခြင်းကြောင့်လည်း၊ န မုစ္စတိ- အာပတ်မှ မလွတ်၊ အဇာနန္တောဝိ - သော်လည်း၊ အာပဇ္ဇတိ- အာပတ်သို့ရောက်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ နောသညာဝိမောက္ခံ -မည်၏၊ အစိတ္တ ကံ - စိတ်မရှိသော်လည်း သင့်ရောက်အပ်သော သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ ပေ ၊ တိ ဝေဒနံ ဣတိ-အပြီးတည်း။ ။ပဌမကထိနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတော။

တံ နယုဇ္ဇတိ ။ ။ ဥးတိဿ၏ ဒသာဟာတိတ္တန္တံ နိသဂ္ဂိယသင်္ကန်းကို ဝိနည်း ထုံးစံအတိုင်း မစွန့်စုသေးဘဲ ဥးအတ္တက ဝိသာသဂ္ဂါတဖြင့် ယူ၍ ဥးတိဿအား ပြန် ပေးလျှင် အပ်၏ (နိသဂ္ဂိယ မထိုက်တော့) ဟု ဆိုကြသော ကေစိဆရာတို့၏ ထိုစကား သည် မသင့်၊ ဘဒ္ဒကြောင့်နည်း.... ယူချိန်က နိသဂ္ဂိယပျက်သွားရုံ ဝိနည်းကံအနေ အားဖြင့် ယူသောကြောင့်တည်း၊ ထိုသို့ ဝိနည်းကံအနေအားဖြင့် ယူခြင်းမဟုတ်ဘဲ တကယ်ကိုယ် အပိုင်ယူပြီးမှ တစုံတခုသောအကြောင်းကြောင့် ပြန်ပေးလျှင်ကား အပ် ပါ၏၊ နိသဂ္ဂိယ မဆက်တော့ပါ၊ သို့သော် အာပတ်ကိုကား ဒေသနာပြောရပျားမည်။

ဥဒေါသိတသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်

တေနသမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါတိ-သည်။ ဥဒေါသိတသိက္ခာပုဒ်-တည်း။ တတ္ထ - ဌှ၊ သန္တရုတ္တရေနာတိ (ဧတ္ထ) - ဌှ၊ အန္တရဝါသကော - အလည် သတ်မှတ်, ခါးအရပ်၌, ဝတ်အပ်သော သင်းပိုင်ကို၊ အန္တရန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဥတ္တရာသင်္ဂေါ-အပေါ်သတ်မှတ်, ပခုံးရပ်၌, ပြိကပ်စေအပ်(တင်လွှမ်းအပ်) သော ကေသီကို၊ ဥတ္တရန္တိ-ဟူ၊ (ဝုစ္စတိ)၊ အန္တရေန - သင်းပိုင်နှင့်၊ သဟ, (ပဝတ္ထံ-သော၊) ဥတ္တရံ-အပေါ်၍ ကေသီတည်း။ သန္တရုတ္တရံ - သိ၊ တေန သန္တရုတ္တရေန- ဖြင့်၊ အန္တရဝါသကေန- နှင့်၊ သဟ, (ပဝတ္ထေန) ဥတ္တရာ သင်္ဂေါ-ဖြင့်၊ ဣတိ အတ္ထော၊ [ဤသန္တရုတ္တရေန ပုဒ်ကို ပါဠိတော် ပတ္ထမန္တိ၌ ဣတ္ထန္တုတ လက္ခဏံစပ်။] ကဏ္ဍကိတာနိတိ - ကား၊ သေဒေန- ချွေးသည်။ ဖုဋ္ဌောကာသေသု-ထိအပ်သောအရပ်တို့၌၊ သဗ္ဗာတကာဋ္ဌသေတဏှောလာနိ- လွန်စွာ ဖြစ်သော မည်းနက်သော အဝန်း အပိုင်းရှိကုန်, ဖြူသော အဝန်း အပိုင်းရှိကုန်သည်။ ဝါ - လွန်စွာဖြစ်သော အမည်းကွက်, အဖြူကွက်ရှိကုန် သည်။ (ဟောန္တိ)၊ [ဤအဖွင့်ကား အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သာ။ “ ကဏ္ဍေန - မှီဖြင့်+ ကိတာနိ- ရောပြွမ်းအပ်ကုန်သည်တို့တည်း။ ကဏ္ဍကိတာနိ-တို့” ဟု သဒ္ဒတ္ထ မှတ်။ ကိတ၌ ကိရဓာတ် တပစ္စည်း။]

အဒ္ဓသ၊ပေ၊အာဟိဏ္ဍန္တောတိ(ဧတ္ထ)-၌၊ (ဂုဗ္ဗတ္ထံ)ကိရ(ဥဒ္ဓရိတွာ ဒသေမိ)၊ ထေရော - အရှင် အာနန္ဒာထေရ်သည်။ ဘဂဝတိ - သည်။ ဒိဝါ- ၌၊ ပဋိ သတ္တာနတ္ထာယ - ကိုယ်တော်တပါးထည်း ကိန်းအောင်းတော်မူခြင်း အကျိုး ငှါ၊ ဝန္တကုဋိ-သို့၊ ပဝိဋ္ဌေ-ဝင်တော်မူပြီးလသော်၊ တံဩကာသံ-ထိုအားလပ် ခွင့်ကို၊ လဘိတွာ - ၍၊ ဒုန္တိက္ခိတ္တာနိ - ရဟန်းတို့ မကောင်းသဖြင့် ထားအပ် ကုန်သော၊ ဒါရုဘဏ္ဍမတ္တိကာဘဏ္ဍာနိ - သစ်ဘဏ္ဍာ မြေဘဏ္ဍာတို့ကို၊ ပဋိ သာမေန္တော - သိုမှီး သိမ်းဆည်းလျက်၎င်း၊ ဝါ- သိုမှီးသိမ်းဆည်းရင်း၎င်း၊ အသမ္ပဋ္ဌဋ္ဌာနံ-တံမြက်မလှည်းအပ်သေးသောအရပ်ကို၊ သမ္ပဋ္ဌန္တော-တံမြက် လှည်းလျက်၎င်း၊ ဝါ-ရင်း၎င်း၊ ဝိလာနေဟိ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ, ပဋိသန္တာရံ- ပဋိသန္တာရကို၊ ကရောန္တော- ပြုလျက်၎င်း၊ ဝါ-ရင်း၎င်း၊ တေသံ ဘိက္ခုနံ- သင်္ကန်းကို နေလှမ်းကုန်သော ထိုရဟန်းတို့၏၊ [ပါဠိတော်လာ ရဟန်းများ ကို “ တေသံ ” ဟု တသဒ္ဓါဖြင့် ညွှန်ပြသည်။] သေနာသနဋ္ဌာနံ - ကျောင်း၏ တည်ရာအရပ်သို့၊ သမ္ပတ္ထော (ဟုတွာ)အဒ္ဓသ၊ တေန-ကြောင့်၊ အဒ္ဓသ၊ပေ၊ အာဟိဏ္ဍန္တောတိ- ဟူ၍၊ (သိဂီတိကာရေဟိ) ဝုတ္ထံ။

အဝိပ္ပဝါသသမ္မုတိံ ဒါတုန္တိ-ကား၊ အဝိပ္ပဝါသေ-အဝိပ္ပဝါသကြောင့်၊ ဝါ-ကင်း၍ နေသည် မမည်ခြင်းကြောင့်၊ သမ္မုတိ-သမုတ်ခြင်းတည်း၊ အဝိပ္ပဝါသသမ္မုတိ-အဝိပ္ပဝါသကြောင့် သမုတ်ခြင်း၊ ဝါ-နည်း၊ အဝိပ္ပဝါသာယ-အဝိပ္ပဝါသအကျိုးငှါ၊ ဝါ-ကင်း၍ နေသည်မမည်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ သမ္မုတိ-တည်း၊ အဝိပ္ပဝါသသမ္မုတိ-အဝိပ္ပဝါသအကျိုးငှါသမုတ်ခြင်း၊ ပန-ပရိဟာရ ပက္ခမှတပါး၊ ပေအံ၊ ဣတ္ထေ - ဤ အဝိပ္ပဝါသသမ္မုတိပေးရာ၌၊ အာနိသံသော-အကျိုးသည်၊ ကော-နည်း၊ ယေနစီဝရေန-နှင့်၊ ဝိပ္ပဝသတိ- ကင်း၍နေ၏၊ တံ-ထိုသင်္ကန်းသည်၊ နိသဂ္ဂိယံ- စွန့်သင့် စွန့်ထိုက်သည်၊ နဟောတိ၊ အာပတ္တိဉ္စ-ပါစိတ်အာပတ်သို့လည်း၊ နာပဇ္ဇတိ၊ ကိတ္တကံကာလံ-လုံး၊ (နိသဂ္ဂိယံ, နဟောတိ-သနည်း၊ အာပတ္တိဉ္စ နာပဇ္ဇတိ၊) တာဝ-မဟာပဒုမထေရ်မှ ရှေးဥျးစွာ၊ (နိဗ္ဗိဋ္ဌော) မဟာသုမထေရော အာဟ၊ (ကိ) ယာဝ ရောဂေါ, နဝုပသမ္မုတိ-မငြိမ်းအေးသေး၊ တာဝ, တံ - ထို သင်္ကန်းသည်၊ (နိသဂ္ဂိယံ နဟောတိ၊ အာပတ္တိဉ္စ နာပဇ္ဇတိ၊) ပန-ဆက်၊ ရောဂေ-သည်၊ ဝုပသန္တေ-သော်၊ သီဃံ, စီဝရဋ္ဌာနံ-သင်္ကန်း၏တည်ရာအရပ်သို့၊ အာဝန္တဗ္ဗိ-လာရာ၏၊ ဣတိ(အာဟ)၊ မဟာပဒုမထေရော အာဟ၊ (ကိ) သီဃံ, အာဝန္တတော- ပြန်လာသော ရဟန်း၏၊ ရောဂေါ- သည်၊ ပဋိကုပ္ပေယျ- ပြန်၍ ပျက်ရာ၏၊ တသ္မာ သဏိကံ အာဝန္တဗ္ဗိ၊ ဟိ-မှန်၊ ယတော - အကြင်အခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ, သတ္တဝါ- အဖေ၊ ကုန်သည်ကိုသော်လည်း၊ ပရိယေသတိ- ၏၊ ဝန္တမိ-အံ၊ ဣတိ, အာဘောဝါ- နှလုံးသွင်းမှုကိုသော်လည်း၊ ကရောတိ-၏၊ တတော-ထိုအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ

အဝိပ္ပဝါသေ။ ။ “ နိမိတ္တတ္ထေ ဘုဗ္ဗံ၊ အဝိပ္ပဝါသတ္ထံတိ အတ္ထော၊ ဝိပ္ပဝါသပစ္စယာ ယာ အာပတ္တိ တဒဘာဝတ္ထံတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ ” - ဝိကာ၊ နိမိတ်အနက်၌ သတ္တမိသက်၊ နိမိတ် အနက်ရှိရာဝယ် ထိုအကြောင်း နိမိတ်သည်ပင် မြော်လင့်ချက် အခူးဖြင့် အကျိုး သဘောလည်း သက်ရောက်၏၊ ဥပမာ- “ ကုဉ္ဇရော ဒန္တေသု ဟညတေ ” ၌ “ အစွယ် တို့ကြောင့် သတ်အပ်သည် ” ဟု ဆိုရာဝယ် အစွယ်သည် ရဘို့ရန် ရည်ရွယ်ချက် အကျိုး ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း၊ ဤ၌လည်း “ အဝိပ္ပဝါသကြောင့် သမုတ် ” ဟု ဆိုလျှင် သမုတ် ထားသည့်အတွက် ထိုရဟန်းမှာ တိစီဝရိန်နှင့် ကင်းသော်လည်း နိသဂ္ဂိပါစိတ်အာပတ် မသင့်ခြင်းအကျိုးကို ရ၏၊ ထို့ကြောင့် “ အဝိပ္ပဝါသတ္ထံတိ အတ္ထော၊ ဝိပ္ပဝါသပစ္စယာ ယာ အာပတ္တိ၊ တဒဘာဝတ္ထံတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ ” ဟု ဝိကာ၌ အဓိပ္ပါယ်ဆင့်၍ ဖွင့်သည်။ [ဝိပ္ပဝသနံ-ကင်း၍ နေခြင်း၊ ဝိပ္ပဝါသော - ခြင်း၊ န+ဝိပ္ပဝါသော အဝိပ္ပဝါသော၊ ကင်း၍နေခြင်း မဟုတ်၊ “ ကင်း၍နေသော်လည်း အာပတ်မသင့်ရကား ကင်း၍နေသည် မမည်တော့ ” ဟူလို၊ အဋ္ဌကထာ နောက်နည်း၌ တဒတ္ထသမ္ပဒါနိသက်၍ အကျိုးကို ယူခြင်းသာ ထူးသည်။]

ဝဋ္ဋတိ၊ ပန - ဆက်၊ ဒါနိ၊ န ဝိသယာမိ-ပြန်မသွားတော့အံ့၊ ဣတိဝေ-သို့၊ ရုနိက္ခေပံ- တာဝန်ကို လျှော့ချခြင်းကို၊ ကရောန္တေန - ပြုသောရဟန်းသည်၊ ပစ္စုဒ္ဓရိတဗ္ဗံ - ပစ္စုဒ္ဓိရှိပြုရာ၏၊ အတိရေကစီဝရဋ္ဌာနေ-၌၊ ဌာယတိ - တည်လတ်၊ ဣတိ (အာဟ)၊ [အဝေးရှိသင်္ကန်းကို လှမ်း၍ ပစ္စုဒ္ဓိရှိ ပြုသောအခါ အဓိဋ္ဌာန်ကျသွားသောကြောင့် အတိရေကစီဝရအရာ၌ တည်လိမ့်မည်၊ ထိုသို့ အတိရေကသင်္ကန်း ဖြစ်လျှင်ကား ညဉ့်ကင်းမှုကြောင့် အပြစ် မရှိတော့၊ သို့သော် ဆက်၍ ညဉ့်ကင်းရဉာဏ်မည်ဖြစ်လျှင် ဝိကပ္ပနာပြု၊ သို့မဟုတ် ပရိက္ခာရစောဠ အဓိဋ္ဌာန်ပြုရမည်။]

ပန- ဆက်၊ အဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ရောဂေါ၊ သစေ ပဋိကုပ္ပတိ-အကယ်၍ တဖန်ပျက်အံ့၊ (ဝေသတိ) ကိ-ကို၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုထိုက်သနည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ တာဝ-ဥပတိဿထေရ်မှ ရှေးဥးစွာ၊ (နိဒ္ဒဋ္ဌော) ဖုဿဒေဝတ္ထရော အာဟ၊ (ကိ)၊ သောယေဝ ရောဂေါ- သည်ပင်၊ သစေ ပဋိကုပ္ပတိ၊ (ဝေသတိ) သာဝေ သမ္ပတိ- ထို မူလသမ္ပတိ ပင်တည်း၊ ပန- ဖန်၊ သမ္ပတိ ဒါနကိစ္စံ-သည်၊ နတ္ထိ၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ အညော-အခြားသောရောဂါသည်၊ သစေ ကုပ္ပတိ-အကယ်၍ ပျက်အံ့၊ (ဝေသတိ) ပန၊ သမ္ပတိ၊ ဒါတဗ္ဗာ၊ ဣတိ (အာဟ)၊ ဥပတိဿတ္ထရော အာဟ၊ (ကိ)၊ သောဝါ ရောဂေါ- သည်မူလည်း၊ ဟောတု-စေ၊ အညောဝါ- အခြားရောဂါသည်မူလည်း၊ (ဟောတု)၊ ပန သမ္ပတိဒါနကိစ္စံ နတ္ထိ၊ ဣတိ (အာဟ)။

နိဋ္ဌိတ စီဝရသို့ ဘိက္ခုနာတိ-ကား၊ ဣပေန- ဤသိက္ခာပုဒ်၌ကား၊ ပုရိမ သိက္ခာပဒေ ဝိယ-၌ကဲ့သို့၊ အတ္ထိ အဂ္ဂဟေတွာ၊ ဘိက္ခုနော- ၏၊ စီဝရသို့ - သည်၊ နိဋ္ဌိတေ-သော်၊ ဣတိ ဝေ-သို့၊ သာမိဝသေန-သာမိအနက်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ကရဏဝစနဿ - ကရိုဏ်းဝိဘတ်၏၊ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဟိ- မှန်၊ ကရဏဝသေန- ဖြင့်၊ ဝါ- ကတ္တားအနက်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ဣဒံနာမ - ဤ မည်သောအမှုကို၊ ကာတဗ္ဗံ - ၏၊ ဣတိ- ဤသို့ ဆိုတွယ်သည်၊ နတ္ထိ၊ ပန-အန္ဓယကား၊ သာမိဝသေန- ဖြင့်၊ ဘိက္ခုနော- ၏၊ စီဝရသို့၊ နိဋ္ဌိတေ- သော်၎င်း၊ ကထိနေ- ကို၊ ဥပ္ပတေစ- သော်၎င်း၊ ဝေ- ဤ စီဝရနိဋ္ဌာန ကထိနုပ္ပာရတို့ကြောင့်၊ ဆိန္ဒုပလိဗောဓော - ပြတ်သော ပလိဗောဓရိသည်။

ပုရိမ၊ ဗေ၊ အဂ္ဂဟေတွာ ။ ။ ရှေ့သိက္ခာပုဒ်၌ “ဓာရေတဗ္ဗံ” ကြိယာ၏ ကတ္တား ဖြစ်၍ “ဘိက္ခုနာ-သည်” ဟု ကတ္တားအနက် ယူရသည်၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ထိုသို့ စပ်ပုဒ် မရှိသောကြောင့် ထို ကတ္တားအနက်မယူဘဲ “ဘိက္ခုနာ-၏” ဟု နာ ဝိဘတ်ကို သာမိ အနက်၌ သက်စေ၍ စီဝရသို့၌ စပ်ပါ။ “ရဟန်း၏ + သင်္ကန်း” ဟူလို။

(ဟုတ္တာ) ကေရတ္တဗြိ ဘိက္ခု တိစိဝရေန စေ ဝိပွဝသေယျ၊ ဣတိ ဝေဝံ-သို့၊ အတ္ထော-သာမိအနက်သည်။ ယုဇ္ဇတိ-သင့်၏။ တတ္ထ-ထို တိစိဝရေန ဝိပွဝသေယျ ဟူသောပါဠိ၌၊ တိစိဝရေနာတိ - ကား၊ အဓိဋ္ဌိတေသု- တိစိဝရိက် အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်ပြီးကုန်သော၊ စိဝရေသု - တို့တွင်၊ ယေန ကေနစိ - နှင့်၊ (ဝိပွဝသေယျ-အံ) ဟိ-မှန်၊ ဧကေန-တထည်နှင့်၊ ဝိပွဝတ္ထောပိ-ကင်း၍နေသော ရဟန်းသည်လည်း၊ တိစိဝရေန - နှင့်၊ ဝိပွဝတ္ထော - ကင်း၍နေသော ရဟန်းမည်သည်၊ ဟောတိ၊ (ကသ္မာ)၊ ပဋိသိဒ္ဓ ပရိယာပန္ဓေန - တားမြစ်အပ်သော ဥ ထည်၌ အကျုံးဝင်သော သင်္ကန်းနှင့်၊ ဝိပွဝတ္ထော - တည်း၊ တေနေဝ , အဿ- ထိုတိစိဝရေန ဝိပွဝသေယျပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ, သံဃာဋီယာဝါတိ အာဒိ - စကားကို၊ ဝုတ္တံ၊ [“ သံဃာဋီယာဝါ ” ဟု ဝိကပ္ပနတ္ထ ဝါသဒ္ဓါဖြင့် ဟောတော်မူသည်-ဟုလို။] ဝိပွဝသေယျာတိ - ကား၊ ဝိပွယုတ္ထော - မယှဉ်သည်။ (ဟုတ္တာ)ဝသေယျ-အံ။ [ဝိပွဝသေယျ၌ ဝိကို ဝိပွယုတ္ထောဟု ဖွင့်၏။]

ဝါမော ကေပစာရောတိအာဒိ-စကားကို၊ အဝိပွဝါသလက္ခဏ ဝတ္ထော ပနတ္ထိ- အဝိပွဝါသလက္ခဏာကို ပိုင်းခြားခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဝုတ္တံ၊ တတော-ထို ဝါမော ကေပစာရော အစရှိသောစကားနှင့်၊ ပရိ - ၌၊ ယထာတ္ထမေန-ဖြင့်၊ ပန္ဓရသ-ကုန်သော၊ တာနေဝ မာတိကာပဒါနိ-ထို မာတိကာပုဒ်တို့ကို ပင်၊ ဝိတ္ထာရေန္တော - ချဲ့တော်မူလိုသည်။ (ဟုတ္တာ)၊ ဝါမော ကေပစာရော နာမာတိ အာဒိမာဟ၊ တတ္ထ-၌၊ ဧကကုလဿ ဝါမောတိ-ကား၊ ဧကဿ-သော၊ ရညောဝါ - ၏သော်၎င်း၊ ဘောဇကဿဝါ - ရွာစား၏သော်၎င်း၊ ဝါ-ရွာသူကြီး၏သော်၎င်း၊ ဝါမော-တည်း၊ ပရိက္ခိတ္ထောတိ-ကား၊ ယေန ကေနစိ-သော၊ ပါကာရေနဝါ-တံတိုင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝတိယာဝါ-စည်းရိုးဖြင့်သော်၎င်း၊ (“သာခါယဝါ - သစ်ခက်တန်းဖြင့် သော်၎င်း” ဟု တချို့ စာအုပ်၌ ရှိသည်ကား မကောင်း၊) ပရိက္ခာယဝါ - ကျုံးဖြင့် သော်၎င်း၊ [ကျုံးဖြင့် မြစ်-ရေကန်တို့ကိုပါ အကာအရံအဖြစ်ဖြင့် ယူပါ။] ပရိက္ခိတ္ထော-

တိစိဝရေန ။ ။ ဥ ထည်လုံးနှင့် ကင်း၍နေမှ “တိစိဝရေန ဝိပွဝါသ” မည်သည် မဟုတ်၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သော ဥ ထည်တွင် တထည်နှင့် ကင်း၍နေလျှင် တိစိဝရေန ဝိပွဝါသ မည်၏။ ထို့ကြောင့် “အဓိဋ္ဌိတေသု၊ပေ၊ကေနစိ” ဟု ဖွင့်သည်။ တိစိဝရေန သည် အပေါင်း၏အမည်ကို အစိတ် တထည်တထည်နှင့် တင်စားသော ကေဒေဿူ၊ ပစာတည်း-ဟု ဆိုလိုသည်။ ကင်္ခါဒီကာ၌ ကေဒေဿူ၊ပစာရအပြင် မုချနည်းကိုလည်း ပြသေး၏။ ထိုနည်းကား “တိစိဝရနှင့် ကင်း၍မနေရ” ဟု ဆိုလျှင် “ ထို တိစိဝရတွင် ပါဝင်သော တထည်တည်းနှင့်လည်း ကင်း၍မနေရ” ဟု အဓိပ္ပါယ်ရသကဲ့။

ကာရံအပ်သော အရပ်တည်း၊ ဣတ္ထာဝတာ - ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ပရိက္ခိတ္တော ဟူသောစကားဖြင့်၊ ဧကကုလဂါမဿ - တယောက်ပိုင်ရွာ၏၊ ကူပစာရတာ - တခုထည်းသော ဥပစာရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဒဿိတာ - ပြီ၊ အန္တောဂါမေ ဝတ္ထုဗ္ဗန္တိ - ကား၊ ဝေရူပေ - သော၊ ဂါမေ-တယောပိုင်ရွာ၌၊ စီဝရံ နိက္ခိပိတွာ, ဝါမတ္တန္တရေ- ရွာတွင်း၌၊ ယထာရူစိတေ- အကြင်အကြင် အလိုရှိအပ်သော၊ ဌာနေ- ၌၊ အရုဏံ ဥဋ္ဌာပေတုံ ဝန္တိ။

အပရိက္ခိတ္တောတိ ဣမိနာ-ဖြင့်၊ တဿေဝ ဂါမဿ-ထို တယောက်ပိုင် ရွာ၏ပင်၊ နာနူပစာရတာ- အမျိုးမျိုးသော ဥပစာရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဒဿိ တာ-ပြတော်မူအပ်ပြီ၊ [အိမ်တိုင်း၌ အကာအရံ အသီးအသီးရှိသောကြောင့် “နာနူပစာရ” ဟု ဆိုဟန်တူသည်။] ဝေရူပေ- သော၊ ဂါမေ-နာနူပစာရ ရွာ၌၊ ယသ္မိံ ဗရေ- ၌၊ စီဝရံ- ကို၊ နိက္ခိတ္တံ- ပြီ၊ တတ္ထ- ထို အိမ်၌၊ ဝတ္ထုဗ္ဗန္တိ- နေရာ၏၊ ဟတ္ထပါသာ ဝါ နဝိဇဟိတဗ္ဗန္တိ - ကား၊ အထဝါ- ကား၊ တံဗရံ- ကို၊ (န ဝိဇဟိတဗ္ဗန္တိ) သမန္တတော- ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ ဟတ္ထပါသာ-ဟတ္ထ ပါသ်မှာ၊ နဝိဇဟိတဗ္ဗန္တိ - မစွန့်ရာ၊ အမုဒေယျ ရတနပ္ပမာဏပ္ပဒေသာ - အခွဲ အားဖြင့် ဥ တောင် ပမာဏရှိသော အရပ်မှာ၊ ဝါ- ၂ တောင့်ထွာ ပမာဏ ရှိသော အရပ်မှာ၊ ဥဗ္ဗံ-အထက်၌၊ ဝါ-အလွန်၊ န ဝိဇဟိတဗ္ဗန္တိ- ရာ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ပန - ဆက်၊ အမုဒေယျ ရတနတ္တန္တ ရေ - ၌၊ ဝတ္ထု - နေခြင်းငှါ၊ ဝန္တိ။ [အိမ်တွင်းမှာ သော်လည်း နေရမည်၊ သို့မဟုတ် - အိမ်၏ ဥပစာ ၂ တောင့်ထွာ အတွင်းမှာ သော်လည်း နေရမည်-ဟူလို၊] တံ ပမာဏံ-ကို၊ အတိက္ကမိတွာ-၍၊ ဣဒ္ဓိမာ-သော၊ ဘိက္ခု- သည်၊ အာကာသေ-၌၊ အရုဏံ- ကို၊ သစေပိ ဥဋ္ဌာပေတိ- ဥးတော့၊ (ဝေသတိပံ) နိသဂ္ဂိယမေဝ- သည်သာ၊ ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤ ယသ္မိံ ဗရေ စီဝရံ နိက္ခိတ္တံ ဟောတိ ဟူသော ပါဠိ၌၊ ယသ္မိံ ဗရေတိ (ဣတ္ထ)- ယသ္မိံ ဗရေဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ဗရပရိစ္ဆေ ဒေါ-ကို၊ ဧကကုလဿ နိဝေသနံ ဟောတိတိ အာဒိနာ-သော၊ လက္ခဏေန- ဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော- ၏၊ [“ ဗရ ” ဆိုသည်မှာ နောက်၌ပြမည့် နိဝေသန- ဥဒေါသိတ တို့ပင် ဖြစ်ရကား ထို၌ ပြမည့် လက္ခဏာအတိုင်း ဗရ အပိုင်း အခြားကို သိပါ-ဟူလို၊]

နာနာကုလဿ ဂါမောတိ- ကား၊ နာနာရာဇူနံ ဝါ- တို့၏ သော်ငှား၊ ဘောဇကာနံ ဝါ-တို့၏သော်ငှား၊ ဝေသာလီကုသိနာရာဒိသဒိသော-သော၊ ဂါမော-တည်း၊ [ဝေသာလီပြည်၌ ဝဇ္ဇိမင်းအများ၊ ကုသိနာရုံပြည်၌ မလ္လာမင်း အများစုပေါင်း၍ အုပ်စိုးကြသည်။] ပရိက္ခိတ္တောတိ ဣမိနာ-ဖြင့်၊ နာနာကုလ

ဂါမဿ - အထူးထူးသော အမျိုး၏ ရွာ၏၊ ဝါ - အထူးထူးသော အမျိုးပိုင်
 ရွာ၏၊ ကပ္ပပစာရတာ ဒဿိတာ၊ သဘာယေဝါ ဒွါရမူလေဝါတိတ္ထေ-၌၊
 လိင်္ဂဗျတ္တယေန - ဣတ္ထိလိင်္ဂ၏ နပုလိင်္ဂ ပြန်ခြင်းအားဖြင့်၊ သဘာ-သဘာကို၊
 သဘာယံတိ-ယံ ဟူ၍၊ ဝုတ္တာ၊ ဒွါရမူလေတိ-ကား၊ နဂရ ဒွါရဿ-၏၊ သမိ
 ပေ-၌၊ [မူလကို သမိဟု ဖွင့်သည်။] ဣဒံ ဝုတ္တိဟေတိ၊ ဝေရူပေ ဝါမေ ယသ္မိ
 ဃရေ စီဝရံ နိက္ခတ္တိ၊ တတ္ထဝါ-ထိုအိမ်၌ သော်လည်း၊ ဝတ္ထုဗ္ဗံ-နေရာ၏၊ တတ္ထ-
 ထိုအိမ်၌၊ သဒ္ဓသဗ္ဗံ-နေနဝါ - အသံ၏ ထိပါး ချုပ်ချယ်ခြင်းကြောင့်သော်
 ၎င်း၊ ဝါ-ဆူညံခြင်းကြောင့်သော်၎င်း၊ ဇနသမ္မာဓေနဝါ - လူအပေါင်းဖြင့်
 ကျဉ်းခြောင်း ခြင်းကြောင့် သော်၎င်း၊ ဝသိတုံ , အသက္ကောန္တေန - သည်၊
 သဘာယေဝါ - ဈေးရုံ၌ သော်လည်း၊ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ နဂရဒွါရမူလေဝါ- လည်း၊
 ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ တတြိပိ - ထိုအရပ်၌လည်း၊ ဝသိတုံ အသက္ကောန္တေန , ယတ္ထကတ္ထစိ-
 သော၊ ဖာသုကဋ္ဌာနေ-၌၊ ဝသိတွာ-ပြီး၍၊ အန္တော အရုဏေ-၌၊ အာဂမ္မ-
 ပြန်လာ၍၊ တေသံယေဝ သဘာယ ဒွါရမူလာနံ-ထိုဈေး , မြို့တံခါးအနီးတို့၏
 သာလျှင်၊ ဟတ္ထပါသာဝါ-မှမူလည်း၊ န ဝိဇဟိတဗ္ဗံ၊ ပန-ဆက်၊ ဃရဿဝါ-
 ၏သော်၎င်း၊ စီဝရဿဝါ- ၏သော်၎င်း၊ ဟတ္ထပါသေဝေ - ၌သာ၊ ဝတ္ထုဗ္ဗံ-
 နေရာ၏၊ ဝါ-နေရမည်၊ ဣတိ-ဤသို့ ဆိုတွယ်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ။

သဘာယံ၊ ပေ၊ နိက္ခိပိတွာတိ-ကား၊ ဃရေ-၌၊ အထပေတွာ၊ သဘာယေ-
 ၌၊ ထပေဿာမိ၊ ဣတိ - ဤသို့ ကြံ၍၊ သဘာယံ သစေဂစ္ဆတိ၊ (ဝေသတိ)
 သဘာယံ, ဝစ္ဆန္တေန - သော၊ တေန- ထို ရဟန်းသည်၊ (“သဘာယေဝါ

လိင်္ဂဗျတ္တယေန။ ။ အခြားနေရာ၌ “လိင်္ဂဗျတ္တယ” ဟု လာလျှင် မူလရိုးရာလိင်္ဂမှ
 အခြား လိင်္ဂတမျိုးပြောင်းလွှဲခြင်း ဟူသော လိင်္ဂပိပလ္လာသကို ဆိုလို၏၊ ဤနေရာ၌ကား
 လိင်္ဂပြောင်းလွှဲရုံသာ မက . ဣတ္ထိလိင်္ဂရှိသော “ သဘာ ” ပုဒ်၏ နေရာဝယ် နပုလိင်္ဂ
 ရှိသော “သဘာယံ” ပုဒ်ကို ဆိုထားခြင်းကို “လိင်္ဂဗျတ္တယ” ဟု ဆိုလိုသည်။ [သဘာ
 သဒ္ဓပရိယာယောပိ ဟိ သဘာယသဒ္ဓေါ နပုသကလိင်္ဂယုတ္တော ဣဇ ဝုတ္တောတိ ဣမ
 မတ္ထိ ဒသောန္တော လိင်္ဂဗျတ္တယေန သဘာ ဝုတ္တာတိ အာဟ။]

ဝတ္ထုဗ္ဗေဝ နတ္ထိ။ ။ “ဝတ္ထုဗ္ဗေဝ , ဝတ္ထုဗ္ဗေဝ” ဟု ပါဠိ ၂ မျိုးရှိ၏၊ နောက်၌
 “စီဝရဟတ္ထပါသေ ဝသိတဗ္ဗံ နတ္ထိ” ဟူသော ဆိုလတုံစကားကို ထောက်လျှင် “ဝတ္ထုဗ္ဗ
 မေဝ” သာ ပါဠိမှန်ဖြစ်ရာ၏၊ “စီဝရဟတ္ထပါသေ ဝသိတဗ္ဗံ နတ္ထိ” ကိုလည်း “စီဝရ
 ဟတ္ထပါသေယေဝ ဝသိတဗ္ဗံတိ နတ္ထိ” ဟု ဝေသဒ္ဓါ ဣတိသဒ္ဓါထည့်၍ ဋီကာဖွင့်သော
 ကြောင့် ဤသို့လည်း “ဝတ္ထုဗ္ဗေဝ” မှ ဝေကို “ဟတ္ထပါသေဝေ” ဟု ရွှေ့၍ ဝတ္ထုဗ္ဗနောင်
 ဣတိထည့်လျက် အနက်ပေးသင့်သည်။ [နိဿယ ကြည့်ပါ။] “ဝတ္ထုဗ္ဗေဝ” ပါဠိ၌
 ကား ဟတ္ထပါသေနှင့် စ၇စပ်၍ မဖြစ်။

ဝတ္ထု၊ ဒွါရမူလေဝါ-ဈေးတံခါး၏ အနီး၌မူလည်း ”ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) ဟတ္ထပါသေတိ-ကား၊ [ပါဠိတော်၌ရှိသော တည်ပါငှါ၊] ဟတ္ထိ-ကို၊ ပသာရေ တွာ-ဆန့်တန်း၍၊ ဟန္ဒ-ရော့၊ ဣမံ စီဝရံ-ကို၊ ထပေဟိ-ထားလိုက်ပါလော့၊ ဣတိဝေ-သို့၊ နိက္ခေပသုခေ-ချထားခြင်း၌ လွယ်ကူသော၊ ဝါ-ချထားဘို့ရန် လွယ်ကူသော၊ ဟတ္ထပါသဂတေ- ဟတ္ထပါသ်၌ ရောက်သော၊ [လက်လှမ်းမီ အရပ်ကို ဟတ္ထပါသ်ဟုခေါ်၏၊ ထိုဟတ္ထပါသ်သည် ပမာဏအားဖြင့် ၂တောင့် ထွာရှိ၏၊] ကိသ္မိန္ဒိ- သော၊ အာပဏေ- ဈေးဆိုင်၌၊ စီဝရံ- ကို၊ နိက္ခိပိတွာ ပုရိမနယေနေဝ သဘာယေဝါ ဝတ္ထု ဒွါရမူလေဝါ၊ ဟတ္ထပါသာဝါ- မှ မူလည်း၊ န ဝိဇဟိတဗ္ဗံ၊

တကြ- ထို ဟတ္ထပါသေ စီဝရံ နိက္ခိပိတွာ အစရှိသော ဝါကျ၌၊ အယံ- ကား၊ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း၊ (ဟတ္ထပါသေ စီဝရံ နိက္ခိပိတွာ၌ ဟတ္ထပါသအဆုံး အဖြစ်တည်း၊) တာဝ - ဥပတိဿ ထေရ်မှ ရှေးဥားစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌော) ဖုဿ ဒေဝဏ္ဏရော- သည်၊ အာဟ၊ (ကိ)၊ စီဝရဟတ္ထပါသေ- သင်္ကန်း၏ ဟတ္ထ ပါသ်၌သာ၊ ဝသိတဗ္ဗံ-နေရာ၏၊ (ဣတိ-ဤသို့ ဆိုဘွယ်သည်)၊ နတ္ထိ၊ [စီဝရ ဟတ္ထပါသေ ဝသိတဗ္ဗံ နတ္ထိတိ - စီဝရဟတ္ထပါသေ ယေဝ ဝသိတဗ္ဗန္တိ နတ္ထိ၊] ယတ္ထကတ္ထစိ-သော၊ ဝိတိဟတ္ထပါသေဝိ-လမ်း၏ဟတ္ထပါသ်၌၎င်း၊ သဘာယ ဟတ္ထပါသေဝိ-ဈေးရုံ၏ဟတ္ထပါသ်၌၎င်း၊ ဒွါရဟတ္ထပါသေဝိ- ဈေးရုံတံခါး၏ ဟတ္ထပါသ်၌၎င်း၊ ဝသိတုံ-ငှါ၊ ဝန္တတိ၊ ဣတိ (အာဟ)၊ ပန- ဝါဒန္တရကား၊ ဥပတိဿဏ္ဏရော- သည်၊ အာဟ၊ (ကိ)၊ နဂရဿ- ၏၊ ဗဟူနိပိ-န်သော၊ ဒွါရာနိ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဗဟူနိပိ သဘာယာနိ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံသော တံခါး ဈေးရုံတို့၌၊ (ဝသိတုံ) နဝန္တတိ၊ ပန-ဆက်၊ ယဿာဝိထိယာ-၌၊ စီဝရံ-ကို၊ ထပိတံ-ထားအပ်ပြီ၊ တဿာ- ထိုလမ်း၏၊ သမ္မုဒဋ္ဌာနေ - ရှေးရှုတူရူ အရပ်၌၊ ယံသဘာယဉ္စ - သည်၎င်း၊ ယံဒွါရဉ္စ- သည်၎င်း၊ (အတ္ထိ) တဿံ သဘာယဿစ- ၏၎င်း၊ တဿံ ဒွါရဿစ-၏၎င်း၊ ဟတ္ထပါသာ- မှ၊ န ဝိဇဟိတဗ္ဗံ- ရာ၊ ဟိ- အကျိုးကား၊ ဝေ- ဤသို့ မစွန့်ခြင်း သည်၊ သတိ-သော်၊ စီဝရဿ-၏၊ ပဝတ္ထိ-ဖြစ်ပုံသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဇာနိတုံ-ငှါ၊ သတ္တာ-၏၊ ဣတိ(အာဟ)၊ [ထိုကဲ့သို့ မျက်နှာ၏ တူရူအရပ်၌ ထားလျှင် မိမိ သင်္ကန်း၏ ဘေးရန်ရှိ-မရှိကို လွယ်ကူစွာ သိနိုင်သည်-ဟုလိုး၊]

ပန-ဆက်၊ သဘာယံ၊ ဝစ္ဆန္တေန-သည်၊ ယဿ အာပဏိကဿ-အကြင် ဈေးသည်၏၊ ဟတ္ထေ-၌၊ နိက္ခတ္ထံ-ပြီ၊ သော-ထို ဈေးသည်သည်၊ တံ စီဝရံ- ကို၊ အတိဟရိတွာ - တဖန်ဆောင်၍၊ ဃရေ သစေ နိက္ခိပတိ၊ (“ ထိုလမ်း၌

ရှိသော အိမ်မဟုတ် , အခြား လမ်း၌ရှိသောအိမ်၌ ထားအံ့ ” ဟူလို။) (စေံသတိ) ဝီထိဟတ္ထပါသော - လမ်း၏ ဟတ္ထပါသ်သည်။ န ရက္ခတိ - မစောင့်ရှောက်နိုင်။ ယရဿ ဟတ္ထပါသေ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ မဟန္တံ ယရံ သစေ ဟောတိ၊ ဒွေ-၂ ဘက်ကုန်သော၊ ဝီထိယော-တို့ကို၊ ဖရိတွာ-ပြန်နှံ၍၊ ဌိတံ-သည်။ (သစေ ဟောတိ၊ စေံသတိ) ပုရတောဝါ - ရှေ့ဘက်၌သော်၎င်း၊ ပစ္စတောဝါ - နေဝံဘက်၌သော်၎င်း၊ ဟတ္ထပါသေယေဝ (အိမ်၏ဟတ္ထပါသ်ကို ဆိုသည်။) အရဏံ ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ၊ ပန-ဆက်၊ သဘာယေ-၌၊ နိက္ခိပိတွာ , သဘာယေဝါ-၌သော်၎င်း၊ တဿ- ထို ဈေးရုံ၏၊ သမ္ပာဒေ - ရွှေဂူတူ၍ ဖြစ်သော၊ နဂရဒ္ဓါရ မူလေဝါ - မြို့တံခါး၏အနီး၌ သော်၎င်း၊ တေသံ ယေဝ- ထို ဈေးရုံ မြို့တံခါး ပေါက် အနီးတို့၏ပင်၊ ဟတ္ထပါသေဝါ - ၌သော်၎င်း၊ အရဏံ ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ၊ အပရိက္ခိတ္တောတိ ဣမိနာ-ဖြင့်၊ တဿေဝ ဝါမဿ-၏ပင်၊ [နာနာကုလဂါမ ၏ပင်- ဟူလို။] နာနုပစာရတာ ဒသိတာ၊ တေတနေဝပါယေန-ဖြင့်ပင်၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော နိဝေသန ဥဒေါသိတ အစရှိသည်တို့၌၊ ကျေပစာရတာစ-ကို၎င်း၊ နာနုပစာရတာစ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ [ဤ နိဝေသန , ဥဒေါသိတတို့သည် ရွာ၏ပြင်ဘက်၌တည်သော အဆေံအပျားများတည်း၊ ရွာတွင်းဖြစ်လျှင်ကား ဝါမ၌ ပါဝင်သွားပြီ။]

ပန- ဆက်၊ ပါဠိယံ- ၌၊ ဝါမော ကျေပစာရော နာမာတိ- ဟူ၍၊ စေံ-သို့၊ အာဒိမိ - အစပုဒ်၌၎င်း၊ အဇ္ဈောကာသော ကျေပစာရောနာမာတိ - ဟူ၍၊ စေံ- သို့၊ အန္တေစ-အဆုံးပုဒ်၌၎င်း၊ ကေမေဝ- တခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊ (အစ တပုဒ် , အဆုံးတပုဒ်သာလျှင် ဖြစ်သော၊) မာတိကာပဒံ-မာတိကာပုဒ်ကို၊ ဥဒ္ဓရိတွာ - ထုတ်ဆောင်တော်မူ၍၊ ပဒဘာဇနံ ဝိတ္ထာရိတံ၊ [ဝေဖြင့် နာနုပစာရအတွက် မာတိကာမထုတ် ဟု ကန့်သည်၊ ပါဠိတော် ကြည့်ပါ။ နာနုပစာရအတွက် မာတိကာမထုတ်ဘဲ ပဒဘာဇနိသာ ဖွင့်ထားသည်။] တသ္မာ , တဿေဝပဒဿ-ထို အစအဆုံးပုဒ်၏ သာလျှင်၊ ဝါ-သို့သာလျှင်၊ အနုသာရေန-အစဉ်လျှောက်သဖြင့်၊ သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံသော ဝါမ အစ, အဇ္ဈောကာသ အဆုံးရှိသော ၁၅ ပါးသောအရပ်တို့၌၊ ပရိက္ခေပါဒိ ဝေသေန- အကာအရံ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ။... [အာဒိဖြင့် အပရိက္ခေပ ကိုသာ ယူ၊ ကေကုလစသည်ကို မယူလင့်။]

နိဝေသနာဒိသု- နိဝေသန အစရှိသည်တို့တွင်၊ ဩဝရကာတိ တေံ-ဩဝရကာဟူသော ဤသဒ္ဓါသည်၊ ဂဟ္တာနံယေဝ-အခန်းတို့၏သာ၊ ပရိယာယဝစ နံ - ပရိယာယ်သဒ္ဓါတည်း၊ [“ ဩဝရကောနာမ ဂဟ္တာယ (အခန်းကြီး၏)

အတ္တန္တရေ အညော ဂဗ္ဘော (အခန်းငယ်တည်း) ဣတိပိ ဝဒန္တိ” ဟု ဒီကာ၌ ဝဒန္တိ ဝါဒ ရှိသေး၏။] ဟတ္ထပါသာဝါတိ-ကား၊ ဂဗ္ဘဿ-၏၊ ဟတ္ထပါသာ- မှ၊ (န ဝိဇဟိတဗ္ဗံ)၊ ဒွါရမူလေဝါတိ-ကား၊ သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော လူတို့၏၊ ဝါ-တို့နှင့်၊ သာဓာရဏေ-အတူတကွ ဆောင်တတ်သော၊ ဝါ-ဆက်ဆံသော၊ ဃရဒွါရမူလေ-၌၊ (ဝတ္ထုဗ္ဗံ- နေရာ၏)၊ ဟတ္ထပါသာဝါတိ- ကား၊ ဂဗ္ဘဿ ဝါ-၏၎င်း၊ ဃရဒွါရ မူလဿဝါ-၏၎င်း၊ ဟတ္ထပါသာ-မှ၊ (န ဝိဇဟိတဗ္ဗံ)။

ဥဒေါသိတောတိ-ကား၊ ယာနာဒိနံ-နံသော၊ ဘဏ္ဍာနံ-တို့၏၊ သာလာ- တဲတည်း၊ (ယာဥ်စသည် ထားရာ ဂိုဒေါင်- ဟူလို)၊ စ- ဆက်၊ ဣတော-ဤ ဥဒေါသိတမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ နိဝေသနေ-အိမ်၌၊ ပုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အဇ္ဇောတိ- ကား၊ ပဋိရာဇာဒိ ပဋိဗာဟနတ္ထံ- ရန်သူ မင်းအစရှိသူတို့ကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဣဋ္ဌကာဟိ-အုဋ်တို့ဖြင့်၊ ကတော- သော၊ ဗဟလဘိတ္တိကော- ထူထဲသောနံရံ ရှိသော၊ စတုပဉ္စ ဘူမိကော-၄, ၅ ဆင့်တုံရှိသော၊ ပတိဿယဝိသေသော-မှီရာအရပ်အထူးတည်း၊ [တဘက် ရန်သူကို ပစ်ရန်စင် ဖြစ်သောကြောင့် “ပစ်စင်” ဟု ဘာသာပြန်ကြသည်။] မာဠောတိ-ကား၊ ကေကုဋ သင်္ဂဟိတော-တခုသောအထွင်ဖြင့် သိမ်းယူအပ် သော၊ ဝါ-အထွင်တခုရှိသော၊ စတုရဿပါသာဒေါ- ၄ ထောင့်ပြာသာဒ် တည်း၊ [“ပြအိုး” ဟု ဘာသာပြန်ကြသည်။] ပါသာဒေါတိ - ကား၊ ဒီယ ပါသာဒေါ - ရှည်သောပြာသာဒ်တည်း၊ [တုံ ၅ ဆင့် ၇ ဆင့် ၉ ဆင့်ရှိသော ပြာသာဒ်ရှည်- ဟူလို။] ဟဗ္ဗိယန္တိ - ကား၊ မုဏ္ဍန္တဒန ပါသာဒေါ- ဥးပြည်း အမိုးရှိသော ပြာသာဒ်တည်း။

ဥဒေါသိတော။ ။ဥ+အဝပုဗ္ဗ, သိဓာတ်, တပစ္စည်း၊ အဝကို ဩပြု၊ ဥနောက် (၆) လာ၍ “ဥဒေါသိတ” ဟု၎င်း၊ ဩမပြုတ် “ဥဒဝသိတ” ဟု၎င်း ပါဌ်မှန် ဖြစ်၏။ [“ဥ (ဥဗ္ဗံ - အထက်အထက်၌) အဝ (အဝဂန္တာ - သက်ရောက်၍) သီယတေ- မှီတင်း နေထိုင်အပ်၏။ ဣတိ ဥဒေါသိတော ” ဟု ပြု၊ ပါဌ်၌ ပုလိနံ, သတ္တတ၌ နပုလိနံ ရှိ၏။] ဥဒေါသိတော-ဟု ရှိသည်ကား ပါဌ်ပျက်။

ဟဗ္ဗိယံ။ ။ဟရဓာတ်, ရမ္ပပစ္စည်းဖြင့် “ဟဗ္ဗ” ဟု ဖြစ်ပြီးမှ “ဟဗ္ဗိယေဝ ဟဗ္ဗိယံ” ဟု သုတ္တ၌ ဣယပစ္စည်း သက်သင့်၏။ “ဟရတိ-စိတ်ကို ဆွဲဆောင်တတ်၏။ ဝါ - မ္ဗေလျော်တွယ်ကောင်း၏။ ဣတိ ဟဗ္ဗိယံ” ဟု ပြု၊ ဤ ဟဗ္ဗိယမည်သောအိမ် (ပြာသာဒ်) ၏ သရုပ်ကို ပြလို၍ “မုဏ္ဍန္တဒန ပါသာဒေါ” ဟု ဖွင့်သည်။

မုဏ္ဍန္တဒန ပါသာဒေါ။ ။မုဏ္ဍ- ဥးပြည်းခေါင်းတုံးကဲ့သို့, အထွင်အချွန်မပါ သော+ဆဒန-အမိုးရှိသော+ ပါသာဒ-ပြာသာဒ်၊ အထွင်အတက်မပါသောကြောင့် ဥးပြည်း (ခေါင်းတုံး) နှင့် တူရကား “ဟဗ္ဗိယ” ဟု ခေါ်အပ်သော ဤ ပြာသာဒ်ကို

သတ္တန္တရတိတ္ထေ-၌၊ ဧကံ-သော၊ အပ္ပန္နရံ - အပ္ပန္နရသညံ၊ အဋ္ဌ
 ဝိသတိ ဟတ္ထံ-၂၀ တောင်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ သတ္ထော-ခြေကုန်သည် လှည်း
 ကုန်သည်အပေါင်းသည်၊ [သတ္ထောတိ ဇနံ သတ္ထော သကဋသတ္ထောဝါ၊] ဂစ္ဆ
 နန္တော- စဉ်၊ ဂါမံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ နဒိဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ ပရိယာဒိယိတွာ-
 ကုန်အောင်ယူ၍၊ ဝါ-ထုတ်ချင်းထွင်း၍၊ သစေ တိဋ္ဌတိ၊ အန္တော-ရွာ၊ မြစ်တို့၏
 အတွင်း၌၊ ပဝိဋ္ဌေန-ဝင်သော ကုန်သည်အပေါင်းနှင့်၊ (ရွာအတွင်း ရောက်နေ
 သော ကုန်သည်အပေါင်းနှင့်၊) သန္တိ - တကွ၊ ကောဗဒ္ဓေါ ဟုတွာ , ဩရဇ္ဇ-
 ဤဘက်ကို၎င်း၊ ပါရဇ္ဇ- ထိုဘက်ကို၎င်း၊ ဖရိတွာ - ပြန်နံ့၍၊ ဌိတော သစေ
 ဟောတိ၊ [ပရိယာဒိယိတွာကို ထပ်ဖွင့်၊] (ဧဝံသတိ)၊ သတ္ထပရိဟာရောဝ-
 ကုန်သည် အစောင့် အရှောက်ကိုသာ၊ လတ္တတိ-ရအပ်၏၊ အထ-သို့မဟုတ်၊
 ဂါမေဝါ-၌သော်၎င်း၊ နဒိယာဝါ-၌သော်၎င်း၊ ပရိယာပန္နော - အတွင်း
 ဝင်သည်၊ ဟောတိ-အံ့၊ အန္တော-ရွာ၊ မြစ်၏အတွင်း၌၊ ပဝိဋ္ဌော-ဝင်သည်၊
 (ဟောတိ)၊ [ပရိယာပန္နောကို ထပ်ဖွင့်သည်၊] ဂါမပရိဟာရောစေ နဒိပရိ
 ဟာရောစ လတ္တတိ၊ ဝိဟာရသီမံ - ကျောင်းတိုက်၏သိမ်ကို၊ [မဟာသိမ်ကို
 ရည်ရွယ်၍ ဆိုသည်၊] အတိတ္ထမိတွာ သစေ တိဋ္ဌတိ၊ (ရဟန်းပါနေသော
 ကုန်သည်အပေါင်းက မဟာသိမ် အပြင်ဘက်၌တည်အံ့၊ အန္တောသီမာယစ-
 ၌လည်း၊ စီဝရံ-သည်၊ သစေ ဟောတိ၊(ဧဝံသတိ)၊ ဝိဟာရံ ဂတိံ ဝသိတဗ္ဗံ၊
 လှည်းအပေါင်း၌မနေဘဲ သင်္ကန်းရှိရာ ဝိဟာရ(မဟာသိမ်)သို့ သွား၍နေပာ-
 ဟူလို။) ဗဟိ သီမာယ စီဝရံ သစေ ဟောတိ(ဧဝံ သတိ) သတ္ထသမိပေယေဝ

“ပြာသာဒ်ဥပုသ်” ဟု ဘာသာပြန်ကြသည်။ မုဏ္ဍန္တဒေန ပါသာဒေါတိ-နာတိဥစ္စော-
 (ပါသာဒ်ကဲ့သို့) မမြင့်လွန်းသော၊ စန္ဒိကင်္ဂဏယုတ္တော-လသာဆောင် ပါရှိသော၊
 (အပေါ်၌ အမိုးမရှိဘဲ ပွတ်တိုင်တို့ဖြင့် ကာအပ်သော လသာဆောင်ပါသော) သီခရ
 ကူဇ မာလာဒိ ဝိရဟိတော-အချွန် အတွင်း ပန်းပျောက်စသည်တို့မှ ကင်းသော၊ ပါသာ
 ဒေါ-ပြာသာဒ်တမျိုးတည်း။ [“အုဋ်တိုက်” ဟုလည်း ဆိုကြ၏၊ ဤ ဖွင့်ပုံမှာ အုဋ်တိုက်
 သာမက၊ သစ်သားအိမ်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်။]

နဒိပရိဟာရော။ ။နဒိပရိဟာရောစ လတ္တတိတိတ္ထေ ဝိသံ နဒိပရိဟာရသ(၏)
 အဝုတ္တတ္တာ (ရွာ၊ အိမ်၊ စသော အစောင့်အရှောက်ကို ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်
 သကဲ့သို့ မြစ် အစောင့်အရှောက်ကို ပါဠိတော်၌ သီးခြား မဟောအပ်သည့်အတွက်)၊
 ဂါမာဒိဟိ အညတ္တဝိယ စီဝရဟတ္ထပါသော ယေဝ နဒိပရိဟာရော (ရွာ စသည်မှ
 တပါးသော ရွာပြင်ဘက်စသော အရပ်၌ သင်္ကန်း၏ ဟတ္ထပါသ်သာ အစောင့်အရှောက်
 ရသကဲ့သို့ ထို့အတူ မြစ် အစောင့်အရှောက်ဟူရာ၌လည်း မြစ်၌ ထားအပ်သောသင်္ကန်း
 ၏ ဟတ္ထပါသ်သာ အစောင့်အရှောက်ရသည်။) ဣတိ တီသု ဂဏ္ဍိပဒေသု ဝုတ္တံ။

ဝသိတဗ္ဗံ၊ ဝစ္ဆန္တော--သွားစဉ်၊ သကဏေ-သည်၊ ဘဂ္ဂေဝါ- ကျီးသော်၎င်း၊ ဝေါဏေ-သည်၊ နဋ္ဌေဝါ- ပျောက်သော်၎င်း၊ အန္တရာ-၌၊ သစေ ဆိဇ္ဇတိ၊ [လှည်းတန်းကြီး ၂ ပိုင်းပြတ်အံ့၊] (ဧဝံ သတိ) ယသ္မိံ ကောဋ္ဌာသေ စိဝရံ (အတ္ထိ)၊ တတ္ထ-ထို အစဉ်၊ ဝသိတဗ္ဗံ။

ကေကုလဿ-၏၊ ခေတ္တေ-၌၊ [အကာအရံမရှိသောလယ်ကို ရည်ရွယ်၍ ဆိုသည်။] ဟတ္ထပါသောနာမ-မည်သည်၊ စိဝရဟတ္ထပါသောယေဝ-သာတည်း၊ ပေ၊ အပရိက္ခိတ္တေ - မကာရံအပ်သော လယ်၌၊ စိဝရဿေဝ ဟတ္ထပါသော၊ ခလံ-ကောက်နယ်တလင်းကို၊ ခညကရဏန္တိ ဝုစ္စတိ၊ အာရာမေတိ - ကား၊ ပုပ္ဖါရာမောဝါ- ပန်းအာရာမ်သည်၎င်း၊ ဝါ-ပန်းခြံသည်၎င်း၊ ဖလာရာမော ဝါ-သစ်သီးအာရာမ်သည်၎င်း၊ ဝါ-သစ်သီးခြံသည်၎င်းတည်း၊ ဒွိသုဝိ- ၂ ပါး စုံသော ခညကရဏ , အာရာမတို့၌လည်း၊ ခတ္တေ - ၌၊ ဝတ္ထသဒိသောဝ - ဆိုအပ်ပြီးသော အဆုံးအဖြတ်နှင့် တူသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဝိနိစ္ဆယော- (ဟောတိ)၊ ဝိဟာဓော-သည်၊ နိဝေသန သဒိသော-အိမ်နှင့် တူ၏။

ရုက္ခမူလေ-ရုက္ခမူလ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) အန္တောဆာယာ ယန္တိ-ကား၊ ဆာယာယ-သည်၊ ဖုဋ္ဌောကာသဿ- ထိအပ်သော အရပ်၏၊ အန္တောဝေ - အတွင်း၌ သာတည်း၊ [ကောင်းကင်လမ်းမဝယ် နေဝန်း၏ ဖြောင့်ဖြောင့်သွားချိန် မွန်းတိသောအခါ၌ သစ်ပင်၏ အရိပ်ပြန့်နှံ့ရာအရပ်ကို ဆိုသည်။] ပန-ဆက်၊ ဝိရဋ္ဌသာဓဿ-ကြံသော အခက်ရှိသော၊ ရုက္ခဿ- ၏၊ အာတပေန-နေပူသည်၊ ဖုဋ္ဌောကာသေ - ၌၊ ထပိတံ - ထားအပ်သော သင်္ကန်းသည်၊ နိသဂ္ဂိယမေဝ - သည်သာ၊ ဟောတိ [မွန်းတည့်သော အခါ နေပြေလုံးလုံးသောနေရာဝယ် သင်္ကန်းထား၍ အာရုဏ်တက်ချိန် ဟတ္ထပါသ်မှ

ဝိဟာဓော-နိဝေသနသဒိသော။ ။ “ဝိဟာဓော” အရ ကျောင်းတိုက်ကြီး တခု လုံးကို မယူလို၊ ကျောင်းတကျောင်းကိုသာ ယူလိုသည်၊ ထို့ကြောင့် “အိမ်နှင့်တူသည်” ဟု ဆိုသည်။ ဤဝိဟာဓ၏ ကေကုလ နာနာကုလသန္တက အဖြစ်ကိုကား ကျောင်း ဒကာနှင့် စပ်၍ မှတ်ရမည်၊ ဒကာတယောက်ထည်း၏ ကျောင်းကို ကေကုလသန္တက, အများစုပေါင်း၍ ဧဆောက်အပ်သောကျောင်းကို နာနာကုလသန္တက ဟု မှတ်။

မှတ်ချက်။ ။ ပါဠိတော်၌ “ကေကုလဿ ဝိဟာဓော” စသည်၌ ကျောင်းတိုက် တရပ်လုံးကို “ဝိဟာဓ” ဟု ဆိုလိုသတတ်၊ “ယသ္မိံ ဝိဟာဓေ” ဟု လာရာ၌ကား ကျောင်းတကျောင်းကိုသာ ဆိုလိုသည်။ [ဝိဟာဓောနာမ သပရိက္ခိတ္တောဝါ အပရိက္ခိတ္တောဝါ သကလော အာဝါသောတိ ဝဒန္တိ၊ ယသ္မိံ ဝိဟာဓေတိ ဣပန ကေဂေဟ မေဝ (တကျောင်းထည်းကိုသာ) ဝုတ္တိ၊ ကေကုလနာနာကုလသန္တကတေ စေတ္ထ ကာရာ ပကာနံ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။]

ကင်းနေလျှင် နိသဂ္ဂိယ-ဟူလို၊] တသ္မာ - ကြောင့်၊ တာဒိသဿ - ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော သစ်ပင်၏၊ သာခစ္ဆာယာယဝါ - သစ်ခက်၏ အရိပ်၌သော်၎င်း၊ ခန္ဓစ္ဆာယာယဝါ - ပင်စည်၏ အရိပ်၌သော်၎င်း၊ ထပေတမ္ပံ-ရာ၏၊ သာခါယ ဝါ-၌သော်၎င်း၊ ဝိဋုပေဝါ-သစ်ခွံ၌သော်၎င်း၊ သစေ ထပေတိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဥပရိ-၌၊ အညသာခစ္ဆာယာယ- အခြားသောသစ်ကိုင်း၏အရိပ်သည်၊ ဖုဋ္ဌော ကာသေယေဝ-၌သာလျှင်၊ ထပေတမ္ပံ၊ ခုဇ္ဇရက္ခဿ- ကုန်းသော သစ်ပင်၏၊ ဆာယာ-သည်၊ ဒူရိ-သို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ ဆာယာယ-သည်၊ ဂတဋ္ဌာနေ-ရောက်အပ် သော အရပ်၌၊ ထပေတုံ ဝန္တတိ ယေဝ၊ ဣဓာပိ-ဤရက္ခမူလ၌လည်း၊ ဟတ္ထ ပါသော-ဟတ္ထပါသ် ဟူသည်၊ စိဝရဟတ္ထပါသော ယေဝ-သင်္ကန်း၏ ဟတ္ထ ပါသ်သာတည်း။

အဂါမကေ အရညေတိ(တ္ထေ)-၌၊ အဂါမကံ-ရွာမရှိသော၊ အရညံနာမ- ကို၊ ဝိဗ္ဗာဓုဝိအာဒိသုဝါ-ဝိဗ္ဗာတောအစရှိသည်တို့၌သော်၎င်း၊ မစ္ဆပန္နာနံ- တံငါသည်တို့၏၊ အဂမနပထေ-နေချင်းပြန်ခေါက်၊ သွားရောက်နိုင်ကြောင်း လမ်းမရှိသော၊ [အဂမနပထေတိ ယံ တဒဟေဝ ဂတ္ထိာ ပုန အာဂန္တု သက္ကာ န ဟောတိ၊ တာဒိသံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ နတ္ထိ + ဂမနပထော ယဿာတိ အဂမနပထံ။] သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ-၌၊ (သမုဒြာအလယ်က) ဒီပေသုဝါ- ကျွန်းတို့၌ သော်၎င်း၊ လပ္ပတိ-၏၊ သမန္တာ သတ္တပ္ပန္နရာတိ-ကား၊ မဇ္ဈေ-၌၊ ဌိတဿ- တည်သူ၏၊ သမန္တာ-၌၊ သဗ္ဗဒိသာယု-တို့၌၊ သတ္တပ္ပန္နရာ-ခုနစ် အပ္ပန္နရာ တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဝိနိဗ္ဗေဓေန-ထုတ်ချင်းပေါက်အားဖြင့်၊ ဝါ-တောက် လျှောက်အားဖြင့်၊ စုဒ္ဒသ-တဆဲလေး အပ္ပန္နရာတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ [ထိုင်နေ သူ၏ ရှေ့ဘက် ခုနစ်အပ္ပန္နရာ၊ နောက်ဘက် ခုနစ်အပ္ပန္နရာအားဖြင့် တဆဲ လေး အပ္ပန္နရာရှိသည်-ဟူလို။] မဇ္ဈေ-ဆဲလေး အပ္ပန္နရာတို့၏ အလယ်၌၊ နိသိန္ဒော-ထိုင်နေသူသည်၊ ပုရတ္ထိမာယ (ဒိသာယ) ဝါ- ၌သော်၎င်း၊ ပစ္စိ မာယ ဒိသာယဝါ- ၌သော်၎င်း၊ ပရိယန္တေ - အစွန့်၌၊ ထပိတစိဝရံ - ကို၊ ရက္ခတိ-နိုင်၏၊ ပန-ဆက်၊ အရူကဂ္ဂမနသမယေ-၌၊ ကေသဂ္ဂမတ္တဗ္ဗိ-မျှလည်း၊ ပုရတ္ထိမံ ဒိသံ သစေ ဂစ္ဆတိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ပစ္စိမာယ ဒိသာယ - ၌၊ စိဝရံ နိသဂ္ဂိယံ ဟောတိ၊ ဣတရသ္မိံ - အခြားသော အရှေ့အရပ်သင်္ကန်း၌၊ သေ နယော၊ [ဣတရသ္မိံတိ ပုရိမဒိသာယ စိဝရေ - ဇိကာ။]

[သတ္တအပ္ပန္နရာနှင့် စပ်သဖြင့် သတ္တပ္ပန္နရာသိမ်အတွက် ထူးခြားချက်ကို ပြလို၍ “ ဥပေါသထကာလေ ပန ” စသည်မိန့်၊] ပန - ဆက်၊ ဥပေါသထ ကာလေ - ဥပုသ်ပြုရာ အခါ၌၊ ပရိသပရိယန္တေ - ၌၊ နိသိန္ဒတိက္ခ[တော - မှ၊

ပဋ္ဌာယ၊ သတ္တပုဂ္ဂိုလ်သီမာ-သတ္တပုဂ္ဂိုလ်သီမာကို၊ သောဓေတဗ္ဗာ-သုတ်သင်
 ထိုက်၏၊ [ဟတ္တပီသ်၌ ဝဇ္ဇနီယပုဂ္ဂိုလ်များမရှိအောင် သုတ်သင်ထိုက်သည်-
 ဟူလို၊] ယတ္တကံ - အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည် တိုင်အောင်၊ ဘိက္ခုသံဃော-
 သည်၊ ဝဇ္ဇတိ- တိုးပွား၏၊ သီမာဝိ- သတ္တပုဂ္ဂိုလ်သီမာသည်လည်း၊ တတ္တကံ-
 အောင်၊ ဝဇ္ဇတိ - ကျယ်ပြန့်၏၊ [သတ္တပုဂ္ဂိုလ်သီမာ၌ သတ္တပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းသော
 အခါ အစွန်ဆုံးရဟန်း၏ အစွန်မှစ၍ တိုင်းတာရသောကြောင့် ရဟန်းများ
 သလောက် သိပ်လည်း ကျယ်ပြန့်ရသည်-ဟူလို၊]

အနိသဇ္ဇိတွာ ပရိဘုဂ္ဂတိ၊ အာပဇ္ဇတိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ ဣတ္ထေ-၌၊ ပမာနိကော-
 ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်မှု၌ ယှဉ်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ သဗ္ဗရတ္ထိ-လုံး၊ ပမာနိ-
 ကို၊ အနုယုဂ္ဂိတွာ - အားထုတ်ပြီး၍၊ ပစ္စုသသမယေ - မိုးသောက် အခါ၌၊
 (အာရုဏ်မတက်မီ အချိန်၌)၊ နာယိဿာမိ-ရေချိုးအံ့၊ ဣတိ - ဤသို့ ကြံ၍၊
 တီဏိဝိ-န်သော၊ စီဝရာနိ-တို့ကို၊ တီရေ-၌၊ ထပေတွာ-၍၊ နဒိ-သို့၊ သစေ
 ဩတရတိ-အကယ်၍ သက်ဆင်းအံ့၊ [သင်္ကန်းနှင့် ဟတ္တပီသ်ကင်း၍ သက်
 ဆင်းအံ့၊] အဿ-ထို ရဟန်းသည်၊ နာယန္တဿေဝ-ရေချိုးစဉ်ပင်၊ အရုဏ်-
 သည်၊ သစေ ဥဋ္ဌဟတိ-အံ့၊ (ဝေ သတိ)၊ ကိ-ကို၊ ကာတမ္ပ-နည်း၊ (ဣတိ-
 ဤသို့ မေးတွယ်ရှိ၏) (ကသ္မာ-ကြောင့်နည်း)၊ ဟိယသ္မာ-ကြောင့်၊ သော-
 ထိုရဟန်းသည်၊ ဥတ္တရိတွာ-ရေမှ တက်ပြီး၍၊ စီဝရံ-ကို၊ ယဒိ နိဝါသေတိ-
 အံ့၊ (ဝေသတိ)၊ နိသဂ္ဂိယစီဝရံ-နိသဂ္ဂိယသင်္ကန်းကို၊ အနိသဇ္ဇိတွာ-မစွန့်မူ၍၊
 ပရိဘုဂ္ဂနပစ္စယာ-ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ - သို့၊ အာပဇ္ဇတိ - ရောက်စရာရှိ၏၊ အထ-
 သို့မဟုတ်၊ နဂ္ဂေါ-အဝတ်မဆည်း အချည်းနီးသည်(ဟုတွာ)၊ ယဒိ ဂစ္ဆတိ-
 အံ့၊ ဝေဒ္ဓိ-ဤသို့ သွားပြန်သော်လည်း၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ အာပဇ္ဇတိ-၏၊ ဣတိ-တည်း။

န အာပဇ္ဇတိ - မရောက်၊ [န အာပဇ္ဇတိတိ ပရိဘောဂပစ္စယာ ဒုက္ကဋ္ဌံ
 နာပဇ္ဇတိ၊ တေနာဟ သော ဟိတိအာဒိ၊] ဟိ - ချွ၊ (တနည်း) ဟိ ယသ္မာ-
 ကြောင့်၊ သော - ထို ရဟန်းသည်၊ ယာဝ-လောက်၊ အညံ-သော၊ ဘိက္ခု-
 ကို၊ ဒိသ္မာ-၍၊ ဝိနယကမ္မံ - ကို၊ နကရောတိ-မပြုရသေး၊ တာဝ-လောက်၊
 တေသံ စီဝရာနိ-တို့၏၊ အရိဘောဂါရဟတ္တာ - သုံးစွဲခြင်းကို မထိုက်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်၊ နဋ္ဌစီဝရဋ္ဌာနေ-ပျောက်သော သင်္ကန်းရှိသူအရာ၌၊ ဌိတော-
 သည်၊ ဟောတိ၊ နဋ္ဌစီဝရဿစ-၏လည်း၊ အကပ္ပိယံနာမ-မအပ်သောအဝတ်
 မည်သည်၊ နတ္ထိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧကံ-ကို၊ နိဝါသေတွာ-၍၊ ဒွေ-တို့ကို၊
 ဟတ္ထေန-ဖြင့်၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ဝိဟာရံ- သို့၊ ဂစ္ဆာ-၍၊ ဝိနယကမ္မံ - ကို၊
 ကာတမ္ပ-ပြုထိုက်၏။

ဣရေ-၌၊ ဝိဟာရော-သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ အန္တရာမဂ္ဂေ-၌၊ မနုဿာ-
 တို့သည်၊ သစေ သဗ္ဗရန္တိ-အကယ်၍ လှည့်လည်သွားလာကုန်အံ့၊(ဝေံသတိ)၊
 ကေံ နိဝါသေတွာ၊ ကေံ ပါရုပိတွာ-ရမ်း၍၊ ကေံ-ကို၊ အံသကူဇေ-ပခုံးစွန်၌၊
 ထပေတွာ ဝန္တဗ္ဗံ၊ [လူအများ မြင်လျှင် သမဏသာရပု ဖြစ်အောင် ဤသို့
 သွားရမည်-ဟူလို၊] ဝိဟာရေ-၌၊ သဘာဝဘိက္ခု-တို့ကို၊ သစေ န ပဿတိ-
 အံ့၊ ဘိက္ခုစာရံ - ဆွမ်းခံလှည့်လည်ရာ အရပ်သို့၊ ဝတာ - န်သည်၊ သစေ
 ဟောန္တိ၊(ဝေံသတိ)၊ သံဃာဋီံ ပဟိဝါမေ ထပေတွာ၊ သန္တရတ္ထရေန-ဖြင့်၊
 အာသနသာလံ-ဆွမ်းစားစရပ်သို့၊ ဝတ္တံာ ဝိနယကမ္မံ ကာတမ္မံ၊ [ပဟိဝါမေ
 ပေ၊ ကာတမ္မံတိ ဝတ္တတ္တာ အဓိဋ္ဌာနေဝိယ ပရမ္ပုခါ ဌိတမ္ပိ နိသဂ္ဂိယံ စီဝရံ
 နိသဇ္ဇိတံ နိသဋ္ဌစီဝရဉ္စ ဒါတံ ဝန္တတိတိ ဝေဒိတမ္မံ၊]ပဟိဝါမေ စောရဘယံ
 သစေ ဟောတိ၊(ဝေံသတိ)၊ ပါရုပိတွာ- (ကေသီနှင့် သင်္ကန်းကြီးကို ထပ်)
 ရံ၍၊ ဝန္တဗ္ဗံ၊ အာသနသာလာ-သည်၊ သမ္မာဓာ-သည်၊ ဇနာကိဏ္ဏာ-အခြား
 ရဟန်းတို့နှင့် ရောပြွမ်းသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ ကေမန္တေ - ၌၊ စီဝရံ အပနေ
 တွာ ဝိနယကမ္မံ ကာတံ သစေ န သက္ကာ၊ (ဝေံသတိ) ကေံ ဘိက္ခု၊ အာဒါယ
 (ခေါ်၍)ပဟိဝါမံ ဝတ္တံာ ဝိနယကမ္မံ ကတွာ-ပြီး၍၊ စီဝရာနိ ပရိဘုဉ္စိတဗ္ဗာနိ။

ဘိက္ခု - ဆရာ ရဟန်းတို့သည်၊ ဒဟရာနံ- ရဟန်းငယ်တို့၏၊ ဟတ္ထေ- ၌၊
 ပတ္တစီဝရံ ဒတွာ မဂ္ဂံ , ဝန္တန္တာ - န်စဉ်၊ ပစ္စိမေ ယာမေ - ပစ္စိမယာမ်၌၊
 သယိဘုကာမာ သစေ ဟောန္တိ၊(ဝေံသတိ)၊ အတ္တနော အတ္တနော-၏၊စီဝရံ
 ဟတ္ထပါသေ ကတွာဝ သယိတမ္မံ၊ ဝန္တန္တာနံ ယေဝ - စဉ်ပင်၊ ဒဟရေသု-
 တို့သည်၊ အသမ္ပတ္တေသု- အနီးသို့ မရောက်ကုန်သေးမီ၊ ဝါ-မမှီကုန်သေးမီ၊
 အရုဏံ သစေ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ စီဝရံ နိသဂ္ဂိယံ ဟောတိ၊ နိဿယော
 ပန - နိဿယည်းသည်ကား၊ န ပဋိပ္ပဿန္တတိ - မငြိမ်း၊ [ဂမနေ သဥဿာ
 ဟတ္တာ နိဿယော ပန နပဋိပ္ပဿန္တတိတိ ဝတ္တံ၊-ဇီကာ၊]ဒဟရာနံပိ-တို့သည်
 လည်း၊ ပုရတော - ၌၊ ဝန္တန္တာနံ - န်စဉ်၊ ထေရေသု အသမ္ပတ္တေသု ဒေဝေဝ
 နယော၊ [နိဿယည်းမပျက်-ဟူလို၊] မဂ္ဂံ-ကို၊ ဝိရဇ္ဈိတွာ-ချွတ်ချော်၍၊ ဝါ-
 လမ်းမှား၍၊ အရညေ - ၌၊ အညမညံ၊ အပဿန္တေသုပိ - မတွေ့သော ဆရာ
 တပည့်တို့၌လည်း၊ ဒေဝေဝ နယော၊ [နိဿယည်း မပျက်-ဟူလို၊]ပန-ဆက်၊
 ဒဟရာ - တို့သည်၊ ဘန္တေ မယံ မုဟုတ္တံ၊ သယိတွာ - ပြီး၍၊ အသုကသ္မိံ နာမ
 ဩကာသေ-၌၊ တုမေ-တို့ကို၊ သမ္ပါပုဏိဿာမ-အမှီလိုက်ခဲ့ပါကုန်အံ့၊ ဣတိ
 ဝတွာ၊ ယာဝ အရုဏဂ္ဂမနာ - အောင်၊ သစေ သယန္တိ၊ (ဝေံသတိ) စီဝရဉ္စ
 နိသဂ္ဂိယံ ဟောတိ၊ နိဿယောပ ပဋိပ္ပဿန္တတိ၊ [“ဆရာအထံ မှီအောင်

လိုက်မည်”ဟု အားထုတ်မှုရှိသော်လည်း(ဆရာနှင့်အတူသွားခြင်း-ဟူသော) သွားခြင်း ဆုရိယာပုထ်က ပြတ်စဲသည့်အတွက် အိပ်ရာမှထ၍ ခြံအောင်လိုက် နေစဉ် အာရုဏ်တက်သွားလျှင် သင်္ကန်းလည်း နိသဂ္ဂိထိုက်, နိဿယည်းလည်း ပျက်သည်။] ဒဟရေ- တို့ကို၊ ဥယျောဇေတွာ- ၍၊ ထေရေသု- တို့သည်၊ သယန္တေသုပိ-အိပ်နေပြန်ကုန်သော်လည်း၊ ဧသေဝနယော။

ဒွေဓာပထံ - ၂ ဖြာအားဖြင့် ဖြစ်သောလမ်းကို၊ ဝါ - လမ်း၊ ၂ ခုကို၊ ဒိသွာ-၍၊ ထေရာ-တို့သည်၊ အယံ- ဤလမ်းသည်၊ မဂ္ဂေါ- လမ်းမှန်တည်း၊ ဒဟရာ-ရဟန်းငယ်တို့သည်၊ အယံ-သည်၊ မဂ္ဂေါ-တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတွာ- ၍၊ အညမညဿ-တဖက်တဖက်၏၊ ဝစနံ-ကို၊ အဂ္ဂဟေတွာ-၍၊ ဂတာ-န်အံ့၊ [နိဿယည်းဆရာအသီးအသီး, နိဿယည်းယူတပည့် အသီးအသီး ဖြစ်သောကြောင့် “ထေရာ, ဒဟရာ” ဟု ဗဟုဝစ်ချည်းထားသည်။] အရုဏဂ္ဂမနာ-နှင့်၊ သဟ-ကွ၊ စိဝရာနိစ- တို့သည်လည်း၊ နိသဂ္ဂိယာနိ ဟောန္တိ၊ နိဿယောစ- သည်လည်း၊ ပဋိပ္ပဿန္တတိ-၏၊ ဒဟရာ-တို့သည်၊ မဂ္ဂတော-သွားပြီလမ်းမှ၊ ဩတ္တမ္မ- ဖဲ၍၊ အန္တောအရုဏေယေဝ - ဌိသာလျှင်၊ နိဝတ္တိဿာမ- ပြန်နစ်ကုန်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဘေသဇ္ဇတ္တာယ- ငှါ၊ ဂါမံ- သို့၊ ပဝိသိတွာ- ပြီး၍၊ သစေ အာဂစ္ဆန္တိ၊ စ-ဆက်၊ တေသံ- ထို ရဟန်းငယ်တို့သည်၊ အသမ္ပတ္တာနိယေဝ-ပြန်မဆရာကုန်ပီပင်၊ အရုဏော-သည်၊ သစေ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ၊ (ဝေသတိ)၊ စိဝရာနိ နိသဂ္ဂိယာနိ ဟောန္တိ၊ နိဿယောပန- သည်ကား၊ န ပဋိပ္ပဿန္တတိ၊ [အရုဏ်မတက်မီ ပြန်လာမည် ဟု ကြံသောကြောင့် နိဿယည်း မပျက်-ဟူလို။] ပန-ဆက်၊ ဓေနုဘယေနဝါ- နွားမဘေးကြောင့် သော်၎င်း၊ သုနခ

အညမညဿ၊ ပေ၊ ဂတာ။ ။ သစေ ဝေဝဂ္ဂန္တော “ပုရာရုဏာ အညမညံ ပဿိဿာမာ” တိ ဥဿာဟံ ဝိနာဝံ ဂတာ ဟောန္တိ၊ အရုဏဂ္ဂမနော (အာရုဏ်တက်မှ) နိဿယပဋိပ္ပဿန္တိ န ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ပဌမတရံယေဝ ပဋိပ္ပဿန္တနတော၊ အထ “ပုရာရုဏာ ပဿိဿာမာ” တိ သ ဥဿာဟာဝံ ဂစ္ဆန္တိ၊ နိဿယပဋိပ္ပဿန္တိယေဝ န ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဝေဠသတိ “ သဟ အရုဏဂ္ဂမနာ နိဿယော ပဋိပ္ပဿန္တတိ ” တိ ကသွာ ဝတ္တံ၊ ဝုစ္ဆတေ - သဥဿာဟတ္တာ ပဌမတရံ ပဋိပ္ပဿန္တိ န ဝတ္တော၊ သတိဝိစ ဥဿာဟတာဝေ ဧကတော ဂမနဿ ဥပစ္ဆန္တတ္တာ “ မုဟတ္ထိ ဌတ္တာ ” တိ ဧတ္ထဝိယ သဟ အရုဏဂ္ဂမနာ ပဋိပ္ပဿန္တိယေဝ ဝတ္တာ။

ဆိုလိုရင်းကား— ဆရာတပည့်တို့သည် အာရုဏ်မတက်မီ ပြန်၍ ပေါင်းမိသို့ရန် အားထုတ်မှုရှိသောကြောင့် အစကပင် နိဿယည်းငြိမ်းခြင်းကို မဆိုအပ်၊ ထိုသို့ အားထုတ်မှု ရှိသော်လည်း အတူ သွားမှုက ပြတ်စဲနေသောကြောင့် အာရုဏ်တက် ချိန်၌ (မပေါင်းမိကြလျှင်) နိဿယည်းပျက်ရသည်။

ဘယေနဝါ - ကြောင့်သော်၎င်း၊ မုဟုတ္ထိ- လောက်၊ ဌတွာ- ရပ်တန့်၍၊ ဂမိ
 သာမ-န်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြီ၍၊ ဌတွာဝါ-၍သော်၎င်း၊ နိသီဒိတွာဝါ-၎င်း၊
 သစေ ဂစ္ဆန္တိ၊ (ဝေံသတိ)၊ အန္တရာ-၌၊ အရူဏော-သည်၊ ဥဂ္ဂတေ-သော်၊ ပေ၊
 ပဋိပဿန္တတိ- နိ၊ အန္တောအရူဏောယေဝ- ၌သာလျှင်၊ အာဂမိသာမ-
 မှီအောင်လာကုန်အံ့၊ ဣတိ- ဤသို့ ကြီ၍၊ အန္တောသီမာယံ- အဝိပ္ပဝါသသိမ်
 အတွင်း၌၊ ဝါ- တွင်းက၊ ဂါမိ - သို့၊ ပဝိဋ္ဌာနံ - ဝင်ကုန်သောရဟန်းတို့၏၊
 အန္တရာ-(ဆရာတို့အထံ မရောက်မီ) အကြား၌၊ အရူဏော သစေ ဥဂ္ဂန္တတိ၊
 (ဝေံသတိ)၊ စိဝရာနိ နိသဂ္ဂိယာနိ နေဝ ဟောန္တိ၊ နိဿယော န ပဋိပဿ
 န္တတိ၊ ပန-ဆက်၊ တာဝ ဝိဘာယတု - မိုးလင်းပစေဥး၊ ဣတိ - ဤသို့ကြီ၍၊
 သစေ နိသီဒန္တိ၊ (ဝေံသတိ)အရူဏော -သည်၊ ဥဂ္ဂတေပိ-သော်လည်း၊ စိဝရာနိ
 နိသဂ္ဂိယာနိ န ဟောန္တိ၊ နိဿယောပန ပဋိပဿန္တတိ။

ယေပိ- အကြင်ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ အန္တောအရူဏောယေဝ, အာဂမိ
 သာမ- ပြန်လာကုန်အံ့၊ ဣတိ- ဤသို့ကြီ၍၊ သာမန္တဝိဟာရံ- အနီးကျောင်း
 သို့၊ ဓမ္မဿဝနတ္ထာယ, သဥဿာဟာ-အားထုတ်ခြင်းရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊
 ဂစ္ဆန္တိ၊ စ- ဆက်၊ အန္တရာမဂ္ဂေ ယေဝ, နေသံ - ထိုရဟန်းတို့၏၊ အရူဏော

မုဟုတ္ထိ၊ ပေ၊ ပဋိပဿန္တတိ ။ ။ [ဤဝါကျတို့၌ ရဟန်းကလေးများ အထံဝယ်
 နိဿယည်းဆရာတို့၏ သင်တန်းကြီးပါနေပုံကို သတ်ပြပါ။] ရဟန်းငယ်တို့သည် နိဿ
 ယည်းဆရာတို့နှင့်အတူ ခရီးသွားကြစဉ် ရွာတရွာသို့ရောက်၍ ရွာတွင်းဝင်ပြီးလျှင် ဆေး
 အလှူခံနေရစ်ကြသည်၊ နိဿယည်းဆရာတို့ကား ခရီးသွားမြဲ သွားနေကြသည်၊ ထိုသို့
 ဆေး အလှူခံပြီး၍ ပြန်လာသောအခါ နွားမကြီးက ဝေ့မည်လုပ်နေခြင်း၊ သို့မဟုတ်
 ခွေးက ကိုက်မည်လုပ်နေခြင်းကြောင့် “ ခဏလောက် ရပ်တန့်ပြီးမှ သွားကြမည် ” ဟု
 ကြီ၍ ရပ်နေပြီးမှ သို့မဟုတ် ထိုင်နေပြီးမှ သွားကြလျှင် ဆရာများနှင့် ‘မပေါင်းမိခင်
 အာရုဏ်တက်သော် (ရပ်နေသည့် - ထိုင်နေသည့်အတွက်) သွားခြင်းကိစ္စ ပြတ်သော
 ကြောင့် ဆရာတို့၏ သင်တန်းလည်း နိသဂ္ဂိထိုက်၊ ရဟန်းငယ်တို့မှာလည်း နိဿယည်း
 ပျက်သည်။

အန္တောသီမာယံ ဂါမိ ။ ။ ဤဝါကျ၌ မဟာသိမ်၏ ဥ ဟူနေအထိ ကျယ်ဝန်း
 နိုင်ပုံကို၎င်း, ထိုမဟာသိမ်အတွင်းရှိခရီးကို ဆရာနှင့်တပည့်တို့ သွားနေကြပုံကို၎င်း,
 အဝိပ္ပဝါသ (မဟာသိမ်) သမုတ်ရာ၌ ရွာကိုချန်၍ သမုတ်ရပ်ကို၎င်း, သီတားရာ၏၊ ဤ
 “အန္တောသီမာယံ ဂါမိ” အရ “ သိမ်အတွင်းကရွာ ” ဟူသည် သိမ်သမုတ်ပြီးမှ တည်
 အပ်သော ရွာတည်း၊ [အန္တော သီမာယံ ဂါမန္တိ အဝိပ္ပဝါသသီမာသမ္ပုတိယာ ပစ္ဆာ
 ပတိဋ္ဌာဝိတဂါမိ သန္ဓာယ ဝဒတိ၊] အဝိပ္ပဝါသသိမ်အတွင်း သင်တန်းထားခွင့်ရသော
 ကြောင့် “သင်တန်းများ နိသဂ္ဂိမထိုက်” ဟု ဆိုသည်။

ဥက္ကစ္ဆတိ။ ပေ။ ဓမ္မဂါရဝေန - တရား၌ လေးစားခြင်းကြောင့်၊ ယာဝ ပရိယောသာနံ-အောင်၊ သုတွာဝ ဂမိဿာမာတိ သစေ နိသီဒန္တိ။ ပေ။ ထေရေနသညံ၊ ဒဟရံ-ကို၊ စီဝရဓောဝနတ္ထာယ-ငှါ၊ ဂါမကံ၊ ပေသေန္တေန-စေခိုင်းလသော်၊ အတ္တနော စီဝရံ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာဝ ဒါတဗ္ဗံ၊ [အာရုဏ်တက်ချိန်၌ သင်္ကန်းနှင့် ကင်းနေသော်လည်း နိသဂ္ဂိထိုက်အောင် ထိုသင်္ကန်းကို ပစ္စုဒ္ဓိရပြုပြီးမှ ပေးပါ-ဟုလို၊] ဒဟရဿာပိ-၏လည်း၊ စီဝရံ ပစ္စုဒ္ဓရာပေတွာ ထပေတဗ္ဗံ၊ [ရဟန်းဝယ်က သင်္ကန်းကြီးထားခဲ့လျှင်လည်း ပစ္စုဒ္ဓိရပြုစေပြီးမှ ထားခဲ့စေရမည်။] အဿတိယာ-သတိကင်းသဖြင့်၊ သစေဂစ္ဆတိ၊ (ဝေံသတိ) အတ္တနော စီဝရံ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ (အဝေးမှန်းကာ ပစ္စုဒ္ဓိရပြု၍) ဒဟရဿ စီဝရံ (ထားခဲ့သော သင်္ကန်းကို) ဝိဿာသေန ဂဟေတွာ ထပေတဗ္ဗံ၊ ထေရော သစေနဿရတိ၊ ဒဟရော ဝေ သရတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ဒဟရေန-သညံ၊ ပေ။ ဂတိာ-ပြန်ရောက်၍၊ ဝါ- ပြန်ရောက်လသော်၊ ဝတ္ထဗ္ဗော - လျှောက်ထားထိုက်၏၊ (ကိ)။ ဘန္တေ တုမှာကံ စီဝရံ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ပရိဘုဉ္ဇထာတိ (ဝတ္ထဗ္ဗော)၊ အတ္တနောပိ စီဝရံ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ ဝေံ-ဤသို့ လျှောက်မှု အဓိဋ္ဌာန်တင်မှုကို ပြုလသော်၊ ဧကဿ - ၏၊ သတိယာပိ- သတိကြောင့်လည်း၊ အာပတ္တိမောက္ခော-အာပတ်မှလွတ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏၊ ပေ။ ပဌမကထိနသိက္ခာပဒေ - ၌၊ အနဓိဋ္ဌာနံ - အဓိဋ္ဌာန် မတင်ခြင်းသည်၎င်း၊ အဝိကပ္ပနု-၎င်း၊ အကြိယံ- အကြိယတည်း၊ ဣမ- ဤ သိက္ခာပုဒ်၌၊ အပစ္စုဒ္ဓရဏံ- သည်၊ (အကြိယံ-တည်း)၊ အယမေဝ- ဤမျှလေသံသည်သာ၊ ဝိသေသော၊ ပေ။ ဣတိ- အပြီးတည်း။ ။ ဥဒေါသိတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

x x x x x + x

တတိယကထိနသိက္ခာပုဒ်

တေနသမယေနာတိ တတိယကထိနသိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ - ထို သိက္ခာပုဒ်၌၊ ဥဿာပေတွာ ပုနပျုနံ ဝိမဇ္ဇတိတိ-ကာ၊ ဝလီသု-အတွန်တို့သည်၊ နဋ္ဌာသု-ပျောက်ကုန်လသော်၊ ဝါ-ပြေကုန်လသော်၊ ဣဒံ-ဤ အဝတ်သည်၊ မဟန္တိ-ကြီးသည်၊ ဝါ-ရှည်လာသည်၊ ဘဝိဿတိ-တံ၊ ဣတိ-သို့၊ မညမာနော-သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဥဒကေန-ဖြင့်၊ သိဉ္စိတွာ-ဖြန်း၍ ပါဒေဟိ-တို့ဖြင့်၊ အတ္တမိတွာ-နင်း၍၊ ဟတ္ထေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ဥဿာပေတွာ- ထောင်၍၊ ဥက္ခိပိတွာ-မြှောက်၍၊ (ထပ်ဖွင့်သည်)၊ ဝိဋ္ဌိယံ-အဝတ်အပြင်၌၊ ဗံသတိ- ပွတ်ထိုက်၏၊ တံ-ထို ပွတ်တိုက်အပ်သော အဝတ်သည်၊ အာတပေ-နေပူ၌၊ သုက္ခံ-ခြေခံသည်၊ (သမာနံ-သော်)၊ ပဌမပ္ပမာဏမေဝ- ပဌမ အတိုင်းအရှည် ရှိသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊

သော-ထို ရဟန်းသည်၊ ပုနဝိ-လည်း၊ တထာ-ထို အတူ၊ ကရောတိ၊ တေန-
 ကြောင့်၊ ဥဿာပေတွာ ပုနပုနံ ဝိမဇ္ဇတီတိ-ဟူ၍၊ (သံဂီတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ၊
 တံ-ထို ရဟန်းကို၊ ဝေ- သို့၊ ကိလမန္တံ - ပင်ပန်း နေသည်ကို၊ ဘဝဝါ-သည်၊
 ဝန္တကုဋိယံ-၌၊ နိသိန္နောဝ-လျှင်၊ ဒိသွာ-၍၊ နိက္ခမိတွာ-ဝန္တကုဋိမှ ထွက်တော်
 မူ၍၊ သေနာသန စာရိကံ-ကို၊ အာဟိဏ္ဏန္တောဝိယ-သို့၊ တတ္ထ-ရဟန်းရှိရာ ထို
 အရပ်သို့၊ အဂမာသိ၊ [တိုက်ရိုက်ကြွလျှင် ရဟန်းရှက်မည်စိုး၍] ကျောင်းစဉ်
 လှည့်တော်မူသကဲ့သို့ ကြွတော်မူသည်။] တေန-ကြောင့်၊ အဒ္ဓသခေါ ဘဝဝါတိ
 အာဒိ-ကို၊ (သံဂီတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ။

ကောဒဒမာသေတိ - ကား၊ ဧကံ - သော၊ ပစ္စိမကတ္တိကမာသံ- ပစ္စိမ
 ကြတ္တိကာ နက္ခတ်နှင့်ယှဉ်သော လကို၊ ဝါ-တန်ဆောင်မှန်းလကို၊ ထပေတွာ-
 ၍၊ သေသေ-သော၊ ကောဒဒမာသေ-၌ (“ဥပန္တံ-ဖြစ်သော သင်္ကန်းတည်း”
 ဟု ပါဠိတော်ထည့်စပ်၊ “ ကောဒဒမာသေ-တို့ပတ်လုံး ” ဟု မပေးနှင့်၊
 အဆက်မပြတ်ဖြစ်သော အစ္စန္ဒ သံယောဂ မဟုတ်။) သတ္တမာသေတိ-ကား၊
 ကတ္တိကမာသံ-၎င်း၊ ဟေမန္တိကေ-ဆောင်းဥတု၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ စတ္တာရော
 စ-လေးလတို့၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပဉ္စမာသေ-တို့ကို၊ ထပေတွာ၊ သေသေ-သော၊
 သတ္တမာသေ-၌၊ (ဥပန္တံ-တည်း။) ကာလေဝိ အာဒိဿ ဒိန္နန္တိ-ကား၊ သံဃဿ-
 အား၊ (ဒိန္နံ၌စပ်) ဣဒံ-ဤ သင်္ကန်းသည်၊ အကာလစီဝရံ-အကာလသင်္ကန်း
 ပါတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဥဒ္ဒိသိတွာ-ညွှန်ပြ၍၊ ဒိန္နံဝါ-ပေးလှူအပ်သော သင်္ကန်း
 သော်၎င်း၊ ဧကပုဂ္ဂလဿ-အား၊ ဣဒံ-ကို၊ တုယံ-အား၊ ဒဗ္ဗိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့
 လျှောက်၍၊ ဒိန္နံဝါ- ၎င်းတည်း၊ သံဃဒတာ ဝါတိ- ကား၊ အတ္တနော- ၏။

ပစ္စိမကတ္တိကမာသံ ထပေတွာ ။ ။ သီတင်းကျွတ်လဆုတ် ၁ ရက်မှ စ၍
 တန်ဆောင်မှန်းလပြည့် တိုင်အောင် တလကို “ ပစ္စိမကတ္တိကမာသံ ” ဟု ခေါ်၏။ ထို
 လသည် သင်္ကန်းကာလဖြစ်သောကြောင့် အသစ်ရအပ်သောသင်္ကန်း (အဝတ်ပိုင်း) ကို
 အဓိဋ္ဌာန်-ဝိကပုနာမပြုဘဲ ထားကောင်းရာကာလတည်း၊ ထို့ကြောင့် ထိုလကိုချန်ထား
 သည်။ [ကထိန်အာနိသင် မရလျှင် ထိုလကိုချန်၍ ၁၁ လသည်၎င်း၊ ကထိန်အာနိသင်
 ရလျှင် တပေါင်းလပြည့်အထိ ၅ လကိုချန်၍ ၇ လသည်၎င်း အကာလဖြစ်၏။]

ကာလေဝိ အာဒိဿ ဒိန္နံ။ ။ သင်္ကန်းကာလ၌ ရအပ်သောသင်္ကန်း ဖြစ်စေကာမူ
 “အကာလသင်္ကန်းပါ” ဟု လျှောက်၍ သံဃာအား လှူလျှင် ကထိန်အာနိသင် ရ-မရ
 မျက်မှော် သံဃာအားလုံး ဝေ၍ယူရသည်။ ပုဂ္ဂိုလ်တပါးအားလှူရာ၌ “ဣဒံ တုယံ ဒဗ္ဗိ”
 ဟု ဆိုခြင်းသည်ပင် “အာဒိဿ” အရ ညွှန်ပြခြင်းတည်း။ ထိုသို့ ပုဂ္ဂိုလ်ကညွှန်ပြ၍
 လှူရာ၌ကား သဗ္ဗဒိတုတသံဃာအား ဝေငှဘွယ်မလို၊ သို့သော် ညွှန်ပြပုံခြင်းတူသော
 ကြောင့် “အာဒိဿ ဒိန္နံ” အတွက် ရထိုက်သော အနက်ကို ထုတ်ပြရသည်။

ပတ္တဘာဂ ဝသေန-ရအပ်သော အဘို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ သံဃတောဝါ-မှလည်း၊
 ဥပ္ပဇ္ဇေယျ - အံ၊ ဂဏတော ဝါတိ- ကား၊ ဣဒံ- ဤ သင်္ကန်းကို၊ သုတ္တန္တိက
 ဂဏဿ = သုတ္တန်ဆောင်ဂိုဏ်းအား၊ ဒေမ- န်၏၊ ဣဒံ - ကို၊ အဘိဓမ္မိက
 ဂဏဿ - အား၊ (ဒေမ)၊ ဣတိဓံ - သို့၊ ဂဏဿ- အား၊ ဒေန္တိ- ပေးလှူ
 တတ်ကြကုန်၏၊ အတ္တနော-၏၊ ပတ္တဘာဂ ဝသေန-ဖြင့်၊ တတော ဂဏတော
 ဝါ- မှသော်လည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ-အံ၊ နောစဿ ပါရိပူရိတိ-ကား၊ ပါရိပူရိ -
 ပြည့်စုံ လုံလောက်ခြင်းသည်၊ နောစေ ဘဝေယျ-အံ၊ ယတ္တကေန- အကြင်မျှ
 အတိုင်းအရှည်ရှိသောအဖတ်ဖြင့်၊ ကယိရမာနံ- ပြုအပ်သော်၊ အဓိဋ္ဌာနစီစရံ-
 အဓိဋ္ဌာန်သင်္ကန်းသည်၊ ပဟောတိ- လောက်၏၊ တံစီစရံ - ထို သင်္ကန်းလျှာ
 အဝတ်သည်၊ တတ္ထကံ- သည်၊ (အဓိဋ္ဌာန်လောက်သော သင်္ကန်းသည်)၊ စေ
 န ဘဝေယျ-အံ၊ (နောစေ ပါရိပူရိဘဝေယျကို ထပ်ဖွင့်သည်)၊ ဥနကံ-ယုတ်
 လျော့သည်၊ ဘဝေယျ-အံ၊ ဣတိအတ္ထော-နက်။

ပစ္စာသာ ဟောတိ သံဃတော ဝါတိ အာဒိသု - ပါဠိရပ်တို့၌၊ အသုက
 ဒိဝသံနာမ-၌၊ သံဃော-သည်၊ စီဝရာနိ-တို့ကို၊ လဘိဿတိ-တံ၊ ဂဏော
 (စီဝရာနိ) လဘိဿတိ၊ တတော- ထိုသံဃာမှ၊ ဝါ- ထိုဂိုဏ်းမှ၊ မေ- ငါ့ဘို့၊
 စီဝရံ- သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ- တံ၊ ဣတိဓံ- သို့၊ သံဃတော ဝါ- မှသော်၎င်း၊
 ဂဏတောဝါ - မှ သော်၎င်း၊ ပစ္စာသာ- သင်္ကန်း၌ဖြစ်သော အာသာသည်၊
 ဟောတိ- အံ၊ ဣတကေဟိ- တို့သည်၊ မေ- ငါ့ဘို့၊ စီဝရတ္ထာယ- ငှါ၊ (သုတ္တိ-
 ချည်ကို)၊ ပေသိတံ- ပေးပို့ အပ်ပြီ။ (ယက်ကန်းသည်တို့အထံ ချည်ပို့ အပ်ပြီ-
 ဟူလို) မိတ္ထေဟိ- တို့သည်၊ (မေ စီဝရတ္ထာယ သုတ္တိ) ပေသိတံ၊ တေ- ထို
 ဆွေမျိုး(မိတ်ဆွေ)တို့သည်၊ (စီဝရေ-သည်) အာဂတေ- ရေခံလာလသော်၊
 (အာဂတာဟု ပြင်ကြသည်ကား မကောင်း)၊ ဒဿန္တိ-လှူကုန်လတံ၊ ဣတိဓံ-
 သို့၊ ဣဘိတောဝါ - မှသော်၎င်း၊ မိတ္တတောဝါ - မှသော်၎င်း၊ ပစ္စာသာ-
 သည်၊ ဟောတိ - အံ၊ ပန- ကား၊ ပံသုကူလံဝါတိ ဣတ္ထ - ၌၊ ပံသုကူလံ - ကို၊
 လန္တာမိ- ရလိမ့်အံ၊ ဣတိဓံ ဝါ - သော်လည်း၊ ပစ္စာသာ ဟောတိ၊ ဣတိ-
 သို့၊ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ [ပါဠိတော်၌ ပံသုကူလံ ဝါ၏ စပ်ပုဒ်ကို “ လန္တာမိ ”
 ထည့်၍ “ ဣတိဓံ ဝါ ဟောတိ ” ဟု ထည့်စပ်ပါ - ဟူလို။] အတ္တနောဝါ
 ဓနေနာတိ- ကား၊ အတ္တနော-၏၊ ကပ္ပိယ သုတ္တဒိနာ-ဝါချည် အစရှိသော၊
 ဓနေန-ဖြင့်၊ အသုကဒိဝသံနာမ- ၌၊ လန္တာမိ-အံ၊ ဣတိ ဓံဝါ-သော်လည်း၊
 ပစ္စာသာ ဟောတိ၊ ဣတိအတ္ထော။ [“ရဟန်းပိုင်ပစ္စာ”ဟူရာ၌ အနာမာသ
 ဝတ္ထုမဖြစ်နိုင်၍ “ကပ္ပိယသုတ္တာဒိ”ဟု ပြသည်။]

တတော စေပေပစ္စာသာယာတိ-ကား၊ မာသ ပရမတော-တလအလွန် အပိုင်းအခြားထက်၊ ဥတ္တရိ- အလွန်၊ စေ နိက္ခိပေယျ၊ (ဝေသတိ) နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ)၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ပန- ထိုသို့ပင် ဤအနက် ဖြစ်သင့်ပါ သော်လည်း၊ ဝေ- ဤသို့ မာသပရမတော ဥတ္တရိ ဟူ၍၊ အဝတ္တာ-ပဒဘာဇနီ ဌှိ ဟောတော်မမူဘဲ၊ [“တဒဟုပ္ပန္နေ မူလစီဝရေပေ၊ ဝတ္တံ” ဌှိစပ်၊] ယသ္မာ၊ အန္တရာ-တလမတိုင်မီ အကြား၌၊ ပစ္စာသာစီဝရေ - ပစ္စာသာသင်္ကန်းသည်၊ ဝါ-အာသာ၏ ဖြစ်ရာသင်္ကန်းသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ-သော၊ မူလစီဝရဿ-၏၊ ဥပ္ပန္န ဒိဝသတော-ဖြစ်ရာနေ့မှ၊ ယာဝ-လောက်၊ ဝိသတိမော-နှစ်ဆယ်မြေခံ ဖြစ်သော၊ ဒိဝသော-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တာဝ-တိုင်အောင်၊ ဥပ္ပန္နံ-သော၊ ပစ္စာ သာစီဝရံ - သည်၊ မူလစီဝရံ - ကို၊ အတ္တနော - ၏၊ ဂတိကံ - ဖြစ်ခြင်းနှင့် တူသောဖြစ်ခြင်းရှိသည်ကို၊ ဝါ-တူသောအလားရှိသည်ကို၊ ကရောတိ-ပြုနိုင်၏၊ တတော- ထို အရက် ၂၀ မှ၊ ဥဒ္ဓံ-၌၊ မူလစီဝရံ- သည်၊ ပစ္စာသာစီဝရံ- ကို၊ အတ္တနော ဂတိကံ ကရောတိ၊ တသ္မာ တံဝိသေသံ ဒေသေတံ , တဒဟုပ္ပန္နေ မူလစီဝရေတိအာဒိနာ- သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ဝတ္တံ၊ တံ-ထို ပဒဘာဇနီသည် ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ [ဤအဓိပ္ပာယ်များကို ပါဠိတော်နှင့်တွဲကြည့်မှ ရှင်းလင်းစွာ သိနိုင်မည်။]

ပစ္စာသာစီဝရံ၊ ပေ၊ ကရောတိ။ ။ တာဝဥပ္ပန္နံ ပစ္စာသာစီဝရံတိ-ဟူသော သဒ္ဓါ သည်၊ ပစ္စတ္တဝစနံ-ပဌမာဝိဘတ်ရှိသော သဒ္ဓါတည်း၊ (ဘဒ္ဒကောင့်နည်း၊) အတ္တနော ဂတိကံ ကရောတိတိ- (ဟူသော ဝါကျ၌) ကရဏကိရိယာယ-ကရောတိဝယ် ကရဏ ကိရိယာ၏၊ ကတ္တုဘာဝတော-တည်း။ [ဒုတိယန္တထင်မည်စိုး၍ ဤသို့ဖွင့်သည်။]

အတ္တနော ဂတိကံ။ ။ ပစ္စာသာ သင်္ကန်းရှိလျှင် တလတိုင်အောင် မူလသင်္ကန်းကို ထားခွင့်ရှိသော်လည်း တလပြည့်မီ ပစ္စာသာသင်္ကန်းရလျှင် ထို ပစ္စာသာသင်္ကန်းက (“ဒသာဟပရမံ အတိရေကစီဝရံ မာရေတဗ္ဗံ” နှင့်အညီ) ၁၀ ရက်သာ ထားခွင့် ရှိသောကြောင့် မူလသင်္ကန်းလည်း ပစ္စာသာသင်္ကန်းရရာနေ့မှစ၍ ၁၀ ရက်သာ အခွင့် ရတော့၏၊ ထို့ကြောင့် မူလသင်္ကန်း၏ အရက် ၂၀ အတွင်း၌ ပစ္စာသာသင်္ကန်း ရလျှင် မူလသင်္ကန်းသည် တလပြည့်အောင် တည်နေခွင့် မရတော့-ဟူလို။ [အန္တရာ ဥပ္ပန္နံဟိ ပစ္စသတ္တစီဝရံ မာသပရမံ မူလစီဝရံ ထပေတံ အဒတ္တာ အတ္တနော ဒသာဟပရမတောယ ဝေ ပရိစ္ဆိန္နတိတိ အတ္တနော ဂတိကံ ကရောတိ။]

တတော ဥဒ္ဓံ မူလစီဝရံ။ ။ ဤ၌ကား မူလစီဝရံသည် ကတ္တား၊ ပစ္စာသာစီဝရံသည် ကံတည်း၊ မူလသင်္ကန်းကို စ၍ ထားရာနေ့မှ အရက် ၂၀ ပြည့်သည်နောက်၌ ပစ္စာသာ သင်္ကန်းရလျှင် (ဥပမာ - ၂၁ ရက်နေ့၌ရလျှင်) မူလသင်္ကန်းက ပစ္စာသာသင်္ကန်းကို ၁၀ရက်ထားခွင့်မပေးဘဲ မိမိမူလသင်္ကန်းတည်နေနိုင်သလောက်သာ ပစ္စာသာသင်္ကန်း

ဝိသဘာဝေ ဥပ္ပန္နေ မူလစီဝရေတိ - ကား၊ မူလစီဝရံ - သည်၊ သဏှံ - သိမ်မွေ့သည်၊ (နညံသည်) ဝါ-ချောသည်၊ ယဒိ (ဟောတိ)-အံ့၊ ပစ္စာသာ စီဝရံ-သည်၊ ထူလံ- ထူလဲသည်၊ ဝါ-ကြမ်းသည်၊ (ယဒိ ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ)၊ ယောဇေတံ - ယှဉ်းစခြင်းငှါ၊ ဝါ- အတူပေါင်း၍ ချုပ်ခြင်းငှါ၊ န သက္ကာ- မတတ်ကောင်း၊ ဝါ-မတော်၊ ရတ္ထိယောစ-တို့သည်လည်း၊ သေသာ-ကျန်ကုန် သေးသည်၊ ဟောန္တိ - ဖြစ်ကုန်အံ့၊ မာသော - သည်၊ န တာဝပူရတိ- မပြည့် သေးအံ့၊ (ဧဝံသတိ) အကာမာ - မချုပ်လိုဘဲ၊ နိဂ္ဂဟေန - နှိပ်နင်းသော အားဖြင့်၊ ဝါ-အတင်းခိုင်း၍၊ စီဝရံ ကို န ကာရေတဗ္ဗံ ထိုက်၊ အညံ-သော၊ ပစ္စာသာစီဝရံ-ကို၊ လတိတွာယေဝ-ရ၍သာလျှင်၊ ဝါ-ရမှသာလျှင်၊ ကာလတ္တန္တ ရေ-၌၊ ကာရေတဗ္ဗံ၊ ပစ္စာသာစီဝရံပိ- ပဌမပစ္စာသာ သင်္ကန်းကိုလည်း၊ ပရိက္ခာရစောဠံ-ကို၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ မူလစီဝရံ-သည်၊ ထူလံ (ယဒိ) ဟောတိ၊ ပစ္စာသာစီဝရံ သဏှံ (ယဒိ) ဟောတိ၊ မူလစီဝရံ- ကို၊ ပရိက္ခာရစောဠံ-ကို၊ အဓိဋ္ဌဟိတွာ၊ ပစ္စာသာစီဝရမေဝ မူလစီဝရံ ကတွာ ထပေတဗ္ဗံ၊ တံ - ထို နောက်ထပ် ရအပ်သော ပစ္စာသာသင်္ကန်းသည်၊ ပုန, မာသပရိဟာရံ- တလ အစောင့်အရှောက်ကို၊ လဘတိ၊ ဧတေနပုယေန- ဖြင့်၊ ယာဝ (ထပေတံ) ဣစ္ဆတိ၊ တာဝ , အညံ အညံ - အခြား အခြားသော ပစ္စာသာသင်္ကန်းကို၊ မူလစီဝရံ ကတွာ ထပေတံ ဝဇ္ဇတိ၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ် ၏၊ ပေ၊ ဣတိ - အပြီးတည်း။ [ဤ စကားရပ်နှင့်စပ်သော အဓိပ္ပါယ်ကို ကင်္ခါ ဘာသာဒီကာ၌ အကျယ်ပြုထား ပြီဖြစ်၍ ထို၌ ရှုပါလေ။] ။တတိယကထိန သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

ကိုလည်း တည့်နေနှင့် ပေးသည်-ဟူလို၊ [သို့သော် နောက်မှရအပ်သော ပစ္စာသာ သင်္ကန်းကို မူလသင်္ကန်းနှင့် ရော၍ မချုပ်လိုဘဲ သီးခြားထားသော ရဟန်းအတွက်မှာ ထို ပစ္စာသာသင်္ကန်းသည် ၁၀ ရက်လျှောက်လျှင် အာပတ်သင့်ဘွယ် မရှိပါ - ဟု ဒီကာ၌ ဆိုထားသည်။]

အညံ၊ ပေ၊ ကာရေတဗ္ဗံ။ ။အညံ ပစ္စာသာစီဝရံ၊ ပေ၊ ကာရေတဗ္ဗံတိ ဣဒံ-ဤ စကားကို၊ သတိယာဇေ ပစ္စာသာယ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ-ပစ္စာသာသင်္ကန်း ရှိရာ၌သာ ဆိုအပ်သော စကား ဟု သိပါ။ သစေ ပန “ဣတော ပဋ္ဌာယ စီဝရံ နလတိသာမိတိ ပစ္စာသာ ဥပစ္စိန္တာ - ဤ အခါမှစ၍ ပစ္စာသာသင်္ကန်း ရစရာမရှိဘော့ ဟု အသာပြတ် လျှင်၎င်း၊ မူလစီဝရဗ္ဗိ ဒဿဟံ စေ သမ္ပတ္တိ-မူလသင်္ကန်းလည်း ၁၀ ရက်ပြည့်နေလျှင် ၎င်း၊ တဒဇ္ဇဟဝ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ-ထိုနေ့ပင် မူလသင်္ကန်းကို အဓိဋ္ဌာန်တင်ရမည်။

ပုရာဏစီဝရသိက္ခာပုဒ်

တေနသမယေနာတိ-သည်၊ ပုရာဏစီဝရသိက္ခာပဒိ- တည်း၊ တတ္ထ- ထိုသိက္ခာပုဒ်၌၊ ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါတိ-ကား၊ ပိတုပိတာ-အဘ၏အဘသည်၊ ဝါ-အဘိုးသည်၊ ပိတာမဟော-ပိတာမဟမည်၏၊ [ပိတုနောင်ပိတာအနက်၌ အာမဟပစ္စည်းသက်။] ပိတာမဟဿ - အဘိုး၏၊ ယုဂံ-အသက် အတိုင်း အရှည်သည်၊ ပိတာမဟယုဂံ-ယုဂမည်၏၊ အာယုပ္ပမာဏံ-အသက် အတိုင်းအရှည်ကို၊ ယုဂန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ၏၊ စ- ဆက်၊ တေံ- ဤပိတာမဟယုဂဟူသောသဒ္ဓါသည်၊ အဘိလာပ မတ္တမေဝ-ပြောဆိုအပ်သော စကားမျှသာတည်း၊ ဝါ- ပြောရိုးဆိုစဉ် စကားမျှသာတည်း၊ [ထို ခေတ်က ပြောရိုးစကားမျှသာဖြစ်သည်-ဟူလို၊] အတ္ထတော ပန-အနက်အားဖြင့်ကား၊ ပိတာမဟောယေဝ-အဘိုးသည်ပင်လျှင်၊ ပိတာမဟယုဂံ-ဂမည်၏၊ တတော-ထို အဘိုးမှ၊ ဥဒ္ဓံ- အထက်၌၊ သဗ္ဗေပိ- နသော၊ ပုဗ္ဗပုရိသာ- ရှေး၌ဖြစ်သော ယောက်ျား တို့ကို၊ ပိတာမဟဂ္ဂဏေခနဝ - ပိတာမဟ သဒ္ဓါဖြင့် ပင်လျှင်၊ ဂဟိတာ- နိပြီ၊ ဧဝံ- သို့လျှင်၊ ယာဝ - လောက်၊ သတ္တမော - ၇ ဆက်တို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ပုရိသော - သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တာဝ- ထို ၇ ဆက်ယောက်ျားတိုင်အောင်၊ ယာ - အကြင် မိန်းမသည်၊ အသမ္ပဒ္ဓါ - မဆက်စပ်၊ (ဆွဲမျိုးမတော်စပ်-ဟူလို) သာ- ထိုမိန်းမကို၊ ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါ အသမ္ပဒ္ဓါတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ စ-ဆက်၊ တေံ-ဤယာဝသတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါ အသမ္ပဒ္ဓါဟူသော စကားသည်၊ ဒေသနာမုခမေဝ - ဒေသနာ၏

အာယုပ္ပမာဏံ ယုဂန္တိ ဝုစ္စတိ။ ။ယုဂသဒ္ဓါသည် အခြားနေရာ၌ လှည်းထမ်းပိုးအနက်၊ ကတယုဂစသော အနက်ကို ဟောသော်လည်း ဤနေရာ၌ အထင်ရူဇိအားဖြင့် အာယုပ္ပမာဏ အနက်ဟောဟု သိစေလို၍ “ အာယုပ္ပမာဏံ ယုဂန္တိ ဝုစ္စတိ” ဟု (ရူဇိအဖြစ်ကိုပြသော ဝုစ္စတိသဒ္ဓါဖြင့်) မိန့်သည်။

အဘိလာပ မတ္တမေဝ။ ။“ပိတာမဟယုဂါ”ဟု ယုဂသဒ္ဓါထည့်၍ ဆိုခြင်းသည် ထိုခေတ်၌ ပြောရိုးဖြစ်သော စကားတည်း၊ အနက်အဓိပ္ပါယ် အသားကျမှကား “အဖိုး”ဟူသောအနက်သာ ဖြစ်သည်၊ မှန်၏-ဆွဲမျိုးဆက်စပ်ရာ၌ အသက်ပမာဏသည် လိုရင်းမဟုတ်၊ “အဖိုး” တော်စပ်ခြင်းသာ လိုရင်းဖြစ်သည်။

တတော၊ ပေ၊ ဂဟိတာ။ ။“ထိုအဖိုးမှ အထက်ဖြစ်သော ယောက်ျားတို့ကို ပိတာမဟသဒ္ဓါဖြင့် ယု” ဟူရာ၌ အကျိုးဖြစ်သောအဖိုး၏ အမည်ကို ထိုအဖိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော “ဘေး”၌ တင်စား၍ ဖလူပစာရအားဖြင့် ယူရခြင်းတည်း၊ ဘိ- ဘင်- ဘော- ဘော- ဘော-ဘောတို့အပေါ်ဝယ် တင်စားရာ၌ကား ပရမ္ပရဖလူပစာရတည်း။

အဗျားမျှသာတည်း၊ ပန-စင်စစ်ကား၊ မာတိတောဝါ ပိတိတောဝါတိ ဝစန
 တော-ဟု ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊ ပိတာမဟယုဂဗ္ဗိ-အဘဘက် အဘိုး၏
 အသက်အပိုင်းအခြားကို၎င်း၊ ပိတာမဟိယုဂဗ္ဗိ-အဘဘက် အဘွား၏အသက်
 အပိုင်းအခြားကို၎င်း၊ မာတာမဟယုဂဗ္ဗိ-အမိဘက် အဘိုး၏ အသက်အပိုင်း
 အခြားကို၎င်း၊ မာတာမဟိယုဂဗ္ဗိ - အမိဘက် အဘွား၏ အသက် အပိုင်း
 အခြားကို၎င်း၊ တေသံ - ထို အဘိုး အဘွားတို့၏ ဘာတု၊ ပေ၊ ဒယောပိ-
 ညီအစ်ကို၊ အမ နှမ၊ တူ၊ သား၊ မြေးအစရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ သဗ္ဗေ-
 အလုံးစုံသော ဆွေမျိုးတို့ကို၊ ဣမံ-ဤ ပိတာမဟယုဂ ဟူသောပုဒ်၌၊ သင်္ဂဟိ
 တာဝေ-ကုန်သည်သာ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ-ကုန်၏။

တကြ-ထို ဆွေမျိုးစပ်ရာ၌၊ အယံ-ကား၊ ဝိတ္တာရနယော-တည်း၊ ပိတု-
 ၏၊ ပိတာ-၎င်း၊ ဝါ-အဘိုး၎င်း၊ တဿ-ထို အဘိုး၏၊ ပိတာ- ၎င်း၊ ဝါ-
 ဘေး၎င်း၊ တဿာပိ-ထို ဘေး၏လည်း၊ ပိတာ-၎င်း၊ ဝါ-တီ၎င်း၊ ဣတိ ဝေ-
 သို့၊ သတ္တမာ-သော၊ ယာဝယုဂါ - အသက် အပိုင်းအခြားတိုင်အောင်၎င်း၊

ဒေသနာ မုခမေဝ ။ ။ “ပိတာမဟ” ဟူသော အမည်သည် အဘဘက်က
 အဖိုး၏အမည်တည်း၊ ထိုသို့ ယောကျားဘက်က အဖိုးကို နာမည်တပ်ခြင်းသည် အမိ
 ဘက်က အဖိုး ၊ ၂ ဘက်လုံးက အဖွား စသော မိန်းမများနှင့် ထိုသူတို့၏ သားစဉ်
 မြေးဆက်များလည်း ပါဝင်နိုင်အောင် ဒေသနာတော်ကို ပါးစပ်ပေါက် ဖွင့်ထားသလို
 ဖွင့်ထားခြင်းဖြစ်သည်၊ ထို့ကြောင့် ပိတာမဟအတွင်း၌ “အဖေဘက်က အဖွား ၊ အမိ
 ဘက်က ဘိုးဖွား” စသော ဆွေမျိုးအားလုံး ၇ ဆက်အထိ ပါဝင်နိုင်ကြသည် - ဟု
 မှတ်ပါ။ [ဒေသနာမုခကို ပင်နာနည်း ဟုလည်း ဆိုကြသည်။]

သရတ္ထ ။ ။ သာရတ္ထဋီကာ၌ကား “မာတာစ+ပိတာစ ပိတရော” ဟု ရှေးဦးစွာ
 ပိရူပေကသေသံ ပြု၍ “ပိတုနံ+ပိတရော ပိတာမဟာ - အမိအဖေတို့၏ အမိအဖေ ဖြစ်ကြ
 သော အဖိုးအဖွားတို့” [တေသံ ယေဝ + ယုဂေါ- အစုံတည်း၊ ပိတာမဟယုဂေါ-
 အဖိုးအဖွားတို့၏ အစုံ၊ တဿိာ ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါ၊ ပိတာမဟဒ္ဓန္ဓတိ
 ဝေမေတ္ထ အတ္ထေဒ ဗဒ္ဓဗ္ဗော။] ဤအလို “ပိတာမဟ”ကို “ဒေသနာမုခ” ဟု ဆိုဘွယ်
 မလိုတော့။

ဝိမတိ ။ ။ ပိမတိ၌လည်း “တေဝေ ယုဂဗ္ဗဋ္ဌနံ (အစုံဟူသော အနက်ကြောင့်)
 ယုဂေါ၊ တသ္မာ ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါ ပိတာမဟာဝဋ္ဌာ (အဖိုးအဖွားအဆက်
 ဆက် တိုင်အောင်) ဣတိ ဝေမေတ္ထ အတ္ထော ဗဒ္ဓဗ္ဗော” ဟု အဆိုသာကွဲ၏၊ အမိပွယ်
 မှာ အတူပင်တည်း၊ ထိုအဖွင့်များကို အဋ္ဌကထာမှ တမျိုးဖွင့်ခြင်းဟု မှတ်ပါ၊ ဤသို့ အဋ္ဌ
 ကထာမှ တမျိုးအဖွင့် ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သီလက္ခန္ဓိကာဟောင်း သောဏဒဏ္ဍ
 သုတ်အဖွင့်၌ သာရတ္ထအတိုင်း ဖွင့်ပြီးလျှင် “သော အဋ္ဌကထာယံ ပိသုံ န ဥဒ္ဓဇော”
 ဟူသောစကားဖြင့် သိနိုင်သည်။

ပိတာ-၎င်း၊ ပိတု-၏၊ မာတာ-၎င်း၊ ဝါ-အဘွား၎င်း၊ တဿာ-ထို အဘွား ၏၊ ပိတာစ-၎င်း၊ ဝါ - ဘေးထီး၎င်း၊ မာတာစ - ၎င်း၊ ဝါ - ဘေးမ၎င်း၊ ဘာတာစ - ညီ၊ အစ်ကို၎င်း၊ ဘဂိနီစ- ၎င်း၊ ပုတ္တာစ- တို့၎င်း၊ ဇီတရောစ- တို့၎င်း၊ ဣတိ ဧဝံပိ-သို့လည်း၊ ဥဒ္ဓစ္စ-၌၎င်း၊ အဓောစ - ၌၎င်း၊ သတ္တမာ- သော၊ ယာဝယုဂါ-၎င်း၊ ပိတာ-၎င်း၊ ပိတု-၏၊ ဘာတာ-၎င်း၊ ဝါ-တကြီး ဘထွေး၎င်း၊ ပိတု-၏၊ ဘဂိနီ- ၎င်း၊ ပိတု-၏၊ ပုတ္တာ - တို့၎င်း၊ ပိတု - ၏၊ ဇီတရော - တို့၎င်း၊ တေသံပိ - ထို သားသွီးတို့၏လည်း၊ ပုတ္တဇိတုပရမ္ပရာ- တို့၎င်း၊ ဣတိဝေဇ္ဇိ၊ သတ္တမာ, ယာဝယုဂါ- ၎င်း၊ မာတာ-၎င်း၊ မာတု- ၏၊ မာတာ-၎င်း၊ ဝါ-အဘွား၎င်း၊ တဿာ-ထိုအဘွား၏၊ မာတာ-၎င်း၊ ဝါ- ဘေးမ၎င်း၊ တဿာပိ - ထို ဘေးမ၏လည်း၊ မာတာ-၎င်း၊ ဝါ - ဘီမ၎င်း၊ ဣတိဧဝံ, သတ္တမာ, ယာဝယုဂါ- ၎င်း၊ မာတာ-၎င်း၊ မာတု-၏၊ ပိတာ- ၎င်း၊ ဝါ-အဘိုး၎င်း၊ တဿ - ၏၊ မာတာစ- ၎င်း၊ ဝါ- ဘေးမ၎င်း၊ ပိတာစ- ၎င်း၊ ဝါ-ဘေးထီး၎င်း၊ ပေမာတာ-၎င်း၊ မာတု- ၏၊ ဘာတာ-၎င်း၊ ပေယာဝ ယုဂါ-၎င်း၊ မာတုသမ္ပန္နေန-အမိ၏ စပ်ခြင်းအားဖြင့်၊ နေဝသမ္ပဒ္ဓါ - စပ်သူ လည်း မဟုတ်၊ ပိတုသမ္ပန္နေန-အားဖြင့်၊ န သမ္ပန္နာ-မဟုတ်၊ အယံ ဤဘိက္ခု နိသည်၊ အညာတိကာနာမ-မည်၏၊ [ဤ ဆွေမျိုးဆက်စပ်ပုံကို ပါတိမောက် ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ဥဘတောသံဃေတိ- ကား၊ ဘိက္ခုနိသံဃေ-၌၊ ဥတ္တိစတုတ္ထေန- ဥတ္တိ စတုတ္ထကံ၎င်း၊ ဘိက္ခုသံဃေ - ၌၊ ဥတ္တိစတုတ္ထေန- ၎င်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ အဋ္ဌ ဝါစိကပိနယကမ္မေန-ရှစ်ခွန်းသောစကားရှိသောပိနည်းကံဖြင့်၊ ဥပသမ္ပန္နာ- မြင့်မြတ်သော ရဟန်းမ အဖြစ်သို့ ရောက်သော ဘိက္ခုနီတည်း၊ [ထို စံဖြစ်၍ “ဥဘတောသံဃေ” ဟု ဆိုသည်။ ဧကတော ဘိက္ခုသံဃာ၌ ရဟန်းမိန်းမ ဖြစ်ကြသော သာကီဝင် မင်းသို့ ငါးရာတို့ကို ခိုင်းရာ၌လည်း ဤ သိက္ခာပုဒ် အတိုင်း ကျင့်ရမည်။] သက္ကံ နိဝတ္တန္တိ သက္ကံ ပါရုတမ္ပိတိ - ကား၊ ရဇိတွာ- ဆိုးပြီး၍၊ ကပ္ပံ - ကပ္ပဗိန္ဒုကို၊ ကတွာ - ၍၊ ဧကဝါရမ္ပိ - တကြိမ်မျှလည်း၊ နိဝတ္တိဝါ-ဝတ်အပ်သောသင်းပိုင်သည်သော်၎င်း၊ ပါရုတံဝါ-ရမ်းအပ်သော ဧကသီသည်သော်၎င်း၊ အန္တမသော-အားဖြင့်၊ ပရိဘောဂသီသေန- သုံးစွဲ

အန္တမသော။ ။ပါဠိတော်၌ “သက္ကံ နိဝတ္တိ သက္ကံ ပါရုတ” သက်န်းကိုသာ ပြတော်မူ၏။ ထိုသို့ ပြတော်မူခြင်းသည် နိဒဿန နည်းအားဖြင့် နိဝတ္တ- ပါရုတကို မှတ်၍ ပြခြင်းတည်း။ တကြိမ်လော့ ပခုန်းပေါ်၌ တင်ခြင်း စသည်ကို ပြုပြီးလျှင်လည်း ပုရာဏစီဝရပင်တည်းဟု သိစေလို၍ “အန္တမသော” စသည်ကို မိန့်သည်။

ခြင်းကို အဥးပြုသဖြင့်၊ အံသေဝါ-ပခုန်း၌သော်၎င်း၊ မတ္တကေဝါ - ၌သော်
 ၎င်း၊ ကတ္တာ - ၍၊ မဋ္ဌံ - ခရီးကို၊ ဂတော-သည်၊ ဟောတိ-အံ့၊ ဥဿိသကံ-
 အထက်၌ ဥးခေါင်းရှိသည်ကို၊ ဝါ - ခေါင်းအုန်းကို၊ ကတ္တာဝါ - ၍လည်း၊
 နိပန္နော-လျောင်းသည်၊ ဟောတိ-အံ့၊ တေဓိ-ဤသင်္ကန်းသည်လည်း၊ ပုရာဏ
 စီဝရမေဝ - သည်သာ၊ ပန-ဆက်၊ ပစ္စတ္တရဏဿ - အပေါ်လွှမ်း အခင်း၏၊
 ဟေဋ္ဌာ ကတ္တာ-အောက်၌ထား၍၊ သစေ နိပဇ္ဇတိ၊(စံ သတိဝါ)၊ ဟတ္ထေ
 တိ-တို့ဖြင့်၊ ဥက္ခိပိတ္တာ- ၍၊ အာကာသေ-လွင်ပြင်၌၊ ဝိတာနံ- မျက်နှာကြက်
 ကို၊ ကတ္တာ သိသေန၊ အဖုသန္တော-မထိဘဲ၊ သစေ ဂစ္ဆတိ၊ (စံ သတိဝါ)
 အယံ - ဤ အောက်ကထားခြင်း ၊ မျက်နှာကြက်ပြုခြင်းသည်၊ ပရိဘောဂေါ
 နာမ နဟောတိတိ ကုရုဗ္ဗိယံ ဝုတ္တံ။

ဓောတံ နိသဂ္ဂိယံတိ ဣတ္ထ-၌၊ ဧဝံ-သို့၊ အာဏတ္တာ-အပ်သော၊ ဘိက္ခုနီ-
 သည်၊ ဓောဝနတ္ထာယ-၄။(ရေနှေး၌ ပြုတ်ပြီးမှ ဖွတ်လျော်ခြင်း၄။)ဥဒ္ဓနံ-
 ဖိုခနောက်ကို၊ သဇ္ဇေတိ-ပြင်အံ့၊ ဒါရူနိ - တို့ကို၊ သံဟရတိ - စုဆောင်းအံ့၊
 အဂ္ဂိံ ကရောတိ၊ ဥဒတံ အာဟရတိ၊ ယာဝ-လောက်၊ နံ - ထို သင်္ကန်းကို၊
 ဓောဝိတ္တာ-၍၊ ဥက္ခိပတိ၊ပေ၊ဥက္ခိတ္တမတ္ထေ-မြေ က်အပ်ပြီးကာမျှဖြစ်လသော်၊
 နိသဂ္ဂိယံ ဟောတိ၊ ဒုဒ္ဓေါတံ-မကောင်းသဖြင့် ဖွတ်လျော်အပ်ပြီ၊ ဝါ-မစင်
 ကြယ်သေး၊ ဣတိ မညမာနာ ပုန၊ သစေသိဂ္ဂတိဝါ- အကယ်၍ သော်လည်း
 ရေလောင်းအံ့၊ သစေ ဓောဝတိဝါ၊ ယာဝ နိဋ္ဌာနံနဂစ္ဆတိ၊ တာဝ ပယောဂေ
 ပယောဂေ ဒုတ္တရံ၊ ရဇနာကောဋုနေသု - ဆိုးခြင်း၊ ထုရိုက်ခြင်းတို့၌၊ သေ
 နယော၊ ဟိ-ချွ၊ ရဇနဒေါဏိယံ-ဆိုးရေခွက်၌၊ ရဇနံ-ဆိုးရည်ကို၊ အာကိရိတ္တာ
 ယာဝ သကိံ စီဝရံ ရဇတိ၊ တတော-ထိုအခါမှ၊ ပုဗ္ဗေ -၌၊ ယံကိဋ္ဌိ - အမှတ်
 မထား တပီးပီးသော ပယောဂကို၊ ရဇနတ္ထာယ၊ ကရောတိ-၏၊ ပစ္စာဝါ၊
 ပဋိရဇတိ- ထပ်၍ဆိုး၏၊ သဗ္ဗတ္ထ- သော၊ ပယောဂေ-၌၊ ပေ၊ဝေဒိတဗ္ဗော။

အညာတိကာယ၊ ပေ၊ ဓောဝါပေတိတိ - ကား၊ ဣမံ - ဤသင်္ကန်းကို၊
 ဓောဝ-ဖွတ်လော၊ ဣတိ-သို့၊ နော စေပိ ဝဒတိ- အကယ်၍မူလည်း မပြော
 စေဥးတော့၊ အထခေါ-သော်လည်း၊ ဓောဝနတ္ထာယ-၄။ ကာယဝိကာရံ-
 ကိုယ်၏ ထူးခြားသောအမူအရာကို၊ ကတ္တာ - ၍၊ [ဤ ကာယဝိကာရံ ပုဒ်ကို
 ဩရတော ထပေတိပုဒ်တိုင်အောင် အလုံးစုံသောပုဒ်တို့၌ စပ်၊] ဟတ္ထေနဝါ-
 မိမိလက်ဖြင့် မူလည်း၊ ဟတ္ထေ-ရဟန်းမ၏လက်၌၊ ဒေတိ-အံ့၊ ပါဒမူလေဝါ-
 ၌မူလည်း၊ ထပေတိ-အံ့၊ ဥပရိဝါ-၌မူလည်း၊ ခိပတိ- ပစ်ပေးအံ့၊ သိက္ခမာနာ
 ပေ၊တိတ္ထိယာဒိနံ-သိက္ခမာန်၊ သာမဏေမ၊ သာမဏေ၊ ဥပါသကာ၊ တိတ္ထိ

အာရိယူတို့၏ ဟတ္ထဝါ-၌မူလည်း၊ ပေသေတိ-ပို့အံ့၊ (ဘိက္ခုနီမထံ တဆင့် အပို့ခိုင်းအံ့၊) နဒိတိတ္ထေ-၌၊ ဓောဝန္တိယာ-ဖွတ်လျော်နေသော ရဟန်းမ၏၊ ဥပစာရေဝါ-ဥပစာ၌မူလည်း၊ ဒိပတိ-ပစ်ပေးအံ့၊ အန္တော ဒွါဒသဟတ္ထေ- ၁၂ တောင်အတွင်းဖြစ်သော၊ ဩကာသေ-၌၊ ဌတွာ-တည်၍၊ ဓောဝါပိတံ-ဖွတ်စေအပ်သောသင်္ကန်းသည်၊ ဓောဝါပိတံယေဝ-ဖွတ်စေအပ်သည်မည်သည် သာလျှင်၊ ဟောတိ-၏၊ [“ဩကာသေ ဌတွာ ဓောဝါပိတံ ဓောဝါပိတံယေဝ ဟောတိ” ဟု သီဟိုဠ်မှအတိုင်းရှိမှ ဋီကာဖွင့်ပုံနှင့် ညီမည်။]

ပန-ဆက်၊ ဥပစာရံ- ၁၂ တောင်ဥပစာကို၊ မုဗ္ဗိတွာ-၍၊ ဩရတော-၌၊ သစေထပေတိ-အံ့၊ သာ-ထို ဘိက္ခုနီသည်၊ ဓောဝိတွာ- ၍၊ စေ အာနေတိ-အကယ်၍ ဆောင်ယူလာအံ့၊ (ဧဝံသတိ) အနာပတ္တိ၊ သိက္ခမာနာယဝါ- ၏ သော်၎င်း၊ သာမဏေရိယာဝါ-၏သော်၎င်း၊ ဥပါသိကာယဝါ-၏သော်၎င်း၊ ဟတ္ထေ- ၌၊ ဓောဝနတ္ထာယ- ငှါ၊ ဒေတိ၊ သာ- ထို သိက္ခမာန်သည်၊ (ဝါ-ထို သာမဏေမသည်၊ ဝါ-ထို ဥပါသိကာမသည်၊) ဥပသမ္ပဇ္ဇိတွာ-ရဟန်းဖြစ်ပြီး ၍၊ ဝါ-ပြီးမှ၊ စေ ဓောဝတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ အာပတ္တိယေဝ၊ ဥပါသကဿ- ၏၊ ဟတ္ထေ-၌၊ ဒေတိ၊ သော-သည်၊ လိဂေ-ဣတ္ထိလိန်သည်၊ ပရိဝတ္ထေ-သော်၊ ဘိက္ခုနီသု - တို့၌၊ ပဗ္ဗဇိတွာ - ရှင်ဖြစ်ပြီး၍၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇိတွာ - ရဟန်းဖြစ်ပြီး၍၊ ဝါ-ပြီးမှ၊ စေ ဓောဝတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ အာပတ္တိယေဝ၊ သာမဏေရဿဝါ- ၏သော်၎င်း၊ ဘိက္ခုဿဝါ-၎င်း၊ ဟတ္ထေ-၌၊ ဒိန္နေပိ- ပေးအပ်သောသင်္ကန်း ၌လည်း၊ လိဂ်ပရိဝတ္ထနေ-လိန်ပြန်ခြင်းသည်၊ (သတိ)၊ ဧသေဝနယော။

ဓောဝါပေတိ ရဇာပေတိတိ အာဒီသု- တို့၌၊ ဧကေန-သော၊ ဝတ္ထုနာ- ဝတ္ထုကြောင့်၊ နိသဂ္ဂိယံ- နိသဂ္ဂိထိုက်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဒုတိယေန-သော၊ (ဝတ္ထုနာ-ကြောင့်၊) ဒုတ္တံ (ဟောတိ)၊ တီဏိပိ-(ဓောဝန၊ ရဇန၊ အာကော ငန) သုံးမျိုးလုံးတို့ကိုလည်း၊ ကာရာပေန္တဿ - ၏၊ ဧကေန- တပါးသော ဝတ္ထုကြောင့်၊ နိသဂ္ဂိယံ (ဟောတိ)၊ သေသေဟိ-ကြွင်းသော ဝတ္ထု ၂ မျိုးတို့ ကြောင့်၊ ဒွေ ဒုတ္တံဋီ (ဟောန္တိ)၊ ပန- ဆက်၊ ယသ္မာ၊ တောနိ ဓောဝနာ ဒီနိ- တို့ကို၊ ပဋိပါဋိယာဝါ - အစဉ်အားဖြင့် သော်၎င်း၊ (ဓောဝန၊ ရဇန၊ အာကောငန အစဉ်အားဖြင့် သော်၎င်း၊) ဥပပိပါဋိယာဝါ - အစဉ်မဟုတ် သောအားဖြင့် သော်၎င်း၊ (ဓောဝန၊ အာကောငန၊ ရဇနဟု အစဉ်မဟုတ်ဘဲ သော်၎င်း၊) ကာရေန္တဿ-၏၊ မောက္ခော-အာပတ်မှ လွတ်မြေခံခြင်းသည်၊ နတ္ထိ၊ တသ္မာ၊ ဣ- ဤ သိက္ခာပုဒ်၌၊ တီဏိ စတုတ္တာနိ-တို့ကို၊ ဝုတ္တာနိ-ပါဠိ တော်၌ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။

ဟိ- မှန်၊ ဣမံစီဝရံ ရဇိတွာ ခောဝိတွာ အာနေဟီတိ - ဟူ၍၊ ဝုတ္တေ- အစဉ်မဟုတ်ဘဲ ပြောအပ်သော်၊ သာဘိက္ခုနီ ပဌမံ ခောဝိတွာ ပစ္ဆာ ရဇတိ၊ နိသဂ္ဂိယေန-နိသဂ္ဂိပါစိတ်နှင့် တက္ခာဒုတ္တဋ္ဌမေဝ(ဟောတိ)၊ ဧဝံ-တူ၊ သဗ္ဗေသု- န်သော၊ ဝိပရိတ ဝစနေသု-ပြောင်းပြန်ဖြစ်သော စကားတို့၌၊ (ထုရိုက်လော ဖွပ်လော စသောစကားတို့၌) နယော-ကို၊ နေတဗ္ဗော-ဆောင်ပြုထိုက်၏၊ ပန-ဆက်၊ ခောဝိတွာ- ၍၊ အာနေဟိ-ဆောင်ယူခဲ့လော့၊ ဣတိ- သို့၊ ဝုတ္တာ- ပြောဆိုအပ်သောဘိက္ခုနီသည်၊ သစေ ခောဝတိ စေဝ၊ သစေ ရဇတိစ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ခောဝါပနပစ္စယာဝေ၊ အာပတ္တိ၊ ရဇနေ- ကြောင့်၊ အနာပတ္တိ၊ ဧဝံ- လျှင်၊ သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံသော ခိုင်းခြင်းတို့၌၊ ဝုတ္တာမိကကရဏေ - ပြောဆိုအပ် သည်မှ အပိုအလွန်ကို ပြုခြင်း၌၊ အဝုတ္တာ ခောဝတီတိ ဣမိနာလက္ခဏေန- ဖြင့်၊ အနာပတ္တိ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-၏။ ဤသိက္ခာပုဒ်၏ ပဒဘာဇနိ၌လာသော “အဝုတ္တာခောဝတီ” ဟူသော လက္ခဏာဖြင့် အနာပတ်ဖြစ်သည်- ဟူလို၊ “အဝုတ္တာ-မပြောဆိုအပ် (မစေခိုင်းအပ်)ဘဲ၊ ဘိက္ခုနီ- သည်၊ ခောဝတိ- အံ့”ဟု ပေး။]

ဣမသ္မိံစီဝရေ-ဤ သင်္ကန်းဟောင်း၌၊ ယံ-အကြင် အမှုကို၊ ကာတမ္ပံ၊ တံ သမ္ပံ- သည်၊ တုယံ- ၏၊ ဘာရော- တည်း၊ ဣတိ၊ ဝဒန္တော ပန-သည်ကား၊ ဧဝံ၊ ဝါစာယ-ကြောင့်၊ သဗ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ အညာတိကာယ၊ ပေ၊ ဣမာနိပိ ပဒါနိ - တို့ကိုလည်း၊ ဝုတ္တာနံ ယေဝ-န်သော၊ တိဏ္ဍံ စတုတ္တာနံ-တို့၏၊ ဝသေန ဝိတ္တာရတော ဝေဒိတဗ္ဗာနံ၊ ဧကတော ဥပသမ္ပန္နာယာတိ - ကား၊ ဘိက္ခုနီနံ သန္တိဧက၊ ဥပသမ္ပန္နာယ- သည်၊ ဝါ-ကို၊ ခောဝါပေန္တဿ-ဖွတ်စေသောရဟန်း၏၊ ဒုတ္တဋ္ဌံ၊ ပန-ကား၊ ဘိက္ခုနီနံ သန္တိဧက ဥပသမ္ပန္နာယ (ခောဝါပေန္တဿ)ယထာဝတ္ထုက မေဝ- အကြင်အကြင် ဝတ္ထုအတိုင်းသာတည်း၊ ဘိက္ခုနီနံ သန္တိဧက၊ ဥပသမ္ပန္နာ- မြင့်မြတ်သော ဘိက္ခုနီအဖြစ်သို့ ရောက်သူတို့မည်သည်၊ ပဉ္စသတာ - ငါးရာ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ သာကိယာနိယော- သာကီဝင်မင်းသွီးတို့တည်း။

ဧကတော ဥပသမ္ပန္နာ။ ။ သတသဒ္ဓါ နပုလိန်ဖြစ်သော်လည်း ဤ၌ “ပဉ္စသတာ” ဟု ဣတ္ထိလိန် မဟုတ်ဖြင့် ပြသောကြောင့် “ပဉ္စ + သဘာနိ ပရိမာဏံ တေဥသံတိ ပဉ္စ သတာ” ဟု ပရိမာဏမဟုတ္တိဟိ ပြုရသည်၊ ဘိက္ခုနီသာသနာ မတည်ရသေးမီက မိထွေးတော် ဂေါတမိနှင့်အတူ ထွက်လာသော သာကီဝင် မင်းသွီးငါးရာသည် ဘိက္ခု သံဃာ၌သာ ရဟန်းပြုကြရသော ဧကတောဥပသမ္ပန္နာ တို့တည်း၊ ထို ဘိက္ခုနီတို့ကို ခိုင်းရာ၌ကား ဤသိက္ခာပုဒ်၏ဝတ္ထုအတိုင်း ပါစိတ်အာပတ်ပင်-ဟူလို။

အဝုတ္တာ ခေဝတိတိ-ကား၊ ဥဒ္ဒေသာယ ဝါ-ပါဠိသင်ယူခြင်း အကျိုးငှါ
 သော်၎င်း၊ ဩဝါဒါယ ဝါ - ဩဝါဒ ခံယူခြင်းအကျိုးငှါ သော်၎င်း၊ အာ
 ဂတာ - လာသော ဘိက္ခုနီသည်၊ ကိလိန္ဒံ - ညစ်နွမ်းနေသော၊ စီဝရံ ဒိသ္မာ၊
 ထပိတဋ္ဌာနတော- ထားအပ်ရာအရပ်မှာ၊ ဂဟေတွာဝါ- သော်၎င်း၊ အယျ....
 ဒေထ၊ ခေဝိဿာမိ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှော့၍၊ အာဟရာပေတွာ ဝါ-ဆောင်ယူ
 စေ၍ သော်၎င်း၊ ခေဝတိစေဝ , ရဇတိစ , အာကောဇေတိစ၊ အယံ - ဤ
 ဘိက္ခုနီသည်၊ အဝုတ္တာ ခေဝတိနာမ-တိမည်၏၊ ဝါ-မခိုင်းဘဲ ဖွတ်ပေးသော
 ဘိက္ခုနီမည်၏၊ ယာပိ-အကြင်ဘိက္ခုနီသည်လည်း၊ ဣမိစီဝရံခေဝ၊ ဣတိ-
 ပြော၍၊ ဒဟရံဝါ-ရဟန်းငယ်ကို သော်၎င်း၊ သာမဏေရံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊
 အာဏာပေန္တဿ ဘိက္ခုနော (ဝစနံ) သုတွာ , အယျ.... အာဟရထ၊ အဟံ
 ခေဝိဿာမိ၊ ဣတိ-လျှော့၍၊ ဂဏှာတိ- ယူသွားအံ့၊ [ခေဝတိ- ဟု ရှိသည်
 ကား မကောင်း၊ ဤ “ ဂဏှာတိ ” ကိုလည်း ဂဟေတွာ ခေဝိတွာ ရဇိတွာ
 ဒေတိနှင့် ဆက်ပါ။] တာဝကာလိကံ ဝါ-အခိုက်အတန့်မူလည်း၊ ဂဟေတွာ
 ပေ၊ အညံ ပရိက္ခာရန္တိ - ကား၊ ဥပါတန၊ ပေ၊ တနိကာဒိ - ဘိနပ်ထည့်ရာ
 အိပ်, သပိတ်အိပ်, ပခုံးလွယ်, ခါးပန်းကြိုး, ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်, ဘုံလျှို,
 သပေါ်ဖျာအစရှိသော၊ ယံကိစ္ဆိ-ကို၊ ခေဝါပေတိ-ဖွတ်လျှော်စေအံ့၊ ဝါ-
 ဆေးကြောစေအံ့၊ အနာပတ္တိ ပေ၊ ဣတိ - အပြီးတည်း။ ။ ပုရာဏစီဝရ
 သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

x x x x x x

စီဝရပဋိဂ္ဂဟဏ သိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေနာတိ- သည်၊ စီဝရပဋိဂ္ဂဟဏ သိက္ခာပဒ်-တည်း၊ တတ္ထ-
 ထိုသိက္ခာပုဒ်၌၊ ပိဏ္ဍပါတ ပဋိက္ကန္တာတိ-ကား၊ ပိဏ္ဍပါတတော-ဆွမ်းစားရာ
 အရပ်မှာ၊ ပဋိက္ကန္တာ- ဖဲ့ခွဲသည်၊ (ဟုတွာ- ၍၊ တေနပသင်္ကမိ-၌စပ်)၊ ယေန
 အန္ဓဝနံ တေနပသင်္ကမိတိ-ကား၊ သိက္ခာပဒေ-ဂဏှာမှာ ဩဟိယနသိက္ခာပုဒ်
 ကို၊ အပညတ္တေ - ပညတ်တော်မမူအပ်သေးမီ၊ [တယောက်ထည်း ဖဲ့ခွဲသော
 ကြောင့် ဂဏှာမှာ ဩဟိယနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အာပတ်သင့်သည် မဟုတ်လောဟု

ပိဏ္ဍပါတ ပဋိက္ကန္တာ။ ။ ပိဏ္ဍပါတအရ ဆွမ်းကိုသာရသော်လည်း ထိုဆွမ်းနှင့်
 စပ်သော စားခြင်းကြိယာကိုလည်း ဌာနပစာရအားဖြင့် ယူနိုင်၏၊ တချို့ နေရာ၌ကား
 ဆွမ်းခံရာအရပ်ကိုလည်း ယူရသေး၏၊ ထိုသို့ယူရာ၌ ဌာနပစာရအားဖြင့် ယူရသည်၊
 ဤသို့ ပိဏ္ဍပါတ ပဋိက္ကန္တာ အရ၌ ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲ့ခြင်း , ဆွမ်းစားရာမှ ဖဲ့ခြင်း , ဟု ၂၊ မျိုး
 ရသော်လည်း ဤနေရာ၌ ပစ္စဘတ္တိကိုထေ့၍ ဆွမ်းစားရာမှ ဖဲ့ခြင်းကို ယူပါ။

မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “အပညတ္တေသိက္ခာပဒေ” ဟု မိန့်သည်။] ယေန-၌၊ အန္တဝနံ-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တေန-သို့၊ ဥပသင်္ကမိ- ပြီး၊ ကတကမ္မာတိ -ကား၊ ကတစောရိက ကမ္မာ - ပြုအပ်ပြီးသော ခိုးမှုရှိကုန်သော၊ သန္ဓိန္ဒေဒနာဒိဟိ- အိမ်အစပ်ကိုဖောက်ဖြတ်ခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ပရဘဏ္ဍံ သူတပါးဘဏ္ဍာကို၊ ဟရိတွာ - ဆောင်ပြီး၍၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ [ပရဘဏ္ဍံ ဟရိတာ ဟု ရှိသည်ကား မကောင်း၊ တု ပစ္စည်းဖြစ်လျှင် “ဟရိတာဓော” ဟု ဗဟုဝစ်ဖြင့် ရှိရမည်၊ ကတ၌ အတိတ် တပစ္စည်းကို ထပ်ဖွင့်သောကြောင့် “ဟရိတွာ” ဟု ရှိခြင်းသာကောင်းသည်။] စောရဂါမဏိကောတိ-ကား၊ စောရဇေဋ္ဌကော- ခိုးသူကြီးသည်၊ ကိရ- ချွဲ၊ သော - ထိုခိုးသူကြီးသည်၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ ထေရိံ - ကို၊ ဇာနာတိ-၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ပုရတော-ရွှေ၌၊ ဂစ္ဆန္တော- စဉ်၊ ဒိသ္မာ-၍၊ ဧတ္ထော - ဤလမ်းသို့၊ မာဂစ္ဆထ - မသွားကြ ကုန်လင့်၊ သဗ္ဗေ - တို့သည်၊ ဣတော- ဤဘက်မှ၊ ထေ-န်လော၊ ဣတိ- ဤသို့ပြော၍၊ တေ- ထိုခိုးသူတို့ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ အညေန၊ မဂ္ဂေန- ဖြင့်၊ အဂမာသိ-ပြီ။

သမာဓိမှာ ဝုဠဟိတွာတိ(တ္ထေ)-၌၊ (ဂုဇ္ဇတ္ထံ) ကိရ(ဥဒ္ဓရိက္ခာ ဒသေမိ) ထေရီ-သည်၊ ပရိစ္ဆန္ဒဝေလာယံ ယေဝ-ပိုင်းဖြတ်အပ်သော အချိန်၌သာလျှင်၊ သမာဓိမှာ-မှ၊ ဝုဠဟိ-ထပြီ၊ သောဝိ-ထို ခိုးသူကြီးသည်လည်း၊ တသ္မိံ ယေဝ ခဏေ-၌ပင်၊ ဧဝံ- “ယောပဿတိသမဏောဝါ မြာဟ္မဏောဝါ၊ ဒိန္နံယေဝ ဟရတု” ဟူသော ဤစကားကို၊ အဝစ-ဆိုပြီ၊ တသ္မာ, သာ-ထို ထေရ်မသည်၊ အသောသိ၊ စ-ဆက်၊ သုတွာ, မယာ-ကို၊ အညတြ-၍၊ ဒါနိ-၌၊ တ္ထေ-ဤ တောထည်း၌၊ အညော-သော၊ သမဏောဝါ မြာဟ္မဏောဝါ နတ္ထိ၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ တံမံသံ အဂ္ဂဟေသိ၊ တေန , အထခေါ၊ ပေ၊ အာဒိ - ကို၊ ဝုတ္တံ၊ ဩဟိယကောတိ-ကား၊ အဝဟိယကော-ကျန်ရစ်သူသည်၊ အဝသေသော- ကြွင်းရစ်သူသည်၊ ဝိဟာရဝါရံ- ကျောင်းစောင့်လှည့်သို့၊ ပတွာ- ရောက်၍၊ ဧကောဝ-တပါးထည်းသာ၊ ဝိဟာရေ ဌိတောတိ အတ္ထော၊ သစေ ပေ၊ ဒေေ ယျာသီတိ - ဟူသော စကားကို၊ ကသ္မာ အာဟ၊ သဏ္ဍိ - သော၊ ဃနမဋ္ဌံ- တခဲနက်ညက်ညောသော၊ အန္တရဝါသတံ - ကို၊ ဒိသ္မာ, လောဘေန- လိုချင် မှုကြောင့်၊ (အာဟ)၊ အဝိစ-သေး၊ တဿ-ထို ဥဒါယိ၏၊ အန္တရဝါသကေ-၌၊ လောဘော - လိုချင်မှုသည်၊ အပ္ပကော - အနည်းငယ်သာတည်း၊ ပန- စင်စစ်ကား၊ ထေရိယာ- ၏၊ ကောဋ္ဌာသသမ္ပတ္တိ- ကောဋ္ဌာသ၏ ပြည့်စုံခြင်း သည်၊ ဝါ-အင်္ဂါကြီးငယ်၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်၊ သိခါပတ္တာ- အထွဋ်အထိပ်သို့ ရောက်၏၊ [ကောဋ္ဌာသသမ္ပတ္တိတိ သကလာ အင်္ဂပစ္စင်္ဂံ သမ္ပတ္တိ၊ = ဋီကာ၊]

တေန - ကြောင့်၊ အသံ-ထိုထေရ်မ၏၊ သရီရပါရိပူရိ - ကို၊ ပသိဿာမိ-
 ကြည့်အံ့၊ ဣတိ - သို့၊ ဝိသမလောဘံ - မတော်မလျော် လောဘကို၊ ဥပ္ပါဒေ
 တွာ-ဖြစ်စေ၍၊ ဝေ-“သစေ မေ တံ အန္တရဝါသကံ ဒဒေယျာသိ” ဟူသော
 ဤစကားကို၊ အာဟ-ပြောပြီ။

အန္တိမန္တိ - ကား၊ ပဉ္စန္ဒ- (ဒုကုဋ်, ကေသီ, သင်းပိုင်, တဘက်ရင်စည်း,
 ရေသနပ်ဟူသော) ၅ ထည်ကုန်သော၊ စိဝရာနံ-တို့၏၊ သဗ္ဗ ပရိယန္တိ-အလုံး
 စုံသော သင်္ကန်းတို့၏ အဆုံး၌ဖြစ်သော သင်္ကန်းသည်၊ ဟုတွာ-၍၊ အန္တိမံ-
 အန္တိမသင်္ကန်းပါတည်း၊ အန္တိမန္တိ - ကား၊ ပစ္ဆိမံ - နောက်ဆုံး၌ဖြစ်သော
 သင်္ကန်းပါတည်း၊ အညံ- သော၊ လေသေနာပိ - အမြှက်အားဖြင့်လည်း၊ ဝိ
 ကပေတောဝါ-၍သော်၎င်း၊ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာဝါ-၎င်း၊ ထပိတံ-သော၊ စိဝရံ-သည်၊
 နတ္ထိ-မရှိပါ၊ ဣတိဝေ-သို့၊ ယထာအနညာတာနံ- အကြင်အကြင် ခွင့်ပြုတော်
 မူအပ်ကုန်သော၊ ပဉ္စန္ဒ - နိဿယ၊ စိဝရာနံ- တို့ကို၊ ဓာရဏဝသေနဝ - ဖြင့်
 သာ၊ အာဟ-လျှော်ပြီ၊ လောဘေန-လောဘကြောင့်၊ န အာဟ-လျှော်သည်
 မဟုတ်၊ ဟိ- မှန်၊ ဒိဏာသဝါနံ- တို့၏၊ ဝါ- တို့မှာ၊ လောဘော- သည်၊ န
 အတ္ထိ၊ နိဗ္ဗိဋ္ဌိယမာနာတိ- ကား၊ ဥပမံ-ဆင်ဥပမာကို၊ ဒေယေတွာ-၍၊ ဝါဠု-
 တင်းကြပ်စွာ၊ ဝိဠုယမာနာ-နှိပ်စက်အပ်သော်၊ အန္တရဝါသကံ၊ ပေအဝမာ
 သီတိ-ကား၊ သင်္ကန်းယံ-ရင်စည်းတဘက်ကို၊ နိဝါသေတွာ-(သင်းပိုင်အနေ
 အားဖြင့်) ဝတ်၍၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုလသော်၊ တဿ-
 ထို ဥဒါယိ၏၊ မနောရထော - ကြည့်လိုသောစိတ်၏ အလိုသည်၊ န ပူရတိ -
 မပြည့်၊ ဝေ- ဤ အလိုမပြည့်နိုင်လောက်အောင်၊ ဟတ္ထတလေ ယေဝ-လက်
 အပြင်၌သာလျှင်၊ (ဒါတဗ္ဗစိဝရံ- ပေးထိုက်သောသင်္ကန်းကို၊) ဒေယေတွာ -
 ပြ၍၊ အဝမာသိ-ပြီ၊ [ယထာ တဿ မနောရထော န ပူရတိတိ- သုရီရ ပါရိ

သဗ္ဗပရိယန္တိ။ ။ ဘိက္ခုနီတို့မှာ “သင်္ကန်း ၃ ထည်၊ ရင်စည်းတဘက်၊ ရေသနပ်”
 အားဖြင့် ၅ ထည်သော သင်္ကန်းကို ဆောင်နိုင်၏၊ (ကင်္ခါ- နဂ္ဂဝဂ် စတုတ္ထသိက္ခာပုဒ်
 ကြည့်ပါ။) သဗ္ဗေသံ + ပရိယန္တိ သဗ္ဗပရိယန္တိ၊ ၆ ခု မြောက် သင်္ကန်းမရှိ၊ သဗ္ဗပရိ
 ယန္တိ ဟုတွာသည့် အန္တိမံ၏ဝိသေသန၊ တနည်း-သဗ္ဗမေဝ+ပရိယန္တိ သဗ္ဗပရိယန္တိ၊
 သင်္ကန်း ၅ ထည်လုံးသည် အဆုံးစွန်သင်္ကန်းချည်း ဖြစ်၏၊ တာကြောင့်နည်း.....
 ၂။ ထည်မြောက် မရှိသောကြောင့်တည်း၊ [သဗ္ဗပရိယန္တိန္တိ ဆဋ္ဌဿ အညစိဝရဿ
 အတာဝါ ပဉ္စန္ဒံ စိဝရာနံ ကေမေကံ သဗ္ဗေသံ ပရိယန္တိန္တိ သဗ္ဗပရိယန္တိ၊ အန္တရဝါသ
 ကာဒိသု ဟိ ပဉ္စသု ကေမေကံ အညဿ ဆဋ္ဌဿ အတာဝါ ပဉ္စန္ဒံ အန္တမေဝ ဟောတိ၊
 အထဝါ ပဉ္စသု စိဝရေသု ကေမေကံ အတ္ထနော အညဿ ဒုတိယဿ အဘူဝါ အန္တံ
 မေဝ ဟောတီတိ သဗ္ဗမေဝ ပရိယန္တိ သဗ္ဗပရိယန္တိ။]

ပူရိ° ပဿိဿာမိတိ တဿံ ပဥပန္နော မနောရထော ယထာ န ပူရတိ၊ ဧဝံ၊ ဟတ္ထတလေယေဝ ဒဿေတွာတိ-သရိရံ အဒဿေတွာဝ ဒါတဗ္ဗစိဝရံ ဟတ္ထ တလေ ဟန္နာတိ ဒဿေတွာ။]

ကသွာ-ကြောင့်၊ ပါရိဝတ္တကစိဝရံ-လဲလှယ်အပ်သောသင်္ကန်းကို၊ အပ္ပဋိ ဝ္ဂဏှန္တေ - မခံယူကုန်သော ရဟန်းတို့ကို၊ ဥဇ္ဈာယိံ သု - ကဲ့ရဲ့ကုန်သနည်း၊ အမှေ့သု-တို့၌၊ အယျာနံ-တို့၏၊ ဧတ္ထကောပိ- သော၊ ဝိဿာသော-အကျွမ်း ဝင်ခြင်းသည်၊ သစေ နတ္ထိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ကထံ-သို့လျှင်၊ မယံ၊ ယာပေဿာမ- မျှတနိုင်ပါကုန်အံ့နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဝိဟတ္ထတာယ-ဖျက်ဆီးအပ်သော လက်ရှိသူတို့၏ အဖြစ်သည်၊ (လက်ခွဲဖြစ်ရခြင်းသည်၊) သမာဘိတုန္တတ္တာ - လွန်စွာထိုးဆွအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဥဇ္ဈာယိံ သု)၊ [ဝိဟတ္ထတာယာတိ- ဝိဟတ ဟတ္ထတာယ။] အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ ပဉ္စန္ဒန္တိ- ကား၊ သမသဒ္ဓါနိ - တူမျှ သောသဒ္ဓါ ရှိကုန်သော၊ သမသီလာနံ၊ သမဗိဋ္ဌိနံ၊ ပဉ္စန္ဒန္တိ-ဣမေသံ သဟဓမ္မိ ကာနံ-တို့၏၊ ပါရိဝတ္တကံ-ကို၊ ဝဟေတံ- ငှါ၊ အနုဇာနာမိ၊ ဣတိ အတ္ထော။ [ပရိဝတ္တတဗ္ဗိတိ ပရိဝတ္တိ၊ ပရိဝတ္တမေဝ ပါရိဝတ္တကံ။]

ပယောဂေ ဒုက္ကဒန္တိ-ကား၊ ဝဟဏတ္ထာယ-ငှါ၊ ဟတ္ထပုသာရဏာဒီသု- လက်ကို ဆန့်တန်းခြင်း အစရှိသည်တို့၌၊ ဒုက္ကဒံ၊ ပဋိလာဘေနာတိ - ကား၊ ပဋိဂ္ဂဟဏေန-ကြောင့်၊ (နိသတ္ထိယံ ဟောတိ)၊ စ-ဆက်၊ တတ္ထ-ထိုသို့ ခံယူ ရ၍၊ ဟတ္ထေန- ဖြင့်၊ ဟတ္ထေဝါ-၌မူလည်း၊ ဒေတု- ပေးပစေ၊ ပါဒမူလေ ဝါ- ၌မူလည်း၊ ထပေတု - စေ၊ ဥပရိဝါ- ၌မူလည်း၊ ခိပတု-ပစ်ပေးပစေ၊ သော-ထို ရဟန်းသည်၊ စေ သာဒယတိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဝတိတမေဝ-ယူအပ် သည်သာ၊ ဝါ-ယူရာရောက်သည်သာ၊ ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ သိက္ခမာန၊ ပေ၊ ဥပါသိကာဒီနိ-အစရှိသူတို့၏၊ ဟတ္ထေ-၌၊ ပေသိတံ-ပေးပို့အပ်သောသင်္ကန်း ကို၊ သစေ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ (ဧဝံသတိ) အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဓမ္မကထံ - ကို၊ ကထေန္တဿ-စ၍၊ ဝါ-ပြောဟောသော ရဟန်းဘို့၊ စတဿောပိ-န်သော၊ ပရိသာ-တို့သည်၊ စိဝရာနိစ-တို့ကို၎င်း၊ နာနာဝိရာဂ ဝတ္ထာနိစ- အထူးထူး ဆိုးအပ်သော အဝတ်တို့ကို၎င်း၊ [သင်္ကန်း ရောင်နှင့် ရောနေသော အရောင် လည်း ပါအောင် နာနာဝိရာဂဝတ္ထကို ဆိုသည်။] အာနေတွာ ပါဒမူလေ ထပေန္တိ၊ ဥစာရေ- ၁၂ တောင် ဥပစာ၌၊ ဌတွာဝါ- သော်၎င်း၊ ဥပစာရံ- ကို၊ မုဋ္ဌိတွာဝါ-သော်၎င်း၊ ခိပန္တိ၊ တတ္ထ-ထို အဝတ် သင်္ကန်းတို့တွင်၊ ယံ- အကြင် သင်္ကန်းသည်၊ ဘိက္ခုနီနိ-တို့၏၊ သန္တကံ-တည်း၊ တံ-ထိုသင်္ကန်းကို၊ ပါရိဝတ္တကာ-ကို၊ အညတြ-၍၊ ဝဏှန္တဿ-၏၊ အာပတ္တိယေဝ။

ပန-ဆက်၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ ရတ္တိဘာဝေ-(တရားဟောရာ) ညဉ့်အချိန်၊
 ခိတ္တာနိ-ပစ်၍ လှူအပ်ကုန်သော အဝတ် သင်္ကန်းတို့သည်၊ ဣဒံ - ဤ သင်္ကန်း
 သည်၊ ဘိက္ခုနိယာ-၏(စီဝရံ-တည်း)၊ ဣဒံ-သည်၊ အညေသံ - အခြားသူ
 တို့၏(စီဝရံ-တည်း)၊ ဣတိ-သို့၊ ဣတံ၊ နသက္ကာ - မတတ်ကောင်းကုန်သည်၊
 ဟောန္တိ-နအံ၊ ပါရိဝတ္တကကိစ္စံ- လဲခြင်းကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ၊ ဣတိ- သို့၊ မဟာ
 ပစ္စရိယံ- ဌ်၎င်း၊ ကုရုန္နိယဉ္ဇ- ဌ်၎င်း၊ ဝုတ္တံ၊ တံ- ထို စကားသည်၊ အစိတ္တက
 ဘာဝေန- အစိတ္တက၏ အဖြစ်နှင့်၊ နသမေတိ၊ [အစိတ္တကဘာဝေန နသမေ
 တိတိ ယထာ အညာတိကာယ ဉှတိကသညိဿ ဝေမတိကဿစ ဝဏှတော
 အစိတ္တကတ္တာ အာပတ္တိ၊ ဝေ မိဓာပိ“ ဘိက္ခုနိယာ သန္တကံ ဣဒံ”န္တိ အဇာနိ
 တွာ ဝဏှတောပိ အာပတ္တိယေဝ။]ဘိက္ခုနိ - သည်၊ ဝဿာဝါသိကံ-ဝဿာ
 ဝါသိက သင်္ကန်းကို၊ သစေ ဒေတိ၊ (ဝေ သတိ)၊ ပါရိဝတ္တကမေဝ- လဲလှယ်
 အပ်သည်ကိုသာ၊ ကာတဗ္ဗံ- ၏၊ ပန - ဆက်၊ သင်္ကာရကုဋ္ဌာဒီသု - အမှိုက်စု
 အစရှိသည်တို့၌၊ ပံသုကူလံ- ကို၊ ဝဏှိယန္တိ၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ သစေ ထပေ
 တိ၊ (ဝေသတိ) ပံသုကူလံ- ကို၊ အဓိဋ္ဌဟိတွာ-၍၊ ဝဟေတံ ဝဇ္ဇတိ။

အညာတိကာယ အညာတိကသညိတိ - သညိ အစရှိသောပါစိတ်သည်၊
 တိကပါစိတ္တိယံ - သုံးချက် အတိုင်းအရှည်ရှိသော ပါစိတ်တည်း၊ ဧကတော
 ဥပသမ္ပန္နာယာတိ-ကား၊ ဘိက္ခုနိနံ သန္တိဧကေ၊ ဥပသမ္ပန္နာယ-မြင့်မြတ်သော
 ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သောရဟန်းမ၏၊ ဟတ္ထတော ဝဏှန္တဿ ဒုတ္တံ၊ ပန-
 ကား၊ ဘိက္ခုနိနံ သန္တိဧကေ ဥပသမ္ပန္နာယ (ဟတ္ထတော ဝဏှန္တဿ) [မိတ္ထေး
 တော်ဝေါတမိနှင့် အတူ ရဟန်းပြုကြသော သာကီဝင်မင်းသမီး ငါးရာနှင့်
 ဘိက္ခုဘဝမှ လိန်ပြန်သောရဟန်းမ၏ လက်မှ ခံယူသောရဟန်း၏ - ဟူလို၊]
 ပါစိတ္တိယမေဝ (ဟောတိ)၊ ပရိတ္တေနဝါဝိပုလန္တိ - ကား၊ အပ္ပုတ္တစီဝရေန
 ဝါ-နည်းသောအဖိုးရှိသော သင်္ကန်းဖြင့်သော်၎င်း၊ ဥပါဟနပေ၊ ဗန္ဓနာဒိနာ
 ဝါ-ဖြင့်သော်၎င်း၊ မဟန္တံ-များသောအဘိုးရှိသော သင်္ကန်းကို၊ စေတာပေ
 တွာ-လဲလှယ်၍၊ စီဝရံ သစေပိ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ (ဝေသတိပိ)၊ အနာပတ္တိ၊ ပန-
 ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ အန္တမသော- အားဖြင့်၊ ဟရိတကီ ခဏှော

အညာတိကာယ၊ ပေါတိက ပါစိတ္တိယံ။ ။ ဣတိသဒ္ဓေါ အာဒိအတ္ထော-သညိတိ၌
 ဣတိသဒ္ဓါသည် အာဒိအနက်ရှိ၏၊ တိဏံ+ပရိမာဏံ အဿာတိ တိတံ၊ တိကဉ္စ+တံ+
 ပါစိတ္တိယဉ္ဇာတိ တိကပါစိတ္တိယံ။ [အညာတိကာယ အညာတိကသညိ ပတိဂ္ဂဟဏ
 ပါစိတ်, အညာတိကာယ ဝေမတိက ပဋိဂ္ဂဟဏပါစိတ်, အညာတိကာယ ဉှတိက
 သညိ ပတိဂ္ဂဟဏပါစိတ်တည်း၊ ပါဠိတော်ကြည့်ပါ။]

နာဝိ-ဖန်းခါးသီးပိုင်းဖြင့် သော်လည်း၊ (ပရိဝတ္တောတွာ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ အနာပတ္တိ) ဣတိ ဝုတ္တံ၊ ဝိပုလေနဝါ ပရိတ္တန္တိ ဣဒံ-စကားကို၊ ဝုတ္တဝိပလ္လာသေန-ဆိုအပ်ပြီးသော စကား၏ ပြောင်းပြန် အားဖြင့်၊ [“ရဟန်းမ၏ သင်္ကန်းကတန်ဘိုးနည်း၍ ရဟန်းယောက်ျား၏ သင်္ကန်းကတန်ဘိုးများခြင်း” ဟူသော ပြောင်းပြန်အားဖြင့်-ဟူလို၊] ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ အညံ ပရိက္ခာရန္တိ-ကား၊ ပတ္တတ္ထဝိကာဒိ - သော၊ ယံကိဉ္စိ- အမှတ်မထား တပါးပါးသော ပရိက္ခရာကို၊ ဂဏှာတိ-အံ၊ [အနဗိဋ္ဌာနပဝ-အဗိဋ္ဌာန်တင်ဘို့ မထိုက်သောပရိက္ခရာကို ရည်ရွယ်၍ “ယံကိဉ္စိ” ဟု ဆိုသည်။] ပန-ဆက်၊ ဝိကပ္ပနပဝ ပစ္စိမစီဝရပမာဏံ-ဝိကပ္ပနာလောက်သော နေခံဆုံးသင်္ကန်း ပမာဏရှိသော၊ ပဋ ပဋိဿာဝနံဝိ-အဝတ် ရေစစ်သည်လည်း၊ န ဝန္တတိ၊ (မခံယူကောင်း- ဟူလို၊) ယံ- အကြင်အဝတ်သည်၊ နေဝ အဗိဋ္ဌာနပဝ- အဗိဋ္ဌာန်သို့လည်း မကပ်ရောက်၊ ဝါ- အဗိဋ္ဌာန်လည်း မတင်လောက်၊ န ဝိကပ္ပနပဝံ၊ တံ သဗ္ဗံ ဝန္တကိ၊ မဉ္ဇပမာဏာ- သော၊ ဘိသိစ္စဝိ-ဘုံလျှိုအရေသည်၊ သစေဝိ ဟောတ၊ (စံသတိပိ)၊ ဝန္တတိယေဝ၊ ပတ္တတ္ထဝိကာဒိသု ကောပန ဝါဒေါ၊ ပေ၊ ဣတိ-တည်း။ ။ စီဝရပုဂ္ဂိုလ် သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဟရိတကီခဏ္ဍနာဝိ။ ။ ဘိက္ခုနီ၏ မဟန္တသင်္ကန်းကို ဖန်းခါးသီးပိုင်းဖြင့် လဲ၍ ယူသော်လည်း အနာပတ်ဟု ဆိုရာ၌ ဘိက္ခုနီသင်္ကန်းကလည်း အကပ္ပိယမဟုတ်၊ ဟရိတကီ ခဏ္ဍကလည်း အကပ္ပိယမဟုတ်ရ၊ ထိုသို့ ၂ ဘက်လုံးက အပ်စပ်သောပစ္စည်းချင်း လဲသောကြောင့်သာ အနာပတ် ဟု ဆိုသည်၊ တဘက်ဘက်က ငွေဖြင့် ဝယ်ထားအပ်သော သို့မဟုတ် ကုလဒူသန အနေသနကြောင့် ရအပ်သော အကပ္ပိယပစ္စည်း ဖြစ်လျှင် ကား ၂ ဘက်လုံးမအပ်ဟု မှတ်။

သခေဝိ၊ ပေ၊ ဝန္တတိ ယေဝ။ ။ ယသ္မာ ဘိသိစ္စဝိ မဟန္တာပိ သေနာသန သင်္ဂဟိတတ္တာ (ကျောင်း အသုံးအဆောင်၌ သွင်းယူအပ်သောကြောင့်) စီဝရသင်္ချံ နဂစ္ဆတိတိနေဝ အဗိဋ္ဌာနပဝါ န ဝိကပ္ပနပဝါ၊ တသ္မာ အနဗိဋ္ဌာနပဝသာမညတော (အနဗိဋ္ဌာနပဝချင်း တူသောကြောင့်) ဝုတ္တံ- သစေဝိ၊ ပေ၊ ဝန္တတိယေဝတိ။

ကောပန ဝါဒေါ။ ။ ကောပန ဝါဒေါ ပတ္တတ္ထဝိကာဒိသုတိ မဟတိယာပိ တာဝ ဘိသိစ္စဝိယာ အနဗိဋ္ဌာနပဝတ္တာ (အဗိဋ္ဌာန်တင်စရာ မဟုတ်သောကြောင့်) အနာပတ္တိ၊ တတော ဒုဗ္ဗကတရေသု အနဗိဋ္ဌာနပဝေသု ပတ္တတ္ထဝိကာဒိသု ကိမေဝ ဝတ္တပ္ပန္တိ အဗိပ္ပိယော-ဘိသိဆဝိသည် ကြီးသော်လည်း အဗိဋ္ဌာနပဝ၌ မပါဝင်သောကြောင့် အာပတ်မသင့်တုန်းသေး၏၊ ထိုအောင်ယ်သော (အဗိဋ္ဌာန်မလောက်သော) သပိတ်အိပ် စသည်တို့၌ အနာပတ်ဟု အဘယ်မှာ ဆိုဘွယ်ရှိတော့ အံ့နည်း။

အညာတကဝိညတ္တိ သိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေနာတိ-သည၊ အညာတက ဝိညတ္တိသိက္ခာပဒံ-တည်း၊ တတ္ထ-
 ဌ၊ ဥပနန္ဒော သကျပုတ္တောတိ-ကား၊ အသီတိသဟဿ မတ္တာနံ-ရှစ်သောင်း
 အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော၊ သကျကုလာ(နိက္ခမိတွာ)၊ ပဗ္ဗဇိတာနံ-နံသော၊
 ဘိက္ခုနံ-တို့တွင်၊ ပတိကိဋ္ဌော-ယုတ်ညံ့သော၊ လောလဇာတိကော-လောလီ
 သူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသူတည်း၊ [ဇာတိနှင့် အရတူအောင်“လောလ
 ဘာဝဇာတိကော” ဟု ဆိုလိုလျက် ဘာဝပုဒ် အကြေကြုံ၊] ပဇ္ဇောတိ-ကား၊
 ဆေကော - ကျမ်းကျင်သူတည်း၊ [ပဇုယေဝ ပဇ္ဇော၊ သုတ္တံ၌ ဣ ဧတံ။]
 သမတ္ထော - စွမ်းနိုင်သူတည်း၊ ပဋိပလော- စွမ်းနိုင်သူတည်း၊ သရသမ္ပန္ဒော-
 အသံနှင့် ပြည့်စုံသူတည်း၊ ကဏ္ဍမာဓရိယေန-လည်ချောင်း၏ ကောင်းသည်၏
 အဖြစ်နှင့်၊ သမန္တာဝတော-တည်း၊ [“အသံကောင်း” ဟူသည် ကဏ္ဍကာလု
 စသောဌာန်တို့၏ ကောင်းခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့်“ကဏ္ဍာဒိ မာဓရိယေန”
 ဟု ရှိလျှင် သာ၍ကောင်းမည်၊ မဓရဿ+ ဘာဝေါ မာဓရိယံ (ဗျ၊ အကို
 ဣပြ၊)] ကိသ္မိံ ဝိယာတိ-ကား၊ ကံ သူဝိယ-ဘာတာတာကဲ့သို့၊ ဝါ-ဘယ့်နယ်
 တယ်တယ်ကဲ့သို့၊ [ကိသ္မိံ ဝိယနှင့် ကံ သူဝိယသည် အနက်တူနိပါတ်ပုဒ်တည်း။]
 ကိလေသောဝိယ-စိတ်ညစ်စရာကဲ့သို့၊ ဟိရောတ္တပ္ပဝသေန-ရှက်ခြင်း ကြောက်
 ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ကမ္မနံဝိယ - လှုပ်ရှား သကဲ့သို့၊ သင်္ကမ္မနံဝိယ - လွန်စွာ
 လှုပ်ရှားသကဲ့သို့၊ ဟောတီတိ အတ္ထော။

အဒ္ဓါနမဂ္ဂန္တိ-ကား၊ အဒ္ဓါနသင်္ခါတံ-အခွန်ဟု ဆိုအပ်သော၊ နနဂရ ဝိတိ
 မဂ္ဂံ - မြို့လမ်းခရီးမဟုတ်သော၊ ဒီယမဂ္ဂံ - ရှည်စွာသော တောလမ်း ခရီးကို၊
 (ပဋိပန္နော ဟောန္တိ) ဣတိအတ္ထော၊ [အလုအယက်ခံကြရာ လမ်းခရီးဖြစ်သော
 ကြောင့်“နနဂရဝိတိမဂ္ဂံ” ဟု ဝိသေသန ပြုသည်။] တေဘိက္ခု အန္တိန္ဒိ သူတိ-
 ကား၊ မုသိံ သု - လုယုကြကုန်ပြီ၊ [ဖြတ်တောက်ခြင်း အနက်ကို ယူမည်စိုး၍
 “မုသိံ သု” ဟု ဖွင့်သည်၊ “မုသိံ သူတိ ဝိလုဗ္ဗိံ သု”-ဋီကာ။] နေသံ-ထိုရဟန်း
 တို့၏၊ ပတ္တစိဝရာနံ ဟရိံ သူတိ အတ္ထော၊ အနယုဉ္ဇာတီတိ-ကား၊ ဘိက္ခုဘာဝ
 ဇာနနတ္ထာယ - ရဟန်းအဖြစ်ကို သိခြင်းအကျိုးငှါ၊ (ရဟန်းဟုတ် - မဟုတ်
 သိဘိရာ)၊ ပုစ္ဆ - လော၊ အနယုဉ္ဇိယမာနာတိ-ကား၊ ပဗ္ဗဇော၊ ပေ၊ ဒီနိ-ရှင်ပြုပုံ၊
 ရဟန်းခံပုံ၊ သပိတ် သင်္ကန်း အဓိဋ္ဌာန်တင်ပုံ အရှေ့သည်တို့ကို၊ ပုစ္ဆိ ယမာနာ-
 မေးအပ်ကုန်သော်၊ တေမတ္ထံ အာရောစေသုတိ-ကား၊ ဘိက္ခုဘာဝံ ဇာနာပေ
 တွာ၊ သာကေတာ၊ ပေ၊ နယေန- ဖြင့်၊ ယော (အတ္ထော)- အကြင် အကြောင်း
 အရာကို၊ ဝုတ္ထော-ပါဠိတော်၌ ဆိုအပ်ပြီ၊ တေမတ္ထံ အာရောစေသုံ။

အညာတကံ ဂဟပတိံ ဝါတိ အာဒီသု- တိန္ဒါ၊ ပရတော- ဌ၊ တိဏေနဝါ ပဏ္ဍေနဝါ ပဋိစ္ဆာဒေတွာတိ-ဟူ၍၊ ယံ-အကြင်စကားကို၊ ဝုတ္တံ၊ (သိက္ခာပုဒ် ပါဠိတော်၌ မိန့်အပ်ပြီ) တံ-ကို၊ အာဒိံကတွာ-၍၊ ဝေ-ဤ ဆိုအပ်လတုံသော နည်းဖြင့်၊ အနုပုဗ္ဗကထာ- အစဉ်အားဖြင့် ဆုံးဖြတ်ကြောင်းစကားကို၊ [အနု ပုဗ္ဗေန ဝိနိစ္ဆယကထာ၊] ဝေဒိတဗ္ဗာ - ၏၊ စောရေ - တို့ကို၊ ပသိတွာ - ၍၊ ဒဟရာ-ရဟန်းငယ်တို့သည်၊ ပတ္တစိဝရာနိ- သပိတ် သင်္ကန်းကြီးတို့ကို၊ ဂဟေ တွာ-၍၊ ပလာတာ-ထွက်ပြေးကုန်သည်၊ သစေ ဟောန္တိ၊ စောရာ- တို့သည်၊ ထေရာနံ-တို့၏ နိဝါသန ပါရူပနမတ္ထိယေဝ-ကျန်ရစ်သော သင်းပိုင်အပေါ် ခြံမျက်သာ၊ ဟရိတွာ-၍၊ သစေ ဝစ္ဆန္တိ၊(ဝေံသတိ)၊ တာဝ-စွာ၊ ထေရေဟိ- တို့သည်၊ စိဝရံ - ကို၊ နေဝ ဝိညာပေတဗ္ဗံ - မိမိ အလိုရှိကြောင်းကို မသိစေ ထိုက်သေး၊ ဝါ-မတောင်းထိုက်သေး၊ သာခါပလာသံ-သစ်ခက် သစ်ရွက်ကို၊ န ဘဉ္စိတဗ္ဗံ - မချိုးထိုက်သေး၊ [သင်္ကန်းယူသွားသော ရဟန်းများ ပြန်လာ- ပြန်မလာကို မသိရသေး သောကြောင့် သင်္ကန်းတို့ကိုလည်း မတောင်းထိုက် သေး၊ သစ်ခက် သစ်ရွက်ကိုလည်း မချိုးထိုက်သေး-ဟူလို၊] ဒဟရာ-တို့သည်၊ သဗ္ဗံ - သော၊ ဘဏ္ဍကံ - ဘဏ္ဍာထုပ်ကို၊ ဆဇ္ဇေတွာ - စွန့်ပစ်၍၊ ပလာတာ- နံ သည်၊ အထ ဟောန္တိ၊ စောရာ-တို့သည်၊ ထေရာနံ-တို့၏၊ နိဝါသန ပါရူပနံ- ကို၎င်း၊ တဗ္ဗ ဘဏ္ဍကံ - ကို၎င်း၊ ဂဟေတွာ အထ ဝစ္ဆန္တိ၊(ဝေံသတိ)၊ ဒဟ ရေဟိ-တို့သည်၊ အာဂတိာ-၍၊ အတ္တနော-၏၊ နိဝါသန ပါရူပနာနိ တို့ကို၊ ထေရာနံ - တို့အား၊ န တာဝ ဒါတဗ္ဗာနိ- န်သေး၊ ဟိ- မှန်၊ (တနည်း) ဟိ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အနစ္စန္ဒစိဝရာ - မလှယူအပ်သောသင်္ကန်း ရှိသောရဟန်း တို့သည်၊ အတ္တနော အတ္ထာယ သာခါပလာသံ၊ ဘဉ္စိတံ-၎၊ ဝါ-ချိုးခွင့်ကို၊ န လဘန္တိ၊ ပန - အနွယ်ကား၊ အစ္စန္ဒစိဝရာနံ - တို့၏၊ အတ္ထာယ (ဘဉ္စိတံ) လဘန္တိ၊ အစ္စန္ဒစိဝရာဝ - တို့သည်သာ၊ အတ္တနောပိ ပရေသံပိ အတ္ထာယ (ဘဉ္စိတံ) လဘန္တိ၊ တသ္မာ၊ ထေရေဟိဝါ- ထေရ်တို့ကိုယ်တိုင် သော်လည်း၊ သာခါပလာသံ ဘဉ္စိတွာ၊ ဝါကာဒိဟိ- လျော်မျှင် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဂန္ဓေ တွာ-သိ၍၊ ဒဟရာနံ ဒါတဗ္ဗံ- ပေးရာ၏၊ ဒဟရေဟိဝါ- တို့သည်သော်လည်း၊ ပေ၊အတ္တနာ-ကိုယ်တိုင်၊ နိဝါသေတွာ (ဝတ်ပြီး၍) အတ္တနော နိဝါသန ပါရူ ပနာနိ ထေရာနံ ဒါတဗ္ဗာနိ - ပေးထိုက်ကုန်၏၊ ဘူတဝါမ ပါတဗျတာယ- ကြောင့်၊ ပါစိတ္ထိယံ နေဝ ဟောတိ၊ တေသံ - ထို သစ်ခက် သစ်ရွက်တို့ကို၊ ဓာရဏေ-ဆောင်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ - ဝတ်ခြင်းကြောင့်၊ ဒုတ္တဋံ န (ဟောတိ)၊ [“တိဏေနဝါ ပဏ္ဍေနဝါ ပဋိစ္ဆာတွော အာဂန္တဗ္ဗံ” ဟု ဟောတော်မူသော

ကြောင့် ဤကဲ့သို့သောအရာတို့၌ သစ်ခက် သစ်ရွက်ကို ချိုးသည့်အတွက် ဘူတ
 ဝါမ သိက္ခာပုဒ်အရ ပါစိတ်မသင့်၊ တိတ္ထိတို့၏ တန်ခွန် အောင်လံဖြစ်သော
 သစ်ခက် သစ်ရွက်တို့ကို ဆောင်ခြင်းကြောင့် ဒုက္ခဂိုလည်းမသင့်။] အန္တရာ
 မဂ္ဂေ - ၌၊ ရဇကတ္တရဏံဝါ - ခဝါသည်တို့ ဖြန့်လှမ်းရာ အရပ်သည်သော်
 လည်း၊ သစေ ဟောတိ၊ အညေ-န်သော၊ တာဒိသေ-ထိုကဲ့သို့ တောင်းထိုက်
 သော သဘောရှိကုန်သော၊ မနုဿေဝါ-တို့ကိုသော်လည်း၊ သစေ ပဿန္တိ၊
 (ဝေံသတိ)၊ စိဝရံ ဝိညာပေတဗ္ဗံ။

စ- ဆက်၊ နေသံ- ထိုရဟန်းငယ်တို့အား၊ တေ ဝိညတ္တိမနုဿာဝါ- ထို
 တိုက်ရိုက် တောင်းအပ်သော လူတို့သည်သော်၎င်း၊ အညေ - တောင်းအပ်
 သော လူတို့မှ အခြားကုန်သော၊ သာခါ ပလာသ နိဝါသနေ - သစ်ခက်
 သစ်ရွက်ဟူသော အဝတ်ရှိသောရဟန်းတို့ကို၊ [ယောဇနာ၌ “သာခါ ပလာ
 သ နိဝသနေ-သစ်ခက် သစ်ရွက်တို့ကို ဝတ်ကုန်သောရဟန်းတို့ကို” ဟု ရှိသည်၊
 ထို့နောက် တချို့စာ၌ ဘိက္ခုဟု ရှိသည်ကား အပို၊] ဒိသွာ - ၍၊ ဥဿာဟ
 ဇာတာဝါ - ဖြစ်သော အားထုတ်ခြင်းရှိသူ လူတို့သည်သော်၎င်း၊ ယာနိ
 ဝတ္တာနိ-တို့ကို၊ ဒေန္တိ-န်၏၊ တာနိ- ထိုအဝတ်တို့သည်၊ သဒသာနိဝါ-အမြတ်
 အဆာရှိကုန်သည် မူလည်း၊ ဟောန္တု- စေကုန်၊ အဒသာနိဝါ ဟောန္တု၊
 နိလာဒိနာနာ ဝတ္တာနိဝါ-အညို အစရှိသော အမျိုးမျိုးသောအဆင်း ရှိကုန်
 သည်မူလည်း၊ ဟောန္တု၊ ကပ္ပိယာနိဝိ-အပ်သောအဝတ်တို့သည်၎င်း၊ အကပ္ပိ
 ယာနိဝိ- တို့သည်၎င်း၊ [ကုသစီရ၊ ဝါကစီရ၊ ဖလကစီရ စသည်ကို ရည်ရွယ်
 သည်။] သဗ္ဗာနိ - အလုံးစုံသောအဝတ်တို့သည်၊ အတ္ထိန္ဒစိဝရဋ္ဌာနေ - လူယူ
 အပ်သောသင်္ကန်း ရှိသူတို့၏အရာ၌၊ ဌိတတ္တာ - ကြောင့်၊ တေသံ- ထို ရဟန်း
 ငယ်တို့အား၊ နိဝါသေတုဉ-သင်းပိုင်အဖြစ်ဖြင့် ဝတ်ခြင်းငှါ၎င်း၊ ပါရုပိတုဉ-
 ကေသီအဖြစ်ဖြင့် ရမ်းခြင်းငှါ၎င်း၊ ဝန္တန္တိ-န်၏။

ဟိ-သာဓကကား၊ ပရိဝါရေပိ-၌လည်း၊ အကပ္ပကတံ၊ပေ၊စိန္တိတာတိ-
 ဟူသော၊ တေ(ဝစနံ)- ကို၊ (သံဂိတိ ကာရေဟိ) ဝုတ္တံ၊ (ယံ ဝတ္ထံ-ကို၊ ဝါ-

ယာနိဝါပေ၊ဝန္တန္တိ။ ။နေသံဖြင့် ထေရ်ကြီးတို့အား မိမိတို့ သင်္ကန်းကို ပေးကြ
 သော အတ္ထိန္ဒစိဝရက မဟုတ်ကြသော ရဟန်းငယ်များကို ညွှန်ပြသည်၊ ဘာကြောင့်
 နည်း...နောက်၌ “အတ္ထိန္ဒ စိဝရဋ္ဌာနေ ဌိတတ္တာ၊ပေ၊ဝန္တန္တိ ” ဟု ဆိုလေတံဖြစ်သော
 ကြောင့်တည်း၊ မှန်၏-အလှဆုံးသောထေရ်တို့ဖြစ်လျှင်“အတ္ထိန္ဒစိဝရဋ္ဌာနေ ဌိတတ္တာ”
 ဟု ဆိုဘွယ်မလို၊ အတ္ထိန္ဒစိဝရကအစစ်ဖြစ်လျှင်“တာနိ၊ပေ၊ဝန္တန္တိ ” ဟုစိစစ်ဘွယ်လည်း
 မလို။

သည်။) အကပ္ပကတံ-ပြုအပ်သော ကပ္ပဗိဒ္ဓါလည်း မရှိ၊ ဝါ-ကပ္ပဗိဒ္ဓါလည်း မထိုးအပ်၊ ရဇနာယဝိ-ဆိုးရည်ဖြင့်လည်း၊ နရတ္ထိ-မဆိုးအပ်၊ (ဘိက္ခု-သည်။) တေန-ထို အဝတ်ဖြင့်၊ နိဝတ္ထော - ဝတ်လျက်၊ ယေနကာမံ - အလိုရှိတိုင်း၊ ဝဇေယျ - သွားရာ၏၊ [(တနည်း) ယေန - အကြင်အရပ်သို့၊ ဝဇိဘုံ - ၄။ ကာမော - သည်၊ အတ္ထိ၊ တေန - သို့၊ ကာမံ - အလိုရှိတိုင်း၊ ဝဇေယျ၊ အဿစ-ထို ရဟန်း၏လည်း၊ အာပတ္တိ-သည်၊ န ဟောတိ၊ သောစမေဓော-ထို သဘောကိုလည်း၊ သုဂတေန-သည်၊ ဒေသိတော-ပြီ၊ သောပဉ္စာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။] ဟိ-မှန်၊ အယံပဉ္စော-ကို၊ အန္တိန္ဒစီဝရကံ ဘိက္ခုံ သန္ဓာယ ဝုတ္တော-မိန့်ဆိုအပ်ပြီ၊ ပန- ဆက်၊ တိတ္ထိယေဟိ-တို့နှင့်၊ သဟ အထဂစ္ဆန္တိ၊ တေစ-ထိုတိတ္ထိတို့သည်လည်း၊ နေသံ-ထိုရဟန်းတို့အား၊ ကုသစီရ ဝါကစီရ ဖလကစီရနိ- သမန်းမြက် အဝတ်၊ လျော်တေ အဝတ်၊ ပျဉ်ချပ်အဝတ်အစ ရှိသည်တို့ကို၊ ဒေန္တိ-န်အံ့၊ တာနိဝိ-ထိုအဝတ်တို့ကိုလည်း၊ လဒ္ဓိ-တိတ္ထိတို့၏ အယူကို၊ အဂ္ဂဟေတွာ နိဝါသေတံ ဝန္တန္တိ၊ နိဝါသေတွာပိ-ဝတ်ပြီး၍လည်း၊ လဒ္ဓိ နဂဟေတဗ္ဗာ၊ (ဣတိ-ကား၊ အနုပုဗ္ဗကထာ-တည်း။)

ဣဒါနိ-၌၊ ယံ၊ ပေ၊ အာဒိသု-အစရှိသော စကားရပ်တို့၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော) မနုဿာ-တို့သည်၊ အာဝါသံ-ကျောင်းကို၊ ကာရေတွာ-ပြုစေပြီး၍၊ စတ္တာရောပိ ပစ္စယာ၊ အမှာကံယေဝ-တို့၏သာ၊ သန္တကာ-ဥစ္စာ တို့သည်၊ (ဟုတွာ) ပရိဘောဂံ-သုံးဆောင်အပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆန္တိ-ရောက်ပါစေကုန်၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ (ယံ) စီဝရံ- ကို၊ သဇ္ဇေတွာ- စီစဉ်၍၊ အတ္တနာ-မိမိသည်၊ ကာရာပိတေ-သော၊ အာဝါသေ-၌၊ ထပေန္တိ-ထားတတ် ကုန်၏၊ (တံစီဝရံ-သည်။) ဝိဟာရစီဝရံနာမ၊ (ရွှေပြန်လှည့်၊) တေ-ဤ သင်္ကန်း သည်၊ ဝိဟာရစီဝရံနာမ-၏၊ (နိဂုံး)၊ မဉ္ဇကဿ-ညောင်စောင်းငယ်၏၊ ဥပရိ-၌၊ အတ္တရဏကံ-ခင်းအပ်သောအခင်းကို၊ ဥတ္တရတ္တရဏန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ [အတ္တရီယတေတိ အတ္တရဏံ၊ ဥတ္တရိ + အတ္တရဏံ ဥတ္တရတ္တရဏံ၊] ပရိကမ္မ ကတာယ-ပြုအပ်သော ပရိကံရှိသော၊ ဘူမိယာ - မြေကို၊ ရက္ခဏတ္ထံ - ၄။ (အင်္ဂတေ မြေညက်တို့ဖြင့် သုတ်လိမ်းခြင်းကို “ ပရိကမ် ” ဟု ဆိုလိုသည်၊ ထိုသို့ ပရိကမ်ပြုထားအပ်သောမြေကို မပျက်အောင် စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ) စိဒ္ဓိလိကာဟိ - အဝတ်ကြမ်းတို့ဖြင့်၊ ကတအတ္တရဏံ - ပြုအပ်သောအခင်းကို၊ ဘူမတ္တရဏန္တိ-ဟူ၍၊ (ဝုစ္စတိ)၊ [ကြမ်းပြင်ပေါ်၌ ခင်းအပ်သောအခင်းလည်း ဘူမတ္တရဏပင်တည်း။] တဿ- ထို ဘူမတ္တရဏ၏၊ ဥပရိ-အပေါ်၌၊ တန္တိကံ- ဖျာအချောကို၊ ပတ္တရိတွာ-ခင်း၍၊ စကံမန္တိ-စကြာန်သွားကြကုန်၏။

ဘိသိစ္စဝိတိ-ကား၊ မဇ္ဇဘိသိယာ ဝါ-ညောင်စောင်း ဘုံလျှို၏ သော်၎င်း၊
 ဝိဋ္ဌဘိသိယာဝါ-၏သော်၎င်း၊ ဆဝိ-အပေါ်ရေတည်း၊ [အုံးဆံစသည် သွင်းဘို့
 ရာ မွေ့ရာ၏ အပေါ်ရေတည်း။] (ဘိသိစ္စဝိ-ဘုံလျှိုအရေသည်။) ပူရိတာ-
 အုံးဆံစသော အဆာတို့ဖြင့် ပြည့်နေသည်။ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝိရ
 နိက္ကာဝိ - ခါထုတ်၍လည်း၊ ဂဟေတုံ - ငှါ၊ ဝနုတိ၊ ဧဝံ - သို့လျှင်၊ ဧတေသု
 ဝိဟာရစီဝရာ ဒီသု-၍ ဝိတာရစီဝရ အစရှိသည်တို့တွင်၊ ယံ-အကြင် သင်္ကန်း
 သည်၊ တတ္ထ အာဝါသေ - ဌှ၊ ဟောတိ - ရှိ၏၊ တံ - ထို သင်္ကန်းကို၊ အနာ
 ပုစ္ဆာပိ-မူ၍လည်း၊ ဂဟေတွာ-၍၊ နိဝါသေတုံဝါ ပါရုပိတုံဝါ၊ အန္တိန္ဒ စီဝရ
 ကာနံ-လုယူအပ်သော သင်္ကန်းရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခုနီ-တို့၏အတွက်၊ လတ္တတိ-
 ၏၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တဉ္စ - ထို သင်္ကန်းကိုလည်း၊ လဘိတွာ-အပိုင်ရ၍၊ ဝါ-
 လသော်၊ ဩဒဟိဿာမိ-ပြန်ထားအုံး၊ ပုန-ဘန်၊ ထပေဿာမိ၊ (ဩဒဟိဿာမိကို
 ထပ်ဖွင့်သည်။) ဣတိ အဓိပ္ပါယေန-၍ သို့သော အလိုဖြင့်၊ (နိဝါသေတုံဝါ
 ပါရုပိတုံဝါ လတ္တတိ၊) မူလဇေဋ္ဌဇ္ဇာယ - အမြစ်အရင်း ပြတ်ခြင်းအားဖြင့်၊
 (နိဝါသေတုံဝါ ပါရုပိတုံဝါ နလတ္တတိ။)

စ ပန - ထပ်၍ဆက်၊ ဣဘိတောဝါ- မှသော်၎င်း၊ ဥပဋ္ဌာကတောဝါ-
 မှသော်၎င်း၊ အညတော- သော၊ ကုတောစိ ဝါ - တစုံတယောက်မှသော်၎င်း၊
 လဘိတွာ-၍၊ ဝါ-လသော်၊ ပါကတိကမေဝ- ကိုသာ၊ ကာတဗ္ဗံ၊ (ဝိဟာရ
 စီဝရကို နဂိုရ်းနရာ ပြန်ထားရမည်၊ ဘိသိစ္စဝိစသည် ဖြစ်လျှင်လည်း အဆာ
 တို့ကို ပြန်သွတ်၍ ထားရမည် - ဟုလို။) ဝိဒေသ ဂတေန - အရပ်တပါးသို့
 သွားသော ရဟန်းသည်၊ [အညံ စီဝရံ အလဘိတွာ ဝိဒေသဂတေန၊] ကေသ္မိ-
 တကျောင်းသော၊ သံဃိကေ-သော၊ အာဝါသေ-၌၊ သံဃိကပရိဘောဂေန-
 သံဃိက အသုံးအဆောင်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ပရိဘူနက္ကာယ - ငှါ၊ ထပေတဗ္ဗံ-
 ရာ၏၊ အဿ - ထိုရဟန်း၏၊ ပရိဘောဂေနေဝ - ကြောင့်သာလျှင်၊ တံ - ထို
 သင်္ကန်းသည်၊ သစေ ဇီရတိဝါ - အကယ်၍မူလည်း ဆွေးမြည့်အုံး၊ သစေ
 နဿတိဝါ-အကယ်မူလည်း ပျောက်အုံး၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝိဝါ-ကြွေးမြည်သည်၊
 ဝါ-ဘဏ္ဍာစားသည်၊ နဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဝုတ္တပ္ပကာရာနံ-နသော၊ ဝိဟိ
 ဝတ္ထာဒိနံ-နသော၊ ဘိသိစ္စဝိ ပရိယန္တာနံ-ဘုံလျှိုအရေ အဆုံးရှိကုန်သော၊
 ဧတေသံ-၍ အဝတ်တို့တွင်၊ ကိစ္ဆိ-တစုံတခုသော အဝတ်ကို၊ သစေ နလတ္တတိ-
 အုံး၊ (ဧဝံသတိ)၊ တေန - ထို ရဟန်းသည်၊ တိဏေန ဝါ - ဖြင့်သော်၎င်း၊
 ပဏ္ဍေနဝါ၊ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ-၍၊ အာဂန္တဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝိနိစ္စယော
 ဝေဒိတဗ္ဗော။)

ယေဟိ ကေဟိစိဝါ အစ္ဆိန္ဒံ တိ ဣတ္ထ-ဌှ၊ (သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိဌှစင်)ယံ-အကြင် သင်္ကန်းကို၊ အစ္ဆိန္ဒစိဝရာ - နံသော၊ အာစရိယုပဇ္ဈာယာဝါ - တို့သည် သော် ၎င်း၊ အညေဝါ - အခြားသော သီတင်းသုံးဘော်တို့သည် သော်၎င်း၊ အာဝု သော-ငါ့ရှင်၊ စိဝရံ-ကို၊ အာဟရ၊ [အတောင်းခံရမည့်ရဟန်းက-တပီးသာ ဖြစ်သောကြောင့် “အာဟရ အာဝုသော” ဟု ကေဝုစိဝါကျ ရှိသင့်သည်။] ဣတိ - သို့၊ ယာစိတွာဝါ - သော်၎င်း၊ ဝိဿာယေန ဝါ - အကျွမ်းဝင်ခြင်း ကြောင့်သော်၎င်း၊ ဂဏ္ဍန္တိ - နံအံ၊ တံပိ - ထို သင်္ကန်းသည်လည်း၊ သင်္ဂဟံ- သွင်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ ဣတိ ဝတ္ထုံ ယုဇ္ဇတိ၊ ပရိဘောဂဇိဏ္ဍံ ဝါတိ ဣစ္စေ - ပါဠိဌှလည်း၊ [သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ ဌှစင်၊ စသဒ္ဒါဖြင့် “ ယေဟိ ကေဟိစိ ဝါ အစ္ဆိန္ဒံ” ဟူသော ရှေ့ဝါကျကို ပြန်၍ဆည်း။] အစ္ဆိန္ဒစိဝရာနံ- နံသော၊ အာစရိယုပဇ္ဈာယာဒိနံ - တို့အား၊ (အာဒိဖြင့် ရှေ့၌ ဆိုခဲ့ပြီးသော “ အညေ ” ကို ယူ။) အတ္တနာ - သည်၊ တိဏပဏ္ဍေဟိ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ၊ ဒိန္န စိဝရံပိ-လည်း၊ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိတိ ဝတ္ထုံ ယုဇ္ဇတိ၊ ဟိ- လဒ္ဒဂုဏ်ကို ဆိုဦးအံ၊ ဝေ - ဤသို့ သွင်းယူလသော်၊ တေ- ထိုရဟန်းတို့သည်၊ အစ္ဆိန္ဒစိဝရဋ္ဌာနေ- ဌှ၎င်း၊ နဋ္ဌစိဝရဋ္ဌာနေစ - ဌှ၎င်း၊ ဌှိတာ ဘဝိဿန္တိ၊ တေန - ထိုသို့ အစ္ဆိန္ဒ စိဝရ၊ နဋ္ဌစိဝရအရာ၌ တည်ခြင်းကြောင့်၊ နေသံ-ထို ရဟန်းတို့၏၊ ဝိညတ္တိယံ- တောင်းခြင်း၌၎င်း၊ အကပ္ပိယစိဝရ ပရိဘောဂေစ-ဌှ၎င်း၊ အနာပတ္တိ-သည်၊ အနုဂ္ဂပါ-လျော်သည်၊ (အစ္ဆိန္ဒစိဝရ ရဟန်းများမှာ အနာပတ္တိ ဖြစ်သကဲ့သို့ ထို ရဟန်းတို့မှာလည်း အနာပတ်ဖြစ်သို့ရာ လျော်သည်။)ဘဝိဿတိ-လတံ။

ဣဘကာနံ ပဝါရိတာနံတိ ဣတ္ထ-ဌှ၊ ဧတေသံ - ဤ ဣတိပဝါရိတတို့၏၊ သန္တကံ-ကို၊ (ယာစန္ဒဿဌှစင်) ဒေထာတိ- ဟူ၍၊ ဝိညာပေန္တဿ- ၏၊ ယာစန္ဒဿ-၏၊ (ဝိညာပေန္တဿကို ယာစန္ဒဿ ဟု ထပ်ဖွင့်) အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဣတိဝေ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဟိ-မှန်၊ (သန္တကံ ဝိညာပေန္တဿ ပုဒ်တို့ကို ထည့်၍ အနက်ဖွင့်ရခြင်းသည် မှန်၏) ဣဘကပဝါရိတာနံ-တို့၏။

ယံ၊ ပေ၊ ယုဇ္ဇတိ။ ။ အစ္ဆိန္ဒစိဝရဖြစ်သော ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့က ဖြစ်စေ၊ အစ္ဆိန္ဒ စိဝရဖြစ်သော အခြားသီတင်းသုံးဘော်များက ဖြစ်စေ “ငါ့ရှင် သင်္ကန်းကို ယူခဲ့” ဟု တောင်း၍သော်လည်း “ ယေဟိ ကေဟိစိဝါ အစ္ဆိန္ဒံ ဟောတိ” အရတွင် ပါဝင်သော သင်္ကန်း ဖြစ်သင့်သည်-ဟုလို၊ [ယခု စာအုပ်များ၌ “အာစရိယုဇ္ဈာယာ အညေ” ဟု ရှိ၏။ “ အစ္ဆိန္ဒစိဝရဖြစ်သော ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့က အခြားသော သီတင်းသုံးဘော် တို့ကို တောင်း၍” ဟုလည်း မြန်မာပြန်ကြမ်း၊ သင့်မည်မထင်၊ “အာစရိယုပဇ္ဈာယာဝါ အညေဝါ” ဟု ရှိသင့်မည်ထင်သည်။]

အာပတ္တိဝါ အနာပတ္တိဝါ နဟောတိ၊ [ဆိုလိုရင်းကား ဉာတိပဝါရိတတို့ အတွက် “အာပတ်-အနာပတ်” ဟု စိစစ်ဘွယ် မလိုသောကြောင့် ပါဠိတော်၌ “ဉာတကာနံ - တို့၏၎င်း၊ ပဝါရိတာနံ-တို့၏၎င်း၊ (သန္တကံ - ကို၊ ဝိညာပေန္တဿ-၏) အနာပတ္တိ (ဟောတိ)” ဟု “သန္တကံ ဝိညာပေန္တဿ” ပုဒ်တို့ကို ထည့်၍ ပေးပါ-ဟူလို၊] အတ္တနော ဓနေနာတိ ဣောပိ-၌လည်း၊ အတ္တနော-၏၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍေန - ဝါဂွမ်းစသော အပ်သော ဘဏ္ဍာဖြင့်၊ ကပ္ပိယဝေါဟာရနေဝ-အပ်သော အပြောဖြင့်သာလျှင်၊ [ကယဝိက္ကယ သိက္ခာပုဒ်အရ အာပတ်မသင့်အောင် “ဤသပိတ်ဖြင့် ဤသင်္ကန်းကို အလိုရှိ၏” စသော ကပ္ပိယဝေါဟာရဖြင့်-ဟူလို၊] စီဝရံ၊ ဝိညာပေန္တဿ-သော၊ စေတာပေန္တဿ - လဲလှယ်သော၊ ပရိဝတ္တာပေန္တဿ - လဲလှယ်သော၊ (ဘိက္ခုနောရဟန်း၏) အနာပတ္တိတိ ဝေမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ [ဝိညာပေန္တဿကို “စေတာပေန္တဿ၊ ပရိဝတ္တာပေန္တဿ” ဟု ဖွင့်သည်။]

စ-ဆက်၊ ပဝါရိတာနန္တိတ္ထေ - ၌၊ သံဃဝသေန - သံဃာ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (သံဃာအများနှင့် စပ်သဖြင့်) ပဝါရိတေသု-ဖိတ်မိသူတို့၌၊ ပမာဏမေဝ-သင့်တော်သော အတိုင်းအရှည်ရှိသော လူ့ဘွယ်သည်သာ၊ ဝန္တတိ - အပ်၏၊ [သံဃာအများကို ဖိတ်ထားသောကြောင့် မိမိအတွက် အများကြီးတောင်းလျှင် မသင့်တော် - ဟူလို၊] ပုဂ္ဂလိကပဝါရဏာယ - ပုဂ္ဂလိက ဖိတ်ခြင်း၌၊ (ပဝါရိတေသု-တို့၌) ယံယံ-အကြင်ကြင် ဝတ္ထုကို၊ ပဝါရေတိ၊ တံတံယေဝ-ကိုသာ၊ ဝိညာပေတမ္ပ-တောင်းကောင်း၏၊ ယော-အကြင် ဒါယကာသည်၊ စတူဟိ-န်သော၊ ပစ္စယေဟိ- တို့ဖြင့်၊ ပဝါရေတွာ-၍၊ သယမေဝ-ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ သလ္လက္ခေတွာ - ၍၊ (လိုသည့် ပစ္စည်းကို မှတ်သား၍)၊ ကာလာနုကာလံ - ရှေ့ကာလအားလျော်သော နောက်ကာလ၌၊ ဝါ-မကြာ မကြာ၊ စီဝရာနိ-တို့ကို၎င်း၊ ဒိဝသေ ဒိဝသေ-၌၊ ယာဂုဘက္ခာဒီနိ - တို့ကို၎င်း၊ ဣတိ ဝေ- သို့၊ ယေန ယေန - အကြင် အကြင် ဝတ္ထုဖြင့်၊ အတ္ထော - အလိုသည်၊ (အတ္တိ)၊ တံတံ-ကို၊ ဒေတိ- ၏၊ တဿ - ထို ဒါယကာကို၊ ဝိညာပနကိစ္စ-တောင်းဘွယ်ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ၊ [အလိုက်သိစွာလူ့ဒါနန်းနေသောကြောင့် “ဝိညာပနကိစ္စ နတ္ထိ” ဟု ဆိုသည်၊ တောင်းခြင်းကြောင့်ကား အပြစ်မရှိပါ။] ပန-ကား၊ ယော-အကြင်ဒါယကာသည်၊ ပဝါရေတွာ-ဖိတ်ပြီး၍၊ ဗာလတာယဝါ-နားမလည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်၎င်း၊ သတိသမ္ပောသေနဝါ - သတိပျောက်ကင်း မေ့လျော့ခြင်းကြောင့် သော်၎င်း၊ န ဒေတိ - မလှူ၊ သော- ထို ဒါယကာကို၊ ဝိညာပေတမ္ပော-တောင်းထိုက်၏။

ယော - အကြင်ဒါယကာသည်၊ မယံ - ၏၊ ဂေဟံ - အိမ်ကို၊ ပဝါရေမိ-
 ဖိတ်ပါ၏၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒတိ- ၏၊ တဿ- ထိုဒါယကာ၏၊ ဂေဟံ ဂတံ၊
 ယထာသုခံ-စွာ၊ နိသီဒိတဗ္ဗံ-ထိုင်နိုင်၏၊ နိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ-အိပ်နိုင်၏၊ ကိစ္ဆိ-တစ်ခုခု
 ကိုကား၊ န ဂဟေတဗ္ဗံ-မယူနိုင်၊ ပန-ဆက်၊ ယော-သည်၊ ယံ-အကြင်ပစ္စည်း
 သည်၊ မယံ ဂေဟေ အတ္ထိ၊ တံ ပဝါရေမိတိ ဝဒတိ၊ ယံ- အကြင်ဝတ္ထုသည်၊
 တတ္ထ-ထို အိမ်၌၊ ကပ္ပိယံ - ရဟန်းတို့အား အပ်၏၊ တံ-ထိုဝတ္ထုကို၊ ဝိညာပေ
 တဗ္ဗံ-တောင်းနိုင်၏၊ ဂေဟေပန-၌ကား၊ နိသီဒိတံဝါ-အလိုရှိတိုင်းထိုင်ခြင်း
 ငှါ၎င်း၊ ဝါ-ထိုင်ခွင့်ကို၎င်း၊ နိပဇ္ဇိတံဝါ နလဗ္ဗတိတိ ကုရုန္ဓိယံ ဝတ္ထံ။ [ပိုင်စိုး
 ပိုင်နင်း မနေ မထိုင်ကောင်း- ဟူလို၊ ရဟန်းထိုးစံအတိုင်း အကြောင်းအား
 လျော်စွာ သွား၍ကား နေကောင်း ထိုင်ကောင်းမည်သာ။]

အညဿတ္တာယာတိ ဣတ္ထ- ၌၊ အတ္တနော- ၏၊ ဣတကပဝါရိတေ- တို့ကို၊
 ကေဝလံ - သူတပါးအတွက် တောင်းခြင်းနှင့်မတက် သက်သက်၊ အတ္တနော
 အတ္တာယ (ဝိညာပေန္တဿ-၏၊ အနာပတ္တိ- သည်၊ ဟောတိ-သည်ကား၊)
 န-မဟုတ်သေး၊ အထခေါ-စင်စစ်ကား၊ အညဿ-အခြားသူ၏၊ အတ္တာယ-
 ငှါလည်း၊ ဝိညာပေန္တဿ အနာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ) ဣတိအယံ- ကား၊
 ကော-တမျိုးသော၊ အတ္ထော-တည်း၊ [ဆိုလိုရင်းကား မိမိ၏ ဣတိပဝါရိတ
 တို့ကို သူတပါးအတွက် တောင်း၍ ပေးနိုင်သည် , ရှင့်ဒကာ ရဟန်းဒကာ
 အလုပ်ခိုင်းနိုင်သည် - ဟူလို၊] အယံပန - ဤ ဆိုအပ်လတုံကား၊ ဒုတိယော-
 သော၊ (အတ္ထော- တည်း၊) အညဿာတိ-ကား၊ အညဿ-အခြားရဟန်း
 ၏၊ ယေ ဣတကပဝါရိတာ - အကြင် ဆွေမျိုးတော်သူ , ဖိတ်မိသူ တို့သည်၊
 (သန္တိ)၊ တေ-ထိုအခြားရဟန်း၏ဣတကပဝါရိတတို့ကို၊ (ဝိညာပေန္တဿ၌
 စပ်၊) အညဿာတိ-ဟူ၍၊ လဒ္ဒဝေါဟာရဿ- ရအပ်သော အခေါ်အဝေါ်
 ရှိသော၊ တဿေဝ ဗုဒ္ဓိရက္ခိတဿဝါ-ထို ဗုဒ္ဓရက္ခိတ၏သော်၎င်း၊ တဿေဝ
 ဓမ္မရက္ခိတဿဝါ-၏သော်၎င်း၊ အတ္တာယ ဝိညာပေန္တဿ အနာပတ္တိ၊ ဣတိ
 (အယံ ဒုတိယော အတ္ထော၊) [ဆိုလိုရင်းကား ဥပုဗ္ဗရက္ခိတ၏ ဣတိပဝါ
 ရိတတို့ကို ဥပုဗ္ဗရက္ခိတ အတွက် ဥပုဗ္ဗရက္ခိတက တောင်း၍ ပေးကောင်း
 သည်- ဟူလို၊ ဤ အညဿတ္တာယနှင့် စပ်၍ အမျိုးမျိုး အယူမှားတတ်ပုံကို
 ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ သူပေါ်ဒနဝိညတ္ထိ သိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ။] ဣဒံ
 သိက္ခာပဒံ-သည်၊ ပေ၊ ဣတိ- အပြီးတည်း။ အညတကဝိညတ္ထိသိ က္ခာပဒ
 ဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တတုတ္တရိသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်

တေန သမယေနာတိ-သည်၊ တတုတ္တရိ သိက္ခာပဒံ-တည်း၊ တတ္ထ-၌၊ အဘိ
 ဟဋ္ဌတိ (တ္ထေ)-၌၊ အဘိတိ - အဘိဟူသော ပုဒ်သည်၊ ဥပသက္ခေါ- တည်း၊
 (အနက်မရှိ-ဟူလို၊) ဟရိတုံ-ဆောင်ခြင်းငှါ၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ဂဏှိတုံ-ယူခြင်း
 ငှါ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ပဝါရေယျာတိ - ကား၊ ဣန္ဒြာပေယျ - အံ၊ ဣန္ဒြ
 ရူစိ - အလိုကို၊ ဥပ္ပါဒေယျ၊ ဝဒေယျ-ဆိုစေအံ၊ (အလိုရှိလျှင် ပြောဆိုစေအံ၊)
 နိမန္တေယျ - အံ၊ (အလိုရှိလျှင် ပြောပါဟု ဖိတ်အံ၊) ဣတိ အတ္ထော၊ ပန-
 ဆက်၊ အဘိဟဋ္ဌံ - ဆောင်ယူခြင်းငှါ၊ ပဝါရေန္တေန - ဖိတ်သော ဒါယကာ
 သည်၊ ယထာ-အားဖြင့်၊ ဝတ္ထမ္ဗိ-လျှောက်ထိုက်၏၊ တံ အာကာရံ၊ ဒဿေတုံ-
 ငှါ၊ ယာဝတတံ၊ ပေါဂဏှာဟိတိ-ဟူ၍၊ ဝေ-သို့၊ အဿ-၍ ပဝါရေယျပုဒ်၏၊
 ပဒဘာဇနံ ဝုတ္တံ၊ အထဝါ-ကား၊ နေက္ခမ္မံ ဒဠု မေမတောတိ တတ္ထ-၌၊ ဒိသ္မာ
 တိ-ဒိသ္မာဟူသော၊ အတ္ထော (ဟောတိ) ယထာ၊ [“ဒဠု”၌ ဂါထာဖြစ်၍
 နိဂ္ဂဟိတံချေထားသည်၊ “နေက္ခမ္မံ- ဈာန်ချမ်းသာကို၊ မေမတော - ဘေးမရှိ
 သော အားဖြင့်၊ ဒဠု- မြင်၍”ဟု ပေး။] ဝေ - တု၊ ဣဓာပိ- ၍ သိက္ခာပုဒ်၌
 လည်း၊ အဘိဟဋ္ဌံ ပဝါရေယျာတိ- ယူ ပုဒ်၏၊ အဘိဟရိတွာ- ဆောင်ယူ၍၊
 ပဝါရေယျ- အံ၊ ဣတိ အတ္ထော (ဟောတိ)၊ တတ္ထ - ထိုသို့ ဆောင်ယူ၍ ဖိတ်
 ရာ၌၊ အဘိဟာရော - ဆောင်ယူခြင်းသည်၊ ကာယာဘိဟာရော - ကိုယ်ဖြင့်
 ဆောင်ယူခြင်း၎င်း၊ ဝါစာဘိဟာရော-၎င်း၊ ဣတိ ဒုပိဓော၊ ဟိ-ဗျ၊ ကာယေ
 နဝါ- ဖြင့်မူလည်း၊ ဝတ္ထာနိ အဘိဟရိတွာ, ပါဒမူလေ- ရဟန်း၏ခြေရင်း၌၊
 ထပေတွာ, ယတ္ထကံ-အကြင်မျှလောက်သောအဝတ်ကို၊ ဣန္ဒြသိ-အလိုရှိ၏၊
 တတ္ထကံ ဂဏှာဟိတိ, ဝဒန္တော-လျှောက်လျက်၊ ပဝါရေယျ- အံ၊ ဝါစာယ
 ဝါ- ဖြင့်မူလည်း၊ (ပဝါရေယျ ၌စပ်) အမှာကံ- တို့၏၊ ဒုဿဏောဠာဂါရံ-
 အဝတ်ထားရာ ကျသည်၊ ဝါ-အဝတ်ရိုထောင်သည်၊ ပရိပုဏ္ဏံ-ပြည့်နေပါ၏၊
 ယတ္ထတံ(ဂဏှိတုံ)ဣန္ဒြသိ၊ တတ္ထကံ ဂဏှာဟိ၊ ဣတိ, ဝဒန္တော-လျှောက်လျက်၊
 ပဝါရေယျ၊ တဒုဘယံပိ-ထို ၂ ပါးစုံသော ကာယာဘိဟာရ ဝါစာဘိဟာရ
 ကိုလည်း၊ ကေဇ္ဈိ-တပေါင်းတည်း၊ ကတွာ-၍၊ အဘိဋ္ဌံ ပဝါရေယျာတိ ဝုတ္တံ။

သန္တရုတ္တရပရမန္တိ- ကား၊ အဿ စိဝရဿ-၏၊ သ အန္တရံ-သင်းပိုင်နှင့်
 တက္က ဖြစ်သော၊ ဥတ္တရံ-အပေါ်မြီကေသီ ဟူသော၊ ပရမံ-လွန်သော အပိုင်း
 အခြားသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ (တံ စိဝရံ) သန္တရုတ္တရပရမံ- မည်၏၊ အဿ-
 ၍သင်္ကန်း၏၊ နိဝါသနေန သဒ္ဓိံ, ပါရုပနံ-အပေါ်မြီကေသီ ဟူသော၊ ဥတ္တဋ္ဌ
 ပရိစ္ဆေဒေါ - အလွန် အပိုင်းအခြားသည် (အတ္ထိ)၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

[အဘိဟဋ္ဌမှစ၍ ဤ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိတိုင်အောင် အဓိပ္ပါယ်များကို ကင်္ခါ ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။] တတော စီဝရံ သာဒိတဗ္ဗန္တိ - ကား၊ တတော အဘိဟဋ္ဌစီဝရတော-ထို ဆောင်ယူအပ်သောသင်္ကန်းမှ၊ ဣတ္တကံ-ဤ သင်းပိုင် ကေသီ အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ စီဝရံ - သင်္ကန်းကို၊ ဝဟေတဗ္ဗံ - ခံယူနိုင်၏၊ ဣတော-ဤ သင်းပိုင် ကေသီထက်၊ ပရံ-အလွန်ဖြစ်သော သင်္ကန်းကို၊ န(ဝဟေ တဗ္ဗံ)၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ပန- ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အစ္ဆန္တ သဗ္ဗစီဝရေန- လူယူအပ်သော အလုံးစုံ သင်္ကန်းရှိသော၊ တေစီဝရိကေနေဝ (တီစီဝရိကေ နေဝ) - ၃ ထည်သောသင်္ကန်း ရှိသူသာလျှင်ဖြစ်သော၊ (နဂိုရ်က သင်္ကန်း ၃ ထည်ရှိသူကိုဆိုသည်၊ ဓုတင်ဆောင်ကိုဆိုလိုသည်မဟုတ်။) ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ဝေ- ဤသို့၊ (သင်္ကန်းတစ်ခုကို သာယာခြင်းဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊) ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ အညေန - အခြားရဟန်းသည်၊ (အလုံးစုံလူယူအပ်သော သင်္ကန်းရှိသော တေစီဝရိကရဟန်းမှ အခြားရဟန်းသည်)၊ အညထာပိ - တပီးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း၊ (တစ်တောင်းခြင်းဟူသော အခြင်း အရာမှ တပီးသောအခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း)၊ (ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ-ကျင့်ရာ၏)၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တံ ဝိဘာဝံ-ထို ဝေဘန်အပ်သောအထူးကို၊ ဒသေတုံ-၄၊ သစေ တီဏိ နဋ္ဌာနိ ဟောန္တိတိ အာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ အဿ-ထို တတော စီဝရံ သာဒိတဗ္ဗံပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနံ-ကို၊ ဝုတ္တံ။

တကြ-ထို ပဒဘာဇနံ၌၊ အယံ-ကား၊ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း၊ ယဿ-အကြင် ရဟန်း၏၊ တီဏိ- ၃ ထည်တို့သည်၊ နဋ္ဌာနိ- ပျောက်ကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ- န်၏)၊ တေန - ထို ရဟန်းသည်၊ ဒွေ - ၂ ထည်သော သင်္ကန်းတို့ကို၊ သာဒိ တဗ္ဗာနိ-သာယာနိုင်ကုန်၏၊ ဧကံ-တထည်ကို၊ နိဝါသေတွာ-၍၊ ဧကံ-ကို၊ ပါရူပိတွာ-ရမ်း၍၊ အညံ-အခြား တထည်ကို၊ သဘာဝဋ္ဌာနတော-သဘော တူသူတို့၏အထံမှ၊ (ဤတပဝါရိတ သဗြဟ္မစာရီတို့၏အထံမှ)၊ ပရိယေသိဿ တိ - ရှာမှီးလတံ၊ ယဿ- ၏၊ ဒွေ- တို့သည်၊ နဋ္ဌာနိ- န်သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ တေန-သည်၊ ဧကံ-ကို၊ သာဒိတဗ္ဗံ၊ ပကတိယာဝ-ပင်ကိုယ်အားဖြင့်ပင်၊ သန္တ ရုတ္တရေန - သင်းပိုင်နှင့် တကွသော ကိုယ်ရှိဖြင့်၊ သစေ စရတိ - အကယ်၍ လှည့်လည်အံ့၊ (ဝေသတိ)၊ ဒွေ သာဒိတဗ္ဗာနိ၊ ဝေ-ဤသို့ ၂ ထည်ကို သာယာ လသော်၊ ဧကံ-ကို၊ သာဒယန္တေနဝ-သာယာသော ရဟန်းနှင့်ပင်၊ သမော- တန်းတူသည်၊ ဘဝိဿတိ[သင်္ကန်း ၂ ထည်ရှိသူချင်း တူသည်-ဟူလို။]ယဿ- ၏၊ တီသု-တို့တွင်၊ ဧတံ နဋ္ဌံ (ဟောတိ)၊ တေန-သည်၊ နသာဒိတဗ္ဗံ- တထည် ကိုမျှ မသာယာထိုက်၊ ပန- ဆက်၊ ယဿ ဒွိသု ဧကံ နဋ္ဌံ ဟောတိ၊ (တေန)

ကေံ သာဒိတဗ္ဗံ၊ ယဿိ ကေံယေဝ ဟောတိ၊ တဉ္စ - ထို တထည်သည်လည်း၊
 နဋ္ဌံ ဟောတိ၊ (တေန) ဒွေ သာဒိတဗ္ဗာနိ၊ ပန-ကား၊ ဘိက္ခုနိယာ-၏၊ ပဉ္စ
 သုဝိ-၅ ထည်သော သင်္ကန်းတို့သည်လည်း၊ နဋ္ဌေသု- နလသော်၊ ဒွေ သာဒိ
 တဗ္ဗာနိ၊ စတုသု နဋ္ဌေသု ကေံ သာဒိတဗ္ဗံ၊ တီသု နဋ္ဌေသု ကိဉ္စိ (တစုံတခုကို)
 န သာဒိတဗ္ဗံ၊ ဒွီသု - တို့သည်၊ နဋ္ဌေသု ဝါ- ၎င်း၊ ကေသ္မိံ-သည်၊ နဋ္ဌေဝါ-
 ၎င်း၊ ဝါဒေါ- မသာယာထိုက်ဟု ပြောဆိုဘွယ်သည်၊ ကောပန-အဘယ်မှာ
 နည်း၊ ဟိ-မှန်း၊ ယေန ကေနစိ-အမှတ်မထား တပါးပါးသည်၊ [ဘိက္ခုဖြစ်စေ
 ဘိက္ခုနိဖြစ်စေ၊] သန္တရတ္တရ ပရမတာယ- သင်းပိုင်နှင့် တကွ ကိုယ်ရုံ အလွန်
 အပိုင်းအခြားရှိသူ၏အဖြစ်၌၊ ဌာတဗ္ဗံ-တည်ရာ၏၊ တတော-ထို ၊ ထည်ထက်၊
 ဥတ္တရိ-အလွန်၊ (သာဒိတု-၄၊ ဝါ-ကို၊) န လတ္တတိ-မရအပ်၊ ဣတိ ဣဒိ-
 ကား၊ ဣ-ဤ “သစေတီဏိ နဋ္ဌာနိ” အစရှိသော ပါဠိ၌၊ လက္ခဏံ-တည်း၊
 (ဣတိ- ကား၊ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း။)

သေသကံ အာဟရိသာမိတိ-ကား၊ ဒွေ စီဝရာနိ၊ ကတွာ-ပြီး၍၊ သေသံ-
 ကို၊ ပုန၊ အာဟရိသာမိ-အလှူရှင်ထံ ပြန်ဆောင်အံ့၊ ဣတိ အတ္ထော၊ နအစ္စန္ဒ
 ကာရဏာတိ- ကား၊ ဗာဟုဿစ္စာဒိဂုဏဝသေန-ဗာဟုဿစ္စ အစရှိသော
 ဂုဏ်၏ အစွမ်းကြောင့်၊ ဒေန္တိ - လှူကုန်အံ့၊ ဉာတကာနံတိအာဒီသု - တို့၌၊
 (အတ္ထော ဝေံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ဉာတကာနံ - တို့သည်၊ ဒေန္တာနံ - လှူကုန်
 လသော်၊ သာဒယန္တဿ- အပို သာယာသော ရဟန်း၏၊ (အနာပတ္တိ)၊ ပေ၊
 အတ္ထော၊ ပန-ဆက်၊ အဋ္ဌကထာသု-ရှေး အဋ္ဌကထာတို့၌၊ ဉာတက ပဝါရိတ
 ဌာနေ-ဆွေမျိုးတော်သူဖိတ်မိသူတို့၏အထံ၌၊ ပကတိယာ-အားဖြင့်၊ ဗဟုဗ္ဗိ-
 များစွာသော သင်္ကန်းသည်လည်း၊ ဝန္တတိ၊ အစ္စန္ဒ ကာရဏာ- လှယုခံအပ်
 သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ပမာဏမေဝ-သန္တရတ္တရ ပရမ
 ဟူသော ပမာဏသည်သာ၊ ဝန္တတိ-အပ်၏၊ ဣတိ ဂုတ္တံ၊ တံ-ထိုစကားသည်၊
 ပါဠိယာဝ-ပါဠိတော်နှင့်ပင်၊ န သမေတိ- မညီ၊ ပန- ဆက်၊ ယသ္မာ၊ ဣဒိ

အဋ္ဌကထာသု၊ ပေ၊ န သမေတိ။ ။ မဟာအဋ္ဌကထာ စသော ရှေး အဋ္ဌကထာ
 တို့၌ “ဉာတိပဝါရိတတို့ အထံဝယ် တောင်းရိုးတောင်းစဉ် တောင်းလျှင် သင်္ကန်းတစုံ
 မက အများကြီး တောင်းကောင်း၏၊ သင်္ကန်း အလှ (အခိုး) ခံရခြင်းကြောင့် ဉာတိ
 ပဝါရိတတို့အထံ တောင်းလျှင် သင်္ကန်းတစုံသာ တောင်းကောင်း၏” ဟု ဆိုကြသည်၊
 ထိုစကားသည် “အနာပတ္တိ၊ ပေ၊ ဉာတကာနံ ပဝါရိတာနံ-ဉာတက ပဝါရိတတို့ အထံ
 ၌ တတုတ္တရိ (ထိုသင်းပိုင် ကေသီထက် အပိုတောင်းသော်လည်း အနာပတ်” ဟု ခွင့်ပြု
 တော်မူအပ်သော ပါဠိတော်နှင့် မညီသောကြောင့် မှားယွင်းသောစကား ဖြစ်သည်။

သိက္ခာပဒံ-ကို၊ အညဿ-၏၊ အတ္ထာယ ဝိညာပနဝတ္ထုသ္မိယေဝ ပညတ္တံ၊
 [အတ္ထိန္ဒစိဝရ ရဟန်းများအတွက် ဆဗ္ဗဂ္ဂိ တို့က တောင်းပေးသောကြောင့်
 ပညတ်တော်မူသည်။ ပါဠိတော်ကြည့်ပါ။] တသ္မာ, ဣမ- ဤ သိက္ခာပုဒ်၏
 အနာပတ္တိဝါရ၌၊ အညဿတ္ထာယာတိ - ဟူ၍၊ န ဝုတ္တိ၊ ပေ၊ ဣတိ - တည်း။
 တတုတ္တရိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

x + x x x x x

ပဌမ ဥပက္ခဒ သိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေနာတိ ဥပက္ခဒသိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ - ၌၊ အတ္ထာဝသော
 မံ သောဥပဋ္ဌာကောတိတ္ထေ-၌၊ (အယမေတ္တမှ တွေ့ကိုယျ) အာဝသော-ရှင်၊
 တံ- သည်၊ ယံ-အကြင် အလုပ်အကျွေး ဒါယကာကို၊ ဘဏသိ-ပြော၏၊ မမ-
 ၏၊ ဝါ- မှာ၊ ဝေရူပေါ - သော၊ သော ဥပဋ္ဌာကော - ထို အလုပ်အကျွေး
 ဒါယကာသည်၊ အတ္ထိ- ၏၊ ဣတိ အယံ အတ္ထော - ဤအနက်သည်၊ ဟောတိ၊
 အပိမေယျ ဧဝံ ဟောတီတိ-ကား၊ အယျ-အရှင်ဘုရား၊ မေ-တပည့်တော်၏၊
 ဝါ-မှာ၊ ဧဝံ- ဤအကြံသည်၊ ဟောတိအပိ- ဖြစ်တော့ ဖြစ်ပါ၏၊ [အပိသဒ္ဓါ
 မန္တာနုညာ (အနည်းငယ် ခွင့်ပြုခြင်း) အနက်ဟော။] အပိ မယျာ ဝေန္တိဝိ-
 ဟူ၍လည်း၊ ပါဠိ - ပါဠိရှိ၏၊ [“ အယျာ ” ဟု ဗဟုဝစ်သာ ထူးသည်၊
 အနက်ကား တူ၏။] ဘိက္ခု ပနေဝ ဥဒ္ဓိဿာတိတ္ထေ-၌၊ ဥဒ္ဓိဿာတိ- ကား၊
 အပဒိဿ-ညွှန်ပြ၍၊ အာရဗ္ဗ - အကြောင်းပြ၍၊ (ဥပက္ခဒံ ဟောတိ- ၌စပ်)၊
 ပန- ဆက်၊ ယသ္မာ- ကြောင့်၊ ယံ- အကြင်ရဟန်းကို၊ ဥဒ္ဓိဿ- ၍၊ ဥပက္ခဒံ-
 စုဆောင်း စီမံအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ တံ - ထို သင်္ကန်းဘိုးသည်၊ တဿ - ထို
 ရဟန်း၏၊ အတ္ထာယ-ငှါ၊ ဥပက္ခဒံနာမ-မည်သည်၊ ဟောတိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊
 အဿ- ထို ဘိက္ခုပနေဝ ဥဒ္ဓိဿပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ- ၌၊ ဘိက္ခုဿတ္ထာယာ
 တိ-ဟူ၍၊ (ဘဝဝတာ) ဝုတ္တိ။

ဘိက္ခု၊ အာရမဏံ ကရိတွာတိ-ကား၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ပစ္စယံ-အကြောင်းကို၊
 ကတွာ၊ ဟိ - မှန်၊ ယံ- အကြင်သင်္ကန်းဘိုးကို၊ ဘိက္ခု၊ ဥဒ္ဓိဿ ဥပက္ခဒံ- ပြီ၊
 တံ - ထို သင်္ကန်းဘိုးသည်၊ နိယမေနေဝ - အခြံအားဖြင့် သာလျှင်၊ ဘိက္ခု၊
 ပစ္စယံ ကတွာ ဥပက္ခဒံ ဟောတိ၊ တေန - ကြောင့်၊ ဘိက္ခု၊ အာရမဏံ ကရိ
 တွာတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တိ၊ ဟိ- မှန်၊ ပစ္စယောပိ- အကြောင်းသည်လည်း၊ လဘတိ၊
 ပေ၊ အာဇီသု-အစရှိသောပါဠိရပ်တို့၌၊ အာရမဏန္တိ-ဏံ ဟူ၍၊ အာဝတော-
 ၏၊ [မာရော-မာရ်နတ်သည်၊ အာရမဏံ-အကြောင်းကို၊ လဘတိ။] ဣဒါနိ-

၌၊ ဥဒ္ဓိဿာတိ ဧတ္ထံ - ၌၊ ယော ကတ္တာ - အကြင် ဥဒ္ဓိသနကြိယာ၏ ကတ္တား ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (အတ္ထိ)၊ တဿ - ထို ဥဒ္ဓိသနကြိယာ၏ ကတ္တားပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အာကာရဒဿနတ္ထံ-ရည်စူးပုံ အခြင်းအရာကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဘိက္ခုံ အစ္စာ ဒေတုကာမောတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဟိ-မှန်၊ ဘိက္ခုံ - ကို၊ အစ္စာဒေတုကာမေန- သည်၊ (ဟုတွာ)၊ တေန - ထို ဒါယကာသည်၊ တံ - ထိုရဟန်းကို၊ ဥဒ္ဓိဿ၊ ဥပက္ခဋံ-ပြီ၊ အညေန-သော၊ ကာရဏေန-အကြောင်းကြောင့်၊ န(ဥပက္ခဋံ- စုဆောင်းစီမံအပ်သည် မဟုတ်၊) ဣတိ- ဤနည်းဖြင့်၊ သော - ထိုဒါယကာ သည်၊ အစ္စာဒေတုကာမော - သူသည်၊ ဟောတိ၊ တေန - ကြောင့်၊ ဘိက္ခုံ အစ္စာဒေတုကာမောတိ - ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ အညာတကဿ ဂဟပတိဿဝါတိ (ပဒဿ)-၏၊ အညာတကေန - သော၊ ဂဟပတိနာဝါ - သည်သော်၎င်း၊ ဣတိ အတ္ထော(ဟောတိ)၊ ဟိ-မှန်၊ ကရဏတ္ထေ- ကရိုဏ်းဝိဘတ်၏ ကတ္တား အနက်၌၊ ဣဒံ သာမိဝစနံ-ဤ သာမိဝိဘတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပဒဘာဇနေ ပန - ၌ကား၊ ဗျဉ္ဇနံ - သဒ္ဓါနည်းကို၊ အဝိစာရေတွာ - မစိစစ်မှု၍၊ အတ္ထမတ္တ မေဝ-အဓိပ္ပါယ်နက်မျှကိုသာ၊ ဒသေတံ-ငှါ၊ အညာတကောနာမ၊ ပေ၊ ဝုတ္တံ။

စီဝရ စေတောပန္နန္တိ - ကား၊ စီဝရမူလံ- သင်္ကန်း၏ အမြစ်အရင်းသည်၊ ဝါ - သင်္ကန်းဖိုးသည်၊ [စီဝရစေတောပန္နရုပ်-ပြီးပုံကို ကင်္ခါဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ ရှေ့ ငွေသာမက , လဲလှယ်၍ ရကောင်းသော ဝါ , ရည် စသည် တို့ကိုလည်း “ စီဝရစေတောပန္န ” ဟု ခေါ်သောကြောင့် “ စီဝရမူလံ ” ဟု ဖွင့်သည်] ပန-ဆက်၊ တံ-ထို သင်္ကန်းအဖိုးသည်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဟိရညာ ဒီသု-ငွေ အစရှိသည်တို့တွင်၊ အညတရံ-တမျိုးမျိုးသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ ဟိရညံဝါတိ အာဒိ-ကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ ဥပက္ခဋံ ဟောတိတိ-ကား၊ သဇ္ဇိတံ-စီစဉ်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ သံဟရိတွာ-စုဆောင်း၍၊ ထပိတံ-သည်၊ ဟောတိ၊ [ဥပက္ခဋံပုဒ်၏ ရုပ်ပြီးပုံနှင့်တကွ အဓိပ္ပါယ်ကို ကင်္ခါ ဘာသာဋီကာ၌ ရှုပါ] ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဟိရညံဝါတိ အာဒိနာဒ္ဓိ သော၊ ဝစနေန-စကားဖြင့်၊ အဿ-ထို သင်္ကန်းအဖိုး၏၊ ဥပက္ခဋံဘာဝေါ- စီစဉ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဒသိတော-သည်၊ ဟောတိ၊ တသ္မာ- ကြောင့်၊ ဥပက္ခဋံ နာမာတိ ပဒံ-ကို၊ ဥဒ္ဓရိတွာ-၍၊ ဝိသို-သီးခြား၊ ပဒဘာဇနံ- ကို၊ (ဘဂဝတာ) နဝုတ္တံ၊ [ဥပက္ခဋံပုဒ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ပဒဘာဇနိ၌ သီးခြား ဖွင့်ပြတော် မမူအပ်-ဟူလို] ဣမိနာတိ-ဣမိနာ ဟူသောပုဒ်ကို၊ ဥပက္ခဋံ-စီစဉ် အပ်ပြီးသော အဖိုးကို၊ သန္ဓာယ - ၍၊ အာဟ - ဟောတော်မူပြီ၊ တေနေဝ- ထို ကြောင့်ပင်၊ အဿ-ထိုဣမိနာပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ ပစ္စုပဋိတေနာတိ-

ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဟိ(ယသွာ)-ကြောင့်၊ ယံ-အကြင် သင်္ကန်းအဖိုးကို၊ ဥပက္ခဒံ-
 ပြီ၊ သံဟရိတွာ-စုဆောင်း၍၊ ထပိတံ-ပြီ၊ တံ-ထိုသင်္ကန်းအဖိုးသည်၊ ပစ္စုပဋ္ဌိ
 တံ- ရှေးရှုတည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ - ကြောင့်၊ ပစ္စုပဋ္ဌိတေနာတိ- ဟူ၍၊
 ဝုတ္တံ၊ အစ္စာဒေဿာမိတိ တေ - ဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်၊ ဝေါဟာရ ၀၈နံ-
 ပြောရိုးဆိုစဉ် စကားတည်း၊ [ထိုခေတ်က သင်္ကန်းလှူခြင်းကို “သင်္ကန်းဖြင့်
 ဖုံးလွှမ်းခြင်း” ဟု ပြောလေ့ရှိသည်-ဟူလို။] ပန-စင်စစ်ကား၊ ဣတ္ထန္နာမဿ-
 သော၊ ဘိက္ခုနော- အား၊ ဒဿာမိ - အံ့၊ ဣတိအယံ - သည်ကား၊ ဣတ္ထ- ဤ
 အစ္စာဒေဿာမိပုဒ်၌၊ အတ္ထော-တည်း၊ တေနော-ကြောင့်ပင်၊ အဿ-ထို
 အစ္စာဒေဿာမိ ပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေပိ-၌လည်း၊ ဒဿာမိတိ ဝုတ္တံ။

တတြ စေ သောဘိက္ခုတိ-ကား၊ ယတြ-အကြင်အရပ်၌၊ သော ဂဟပတိ
 ဝါ - သည်သော်၎င်း၊ (သ) ဂဟပတာနိ ဝါ- ၎င်း၊ (အတ္ထိ)၊ တတြ- ထို
 အရပ်၌၊ သောဘိက္ခု-သည်၊ ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတော, ဥပသင်္ကမိတွာ(သွား၍)
 စီဝရေ, ဝိကပ္ပံ-ထူးအောင် စီမံခြင်းသို့၊ စေ အာပဇ္ဇေယျ၊ ဣတိ အယံ-ကား၊
 ဣတ္ထ-ဤတတြစေ သောဘိက္ခုစသောဝါကျ၌၊ ပဒသမ္ပန္နော-ပုဒ်တို့၏စပ်ခြင်း
 တည်း၊ တတ္ထ- ထို တတြစေ သောဘိက္ခု စသောဝါကျ၌၊ ဥပသင်္ကမိတွာတိ
 ဣမဿ-၏၊ ဂတိာတိ ဣမိနာဝ-ဂတိာဟူသော ဤပုဒ်ဖြင့်သာလျှင်၊ အတ္ထေ-
 သည်၊ သိဒ္ဓေ-ပြီးပါလျက်၊ ပရရဝေါဟာရဝသေန-အများအဝေါ်အဝေါ်၏
 အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ-အများ အသုံးအနှုန်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ယရန္တိ-ယရ်ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-
 ပဒဘာဇနီ၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ [လူအများက “အိမ်သို့ သွား” ဟု ပြောဆို
 လေ့ရှိကြသောကြောင့် ဥပသင်္ကမိတွာ အတွက် “ ဂတိာ ” ဟူသာ မကဘဲ
 “ယရ်” ထည့်၍ ပဒဘာဇနီ၌ ဖွင့်ပြတော်မူသည်- ဟူလို။] ပန - စင်စစ်ကား၊
 ယတြ-၌၊ သော ဒါယကော (အတ္ထိ)၊ တတြ-သို့၊ ဂတိာ, ဣတိ အယမေဝ-
 ဤ အနက်သည်သာ၊ ဣတ္ထ - ဤ ဥပသင်္ကမိတွာ ဟူသော ပါဠိ၌၊ အတ္ထော-
 လိုရင်းအနက်တည်း၊ တသ္မာ, ပုနပိ-ထပ်၍လည်း၊ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဥပသင်္ကမိတွာ
 တိ- ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပဒဘာဇနီ၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

ဝိကပ္ပံ အာပဇ္ဇေယျာတိ-ကား၊ ဝိသိဋ္ဌကပ္ပံ-ထူးအောင်စီမံခြင်းသို့၊ အဓိက
 ဝိဓာနံ-အပိုအလွန် စီမံခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇေယျ၊ [ဝိကပ္ပံ၌ ဝိသည် ဝိသိဋ္ဌဟူသော
 အနက်ကို ဟော၏၊ ကပ္ပဓာတ်ကား ဝိမိ အနက်ဟောတည်း၊ ထို့ကြောင့်
 “ဝိသိဋ္ဌကပ္ပံ=အဓိကဝိဓာနံ” ဟု ဖွင့်သည်။] ပန - ဆက်၊ ပဒဘာဇနေ - ၌၊
 ယေနာကာရေန - ဖြင့်၊ ဝိကပ္ပံ အာပဇ္ဇော ဟောတိ၊ တမေဝ- ထို အခြင်း၊
 အရာကိုပင်၊ ဒဿေတုံ-ငှါ၊ အာယတံဝါတိအာမိ-ကို၊ ဝုတ္တံ၊ သာဓုတိ-သာဓု

သဒ္ဓါသည်။ အာယာစနေ (ပဝတ္ထော) နိပါတော၊ ဝတာတိ ပရိဝိတက္ကေ
 (ပဝတ္ထော)နိပါတော၊ မန္တိ-မိဟူသော ပုဒ်ဖြင့်၊ အတ္တာနံ-မိမိကို၊ နိဗ္ဗိသတိ-
 ဣန်ပြု၏။ အာယသ္မာတိ-ဖြင့်၊ ပရံ-သူတပါးကို၊ အာလပတိ-ရှေးရှုပြောဆို၏။
 အာမန္တေတိ- ခေါ်၏။ ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ , ဣဒံ သဗ္ဗံ - ဤ အလုံးစုံသော
 “သာဓု ဝတ မံ အာယသ္မာ” ဟူသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ဗျဉ္ဇနမတ္တမေဓ-
 သဒ္ဓါမျှသည်ပင်။ ဝါ- သဒ္ဓါအတိုင်းပင်၊ ဥတ္တာနတ္တမေဓံ၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊
 (သဒ္ဓါအတိုင်းပင် အနက်ထင်နိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) အဿ - ထိုပုဒ်
 အပေါင်း၏၊ အတ္ထော-ကို၊ ပဒဘာဇနေ- ဌှံ၊ နဂုတ္ထော။ [ပဒဘာဇနိဌှံ အထူး
 ဟောတော်မမူတော့-ဟူလို။]

ကလျာဏကဗျတံ ဥပါဒါယာတိ-ကား၊ သုန္ဒရကာမတံ - ကောင်းသော
 သင်္ကန်းကို အလိုရှိသူ၏အဖြစ်ကို၊ ဝိသိဋ္ဌကာမတံ-ထူးသော သင်္ကန်းကို အလို
 ရှိသူ၏ အဖြစ်ကို၊ စိတ္တေန-ဖြင့်၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ [ဥပါဒါယပုဒ်ကို စိတ္တေနဟု
 ကရိုဏ်းထည့်၍ ဥပသဒ္ဓါအနက် မရှိဟု သိစေလိုသောကြောင့် “ ဂဟေတွာ ”
 ဟု ဖွင့်သည်။] တဿ - ထို ဥပါဒါယပုဒ်၏၊ အာပဇ္ဇေယျ စေတိ ဣမိနာ-
 ဟူသော ဤပုဒ်နှင့်၊ သမ္ဗန္ဓော - စပ်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ၊) ပန - ဆက်၊
 ယသ္မာ, ယော - အကြင်ရဟန်းသည်၊ ကလျာဏကဗျတံ - ကောင်းသော
 သင်္ကန်းကို အလိုရှိသူ၏အဖြစ်ကို၊ ဥပါဒါယ - စိတ်ဖြင့် ယူ၍၊ (ဝိကပ္ပံ - သို့၊)
 အာပဇ္ဇတိ-၏၊ သော-သည်၊ သာဓွတ္တိကော (သာဓုတ္တိကော)- ကောင်းသော
 သင်္ကန်းဖြင့် အလိုရှိသည်၊ မဟန္တတ္တိကော-များသော အဖိုးရှိသော သင်္ကန်း
 ဖြင့်အလိုရှိသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ အဿ-ထိုကလျာဏကဗျတံ
 ဥပါဒါယပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ-ဌှံ၊ ဗျဉ္ဇနံ-သဒ္ဓါကို၊ ပဟာယ-၍၊ အမိပေတတ္ထ
 မေဓ-ကိုသာ၊ ဒေသေတုံ-ငှါ၊ တဒေဝ ဝစနံ - ထို သာဓုတ္တိကော မဟန္တတ္တိ
 ကော ဟူသော စကားကိုသာ၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ ပန- ဆက်၊ ယသ္မာ -
 ကြောင့်၊ ဣမဿ-ဤ ထူးအောင်စီမံခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇန မတ္တေနေဝ- ရောက်
 ခြင်းမျှဖြင့်သာ၊ အာပတ္တိ-သည်၊ သိသံ-အပြီးအဆုံးသို့၊ နဇတိ-မရောက်သေး၊
 တသ္မာ-ကြောင့်၊ တဿ ဝစနေနာတိအာဒိ-ကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။

အနာပတ္တိ ဣတကာနန္တိ အာဒိသု- တို့၌၊ ဣတကာနံ - တို့၏၊ စိဝရေ-
 ရှုမည့် သင်္ကန်း၌၊ ဝိကပ္ပံ အာပဇ္ဇန္တဿ အနာပတ္တိတိ ဝေမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊
 မဟန္တိ၊ ပေ၊ စေတာပေတိတိ-ကား၊ ဂဟပတိဿ-သည်၊ ဝိသတိအဋ္ဌနကံ-
 ၂၀ ထိုက်တန်သော၊ စိဝရံ-ကို၊ စေတာပေတုကာမဿ-လဲလှယ်လိုလသော်၊
 ဝါ-သော၊ ဂဟပတိဿ- အား၊ ဧတေန - ဤ ၂၀ တန် သင်္ကန်းဖြင့်၊ မယံ-

အား၊ အလံ-အလိုမရှိ၊ ဒသန္တနကံဝါ-၁၀ တန် သင်္ကန်းကိုသော်၎င်း၊ အဋ္ဌန္တနကံဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ ဒေဟိ - လှူလော၊ ဣတိ ဝဒတိ၊ အနာပတ္တိ၊ စ-ဆက်၊ အပ္ပန္နန္တိ ဣဒံ - ကို၊ အတိရေကနိဝါရဏတ္ထမေဝ - အပိုအလွန်ကို တားမြစ်တော်မူခြင်း အကျိုးငှါသာလျှင်၊ ဝုတ္တံ - မိန့်တော်မူအပ်ပြီ၊ ပန - စင်စစ်ကား၊ သမကေပိ-အဘိုးအားဖြင့် ညီမျှသော သင်္ကန်း၌လည်း၊(ဝိကပ္ပံ- သို့၊ အာပဇ္ဇန္တ သာ) အနာပတ္တိ၊ [အဖိုးမထူးစေဘဲ အနေအထား ပုံသဏ္ဍာန် စသောအားဖြင့် ထူးအောင်စီမံခြင်းသို့ရေခံသောရဟန်းမှာ အာပတ်မသင့်၊] တဉ္စ - ထို ညီမျှသော သင်္ကန်းသည်လည်း၊ အဋ္ဌဝသေနေဝ- ဖြင့်သာလျှင်၊ (သမကံ ဟောတိ)၊ ပမာဏဝသေန - အရှည်အတို ပမာဏ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (သမကံ-ညီမျှသည်) န(ဟောတိ)၊ ဟိ- မှန်၊ (တနည်း) ဟိ(ယသ္မာ)၊ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ- သည်၊ အဋ္ဌဝမုနကံ - အဖိုးကို တိုးပွားစေခြင်း ရှိသော သိက္ခာ ပုဒ်တည်း၊ (အဋ္ဌဝမုနံ တေဿ အတ္ထိတိ အဋ္ဌဝမုနကံ၊- ဇီ။) တသ္မာ , ယော-အကြင် ဒါယကာသည်၊ ဝိသတိအဋ္ဌနကံ-သော၊ အန္တရဝါသကံ-ကို၊ စေတာပေတုကာမော - သည်၊ (ဟောတိ)၊ တံ - ထို ဒါယကာကို၊ ဣတ္တ မေဝ- ဤမျှ အတိုင်းအရှည် ရှိသော ၂၀ သော အဖိုးကိုသာ ထိုက်တန်သော၊ စိဝရံ- ကို၊ မေ,ဒေဟိတိ ဝတ္ထုပိ ဝဇ္ဇတိ၊ပေ၊သဒိသာနေဝ။

ဒုတိယဥပက္ခဒေပိ-၌လည်း၊ ဣမိနာဝ နယေန-ပဌမ ဥပက္ခဒသိက္ခာပုဒ်၌ ဆိုအပ်ပြီးသော ဤနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဟိ- မှန်၊ တံ- ထို ဒုတိယ ဥပက္ခဒသိက္ခာပုဒ်သည်၊ ဣမဿ - ဤ ပဌမ ဥပက္ခဒသိက္ခာပုဒ်၏၊ အနုပညတ္တိသဒိသံ-အနုပညတ်နှင့် တူ၏၊ ကေဝလံ-သက်သက်၊ ပဌမသိက္ခာ ပဒေ - ပဌမ ဥပက္ခဒသိက္ခာပုဒ်၌၊ ကေဿ - တယောက်သော ဒါယကာကို၊ ဝိဠာ-နှိပ်စက်ခြင်းကို၊ကတာ-ပြုအပ်ပြီ၊ ဒုတိယေ-၌၊ ဒွိန္ဒူ(ဝိဠာ-ကို၊ ကတာ)၊ အယမေဝ - ဤတယောက်ကို နှိပ်စက်ခြင်း , ၂ ယောက်တို့ကို နှိပ်စက်ခြင်း သည်သာ၊ ဣတ္ထ-ဤသိက္ခာပုဒ် ၂ ပါးတို့၌၊ ဝိသေသော၊ပေ၊ဒွိန္ဒူ-တို့ကို၊ (ဝိဠ ကတွာ ဂဏှတော အာပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗော) ယထာ၊ ဧဝံ ဗဟူနံ ဝိဠ ကတွာ ဂဏှတောပိ အာပတ္တိဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဣတိ- တည်း ။ ။ ပဌမဥပက္ခဒသိက္ခာ ပဒေဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။ ဒုတိယဥပက္ခဒသိက္ခာပဒေဝဏ္ဏနာပိ နိဋ္ဌိတာ။ [“ဣမိနာ ဝ နယေန, ဣမဿ ” ဟူသော အနီးဟောပုဒ်တို့ကို ထောက်၍ “ သဒိသာ နေဝ ” ၌ ပဌမဥပက္ခဒအဖွင့် မကုန်သေး, “ အာပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗော ” ကျမှ ဥပက္ခဒသိက္ခာပုဒ် ၂ ပါးလုံး၏အဖွင့် ပြီးသည်-ဟု မှတ်ပါ။]

ရာဇသိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေနာတိ ရာဇသိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ-၌၊ ဥပါသကံ ဝိညာပေတွာ
 တိ-ကား၊ ဇာနာပေတွာ-သိစေပြီး၍၊ ဣမိနာမူလေန- ဤသင်္ကန်းအဖိုးဖြင့်၊
 စီဝရံ-ကို၊ ကိဏိက္ခာ- ဝယ်ပြီး၍၊ ထေရဿ-ထေရ်အား၊ ဒေဟိ-လှူပါလေ
 လော၊ ဣတိဓံ - သို့၊ ဝတ္တာ- ၍၊ ဣတိ - ဤကား၊ အဓိပ္ပါယော- (သညာ
 ပေတွာပုဒ်အတွက်) အလိုရှိအပ်သော အနက်တည်း၊ ပညာသဗန္ဓောတိ -
 ကား၊ ပညာသကဟာပဏဒဏှော - အသပြာငါးဆယ် ဟူသော ဒဏ်ငွေ
 သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ပညာသံ - ငါးဆယ် ဟူသော၊
 ဗန္ဓော-နှောင်ဖွဲ့ကြောင်း ဒဏ်ငွေသည်၊ (ဟောတိ) ဣတိဝိ-လည်း၊ ပါဠိ-
 ၏၊ [ဗန္ဓိယတိ တေေနာတိ ဗန္ဓော-နှောင်ဖွဲ့အပ်ကြောင်း ဖြစ်သော ဒဏ်ငွေ၊]
 ပညာသံ-ငါးဆယ်၊ ဇိတော-ရှုံး၏၊ ပညာသံ-ဆယ်၊ ဒါပေတဗ္ဗော-ပေးစေ
 ထိုက်၏၊ ဣတိ-ကား၊ အဓိပ္ပါယော-အလိုတည်း၊ [ကတိကဝတ် ပြုသူတို့၏
 အလိုတည်း၊] အဇ္ဈဏော ဘန္တေ အာဂမေဟိတိ (ပဒဿ) - ၏၊ ဘန္တေ-
 ရား၊ အဇ္ဈ ကေဒိဝသံ-ယနေတရက်၊ အမှာကံ-တို့ဘို့၊ တိဋ္ဌ- ရပ်ပါဥား၊ အဓိ
 ဝါသေဟိ-သည်းခံပါဥား၊ ဣတိအတ္ထော-နက်၊ ပရာမသီတိ - ကား၊ ဝဏှိ-
 ဆွဲကိုင်ပြီး၊ ဇိနောသီတိ- ကား၊ ဇိတော- ရှုံးသည်၊ အသိ- ဖြစ်၏၊ [ဇိနော၌
 ဇိဓာတ် တပစ္စည်းကို ဣနုပြု၊ ဇိဓာတ်သည် ပရာ ဟူသော ဥပသာရပုဒ်နှင့်
 မယှဉ်သော်လည်း ရှုံးခြင်းအနက်ကို ဟောနိုင်၏။]

ရာဇဘောဂ္ဂေါတိ- ကား၊ အသံ- ထိုအမတ်၏၊ ရာဇတော-မှ၊ (လဒ္ဓိ-
 ရအပ်သော၊)ဘောဂ္ဂံ ဘုဒ္ဓိတဗ္ဗံ-သုံးဆောင် ခံစားထိုက်သော စည်းစိမ်သည်၊
 အတ္ထိ၊ ဣတိ (သော-ထိုအမတ်သည်၊) ရာဇဘောဂ္ဂေါ- မည်၏၊ ရာဇဘော
 ဂေါတိဝိ ပါဠိော အတ္ထိ၊ အဿ-ထိုအမတ်၏၊ ရာဇတော- မှ၊ (လဒ္ဓေါ)
 ဘောဂေါ-ရာထူးစည်းစိမ်သည်၊ အတ္ထိ၊ ဣတိအတ္ထော၊ [ဤ ရာဇဘောဂ္ဂေါ
 ပုဒ်ပြီးပုံကို ကင်္ခါ ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီး၊] ပဟိဏေယျာတိ - ကား၊
 ပေသေယျ-ပို့အံ့၊ ပန- ဆက်၊ အဿ- ထို ပဟိဏေယျပုဒ်၏၊ ဥတ္တနတ္ထတ္တာ-

အဇ္ဈဏော။ ။ “အဇ္ဈ + နော ” ဟု ဆိုလိုလျက် ဟ အက္ခရာလာ၍နကိုလည်း
 ဣပြထားသည် ဟု သိစေလိုသောကြောင့် အဇ္ဈကို အဇ္ဈ ဟု၎င်း၊ နောကို အမှာကံဟု
 ၎င်း ဖွင့်သည်။ “ တိဋ္ဌ ” ကား အာဂမေဟိ၏ အဓိပ္ပါယ်နက်တည်း။ [အဇ္ဈဏောတိ
 အဇ္ဈနောတိ ဝတ္ထဗ္ဗေ ဟကာရာဂမံ, န ကာရဿစ ဣကာဒရံကတ္တဒ ဝုတ္ထောတိ အဒ္ဓဟ-
 အဇ္ဈ ကေဒိဝသံ အမှာကံတိ။ - ဝိမတိ။]

ပေါ်လွင်သောအနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ပဒဘာဇနံ-ကို(ဘဂဝတာ) နှင့် ဝုတ္တံ၊ စ-ဆက်၊ တေဿ-ဤပဟိဏေယျပုဒ်၏ (ဥတ္တနတ္ထတ္တာ ပဒဘာဇနံ န ဝုတ္တံ) ယထာ၊ ဝေ-တူ၊ စီဝရံ ဣတ္ထန္တာမံ ဘိက္ခုန္တိအာဒိနဗ္ဗိ ပဒါနံ- စီဝရံ ၊ဒေပါဘိက္ခု၊ အစရှိသော ပုဒ်တို့၏လည်း၊ ဥတ္တနတ္ထတ္တာယေဝ ပဒဘာဇနံ န ဝုတ္တံတိ ဝေဒိတမ္ပံ၊ အာဘတံတိ - ကား၊ အာနိတံ - ဆောင်ယူအပ် ပါပြီ၊ ကာလေန ကပ္ပိယန္တိ- ကား၊ ယုတ္တပတ္တကာလေန - သင့်လျော် လျောက်ပတ် သောအခါ၌၊ ယဒါ၊ နော- ငါတို့၏၊ အတ္ထော - အလိုသည်၊ ဟောတိ-ရှိ၏၊ တဒါ၊ ကပ္ပိယံ စီဝရံ ဝဏှာမာတိ အတ္ထော၊ ဝေယျာဝစ္စကရေတိ - ကား၊ ကိစ္စကရေ- ကိစ္စကို ပြုလုပ်တတ်သူတည်း၊ ကပ္ပိယကာရကော- အပ်အောင် ပြုတတ်သူတည်း၊ ဣတိအတ္ထော၊ သညတ္ထော သော မယာတိ- ကား၊ မယာ- တပည့်တော်သည်၊ သော-ထိုဝေယျာဝစ္စကရကို၊ အာဏတ္ထော-ပြီ၊ ယထာ- အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြောဆိုအပ်သော်၊ တုမှာကံ - တို့အား၊ ဝါ- တို့၏၊ စီဝရေန- ဖြင့်၊ အတ္ထေ-အလိုသည်၊ သတိ-သော်၊ စီဝရံ ဒဿတိ၊ ဝေ- ဤသို့ လှူလောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝုတ္တော - ပြောဆိုအပ် ပါပြီ၊ ဣတိ အတ္ထော။

အတ္ထော မေ အာဝုသော စီဝရေနာတိ တေ-န ဟူသော ဤစကားသည်၊ စောဒနလက္ခဏ နိဒဿနံ - တောင်းခြင်း၏ လက္ခဏာကို ညွှန်ပြကြောင်း စကားတည်း၊ ဟိ - မှန်၊ ဣဒံ ဝစနံ - (အတ္ထော မေ အာဝုသော စီဝရေန ဟူသော) ဤစကားကို၊ ဝတ္ထမ္ပံ - ပြောဆိုထိုက်၏၊ အဿ - ထိုစကား၏၊ အတ္ထောဝါ- ကိုမူလည်း၊ ယာယကာယစိ- သော၊ ဘာသာယ - ဖြင့်၊ (ဝတ္ထ မ္ဗော)၊ ဣဒံ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊ စောဒနာလက္ခဏံ-တည်း၊ ပန-ကား၊ ဒေဟိ မေ စီဝရန္တိ အာဒိနိ- အစရှိသော စကားတို့ကို၊ န ဝတ္ထဗ္ဗာကာရ ဒဿနတ္ထံ- မပြောထိုက်သော အခြင်းအရာကို ပြတော်မူခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဝုတ္တာနိ - နံပြီ၊ ဟိ-မှန်၊ တောနိ ဝစနာနိ - (ဒေဟိ မေ စီဝရံ အစရှိသော) ဤစကားတို့ကို၊

သညတ္ထော သော မယာ။ ။သင်္ကန်းအတွက်ဖြစ်စေ အခြားသော နဝကမ္မကိစ္စ အတွက် ဖြစ်စေ ဒါယကာ သို့မဟုတ် ဒါယကာ၏ကိုယ်စား တယေဝကံဇယာကံက ငွေကို ကပ္ပိယလုပ်တတ်သူထံ အပ်နှံပြီးလျှင် “ တပည့်တော်သည် ငွေကို (မည်သူ့ အထံ) အပ်ခဲ့ပါပြီ၊ အရှင်ဘုရားသည် သင်္ကန်း(သို့မဟုတ် အခြားအပ်သောပစ္စည်း) အလိုရှိသော် ကပ္ပိယအထံ အလှူခံပါ”ဟု ဤသို့ လျှောက်သွားမှသာ အပ်သောပစ္စည်း ကိုတောင်းကောင်းကြောင်း၊ ငွေကို အပ်ထားခဲ့ရုံမျှဖြင့် မတောင်းကောင်းကြောင်းကို “သညတ္ထော သော မယာ” စသော စကားများဖြင့် သိသာသည်။

(န ဝတ္ထုဋ္ဌာနိ-နံ)၊ ဧတေသံ-စကားတို့၏၊ အတ္ထောဝါ- ကိုမူလည်း၊ ယာယ ကာယစိ ဘာသာယ န ဝတ္ထုဋ္ဌော၊ ဒုတိယဗ္ဗိ ဝတ္ထုဋ္ဌော၊ တတိယဗ္ဗိ ဝတ္ထုဋ္ဌော တိ- ကား၊ အတ္ထော မေ အာဝုသော စိဝရေနာတိ ဣဒမေဝ - ဤစကားကို ပင်၊ ယာဝတတိယံ - အောင်၊ ဝတ္ထုဋ္ဌော၊ ဣတိ- ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ ဧဝံ-လျှင်၊ ခွတ္တိက္ခတ္တု၊ စောဒေတဗ္ဗော သာရေတဗ္ဗောတိ ဣတ္ထ - ဤ၊ ဥဗ္ဗိဋ္ဌ စောဒနာ ပရိ စ္စေဒံ- တိုက်ရိုက် ညွှန်ပြအပ်သော တောင်းခြင်း၏ အပိုင်းအခြားကို၊ ဒသေ တွာ- မူပြီး၍၊ ဣဒါနိ- ဤ၊ ခွတ္တိက္ခတ္တု၊ ပေ၊ ကုသလန္တိ ဣမေသံ ပဒါနိ- တို့၏၊ သင်္ခေပတော- အားဖြင့်၊ အတ္ထံ ဒသေန္တော၊ ပေ၊ အာဟ၊ ဧဝံ- လျှင်၊ ယာဝ တတိယံ - အောင်၊ စောဒေန္တော - တောင်းလသော်၊ ဝါ - တောင်းသော ရဟန်းသည်၊ တံ စိဝရံ - ကို၊ ယဒိ နိပ္ပါဒေတိ - အကယ်၍ ပြီးစီးစေနိုင်အံ့၊ အတ္ထုနော-၏၊ ပဋိလာဘဝသေန-ရခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ နိပ္ပါဒေတံ-ပြီးစီးစေ ခြင်းငှါ၊ ယဒိသတ္ထောတိ-အကယ်၍ စွမ်းနိုင်အံ့၊ (ယဒိ နိပ္ပါဒေတိကို ထပ်ဖွင့် သည်)၊ ဣစ္စေတံ-ဤသို့ ပြီ စီးစေနိုင်ခြင်းသည်၊ ကုသလံ - ကောင်း၏၊ သာဓု သုန္ဓု၊ သုန္တရံ-ကောင်း၏။

စတုက္ခတ္တု၊ ပေ၊ ဌာတဗ္ဗတိတေ-ဤစကားသည်၊ ဌာနလက္ခဏနိဒဿနံ- ရပ်ခြင်း၏ လက္ခဏာကို ညွှန်ပြကြောင်း စကားတည်း၊ စ- ဆက်၊ ဆက္ခတ္တု၊ ပရမံ တိ တေ - ဤသဒ္ဒါသည်၊ ဘာဝနပုံသကဝစနံ - ကြိယာဝိသေသနကို ဟောသောသဒ္ဒါတည်း၊ ဟိ-မှန်၊ ဆက္ခတ္တု၊ ပရမံ- ဖြေကြိမ် အလွန်အတိုင်းအရှည် တိုင်အောင်၊ ဧတေန-ဤရဟန်းသည်၊ စိဝရံ ဥဗ္ဗိဋ္ဌာ တုဏှိဘူတေန(ဟုတွာ) ဌာတဗ္ဗံ-ရပ်ရာ၏၊ အညံ- အခြားသော၊ ကိဉ္စိ (တစုံတခုသော အမှုကို၊) န ကာတဗ္ဗံ-မပြုရာ၊ ဣဒံ-ဤတစုံတခုကိုမပြုခြင်းသည်၊ ဌာနလက္ခဏံ-ရပ်ခြင်း၏ လက္ခဏာတည်း၊ တတ္ထ-ထိုတုဏှိဘူတေန ဌာတဗ္ဗံဟူသောစကားရပ်၍၊ သဗ္ဗ ဌာနာနံ-အလုံးစုံသော ရပ်ခြင်းတို့၏၊ ဝါ-တို့နှင့်၊ သာဓာရဏော-သော၊ ဝါ- သော၊ ယော တုဏှိဘာဝေါ (အတ္ထိ)၊ တံ (တုဏှိဘာဝံ)- ကို၊ တာဝ ဒသေ တံ၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ တတ္ထ၊ ပေ၊ အာဒိ-ကို၊ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ- ထိုတတ္ထ ဝဇ္ဇိအစ ရှိသော စကားရပ်၍၊ န အာသနေ နိသီဒိတဗ္ဗန္တိ- ကား၊ ဘန္တေ- ရား၊ ဣဓ- ဤနေရာ၌၊ နိသီဒထ-ထိုင်ပါကုန်၊ ဣတိ၊ ဝုတ္တေန-လျှောက်အပ်သည်၊ (သမာ နေန)ဝိ- ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ နနိသီဒိတဗ္ဗံ - မထိုင်ရာ၊ န အာမိသံ ပဋိဂ္ဂဟေ တဗ္ဗတိ- ကား၊ ယာဝ ဓန္တကာဒိဘေဒံ- သော၊ ကိဉ္စိ- သော၊ အာမိသံ - ကို၊ (ယာစိယ မာနေနဌစမ်၊) ဝဏှထ ဘန္တေတိ- ဟူ၍၊ ယာစိယမာနေနာဝိ- တောင်းပန်အပ်ပါသော်လည်း၊ န ဝဏှိတဗ္ဗံ-မခံယူရာ။

န မိမ္မော ဘာသိတဗ္ဗောတိ-ကား၊ မင်္ဂလံဝါ-မင်္ဂလာတရားကို သော်၎င်း၊ အနုမောဒနံဝါ-အနုမောဒနာ တရားကိုသော်၎င်း၊ (ယာစိယ မာနေနန္တုစပ်။) ဘာသထ-ဟောပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ယာစိယမာနေနာပိ ကိန္နိ န ဘာသိတဗ္ဗံ၊ ကေဝလံ (ဝတ္ထဗ္ဗော ဌ်စပ်။) ကိကာရဏာ- ကြောင့်၊ အာဂတော- သည်၊ အသိ-ဖြစ်ပါသည်။ ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆိယမာနေန-မေးအပ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ-မေးအပ်သော ရဟန်းသည်၊ ဇာနာဟိ အာဂုသောတိ - ဟူ၍၊ ဝတ္ထဗ္ဗော-ပြောဆိုထိုက်၏၊ ဟိ-မှန်၊ ပုစ္ဆိယမာနောတိ ဣဒံ-သည်၊ ကရဏဏေ-ကရိုဏ်း၊ ဝိဘတ်၏ ကတ္တားအနက်၌၊ ပစ္စတ္တဝစနံ၊ [ပုစ္ဆိယမာနော သည် ဝတ္ထဗ္ဗော ၏ အဂုတ္တကတ္တားဖြစ်၍ “ ကရဏဏေ ပစ္စတ္တဝစနံ ” ဟု ဆိုသည်၊ ပါဠိတော်ကြည့်ပါ။] အထဝါ - ကား၊ ပုစ္ဆံ- ကို၊ ကုရုမာနော- ပြသော ဒါယကာကို၊ [ဤအလို ပုစ္ဆ နောင် ကုရုမာန အနက်၌ ဣယ ပစ္စည်းသက်၍ “ပုစ္ဆိယ” ဟု နာမမာတ်ဖြစ်သည်ဟု ပြသည်။] ပုစ္ဆမာနော-မေးသော ဒါယကာကို၊ ဣတိ ဝေမ္ဗိ-ဤသို့လည်း၊ ဣ- ဤ ပုစ္ဆိယမာနော ပုဒ်၌၊ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဟိ-မှန်၊ (တနည်း)ဟိ(ယသွာ)ယော-အကြင် ဒါယကာသည်၊ ပုစ္ဆံ-မေးခြင်းကို၊ ကရောတိ-၏သော-ကို၊ ဣတံ-ဤမျှလောက်သော “ဇာနာဟိအာဂုသော” ဟူသောစကားကို၊ ဝတ္ထဗ္ဗော-ပြောဆိုနိုင်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (ပုစ္ဆမာနော-သော်၊ ဝေဝိ-သို့လည်း၊ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။)

ဌာနံ ဘဇ္ဇတိတိ - ကား၊ အာဂတ ကာရဏံ- လာခြင်း၏ အကြောင်းကို၊ ဘဇ္ဇတိ-ဖျက်ဆီးရာ ရောက်၏၊ [“ဘာအကျိုးငှါ လာပါသနည်း”ဟု မေးလျှင် (“ရပ်ခြင်းငှါလာ၏”ဟု ဖြေရလိမ့်မည်၊ ထို့ကြောင့် လာခြင်း၏ အကြောင်းကား ရပ်ခြင်းတည်း၊ မထိုင်ရ၊ မခံယူရ ، တရားမဟောရ ဟု မိန့်တော်မူပါလျက် ထိုင်ခြင်း စသည်ကို ပြုခြင်းကြောင့် တကြိမ်ရပ်ခြင်း ကိစ္စ ပျက်သွားပြီ-ဟူလို။] ဣဒါနိ-၌၊ (အာဟန္တံ စပ်။) တိသော-န်သော၊ ယာ စောဒနာစ-အကြင် တောင်းခြင်းတို့ကို၎င်း၊ ဆ- န်သော၊ ယာနိ ဌာနိစ- အကြင် ရပ်ခြင်းတို့ကို၎င်း၊ ဝုတ္တာနိ-န်ပြီ၊ တတ္ထ-ထို တောင်းခြင်း ရပ်ခြင်းတို့၌၊ ဝုခိဗ္ဗ-တိုးပွားခြင်းကို၎င်း၊ ဟာနိဗ္ဗ-ယုတ်လျော့ခြင်းကို၎င်း၊ ဒဿေန္တော(ဟုတ္တာ)စတုက္ခတ္ထံ စောဒေတွာတိအာဒိ အာဟ၊ စ-ဆက်၊ ယသွာ-ကြောင့်၊ ဣ-ဤစတုက္ခတ္ထံ စောဒေတွာ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ကေ စောဒနာ ဝုခိယာ - တကြိမ်တောင်းခြင်း၏တိုးပွားခြင်းကြောင့်၊ ဒိန္တံ- ၂ ကြိမ်ကုန်သော၊ ဌာနာနံ-ရပ်ခြင်းတို့၏၊ ဟာနိ-ယုတ်လျော့ခြင်းကို၊ ဝုတ္တာ-မိန့်တော်မူအပ်ပြီ၊ တသွာ-ကြောင့်၊ ကော စောဒနာ ဒိဂုဏံ ဌာနန္တိ - ဟူ၍၊ (တကြိမ်တောင်းခြင်းသည် ၂ ကြိမ်

ရပ်ခြင်းမည်၏ ဟူ၍)၊ လက္ခဏံ - သည်၊ ဝါ - ကို၊ ဒသိတံ ဟောတိ၊ ဣတိ - ဤသို့၊ ဣမိနာလက္ခဏေန-ဖြင့်၊ တိက္ခတ္ထု-ကြိမ်၊ စောဒေတွာ-တောင်းပြီး၍၊ (ဝါ-တောင်းပြီးလျှင်) ဆက္ခတ္ထု၊ ဌာတဗ္ဗံ-ရပ်ရာ၏၊ ဒွိက္ခတ္ထု၊ စောဒေတွာ၊ ပေ၊ ဒသက္ခတ္ထု၊ ဌာတဗ္ဗံ၊ ဣတိ- ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

စ-ဆက်၊ ဆက္ခတ္ထု စောဒေတွာ န ဌာတဗ္ဗန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ ယထာ-ကဲ့သို့၊ ဧဝံ - တူ၊ ဒွါဒသက္ခတ္ထု ဌာတွာ န စောဒေတဗ္ဗန္တိပိ - ဟူ၍လည်း၊ ဝုတ္တမေဝ-ဟောတော်မူအပ်ရာ ရောက်သည်သာ၊ ဟောတိ၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ သစေ စောဒေတိ ယေဝ-အကယ်၍ တောင်းရုံသာ တောင်းအံ့၊ (သစေ) န တိဋ္ဌတိ-အကယ်၍ မရပ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဆ-နံသော၊ စောဒနာ- တောင်းခြင်းတို့ကို၊ လဗ္ဘန္တိ-နံ၏၊ သစေ တိဋ္ဌတိယေဝ၊ (သစေ)န စောဒေတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဒွါ ဒသဌာနာနိ လဗ္ဘန္တိ၊ သစေ စောဒေတိပိ-အကယ်၍ တောင်းလည်း တောင်းအံ့၊ သစေ တိဋ္ဌတိပိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ကောယ စောဒနာယ-တကြိမ်တောင်းခြင်းဖြင့်၊ ဒွေ ဌာနာနိ- ၂ ကြိမ်ရပ်ခြင်းတို့ကို၊ ဟာပေတဗ္ဗာနိ-ယုတ်လျော့စေထိုက်ကုန်၏၊ တတ္ထ- ထို တောင်းခြင်း ရပ်ခြင်းတို့၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော-၌ လှမ်းစပ်)၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ကေဒိဝသမေဝ-၌သာလျှင်၊ ပုနပ္ပနိ-ထပ်၊ ဝတံာ-၍၊ ဆက္ခတ္ထု စောဒေတိ၊ ဝါ-တနည်း၊ သကိံ ယေဝ-သာလျှင်၊ ဝတံာ-၍၊ အတ္ထော မေ အာဝုသော စီဝရေနာတိ-ဟူ၍၊ ဆက္ခတ္ထု ဝဒတိ၊ တထာ-ထိုမှ တပါး၊ ပေ၊ တကြ ဝ-ကြဋ္ဌာနေ-၌၊ တိဋ္ဌတိ-ရပ်၏၊ သောပိ-ထို ရဟန်းသည်လည်း၊ သဗ္ဗစောဒနာယော-တို့ကို၎င်း၊ သဗ္ဗဋ္ဌာနာနိစ-တို့ကို၎င်း၊ ဘူတိ-ဖျက်ရာရောက်၏၊ ပန-ကဲ့ရဲ့ဘွယ်ရာ ဝရဟာကား၊ နာနာ ဒိဝသေသု-တို့၌၊ ဧဝံ - ဤသို့ တောင်းခြင်း ရပ်ခြင်းကို၊ ကရောန္တဿ - ၏၊ (ဘူတက ဘာဝေ-အလုံးစုံသော တောင်းခြင်း ရပ်ခြင်းတို့ကို ဖျက်ဆီးသည်၏ အဖြစ်၌)၊ ဝါဒေါ-ပြောဆိုဘွယ်သည်၊ ကော-အဘယ်မှာရှိတော့အံ့နည်း၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ ဝိနိစ္ဆယော-ကို၊ ဝေဒိကဗ္ဗော-၏၊ [ဝါကျအစ၌ တတ္ထကို ဤ ဝေဒိကဗ္ဗော၌ စပ်ရမည် ဖြစ်သောကြောင့် ဝေမေတ္တ ဟု ဧတ္ထပိသည်ကား ပိုသည်၊ ရှေး နိဿယ၌ “ဧတ္ထ-ဤ စတုက္ခတ္ထု စောဒေတွာ အစရှိသော စကားရပ်၌” ဟု စွဲသည်၊ ထိုအစွဲလည်း တတ္ထအစွဲနှင့် အရတူပင် ဖြစ်၏။]

ယတဿ၊ ပေ၊ အာဘတန္တိ-ကား၊ တတော ရာဇတောဝါ-အကြင် မင်းမှ သော်၎င်း၊ (ယတော)ရာဇဘောဂ္ဂတောဝါ-သော်၎င်း၊ အဿ ဘိက္ခုနော-ဘို့၊ စီဝရစေတောပန္နံ-သင်္ကန်းအဖိုးကို၊ အာနိတံ-ဆောင်ယူအပ်ပြီ၊ (တမန် ဆောင်ခဲ့ပြီ၊) ယတူဿာတိပိ- ဟူ၍လည်း၊ ပါဠော- ရှိ၏၊ အယမေဝတ္ထော၊

ယတ္ထိဿာတိပိ-ဟူ၍လည်း၊ ပဌန္တိ-ရွတ်ဆိုကြကုန်၏၊ ယသ္မိံ ဌာနေ-၌-အဿ-
 ထို ရဟန်းဘိုး၊ စီဝရစေတာပန္နံ-ကို၊ ပေသိတံ-ပြီ၊ ဣတိ-၍သို့လည်း၊ အတ္ထံ၊
 ကထေန္တိ-ဖွင့်ဆိုကြကုန်၏၊ ပန-ထိုသို့ပင် ရွတ်ဆိုဖွင့်ကြပါကုန် သော်လည်း၊
 ဗျဉ္ဇနံ-သည်၊ န သမေတိ-မညီ၊ [“ယတ္ထ” သည် အာဘတ်၌ စပ်ရမည်ဖြစ်သော
 ကြောင့် “အကြင် အရပ်၌+ဆောင်အပ်” ဟူသော သဒ္ဒါနေပုံသည် သဒ္ဒယိုးစံ
 နှင့်မညီ၊ “ အကြင်အရပ်မှ+ဆောင်အပ် ” ဟု ဆိုမှ သဒ္ဒယိုးစံနှင့် ညီသည်-
 ဟူလို၊ အာဘတ်ကို ပေသိတံ ဟု ဖွင့်ခြင်းလည်း ဓာတ်ကျမ်းများနှင့် မညီ၊]
 တတ္ထာတိ-ကား၊ တဿ ရညောဝါ-၏သော်၎င်း၊ (တဿ)ရာဇဘောဂ္ဂဿ
 ဝါ-သော်၎င်း၊ သန္တိကေ-အထံ၌၊ ဝါ-အနီး၌၊ ဟိ-မှန်၊ ဣဒံ-၍တတ္ထဟူသော
 သဒ္ဒါသည်၊ သမိပတ္ထေ-၌၊ ဘုမ္မဝစနံ၊ [“သမိပ-အနီး” ဟူသည် “သန္တိက-
 အထံ” ပင်တည်း၊] နတံ၊ ပေ၊ အနုဘောတိတိ - ကား၊ တံ စီဝရစေတာပန္နံ-
 သည်၊ တဿ ဘိက္ခုနော-၏ကိဉ္စိ-သော၊ အပ္ပမတ္တကမ္မိ-အနည်းငယ်မျှလည်း
 ဖြစ်သော၊ ကမ္မံ-အလုပ်ကိစ္စကို၊ န နိပ္ပါဒေတိ-မပြီးစေ၊ ယုဉ္ဇန္တာ ယသ္မန္တော
 သကန္တိ-ကား၊ အာယသ္မန္တော - ငါ့ရှင် ဒါယကာတို့သည်၊ အတ္တနော - ၏၊
 သန္တကံ ဓနံ- ဥစ္စာကို၊ ပါပုဏန္တု - မိမိထံမှောက်သို့ ပြန်ရောက်စေကြကုန်
 လော၊ ဝါ-ပြန်ရအောင် အားထုတ်ကြကုန်လော။

မာဝေါ သတံ ဝိနဿာတိ-ကား၊ တုမ္ဘာကံ-အသင် ဒါယကာတို့၏၊ သန္တ
 ကံ- ဥစ္စာသည်၊ မာဝိနဿတု - မပျောက်ပျက်စေလင့်၊ ပန- ဆက်၊ ယော-
 အကြင်ရဟန်းသည်၊ သာမံ- ကိုယ်တိုင်လည်း၊ နေဝ ဂစ္ဆတိ-မသွား၊ ဒုတံ-
 တမန်ကိုလည်း၊ န ပါဟေတိ-မစေလွှတ်၊ (သေ? - ထိုရဟန်းသည်၊) ဝတ္ထ
 ဘေဒေ-ဝတ်၏ပျက်ခြင်းကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ်-သို့၊ အာပဇ္ဇတိ၊ ပန-ပရိဟာရပက္ခမှ
 တပါး၊ ပေအံ၊ သဗ္ဗကပ္ပိယ ကာရကေသု-အလုံးစုံသော ကပ္ပိယကာရကတို့၌၊
 ဝေံ-သို့၊ ပဋိပဇ္ဇိတမ္ဘိ ကိံ-ကျင့်ထိုက်သလော၊ ဣတိ-၍ကားအမေးတည်း၊ န
 ပဋိပဇ္ဇိတမ္ဘိ - ထိုက်၊ (ဣတိ - ၍ကားအဖြေတည်း၊) ဟိ - ချွေ၊ အယံ ကပ္ပိယ
 ကာရကောနာမ-မည်သည်၊ သင်္ခေပတော-အားဖြင့်၊ ဒုဝိဇော-ရှိ၏၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌော
 စ- ညွှန်ပြအပ်သော ကပ္ပိယကာရက၎င်း၊ အနိဒ္ဒိဋ္ဌောစ - မညွှန်ပြအပ်သော
 ကပ္ပိယကာရက၎င်းတည်း၊ တတ္ထ-တို့တွင်၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌော-သည်၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊
 နိဒ္ဒိဋ္ဌော-၎င်း၊ ဒုတေန-သည်၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌော-၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒုဝိဇော-၏၊ အနိဒ္ဒိ
 ဋ္ဌောပိ-သည်လည်း၊ သမ္ဗုဒ္ဓေဝေဝဋီက ကပ္ပိယကာရကော- က၎င်း၊ ပရမ္မုဒ
 ကပ္ပိယကာရကော-က၎င်း၊ ဣတိ ဒုဝိဇော၊ တေသု-တို့တွင်၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊
 နိဒ္ဒိဋ္ဌော - ညွှန်ပြအပ်သော ကပ္ပိယကာရကသည်၊ သမ္ဗုဒ္ဓါ သမ္ဗုဒ္ဓေဝသေန-

သမ္မုခ၊ အသမ္မုခတို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ စတုဗ္ဗိဓော ဟောတိ၊ နူတေန-သည်၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌောပိ - သည်လည်း၊ တထာ - ထိုအတူ ၄ ပါး အပြားရှိ၏၊ ကထံ - အဘယ်သို့ပြားသနည်း။

ဣဓ-ဤလောက၌၊ ဧကစ္စော-အချို့သောဒါယကာသည်၊ ဘိက္ခုဿ-၏၊ စီဝရတ္ထာယ - ၄၊ နူတေန - တမန်ဖြင့်၊ အကပ္ပိယာတ္ထံ - မအပ်သောဝတ္ထုကို၊ (ရွှေ ငွေ စသောဝတ္ထုကို) ပဟိဏတိ-ပို့၏၊ နူတော-သည်၊ တံ ဘိက္ခု-ကို၊ ဝါ-သို့၊ ဥပယကံမိတွာ၊ ဘန္တေ-ရား၊ ဣဒံ-ဤဝတ္ထုကို၊ ဣတ္ထန္တာမေန-ဤအမည်ရှိသော ဒါယကာသည်၊ တုမှာကံ စီဝရတ္ထာယ၊ ပဟိတံ-ပို့အပ်ပါပြီ၊ နံ-ထိုဝတ္ထုကို၊ ဂဏှာထ-ခံယူပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ- လျှောက်အံ့၊ ဣဒံ-ဤဝတ္ထုသည်၊ န ကပ္ပတိ- မအပ်၊ ဣတိ- သို့၊ ပဋိက္ခိပတိ- ပယ်အံ့၊ နူတော-သည်၊ ဘန္တေ၊ တေ - အရှင်ဘုရား၏၊ ဝါ - အရှင်ဘုရားမှာ၊ ဝေယျာဝစ္စကရော- သည်၊ အတ္ထိပန- ရှိပါသလော၊ ဣတိ ပုစ္ဆတိ၊ စ-ဆက်၊ ပုညတ္ထိဒကဟိ-နံသော၊ ဥပါသကေဟိ-တို့သည်၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ဝေယျာဝစ္စ-ကို၊ ကရောထ-ပြုကြကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ အာဏတ္တာဝါ-စေခိုင်းအပ်သူသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ သန္ဓိဋ္ဌာဝါ-ထို ဤအရပ် ပေါင်းဆုံလတ်၍ မြင်အပ်ဘူးကာမျှ မိတ်ဆွေသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ သမ္ပတ္တာဝါ-အတူတကွ ဆည်းကပ်ဘော် ဆည်းကပ်ဘက် မိတ်ဆွေသော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဧကစိ-အချို့ကုန်သော၊ ဝေယျာဝစ္စကရာ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ- ရှိတတ်ကုန်၏၊ တေသံ-ထိုဝေယျာဝစ္စကရတို့တွင်၊ အညတရော- တယော်ယောက်သည်၊ တသ္မိံခဏေ-ထိုခဏ၌၊ ဘိက္ခုဿ သန္တိဧက နိသိန္ဓော၊ ဟောတိ- ဖြစ်အံ့၊ ဘိက္ခု- သည်၊ တံ-ထို ဝေယျာဝစ္စကရကို၊ အယံ-ဤဒါယကာသည်၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ဝေယျာဝစ္စကရော- တည်း၊ ဣတိ - သို့၊ နိဒ္ဒိသတိ - ညွှန်ပြအံ့၊ နူတော၊ တဿ- ထိုဝေယျာဝစ္စကရ၏၊ ဟတ္ထေ-၌၊ အကပ္ပိယဝတ္ထံ၊ ဒတွာ (ပေးပြီး၍) ထေရဿ စီဝရံ ကိဏိတွာ၊ ဒေဟိ - လှူရစ်ပါလော၊ ဣတိ - ဤသို့ ပြော၍၊ ဂစ္ဆတိ-ပြန်သွားအံ့၊ အယံ- ဤ ဝေယျာဝစ္စကရသည်၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ သမ္မုခါ- ၌၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌော- ညွှန်ပြအပ်သော ဝေယျာဝစ္စကရတည်း။ [ရဟန်း၏ မျက်မှော၌ပင် ငွေကို ကပ္ပိယထံအပ်၍ သွားသော ကပ္ပိယကာရက တည်း၊ “ ရှေ့အပ်၊ ပြန်ကြား ” ၂ ယောက်တွင် ရှေ့အပ် (ရဟန်း၏ရှေ့၌ အပ်၌) သူတည်း၊ ဤအဓိပ္ပါယ်များကို ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာနှင့် တွဲကြည့်ပါ။]

ဘိက္ခုဿ သန္တိဧက နိသိန္ဓော (ထိုင်နေသူသည်)၊ နောစေ ဟောတိ၊ အဝိစ-သော်လည်း၊ ဘိက္ခု-သည်၊ အသုကသ္မိံနာမ ဂါမေ-၌၊ ဣတ္ထန္တာမော-

ဤအမည်ရှိသူသည်။ ဘိက္ခုနံ ဝေယျာဝစ္စကရော ဝိတည်း။ ဣတိ-သို့၊ နိဒ္ဒိသတိ၊ သော - ထိုတမန်သည်။ ဂဇိန္ဒာ တဿ ဟတ္ထေ အကပ္ပိယဝတ္ထု ဒတွာ ထေရဿ စီဝရံ ကိဏိတွာ ဒဒေယျာသိ-လှူရစ်ပါလော။ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ အာဂတိန္ဒာ - ပြန်လာ၍၊ ဘိက္ခုဿ အာရောစေတွာ ဂစ္ဆတိ၊ အယံ - သည်။ ကော-သော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်။ အသမ္ပုခါ-မျက်ကွယ်၌၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌော-တည်း။ [ရှေ့အပ်၊ ပြန်ကြား ၂ ယောံတွင် ပြန်ကြားတည်း။ “ပြန်၍ မည်သူထံ ငွေကို အပ်ခဲ့ပါပြီ။ သင်္ကန်း(စသည်)ကိုအလိုရှိသောအခါ ထိုကပ္ပိယအထံ တောင်းပါ” ဟု လျှောံကြားသူကို “ပြန်+ကြား” ဟု ဆိုသည်။] သောဇူတော-သည်။ အတ္တနာ-မိမိကိုယ်တိုင်၊ အာဂတိန္ဒာ-၍၊ နဟေဝခေါ အာရောစေတိ-မလျှောံအံ၊ အပိစခေါ - စင်စစ်ကား၊ အညံ - ကိုး၊ ပဟိဏတိ - စေလွှတ်အံ၊ (ကိ-အဘယ်သို့မှာ၍ စေလွှတ်သနည်း)၊ ဘန္ဓေမယာ၊ တဿ-ထိုညွှန်ပြအပ်သော ဝေယျာဝစ္စကရ၏၊ ဟတ္ထေ - ၌၊ စီဝရစေတာပန္နံ-ကို၊ ဒိန္နံ-ပေးအပ်ခဲ့ပါပြီ။ စီဝရံ-ကို၊ ဂဏေယျာထ-ယူပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့မှာ၍၊ (ပဟိဏတိ)၊ အယံ-ဤ ဝေယျာဝစ္စကရသည်။ ဒုတိယော - သော၊ ဘိက္ခုနာ - ရဟန်းသည်။ အသမ္ပုခါ-၌၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌော- ညွှန်ပြအပ်သော ဝေယျာဝစ္စကရတည်း။ [ဤကား ကွယ်သုံးယောက်တွင် ဒုတိယမြောက် “စေ၍ ကြား” ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်။]

အညံ-ကို၊ န ဟေဝ ခေါ ပဟိဏတိ၊ အပိစခေါ - ကား၊ ဂစ္ဆန္တောဝ-သွားခါနီးသော်သာ၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ဝဒတိ- လျှောက်အံ၊ (ကိ)၊ အဟံ-သည်။ တဿ-၏၊ ဟတ္ထေ-၌၊ စီဝရစေတာပန္နံ-ကို၊ ဒဿာမိ- ပေးခဲ့ပါအံ၊ တုမှေ-တို့သည်။ စီဝရံ-ကို၊ ဂဏေယျာထ-ယူပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝဒတိ)၊ အယံ-သည်။ တတိယော ဘိက္ခုနာ၊ အသမ္ပုခါ-၌၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌော-တည်း။ [ကွယ်သုံးယောံတွင် တတိယမြောက် “မှာကြားသွားသည့်” ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်။] ဣတိ ဝေံ+သို့၊ ကော-သော၊ သမ္ပုခါ-၌၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌော-ညွှန်ပြအပ်သော ဝေယျာဝစ္စကရ၎င်း၊ တယော-န်သော၊ အသမ္ပုခါ-၌၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌော - တို၎င်း၊ ဣတိ - သို့၊ ဣမေ စတ္တာရော-တို့သည်။ ဘိက္ခုနာ-သည်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌဝေယျာဝစ္စကရာ နာမ - ညွှန်ပြအပ်သော ဝေယျာဝစ္စကရတို့ မည်၏၊ ဧတေသု - ဤ ဝေယျာဝစ္စကရ တို့၌၊ ဣမသ္မိံ ရာဇသိက္ခာပဒေ-၌၊ ပုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗိ-ကျင့်ရာ၏။ [၃ ကြိမ် တောင်းခြင်း၊ ၆ ကြိမ် ရပ်ခြင်း ဟု ဟောတော်မူသည့် အတိုင်း ကျင့်ရမည် - ဟုလို။]

အပရော - သော၊ ဘိက္ခု - သည်။ ပုရိမနယေနေဝ ဒုတေန ပုစ္ဆိတော (သမာနော)၊ နတ္ထိတာယဝါ- ဝေယျာဝစ္စကရ၏ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်

သော်၎င်း၊ အဝိစာရေတုကာမတာယဝါ- မစိမံလိုသူ၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်၎င်း၊ အမှာကံ - ငါတို့၏ ဝါ-တို့မှာ၊ ကပ္ပိယကာရကော နတ္ထိ၊ ဣတိ ဝဒတိ၊ စ-ဆက်၊ တသ္မိံ ခဏေ-၌၊ ကောစိ မနုဿော အာဂစ္ဆတိ၊ ဒူတော၊ တဿ-ထို လူ၏၊ ဟတ္ထေ အကပ္ပိယဝတ္ထု၊ ဒတွာ ဣမဿ ဟတ္ထတော စီဝရံ ဝဏှေ ယျာထ-ကုန်၊ ဣတိ ဝတွာ ဝစ္ဆတိ၊ အယံ ဣတေန သမ္ပုခါ နိဒ္ဒိဋ္ဌော-တည်း၊ [တမန် ညွှန်း၎င်း ယောက်တွင် ရဟန်းမျက်မှော်၌ တမန်က ညွှန်ပြအပ်သော ဝေယျာဝစ္စကရတည်း၊] အပရော ဒူတော ဝါမံ ပဝီသိတွာ၊ အတ္တနာ-သည်၊ အဘိဓူစိတဿ-နှစ်သက်အပ်သော၊ ကဿစိ-တစုံတယေသံသော ဥပါသကာ ၏၊ ဟတ္ထေ အကပ္ပိယဝတ္ထု၊ ဒတွာ၊ ပုရိမနယေနဝ-ဖြင့်သာလျှင်၊ [“သော ဝတီာ ၊ ပေ၊ အာရောစေတွာ ဝစ္ဆတိ ” ဟူသော ရှေ့နည်းဖြင့်သာလျှင်၊] အာဂတီာ အာရောစေတိ၊ (“အယမေကော ဣတေန အသမ္ပုခါ နိဒ္ဒိဋ္ဌော” ဟု ထည့်၍ပေး၊) အညံဝါ-ကိုမူလည်း၊ ပဟိဏတိ၊ (အယံ ဒုတိယော ဣတေန အသမ္ပုခါ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊) အတံ၊ ပေ၊ အယံ တတိယော ဒူတေန အသမ္ပုခါ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ ဣတိဝေ- သို့လျှင်၊ ကော- သော၊ သမ္ပုခါ- ၌၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌော - ၎င်း၊ တယော- နံသော၊ အသမ္ပုခါ - ၌၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌော - တို့၎င်း၊ ဣတိ - သို့၊ ဣမေ စတ္တာရော- တို့သည်၊ ဒူတေန နိဒ္ဒိဋ္ဌဝေယျာဝစ္စကရနာမ၊

တေသု - ဤ ဝေယျာဝစ္စကရတို့၌၊ မေဇ္ဈကသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယေန ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဟိ - မှန်၊ သန္တိ၊ ပေ၊ ဝဒါမိတိ - ဟူသော၊ တေ - ဤ စကားကို၊ (ဘဝတာ) ဝုတ္တိ၊ [ဘိက္ခဝေ၊ သဒ္ဓါ- သဒ္ဓါရှိကုန်သော၊ ပသန္ဓာ- နံသော၊ မနုဿာ သန္တိ၊ တေ- တို့သည်၊ ကပ္ပိယကာရကောနံ ဟတ္ထေ ဟိရညံ - ငွေကို၊ ဥပနိက္ခိပန္တိ- အပ်နှံထားတတ်ကုန်၏၊ (ကိံ - နည်း၊) ဣမိနာ - ဤငွေဖြင့်၊ အယျဿ-အား၊ ယံ - အကြင်ဝတ္ထုသည်၊ ကပ္ပတိ၊ တံ-ထို ဝတ္ထုကို၊ ဒေယ၊ ဣတိ- ဤသို့ ပြော၍၊ (ဥပနိက္ခိပန္တိ)၊ ဘိက္ခဝေ၊ ယံ - အကြင်ဝတ္ထုသည်၊ တတော- ထိုငွေမှ၊ ကပ္ပိယံ - အပ်၏၊ တံ သာဒိတံ အနုဇာနာမိ၊ ဘိက္ခဝေ

မေဇ္ဈကသိက္ခာပုဒ် ။ ။ ဤ သိက္ခာပုဒ်သည် တေသဇ္ဇက္ခန္ဓကဋ္ဌိ လာ၏၊ ဤ ပါဠိ တော်အလိုအားဖြင့်လည်း လူ့သူက ရဟန်းအား “အပ်သော ပစ္စည်းကို မည်သူ့အထံ တောင်းတော်မူပါ” ဟု လျှော့မှသာ တောင်းကောင်း၏၊ ထိုသို့ မလျှောက်ဘဲ ငွေကို အပ်သွားရုံသာ အပ်သွားလျှင် အနိဒ္ဒိဋ္ဌဝေယျာဝစ္စကရတွင် ပါဝင် သောကြောင့် မတောင်းကောင်း-ဟုမှတ်၊ [ဟိရညံ ဥပနိက္ခိပန္တိတိ ဧတ္ထာပိ ဘိက္ခုဿ အာရောစနံ အတ္ထိယေဝါတိ ဝဟေတဗ္ဗံ၊ အညထာ အနိဒ္ဒိဋ္ဌကပ္ပိယကာရကတ္ထံ ဘူဇတိတိ နစောဇေ တဗ္ဗော (မတေဥင်းထိုက်သည်) သိယာ။]

အဟံ၊ ကေနစိ ပရိယာယေန-တစုံတခုသော အကြောင်းဖြင့်၊ ဝါ-မည်သည့် နည်းနှင့်မျှ၊ ဇာတရူပရဇတံ-ကို၊ သာဒိတဗ္ဗတိ-သယာကောင်း၏ဟူ၍၊ ပရိယေ သိ တဗ္ဗန္တိ- ရှာဖွေကောင်း၏ဟူ၍၊ နတွေဝ ဝဒါမိ။]

စ-ဆက်၊ ဣတ္ထ - ဤ တမန်ညွှန်ပြအပ်သော ဝေယျာဝစ္စကရတို့၌၊ စောဒ နာယ-၏၊ ပမာဏံ-အတိုင်းအရှည်ပမာဏသည်၊ နတ္ထိ၊ [၃ကြိမ်တောင်းခြင်း စသော ပမာဏမရှိ- ဟူလို၊] မူလ - အရင်းအမြစ်ဖြစ်သော ငွေကို၊ အသာဒ ယန္တေန-မသာယာသောရဟန်းသည်၊ သဟဿက္ခတ္ထုပိ-လည်း၊ စောဒနာယ ဝါ-တောင်းခြင်းဖြင့်၎င်း၊ ဌာနေနဝါ- ဖြင့်၎င်း၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ - အပ်သော ဘဏ္ဍာကို၊ သာဒိတံ - ၄၊ ဝဇ္ဇတိ - အပ်၏၊ [ငွေကို သာယာလျှင် ငွေကို တောင်းရာ ရောက်မည် ဖြစ်သောကြောင့် “မူလ အသာဒယန္တေန ” ဟု ဆိုသည်။] (မူလပဋိဝ္ဂါဟကော-အဖိုးငွေကို လက်ခံသော ဒါယကာသည်)၊ နောစေဒေတိ- အကယ်၍ မလှူအံ့၊ (ဝေသတိ)၊ အညံ-သော၊ ကပ္ပိယကာရတံ- ကို၊ ထပေတွာပိ-၍လည်း၊ အာဟရာပေတဗ္ဗံ - ထိုက်၏၊ (မူလသာမိကာနံ- မူလသင်္ကန်း အဖိုးရှင် ဒါယကာတို့အား၊ ကထေတံ-၄၊) သစေ ဣစ္ဆတိ-အံ့၊ (ဝေ သတိ)၊ မူလသာမိကာနဗ္ဗိ-တို့အားလည်း၊ ကထေတဗ္ဗံ-၏၊ [ထို ငွေဖြင့် မိမိမှာ သင်္ကန်းမရကြောင်းစသည်ကို ပြောနိုင်၏၊] (ကထေတံ-၄)၊ နောစေ ဣစ္ဆတိ၊ (ဝေသတိ)၊ န ကထေတဗ္ဗံ-မပြောရာ၊ [“မပြောဘဲ နေနိုင်၏၊ မပြော ခြင်းကြောင့် ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋ် မသင့်”ဟူလို၊]

အပရော ဘိက္ခု၊ ပုရိမနယေနေဝ-ရှေ့နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ (“ နတ္ထိတာယ ဝါ-အဝိစာရေတုကာမတာယဝါ ” ကို ညွှန်းသည်၊)၊ ပေတံ - ထိုစကားကို၊ အညော - သော၊ သမိပေ - ၌၊ ဌိတော - တည်သူသည်၊ သုတွာ , ဘော - အမောင်၊ အာဟရ - ဆောင်ယူခဲ့လော့၊ အဟံ၊ ပေ၊ ဒူတော - သည်၊ ဘော , ဟန္တ - ရော့၊ ဒဒေယျာသိ - လှူလိုက်ပါလော့၊ ဣတိ - ပြော၍၊ တဿ - ထို ပြောသူ၏၊ ဟတ္ထေ ဒတွာ ဘိက္ခု၊ သာ အနာရောစေတွာဝ - (မည်သူ့အထံ

အညံ အာဟရာပေတဗ္ဗံ ။ ။ “ ငွေ လက်ခံလိုက်သော ကပ္ပိယကာရကသည် တောင်းသောအခါ အပ်သောပစ္စည်းကို မလှူဘဲနေလျှင် အခြားတယောက်ကို ကပ္ပိယ ကာရကအဖြစ်ဖြင့် လဲလှယ်ထား၍လည်း (အပ်သော ပစ္စည်းကို) ဆောင်ယူစေထိုက် ၏”ဟူရာ၌ ငွေကို မူလကပ္ပိယကာရကထံမှ အပြောင်းခိုင်းရမည် မဟုတ်၊ “မည်သည့် အလှူရှင်က မည်သည့်ကပ္ပိယကာရက အထံ၌ ငွေကို အပ်သွားသည်၊ ငါ့မှာလည်း အပ်သောပစ္စည်း (မည်သည့်အရာဝတ္ထုကို) အလိုရှိသည်”ဟူသော စကားမျိုးကိုသာ ပြောဆိုနိုင်သည်။

အပ်သောပစ္စည်းတို့ကို တောင်းပါဟု မလျှော့မူ၍သာလျှင်၊) ဂန္ထတိ၊ အယံ-
 ဤ ကပ္ပိယကာရကသည်၊ မုခဝေဝဋီက ကပ္ပိယကာရကော-မည်၏၊ [မုခဿ-
 ကို+ဝိဝဋ်-ဖွင့်ခြင်း၊ မုခဝိဝဋ်- ခြင်း၊ မုခဝိဝဋ်န-ပါးစပ်ကို ဖွင့်ခြင်းဖြင့်၊ ဝါ-
 ပါးစပ်ပြောဖြင့်၊ ကပ္ပိယကာရကတ္ထံ+ဥပဂတော မုခဝေဝဋီကော။] အပရော-
 အခြားသောတမန်သည်၊ ဘိက္ခုနော- ၏၊ ဥပဋ္ဌာကဿဝါ- အလုပ်အကျွေး
 ၏သော်၎င်း၊ အညဿဝါ- ၏သော်၎င်း၊ ပေ၊ ဧတ္ထောဝ-ထို အရပ်မှပင်၊ ပတ္တ
 မတိ-ဖဲသွား၏၊ အယံ-သည်၊ ပရမ္ပုဒကပ္ပိယကာရကော- တည်း၊ ဣတိ- သို့၊
 ဒွေ- န်သော၊ ဣမေ- ဤ ကပ္ပိယကာရကတို့သည်၊ အနိဒ္ဓန္တ ကပ္ပိယကာရကာ
 နာမ-တို့မည်၏၊ (ရဟန်းသည်၎င်း တမန်သည်၎င်း မညွှန်ပြအပ်သော ကပ္ပိယ
 ကာရက-ဟူလို၊) ဧတေသု-ဤ ကပ္ပိယကာရက ၂ ယောက်တို့၌၊ အညာတက
 အပ္ပဝါရိတေသု ဝိယ- ဆွေမျိုးမတော်သူ မဖိတ်သူတို့၌ ကဲ့သို့၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ -
 ကျင့်ရာ၏၊ သယမေဝ - သူတို့ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ စီဝရံ အာနေတွာ သစေ
 ဒေန္တိ၊ (စေံသတိ) ဂဟေတဗ္ဗံ၊ နောစေ ဒေန္တိ၊ (စေံသတိ)၊ ကိဉ္စိ- ဘာကိုမျှ၊
 (ကပ္ပိယကာရကော-ကို) န ဝတ္တဗ္ဗော။

စ-ဆက်၊ ဒူတေန စီဝရစေတာပန္နံ ပဟိဏေယျာတိ- ဟူသော၊ ဧတံ-ဤ
 စကားသည်၊ ဒေသနာ မတ္တမေဝ - ဒေသနာတော်မျှသာတည်း၊ သယံ -
 ကိုယ်တိုင်၊ အာဟရိတွာပိ ပိဏ္ဍပါတာဒီနံ အတ္တာယ၊ ဒဒန္တေ သုပိ - ပေးလှူ
 သော အလှူရှင်တို့၌လည်း၊ ဒေသေနယော၊ စ-ဆက်၊ ကေဝလံ- သံဃာနှင့်
 မဘက်သက်သက်၊ အတ္တနောယေဝ အတ္တာယ သမ္ပုဋိန္တိတုံ န ဝန္တတိ-မအပ်
 သည်ကား၊ န-မဟုတ်သေး၊ ကောစိ-တစုံတယောက်သည်၊ ဇာတရူပရဇတံ-
 ကို၊ အာနေတွာ-၍၊ ဣဝံ-ဤ ရှေ့ငွေကို၊ သံဃဿ ဒမ္ပိ၊ အာရာမံဝါ-အာရမ်
 ကိုမူလည်း၊ ကရောထ၊ စေတီယံဝါ (ကရောထ)၊ ဘောဇန သာလာဒီနံ
 အညတရံဝါ (ကရောထ)၊ ဣတိ သစေပိ ဝဒတိ၊ (စေံသတိ)၊ ဣဒမ္ပိ- ဤ ရှေ့
 ငွေကိုလည်း၊ သမ္ပုဋိန္တိတုံ န ဝန္တတိ၊ ဟိ- မှန်၊ ယဿ ကဿစိ- သော၊ အည
 သ- အခြားသော သီတင်းသုံးဘော်၏၊ အတ္တာယ၊ ပေ၊ ဝတ္ထံ။

ပန-ဆက်၊ ဣဒံ-ဤရှေ့ငွေသည်၊ ဘိက္ခုနံ သမ္ပုဋိန္တိတုံ န ဝန္တတိ၊ ဣတိ-သို့၊
 ပဋိက္ခိတ္တေ - ပယ်အပ်သော်၊ ဝဇ္ဇကီနံ- လက်သွားတို့၏၊ ဟတ္ထေ- ၌၊ ဘဝိဿ
 တိ-ဖြစ်ပါလတံ၊ ကေဝလံ- လက်ခံမှုနှင့် မဘက် သက်သက်၊ တုမေ , သုကတ
 ဒုတ္တရံ- ကောင်းစွာပြုအပ် မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သည်ကို၊ ဇာနာထ- သိပါ
 ကုန်၊ (အရှင်ဘုရားတို့က အလုပ်လုပ်ရာ၌ ကောင်း- မကောင်းကိုသာ ကြည့်
 ပေးပါကုန်၊) ဣတိဝါ - ဤသို့သော်၎င်း၊ ကမ္မကရာနံ - အလုပ်လုပ်သူတို့၏

ဟတ္ထ ဘဝိဿတိ- လတုံ၊ ကေဝလံ၊ တုမေ သုကတဒုက္ကတံ ဇာနာထ၊ ဣတိ ဝါ- ဤသို့သော်၎င်း၊ ဝတ္ထာ-လျှောက်၍၊ တေသံ-ထိုလက်သွား၊ သို့မဟုတ် အလုပ်သွားတို့၏၊ ဟတ္ထ ဒတာ သစေ ပက္ကမတိ၊ (ဝေံသတိ) ဝဋ္ဋတိ၊ မမ မနုဿာနံ (အလုပ်သွား၊ အိမ်သား စသူတို့၏) ဟတ္ထ ဘဝိဿတိ၊ ဝါ- တနည်း၊ မယုမေဝ- ၏သာလျှင်၊ ဟတ္ထ ဘဝိဿတိ၊ ကေဝလံ - လက်ခံမှုနှင့် မဘက် သက်သက်၊ တုမေ - တို့သည်၊ ယံ- အကြင်အရာကို၊ ယဿ - အား၊ ဒါတဗ္ဗ- ၏၊ တဒတ္ထာယ-ထိုသူ၏ ထိုအရာအကျိုးငှါ၊ ပေသေယျာထ-ကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ အထာပိ ဝဒတိ၊ ဝေဓိ ဝဋ္ဋတိ။

ပန-ဆက်၊ သံဃဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ ဂဏံဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ ပုဂ္ဂလံဝါ- ၎င်း၊ အနာမသိတွာ-မသုံးသပ်မှု၍၊ ဣဒံ ဟိရညသုဝဏ္ဏံ-ဤ ရွှေ ငွေကို၊စေတိ ယဿ - အား၊ ဒေမ - န်၏၊ ဝိဟာရဿ ဒေမ၊ နဝကမ္မဿ- အသစ် အသစ် ပြုအပ်သော အမှုအား၊ ဒေမ၊ ဣတိ - သို့၊ သစေ ဝဒန္တိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ပဋိက္ခိ ပိတုံ- ငှါ၊ နဝဋ္ဋတိ၊ ဣမေ- ဤ ဒါယကာတို့သည်၊ ဣဒံ-(စေတိယဿ ဒေမ စသော)ဤစကားကို၊ ဘဏန္တိ-န်၏၊ဣတိ-သို့၊ ကပ္ပိယကာရကာနံ-တို့အား၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ - ရာ၏၊ စေတိယာဒိနံ - တို့၏၊ အတ္ထာယ- ငှါ၊ တုမေ- အရှင် ဘုရားတို့သည်၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ထပေထ-ထားလိုက်ပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေန ပန-လျှောက်အပ်သော ရဟန်းသည်ကား၊ ဝါ-အလျှောက်ခံရသော ရဟန်း သည်ကား၊ အမှာကံ-တို့အား၊ ဂဟေတုံ-ငှါ၊ န ဝဋ္ဋတိ၊ ဣတိ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗံ- ပယ်ရာ၏၊ ပန-ဆက်၊ ကောစိ-တစုံတယောက်သော ဒါယကာသည်၊ ဗဟုံ- သော၊ ဟိရညသုဝဏ္ဏံ-ကို၊ အာနေတွာ-၍၊ ဣဒံ-ဤ ရွှေကို၊ ဝါ-ဤ ငွေကို၊ သံဃဿ-အား၊ ဒဗ္ဗိ၊ စတ္တာရော-န်သော၊ ပစ္စယေ-တို့ကို၊ ပရိဘုဇ္ဇထ-သုံးစွဲ ကြပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ သစေ ဝဒတိ၊ တံ-ထို ရွှေကို၊ ဝါ-ထို ငွေကို၊ သံဃော- သည်၊ စေ သမ္ပဋိစ္စတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ပဋိဂ္ဂဟဏေပိ - ခံယူခြင်း၌ ၎င်း၊ ပရိ ဘောဂေပိ-သုံးစွဲခြင်း၌၎င်း၊ အာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ [ခံယူခြင်းကြောင့် ပါစိတ်၊ ထိုငွေဖြင့် ဝယ်အပ်သောပစ္စည်းကို သုံးစွဲခြင်းကြောင့် ဒုက္ကဋ်ဟု သာရတ္ထဆို၏၊ ဝိမတိကား “ဒုက္ကဋ်” ဟုချည်း ဆိုသည်။]

တတြိ-ထိုသို့ သံဃာအား လှူလာရာ၌၊ ဧကော၊ ဣဒံ-ဤ ရွှေ ငွေသည်၊ နကပ္ပတိ-မအပ်၊ ဣတိ-သို့၊စေ ပဋိက္ခိပတိ၊ ဥပါသကောစ-သည်လည်း၊ ယဒိ နကပ္ပတိ-အကယ်၍ မအပ်အံ့(ဝေံသတိ)၊ မယုမေဝ-တပည့်တော်၏ (ဥစ္စာ သည်သာ၊) ဘဝိဿတိ-ဖြစ်ပါလတုံ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ စေ ဝဋ္ဋတိ-အံ့၊ သောဘိက္ခု-ကို၊ တယာ-သည်၊ သံဃဿ-၏၊ လာဘန္တရာယော-လာဘ်၏

အန္တရာယ်ကို၊ ကတော - ပြုအပ်ပြီ၊ ဣတိ- သို့၊ ကေနစိ- တစုံတယေခံသော ရဟန်းသည်၊ ကိစ္ဆိ-ဘာကိုမျှ၊ နဝတ္ထဗ္ဗော၊ ဟိ-မှန်၊ ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊ တံ-ထိုရှေ့ ငွေ ပယ်သောရဟန်းကို၊ စောဒေတိ-စောဒနာ၏(အပြစ်တင်၏)၊ သွေဝ-ထို စောဒနာသော ရဟန်းသည်သာ၊ သာပတ္တိကော-အာပတ်နှင့်တကွ ဖြစ်သည်၊ ဟောတိ၊ (ဒုတ္တဋ်အာပတ်-ဟူလို) ပန-ဆက်၊ တေန ဧကေန-ထို ပယ်မြစ်သော ရဟန်းတပါးသည်၊ ဝါ-က၊ ဗဟူ-များစွာသော ရဟန်းတို့ကို၊ အနာပတ္တိကာ- တို့ကို၊ ကတာ- နံပြီ၊ [ထို ရဟန်းတပါးက မပယ်လိုက်လျှင် ရဟန်းအများမှာ အာပတ်သင့်နိုင်သည်-ဟူလို] ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်၊ နဝဇ္ဇတိ၊ ဣတိ-သို့၊ ပရိက္ခိတ္တေ-သော်၊ ကပ္ပိယကာရကာနံ-တို့၏၊ ဟတ္ထေ-၌၊ ဘဝိဿတိ-တံ၊ (ကေဝလံ-လက်ခံခြင်းနှင့် မတက်သက်သက်၊ တုမေ-တို့သည်၊ ပစ္စယေ-တို့ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇထ-ပီကုန်၊) ဣတိဝါ-ဤသို့ သော်၎င်း၊ မမ-၏၊ ပုရိသာနံ- အလုပ်သွား ယောက်ျားတို့၏၊ ဟတ္ထေ ဘဝိဿတိ၊ ကေဝလံ တုမေ ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇထ၊ ဣတိဝါ-၎င်း၊ မယံ ဟတ္ထေ ဘဝိဿတိ၊ ကေဝလံ တုမေ ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇထ၊ ဣတိဝါ-၎င်း၊ သစေ ဝဒတိ၊ (စေံသတိ)၊ ဝဇ္ဇတိ။

စ-ဆက်၊ စတုပစ္စယတ္ထာယ-၄၊ ဒိန္နံ-ပေးလှူအပ်သောပစ္စည်းကို၊ (ဥပနေ တဗ္ဗံ၌စပ်) ယေနယေန ပစ္စယေန-ဖြင့်၊ အတ္ထော ဟောတိ၊ တဒတ္ထံ-ထိုပစ္စည်း အကျိုး၄၊ ဥပနေတဗ္ဗံ-ကပ်ဆောင်နိုင်၏၊ စီဝရတ္ထာယ ဒိန္နံ စီဝရေယေဝ ဥပနေတဗ္ဗံ၊ စီဝရေန တာဒိသော အတ္ထော သစေ နတ္ထိ၊ ပိဏ္ဍပါတာဒိဟိ သံယော သစေ ကိလမတိ၊ (စေံသတိ) သံဃသုဠုတယ - သံဃာ၏ “ အကောင်း သားဘဲ” ဟု ဝန်ခံနိုင်သည်၏အဖြစ် ဟူသောအကျိုး၄၊ အပလောကေတွာ , တဒတ္ထာယပိ - ထို ဆွမ်းအစရှိသည်တို့၏ အကျိုး၄၊လည်း၊ [ရှားပါးသော ပစ္စည်း အကျိုး၄လည်း-ဟူလို၊] ဥပနေတဗ္ဗံ၊ ပိဏ္ဍပါတဂိလာနပစ္စယတ္ထာယ, ဒိန္နေပိ-လှူအပ်သောပစ္စည်း၌လည်း၊ သေနယော၊ ပန - ကား၊ သေနာသနတ္ထာယ, ဒိန္နံ- ကို၊ သေနာသနဿ ဂရုဘဏ္ဍာတ္ထာ သေနာသနေယေဝ ဥပနေ တဗ္ဗံ၊ ပန - ဆက်၊ ဘိက္ခုသု - တို့သည်၊ သေနာသနံ ဆဇ္ဇေတွာ, ဂတေသု - လသော်၊ သေနာသနံ သစေ ပိနဿတိ၊ ဤဒိသေ ကာလေ သေနာသနံ ပိသဇ္ဇိ တွာပိ, ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ ပရိဘောဂေါ - ဆွမ်း အစရှိသည်ကို သုံးဆောင်ခြင်းကို၊ အနုညာတော - ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ တသ္မာ, သေနာသန ဇဂ္ဂနတ္ထိ-ကျောင်းကိုစောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုး၄၊ မူလစ္ဆေဇ္ဇိ-အမြစ်အရင်းပြတ်ခြင်းကို၊ (“လှူအပ်သောဝတ္ထု ကုန်သွားအောင်” ဟူလို) အကတွာ, ယာပနမတ္ထိ-မျှတလောက်ရှိ၊ ပရိဘုဉ္ဇတဗ္ဗံ၊

စ-ဆက်၊ ကေဝလံ-ခေတ္တ ဝတ္ထုစသည်မဘက် သက်သက်၊ ဟိရညသုဝဏ္ဏ
 မေဝ - ကိုသာ၊ (န သမ္ပုဋိန္ဒြိတဗ္ဗံ - လက်မခံကောင်းသည်ကား)၊ န- မဟုတ်
 သေး၊ အညဗ္ဗိ-သော၊ ခေတ္တဝတ္ထာဒိ (ဝတ္ထု+အာဒိ)-လယ် ယာအစရှိသော၊
 အကပ္ပိယံ-မအပ်သောဝတ္ထုကို၊ န သမ္ပုဋိန္ဒြိတဗ္ဗံ-ထိုက်၊ ဟိ-ချဲ့၊ ကောစိ-တစုံ
 တယောက်သောဒါယကာသည်၊ မယံ-၏၊ ဝါ-မှ၊ တိသဿ သမ္ပာဒနကံ-
 ၃ မျိုးသောကောက်ကိုပြီးစေနိုင်သော၊ ဟောတဋ္ဌာကံ- ကြီးစွာသော တဖက်
 ဆည်ကန်သည်၊ အတ္ထိ- ရှိပါ၏၊ တံ- ထို ကြီးစွာသော တဖက်ဆည်ကန်ကို၊
 သံဃဿ-အား၊ ဒမ္မိ-၏၊ ဣတိ သစေ ဝဒတိ၊ [တဋ္ဌာကကို ခေတ္တ၌သွင်းယူ။]
 တံ - ကို၊ သံဃော - သည်၊ စေ သမ္ပုဋိန္ဒြိတံ၊ (ဝေဝတိ)၊ ပဋိဂ္ဂဟဏေဝိ-
 ကြောင့်၎င်း၊ ပရိဘောဂေဝိ-ကြောင့်၎င်း၊ အာပတ္တိယေဝ၊ [ဒုတ္တင်္ဂအာပတ်
 ချည်း-ဟူလို၊] ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ တံ-ထို တဖက်ဆည်
 ကန်ကြီးကို၊ ပဋိက္ခိပတိ-အံ့၊ သော-ကို၊ ပုရိမနယေနေဝ- ဖြင့်သာလျှင်၊ ကေန
 စိ-သည်၊ ကိန္ဓိ န ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ဟိ-မှန်၊ ယော-သည်၊ တံ-ထို ပယ်သောရဟန်း
 ကို၊ စောဒေတိ-၏၊ သွေဝ- သည်သာ၊ သာပတ္တိကော ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊
 တေန ကေန - သည်၊ ဗဟု - တို့ကို၊ အနာပတ္တိကာ ကတာ၊ [ဤဝါကျမျိုး
 ရှေ့၌ ပါပြီးဖြစ်၍ ပုရိမနယေနေဝဖြင့်ပင် ပြီးနိုင်သောကြောင့် “ယောဟိ၊ပေ၊
 ကတာ”သည် ပိုဟန်တူ၏။]

ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်ဒါယကာသည်၊ တာဒိသံယေဝ-သော၊ တဋ္ဌာ
 ကံ-ကို၊ ဒမ္မိ - ပါ၏၊ ဣတိ ဝတွာ- ၍၊ ဘိက္ခုဟိ- တို့သည်၊ န ဝန္တတိ၊ ဣတိ-
 သို့၊ ပဋိက္ခိတ္ထော-သည်၊ (သမာနော-သော်) ဝဒတိ-လျှော့ပြန်အံ့၊ (ကိ°)၊
 သံဃဿ- ၏၊ အသုက္ခ အသုက္ခ- သော၊ တဋ္ဌာကံ- သည်၊ အတ္ထိ၊ တံ-ထို
 ရေကန်သည်၊ ကထံ - အဘယ်နည်းဖြင့်၊ ဝန္တတိ- အပ်ပါသနည်း၊ ဣတိ (ဝဒ
 တိ)၊ သော-ထို ဒါယကာကို၊ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ (ကိ°)၊ ကပ္ပိယံ-အပ်သည်ကို၊ ဝါ-
 အပ်အောင်၊ ကတွာ-၍၊ ဒိန္နံ-လူအပ်သည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လတံ့၊ ဣတိ (ဝတ္ထ
 ဗ္ဗော)၊ ကထံ-နည်းဖြင့်၊ ဒိန္နံ-သည်၊ (သမာနံ) ကပ္ပိယံ ဟောတိ၊ ဣတိ-သို့၊
 (ဝဒတိ)၊ စတ္တာရော- န်သော၊ ပစ္စယေ- တို့ကို၊ ပရိဘုဇ္ဇထ- န်၊ ဣတိ ဝတွာ
 ဒိန္နံ (သမာနံ ကပ္ပိယံ ဟောတိ)၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝတ္ထဗ္ဗော)၊ သော-ထိုဒါယကာ
 သည်၊ တန္တေ....သာဓု-ကောင်းပါပြီ၊ စတ္တာရော ပစ္စယေ သံဃော၊ ပရိဘုဇ္ဇ
 တု-လော၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍၊ သစေ ဒေတိ၊ (ဝေဝတိ)၊ ဝန္တတိ။

တဋ္ဌာကံ-ကို၊ ဂဏှထ၊ ဣတိ ဝတွာ, န ဝန္တတိ-ဟူ၍၊ ပဋိက္ခိတ္ထော(သမာ
 နော) ကပ္ပိယ ကာရကော , အတ္ထိ - ရှိပါသလော၊ ဣတိ ပုစ္ဆိတွာ နတ္ထိတိ

ဝုတ္တေ၊ ဣဒံ-ဤရေကန်ကို၊ အသုကောနာမ-ထိုမည်သူသည်၊ ဝိစာရေဿတိ-
 စီမံပါလတံ၊ ဝါ-တနည်း၊ အသုကဿ ဟတ္ထေ(ဘဝိဿတိ)၊ ဝါ-နည်း၊ မယံ
 ဟတ္ထေ ဘဝိဿတိ၊ [ဤသို့လည်း ပေးနိုင်၏] သံယော ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ပရိဘုဉ္ဇ
 တု-သုံးဆောင်တော်မူပါ၊ ဣတိ-သို့၊ အထာပိ ဝဒတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ဝန္တတိ၊
 နဝန္တတိတိ ပဋိက္ခိတ္ထော(သမာနော)ဥဒကံ ပရိဘုဉ္ဇိဿတိ၊ ဘဏ္ဍကံ-သင်္ကန်း
 စသောဘဏ္ဍာကို၊ ဓောဝိဿတိ၊ မိဂပက္ခိနော-သား ငှက်တို့သည်၊ ပိဝိဿန္တိ၊
 ဣတိ သစေပိ ဝဒတိ၊ ဝေဓိ ဝန္တတိ၊ န ဝန္တတိတိ ပဋိက္ခိတ္ထော (သမာနော)
 အထာပိ ဝဒတိ၊ (ကိ) ကပ္ပိယသီသေန - အပ်သောနည်းကို အပြူးပြုသဖြင့်၊
 ဂဏှထ - ခံယူပါကုန်၊ ဣတိ- သို့၊ (ဝဒတိ)၊ ဥပါသက၊ သာဓု - ပြီး သံယော
 ပါနိယံ ပိဝိဿတိ၊ ပေ၊ ဣတိဝတွာ-ဤသို့ပြောဆို ခံယူပြီး၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝန္တတိ၊
 မမ တဋ္ဌာကံ (သံဃဿ ဒမ္မိ)၊ ဣတိဝါ-သော်၎င်း၊ ပေါက္ခရဏိ - ၄ ထောင့်
 ကန်ကို၊ သံဃဿ ဒမ္မိတိဝါ ဝုတ္တေ၊ ပေ၊ ဝန္တတိယေဝ။

ပန - ဆက်၊ ဘိက္ခုဟိ- တို့သည်၊ ဟတ္ထကမ္မံ- ဟတ္ထကံကို၊ ဝါ- လက်ဖြင့်
 ပြုအပ်သော အမှုကို၊ ယာစိတွာ-၍၎င်း၊ သဟတ္ထေန- မိမိလက်ဖြင့်၊ ကပ္ပိယ
 ပထဝီ - ကို၊ ခနိတွာစ-တူး၍၎င်း၊ ဥဒက ပရိဘောဂတ္ထာယ-ငှါ၊ တဋ္ဌာကံ-
 သည်၊ ဝါ - ကို၊ ကာရိတံ - သည်၊ ယဒိ ဟောတိ- အံ့၊ တံ - ထို တဖက်ဆည်
 ကန်ကို၊ နိဿာယ-၍၊ သဿံ-ကောက်ကို၊ နိပ္ပါဒေတွာ-ပြီးစေ၍၊ မနုဿာ-
 တို့သည်၊ ဝိဟာရေ-၌၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ-ကို၊ စေဒေန္တိ-နံအံ့၊ (ဝေံသတိ)၊ ဝန္တတိ၊
 အထ - သို့မဟုတ်၊ မနုဿာ ဝေ- တို့သည်သာ၊ သံဃဿ-အား၊ ဥပကာရ
 ဣာယ - လျော်သောကျေးဇူးကို ပြုခြင်းအကျိုးငှါ၊ သံဃိကဘူမိ - သံဃိက
 မြေကို၊ ခနိတွာ - ၍၊ တံ- ထို ရေကန်ကို၊ နိဿာယ- ၍၊ နိပ္ပန္နသဿတော-
 ပြီးစီးသောကေခံမှ၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ-ကို၊ သစေ ဒေန္တိ-နံအံ့၊ ဝေဓိ-ဤသို့လှူပြန်
 သော်လည်း၊ ဝန္တတိ၊ အမှာတံ-တပည့်တော်တို့အတွက်၊ ကေံ-သော၊ ကပ္ပိယ
 ကာရကံ-ကို၊ ထပေထ-ထားပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-သော်၊ ထပေတုမ္ပိ-
 ထားခြင်းငှါလည်း၊ လဗ္ဘတိ-၏။

ပန - ဆက်၊ တေ မနုဿာ- တို့သည်၊ ရာဇဗလိနာ- မင်း၏ အခွန်အတုပ်
 သည်၊ ဥပဒ္ဒါတာ-နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အထ ပတ္တမန္တိ-အကယ်၍
 အရပ်တပါးသို့ ဖဲသွားကုန်အံ့၊ အညေ - အခြား လူတို့သည်၊ ပဋိပဇ္ဇန္တိ-
 ပြုလုပ်ကုန်အံ့၊ စ - ထိုသို့ပင် ပြုလုပ်ပါကုန် သော်လည်း၊ ဘိက္ခုနံ - တို့အား၊
 ကိဉ္စိ-ဘာကိုမျှ၊ န ဒေန္တိ-နံအံ့၊ (ဝေံသတိ)၊ ဥဒကံ-ကို၊ ဝါရေတုံ-ငှါ၊ လဗ္ဘတိ-
 ၏၊ [ကျောင်းနှင့်ဆိုင်သောကန်မှ ရေကို မယူကြနှင့် ဟု တားမြစ်နိုင်သည်-

ဟူလို။] တစ္ဆ- ထိုရေကိုလည်း၊ ကသိကမ္မကာလေယေဝ- လယ်ထွန်မှုကိုပြုရာ အခါ၌သာ၊ (ဝါရေတုံ လတ္တတိ)၊ သဿကာလေ-ကောက်ပင်ဖြစ်ရာအခါ၌၊ (ဝါရေတုံ န လတ္တတိ)၊ [ကောက်ပင်တွေ ပျက်မည်စိုး၍ ကောက်ပင်ဖြစ်မှ မတားနှင့်- ဟူလို။] တေ-ထိုလူတို့သည်၊ သစေ ဝဒန္တိ၊ (ကိ)၊ ဘန္တေ-တို့၊ ပုဗ္ဗဗိ-၌လည်း၊ မနုဿာ- တို့သည်၊ ဣမံ- ဤရေကန်ကို၊ နိဿာယ- မှီ၍၊ သဿံ-ကို၊ အကံသု နန-ပြုကုန်ပြီမဟုတ်ပါလော၊ ဣတိ (သစေ ဝဒန္တိ)၊ တတော-ထိုသို့လျှောက်ခြင်းကြောင့်၊ ဝတ္တဗ္ဗာ-နံ၏၊ (ကိ)၊ တေ -ထိုရှေးလူ တို့သည်၊ သံဃဿ - အား၊ ဣဒဗ္ဗိဒဗ္ဗ ဥပကာရံ - ဤမည် ဤမည်သော လျော်သောကျေ ဇူးကို၊ အကံသု- နံပြီ၊ ဣဒဗ္ဗိဒဗ္ဗ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ- ကို၊ အံသု၊ ဣတိ (ဝတ္တဗ္ဗော)၊ သစေ ဝဒန္တိ-နအံ၊ (ကိ)၊ မယဒ္ဓိ ဒဿာမ၊ ဣတိ(သစေ ဝဒန္တိ)၊ ဝေဓိ- ဤသို့ လျှောက်ပြန်သော်လည်း၊ ဝန္တတိ။

ပန - ကား၊ ကောစိ - သော၊ အဗျတ္တော - ဝိနည်း၌ မကျွမ်းကျင်သော ရဟန်းသည်၊ အကပ္ပိယဝေါဟာရေန - ဖြင့်၊ တဠာကံ , သစေ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ ဝါ- အကယ်၍မူလည်း လက်ခံအံ့၊ သစေ ကာရေတိဝါ- အံ့၊ (ဝေံသတိ)၊ တံ-ထိုတဖန်ဆည်ကန်ကို၊ ဘိက္ခုဟိ န ပရိဘုဒ္ဓိတဗ္ဗံ၊ တံ-ကို၊ နိဿာယ လဒ္ဓံ ကပ္ပိယဘဏ္ဍာဒ္ဓိ အကပ္ပိယမေဝ၊ ဘိက္ခုဟိ, ပရိစ္စတ္တဘာဝံ-စွန့်ပစ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဥတ္တာ, သာမိကောဝါ- မူလဥစ္စာရှင်သည်သော်၎င်း၊ တဿ ပုတ္တ ဝီတရောဝါ အညော ကောစိ, ဝံသေ-အနွယ်၌ ဥပ္ပန္နောဝါ-ဖြစ်သူသည်သော် ၎င်း၊ ပန, ကပ္ပိယဝေါဟာရေန-ဖြင့်၊ (ဤကန်မှရအပ်သောအပ်သောပစ္စည်းကို လှူပါ၏-စသော အသုံးအနှုန်းဖြင့်) သစေ ဒေတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ဝန္တတိ၊ ကုလ

သစေ ဝန ကောစိ၊ ပေ၊ ဝန္တတိ။ ။ ဝိနည်း မကျွမ်းကျင်သော (ကျွမ်းကျင်သော် လည်း ဂရုမစိုက်သော) ရဟန်းတပါးပါးက မအပ်သောနည်းဖြင့် ရေကန်ကို (ယခု ခေတ်၌ လယ်ယာစသည်ကို) အလှူခံထားလျှင် ထိုရေကန်ကို၎င်း၊ ထိုလယ်ယာမှ ရအပ် သော ကပ္ပိယဘဏ္ဍာကို၎င်း မသုံးကောင်း၊ “တဘက်ဆည်ကန်ကို လှူပါ၏” ဟု လျှော့ သောအခါ ပယ်ရမည်ဖြစ်လျက် မပယ်ဘဲ အလှူခံခြင်းသည်ပင် မအပ် ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ် သောကြောင့် အကပ္ပိယဝေါဟာရမည်၏၊ “အကပ္ပိယံ ဣတိ + ဝေါဟာရော အကပ္ပိယ ဝေါဟာရော၊ ထိုသို့ အလှူခံထားသဖြင့် မသုံးကောင်း၍ ထို လယ်ယာ ရေကန်ကို လစ္စိ ရဟန်းတို့ စွန့်ပစ်ထားမှန်း သိသောကြောင့် မူလအလှူရှင်က ဖြစ်စေ, သူ၏ သားသမီး များက ဖြစ်စေ, ဆွေမျိုးများကဖြစ်စေ အပ်သောနည်းဖြင့် ပြန်လှူလျှင် အပ်၏။

မှတ်ချက် ။ ။ ယခုခေတ်၌ ငွေအလှူခံ၍ ကျောင်းဆောက်ထားသည့် အတွက် မအပ်သောကြောင့် လစ္စိရဟန်းတို့က ထိုကျောင်းကိုစွန့်ပစ်ထားလျှင် ဆိုင်ရာအဆက် အနွယ်တို့က ကိုယ်ပိုင်အဖြစ်ဖြင့် ပြန်ယူ၍ ထပ်မံလှူမူ သုံးစွဲကောင်းစရာ ရှိ၏။

ဝံသေ-သည်၊ ပစ္စိန္တေ-ပြတ်စဲလသော်၊ တဿ ဇနပဒဿ-၏၊ ယော သာမိ
 ကော (အတ္ထိ)၊ သော-သည်၊ အတ္ထိန္ဒိတွာ-ကိုယ်ပိုင်အဖြစ်ဖြင့် လုယူ၍၊ ပုန
 ဒေတိ၊ (ကာဝိယ-အဘယ်သူမကဲ့သို့နည်း၊) စိတ္တလပဗ္ဗတေ-စိတ္တလတောင်၌၊
 ဘိက္ခုနာ-သည်၊ နီဟဋ ပုဒကဝါဟကံ- သွယ်ဆောင်အပ်သော ရေမြောင်း
 ကို၊ အဋ္ဌနာဂရာဇ မဟေသီ - အဋ္ဌနာဂမင်း၏ မိဖုရားသည်၊ (အတ္ထိန္ဒိတွာ-
 လုယူ၍၊ ပုနဒေတိ) ဝိယ- တည်း၊ ဝေဓိ- ဤသို့ လှူပြန်သော်လည်း၊ ဝဇ္ဇတိ၊
 ကပ္ပိယဝေါဟာရေဝိ- ၌လည်း၊ (ဝိဇာနံ - စီမံပုံကို၊ ဝက္ခာမ - နံအံ့) ပုဒက
 ဝသေန-ဖြင့်၊ ပဋိဂ္ဂဟိတ တဋ္ဌာကေ - ၌၊ သုဒ္ဓစိတ္တာနံ - စင်ကြယ်သောစိတ်
 ရှိကုန်သောရဟန်းတို့၏၊ မတ္တိကုဒ္ဓရဏ ပါဠိဗန္ဓနာဒီနိစ - မြေညက်ကို ထုတ်
 ဆောင်ခြင်း၊ ကန်သင်းကိုဖွဲ့ခြင်း အစရှိသည်တို့ကိုလည်း၊ ကာတံ ဝဇ္ဇတိ၊
 ပန - ဆက်၊ တံ - ထို တဖက်ဆည်ကန်ကို၊ နိဿာယ သဿံ ကရောန္တေ
 ဒိသ္မာ ကပ္ပိယကာရကံ ထပေတုံ န ဝဇ္ဇတိ၊ တေ-ထိုကောက်ကို ပြုသူတို့သည်၊
 သယမေဝ (ကိုယ်တိုင်သာလျှင်) ကပ္ပိယာဏှံ ယဒိ ဒေန္တိ၊ (ဝေံသတိ)၊
 ဂဟေတဗ္ဗံ၊ နောစေ ဒေန္တိ၊ န စောဒေတဗ္ဗံ - မတောင်းထိုက်၊ န သာရေ
 တဗ္ဗံ-အမှတ်မရစေထိုက်၊ (သတိမပေးထိုက်)၊ ပစ္စယဝသေန-ဖြင့်၊ ပဋိဂ္ဂဟိတ
 တဋ္ဌာကေ - ၌၊ ကပ္ပိယကာရကံ ထပေတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ မတ္တိကုဒ္ဓရဏ ပါဠိဗန္ဓနာ
 ဒီနိ ပန-တို့ကိုကား၊ ကာတံ န ဝဇ္ဇတိ၊ ကပ္ပိယကာရကာ သယမေဝ(မတ္တိကု
 ဒ္ဓရဏ ပါဠိဗန္ဓနာဒီနိ)သစေ ကရောန္တိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ဝဇ္ဇတိ။

ပန-ဆက်၊ အဗျတ္တေန - ဝိနည်း၌ မကျွမ်းကျင်သော၊ လဇ္ဇိဘိက္ခုနာ- လဇ္ဇိ
 ရဟန်းသည်၊ (မတ္တိကုဒ္ဓရဏ ပါဠိဗန္ဓနာဒီသု-တို့ကို)၊ ကာရာပိတေသု - ပြုစေ
 အပ်ကုန်လသော်၊ ပဋိဂ္ဂဟဏေ-ခံယူခြင်း၌၊ ဝါ-ခံယူတုန်းက၊ ကပ္ပိယံ-သည်၊
 ကိဉ္စာပိ(ဟောတိ) - အကယ်၍ မူလည်း ဖြစ်စေဥေးတော့၊ (ဝေံ သတိဝိ)၊
 ဘိက္ခုဿ-၏၊ ပယောဂပစ္စယာ-ကြောင့်၊ ဗုပ္ပန္နေန-ဖြစ်သော ရေနှင့်၊ မိဿ
 ကတ္တာ-ရောနေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိသဂတပိဏ္ဍပါတော ဝိယ-အဆိပ်
 သည် ရောက်အပ်သော ဆွမ်းသည်ကဲ့သို့၎င်း၊ အကပ္ပိယမံသရသမိဿက
 ဘောဇနံ ဝိယ-မအပ်သော အသားအရည်ဖြင့်ရောသောဘောဇဉ်သည်ကဲ့သို့
 ၎င်း၊ ဒုဗ္ဗိနိဘောဂံ - မခွဲခြားအပ် မခွဲခြားနိုင်သည်၊ ဟောတိ၊ [အဆိပ်နှင့်

ဇနပဒဿ၊ပေ၊ ဝဇ္ဇတိ ။ ။ သာမိကောအရ ခရိုင်ဝန် မြို့အုပ်တို့ပါဝင်၏၊ ထိုသူ
 တို့က အစိုးရပိုင်အဖြစ်ဖြင့် လယ်ယာရေကန်ကိုပြန်ယူ၍ ထပ်လှူလျှင် အပ်သည်-ဟူလို၊
 ထို့ကြောင့် ယခုခေတ် မအပ် ဟု သံသယဖြစ်ဘွယ်ရှိသောကြောင်းများကို အစိုးရဖြစ်
 သူတို့က ပြန်ယူ၍ လှူလျှင် အပ်စရာရှိ၏။

ဆွမ်း၊ မအပ်သော အသားအရည်နှင့် ဘောဇဉ်သည် ခွဲခြား၍ မရသကဲ့သို့ အပ်သော ရေနှင့် မအပ်သော ရေလည်း ခွဲခြား၍ မရ - ဟူလို] (တသ္မာ-ကြောင့်၊) သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့အား၊ အကပ္ပိယမေဝ(ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်၊ ဥဒကဿ-၏၊ ဩကာသော-နေရာအရပ်သည်၊ အတ္ထိ-ရှိသေး၏၊ တဠာကဿ-၏၊ ပါဠိ-ကန်ဘောင် ကံရိုးသည်၊ ထိရာ-ခိုင်မြဲသည်၊ (ဟောတိ-၏)၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုလသော်၊ ဗဟုံ-သော၊ ဥဒကံ-ကို၊ ဂဏှာတိ-ယူနိုင်၏၊ ဧဝံ-အားဖြင့်၊ ကရောဟိ - လော၊ တီရသမိပေ-၌၊ ဥဒကံ-ကို၊ ကရောဟိ - လော၊ [ရေများမှ ကမ်းနှင့်နီးသောကြောင့် ရေများ လာအောင်ပြုပါ-ဟူလို]၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဥဒကမေဝ-ကိုသာ၊ သစေ ပိစာရေ တိ-အကယ်၍ စီမံအံ့(ဧဝံ သတိ)၊ ဝန္တတိ၊ ဥပါသက-ဥပါသကာ၊ ဥဒ္ဓနေ-ဖိုခနောက်၌၊ အဂ္ဂိ - ကို၊ န ပါတေန္တိ-မကျစေကြရကုန်၊ ဥဒကကမ္မံ- ရေဖြင့် ပြုအပ်သော အမှုကို၊ လဗ္ဘတု - ရအပ်ပါစေလော၊ ဣတိ - သို့၊ ဝတ္တံ - ၄။ ဝန္တတိ-အပ်၏၊ ပန- ဗျတ်ရိတ်ကား၊ သသံ- ကို၊ ကတွာ- ၍၊ အာဟရထ- န်လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တံ-၄။ နဝန္တတိ။

ပန-ဆက်၊ တဠာကေ-၌၊ အတိဗဟုံ-စွာသော၊ ဥဒကံ-ကို၊ ဒိသ္မာ၊ ပဿ တောဝါ-ဘေးမှသော်၎င်း၊ ပိဋ္ဌိတောဝါ-နောက်ဘေးမှသော်၎င်း၊ မာတိကံ- ရေမြောင်းကို၊ သစေ နီဟရာပေတိ - အကယ်၍ ထုတ်ဆောင်စေအံ့၊ ဝနံ - တောကို၊ ဆိန္ဒာပေတွာ - ၍၊ ကေဒါရေ - လယ်တို့ကို၊ သစေ ကာရာပေတိ၊ ဝါ-တနည်း၊ ပေါရာဏကေဒါရေသု- ရှေးလယ်တို့၌၊ ပကတိဘာဂံ-ပကတိ အဘို့ကို၊ [ယူရိုးယူစဉ်အဘို့ကို “ပကတိဘာဂ” ဟု ဆိုသည်။] အဂ္ဂဟေတွာ၊ အတိရေကံ-အပိုအလွန်ဖြစ်သောအဘို့ကို၊ သစေ ဂဏှာတိ၊ နဝသဿေဝါ- အသစ်ဖြစ်သော ကောက်ရှိရာ လယ်မူလည်းဖြစ်သော၊ [ရှေးက မထွန်အပ် ဘူးသော လယ်ယာကို ဆိုသည်။] အကာလသဿေဝါ- အခါမဲ့ ကေဝံရှိရာ လယ်မူလည်းဖြစ်သော၊ အပရိန္တိန္ဒဘာဂေ-မည်၍မည်မျှ ပေးရမည်ဟု မပိုင်း ဖြတ်အပ်သော အဘို့ရှိသောလယ်၌၊ ဣက္ကေ-န်သော၊ ကဟာပဏေ-တို့ကို၊ ဒေထ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ကဟာပဏေ၊ သစေ ဥဋ္ဌာပေတိ-အကယ်၍ စတည်စေ အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ သဗ္ဗေသံ အကပ္ပိယံ(ဟောတိ)။

ဥဒ္ဓနေ၊ ပေ၊ ဝန္တတိ။ ။ နောက်ဗျတ်ရေက ဝါကျကိုထောက်၍ ရှေးဝါကျ၌ “ထမင်း ချက်ဘိုရန် ကေဝံစပါး မရသဖြင့် မီးဖို၌ မီးမထည့်ကြရ၊ ရေဖြင့် ပြုအပ်သော ကောက် စပါး စိုက်မှုကို ပြုကြ” ဟု ဆိုလိုသော်လည်း ထိုသို့ မခိုင်းဘဲ “သွယ်ရိုက်၍ပြောသော ပရိယာယ်စကား အရိပ်နိမိတ်စကားဖြစ်၍ အပ်၏” ဟု ဆိုလိုဟန်တူသည်။

ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊ ကဿထ-ထွန်ကြကုန်၊ ဝပထ-စိုက်ပျိုးကြကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ အဝတွာ-တိုက်ရိုက် မပြောဘဲ၊ ဣက္ခကာယ-သော၊ ဘူမိယာ-၌၊ ဣက္ခကောနာမ-မည်သော၊ ဘာဝေါ (ဟောတိ)၊ ဣတိ ဝေဝိ-ဤသို့ပြော၍၊ ဘူမိဝါ-ကိုသော်လည်း၊ ပတိဋ္ဌာပေတိ-တည်စေအံ့၊ ဣက္ခကေ၊ ဘူမိဘာဝေ-၌၊ အမှေဟိ-တို့သည်၊ သဿံ - ကို၊ ဣ-တံ-ပါပြီ၊ ဣက္ခကံနာမ ဘာဝံ ဝဏှထာတိ၊ ဝဒန္တေ သု - လျှောက်လာကုန်သော၊ ကဿကေသု-လယ်သမားတို့၌၊ ဘူမိပ္ပမာဏဂ္ဂဟဏတ္ထံ - မြေ၏ ပမာဏကို ယူခြင်းအကျိုး ငှါ၊ (မြေတိုင်းတာခြင်းငှါ) ရဇ္ဇုယာဝါ - ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဒဏှကေနဝါ - ဒုတ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ မိနာတိ-တိုင်းအံ့၊ ခလေဝါ-ကောက်နယ်တလင်း၌သော်လည်း၊ ဌတွာ-ရပ်၍၊ ရက္ခတိ - စောင့်အံ့၊ [တခြားသို့ ထုတ်ယူမသွားအောင် စောင့်နေအံ့၊] ခလတောဝါ-မှမူလည်း၊ နိဟရာပေတိ - ထုတ်ဆောင်စေအံ့၊ ကောဋ္ဌာဝါ-ရေဝါ - ကျည်၌ သော်လည်း၊ ပဋိသာမေတိ - သိမ်းဆည်းအံ့၊ တဿေဝ-ထိုရဟန်း၏သာလျှင်၊ တံ-ထို ကော်သည်၊ အကပ္ပိယံ(ဟောတိ)၊

ကဿကာ-တို့သည်၊ ကဟာပဏေ-အသပြာ(ငွေ)တို့ကို၊ အာဟရိတွာ-၍၊ ဣမေ- ဤ ငွေတို့ကို၊ သံဃဿ- သံဃာဘို့၊ အာဟဇာ-ဆောင်ယူအပ်ပါကုန်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ သစေ ဝဒန္တိ၊ အညတရော-အမှတ်မထား တပါးပါးသော၊ ဘိက္ခုစ-သည်လည်း၊ သံဃော-သည်၊ ကဟာပဏေ-တို့ကို၊ ခါဒတိ-မခဲစား၊ ဣတိ သညာယ-ဤသို့သော အမှတ်ဖြင့်၊ ဣက္ခကေဟိ-န်သော၊ ကဟာပဏေဟိ-တို့ဖြင့်၊ သာဋကေ-အဝတ်တို့ကို၊ အာဟရ-ဆောင်ခဲ့လော၊ [“အာဟရထ”ဟု ဗဟုဂုဏ်ရှိလျှင် ကောင်း၏၊] ဣက္ခကေဟိ (ကဟာပဏေဟိ) ယာဂု အာဒိနိ၊ သမ္မာဒေဟိ-ပြီးစေလော၊ [ဗဟုဂုဏ်ရှိလျှင် ကောင်း၏၊] ဣတိ သစေ ဝဒတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ယံ - အကြင် အဝတ်စသည်ကို၊ တေ - ထို လယ်သွားတို့သည်၊ အာဟရန္တိ-ဆောင်ယူလာကုန်၏၊ (တံ-ထို အဝတ်စသည်သည်)၊ သဗ္ဗေသံ - အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့အား၊ အကပ္ပိယံ (ဟောတိ)၊ ကဿာ-နည်း၊ ကဟာပဏာနံ- တို့၏၊ ဝါ- တို့ကို၊ ဝိစာရိတတ္ထာ- စီမံအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ (ကဿကာ-တို့သည်)၊ ခဉ်- ကို၊ အာဟရိတွာ- ၍၊ ဣဒံ-ဤစပါးကို၊ သံဃဿ-ဘို့၊ အာဟဇံ-ပြီ၊ ဣတိ သစေ ဝဒန္တိ၊ အညတရော ဘိက္ခုစ , ပုရိမနယေနေဝ - ဖြင့်သာ၊ [န သံဃော ကဟာပဏေ ခါဒတိ-စသောနည်းဖြင့်၊] ဣက္ခကေဟိ- န်သော၊ ဝိဟိတိ- တို့ဖြင့်၊ ဣဒဉ္စိဒဉ္စ- ဤမည် ဤမည်သော ပစ္စည်းကိုလည်း၊ အာဟရထ - န်လော၊ ဣတိ (သစေ) ဝဒတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ယံ-အကြင် အဝတ်စသည်ကို၊ တေ-တို့သည်၊ အာဟရန္တိ-န်၏၊

(တံ-သည)၊ တဿေဝ-ထိုရဟန်းအားသာ၊ အကပ္ပိယံ(ဟောတိ)၊ ကဿွာ-နည်း၊ ဧညဿ-၏၊ ဝါ-ကို၊ ဝိစာရိတတ္တာ-တည်း၊ [အာမကဗညပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော- ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် စပါးကိုလည်း မစီမံကောင်း-ဟူလို၊] တဏှုလံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ အပရဏ္ဍံဝါ-ဝဲကိုသော်၎င်း၊ အာဟရိတ္တာ-၍၊ ပေ၊ ယံ တေ အာဟရန္တိ၊ (တံ-သည)၊ သဗ္ဗေသံ ကပ္ပိယံ(ဟောတိ)၊ ကဿွာ-နည်း၊ ကပ္ပိယာနံ-နံသော၊ တဏှုလာဒိနံ-တို့၏၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဝိစာရိတတ္တာ-တည်း၊ ကယဝိက္ကယေဝိ- ကယဝိက္ကယ သိက္ခာပုဒ်ကြောင့်လည်း၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ (ကဿွာ)၊ ကပ္ပိယကာရကဿ-အား၊ အာစိက္ခိတတ္တာ-ပြောအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ [ရဟန်းကိုယ်တိုင် မလဲဘဲ ، ကပ္ပိယကာရကကို အလဲခိုင်းသောကြောင့်- ဟူလို၊]

ပန-ဆက်၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေးအခါ၌၊ စိတ္တလပဗ္ဗတေ-၌၊ ဧကော-သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ စတုဿာလဒ္ဓါရေ-မုဒ်ထွက်တံခါး ၄ ဘက်ရှိသောဆွမ်းစားကျောင်း၌၊ [စတုဿာလဒ္ဓါရေတိ ဘောဇနသာလံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊-ဇိကာ။] သွေ-၌၊ သံဃဿ-ဘို့၊ ဣက္ကပ္ပမာဏေ-နံသော၊ ပူပေ-မုံတို့ကို၊ ပစေယျ-ကျော်ပါကုန်မူကား၊ အဟောဝတ- စွ၊ ဣတိ- ဤသို့ ကြံ၍ အာရာမိကာနံ - တို့၏၊ သညာဇနနတ္ထံ - အမှတ်အသားကို ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဘူမိယံ- ၌၊ မဏ္ဍလံ-မုံခိုင်းသဏ္ဍာန်ကို၊ အကာသိ-ပြုထားပြီ၊ တံ-ထိုမုံခိုင်းသဏ္ဍာန်ကို၊ ဒိဿွာ-၍၊ ဆေကော-ပါးနပ်သော၊ အာရာမိကော-သည်၊ တထေဝ-ထိုပုံသဏ္ဍာန်အတိုင်းပင်၊ ကတွာ- ပြီး၍၊ ဒုတိယဒိဝသေ- ၌၊ ဘေရိယာ- သံဃာ စည်းဝေးကြောင်းစည်ကို၊ အာကောဋိတာယ-တီးအပ်သော်၊ သံဃေ-သည်၊ သန္နိပတိတေ-သော်၊ ပူပံ ဝဟေတွာ သံဃတ္ထေရံ အာဟ၊ (ကိ)၊ ဘန္တေ အမှေဟိ၊ ဣတော-ဤနေ့မှ၊ ပုဗ္ဗေ၊ ပိတူနံ (သန္တိကေ၊ ဝေရူပံ- ဤသို့ သဒဘာရှိသော စကားကို၊ နေဝ သုတပုဗ္ဗံ- မကြားအပ်ဘူးပါ။) ပိတာမဟာနံ-တို့၏၊ (သန္တိကေ) ဝေရူပံ န သုတပုဗ္ဗံ၊ ဧကေန၊ အယျေန-သည်၊ စတုဿာလဒ္ဓါရေ၊ ပူပတ္တာယ- မုံအကျိုးငှါ၊ သညာ- အမှတ်အသားကို၊ ကတာ- ပါပြီ၊ ဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ ဣတော-ဤနေ့မှ၊ ပဘုတိ-၍၊ အယျာ အတ္တနော အတ္တနော စိတ္တာနုရူပံ ဝဒန္တ၊ အမှာကမ္ပိ - တို့၏လည်း၊ ဖါသုဝိဟာရော ဘဝိဿတိ၊ [သံဃာများ၏ စိတ်ကြိုက်အတိုင်း ပြုလုပ်ပေးရသည့်အတွက် တပည့်တော်တို့မှာ စိတ်ချမ်းသာမှု ဖြစ်ပါလိမ့်မည်- ဟူလို။] မဟာထေရော၊ တတောဝ- ထိုအရပ်မှပင်၊ နိဝတ္တိ- ပြန်နစ်ပြီ၊ ဧကဘိက္ခုနာပိ၊ ပူပေါ-ကို၊ န ဝဟိတော-မခံယူအပ်၊ ဧဝံ- လျှင်၊ ပုဗ္ဗေ- ၌၊ တတြုပ္ပါဒမ္ပိ - ထို ကျောင်းတိုက်၌ဖြစ်သော ပစ္စည်းကို

သော်မှလည်း၊ န ပရိဘု၌ သူ၊ [ပစ္စည်းက မအပ်သောကြောင့် မသုံးဆောင်ကြသည်မဟုတ်၊ ရဟန်းက ပရိယာယ်ပြု၍ စီမံထားသဖြင့် အစားအတွက် ထိုသို့ ပရိယာယ်ပြုမှုကို မနှစ်သက်သောကြောင့် ဆရာတော်ထေရ်ကြီး ပြန်ကြတော်မူသည်၊ ဆရာတော်က မခံသောကြောင့် သံဃာအားလုံးလည်း မခံယူကြ။] တသ္မာ - ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ရှေးက ထိုကျောင်းတိုက်၌ ဖြစ်သော အပ်သောပစ္စည်းကိုသော်မှ ရဟန်း၏စီမံမှု ပါနေလျှင် မသုံးဆောင်ကြခြင်းကြောင့်၊) သလ္လေခံ - ပစ္စည်း ၄ ပါးတို့၌ နည်းပါးအောင် ခြစ်ပစ်ကြောင်း သလ္လေခံအကျင့်ကို၊ အစ္စဇေန္တန - မစွန့်သော၊ အပ္ပမတ္တေန - မမေ့မလျော့ မပေါ့မဆသော၊ ဘိက္ခုနာ - လဇ္ဇီသုမ္ပန် , သီလဝန်ရဟန်းတော်သည်၊ ကပ္ပိယေဝိ - အပ်သောအရာ၌ သော်မှလည်း၊ [ပိဖြင့် “ မအပ်သောအရာကို မဆိုထားဘိ” ဟု ဂရဟာပြု။] အာမိသတ္တာယ - အဝတ်အစားဟူသော အာမိသအကျိုးငှါ၊ လောလတာ - လျှပ်ပေါ်လော်လီသု၏အဖြစ်ကို၊ ဝါ - မငြိမ်မသက်၊ ယေဝံယက်ခတ်ခြင်းကို၊ န ကာတဗ္ဗာ - မပြုထိုက်၊ ဣတိ - ဤကား အနုသာသနီတည်း၊ ...စ - ဆက်၊ တဠာကေ - ၌၊ ယော အယံ - အကြင် အဆုံးအဖြတ်ကို၊ ဝုတ္တော - ပြီ၊ ပေါက္ခရဏီ ဥဒကဝါဟက မာတိကာဒီသုဝိ - လေးထောင့်ကန်၊ ရေပြန်၊ ရေမြောင်း အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ ဒေသဝ - ဤဆိုအပ်ပြီးသောအဆုံးအဖြတ်သည်ပင်၊ နယော - သိကြောင်း ဆုံးဖြတ်နည်းတည်း။

ပုဗ္ဗဏှာပရဏှာ ဥစ္ဆုဗလာဗလာဒီနံ - ကောက်, ပဲ, ကြံ, သစ်သီးငယ်, သစ်သီးကြီး အစရှိသည်တို့၏၊ ဝိရူဟနဠာနံ - စည်ပင် ပေါက်ရောက်ရာ အရပ်ဖြစ်သော၊ ယံကိဉ္စိ - သော၊ ခေတ္တံဝါ - ကိုသော်၎င်း၊ ဝတ္ထုဝါ - ယာကိုသော်၎င်း၊ ဒမ္ဗိ - ၏၊ ဣတိ - သို့၊ ဝုတ္တေပိ - သော်လည်း၊ ဝါ - လျှောက်အပ်ရာ၌လည်း၊ န ဝန္တတိ - မအပ်၊ ဣတိ - သို့၊ ပရိက္ခိပိတွာ - ၍၊ တဠာကေ - ၌၊ ဝုတ္တန်ယေနေဝ - ဖြင့်သာ၊ ယဒါ - ၌၊ ကပ္ပိယဝေါဟာရေန - ဖြင့်၊ စတုပစ္စယ ပရိဘောဂတ္ထာယ - ငှါ၊ ဒမ္ဗိ - ၏၊ ဣတိ - သို့၊ ဝဒတိ - ၏၊ တဒါ - ၌၊ သမ္ပုဋိစ္စိတမ္ပိ၊ ဝနံ - သစ်ပင်ဟူသောတောကို၊ ဒမ္ဗိ၊ အရညံ - တော အားလုံးကို၊ ဒမ္ဗိ၊ ဣတိ - သို့၊ ဝုတ္တေ - သော်၊ ဝန္တတိ၊ မနုဿာ - တို့သည်၊ ဘိက္ခုဟိ - တို့သည်၊ အနာဏတ္ထာယေဝ - မစေခိုင်းအပ်ကုန်ဘဲသာလျှင်၊ တတ္ထ - ထိုတော၌၊ ရုက္ခေ - တို့ကို၊ ဆိန္နိတွာ - ၍၊ အပရဏှာဒီနိ - တို့ကို၊ သမ္မာဒေတွာ - ၍၊ ဘိက္ခုနံ - တို့အား၊ ဘာဝံ - အဘို့ကို၊ (ထုံးစံအတိုင်း ပေးထိုက်သောအဘို့ကို) သစေ ဒေန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝန္တတိ - အပ်၏၊ အဒေန္တာ - မပေးကုန်လသော်၊ ဝါ - မပေးသူတို့ကို၊ န စောဒေတဗ္ဗာ - မတောင်းထိုက်ကုန်။

ကေနစိဒေဝ-သော၊ အန္တရာယေန - ကြောင့်၊ တေသု - ထိုလူတို့သည်၊ ပတ္တန္တေသု-ဖဲသွားကုန်သော်၊ အညေ-အခြားလူတို့သည်၊ သစေ ကရေန္တိ၊ စ-ထိုသို့ ပြုပါကုန်သော်လည်း၊ ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ ကံဗ္ဗိ-ကို၊ သစေ နဒေန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ တေ-ထိုလူတို့ကို၊ ဝါရေတဗ္ဗာ-နံ၏၊ သစေ ဝဒန္တိ၊ ပေ၊ တတော-ထိုသို့ လျှောက်ခြင်းကြောင့်၊ တေ-ထိုလူ တို့ကို၊ ဝတ္တဗ္ဗာ-နံ၏(ကိ)၊ တေ-ထို ရှေးလူတို့သည်၊ ပေ၊ ဧဝံ - ဤသို့ လျှောက်ကုန်လသော်၊ ဝန္တတိ၊ ကန္ဓိ-တစုံ တခုသော၊ သဿုဋ္ဌာနကံ - ကောက်စပါးတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ရာဖြစ်သော၊ ဘူမိပ္ပ ဒေသံ-ကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ သီမံ- သိမ်ကို၊ ဒေမ - နံ၏၊ ဣတိ ဝဒန္တိ၊ ဝန္တတိ၊ ပန - ထိုသို့အပ်ပါသော်လည်း၊ သီမာပရိစ္ဆေဒနက္ကံ - သိမ်ကို ပိုင်းခြားခြင်း အကျိုးငှါ၊ ထန္တဝါ- တိုင်တို့ကိုသော်၎င်း၊ ပါသာကာဝါ- တို့ကိုသော်၎င်း၊ သယံ-ကိုယ်တို့၊ န ထပေတဗ္ဗာ-နံ၊ ကသ္မာ - နည်း၊ ဘူမိနာမ - မည်သည်၊ အနန္တဝါ-မပိုင်းဖြတ်အပ်သောအဖိုးရှိ၏၊ ဝါ-အဖိုးများစွာထိုက်၏၊ အပ္ပကေ နာပိ-အနည်းငယ်သော မြေဖြင့်လည်း၊ ပါရာဇိကော-သည်၊ ဘဝေယျ၊ ပန- အန္တယကာ၊ အာရာမိကာနံ- တို့အား၊ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ (ကိ)၊ ဣမိနာ ဌာနေန- ဤ အရပ်ဖြင့်၊ အမှာကံ-တို့၏၊ သီမာ- သည်၊ ဂတာ - သွားပြီ၊ ဣတိ(ဝတ္တဗ္ဗံ)၊ ဟိ- မှန်၊ တေ - ထို အာရပ်စောင့်တို့သည်၊ အဓိကံ - အပိုအလွန်ကို၊ သစေ ဂဏန္တိ(ဧဝံသတိ)၊ ပရိယာယေန-ဖြင့်၊ ကထိတတ္တာ အနာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ [ဤနေရာ၌ တိုင်စိုက်လော ဟု မပြောဘဲ “ဤအရပ်ဖြင့် သိမ်သည်သွား၏” ဟု ပရိယာယ်ပြောသောကြောင့် အနာပတ် - ဟုလို့၊] ပန- ဆက်၊ ရာဇရာဇ မဟာမတ္တာဒယော- တို့သည်၊ သယမေဝ= သူတို့ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ ထန္တေ- တိုင်တို့ကို၊ ထပါပေတွာ - ထားစေ၍၊ စတ္တာရော ပစ္စယေ ပရိဘူဇထ၊ ဣတိ- ဤသို့လျှောက်၍၊ ယဒိ ဒေန္တိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဝန္တတိ။

ကောစိ-သည်၊ အန္တောသီမာယ-၌၊ တဋ္ဌာကံ, သစေ ခနတိ-အကယ်၍ တူးအံ့၊ ဝိဟာရမဇ္ဈေနဝါ-ဖြင့်မူလည်း၊ မာတိကံ-ကို၊ သစေ နေတိ-အကယ်၍ သွယ်ဆောင်အံ့၊ စေတိယင်္ဂဏ ဗောဓိယင်္ဂဏာဒီနိ - စေတိယင်ပြင်, ဗောဓိ ယင်ပြင်အစရှိသည်တို့ကို၊ သစေ ဒူသေန္တိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဝါရေတဗ္ဗာ၊ သံယော ကိဉ္စိ လဘိတွာ, အာမိသဂရုကတာယ-အာမိသ၌ အလေးပြုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သစေ နဝါရေတိ၊ ကော ဘိက္ခု၊ သစေ ဝါရေတိ၊ သောဝ ဘိက္ခု- ထို တားမြစ်သော ရဟန်းသည်သာ၊ ဣဿရော- အစိုးရ၏၊ ကော ဘိက္ခု၊ သစေ နဝါရေတိ၊ တုဓမ္မ နေထာတိ , တေသံ ယေစ-ထို ကန်တူးသူ မြောင်းသွယ်သူတို့၏ သာလျှင်၊ ပက္ခော = ဘက်သားသည်၊ သစေ ဟောတိ၊

ပေ၊ဟိ-မှန်၊ သံသိဒကသု၊ကမ္မေသု-အလုပ်တို့၌၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ မွေကမ္မိ - တရားနှင့် လျော်သော အမှုကို၊ ကရောတိ၊ သောဝ ဣဿရော၊ ဝါရိယမာနောပိ သစေ ကရောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဟေဋ္ဌာ၊ ဂဟိတံ-ယူအပ် ပြီးသော၊ ပံသုံ-မြေကို၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ ပက္ခိပိတွာ -ပြန်ထည့်၍ ၎င်း၊ ပေ၊ ပက္ခိ ပိတွာ - ၎င်း၊ ပူရေတဒဗ္ဗာ၊ [သူ့နဂိုရ်အတိုင်း ပြန်တည်စေလို၍ “ ဟေဋ္ဌာ ဂဟိတံ ” စသည်ကို ဆိုသည်။]

ကောစိ-တစုံတယောက်သည်၊ ယထာဇာတ မေဝ-ယာခင်း၌ ဖြစ်မြဲတိုင်း သာလျှင်ဖြစ်သော၊ [မခုတ် မနူးရသေးသည့်အတွက် ဖြစ်မြဲတိုင်းသော၊] ဥစ္ဆု ဝါ-ကြိုကို သော်၎င်း၊ အပရက္ကံ- ဝါ-ပဲကိုသော်၎င်း၊ အလာဗု ကုမ္မဏ္ဍာဒိကံ- ပူးသီး ဖရုံသီး အစရှိသော၊ ဝလ္လိဖလံဝါ-နွယ်၌ဖြစ်သော အသီးကိုသော်၎င်း၊ ဒါတုကာမော-သည်၊ (ဟုတွာ) သမ္ပံ-သော၊ ဧတံ ဥစ္ဆုခေတ္တံ-ဤ ကြိခင်းကို၊ ဒမ္မိ-ဣပါ၏၊ ဣတိဝါ-ဤသို့ သော်၎င်း၊ ဧတံ အပရက္ကံဝတ္ထု-ဤ ဝဲခင်းကို၊ ဒမ္မိ ဣတိဝါ၊ ဧတံ ဝလ္လိဖလံ- ကို၊ ဒမ္မိ - ၏၊ ဣတိဝါ - ၎င်း၊ သစေ ဝဒတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝတ္ထုနာ-လယ်၊ ယာ ဟူသော ဝတ္ထုနှင့်၊ သဟ - ကွ၊ ပရာမဋ္ဌတ္တာ- သုံးသပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ န ဝန္တတိ၊ ဣတိ - ဤသို့၊ မဟာ သုမတ္ထေရော အာဟ၊ ပန-ကား၊ မဟာ ပဒုမတ္ထေရော-သည်၊ ဧတံ-ဤစကား သည်၊ အဘိလာပ မတ္ထံ-ပြောရိုးဆိုစဉ် စကားမျှတည်း၊ ဟိ-မှန်၊ သော ဘူမိ ဘာဂေါ-ထို လယ်ယာဟူသော မြေအသို့သည်၊ သာဒိကာနံယေဝ-တို့၏သာ၊ ဘူမိဘာဂေါ-တည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဝန္တတိ-၏၊ ဣတိ အာဟ။

ဒါသံ-ကို၊ ဒမ္မိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-အံ့၊ န ဝန္တတိ၊ အာရာမိကံ-ကို၊ ဒမ္မိ- ၏၊ ပေ၊ ဣတိ - သို့၊ ပုတ္တေ- သော်၊ ဝန္တတိ၊ သော အာရာမိကော-သည်၊ ပုရေ ဘတ္တမ္မိ - နံနက်အခါ၌၎င်း၊ ပစ္စာဘတ္တမ္မိ - နေလွဲအခါ၌၎င်း၊ သံယသေဝ- ၏သာ၊ ကမ္မိ - အလုပ်ကို၊ သစေ ကရောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ သာမဏေရဿ ဝိယ-၏ကဲ့သို့၊ တဿ- ထို အာရာမိစောင့်၏ အပေါ်၌၊ သမ္ပံ-သော၊ ဘေသဇ္ဇ ပဋိဇ္ဇေနမ္မိ - ဆေးဖြင့် စောင့်ရှောက်ခြင်းကိုလည်း၊ ကာတမ္ပံ - ပြုနိုင်၏၊ ဝါ- ပြုကောင်း၏၊ ပုရေဘတ္တမေဝ-၌သာ၊ သံယဿ-၏၊ ကမ္မိ-ကို၊ သစေ ကရော တိ၊ ပစ္စာဘတ္တံ-၌၊ အတ္တနော-၏၊ ကမ္မိ-ကို၊ (သစေ) ကရောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ သာယံ နိဝါပေါ-ညနေစာ ရိက္ခာကို၊ န ဒါတဗ္ဗော၊ ယေဝိ-အကြင် အာရာမိ စောင့်တို့သည်လည်း၊ ပဉ္စဒိဝသ ဝါရေနဝါ-၅ ရက်အလှည့် အကြိမ်အားဖြင့် သော်၎င်း၊ ပက္ခဝါရေနဝါ-တပက္ခအလှည့် အကြိမ်အားဖြင့်သော်၎င်း၊ သံယ သ္မာ-၏၊ ကမ္မိ-ကို၊ ကတွာ-၍၊ သေသကာလေ-၌၊ အတ္တနော ကမ္မိ ကရောန္တိ၊

တေသဒ္ဓိ-တို့အားလည်း၊ ကရုဏာကာလေယေဝ-ပြုရာအခါ၌သာလျှင်၊ ဘတ္တ
 ဉ္စ-ကို၎င်း၊ နိဝါပေါစ- ရိက္ခာကို၎င်း၊ ဒါတဗ္ဗော သံဃဿ- ၏၊ ဝါ-မှ၊
 ကမ္မံ-အလုပ်သည်၊ သစေ နတ္ထိ၊ အတ္တနောယေဝ ကမ္မံ ကတွာ ဇိဝန္တိ၊ တေ-
 ထို အာရာဇ်စောင့်တို့သည်၊ ဟတ္ထကမ္မမူလံ- လက်ဖြင့် ပြုအပ်သော အလုပ်၏
 အခကို၊ (တခြားနေရာမှ လုပ်ခကို၊) အာနေတွာ-၍၊ စေ ဒေန္တိ၊ (ဝေံသတိ)၊
 ဂဟေတမ္ပံ၊ နောစေ ဒေန္တိ၊ ကိဉ္စိ-ဘာကိုမျှ၊ န ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ယံကိဉ္စိ-သော၊ ရဇက
 ဒါသဒ္ဓိ- ခဝါသည်၏ ကျွန်ကို၎င်း၊ ပေသကာရ ဒါသဒ္ဓိ - ယက်ကန်းသည်၏
 ကျွန်ကို၎င်း၊ အာရာဇိကနာမေန- အာရာဇ်စောင့်ဟူသော နာမည်ဖြင့်၊ သမ္ပဒ္ဓိ
 စ္စိတံ-လက်ခံခြင်းငှါ၊ ဝန္တတိ-အပ်၏။

ဂါဝေါ-နွားမတို့ကို၊ ဒေမာတိ သစေ ဝဒန္တိ၊ (ဝေံသတိ)၊ န ဝန္တတိတိ
 ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗာ၊ ဣမာ ဂါဝေါ- ဤ နွားမတို့ကို၊ ကုတော - အဘယ်မှ၊ ဝါ-
 ဘယ်က၊ (လဒ္ဓါ-ရအပ်ပါကုန်သနည်း၊) ဣတိ-ဤသို့ မေးကုန်အံ့၊ ပဏ္ဍိတေ
 တိ - ဉာဏ်ရှိသူတို့သည်၊ ပဉ္စဂေါရသ ပရိဘောဂတ္ထာယ - နွားမှဖြစ်သော
 ငါးမျိုးသော အရသာကို သုံးဆောင်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဒိန္နာ - လှူအပ်ကုန်ပြီ၊
 ဣတိ-ဤသို့ ပြောထိုက်၏၊ ပေ၊ အဇိကာဒိသုပိ-ဆိတ်မ အစရှိသည်တို့၌လည်း၊
 ဒေသဝနယော၊ ပေ၊ ကေစိမနဿာ ဘန္တေ တုမှေ၊ အပ္ပေါယုတ္တာ - အား
 ထုတ်ခြင်း မရှိကုန်သည်၊ ဝါ- ကြောင့်ကြမဲ့တို့သည်၊ ဟောထ - ဖြစ်ပါကုန်၊
 မယံ- တို့သည်၊ ဣမေ- ဤ နွားမစသည်တို့ကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ တုမှာကံ-
 အရှင်ဘုရားတို့အား၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ-ကို၊ ဒဿာမ-လှူပါကုန်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့
 လျှော့၍၊ သစေ ဂဏ္ဍန္တိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ဝန္တတိ၊ ကုတ္တုဋုသုကရာ-တို့သည်၊ သုခံ-
 စွာ၊ ဇိဝန္တိ၊ - အသက်ရှင်ပါးစကုန်၊ ဣတိ- ဤသို့ပြော၍၊ ဝိသဇ္ဇေတံ ဝန္တတိ၊
 [ကြက် ဝက်စသည် အလှူလာလျှင် အလှူမခံဘဲ “တော၌ ဘေးမဲ့လွတ်လိုက်
 ကြပါ” ဟု ပြောကောင်း၏၊ “ဝိသဇ္ဇာပေတံ” ဟု ရှိလျှင် သာ၍ကောင်းမည်။]
 ဣမံ တဠာကံ (ဝိဟာရဿ ဒေမ၊ ပေ၊) ဣမံဝတ္ထု- ဤယာကို၊ ဝိဟာရဿ
 ဒေမာတိ ဝုတ္တေ ပဋိက္ခိပိတံ န လဗ္ဗတိ၊ [ဤစကားကိုထောက်၍ လယ်ယာ
 များကို ကျောင်းတိုက်၏ ဝတ္ထုကမ်အဖြစ်ဖြင့် လှူလာလျှင် မပယ်ကြဘဲ အလှူ
 ခံကြသည်။] ဣတိ-ဝိနိစ္ဆယအပြီးတည်း၊ ပေ၊ ဣတိ-တည်း။ ။ ရာဇ သိက္ခာ
 ပဒေက္ခနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဌမော-သော၊ စိဝရဝဂ္ဂေါ နိဋ္ဌိတော။

ကောသိယသိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေနာတိ ကောသိယ သိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ-၌၊ သန္တရိတွာ ကတံ ဟောတီတိ- ကား၊ သမေ- ညီမျှသော၊ ဘူမိဘာဝေ- ၌၊ ကောသိယံသုနိ- ပိုး ချည်မျှင်တို့ကို၊ ဥပရူပရိ-အထက်အထက်၌၊ ဝါ - အထပ်ထပ်၊ သန္တရိတွာ- ဖြန့်ခင်း၍၊ ကဉ္စိကာဒီဟိ - ကစည်ရည် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ သိဉ္စိတွာ - သွန်း ဖြန်း၍၊ကတံ-ပြုအပ်သည်၊ဟောတိ၊ ဧကေနာပိ ကောသိယံသုနာ မိသေတွာ တိ-ကား၊ အတ္တနော-၏၊ ရူစိဝသေန-အလို၏အစွမ်းဖြင့်၊ မိသိတံ-ရောနှော အပ်သော ပိုးမျှင်သည်၊ တိဋ္ဌတု- တည်ပါစေဥား၊ ဝါ-ရိုပါစေဥား၊ တဿ- ထိုအင်းကို၊ ကရဏဋ္ဌာနေ - ပြုရာအရပ်၌၊ ဝါတော - သည်၊ ဧကံ - သော၊ ကောသိယံသု - ပိုး ချည်မျှင်ကို၊ အာနေတွာ- ဆောင်၍၊ သဗေပိ ပါတေတိ- အကယ်၍မူလည်း ကျစေဥားတော့၊ ဝေဓိ-သော်လည်း၊ မိသေတွာ-၍၊ကတ မေဝ - သည်သာ၊ ဟောတိ၊ [“ဤ စကားအရ လေကဆောင်၍ ကျစေသော် လည်း ဤသိက္ခာပုဒ်က အစိတ္တကဖြစ်သောကြောင့် အာပတ်သင့်၏” ဟုမှတ်၊] သေသံ ဥတ္တာနတ္ထ မေဝ၊ ဆသမုဋ္ဌာနံ ၊ ပေ ၊ တိဝေဒနန္တိ၊ [ဤ သိက္ခာပုဒ်နှင့် နောက် သိက္ခာပုဒ်တို့၌ မှတ်တွယ်ကို ကင်္ခါဘာသာဇီကော၌ ပြထားပြီ၊]..... ကောသိယ သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

x x x x x x

သုဒ္ဓကောဋ္ဌက သိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေနာတိ သုဒ္ဓကောဋ္ဌကသိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ - ၌၊ သုဒ္ဓကောဋ္ဌကာ နန္တိ-ကား၊ သုဒ္ဓါနံ-အခြား အဆင်းတို့နှင့် မရောရှေ့က် သက်သက်ကုန်သော၊ ကောဋ္ဌကာနံ - မည်းနက်ကုန်သော၊ အညေဟိ - အခြား အဆင်းတို့နှင့်၊ အမိ သိတကောဋ္ဌကာနံ- မရောအပ်သော မည်းနက်ကုန်သော၊ (ဧဋ္ဌကလောမာ နံ - တို့၏၊) ဣတိအတ္ထော၊ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ သမုဋ္ဌာဒီနိပိ - တို့သည် လည်း၊ ကောသိယသိက္ခာပဒသဒိသာနေဝ - ကုန်သည်သာ၊ ဣတိ- တည်း။ သုဒ္ဓကောဋ္ဌကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

x + x x x x x

ဒွေဘာဂ သိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေနာတိ ဒွေဘာဂသိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ-၌၊အန္တေ အာဒိယိတွာ တိ- ကား၊ သန္တတဿ- ဖြန့်ခင်း၍ ပြုအပ်သော အဝတ်၏၊ အန္တေ - အစွန်၌၊ အနုဝါတံပိယ-အလျား အနားပတ်ကိုကဲ့သို့၊ ဒသေန္တာ-ပြုကုန်လျက်၊ ဩဒါ

တံ-ဖြူသောသိုးမွှေးကို၊ အလ္လီယာပေတွာ-ကပ်ငြိစေ၍၊ (ကာရာပေန္တိ-၌စပ်၊) ဒွေဘာဂါတိ-ကား၊ ဒွေ ကောဋ္ဌာသာ- ၂ သို့ ၂ စုတို့ကို၊ အာဒါတဗ္ဗာတိ-ကား၊ ဂဟေတဗ္ဗာ- န်၏၊ ဝေါစရိယာနန္တိ-ကား၊ ကပ်လဝဏ္ဏာနံ - ညိုရွှေရောရောင် ကြောင်သောအဆင်း ရှိကုန်သော၊ (ဧဠကလောမာနံ- တို့၏၊) ဒွေဘုလာ အာဒါတဗ္ဗာတိ (ဧတံ)- ဤစကားကို၊ စတုဟိ တုလာဟိ-၄ ရှိန်တို့ဖြင့်၊ ကာရေတုကာမံ - ပြုစေခြင်းငှါ အလိုရှိသော ရဟန်းကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ (ဘဂဝတာ)ဝုတ္တံ၊ ပန-ဆက်၊ အတ္ထဒေတာ-လိုရင်းအနက်အားဖြင့်၊ ယတ္ထိကေဟိ- န်သော၊ ဧဠကလောမေဟိ- တို့ဖြင့်၊ ကာတုကာမော - သည်၊ ဟောတိ၊ တေသု-ထိုသိုးမွှေးတို့တွင်၊ ကာဠကနိ-မည်းနက်သော သိုးမွှေးတို့၏၊ [ဤသို့ အနက်ပေးလျှင် “ ကာဠက ” ၌ ဂဏှပစာတည်း၊ “မည်းနက်သော အဆင်း ရှိသော သိုးမွှေး” ဟု ဆိုလိုသည်၊ နောက်၌လည်း နည်းတူ။] ဒွေ ကောဋ္ဌာသာ - တို့၎င်း၊ ဩဒါတာနံ- တို့၏၊ ဧကော (ကောဋ္ဌာသော)- ၎င်း၊ ဝေါစရိယာနံ-ညိုရွှေရောရောင် ကြောင်သောသိုးမွှေးတို့၏၊ ဧကော(ကောဋ္ဌာသော)- ၎င်း၊ (အာဒါတဗ္ဗာ-ယုထိုက်ကုန်၏) ဣတိ - သို့၊ ဣဒေမေ-ဤအနက်သည် သာ၊ ဝါ- ကိုသာ၊ ဒဿိတံ- သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ- သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ - သာ၊ သမုဋ္ဌာနာဒီနိဝိ ကောသိယသိက္ခာပဒသဒိသာနေဝ၊ ကေဝလံ-သက်၊ ဣဒံ-ဤသိက္ခာပုဒ်ကို၊ အာဒါယ-၍၎င်း၊ အနာဒါယစ-၎င်း၊ ကရဏတော - ကြောင့်၊ ကိရိယာကိရိယံ- ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဣတိ - တည်း၊ [အာဒါယ အနာဒါယတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ကနံ၊ ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။] ဒွေဘာဂ သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌတာ။

x x x x x x x x x

ဆဗ္ဗဿ သိက္ခာပုဒ်

တေနသမယေနာတိ ဆဗ္ဗဿ သိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ-၌၊ ဥဟဒန္တိပိ ဥမ္မိဟန္တိ ဝီတိ-ကား၊ သန္တတနံ - တို့၏၊ ဥပရိ - ၌၊ ဝစ္စံပံ ပဿာဝံပိ ကရောန္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ [“ဟဒ- ကရိသ+ဥဿဂ္ဂေ ကျင်ကြီးစွန့်ခြင်း၊ မိဟ-သေစနေ (ကျင်ငယ်သွန်ချခြင်း)” ဟူသော ဓာတ်နက်အတိုင်းဖွင့်ခြင်းတည်း၊] ဒိန္နာ၊ ပေ၊ သမ္ပတိတိ-ကား၊ ဧဝံ-သို့၊ လဒ္ဓသမ္ပတိကော-ရအပ်သော သမ္ပတိရှိသော၊ ဘိက္ခု (လဘတိ ၌စပ်၊) ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ ရောဂေါ-သည်၊ န ဝူပ သမ္ပတိ- မမြင်းသေး၊ တာဝ- လောက်၊ ယံယံဌာနံ- သို့၊ ဂစ္ဆတိ - သွား၏၊ တတ္ထတတ္ထ - ထိုထိုအရပ်၌၊ သန္တတံ - ကို၊ ကာထံ - ငှါ၊ လဘတိ- ရ၏၊ အ ရောဂေါ- ရောဂါမရှိသည်၊ (ရောဂါပျောက်သည်)၊ ဟုတွာ-၍၊ ဝါ-ဖြစ်ပြီးမှ၊

ပုန , မူလဗျာဓိနာဝ - မူလအနာဖြင့်သာလျှင်၊ ဂိလာနော - သည်၊ သစေ
 ဟောတိ၊ သောယေဝ - ထို မူလသမ္မုတိဟူသော အစောင့်အရှောင်သည်ပင်၊
 ပရိဟာရေ-အစောင့်အရှောင်တည်း၊ အညံ-သော၊ သမ္မုတိကိစ္စံ-သမုတိဘွယ်
 ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဝါ-မလို၊ ဣတိ-သို့၊ ဖုဿဒေဝတ္ထေရော အာဟ၊ ပန-
 ဝါဒန္တရကား၊ ဥပတိဿတ္ထေရော - သည်၊ သော ဝါဗျာဓိ- ထိုမူလ အနာ
 သည်သော်လည်း၊ ပဋိကုပ္ပတု-တဘန် ပျက်ပစေ၊ အညောဝါ- အခြားသော
 အနာသည်သော်လည်း၊ (ကုပ္ပတု-ပျက်ပစေ) သက်၊ ဂိလာနောတိနာမံ-
 ကို၊ လဒ္ဓံ(သမာနံ- သော်)၊ လဒ္ဓမေဝ - ရခြ်ရအပ်သည်သာ၊ ပုန သမ္မုတိကိစ္စံ
 နတ္ထိတိ အာဟ၊

ဩရေန စေ ဆန္ဒံ ဝဿာနန္တိ-ကား၊ ဆန္ဒံဝဿာနံ-တို့၏၊ ဩရိမတာဂေ-
 ဤမှဘက်အသို့၌၊ အန္တော-အတွင်း၌၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ပဒဘာဇနေ ပန-
 ၌ကား၊ သင်္ချာမတ္တဒဿနတ္ထိ- ၆ နှစ်အတွင်း ဟူသော သင်္ချာမျှကို ပြခြင်းငှါ၊
 ဥုနကဆဗ္ဗဿာနိတိ ဝုတ္တိ၊ အနာပတ္တိ ဆဗ္ဗဿာနိ ကရောတီတိ - ကား၊
 ယဒါ-၌၊ ဆဗ္ဗဿာနိ-တို့သည်၊ ပရိပုဏ္ဏာနိ-ပြည့်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ တဒါ၊
 သန္တတံ ကရောတီတိ ဝေမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ [ပါဠိတော်၌ ယဒါတဒါ စသည်
 ထည့်၍ အနက်ယာဇနာရမည်-ဟူလို၊] ဟိ - မှန်၊ (တနည်း၊) ဟိယသွာ၊
 သော-ထို ရဟန်းသည်၊ ဆဗ္ဗဿာနိ- တို့ပတ်လုံး၊ န ကရောတိ - သန္တတံကို
 ပြသည် မဟုတ်၊ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ ယဒါပေ၊ ဝေမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ပေ၊ ဣတိ-
 တည်း။ ။ ဆဗ္ဗဿသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

x x x x x x x x

နိသီဒနသန္တတ သိက္ခာပုဒ်

တေနသမယေနာတိ နိသီဒနသန္တတသိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ - ၌၊ ဣစ္ဆာမဟံ
 ဘိက္ခဝေတိ(တ္ထေ)-၌(ဂူဠတ္ထိ-ကို၊ ကိရ ဥဒ္ဓရိတွာ ဒေသေမိ- အံ၊) ဘဂဝါ-
 သည်၊ တံ တေမာသံ-ထို သုံးလပတ်လုံး၊ ကဋ္ဌိ-တစုံတယောက်သော၊ ဗောဓ
 နေယျ သတ္တံ- သစ္စာ ၄ ပါးကို သိစေထိုက်သော သတ္တာကို၊ ဝါ-ကျွတ်ထိုက်
 သော သတ္တာကို၊ န အဒ္ဓသ- မြင်တော် မမူ၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ ဝေ- ဤသို့၊
 ဣစ္ဆာမဟံ အစရှိသည်ဟူ၍၊ အာဟ-ပြီ၊ ဝေသန္တေပိ-ဤသို့ ကျွတ်ထိုက်သော
 သတ္တာ မရှိပါသော်လည်း၊ တန္တိဝသေန-ပါဠိတော်အစဉ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်
 (ပါဠိတော်ဖြစ်ပေါ်လာအောင်) ဓမ္မဒေသနာ - သည်၊ ဝါ-ကို၊ ကတ္တဗ္ဗာ-
 သည်၊ သိယာ၊ ပန- ထိုသို့ဖြစ်ရာပါသော်လည်း၊ ယသ္မာ- ကြောင့်၊ အဿ-
 ထိုမြတ်စွာဘုရား၏၊ ဧတံ-ဤ အကြံတော်သည်၊ အဟောသိ၊ (ကိ)၊ မယိ-

သည်။ ဩကာသံ- ကိုယ်တော်တပါးတည်း ကိန်းအောင်းခွင့်ကို၊ ကာရေတွာ- ပြုစေ၍၊ ပဋိသန္တိနေ- ကိုယ်တော်တပါးတည်းကိန်းအောင်းတော်မူလသော်၊ ဘိက္ခု- တို့သည်၊ အဓိကံ- တရားနှင့် မလျော်သော၊ ကတိကဝတ္ထံ- ကို၊ ကရိ သန္တိ - နံလတံ၊ တံ- ထို ကတိကဝတ်ကို၊ ဥပသေနော- ဥပသေနသည်၊ ဘိန္ဒ သတိ- ဖျက်လတံ၊ အဟံ- သည်၊ တဿ - ထို ဥပသေန၏အပေါ်၌၊ ပသီဒိ တွာ- ကျေနပ်တော်မူ၍၊ ဘိက္ခုနံ - တို့အား၊ ဒဿနံ - ပူးမြင်ခွင့်ကို၊ အနဇာ နိဿာမိ- ခွင့်ပြုတော်မူအံ့၊ တတော- ထိုသို့ ခွင့်ပြုခြင်းကြောင့်၊ မံ- ကို၊ ပသိတု ကာမာ- နံသော၊ ဗဟု- နံသော၊ ဘိက္ခု- တို့သည်၊ ဓုတင်္ဂါနိ- တို့ကို၊ သမာဒိ ယိသန္တိ - နံလတံ၊ အဟဉ္စ- သည်လည်း၊ တေဟိ- ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ဥဇ္ဈိတ သန္တတပစ္စယာ - စွန့်ပစ်အပ်သော အခင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ သိက္ခာပဒံ- ကို၊ ပညပေဿာမိ- အံ့၊ ဣတိ- ဤ အကြံတော်သည်၊ (အဟော သိ)၊ တဿ- ကြောင့်၊ (ထိုသို့အကျိုးများသည်၏ အဖြစ်ကို မြင်တော်မူသော ကြောင့်)၊ ဧဝံ- ဤသို့ ဣစ္ဆာမဟံဘိက္ခဝေ ဟူ၍၊ အာဟ၊ ဟိ - မှန်၊ ဧတ္ထ- ဤ ကိုယ်တော်တပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော်မူရာ၌၊ အာနိသံသာနိ - အကျိုး တို့သည်၊ ဧဝံ - သို့၊ ဝါ- သို့ကလောက်၊ ဗဟုနိ - များကုန်၏၊ ဣတိ- ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ [ရှေးနိဿယ၌ “ ဟိယသ္မာ- ကြောင့်၊ ပေဗဟုနိ - နံ၏၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ ဧဝံ အာဟ ” ဟု ပြန်လှည့်စပ်၏၊ တဿာနှင့် ထပ်နေသောကြောင့် ထိုအတိုင်း မပေးဘဲ တမျိုးပေးသည်။]

သပရိသော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိတိ (ဧတ္ထ) - ၌၊ (ဂုဇ္ဈိ ကိရ ဥဒ္ဓရိတွာ ဒဿေမိ)၊ ထေခရာ- အရှင် ဥပသေနထေရ် သည်၊ န ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ ဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ - ဟူ၍၊ ဣမသ္မိံ ခန္ဓကသိက္ခာပဒေ- ဤ မဟာဝါ မဟာခန္ဓက သိက္ခာပုဒ်၌၊ ကထံဟိ နာမ တံ၊ ပေ၊ မညိဿသီတိ- ဟူ၍၊ ဝေမာဒိနာ- သော၊ နယေန- ဖြင့်၊ ဂရဟံ- ကဲ့ရဲ့ခြင်းကို၊ လဘိတွာ- ၍၊ [ထိုဥေက မြတ်စွာဘုရား အကဲ့ရဲ့ခံရ၍၊] သတ္တာ- သည်၊ မယံ- အား၊ ပရိသံ- ကို၊ နိဿာယ- ၍၊ ဂရဟံ- ကို၊ အဒါသိ- ပေးတော်မူပြီ၊ ဒါနိ- ၌၊ သော အဟံ- အကဲ့ရဲ့ ခံရသော ထို ဝါ သည်၊ ဘဂဝန္တံ- ကို၊ ပုဏ္ဏန္တ သဿိရိကေန- လပြည့်ဝန်းနှင့်တူသော အသရေ ရှိတော်မူသော၊ သဗ္ဗာကာရ ပရိပုဏ္ဏေန - အလုံးစုံသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ပြည့်တော်မူသော၊ တေနေဝ မုခေန - ထို နှုတ်တော်ဖြင့်ပင်၊ ဗြဟ္မဃောသံ- မြတ်သောအသံကို၊ နိစ္ဆာရေတွာ- မိန့်မြွက်တော်မူ၍၊ ပရိသံဃေဝ - ကိုပင်၊ နိဿာယ- ၍၊ သာဓုကာရံ- ကောင်းချီးကို၊ ဒါပေဿာမိ- ပေးစေအံ့၊ ဣတိ- ဤသို့ ကြံ၍၊ သုဟဒယော - ကောင်းသောစိတ် ရှိသော၊ ဝါ - စိတ်ကောင်း

နှလုံးကောင်းရှိသော၊ ကုလပုတ္တော - သည်၊ အတိရေက ယောဇနသတံ - ယူဇနာတရာထက် လွန်သောအရပ်သို့၊ ပဋိတ္တမိတ္တာ - ဖဲခွါ၍၊ ပရိသံ-ကို၊ ဝိစိနိတ္တာ - စိစစ်၍၊ ပဉ္စမတ္တေဟိ - ၅ လီအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခုသတေဟိ - ရဟန်းအရာတို့သည်၊ (တနည်း) ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ - ရဟန်း ၅ ရာတို့သည်၊ ပရိဝုတော - သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဘဂဝန္တံ - သို့၊ ဥပသင်္ဂမန္တော - ချဉ်းကပ်၏၊ တေန-ကြောင့်၊ သပရိသော ယေနတဂဝါ တေနပသင်္ဂမိတိ - ဟူ၍၊ (သင်္ဂတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ၊ ဟိ - မှန်း၊ ဗုဒ္ဓါနိ - တို့၏ (စိတ်တော်ကို)၊ ဝတ္တသမ္ပတ္တိယာ - ကျင့်ဝတ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို၊ အညတြ - ၍၊ အညထာ - ကျင့်ဝတ်နှင့်ပြည့်စုံခြင်းမှ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အာရာဇေတုံ - နှစ်သက်စေခြင်းငှါ၊ န သတ္တာ - မတတ်ကောင်း။

ဘဂဝတော၊ ပေ၊ နိသိန္ဒောတိ - ကား၊ ဝတ္တသမ္ပတ္တိယာ - ကျင့်ဝတ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းအားဖြင့်၊ ပရိသုဒ္ဓဘာဝေန-ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ နိရာသင်္ဂော - ရှိရားခြင်း မရှိသည်၊ ဝါ - ရွံတီးရွံတွန့် မရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ကဉ္စပဗ္ဗတဿ - ရှေ့တောင်၏၊ အဝိဒူရေ - အနီး၌၊ နိသိန္ဒော - သော၊ သီဟောဝိယ-ကဲ့သို့၊ ဘဂဝတော အဝိဒူရေ၊ နိသိန္ဒော-ပြီ၊ တေဒဝေါ စာတိ - ကား၊ ကထာသမုဋ္ဌာပနတ္ထံ - စကားကို စ၍ဖြစ်စေခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဝါ - စကားလက်စ ရစေခြင်းအကျိုးငှါ၊ တေ - ဤစကားကို၊ အဝေါစ - ပြီ၊ မနာပါနိ၊ ပေ၊ ပံသုကူလာနိတိ - ကား၊ ဘိက္ခု - ရဟန်း၊ တဝ - ၏၊ ဝါ - သည်၊ ဣမာနိ ပံသုကူလာနိ - တို့ကို၊ မနာပါနိ - စိတ်ဖြင့် ရောက်အပ်ကုန်သလော၊ ဝါ - မြတ်နိုးကုန်သလော၊ အတ္တနော - ၏၊ ရူစိယာ - အကြိုက်ဖြင့်၊ ခန္တိယာ - နှစ်သက်ခြင်းဖြင့်၊ ဂဟိတာနိ - ယူအပ်ကုန်သလော၊ ဣတိ အတ္တော၊ [“မနာပါနိ တေ ဘိက္ခု ပံသုကူလာနိ ”ဟူသော စကားအရ သင်္ကန်းကိုချီးမွမ်းသည် ဟု ထင်မှားဘွယ်ရှိသောကြောင့် “အတ္တနော၊ ပေ၊ ဂဟိတာနိ ” ဟု ဥဇုကတ္တ ဖွင့်သည်၊ “ရဟန်း...သင်၏ စိတ်အတိုင်းဖြင့် ပံသုကူသင်္ကန်းကို ဆောင်ထား သလော”ဟု မေးတော်မူလိုရင်း ဖြစ်သည်။]

ဗုဒ္ဓါနိ၊ ပေ၊ န သတ္တာ။ ။ ဤစကားဖြင့် “ မြတ်စွာဘုရားကို သူတော်ကောင်း ဟန်ဆောင်၍ နှစ်သက်ကြေ့နပ်အောင် မတတ်နိုင်”ဟု ပြ၏၊ ထိုသို့ ပြသဖြင့် “ဘုရားရှင် ကဲ့သို့ ပရစိတ္တဝိဇာနနဉာဏ် မရှိကြသော ဆရာကြီး သမားကြီး လူကြီး လူးကောင်း အခေါ်ခံရသူကိုကား သူတော်ကောင်းယောင် လူကောင်း သူကောင်းယောင် ဟန်ပန် ဆောင်၍ နှစ်သက် ကြေ့နပ်စရာ ရှိသည်ဟုလည်း ပြသေး၏၊ ထို့ကြောင့် မည်သည့် ဆရာကြီး သမားကြီး လူကြီးသူမမဆို၊ ဟန်ဆောင်သမားတို့၏ လှည့်စားမှုခံရခြင်းမှ မလွတ်ကင်းနိုင်ကြချေ။

န ခေါ်၊ ပေ၊ မနာပါနီတိ - ကား၊ ဘန္တေ မယာ အတ္တနော ရူစိယာ , န ဂဟိတာနိ-ယူအပ်ကုန်သည် မဟုတ်ပါ၊ (ဣမိနာ-ဤ နခေါ မေ ဘန္တေ မနာ ပါနိ ဟူသော ပါဠိဖြင့်၊) ဂလဂ္ဂါဟေန ဝိယ - လည်မျိုကို ဆုပ်ကိုင်ခြင်း အားဖြင့် ကဲ့သို့၎င်း၊ မတ္တကတာဠနေနဝိယစ-ထိပ်ကို ပုတ်ခြင်းအားဖြင့် ကဲ့သို့ ၎င်း၊ ဂါဟိတော-အတင်း ယူစေအပ်သည်၊ အမှိ-ဖြစ်ပါ၏၊ ဣတိ-ဤ အနက် ကို၊ ဒေသေတိ၊ [တပည့်တော်၏ စိတ်ရင်းဖြင့် ပံ့ပိုးကူညီသင်တန်းကို ဆောင်သည် မဟုတ်ပါ၊ ဆရာက လည်မျိုကိုဆွဲ၍ ခိုင်းသလို ထိပ်ခေါက်၍ခိုင်းသလို အတင်း အဆောင်ခိုင်းသောကြောင့် ဆောင်ရပါသည်-ဟူလို၊] ပညာယိဿတီတိ- ကား၊ ပညာတော အဘိညာတော- အလွန်ထင်ရှားသည်၊ ဘဝိဿတိ၊ တတ္ထ- ထိုကတိကဝတ်၌၊ သန္နိဿိဿတိ - ထင်ရှားပါလတုံး၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ န မယံ အပညတ္တံ ပညပေဿာမာတိ - ကား၊ မယံ သာဝကာနာမ - တပည့် တော်တို့ သာဝကတို့မည်သည်၊ အပညတ္တံ- ပညတ်တော်မမူအပ်သော သိက္ခာ ပုဒ်ကို၊ နပညပေဿာမ-မပညတ်လိုပါကုန်၊ ဟိ-မှန်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ပေ၊ နယေန- ဖြင့်၊ ယဒိခံ အပညတ္တသိက္ခာပဒ ပညပနံ - အကြင် မပညတ်အပ် သေးသော သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်ခြင်း သည်၎င်း၊ ယဒိခံ ပညတ္တသမုစ္ဆိန္ဒနံဝါ - အကြင် ပညတ်အပ်ပြီးသော သိက္ခာပုဒ်ကို ဖျက်ခြင်းသည်၎င်း၊ (အတ္ထိ)၊ ဧသော- ဤ မပညတ် အပ်သေးသော သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်ခြင်း၊ ပညတ်အပ်ပြီးသော သိက္ခာပုဒ်ကိုဖျက်ခြင်းသည်၊ ဗုဒ္ဓဝိသယော-ဘုရားရှင်၏အရာတော်သာတည်း။

သမာဒါယာတိ- ကား၊ တံတံ သိက္ခာပဒံ- ကို၊ သမာဒိယိတွာ- ၍၊ သာဓု- ကောင်း၏၊ သုဠ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ သမ္ပုဋိန္ဒိတွာ-လက်ခံ၍၊ (ဣမိနာ-ဤ သမာ ဒါယပါဠိဖြင့်၊) ယထာပညတ္တေသု- ကုန်ပြီးသော၊ သဗ္ဗ သိက္ခာပဒေသု-တို့၌၊ သိက္ခိဿာမ၊ ဣတိ - ဤအနက်ကို၊ ဒေသေတိ၊ ဘဂဝါ- သည်၊ တဿ - ထို အရှင် ဥပသေနအား၊ အာရဒ္ဓစိတ္တော - အရှင် ဥပသေနသည် နှစ်သက်စေ အပ်သော စိတ်ရှိတော်မူသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပုနပိ - လည်း၊ သာဓု သာဓုတိ- ဟူ၍၊ သာဓုကာရံ- ကို၊ အဒါသိ- ပြီ၊ အနုညာတာဝုသေတိ - ကား၊ အာဝု သော-အရှင်ဘုရားတို့၊ အနုညာတံ-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ ပိဟေန္တာတိ-ကား၊ ပိဟယန္တာ- လိုသားကုန်သည်၊ သန္တတာနိ ဥဇ္ဈိတွာတိ- ကား၊ သန္တတေ-

သန္တတာနိ ဥဇ္ဈိတွာ ။ ။ ထိုရဟန်းတို့သည် ပါဠိတော်၌ တိုက်ရိုက်လာသော ဓုတင် ၃ မျိုးသာမက တိစိဝရိက်ဓုတင် စသည်ကိုလည်း ဆောင်ကြ၏၊ တိစိဝရိက် ဓုတင်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ ငှ ထည်မြောက်သင်္ကန်း မအပ်၊ ထိုရဟန်းတို့ကား သန္တတ တို့ကို ငှ ထည်မြောက်သင်္ကန်း ဟု မှတ်ထင်ကြသောကြောင့် စွန့်ပစ်ကြသည်။

ဖြန့်ခင်းအပ်သောအဝတ်၌၊ စတုတ္ထ စိဝရသညိတာယ-၄ ထည်မြေခံ သင်္ကန်း ဟု အမှတ်ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သဗ္ဗသန္တတနိ - တို့ကို၊ ဥစ္ဆိတွာ- စွန့်ပစ်၍၊ (“ သမာဒိယိသု- ဆောက်တည်ကြကုန်ပြီ ” ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) ခေဋ္ဌိ၊ ပေ၊ သီတီ - ကား၊ ၁၀၀၊ သန္တတနိ - တို့ကို၊ ဝိပုကိဏ္ဏာနိ - ဖရိုဖရဲ ကြနေသည်တို့ကို၊ ဒိသ္မာ - ၍၊ သဒ္ဓါဒေယျ ဝိနိပါတန - သဒ္ဓါဖြင့် ပေးလှူ အပ်သောပစ္စည်းကို ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန်ကျစေခြင်း၌၊ ကာရဏံ-အကြောင်း သည်၊ နတ္ထိ၊ [လူတို့က သဒ္ဓါတရားဖြင့် ပေးလှူအပ်သော ပစ္စည်းကို ပစ္စ လက်ခတ် သုံးစွဲခြင်းကို “သဒ္ဓါဒေယျ ဝိနိပါတန” ဟု ဆိုသည်၊] ပရိဘောဂ ပါယံ-သုံးစွဲခြင်း၌နည်းလမ်းကို၊ နေသံ-ထိုရဟန်းတို့အား၊ ဒဿေဿာမိ- ပြတော်မူအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံတော်မူ၍၊ ပေ၊ အာမန္တေ သိ၊

သက္၊ ပေ၊ ပါရုတံပီတိ-ကား၊ သက္၊ နိသိန္ဒစေဝ-ထိုင်ရာ သန္တတသည် ၎င်း၊ နိပန္နဉ္စ-လျောင်းရာသန္တတသည်၎င်း၊ (“ ပုရာဏသန္တတံ နာမ-မည်၏ ” ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) [ပါဠိတော်၌ “ နိဝတ္ထံပိ ပါရုတံပီ ” စကားအရ ဝတ်အပ် ရုံအပ်သောအဝတ်ဟု ထင်မည်စိုး၍ “ နိသိန္ဒဉ္စေဝ နိပန္နဉ္စ ” ဟု ဖွင့်သည်၊] သမန္တာတိ-ကား၊ ဧကပဿတော- တခုသောဘေးမှ၊ ဝန္တံ၊ - အဝိုင်းကို သော်၎င်း၊ စတုရသံ၊ - ၄ ထောင့်ကို သော်၎င်း၊ ဆိန္ဒိတွာ-ဖြတ်၍၊ ဝဟိတ ဌာနံ - ယူအပ်ရာအရပ်သည်၊ ယထာ - အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ယူအပ် သော်၊ ဝိဒတ္ထိမတ္ထံ- တထွာ အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဧဝံ- ဤ အခြင်း အရာ အားဖြင့်၊ ဝဟေတဗ္ဗံ - ယူရာ၏၊ ပန-ဆက်၊ သန္တရန္တ ရေန - ဖြန့်ခင်း သောရဟန်းသည်၊ ပါဠိယံ ဝုတ္တနယေနေဝ, ဧကဒေသေဝါ - တစိတ်တဒေ သ၌ သော်လည်း၊ သန္တရိတဗ္ဗံ - ဖြန့်ခင်းရာ၏၊ ဝိဇေဒေတွာ- ဖြေ၍၊ ဝိဿကံ- အသစ် သုံးမွှေးတို့နှင့် ရောနှောအပ်သည်ကို၊ ကတ္တာဝါ - ပြု၍သော်လည်း၊ သန္တရိတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ဧဝံ - ဤသို့ ပြုလသော်၊ ထိရတရံ - သာ၍ ခိုင်မြဲသည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ- မှတ်အပ်၏၊ [ဤ ပါဠိရပ်များ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ကင်္ခါဘာသာ ငိုကာ၌ ပြထားပြီ။] ပေ၊ သမုဋ္ဌာနာဒိနိ-တို့သည်၊ ဣမဿ သိက္ခာပဒဿ-၏၊ ကိရိယာကိရိယတ္ထာ- ကိရိယာကိရိယ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဖ နှစ်အတွင်း မပြု ထိုက်သောအခင်းကို ပြုခြင်း , ပြုထိုက်သော တထွာလောက် ဖြတ်မှုကို မပြု ခြင်းကြောင့်၊) ဒွေဘာဝသိက္ခာပဒသဒိသာနိ- ကုန်၏၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

• စတုတ္ထစိဝရသညိတာယ။ ။ ဤပုဒ်၌ “ သညိတာယ (မှတ်ထင်) ” ဟူသော စကားကိုထောက်၍ ဤ သန္တတတို့သည် သင်္ကန်း ၉ ထည်တွင်ပါဝင်သော ရတနဝဂ်၌ လာမည့် နိသိဒ္ဓနနှင့် မတူဟု ယူသင့်သည်၊ သာရတ္ထိန္တကား ဝါဒ ၂ မျိုးပြု၏။

ပန- ဆက်၊ ပဉ္စသု - န်သော၊ ဣမေသု သန္တတေသု - တို့တွင်၊ ပုရိမာနိ၊
 တီဏိ- ၃ ထည်တို့သည်၊ ဝိနယကမ္မိ ကတ္တာ၊ ပဋိလဘိတွာ- ၍၊ ဝါ- သော်၊
 ပရိဘုဉ္စိတံ န ဝန္တိ။ [ပိုးချည်နှင့်ရောခြင်း စသည်ကြောင့် မအာ - ဟူလို၊]
 ပန္နိမာနိ၊ ဧဒ္ဒ- တို့သည်၊ (ဝိနယကမ္မိ ကတ္တာ ပဋိလဘိတွာ ဝန္တိ။) [မူလက
 ပိုးချည်နှင့်ရောသောအခင်းစသည် မဟုတ်သောကြောင့် အပ်သည် - ဟူလို၊]
 ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ဣတိ-တည်း၊ နိသီဒနသန္တတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာနိဋ္ဌိတာ။

x x x x x x x x
 ဇွေကလောမ သိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေနာတိ ဇွေကလောမ သိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ-၌၊ ဥပ္ပဏ္ဍေသုန္တိ-
 ကား၊ ဘန္တေ - ရား၊ ကိတ္တကေန - အဘယ်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အဖိုး
 ဖြင့်၊ ကိတာနိ - ဝယ်အပ်ခဲ့ပါကုန်သည်၊ ဣတိ အာဒိနိ - တို့ကို၊ ဝဒန္တာ-
 ပြောကုန်လျက်၊ အဝဟသိ သု-ပြက်ရယ် ပြုကြကုန်ပြီ၊ ဝါ-ပြောင်လှောင်ကြ
 ကုန်ပြီ၊ ဌိတကောဝ အာသုန္တိတိ-ကား၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ အရညတော-
 မှ၊ မဟန္တိ-သော၊ ဒါရုဘာရ်-ထင်းစည်းဝန်ကို၊ အာနေတွာ-၍၊ ကိလန္တာ-
 ပင်ပန်းကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဌိတကာဝ- ရပ်ကုန်လျက်သာလျှင်၊ ပါတေန္တိ
 ယထာ-ကျစေကုန်သကဲ့သို့၊ ဝါ- ပစ်ချကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ- တူ၊ ပါတေသိ-ပြီ၊
 ဝါ-ပြီ၊ ဣတိအတ္ထော၊ သဟတ္ထာတိ-ကား၊ သဟတ္ထေန- မိမိလက်ဖြင့်၊ အတ္တ
 နာ - ကိုယ်တိုင်၊ ဟရိတဗ္ဗာနိ - ဆောင်ယူနိုင်ကုန်၏၊ ဣတိ ပုတ္တိ ဟောတိ၊
 [သဟတ္ထာတိ ကရဏတ္ထေ နိဿတ္ထဝစနန္တိ အာဟ - သဟတ္ထေနာတိ။] ဗဟိ
 တိယောဇနံ ပါတေတိတိ- ကား၊ တိယောဇနတော- ၃ ယူဇနာမှ၊ ဗဟိ-၌၊
 ပါတေတိ - ကျစေအံ့၊ အနန္တရာယေန - အန္တရာယ်မရှိသဖြင့်၊ (တစုံတခုနှင့်
 ထိခိုက်၍ ပြန်မလာဘဲ) ပတနကေ-ကျလတုံသည်၊ (သတိ)၊ ဟတ္ထတော-မှ၊
 မုတ္တမတ္ထေ - လွတ်ပြီးကာမျှ ဖြစ်လသော်၊ လောမဂဏနာယ- သိုးမွေးတို့၏
 အရေအတွက်အားဖြင့်၊ နိသဂ္ဂိယ ပါစိတ္တိယာနိ - တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဗဟိ
 တိယောဇနေ- သိုးယူဇနာ၏ပြင်ဘက်၌၊ ရူက္ခေဝါ- ၌သော်၎င်း၊ ထမ္ဘေဝါ-
 ၎င်း၊ ပဋိဟညိတွာ- ထိခိုက်၍၊ ပုန, အန္တော-သို့၊ သစေ ပတန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)၊
 အနာပတ္တိ။

ဘူမိယံ-၌၊ ပတိတွာ-ကျပြီး၍၊ ဌတွာ-တန်ရပ်ပြီး၍၊ ဝါ-မှ၊ ဝန္တမာနာ-
 လိမ့်လျက်၊ ဇွေကလောမဘာဏိကာ-သိုးမွေးဘဏ္ဍာထုပ်သည်၊ ပုန, အန္တော-
 သို့၊ ပဝိသတိ - ဝင်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ) အာပတ္တိယေဝ၊ အန္တော - ၃ ယူဇနာ
 အတွင်း၌၊ ဌတွာ, ဟတ္ထေနဝါ-ဖြင့်သော်၎င်း၊ ပါဒေနဝါ-၎င်း၊ ယဋ္ဌိယာဝါ-

ဒုတ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝဇ္ဇေတိ - လိမ္မိစေအံ့၊ ဌတွာဝါ - တန့်ရပ်၍ သော်၎င်း၊ အဌတွာဝါ-မတန့်ရပ်ဘဲသော်၎င်း၊ ဝဇ္ဇမာနာ-လျက်၊ ဘဏ္ဍိကာ- ဘဏ္ဍာ ထုပ်သည်၊ ဝစ္ဆတု-သွားပစေ၊ အာပတ္တိယေဝ၊ အညော - အခြားသူသည်၊ ဟရိဿတိ-ဆောင်ယူသွားလတံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ထပေတိ-အံ့၊ တေန-ထို အခြားသူသည်၊ ဟရိတေပိ - ဆောင်ယူသွားအပ် သော်လည်း၊ အာပတ္တိ ယေဝ၊ သုဒ္ဓစိတ္တေန-ဖြင့်၊ [“အခြားသူ ဆောင်ယူလိမ့်မည်” ဟု ရည်ရွယ်ချက် မရှိသော စိတ်ဖြင့်၊] ထပိတံ-ထားအပ်သော သိုးမွေးထုပ်ကို၊ ဝါတောဝါ- လေသည်သော်၎င်း၊ အညောဝါ-၎င်း၊ အတ္တနော ဓမ္မတာယ ဗဟိ၊ ပါတေ တိ-အံ့၊ အာပတ္တိယေဝ၊ (ကသ္မာ - နည်း၊) သဉ္ဇဿဟတ္တာ-အားထုတ်ခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ သိက္ခာပဒဿ-ဤ သိက္ခာပုဒ်၏၊ အစိတ္တကတ္တာ- စိတ် မရှိသော်လည်း သင့်ရောက်ရခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်းတည်း၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ ကုရုန္ဓိယာဒီသု-တို့၌၊ ဣ-ဤအပြင်ဘက်သို့ ကျစေရာ၌၊ အနာပတ္တိတိ ဝုတ္တံ၊ သာ အနာပတ္တိ-ထို အနာပတ်သည်၊ ပါဠိယာ-(တိယော ဇနံ ဟရတိ အစရှိသော) ပါဠိတော်နှင့်၊ နသမေတိ-မညီ။

ဥဘတော ဘဏ္ဍိကံ- ၂ ခုသော ဘဏ္ဍာထုပ်ကို၊ ကောဗဒ္ဓံ - တစပ်ထည်း ဖွဲ့အပ်သည်ကို၊ ကတွာ, ကေ - သော၊ ဘဏ္ဍိကံ - ကို၊ အန္တောသီမာယံ- ၃ ယူဇနာ အပိုင်းအခြား၏ အတွင်း၌၊ ကေ- သော၊ (ဘဏ္ဍိကံ-ကို) ဗဟိ သီမာယ- ၌၊ ကရောန္တော - ပြုလျက်၊ ထပေတိ - အံ့၊ တာဝရက္ခတိ၊ ကော ဗဒ္ဓေ-သော၊ ကာဇေပိ-ထန်းပိုး၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ပန-ဗျတိရိက်ကား၊ အပန္နိတွာ-မဖွဲ့ချည်မှု၍၊ ကာဇကောဋိယံ-၌၊ ထပိတမတ္တမေဝ-တင်ထားအပ် ကာမျှသည်သာလျှင်၊ ယဒိ ဟောတိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ န ရက္ခတိ၊ ကောဗဒ္ဓေပိ- တစပ်ထည်းဖွဲ့အပ်သော ဘဏ္ဍာထုပ် ၂ ထုပ်ကိုလည်း၊ ပရိဝတ္တေတွာ-ပြောင်း ပြန် ပြန်၍၊ ထပိတေ-ထားအပ်သော်၊ အာပတ္တိယေဝ။ [၃ ယူဇနာအတွင်းက အထုပ်ကို အပြင်သို့ပို့၍၊ အပြင်ရောက်ပြီးအထုပ်ကို အတွင်း၌ ပြန်ထားခြင်းကို “ပရိဝတ္တေတွာ ထပိတံ”ဟု ဆိုသည်။]

သဉ္ဇဿဟတ္တာ အစိတ္တကတ္တာ ။ ။ “သဉ္ဇဿဟတ္တာ” ဟူသော ဟိတ်သည် “အညော ဟရိဿတိ၊ ပေ၊ အာပတ္တိယေဝ” ဟူသော ဝါကျ၊ “သုဒ္ဓစိတ္တေန၊ ပေ၊ အာပတ္တိယေဝ” ဟူသော ဝါကျ၊ ဤဝါကျ ၂ မျိုးလုံး၏ ဟိတ်တည်းဟု ဝိမတိ ဆို၏၊ တိယောဇနပြင်ဘက်၌ ရောက်စေသို့ရန် ဗျာပါရရှိမှုကို “သဉ္ဇဿဟ” ဟု ဆိုသည်၊ “အစိတ္တကတ္တာ” ဟူသော ဟိတ်ကား “သုဒ္ဓစိတ္တေန၊ ပေ၊ အာပတ္တိယေဝ” ဟူသော ဝါကျ၏ အတွက်သဒ္ဓတည်း။

အညသယ ယာနေ ဝါတိ ဣတ္ထ-၌၊ ဝစ္ဆန္တေ-သွားဆဲဖြစ်သော၊ ယာနေဝါ-
 ၌သော်၎င်း၊ (ဝစ္ဆန္တေသု-န်သော၊) ဟတ္ထိပိဋ္ဌိအာဒိသု ဝါ-ဆင်၏ကျော်ကုန်း
 အစရှိသည်တို့၌ သော်၎င်း၊ သာမိကဿ - ဥစ္စာရှင်သည်၊ (ယာဉ်၏ ပိုင်ရှင်၊
 ဆင်၏ ပိုင်ရှင်သည်၊) အဇာနန္တဿေဝ-မသိစဉ်ပင်လျှင်၊ ဟရိဿတိ-ဆောင်
 သွားလတံ၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ထပေတိ-အံ့၊ တသ္မိ-ထို ယာဉ်သည်၊ ဝါ-ထို
 ဆင်သည်၊ တိယောဇနံ-ကို၊ အတိတ္တန္တေ-သော်၊ အာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ အဝစ္ဆန္တေ
 ပိ-သွားဆဲမဟုတ်သော(ရပ်နေသော)ယာဉ်၌လည်း၊ ဝါ-ဆင်၌လည်း၊
 ဒေသေဝ နယော၊ ပန- ဆက်၊ အဝစ္ဆန္တေ- သော၊ ယာနေဝါ- ၌သော်၎င်း၊
 (အဝစ္ဆန္တေသု-န်သော၊) ဟတ္ထိပိဋ္ဌိ အာဒိသုဝါ-တို့၌သော်၎င်း၊ ထပေတွာ-
 ထားပြီး၍၊ အဘိရုဟိတွာ-တက်စီး၍၊ သစေ သာရေတိ-အကယ်၍ သွားစေ
 အံ့၊ ဝါ- အကယ်၍ မောင်းအံ့၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ ဝါ-က၊ ဝစ္ဆန္တေ- လိုက်သွား
 လျက်၊ သစေ စောဒေတိ-အကယ်၍ တိုက်တွန်းအံ့၊ ဝါ-ချိမ်းချောံ ငေါက်ဝန်း
 အံ့၊ (ဝေံသတိ ဝါ- သော်၎င်း၊) ပက္ခောသန္တေ-ရွှေကခေါ်လျက်၊ သစေ
 အနုပန္နာပေတိ - အကယ်၍ အစဉ်လိုက်စေအံ့၊ (ဝေံသတိ ဝါ- သော်၎င်း၊)
 အညံဟရာပေတိတိ-ဟူ၍၊ ဝစနတော-ကြောင့်၊ (ပါဠိတော် အနာပတ္တိဝါရ၌
 ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊) အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ပန-ကား၊ ကုရုန္နိယာဒိ
 သု-တို့၌၊ အာပတ္တိတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္ထံ၊ တံ-ထို ကုရုန္နိစကားသည်၊ အညံ ဟရာပေ
 တိတိ ဣမိနာ-ဖြင့်၊ န သမေတိ။

ပန - ဆက်၊ အဒိန္နာဒါနေ - ပါရာဇိက အဒိန္နာဒါန သိက္ခာပုဒ်၌၊ သုကံ
 ယာတေ-ကင်းခွန်ကေခံရာ၌အာပတ္တိ-သည်၊ ဟောတိ၊ [သုတပါးကိုယူဆောင်
 စေရာ၌ အာပတ်-ဟူလို၊] ဟိ-မှန်၊ တတ္ထ-ထို အဒိန္နာဒါန သိက္ခာပုဒ်၌၊ ယာ
 အာပတ္တိ-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ သာ-ထို အာပတ်သည်၊ ဣဝ-ဤ သိက္ခာပုဒ်၌၊ အနာ
 ပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဣဝ-၌၊ ယာ အာပတ္တိ-သည်၊ (အညပိဟိတ စသည်ကြောင့်
 သင့်အပ်သော အာပတ်သည်၊) (အတ္ထိ)၊ သာ-သည်၊ တတ္ထ-၌၊ အနာပတ္တိ
 (ဟောတိ)၊ တံဋ္ဌာနံ-သို့၊ ပတွာ-၍၊ အညပိဟိတော-အခြားအာရုံ၌ ထားအပ်
 သော စိတ်ရှိသည်၊ ဟုတွာ ဝါ - ၌သော်၎င်း၊ စောရာဒိဟိ - တို့သည်၊ ဥပဒ္ဒ၊
 တော-နှိပ်စက်အပ်သည်၊ ဟုတွာ ဝါ-၎င်း၊ ဝစ္ဆန္တိ-၃ယူဇနာကို လွန်၍သွားအံ့၊
 အာပတ္တိယေဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံသော အာပတ်တို့၌၊ လောမဂဏနာယ-
 သိုးမွေး အရေအတွက်အားဖြင့်၊ အာပတ္တိပရိစ္ဆေဒေါ-ကို၊ ဝေဒိတဗျော-၏။

တိယောဇနံ၊ ပေ၊ ဟရတိတိ - ကား၊ ယတ္ထ - အကြင် ၃ ယူဇနာ ပြည့်ရာ
 အရပ်သို့၊ ဝတော-ရောက်ပြီ၊ တတ္ထ-၌၊ ဥဒ္ဒေသ ပရိပုစ္ဆာဒိနံ ဝါ-ပါဠိသင်ခြင်း၊

အဋ္ဌကထာမေးခြင်း အစရှိသည်တို့ကို သော်၎င်း၊ ပစ္စယာဒီနံဝါ - ဆွမ်း စသော ပစ္စည်းတို့ကို သော်၎င်း၊ အလာဘေန-ကြောင့်၊ တတော-ထိုအရပ်မှ၊ ပရံ-အလွန်၊ အညတ္ထ-အခြားအရပ်သို့၊ ဝစ္ဆတိ-အံ့၊ တတောပိ-ထို အခြား အရပ်မှလည်း၊ အညတ္ထ- သို့၊ (ဝစ္ဆတိ - သွားပြန်အံ့)၊ ဣတိဝေ- သို့၊ ဝါ- ဤနည်းဖြင့်၊ ယောဇနသတဒ္ဓိ - ယူဇနာတရာ တိုင်တိုင်လည်း၊ ဟရန္တဿ- ဆောင်ယူသောရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ အစ္ဆန္တံ ပဋိလဘိတွာတိ - ကား၊ စောရာ-တို့သည်၊ အစ္ဆန္တိတွာ-လူယူပြီး၍၊ နိရတ္ထကဘာဝံ- အကျိုးမရှိ သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဥတွာ-၍၊ ပဋိဒေန္တိ- ပြန်ပေးကုန်အံ့၊ တံ-ထို ပြန်ပေးအပ် သော သိုးမွေးကို၊ ဟရန္တဿ- ၏၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ [နောက်ထပ် ၃ ယူဇနာသာ ဆောင်ယူနိုင်၏ဟု၎င်း၊ နောက်ထပ်ရခြင်းသည် အာပတ်၏အင်္ဂါ မဟုတ် ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုသည့်အတွက် ၃ ယူဇနာ မက ဆောင်နိုင်၏ ဟု ၎င်း ၂ ဝါဒရှိသည်။] နိသဠံ ပဋိလဘိတွာတိ-ကား၊ ဝိနယ ကမ္မကတံ-ပြုအပ် ပြီးသော ဝိနည်းကံရှိသော သိုးမွေးကို၊ ပဋိလဘိတွာ-၍၊ (ဟရန္တဿ အနာ ပတ္တိ ဟောတိ)၊ ဣတိအတ္ထော။

ကတဘဏ္ဍန္တိ-ကား၊ ကတဘဏ္ဍံ - ပြုအပ်ပြီးသော ဘဏ္ဍာကို၊ ကမ္မလ ကောဇဝ သန္တတဒိ-ကမ္မလာ၊ ကော်ဇော၊ အခင်း အစရှိသော၊ [“ကတ ဘဏ္ဍံ”ကိုပင် “ ကမ္မလကောဇဝ သန္တတဒိ ” ဟု သရုပ်ထုတ်ပြသည်။] ယံကိဋ္ဌိ - အမှတ်မထား တပီးပီးသော ဘဏ္ဍာကို၊ အန္တမသော , သုတ္တ ကေန- ချည်ငယ်ဖြင့်၊ ဗဒ္ဒမတ္တံပိ - ဖွဲ့အပ်ကာမျှ ဖြစ်သော ဘဏ္ဍာကိုလည်း၊ (ဟရန္တဿ အနာပတ္တိ)၊ ပန-ဆက်၊ ယော - အကြင် ရဟန်းသည်၊ တနက ပတ္တတ္ထပိကန္တရေဝါ-ပီးသော သပိတ်အိပ်၏ အကြား၌သော်၎င်း၊ [သပိတ် အိပ်က ပီးနေသည့် အတွက် တစုံတခုနှင့် တိုက်မိလျှင် သပိတ် နှာမည်စိုး၍ သပိတ်အိပ်၏ အကြား၌ သိုးမွေးထည့်ထားသည်။] အာယောဂ အံသဗန္ဓက ကာယဗန္ဓနာဒီနံ-အာယောဂ ပတ်, ပခုံးလွယ်,ခါးပန်းကြိုး အစရှိသည်တို့၏၊ အန္တရေသုဝါ-တို့၌သော်၎င်း၊ ဝိပ္ပလိကာဒီနံ- သင်္ဃန်းဒါး အစရှိသည်တို့၏၊ မလရက္ခဏတ္ထံ - သံချေးမှ စောင့်ရှောက်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ သိပါဋိကာယဝါ- အိပ်၌သော်၎င်း၊ အန္တမသော, ဝါတာဗာမိကော - နား၌ လေထွက်သော ရောဂါရှိသည်(ဟုတွာ)၊ ကဏ္ဍစ္ဆိ ဒွေပိ-နားပေါက်၌ သော်လည်း၊ လောမာ နိ-သိုးမွေးတို့ကို၊ ပက္ခိပိတွာ ဝစ္ဆတိ၊ အာပတ္တိယေဝ၊ [ကတဘဏ္ဍမဟုတ် သောကြောင့် အာပတ်သင့်သည်။] ပန-ဆက်၊ သုတ္တကေန ဗန္ဓိတွာ,ပက္ခိတ္ထံ- ထည့်အပ်သော သိုးမွေးသည်၊(ပတ္တထပိကအကြားစသည်၌ ထည့်အပ်သော

သိုးမွေးသည်၊) ကတဘဏ္ဍဌာနေ- ကတဘဏ္ဍ အရာ၌၊ တိဋ္ဌတိ၊ (အာပတ်
မသင့်-ဟူလို။) ဝေဏီ - သိုးမွေး အထုံးကို၊ ကတွာ ဟရတိ၊ ဣဒံ-ဤအထုံး
သည်၊ နိဓာန မုဒံနာမ- သိုမှီးသိမ်းဆည်းခြင်း၏အကြောင်းမည်၏၊ [နိဓာနမုဒံ
နာမာတိ ဣမိနာ ကတဘဏ္ဍသင်္ချံ နဝစ္စတိတိ ဒသေတိ။] အာပတ္တိယေဝ၊
ဣတိ - အပြီးတည်း၊ ပေ၊ တိဝေဒနန္တိ။ ဇွေကလောမ သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ
နိဋ္ဌိတာ။

x + + + + + x x

ဇွေကခေါဝါပန သိက္ခာပုဒ်

တေနသမယေနာတိ-သည်၊ ဇွေကလောမ ခေါဝါပနသိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ-
၌၊ ရိပ္ပန္တိတိ- ကား၊ ဥဗ္ဗန္တိ- စွန့်ပစ်ကြကုန်၏၊ ဝိသဇ္ဇန္တိ- စွန့်လွှတ်ကြကုန်၏၊
အနယုဋ္ဌိတုံ - အားထုတ်ခြင်းငှ။ နသက္ကောန္တိ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဧတ္ထ-
ဤ သိက္ခာပုဒ်၌၊ သေသံ - သည်၊ သမုဋ္ဌာနာဒီဟိ သဒ္ဓိံ ပုရာဏစီဝရသိက္ခာ
ပဒေ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ဣတိ-တည်း၊ ဇွေကလောမခေါဝါပန သိက္ခာပဒ
ဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

x x x x x x x x x

ရူပိယသိက္ခာ ပုဒ်

တေန သမယေနာတိ ရူပိယသိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ - ၌၊ ပဋိဝိသေတိ- ကား၊
ကောဋ္ဌာသော-အဘို့ကို၊ (ထဝီယတိ-ထားအပ်၏)၊ ဇာတဂူပရဇတန္တိ ဧတ္ထ-
၌၊ ဇာတဂူပန္တိ-ဇာတဂူပံဟူသော အမည်သည်၊ သုဝဏ္ဏဿ-ရွှေ၏၊ နာမံ-
တည်း၊ [ဇာတံ+ရူပံ ယဿာတိ ဇာတဂူပံ-(အဆင်းအရောင် မပြောင်းဘဲ)
ဖြစ်မြဲတိုင်းသော သဘောရှိသောရွှေ။] ပန-ဆက်၊ တံ-ထိုရွှေသည်၊ ယသ္မာ-
ကြောင့်၊ တထာဂတဿ-၏၊ ဝဏ္ဏံသဒိသံ-အဆင်းတော်နှင့်တူသည်၊ ဟောတိ၊
တသ္မာ - ကြောင့်၊ သတ္ထုဝဏ္ဏော ဝုစ္စတိတိ - ဟူ၍၊ ပဒဘာဇနေ- ၌၊ (ဘဂ
ဝတာ) ဝုတ္တံ၊ တဿ - ထို ပဒဘာဇနိစကား၏၊ အတ္ထော - ကား၊ သတ္ထု
ဝဏ္ဏော - မြတ်စွာဘုရား၏အဆင်းတော်နှင့် တူသောအဆင်း ရှိသော၊ ယော
လောဟရိသေသော -- အကြင် ကြေးအထူးသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣဒံ - ဤ ကြေး
အထူးသည်၊ ဇာတဂူပံနာမ - မည်၏၊ ဣတိ - ကား၊ (အတ္ထော - တည်း၊)၊
[သတ္ထုနော ဝဏ္ဏော သတ္ထုဝဏ္ဏော၊ သတ္ထုဝဏ္ဏောဝိယ ဝဏ္ဏော အဿာတိ
သတ္ထုဝဏ္ဏောတိ ဗုဒ္ဓပဒလောဝီ သမာသော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။] ပန - ကား၊ သင်္ခေါ
သိလာ၊ ပေ၊ ဇာတဂူပန္တိ အာဒိသု-တို့၌၊ ရူပိယံ - ငွေကို၊ ရဇတံ - ရဇတဟူ၍၊

ဝိုတ္တိ၊ ဣရံပန-၍ သိက္ခာပုဒ်၌ကား၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိ ကြွင်းခဲ့ဥသည့် အလုံးစုံသော၊ ဝေါဟာရဂမနိယံ - ရောင်းဝယ်အပ်သည်အဖြစ်သို့ ရောက်သော၊ ကဟာပဏာဒိ-အသပြာ အစရှိသည်ကို၊ အဓိပ္ပေတံ-၏၊ [အခြားနေရာ၌ ငွေအစစ်ကို “ရဇတ” ဟု ဆို၏၊ ဤ၌ကား ရောင်းဝယ်ရာ၌ အသုံးပြု၍ ဖြစ်သမျှကို “ရဇတ” ဟု ဆိုသည်။] တေနေဝ- ကြောင့်ပင်၊ အသ- ထို ရဇတပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ - ၌၊ ကဟာပဏော လောဟမာသကောတိ အာဒိ- ကို၊ (ဘဝတာ) ဝတ္တိ။

တတ္ထ-ထို ပဒဘာဇနီစကားရပ်၌၊ ကဟာပဏောတိ-ကား၊ သောဝဏ္ဏမယောဝါ-ရွှေဖြင့်ပြုအပ်သော အသပြာသည်၎င်း၊ [ရွှေဒင်္ဂါးလည်း ငွေကဲ့သို့ သုံးစွဲရသောကြောင့် ရဇတ၌သွင်းယူသည်။] ရူပိယမယောဝါ-ငွေဖြင့် ပြုအပ်သော အသပြာသည်၎င်း၊ ပါကတိကောဝါ - ပင်ကိုယ် ရိုးရာ အသပြာသည်၎င်းတည်း၊ [ပါကတိကောနာမ- တေရဟိ ပကတိကဟာပဏော၊ ယခုအခါ အများသုံးရိုးဖြစ်သော ငွေစက္ကူ စသော အသပြာများလည်း ပါဝင်၏။] လောဟမာသကောတိ-ကား၊ တဗ္ဗလောဟာဒိဟိ-ကြေးနီ အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ကတမာသကော-ပြုအပ်သော ဝဲပိုက်ဆံသည်၎င်း၊ ဒါရမာသကောတိ-ကား၊ သာရဒါရနာဝါ-အနစ်ရှိသော သစ်သားဖြင့် သော်၎င်း၊ ဝေဠုပေသိကာယဝါ - ဝါးခြမ်းစိတ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ အန္တမသော - ဖြင့်၊ တာလပဏ္ဍေနာပိ - ထန်းရွက်ဖြင့်လည်း၊ ရူပံ-(ရှင်ဘုရင်၏ ဥးခေါင်းရုပ်၊ ဒေါင်းရုပ်၊ စသော) အရုပ်ကို၊ ဆိန္ဒိတွာ - ဖြတ်ထွင်း၍၊ ကတမာသကော- ပြုအပ်သော ဝဲပိုက်ဆံတည်း၊ ဇတုမာသကောတိ - ကား၊ လာခါယဝါ - ချိတ်ရည်ဖြင့်သော်၎င်း၊ နိယျာသေနဝါ-သစ်စေးဖြင့်သော်၎င်း၊ ရူပံ-ကို၊ သမုဋ္ဌာပေတွာ-ထွက်ပေါ်စေ၍၊ ကတမာသကော- တည်း၊ ပန- ကား၊ ယေ ဝေါဟာရံ ဂစ္ဆန္တိတိ ဣမိနာ ပဒေန - ဖြင့်၊ ယောယော - အကြင်အကြင် ပိုက်ဆံသည်၊ ယတ္ထယတ္ထ ဇနပဒေ-၌၊ ယံဒါယဒါ-၌၊ ဝေါဟာရံ - သို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ အန္တမသော- ဖြင့်၊ အဋ္ဌမယောပိ-အရိုးဖြင့်ပြုအပ်သော ပိုက်ဆံကို၎င်း၊ စမ္ပမယောပိ - သားရေဖြင့် ပြုအပ်သော ပိုက်ဆံကို၎င်း၊ ရုက္ခဖလဗီဇမယောပိ - သစ်သီး၏ အစေ့ဖြင့် ပြုအပ်သော ပိုက်ဆံကို၎င်း၊ သမုဋ္ဌာပိတ ရူပေါပိ - ထွက်ပေါ်စေအပ်သော အရုပ်ရှိသော ပိုက်ဆံကို၎င်း၊ အသမုဋ္ဌာပိတရူပေါပိ- ကို၎င်း၊ သဗ္ဗော-အလုံးစုံသော ပိုက်ဆံကို၊ သင်္ဂဟိတော-သိမ်းယူအပ်ပြီ။

ဣတိ-သို့၊ သဗ္ဗဒ္ဓိ - သော၊ (စတုဗ္ဗိဝံ- ၌စပ်၊ သိက္ခာပုဒ်၌လာသည်လည်း ဖြစ်သော ပဒဘာဇနီ၌ ဖွင့်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော အားလုံး၊) ရဇတံ- ငွေ

၎င်း၊ ဇာတရူပံ- ရွှေ၎င်း၊ ဇာတရူပမာသကော- ရွှေဝဲ၎င်း၊ ဝုတ္တပ္ပဘေဒေါ- ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော၊ သဗ္ဗောပိ - သော၊ ရဇတမာသကော- ငွေဝဲ၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ တေံ စတုပ္ပိခံ-ဤ ၄ ပါးအပြားရှိသော ဝတ္ထုသည်၊ နိသဂ္ဂိယ ဝတ္ထု-နိသဂ္ဂိယအာပတ်၏ တည်ရာဝတ္ထုသည်၊ ဟောတိ၊ မုတ္တာ - ပုလဲ၎င်း၊ မဏိ-ပဒမြား၎င်း၊ ဝေဠုရိယော-ကြောင်မျက်ရှုံ့၎င်း၊ သင်္ခေါ-ခရုသင်း၎င်း၊ သိလာ-ကျောံသလင်း၎င်း၊ ပဝါဠ-သန္တာ၎င်း၊ လောဟိတကော- ပဒမြား နီ၎င်း၊ မသာရဂလ္လံ- ပဒမြားပြောက်၎င်း၊ သတ္တဗညာနိ - တို့၎င်း၊ ဒါသိဒါသ ပေ၊ ဖလာရာမာဒယော- ကျွန်မိန်းမ၊ ကျွန်ယောက်ျား၊ လယ်ယာ၊ ပန်းခြံ၊ သစ်သီးခြံ အစရှိသည်တို့၎င်း၊ ဣတိ ဣဝံ-ဤဝတ္ထုသည်၊ ဒုက္ကဒဝတ္ထု-သည်၊ (ဟောတိ)၊ သုတ္တံ - ချည်သည်၎င်း၊ ဖာလော - ဝါသီးမှဖြစ်သော ဝါချည် အဝတ်သည်၎င်း၊ [အဘိဓာန်(၂၉၇)၌“ဖါလံ ကပ္ပါသိကံ”ဟု ရှိ၏၊ ဖါလ တော+ဇာတော ဖါလော”ဟု ပြု။] ပဒကော - ကြွင်းသောအဝတ်အထည် သည်၎င်း၊ ကပ္ပါသော- ဝါသည်၎င်း၊ အနေကပ္ပကာရံ- သော၊ အပရဏ္ဏံ-ဝဲ သည်၎င်း၊ သဂ္ဂိနဝနိတ ပေ၊ ဘေသဇ္ဇဉ္ဇ- ထောပတ်၊ ဆီဥား၊ ဆီ၊ ပျားရည်၊ တင်လဲ အစရှိသောဆေးသည်၎င်း၊ ဣဒံ-ဤဝတ္ထုသည်၊ ကပ္ပိယဝတ္ထု-သည်၊ (ဟောတိ)။

တတ္ထ-ထို ဝတ္ထုတို့တွင်၊ နိသဂ္ဂိယဝတ္ထု-ကို၊ အတ္တနော ဝါ-၏ သော်၎င်း၊ သံဃဂဏ ပုဂ္ဂလ စေတိယာနံ ဝါ-တို့၏ သော်၎င်း၊ အတ္ထာယ-၄၊ သမ္ပဋိန္ဒြိ တုံ- ၄၊ န ဝန္တတိ၊ အတ္တနော- ၏၊ အတ္ထာယ-၄၊ သမ္ပဋိန္ဒြိ တော- ခံယူသော ရဟန်း၏၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ ဟောတိ၊ သေသာနံ- ကြွင်းကုန်သော သံဃာ အစရှိသည်တို့၏၊ အတ္ထာယ- ၄၊ (သမ္ပဋိန္ဒြိ တော-၏)ဒုက္ကဒံ၊ ဒုက္ကဒဝတ္ထု- ကို၊ သဗ္ဗေသမ္ပိ - အလုံးစုံသော မိမိ၊ သံဃာ အရှေ့သည်တို့၏လည်း၊ အတ္ထာ ယ- ၄၊ သမ္ပဋိန္ဒြိ တော- ၏၊ ဒုက္ကဒမေဝ၊ ကပ္ပိယဝတ္ထုမှိ - ၌၊ (သဗ္ဗေသမ္ပိ အတ္ထာယ သမ္ပဋိန္ဒြိ တော)၊ အနာပတ္တိ၊ သမ္ပမ္ပိ-အလုံးစုံသော ကပ္ပိယဝတ္ထု၊ အကပ္ပိယဝတ္ထုကိုလည်း၊ နိက္ခိပနတ္ထာယ-သိမ်း၍ထားခြင်းအကျိုး၄၊ ဘဏ္ဍာ ဝါရိက သီသေန - ဘဏ္ဍာစိုးအဖြစ်ကို အဥားပြုသဖြင့်၊ သမ္ပဋိန္ဒြိ တော-ခံယူ

သံဃပေ၊ စေတိယာနံ ။ ။ နိသဂ္ဂိယအာပတ်၏ တည်ရာဖြစ်သော ရွှေ ငွေကို မိမိ အတွက်ဖြစ်စေ၊ သံဃာ ၊ ဂိုဏ်း ၊ အခြားပုဂ္ဂိုလ်နှင့် စေတီ (ဘုရား)အတွက် ဖြစ်စေ လူတို့ကလှူလာ၍ လက်ခံသောရဟန်း ၊ ကိုယ်တိုင် အလှူခံ၍ ရသော ရဟန်းတို့မှာ ဤ သိက္ခာပုဒ်တော်အရ အာပတ်သင့်၏၊ ထို့ကြောင့် ဘုရားအတွက် ဖြစ်စေကာမူ ငွေကို ရဟန်းကိုယ်တိုင်လည်း မခံကောင်း၊ သူတပါးကိုလည်း အခံမခိုင်းကောင်းဟုမှတ်ပါ။

ရသောရဟန်း၏၊ ဥပရိ-၌၊ ရတနသိက္ခာပဒေ-၌၊ အာဂတဝသေန-လာသော ပါဠိတော်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပါစိတ္တိယံ(ဟောတိ)။ [လူတို့၏ပစ္စည်းကို သိမ်းဆည်း ဘို့ရန် အပ်သောအခါ ခံယူလျှင် ရတနသိက္ခာပုဒ်အရ ပါစိတ်-ဟူလို။]

ဥဂ္ဂဏှေယျာတိ-ကား၊ ဂဏှေယျ-ခံယူအံ့၊ ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဂဏှန္တော - ခံယူသော ရဟန်းသည်၊ အာပတ္တိံ - သို့၊ အာပဇ္ဇတိ၊ တေန-ကြောင့်၊ အဿ - ထို ဥဂ္ဂဏှေယျပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ - ၌၊ သယံ ဂဏှာတိ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယန္တိ-ဟူ၍၊ (တဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ သေသ ပဒေသုပိ - ကြွင်းသော ဥဂ္ဂဏှာပေယျ အစရှိသော ပုဒ်တို့၌လည်း၊ သေနယော-တည်း၊ တတ္ထ-ထိုသို့ ခံယူခြင်းတို့၌၊ ဇာတရူပ ရဇတဘဏှေသု-ရွှေဘဏှာ ငွေဘဏှာတို့တွင် ၎င်း၊ ကဟာပဏမာသကေ သုစ-အသပြာ ဝဲ ပိုက်ဆံ တို့တွင်၎င်း၊ ဧကံ-တခု ကို၊ ဂဏှတော ဝါ-ကိုယ်တိုင် ခံယူသော ရဟန်း၏၎င်း၊ ဂဏှာပယတောဝါ-၏၎င်း၊ ကော-သော၊ အာပတ္တိံ (ဟောတိ) သဟယံ-သည်၊ ဧပိ(ဟောတိ)-အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်စေဥားတော့၊ (ဧဝံသတိပိ)၊ (ယော - အကြင် ရဟန်း သည်)၊ ဧကတော-တပေါင်းတည်း၊ ဂဏှာတိ-၏၊ ဂဏှာပေတိ-၏၊ (တဿ-၏)၊ ဝတ္ထု၊ ဂဏနာယ-ဖြင့်၊ အာပတ္တိယော-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ပန-ကား၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၎င်း၊ ကုရုန္တိယဇ္ဇ-၌၎င်း၊ သိထိလဗဒ္ဓါယ-လျှော့လျှော့ ဖွဲ့အပ်သော၊ ထဝိကာယ - အိပ်၌၎င်း၊ သိထိလပူရိတေ - လျှော့လျှော့ ပြည့်စေအပ်သော၊ ဘာဇနေ ဝါ-အိုး၊ ခွက်၊ တောင်း ၌၎င်း၊ ရူပဂဏနာယ-ပုံသဏှာန် အရေအတွက်အားဖြင့်၊ အာပတ္တိံ (ဟောတိ)၊ ပန-ကား၊ ယနဗဒ္ဓေ-တခဲနက် ဖွဲ့အပ်သော အိပ်၌ သော်၎င်း၊ ယနပူရိတေ- သော၊ (ဘာဇနေ ဝါ- ၌သော် ၎င်း)၊ ကောဝ-သော၊ အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိဝုတ္တံ။

ပန-ဆက်၊ ဥပနိက္ခိတ္တသာဒယနေ- အနီး၌ ထားအပ်သော ငွေ (ရွှေ) ကို သာယာခြင်း၌၊ ဣဒံ-၌ ငွေသည်၊ အယျဿ-အရှင်ဘုရားဘို့၊ ဟောတု-ဖြစ်ပါစေ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္ထေ-သော်၊ စိတ္တေန-ဖြင့်၊ သဧပိ သာဒယတိ-တော့၊ ဂဏှိတုကာမော-သည်၊ သဧပိ ဟောတိ-တော့၊ (ဧဝံသတိပိ) ကာယေနဝါ-ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝါစာယဝါ- ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဣဒံ - ၌ငွေသည်၊ န ကပ္ပတိ-မအပ်၊ ဣတိ-သို့၊ ပဋိက္ခိပတိ-ပယ်အံ့၊ အနာပတ္တိံ(ဟောတိ)၊ ဝါ-တနည်း၊ ကာယဝါစာဟိ-တို့ဖြင့်၊ အပ္ပဋိက္ခိပိတွာပိ - မူ၍လည်း၊ သုဒ္ဓစိတ္တော - သည်၊ ဟူတွာ-၍၊ ဣဒံ-၌ငွေသည်၊ အမှာကံ-တို့အား၊ နကပ္ပတိ၊ ဣတိ-၌သို့ ကြံ၍၊ န သာဒယတိ - မသာယာအံ့၊ အနာပတ္တိယေဝ၊ ဟိ-မှန်၊ တီသု - နံသော၊ ဒွါရေသု- တို့တွင်၊ ယေန ဧကနစိ-အမှတ်မထား တပါးပါးသော ဒွါရဖြင့်၊

ပဋိက္ခိတ္တံ-ပယ်အပ်သည်။(သမာနံ-သော်၊)ပဋိက္ခိတ္တမေဝ-ပယ်အပ်သည်သာ၊
 ဟောတိ-၏။ ပန-ဆက်၊ ကာယဝါစာဟိ-တို့ဖြင့်၊ အပ္ပဋိက္ခိတ္တာ-၍၊ စိတ္တေန-
 ဖြင့်၊ သစေ အဓိဝါသေတိ-အံ့၊(ဝေံ သတိ)၊ ကာယဝါစာဟိ-တို့ဖြင့်၊ ကတ္တ
 ဋ္ဌဿ-သော၊ ပဋိက္ခေပဿ-ပယ်ခြစ်မှုကို၊ အကရဏတော-ကြောင့်၊ အကိရိယ
 သမုဋ္ဌာနံ-အကိရိယမုဋ္ဌာန်ရှိသော၊ (ကိုယ်နှုတ်တို့ဖြင့် ပြုထိုက်သော ပယ်မှုကို
 မပြုခြင်း သမုဋ္ဌာန်ရှိသော၊) ကာယဒွါရေစ - ဌ်၎င်း၊ ဝစီဒွါရေစ - ဌ်၎င်း၊
 အာပတ္တိံ - သို့၊ အာပဇ္ဇတိ၊ မနောဒွါရေ ပန-ဌ်ကား၊ အာပတ္တိနာမ-အာပတ်
 မည်သည်၊ နတ္ထိ။

ကော - တဇယာက်သော ဒါယကာသည်၊ သတံဝါ - ကိုသော်၎င်း၊
 သဟသံဝါ - ကိုသော်၎င်း၊ ပါဒမူလေ - ဌ်၊ ဣဒံ - ဤငွေသည်၊ တုယံ - အရှင်
 ဘုရားဘို့၊ ဟောတု-ဖြစ်ပါစေ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍၊ ထပေတိ-အံ့၊ ဘိက္ခု-
 သည်၊ ဣဒံ-ဤငွေသည်၊ နကပ္ပတိ-မအပ်၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ ပဋိက္ခိပတိ-
 ပယ်ခြစ်အံ့၊ ဥပါသကော-သည်၊ မယာ-သည်၊ တုမှာကံ-တို့ဘို့၊ ပရိစ္ဆတ္တံ-စွန့်
 လှူအပ်ပါပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍၊ ဂတော-သွားအံ့၊ အညော - အခြား
 သော ဥပါသကာသည်၊ တတ္ထ - ထို အရပ်သို့၊ အာဂတိာ , ဘန္တေ - ရား၊
 ဣဒံ-ဤ ငွေတွေသည်၊ ကိ - အဘယ်ပါနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆတိ-အံ့၊ ယံ-
 အကြင်စကားကို၊ တေန-ထို အလှူရှင်သည်၎င်း၊ အတ္တနာစ-သည်၎င်း၊ ဝတ္တိ-
 ပြောအပ်ပြီ၊ တံ - ထို စကားကို၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ - ပြောပြရာ၏၊ သော - ထို
 ရောက်လာသော ဥပါသကာသည်၊ ဘန္တေ , ဝေါပယိဿာမိ-လုံ့မြီစေပါအံ့၊
 ဂုတ္တဋ္ဌာနံ-လုံ့မြီသော အရပ်ကို၊ ဒသေထ- ပြပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ စေဝဒတိ၊
 (ဝေံ သတိ)၊ သတ္တဘူမိကမ္ပိ-ဘုံ ခုနစ်ဆင့် ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ပါသာဒံ-
 သို့၊ အဘိရူဟိတွာ , ဣဒံ-ဤ အရပ်သည်၊ ဂုတ္တဋ္ဌာနံ - တည်း၊ ဣတိ အာစိက္ခိ
 တဗ္ဗံ-ပြောပြနိုင်၏၊ ဣမ- ဤ အရပ်၌၊ နိက္ခိပါဟိ-ထားလော၊ ဣတိ - ဤသို့
 ကား၊ န ဝတ္တဗ္ဗံ-မပြောရာ၊ [“ ဤနေရာ၌ ထားလော ” ဆိုလျှင် ဥဂ္ဂဏှာပန
 လက္ခဏာရှိ၍ နိသဂ္ဂိထိုက်သည်၊] ဧတ္တာဝတာ-ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော
 ဖြစ်ပုံအစဉ်ဖြင့်၊ ကပ္ပိယံစ - အပ်သော အရာကို၎င်း၊ အဂ. ပိယံစ - ကို၎င်း၊

ယေနကေနစိ၊ပေ၊ပဋိက္ခိတ္တမေဝ ။ ။ ရွှေငွေကို စိတ်ဖြင့် သာယာသော်လည်း
 ကိုယ်နှုတ်တပါးပါးဖြင့် ပယ်လျှင် အနာပတ်ဖြစ်သကဲ့သို့ ရှင်မြို့ အစရှိသော အလှူဒါန
 ကိစ္စ၌ သံဃာအများရှိရာဝယ် ငွေကိုလှူလျှင် မိမိတပါးတည်းက ထူးချွန်၍ မပယ်သာ၊
 ထိုအခါ တကယ် စင်ကြယ်သောစိတ်ဖြင့် “ ဤငွေဟာ ငါ့မှာ မအပ် ” ဟု ကြံ၍ စိတ်က
 မသာယာလျှင် အနာပတ်ပင်-ဟု မှတ်ပါ။

နိဿာယ-ဒိဋ္ဌိ၊ ဌိတံ-တည်သည်။ ဟောတိ-၏၊ ဒွါရံ-ဘုံ ၇ ဆင့် ပြာသာဒ်၏ တံခါးကို၊ ပိဒဟိတွာ - ပိတ်၍၊ ရက္ခန္ဓေန - စောင့်ရှောက်လျက်၊ ဝသိတဗ္ဗ-နေနိုင်၏။ ဝါ - နေကောင်း၏။ [ငွေကို လှူလာသည်မှစ၍ ပြာသာဒ်ပေါ်၌ ထားသွားသည့်တိုင်အောင် ဖြစ်ပုံအစဉ်ဖြင့် ထိုငွေသည် အပ်-မအပ် ၂ မျိုးနှင့် ဆိုင်နေ၏။ နောင်ခါစီမံတတ်လျှင် အပ်မည်၊ မစီမံတတ်လျှင် အပ်မည်မဟုတ်-ဟူလို။]

ကိဗ္ဗိ-သော၊ ဝိတ္တာယိကဘဏ္ဍံ-ရောင်းခြင်း၌ယှဉ်သော ဘဏ္ဍာဖြစ်သော၊ ဝါ-ရောင်းထိုက်သောဘဏ္ဍာ ဖြစ်သော၊ ပတ္တံဝါ-သည်သော်၎င်း၊ စီဝရံဝါ-သည်သော်၎င်း၊ သစေ အာဝစ္ဆတိ- အကယ်၍ ရောက်လာအံ့၊ ဘန္ဓေ-ရား၊ ဆုဒံ-ဤသပိတ်ကို၊ ဝါ - ဤသင်္ကန်းကို၊ ဂဟေဿထ - ယူကုန်လတုံလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-သော်၊ ဥပါသက- ကာ၊ အမှာကံ- တို့၏၊ ဝါ- တို့မှာ၊ ဣမိ နာ-ဤသပိတ်ဖြင့်၊ ဝါ- ဤသင်္ကန်းဖြင့်၊ အတ္ထော - အလိုသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏။ စ- ထိုသို့ အလိုရှိပါသော်လည်း၊ ဝတ္ထု - ဝတ္ထုသည်၊ ဝေရူပံနာမ - ဤသို့ သဘောရှိသည်မည်သည်၊ (ဟုတွာ) သံဝိဇ္ဇတိ - ရှိ၏။ [ထားသွားအပ်သော ငွေကို “ဝေရူပံနာမ” ဟု ဆိုသည်။] ကပ္ပိယကာရကော-အပ်အောင် ပြုတတ် သူသည်၊ နတ္ထိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္ထဗ္ဗံ- ပြောနိုင်၏။ သော- ထို ဈေးရောင်းလာသူ သည်၊ သစေ ဝဒတိ၊ (ကိံ)၊ အဟံ - သည်၊ ကပ္ပိယကာရကော- သည်၊ ဘဝိ သာမိ-အံ့၊ ဒွါရံ-ကို၊ ဝိဝရိတွာ-၍၊ ဒေထ - ပေးပါကုန်၊ ဣဟိ (သစေ ဝဒ တိ)၊ (ဝေံသတိ)၊ ဒွါရံ ဝိဝရိတွာ၊ ဣမသ္မိံ ဩကာသေ-၌၊ ထပိတံ-ထားအပ် ပြီ၊ ဣတိ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ဣမံ-ဤငွေကို၊ ဂဏှ- ယူလော၊ ဣတိ- သို့၊ န ဝတ္ထဗ္ဗံ- ရာ၊ [ဤသို့ပြောလျှင် ဥဂ္ဂဏှာပန လက္ခဏာရှိသောကြောင့် နိသဂ္ဂိထိုက်သည်။] ဝေမ္မိ-ဤသို့လည်း၊ ဝါ-ဤနည်းအားဖြင့်လည်း၊ ကပ္ပိယဉ္စ-အပ်သောအရာကို ၎င်း၊ အကပ္ပိယဉ္စ-ကို၎င်း၊ နိဿာယ-၍၊ ဌိတမေဝ-တည်သည်ပင်၊ ဟောတိ- ဖြစ်သေး၏။ သော - ထို ဈေးရောင်းသူသည်၊ တံ - ထိုငွေကို၊ ဂဟေတွာ- ၍၊ တဿ- ထိုရဟန်းအား၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ- ကို၊ သစေ ဒေတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ဝန္တတိ-အပ်၏၊ အမိကံ- အပိုအလွန်ငွေကို၊ သစေ ဂဏှာတိ-အံ့၊ (ဝေံသတိ)၊ [၅ ကျပ်တန်အတွက် ၆ ကျပ်စသည်ကို ယူလျှင်၊] မယံ - တို့သည်၊ တဝ - ၏၊ ဘဏ္ဍံ- ကို၊ န ဂဏှာမ- မယူလိုကုန်၊ နိက္ခမာဟိ- ထွက်သွားလော၊ ဣတိ- သို့၊ ဝတ္ထဗ္ဗော-ပြောနိုင်၏။

သံဃမဇ္ဈေ နိသဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ ဣတ္ထ-၌၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ရူပိယံနာမ-ရွှေ ငွေ မည်သည်၊ အကပ္ပိယံ-မအပ်၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ နိသဇ္ဇိတဗ္ဗံ သံဃဿဝါ ဂဏှ

သဝါပုဂ္ဂလသံဝါတိ-ဟူ၍၊ (ဘဝဝတာ)၊ န ဝုတ္တံ - ဟောတော်မမူအပ်၊ ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ တံ-ထိုငွေသည်၊ ပဋိဂ္ဂဟိတ မတ္တမေဝ-ခံယူအပ် ခါမျှသာတည်း၊ တေန-ထိုငွေဖြင့်၊ ကိစ္ဆိ-သော၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ-ကို၊ န စေတာ ပိတံ-မဝယ်အပ်သေး၊ [တစုံတခုကို ဝယ်ပြီးလျှင်ကား သုံးစွဲဘို့ရန် နည်းလမ်း မရှိတော့။] တသ္မာ- ကြောင့်၊ ဥပါယေန - နည်းလမ်းတမျိုးဖြင့်၊ ပရိဘောဂ ဒဿနတ္ထံ-သုံးဆောင်ခွင့်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ၊ သံယမဇ္ဈေ နိသဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ-ဟူ၍၊ (ဘဝဝတာ)၊ ဝုတ္တံ၊ [သံယုအလယ်၌ စွန့်၍ ထိုငွေဖြင့် ကပ္ပိယကဝယ်အပ် သော ပစ္စည်းကို သုံးဆောင်ကောင်းသည်။] ကပ္ပိယံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ သပ္ပိဝါ တိ-ကား၊ ဥပါသက- ကာ၊ ပဗ္ဗဇိတာနံ- ရှင်ရဟန်းတို့အား၊ သပ္ပိဝါ-သည် ၎င်း၊ တေလံဝါ-သည်၎င်း၊ ဝန္တတိ၊ ဣတိဇေ-သို့၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ-ပြောနိုင်၏၊ ရူပိယ၊ ပေ၊ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗန္တိ- ကား၊ သဗ္ဗေဟိ - အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်၊ ဘာဇေတွာ-ဝေဘန်၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ- သုံးဆောင်နိုင်၏၊ ရူပိယ ပဋိဂ္ဂါဟကေန - ရှေ့ ငွေကို လက်ခံမိသောရဟန်းသည်၊ ဘာဂေါ - အဘို့ကို၊ န ဝဟေ တဗ္ဗော-မယူထိုက်၊ အညေသံ-န်သော၊ ဘိက္ခုနံဝါ- တို့၏သော်၎င်း၊ အာရာ မိကာနံဝါ- တို့၏သော်၎င်း၊ ပတ္တဘာဂမ္ဘိ - ရောက်အပ် ရအပ်သောအဘို့ကို လည်း၊ လဘိတွာ-တဆင့်ရ၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိတံ န ဝန္တတိ။

အန္တမသော, မတ္တဋ္ဌာဒီဟိ-ဈော အစရှိသော သတ္တာတို့သည်၊ တတော- ထို အခြားသူတို့ ရအပ်သောအဖို့မှ၊ ဟရိတွာ - ဆောင်ယူ၍၊ အရညေ, ထပိ တံဝါ - ထားအပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ တေသံ- ထို ဈောက် အစရှိသော သတ္တာတို့၏၊ ဟတ္ထတော - မှ၊ ဝဠိတံဝါ - လျောကျသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ တိရစ္ဆာနဂတ ပရိဂ္ဂဟိတမ္ဘိ - တိရစ္ဆာန်တို့သည် သိမ်းပိုက်အပ်သောပစ္စည်း သည်၎င်း၊ (“အရညေ ထပိတံ”ကိုရည်ရွယ်သည်)၊ ပံသုကူလမ္ဘိ-ပံသုကူပစ္စည်း သည်၎င်း၊ (“ဟတ္ထတော ဝဠိတံဝါ”ကို ရည်ရွယ်သည်၊) န ဝန္တတိယေဝ- မအပ်သည်သာ၊ တတော- ထိုအခြားသူတို့ ရအပ်သောအဖို့မှ၊ အာဟရေန-

အာရာမိကာနံ ပတ္တ ဘာဂမ္ဘိ ။ ။ ဝေစုဝေသောအခါ အာရာမိစောင့်သူများ လည်း ဝေစုရ၏၊ ထို အာရာမိစောင့်တို့က ငွေ အလှူခံသောရဟန်းအား တဆင့်လှူ၍ ရသော်လည်း ထို ငွေအလှူခံသောရဟန်းမှာ မအပ်တော့-ဟုလို၊ ဘဒ္ဒကြောင့်နည်း.... လူတို့လက်သို့ ရောက်သွားသော်လည်း ထို ဝေစုရအပ်သော ပစ္စည်းပင် ဖြစ်သော ကြောင့်တည်း၊ “အကယ်၍ အာရာမိစောင့်တို့သည် ထို ဝေစုရအပ်သော ပစ္စည်းကို အခြားပစ္စည်းဖြင့် လဲပြီးမှ ထို အခြားပစ္စည်းကို လှူလျှင် အပ်၏” ဟု ဝဏ္ဏိပုဒ်တို့၌ ဆိုကြောင်းကို ဋီကာ၌ ဆိုထားသည်။

ဆောင်ယူအပ်သော၊ ဖာဏိတေန- တင်လဲဖြင့်၊ သေနာသန ခူပနဗ္ဗိ-ကျောင်းကို ထုံစေခြင်းသည်လည်း၊ န ဝန္တတိ၊ သပ္ပိနာဝါ - ဖြင့်သော်၎င်း၊ တေလေန ဝါ-ဖြင့်သော်၎င်း၊ ပဒိပိကတ္တာ၊ ဒီပါလောကေ-ဝီးရောင့်၌၊ နိပဇ္ဇိတုံ-လျောင်းခြင်းငှါ၎င်း၊ ကသိဏ ပရိကမ္မဗ္ဗိ - အာလောကကသိုဏ်း ပရိကမ်ကိုသော်မှလည်း၊ ကာတုံ - ငှါ၎င်း၊ ပေါတ္ထကံပိ - ပေစာကိုသော်မှလည်း၊ ဝါစေတုံ- ဆိုစေခြင်းငှါ၎င်း၊ ဝါ - ဖတ်စေခြင်းငှါ၎င်း၊ န ဝန္တတိ၊ [ဝိသဒ္ဓါ] ခုလုံး သမ္ဘာဝနာ ဇောတက၊ ထိုကဲ့သို့ မွန်မြတ်သော အလုပ်၌မျှ မအပ်လျှင် အခြား အလုပ်များ၌ကား ပြောဘွယ်မလိုဟု ဂရဟာဆည်း။] ပန- ဆက်၊ တေလမရ ဖာဏိတေဟိ-တို့ဖြင့်၊ သရီရေ-၌၊ စကံ-အနာကို၊ မက္ခေတုံ- သုတ်လိမ်းခြင်းငှါ၊ န ဝန္တတိယေဝ- ကေန မအပ်သည်သာ၊ [ခန္ဓာကိုယ်အတွင်း၌ သုံးခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် မအပ်ကြောင်းကို ခိုင်မြဲစေခြင်းငှါ “ဝေ” ဖြင့်ဆိုသည်။]

တေန ဝတ္ထုနာ-ထို စွန့်အပ်ပြီးသော ငွေဟူသော ဝတ္ထုဖြင့်၊ မဇ္ဇပိဋ္ဌာဒီနိ ဝါ-တို့ကိုသော်လည်း၊ ဂဏန္တိ- နအံ၊ ဥပေါသထာဝါရံဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ ဘောဇနသာလံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ ကရောန္တိ-နအံ၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ-ငှါ၊ န ဝန္တတိ- (ငွေ အလှူခံသော ရဟန်းအား မအပ်၊) ဆာယာပိ - သည်လည်း၊ ဂေဟ ပရိစ္ဆေဒေန-ကျောင်း၏ အပိုင်းအခြားဖြင့်၊ ဌိတာ-သည်၊ (သမာနာ-သော်)၊ နဝန္တတိ၊ [ဥပုသ်ကျောင်းဆောင် စသည်တို့၏ မွန်းတီအခါ အရိပ်၌သော်မှ ငွေအလှူခံသော ရဟန်းသည် နေခို၍မနေကောင်း- ဟူလို။] ပရိစ္ဆေဒါတိတ္ထ နှာ - အပိုင်းအခြားကို လွန်သော အရိပ်သည်၊ အာဂန္တုကတ္တာ - ကြောင့်၊ ဝါ-အရိပ်အသစ်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝန္တတိ၊ တံဝတ္ထု-ထို စွန့်အပ်ပြီးသော ငွေဟူသော ဝတ္ထုကို၊ ဝိသဇ္ဇေတွာ-၍၊ ကတေန-သော၊ မဂ္ဂေနပိ-ဖြင့်၎င်း၊ သေတု နာပိ-ဖြင့်၎င်း၊ နာဝါယပိ-ဖြင့်၎င်း၊ ဥဠုမ္ပေနပိ-ဖြင့်၎င်း၊ ဂန္တု-ငှါ၊ နဝန္တတိ၊ တေန ဝတ္ထုနာ-ဖြင့်၊ ခဏာပိတာယ-တူးစေအပ်သော၊ ပေါက္ခရဏိယာ-၏၊ ဥဒ္ဓိဒေါဒကံ-စိမ့်ထွက်သောရေကို၊ ပါတုံဝါ-ငှါ၎င်း၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝါ-၎င်း၊ နဝန္တတိ၊ ပန-ဆက်၊ အန္တော-ရေကန်အတွင်း၌၊ ဥဒကေ-သည်၊ အသတိ- သော်၊ အည-သော၊ အာဂန္တုကံ-သော၊ ဥဒကံဝါ-သည်သော်၎င်း၊ (အခြားမှ

ဥဒ္ဓိတောဒကံ။ ။ ဥပုဗ္ဗ, ဘိဒဓိတံ, တပစ္စည်းဖြင့် “ဥ - မြေအတွင်းမှ အထက်သို့+ဘိဒ-စိမ့်၍ ထွက်သော+ဥဒကံ-ရေ၊ ယောဇနာ၌ကား၊ “ဥ+တရဓိဒကံ ဖြင့် ပြည့်သောရေ” ဟု ဖွင့်၏၊ ထို အဖွင့်ကို စဉ်းစားပါ။ သီလက္ခန္ဓ, သာမညဖလသုတ် ဒုတိယဈာန်၏ ဥပမာ၌ ဤပုဒ်ကို “ဥဒ္ဓိန္ဒ-ဥဒ္ဓိန္ဒ” ဟု ဘိဒဓိဒကံဖြင့် ဖွင့်ထည့်သည့် အတိုင်းသာ မှတ်သင့်သည်။

ယူ၍လောင်းထည့်အပ်သောရေကိုဆိုသည်။)ဝသောဒတံဝါ-မိုဗ်းရေသည်
 သော်၎င်း၊ ပရိဋ္ဌ-ဝင်လာသည်(သမာနံ) ဝန္တတိ၊ (တေနဝတ္ထုနာ၊ ပေါက္ခရ
 ကိယာ-ကို) ကိတာယ-ဝယ်အပ်သော်၊ ယေန ဥဒကေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တက္ခ၊
 ကိတာ-ဝယ်အပ်ပြီ၊ တံ-ထိုရေသည်၊ အာဂန္တုကံ-သည်၊ (သမာနံပိ-လည်း)၊
 န ဝန္တတိ၊ [ဝယ်တုန်းက ရှိနေသောကြောင့် အာဂန္တုကရေပင် ဖြစ်သော်
 လည်း မအပ်-ဟူလို၊]

တံ ဝတ္ထု-ကို၊ ဥပနိက္ခေပံ-အနီး၌ထားအပ်သည် မည်လောက်အောင်၊
 ထပေတွာ-၍၊ သံဒယာ-သည်၊ ပစ္စယေ-တို့ကို၊ ပရိဘူတံ၊ တေပိ ပစ္စယာ-
 တို့သည်လည်း၊ တဿ-ထို ရူပိယ ပဋိဂ္ဂါဟက ရဟန်းအား၊ နဝန္တန္တိ၊ အာရာ
 မော-မြီသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဂဟိတော-ဝယ်ယူအပ်သည်၊ ဟောတိ-အံ၊ သောပိ-
 ထိုမြီသည်လည်း၊ ပရိဘူတံ-၎င်း၊ နဝန္တတိ၊ ဘူမိပိ-ခြံမြေသည်၎င်း၊ ဗီဇဓိ-သည်
 ၎င်း၊ အကပ္ပိယံ - သည်၊ ယဒိ ဟောတိ၊ (ထို ငွေဖြင့် ဝယ်အပ်သည့်အတွက်
 မအပ်သည်ဖြစ်အံ့) (ဧဝံသတိ)၊ ဘူမိ - ခြံမြေကို၊ ပရိဘူတံ - ၎င်း၊ နေဝ
 ဝန္တတိ၊ ဖလံ-သစ်သီးကို၊ ပရိဘူတံ န ဝန္တတိ၊ ဘူမိ-ယေဝ-ကိုသာလျှင်၊ ကိ
 ကိတွာ-၍၊ အညာနိ-န်သော၊ ဗီဇာနိ-အပ်သော မျိုးစေ့တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊
 ရောပိတာနိ - စိုက်အပ်ကုန်သည်၊ သစေ ဟောန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဖလံ ဝန္တတိ၊
 ဗီဇာနိ-တို့ကို၊ ကိကိတွာ-၍၊ ကပ္ပိယဘူမိယံ-၌၊ ရောပိတာနိ-န်သည်၊ အထ
 ဟောန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဖလံ-သည်၊ န ဝန္တတိ၊ ဘူမိယံ-အပ်သောမြေ၌၊ နိသီဒိ
 တံဝါ-၎င်း၊ နိပဇ္ဇိတံဝါ-၎င်း၊ ဝန္တတိ။

ဥပနိက္ခေပံ။ ။ဥပ-အနီး၌+နိက္ခေပံ - ထားအပ်သောငွေ၊ ကပ္ပိယလုပ်သော
 ဥပါသကာသည် စွန့်အပ်သောငွေက အလွန်များနေရကား တနေ့ထည်းဖြင့်ကုန်အောင်
 မသုံးသင့်ဟု ယူဆ၍ ဥပါသကာ ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ တိုးပွားအောင်လုပ်ပေးမည့် အခြား
 သူထံ ဥပါသကာက အပ်နှံ၍ဖြစ်စေ ထားခြင်းကို “ဥပနိက္ခေပံ ထပေတွာ” ဟု ဆိုသည်၊
 ထိုသို့သော ငွေမှ အတိုးအပွားကိုသာ အပ်သော ပစ္စည်းဖြင့် လဲလှယ်၍ ဥပါသကာက
 လှူလျှင် ထို ပစ္စည်းသည် ငွေအလှူခံသော ထို ရဟန်းမှာ မအပ်၊ အခြားရဟန်းများ
 မှာကား အပ်၏။

ဋီကာ။ ။ဥပနိက္ခေပံ၊ ပေါ၊ ပရိဘူတံတိ သစေ ဥပါသကာ အတိဗဟု ဣဒံ ဟိရ
 ညံ၊ ဣဒံ ဘန္တေ အန္တေဝ (ယနေ့ တနေ့တည်းဖြင့်သာ) နပိနာသေတဗ္ဗံတိ ဝတ္တာ သယံ
 (ဥပါသကာ ကိုယ်တိုင်) ဥပနိက္ခေပံ (ခြေစောင့် လက်စောင့်ဆိုသလို အနီး၌ထားအပ်
 သည် မည်လောက်အောင်) ထပေတိ၊ အညေန ဝါ ထပါပေတိ၊ ဧဝံ ဥပနိက္ခေပံ ထပေ
 တွာ တဗ္ဗတ ဥဒယံ ပရိဘူတေ (ထိုမှ အတိုးအပွားကို သုံးစွဲသော အနေဖြင့်)
 သံဇဿာ ပစ္စယေ ပရိဘူတံ။

သစေ သော ဆဇ္ဇေတိတိ - ကား၊ ယတ္တကတ္တစိ - ဌ၊ ခိပတိ - ပစ်ချအံ့၊ အထာပိ နဆဇ္ဇေတိ-အကယ်၍မူလည်း မစွန့်အံ့၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ (အထာပိ) ဂစ္ဆတိ-အံ၊ (ဝေံသတိ)၊ န ဝါရေတဗ္ဗော-မတားမြစ်လိုက်၊ နောစေ ဆဇ္ဇေတိတိ-ကား၊ ဂဟေတွာ-၍၊ အထနေဝ ဂစ္ဆတိ - အကယ်၍ မသွားအံ့၊ (အထ) န ဆဇ္ဇေတိ-အံ့၊ မယံ-အား၊ ဣမိနာ ဗျာပါရေန-ဤငွေ နှင့်စပ်သော ဗျာပါရဖြင့်၊ ကိ-အဘယ် အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ယေနကာမံ- အလိုရှိတိုင်း၊ [(တနည်း)၊] ယေန-အကြင်အရပ်သို့၊ ပတ္တမိတံ- ၄၊ ကာမော-အလိုသည်၊ အတ္ထိ၊ တေန-သို့၊ ကာမံ-အလိုရှိတိုင်း၊ ပတ္တမတိ-အံ့၊] တတော - ထိုသို့ ဖဲသွားခြင်းကြောင့်၊ ယထာပုတ္တလက္ခဏော-အကြင် အကြင်ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော လက္ခဏာရှိသော ရဟန်းကို၊ ရူပိယဆဇ္ဇကော- ရှေ့ငွေကို စွန့်တတ်သော ရဟန်းဟူ၍၊ သမ္ပနိတဗ္ဗော။

ယော ဆန္ဒာဂတိန္တိ အာဒိသု - တို့၌၊ လောဘဝသေန-ဖြင့်၊ တံ ဝတ္ထု- ထို ရှေ့ငွေဟူသော ဝတ္ထုကို၊ အတ္တနော-ဘို့၊ ကရောန္တောဝါ- ပြုလျက်သော် ၎င်း၊ အတ္တာနံ- ကို၊ ဥတ္တံသေန္တောဝါ - မြှောက်ပင့်လျက်သော် ၎င်း၊ ဆန္ဒာ ဂတိံနာမ- ဆန္ဒာဂတိမည်သည်သို့၊ ဂစ္ဆတိ- လိုက်၏၊ ဒေါသဝသေန- ဖြင့်၊ အယံ - ဤရဟန်းသည်၊ မာတိတံ - ဒွေမာတိကာကို၊ နေဝဇာနာတိ၊ ဝိနယံ- ပဒဘာဇနိဟူသော ဝိနည်းကို၊ န ဇာနာတိ၊ ဣတိ-သို့၊ ပရံ- ကို၊ အပသာဒေ န္တော-မောင်းမဲ ခြိမ်းခြော်လျက်၊ ဒေါသာဂတိံနာမ ဂစ္ဆတိ၊ မောဗာဝသေန၊ မုဋ္ဌပမုဋ္ဌဿတိဘာဝံ - ပျောက်ကင်းသော သတိရှိသူ၊ အပြားအားဖြင့် ပျော်ကင်းသော သတိရှိသူ၏အဖြစ်သို့၊ အာပဇ္ဇန္တော-ရောက်လျက်၊ မောဟာ ဂတိံနာမ ဂစ္ဆတိ၊ ရူပိယပဋိဂ္ဂါဟကဿ - ရှေ့ငွေကို ခံယူသော ရဟန်းမှ၊ ဘယေန - ကြောက်ခြင်းကြောင့်၊ ဆဇ္ဇေတံ , အဝိသဟန္တော - မရဲဝံ့သည်၊ (ဟုတွာ)ဘယာဂတိံ နာမ ဂစ္ဆတိ၊ ဧဝံ-ဤသို့ အဂတိလိုက်မှုကို၊ အကရော န္တော-မပြုသော ရဟန်းကို၊ ဆန္ဒာဂတိံ နဂစ္ဆတိ၊ ပေ၊ ဣတိ- ဆန္ဒာဂတိံ န ဂစ္ဆတိ၊ ပေ၊ ဘယာဂတိံ နဂစ္ဆတိဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏။

အနိမိတ္တံ ကတွာတိ-ကား၊ နိမိတ္တံ-အမှတ်အသားကို၊ အကတွာ-မပြုမူ၍၊ (မည်သည့် အရပ်၌ ကျသည် ဟု အမှတ်အသား မပြုမူ၍) အင်္ကျီနိ- တို့ကို၊ နိဗ္ဗိလေတွာ-မှိတ်၍၊ နဒိယာဝါ-၌သော် ၎င်း၊ ပပါတေဝါ-ချောက်ကမ်းပါး ၌သော် ၎င်း၊ ဝနဂဟနေဝါ- တောရှုပ်၌သော် ၎င်း၊ ဂုဏိဝိယ-ကိုကဲ့သို့၊ အန ပေက္ခေန-ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိသည်၊ ပတိတောကာသံ-ကျရာအရပ်ကို၊ အသမန္နာ ဟရန္တေန - နလုံးမသွင်းသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပါတေတဗ္ဗံ - ကျစေရာ၏၊ ဝါ-

ပစ်ချရာ၏။ ဣတိ အတ္ထော - နက်၊ [အနုပေက္ခေနကို “ ပတိတောကာသံ အသမန္တာဟရန္တေန” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။ ကျရာအရပ် သိသော်လည်း ငဲ့ကွက်မှု မရှိခြင်းသာ လိုရင်းဖြစ်သည်။] ဝေ- သို့၊ ဝါ- သို့ကလောက်၊ ဇီဂုစ္ဆိတဗ္ဗေပိ- စက်ဆုပ်စရာကောင်းသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ရူပိယေ - ရှေ့ငွေ၌၊ ဘဂဝါ- သည်၊ ပရိယာယေန-ပရိယာယ်အားဖြင့်၊ ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ ဝါ-တို့အတွက်၊ ပရိဘောဂံ - သုံးစွဲနည်းကို၊ အာစိက္ခံ - ဟောပြုတော်မူပြီး၊ ပန-ကား၊ ရူပိယ ပဋိဂ္ဂါဟကဿ-အား၊ ကေနစိ ပရိယာယေန - ဖြင့်၊ တတော-ထို ရှေ့ငွေမှ၊ ဥပ္ပန္နပစ္စယပရိဘောဂေါ - ဖြစ်သော ပစ္စည်းကို သုံးစွဲခြင်းသည်၊ နဝဇ္ဇတိ- မအပ်၊ စ- ဆက်၊ အယံ - ဤ ရှေ့ငွေမှဖြစ်သော ပစ္စည်းကို သုံးစွဲခြင်းသည်၊ ဧတဿ-ဤ ရူပိယပဋိဂ္ဂါဟကရဟန်းအား၊ နဝဇ္ဇတိ ယထာ-ကဲ့သို့၊ ဝေ-တူ၊ အသန္တသမ္ဘာဝနာယဝါ - မိမိ၌ ထင်ရှားမရှိသော ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရားဖြင့် မိမိကို မိမိချိမြောက်ခြင်းကြောင့်သော်၎င်း၊ ဝါ- ဝါကြားခြင်းကြောင့်သော် ၎င်း၊ ကုလဒူသက ကမ္မေနဝါ - ကုလဒူသကအမှုကြောင့်သော်၎င်း၊ ကုဟနာ ဒီဟိဝါ - အံ့ဩဘွယ်ကို ဖြစ်စေခြင်း အစရှိသည်တို့ကြောင့်သော်၎င်း၊ ဥပ္ပန္န ပစ္စယာ - တို့သည်၊ တဿ-ထိုပြုသောရဟန်းအား၊ နေဓ ဝဇ္ဇန္တိ၊ အညဿ- အား၊ နဝဇ္ဇန္တိ၊ မဗ္ဗေန-နှင့်၊ သမေန - ညီညွတ်သဖြင့်၊ ဥပ္ပန္နာပိ- ဖြစ်သော ပစ္စည်းတို့သည်လည်း၊ အပ္ပစ္စဝေက္ခိတ္တာ - ပစ္စဝေက္ခဏာ မဆင်ခြင်မူ၍၊ ပရိ ဘုဒ္ဓိတံ- ငှါ၊ နဝဇ္ဇန္တိ- မအပ်ကုန်။

ဟိ-ချဲ့၊ ပရိဘောဂါ- သုံးစွဲခြင်းတို့သည်၊ ထေယျပရိဘောဂေါ - ဝ၎င်း၊ ဣဏပရိဘောဂေါ-၎င်း၊ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂေါ-၎င်း၊ သာမိပရိဘောဂေါ- ၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ စတ္တာရော(ဟောန္တိ)၊ တတ္ထ-ထို ၄ ပါးတို့တွင်၊ သံဃမဇ္ဈေပိ- ၌လည်း၊ နိသီဒိတ္တာ, ပရိဘုဒ္ဓန္တဿ-သော၊ ဒုသီလဿ- သီလမရှိသော ရဟန်းသာမဏေ၏၊ ပရိဘောဂေါ - သည်၊ ထေယျပရိဘောဂေါနာမ-ဝ မည်၏။ ဝါ - ခိုးသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ခိုးကြောင် ခိုးဝှက်ဖြင့် သုံးစွဲခြင်း

ထေယျပရိဘောဂေါ။ ။ [ထေနဿ+ဘာဝေါ ထေယံ၊ ထေယျေန-ခိုးသူ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ ခိုးကြောင် ခိုးဝှက်ဖြင့်+ပရိဘောဂေါ - ခြင်းတည်း၊ ထေယျ ပရိ ဘောဂေါ- ခြင်း။] ထေယျပရိဘောဂေါနာမ အနရဟဿ (မသုံးစွဲထိုက်သူ၏) ပရိဘောဂေါ၊ ဘဂဝတာဟိ အတ္တနော သာသနေ သီလဝတော ပစ္စယာ အနုညာတာ, န ဒုသီလဿ၊ ဒါယကာနဗ္ဗိ သီလဝတော ဝေ ပရိစ္စာဂေါ၊ န ဒုသီလဿ၊ အတ္တနော ကာရာနံ-(ပြုအပ်သော ကောင်းမှုတို့၏) မဟပ္ပလဘာဝဿ ပစ္စာသီသနတော၊ ဣတိ သတ္တာရာ အနုညာတတ္တာ ဒါယကေဟိစ အပရိစ္စတ္တတ္ထ ဒုသီလဿ ပရိဘောဂေါ ထေယျပရိဘောဂေါ။

မည်၏။ သီလဝတော - သီလရှိသော ရဟန်းသာမဏေ၏။ အပစ္စဝေက္ခိတ ပရိဘောဂေါ-ပစ္စဝေက္ခဏာ မဆင်ခြင်အပ်သော ပစ္စည်းကို သုံးစွဲခြင်းသည်။ ဣဏပရိဘောဂေါနာမ- မည်၏။ ဝါ- ကြွေးယူခြင်းဖြင့် ပစ္စည်းကို သုံးစွဲခြင်း မည်၏။ တသ္မာ၊ စီဝရံ-ကို။ ပရိဘောဂေ ပရိဘောဂေ-၌။ (ရေချိုးခြင်းစသော ကိစ္စကြောင့် ကိုယ်မှ ခွါချထားသော သင်္ကန်းကို ပြန်၍ ဝတ်ရုံ သုံးစွဲတိုင်း၌။) ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ-ဆင်ခြင်ထိုက်၏။ ဝိဏ္ဏပါတော- ကို၊ အာလောပေ အာလောပေ- ဆွမ်းလုပ်တိုင်း ဆွမ်းလုပ်တိုင်း၌။ (ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗော)။ တထာ-ဆိုအပ် ပြီးသည့်အတိုင်း။ အသက္ကောန္တေန-သည်။ ပုရောတ္တံ၊ ပေါယာမေသု- နံနက် အခါ၊ ညနေအခါ၊ ပုရိမယာမ်၊ မဇ္ဈိမယာမ်၊ ပစ္ဆိမယာမ်တို့၌။ (ပစ္စဝေက္ခိ တဗ္ဗံ)။ အဿ-ထိုရဟန်းသာမဏေသည်။ အပစ္စဝေက္ခတောဝ- မဆင်ခြင် ခဲသာလျှင်၊ အရဏော သစ္စေဥဂ္ဂစ္ဆတိ(ဝေံသတိ)။ ဣဏပရိဘောဂဋ္ဌာနေ- ဣဏပရိဘောဂ အရာ၌။ တိဋ္ဌတိ။ သေနာသနဓိ- ကိုလည်း။ ပရိဘောဂေ ပရိဘောဂေ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ။ [ပရိဘောဂေ ပရိဘောဂေတိ - ပဝေသေ ပဝေသေ-ကျောင်းသို့ ဝင်တိုင်း ဝင်တိုင်း၌။ (ဒီကာ)။]

ဘောသဇ္ဇဿ-ဆေး၏။ (တာသမ္ပန်)။ ဝါ-ကို။ (ပဋိဂ္ဂဟဏေ ပရိဘောဂေ ၌စပ်)။ ပဋိဂ္ဂဟဏေဝိ- အကပ်ခံရာအခါ၌၎င်း။ ပရိဘောဂေဝိ-သုံးဆောင်ရာ

ဣဏပရိဘောဂေါ။ ။ ဣဏဝသေန + ပရိဘောဂေါ ဣဏပရိဘောဂေါ။ ပဋိဂ္ဂဟကတော၌ ဒက္ခိဏာဝိသနိဗ္ဗိယာ (အလှူစင်ကြယ်ကြောင်း၏) အဘာဝတော့ ဣဏံ ဂဟေတွာ ပရိဘောဂေါ ဝိယာတိ အတ္ထော။ ကြွေးမြီကို ဆပ်သကဲ့သို့ ယမန် နေ့က သုံးစွဲအပ်သောဆွမ်းကို “နေဝ ဒဝါယ” စသည်ဖြင့် ပြန်၍ဆင်ခြင်လျှင် (သင်္ကန်း စသည်ကိုလည်း ထိုအတိုင်းပြန်၍ ဆင်ခြင်လျှင်) ဣဏပရိဘောဂမဖြစ် - ဟု ဆိုကြ၏။ သို့သော် “သဏဿ အပစ္စဝေက္ခတောဝ အရဏော ဥဂ္ဂစ္ဆတိ” ဟူသော စကားကို ထောက်၍ ထိုဝါဒကို မနှစ်သက်ကြ။ ထိုသုံးစွဲရာနေ့မှာပင် အနည်းဆုံးတကြိမ်မျှ ဆင်ခြင် မိမှသာ ဣဏပရိဘောဂမှ လွတ်မည်။

ပုရောတ္တံ၊ ပေါယာမေသု။ ။ ဤအတိုင်းဆိုလျှင် တနေ့ ၅ ကြိမ်လောက် ဆင်ခြင် ရမည် - ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏။ သို့သော် ထိုမျှလောက် အချိန်များများ မဆင်ခြင်နိုင်လျှင် တနေ့ ၄ ကြိမ်၊ ၃ ကြိမ်၊ ၂ ကြိမ် အနည်းဆုံး တကြိမ် ဖြစ်စေ ဆင်ခြင်မိစေရမည်။ [ပုရောတ္တံ၊ ပေါပစ္ဆိမယာမေသု ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗန္တိ သမ္ပန္နော။ တထာ အသက္ကောန္တေန ယထာပုတ္တကာလဝိသေသဝသေန (ပုရောတ္တံစသော ကာလအထူး၏ အစွမ်းဖြင့်)၊ ဧကဒိဝေသေ စတုက္ခတ္တံ၊ တိက္ခတ္တံ၊ ဒွိက္ခတ္တံ၊ သင်္ဂယေဝဝါပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ သစေ အရဏံ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ (မဆင်ခြင်ဘဲ အာရုံတက်သွားလျှင်)။ ဣဏပရိဘောဂဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ။ - ဝိသုဒ္ဓိမင် မဟာဒီကာ၊ သီလနိဒ္ဒေသ။]

အခါ၌၎င်း၊ သတိပစ္စယတာ-ပစ္စေကေကာသတိ၏အကြောင်း၏အဖြစ်သည်။
ဝဋ္ဋတိ - သင့်၏၊ ဝေဿန္တေဝိ- သော်လည်း၊ ပဋိဂ္ဂဟဏေ- ၌၊ သတိ- ပစ္စ
ေကေကာ သတိကို၊ ကတွာ-၍၊ ပရိဘောဂေ-၌၊ အကရောန္တဿေဝ-(ပစ္စ
ေကေကာသတိကို) မပြုသော ရဟန်း၏သာ၊ အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ)၊
ပန- အန္တယကား၊ ပဋိဂ္ဂဟဏေ-၌၊ သတိ-ကို၊ အကတွာ၊ ပရိဘောဂေ- ၌၊
ကရောန္တဿ- ၏၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ဟိ-မှန်၊ သုဒ္ဓိ- စင်ကြယ်ကြောင်း

ဘေသန္တဿ၊ ဝေ၊ ဝဋ္ဋတိ။ ။ သတိပစ္စယတာတိ သတိယာ ပစ္စယတာဝေါ၊ ဤ
ဋီကာအဖွင့်ကို ထောက်၍ “ပစ္စယဿ+ဘာဝေါ ပစ္စယတာ” ဟု ပဌမပြု၊ ထို့နောက်
“သတိယာ + ပစ္စယတာ သတိပစ္စယတာ” ဟုပြု၊ သတိယာကို ပစ္စယန္တစပ်၊ တာ၏
သမ္ပန်ကား “ဘေသန္တဿ” တည်း၊ သတိအရလည်း ပစ္စေကေကာ ဆင်ခြင်ကြောင်း
သတိတည်း၊ ထို့ကြောင့်၊ “ပဋိဂ္ဂဟဏဿ ပရိဘောဂဿစ (ကို၎င်း) ပစ္စေကေကာ
သတိယာ (ဆင်ခြင်မှုသတိ၏) ပစ္စယတာဝေါယုဇ္ဇတိ” ဟု ခွင့်သည်၊ “ပစ္စေကေကာ
သတိ၏ အကြောင်း၏အဖြစ်” ဟူသည် ထိုဆေးက ပစ္စေကေကာ သတိ၏ အာရုံပြု
ခံရခြင်း၊ ပစ္စေကေကာသတိအား အာရမဏသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်းတည်း၊ ဆိုလို
ရင်းမှာ-ဆေးကို အကပ်ခံတုန်း၌၎င်း၊ သုံးဆောင်တုန်း၌၎င်း ပစ္စေကေကာ ဆင်ခြင်
ပါ-ဟု ဆိုလိုသည်။

မေးဘွယ် ။ ။ “ဆွမ်းကို အကပ်ခံတုန်း၌လည်း ဆင်ခြင်ရမည်” ဟု မဆိုဘဲ
“အဘယံကြောင့် ဆေးကိုမှ အကပ်ခံတုန်း၌လည်း ဆင်ခြင်ပါ” ဟု ဆိုရသနည်း-ဟု
မေးဘွယ်ရှိ၏၊ အဖြေကား - ဝိကာလဘောဇန သိက္ခာပုဒ်၏ ပဒဘာဇနီ၌ “ယာမ
ကာလိက သက္ကာဟကာလိက (ဆေး) ယာဝဇီဝိကကို အာဟာရအတွက် ဝိကာလ၌
အကပ်ခံလျှင် ဒုက္ကဋ္ဌ၊ အာဟာရအတွက် စားသောက်လျှင် မျိုတိုင်းမျိုတိုင်း ဒုက္ကဋ္ဌ” ဟု
ပညတ်တော်မူချက် ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် “ထို အာပတ်တို့မှ လွတ်အောင် အကပ်ခံတုန်း
၌လည်း ပစ္စေကေကာ သတိရှိသင့်၏” ဟု အဋ္ဌကထာ မိန့်သည်။

ဝေဿန္တေဝိ၊ ဝေ၊ အနာပတ္တိ။ ။ ဤသို့ ၂ ဌာနတို့၌ ပစ္စေကေကာ ဆင်ခြင်တို့
သင့်သော်လည်း အကပ်ခံတုန်း၌ ဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်တုန်း၌ ပစ္စေကေကာ မဆင်
ခြင်မှ အာပတ်သင့်သည်၊ အကပ်ခံတုန်း၌ မဆင်ခြင်မိ သော်လည်း သုံးဆောင်တုန်း၌
ဆင်ခြင်မိလျှင် အာပတ် မသင့်။

မေးဘွယ်။ ။ ဝိကာလနဘောဇန ပဒဘာဇနီ၌ “အာဟာရအတွက် အကပ်ခံလျှင်
ဒုက္ကဋ္ဌ” ဟု မိန့်သည် မဟုတ်ပါလော၊ ထိုသို့ မိန့်တော်မူသည်ကား မှန်၏၊ “အာဟာ
ရတ္ထာယ ပဋိဂ္ဂဟာတိ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿ” ဟု မိန့်တော် မူသောကြောင့် ရောဂါ
မရှိဘဲ သက်သက် စားချင် သောက်ချင်၍ အကပ်ခံမှ အာဟာရတ္ထ ဖြစ်၍ အာပတ်
သင့်၏၊ ဆေးကို ဆေးအဖြစ်ဖြင့် အကပ်ခံရာ၌ကား အာဟာရအတွက် မဟုတ်တော့၊
ထို့ကြောင့် အကပ်ခံတုန်း၌ ပစ္စေကေကာ မဆင်ခြင်မိသော်လည်း အာပတ်မသင့်။

သည်။ ဒေသနာသုဒ္ဓိ-ဒေသနာသုဒ္ဓိ၎င်း၊ သံဝရသုဒ္ဓိ-၎င်း၊ ပရိယေဋ္ဌသုဒ္ဓိ-၎င်း၊ ပစ္စဝေက္ခဏသုဒ္ဓိ-၎င်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ စတုဗ္ဗိဓာ-၏၊ တတ္ထ-ထို ၄ ပါးတို့တွင်၊ ဒေသနာသုဒ္ဓိနာမ - မည်သည်၊ ပါတိမောက္ခ သံဝရသီလံ - တည်း၊ ဟိ-မှန်၊ တံ- ထို ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို၊ ဒေသနာယ - ဒေသနာ ပြောခြင်းဖြင့်၊ သုဏ္ဏနတော-စင်ကြယ်ခြင်းကြောင့်၊ ဒေသနာသုဒ္ဓိတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။

သံဝရသုဒ္ဓိနာမ- မည်သည်၊ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလံ-တည်း၊ ဟိ-မှန်၊ တံ-ထို ဣန္ဒြိယသံဝရသီလကို၊ ပုန- ဖန်၊ ဝေ- ဤသို့ မစောင့်စည်းမှုကို၊ န ကရိဿာ မိ-အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ စိတ္တာဓိဋ္ဌာန သံဝရေနေဝ-စိတ်ကို အဓိဋ္ဌာန်ခြင်းဟူသော စောင့်စည်းခြင်းဖြင့် သာလျှင်၊ သုဏ္ဏနတော - ကြောင့်၊ သံဝရသုဒ္ဓိတိ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။ [အဓိဋ္ဌာနဝိသိဋ္ဌော-အဓိဋ္ဌာန်ခြင်းဖြင့် အလူးပြုအပ်သော၊ သံဝရောဝ+သုဒ္ဓိ သံဝရသုဒ္ဓိ။] ပရိယေဋ္ဌသုဒ္ဓိ နာမ-မည်သည်၊ အာဇီဝ ပါရိသုဒ္ဓိသီလံ-တည်း၊ ဟိ-မှန်၊ တံ - ထို အာဇီဝ ပါရိသုဒ္ဓိသီလကို၊ အနေသနံ- မသင့်သော ရှာမှီးခြင်းကို၊ ပဟာယ- ဤ၊ ဓမ္မေန- နှင့်၊ သမေန- သဖြင့်၊ ပစ္စယေ-ပစ္စည်းတို့ကို၊ ဥပ္ပါဒေန္တဿ - ဖြစ်စေသော ရဟန်းသာမဏေ၏၊ ပရိယေသနာယ-

သုံးဆောင်တုန်း ဆင်ခြင်ရကျိုး ။ ။ သုံးဆောင် စားသောက်သော အခါ၌ မဆင်ခြင်မိလျှင် စားချင်၍ စားရာရောသောကြောင့် အာဟာရအတွက် ဖြစ်နေရကား ထိုဝိကာလဘောဇန ပဒဘာဇနီအရ ဒုက္ကဋ်သင့်ရသည်။ ဤသို့ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၍ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ ပျက်သွားသော်လည်း ပစ္စယ သန္နိဿိတသီလ မပျက်အောင် ကား အာရုံမတက်ခင် ပစ္စဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်နိုင်ပါသေး၏။ သုံးဆောင် စားသောက် တုန်း၌ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်လိုက်လျှင်မူကား ပစ္စယ သန္နိဿိတသီလ လုံ့ရှိရုံမက၊ ဝိကာလဘောဇန ပဒဘာဇနီလှသော ဒုက္ကဋ်လည်း မသင့်တော့သဖြင့် ပါတိမောက္ခ သီလလည်း လုံ့ရှိပြီးဖြစ်တော့၏။ [တချက်ခုတ် ၊ ချက်ပြတ်သောနည်းမျိုးတည်း။] “သစ်ပင်တပင်ကို ခြိုကာ၍ စောင့်ရှောက်လိုက်လျှင် ထိုသစ်ပင်၌ သီးသောအသီးတို့ကို လည်း စောင့်ရှောက်ပြီး ဖြစ်တော့၏” ဟူသော ဝိကာဥပမာလည်း ဤ တချက်ခုတ် ။ ချက်ပြတ် နည်းပင်တည်း။

စတုဗ္ဗိဓာဟိ သုဒ္ဓိ။ ။ ပစ္စယ သန္နိဿိတသီလ၏ စင်ကြယ်မှုနှင့် စပ်၍ သုဒ္ဓိ ၄ ရပ် ကို ပြလိုသောကြောင့် “စတုဗ္ဗိဓာ ဟိ” စသည်မိန့်၊ သုဇ္ဈတိ တောယာတံ သုဒ္ဓိ=ပါတိ မောက္ခသီလ၏ စင်ကြယ်ကြောင်းဖြစ်သော ဒေသနာပြောခြင်း စသည်၊ ယထာဓမ္မံ- ဝိနည်းတရားတော်အား လျော်စွာ၊ ဒေသနာဝ- ဒေသနာပြောခြင်းသည်ပင် +သုဒ္ဓိ- စင်ကြယ်ကြောင်းတည်း၊ ဒေသနာသုဒ္ဓိ - ကြောင်း၊ ပရိဝါသ် မာနတ်ဆောက်တည်၍ ဝုဋ္ဌာနကံ ပြုခြင်းကို၎င်း၊ ပါရာဇိကအာပတ်မှ စင်ကြယ်၍ရန် လူထွက်ခြင်းကို၎င်း၊ ဒေသနာသုဒ္ဓိ၌ သွင်းယူရသည်။ [သုဒ္ဓိမန္တသီလ (စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော သီလ) ကို အရကေဉ်ကရာဉ်ကား “ဒေသနာ+သုဒ္ဓိ တေဿာတိ ဒေသနာသုဒ္ဓိ” ဟု ပြ။]

ရှာမှီးခြင်းဖြင့်၊ သုဒ္ဓတ္တာ- ကြောင့်၊ ပရိယေဋ္ဌိသုဒ္ဓိတိ- ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ [ဓမ္မေန သမေန ပစ္စယာနံ ပရိယေဋ္ဌိယေဝ + သုဒ္ဓိ ပရိယေဋ္ဌိသုဒ္ဓိ၊] ပစ္စဝေက္ခဏသုဒ္ဓိ နာမ-မည်သည်၊ ပစ္စယ ပရိဘောဂ သန္ဓိသိတသီလံ-ပစ္စည်းတို့ကို သုံးစွဲခြင်း၌ မှီသောသီလတည်း၊ ဟိ - မှန်၊ တံ - ထို ပစ္စယသန္ဓိသိတ သီလကို၊ ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော စိဝရံ ပဋိသေဝတီတိ အာဒိနာ- သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ဝုတ္တေန- ဟောတော်မူအပ်သော၊ ပစ္စဝေက္ခဏေန - ပစ္စဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့်၊ သုဇ္ဈနတော-ကြောင့်၊ ပစ္စဝေက္ခဏ သုဒ္ဓိတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ တေန-ကြောင့်၊ ပဋိဝုဟဏောပေအနာပတ္တိတိ-ဟူ၍၊ (မယာ)ဝုတ္တံ။

သတ္တန္တံ-နံသော၊ သေက္ခာနံ-သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ပစ္စယ ပရိဘောဂေါ- ပစ္စည်း ၄ ပါးကို သုံးဆောင်ခြင်းသည်၊ ဒါယဇ္ဇ ပရိဘောဂေါနာမ- မည်၏၊ ဟိ-မှန်၊ တေ-ထို သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဘဂဝတော-၏၊ ပုတ္တာ-သားတော် တို့တည်း၊ တသ္မာ၊ ပိတုသန္တကာနံ - ဘတော်ဘုရား၏ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော၊ ပစ္စယာနံ-တို့၏၊ ဒါယာဒါ-ပေးအပ်သောအမွေကို ခံယူနိုင်သူတို့သည်၊ ဝါ- အမွေခံတို့သည်၊ ဟုတ္တာ-၍၊ ဝါ-အဖြစ်ဖြင့်၊ တေ ပစ္စယေ-တို့ကို၊ ပရိဘုဇ္ဇန္တိ၊ ပန-ပရိဟာရပက္ခမှတပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဥူးအံ့၊ တေ-ထို သေက္ခပုဂ္ဂိုလ် တို့သည်၊ ဘဂဝတော-၏၊ ပစ္စယေ-တို့ကို၊ ပရိဘုဇ္ဇန္တိ ကိံ - နံသလော၊ ဝိဟိနံ- တို့၏၊ ပစ္စယေ-တို့ကို၊ ပရိဘုဇ္ဇန္တိ ကိံ - နံသလော၊ ဣတိ-အမေးတည်း၊ ဝိဟိ တိ-တို့သည်၊ ဒိန္နာပိ- ပေးလှူအပ်သောပစ္စည်း ၄ ပါးတို့သည်လည်း၊ ဘဂဝ တာ- သည်၊ အနုညာတတ္ထာ - ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဘဂဝတော သန္တကာ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ၊ တေ - ထို သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဘဂဝတော ပစ္စယေ ပရိဘုဇ္ဇန္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ စ - သာဂေကဏား၊ ဣတ္ထေ - ဤ ဘတော်ဘုရား၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ပစ္စည်းကို သုံးဆောင်ကုန်သည်၏ အဖြစ်၌၊ ဓမ္မဒါယာဒ သုတ္တံ - ဓမ္မဒါယာဒသုတ်သည်၊ (“ ဓမ္မဒါယာဒါ မေ ဘိက္ခဝေ ဘဝထ ” စသော ဓမ္မဒါယာဒသုတ်သည်၊) သာဂေ- တည်း၊ ဒိဏာသဝါနိ- တို့၏၊ ပရိဘောဂေါ - သည်၊ သာမိ ပရိဘောဂေါနာမ - မည်၏၊ ဟိ - မှန်၊ (တနည်း) ဟိယသ္မာ၊ တေ- ထို ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ တဏှာယ - ၏၊ ဒါသဗျံ- ကျွန်၏အဖြစ်ကို၊ အတိတတ္ထာ - လွန်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊

ဒါယဇ္ဇ ပရိဘောဂေါ။ ။ ဒါတဗ္ဗောတိ ဒါယော - ပေးထိုက်သော အမွေ၊ ဒါယံ + အာဒဒန္တိတိ ဒါယာဒါ - အမွေခံယူသူတို့၊ ဒါယာဒါနံ + ဘာဂေါ ဒါယန္တံ- အမွေ ခံယူသူတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ (ဆွေမျိုးတော်စပ်ခြင်း)၊ ဒါယဇ္ဇေန + ပရိ ဘောဂေါ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂေါ- အမွေခံ ဆွေမျိုးအဖြစ်ဖြင့် သုံးဆောင်ခြင်း။

သာမိနော- အရှင်တို့သည်၊ ဟုတ္တာ ပရိဘူဒန္တိ၊ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ (ဒီဏာ သဝါနံ ပရိဘောဂေါ သာမိပရိဘောဂေါနာမ၊) ဣမေသု ပရိဘောဂေသု- တို့တွင်၊ သာမိပရိဘောဂေါစ-သည်၎င်း၊ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂေါစ-သည်၎င်း၊ သဗ္ဗေသံဝိ- အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့အတွက်လည်း၊ ဝန္တတိ - အပ်၏၊ ဣဏ ပရိဘောဂေါ န ဝန္တတိ၊ ထေယျပရိဘောဂေ- ဌ၊ ကထာယေဝ - မအပ် ဟု ပြောဆိုဘွယ်သည်ပင်၊ နတ္ထိ။

အပရေဝိ- ဆိုအပ်ပြီးသော ပရိဘောဂမှ တခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ပရိဘောဂါ-ပရိဘောဂတို့သည်၊ လဇ္ဇိပရိဘောဂေါ- ၎င်း၊ ပေ၊ အဓမ္မိယ ပရိဘောဂေါ-၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ စတ္တာရော-တို့တည်း၊ တတ္ထ-တို့တွင်၊ အလဇ္ဇိနော- အလဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ်၏၊ လဇ္ဇိနာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-အတူ၊ ပရိဘောဂေါ-သုံးစွဲခြင်းသည်၊ ဝန္တတိ၊ အာပတ္တိယာ-ဖြင့်၊ န ကာရေတဗ္ဗော၊ လဇ္ဇိနော-၏၊ အလဇ္ဇိနာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-အတူ၊ ယာဝ-လောက်၊ န ဇာနာတိ-အလဇ္ဇိမှန်း မသိသေး၊ တာဝ-ထို အလဇ္ဇိမှန်း မသိသေးသမျှ၊ ဝန္တတိ - အပ်၏၊ ဟိ - မှန်၊ (တနည်း) ဟိ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အာဒိတော-မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ အလဇ္ဇိနာမ-မည်သည်၊ နတ္ထိ။ တသ္မာ၊ ယဒါ-၌၊ အဿ-ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အလဇ္ဇိဘာဝ-ကို၊ ဇာနာတိ-သိ၏၊ တဒါ - ၌၊ ဝတ္တဗ္ဗော၊ (ကို)၊ တုမှေ - တို့သည်၊ ကာယဒ္ဓါရေစ - ၌၎င်း၊ ဝစီ ဒ္ဓါရေစ- ၌၎င်း၊ ဝီတိက္ကမံ- ကို၊ ကရောထ- ပြုကုန်၏၊ တံ- ထို လွန်ကျူးမှုကို ပြုခြင်းသည်၊ အပုဋိရူပံ-မလျောက်ပတ်ပါ၊ ဝေ-သို့၊ မာ အကတ္ထ-လင့်၊ ဣတိ

သာမိ ပရိဘောဂေါ ။ ။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် တဏှာကျန်အဖြစ်မှ လွတ်ပြီး ဖြစ်၏၊ ပစ္စည်း ၄ ပါး သုံးစွဲခြင်းကို (အရှင်သခင်က ကိုယ့်ပစ္စည်း ကိုယ် သုံးစွဲခြင်းကဲ့သို့ အပြစ်ကင်းရကား) သာမိ ပရိဘောဂဟု ဆိုသည်၊ သီလရှိသော ပုထုဇဉ်သေက္ခတို့၏ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်၍ ပစ္စည်း ၄ ပါး သုံးစွဲခြင်းကို အာဏဏျပရိဘောဂ (ကြွေးမြီး မရှိသူ၏ အဖြစ်ဖြင့် သုံးစွဲခြင်း) ဟု ဆို၏၊ [ဤ အာဏဏျ ပရိဘောဂသည် ပြိခဲ့သော ပရိဘောဂ ၄ မျိုးမှ အလွတ်ဖြစ်၏။] အကျယ်ကို ဇီကာ၌ ရှုပါ။

လဇ္ဇိနာ သဒ္ဓိ ပရိဘောဂေါ ။ ။ လဇ္ဇိနှင့် အတူ အလဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ်က သုံးစွဲခြင်း ဟူရာ၌ လဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ်၏ ဆွမ်း စသော ပစ္စည်းကိုယူ၍ သုံးစွဲခြင်းကို ရည်ရွယ်၍ ဆိုသည်၊ [လဇ္ဇိဿ သန္တကံ ဂဟေတွာ ပရိဘောဂေါ။ (သာရတ္ထ) ၊] လဇ္ဇိအလဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ် ၂ ပါး၏ ဒါယကာ အလျှတအညွှန် ဆွမ်း အတူစားခြင်း၊ သံဃာစဉ် အတူတက်ခြင်းကို မဆိုလို၊ ဝိမတိ၌ အလဇ္ဇိအထံ စာတက်ခြင်းကိုပါ ရည်ရွယ်၍ “ပရိဘောဂ” အရ “ဓမ္မ+ အာမိသ၏အစွမ်းအားဖြင့် ရောနှောခြင်း” ဟု ဖွင့်သည်ကို မနှစ်သက်ကြ။

အာဒိတော ပေ၊ နတ္ထိ ။ ဤစကားဖြင့် တွေ့ရာမြင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း၌ သံသယ ရှိ၍ မနေပါနှင့်၊ သူ၏ကိုယ်မှ နှုတ်မှု လွန်ကျူးခြင်းကိုတွေ့၍ ပြောဆိုမရမှ (သို့မဟုတ်- ပြော၍ နားထောင်မည်သူ မဟုတ်မှ)၊ အလဇ္ဇိဟု ဆုံးဖြတ်ပါ-ဟု ပြသည်။

(ဝတ္တဗွေ)၊ အနာဒိယိတွာ-မနာယုမု၍၊ သစေ ကရောတိယေဝ-အကယ်၍ ပြုမြဲပြုနေအံ့၊ တေန-ထို အလဇ္ဇိရဟန်းနှင့်၊ သဒ္ဓိံ-အတူ၊ ပရိဘောဂံ-ကို၊ ယဒိ ကရောတိ - အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ သောပိ- ထို လဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ အလဇ္ဇိယေဝ-သည်ပင်၊ ဟောတိ-တော့၏၊ ယောပိ-အကြင်ရဟန်းသည်လည်း၊ အတ္တနော-၏၊ ဘာရဘူတေန-တာဝန်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ အလဇ္ဇိနာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိံ ပရိဘောဂံ ကရောတိ၊ သောပိ- ကိုလည်း၊ နိဝါရေတးဗ္ဗာ- တားမြစ်ထိုက်၏၊ သစေနဩရမတိ-အကယ်၍မရှောင်ကြဉ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ [သူ့ကို ချီးမြှောက်သော အားဖြင့် ဆန္ဒာဝတိလိုက်၍ ထို အလဇ္ဇိနှင့်အတူ သုံးစွဲလျှင်-ဟူလို၊] အယမ္ဗိ-ဤ အလဇ္ဇိနှင့် အတူ သုံးစွဲသော လဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ် သည်လည်း၊ အလဇ္ဇိယေဝ-သည်ပင်၊ ဟောတိ-တော့၏၊ [အနုဂ္ဂိသုနှင့် အတူနေ၍ အနုရောဂါ ကူးသွားခြင်းမျိုးနှင့် တူ၏။] ဧဝံ-သို့လျှင်၊ ဧကော-တယောက်သော၊ အလဇ္ဇိ-သည်၊ (တနည်း) ဧကော အလဇ္ဇိ- အလဇ္ဇိ တယောက်က၊ အလဇ္ဇိသတမ္ဗိ- အလဇ္ဇိ တရားကိုလည်း၊ ဝါ - အလဇ္ဇိ တရာပြည့်အောင်လည်း၊ ကရောတိ - ပြုနိုင်၏၊ ပန-ကား၊ အလဇ္ဇိနော-အလဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အလဇ္ဇိနာဝ-နှင့်သာလျှင်၊ သဒ္ဓိံ - အတူ၊ ပရိဘောဂေ - ဌ၊ အာပတ္တိနာမ နတ္ထိ၊ လဇ္ဇိနော- ၏၊ လဇ္ဇိနာ သဒ္ဓိံ

သောပိ အလဇ္ဇိယေဝ ။ ။ အလဇ္ဇိ၏ ဥစ္စာကိုယူ၍ လဇ္ဇိကသုံးစွဲရာ၌ ပစ္စည်းကမအပ် မရာတွေ ဖြစ်နေသောကြောင့် ၎င်း , ပစ္စည်းက အပ်သော်လည်း ပုဂ္ဂိုလ်က အလဇ္ဇိဖြစ်၍ (နောက်၌လာမည့် “ပုဂ္ဂလော အလဇ္ဇိ, ပိဏ္ဍပါတော ဓမ္မိယော” နှင့်အညီ အနု၏လက်မှ ပစ္စည်းကဲ့သို့) စက်ဆုပ်ဘွယ် ကောင်းသောကြောင့်၎င်း, အလဇ္ဇိမှန်း သိလျှင် မသုံးစွဲအပ်၊ သုံးစွဲလျှင် ထို လဇ္ဇိလည်း အလဇ္ဇိပင်ဖြစ်တော့၏။

ဘာရဘူတေန၊ ဧပ၊ အလဇ္ဇိယေဝ ။ ။ [အတ္တနော ဘာရဘူတာ သဒ္ဓိပိဟာရိ ကာဒယော၊] ဆရာကြီးဖြစ်၍ မိမိ၏ တပည့်များကို “ဘာရဘူတ” ဟု ဆိုသည်၊ ထို တပည့်များ အလဇ္ဇိ ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလျှင် ထို တပည့်၏ အာမိသကို လက်ခံ၍ မသုံးစွဲရ၊ သုံးစွဲမိသောဆရာကြီးကို မြင်သူတို့ကတားမြစ်ရမည်၊ တားမြစ်လျက် မရှောင်ကြဉ်လျှင်ကား ထို ဆရာကြီးလည်း အလဇ္ဇိဖြစ်တော့၏။

အာပတ္တိနာမ နတ္ထိ ။ ။ ဤစကားလည်း အလဇ္ဇိတပါး၏ ဓမ္မိယလဒ္ဓ (ဝိနည်းနှင့် အညီ ရအပ်သော) ပစ္စည်းကို သုံးစွဲခြင်းကို ရည်ရွယ်သော စကားတည်း၊ အကယ်၍ ကုလဒူသန အမှုစ သည်ကြောင့် ရအပ်သော ပစ္စည်းဖြစ်လျှင် ထိုပစ္စည်းကို သုံးစွဲတိုင်း ဒုက္ကဋ်အာပတ်ကား ထို အလဇ္ဇိမှာ သင့်ရိုးအတိုင်း သင့်ရမည်သာ။ [အာပတ္တိနာမ နတ္ထိတိ ဣဒံ အလဇ္ဇိနံ ဓမ္မေန ဥပဗ္ဗပစ္စယံ (ဓမ္မကမ္မံ) သန္ဓာယဓုတ္တံ၊ တေသံပိ ဟိ ကုလဒူသနာဒိသမုပဗ္ဗပစ္စယံ ပရိဘူဇန္တာနံ (ဝဂ္ဂကမ္မာဒိံ ကရောန္တာနန္တ) အာပတ္တိယေဝ၊ (ဝိမတိ)၊ ဓမ္မကမ္မ အဓိဗ္ဗကမ္မကို ထည့်ထားခြင်းကိုကား ဆရာတို့ မနှစ်သက်ကြ။

ပရိဘောဂေါ-သည်၊ ခြိန္ဒ-နသော၊ ခတ္တိယကုမာရာနံ-ခတ္တိယဇာတ် ရှိသော သတိုးသားတို့၏၊ (မင်းသားတို့၏)၊ သုဝဏ္ဏပါတိယံ-ရွှေခွက်တခွက်ထည်း၌၊ ဘောဇနသဒိသော-အတူ စားခြင်းနှင့် တူ၏၊ ဣတိ- ဤသို့မှတ်အပ်၏။

[လဇ္ဇိပရိဘောဂ အလဇ္ဇိပရိဘောဂကိုပြပြီး၍ ဓမ္မိယပရိဘောဂ အဓမ္မိယ ပရိဘောဂကို ပြလိုသောကြောင့် “ ဓမ္မိယာဓမ္မိယ ပရိဘောဂေါ ” စသည် မိန့်။]ဓမ္မိယာဓမ္မိယပရိဘောဂေါ-ဓမ္မိယပရိဘောဂ, အဓမ္မိယပရိဘောဂကို၊ ပစ္စယဝသေန-ပစ္စည်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ [မေဗ္ဗန - ဝိနည်းတရား တော်အားဖြင့်၊ ဝါ- ဝိနည်း တရားတော်နှင့်ညီစွာ + ဥပ္ပန္နော+ဓမ္မိယော။] တတ္ထ- ထို ဓမ္မိယ အဓမ္မိယ ၂ ပါးတို့တွင်၊ ပုဂ္ဂလောပိ-သည်လည်း၊ အလဇ္ဇိ (သစေ)ဟောတိ၊ ပိဏ္ဏပါတောပိ-သည်လည်း၊ အဓမ္မိယော-မတရားသဖြင့် ဖြစ်သော ပစ္စည်းသည်၊ (သစေ) ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဥဘော - ပုဂ္ဂိုလ် ပစ္စည်း ၂ မျိုးလုံးတို့ကို၊ ဇေဂုစ္ဆာ- စက်ဆုပ်ထိုက်ကုန်၏၊ ပုဂ္ဂလော အလဇ္ဇိ (သစေ ဟောတိ)၊ ပိဏ္ဏပါတော ဓမ္မိယော(သစေ ဟောတိ)၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ပုဂ္ဂလံ-ကို၊ ဇိဂုစ္ဆိတွာ, ပိဏ္ဏပါတော - ကို၊ နဂဟေတဗ္ဗော - မခံယူထိုက်၊ ပန - ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ ဒုဿီလော - ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သံဃတော-သံဃာ့အထံမှ၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တာဒိနိ-ဥဒ္ဒေသဘတ်အစရှိသည်တို့ကို၊ လတိတွာ-၍၊ သံဃဿေဝ-အားသာလျှင်၊ ဒေတိ-လှူ၏၊ [ဘတ္တံ အဂ္ဂဟေတွာ (ဆွမ်းကို မခံယူဘဲ) အတ္တနာ လဒ္ဓသလကံယေဝ ဒေတိ။] တောနိ- ဤ ဥဒ္ဒေသဘတ်အစရှိသည်တို့သည်၊ ယထာဒါနမေဝ-ဒါယကာတို့ လှူအပ်သည့် အတိုင်းသာလျှင်၊ ဂဟိတတ္တာ - သံဃာက ခံယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ [“ဂတတ္တာ-ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ” မူကွဲ။] ဝန္တန္တိတိ ပုတ္တံ၊ ပုဂ္ဂလော လဇ္ဇိ(သစေ ဟောတိ)၊ ပိဏ္ဏပါတော အဓမ္မိယော (သစေ ဟောတိ)၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ပိဏ္ဏပါတော- ကို၊ ဇေဂုစ္ဆော- စက်ဆုပ်ထိုက်၏၊ န ဂဟေတဗ္ဗော- မခံယူထိုက်၊ ပုဂ္ဂလော-သည်၊ လဇ္ဇိ-သည်၊ (သစေ ဟောတိ)၊ ပိဏ္ဏပါတော ပိ-လည်း၊ ဓမ္မိယော (သစေ ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ) ဝန္တတိ - အပ်၏။

ပုဂ္ဂလော လဇ္ဇိ ပိဏ္ဏပါတော အဓမ္မိယော။ ။မေဗ္ဗန-ဝိနည်းတရားတော် အားဖြင့်၊ ဝါ-ဝိနည်းတော်နှင့် ညီစွာ+ ဥပ္ပန္နော-ဖြစ်သော ပစ္စည်းတည်း၊ ဓမ္မိယော၊ န+ဓမ္မိယော အဓမ္မိယော။] ဤပြခဲ့သော စကားအရပ်ရပ်ကို လေးစားသော ဝိနည်း ခိုရ် ပုဂ္ဂိုလ်များသည် မအပ်မရာ ဆောက်လုပ်ထားအပ်သော လဇ္ဇိတပည့်စသူတို့၏ ကျောင်းများ၌ မတည်းခို မသွားလာကြ၊ ထို တပည့်တို့၏ ပစ္စည်းကိုလည်း လာရောက် လှူစေကဋမူ ကိုယ်တိုင် မသုံးစွဲဘဲ ကပ္ပိယ စသူတို့အား စွန့်လိုက်တတ်ကြသည်။

လဇ္ဇိပဂ္ဂဟော- ဟ၎င်း၊ အလဇ္ဇိပဂ္ဂဟော- ၎င်း၊ ဓမ္မ ပရိဘောဂေါ-၎င်း၊ အာမိသပရိဘောဂေါ-၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ အပရေ-ဓမ္မိယ၊ အဓမ္မိယ ပရိဘောဂ မှ အခြားကုန်သော၊ ပဂ္ဂဟာ-ချီမြောက်ခြင်းတို့သည်၊ (ချီပင့် မြေခံစားခြင်း တို့သည်) ဒွေ- ၂ ပါးတို့တည်း၊ ပရိဘောဂါစ-တို့သည်လည်း၊ ဒွေ-တို့တည်း၊ တတ္ထ- ထို ၂ ပါးစီတို့တွင်၊ အလဇ္ဇိနာ - သည်၊ လဇ္ဇိ - ကို၊ ပဂ္ဂဟေတု- ၄၊ ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏၊ သော-ထို လဇ္ဇိကိုချီမြောက်သော အလဇ္ဇိကို၊ အာပတ္တိယာ- ဖြင့်၊ န ကာရေတဗ္ဗော-ထိုက်၊ ပန-ကား၊ လဇ္ဇိ-သည်၊ အလဇ္ဇိ-ကို၊ သစေ ပဂ္ဂဏှာတိ - အံ၊ အနုမောဒနာယ - ဆွမ်း အနုမောဒနာပြုခြင်း၄၊ အဇ္ဈေ သတိ-တိုက်တွန်းအံ၊ ဓမ္မကထာယ-တရားစကား ပြောခြင်း၄၊ အဇ္ဈေသတိ- အံ၊ ကုလေသု - တို့၌၊ ဥပတ္ထမ္ဘေတိ - ထောက်ခံအံ၊ [လဇ္ဇိအကြီးက အငယ် အလဇ္ဇိကို ချီမြောက်ပုံတည်း။] ဣတရောပိ- အခြားသော လဇ္ဇိသည်လည်း၊ (အလဇ္ဇိ-ကို) အမှာကံ-တို့၏၊ အာစရိယော-ကို၊ ဤဒိသောစ ဤဒိသောစ- ဤကဲ့သို့လည်း ရှုအပ် , ဤကဲ့သို့လည်း ရှုအပ်၏၊ ဣတိ- သို့၊ တဿ-ထို အလ ဇ္ဇိ၏၊ ပရိသတိ- ၌၊ ဝဏ္ဏံ- ကို၊ ဘာသတိ-အံ၊ [လဇ္ဇိအငယ်က အလဇ္ဇိအကြီး ကို ချီမြောက်ပုံတည်း။] အယံ-ဤ အလဇ္ဇိရဟန်းကို၊ သာသနံ-ကို၊ ဩသက္ကာ ပေတီတိ - ဆုတ်နစ်စေ၏ ဟူ၍၎င်း၊ အန္တရောပေတီတိ- ကွယ်ပျောက်စေ၏ ဟူ၍၎င်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ ပန- ကား၊ ဓမ္မပရိဘောဂ အာမိသပရိဘောဂေ သု-တို့တွင်၊ ယတ္ထ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌၊ အာမိသ ပရိဘောဂေါ-သည်၊ ဝဇ္ဇတိ- အပ်၏၊ တတ္ထ-၌၊ ဓမ္မ ပရိဘောဂေါပိ- သည်လည်း၊ ဝဇ္ဇတိ၊ [လဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ်၏ ပစ္စည်းကို သုံးစွဲကောင်းသကဲ့သို့ , လဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ်အား စာချကောင်း၏၊ လ အာထံ၌ စာတက်ကောင်းသည်-ဟူလို၊] ပန-ဆက်၊ ကောဋိယံ-ကွယ်လုနီးပါး စွန့်အဖျား၌၊ ဌိတော - တည်သော၊ ယော ဂန္ဓော- အကြင် ကျမ်းစာသည်၊ တဿ ပုဂ္ဂလဿ-ထို အလဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အစ္စယေန-သေလွန်ရာအခါ၌၊ နသိ

လဇ္ဇိ အလဇ္ဇိ၊ ပေ၊ အန္တရောပေတိ ။ ။ မိမိက လဇ္ဇိဖြစ်သော်လည်း အလဇ္ဇိကို ချီပင့် မြောက်စားလျှင် သာသနာကို ဆုတ်ယုတ်ကွယ်ပစေသူဟု အသိအမှတ်ပြုရသည်။ အလဇ္ဇိချီမြောက်ပုံကို “အနုမောဒနာယ အဇ္ဈေသတိ” စသည်ဖြင့် ပြရာ၌ မထေရ်ကြီးက အလဇ္ဇိအငယ်ကို ချီမြော်ပုံမှာ- ဆွမ်း အနုမောဒနာ စသည်ပြုဆိုရန် တိုက်တွန်းခြင်း၊ တရားဟောခိုင်းခြင်း၊ ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့ရှေ့၌ ချီးမွမ်းစကား ပြောခြင်းတည်း၊ ထို အပြုအမူဖြင့် ချီမြောက်သော မထေရ်ကြီးသည် သာသနာကို ဆုတ်ယုတ်အောင် ကွယ်အောင် ပြုရာရောက်၏။ သီတင်းငယ်က အလဇ္ဇိ သီတင်းကြီးကို ချီမြောက်ပုံမှာ- “ ပူးပဉ္စင်းတို့ ဆရာတော်က သိပ်စာတတ်ဘာဘဲ၊ သိပ် အပြောအဟောကောင်းတာ ဘဲ” ဟု စသည်ဖြင့် ပရိသတ်တည်း၌ ဂုဏ်သတင်းပြောခြင်းတည်း။

ထာတိ - ကွယ်ပျောက်လတံ၊ တံ - ထိုကျမ်းစာကို၊ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟေန - တရားကို
ချီမြှောက်ခြင်းအားဖြင့်၊ ဥဂ္ဂဏှိတံ - သင်ယူခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ - အပ်၏၊ ဣတိ - သို့၊
ဝုတ္တံ - ရှေးဆရာတို့ ဆိုအပ်ပြီ။

တကြ - ထိုစကားရပ်၌၊ (“ ကွယ်လုနေသော ကျမ်းစာကို အလဇ္ဇိထံ
တက်ကောင်း၏ ” ဟူသောစကား၌၊) ဣဒံ - ဤဆိုအပ်လတံကား၊ ဝတ္ထု-
တည်း၊ ကိရ - ချွ၊ မဟာဘဒေယ - မြာဟူဏတိဿ သူပုန်ဘေးကြီး ဖြစ်ရာ
အခါ၌၊ ဧကဿေဝ - တယေဝံထည်းသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနော - သည်၊
မဟာနိဒ္ဒေသော - မဟာနိဒ္ဒေသသည်၊ ဝါ - ကို၊ ပဂုဏော - အဝါးဝစွာ
လေ့လာအပ်သည်၊ အဟောသိ - ပြီ၊ အထ - ၌၊ စတုနိကာယိကတိဿထေရ
ဿ - နိကာယ ၄ ရပ်ကိုဆောင်သော တိဿထေရ်၏၊ ဥပဇ္ဈာယော - ဥပဇ္ဈာယ်
ဖြစ်သော၊ မဟာတိပိဋကတ္ထေရောနာမ - မဟာတိပိဋက မည်သောထေရ်
သည်၊ မဟာရက္ခိတတ္ထေရံ - မဟာရက္ခိတထေရ်ကို၊ အာဟ (ကိ) အာဂုသော
မဟာရက္ခိတ၊ တေဿ - ဤရဟန်း၏၊ [အလဇ္ဇိဖြစ်၍ နာမည် မဖော်လို
သောကြောင့် “ တေဿ ” ဟု ပြောသည်။] သန္တိကေ၊ မဟာနိဒ္ဒေသံ - ကို၊
ဂဏှာဟိ - သင်ယူပါလော၊ ဣတိ (အာဟ)၊ ဘန္တေ၊ အယံ - ဤရဟန်းသည်၊
ပါပေါကိရ - ယုတ်မာသူ ဆိုပါတကား၊ န ဂဏှာမိ - မသင်ယူလိုပါ၊ ဣတိ
(အာဟ)၊ အာဂုသော၊ ဂဏှာ - သင်ယူပါလော၊ အဟံ၊ တေ - ၏၊ သန္တိကေ -
အနီး၌၊ နိသိဒိဿာမိ - ထိုင်နေအံ့၊ ဣတိ (အာဟ)၊ ဘန္တေ သာရ၊ တုမှေသု -
တို့သည်၊ နိသိန္ဓေသု - အနီး၌ နေကုန်လသော်၊ ဂဏှိဿာမိ - သင်ယူပါအံ့၊
ဣတိ - ဤသို့လျှောက်၍၊ ပဌပေတွာ - စတည်စေ၍၊ ရတ္တိံဒိဝံ - ညဉ့်ရော နေပါ။
နိရန္တရံ - မပြတ်၊ ပရိယာပုဏန္တော - သင်ယူလသော်၊ ဩသာနဒိဝသေ -
နောက်ဆုံးနေ၌၊ ဟေဋ္ဌာမဓဗ္ဗေ - ၌၊ ဣတ္ထိံ ဒိသွာ၊ ဘန္တေ၊ မေ - သူသည်၊ ပုဗ္ဗေ -
၌၊ သုတံယေဝ - ကြားရုံသာ ကြားအပ်ဘူးပါ၏၊ အဟံ - သည်၊ ဝေ - ဤသို့၊
(ဤသို့ မာတုဂါမ ရှိမှန်းကို) သစေ ဇာနေယျ - အကယ်၍ သိအံ့၊ (ဝေသတိ)၊
ဤဒိသဿ - ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်သော အလဇ္ဇိ၏၊ သန္တိကေ - ၌၊ ဓမ္မံ - တရားကို၊
န ပရိယာပုဏေယျံ - မသင်ယူရာပါ၊ ဣတိ - သို့၊ အာဟ၊ ပန - ဆက်၊ တဿ -
ထို မဟာဓမ္မရက္ခိတ၏၊ သန္တိကေ - ၌၊ ဗဟူ မဟာထေရာ ဥဂ္ဂဏှိဘွာ မဟာ
နိဒ္ဒေသံ ပတိဋ္ဌာပေသံ - တည်စေကြကုန်ပြီ၊ (ဣတိ - ကား၊ ဝတ္ထု - တည်း။)

ရူပိယေ ရူပိယသညီတိ ဣတ္ထေ - ၌၊ သဗ္ဗမ္ဘိ - သော၊ ဇာတရူပရဇတံ - ရွှေ ဝေဠု
သည်၊ ရူပိယသင်္ဂဟ မေဝ - ရူပိယ၌ သွင်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့သာ၊ (တာဝ
ပွဓာန)၊ ဂတံ - ရေခဲပြီ၊ ဣတိ - သို့၊ ဝေဒိတမ္ဘံ၊ ရူပိယေဝေမတိကောတိ - ကား၊

သုဝဏ္ဏံနုခေါ - ရှေ့လေလော၊ ခရပတ္တိ နုခေါ - ကုလားရှေ့လေလော၊ [ခရသင်္ခါတံ သုဝဏ္ဏ ပဋိရူပကံ ဝတ္ထု-ဒီကာ။] ဣတိအာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ သံသယဇာတော-ဖြစ်သောယုံမှားခြင်းရှိသည်၊ (ဟုတွာ-၍) ပဋိဂ္ဂဏှာတိ-ခံယူအံ့၊) ရူပိယေ အရူပိယသညီတိ - ကား၊ သုဝဏ္ဏာဒီသု-တို့၌၊ ခရပတ္တောဒိသညီ-သည်၊ (ဟုတွာ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ)၊ အပိစ-သည်သာမကသေး၊ ပုညကာမာန်သော၊ ရာဇောရောဝာ ဒယော-မင်း၏ မောင်းမ အစရှိသူတို့သည်၊ ဘတ္တခဇ္ဇဂန္ဓဝိဏှာဒီသု-ဆွမ်း၊ ခဲဘွယ်၊ နံသာခဲ အစရှိသည်တို့၌၊ ပက္ခိပိတွာ-၍၊ ဟိရညသုဝဏ္ဏ-ကို၊ ဒေန္တိ-လူတတ်ကြကုန်၏၊ စောဠဘိက္ခာယ-အဝတ်ကို တောင်းခံခြင်း အကျိုးငှါ၊ စရန္တာနံ - လှည့်လည် ကုန်သော ရဟန်းတို့၏၊ ဒသန္တေ-အမြတ်၏ အစွန့်၌၊ [“အဝတ် အနားအစွန့်၌ တပ်ထားအပ်သော အမြတ်၊ ထို အမြတ်၏ အစွန့်၌ အချို့ စာ၌ “ဒုဿန္တေ” ဟု ရှိ၏၊ စောဠဘိက္ခာယဟု ရှိခဲ့သောကြောင့် “စောဠန္တေ” ဟုသာ သုံးသင့်သည်၊] ဗဒ္ဒကဟာပဏာဒီဟိယေဝ-ဖွဲ့ချည်အပ်သော အသပြာတို့နှင့် သာလျှင်၊ သဒ္ဓိံ - ကွ၊ စောဠကာနိ-အဝတ်တို့ကို၊ ဒေန္တိ-န်၏၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဘတ္တဒိသညယာဝါ- ဆွမ်း အစရှိသည်ဟု ဖြစ်သော သညာဖြင့်သော်၎င်း၊ စောဠကသညာယ ဝါ-အဝတ်ဟု ဖြစ်သော သညာဖြင့် သော်၎င်း၊ ပဋိဂ္ဂဏှန္တိ - နအံ့၊ ဝေဓိ- ဤသို့ ခံယူသော်လည်း၊ ရူပိယေ အရူပိယသညီ ရူပိယံ ဂဏှာတီတိ- ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော- ၏။

ပန-ဆက်၊ ပဋိဂ္ဂဏှန္တေန-ခံယူမိသော ရဟန်းသည်၊ ဣမသ္မိံ ဝေဟေ-၌၊ ဣဒံ-ဤ ဆွမ်း အစရှိသည်ကို၊ လဒ္ဓိံ-ရအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ သလ္လက္ခေတမ္ပိ-မှတ်သားရာ၏၊ ဟိ-မှတ်သားရခြင်း၏ အကျိုးကား၊ ယေန-အကြင် ဒါယကာသည်၊ အသတိယာ-သတိ ကင်းသဖြင့်၊ ဒိန္တံ-ပေးလှူအပ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ သော-ထိုဒါယကာသည်၊ သတိံ -ကို၊ ပဋိလဘိတွာ-၍၊ ပန-ဖန်၊ အာဂစ္ဆတိ-လိုက်လာအံ့၊ အထ-ထိုအခါ၌၊ အဿ-ထိုဒါယကာအား၊ ဝတ္ထမ္ပံ-ပြောဆိုရာ

ယေနံ ဟိ၊ ပေ၊ အာဂစ္ဆတိ။ ။ အဿတိယာ ဒိန္တန္တိ ဧတ္ထ အဿတိယာ ဒိန္တံနာမ အပရိစ္ဆတ္တံ ဟောတိ၊ တဿှာ ဒသန္တေ ဗဒ္ဒကဟာပဏာဒိ အဿတိယာ ဒိန္တံ၊ ဘိက္ခုနော ဝတ္ထသညာယ ပဋိဂ္ဂဟိတဿ၊ တတော နေဝ ရူပိယံ ဒိန္တံ နာပိ ပဋိဂ္ဂဟိတဿ ဟောတီတိ-ထို့ကြောင့်၊ ဧတ္ထ (ဤ သတိကင်း၍ လှူမိရာ၌) အာပတ္တိဒေသနာကိစ္စံ နတ္ထိ၊ တံ ပန ဒါယကာနမေဝ ပဋိဒါတမ္ပံ၊ တေန အကပ္ပိယဝတ္ထုနာ တေ စေ ဒါယကာ သပ္ပိ အာဒိနိ ကိဏိတွာန သံဃဿ တဿ စ ဘိက္ခုနော ဒေန္တိ၊ သဗ္ဗေသံ ကပ္ပတိ၊ ဒါယကာနံ ယေဝ သန္တကတ္တာ၊ အဂ္ဂကထာယံ ပန ပုညကာမေတိ၊ ပရိစ္စတိတွာ ဒိန္တမေဝ သန္ဓာယ ပုညကာမာ၊ ပေ၊ ရူပိယေ အရူပိယသညီ ရူပိယံ ပဋိဂ္ဂဏှာတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ ဝတ္ထံ။

၏။ (ကံ)။ တဝ-၏။ စောဠကံ-ကို။ ပဿ-လော။ ဣတိ (ဝတ္ထု)။ ဣတ္ထ-ဤ
 သိက္ခာပုဒ်၌။ သေသံ-သည်။ ဥက္ကာနတ္ထ မေဝ။ သမုဋ္ဌာနာဒိသု-တို့တွင်။ (ဣဒံ
 သိက္ခာပဒံ-သည်။) ဆ သမုဋ္ဌာနံ-၏။ သိယာ-ရံခါ။ ကြိယံ-မပြုထိုက်သော
 အမှုကို ပြုခြင်းကြောင့် သင့်ရောက်ခြင်းရှိ၏။ (ကသ္မာ - နည်း။) ဝဟဏေန-
 ခံယူခြင်းကြောင့်။ ဝါ-ခံယူသည့်အတွက်။ အာပဇ္ဇနတော-ရောက်ခြင်းကြောင့်
 တည်း။ သိယာ, အကြိယံ။ (ကသ္မာ)ပဋိက္ခေပဿ- ပယ်မြစ်မှုကို။ အကရဏ
 တော-မပြုခြင်းကြောင့်။ ဝါ- အတွက်။ (အာပဇ္ဇနတော- တည်း။) ဟိ- မှန်။
 ရူပိယ။ ပေ။ ပဒါနိ - ရူပိယ သိက္ခာပုဒ် , အညဝါဒကသိက္ခာပုဒ် , ဥပဿတိ
 သိက္ခာပုဒ် ဟူကုန်သော။ တီဏိ-၃ ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့သည်။ ဧက ပရိစ္ဆေ
 ဒါနိ-နံ၏။ ပေ။ ဣတိ-တည်း။ ။ ရူပိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတ။

* * * * *

တေန သမယေနာတိ ရူပိယသံဝေါဟာရ သိက္ခာပဒံ။ တတ္ထ- ၌။ နာနပ္ပ
 ကာရကန္တိ- ကား။ ကတာကတာဒိ ဝသေန-တန်ဆာအဖြစ်ဖြင့် ပြုအပ်သော
 ရှေ့ ငွေ , တန်ဆာအဖြစ်ဖြင့် မပြုအပ်သော ရှေ့ ငွေ အစရှိသည်တို့၏ အပြား
 အားဖြင့်။ အနေကဝိဓံ-တပါးမက များသောအပြားရှိသော။ ရူပိယသံဝေါ
 ဟာရန္တိ - ကား။ ဇာတရူပ ရဇတပရိဝတ္တနံ- ရှေ့ ငွေကို (အခြားဝတ္ထုဖြင့်)
 လဲလှယ်ခြင်းသို့။ သမာပဇ္ဇန္တိတိ- ကား။ ပဋိဂ္ဂဟဏသေဝ - လက်ခံခြင်းကို
 သာ။ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ-ပယ်မြစ်တော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ [ရှေ့သိက္ခာပုဒ်
 ဖြင့် ပယ်မြစ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်-ဟုလို။] ပဋိဂ္ဂဟိတ ပရိဝတ္တနေ-ခံယူ

လူ၏ရှေ့ငွေကိုပင် မစီမံကောင်း။ ။ တဝ စောဠတိ ပဿာတိ ဣမိနာ ဂိတိသန္တ
 ဧကဝိ ဣဒံ ဂဏှထာတိ အာဒိအကပ္ပိယဝေါဟာရေန ပိဓာနံ ဘိက္ခုနေတ န ကပ္ပတိတိ
 ဒီပေတိ။ ရှေ့ငွေမှန်လျှင် လူ့ဥစ္စာပင် ဖြစ်သော်လည်း “ဤဟာကို ယူလော ဟု စီမံ
 ခြင်းငှါ မအပ်”ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကို “တဝ ရူပိယံ ဂဏှ”ဟု မဆိုဘဲ “တဝ စောဠကံ
 ပဿ”ဟု ဆိုအပ်သော စကားဖြင့် ပြသည်။

ပဋိဂ္ဂဟိတ ပရိတ္တနေ။ ။ သာဒိတ ရူပိယဿ (မိဘစသူက လှူအပ်သည်ဖြစ်၍
 ကိုယ်တိုင် သာယာအပ်, လက်ခံအပ်သော ရှေ့ ငွေကို) ပရိဝတ္တနေ (သပိတ် သင်္ကန်း
 စာအုပ် ခဲတန်စသောကပ္ပိယဝတ္ထုဖြင့် လဲလှယ်ခြင်း၌)။ အသာဒိယိတွာ ဝါ ကပ္ပိယေန
 ဝါဟေန ပဋိဂ္ဂဟိတရူပိယပရိဝတ္တနေ (ကိုယ်တိုင်မခံယူ မသာယာဘဲ ကပ္ပိယကို ခံယူ
 စေခြင်းဖြင့် ခံယူအပ်သော ရှေ့ ငွေကို သင်္ကန်းစသောဝတ္ထုဖြင့် လဲလှယ်ခြင်း၌)။ ဤ
 လဲလှယ်ခြင်း ၊ မျိုး၌ အပြစ်မမြင်ကြ၍ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့ပြုကြသည်။ အမှန်မှာ ကပ္ပိယကို
 ခံယူစေခြင်းလည်း “ဥဂ္ဂဏှာပေယျ”ဖြစ်၍ မအပ်ပင်။

အပ်ပြီးသော ရွှေ ငွေကို အခြားဝတ္ထုဖြင့် လဲလှယ်ခြင်း၌၊ ဒေါသံ- အပြစ်ကို၊ အပဿန္တာ-နံသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ကရောန္တိ-နံ၏၊ သီသုပဂန္တိအာဒိသု-တို့၌၊ (အတ္ထော ဝေဝေဒိတဗ္ဗော)၊ (ယံ မဏ္ဍနံ-အကြင် တန်ဆာသည်)၊ သီသံ-သို့၊ ဥပဂစ္ဆတိ-ကပ်ရောတတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (တံ-သည်)၊ သီသုပဂံ-မည်၏၊ ပန-ဆက်၊ ပေါတ္ထကေသု-ပေစာ၊ စာအုပ်တို့၌၊ သီသုပဂန္တိ-ဟူ၍၊ လိခိတံ-ပြီ၊ [ကုလုပကောကဲ့သို့ ဂ ကို က ပြုထားသည်။] တေ-ဤ သီသုပဂ ဟူသော အမည်သည်၊ ယဿကဿစိ-သော၊ သီသာလင်္ကာရဿ-ဥားခေါင်းတန်ဆာ၏၊ အဝိဝစနံ-အမည်တည်း၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ဂီဝုပဂံ အစရှိသည်သော ပုဒ်တို့၌၊ သေနယော-တည်း၊ ကတေန ကတန္တိအာဒိသု-တို့၌၊ သုဒ္ဓေါ-(ကပ္ပိယဝတ္ထု မဘက်) သက်သက်သော၊ ရူပိယသံဝေါဟာရောယေဝ = ရွှေငွေဖြင့် ရွှေငွေကို လဲလှယ်ခြင်း သာတည်း၊ [တန်ဆာ ပြုထားအပ်သော ရွှေ ငွေဖြင့် တန်ဆာပြုအပ်ပြီးသော ရွှေ ငွေကို လဲခြင်း၊ ဥပမာ - ငွေလက်ကောက်ဖြင့် ငွေလက်စွပ်ကိုလဲခြင်း စသည်တည်း။]

ရူပိယေ ရူပိယသညီတိ အာဒိမိ-၌၊ ပုရိမသိက္ခာပဒေ-၌၊ ဝုတ္တဝတ္ထုသု-ဆိုအပ်ပြီးသော ဝတ္ထုတို့တွင်၊ နိသဂ္ဂိယဝတ္ထုနာ-ဖြင့်၊ နိသဂ္ဂိယဝတ္ထု- ကို၊ စေတာပေန္တဿ-၏၊ မူလဂ္ဂဟဏေ-မူလခံယူခြင်း၌၊ (ပဌမ ခံယူရာအခါ၌) ပုရိမသိက္ခာပဒေန-ဖြင့်၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ(ဟောတိ)၊ အပရာပရပရိဝတ္တနေ-အဆင့်ဆင့် လဲလှယ်ခြင်း၌၊ (ခံယူအပ်သော ရွှေငွေဖြင့် အခြား ရွှေငွေကို တဆင့် လဲလှယ်ခြင်း၌) ဣမိနာ - ဤသိက္ခာ ပုဒ်ဖြင့်၊ နိသဂ္ဂိယပါစိတ္တိယမေဝ-သည်ပင်၊ (ဟောတိ)၊ နိသဂ္ဂိယဝတ္ထုနာ - ဖြင့်၊ ဒုက္ကဒုဝတ္ထုဝါ-ကို သော်၎င်း၊ ကပ္ပိယဝတ္ထုဝါ-၎င်း၊ စေတာပေန္တဿာပိ သေဝေနယော၊ ဟိ-ဆက်၊ အရူပိယေ၊ ပေ၊ အာဒိ-အစရှိသော၊ ဒုတိယော-သော၊ ယော အယံ တိကော- အကြင်တိက်ကို၊ ဝုတ္ထော- ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ တဿ - ထိုတိက်အား၊ အနုလောမတ္တာ-လျော်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဝုတ္ထောပိ-တိုက်ရိုက် ဟောတော်မူအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ အပရာပိ - သော၊ ရူပိယေ၊ ပေ၊ အာဒိ-သော၊ အယံတိကော-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဟိ-ဗျ၊ အတ္တနော-၏၊ အရူပိယေနဝါ-ရွှေငွေ မဟုတ်သော ဝတ္ထုဖြင့်သော်လည်း၊ ပရဿ - ၏၊ ရူပိယံ-ရွှေငွေကို၊ စေတာပေယျ၊ အတ္တနော ရူပိယေနဝါ ပရဿ အရူပိယံ(စေတာပေယျ)၊ ဥဘယထာပိ = ၂ပါးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း၊ ရူပိယသံဝေါဟာရော-ရွှေငွေကို လဲလှယ်ခြင်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ ကတောယေဝ-သာ၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မာ ပါဠိယံ၊ ကေန္တန - တခုသော အဘို့အားဖြင့်၊ ရူပိယ

ပက္ခေ- ရူပိယအဘို့၌၊ ဧကောယေဝ- သော၊ တိကော ဝုတ္တော၊ ဣတိ- ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ [ဆိုလိုရင်းကား- မိမိဘက်က လဲလှယ်ကြောင်းဝတ္ထု၌ ဖြစ်စေ၊ ဈေးသည် စသည့်ဘက်က လဲယူအပ်သောဝတ္ထု၌ဖြစ်စေ (တဖက်-ဖက်၌) ရှေ့ငွေ ပါနေလျှင် ရူပိယသံဝေါဟာရ ဖြစ်တော့သည်- ဟူလို။]

ပန- ကား၊ ဒုက္ကဋဝတ္ထုနာ - ဖြင့်၊ [ဒုက္ကဋအာပတ်၏ တည်ရာဖြစ်သော ပုလဲစသော ဝတ္ထုဖြင့်၊] နိသဂ္ဂိယဝတ္ထု-ကို၊ စေတာပေန္တဿ-လဲလှယ်သော ရဟန်း၏၊ မူလဂ္ဂဟဏေ-မူလခံယူခြင်း၌၊ ပုရိမသိက္ခာပဒေန - ဖြင့်၊ ဒုက္ကဋံ၊ ပစ္စာ - ၌၊ ပရိဝတ္ထနေ-လဲလှယ်ခြင်း၌၊ ဣမိနာ - ဤသိက္ခာပုဒ်ဖြင့်၊ နိသဂ္ဂိယံ- စွန့်ခြင်း၊ ဝိနည်းတံရှိသော၊ ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ)၊ (ကဿာ - နည်း)၊ ဂရု ကဿ-ဂရုကဖြစ်သော နိသဂ္ဂိယဝတ္ထု၏၊ ဝါ-ကို၊ စေတာပိတက္ကာ-လဲလှယ် အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဒုက္ကဋဝတ္ထုနာ - ဖြင့်၊ ဒုက္ကဋဝတ္ထုမေဝ- ကိုပင်လျှင်သော်၎င်း၊ ကပ္ပိယဝတ္ထုဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ စေတာပေန္တဿ - ၏၊ မူလဂ္ဂဟဏေ - ၌၊ ပုရိမသိက္ခာပဒေန ဒုက္ကဋံ၊ ပစ္စာ ပရိဝတ္ထနေပိ ဣမိနာ ဒုက္ကဋမေဝ၊ (ကဿာ-နည်း) အကပ္ပိယဝတ္ထုနာ- ဖြင့်၊ စေတာပိတက္ကာ- ကြောင့်တည်း၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ အန္တကဋကထာယံ-၌၊ ကယဝိက္ကယံ-သို့၊ သစေ သမာပဇ္ဇေယျ-အံ၊ နိသဂ္ဂိယံ-သော၊ ပါစိတ္တိယံ- သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ- သို့၊ ဘာသိတံ-ပြီ၊ တံ - ထို စကားကို၊ ဒုပ္ပာသိတံ - မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်ပြီ၊ ကဿာ-နည်း၊ ဟိယဿာ- ကြောင့်၊ ဒါနဂ္ဂဟဏတော- ပေးခြင်း ယူခြင်းမှ၊ အညော - သော၊ ကယဝိက္ကယောနာမ - ဝယ်ခြင်း ရောင်းခြင်း မည်သည်၊ န အတ္ထိ-မရှိ၊ (တဿာ-ထို့ကြောင့်၊ တံ-ကို၊ ဒုပ္ပာသိတံ - ပြီ။)

စ-ဆက်၊ ကယဝိက္ကယသိက္ခာပဒံ-ကို၊ ကပ္ပိယဝတ္ထုနာ-ဖြင့်၊ ကပ္ပိယဝတ္ထု ပရိဝတ္ထနမေဝ - ကပ္ပိယဝတ္ထုကို လဲလှယ်ခြင်းကိုသာ၊ သန္ဓာယ - ၌၊ ဝုတ္တံ - မူအပ်ပြီ၊ တဿ - ထိုသိက္ခာပုဒ်ကိုလည်း၊ သဟဓိဋ္ဌိကေဟိ- ထိုကို၊ အညတြ-၌၊ (ဝုတ္တံ-ပြီ)၊ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ-၌ ရူပိယသံဝေါဟာရ သိက္ခာပုဒ်ကို၊ ရူပိယေန- ဖြင့်၊ ရူပိယာရူပိယ စေတာပနံစ - ရူပိယ , အရူပိယကို လဲလှယ်ခြင်းကို၎င်း၊ အရူပိယေန-ဖြင့်၊ ရူပိယ စေတာပနံစ-ကို၎င်း၊ (ဝုတ္တံ-ပြီ)၊ [ဤ လဲခြင်းကား သီတင်းသုံးဘော်ချင်းလည်း မအပ်။] ပန-ကား၊ ဒုက္ကဋဝတ္ထုနာ-ဖြင့်၊ ဒုက္ကဋ ဝတ္ထုနော- ကို၊ စေတာပနံ- ကို၊ ဣမ- ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ (ပါဠိယံ- ၌၊ နေဝ ဝုတ္တံ-အပ်)၊ တတ္ထ - ထို ကယဝိက္ကယသိက္ခာပုဒ်၌၊ ပါဠိယံ - ၌၊ န ဝုတ္တံ၊ စ- ထိုသို့ ဟောတော်မမူအပ်ပါသော်လည်း၊ ဣတ္ထ- ဤ ဒုက္ကဋဝတ္ထုချင်း လဲရာ၌၊ အနာပတ္တိ - အနာပတ်သည်၊ ဘဝိတံ - ဝှါ၊ န အရဟတိ- မထိုက်၊ တဿာ-

ကြောင့်၊ ဒုက္ခဒုက္ခော ဟော - ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟဏေ - ဌ၊ ဒုက္ခံ - သည်၊ ဟောတိ
 ယထေဝ - ကဲ့သို့သာလျှင်၊ တထေဝ - လျှင်၊ တဿဝါ - ထို ဒုက္ခဒုက္ခကိုသော်
 ၎င်း၊ တေနဝါ - ထို ဒုက္ခဒုက္ခဖြင့်သော်၎င်း၊ စေတပနေဝိ - လဲလှယ်ခြင်း
 ဌလည်း၊ ဒုက္ခံ - သည်၊ ယတ္ထိ - သင့်၏၊ ဣတိ - သို့၊ ဘဂဝတော - ၏၊ အဓိပ္ပာ
 ယညူဟိ - အလိုတော်ကိုသိသော ရှေး အဋ္ဌကထာဆရာတို့သည်၊ ဝုတ္တံ - ပြီ။

ပန-ကား၊ ကပ္ပိယဝတ္ထုနာ-ဖြင့်၊ နိသဂ္ဂိယဝတ္ထု-ကို၊ စေတပေန္တဿ-
 လဲလှယ်သောရဟန်း၏၊ မူလဂ္ဂဟဏေ - မူလခံယူခြင်း၌၊ ပုရိမသိက္ခာပဒေန
 အနာပတ္တိ၊ ပစ္စာ = မှ၊ ပရိဝတ္ထနေ- လဲလှယ်ခြင်း၌၊ ဣမိနာ- ဖြင့်၊ နိသဂ္ဂိယံ
 ပါစိတ္တိယံ၊ ဟိ- သာဓကကား၊ အရူပိယေ၊ ပေ၊ ပါစိတ္တိယန္တိ - ဟူသော၊ တေ-
 ဤစကားကို၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ တေနေဝ- ထို ကြောင့်ပင်၊ ကပ္ပိယ
 ဝတ္ထုနာ ဒုက္ခဒုက္ခော စေတပေန္တဿ မူလပဋိဂ္ဂဟဏေ တထေဝ အနာ
 ပတ္တိ၊ ပစ္စာ ပရိဝတ္ထနေ ဣမိနာ ဒုက္ခံ၊ ကဿ၊ အကပ္ပိယဿ-မအပ်သော
 ဒုက္ခဒုက္ခ၏၊ ဝါ-ကို၊ စေတပိတတ္တာ-လဲလှယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
 တည်း၊ ပန- ကား၊ ကပ္ပိယဝတ္ထုနာ ကပ္ပိယဝတ္ထု၊ သဟဓမ္မိကေဟိ - တို့ကို၊
 အညတြိ- ၍၊ စေတပေန္တဿ၊ ပေ၊ ပုပရိ - ၌၊ ကယဝိက္ကယသိက္ခာပဒေန- ဖြင့်၊
 နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ၊ ကယဝိက္ကယံ - ဝယ်ခြင်း ရောင်းခြင်းကို၊ မောစေတွာ
 ဝဏ္ဏန္တဿ ပုပရိ သိက္ခာပဒေနပိ အနာပတ္တိ၊ ဝုခိ-အတိုးအပွားကို၊ ပယော
 ဇေန္တဿ-ယဉ်စေသောရဟန်း၏ (အတိုးပေးသော ရဟန်း၏) ဒုက္ခံ။

စ-ဆက်၊ ဣမဿ ရူပိယ သံဝေါဟာရဿ - ဤ ရှေ့ငွေကို လဲလှယ်ခြင်း
 ၏၊ ဝရုကဘာဝ ဒီပကံ - ကြီးလေးသည်၏အဖြစ်ကို ပြတတ်သော၊ ဣဝံ ပတ္တ
 စတုတ္ထံ-ဤ ပတ္တစတုတ္ထကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏ ဟိ-ခဲ့၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊
 ရူပိယံ-ရှေ့ ငွေကို၊ ဥဂ္ဂဟိတ္တာ-လက်ခံပြီး၍၊ တေန-ထို ရှေ့ငွေဖြင့်၊ အယဗ္ဗိဇံ-
 သံ မျိုးစေ့ကို၊ သမုဋ္ဌာပေတိ-ဖြစ်စေ၏၊ တံ-ထို သံမျိုးစေ့ကို၊ ကောဇေတွာ-
 ထုရိုက်၍၊ တေန လောဟေန - ထိုသံဖြင့်၊ ပတ္တံ - ကို၊ ကာရေတိ - ပြုစေ၏၊
 (တဿ - ထိုရဟန်း၏) အယံ ပတ္တော - သည်၊ မဟာ အကပ္ပိယောနာမ-
 အကြီးအကျယ်မအပ်သော သပိတ် မည်၏၊ [ဤ ပတ္တစတုတ္ထ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို
 ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ၌ “ပတ္တစတုတ္ထ” ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ပြထား
 ပြီ။] ကေနစိ - သော၊ ဥပါယေန- ဖြင့်၊ ကပ္ပိယာ - အပ်သောသပိတ်သည်၊
 ဝါ- ကို၊ ကာတံ - ငှါ၊ နသက္ကာ - မတတ်ကောင်းတော့၊ [“နသက္ကာ၊ ပေ၊
 ကာတံ” ကို အကျယ်ပြုလို၍ “ဝိနာသေတွာ” စသည်မိန့်။] တံ-ထိုသပိတ်ကို၊
 ဝိနာသေတွာ-ဖျက်ဆီး၍၊ ထာသကံ-ခွက်ကို၊ သစေပိ ကာရေတိ-အကယ်၍

မူလည်း ပြုစေဥးတော့၊ (ဝေံသတိဝိ)၊ တစ္ဆိ-ထိုခွက်သည်လည်း၊ အကပ္ပိယံ-
 မအာဝါ ဝါသိ-ဒါးကို၊ သစေဝိ ကာရေတိ၊ (ဝေံသတိဝိ) တာယ- ထိုဒါးဖြင့်၊
 ဆိန္ဒူ-ဖြတ်အပ်သော၊ ဒန္တကဋ္ဌမ္ဗိ-လည်း၊ အကပ္ပိယံ၊ ဗလိသံ-ငါးမျှားချိတ်ကို၊
 သစေဝိ ကာရေတိ၊ (ဝေံသတိဝိ) တေန - ထို ငါးမျှားချိတ်ဖြင့်၊ မာရိတာ-
 သေစေအပ်ကုန်သော၊ မစ္ဆာပိ - တို့သည်လည်း၊ အကပ္ပိယာ - ကုန်၊ ဝါသိ
 ဖလံ-ဒါးသွားကို၊ တာပေတ္တာ-ပူစေ၍၊ ဥဒကံဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ ဒီရံဝါ-ကို
 သော်၎င်း၊ သစေဝိ ဥဏှာပေတိ - အကယ်၍မူလည်း ပူစေဥးတော့၊ (ဝေံ
 သတိဝိ) တစ္ဆိ- ထို ရေ၊ နိရုဉ်သည်လည်း၊ အကပ္ပိယမေဝ-သာ။

ပန-ကား၊ ယော- အကြင် ရဟန်းသည်၊ ပေကိဏာတိ-၏၊ (တဿ- ထို
 ရဟန်း၏) အယဗ္ဗိပတ္တော အကပ္ပိယော၊ ပဉ္စန္ဒမ္ဗိ-န်သော၊ သဟမ္ပေကာနံ-
 သီတင်းသုံးဘော်တို့အား၊ နကပ္ပတိ၊ ဣတိ-သို့၊ မဟာပစ္စရိယံ- ဌ၊ ပုတ္တံ၊ ပန-
 သို့သော်လည်း၊ ကပ္ပိယော-အပ်သော သပိတ်သည်၊ ဝါ- ကို၊ ကာတု- ငှါ၊
 သက္ကာ၊ ဟိ-မှန်၊ သော-ထို သပိတ်သည်၊ [ကပ္ပိယော ဟောတိ၌စပ်]၊ မူလေ-
 အဖိုးကို၊ မူလသာမိကာနံ-အဖိုးရှင်တို့အား၎င်း၊ ပတ္တေ-ကို၊ ပတ္တသာမိကာနံ
 စ-တို့အား၎င်း၊ ဒိန္ဒေ-ပြန်ပေးအပ်သော်၊ ကပ္ပိယော- အပ်သည်၊ ဟောတိ-
 ၏၊ ကပ္ပိယာဏံ-ကို၊ ဒတွာ - ၍၊ ဝဟေတွာ- ၍၊ ပရိဘုဉ်တံ - ငှါ၊ ဝဋ္ဌတိ၊
 ယောဝိ-အကြင် ရဟန်းသည်လည်း၊ ရူပိယံ-ကို၊ ဥဂ္ဂဏှာပေတွာ - ခံယူစေ၍၊
 ဝါ-ကပ္ပိယကို အခံယူခိုင်း၍၊ [ဥဂ္ဂဏှာပေယျဝါ-အရ ဥဂ္ဂဏှာပဏ ဖြစ်နေပြီ
 ဟု မှတ်ခဲ့ပါ။] ကပ္ပိယကာရကေန- နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ကမ္မာရကုလံ - ပန်းဘဲသွား
 အိမ်သို့၊ ဝတံ-၍၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဒိသွာ-၍၊ အယံ-၍ သပိတ်သည်၊ မယံ-အား၊
 ရုစ္စတိ - နှစ်သက်၏၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒတိ - ပြောအံ့၊ ကပ္ပိယကာရကောစ -
 သည်လည်း၊ ဣရူပိယံ-ထို ခံယူအပ်ခဲ့သော ငွေကို၊ ဒတွာ-၍၊ ကမ္မာရံ-ကို၊
 သညာပေတိ-နားလည်စေအံ့၊ [ဝယ်ယူအံ့-ဟူလို] (တဿ- ထို ရဟန်း၏) အယဗ္ဗိ
 ပတ္တော - သည်လည်း၊ ကပ္ပိယဝေါဟာရေန - အပ်သော အသုံး
 အနှုန်းဖြင့်၊ ဝဟိတော-သည်၊ (သမာနောပိ-လည်း)၊ ဒုတိယပတ္တ သဒိသော
 ယေဝ-သာတည်း၊ မူလဿ-၏၊ ဝါ-ကို၊ သမ္ပဋိန္ဒတက္ကာ-ကြောင့်၊ အကပ္ပိ
 ယော - မအာဝါ၊ ကဿာ - ကြောင့်၊ သေသာနံ - ကြွင်းသော ရဟန်းတို့အား၊
 နကပ္ပတိ-နည်း၊ ဣတိ-၍ကား အမေးတည်း၊ မူလဿ-၏၊ ဝါ- ကို၊ အနိသ
 ဋ္ဌတ္တာ - မစွန့်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ [ငွေကို သံယံ့အလယ်၌
 စွန့်လျှင် အခြားရဟန်းတို့အား အပ်စရာရှိ၏၊ ထိုသို့ မစွန့်အပ်သောကြောင့်
 အခြား ရဟန်းများမှာလည်း မအာဝါ-ဟူလို။]

ပန-ကာ၊ ယေန-သည်၊ [ဂဟိတော၌ စပ်] ပေ၊ ဒေဟိ-လော၊ ဣတိ-
 သို့၊ ပဟိတကပ္ပိယကာရကေန-စေလွှတ်အပ်သော ကပ္ပိယကာရကနှင့်၊ သဒ္ဓိံ
 ၊ပေ၊ ဒိသွာ-၍၊ ဣမေကဟာပဏေ-၍ အသပြာဋေတို့ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊
 ဣမံ-၍သပိတ်ကို၊ ဒေဟိ-လော၊ ဣတိ-သို့၊ ကဟာပဏေ-တို့ကို၊ ဒါပေတွာ-
 ၍၊ ဂဟိတော-ပြီ၊(တဿ-ထိုရဟန်း၏) အယံ ပတ္တော-သည်၊ တေဿေဝ
 ဘိက္ခုနော-အားသာ၊ နဝနူတိ၊(ကသွာ-နည်း)၊ ဒုဗ္ဗိစာရိတတ္တာ-မကောင်း
 သဖြင့် စီမံအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ အညေသံ ပန -အခြားသော
 ရဟန်းတို့အားကား၊ ဝနူတိ၊ (ကသွာ)၊ မူလဿ - ၏၊ ဝါ-ကို၊ အသမ္ပင်္ဂစ္ဆိ
 တတ္တာ-ကြောင့်တည်း၊ ကိရ-ချွဲ၊ မဟာသုမတ္တေရဿ-၏၊ ဥပဇ္ဈာယော-
 သော၊ အနုရုဒ္ဓတ္ထေရာနာမ - သည်၊ အဟောသိ - ရှိပြီ၊ သော-ထို အနုရုဒ္ဓ
 ထေရ်သည်၊ အတ္တနော-၏၊ ဝေရူပံ-သော၊ ပတ္တံ-ကို၊ သပ္ပိဿ-ထောပတ်
 ဖြင့်၊ ပူရေတွာ-၍၊ သံဃဿ-အား၊ နိသဇ္ဇိ - စွန့်ပြီ၊ တိပိဋကစူဠနာဂတ္ထေရ
 သပိ- ၏လည်း၊ သဒ္ဓိံပဟာရိကာနံ- တို့၏၊ ဝေရူပေါ ပတ္တော အဟောသိ၊
 တံ-ထို သပိတ်ကို၊ ထေရောပိ-(တိပိဋကစူဠနာဂထေရ်သည်လည်း၊)သပ္ပိဿ
 ပူရာပေတွာ-(ပြည့်ပစေဟုစေခိုင်း၍) သံဃဿ နိသဇ္ဇာပေသိ၊ ဣတိ-၍သို့
 မှတ်အပ်၏၊ ဣမံ-၍ဆိုအပ်ပြီးကား၊ အကပ္ပိယပတ္တစတုက္ကံ-အကပ္ပိယသပိတ်
 ၄ လုံး အပေါင်းတည်း။

ပန-ကာ၊ ရူပိယံ-ငွေကို၊ အသမ္ပင်္ဂစ္ဆိတွာ-၍၊ ထေရဿ-အား၊ ပတ္တံ၊
 ကိဏိတွာ-ဝယ်၍၊ ဒေဟိ-လှူပါလော၊ ဣတိ-၍သို့ မှာ၍၊ ပဟိတ ကပ္ပိယ
 ကာရကေန-စေလွှတ်အပ်သော ကပ္ပိယ ကာရကနှင့်၊ သဒ္ဓိံ , ကမ္မာရကုလံ-
 သို့၊ ဂတိံ၊ ပတ္တံ ဒိသွာ, အယံ-၍ သပိတ်သည်၊ မယံ-အား၊ ရုစ္စတိ၊ ဣတိဝါ-
 သော်၎င်း၊ ဣမံ-၍ သပိတ်ကို၊ အဟံ, ဂဟေဿာမိ-ယူအံ့၊ ဣတိ ဝါ-သော်
 ၎င်း၊ သစေ ဝဒတိ၊ ကပ္ပိယကာရကောစ-သည်လည်း၊ တံ ရူပိယံ-ကို၊ ဒတွာ
 ကမ္မာရံ သညာပေတိ- နားလည်စေအံ့၊ (ဝယ်ယူအံ့) အယံပတ္တော- သည်၊
 သဗ္ဗကပ္ပိယာ- အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့အား အပ်၏၊ ပုဒ္ဓါနိပိ-တို့၏လည်း၊
 ပရိဘောဂါရဟော-သုံးစွဲတော်မူခြင်းကိုထိုက်၏၊ ဣတိ - ၍သို့မှတ်အပ်၏။

ဒုဗ္ဗိစာရိတတ္တာ။ ။ [ဒု- မကောင်းသဖြင့်၊ ဝါ- ဝိနည်းတော်အား မလျော်
 သဖြင့်+ဝိစာရိတ-စီမံအပ်သော ငွေ။] “၍ငွေတို့ကို ယူ၍ ဤသပိတ်ကို ပေးလော”
 ဟု ပြောဆိုခြင်းသည် ငွေကို စီမံရာရောက်၏၊ ဤသို့ ရှေ့ငွေကို စီမံမှုကို “ဒုဗ္ဗိစာရိတ”ဟု
 ခေါ်သည်၊ ဤစကားကိုထောက်၍ ငွေကို အလှူမခံသော်လည်း ထိုကဲ့သို့ မစီမံမိသို့ရန်
 ဝိနည်းစိုရိပုဂ္ဂိုလ်များ သတိထားလေ့ရှိကြသည်။

အရူပိယေ ရူပိယသညီတိ-ကား၊ ရေပတ္တာဒီသု-ကုလားရွှေ အစရှိသည်တို့၌၊ သုဝဏ္ဏာဒိသညီ၊ (ဟုတွာ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ)၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ - ကား၊ တေန - ထို အရူပိယဖြင့်၊ အရူပိယံ - ရှေ့ ငွေမဟုတ်သော ဝတ္ထုကို၊ သစေ စေတာပေတိ၊ (ဝေံသတိ) ဒုက္ကဋ္ဌာပတ္တိ ဟောတိ၊ ဝေမတိကေ-ဖြစ်သော ယုံမှားခြင်းရှိသ၌၊ သေ နယော၊ ပန-ကား၊ အရူပိယသညီသ-အရူပိယဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ပဉ္စဟိ သဟမေဓိကေဟိ သဒ္ဓိံ (ကယ ပိတ္တယံ၌စပ်)၊ ဣမံ-ဤ အရူပိယကို၊ ဝဟေတွာ၊ ဣမံ-ဤ အရူပိယကို၊ ဒေထ-ပေးပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ကယပိတ္တယံ ကရောန္တဿာပိ အနာပတ္တိ၊ (သီတင်းသုံးဘော်ချင်း ဖြစ်၍ အနာပတ်)၊ သေသံ ဥတ္တာနမေဝ၊ ပေ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။ ။ ရူပိယသံဝေါ ဟာရ သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

* * * * *

တေန သမယေနာတိ ကယပိတ္တယ သိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ-၌၊ ကတိ ဟိ ပိတျာ ယန္တိ (ပဒေ)-ပုဒ်၌၊ ကတိ တေ အယန္တိ-ကတိ+တေ+အယံ ဟူ၍၊ (ပဒစ္စေ ဒေါ- ပုဒ်ခွဲခြင်းသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏)၊ ပန - ဆက်၊ တွေ- ဤ ကတိဟိ ပိ တျာယံ ပုဒ်၌၊ ဟိကာရော - သည်၊ ပဒပူရဏော - ပုဒ်တို့၏ ပြည့်ကြောင်း တည်း၊ ပိကာရော-သည်၊ ဝရဟာယံ-ကဲ့ရဲ့ခြင်းအနက်၌၊ (ဟောတိ)၊ တဝ-၏၊ ဒုဗ္ဗလာ-အားမရှိသော၊ အယံ သယံဇိ-ဤ သင်္ကန်းသည်၊ ကတိ ဒိဝသာနိ- အဘယ်မျှလောက်သော ရက်တို့ပတ်လုံး၊ ဘဝိဿတိ တုံနည်း၊ ဣတိအတ္ထော-နက်၊ [ပါဠိတော်၌ “တေ-၏၊ အယံသယံဇိ-သည်၊ ကတိ-အဘယ်မျှလောက် သော ရက်တို့ပတ်လုံး၊ (ဘယ်လောက်ကြာအောင်) ဘဝိဿတိ-နည်း” ဟု အနက်ပေးပါ-ဟူလို] အထဝါ-ကား၊ ကတိဟန္တိ တျာယန္တိပိ-ဟူ၍လည်း၊ ပါဠော-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တတ္ထ-ထိုကတိဟန္တိ တျာယံပါဠိ၌၊ ကတိဟန္တိ-ကား၊ ကတိ အဟာနိ-အဘယ်မျှလောက်သော ရက်တို့ပတ်လုံး၊ ကတိ ဒိဝသာနိ- တို့ပတ်လုံး၊ (ဘဝိဿတိ- နည်း)၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ သေသံ-ကြွင်းသော အစီအရင်သည်၊ [ပိဏ် ဝရဟာအနက်၌ အနက်ပေးပုံ အစီအရင်သည်] ဝုတ္တ နယမေဝ- သည်သာ၊ ကတိဟိပိ မျာယန္တိ ဣဒံပိ- ဟူသော ဤပါဠိကိုလည်း၊ တေနေဝ နယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဂိဟိပိ နံ ဂိဟိဿာတိတ္ထေ-၌၊ နန္တိ-နံဟူသောပုဒ်သည်၊ နာမတ္ထေ-နာမ သဒ္ဓါ၏ အနက်၌၊ (ပဝတ္ထော)နိပါတော၊ ဂိဟိပိနာမ - လူ မည်သည်လည်း၊ ဂိဟိဿ-လူအား၊ ဒေတိ-ပြန်ပေးသေး၏၊ ဣတိဝုတ္တံ ဟောတိ၊ နာနပ္ပကာရ ကန္တိ-ကား၊ စီဝရာဒိနံ-နံသော၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍာနံ-တို့၏၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ အနေက

ဝိမံ-သော၊ (ကယဝိက္ကယံ သမာပဇ္ဇေယျ)၊ တေနေဝ-ကြောင့်ပင်၊ အသ-
 ထို နာနပ္ပကာရကံ ပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ- ဌှ၊ စီဝရံ အာဒိံ ကတ္တာ ဒသိကသုတ္တ
 ပရိယောသာနံ- အမြတ်အဆာဖြစ်သောချည်မျှင်အဆုံးရှိသော၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍ
 မေဝ-အပ်သော ဘဏ္ဍာကိုသာ၊ ဒသိတံ၊ ဟိ-မှန်၊ အကပ္ပိယဘဏ္ဍ ပရိဝတ္တနံ-
 အကပ္ပိယဘဏ္ဍာကို လဲလှယ်ခြင်းသည်၊ ကယဝိက္ကယသင်္ဂတံ- ကယဝိက္ကယ၌
 သွင်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ န ဝတ္ထတိ၊ ရူပိယ သံဝေါဟာရ သိက္ခာပုဒ်နှင့်
 ဆိုင်သည် - ဟူလို၊] ကယဝိက္ကယန္တိ - ကား၊ ကယံ စေဝ- ဝယ်ခြင်းသို့၎င်း၊
 ဝိက္ကယံစ-ရောင်းခြင်းသို့၎င်း၊ (သမာပဇ္ဇေယျ)၊ ဟိ- မှန်၊ ဣမိနာ-ဤ ဝတ္ထု
 ဖြင့်၊ ဣမံ-ဤဝတ္ထုကို၊ ဒေဟိ-ပေးလော၊ ဣတိ အာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊
 ပရဿ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ၊ ဝတ္ထန္တော- ယူသော ရဟန်းသည်၊ ကယံ - ဝယ်ခြင်း
 သို့၊ သမာပဇ္ဇတိ၊ အတ္တနော ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ဒေန္တော ဝိက္ကယံ (သမာပဇ္ဇတိ)။

အဇ္ဈာစရတိတိ - ကား၊ အဘိ ဘဝိတွာ - လွမ်းမိုး၍၊ စရတိ - ကျင့်၏၊
 ဝိတိက္ကမဝါစံ-လွန်ကျူးကြောင်း စကားကို၊ (သိက္ခာပုဒ်ကို လွန်ကျူးကြောင်း
 စကားကို) ဘာသတိ-၏၊ ဣတိအတ္ထော-နက်၊ ယတော ကယိတဉ္စ ဟောတိ
 ဝိက္ကယိတဉ္စာတိ- ကား၊ ယဒါ-၌၊ ပရဘဏ္ဍံ-ကို၊ အတ္တနော-၏၊ ဟတ္ထဝတံ-
 လက်၌ ရောက်သည်ကို၊ ကရောန္တေန - ပြုလျက်၊ ကယိတဉ္စ - ဝယ်အပ်သည်
 လည်း၊ ဟောတိ၊ အတ္တနော-၏၊ ဘဏ္ဍံ-ကို၊ ပရဟတ္ထဝတံ-ကို၊ ကရောန္တေန-
 လျက်၊ ဝိက္ကိတဉ္စ(ဝိက္ကယိတဉ္စ)-သည်လည်း၊ (ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်၊ ဣမိနာ
 ဣမန္တိအာဒိ ဝစနာ နရူပတော - ဣမိနာ ဣမံ အစရှိသော စကားအား
 လျော်သော အားဖြင့်၊ ပါဠိ-ပါဠိတော်ပါဠိ၌၊ ပဌမံ-စွာ၊ အတ္တနော-၏၊
 ဘဏ္ဍံ - ကို၊ ဒသိတံ - မူအပ်ပြီ၊ နိသဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ - ကား၊ ဝေ- သို့၊ ပရဿ-၏၊
 ဟတ္ထတေဓ-မှ၊ ကယဝသေန-ဝယ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝဟိတ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ-

ဣမိနာ၊ ပေ၊ နရူပတော ။ သူများဘဏ္ဍာ၏ မိမိလက် ရောက်ခြင်းကို ကယ
 [(ဝယ်ခြင်း)၊ မိမိဘဏ္ဍာ၏ သူတပါးလက် ရောက်ခြင်းကို ဝိက္ကယ (ရောင်းခြင်း) ဟု
 ဆိုလျှင် ပါဠိတော်၌ “ကယိတဉ္စ ဟောတိ ဝိက္ကယိတဉ္စ” ဟု (ကယိတကို ရှေ့၊ ဝိက္ကယိတ
 ကို နောက်ထား၍) အစဉ်ကို ပြပြီးနောက် “အတ္တနော ဘဏ္ဍံ ပရဟတ္ထဝတံ၊ ပရဘဏ္ဍံ
 အတ္တနော ဟတ္ထဝတံ ” ဟု (ဝိက္ကယိတကို ရှေ့၊ ကယိတကို နောက်ထား၍) အဘယ့်
 ကြောင့် ပြတော်မူပါသနည်းဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် “ဣမိနာ ဣမံ အာဒိဝစနာ
 နရူပတော ပန” စသည်မိန့်၊ “ဣမိနာ-ဤဝတ္ထုဖြင့်” ဟူသောစကားသည် မိမိစွာကို
 ပြသောစကားတည်း၊ ထိုစကား အားလျော်စွာ ပါဠိတော်၌ မိမိဘဏ္ဍာ၏ သူတပါး
 လက်သို့ ဧရောက်ပုံကို ရှေ့ထား၍ ပြတော်မူသည်-ဟူလို။

ယူအပ်သော အပ်သောဘဏ္ဍာကို၊ နိသဇ္ဇိတဗွံ-စွန့်ရာ၏။ ဟိ-မှန်၊ အယံ ကယ
 ဝိက္ကယော - ဤ ဝယ်ခြင်း ရောင်းခြင်းသည်၊ (န ဝဇ္ဇတိ၌စပ်)၊ ပဉ္စ - န်သော၊
 သဟဓမ္မိကေ - တို့ကို၊ ထပေတွာ - ရှိ၊ အဝသေသေဟိ- န်သော၊ ဂိဟိ ပဗ္ဗဇိ
 တေဟိ-လူဝတ်ကြောင်၊ ရသေ့ပရိစ္ဆိမ္မိတို့နှင့်၊ အန္တမသော-အားဖြင့်၊ မာတာ
 ဝိတု ဟိ ဝိ- တို့နှင့်လည်း၊ [ပိ- ကား သမ္ဘာဝနာ၊ “အခြားသူကို မဆိုထား
 ဘိ”-ဟူလို၊] သဒ္ဓိံ-ကွ၊ န ဝဇ္ဇတိ။

တဏှ-တို့သို့ လဲလှယ်ရာ၌၊ အယံ-ကား၊ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း၊ ဝတ္ထေန
 ဝါ-ဖြင့်မူလည်း၊ ဝတ္ထံ- အဝတ်သည်၊ (ကယိတဝိက္ကယိတံ-ဝယ်အပ် ရောင်း
 အပ်သည်၊ ဝါ-လဲအပ်သည်။) ဟောတု၊ ဘတ္ထေန ဝါ-ဆွမ်းဖြင့် မူလည်း၊
 ဘတ္ထံ - သည်၊ (ကယိတဝိက္ကယိတံ ဟောတု)၊ ယံကိပ္ပိ၊ ကပ္ပိယံ - အပ်သော
 ဝတ္ထုကို၊ ဣမိနာ-ဤဝတ္ထုဖြင့်၊ ဣမံ-ဤဝတ္ထုကို၊ ဒေဟိ-ပေးလော့၊ ဣတိ-သို့၊
 ဝဒတိ၊ (ဒါယကာထံ ရဟန်းကိုယ်တိုင် လဲသို့ရန် ပြောအံ့)၊ ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ)၊
 ဧဝံ ဝတွာ မာတုယာဝိ (အမိအား သော်လည်း၊) အတ္တနော ဘဏ္ဍံ ဒေတိ၊
 ဒုက္ကဋံ၊ ဣမိနာ ဣမံ ဒေဟိတိ-ဣမိနာ ဣမံ ဒေဟိဟူ၍၊ ဝုတ္တော(ဟုတွာ)ဝါ-
 သော်၎င်း၊ [ဤ ဝါကျဖြင့် ဒါယကာက မိမိထံလာ၍ လဲပုံကိုပြသည်။] ဣမံ-
 ဤဝတ္ထုကို၊ ဒေဟိ-လော့၊ ဣမံ-ကို၊ တေ-သင့်အား၊ ဒဿာမိ-ပေးအံ့၊ ဣတိ၊
 ဝတွာဝါ-သော်၎င်း၊ [ဤဝါကျဖြင့် ဒါယကာထံ ရဟန်းကသွား၍ လဲပုံကို
 ပြသည်။] မာတုယာဝိ- ၏သော်လည်း၊ ဘဏ္ဍံ၊ အတ္တနာ- သည်၊ ဝါ- မိမိက၊
 ဝဏ္ဍာတိ-ယူအံ့၊ ဒုက္ကဋံ၊ အတ္တနော၊ ဘဏ္ဍေ-သည်၊ ပရဟတ္ထံ-သို့၊ (သမ္ပတ္တေ-
 ရောက်သော်၎င်း၊) ပရဘဏ္ဍေ-သည်၊ အတ္တနော ဟတ္ထံ၊ သမ္ပတ္တေ စ-သော်၎င်း၊
 နိသဂ္ဂိယံ-နိသဂ္ဂိယပါစိတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ [လဲသို့ရာပြောတုန်းက ဒုက္ကဋံ၊
 လဲပြီးလျှင် နိသဂ္ဂိယပါစိတ် ဟူလို၊] ပန-ဆက်၊ မာတရံဝါ-ကို၎င်း၊ ပိတရံဝါ-
 ကို၎င်း၊ ဣမံ ဒေဟိတိ-ဟူ၍၊ ဝဒတော-ပြောသောရဟန်း၏၊ ဝိညတ္ထိ-ဝိညတ်
 သည်၊ ဝါ-တောင်းခြင်းသည်၊ နဟောတိ-မဖြစ်၊ ဣမံ ဝဏ္ဍာဟိတိ ဝဒတော-
 ၏၊ သဒ္ဓါဒေယျဝိနိပါတနံ-သည်၊ နဟောတိ၊ အညာတတံ-ကို၊ ဣမံ ဒေဟိတိ
 ဝဒတော ဝိညတ္ထိဟောတိ၊ ဣမံ ဝဏ္ဍာဟိတိ ဝဒတော သဒ္ဓါဒေယျဝိနိပါတနံ
 ဟောတိ၊ ဣမိနာ ဣမံ ဒေဟိတိ - ဟူ၍၊ ကယဝိက္ကယံ - သို့၊ အာပဇ္ဇတော-
 ရောက်သောရဟန်း၏၊ နိသဂ္ဂိယံ-နိသဂ္ဂိယပါစိတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ တသ္မာ
 ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ပရိဝတ္ထေန္နေန မာတာဝိတုဟိဝိ သဒ္ဓိံ, ကယဝိက္ကယံ - ကယ
 ဝိက္ကယ အာပတ်ကို၎င်း၊ အညာတကေဟိသဒ္ဓိံ, တိဿော အာပတ္တိယော-
 တို့ကို၎င်း၊ မောစေန္နေန- လွတ်စေလျက်၊ ပရိဝတ္ထေတဗွံ- လဲလှယ်ရာ၏။

တကြ-တိုသို့ လဲလှယ်ရာ၌၊ အယံ-ကာ၊ ပရိဝတ္တနဝိမိ- လဲလှယ်ပုံ အစီအစဉ်တည်း၊ ဘိက္ခုဿ-၏၊ ဝါ-မှ၊ ပါထေယျတဏှုလာ-လမ်းစာရိက္ခာဆန်တို့သည်၊ ဟောန္တိ-ရှိကုန်၏၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ အန္တရာမဂ္ဂေ- ခရီးအကြား၌၊ ဘတ္တဟတ္ထံ-လက်၌ ထမင်းရှိသော၊ ပုရိသံ- ကို၊ ဒိသ္မာ- ၍၊ အမှာကံ-ငါတို့၏၊ ဝါ-တို့မှ၊ တဏှုလာ-တို့သည်၊ အတ္ထိ- န်၏၊ နော - တို့အား၊ ဣမေဟိစ - ဤ ဆန်တို့ဖြင့်လည်း၊ အတ္ထော - အလိုသည်၊ န အတ္ထိ၊ ဘတ္တေနပန- ကား၊ အတ္ထော-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-ပြောအံ့၊ ပုရိသော-သည်၊ တဏှုလေ-တို့ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ဘတ္ထံ- ကို၊ ဒေတိ- ပေးအံ့၊ ဝန္တတိ၊ တိဿောပိ - နံသော၊ အာပတ္တိယော - တို့သည်၊ န ဟောန္တိ၊ [အညာတကဝိညတ္တိ ဒုတ္တဋ် , သဒ္ဓါဒေယျ ဝိနိပါတနဒုတ္တဋ် , ကယဝိက္ကယ နိသဂ္ဂိယပါစိတ်အာပတ်များ မသင့်-ဟူလို၊] အန္တမသော-အားဖြင့်၊ နိမိတ္တကမ္မ မတ္တဓိ-အရိပ်နိမိတ် ပြုခြင်းမျှသည်လည်း၊ န ဟောတိ၊ ကဿာ - နည်း၊ မူလဿ- အရင်းခံဖြစ်သော ဆန်၏၊ အတ္ထိတယ-ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ပရတောစ-နောက်၌လည်း၊ (နောက် အနာပတ္တိဝါရ၌လည်း)၊ ဣဒံ အမှာကံ အတ္ထိပေ၊ ဘဏတိတိ-ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တမေဝ-မိန့်တော်မူအပ်သည်သာ။

ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဧဝံ-သို့၊ အကတွာ-မူ၍၊ ဣမိနာ-ဤဝတ္ထုဖြင့်၊ ဣမံ-ကို၊ ဒေဟိ- လော၊ ဣတိ- ဤသို့ ပြော၍၊ ပရိဝတ္တေတိ-အံ့၊ ယထာဝတ္ထုကမေဝ - အကြင် အကြင်ဝတ္ထု အတိုင်းသာတည်း၊ ဝါ - ဝတ္ထုအားလျော်သော နိသဂ္ဂိယပါစိတ်သာတည်း၊ ဝိယာသာဝံ- စားကြွင်းစားကို၊ [ဝိဂ္ဂပေါ+ ဃာသော ဝိဃာသော၊ ဝိဃာသံ+ အဒတိ ဘက္ခတိတိ ဝိယာသာဒေါ။] ဒိသ္မာ - ၍၊ ဣမံ ဩဒနံ- ကို၊ ဘုဒ္ဓိတွာ- စားပြီး၍၊ ရဇနံ- ဆိုးရည်ကို၊ အာဟရ-ဆောင်ယူခဲ့လော၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်၎င်း၊ ဒါဂ္ဂနိ-တို့ကို၊ အာဟရ-လော၊ ဣတိဝါ-သို့သော်၎င်း၊ ဝဒတိ-အံ့၊ ရဇန ဆလ္လိဂဏနာယ-ဆိုးရည်ခေါက်တို့၏ အရေအတွက်အားဖြင့်၎င်း၊ ဒါဂ္ဂဏနာယစ- ထင်းတို့၏ အရေအတွက် အားဖြင့်၎င်း၊ နိသဂ္ဂိယာနိ - နိသဂ္ဂိယပါစိတ် အာပတ်တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဣမံ ဩဒနံ-ကို၊ ဘုဒ္ဓိတွာ-စားပြီး၍၊ ဣမံနာမ- ဤ မည်သောအမှုကို၊ ကရောထ-ပြုကုန်လော၊ ဣတိ- ဤသို့ပြော၍၊ ဒန္တကာရာဒိဟိ- ဆင်စွယ်ပွတ်သမား အစရှိကုန်သော၊ သိပ္ပိကေဟိ- အတတ်သည်တို့သည်၊ ဝါ- တို့ကို၊ မေကရဏာဒိသု-မေကရိဏ် အစရှိသည်တို့တွင်၊ တံတံ ပရိက္ခာရံ-ကို၊ ကာရေတိ-အံ့၊ ရဇကေဟိဝါ-ခဝါသည်တို့သည် သော်လည်း၊ ဝါ-တို့ကိုသော်လည်း၊ ဝတ္ထံ- ကို၊ ခေဝါပေတိ - ဖွတ်စေအံ့၊ ယထာဝတ္ထုကမေဝ၊ နှာပိတေန-

ဆတ္တာသည်သည်။ ဝါ-ကို၊ ကေသေ- တို့ကို၊ ဆိန္ဒာပေတိ၊ ကမ္မကာရေဟိ- အလုပ်သမားတို့သည်။ ဝါ-တို့ကို၊ နဝကမ္မ-အမှုသစ်ကို၊ ကာရေတိ-ပြုစေအံ့၊ ယထာ ဝတ္ထု၊ ကမေဝ၊ [“နာပိတေန၊ ပေကာရေတိ” ဤဝါကျများ၌လည်း “ဣမံ ဩဒနံ ဘုဇ္ဇိတွာ ဣမံနာမ ကရောထ” ဝါကျကို လိုက်ပေး။]

ပန-ကား၊ ဣမံ ဘတ္တိ ဘုဇ္ဇိတွာ ဣမံ-(ဤအလုပ်ကို) ကရောထာတိ သစေ န ဝဒတိ-အံ့၊ ဣမံ ဘတ္တိ၊ ဘုဇ္ဇိ- လော၊ ဘုတ္တော - စားပြီးသည်၊ အသိ-၏၊ ဘုဇ္ဇိဿသိ-လတံ၊ (အချို့ စာများ၌ “ဘုဇ္ဇသိ” ဟု ပစ္စုပ္ပန်လည်း ပါ၏။) ဣမံ နာမ-ဤမည်သောအမှုကို၊ ကရောဟိ - ပြုလော၊ ဣတိ သစေ ဝဒတိ၊ (ဧဝံ သတိ) ဝန္တတိ၊ စ-ဆက်၊ ဣတ္ထ- ဤသို့ ခိုင်းရာ၌၊ ဝတ္ထဓောဝနေဝါ- အဝတ်ကို ဖွတ်ခြင်း၌သော်၎င်း၊ ကေသေစ္ဆေဒနေဝါ-ဆံပင်ကို ဖြုတ်ခြင်း၌သော်၎င်း၊ ဘူမိ သောနောဒိ နဝကမ္မေဝါ - မြေ သုတ်သင်ခြင်း အစရှိသော အမှုသစ်၌သော် ၎င်း၊ ပရဘဏ္ဍိ-သည်၊ ဝါ- ကို၊ အတ္တနော ဟတ္ထဂတံ (ဟုတွာ)၊ နိသဇ္ဇိတမ္ပ နာမ- စွန့်ထိုက်သောဘဏ္ဍာ မည်သည်၊ ကိဉ္စာပိ နတ္ထိ၊ ပန- ထိုသို့ပင် မရှိပါ သော်လည်း၊ မဟာ အဋ္ဌကထာယံ-၌၊ ဒဠိ-စွာ၊ ကတွာ- ၌၊ ဝုတ္တတ္တာ၊ တံ- ထိုစကားကို၊ ပဋိက္ခိပိတံ နသတ္တာ၊ တသ္မာ၊ နိသဂ္ဂိယဝတ္ထုမ္ပိ-သည်။ ဝါ-ကို၊ ပရိဘုတ္တေဝါ- သုံးစွဲအပ်ပြီးသော်၎င်း၊ နဋ္ဌေဝါ- ပျောက်သော်၎င်း၊ ပါစိတ္တိ ယံ- ကို၊ ဒေသေတိ ယထာ- ဒေသနာပြောရသကဲ့သို့၊ ဧဝံ- တူ၊ ဣဓာပိ- ဤ အဝတ်ဖွတ်ခြင်း အစရှိသည်၌လည်း၊ ဒေသေတမ္ပိ-ဒေသနာပြောရာ၏၊ [အပ်- မအပ်သော ဤ လဲလှယ်နည်းများကို ပါတိမေခံဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ဣမံ ဘတ္တိ ဘုဇ္ဇိပေ၊ ဝန္တတိ။ ။ “ဤထမင်းကိုစားလော” ဟု စကားတရပ်ဖြတ်ပြီး လျှင် “ဤအလုပ်ကို လုပ်ပေးလော” ဟု စကားတရပ်ဖြင့် ခိုင်း၏၊ ဤသို့ ခိုင်းလျှင် “ထမင်းဖြင့်အလုပ်ကို လဲရာမရောက်”၊ ထို့ကြောင့် “အပ်သည်” ဟု ဆိုသည်၊ ဤသို့ စကားမဆက်ဘဲ ဖြတ်၍ခိုင်းရာ၌ “သင်ဟာ စားပြီးပြီလေ၊ အလုပ်လုပ်ပါတော့လား၊ ဘာကြောင့် မလုပ်သေးသလဲ” ဟုပင် ပြောဆိုကောင်း၏-ဟု ဋီကာဆိုသည်။

ဣတ္ထေ ပေ၊ ဒေသေတမ္ပိ။ ။ တစုံတခုသော ကပ္ပိယဝတ္ထုကိုပေး၍ ကိုယ်တိုင် ကဝါသည်ကို အဖွတ်ခိုင်းခြင်း၊ ဆတ္တာသည်ကို ခေါင်းရိတ်ခိုင်းခြင်းတို့၌ ကယဝိက္ကယ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နိသဂ္ဂိပါစိတ် အပတ်သင့်၏-ဟု ဆိုရာ၌ စွန့်စရာဝတ္ထု မရှိ၊ အဝတ်လည်း နှုတ်ရက မိမိအဝတ်သာ ဖြစ်၍ စွန့်ဘွယ်မလို၊ ထိုသို့ စွန့်စရာဝတ္ထု မရှိပါသော်လည်း နိသဂ္ဂိပါစိတ်သင့်သည်ဟု အဋ္ဌကထာတို့၌ ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲဆိုထားသောကြောင့် ထိုစကားကို မပယ်သင့်၊ ထို့ကြောင့် နိသဂ္ဂိပစ္စည်းကို စားသောက်ပြီး၊ ပျောက်ပြီးဖြစ်၍ စွန့်စရာမရှိ သော်လည်း နိသဂ္ဂိပါစိတ် အပတ်ကို ဒေသနာပြောရသကဲ့သို့ အဝတ်ဖွတ်ခိုင်းခြင်း ခေါင်းရိတ်ခိုင်းခြင်းတို့၌လည်း နိသဂ္ဂိပါစိတ် အပတ်ကိုသာ ဒေသနာပြောရမည်။

ကယဝိက္ကယေ ကယဝိက္ကယသညီတိ အာဒိမိ - ဌှ၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိ တဗ္ဗော)၊ ယော - အကြင်ရဟန်းသည်၊ ကယဝိက္ကယံ - သို့၊ သမာပဇ္ဇတိ - ရောက်၏။ သော၊ တသ္မိ - ထို ဝယ်ခြင်း ရောင်းခြင်း၌၊ ကယဝိက္ကယ သညီဝါ - ဝယ်ခြင်း ရောင်းခြင်းဟု အမှတ်ရှိသည်မူလည်း၊ ဘဝတု - ဖြစ်စေ၊ ဝေမတိ ကောဝါ - ဖြစ်သော ယုံမှားခြင်းရှိသည်မူလည်း၊ (ဘဝတု)၊ န ကယဝိက္ကယ သညီဝါ - ဝယ်ခြင်း ရောင်းခြင်းဟု အမှတ်မရှိသည်မူလည်း၊ (ဘဝတု)၊ နိသဂ္ဂိယ ပါစိတ္တိယမေဝ၊ ဝုဠတ္ထိကေ - ဝုဠတိက်၌၊ [နိသဂ္ဂိပါစိတ်လောက် အပြစ် မကြီးသောကြောင့် တိကဒုက္ခကို “ ဝုဠတ္ထိက ” ဆိုဟန်တူသည်။] ဒွိသု - န်သော၊ ပဒေသု - ရှေ့ပုဒ်တို့၌၊ ဒုက္ကဒုမေဝ (ဟောတိ)၊ ဣတိ ဧဝံ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

အဋ္ဌံ ပုစ္ဆတိတိ-ကား၊ တဝ-အသင်ဒါယကား၏။ အယံပတ္ထော - သည်၊ ကိ - အဘယ်ကို၊ အဋ္ဌတိ - ထိုက်တန်သနည်း၊ (တနည်း) ကိအဋ္ဌတိ - ဘယ့်လောက်တန်သနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆတိ-အံ့၊ ဣမံ နာမ-ဤမည်သော အဖိုးကို၊ (အဋ္ဌတိ-၏) ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္ထေပန-သော်ကား၊ တဿ-ထို ရဟန်း ၏၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ-သင်္ကန်းစသော ကပ္ပိယဘဏ္ဍာသည်၊ မဟဋ္ဌံ - များသော အဖိုးရှိသည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ ဝေဠု- သို့လည်း၊ နံ - ထို ဈေးသည်ကို၊ ပဋိဝဒတိ-တဖန်ပြောအံ၊ (ကိ)၊ ဥပါသက-ကာ၊ မမ-၏၊ ဣဒံ ဝတ္ထု-သည်၊ မဟဋ္ဌံ- များသော အဖိုးရှိ၏၊ တဝ-၏၊ ပတ္တိ-ကို၊ အညဿ-အား၊ ဒေဟိ- ပေးလိုက်တော့၊ ဣတိ - သို့၊ (ပဋိဝဒတိ)၊ တံ - ထို စကားကို၊ သုတွာ - ၍၊ ဣတရော - ရဟန်းမှ တပါးသော ဈေးသည်သည်၊ အညံ - သပိတ်မှ အခြား သော၊ တာလကမ္မိ - ခွက်ကိုလည်း၊ ဒဿာမိ- ပေးပါဥားအံ့၊ ဣတိ - သို့၊ (သစေ) ဝဒတိ-အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဂဏှိတု - ၄၊ ဝဇ္ဇတိ၊ ဣဒံ-ဤဝတ္ထုသည်၊ အမှာကံ-ငါတို့၏၊ ဝါ-တို့မှာ၊ အတ္ထိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တလက္ခဏေ-ဆိုအပ်သော လက္ခဏာ၌၊ ပတတိ-ကျရောက်၏၊ ဝါ-ပါဝင်၏၊ [“ မမ ဣဒံ ဝတ္ထု ” စသော စကားသည်၊ “ ဣဒံ အမှာကံ အတ္ထိ ” ဟူသော ပါဠိတော် အနာပတ္တိဝါရ၌ ပါဝင်၏၊ ထို့ကြောင့် “ ဂဏှိတု ဝဇ္ဇတိ ” ဟု ဆိုသည်။] သောပတ္ထော - ထို ဈေးသည်၏ သပိတ်သည်၊ မဟဋ္ဌေဝါ - သည်၊ သစေ (ဟောတိ) - အံ့၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ ဝတ္ထု-(ထီး,ဘိနပ်စသော) ဝတ္ထုသည်၊ အပ္ပဋ္ဌံ-နည်းသော အဖိုးရှိသည်၊ သစေ(ဟောတိ)၊ ပတ္တသမိကောစ-သည်လည်း၊ အဿ-ထို (ထီး , ဘိနပ်စသော) ဝတ္ထု၏၊ အပ္ပဋ္ဌံဘာဝံ - နည်းသော အဖိုးရှိသည် အဖြစ်ကို၊ (သစေ)နဇာနာတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပတ္ထော-ကို၊ န ဝဟေတဗ္ဗော။

[လှည့်ပတ်၍ ယူရာကျသောကြောင့် မယူထိုက်-ဟူလို၊]မမ-၏၊ ဝတ္ထု=သည်၊ အပုဋ်-၏၊ ဣတိ-သို့၊ အာစိက္ခတဗ္ဗံ - ပြောရာ၏၊ ဟိ-လဒ္ဒဒေါသ ထင်ရှားပြအံ့၊ မဟန္တိ-ဘာဝံ-(ဈေးသည်၏ သပိတ်က)များသော အဖိုးရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဥ-တွာ-သိလျက်၊ ဝဇ္ဇေတွာ-လှည့်ပတ်၍၊ ဝဏ္ဏန္တော- ယူသော ရဟန်းသည်၊ ဝဟိတဘဏ္ဍိ-ကို၊ အဋ္ဌါပေတွာ-တန်ဘိုးဖြတ်စေ၍၊ ကာရေတဗ္ဗတိ-ပြုစေထိုက်သု၏အဖြစ်သို့၊ အာပဇ္ဇတိ-ရော်၏၊ [တမတ်မှစ၍ တန်ဖိုးအလိုက် ဆုံးဖြတ်ရမည်-ဟူလို၊] ပတ္ထသာမိကော-သည်၊ ဘန္တေ-ရား၊ ဟောတု-စေသေသံ-အကြွင်းအကျန် အပိုသည်၊ မမ-၏၊ ပုည- ကောင်းမှုသည်၊ တဝိဿတိ-ဖြစ်ပါလတံ၊ ဣတိ-သို့၊ သစေ ဝဒတိ-အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဝဇ္ဇတိ-၏။

ကပ္ပိယကာရကဿ အာစိက္ခတိတိ-ကား၊ ယဿ-အကြင် ဈေးသည်၏၊ ဟတ္ထတော-မှ၊ ဘဏ္ဍံ၊ ဝဏ္ဏာတိ-ယူလို၏၊ တံ-ထို ဈေးသည်ကို၊ ထပေတွာ၊ အညံ-အခြားသူကို၊ အန္တမသော၊ တဿ - ထို ဈေးသည်၏၊ ပုတ္တဘာတိ ကမ္မိ- သား ညီကိုသော်လည်း၊ ကပ္ပိယကာရကံ - ကို၊ ကတွာ၊ ဣမိနာ - ဤ ဝတ္ထုဖြင့်၊ ဣမိနာမ-ဤမည်သော ဝတ္ထုကို၊ ဝဟေတွာ- ယူ၍၊ ဒေဟိ-ပေးပါလော့၊ ဣတိ-သို့၊ အာစိက္ခတိ - ပြောအံ့၊ သော - ထို ကပ္ပိယကာရကသည်၊ ဆေကော-ပါးနပ်သည်၊ စေ ဟောတိ၊ ပုနပျုနံ၊ အပနေတွာ - ဖယ်ရှား၍၊ ဝိဝဒိတွာ-ဆန့်ကျင်ဘက်ပြောဆို၍(ဈေးသည်နှင့်“ကောင်းတယ်၊မကောင်းဘူး”ဟု ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆိုငြင်းခုံန့်၍--ဟူလို)စေဝဏ္ဏာတိ၊(ဧဝံသတိ)၊ (ဘိက္ခုနာ) တုဏှိဘူတေန- ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၊ ဟုတွာ၊ ဌာတဗ္ဗံ = တည်ရာ၏၊ [ကပ္ပိယက ပစ္စည်းကို ရွေးချယ်၍ ယူနေသောကြောင့် ရဟန်းက မိမိသဘောကျဖြစ်၍ ဘာမျှမပြောဘဲ တိတ်တိတ်နေပါ - ဟူလို။] (ကပ္ပိယကာရကော- သည်) ဆေကော နောစေ ဟောတိ၊ ဝဟေတွံ၊ စေ နဇာနာတိ-အံ့၊ ဝါဏိဇ္ဇကော- ကုန်သည်သည်၊ တံ-ထိုကပ္ပိယကာရကကို၊ ဝဇ္ဇေတိ-လှည့်ပတ်နေအံ့၊ (ညာနေအံ့)၊ (ဧဝံ သတိ)၊ မာဂဏ္ဏ - မယူနှင့်တော့၊ ဣတိ ဝတ္ထဗ္ဗော။

ဣဒံ အမှာကန္တိ အာဒိမိ - ဌံ၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ အမှာကံ- ငါတို့၏၊ ဝါ - တို့မှာ၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ - အကပ်ခံပြီးသော (တေလံ ဝါ - ဆီသည် မူလည်း ဖြစ်သော၊ သပ္ပိဝါ-သော၊) ဣဒံ-ဤ ဝတ္ထုသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ အမှာကဉ္စ - တို့အားလည်း၊ အညေန - သော၊ အပုဋိဂ္ဂဟိတကေန- အကပ်မခံအပ်သေးသော ဆီဖြင့်၊ ဝါ-ထောပတ်ဖြင့်၊ အတ္ထော-အလိုသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ ဘဏ္ဍတိ၊ သော - ထို ဈေးသည်သည်၊ တံ - ထို အကပ်ခံအပ်ပြီး ဝတ္ထုကို၊

ဂဟေတွာ၊ အညံ-(အကပ်မခံအပ်သေးသော)အခြားဝတ္ထုကို သစေဒေတိ (ဝေသတိ)၊ ပဌမံ- ရှေးဦးစွာ၊ အတ္တနော၊ တေလံ- အကပ်ခံအပ်ပြီးသော ဆီကို၊ နမိနာပေတဗ္ဗံ-မချင့်စေထိုက်၊ ကသ္မာ-နည်း၊ ဟိ (ယသ္မာ)၊ နာဠိယံ- ဆီကျည်တောက်၌၊ အဝသိဋ္ဌံ တေလံ-ကြွင်းကျန်သော ဆီသည်၊ ပစ္စာ-နေခံမှ၊ မိနန္တသံ-ချင့်သောဈေးသည်၏၊ အပဋိဂ္ဂဟိတကံ-အကပ်မခံအပ်သေးသော ဆီကို၊ ဒူသေယျ-ဖျက်ဆီးရာ၏၊ ဣတိ-ထိုကြောင့်တည်း၊ ပေ၊ ဣတိ-တည်း။ ၊ ကယဝိတ္ထယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒုတိယော-သော၊ ကောသိယဝဂ္ဂေါ-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။
 * * * * *

ပတ္ထဝင်အဖွင့်

တေန သမယေနာတိ ပတ္ထသိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ - ၌၊ ပတ္ထဝါဏိဇ္ဇန္တိ - ကား ဂါမနိဂမာဒိသု- တို့၌၊ ဝိစရန္တော - လှည့်လည်ကုန်လျက်၊ ပတ္ထဝါဏိဇ္ဇဝါ- သပိတ် ကုန်သွယ်မှုကိုလည်း၊ ကရိသန္တိ - ပြုကုန်လတံ့လော၊ အာမတ္ထိကာ ပဏဝါတိ (တ္ထေ) -၌၊ ဘာဇနာနိ- ခွက်တို့ကို၊ အမတ္တာနိ-အမတ္တတို့ ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ- န်၏၊ ယေသံ - အကြင် ဈေးသည်တို့၏၊ တာနိ- အိုးခွက်ဟူကုန်သော၊ ဘဏ္ဍံ-ရောင်းဝယ်အပ်သော ဘဏ္ဍာသည်၊ (သန္တိ)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ တေ-ထံ ဈေးသည်တို့သည်၊ အာမတ္ထိကာ- ကတို့မည်၏၊ [ဘဏ္ဍန္တိ ဝိက္ခေတဗ္ဗတဏ္ဍံ၊ တာနိနှင့်ဘဏ္ဍံသည် ဝုစ်မတူသော်လည်း ရောင်းအပ်သော ဘဏ္ဍာအဖြစ်ဖြင့် တမျိုးတည်းဖြစ်သောကြောင့် တာနိနှင့် ဝုစ်မတူဘဲ “ဘဏ္ဍံ” ဟု ကေဝုင် ထားနိုင်သည်၊] တေသံ အာမတ္ထိကာနံ - ထိုခွက် ဟူသော ရောင်းအပ်သော ဘဏ္ဍာရှိသောဈေးသည်တို့၏၊ အာပဏံ-ဈေးဆိုင်တည်း၊ အာမတ္ထိကာပဏံ- ဆိုင်၊ ကုလ္လာလ ဘဏ္ဍာဝါဏိဇ္ဇကာပဏံ - အိုးခွက် ဘဏ္ဍာကို ရောင်းသော ကုန်သည်တို့၏ဈေးဆိုင်ကို၊ (ပသာရေသန္တိ-ဖြန့်ခင်းကုန်လတံ့လော၊) ဣတိ အတ္ထော-နက်။

ပဌမံ ၊ ပေ၊ ဒူသေယျ ။ ။ ရဟန်း၏ အကပ်ခံအပ်ပြီး ဆီနှင့် ဈေးသည်ဆီကို လဲသောအခါ ဆီပူး၌ထည့်၍ ဆီကို ချင့်ရလိမ့်မည်၊ ထိုသို့ ချင့်သောအခါ ရဟန်း၏ ဆီကို အလျင် (ရှေးဦးစွာ) မချင့်ပါနှင့်၊ ဘာကြောင့်နည်း.... ရဟန်း၏ဆီက ကပ်ပြီး ဖြစ်၍ ဆီပူး၌ကျန်ရစ်သော အကတ်အသတ်ဆီသည် နောက်မှချင့်သော ဈေးသည်၏ ဆီကို (ကပ်ပြီးဆီနှင့် ရောသွားစေသောအားဖြင့်) ရဟန်း၏ဆီက ဈေးသည်၏ဆီကို ဖျက်ဆီးရာရောက်ပါလိမ့်မည်၊ ထိုသို့ ကပ်ပြီးဆီနှင့် မကပ်သေးဆီရောလျှင် မကပ်သေး ဆီလည်း ကပ်ပြီးဆီပင်ဖြစ်သွားရကား ရဟန်းမှလွဲရကျိုးမနပ်ဘဲ ရှိလိမ့်မည်- ဟူလို၊

တယော ပတ္တဿ ဝဏ္ဏာတိ- ကား၊ ပတ္တဿ- နါ၊ ပမာဏာနိ- အတိုင်း အရှည်တို့သည်။ တီဏိ-၃ မျိုးတို့တည်း၊ [အဘိဓာန်လာ ဝဏ္ဏသဒ္ဒါ၏အနက် များစွာတို့တွင် ဤ၌ ပရိမာဏ အနက်ဟော ဟု ပြုလို၍ ပမာဏာနိ ဟု ဖွင့်သည်။] အဗျာဠကောဒနံ ဝဏ္ဏာတိတိ- ကား၊ မဂဓနာဠိယာ- မဂဓတိုင်းသုံး ကွမ်းစားဖြင့်၊ ခွိန္တံ တဏှုလနာဠိနံ-ဆန် ၂ ကွမ်းစားတို့၏၊ [၂ စလယ်တို့၏၊] ဩဒနံ-ကို၊ ဝဏ္ဏာတိ- ယူနိုင်၏၊ ဝါ- ဆန့်၏၊ [“အဗျာဠကောဒနံ- တပြည် ထက်ဝက် တခွက်ချက်ထမင်းကို” ဟု ပါဠိတော်၌ပေး။] မဂဓနာဠိနာမ - မဂဓတိုင်းသုံး ကွမ်းစားမည်သည်။ အမုတေရသပလာ - အခွဲအားဖြင့် တဆွဲ သုံးပိုလ်ရှိသည်။ ဓါ- တဆွဲနှစ်ပိုလ်ခွဲ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဣတိ အဋ္ဌကထာကထာယံ ဝုတ္တံ၊ သီဟဠဒီပေ- ၌၊ ပကတိနာဠိ - ပကတိကွမ်းစားသည်။ မဟန္တာ- ကြီး၏၊ ဒမိဠနာဠိ - ဒမိဠလူမျိုးတို့၏ ကွမ်းစားသည်။ ခုဒ္ဒိကာ - ငယ်၏၊ မဂဓနာဠိ - သည်။ ပမာဏယုတ္တာ - သင့်တော်သောပမာဏနှင့် ယှဉ်၏။ တာယ မဂဓနာဠိယာ-ဖြင့်၊ ဒိယဗျာဠိ-အခွဲအားဖြင့် ၊ ကွမ်းစားသည်၊ (တကွမ်းစား ခွဲသည်။) ကော - သော၊ သီဟဠနာဠိ - သည်။ ဟောတိ၊ ဣတိ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ၊ စတုဘာဂံ ခါဒနန္တိ-ကား၊ ဩဒနဿ-၏၊ စတုတ္ထ ဘာဝပမာဏံ-၄ ခုမြောက်အဘို့ ပမာဏရှိသော၊ (၄ ဘို့တဘို့ ပမာဏရှိသော)၊ ခါဒနံ- ခဲဘွယ်ကို၊ (ဝဏ္ဏာတိ)၊ [ဤအဖွင့်ကိုကြည့်၍ စတုဘာဂံ၌ စတုနောင် ပူရဏ အနက်ဟော ထပစ္စည်း အကြေကြံပါ။] တိ- ထိုဘွယ်ကို၊ ဟတ္ထဟာရိယဿ- လက်ဖြင့် ဆောင်ယူအပ် ဆောင်ယူနိုင်သော၊ (လက်ကော်ရဖြစ်သော၊) မုဂ္ဂသူပဿ-ဝဲနောက်ဟင်း၏၊ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တဒုပိယံ ဗျူနန္တိ-ကား၊ တဿ ဩဒနဿ- အား၊ အနုဂ္ဂံ- သော၊ မစ္ဆ ဟေ၊ ဗျူနန္တိ - ငါး၊ အမဲ၊

အမုတေရသ ပလံာ ။ ။ တပိုလျှင် အချိန် ငိုသားရှိ၏၊ [ကရိသ စတုတ္ထယံ - ကျပ် ၄ ခုအပေါင်းသည်၊ ပလံ-ပိုလ်မည်၏။—အမရကောသ ဝဇ၊ ၉၂] တဆွဲနှစ်ပို ခွဲသည် ကျပ်ချိန် ၅၀ သားရှိ၏၊ ထို ၅၀ သားသည် မဂဓတကွမ်းစား ဖြစ်၏၊ “ခွိန္တံ တဏှုလနာဠိနံ ဩဒနံ ဝဏ္ဏာတိ” ဟု ဆိုသောကြောင့် “မဂဓ နှစ်ကွမ်းစား” ဟူသည် ၅၀ သား ၂ လီ (တပြည်) ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ဆန်တပြည်ချက် ထမင်းနှင့်တကွ အသား ဟင်း ဝဲဟင်းတို့ပါ ဆန်သောသပိတ်သည် ဥက္ကဋ္ဌသပိတ် ဖြစ်၏။

မှတ်ချက်။ ။ ရှေးဆရာအချို့ကား တပိုလ်လျှင် ၁ ပိဿာရှိ၏-ဟု ယူကြသေး၏၊ ထိုအလိုအားဖြင့် ၁၂ ပိုခွဲသည် ၁၂ ပိဿာခွဲရှိ၍၊ ခွိန္တံ တဏှုလနာဠိနံအတွက် ၂၅ ပိဿာရှိရမည် ဖြစ်သောကြောင့် မည်သည့်သပိတ်မှ ထိုမျှလောက်ဆန်ကို ချက်သော ထမင်းကို မဆန့်နိုင်၊ ထို့ကြောင့် ဤနေရာနှင့်တကွ သိမ်သမုတ်ရာဝယ် ကျောက်နိမိတ် အတွက်ပါ တပိုလ်လျှင် တပိဿာ၂ယူနည်းကို စဉ်းစားကြပါလေ။

ဟင်းရွက်၊ ဟင်းသီး၊ အညွန့် အစရှိသောဟင်းလျှာကို၊ ဂဏှာတိ = ၏။ [တဒုပိယံ၏အဖွင့်ကို ဝေရဉ္စကဏှ-မြင်းကုန်သည်တို့ မုယောဆန်လှူခင်း၌ပြခဲ့ပြီ။]

တကြ-ထိုအခုဋကောဒနံ ဂဏှာတိ အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ [“တကြ- ထိုသပိတ်၌” ဟုလည်း ပေးကြသည်။] အယံ - ကား၊ ဝိနိစ္ဆယော - တည်း၊ သုကောန္တိတပရိသုဒ္ဓါနံ-ကောင်းစွာထောင်းအပ်သည်ဖြစ်၍သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ကုန်သော၊ အနုပဟတပရဏသာလိတဏှုလာနံ-မကြီးမပြတ်သောသလေးဆန်ဟောင်းတို့၏၊ [ဆန်သစ်ကို ချက်လျှင် ထမင်း သိပ်မပွား သောကြောင့် ထမင်းတိုးပွားသော ဆန်ဟောင်းကို ပြသည်။] ဒွေ မဂဓနာဠိယော = မဂဓတိုင်းသုံး ၂ ကွမ်းစားတို့ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ တေဟိ တဏှုလေဟိ-ထိုသလေးဆန်ဟောင်းတို့ဖြင့်၊ အနုတ္တဏှုလံ - မနပ်တနပ် မာဆတ်ဆတ်လည်း မဟုတ်သော၊ အကိလိန္ဒံ-စိုစိုစွပ်စွပ် ပြောဖတ်ဖတ်လည်း မဟုတ်သော၊ အပိဏ္ဍိတံ-မထွေးမခဲသော၊ သုဝိသံ = အလွန် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော၊ ကုန္ဒမကုဋရာသိ သဒိသံ- သင်းခွေပန်းငုံအစနှင့် တူသော၊ အဝဿာပိတောဒနံ-ပုံအပ်သော ထမင်းရည်ရှိသော ထမင်းကို၊ ဝါ - ချိုးမကပ်သောထမင်းကို၊ ပစိတွာ - ၍၊ [“အဝ- အောက်သို့ + သာပိတ- ယိုစေအပ်” ဟူသည် “ထမင်းရည်တည်း” ဟု ကြံပါ။ “ထမင်းချိုး” ဟုလည်း ပေးကြ၏။] နိရဝသေသံ-အကြွင်းအကျန် မရှိအောင်၊ ပတ္တေ-၌၊ ပက္ခိပိတွာ-၍၊ တဿ ဩဒနဿ- ၏၊ စတုတ္ထဘာဂပ္ပမာဏော-လေးခုမြောက်အဘို့ ပမာဏရှိသော၊ ဝါ- လေးဘို့တဘို့ ပမာဏရှိသော၊ နာတိယနော-ပြစ်လည်းမပြစ်လွန်းသော၊ နာတိတနကော-ကျလည်းမကျလွန်းသော၊ ဟတ္ထဟာရိယော - လက်ဖြင့် ဆောင်ယူအပ် ဆောင်ယူနိုင်သော၊ ဝါ-လက်ကော်၍ရလေခံသော၊ [ဟတ္ထေန + ဟာရိယော ဟတ္ထဟာရိယော။] သဗ္ဗသမ္ဘာရ သင်္ခတော-ဇိယာကရဝေ အစရှိသော အလုံးစုံသော အဆေံအဗျးတို့ဖြင့် စီရင်အပ်သော၊ မုဂ္ဂသုပေါ- ဝဲနောက်ဟင်းကို၊ ပက္ခိပိတဗ္ဗော-ထည့်ထိုက်၏၊ တတော-ထိုမှနောက်၌၊ အာလောပဿ အာလောပဿ - ဆွမ်းလုပ်တိုင်း ဆွမ်းလုပ်တိုင်းအား၊ အနုရူပံ-လျော်သော၊ ယာဝစရိမာလောပ ပဟောနကံ - နောက်ဆုံး ဆွမ်းလုပ်တိုင်အောင် လောက်သော၊ မစ္ဆမံသာဒိဗျဉ္ဇနံ- ငါး၊ အခဲ အစရှိသောဟင်းလျှာကို၊ ပက္ခိပိတဗ္ဗံ။

ပန-ဆက်၊ သပ္ပိ၊ ပေကိဉ္ဇိကာဒိနိ-ထောပတ်၊ ဆီ၊ ရက်တက်ရည်၊ ပအုန်းရည်၊ အစရှိသည်တို့သည်၊ ဂဏှပဝါနိ - ရေတွက်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည်၊ ဝါ- ရေတွက်လောက်ကုန်သည်၊ နဟောန္တိ-နံ၊ ဟိ - မှန်၊ တာနိ-ထို ထောပတ် စသော ဝတ္ထုတို့သည်၊ ဩဒနဂတိကာနေဝ-ထမင်း၏

ဖြစ်ခြင်းနှင့် တူသော ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်သည်သာ၊ ဝါ-ထမင်းနှင့် အလားတူကုန်
 သည်သာ၊ (ဟုတွာ-၁၂) ဟာပေတုံ - ယုတ်လျော့စေခြင်းငှါလည်း၊ နေဝ
 သက္ကောန္တိ-န၊ ဝဗေတုံ-တိုးပွားစေခြင်းငှါလည်း၊ နသက္ကောန္တိ-န၊ [ထမင်း၌
 ထောပတ်စသည်ကို ထည့်လိုက်လျှင် ထမင်းသဘောအတိုင်း ဖြစ်သွားသည့်
 အတွက် အတိုးအဆုတ် မရှိ-ဟုလို၊] ဝေ-လျှင်၊ သဗ္ဗဓိ - သော၊ ပက္ခိတ္တံ-
 သော၊ ဝေ-ဤဆွမ်း၊ ဝဲဟင်း၊ ဟင်းလျာသည်၊ ပတ္တဿ-၏၊ မုခဝန္ဓိယာ-
 နားခမ်းရစ်၏၊ ဟေဋ္ဌိမရာဇိသမံ-အောက်အရေးနှင့် ညီမျှသည်၊ (ဟုတွာ-၅)၊
 သစေ တိဋ္ဌတိ-အကယ်၍တည်အံ့၊ သုတ္တေနဝါ-ချည်မျှင်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဟီရေ
 နဝါ-လျော်မျှင်ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဆိန္နန္တဿ - ဖြတ်လသော်၊ (တာဒုတ်တိုက်
 သကဲ့သို့ တိုက်ကြည့်လသော်)၊ သုတ္တဿဝါ - ၏သော်၎င်း၊ ဟီရဿဝါ-
 ၏သော်၎င်း၊ ဟေဋ္ဌိမန္တံ-အောက် အစွန်ကို၊ သစေ ဖုသတိ-အံ့၊ (ဝေ သတိ)၊
 အယံ-ဤ သပိတ်သည်၊ ဥက္ကဋ္ဌော နာမ - ဥက္ကဋ္ဌမည်သော၊ ဝါ- အကြီးဆုံး
 မည်သော၊ ပတ္တော-တည်း၊ တံ ရာဇိ-ထိုအောက် အရေးကို၊ အတိက္ကမ္မ-၍၊
 ထုပီကတံ- ထုပကဲ့သို့ ပြုအပ်လျက်၊ (မိုမောက်လျက် , စုံ့စုံ့တက်လျက်)၊
 သစေ တိဋ္ဌတိ၊ (ဝေ သတိ)၊ အယံ-သည်၊ ဥက္ကဋ္ဌောမကောနာမ- မည်သော၊
 ဝါ-ဥက္ကဋ္ဌသပိတ်အောက် ငယ်သည်မည်သော၊ ပတ္တော- တည်း၊ တံရာဇိ-
 ထိုအောက်အရေးသို့၊ သစေ နသမ္ပာပုဏ္ဏာတိ-အကယ်၍ မရောက်အံ့၊ အန္တော
 ဝဓမေဝ-အတွင်းဝင်သည်သာ၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဝေ သတိ)၊ အယံ- သည်၊
 ဥက္ကဋ္ဌုက္ကဋ္ဌောနာမ-ဋ္ဌမည်သော၊ ပတ္တော-တည်း။

နာဠိကောဒနန္တိ- ကား၊ မဂဓနာဠိယာ-ဖြင့်၊ ကောယ တဏှုလနာဠိ
 ယာ - ဆန်တကွမ်းစား၏၊ ဩဒနံ - ကို၊ (ဂဏှာတိ)၊ ပတ္တောဒနန္တိ- ကား၊
 မဂဓနာဠိယာ-ဖြင့်၊ ဥပဗုနာဠိကောဒနံ-ကွမ်းစားထက်ဝက် ဆန်၏ ထမင်း
 ကို၊ (ဂဏှာတိ)၊ သေသံ- ကြွင်းသော အစီအရင်ကို၊ ပုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိ
 တဗ္ဗံ၊ ပန - ဆက်၊ အယံ- ကား၊ နာမမတ္ထေ - အမည်မျှ၍၊ ဝိသေသော၊ နာဠိ
 ကောဒနာဒိ - တကွမ်းစားချက် ထမင်းအစရှိသော၊ သဗ္ဗဓိ- အလုံးစုံလည်း
 ဖြစ်သော ထမင်း ဝဲဟင်း ဟင်းလျာသည်၊ ဝိက္ခိတ္တံ-ထည့်အပ်သည်၊ (သမာနံ-
 သော်၊) ပုတ္တနယေနေဝ ဟေဋ္ဌိမရာဇိသမံ (ဟုတွာ) သစေ တိဋ္ဌတိ၊ (ဝေ
 သတိ)၊ အယံ မဇ္ဈိမောနာမ ပတ္တော၊ တံ ရာဇိ အတိက္ကမ္မ ထုပီကတံ သစေ
 တိဋ္ဌတိ၊ (ဝေသတိ)၊ အယံ မဇ္ဈိမောမကောနာမ ပတ္တော၊ တံရာဇိ- သစေ
 နသမ္ပာပုဏ္ဏာတိ၊ အန္တောဝဓမေဝ သစေ ဟောတိ၊ (ဝေ သတိ)၊ အယံ
 မဇ္ဈိမုက္ကဋ္ဌောနာမ ပတ္တော၊ ပတ္တောဒနာဒိ - တကွမ်းစားချက် ထမင်း အစ

ရှိသော၊ သဗ္ဗန္ဓိ ပက္ခိတ္တိ (သမာနံ) ဟေဋ္ဌိမရာဇိသမံ (ဟုတ္တာ) သစေ တိဋ္ဌတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ အယံ ဩမကောနာမပတ္တော၊ ပေအယံ-သညံ၊ ဩမကုတ္တဋ္ဌော နာမ ပတ္တော၊ ဣတိ အယံ- ကား၊ (နာမမတ္ထေ- ဌံ၊ ဝိသေသော- တည်း၊) ဝေံ-သို့၊ ဧတေပတ္တာ-တို့သည်၊ နဝ- ၉ လုံးတို့တည်း။

တေသု- ထို သပိတ် ၉ လုံးတို့တွင်၊ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဣက္ကဋ္ဌောစ - ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဣက္ကဋ္ဌ သပိတ် ၎င်း၊ ဝါ-ဥက္ကဋ္ဌ သပိတ်ထက်ကြီးသော သပိတ်၎င်း၊ ဩမကောမကောစ-၎င်း၊ ဝါ-ဩမကသပိတ်အောက်ငယ်သော သပိတ်၎င်း၊ (ဣတိ-သို့)၊ ဋ္ဌေ- ၂ လုံး သော သပိတ်တို့သည်၊ အပတ္တာ-အဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာလေံသော သပိတ် မဟုတ် ကြကုန်၊ ဟိ- မှန်၊ တတော ဥက္ကဋ္ဌော အပတ္တော , ဩမကော အပတ္တောတိ ဣဒံ-ဤစကားကို၊ ဧတေ - ဤ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဣက္ကဋ္ဌ သပိတ်, ဩမကောမက သပိတ် တို့ကို၊ သန္ဓာယ- ဤ (ဘဝတာ) ဝုတ္တံ-ပဒဘာဇနိဋ္ဌိ ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣ- ဤ သပိတ် ၂ လုံးတို့တွင်၊ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဣက္ကဋ္ဌော - ကို၊ ဥက္ကဋ္ဌတော - ဥက္ကဋ္ဌ သပိတ်ထက်၊ ဥက္ကဋ္ဌတ္တာ - ကြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တတော ဥက္ကဋ္ဌော အပတ္တောတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တော - ပြီ၊ ဩမကောမကောစ - ကိုလည်း၊ ဩမ ကတော-အောံ၊ ဩမကတ္တာ-ယုတ်လျော့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (တတော) ဩမကော အပတ္တောတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တော၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧတေ - ဤ ဥက္က ဋ္ဌ၊ ဣက္ကဋ္ဌ ဩမကောမက သပိတ်တို့ကို၊ တာဇနပရိဘောဂေန - ခွက်ကို သုံးစွဲ နည်းဖြင့်၊ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနိ- သုံးစွဲထိုက်ကုန်၏၊ န အဓိဋ္ဌာနပဝါ- အဓိဋ္ဌာန် သို့လည်း မကပ်ရောက်ကုန်၊ နဝိကပ္ပနပဝါ-ဝိကပ္ပနာသို့လည်း မကပ်ရောက် ကုန်၊ [ဤ သပိတ် ၂ လုံးသည် ဆွမ်းခံရာ၌ အပြစ်မရှိသော်လည်း အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာပြု၍ မသုံးစွဲရ။]

ပန-အန္ဓယကား၊ ဣတရေ-ဤ သပိတ် ၂ လုံးမှအခြားကုန်သော၊ သတ္တ- ၇ လုံးသော သပိတ်တို့ကို၊ အဓိဋ္ဌဟိတ္တာဝါ-၍သော်၎င်း၊ ဝိကပ္ပေတ္တာဝါ-၍သော်၎င်း၊ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာ - နံ၏၊ ဝေံ-သို့၊ (အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာကို)၊ အ ကတ္တာ-၍၊ တံ-ထိုသပိတ်ကို၊ (ဒသာဟံ - ကို) အတိတ္တာမယတော - ၏၊ နိသဂ္ဂိယံ-သော၊ ပါစိတ္တိယံ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ သတ္တဝိဓမ္မိ-သော၊ တံ ပတ္တံ- ကို၊ ဒသာဟ ပရမံ - ဆယ်ရက် အလွန် အပိုင်း အခြားရှိသော၊ ကာလံ - ကို၊ အတိတ္တာမယတော-၏၊ နိသဂ္ဂိယံ-သော၊ ပါစိတ္တိယံ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ - ဤကား အနက်။ [“ တံ အတိတ္တာမယတော နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ ” ဟူသော ရှေ့စကားသည် သိက္ခာပုဒ် ပါဠိတော်စကားတည်း၊ ထို့ကြောင့် တံ၏နော်၌ “ဒသာဟံ” မပါသင့်၊ “ပါစိတ္တိယံတိ” ဟု ဣတိလည်း မပါသင့်၊

“တံသတ္ထဝိဓိပိ ပတ္ထံ၊ပေ၊ပေါ၊စိတ္တိယံတိ” ကား ထိုပါဠိ၏ အနက်ကို ထပ်ဖြင့်
 သော စကားတည်း၊ ထို့ကြောင့်၊ “ဣတိ-ဤကား အနက်” ဟု ပေးရသည်၊
 နိသဂ္ဂိယံ၊ပေ၊ပရိဘုဂ္ဂတိတိ-ကား၊ ယာဂုံ-ကို၊ ဝိဝိတွာ-ပြီး၍ (ပက္ခေ-ကို၊)
 ဓောတေ-ဆေးအပ်ပြီးသော်၊ ဒုက္ကဋံ၊ဓဇ္ဇကံ ခါဒိတွာ ဘတ္တံဘုဂ္ဂိတွာ ဓောတေ
 ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ)၊ ဣတိဓံ ပယောဂေပယောဂေ ဒုက္ကဋံ။

ပန- ကား၊ အနာပတ္တိ၊ပေ၊ဝိကပ္ပေတိတိ ဣတ္ထ-၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိ
 တဗ္ဗော)၊ ပမာဏယုတ္တဿဝိ- ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော သဝိတ်၏လည်း၊ အဓိ
 ဋ္ဌာနဝိကပ္ပနပဝတ္တိ-အဓိဋ္ဌာန်လောက်သည်၏အဖြစ်၊ ဝိကပ္ပနာလေဝံသည်၏
 အဖြစ်ကို၊ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ အယောပက္ခော-သည်၊ ပဉ္စဟိ- ၅ ကြိမ်ကုန်သော၊
 ပါကေဟိ-ဖုတ်ခြင်းတို့ဖြင့်၊ (ပက္ခော- ဖုတ်အပ်ပြီးသည်၊ သမာနော-သော်၊
 ဝါ- ဖြစ်မှ၊ အဓိဋ္ဌာနပဝေါ- အဓိဋ္ဌာန်သို့ကပ်ရောက်သည်၊ ဝါ- အဓိဋ္ဌာန်
 လောက်သည်၊ (ဟောတိ)၊ မတ္တိကာပက္ခော-သည်၊ ဒွိဟိ ပါကေဟိ ပက္ခော
 (သမာနော) အဓိဋ္ဌာနပဝေါ (ဟောတိ)၊ ဥဘောဝိ- ၂ မျိုးသောသဝိတ်တို့
 သည်လည်း၊ ယံ မူလံ-အကြင်အဖိုးကို၊ ဒါတဗ္ဗံ- ပေးထိုက်၏၊ [သဝိတ်သည်
 အား ပေးထိုက်၏၊] ကသ္မိ-ထိုအဖိုးကို၊ ဒိန္နေယေဝ-ပေးအပ်ပြီးသော်သာ၊
 ဝါ- မှသာ၊ (အဓိဋ္ဌာနပဝေါ ဟောတိ)၊ ဧကောဝိ- သော၊ ပါကော- ဖုတ်
 ခြင်းသည်၊ ဥနော သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိဝါ) ကာကဏိကမတ္ထမ္ပိ-
 တချင်ရွေးမျှလည်း၊ ဝါ-တပြားမျှလည်း၊ မူလံ - အဖိုးသည်၊ အဒိန္နံ - မပေး
 အပ်သေးသည်၊ (သစေ ဟောတိ၊ ဧဝံသတိဝါ)၊ အဓိဋ္ဌာနပဝေါ န(ဟောန္တိ)၊
 [ဥဘောဝိကိုထောက်၍ “ အဓိဋ္ဌာနပဝေါ ” ဟု ရှိရမည်။] ပတ္တသမိကော
 သစေဝိ ဝဒတံ - အကယ်၍မူလည်း လျှောက်အံ့၊ (ကံ)၊ ယဒါ၊ တုမှာကံ -
 တို့၏၊ မူလံ-သည်၊ ဘဝိဿတိ- ရှိလတံ၊ တဒါ-ထိုအခါကျမှ၊ ဒသံသ-ပေးရ
 ပါကုန်လတံ၊ [ရှိမှပေးပါ-ဟူလို၊] အဓိဋ္ဌဟိတွာ၊ ပရိဘုဂ္ဂထ-နံ၊ ဣတိ-ဤသို့
 လျှောက်အံ့၊ (ဧဝံသတိဝိ) အဓိဋ္ဌာနပဝေါ နေဝ ဟောတိ၊ ဟိ- မှန်၊ ပါက
 သ - ဖုတ်ခြင်း၏၊ ဥနတ္တာ , ပတ္တသံ - သဝိတ်ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏
 အဖြစ်သို့၊ န ဝတ္တတိ၊ မူလဿ- အဖိုး၏၊ သကလဿဝါ - အလုံးစုံ၏သော်
 ၎င်း၊ ဧကဒေသဿဝါ - တစိတ်တဖို့၏ သော်၎င်း၊ အဒိန္နတ္တာ , သကဘာဝံ-
 မိမိဥစ္စာ၏ အဖြစ်သို့၊ န ဥပေတိ၊ အညဿေဝ - အခြားသော ရွေးသည်၏
 သာ၊ သန္တကော , ဟောတိ - ဖြစ်သေး၏၊ တသ္မာ , ပါကေစ- ဖုတ်ခြင်းသည်
 ၎င်း၊ မူလေစ-အဖိုးသည်၎င်း၊ နိဋ္ဌိတေယေဝ- ပြီးသော်သာ၊ ဝါ- ပြီးမှသာ၊
 အဓိဋ္ဌာနပဝေါ ဟောတိ။

ယော-အကြင်သပိတ်သည်၊ အဓိဋ္ဌာနပဝေါ-အဓိဋ္ဌာန်သို့ ကပ်ရောက်၏၊
 ဝါ-အဓိဋ္ဌာန်လောက်၏၊ သွေဝ- ထို အဓိဋ္ဌာန်လောသော သပိတ်သည်ပင်၊
 ဝိကပ္ပနပဝေါ- ၏၊ ဝါ - ၏၊ သော- ထို အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာလောက်သော
 သပိတ်ကို၊ ဟတ္ထိ - သို့၊ အာဂတောဝိ - ရောက်သောသပိတ်ကို၎င်း၊ အနာ
 ဝတောဝိ - ကို၎င်း၊ [အဝေးကလွမ်း၍ လှူလိုက်သောအခါ မိမိထံသို့ မရေခံ
 သေးသော သပိတ်ကို “ အနာဂတော ” ဟု ဆိုသည်။] အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗောဝါ-
 အဓိဋ္ဌာန်သော်လည်း တင်ထိုက်၏၊ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗောဝါ-ဝိကပ္ပနာသော်လည်း
 ပြုထိုက်၏၊ ဟိ - မှန်၊ (တနည်း) ဟိ - ချွေးအံ့၊ ပတ္တကာရကော - သပိတ်ကို
 ပြုလုပ်သူသည်၊ ဝါ-သပိတ်သည်သည်၊ မူလံ-ကို၊ လဘိတွာဝါ- ၍သော်၎င်း၊
 သယံ- ဈေးသည်ကိုယ်တိုင်း၊ ဒါတုကာမော- လှူလိုသည်၊ ဟုတွာဝါ- ၍သော်
 ၎င်း၊ ဘန္တေ, အဟံ-သည်၊ တုမ္မာကံ- တို့ဘို့၊ ပတ္တိ-ကို၊ ကတွာ- ၍၊ အသုက
 ဒိဝသေနာမ-၌၊ ပစိတွာ-ဖုတ်၍၊ ထပေသာမိ-ထားလိုက်ပါအံ့၊ ဣတိ-သို့၊
 ယဒိ ဝဒတိ - အံ့၊ [“ ဣတိ ဝတွာ တထေဝ ကရောတိ ” ဟုလည်း တဝါကျ
 ရှိသင့်သေး၏-ဟု ထင်သည်။] ဘိက္ခုစ-သည်လည်း၊ တေန-ထို သပိတ်သည်
 သည်၊ ပရိစ္ဆန္ဒဒိဝသတော-ပိုင်းခြားအပ်သောနေ့မှ၊ ဒသာဟံ-ကို၊ အတိတ္တာ
 မေတိ-အံ့၊ နိသဂ္ဂိယံ-သော၊ ပါစိတ္တိယံ-သည်၊ (ဟောဟိ)။

ပန-ဆက်၊ ပတ္တကာရကော-သည်၊ အဟံ-သည်၊ တုမ္မာကံ-တို့ဘို့၊ ပတ္တိ-
 ကို၊ ကတွာ ပစိတွာ, သာသနံ- နှုတ်မှာစကားကို၊ ပေသေသာမိ- ပို့ လိုက်
 ပါအံ့၊ ဣတိ - သို့၊ ဝတွာ - ၍၊ တထေဝ - ထို လျှောက်သည့်အတိုင်းသာလျှင်၊
 သစေ ကရောတိ - အံ့၊ တေန - ထို သပိတ်သည်သည်၊ ပေသိတ ဘိက္ခုပန =
 စေလွှတ်အပ်သောရဟန်းသည်ကား၊ တဿဘိက္ခုနော-ထို သပိတ်ရှင်ရဟန်း
 အား၊ သစေ န အာရောစေတိ- အံ့၊ အညော - စေလွှတ်အပ်သောရဟန်းမှ
 အခြားသောရဟန်းသည်၊ ဒိသ္မာဝါ- ၍သော်၎င်း၊ သုတွာဝါ- ၍သော်၎င်း၊
 ဘန္တေ တုမ္မာကံ, ပတ္တော-သည်၊ နိဗ္ဗိတော-ပြီးပါပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ သစေအာရော
 စေတိ-အံ့၊ (ပေသတိ)၊ တေဿ-၌၊ အခြားရဟန်း၏၊ အာရောစနံ-တဆင့်
 လျှောက်ခြင်းသည်၊ န ပမာဏံ-လိုရင်းပမာဏ မဟုတ်၊ ပန- အန္တယကား၊
 ယဒါ-၌၊ တေန- ထို ဈေးသည်သည်၊ ပေသိတောယေဝ- စေလွှတ်အပ်သော
 ရဟန်းသည်သာ၊ အာရောစေတိ-၏၊ တဿ-ထို စေလွှတ်အပ်သောရဟန်း၏၊
 ဝစနံ- ကို၊ (တတော) သုတဒိဝသတော - ထို ကြားအပ်ရာနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ-
 ၍၊ ဒသာဟံ - ကို၊ အတိတ္တာမယတော - လွန်စေသော[ရဟန်း၏၊ နိသဂ္ဂိယံ
 ပါစိတ္တိယံ (ဟောဟိ)။

ပတ္တကာရကော-သည်။ အဟံ တုမ္ဘာကံ ပတ္တိ ကတွာ, ပစိတွာ-ပုံတ်ပြီး၍၊
 ကဿစိ-တစုံတယေခံ၏၊ ဟတ္ထေ- ဌှိ၊ ပဟိဏိဿာမိ- ပို့လိုက်ပါအံ့၊ ဣတိ
 ဝတွာ တထေဝ - (ထို လျှောက်သည့်အတိုင်းပင်၊) သစေ ကရေတိ၊ ပန-
 ထိုသို့ ပြုပါသော်လည်း၊ ပတ္တိ ဝဟေတွာ, အာဝတဘိက္ခု-သည်။ အတ္တနော-
 ၏၊ ပရိဝေဏေ ထပေတွာ, တဿ- ထိုသပိတ်ရှင်ရဟန်းအား၊ န အာရောစေ
 တိ-မပြောအံ့၊ အညော-သော၊ ကောစိ-တစုံတယေခံသည်။ ဘဏတိ- ပြော
 အံ့၊ (ကိ)၊ ဘန္တေ, အရုနာ - ယခုအခါ၌၊ ဝါ- မကြာမီက၊ အာဘတော-
 ဆောင်ယူအပ်သော၊ ပတ္တော - သည်၊ သုန္ဒရောအဝိ - ကောင်းပါ၏လော၊
 ဣတိ ဘဏတိ၊ အာဝုသော , ပတ္တော - သည်၊ ကုဟိ - အဘယ်မှာနည်း၊
 ဣတိ- ဤသို့မေးအံ့၊ ဣတ္ထန္ဓာမဿ-ဤအမည်ရှိသော ရဟန်း၏၊ ဟတ္ထေ-ဌှိ၊
 ပေသိတော- ပို့အပ်ပြီ၊ ဣတိ- အံ့၊ တေဿပိ- ဤ အခြားရဟန်း၏လည်း၊
 ဝစနံ - တဆင့်ပြောအပ်သော စကားသည်၊ န ပမာဏံ၊ ပန - အန္ဓယကား၊
 ယဒါ, သော ဘိက္ခု-ထို သပိတ်ယူလာသော ရဟန်းသည်၊ ပတ္တံ, ဒေတိ-၏၊
 ပေတသ္မာ, ဒဿဟံ- ကို၊ အနတိတ္တာမေတွာဝ - လျှင်၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗောဝါ-
 အဓိဋ္ဌာန်သော်လည်း တင်ထိုက်၏၊ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗောဝါ-ဝိကပ္ပနာသော်လည်း
 ပြုထိုက်၏။

တတ္ထ-ထို အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာပြုရာ၌၊ ပတ္တဿ-၏၊ အဓိဋ္ဌာနာ-တို့သည်၊
 ဒွေ-တို့တည်း၊ ကာယေနဝါ- ဖြင့်မူလည်း၊ အဓိဋ္ဌာတိ၊ ဝါစာယဝါ အဓိဋ္ဌာ
 တိ၊ စ-ဆက်၊ တေသံ-ထို အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းတို့၏၊ ဝသေန-အားဖြင့်၊ အဓိဋ္ဌ
 ဟန္တေန- အဓိဋ္ဌာန်တင်သော ရဟန်းသည်၊ ဣမံ ပတ္တံ- ဤ သပိတ်ဟောင်း
 ကို၊ ပစ္စုဒ္ဓရာမိ-ပစ္စုဒ္ဓိပြုပါ၏၊ ဝါ-တဖန် ထုတ်ပယ်ပါ၏၊ ဣတိဝါ-သော်
 ၎င်း၊ [ဤကား အနီးရှိသပိတ်ကို ပစ္စုဒ္ဓိပြုပုံတည်း။] ဧတံ ပတ္တံ (ထိုသပိတ်
 ကို) ပစ္စုဒ္ဓရာမိ၊ ဣတိဝါ- ၎င်း၊ [ဤကား အဝေးရှိသပိတ်ကို ပစ္စုဒ္ဓိပြုပုံ
 တည်း။] ဧဝံ-သို့၊ သမ္ပုဓေဝါ- မျက်မှော်၌သော်၎င်း၊ ပရမ္ပုဓေဝါ- ၌သော်
 ၎င်း၊ ဌိတံ, ပုရာဏပတ္တံ-သပိတ်ဟောင်းကို၊ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာဝါ-ပစ္စုဒ္ဓိပြုပြီး၍
 သော်၎င်း၊ အညဿ- အား၊ ဒတွာဝါ- ပေးပြီး၍သော်၎င်း၊ ယတ္ထ ကတ္တစိ-
 ၌ှိ၊ ဌိတံ-သော၊ နဝံ- သော၊ ပတ္တံ- ကို၊ ဟတ္ထေန - ဖြင့်၊ ပရာမသိတွာ, ဣမံ
 ပတ္တံ အဓိဋ္ဌာမိတိ-ဟူ၍၊ စိတ္တေန အာဘောဂံကတွာ, ကာယဝိကာရံ-ကိုယ်၏
 ထူးခြားသောအမှုအရာကို၊ ကရောန္တေန-လျက်၊ ကာယေနဝါ-ဖြင့်မူလည်း၊
 အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗော၊ ဝစိဘေဒံ- ကို၊ ကတွာ-၍၊ ဝါစာယဝါ- နှုတ်ဖြင့်မူလည်း၊
 အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗော-၏။

တကြ- ထိုနှုတ်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာ၌၊ အဓိဋ္ဌာန်- အဓိဋ္ဌာန်သည်၊ ဒုဝိမံ- မျက်မှောက် မျက်ကွယ်အားဖြင့် ၂ ပါး အပြား ရှိ၏၊ [ထို ၂ ပါးကို ချပြလို သောကြောင့် “သစေ ဟတ္ထပါယေ” စသည်မိန့်၊] ဟတ္ထပါယေ-၌၊ (ပတ္ထော- သည်၊) သစေ ဟောတိ - အံ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဣမံ ပတ္ထံ အဓိဋ္ဌာမိတိ - ဟူ၍၊ (ဤသပိတ်ကို မိမိ ဥစ္စာဟု စွဲမြဲစွာ ဆောက်တည်ပါ၏ဟူ၍)၊ ဝါစာ-စကား လုံးကို၊ ဘိန္ဒိတဗ္ဗာ- ခွဲခြားထိုက်၏၊ (တနည်း) ဝါစာဘိန္ဒိတဗ္ဗာ - နှုတ်မြွက် ထိုက်၏၊ အထ - သို့မဟုတ်၊ အန္တောဝဗ္ဗေဝါ - အခန်းတွင်း၌ သော်၎င်း၊ [မိမိ နေရာကျောင်း၏ အခန်းတွင်း၌-ဟူလို၊] ဥပရိပါသာဒေဝါ-ပြာသာဒ်၏ အထက်ထပ်၌ သော်၎င်း၊ သာမန္တဝိဟာရေဝါ - အနီးကျောင်း၌ သော်၎င်း၊ (သစေ)ဟောတိ၊ [သာမန္တဝိဟာရေသည် ဥပလက္ခဏစကားတည်း၊ အဝေး ၌လည်း မှန်း၍ အဓိဋ္ဌာန်တင်ကောင်း၏။] (ဧဝံသတိ)၊ ထဝိတဋ္ဌာနံ- ထား အပ်ရာအရပ်ကို၊ သဏ္ဍကေတွာ- ၍၊ ဧတံ ပတ္ထံ အဓိဋ္ဌာမိတိ- ဟူ၍၊ (ဝါ-ထို သပိတ်ကို အဓိဋ္ဌာန်တင်ပါ၏ဟူ၍)၊ ဝါစာ-ကို၊ ဘိန္ဒိတဗ္ဗာ-၏၊ ပန-ဆက်၊ အဓိဋ္ဌဟန္တေန - အဓိဋ္ဌာန်တင်သော ရဟန်းသည်၊ ဧကကေန - တယောက် ထည်းသည်၊ (ဟုတွာဝိ- ၍လည်း)၊ အဓိဋ္ဌာတုံ- ငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ- အပ်၏၊ အည သာ-အခြားပုဂ္ဂိုလ်၏၊ သန္တိကေပိ-၌လည်း၊ အဓိဋ္ဌာတုံ ဝဇ္ဇတိ။

အညသာ-၏၊ သန္တိကေ-၌၊ (အဓိဋ္ဌာနသံ-အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်း၏) အယံ- ကား၊ အာနိသံသော-အကျိုးတည်း၊ အသ-ထို ရဟန်း၏၊ မေ-သည်၊ အဓိဋ္ဌိ တောနုခေါ- အဓိဋ္ဌာန် တင်အပ်ပြီးလေလော၊ နော အဓိဋ္ဌိတောနုခေါ - အဓိဋ္ဌာန် မတင်အပ်သေးလေသလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝိမတိ-တွေးတော ယုံမှား ခြင်းသည်၊ သစေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-အံ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဣတရော-အခြားရဟန်းသည်၊ [အဓိဋ္ဌာန်တင်စဉ်က အနား၌ရှိသော ရဟန်းသည်၊] သာရေတွာ - အမှတ် ရစေ၍၊ ဝိမတိ-ကို၊ ဆိန္ဒိဿတိ-ဖြစ်လတုံ၊ ဣတိ(အယံ) - ကား၊ အာနိသံ သော-တည်း)၊ ကောစိ- အချို့ သော ရဟန်းသည်၊ ဒသ-နံသော၊ ပတ္ထေ- တို့ကို၊ လဘိတွာ-၍၊ သဗ္ဗေဝ - အလုံးစုံသော သပိတ်တို့ကိုပင်၊ အတ္ထနာဝ- မိမိချည်းသာ၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုကာမော-သုံးစွဲလိုသည်၊ သစေဟောတိ၊(ဧဝံသတိ)၊ သဗ္ဗေ-အလုံးစုံသောသပိတ်တို့ကို၊ န အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ-နံ၊ ဧတံ၊ ပတ္ထံ-ကို၊ အဓိ ဋ္ဌာယ-၍၊ ပုနဒိဝသေ-၌၊ တံ - ထို အဓိဋ္ဌာန်တင်ထားအပ်သော သပိတ်ကို၊ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ-ပစ္စုဒ္ဓိရိပြု၍၊ အညော-အခြားသပိတ်တလုံးကို၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗော- ၍၊ ဧတေနပါယေန-ဖြင့်၊ ဝဿသတမ္ဘိ-အနှစ်တရာပတ်လုံးလည်း၊ ပရိဟရိ တုံ-သွားလေရာရာ ဆောင်ယူခြင်းငှါ၊ သတ္တာ-တတ်ကောင်း၏။

ဝေ-သို့၊ အပ္ပမတ္တဿ-အဓိဋ္ဌာန်တင်မှု၌ မေ့မလျော့သော၊ ဘိက္ခုနော-
 ၏၊ အဓိဋ္ဌာန်ဝိဇယနံ-အဓိဋ္ဌာန်ကိုစွန့်ခြင်းသည်၊ သိယာ-ဖြစ်ရာသေးသလော၊
 ဣတိ-ဤကားအမေးတည်း၊ သိယာ-သေး၏၊ ဟိ-မှန်၊ အယံ-ဤရဟန်းသည်၊
 ပတ္တိ-ကို၊ အညဿဝါ-အားသော်လည်း၊ သစေ ဒေတိ-အံ့၊ သစေ ဝိဗ္ဗမတိ
 ဝါ- အကယ်၍ လူသော်လည်း ထွက်အံ့၊ သိက္ခံဝါ- ကိုသော်လည်း၊ သစေ
 ပစ္စက္ခာတိ-အံ့၊ ကာလံဝါ-သေခြင်းကိုသော်လည်း၊ သစေ ကရေတိ၊ အဿ-
 ထိုရဟန်း၏၊ လိင်္ဂံဝါ-လိန်သည်သော်လည်း၊ သစေ ပရိဝတ္တတိ-အကယ်၍
 ပြောင်းလဲအံ့၊ (အကယ်၍ ပြန်အံ့၊) သစေ ပစ္စုဒ္ဓရတိဝါ-အကယ်၍ ပစ္စုဒ္ဓိရ
 သော်လည်း ပြန်အံ့၊ ပတ္တေ- ၌၊ ဆိဒ္ဓိဝါ- အပေါက်သည်သော်လည်း၊ သစေ
 ဟောတိ-အံ့၊ (ဝေ သတိ)၊ အဓိဋ္ဌာန် ဝိဇယတိ၊ စ-သာဓကကား၊ ဒိန္နဝိဗ္ဗန္တ
 ပစ္စက္ခာ၊ ပေသတ္တမန္တိ-ဟူသော၊ ဧတံ-ဤဂါထာစကားကို၊ ဝုတ္တံပိ-ရှေးဆရာ
 တို့လည်း ဆိုအပ်ပြီ၊ ဒိန္နဝိဗ္ဗန္တ ပစ္စက္ခာ-ပေးခြင်း၊ လူထွက်ခြင်း၊ သိက္ခာချခြင်း
 ကြောင့် သော်၎င်း၊ ကာလံ ကိရိယာကတေနစ - သေခြင်းကို ပြုခြင်းကြောင့်
 သော်၎င်း၊ လိင်္ဂံပစ္စုဒ္ဓရာစေဝ-လိန်ပြန်ခြင်း၊ ပစ္စုဒ္ဓိရပြုခြင်းကြောင့်သော်၎င်း၊
 သတ္တမံ(သတ္တမေန)သော၊ ဆိဒ္ဓေန-အပေါက်ကြောင့်သော်၎င်း၊ (အဓိဋ္ဌာန်
 ဝိဇယနံ-အဓိဋ္ဌာန်ကို စွန့်ခြင်းသည်၊) ဘဝတိ။]

စောရ၊ ပေပေဟိပိ- ခိုးသူ၏ ဆောင်ယူခြင်း၊ အကျမ်းဝင်သဖြင့် ယူခြင်း
 တို့ကြောင့်လည်း၊ ဝိဇယတိယေဝ၊ တိတ္ထကေန - သော၊ ဆိဒ္ဓေန - ကြောင့်၊
 အဓိဋ္ဌာန်- သည်၊ ဘိဇ္ဇတိ- နည်း၊ ယေန - အကြင်အပေါက်ဖြင့်၊ ကရံသိတ္ထံ-
 ဆပ်ဆန်ထမ်းလုံးသည်၊ နိက္ခမတိစေဝ-ထွက်လည်းထွက်နိုင်၏၊ ပဝိသတိစ-
 ၏၊ (တေန-ထိုအပေါက်ကြောင့်၊ အဓိဋ္ဌာန် ဘိဇ္ဇတိ)ဟိ-မှန်၊ ဣဒံ-ဤဆပ်ဆန်
 ထမ်းလုံးသည်၊ သတ္တန္တံ - ၇ မျိုးကုန်သော၊ ဝညာနံ- တို့တွင်၊ ဇာမကဓည
 သိတ္ထံ - အညံ့ဆိုး (အငယ်ဆိုး) စပါးမှ ဖြစ်သော ထမ်းလုံးတည်း၊ တသ္မိံ-
 ထိုသပိတ်ကို၊ အယစုဏ္ဏေနဝါ-သံမှန်ဖြင့်သော်၎င်း၊ အာဏိယာဝါ- စို့ဖြင့်
 သော်၎င်း၊ ပဋိပါကတိကေ-တဖန် ပင်ကိုယ်သဘောရှိသည်ကို၊ ကတေ-ပြုအပ်
 ပြီးသော်၊ ဒသာဟန္တန္တ ရေ - ၌၊ အဓိဋ္ဌာတဓမ္မော၊ အယံ - ကား၊ တာဝ -
 ဝိကပ္ပနာမှရှေးဥားစွာ၊ အန္တော၊ ပေပေတ္တေ-၌၊ အဓိဋ္ဌာနေ-အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်း
 ၌၊ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း။

ပန- ကား၊ ဝိကပ္ပနေ- ဝိကပ္ပနာ၌၊ (လတ္တမာနာ- ရထိုက်ကုန်သော)၊
 ဝိကပ္ပနာ-တို့သည်၊ ဧဒ္ဒေ - တို့တည်း၊ သမ္မုခဝိကပ္ပနာ - မိမိနှုတ်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာ
 ပြုခြင်း၎င်း၊ ပရမ္မုခဝိကပ္ပနာစ- သူတပါးနှုတ်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာပြုခြင်း၎င်းတည်း။

[ဝိကပ္ပနာနှင့်စပ်၍မှတ်ဘွယ်ကို ကင်္ခါဘာသာဇီကာ သုဒ္ဓပါစိတ်၊ သုရာပါဏာ
 ဝဂ်၊ ဝိကပ္ပနာသိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ။] ကထံ- အဘယ်သို့လျှင်၊ သမ္မုခဝိကပ္ပ
 နာ-သည်။ ဟောတိ- နည်း၊ ပတ္တာနံ - သပိတ်တို့၏၊ ကေဗဟုဘာဝံ- တလုံး၏
 အဖြစ် , အများတို့၏ အဖြစ်ကို၎င်း၊ သန္တိဟိတာ သန္တိဟိတဘာဝဉ္စ - အနီး၌
 ထားအပ်ကုန်သည်၏အဖြစ် , အနီး၌ မထားအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း၊
 [သံ- အနီး၌+ နိဟိတ- သို့မှီးထားအပ်၊] ဥ တွာ- ၍၊ ဣမံ ပတ္တန္တိဝါ-ဟူ၍
 သော်၎င်း၊ (အနီးတလုံး ဝိကပ္ပနာပြုပုံ)၊ ဣမေ ပတ္တေတိဝါ - သော်၎င်း၊
 (အနီးအများ၌ ပြုပုံ)၊ တေ ပတ္တန္တိဝါ - ၎င်း၊ (အဝေးတလုံး၌ ပြုပုံ)၊ တေ
 ပတ္တေတိဝါ - ၎င်း၊ (အဝေးအများ၌ ပြုပုံ)၊ ဝတ္တာ- ၍၊ တုယံ ဝိကပ္ပေမိတိ-
 ဟူ၍၊ ဝတ္ထဗ္ဗံ- ဆိုရာ၏၊ [ဣမံ ပတ္တံ- ကို၊ တုယံ- အား၊ ဝိကပ္ပေမိ- ကိုယ့်ဟာ
 အမှတ်, ကင်းစင်လတ်အောင် ပြုပါ၏၊ ဝါ- ပေးပါ၏၊] အယံ- ကား၊ ကော-
 သော၊ သမ္မုခဝိကပ္ပနာ- မိမိနှုတ်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းတည်း။

တ္ထောဝတာ-ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းဖြင့်၊ နိဓေတုံ-
 သို့မှီး သိမ်းထားခြင်းငှါ၊ ဝန္တတိ၊ ပရိဘုဉ္စိတုံဝါ - ငှါ၎င်း၊ ဝိသဇ္ဇေတုံဝါ -
 ငှါ၎င်း၊ အဓိဋ္ဌာတုံဝါ-ငှါ၎င်း၊ န ဝန္တတိ-မအပ်သေး၊ ပန-အနွယ်ကား၊ မယံ
 သန္တတံ၊ ပေ၊ ကရောဟိတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ- သို့၊ ဝုတ္တေ- သော်၊ ပစ္စုဒ္ဓါရောနာမ-
 ပစ္စုဒ္ဓါရ်ပြုခြင်း မည်သည်၊ ဝါ-ပြန်၍ ထုတ်ခြင်း မည်သည်၊ ဟောတိ၊ [မယံ-
 ၏၊ သန္တတံ-ဥစ္စာကို၊ ပရိဘုဉ္စိ- သုံးစွဲလိုမှုလည်း သုံးစွဲပါလော့၊ ဝိသဇ္ဇေ
 ဟိဝါ- စွန့်လိုမှုလည်း စွန့်ပါလော့၊ ယထာပစ္စယံ - အကြောင်းအားလျော်
 စွာ၊ ကရောဟိ-ပြုပါလော့။] တတော-ထို ပစ္စုဒ္ဓါရ်ပြုပြီးရာ အခါမှ၊ ပဟတိ-
 ၍၊ ပရိဘောဂါဒယောဝိ-သုံးစွဲခြင်း အစရှိသည်တို့သည်လည်း၊ ဝန္တန္တိ-န၏၊
 အပရောနယော၊ ပေ၊ အယံ အပရာပိ သမ္မုခဝိကပ္ပနာ၊ ပေ၊ ပရိဘောဂါဒယော
 ဝိ ဝန္တန္တိ၊ ဣတိ-ဤကား သမ္မုခဝိကပ္ပနာတည်း။

ကထံ, ပရမ္မုခဝိကပ္ပနာ - သည်၊ ပေ၊ တေန- ထို ဝိကပ္ပနာ အစားပြုပေး
 မည့်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ (ကိ)၊ တေ-၏၊ မိတ္ထောဝါ-ခိုင်မြဲသောမိတ်ဆွေ
 သည်သော်၎င်း၊ သန္တိဋ္ဌောဝါ - ထို ဤအရပ် ပေါင်းဆုံလတ်၍ မြင်အပ်ဘူး
 ကာမျှဖြစ်သော မိတ်ဆွေသည်သော်၎င်း၊ ကော - အဘယ်သူပါနည်း၊ ဣတိ
 (ဝတ္ထဗ္ဗော)၊ တတော - ထိုသို့ မေးခြင်းကြောင့်၊ ဣတရေန - အခြားသော
 သပိတ်ရှင်ရဟန်းသည်၊ ပုရိမနယေနေဝ၊ ပေ၊ ပန-ဆက်၊ တေန တိက္ခာနာ-ထို
 ဝိကပ္ပနာပြုသော ရဟန်းသည်၊ ဒုတိယ သမ္မုခဝိကပ္ပနာယံ - ၌၊ ဝုတ္တနယေ
 နေဝ၊ ပေ၊ ဝန္တန္တိ၊ (ဣတိ - ဤကား၊ ပရမ္မုခ ဝိကပ္ပနာ- တည်း၊) ပန- ဆက်၊

ဒွိန္ဒ-ကုန်သော၊ ဣမာသံ ဝိကပ္ပနာနံ- တို့၏၊ နာနာကရဏံ- အသီးအခြားပြု
 တတ်ကြောင်း အထူးကို၎င်း၊ အဝသေသော-သော၊ ဝစနက္ကမောစ-စကား
 အစဉ်ကို၎င်း၊ သဗ္ဗော - အလုံးစုံကို၊ ပဌမကထိန သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာယံ - ဌ၊
 ဝုတ္တနယေနေဝ-သာလျှင်၊ သမုဠာနာဒီဟိ သဒ္ဓိံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဣတိ-အပြီး
 တည်း။ ။ပတ္တသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

x x x x x x x x

တေန သမယေနာတိ ဥုနပဉ္စဗန္ဓနသိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ - ဌ၊ န ယာပေတိတိ
 (ဧတ္ထ)-ဌ၊ (ဂုဠတ္ထံ ကိရ ဥဒ္ဓရိတွာ ဒသေမိ)၊ သော-ထို အိုးထိန်းသည်သည်၊
 အရိယသာဝကော-သည်၊ ယဒိ နာဘဝိဿ-အကယ်၍ မဖြစ်အံ့၊ (ဝေံသတိ)၊
 ဝေံ-သို့၊ (ဝါ-သို့ကလေဝံ)၊ တေဟိ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ဥဗ္ဗာဇ္ဇော- နှိပ်စက်
 အပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အညယတ္တဗ္ဗိ - ကြည်ညိုခြင်းမှ တပါးသော အပြား၏
 အဖြစ်သို့လည်း၊ ဝါ-အကြည်ညိုပျက်ခြင်းသို့လည်း၊ အဝမိဿာ-ရေခံရာပြီ၊
 ပန - သို့သော်လည်း၊ သောတာပန္နတ္တာ - သောတာပန်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊
 ကေဝလံ-စိတ်ပျက်ခြင်းမဘက် သက်သက်၊ သရီရေနေဝ-ကိုယ်အားဖြင့်သာ
 လျှင်၊ န ယာပေတိ-မမျှတ၊ တေန-ကြောင့်၊ အတ္တနာပိ နယာပေတိ၊ ပုတ္တဒါရာ
 ဝိဿ ကိလမန္တိတိ = ဟူ၍၊ (သံဝီတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ၊ ဥုနပဉ္စ ဗန္ဓနေနာတိ
 ဧတ္ထ - ဌ၊ (အတ္ထော ဝေံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ အဿ - ထိုသပိတ်၏၊ ဥုနာနိ -
 ယုတ်လျော့ကုန်သော၊ ပဉ္စ - ငါးခုကုန်သော၊ ဗန္ဓနာနိ - အဖွဲ့အတုပ်တို့သည်၊
 (သန္တိ-နံ၏)၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သော-ထိုသပိတ်သည်)၊ ဥုနပဉ္စနော-မည်၏၊
 အဿ- ထိုသပိတ်၏၊ ပဉ္စ - န်သော၊ ဗန္ဓနာနိ- တို့သည်၊ န ပူရေန္တိ- မပြည့်
 ကုန်သေး၊ ဣတိအတ္ထော - နက်၊ ဥုနပဉ္စ ဗန္ဓနေန - ယုတ်လျော့သော ငါးဖွဲ့
 ရှိသော၊ တေန - ထိုသပိတ်ဖြင့်၊ (တေံ - ဤ နာဝိဘတ်သည်၊ ဝါ-ဤ ဥုနပဉ္စ
 ဗန္ဓနေနသဒ္ဓါသည်၊) ဣတ္ထန္တ၊ တဿ - ဤသို့ ထူးပြားသော (ငါးဖွဲ့ မပြည့်
 သည်၏)အဖြစ်သို့ ရောက်သောရဟန်းကို၊ လက္ခဏေ-မှတ်ကြောင်းအနက်၌၊
 ကရဏဝစနံ-ကရိုဏ်းဝိဘတ်တည်း၊ ဝါ-ကရိုဏ်းဝိဘတ်ရှိသောသဒ္ဓါတည်း။

တတ္ထ-ထို ဥုနပဉ္စဗန္ဓနေန ဟူသော ပါဠိ၌၊ ယသ္မာ၊ အဗန္ဓနဿပိ-အဖွဲ့
 အတုပ်မရှိသော သပိတ်၏လည်း၊ ပဉ္စဗန္ဓနာနိ-တို့သည်၊ န ပူရေန္တိ-မပြည့်
 ကုန်၊(ကသ္မာ)၊ သဗ္ဗသော-အားဖြင့်၊ နတ္ထိတာယ - အဖွဲ့အတုပ် မရှိသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ တသ္မာ၊ ပဒဘာဇနေ-ဌ၊ အဗန္ဓနောဝါတိအာဒိ-ကို၊
 ဝုတ္တံ၊ စ-ဆက်၊ ဥုနပဉ္စဗန္ဓနေနာတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တတ္တာ-ကြောင့်၊ ယဿ-အကြင်
 ရဟန်း၏၊ ပဉ္စဗန္ဓနော-ငါးဖွဲ့ရှိသော၊ ပတ္ထော-သည်၊ ဟောတိ၊ တဿ-၏။

သော = ထို သပိတ်သည်။ အပတ္တော - အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာလောက်သော သပိတ်မဟုတ်တော့။ တသ္မာ, အညံ - အခြားသပိတ်ကို၊ ဝိညာပေတံ - မိမိ အလိုရှိကြောင်းကို သိစေခြင်းငှါ။ ဝါ - တောင်းခြင်းငှါ။ ဝန္တတိ - အပ်၏။ စ - ဆက်။ တေပန္နနံ နာမ - ဤ အဖွဲ့အတုပ် မည်သည်။ ယသ္မာ, ဗန္ဓနော ကာသေ - ဖွဲ့တုပ်ရာအရပ်သည်။ သတိ - ရှိသော်၊ ဝါ - ရှိမှ၊ ဟောတိ - ဖြစ်နိုင်၏။ (ဗန္ဓနောကာသေ) အသတိ, န ဟောတိ - မဖြစ်နိုင်။ တသ္မာ, တဿ - ထို ဖွဲ့တုပ်ရာအရပ်၏။ လက္ခဏံ ဒေသေတံ အဗန္ဓနောကာသေ နာမာတိအာဒိ ဝုတ္တိ၊ ဒွဂ်လာရာဇိ နဟောတိတိ - ကား၊ မုခဝန္တိတော - နားခမ်းရစ်မှ၊ ဟေဋ္ဌာ - အောက်၌၊ ဒွဂ်လပ္ပမာဏာ - လက် ၂ သစ်ပမာဏရှိသော၊ ကောပိ - သော၊ ရာဇိ - အရေးသည်။ ဝါ - အက်ကြောင်းသည်။ န ဟောတိ - မရှိ၊ [ဤသိက္ခာပုဒ် နှင့်စပ်၍ ဖွဲ့တုပ်ပုံ စသည်ကို ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ပန, ကား၊ ယဿ ဒွဂ်လာ ရာဇိ ဟောတိတိ - ကား၊ ယဿ - အကြင် သပိတ်၏။ တာဒိသာ - ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ (နားခမ်းရစ်အော် လက် ၂ သစ် လောက် ရှုအပ်သော)၊ ကော - သော၊ ရာဇိ - အက်ကြောင်းအရေးသည်။ ဟောတိ၊ သော - ထိုသပိတ်ကို၊ တဿာ ရာဇိယာ - ထိုအက်ကြောင်းအရေး၏။ ဟေဋ္ဌိမပရိယန္တေ - အော်အစွန်၌၊ ပတ္တဝေခကေန - သပိတ်ထွင်း စူးငယ်ဖြင့်၊ ဝိဇ္ဈိတွာ - ဖောက်၍၊ ပစိတွာ - ဖုတ်၍၊ [ဖောက်အပ်သော နေရာ၌ အတွင်းသား ကျက်၍ ခိုင်အောင် မီးဖုတ်ရသည်။] သုတ္တရဇ္ဈက မကစိရဇ္ဈကဒီဟိဝါ - ချည်မျှင်ငယ်, သင်ပန်းလျော်မျှင်ငယ် အစရှိသည်တို့ဖြင့်သော်၎င်း၊ တိပုသုတ္တ ကေနဝါ - သလွဲမည်း ချည်မျှင်ငယ်ဖြင့်သော်၎င်း၊ [သံနန်းကြိုး, ကြေးနန်း ကြိုးငယ်များလည်း ရနိုင်သည်။] ဗန္ဓိတဗ္ဗော - ဖွဲ့တုပ်ထိုက်၏။ တံပန္နနံ - ထို ဖွဲ့တုပ်အပ်သော အရပ်ကို၊ အာမိသဿ - ဆွမ်းစသော အာမိသ၏။ အလဂ္ဂ နတ္ထံ - မငြိကပ်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဝါ - မငြိကပ်အောင်၊ တိပုပဋ္ဌကေနဝါ - သလွဲ ပြားဖြင့်သော်၎င်း၊ [ကင်္ဂါ၌ ဗဒ္ဓသိလေသာဒိနာ ဟု အာဒိပါသည်။] ပရိစ္ဆာ ဒေတဗ္ဗံ - ဖုံးအုပ်ထိုက်၏။ စ - ဆက်။ သော ပတ္တော - ကို၊ အဓိဋ္ဌဟိတွာ - ၍။ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော - ၍၊ သုဗုဗိ - သေးငယ်သော၊ ဆိဒ္ဓိဝါ - အပေါက်ကိုမူလည်း။

ပရိစ္ဆာ၊ ပေါ၊ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော။ ။ ချည်တုပ်ထားကြောင်းဖြစ်သော ကြိုးကလေး များအပေါ်၌ ဆွမ်းစသော အာမိသကပ်စရာရှိ၏။ (ထိုသို့မကပ်အောင်) သလွဲမည်းပြား ပါးပါး, သို့မဟုတ် သစ်စေးဖြင့် ကြိုးကလေးများ အပေါ်မှာ ဖုံးထားပါ - ဟု၎င်း, အပေါက်ဖောက်စဉ်က ဆတ်ဆန် ထမင်းလုံး ဝင်လောက်အောင် အပေါက်ကျယ်လျှင် အဓိဋ္ဌာန်ပျက်စွာကြောင့် “အဓိဋ္ဌာန်တင်ပြီး၍ သုံးစွဲပါ” ဟု၎င်း ဆိုသည်။

(ဆတ်ဆန်ထမင်း မဝင်နိုင်လောက်သော အပေါက်ကိုမူလည်း) ကတွာ-၍၊ ဗန္ဓိတဗ္ဗော - ၏။ [အပေါက်က ငယ်လျှင်မူ အဓိဋ္ဌာန်ထပ်၍ တင်ဘွယ် မလို ရကား အဓိဋ္ဌာန်မတင်လိုလျှင် အပေါက်ကို ငယ်ငယ်ဖောက်ပါ-ဟူလို။] ပန- ဆက်၊ သုဒ္ဓေဟိ-နံသော၊ မဓုသိတ္ထက လာခါ သဇ္ဇုလသာဒီဟိ-ပျားဖရောင်း၊ ခိုင်၊ ပွက်ညက် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဗန္ဓိတုံ - ငှါ။ နဝန္တတိ-မသင့်၊ [ဖရောင်း စသည်ဖြင့် ဖါထားလျှင် ပူသောအခါ အရည်ပျော်ကျနိုင်သောကြောင့် မဓု သိတ္ထစသည်ဖြင့် မဖါပါနှင့် - ဟူလို။] ဖါဏိတံ- ကို၊ ဈာပေတွာ- မီးရှို့၍၊ ပါသာဏစုဏ္ဏေန-ကျောက်မှုန့်ဖြင့်၊ ဗန္ဓိတုံ-ဖွဲ့စပ်ဖါထားခြင်းငှါ။ ဝန္တတိ။

ပန-ဆက်၊ မုခဝန္တိသမိပေ-နားခမ်းရစ်အနီး၌၊ ပတ္တဝေဓကေန- သပိတ် ထွင်းစူးဖြင့်၊ ဝိဇ္ဇိယမာနော-ဖောက်အပ်သော်၊ ကပါလဿ- သပိတ်အသား ခွက်၏၊ ဗဟလတ္တာ- ထူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဘိဇ္ဇတိ- ကွဲတတ်၏၊ တသ္မာ၊ ဟေဋ္ဌာ- ၌၊ ဝိဇ္ဇိတဗ္ဗော၊ [သပိတ်နားခမ်းနား၌ ဖောက်လျှင် သပိတ်ကွဲသွား တတ်၍ အောက်နား၌ဖောက်ပါဟု ဖောက်ဘို့နေရာကို ပြသည်။] ပန-ဆက်၊ ယဿ- အကြင်သပိတ်၏၊ ဧဒေ- ၂ ခုကုန်သော၊ ရာဇိယော- အက်ကြောင်းတို့ သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ကောယေဝ-တခုသော အက်ကြောင်းသည်ပင်၊ စတုရဂုံ လာဝါ-လက် ၄ သစ်ရှိသည်သော်လည်း၊ (ဟောတိ-အံ့)၊ တဿ-ထိုသပိတ် အား၊ ဒွေ-နံသော၊ ဗန္ဓနာနိ-အဖွဲ့အတုပ်တို့ကို၊ ဒါတဗ္ဗာနိ-နံ၏၊ ယဿ-၏၊ တိဿော-နံသော၊ ရာဇိယော-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ကောယေဝ-ပင်၊ ဆဋ္ဌ ဂုံလာဝါ-လက် ၆ သစ် ရှိသည်သော်လည်း၊ (ဟောတိ)၊ တဿ-အား၊ တိဏိ (ဗန္ဓနာနိ ဒါတဗ္ဗာနိ)၊ ယဿ - ၏၊ စတဿော - နံသော၊ (ရာဇိယော) ကောယေဝ, အဋ္ဌဂုံလာဝါ-သော်လည်း၊ (ဟောတိ)၊ တဿ-အား၊ စတ္တာ ရိ (ဗန္ဓနာနိ ဒါတဗ္ဗာနိ)၊ ယဿ - ၏၊ ပဉ္စ (ရာဇိယော ဟောန္တိ)၊ ကော ယေဝ , ဒသဂုံလာဝါ - လက် ၁၀ သစ် ရှိသည်သော်လည်း၊ (ဟောတိ)၊ သော-ထိုသပိတ်သည်၊ ဗဒ္ဓေါ-ဖွဲ့အပ်သည်၊ (သမာနော)ဝိ-ဖြစ်သော်၎င်း၊ အဗဒ္ဓေါ(သမာနော)ဝိ, အပတ္တောယေဝ- သပိတ်မဟုတ်တော့ သည်သာ၊ အညော-အခြားသပိတ်ကို၊ ဝိညာပေတဗ္ဗော-တောင်းနိုင်၏၊ သေ-ဤဆိုအပ်

ဖါဏိတံ ဈာပေတွာ ပါသာဏ စုဏ္ဏေန။ ။ပါသာဏစုဏ္ဏေန သဒ္ဓိံ ဖါဏိတံ ပစိတွာ-ကျောက်မှုန့်ရော၍ တင်လဲရည် (သကာရည်- သကြားရည်-ထန်းလျက်ရည်) ကို ချက်ပြီးလျှင်၊ တထာ ပက္ကေန ပါသာဏစုဏ္ဏေန - ထိုနည်းအတိုင်း ချက်အပ်ပြီး [(ကျက်ပြီး)ဖြစ်သော (တင်လဲရည် အစေးပါသော) ကျော့မှုန့်ဖြင့် အက်ကြောင်းကို ဖါထားခြင်းငှါလည်း အပ်သည်၊ ဤနည်း၌ အပေါက်ဖောက်ဘွယ် မလို။

ပြီးကား၊ တာဝ - သံသဝိတ်မှ ရှေးဥးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ) မတ္တိကာပတ္တေ - မြေ သဝိတ်၌၊ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း။

ပန-ကား၊ အယောပတ္တေ-သံသဝိတ်၌၊ ပဉ္စဝါ- ငါးပေါက်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အတိရေကာနိဝါ - ငါးပေါက်ထက် ပိုလွန်သည်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဆိဒ္ဓါနိ-တို့သည်၊ သစေဝိ ဟောန္တိ-နအံ၊ (ဝေံသတိ)၊ တာနိ- ထို အပေါက်တို့သည်၊ အယစုဏ္ဏေနဝါ - သံမှန်ဖြင့်သော်၎င်း၊ အာဏိယာ ဝါ- မယ်နဖြင့်သော်၎င်း၊ ဝါ- စို့ဖြင့်သော်၎င်း၊ လောဟမဏ္ဍလကေနဝါ- သံပြားဝိုင်းအငယ်ဖြင့် သော်၎င်း၊ ဗဒ္ဓါနိ - ဖွဲ့အပ်ကုန်သည်၊ (သမာနာနိ)၊ မဋ္ဌာနိ - ပြေပြစ် ညက်ညောကုန်သည်၊ စေ ဟောန္တိ၊ (ဝေံသတိ)၊ သွေဝ ပတ္တော-ကိုသာ၊ ပရိဘူဒ္ဓိတဗ္ဗော-သုံးစွဲထိုက်၏၊ အညော- အခြားသဝိတ်ကို၊ န ဝိညာပေတဗ္ဗော၊ ပန-သို့မဟုတ်၊ ကေ-တပေါက်သည်၊ (သမာနံပိ)၊ ဆိဒ္ဓိ- သည်၊ မဟန္တိ - ကျယ်သည်၊ အထ ဟောတိ- အံ၊ (မဟန္တတာယ- ကြောင့်)၊ လောဟမဏ္ဍလကေန-ဖြင့်၊ ဗဒ္ဓိ-သည်၊ (သမာနံပိ)၊ မဋ္ဌိ-သည်၊ န ဟောတိ၊ (အမဋ္ဌတ္တာ-ကြောင့်)၊ ပတ္တေ-၌၊ အာမိသံ-သည်၊ လဂ္ဂတိ-ကပ်ငြိ၏၊ (အာမိ သဿ- ၏၊ လဂ္ဂတ္တာ - ကြောင့်)၊ အကပ္ပိယော- သည်၊ ဟောတိ၊ (အကပ္ပိ ယတ္တာ- ကြောင့်)၊ အယံ - ဤသဝိတ်သည်၊ အပတ္တော - အမိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာ လောကံသော သဝိတ်မဟုတ်တော့၊ အညော-ကို၊ ဝိညာပေတဗ္ဗော။

ထေရော ဝတ္တဗ္ဗောတိ - ကား၊ ပတ္တေ-၌၊ အာနိသံသံ-အကျိုးကို၊ ဒဿေ တွာ-၍၊ ဘန္တေ-ရား၊ အယံပတ္တော-သည်၊ ပမာဏယုဓတ္တာ - ပမာဏနှင့် ယှဉ်ပါ၏၊ သုန္ဒရော-ကောင်းပါ၏၊ ထေရာနရူပေါ-ထေရ်အားလျှောက်ပတ် ပါ၏၊ တံ - ထို သဝိတ်ကို၊ ဂဏှထ - ယူပါကုန်၊ ဣတိ - သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗော- လျှောက်ထိုက်၏၊ ယော န ဝဏှောယျာတိ - ကား၊ အနကမ္ပါယ-လျော်စွာ တုန်လှုပ်တတ်သော ကရုဏာကြောင့်၊ (သဝိတ်ရှင်၌ သနားခြင်းကြောင့်၊) န ဂဏှန္တဿ- မယုသောရဟန်း၏၊ ဒုတ္တံ - သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပန-ကား၊ ယော- သည်၊ သန္တုဋ္ဌိယာ - မိမိ ပစ္စည်းဖြင့် တင်းတိမ်ရောင်ရဲခြင်းကြောင့်၊ မေ- အား၊ အညေန-သော၊ ပတ္တေန - ဖြင့်၊ ကိ-အဘယ် အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ နဂဏှာတိ-မယု၊ တဿ - ၏၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ပတ္တပရိယန္တောတိ-ကား၊ ဝေံ-သို့၊ ပရိဝတ္တေတွာ-လဲလှယ်ပြီး၍၊ ပရိယန္တေ- အစွန်၌၊ ဌိတပတ္တော-တည်သောသဝိတ်တည်း၊ န အဒေသတိ-ကား၊ မဗ္ဗပိဋ္ဌ ဆတ္တ နာဂဒန္တကာဒိကေ- ညောင်စောင်း၊ အဥ်းပျဉ်၊ ထီး၊ ဆင်စွယ်ကေခံ အစရှိသော၊ အဒေသေ = မထားကောင်းသော အရပ်၌၊ န နိက္ခိပိတဗ္ဗော-

မထားထိုက်၊ ယတ္ထ-အကြင်အရပ်၌၊ ပုရိမိ- သော၊ သုန္ဒရံ-သော၊ ပတ္တိ-ကို၊ ထပေတိ - ၏၊ တတ္ထေဝ-ထို သပိတ်ကောင်းထားရာ အရပ်၌သာလျှင်၊ ထပေ တဗ္ဗော-၏၊ ဟိ- မှန်၊ ပတ္တဿ-၏၊ နိက္ခိပနဒေသော-ထားရာအရပ်ကို၊ အနန္တ ဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အာဓာရကန္တိ အာဒိနာ-သော၊ နယေန- ဖြင့်၊ ခန္ဓကေ-၌၊ [စူဠဝါ၊ ခုဒ္ဒကက္ခန္ဓက၌] ဝုတ္တော ယေဝ-သည်သာ။

န အဘောဂေနာတိ-ကား၊ ယာဂုရုန္နန ရဇနပစနာဒိနာ-ယာဂုကြိခြင်း၊ ဆိုးရည်ကြိခြင်းအစရှိသော၊ အပရိဘောဂေန-မသင့်မတော်သောသုံးစွဲနည်း ဖြင့်၊ န ပရိဘုဇ္ဈိတဗ္ဗော၊ ပန-အန္တယကား၊ အန္တရာမဂ္ဂေ-၌၊ ဗျာမိမိ - သည်၊ ဥပ္ပန္နေ-သော်၊ အညသ္မိ-သပိတ်မှ အခြားသော၊ ဘာဇနေ - အိုးခွက်သည်၊ အသတိ-သော်၊ မတ္တိကာယ - ဖြင့်၊ လိမ္မေတွာ - သုတ်လိမ်း၍၊ ယာဂုံဝါ - ကို သော်လည်း၊ ပစိတံ-ကြိုချက်ခြင်းငှါ၎င်း၊ ဥဒတံဝါ-ကိုသော်လည်း၊ တာပေ ထံ-ပူစေခြင်းငှါ၎င်း၊ (နွေးခြင်းငှါ၎င်း) ဝန္တတိ၊ န ဝိသဇ္ဇိတဗ္ဗောတိ-ကား၊ အညဿ-အား၊ န ဒါတဗ္ဗော၊ ပန-ဆက်၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကောဝါ-သည်သော် ၎င်း၊ အန္တေဝါသိကောဝါ - ၎င်း၊ အညံ- ဆရာ၏ သပိတ်မှ အခြားသော၊ စရပတ္တိ-ကောင်းသော သပိတ်ကို၊ ထပေတွာ - ဆရာအထံထား၍၊ အယံ- ဤသပိတ်သည်၊ မယံ-အား၊ သာရုပ္ပေါ-လျောက်ပတ်ပါ၏၊ အယံ-ဤသပိတ် သည်၊ ထေရဿ-အား၊ သာရုပ္ပေါ၊ ဣတိ- ဤသို့လျှော့၍၊ သစေ ဂဏ္ဍာတိ၊ (ဝေသတိ)၊ ဝန္တတိ၊ အညောဝါ-သဒ္ဓိဝိဟာရိက အန္တေဝါသိကတို့မှ အခြား သော ရဟန်းသည်သော်လည်း၊ တံ - ထိုထေရ်၏ သပိတ်ကို၊ ဂဟေတွာ- ၍၊ အတ္တနော ပတ္တိ(သစေ)ဒေတိ၊ (ဝေသတိ)၊ ဝန္တတိ၊ မယုမေဝ - ငါ၏သာ၊ ပတ္တိ - ကို၊ အာဟရ - ဆောင်ယူခဲ့လော့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗကိစ္စံ နတ္ထိ၊ [ထို ရဟန်းကလဲ၍ ယူသွားသော အခါ “ ငါ့သပိတ် ပြန်ယူခဲ့ပါ ” ဟု ပြောဘို့ တာဝန် မရှိပါ-ဟူလို] ပဝါရိတာနန္တိ ဣတ္ထ-၌၊ သံဃဝသေန-ဖြင့်၊ ပဝါရိတ ဋ္ဌာနေ-ဖိတ်မိရာ အရပ်၌၊ ပဉ္စပန္နနေနေဝ-ငါးဖွဲ့ ရှိသော သပိတ်ဖြင့်သာလျှင်၊ (စေတာပေထုံ-တောင်းခြင်းငှါ) ဝန္တတိ၊ ပုဂ္ဂလဝသေန- မိမိ ပုဂ္ဂိုလ်တပါး ထည်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပဝါရိတဋ္ဌာနေ - ၌၊ ဥ[နပဉ္စပန္နနေနာပိ - ယုတ်လျော့ သော ငါးဖွဲ့ရှိသော သပိတ်ဖြင့်လည်း၊ (စေတာပေထုံ) ဝန္တတိ၊ ဣတိ ကုရုဗ္ဗိယံ ဝုတ္တံ၊ ဣတ္ထ-ဤသိက္ခာပုဒ်၌ပေ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။---ဥ[နပဉ္စပန္နန သိက္ခာပဒ ဝဏ္ဏနာ နိဗ္ဗိတာ။

တေန သမယေနာတိ ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ-၌၊ အတ္ထော ဘန္တေတိ-
 ကား၊ ရာဇာ-သည်၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဥယျုတ္တပ္ပယုက္ကေ-အားထုတ်ကုန် လွန်စွာ
 အားထုတ်ကုန်သည် (ဖြစ်၍)၊ ထေရဿ - ထေရ်၏၊ လောဏတ္တာယ - လိုက်
 အကျိုးငှါ၊ ပဗ္ဗာရံ - တောင်ဝှမ်းကို၊ သောဓေန္တေ - သုမ်သင်နေသည်တို့ကို၊
 ဒိဿာ-၍၊ အာရာမိကံ-အာရာမ်စောင့်ကို၊ ဒါတုကာမော-သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊
 ပုစ္ဆိ - ပြီ၊ ပါဠိယေက္ခောတိ - ကား၊ ဝိသုံ - သီးခြား၊ ဧကော - တခုသော၊
 (ဂါမော-သည်၊ နိဝိသိ-တည်နေပြီ) [ပဋိ+ကော၊ ပတိကို “ဝိသုံ” ဟု ဖွင့်၊ ပဋိ
 ဧကောယေဝ သုတ္တံ၌ ဣသကံ, ယ်လာ၍ “ပါဠိယေက္ခော” ဟု ဖြစ်သည်။]
 မာလာကတေတိ - ကား၊ ကတမာလေ - ပြုအပ်သောပန်းကုံး ရှိကုန်သော၊
 မာလာဓရေ - ပန်းကုံးကို ဆောင်ကုန်သော၊ ကုသုမမာလာ ပဋိမဏ္ဍိတေ-
 ပန်းကုံးတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်ကုန်သော၊ (ဒါရကေ-တို့ကို၊ ပသိတွာ-၍၊)
 ဣတိအတ္ထော-နက်၊ တိဏဏှုပကန္တိ-ကား၊ တိဏစုမ္မဒဂံ- မြက် ကရွတ်ခွေ
 ကို၊ (ပသိတွာ- ၍)၊ ပဋိမုဇ္ဇာတိ- ကား၊ ထပေဟိ- ထားလိုက်လော၊ [ပါဠိ
 တော်၌ “သီသေ ပဋိမုဇ္ဇ” ဟု ပဌမရှိသောကြောင့် “ပဋိမုဇ္ဇာတိ ထပေဟိ”
 ဟု ရှိရမည်။] သာ အဟောသိ သုဝဏ္ဏမာလာတိ - ကား၊ ဒါရိကာယ - ၏၊
 သီသေ-၌၊ ထပိတမတ္တာ - ထားအပ်ခါမျှသည်၊ (သမာနာယေဝ- ဖြစ်သော်
 သာ)၊ ထေရဿ-၏၊ အဓိဋ္ဌာနဝသေန-အဓိဋ္ဌာန်၏အစွမ်းကြောင့်၊ သုဝဏ္ဏ
 ပဒုမမာလာ-ရွှေပဒုမ္မာကြာပန်းသည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ ဟိ-မှန်၊ တံ တိဏဏှု
 ပကံ- ထို မြက်အခွေကို၊ (အဓိဋ္ဌာသိ၌စပ်)၊ သီသေ- ၌၊ ထပိတမတ္တံ- သည်၊
 (ဟုတ္တာယေဝ-သော်သာ)၊ သုဝဏ္ဏမာလာ-ရွှေပန်းသည်၊ ဟောတု-တည်း၊
 ဣတိ-သို့၊ ထေရော-သည်၊ အဓိဋ္ဌာသိ - ပြီ၊ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ်၊ ပေ၊ တေနပသင်္ကံ
 ဝိဟိ-ကား၊ ဒုတိယဒိဝသေယေဝ-၌ပင်လျှင်၊ ဥပသင်္ကံမိ-ပြီ။

မာလာကတေ ။ ။ ဤပုဒ်သည် ပုလ္လိန်ရှိသောပုဒ်တည်း၊ ထိုပုဒ်၏ ဝိသေသျှ၌
 လည်း “ဒါရကေ” ဟု ပုလ္လိန်ပင် ရှိသင့်၏၊ မာလာ+ကတာ ယေသံတိ မာလာကတာ=
 ပြုအပ်သော ပန်းကုံးရှိသော သတို့သားတို့၊ “ကတမာလေ” ဟု ဖွင့်သောကြောင့်
 ဝိသေသန ပရနိပါတ ဗဟုဗ္ဗိဟိဟု သိရ၏။ [ကတ၏ ကတ္တာဒေသံ ခါရကမဟုတ်
 မိဘများဖြစ်၍ တတိယမဟုတ်ဘဲ ဆဋ္ဌိဗဟုဗ္ဗိဟိ ပြုလုပ်ရသည်။] က၌ အ ကို ဣပြိ၍
 “မာလာကိတေ” ဟုလည်း ရှိ၏။

ဒုတိယဒိဝသေယေဝ ။ ။ အခြားနေရာ၌ “ဒုတိယမ္ပိ” ဟု ဆိုလျှင် ရက်အတော်
 ကြာမှလည်း ဒုတိယအကြိမ်ဖြစ်နိုင်၏၊ ဤနေရာ၌ကား “ရက်မခြာ ဘဲ ဒုတိယနေ့မှ
 ပင် နောက်တကြိမ် ရုဉ်းကပ်သည်” ဟု ပြလို၍ “ဒုတိယ ဒိဝသေယေဝ” ဟု ဖွင့်သည်။

သုဝဏ္ဏန္တိ အဓိမုဇ္ဈိတိ - ကား၊ သောဝဏ္ဏမယော - ရှေ့အတိပြီးသော ပြာသာဒ်သည်။ ဟောတု - ဖြစ်စေ၊ ဣတိ အဓိဋ္ဌာသိ၊ ပဉ္စန္ဒ ဘေသဇ္ဇာနန္တိ - ကား၊ သပ္ပိ အာဒိနံ-ထောပတ် အစရှိကုန်သော၊ (“ပဉ္စန္ဒ ဘေသဇ္ဇာနံ-တို့ကို၊ လာဘီ ဟောတိ” ဟု ၈၆၊) ဗာဟုလ္လိ-ကာတိ- ကား၊ (ပရိသာ- သည်၊) ပစ္စယ ဗဟုလတာယ- ပစ္စည်း ၄ ပါးတို့၏ များသည်၏အဖြစ် အကျိုးငှါ၊ ပဋိပန္နာ- ကျင့်၏၊ [ဗဟုလာနံ+ ဘာဝေါ ဗာဟုလ္လိ၊ ဗာဟုလ္လာယ+ပဋိပန္နာ ဗာဟုလ္လိ ကာ။] ကောလဓမ္မေပိ ဘလေဝီတိ ဣတ္ထ-၌၊ မဟာမုခ စာဋိယော- ကျယ်သော မျက်နှာဝရှိသော အိုးစရည်းကြီးတို့ကို၊ ကောလဓမ္မာနာမ-ကောလဓမ္မတို့မည်၏ ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ၊ ဩလိန ဝိလိနာနိတိ-ကား၊ ဟေဋ္ဌာစ-၌၎င်း၊ ဥဘတော ပဿေ သုစ- ၂ ဘက်သောနံပါးတို့၌၎င်း၊ ဝဋ္ဌိတာနိ-လျှောကြကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ [ဩလိနအတွက် “ဟေဋ္ဌာစ ဝဋ္ဌိတာနိ” ဟု၎င်း၊ ဝိလိနအတွက် “ဥဘတော ပဿေသုစ ဝဋ္ဌိတာနိ” ဟု၎င်း ဖွင့်သည်။] ဩကိဏ္ဏဝိကိဏ္ဏာတိ-ကား၊ သပ္ပိ အာဒိနံ-တို့၏၊ ဝဇ္ဇေန- အနံ-ကြောင့်၊ ဘူမိ-ကို၊ ခနန္တေ ဟိ- တူးသော ကြွက် တို့ဖြင့်၊ ဩကိဏ္ဏာ - အောက်၌ ရောပြွမ်းကုန်သည်၎င်း၊ ဘိတ္တိယော - တို့ကို၊ ခနန္တေ ဟိ-တူးဖောက်သောကြွက်တို့ဖြင့်၎င်း၊ ဥပရိ၊ သဉ္စရန္တေ ဟိ-လှည့်လည် သော ကြွက်တို့ဖြင့်၎င်း၊ ဝိကိဏ္ဏာစ - အထူးထူး ရောပြွမ်းကုန် သည်၎င်း၊ (ဟောန္တိ)၊ အန္တော ကောဋ္ဌာဂါရိကာတိ-ကား၊ အပ္ပန္န ရေ-ကျောင်းတွင်း ၌၊ သံပိတိတ ကောဋ္ဌာဂါရာ-စီမံအပ်သောကျိ ရှိကုန်သည်၊ ဝါ-စီမံအပ်သော ဝါးထောင် ရှိကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)။

ပဋိသာယနိယာနိတိ-ကား၊ ပဋိသာယိတဗ္ဗာနိ-သာယာထိုက်ကုန်သော၊ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနိ - သုံးဆောင်ထိုက်ကုန်သော၊ ဣတိအတ္ထော = နက်၊ [ပတိ ရှေးရှိသော ဒိဝါဒိ သာဓာတ်သည် အဿာဒအနက်ကို ဟော၏၊ အနိယ ပစ္စည်းကို တဗ္ဗပစ္စည်းဖြင့် လဲ၍ “ပဋိသာယိတဗ္ဗာနိ” ဟု ဖွင့်သည်၊ “သာယာ ခြင်း” ဟုရာ၌လည်း စိတ်ဖြင့် သာယာခြင်းကို ယူမည်စိုးသောကြောင့် “ ပရိ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနိ” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။] ဘေသဇ္ဇာနိတိ-ကား၊ ဘေသဇ္ဇကိစ္စံ-ဆေး၏ ကိစ္စကို၊ (ရောဂါပယ်ခြင်း ကိစ္စကို)၊ ကရောန္တ၊ ဝါ- ပြုမူလည်း ပြုပစေကုန်၊ မာကရောန္တ၊ ဝါ-ကုန်၊ ဧဝံ-ဤသို့ ဘေသဇ္ဇဟူ၍၊ လဒ္ဓဝေါဟာရာနိ- ရအပ် သော အခေါ်အဝေါ်ရှိကုန်သော ဆေးတို့သည် (သန္တိ)၊ ဂေါသပ္ပိတိ အာဒိ ဟိ-ဂေါသပ္ပိ အစရှိသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ လောကေ- ၌၊ ပါကဋံ- ထင်ရှားသော ထောပတ်ကို၊ ဒဿေတွာ-မူပြီး၍၊ ယေသံ ဓံသံ ကပ္ပတိတိ ဣမိနာ- ဤပါဌ ဖြင့်၊ အညေသမ္ပိ-နွားမ၊ ကျွဲမ၊ ဆိတ်မတို့မှ အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ မိဂ

ရောဟိတ သသာဒီနံ-သမင်, စိုင်, ယုန် အစရှိသည်တို့၏။ သပ္ပိ - ကို၊ သင်္ဂဟေ တွာ-သိမ်းယူ၍၊ ဒဿေသိ = မူပြီ၊ ဟိ-မှန်၊ ယေသံ- အကြင် သတ္တာတို့၏၊ ဒီရံ- သည်၊ အတ္ထိ၊ တေသံ-တို့၏။ သပ္ပိဝိ-သည်လည်း၊ အတ္ထိယေဝ - ရှိသည်သာ၊ ပန - ဆက်၊ တံ - ထိုထောပတ်သည်။ သုလဘံဝါ - လွယ်ကူစွာ ရအပ်သည် မူလည်း၊ ဟောတု - စေ၊ [သု + လဘဓာတ် ခပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသောကြောင့် “သုလဘံ” ဟု ရှိရမည်၊ သုလတ္တံဟု မရှိရ၊ ဒုလ္လဘံ၌လည်း နည်းတူ။] ဒုလ္လဘံ ဝါ - သည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ အသမ္မောဟတ္ထံ - မတွေ့ဝေခြင်း အကျိုးငှါ၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ [“ယေသံ မံသံ ကပ္ပတိ၊ တေသံ သပ္ပိ” ဟု ဟောတော်မူသည်-ဟုလို၊] နဝနိတဒ္ဓိ- ဆီဥးသည်လည်း၊ ဧဝံ-ဤအတူတည်း။

သန္ဓိမိကာရကံ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနိတိ-ကား၊ သန္ဓိမိ - သိုမှီး သိမ်းဆည်းခြင်း ကို၊ ကတွာ-၍၊ [ဤအဖွင့်ဖြင့် သန္ဓိမိကာရကံ၌ ဒုတိယာဝိဘတ်သည် ကြိယာ ဝိသေသနအနက်ဟော ဟု ပြသည်။] နိဒဟိတွာ - သိုမှီး၍၊ [သန္ဓိမိ ကတွာ၏ ဆိုလိုရင်းကို ထပ်၍ ဖွင့်ပြသည်။] ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနိ- န၏၊ ကထံ- လျှင်၊ (သန္ဓိမိ ကတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနိ)၊ ပါဠိယာ - ပါဠိတော်အားဖြင့်၊ ဝါ - ၌၊ အာဝတ သပ္ပိ အာဒီသု - တို့တွင်၊ တာဝ - နဝနိတ စသည်တို့မှ ရှေးဥးစွာ၊ (နိဒ္ဓိဋ္ဌိ) သပ္ပိ-သည်၊ ပုရေတတ္ထိ-နံနက်အခါ၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ-အကပ်ခံအပ်သည်၊ (သမာ နံ-သော်) တဒဟု-၌၊ ပုရေဘတ္ထိ-၌၊ သာမိသံ-အာမိသနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၊ (ဟုတွာ)ဝိ-၎င်း၊ နိရာမိသံ-အာမိသမရှိသည်၊ (ဟုတွာ)ဝိ-၎င်း၊ ပရိဘုဉ္ဇိတံ ဝဇ္ဇတိ၊ [ဆွမ်းစသော တောဇဉ်ခဲဘွယ်နှင့် ရော၍စားခြင်းကို သာမိသဘူဇန ဟု၎င်း၊ ထိုသို့ မရောဘဲ စားခြင်းကို နိရာမိသဘူဇနဟု၎င်း ဆိုသည်။] ပစ္စာ ဘတ္တတော-နေလွဲအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ သတ္တာဟံ-လုံး၊ နိရာမိသံ (ဟုတွာ) ပရိ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ၊ သတ္တာဟာတိတ္ထမေ - ၇ ရက်ကိုလွန်ရာအခါ၌၊ ဧကဘာဇနေ - ၌၊ ထပိတံ-ထားအပ်သည်၊ သစေ(ဟောတိ)၊ (ဧဝံသတိ)ဧကံ-သော၊ နိသဂ္ဂိယံ (ဟောတိ)၊ ဗဟူသု (ဘာဇနေသု ထပိတံ သစေ ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ)၊ ဝတ္ထု၊

ယေသံ မံသံ ကပ္ပတိ ။ ။ ယေသံ မံသံ ကပ္ပတိတိ ဣဒံ (ဤစကားကို) နိသဂ္ဂိယ ဝတ္ထု ဒဿနတ္ထိ (အပ်သော အသားရှိသောသတ္တာတို့၏ ထောပတ်စသည်မှာ နိသဂ္ဂိယ ဝတ္ထုတည်း၊ ထိုနိသဂ္ဂိယဝတ္ထုကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ) ဝုတ္တံ၊ နပနယေသံ မံသံ နကပ္ပတိ၊ တေသံ သပ္ပိအာဒီနိ န ကပ္ပန္တိတိ ဒဿနတ္ထိ၊ အသားကြီး ဆယ်ပါးတွင် ပါဝင်သော အသားရှိသော (ဆင် မြင်းစသည်တို့၏ ထောပတ်စသည်ကို မအပ်ဟု ပြဘို့ရာ ဆိုအပ် သည် မဟုတ်) မနုဿဒိရာဒီနိပိ ဟိ နော နကပ္ပန္တိ၊ ကုတော သဿဿ သပ္ပိဟိအာပတ- “ယေသံ ဟိ ဒီရံ အတ္ထိ၊ သပ္ပိဝိ တေသံ အတ္ထိယေဝါ” တိ။

ဂဏနာယ နိသဂ္ဂိယာနိ (ဟောန္တိ)၊ ပစ္ဆာဘတ္တိ-၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ-အကပ်ခံအပ်
 သော ထောပတ်သည်။ သတ္တာဟံ၊ နိရာမိသမေဝ - သည်သာလျှင်၊ (ဟုတွာ
 ပရိဘုဉ္ဇိတုံ) ဝန္တတိ၊ ပုရေဘတ္တိဝါ-၌သော်၎င်း၊ ပစ္ဆာဘတ္တိဝါ-သော်၎င်း၊
 ဥဂ္ဂဟိတကံ- အကပ်မခံဘဲ ကိုယ်တိုင်ယူအပ်သည်ကို၊ ကတွာ၊ နိက္ခိတ္တံ- ထား
 အပ်သော ထောပတ်သည်။ ဝါ - ကို၊ အဇ္ဈောဟရိတုံ - အတွင်းသို့ ရှေးရှု
 ဆောင်ခြင်းငှါ။ ဝါ - စားမျိုးခြင်းငှါ။ န ဝန္တတိ၊ အပ္ပဉ္စနာဒိသု - ခြေနယ်ဆီ
 အစရှိသည်တို့၌၊ ဥပနေတဗ္ဗံ-ကပ်ဆောင်ရာ၏၊ သတ္တာဟာတိက္ကမေပိ အနာ
 ပတ္တိ၊ (ကသ္မာ) အနဇ္ဈောဟရဏိယတံ - မစားမျိုးထိုက်သည်၏ အဖြစ်သို့၊
 အာပန္နတ္တာ-တည်း၊ ဟိ- မှန်၊ ပဋိသာယနိယာနိတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-သိက္ခာပုဂံ၌
 ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

အနုပသမ္ပန္နော-သည်။ ပုရေဘတ္တိ - ၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတ နဝနိတေန - အကပ်
 ခံအပ်ပြီးသော ဆီဥးဖြင့်၊ သပ္ပိကတွာ သစေ ဒေတိ၊(ဧဝံသတိ) ပုရေဘတ္တိ
 သာမိသံ (ပရိဘုဉ္ဇိတုံ) ဝန္တတိ၊ သယံ - ရဟန်းကိုယ်တိုင်၊ သစေကရေတိ၊
 (ထောပတ်လုပ်အံ့)၊ (ဧဝံ သတိ)၊ သတ္တာဟံပိ နိရာမိသမေဝ (ဟုတွာ ပရိ
 ဘုဉ္ဇိတုံ) ဝန္တတိ၊ ပန - ဆက်၊ ပစ္ဆာဘတ္တိ- ၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတနဝနိတေန- ဖြင့်၊
 ယေနကေနစိ - အမှတ်မရှိ တယောက်ယောက်သည်။ (အနုသမ္ပန္န ဖြစ်စေ
 ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ) ကတသပ္ပိ-သည်။ သတ္တာဟံပိ နိရာမိသမေဝ(ဟုတွာ ပရိ
 ဘုဉ္ဇိတုံ) ဝန္တတိ၊ ဥဂ္ဂဟိတကေန-အကပ်မခံဘဲ ကိုယ်တိုင်ယူအပ်သော ဆီဥး

ဥဂ္ဂဟိတကံ၊ပေ၊ဝုတ္တံ။ ။အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတံ သယမေဝ ဂဟေတွာ နိက္ခိတ္တံ - အကပ်
 မခံဘဲ ကိုယ်တိုင်ယူ၍ ထားအပ်သော ထောပတ်ကို “ ဥဂ္ဂဟိတကံ ” ဟု ခေါ်၏။ ထို
 ထောပတ်ကို (စားဘို့ ရည်ရွယ်၍) အကပ်မခံဘဲ ယူလျှင် ယူတုန်းကပင် ဥဂ္ဂဟိတက
 ဒုက္ကဋ်သင့်၏။ စားဘို့ မရည်ရွယ်ဘဲ ယူလျှင်မူ စားခြင်းငှါ မအပ်ရုံသာ၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်
 ကား မသင့်၊ ထိုထောပတ်ကို ခြေနယ်ဆီ စသည် ပြုလုပ်ဘို့ရာ ကိုယ်၏ အပြင်ပ အသုံး
 အဆောင် အဖြစ်ဖြင့်သာ သုံးကောင်း၏။ ပဋိသာယနိယ (စားသောက်ဘို့) ဇာသဇ္ဇ
 မဟုတ်သောကြောင့် ၇ ရက် လွန်သွားသော်လည်း နိသဂ္ဂိမထိုက်။

သယံ ကတံ၊ပေ၊ဝန္တတိ။ ။ “ ကိုယ်တိုင်သုဂံ ” ဟူရာ၌ ဒီရကို၎င်း၊ ဒမိကို၎င်း
 ကိုယ်တိုင် မချက်ကောင်း၊ သာမံပါကဖြစ်၏။ သတ္တာဟကာလိက ဖြစ်သော နဝနိတ
 ကိုသာ ထောပတ်ဖြစ်အောင် ကိုယ်တိုင် ချက်ကောင်းသည်။ ထို့ကြောင့် ဒီရဒမိတို့ကို
 အကပ်ခံထားသော်လည်း နဝနိတဖြစ်အောင်ကား အနုသမ္ပန္နတို့က ပြုပေးရလိမ့်မည်။
 နဝနိတဖြစ်ပြီးကို ရဟန်းက ထောပတ်ဖြစ်စေရာ၌လည်း ဒီရဒမိ တုန်းက အကပ်ခံပြီး
 ဖြစ်သောကြောင့် “ နိရာမိသမေဝ ဝန္တတိ ” ဝယ် ထိုနေ့ နံနက်ပိုင်း၌သာ အပ်သည်-
 ဟု မှတ်ပါ။

ဖြင့်၊ ကတေ-ပြုအပ်သော ထောပတ်၌၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ ဝုတ္တသုဒ္ဓသပ္ပိနယေနေဝ- ဆိုအပ်ပြီးသော သက်သက်သော ထောပတ်နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ပုရေဘတ္တံ-၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတဓီရေနဝါ- ဖြင့်သော်၎င်း၊ ဒဓိနာဝါ- ၎င်း၊ ကတသပ္ပိ-သည်၊ အနုပသမ္ပန္နေန-သည်၊ ကတံ-သည်၊ (သမာနံ) သာမိ သမ္ဘိ တဒဟု ပုရေဘတ္တံ(ပရိဘုဉ္ဇိတံ) ဝန္တတိ၊ သယံ-ရဟန်းကိုယ်တိုင်၊ ကတံ (သမာနံ) နိရာမိသမေဝ-အာမိသ မရှိသည်သာလျှင်၊(ဟုတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတံ) ဝန္တတိ၊ ဟိ-မှန်၊ နဝနီတံ-ကို၊ တာပေန္တဿ-ပူစေသော ရဟန်း၏၊ သာမံ ပါကော- ကိုယ်တိုင် ချက်ခြင်းသည်၊ နဟောတိ၊ [“ နဝနီတကို ထောပတ် ဖြစ်အောင် ကိုယ်တိုင်ချက်လျှင် သာမံပါက မဖြစ်ပါသလော ” ဟု မေးဘွယ် ရှိ၍ “ နဝနီတံ တာပေန္တဿဟိ ” စသော ဤစကားကို ဆိုသည်။]

ပန - ထိုသို့ သာမံပါက မဖြစ်ပါသော်လည်း၊ သာမံပက္ကေန - ကိုယ်တိုင် ချက်အပ်သော၊ တေန- ထို ထောပတ်နှင့်၊ သန္တိံ, အာမိသံ- ဆွမ်းအစရှိသော အာမိသသည်၊ (ပရိဘုဉ္ဇိတံ) န ဝန္တတိ၊ စ - ဆက်၊ ပစ္စာဘတ္တတော - မှ၊ ပစ္စာယ (ပရိဘုဉ္ဇိတံ) န ဝန္တတိ ယေဝ၊ (ကိုယ်တိုင် ချက်အပ်သောကြောင့် ကေနမအပ်တော့ - ဟုလို) သတ္တာဟာတိက္ကမေဝိ အနာပတ္တိ၊ (ကသ္မာ) သဝတ္ထုကဿ-နိ ရည် နိ ခမ်းဟူသော ဝတ္ထုနှင့်တကွဖြစ်သော ထောပတ်၏၊ ပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာ - အကပ်ခံအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဟိ- မှန်၊ တာနိ ပဋိဂ္ဂဟေတွာတိ- ဟူ၍၊ (ထိုဆေးတို့ကိုအကပ်ခံ၍ ဟု) ဝတ္ထိ၊ [အကပ်ခံစဉ်က ခီရဒဓိ ဖြစ်နေ၍ ဆေးမဟုတ်သောကြောင့် “ တာနိ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ” ဟူသော ပါဠိတော်အရတွင် မပါဝင်-ဟုလို။] ပန-ဆက်၊ ပစ္စာဘတ္တံ- ၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတေ ဟိ - အကပ်ခံအပ်သော ခီရဒဓိ တို့ဖြင့်၊ ကတံ - ပြုအပ်သော ထောပတ်ကို၊ အပ္ပန္နနာဒီသု ဥပနေတမ္ပံ၊ ပုရေဘတ္တံပိ, ဥဂ္ဂဟိတကေဟိ - အကပ်မခံဘဲ ကိုယ်တိုင် ယူအပ်ကုန်သော ခီရဒဓိ တို့ဖြင့်၊ ကတံစ - ပြုအပ်သော ထောပတ် ကိုလည်း၊ (အပ္ပန္နနာဒီသု ဥပနေတမ္ပံ)၊ ဥဘယေသံပိ-ပစ္စာဘတ္တ ပဋိဂ္ဂဟိတ, ပုရေဘတ္တ ဥဂ္ဂဟိတကဖြစ်သော ထောပတ် ၊ မျိုး တို့၏လည်း၊ သတ္တာဟာ တိက္ကမေ- ၌၊ အနာပတ္တိ၊ အကပ္ပိယမံသပ္ပိမိ- မအပ်သော အသားရှိသော

ဝုတ္တသုဒ္ဓသပ္ပိနယေနေဝ။ ။ ဆီဥားနှင့် မဘက်ဘဲ၊ ထောပတ်ဖြစ်ပြီးသက်သက်ကို ရှေး၌ “ ဥဂ္ဂဟိတကံ ကတွာ နိက္ခိတ္တံ အဇ္ဈောဟရိတံ နဝန္တတိ ” စသည်ဖြင့် ဆိုခဲ့၏။ ထိုအဆိုအတိုင်းပင် ဥဂ္ဂဟိတက ဖြစ်သော ဆီးဥားဖြင့် ပြုအပ်သော ထောပတ်၌လည်း “ အဇ္ဈောဟရိတံ နဝန္တတိ, အပ္ပန္နနာဒီသု ဥပနေတမ္ပံ ” စသော အဆုံးအဖြတ်အတိုင်း သိပါ။

သတ္တာတို့၏ထောပတ်၌လည်း၊ သေဝနယော၊ [သေဝနယောတိ-နိသဂ္ဂိယံ
 ဟောတီတိ အတ္ထော။] ပန- အထူးကား၊ အယံ- ကား၊ ဝိသေသော- တည်း၊
 ယတ္ထ-အကြင် ၇ ရက်လွန်ခြင်း အစရှိသောဌာန၌၊ ပါဠိယံ- ၌၊ အာဂတသပ္ပိ
 နာ-လာသောထောပတ်ကြောင့်၊ နိသဂ္ဂိယံ-နိသဂ္ဂိယပါစိတ်အာပတ်သည်၊
 (ဟောတိ)၊ တတ္ထ- ထို ၇ ရက်လွန်ခြင်း အစရှိသောဌာန၌၊ ဣမိနာ - ဤ
 အကပ္ပိယမံသ သပ္ပိကြောင့်၊ ဒုတ္တဋ်-သည်၊ (ဟောတိ)၊ အန္ဓကဋ္ဌကထာယံ-
 ၌၊ ကာရဏ ပဋိရူပကံ-အကြောင်းအတူကို၊ ဝတ္တာ-၍၊ မနုဿသပ္ပိစ - လူ၏
 ထောပတ်ကို၎င်း၊ (မနုဿ) နဝနီတဉ္စ - လူ၏ ဆီဥးကို၎င်း၊ ပဋိက္ခိတ္တံ-
 (မအပ်)ဟု ပယ်အပ်ပြီ၊ [ဇာတ်တူ လူသား၏ သပ္ပိနဝနီတ ဖြစ်သောကြောင့်
 ဟု အကြောင်းအတူကို ပြသည်။] တံ- ထိုလူ၏ ထောပတ်ကို၊ ဝါ- ထိုလူ၏
 ဆီဥးကို၊ ဒုပ္ပဋိက္ခိတ္တံ- မကောင်းသဖြင့် ပယ်အပ်ပြီ (ကသ္မာ-ကြောင့်နည်း)၊
 သဗ္ဗအဋ္ဌကထာသု - တို့၌၊ အနုညာတတ္ထာ - သုံးစွဲဘို့ရန် ခွင့်ပြုအပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ စ- ဆက်၊ အဿ - ထိုထောပတ်၏၊ ဝါ- ထိုဆီဥး၏၊
 ပရတော-၌၊ ဝိနိစ္ဆယောဝိ- သည်လည်း၊ အာဂန္ထိဿတိ- လာဥးလတ်။

ပါဠိယံ - ၌၊ အာဂတံ - သော၊ နဝနီတဉ္စ- သည်လည်း၊ ဝါ- ကိုလည်း၊
 ပုရေတတ္ထံ- ၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ-သည်၊ (သမာနံ-သော်)၊ တဒဟု- ၌၊ ပုရေတတ္ထံ-
 ၌၊ သာမိသဓိ- အာမိသနှင့် တကွဖြစ်သော ဆီဥးသည်လည်း၊ (ပရိဘုဉ္ဇိတံ-
 ငှါ။) ဝန္တတိ-၏၊ ပစ္စာဘတ္တတော- မှ၊ ပဋ္ဌာယ - ၌၊ နိရာမိသမေဝ- သည်
 သာလျှင်၊ (ဟုတ္တာ- ၌၊ ပရိဘုဉ္ဇိတံ- ငှါ။) ဝန္တတိ-၏၊ သတ္တာဟာတိက္ကမေ- ၌၊
 နာနာဘာဇနေသု- တို့၌၊ ထဝိတေ - ထားအပ်သောဆီဥး၌၊ ဘာဇန ဂဏ
 နာယ-ခွက် အရေအတွက်အားဖြင့်၎င်း၊ ဧကဘာဇနေဝိ-၌လည်း၊ အမိဿေ
 တွာ-၍၊ ပိဏ္ဍပိဏ္ဍ ဝသေန-အခဲအခဲ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ထဝိတေ-ထားအပ်သော
 ဆီဥး၌၊ ပိဏ္ဍဂဏနာယ - ဖြင့်၊ နိသဂ္ဂိယာနိ (ဟောန္တိ)၊ ပစ္စာဘတ္ထံ- ၌၊
 ပဋိဂ္ဂဟိတံ-အကပ်ခံအပ်သော ဆီဥးကို၊ သပ္ပိနယေနေဝ-ထောပတ်နည်းဖြင့်
 သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ပန - ဆက်၊ ဧတ္ထ - ဤ ဆီဥး၌၊ ဒမိဂုဠိကာယောဝိ-
 နို့ဓိမ်း အလုံးကလေးတို့သည်၎င်း၊ တတ္ထမိန္ဒူနိဝိ - ရက်တက် အပေါက်တို့
 သည်၎င်း၊ ဟောန္တိ-ရှိကုန်၏၊ [ရေအလုံးကလေးကို “ရေပေါက်”ဟု ခေါ်
 သကဲ့သို့ ရက်တက်ရည် အလုံးကလေး ကိုလည်း “ ရက်တက်ပေါက် ” ဟု
 ခေါ်သည်။] တသ္မာ, တံ- ထို နို့ဓိမ်းအလုံးကလေး, ရက်တက်ရည်ပေါက်
 သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဓောတံ-စစ်အပ်ပြီးသည်၊ (သမာနံ-သော်၊ ပရိဘုဉ္ဇိတံ) ဝန္တ
 တိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဥပမုတ္တေရာ- ထက်ဝက်သော ထေရ်တို့သည်၊ အာဟံသု။

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာသိဝတ္ထေရော-သည်၊ ဘဂဝတာ အနုညာတ
 ကာလတောပဋ္ဌာယ၊ တက္ကတော-မှ၊ ဥဒ္ဓုဒမတ္တမေဝ-ထုတ်အပ်ကာမျှသော
 ဆီဥးကိုပင်၊ ခါဒိံသု - ခဲစားကြကုန်ပြီ၊ ဣတိ အာဟ၊ တသ္မာ နဝနီတံ၊
 ဘုဇ္ဇန္တေန - သည်၊ ခောဝိတွာ - စစ်၍၊ ဒမိတက္က မက္ခိကာ ကိပိလိကာဒီနိ-
 နိန္ဒမ်း၊ ရက်တက်ရည်၊ ယင်ကောင်၊ ပိုးကောင်ငယ် အစရှိသည်တို့ကို၊
 အပနေတွာ-ဖယ်၍၊ ပရိဘုဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ပစိတွာ သပ္ပိကတွာ ပရိဘုဇ္ဇိတုကာမေန၊
 အခောတမ္ဘိ - မစစ်အပ်သော ဆီဥးကိုလည်း၊ ပစိတုံ ဝန္တတံ၊ တက္က - ထို
 ဆီဥး၌၊ ယံ ဒမိဂတံဝါ - အကြင်နိန္ဒမ်း အလုံးကလေးသည်၎င်း၊ ယံတက္က
 ဝတံဝါ-အကြင် ရက်တက်ခဲကလေးသည်၎င်း၊ (အတ္ထိ)၊ တံ- ထို နိန္ဒမ်း
 အလုံးကလေးသည်၊ ဝါ-ထို ရက်တက် အခဲကလေးသည်၊ ခယံ ဂမိဿတိ၊
 ဟိ-မှန်၊ ဣောဝတာ-ဤမျှလောက်သော အပေါက်ကလေး ပါရှိခြင်းမျှဖြင့်၊
 သဝတ္ထုက ပဋိဂ္ဂဟိတံနာမ - ဝတ္ထုနှင့် တကွ အကပ်ခံအပ်သည် မည်သည်၊
 နဟောတိ၊ ဣတိ အယံ - ကား၊ ဣ - ဤ အာမိသနှင့် တကွ အကပ်ခံရာ၌၊
 အဓိပ္ပါယော-တည်း၊ ပန - ထိုသို့ပင် ဤ အဓိပ္ပါယ်ရပါသော်လည်း၊ အာမိ
 သေန- နိန္ဒမ်းဟူသောအာမိသနှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ပတ္တတ္တာ-ချက်အပ်သည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်၊ တသ္မိံပိ- ထို ဆီဥး၌လည်း၊ ကုတ္တုစ္စကာ - ကုတ္တုစ္စပြုတတ်သော
 ထေရ်တို့သည်၊ ကုတ္တုစ္စာယန္တိ-ကုတ္တုစ္စ ပြကြကုန်၏။

ဣဒါနိ၊ ဥဂ္ဂဟေတွာ-အကပ်မခံဘဲ ကိုယ်တိုင် ယူပြီး၍၊ ထပိတနဝနီတေစ-
 ၌၎င်း၊ ပုရေဘတ္တံ ဒီရဒဓိနိ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ကတနဝနီတေစ-၌၎င်း၊ ပစ္ဆာ
 ဘတ္တံ၊ တာနိ- ထို နိန္ဒရည် နိန္ဒမ်းတို့ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ကတနဝနီတေစ-
 ၌၎င်း၊ ဥဂ္ဂဟိတေဟိ - အကပ်မခံဘဲ ကိုယ်တိုင်ယူအပ်သော နိန္ဒရည် နိန္ဒမ်း
 တို့ဖြင့်၊ ကတနဝနီတေစ-၌၎င်း၊ အကပ္ပိယမံသနဝနီတေစ- ၌၎င်း၊ သဗ္ဗော-
 သော၊ အာပတ္တာ၊ ပေနယော-အာပတ် အနာပတ် ဆုံးဖြတ်နည်း၊ သိုးဆောင်
 ကောင်း မသိုးဆောင်ကောင်းနည်းတို့ကို၊ သပ္ပိမိ ဝုတ္တက္ကမေနေဝ-ဖြင့်သာ၊
 ဂဟေတဗ္ဗော-ယူထိုက်၏။ [“ပ’ဋိယာ အာဂတသပ္ပိအာဒိသု သပ္ပိတာဝံ”
 စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသောအစဉ်ဖြင့် သိပါလေ- ဟူလို။]

ပန - ဆက်၊ တေလဘိက္ခာယ - ဆီကို ခံယူခြင်းအကျိုးငှါ၊ [ဆွမ်းခံသလို
 ဆီကို ခံယူခြင်းအကျိုးငှါ။] ပပိဋ္ဌာနံ - ဝင်လာကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ- တို့၏၊
 တက္ကေဝ-ထို ဆီခံယူရာ သပိတ်၌သာလျှင်၊ သပ္ပိမိ-ကို၎င်း၊ နဝနီတမ္ဘိ-ကို၎င်း၊
 ပတ္တဒတလမ္ဘိ- ချက်အပ်သောဆီကို၎င်း၊ အပတ္တတေလမ္ဘိ- ကို၎င်း၊ အာကိရ
 န္တိ-လောင်းထည့်တတ်ကြကုန်၏၊ တက္က-ထိုလောင်းထည့်အပ်သောထောပတ်

စသည်၌၊ တက္ကဒမိဗိန္ဒူနိဝိ - ရက်တက်ရည်ပေါက် , နို့ခမ်းရည်ပေါက်တို့
 သည်၎င်း၊ ဘက္ကသိတ္တာနိဝိ - ထမင်းလုံးတို့ သည်၎င်း၊ တဏှုလကဏာဝိ-
 ဆန်ကွဲတို့သည်၎င်း၊ မက္ခိကာဒယောဝိ- ယင်ကောင်သေ အစရှိသည်တို့သည်
 ၎င်း၊ ဟောန္တိ- ပါရှိတတ်ကုန်၏၊ အာဒိစ္စပါကံ - နေဖြင့် ချက်အပ်သည်ကို၊
 ကတွာ-၍၊ [ဓီးဖြင့် ချက်လျှင် ဘက္ကသိတ္တစသည်တို့က ထမင်းဖြစ်သွားစရာရှိ၍
 မအပ်သောကြောင့် “အာဒိစ္စပါကံ ကတွာ” ဟု ဆိုသည်။] ပရိဿာဝေတွာ-
 စစ်၍၊ ဂဟိတံ-ယူအပ်သော ဆီသည်၊ သတ္တာဟကာလိတံ- သည်၊ (၇ ရက်
 ကာလ၌ သုံးစွဲထိုက်သည်)၊ ဟောတိ၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ-၍၊ ထပိတဘေသဇ္ဇေဟိ-
 တို့နှင့်၊ (ယာဝဇီဝက ဆေးတို့နှင့်)၊ သဒ္ဓိံ - ကွ၊ ပစိတွာ - ၍၊ နတ္ထုပါနဓိ-
 နှာနှပ်ဘို့ရန် ဆေးရည်ကိုလည်း၊ ကာတံ-၄၊၊ ဝန္တတိ၊ ဝဒ္ဓလိသမယေ-မိဃ်း
 စွေရာအခါ၌၊ လဇ္ဇိ-မကောင်းမှုမှ ရှက်ခြင်းရှိသော၊ သာမဏေဏေ-သည်၊
 [အလဇ္ဇိသာမဏေလုပ်ပေးလျှင် စိတ်မချရ၊ စားလည်း မစားကောင်းသော
 ကြောင့် “လဇ္ဇိသာမဏေ” ဟုဆိုသည်။] ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်
 ပြုလသော်၊ တတ္ထ- ထို ထောပတ်စသည်၌၊ ပတိတတဏှုလကဏာဒယော-
 ကျသောဆန်ကွဲ အစရှိသည်တို့သည်၊ န ပစ္စန္တိ- မကျက်ကုန်၊ ဝေံ-ဤ မကျက်
 လောက်အောင်သော အခြင်းအရာဖြင့်၊ သာမိသပါကံ- ကို၊ မောစေန္ဒော-
 လျက်၊ အဂ္ဂိမိ-၌၊ ဝိလိယာပေတွာ-ထောပတ်ခဲစသည်ကိုကြေစေ၍၊ ပရိဿာ
 ဝေတွာ- ၍၊ ပုန-ဖန်၊ ပစိတွာ-၍၊ ဒေတိ- အံ့၊ ပုရိမနယေနေဝ-ဖြင့်သာလျှင်၊
 သတ္တာဟံ-လုံး၊ (ပရိဘုဉ္ဇိတံ-၄၊၊) ဝန္တတိ။

[နဝနိတကိုပြုပြီး၍ တေလကို ပြလိုရကား “ တေလေသု ” ဟု မိန့်၊]
 တေလေသု-တို့တွင်၊ တာဝ-သာသပတေလစသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဓိဋ္ဌိ-
 ပါဠိတော်၌ ညွှန်ပြအပ်သော၊) တိလဒေတလံ- သည်၊ ဝါ- ကို၊ ပုရေဘတ္တံ ပဋိ
 ဂ္ဂဟိတံ (သမာနံ) ပုရေဘတ္တံ သာမိသမ္ပိ ဝန္တတိ၊ ပစ္ဆာဘတ္တတော ပဋ္ဌာယ
 နိရာမိသမေဝ (ဝန္တတိ)၊ ပန-ဆက်၊ အဿ-ထို နှမ်းဆီ၏၊ ပေ၊ ဝန္တတိ၊ ဥဂ္ဂဟိ
 တကံ ကတွာ၊ နိက္ခိတ္တံ-ထားအပ်သောနှမ်းဆီသည်၊ ဝါ-ကို၊ အဇ္ဈောဟရိတံ
 နဝန္တတိ၊ ပေ၊ ပုရေဘတ္တံ တိလေ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ , ကတတေလံ - သည်၊ ပုရေ
 ဘတ္တံ သာမိသံပိ ဝန္တတိ၊ [အတ္တနာ ဘဇ္ဇနာဒိနိ အကတွာ ဂဟိတတေလံ-
 နှမ်းကို အကပ်ခံသော်လည်း “ ထိုနှမ်းကိုလျှော်မှု ဆီကြိတ်မှုကိုမပြုဘဲ ယူအပ်
 သော ဆီတည်း။] ပေ၊ အနဇ္ဈောဟရဏိယမေဝ (ဟောတိ၊ ကတ္ထာ) သ
 ဝတ္ထုက ပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာ - နှမ်းဟူသော ဝတ္ထုနှင့်တကွ အကပ်ခံအပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ပေ၊ ဒေဝေဝနယော။

ပုရေဘတ္တံ-၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတကတိလေ - အကပ်ခံအပ်သော နှမ်းတို့ကို၊ ဘဇ္ဇိ
 တွာဝါ-လျော်၍ သော်၎င်း၊ တိလပိဋံ - ကျိတ်ချေ အပ်သော နှမ်းကို၊ ဝါ-
 နှမ်းမှုန့်ကို၊ သေဒေတွာဝါ-ပေါင်း၍သော်၎င်း၊ ဥဏောဒကေန-ရေနှေးဖြင့်၊
 တေမေတွာဝါ-စိုစေ၍သော်၎င်း၊ ကတတေလံ - ပြုအပ်သော ဆီကို၊ ဝါ-
 သည်၊ [ဝဇ္ဇတိ၊ နဝဇ္ဇတိ၊ အနဇ္ဈောဟရဏီယံ၊ ဥပနေတဗ္ဗံတို့၌စပ်၊] အနုပ
 သမ္ပန္နေန-သည်၊ ကတံ- ပြုအပ်သည်၊ သစေ (ဟောတိ-အံ၊ ဝေံသတိ)၊ ပုရေ
 ဘတ္တံ-၌၊ သာမိသံ-သည်၊ (ဟုတွာ)ပိ-၍လည်း၊ (ပရိဘုဉ္ဇိတံ- ၄)၊ ဝဇ္ဇတိ၊
 ပန - ကား၊ အတ္တနာ - သည်၊ ကတတေလံ - သည်၊ နိဗ္ဗန္ဓိတတ္တာ - ယာဝ
 ကာလိကဖြစ်သော နှမ်းမှ ကိုယ်တိုင် ကင်းစေအပ် (ထုတ်ယူအပ်) သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်၊ [နိဗ္ဗန္ဓိတတ္တာတိ-ယာဝကာလိကဝတ္ထုတော ပိဝေစိတတ္တာ။]
 ပုရေဘတ္တံ- ၌၊ နိရာမိသမေဝ - သည်သာ၊ (ဟုတွာ၊ ပရိဘုဉ္ဇိတံ)၊ ဝဇ္ဇတိ၊
 သာမံပတ္တတ္တာ-ကိုယ်တိုင်ချက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သာမိသံ-ဆုမ်းအစ
 ရှိသော အာမိသနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၊ (ဟုတွာ၊ ပရိဘုဉ္ဇိတံ)၊ န ဝဇ္ဇတိ။

ပန- ဆက်၊ သဝတ္ထုက ပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာ - နှမ်းဟူသော ဝတ္ထုနှင့် တကွ
 အကပ်ခံအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပစ္စာဘတ္တတော-မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ဥဘ
 ယဗ္ဗိ-၂ မျိုးလုံးသော ဆီသည်လည်း၊ [အနုပသမ္ပန္နေနကတ၊ အတ္တနာကတ
 ၂ မျိုးလုံးသည်လည်း၊] အနဇ္ဈောဟရဏီယံ-ခံတွင်းသို့ ရှေးရှုမဆောင်ထိုက်
 သည်၊ ဝါ-မစားမျိုထိုက်သည်၊ (ဟောတိ)၊ သီသမက္ခနာဒီသု - တို့၌၊
 ဥပနေတဗ္ဗံ၊ သတ္တာဟာတိက္ကမေပိ - ၌လည်း၊ အနာပတ္တိ၊ ပန-ဆက်၊ အပွံ-
 သော၊ ဥဏောဒကံ - သည်၊ အဘိ+ ဥတ္တိရဏမတ္တံ - အထက်၌ ကြံဖြန့်အပ်
 ကာမျှသည်၊ (အပွံ ဥဏောဒကံကို ထပ်ဖွင့်သည်)၊ ယဒိဟောတိ-အံ၊ (ဥဏော
 ဒကဖြင့်ဆွတ်ဖြန်းတုန်းက ရေနှေးအနည်းငယ်သာ အပေါ်၌ဖြန့်အံ့-ဟုလို၊)
 (ဝေံသတိ) အဗ္ဗောဟာရိကံ-သာမံပါက ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းကို မထိုက်သည်၊
 ဟောတိ၊ သာမံပါကဂဏနံ - သာမံပါက ဟူသော အရေအတွက်သို့၊ န
 ဝတ္ထတိ-မရောက်၊ [အဗ္ဗောဟာရိကံကို ထပ်ဖွင့်သည်။]

အဝတ္ထုကပဋိဂ္ဂဟိတေသု - မုံညင်းစေ့စသော ဝတ္ထုမရှိဘဲ အကပ်ခံအပ်
 ကုန်သော၊ သာသပတေလာဒီသုပိ-မုံညင်းဆီအစရှိ သည်တို့၌လည်း၊ အဝတ္ထု
 ကတိလတေလေ - နှမ်းဟူသော ဝတ္ထုမရှိသော နှမ်းဆီ၌၊ ဝုတ္တသဒိသောဝ-
 သော၊ ပိနိစ္ဆယော - သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပန - ဆက်၊ ပုရေဘတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟိ
 တာနံ၊ သာသပါဒီနံ-တို့၏ စုဏ္ဏဟိ-အမှုန့်တို့ဖြင့်၊ အာဒိစ္စပါကေန-နေဖြင့်
 ချက်ခြင်းဖြင့်၊ တေလံ- သည်၊ ဝါ- ဆီဖြစ်အောင်၊ ကာတံ သတ္တာ၊ တံ- ထိုဆီ

သည်။ ပုရောဘတ္တံ သာမိသမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ၊ ပစ္ဆာဘတ္တတော ပဋ္ဌာယ နိရာမိသမေဝ ဝဋ္ဋတိ။ သတ္တာဟာတိတ္တမေ နိသဂ္ဂိယံ၊ ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ၊ သာသပမဓကစုက္ကာ ဒီနိ-မုံညင်းစေ့မှန်၊ သစ်မည်ဆီစေ့မှန် အစရှိသည်တို့ကို၊ သေဒေတွာစ-ပေါင်း ချ်၎င်း၊ ရေဏ္ဍကဋ္ဌိနိ-ကြက်ဆူစေ့တို့ကို၊ ဘဇ္ဇိတွာစ ဝေ-လျော်၍သာလျှင်၎င်း၊ တေလံ-ကို၊ ကရောန္တိ - ပြုတတ်ကြကုန်၏၊ တသ္မာ၊ တေသံ - ထို မုံညင်းစေ့၊ သစ်မည်ဆီစေ့၊ ကြက်ဆူစေ့တို့၏၊ တေလံ-သည်၊ အနုပသမ္ပန္နေဟိ-တို့သည်၊ ကတံ (သမာနံ) ပုရောဘတ္တံ သာမိသံ (ဟုတွာပိ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ) ဝဋ္ဋတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဝတ္ထုနံ- မုံညင်းစေ့စသော ဝတ္ထုတို့၏၊ ယာဝဇီဝိကတ္တာ - ယာဝဇီဝိ က၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သ ဝတ္ထုက ပဋိဂ္ဂဟဏေ-မုံညင်းစေ့ အစရှိသော ဝတ္ထု နှင့်တကွ အကပ်ခံခြင်း၌၊ ဒေါသော နတ္ထိ၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ အတ္တနာ၊ ကတံ- ပြုအပ်သောဆီကို၊ သတ္တာဟံ၊ နိရာမိသပရိဘောဂေနေဝ-အာမိသမရှိသော ဆီကို သုံးစွဲခြင်းဖြင့် သာလျှင်၊ ပရိဘုဉ္ဇိတမ္ပံ၊ ဥဂ္ဂဟိတကေဟိ - အကပ်မခံဘဲ ကိုယ်တိုင်ယူအပ်သော မုံညင်းစေ့ အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ကတံ- ပြုအပ်သောဆီ သည်၊ အနုဇ္ဈော ဟရဏီယံ-ထိုက်၊ ဗာဟိရပရိဘောဂေ-အပြင်ပ သုံးဆောင် ခြင်း၌၊ (ဥပနေတုံ-၄၂) ဝဋ္ဋတိ၊ သတ္တာဟာတိတ္တမေပိ အနာပတ္တိ။

တေလ ကရဏတ္ထာယ-ဆီပြုခြင်းအကျိုး၄၂၊ သာသပမဓက ရေဏ္ဍကဋ္ဌိနိ- မုံညင်းစေ့၊ သစ်မည်ဆီစေ့၊ ကြက်ဆူစေ့တို့ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ - အကပ်ခံ၍၊ ကတံ - သော၊ တေလံ - သည်၊ သတ္တာဟကာလိတံ-ကတည်း၊ ဝါ-၇ ရက် ကာလပတ်လုံး သုံးဆောင်ထိုက်သောဆီတည်း၊ ဒုတိယဒိဝသေ-အကပ်ခံရာ နေ့ကို ထောက်၍ ၂ ရက်မြောက်နေ့၌၊ ကတံ- ပြုအပ်သောဆီသည်၊ ဆာဟံ- ၆ ရက်ပတ်လုံး၊ (ပရိဘုဉ္ဇိတုံ) ဝဋ္ဋတိ၊ တတိယဒိဝသေ-၌၊ ကတံ-သည်၊ ပဉ္စာ ဟံ-လုံး၊ (ပရိဘုဉ္ဇိတုံ) ဝဋ္ဋတိ၊ ပေ၊ သတ္တမဒိဝသေ-၌၊ ကတံ-သည်၊ တဒဟေ ဝ-ထို အကပ်ခံရာနေ့၌သာလျှင်၊ (ပရိဘုဉ္ဇိတုံ) ဝဋ္ဋတိ၊ အရဏဿ- ၇ ရက် မြောက် အရုဏ်၏၊ ယာဝ ဥဂ္ဂမနာ-တက်ရာကာလ တိုင်အောင်၊ သစေတိဋ္ဌ တိ-အကပ်၍ တည်ရှိသေးအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ နိသဂ္ဂိယံ- နိသဂ္ဂိယပါစိတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ အဋ္ဌမေ ဒိဝသေ - ၌၊ ကတံ- ပြုအပ်သောဆီကို၊ အနုဇ္ဈောဟရ ဏီယံ-ထိုက်၊ ပန-ဆက်၊ အနိသဂ္ဂိယတ္တာ - ကြောင့်၊ ဗာဟိရပရိဘောဂေ- ပြင်ပ အသုံးအဆောင်၌၊ (ဥပနေတုံ-ကပ်ဆောင်ခြင်း၄၂)၊ ဝဋ္ဋတိ၊ (တေလံ- ကို) သစေပိ န ကရောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တေလတ္ထာယ-၄၂၊ ဂဟိတ သာသ ပါဒီနိ - ခံယူအပ်သော မုံညင်းစေ့ အစရှိသည်တို့၏၊ သတ္တာဟာတိတ္တမေ-၌၊ ဝါ - လွန်ခြင်းကြောင့်၊ ဒုတ္တဓမေဝ (ဟောတိ)။

ပန-ဆက်၊ ပါဠိယံ-၌၊ အနာဂတာနိ-နသော၊ အညာနိပိ-နသော၊ နာဠိ
 ကေရ နိမ္မ ကောသမ္မကကရမန္တ အတသိအာဒီနံ - အုန်းဆန် , တမာစေ့ ,
 ကြို့စေ့ , ခံစေ့ , နှမ်းကြပ်စေ့ အစရှိသည်တို့၏၊ တေလာနိ- တို့သည်၊ အတ္ထိ-
 န်၏၊ တာနိ- ထို အုန်းဆီ အစရှိသည်တို့ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ-၍၊ သတ္တာဟံ-ကို၊
 အတိတ္တာမယတော - ၏၊ ဒုက္ကဋံ ဟောတိ၊ အယံ- ကား၊ ဧတေသု- ဤ ပါဠိ
 တော်၌ လာသောဆီ , မလာသောဆီတို့၌၊ ဝိသေသော - တည်း၊ (ပါစိတ်,
 ဒုက္ကဋံအထူးတည်း၊) သေသံ - သော၊ (သမ္ပိ၌စပ်) ယာဝကာလိက ဝတ္ထု-
 ကို၎င်း၊ ယာဝဇီဝိက ဝတ္ထုဉ္စ - ကို၎င်း၊ သလ္လက္ခေတွာ - ၍၊ သာမံပါက၊ ပေ၊
 ဝတ္ထုဝိဓာနံ - ကိုယ်တိုင်ချက်ခြင်း , ဝတ္ထုနှင့်တကွ အကပ်ခံအပ်သော အရာ
 ဝတ္ထု , နံနက်အခါ၌ အကပ်ခံအပ်သော အရာဝတ္ထု , နေလွဲအခါ၌ အကပ်
 ခံအပ်သောအရာဝတ္ထု, အကပ်မခံဘဲ ကိုယ်တိုင်ယူအပ်သော အရာဝတ္ထုတို့၏
 အစီအရင်ဖြစ်သော၊ သမ္ပံ-ကို၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတမ္ပံ။

ဝသာတေလန္တိ - ကား၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ ဂဗြာဝသန္တိ - ဟူ၍၊ ဧဝံ- သို့၊
 အနုညာတဝသာနံ - ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော အဆီတို့၏၊ တေလံ- ဆီတည်း၊
 [ဘိက္ခဝေ, ဝသာနိ- အဆီဖြစ်ကုန်သော၊ ဘေသဇ္ဇာနိ- တို့ကို၊ အစ္စဝသံ-
 ဝံဆီကို၎င်း၊ မစ္စဝသံ- ဝါးဆီကို၎င်း၊ သုသုကာဝသံ - မိကျောင်းဆီကို၎င်း၊
 (ဝါ-လပိုင်ဆီကို၎င်း၊) သုကရဝသံ-ဝက်ဆီကို၎င်း၊ ဂဗြာဝသံ- မြည်းဆီကို
 ၎င်း၊ အနုဇာနာမိ။] စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ - ဤ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အစရှိသော
 ပါဠိရပ်၌၊ အစ္စဝသန္တိ ဝစနေန-ဖြင့်၊ မနုဿံဝသံ-ကို၊ ထပေတွာ, သဗ္ဗေသံ-
 နသော၊ အကပ္ပိယမံသာနံ-မအပ်သောအသား ရှိသော သတ္တာတို့၏၊ ဝသာ-
 ကို၊ အနုညာတာ-ပြီ၊ စ-ဆက်၊ မစ္စဂ္ဂဟဏေန-ဖြင့်၊ သုသုကာဝိ-မိကျောင်း
 တို့သည်လည်း၊ ဝါ- တို့ကိုလည်း၊ ဂဟိတာ ဟောန္တိ၊ ပန - ထိုသို့ပင် ယူအပ်
 ပါကုန်သော်လည်း၊ ဝါဠမစ္စတ္တာ - ရဲရင့်သော ဝါးတမျိုး၏အဖြစ်ကြောင့်၊
 ဝိသု- သီးခြား၊ ဝုတ္တံ - မိန့်တော်မူအပ်ပြီ၊ စ- ဆက်၊ ဧတ္ထ- ဤ အနုဇာနာမိ
 ဘိက္ခဝေ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ မစ္စာဒိဂ္ဂဟဏေန - မစ္စ အစရှိသောသဒ္ဒါ
 ဖြင့်၊ သဗ္ဗေသံပိ- နသော၊ ကပ္ပိယမံသာနံ-တို့၏၊ ဝသာ-ကို၊ အနုညာတာ-ပြီ။

ဟိ- ချဲ့၊ မိသေသု- တို့တွင်၊ ဒသ- နသော၊ မနုဿ၊ ပေ၊ တိရစ္ဆာနံ- လူ၊
 ဆင်, မြင်း , ခွေး, မြွေ, ခြင်္သေ့ , ကျား, သစ်, ဝံ , အောင်းတို့၏၊ မံသာနိ -
 တို့သည်၊ အကပ္ပိယာနိ- မအပ်ကုန်၊ ဝသာသု- တို့တွင်၊ ကော-သော၊ မနုဿ
 ဝသာဝ-လူ အဆီသည်သာ၊ (အကပ္ပိယာ-မအပ်)၊ ဝိရာဒိသု-တို့၌၊ အကပ္ပိယံ
 နာမ- မအပ်သောနို့ရည် မည်သည်၊ နတ္ထိ၊ အနုပသမ္ပန္ဇေဟိ- တို့သည်၊ ကတ

နိဗ္ဗန္တိတ ဝသာတေလံ-ပြုအပ်၊ ယာဝကာလိကဝတ္ထုမှ ထုတ်အပ်သော အဆီ တည်းဟူသော ဆီသည်၊ ပုရောဘတ္တံ၊ ပေ၊ ဝန္တတိ၊ ပစ္စာဘတ္တတော ပဋ္ဌာယ သတ္တာဟံ နိရာဓိသမေဝ ဟုတွာ (ပရိဘုဉ္ဇိတုံ) ဝန္တတိ၊ ပန- ဆက်၊ တတ္ထ-ထို အဆီ၌၊ သုခုမ ရဇသဒိသံ-သိမ်းမှု၊ သောမြူနှင့် တူသော၊ ယံ မံသံဝါ-အကြင် အသားဖတ်သည်သော်၎င်း၊ (ယံ) နှာရှုဝါ-သည်သော်၎င်း၊ (ယံ)အဋ္ဌဝါ- သည်သော်၎င်း၊ (ယံ) လောဟိတံဝါ-သည်သော်၎င်း၊ ဟောတိ-ရှိတတ်၏။ ဝါ-ပါတတ်၏။ တံ-ထိုအသား၊ အကြော၊ အရိုး၊ သွေးသည်၊ အဗ္ဗောဟာရိကံ- ယာဝကာလိကဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းငှါ မထိုက်သည်၊ ဝါ-မပြောပလေခံသည်၊ (ဟောတိ)။

ပန-ဆက်၊ ဝသံ-ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ-၍၊ သယံ-ရဟန်းကိုယ်တိုင်၊ (တေလံ- ကို)၊ သစေ ကရောတိ-အံ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ပုရောဘတ္တံ-၌၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ - ၍၊ ပစိတွာ-၍၊ ပရိဿာဝေတွာ-စစ်၍၊ သတ္တာဟံ-လုံး၊ နိရာဓိသပရိဘောဂေန- ဖြင့်၊ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဟိ-မှန်၊ နိရာဓိသပရိဘောဂံ-ကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ ကာလေ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ၊ ပေ ၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုန္တိ - ဟူသော၊ ဣဒံ - ကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ [ကာလေ-နံနက်အခါ၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ-အကပ်ခံအပ်သည်၊ ကာလေ-၌၊ နိပတ္တိ- ချက်အပ်သည်၊ ကာလေ - ၌၊ သံသဋ္ဌံ - ကောင်းစွာ စွန့်ပြစ်အပ်သော အမှု အဖတ်ရှိသည်၊ (သံပုဗ္ဗံ၊ သဇ္ဇဇာတ်၊ တ၊ “သံသဋ္ဌံ သဿ အတ္ထိတိ သံသဋ္ဌံ” ဟု ကြံ၊) ဝါ-စစ်အပ်သည်၊ (စေဟောတိ၊ ဧဝံ သတိ)၊ တေလပရိဘောဂေန- သတ္တာဟကာလိကဆီကို သုံးဆောင်နည်းဖြင့်၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ-ငှါ၊ (အနုဇာနာ မိ - မုဇ်)၊ (မဟာဝါ , ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓက)။] တကြာဝိ - ထို ဆီ၌လည်း၊ အဗ္ဗောဟရိကံ-အဗ္ဗောဟရိကသည်၊ အဗ္ဗောဟာရိကမေဝ-အဗ္ဗောဟရိက ပင်တည်း၊ [ရှေ့၌ “ ယံ ပန တတ္ထ သုခုမရဇ သဒိသံ မံသံဝါ၊ ပေ၊ တံ အဗ္ဗော ရိကံ ” ဟု ဆိုခဲ့သော မံသ စသည်မှာ ဤ ဆီ၌လည်း အဗ္ဗောဟာရိကပင် ဖြစ်သည်-ဟူလို၊] ပန-ဆက်၊ ပစ္စာ ဘတ္တံ-၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတုံဝါ-ငှါ၎င်း၊ ကာတုံ ဝါ-ငှါ၎င်း၊ နဝန္တတိယေဝ-သည်သာ၊ [ယာဝကာလိကဖြစ်သော ဝသာကို ပစ္စာဘတ္တ အခါ၌ အကပ်လည်း မခံကောင်း၊ ဆီဖြစ်အောင်လည်း မလုပ် ကောင်း-ဟူလို။]

ဟိ-သာကေကာ၊ ဝိကာလေ စေ ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ အနာပတ္တိတိ-ဟူသော၊ တေ-ဤစကားကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ [ဝိကာလေ-နေလွဲအခါ၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ- သည်၊ ဝိကာလေ-၌၊ နိပတ္တိ - သည်၊ ဝိကာလေ-၌၊ သံသဋ္ဌံ - သည်၊ စေ ဟောတိ၊ တံ - ထို ဆီကို၊ စေပရိဘုဉ္ဇေယျ၊ (ဧဝံသတိ)၊ တိဏ္ဏံ - နံသော၊

ဒုက္ခဋ္ဌာနံ-တို့သို့၊ အာပတ္တိ-ရောက်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ) ၊ [ယာဝကာလိက
ဝတ္ထုကို ဝိကာလပဋိဂ္ဂဟိတဒုက္ခဋ္ဌာနံ , ဝိကာလ နိပတ္တဒုက္ခဋ္ဌာနံ, ဆီကို စားခြင်း
ကြောင့် ဝိကာလ ဘောဇန ဒုက္ခဋ္ဌာနံ ဟု ဒုက္ခဋ္ဌာနံ ၃ ချက်- ဟူလို၊] ဘိက္ခဝေ-တို့၊
ကာလေ - နံနက်အခါ၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ- သည်၊ ဝိကာလေ-၌၊ နိပတ္တံ-သည်၊
ဝိကာလေ-၌၊ သံသဠိ-သည်၊ စေ ဟောတိ၊ တံ-ထိုဆီကို၊ စေ ပရိဘုဇ္ဈေယျ၊
(ဧဝံ သတိ)၊ ဒွိန္ဒ-နံသော၊ ဒုက္ခဋ္ဌာနံ-တို့သို့၊ အာပတ္တိ - ရောက်ခြင်းသည်၊
(ဟောတိ)၊ ကာလေ စေ၊ ပေ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ခဋ္ဌာနံ၊ ကာလေ စေ၊ ပေ၊
အနာပတ္တိ၊]

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ ဥပတိဿထ္ထေရံ အန္တေဝါသိကာ ပုစ္ဆိံသု၊(ကိံ)၊
ဘန္တေ, သပ္ပိနဝနိတ ဝသာနိ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဧကေတော ပစိတွာ, နိဗ္ဗန္တိ
တာနိ- အဆီထုတ်အပ်ကုန်သည်၊ (သမာနာနိ) ဝန္တန္တိ- နံသလော၊ နဝန္တန္တိ
တိ(ပုစ္ဆိံသု)၊ အာဝုသော နဝန္တန္တိတိ၊ ထေရော-သည်၊ ဧတ္ထ-ဤ သပ္ပိစသည်
ကို စုပေါင်း၍ ချက်ရာ၌၊ ပတ္တတေလကသဇ္ဇေဝိယ - ချက်အပ်သော ဆီ၏
အဖတ်၌ကဲ့သို့၊ ကုတ္တုစွာယတိ ကိရ- ကုတ္တုစွာကို ပြုသတတ်၊ တတော-ထိုမှ
နောက်၌၊ နံ-ထို ဥပတိဿထေရ်ကို၊ ဥတ္တရံ - အလွန်၊ ပုစ္ဆိံသု၊(ကိံ)၊ နဝ
နိတေ-၌၊ ဒဗ္ဗိဂုဠိကာဝါ-နိ၊ ဓမ္မိလုံးသည်၎င်း၊ တတ္ထဗိန္နု၊ဝါ-၎င်း၊ ဟောတိ-
ရှုတတ်ပါ၏၊ ဧတံ-ဤ နိ၊ ဓမ္မိလုံးကလေး, ရက်တက်ပေါက်သည်၊ ဝန္တတိ-
လော၊ ဣတိ(ပုစ္ဆိံသု)၊ တေဗ္ဗိ အာဝုသော န ဝန္တတိ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြ၊
တတော နံ အာဟံသု၊(ကိံ) ဘန္တေ ဧကေတော ပစိတွာ, သံသဠာနိ-စွန့်ပစ်
အပ်သော အဖတ်ရှိသော ဆီတို့သည်၊ တေဇဝန္တာနိ - ထက်သော တန်ခိုး
ရှိကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ရောဝံ - ကို၊ နိဂ္ဂဏန္တိ - နှိပ်နှိပ်ပါကုန်၏၊ ဣတိ
(အာဟံသု)၊ အာဝုသော-တို့၊ သာဓု-(သည်လိုဆိုတော့) အကောင်းသားဘဲ၊
ဣတိ-ဤသို့၊ ထေရော သမ္ပုဋိန္တိ။

ထေရော ပေ၊ ကုတ္တုစွာယတိ ။ ။ ယသ္မာ ဒီရ ဓမ္မိ အာဒိနိ ပက္ခိပိတွာ တေလံ
ပစန္တိ၊ တသ္မာ ကသန္တံ န ဝန္တတိ၊ တေန ဝတ္ထံ “ ပတ္တတေလ ကသဇ္ဇေဝိယ ကုတ္တုစွာယ
တိ” တိ၊ ဤ၌ “တေလကသဋ္ဌ” ဟူသည် ဆီမဖြစ်သော နှမ်းဖတ်ဟူသော အဖတ်တည်း၊
ထိုအဖတ်သည် ယာဝကာလိကဝတ္ထုသာဖြစ်၍ ပစ္စာဘတ္တိစားဘို့ရန် ကုတ္တုစွာရှိထိုက်
၏၊ သပ္ပိနဝနိတဝသာတို့မှာ ထိုကဲ့သို့ (ချက်ပြီးမှကျန်သော) အဖတ်မရှိ၊ အနည်း
ငယ်သော အသားမွန် နိ၊ ဓမ္မိလုံး ရက်တက်ပေါက်တို့ကိုကား “အဗ္ဗောဟာရိက” ဟု
ဆိုခဲ့ပြီ၊ ထို့ကြောင့် ကုတ္တုစွာ မရှိထိုက်ရကား “ကုတ္တုစွာယတိ ကိရ” ဟု ကိရသဒ္ဓါဖြင့်
မနှစ်သက်သံထည်၍ ဆိုသည်။

ပန - ဝါဒန္တရကား၊ မဟာသုမတ္ထေရော အာဟ၊ (ကိ°)၊ ကပ္ပိယမံသ
 ဝသာ-အပ်သောအသားရှိသော သတ္တာတို့၏အဆီသည်၊ သာမိသ ပရိဘော
 ဝေ-ဆွမ်း စသော အာမိသနှင့်တကွ သုံးဆောင်ခြင်း၌၊ (ဥပနေတုံ) ဝန္တတိ၊
 ဣတရာ- ကပ္ပိယမံသဝသာမှ တပါးသောဝသာသည်၊ နိရာမိသပရိဘောဝေ-
 အာမိသမရှိဘဲ သုံးဆောင်ခြင်း၌၊ (ဥပနေတုံ) ဝန္တတိ (အာဟ)၊ ပန-
 ကား၊ မဟာပဒုမတ္ထေရော၊ ဣဒံ-ဤစကားသည်၊ ကိ°-နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပဋိက္ခိ
 ပိတွာ-ပယ်ပြီး၍၊ ဝါတာဗာမိကာ- လေနာရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊
 ပဉ္စမူလ ကသာဝယာဂုယံ - ပဉ္စမူလဖန်ရည်ဖြင့် ကြိုအပ်သောယာဂု၌၊ အစ္စ
 သုကရ တေလာဒီနိ- တို့ကို၊ (မအပ်သော အသားရှိသောသတ္တာတို့၏ အဆီ
 တို့ကို ပြသည်၊) ပက္ခိပိတွာ ယာဂုံ ပိဝန္တိ၊ [ဤစကားဖြင့် “ နိရာမိသ ပရိ
 ဘောဝသာမက, သာမိသပရိဘောဂ၌လည်း အပ်သည် ” ဟု ပြသည်၊] သာ-
 ထို ယာဂုသည်၊ တေဇဿဒတ္တာ-များသောတန်ခိုး ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊
 ရောဂံ-ကို၊ နိဂ္ဂဏှာတိ-နှိပ်နိုင်၏၊ ဣတိ ဝတွာ ဝန္တတိ အာဟ။

မရနာမ မက္ခိကာမရူတိ - ကား၊ မရကရိဟိနာမ - ပျားရည်ကို ပြုတတ်
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် မရကရိဟိမည်သော၊ မရမက္ခိကာဟိ - ပျားရည်ကို
 ပြုတတ် ယင်ပျားတို့ သည်၎င်း၊ ခုဒ္ဒကမက္ခိကာဟိ - ပျားငယ်တို့ သည်၎င်း၊
 ဘမရ မက္ခိကာဟိစ - ပျားပိတုန်းကြီးတို့သည်၎င်း၊ ကတံ- သော၊ မရ- ပျား
 ရည်တည်း၊ တံ-ထို ပျားရည်ကို၊ ပုရောဘတ္တံ-၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ-သည်၊ (သမာနံ)၊
 ပုရောဘတ္တံ-၌၊ သာမိသပရိဘောဂမ္ဘိ- အာမိသနှင့်တကွ သုံးဆောင်ခြင်းကို
 လည်း၊ (ကာတုံ-၄)၊ ဝန္တတိ၊ ပစ္စာဘတ္တတော-မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ သတ္တာဟံ-
 လုံး၊ နိရာမိသ ပရိဘောဂမေဝ-ကိုသာ၊ (ကာတုံ) ဝန္တတိ၊ သတ္တာဟာတိက္က
 မေ-၌၊ သိလေသသဒိသံ-သစ်စေးနှင့်တူသော၊ မဟာမရံ-ပျားကြီးရည်သည်၊
 (မရံ၌ နိဂ္ဂဟိတံကား ဝါစာသိလိဋ္ဌ)၊ ခဏ္ဍခဏ္ဍိ-အပိုင်းအပိုင်းကို၊ ကတွာ-၍၊
 ထပိတံ-သည်၊ သစေ (ဟောတိ)၊ ဣတရိဝါ- ပျားကြီးရည်မှ တပါးသော
 ပျားငယ်ရည်သည် မူလည်း၊ နာနာဘာဇနေသု - အမျိုးမျိုးသော ခွက်တို့၌၊

မရကရိဟိနာမ မရ မက္ခိကာဟိ ။ ။ အယံ ခုဒ္ဒကမက္ခိကာနံ ဘမရမက္ခိကာနဉ္စ
 သာမညနိဗ္ဗေသောတိ တီသုပိ ဂဏ္ဍိပဒေသံ ဝုတ္တံ၊ ဤ ဂဏ္ဍိပုဒ်အလို ပျား ၂ မျိုးသာ
 ရှိ၏၊ သစ်ခေါင်းပျားကား ပျားရည်များများ မပြုနိုင်၊ ကေစိ ပန “ ဒဏ္ဍကေသု မရံ
 ကရာ မရံကရိမက္ခိကာ နာမာ ” တိ ဝတွာ “ တာဟံ မရံကရိအာဒိဟိ တီဟိ မက္ခိကာဟိ
 ကတံ မရနာမဒ ” တိ ဝဒန္တိ၊ ဤအလို “ မရမက္ခိက (ပျားငယ်) ခုဒ္ဒကမက္ခိက (သစ်
 ငယ်သေဉ် သစ်ခေါင်းပျား) ဘမရမက္ခိက (ပျားပိတုန်း) ” ဟု ပျား ၃ မျိုးရှိ၏။

(ထပ်တံ- သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ)၊ ဝတ္ထုဂဏနာယ - ဖြင့်၊ နိသဂ္ဂိယာနိ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဧကမေဝ- သော၊ ခဏှံ- အခဲကို၊ (ကတွာ-၍၊ ထပ်တံ သစေ ဟောတိ)၊ ဣတရံဝါ-အခြားသောပျားငယ်ရည်သည်မူလည်း၊ ဧကဘာဇနေ- ဌှ၊ (ထပ်တံ သစေ ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ)၊ ဧကမေဝ - သော၊ နိသဂ္ဂိယံ (ဟောတိ)၊ ဥပ္ပဟိတကံ - အကပ်မခံဘဲ ကိုယ်တိုင်ယူအပ်သော ပျားရည်ကို၊ ဝုတ္တနယေနေဝ - ဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ - ၏၊ အရူမက္ခနာဒိသု - အနာလိမ်းခြင်း အစရှိသည်တို့၌၊ ဥပနေတဗ္ဗံ။

မရပဋုလံဝါ- ပျားသလက်သည် သော်၎င်း၊ မရသိတ္တကံဝါ- ပျားဖရောင်းသည် သော်၎င်း၊ မရနာ-ပျားရည်ဖြင့်၊ အမက္ခိတံ - မလိမ်းကျံအပ်သည်၊ ပရိသုဒ္ဓံ- သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ယာဝဇီဝိကံ- တည်း၊ ပန- ကား၊ မရမက္ခိတံ-သည်၊ (သမာနံ)၊ မရဝတိကမေဝ-ပျားရည်နှင့်တူသော ဖြစ်ခြင်း ရှိသည်သာ၊ (သတ္တာဟကာလိက-ဟူလို)၊ စီရိကာနာမ-စီရိဟု အသံပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် စီရိကမည်ကုန်သော၊ သပက္ခာ-အတောင်ရှိကုန်သော၊ ဒီဃမက္ခိကာ - ရှည်သောယင်ကောင်တို့သည်၎င်း၊ တုမ္မလနာမိကာ - တုမ်ဟူသော (ဒုဟူသော) အသံကို ပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် တုမ္မလအမည် ရှိကုန်သော၊ အဋ္ဌိပက္ခာ - အရိုးဟူသော အတောင်ရှိကုန်သော၊ ကာဠမဟာဘမရာစ- မည်းနက်သော ကြီးသောပိတုန်းတို့သည်၎င်း၊ ဟောန္တိ- ရှိကုန်၏၊ တာသံ-ထိုပိတုန်းတို့၏ အာသယေသု-နေရာတို့၌၊ နိယျာသသဒိသံ-သစ်စေးနှင့်တူသော၊ မရ-သည်၊ ဟောတိ၊ တံ- ထို ပျားရည်သည်၊ ယာဝဇီဝိကံ။

ဖါဏိတံနာမ ဥစ္ဆုမ္မာ နိဗ္ဗတ္တန္တိ- ကား၊ ဥစ္ဆုရသံ- ကြိရည်ကို၊ ဥပါဒါယ-၍၊ အပတ္တာဝါ-မချက်အပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ အဝတ္ထုကပတ္တာဝါ- ကြိဖတ်ဟူသော ဝတ္ထုမရှိဘဲ ချက်အပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ သမ္ဗာပိ - သော၊ အဝတ္ထုကာ - ကြိဖတ်ဟူသော ဝတ္ထုမရှိသော၊ ဥစ္ဆုပိကတိ - ကြိ၏ အထူးပြုအပ်သောကြိရည် တင်လဲရည်၊ ကြိသကာစသည်ကို ဖါဏိတန္တိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ- ၏၊ [ဝုဠောစ ဖါဏိတံ ခဏှော၊ မစ္ဆဏှီ သက္ကရာ ဣတိ၊ ဣမေ ဥစ္ဆုပိကာရာထ၊ ဝုဠသ္မိံ ဝိသကဏ္ဍကံ၊ အဘိဓာန် (၄၆၂)။] တံ ဖါဏိတံ- ထို တင်လဲသည်၊ ဝါ- ကို၊ ပုရောဘတ္တံ - ၌၊ ပေ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ ပစ္ဆာဘတ္တတော-မှ၊ ပေ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ [ဖါဏိတနှင့်စပ်၍ မှတ်ဘွယ်ကို ပါတိမေဘာသာဋီကာ၌၎င်း၊ ကင်္ခါဘာသာဋီကာ၌၎င်း ပြထားပြီ။] သတ္တာဟာတိက္ကမေ ဝတ္ထုဂဏနာယ နိသဂ္ဂိယံ၊ ဗဟု - န်သော၊ ပိဏ္ဏာ - အခဲတို့ကို၊ စုဏ္ဏေတွာ - အမှန်ပြု၍၊ ဧကဘာဇနေ-၌၊ ပက္ခိတ္တာ-န်သည်၊ ယနသန္ဓိ-ဝသာ - တခဲနက် စုဝေး တည်နေ

ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ - န်အံ၊ ကေမေဝ နိသဂ္ဂိယံ၊ ဥဂ္ဂဟိတံ - အကပ်မခံဘဲ ကိုယ်တိုင်ယူအပ်သော တင်လဲကို၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယရဓူပနာ ဒီသု-စေတီအိမ်ကို အခိုးထုံခြင်း အစရှိသည်တို့၌၊ ဥပနေတဗ္ဗံ။

ပုရောဘတ္တံ-၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတေန-သော၊ အပရိဿာဝိတ ဥစ္ဆူရသေန-မစစ် အပ်သော ကြံရည်ဖြင့်၊ ကတဖါဏိတံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ အနုပသမ္ပန္နေန-သည်၊ ကတံ-သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (စေံသတိ)၊ သာမိသံ - သည်၊ (ဟုတွာပိ ပရိ ဘုဉ္ဇိတုံ) ဝန္တတိ၊ သယံ ကတံ- ရဟန်းကိုယ်တိုင်ပြုအပ်သည်၊ (သမာနံ) နိရာ မိသမေဝ (ဟုတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ) ဝန္တတိ၊ ပန- ဆက်၊ ပစ္စာဘတ္တတော ပဋ္ဌာ ယ၊ သဝတ္ထု၊ က ပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာ- ကြံဖတ်ဟူသော ဝတ္ထုနှင့်တကွ အကပ်ခံအပ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အနုဇ္ဈောဟရဏီယံ၊ သတ္တာဟာတိတ္တမေပိ အနာ ပတ္တိ၊ ပစ္စာဘတ္တံ၊ အပရိဿာဝိတ ပဋိဂ္ဂဟိတေန- မစစ်အပ်ဘဲ အကပ်ခံအပ် သော ကြံရည်ဖြင့်၊ ကတံပိ-ပြုအပ်သောတင်လဲကိုလည်း၊ အနုဇ္ဈောဟရဏီယ မေဝ၊ ပေ၊ ဥစ္ဆူ - ကြံချောင်းကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ကတဖါဏိတေပိ - ၌လည်း၊ သေနယော၊ ပန - ဆက်၊ ပုရောဘတ္တံ၊ ပရိဿာဝိတ ပဋိဂ္ဂဟိတေန - စစ်အပ် သည်ဖြစ်၍ အကပ်ခံအပ်သော ကြံရည်ဖြင့်၊ ကတံ- ပြုအပ်သောတင်လဲသည်၊ အနုပသမ္ပန္နေန ကတံ သစေ (ဟောတိ၊ စေံသတိ)၊ ပုရောဘတ္တံ သာမိသမ္ပိ ဝန္တတိ၊ ပေ၊ ပန - ဆက်၊ ပစ္စာဘတ္တံ ပရိဿာဝိတပဋိဂ္ဂဟိတေန ကတံ နိရာ မိသမေဝ သတ္တာဟိ ဝန္တတိ၊ ဥဂ္ဂဟိတကကတံ-အကပ်မခံဘဲ ကိုယ်တိုင်ယူအပ် သော ကြံရည်ဖြင့်ပြုအပ်သော တင်လဲသည်၊ ဝုတ္တနယမေဝ။

ဈာမဥစ္ဆူဖါဏိတံဝါ- မီးရှို့ အပ်သော ကြံမှဖြစ်သော တင်လဲသည်၎င်း၊ ကောဇိတ ဥစ္ဆူဖါဏိတံဝါ-အရှည်အတိုဖြတ်အပ်သောကြံမှဖြစ်သော တင်လဲ သည်၎င်း၊ ပုရောဘတ္တမေဝ - ၌သာ၊ ဝန္တတိ - ၏၊ ဣတိ - သို့၊ မဟာအဋ္ဌ

ဈာမ၊ ပေ၊ ဝန္တတိ ။ ။ အဂ္ဂိနာ ဒဓေ ဥစ္ဆူခေတ္တေ ဈာမဥစ္ဆူနာ ကတဖါဏိတံ၊ (ကြောင်းကို မီးရှို့ရာတွင် ပါဝင်သော ကြံချောင်းဖြင့် ပြုအပ်သော တင်လဲကို “ ဈာမ ဥစ္ဆူဖါဏိတံ ” ဟု ခေါ်သည်၊ ထိုတင်လဲသည် သဝတ္ထု၊ ကပတ္တမျိုး ဖြစ်သောကြောင့် “ ပုရောဘတ္တံသာ အပ်၏ ” ဟု ဆိုဟန်တူသည်၊) ကောဇိတဥစ္ဆူဖါဏိတန္တိ ခုဒ္ဒါနု ခုဒ္ဒကံ ဆိန္ဒိတွာ (ထိုသည်ထက် တိုအောင်ဖြတ်၍) ကောဇေတွာ (နုတ်နုတ်စင်း၍)၊ နိပ္ပိဋေတွာ ပတ္တံ (အရည်ညှစ်၍ချက်အပ်သော) ယေဘုယျေနစ သကသဋ် (များသော အားဖြင့် အဖတ်ပါသော) ဖါဏိတံ၊ ထိုသို့ အဖတ်ပါသောကြောင့် နံနက်၌သာအပ် သည် ဟု ဆိုသည်၊ မဟာပစ္စုရိ၌တား “ ဖါဏိတဖြစ်သောအခါ ထိုအဖတ်ကလေးသည် (ကြိယကာ၌ပါသောအဖတ်မျိုးဖြစ်၍) အဗ္ဗောဟဒ္ဓရိက ” ဟု ဆိုသည်။

ကထာယံ-၌၊ ဝုတ္တံ၊ ပန- ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ သဝတ္ထုကပတ္တံ-
 ကြိဖတ်ဟူသော ငတ္ထုနှင့်တကွ ချက်အပ်သော၊ တေ- ဤတင်လဲသည်၊ ဝန္တတိ-
 လော၊ နော ဝန္တတိ - လော၊ ဣတိ - သို့၊ ပုစ္ဆံ-ပုစ္ဆာကို၊ ကတွာ-၍၊ ဥစ္ဆာ၊
 ဖါဏိတံ- ကြိမ် တင်လဲသည်၊ (ကြိမ် ဖြစ်သော တင်လဲသည်၊) ပစ္ဆာဘတ္တံ-၌၊
 နောဝန္တနကံ နာမ-မအပ်သော တင်လဲမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ ဣတိ - သို့၊ ဝုတ္တံ၊
 [ဖါဏိတံ၌ပါသော ကြိဖတ်သည် အဗ္ဗေဟာရိကဖြစ်သောကြောင့် ပစ္ဆာ
 ဘတ္တံ၌ အပ်သည်-ဟုလို] တံ-ထို မဟာပစ္စရိ စကားသည်၊ ယုတ္တံ-၏၊ သီတု
 ဒကေန-ရေအေးဖြင့်၊ ကတံ - သော၊ မဇုကပုပ္ဖဖါဏိတံ - သစ်မည်ဆီပွင့်၏
 တင်လဲသည်၊ ပုရောတ္တံ-၌၊ သာမိသံ-သည်၊ (ဟုတွာ၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ)၊ ဝန္တတိ၊
 ပေ၊ ဒုက္ကဋံ၊ ဒီရံ-ကို၊ ပက္ခိပိတွာ-ထည်း၊ ကတံ-သော၊ မဇုကဖါဏိတံ-သည်၊
 ယာဝကာလိတံ - တည်း၊ ပန-ဆက်၊ ခဏ္ဍသက္ခရံ-သကာခဲကို၊ ဒီရဇလိကံ-
 နို့ ရည်အမြှုပ်ကို၊ အပနေတွာ-၍၊ သောဓေန္တိ-သုတ်သင်ကြကုန်၏၊ တသ္မာ-
 ကြောင့်၊ ဝန္တတိ။

ပန-ဆက်၊ မဇုကပုပ္ဖံ-သစ်မည်ဆီပွင့်သည်၊ ပုရောဘတ္တံ-၌၊ အလ္လံ-စိုစိမ်း
 သည်၊ (သမာနံ) ဝန္တတိ၊ ဘဇ္ဇိတမ္ပိ-လျော်အပ်သော သစ်မည်ဆီပွင့်သည်လည်း၊
 (ပရိဘုဉ္ဇိတုံ)၊ ဝန္တတိ၊ ဘဇ္ဇိတွာ - ၍၊ တိလာဒီဟိ - နှမ်း အစသည်တို့ဖြင့်၊
 မိသံဝါ- ရောအပ်သည်ကို၎င်း၊ အမိသံဝါ- ကို၎င်း၊ ကတွာ-၍၊ ကောဉ္ဇိ
 တမ္ပိ-ထောင်းအပ်သော သစ်မည်ဆီပွင့်သည်လည်း၊ (ပရိဘုဉ္ဇိတုံ)၊ ဝန္တတိ၊
 ပန-ဆက်၊ တံ-ထို သစ်မည်ဆီပွင့်ကို၊ ဝဟေတွာ၊ မေရယတ္ထာယ - အရက်
 အကျိုးငှါ၊ ယဒိ ယောဇေန္တိ - အကယ်၍ ရောစပ်ကုန်အံ့ (ဝေံသတိ)၊ ယောဇိ
 တံ-ရောစပ်အပ်သော သစ်မည်ဆီပွင့်သည်၊ ဗိဇတော - မျိုးစေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ-
 စ၍၊ နဝန္တတိ၊ [အရက်ဖြစ်အောင် ဖော်စပ်ခါစ ဖြစ်သော သစ်မည်ဆီပွင့်ကို
 “ဗိဇ”ဟု ဆိုသည်။] ကဒလိ၊ ပေ၊ ဒီနံ-ငှက်ပျော၊ သင်ပေါင်း၊ သရက်၊ တောင်
 ပိန္နဲ၊ အိမ်ပိန္နဲ၊ မန်ကျည်းအစရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗေသံ-န်သော၊ ယာဝကာလိက
 ဖလာနံ-တို့၏၊ ဖါဏိတံ-သည်၊ ယာဝကာလိက မေဝ - သာတည်း၊ မရိစ
 ပက္ခေဟိ - ငရုပ်သီးမှည့်တို့ဖြင့်၊ ဖါဏိတံ ကရောန္တိ၊ တံ - ထို တင်လဲသည်၊
 ယာဝဇိပိကံ။

တာနိပဋိဂ္ဂဟေတွာတိ-ကား၊ သဗ္ဗာနိပိ-အလုံးစုံသော ဆေးတို့ကိုလည်း၊
 ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ကေယဇ္ဇေ-တခုထည်းသော အိုး၌၊ အဝိနိဗ္ဗောဂါနိ- အသီး
 အသီးခွဲခြား၍ ရနိုင်ခြင်းမရှိသည်တို့ကို၊ ကတွာ သစေပိ နိက္ခိပတိ(ဝေံသတိ)၊
 သတ္တာဟာတိက္ကမေ ကေမေဝ နိသဂ္ဂိယံ၊ ပိနိဘုက္ကေသု-အသီးအသီး ခွဲခြား

အပ်ကုန်လသော်၊ ပဉ္စ နိသဂ္ဂိယာနိ (ဟောန္တိ)၊ ပန - ဆက်၊ သတ္တာဟံ - ကို၊ အနတိတ္တာမေတွာ, ဂိလာနေနပိ - သည်သော်၎င်း၊ အဂိလာနေနပိ - ၎င်း၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ယထာသုခံ ပရိဘုဉ္စိတဗ္ဗံ၊ ဟိ-မှန်၊ ဩဒိဿံနာမ - ဩဒိဿ မည်သည်၊ ဗျာဓိဩဒိဿံ - ဗျာဓိဩဒိဿ၎င်း၊ပေ၊ ဘေသဇ္ဇောဒိဿံ - ၎င်း၊ ဣတိ သတ္တဝီရံ။ [ဘေသဇ္ဇောဒိဿကို ပြလိုသော်လည်း ရသင့်သမျှ ဩဒိဿ တို့ကို ထုတ်ပြခြင်း ဟူသော အတ္ထုဒ္ဓါရအားဖြင့် ဩဒိဿ ၇ ပါးလုံးကို ဤ နေရာ၌ပြုထားသည်။ ဥဒိဿ-ရည်စူး၍+အနုညာတံ-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ ဩဒိဿံ-ပုဒ်၊ ဥဒိဿနောင် ဏပစ္စည်း။]

တတ္ထ - ထို ၇ ပါးတို့တွင်၊ ဗျာဓိဩဒိဿံနာမ-မည်သည်၊ ဝါ - အနာ ရောဂါကို ရည်စူး၍ခွင့်ပြုအပ်သော သိက္ခာပုဒ်မည်သည်၊ အနုဇာနာမိဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊အာမကလောဟိတန္တိ-ဟူ၍၊ ဝေ-သို့၊ ဗျာဓိ -အနာရောဂါကို၊ ဥဒိဿ-၍၊ အနုညာတံ - ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ [ဘိက္ခဝေ-တို့၊ အမနုဿိကာဗာဓေ - ဘီလူး ဖမ်းစားခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော အနာသည်၊ (ဥပ္ပန္နေ - သော်)၊ အာမကမိသံ - အသားစိမ်း သွေးစိမ်းသည်၊ တေနေဝ အာဗာဓေန - ထို ဘီလူးဖမ်းစားခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော အနာဖြင့် သာလျှင်၊ အာဗာဓိကဿ - အနာရှိသော ရဟန်း၏ (အတွက်)၊ ဝန္တတိ၊ အညဿ-အခြားရဟန်း၏ (အတွက်)၊ န ဝန္တတိ၊ တဗ္ဗ-ထို သားစိမ်း သွေးစိမ်းသည် လည်း၊ ကာလေပိ-၌၎င်း၊ ကပ္ပိယမ္ပိ-အပ်သော အသား အသွေးသည်၎င်း၊ အကပ္ပိယမ္ပိ-သည်၎င်း၊ ဝန္တတိယေဝ။

ပုဂ္ဂလောဒိဿံနာမ-မည်သည်၊ (ပုဂ္ဂိုလ်ရည်စူး၍ ခွင့်ပြုအပ်သော သိက္ခာ ပုဒ်မည်သည်)၊ အနုဇာနာမိ၊ပေ၊ အဓဇ္ဈာဟရိတဗ္ဗန္တိ-ဟူ၍၊ ဝေ-သို့၊ပုဂ္ဂလံ-ကို၊ ဥဒိဿ-၍၊ အနုညာတံ-တည်း၊ [ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ရောမန္တကဿ-စမြို့ ပြန်သော ရဟန်းအား၊ ရောမန္တနံ - စမြို့ကို၊ အနုဇာနာမိ - ၏၊ စ - ထိုသို့ ခွင့်ပြုတော်မူအပ် ပါသော်လည်း၊ မုခဒ္ဓါရာ-ပါးစပ်ပေါက်မှာ၊ ဗတိ-သို့၊ နိဟ ရိတွာ- ထုတ်၍၊ ဝါ- ထုတ်ပြီးမှာ၊ န အဇ္ဈောဟရိတဗ္ဗံ- ပြန်၍ မျိုမချရာ၊] တံ- ထို စမြို့ပြန်ခြင်းသည်၊ တဿေဝ-ထို ရောမန္တက ရဟန်းအားသာ၊ ဝန္တတိ၊ အညဿ, န ဝန္တတိ၊ ကာလော ဒိဿံနာမ-မည်သည်၊ (ကာလကို ရည်စူး၍ ခွင့်ပြုအပ်သော သိက္ခာပုဒ်မည်သည်)၊ အနုဇာနာမိ၊ပေ၊ မတ္တိကန္တိ - ဟူ၍၊ ဝေ-သို့၊ အဟိနာ-သည်၊ ဝဋ္ဌကာလံ-ကိုက်အပ်ရာ အခါကို၊ ဥဒိဿ-၍၊ အနု ညာတံ-တည်း၊[ဘိက္ခဝေ-တို့၊စတ္တာရိ-န်သော၊ မဟာဝိကဋ္ဌာနိ-ကြီးစွာသော ဖေါက်ပြန်သော ဆေးတို့ကို၊ [ဝိကတာနိတိ အပကတိဘောဇနတ္ထာ (ရိုးရာ

အစာ မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိကဋ္ဌာနိ၊ ဝိဂ္ဂဟိနီတိ အတ္ထော၊] ဂူထံ-
 ကျင်ကြီးကို၎င်း၊ မုတ္တိ-ကျင်ငယ်ကို၎င်း၊ ဆာရိကံ-သစ်စိမ်းပြာကို၎င်း၊ မတ္တိကံ-
 မြေညက်ကို၎င်း၊ အနုဇာနာမိ - ၏၊ (အချို့စာ၌ ဒါတုံ ပါသည်)၊ တံ-ထို
 မဟာ ဝိကဋ္ဌဆေးသည်၊ တသ္မိံယေဝ ကာလေ - ထို မြွေကိုက်အပ်ရာ အခါ
 ၌သာ၊ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတကမ္မိ - အကပ် မခံအပ်သော ဆေးသည်လည်း၊ ဝဇ္ဇတိ၊
 အညသ္မိံ - အခြားအခါ၌၊ နဝဇ္ဇတိ။

သမယောဒိသံနာမ - သည်၊ ဝဏဘောဇနေ ပေ၊ နယေန- ဖြင့်၊ တံတံ
 သယံ ဥဒ္ဓိဿ၊ အနုညာတာ-န်သော၊ အနာပတ္တိယော-တို့တည်း၊ တာ-ထို
 အနာပတ်တို့သည်၊ တသ္မိံ တသ္မိံ ယေဝ သမယေ - ထိုထို အခါ၌သာ၊ အနာ
 ပတ္တိယော ဟောန္တိ၊ အညဒါ-အခြား အခါ၌၊ (အနာပတ္တိယော န ဟောန္တိ)၊
 ဒေသော ဒိသံနာမ - သည်၊ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခုဝေ၊ ပေ၊ ဥပသမ္ပဒန္တိ - ဟူ၍၊
 ဧဝံ - သို့၊ ပစ္စန္ဓိမဒေသံ - မဇ္ဈိမဒေသ၏ အစွန်အဖျား၌ ဖြစ်သော အရပ်ကို၊
 ဥဒ္ဓိဿ အနုညာတာနိ၊ ဥပသမ္ပဒါဒိနိ - ဥပသမ္ပဒကံ အစရှိသည်တို့တည်း၊
 တာနိ-ထိုဥပသမ္ပဒါ အစရှိသောကံတို့သည်၊ တတ္ထေဝ-ထို ပစ္စန္ဓအရပ်၌သာ၊
 ဝဇ္ဇန္တိ၊ မဇ္ဈိမဒေသေ န(ဝဇ္ဇန္တိ)၊ ဝသောဒိသံနာမ-သည်၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊
 ဘေသဇ္ဇာနီတိ- ဟူ၍၊ ဧဝံ၊ ဝသာနာမေန - ဝသာဟူသော အမည်ဖြင့်၊ အနု
 ညာတံ - ခွင့်ပြုအပ်သော အဆီတည်း၊ တံ - ထို အဆီသည်၊ မနုဿဝသံ
 ထံပေတွာ၊ သဗ္ဗေသံ- နသော၊ ကပ္ပိယာ ကပ္ပိယဝသာနံ- အပ်သော အသား
 ရှိသော သတွာ၊ မအပ်သော အသားရှိသော သတွာတို့၏ အဆီတို့၏၊ တေလံ-
 ဆီတည်း၊ တံ - ထို ဝသာဆီသည်၊ ဝါ - ကို၊ တဒတ္ထိကာနံ- ထို ဆီဖြင့် အလို
 ရှိကုန်သော ရဟန်းတို့အတွက်၊ တေလ ပရိဘောဂေန ပရိဘူတိတုံ ဝဇ္ဇတိ၊
 ဘေသဇ္ဇာဒိသံနာမ - သည်၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ ဘေသဇ္ဇာနီတိ- ဟူ၍၊ ဧဝံ
 ဘေသဇ္ဇာနာမေန၊ အနုညာတာနိ-န်သော၊ အာဟာရတ္ထံ-အာဟာရ ကိစ္စကို၊
 ဖရိတုံ-ပြီးစေခြင်းငှါ၊ သမတ္တာနိ-န်သော၊ သပ္ပိ၊ ပေ၊ ဖာဏိတာနိ-တို့တည်း၊
 တာနိ-ထိုဆေးတို့ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ တဒဟု ပုရောဘတ္တံ၊ ထာသုခံ-စွာ၎င်း၊
 (ရောဂါရှိသည် ဖြစ်စေ မရှိသည် ဖြစ်စေ ဆွမ်းစသော အာဓိသန္ဓနှင့် ရော၍
 ဖြစ်စေ မရောဘဲဖြစ်စေ - ဟူလို) ပစ္စာဘက္ကတော ပဋ္ဌာယ , ပစ္စယေ -
 ဝေလည အကြောင်းသည်၊ သတိ - ရှိသော်၎င်း၊ ဝတ္တနယေနေဝ သတ္တာဟံ
 ပရိဘူတိ တဗ္ဗာနိ။

သတ္တာဟာတိတ္တန္တေ၊ ပေ၊ ပါစိတ္တိယန္တိ - ကား၊ သာသပမတ္တံ- မှီညင်းစေ့
 မျှသော ဝတ္ထုသည်၊ သစေပိ ဟောတိ - အံ့၊ (ဧဝံသတိဝါ - သော်၎င်း)၊

သင်္က - ကြိမ်၊ အင်္ဂုလိယာ - လက်ချောင်းဖြင့်၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ဇိဝှါယ- ဖြင့်၊ သာယနမတ္တိ- လျက်လောက်ရုံမျှသော အရည်သည်၊ (သစေဝိ ဟောတိ-အံ့၊ ဝေံသတိဝါ-သော်၎င်း)၊ နိသဇ္ဇိတဗ္ဗမေဝ-သည်သာ၊ ပါစိတ္တိယဉ္ဇ-ကိုလည်း၊ ဒေသေတဗ္ဗ- ရာ၏၊ [တင်လဲခဲ စသည်ကိုရည်ရွယ်၍ “သာသပမတ္တ” ဟု၎င်း၊ ပျားရည်စသော လျက်ဘွယ်ကိုရည်ရွယ်၍ “သာယနမတ္တ” ဟု၎င်း ဆိုသည်။] န ကာယိကေန ပရိဘောဂေန ပရိဘူတဗ္ဗန္တိ - ကား၊ ကာယောဝါ - ကိုမူလည်း၊ (န မက္ခေတဗ္ဗော-မသုတ်လိမ်းထိုက်၊) ကာယေ-၌၊ အရူဝါ-အနာကို မူလည်း၊ န မက္ခေတဗ္ဗံ၊ တေဟိ-ထိုဆေးတို့ဖြင့်၊ [နိသဂ္ဂိထိုက်သောထောပတ် စသည်တို့ဖြင့်၊] မက္ခိတာနိ- လိမ်းကျအပ်ကုန်သော၊ ကာသာဝ၊ ပေ၊ ဝိဋ္ဌာဒီနိ ဝိ-သင်္ကန်း၊ တောင်ဝှေး၊ ဘိနပ်၊ ခြေသုတ်အိုးခြိမ်း၊ ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ် အစရှိသည်တို့လည်း၊ အပရိဘောဂါနိ-မသုံးစွဲထိုက်ကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ [နိသဂ္ဂိယဝတ္ထု ထောပတ်စသည်ဖြင့် သုတ်လိမ်းအပ်သောသင်္ကန်း စသည်ကို မသုံးစွဲကောင်း- ဟူလို၊] န္ဓါရ ဝါတပါနကဝါဋေသုဝိ- တံခါးပေါက်ကြီး၏ တံခါးရွက်၊ လေသေခံပြုတင်း တံခါးရွက်တို့၌လည်း၊ ဟတ္ထေန-ဖြင့်၊ ဂဟဏဋ္ဌာနိ-ကိုင်အပ်သောအရပ်ကို၊ န မက္ခေတဗ္ဗံ- ထိုက်၊ ဣတိ- သို့၊ မဟာ ပစ္စရိယံ-၌၊ ဝုတ္တံ၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ ကသာဝေ-ဖန်ရည်၌၊ ပက္ခိဝိတွာ- ၍၊ ဒွါရ ဝါတပါနကဝါဋာနိ - တို့ကို၊ မက္ခေတဗ္ဗာနိ - န်၏၊ ဣတိ - သို့၊ မဟာ အဋ္ဌကထာယံ-၌၊ ဝုတ္တံ- ပြီ၊ [ကသာဝေ ပက္ခိတ္တာနိ တာနိ (ထို ထောပတ်စသည် တို့သည်)အတ္တနော သဘာဝံ ပရိစ္စဇန္တိ၊ တသ္မာ မက္ခေတဗ္ဗာနိတိ ဝုတ္တံ၊ ဗုဏ္ဍပါဏကာဒိ ပရိဟာရတ္ထံ (ဗုဏ္ဍမည်သော ပိုးကောင်ငယ် အစရှိသည်တို့ကို မထိုးမဖောက်အောင် စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှါ)မက္ခေတဗ္ဗာနိတိ အတ္ထော။]

အနာပတ္တိ၊ ပေ၊ အမိဋ္ဌေတိတိ - ကား၊ သတ္တာဟတ္တန္တရေ - ၌၊ သဂ္ဂိဉ္ဇ-ကို၎င်း၊ တေလဉ္ဇ - ကို၎င်း၊ ဝသဉ္ဇ - ကို၎င်း၊ မုဒ္ဒနိတေလံဝါ - ဥျားထိပ်၌ လိမ်းကြောင်းဆီ ဟူ၍၎င်း၊ အပ္ပဉ္ဇနံဝါ - ခြေနယ်ဆီဟူ၍၎င်း၊ (အမိဋ္ဌေတိ- အမိဋ္ဌာနံအံ့၊) မရံ-ကို၊ အရမက္ခန္တံ - အနာလိမ်းကြောင်း ပျားရည်ဟူ၍၎င်း၊ ဖါဏိတံ - ကို၊ ဃရဂူပနံ- စေတီအိမ်စသည်ကို ထုံကြောင်းတင်လဲ ဟူ၍၎င်း၊ အမိဋ္ဌေတိ-အံ့၊ အနာပတ္တိ၊ အမိဋ္ဌတေလံ-အမိဋ္ဌာနံအပ်ပြီးဆီကို၊ (“မုဒ္ဒနိ

အမိဋ္ဌေတိ ။ ။ “ ဤထောပတ်ကို ယခုအခါ အတွင်း၌စား၍အဖြစ်ဖြင့် မသုံး တော့၊ အပြင်ပ၌ သုံးစွဲ၍ရာ ဖြစ်၏” ဤသို့ စသည်ဖြင့် စိတ်ကြံမှုကို “ ၇ ရက်အတွင်း အမိဋ္ဌာနံခြင်း ” ဟု ဆိုသည်။ ထိုသို့ မိဋ္ဌာနံထားလျှင်ကား ၇ ရက်လွန်သော်လည်း နိသဂ္ဂိအာပတ်မသင့်၊ ခြေနယ်ဆီ စသည်လုပ်၍ ခန္ဓာကိုယ်မှလည်း သုံးကြောင်း၏။

တေလစသည် လုပ်တော့အံ့”ဟု အဓိဋ္ဌာန်အပ်ပြီးသော ဆီကို) အနဓိဋ္ဌိတ တေလဘာဇနေ - အဓိဋ္ဌာန် မပြုအပ်သေးသော ဆီရှိရာအိုး၌၊ အာကိရိတု ကာမော-လောင်းထည့်လိုသည်။ သစေ ဟောတိ၊ ဘာဇနေ-၌၊ သုခုမံ-သော၊ ဆိဒ္ဓံ-မျက်နှာဝအပေါက်သည်။ စေ (ဟောတိ)၊ ပဝိဋ္ဌံ ပဝိဋ္ဌံ-ဝင်တိုင်းဝင်တိုင်း သော၊ တေလံ-ကို၊ ပုရာဏတေလေန-ဆီဟောင်းသည်။ စေ အဇ္ဈောတ္တရိယ တိ-အကယ်၍ လွှမ်းမိုးအပ်အံ့၊ [ဆီထည့်စရာအပေါက်က ငယ်သောကြောင့် အနည်းငယ်သာ ဝင်လာသောဆီကို အိုးထဲ၌ ရှိပြီးသော ဆီဟောင်းက လွှမ်းမိုးအံ့-ဟုလို] (ဧဝံသတိ)၊ ပုန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ အထ- သို့မဟုတ်၊ မဟာ မုခံ - ကျယ်သော မျက်နှာဝရှိသည်။ ဟောတိ - အံ့၊ သဟသာဝ-လျှင်၊ ဗဟု တေလံ- သည်၊ ပဝိသိတွာ , ပုရာဏတေလံ- ဆီဟောင်းကို၊ အဇ္ဈောတ္တရတိ- လွှမ်းမိုးသွားအံ့၊ ပုန အဓိဋ္ဌာနကိစ္စံ နတ္ထိ၊ ဟိ-မှန်၊ တံ-ထိုအိုး၌ ရှိပြီးသော ဆီ ဟောင်းသည်၊ အဓိဋ္ဌိတဂတိကမေဝ-အဓိဋ္ဌာန်ပြုအပ်ပြီးသောဆီနှင့် အလား တူသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဧတေနနယေန-ဖြင့်၊ အဓိဋ္ဌိတတေလ ဘာဇနေ-၌၊ အနဓိဋ္ဌိတတေလာကိရဏဓိ-အဓိဋ္ဌာန်မပြုအပ်သေးသော ဆီကို လောင်း ထည့်ခြင်းကိုလည်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဝိသဇ္ဇတီတိ ဣတ္ထ-၌၊ ဒွိန္ဒိ-ရဟန်း ၂ ပါးတို့၏၊ သန္တကံ - ဥစ္စာသည်၊ ဧကေန-ရဟန်း တပါးသည်၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ - သည်၊ အဝိဘတ္တံ-မဝေဘန်အပ် သည်(“ဤကား သူ့ဟာ၊ ဤဟာကား ငါ့ဟာ”ဟု မခွဲခြားရသေးသည်။) သစေ ဟောတိ-အံ့(ဧဝံ သတိ)၊ သတ္တာဟာတိတ္တမေ-၌၊ ဒွိန္ဒိ-တို့၏လည်း၊ အနာပတ္တိ(ဟောတိ)၊ ပန-ထိုသို့ အနာပတ် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ပရိဘုဒ္ဓိတံ- ၄၊ နဝန္ဓတိ၊ ယေန-အကြင် ရဟန်းသည်၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ - သည်၊ (ဟောတိ)၊ သော- ထို အကပ်ခံသော ရဟန်းသည်၊ ဣတရံ-အခြားရဟန်းကို၊ ဘဏတံ- အံ့၊ (ကိံ)၊ အာဝုသော၊ ဣမံ တေလံ- ကို၊ တံ-သည်၊ သတ္တာဟမတ္တံ-ဗျ၊ ပရိဘုဉ္ဇ-လော၊ ဣတိ-သို့၊ (ဘဏတံ-အံ့)သောစ-ထို ပြောအပ်သော ရဟန်း သည်လည်း၊ ပရိဘောဂံ-ကို၊ သစေ နကရောတိ(ဧဝံ သတိ)၊ ကဿ-အဘယ်

အနာပတ္တိ၊ န ဝန္ဓတိ။ ။ရဟန်းတပါးသည် အခြားရဟန်း၏ ထောပတ် စသည် ကို ထို ဥစ္စာရှင်ရဟန်းသို့ အကပ်ခံရာ၌ ၇ ရက်လွန်လျှင် အကပ်ခံသောရဟန်းမှာလည်း သူ့ဥစ္စာ မဟုတ်သောကြောင့် အာပတ်မသင့်၊ ဥစ္စာရှင်မှာလည်း အကပ် မခံသော ကြောင့် အာပတ်မသင့်၊ ထို့အတူ ၂ ပါးဆိုင်ထောပတ်စသည်၌လည်း သူ့ဟာ ငါ့ဟာ ဟု မခွဲခြားရသေးသောကြောင့် ၂ ပါးလုံးမှာပင် အာပတ်မသင့်၊ သို့သော် အကပ်ခံ ပြီး၍ ၇ ရက်လွန်သောကြောင့် သုံးစွဲခြင်းငှါ မအပ်။

ရဟန်း၏ အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ-နည်း)၊ ကဿစိပိ-၏လည်း၊ အာပတ္တိ-သည်၊ (နဟောတိ)၊ ကဿာ - ကြောင့်နည်း၊ ယေန - အကြင် ရဟန်းသည်၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ-အကပ် ခံအပ်ပြီ၊ တေန- ထို အကပ်ခံသော ရဟန်းသည်၊ ဝိသဇ္ဇိတတ္တာ-ကြောင့်၎င်း၊ ဣတရဿ- အခြား ရဟန်းသည်၊ အပုဋိဂ္ဂဟိတတ္တာ-အကပ်မခံအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်းတည်း။

ဝိနဿတိတိ-ကား၊ အပရိဘောဂံ-မသုံးဆောင်ထိုက်မသုံးဆောင်ကောင်းတော့သည်၊ ဟောတိ- ၏၊ [ကဿစိ အမနညဿ ပတိတတ္တာ ပရိဘောဂါ ရဟံ န ဟောတိ-ဆေးထည်း၌ စက်ဆုပ်ဘွယ် အရာဝတ္ထု တခုခုကျနေသည့် အတွက် သုံးစွဲ၍မဖြစ်လောက်အောင် ပျက်စီးသွားသည်-ဟုလို၊] စတ္ထေနာတ် အာဒိသု-တို့၌၊ ယေန စိတ္တေန-အကြင် စိတ်ဖြင့်၊ ဘေသဇ္ဇိ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ စတ္ထဉ္စ-စွန့်အပ်သည်၎င်း၊ ဝန္တဉ္စ-ထွေးအန်အပ်သည်၎င်း၊ မုတ္တဉ္စ-လွှတ်အပ်သည်၎င်း၊ ဟောတိ-၏၊ တံစိတ္တံ-ကို၊ စတ္ထန္တိ- စတ္တဟူ၍၎င်း၊ ဝါ-စွန့်ကြောင်း စိတ်ဟူ၍၎င်း၊ ဝန္တန္တိ-၎င်း၊ ဝါ-ထွေးအန်ကြောင်း စိတ်ဟူ၍၎င်း၊ မုတ္တန္တိ-၎င်း၊ ဝါ- လွှတ်ကြောင်း စိတ်ဟူ၍၎င်း၊ ဝုစ္စတိ - ၏၊ တေန စိတ္တေန - ဖြင့်၊ ပုဂ္ဂလောကို၊ အနပေက္ခောတိ-ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ-သို့၊ အနပေက္ခော(ဟုတွာ) သာမဏေရဿ ဒတွာ (ပဋိလဘိတွာ ဘုဇ္ဇတိ)၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ဣဒံ-ဤ စတ္ထေနစသော စကားကို၊ ကဿာ ဝုတ္တိ၊ ဧဝံ-ဤသို့ မငဲ့မကွက် စွန့်ပြီး၍၊ အန္တောသတ္တာဟေ - ၌၊ ပစ္စာ - စွန့်ပြီး နောက်မှ၊ လဘိတွာ- ပြန်ရ၍၊ ပရိဘုဇ္ဇန္တဿ-၏၊ အနာပတ္တိဒဿနတ္ထံ(ဝုတ္တံ)တိ မဟာ သုမတ္ထေရော အာဟ။

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပဒုမတ္ထေရော အာဟ၊(ကံ)၊ ဣဒံ-ဤစွန့်လွှတ်အပ်ပြီးဆေးကို၊ နယာစိတဗ္ဗံ- မတောင်းထိုက်၊ ဟိ- ဆက်၊ အန္တော သတ္တာဟေ-၌၊ ဒိဋ္ဌဿ - မငဲ့မကွက် ပေးအပ်ပြီးသော ဆေးကို၊ ပုန ပရိဘောဂေ-ကြောင့်၊ အာပတ္တိယေဝ နတ္ထိ၊ [မဟာပဒုမထေရ်၏ ဝါဒကဲ့သို့ အနာပတ်

အနပေက္ခောဒတွာ ။ ။ “ယေန စိတ္တေန၊ ပေါဝုစ္စတိ ” ဟု ဆိုသောကြောင့် စိတ်ဖြင့် (နေ့ကတိတန် စားသုံးအံ့) ဟု ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိဘဲ ပေးနိုင်မှသာ “အနပေက္ခဒါန” ဟု ဆိုရသည်၊ ထိုဆေးနှင့်စပ်၍ အကပ်စွန့်ရုံမျှဖြင့် (ယခုတကြိမ် အကပ်ခံပြီးကို စွန့်လိုက်ပြီ၊ နောက်မှ အကပ်ခံ၍ စားဥားမည်ဟူသော တွယ်တာမှုမကင်းဘဲ အကပ်စွန့်ရုံမျှဖြင့်) အနပေက္ခဒါန မဖြစ်နိုင်-ဟု သိသာ၏။ [ဤစကားဖြင့် ဝတ္ထုစွန့်-အကပ်စွန့် ၊ မျိုးရှိရာဝယ် ဝတ္ထုကို နောင်ခါ စားဥားမည်ဟု ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိဘဲ စွန့်ခြင်းကို “အနပေက္ခ ဝိသဇ္ဇန” ဟု မှတ်ပါ။]

ဖြစ်ကြောင်းကို အထူးဆိုဘွယ်မလို- ဟု သိစေလို၍ “အာပတ္တိယေဝ နတ္ထိ” ဟု ဝေဖြင့် ဆိုသည်။ “နယိဒိ ယာစိတဗ္ဗံ” ဟူသော စကားကိုလည်း ၇ ရက် အတွင်း၌ မငဲ့မကွက်စွန့်ပေးအပ်ပြီးသောဆေးကို(ပြန်၍တောင်းလျှင်မလျော်သောကြောင့်)ဆိုဟန်တူ၏။ ပြန်၍တောင်းခြင်းကြောင့်ကား အာပတ်သင့်စရာ မရှိပါ။ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ “အညေန ဘိက္ခုနာတိတ္ထေ သုဒ္ဓမိတ္ထေန ဒိန္နတ္တာ သယံပိ အာဟရာပေတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတံ ဝန္တတိယေဝ” ဟု နောက်၌ ဖွင့်ထားသည်။] ပန - စင်စစ်ကား၊ သတ္တာဟာတိတ္ထန္တဿ- ၇ ရက်လွန်ပြီးသော ဆေးကို၊ ပရိဘောဂေ-ကြောင့်၊ အနာပတ္တိဒဿနတ္ထံ- ၄၊ ဣဒံ-ဤ စက္ကေန အစရှိသောစကားကို၊ ပုတ္တန္တိ (အာဟ)၊ တသ္မာ၊ ဝေ- ဤသို့ မငဲ့မကွက် စွန့်၍၊ ဒိန္နံ-ပေးအပ်ပြီးသော၊ ဘေသဇ္ဇံ-ကို၊ သာမဏေရော၊ အဘိသင်္ခရိတွာ ဝါ- (ဆေးဖြင့်) ပြုပြင် စီမံ၍သော်၎င်း၊ အနဘိသင်္ခရိတွာဝါ-သော်၎င်း၊ တဿဘိက္ခုနော-၏၊ နတ္ထုကမ္မတ္ထံ-နှာနှပ်မှုကို ပြုခြင်းအကျိုး၄၊ သစေ ဒဒေ ယျ-အကယ်၍ပေးအံ့၊ (ဝေသတိ)၊ ဝဟေတွာ-ယူ၍၊ နတ္ထုကမ္မံ-နှာနှပ်မှုကို၊ ကာတဗ္ဗံ - ပြုနိုင်၏၊ (သာမဏေရော) ဗာလော- နားမလည်သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ ဒါတံ-၄၊ သစေ နဇာနာတိ၊ ပေ၊ ဝေဗ္ဗိ-ဤသို့ ပြောပြန်သော်လည်း၊ ဝန္တတိ၊ ပေ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။ ။ ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

x x x x x x x x

ဝသိကသာဋီက သိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေနာတိ ဝသိကသာဋီကသိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ - ၌၊ ဝသိက သာဋီကာ အနညာတာတိ-ကား၊ စီဝရက္ခန္ဓကေ-၌၊ ဝိသာခါဝတ္ထုသ္မိံ-၌၊ အနညာတာ၊ ပဋိကစ္စေဝါတိ - ကား၊ ပုရေယေဝ- မိုဗ်းလမရောက်မီ ရှေ့၌ သာလျှင်၊ (ပရိယေသန္တိ)၊ မာသော သေသော ဝိမ္မာနန္တိ - ကား၊ စတုန္တံ- န်သော၊ ဝိမ္မ မာသာနံ- တို့၏၊ ဝါ- တို့တွင်၊ ဧကော- သော၊ ပစ္ဆိမမာသော- သည်၊ သေသော - ကြွင်းသေး၏၊ ကတွာတိ - ကား၊ သိဗ္ဗန ပေ၊ သာနေန- ချုပ်ခြင်း၏ ပြီးဆုံးခြင်း၊ ဆိုးခြင်း၏ ပြီးဆုံးခြင်း၊ ကပ္ပဗိန္နုထိုးခြင်း၏ ပြီးဆုံး ခြင်းဖြင့်၊ နိဋ္ဌာပေတွာ- ၍၊ စ- ဆက်၊ ကရောန္တေန- ချုပ်မှုသည်ကိုပြသော ရဟန်းသည်၊ ဧကမေဝ-တထည်ကိုသာလျှင်၊ ကတွာ-ပြုပြီး၍၊ သမယေဝ- အဓိဋ္ဌာန်တင်သင့်ရာ မိုဗ်းလအခါ၌သာလျှင်၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ ဒွေ - ၂ ထည် တို့ကို၊ အဓိဋ္ဌာတံ န ဝန္တတိ၊ အတိရေကမာသေ သေသေ ဝိမ္မာနေတိ-ကား၊ ဝိမ္မာန နာမကေ- ဝိမ္မာန အမည်ရှိသော၊ အတိရေကမာသေ- မိုဗ်းလထက် အပိုအလွန်ဖြစ်သောတလသည်၊ သေသေ-သော်၊ ပန-ကား၊ အတိရေက၊ ပေ၊

ဧတ္ထေ- ဌှ၊ ဌှတော- တန့်ရင်၍၊ ဝဿိကသာဠိကာယ - ၏၊ ပရိယေသနက္ခေတ္တံ- ပရိယေသနသခေတ်၎င်း၊ ပေ၊ အဓိဋ္ဌာနက္ခေတ္တံ- ၎င်း၊ ဣတိ- သို့၊ စတုဗ္ဗိဓံ-သော၊ ခေတ္တိ - ခေတ်ကို၎င်း၊ ကုစ္ဆိသမယော-ဝမ်းနှင့်တူရာ အတွင်းအခါ၎င်း၊ ပိဋ္ဌိသမယော- ကျောက်ကုန်းနှင့်တူရာ အပြင်အခါ၎င်း၊ ဣတိ, ဒုဝိဓော- သော၊ သမယော - အခါကို၎င်း၊ ပိဋ္ဌိသမယ စတုတ္ထံ - ပိဋ္ဌိသမယ စတုတ္ထ၎င်း၊ ကုစ္ဆိသမယစတုတ္ထံ-၎င်း၊ ဣတိ, ဒွေ, စတုတ္တာနိစ-တို့ကို၎င်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

တတ္ထ-ထိုခေတ္တ, သမယ, စတုတ္ထတို့တွင်၊ ဇေဋ္ဌမူလ ပုဏ္ဏိမာသိယာ-(ဇေဋ္ဌနက္ခတ်, မူလနက္ခတ်နှင့် စန်းယဉ်သော) နယုန်လပြည့်နေ့၏ ပစ္စိမပါဠိပဒဒိဝသတော-နောံဆိုး အထွက်တရက်နေ့မှ၊ ဝါ- လပြည့်ကျော်တရက်နေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ယာဝ-လောံ၊ ကာဠပက္ခပေါသထော-လဆုတ်ပက္ခ ဥပုသ်နေ့သည်၊ (အတ္ထိ၊ တာဝ-ထိုဥပုသ်နေ့တိုင်အောင်)၊ ဧကော-သော၊ အယံ အဗ္ဗမာသော - ဤ တလထက်ဝက် ၁၅ ရက်သည်၊ ပရိယေသနက္ခေတ္တံ (စေဝ)-ရှာမှီးရာခေတ်သည်၎င်း၊ ကရုဏာခေတ္တဉ္စ-(ပြုရာခေတ်သည်၎င်း၊) (ဟောတိ)။ ဟိ - မှန်၊ တေသ္မိံ အန္တရေ - ဤ ၁၅ ရက်အတွင်း၌၊ ဝဿိကသာဠိကံ- ကို၊ အလဒ္ဓံ-မရအပ်သေးသော အဝတ်ကို၊ ပရိယေသိတုံ-ရှာခြင်းငှါ၎င်း၊ လဒ္ဓံ-ရအပ်ပြီးသော အဝတ်ကို၊ ကာတံစ - ပြုခြင်းငှါ၎င်း၊ ဝဇ္ဇတိ၊ နိဝါသေတုံ-ဝတ်ခြင်းငှါ၎င်း၊ အဓိဋ္ဌာတုဉ္စ-ငှါ၎င်း၊ နဝဇ္ဇတိ။

ကာဠပက္ခပေါထယ - ၏၊ ပစ္စိမ ပါဠိပဒ ဒိဝသတော - မှ၊ (လဆန်းတရက်နေ့မှ-ဟုလို)၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ယာဝ-လောက်၊ အာသာဠပုဏ္ဏမာ-ဝါဆို

အယမေကော၊ ပေ၊ ဝဇ္ဇတိ ။ ။ “နယုန်လပြည့်ကျော် တရက်နေ့မှစ၍ မြန်မာ့အခေါ်အားဖြင့် နယုန်လကွယ်အထိ ၁၅ ရက်တိုင်အောင်ကို ပရိယေသန (ရှာရာ) ခေတ် ဟု၎င်း၊ ထိုအတွင်း၌ ချုပ်မှု ဆိုးမှု ကပ္ပဗိန္ဒုထိုးမှုကို ပြုရာခေတ် ဟု၎င်း” ဆိုအပ်သော ဤစကားသည် “ အခုမာသော သေသော ဂိမှာနန္တိ ကတော နိဝါသေတဗ္ဗံ ” ဟူသော သိက္ခာပုဒ်နှင့် မညီ၊ သိက္ခာပုဒ်၌ ဝါဆိုလဆန်း ၁ ရက်မှ လပြည့်နေ့အထိကို “အခုမာသော သေသော ဂိမှာနန္တိ ကတော (ပြုရာခေတ်)” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထို့ကြောင့် ဤ အဋ္ဌကထာစာသွားကို မနှစ်သက်သော သာရတ္ထဠိကာ ဆရာသည် “ အယမေကော အခုမာသော ပရိယေသနက္ခေတ္တဉ္စေဝ ကရုဏာခေတ္တဉ္စ၊ တေသ္မိံ ဟိ အန္တရေ ဝဿိကသာဠိကံ အလဒ္ဓံ ပရိယေသိတုံ လဒ္ဓံ ကာတံစ ဝဇ္ဇတိ၊ နိဝါသေတုံ အဓိဋ္ဌာတံစ န ဝဇ္ဇတိတိ ပေါတ္ထကေသု ပါဠော ဒိဿတိ၊ သောံ အပါဠော ” ဟု ပယ်ပြီးလျှင် “ဧဝံ ပနေတ္ထ ပါဠောန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ အယမေကော အခုမာသော ပရိယေသန က္ခေတ္တံ၊ တေသ္မိံ ဟိ အန္တရေ ဝဿိကသာဠိကံ အလဒ္ဓံ ပရိယေသိတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ လဒ္ဓံ ကာတံစ နိဝါသေတုံ အဓိဋ္ဌာတံစ န ဝဇ္ဇတိတိ ” ဟု ပါဠိမှန်ကို ပြုလေသည်။

လပြည့်နေသည်။ (အတ္ထိ-၏၊ တာဝ-အောင်၊) ကော-သော၊ အယံ အဋ္ဌ
 မာသော-သည်၊ ပရိယေသန ကရဏနိဝါသနာနံ-ရှာခြင်း၊ ချုပ်မှုဆိုးမှု ကပ္ပ
 ဝိနွ၊ ထိုးမှုကို ပြုခြင်း၊ ဝတ်ခြင်း ဟူကုန်သော၊ တိဏ္ဏမ္ဘိ - ၃ မျိုးတို့၏လည်း၊
 ခေတ္တိ-သည် (ဟောတိ)၊ ဟိ-မှန်၊ တေသ္မိံ အန္တရေ-၌၊ ပရိယေသိတုံ ကာတုံ
 နိဝါသေတုဉ္စ ဝဇ္ဇတိ၊ အဓိဋ္ဌာတုံယေဝ - ငှါသာလျှင်၊ နဝဇ္ဇတိ၊ အာသာဠ
 ပုဏ္ဏမာသိယာ-ဝါဆိုလပြည့်နေ၏၊ ပစ္စိမပါဠိပဒဒိဝသတော-မှ၊ ပဋ္ဌာယ၊
 ယာဝ-လောက်၊ ကတ္တိကပုဏ္ဏမာ-တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်နေသည်၊ (အတ္ထိ၊
 တာဝ-ထို တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်တိုင်အောင်)၊ စတ္တာဓော-န်သော၊ ဣမေ
 မာသာ- တို့သည်၊ ပရိယေသန ကရဏ နိဝါသနာဓိဋ္ဌာနာနံ - ဟူကုန်သော၊
 စတုန္ဒ-၄ မျိုးတို့၏၊ ခေတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဟိ-မှန်၊ တေသ္မိံ အန္တရေ-၌
 ၄ လအတွင်း၌၊ အလဗ္ဗိ-ကို၊ ပရိယေသိတုံ-ငှါ၎င်း၊ လဗ္ဗိ-ကို၊ ကာတုံ နိဝါသေ
 တုံ အဓိဋ္ဌာတုဉ္စ ဝဇ္ဇတိ၊ တာဝ- သမယမှ ရှေးဥားစွာ၊ စတုဗ္ဗိဝံ-သော၊ ဣဒံ
 ခေတ္တိ-ကို၊ ဝေဒိတမ္ဘိ-၏။

ပန - ကား၊ ကတ္တိကပုဏ္ဏမာသိယာ - တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်၏၊ ပစ္စိမ
 ပါဠိပဒဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ၊ ယာဝ- လောက်၊ ဇေဋ္ဌမူလပုဏ္ဏမာ- နယုန်လ
 ပြည့်သည်၊ (အတ္ထိ၊ တာဝ-ထို နယုန်လပြည့်တိုင်အောင်)၊ ဣမေသတ္တမာသာ-
 တို့သည်၊ ဝိဋ္ဌိသမယောနာမ၊ ဟိ-မှန်၊ တေသ္မိံ အန္တရေ-၌ ၇ လအတွင်း၌၊
 ကာလော၊ ပေနယေန- ဖြင့်၊ သတုပ္ပါဒံ- သတိကို ဖြစ်စေခြင်းကို၊ ဝါ- သတိ
 ပေးခြင်းကို၊ ကတွာ၊ အညာတက အပ္ပဝါရိတဋ္ဌာနတော-ဆွေမျိုးမတော်သူ၊
 မဖိတ်မိသူတို့၏ အထံမှ၊ ဝသိက သာဋိကစီဝရံ-ကို၊ နိပ္ပါဒေန္တဿ-ဖြစ်စေ
 သောရဟန်း၏၊ ဣဒိနာ သိက္ခာပဒေန-ကြောင့်၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ၊ ဒေဝ၊
 ပေနယေန၊ ဝိညတ္တိံ - တောင်းခြင်းကို၊ ကတွာ နိပ္ပါဒေန္တဿ အညာတက
 ဝိညတ္တိံ သိက္ခာပဒေန နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ၊ ဝုတ္တနယေန-လျှင်၊ [“ကာလော
 ဝသိက သာဋိကာယ ” ဟု ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့် သာလျှင်၊] သတုပ္ပါဒံ
 ကတွာ ဉာတကပဝါရိတဋ္ဌာနတော နိပ္ပါဒေန္တဿ၊ ဣဒိနာဝ သိက္ခာပဒေန-
 ကြောင့်ပင်၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ၊ ဝိညတ္တိံ ကတွာ နိပ္ပါဒေန္တဿ အညာတက
 ဝိညတ္တိံ သိက္ခာပဒေန အနာပတ္တိ၊ [ဝိဋ္ဌိသမယ ဖြစ်သောကြောင့် အညာတ
 ဝိညတ္တိံ သိက္ခာပဒေနကြောင့် အာပတ်မသင့်၊]

ဟိ - သာကေကား၊ ပရိဝါရေ-၌၊ မာတရံ၊ ပေ၊ စိန္တိတာတိ - ဟူသော၊
 တေ- ဤ ဝါသာစကားကို၊ ဝုတ္တံ - ပြီ၊ [မာတရံ - မယ်တော်ကို၊ စီဝရံ-ကို၊
 ယာစေ- တောင်း၏၊ သံယေ- ၌၊ ပရိဏတံစ- ညွတ်ပြီးသော သင်္ကန်းသည်

လည်း၊ နော-မဟုတ်၊ [ဤစကားဖြင့် သံဃပရိဏတသိက္ခာပုဒ်အရ အာပတ်
 မသင့်ပုံကို ပြသည်] ကေန- အဘယ်သိက္ခာပုဒ်ကြောင့်၊ အဘ-ထို တောင်း
 သောရဟန်း၏၊ အာပတ္တိ၊ ဟောတိ-သနည်း၊ ဉာတကေ-၌၊ (ယာစန္ဒဿ-
 ၏) အနာပတ္တိ (ဟောတိ- ၏) သောပဉ္စာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ။] ဟိ-မှန်၊
 အယံပဉ္စော-ဤပြဿနာကို၊ ဝါ- ဤသိခြင်းငှါ အလိုရှိအပ်သောအနက်ကို၊
 ဣမမတ္ထံ - ကို၊ သန္ဓာယ ဝုတ္တော၊ ဣတိ- မှတ်အပ်၏၊ [ဣမမတ္ထံ သန္ဓာယာတိ
 ပိဋ္ဌိသမယေ ဝဿိကသာဠိကတ္ထံ ဉာတကပဝါရိတဋ္ဌာနေ သတုပ္ပါဒကရဏေ
 န အာပတ္တိံ , အညာတဝိညတ္တိံ သိက္ခာပဒေန အနာပတ္တိံ စ သန္ဓာယ၊] ဝေ-
 ပိဋ္ဌိသမယစတုတ္ထံ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပန-ကား၊ ဇေဋ္ဌဒူလပုဏ္ဏမာသိယာ- ၏၊ ပစ္ဆိမပါရိပဒဒိဝသတော - မှ၊
 ပဋ္ဌာယ-၍၊ ယာဝ - လောက်၊ ကတ္တိကပုဏ္ဏမာ - သည်၊ (အတ္ထိ၊ တာဝ -
 အောင်)၊ ပဉ္စ - န်သော၊ ဣမေ မာသာ - တို့သည်၊ ကုစ္ဆိသမယောနာမ-
 မည်၏၊ ဟိ-မှန်၊ တေသ္မိံ အန္တရေ- ဤ ၅ လ အတွင်း၌၊ ဝုတ္တနယေန - ဖြင့်၊
 သတုပ္ပါဒ် - ကို၊ ကတွာ - ၍၊ အညာတက အပ္ပဝါရိတဋ္ဌာနတော - ဆွေမျိုး
 မတော်သူ , မဖိတ်မန်သူတို့ အထံမှ၊ ဝဿိကသာဠိကစီဝရံ - ကို၊ နိပ္ပါဒေန္တ
 သ-၏၊ ဝတ္တဘေဒေ-ကျင့်ဝတ်၏ ပျက်ခြင်းကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ်(ဟောတိ)၊ ယေ
 မနုဿာ-တို့သည်၊ ပုဗ္ဗေပိ-၌လည်း၊ ဝဿိကသာဠိက စီဝရံ-ကို၊ ဒေန္တိ- ပေး
 လှူတတ်ကုန်၏၊ (ပေးလှူနေကျဖြစ်ကုန်၏)၊ ဣမေ ပန-ဤလူတို့သည်ကား၊
 အတ္တနော- ၏၊ အညာတက အပ္ပဝါရိတာ- တို့သည်၊ သစေပိ ဟောန္တိ၊ (ဝေ
 သတိပိ)၊ ဝတ္တဘေဒေါ-သည်၊ နတ္ထိ၊ (ကသွာ-နည်း)) တေသု-ထိုလှူနေကျ
 လူတို့၌၊ သတုပ္ပါဒကရဏဿ-သတိဖြစ်စေမှုကို ပြခြင်း၏၊ ဝါ-ကို၊ အနညာ
 တတ္တာ-တည်း၊ ဝိညတ္တိံ - တောင်းခြင်းကို၊ ကတွာ-၍၊ နိပ္ပါဒေန္တဿ - ၏၊
 အညာတကဝိညတ္တိံသိက္ခာပဒေန-ကြောင့်၊ နိသဂ္ဂိယံ-သော၊ ပါစိတ္တိယံ-သည်၊
 (ဟောတိ)၊ ပန-ဆက်၊ ဣဒံ-ဤနိသဂ္ဂိယပါစိတ်သည်၊ ပကတိယာ-အားဖြင့်၊
 ဝဿိကသာဠိက ဒါယကေသုပိ- ခိုမ်းရေခံ သင်္ကန်းကို လှူနေကျ ဒါယကာ
 တို့၌လည်း၊ (ဝိညတ္တိံ ကတွာ နိပ္ပါဒေန္တဿ)၊ ဟောတိ ယေဝ - သည်သာ၊

ဝတ္တဘေဒေ ဒုက္ကဋ် ။ ။ မိမိ၏ ဉာတိ - ပဝါရိတလည်း မဟုတ် , ရှေးက လှူနေ
 ကျလည်း မဟုတ်သူတို့အား သတိမပေးဘဲ နေဘို့ရာ ဝတ္တရားရှိ၏၊ ယခုသော် သတိ
 ပေးမိ၍ ဝတ်ပျက်ရသည်၊ ဉာတိပဝါရိတ မဟုတ်သော်လည်း ရှေးက လှူနေကျဖြစ်သူတို့
 အထံ၌ကား သတိပေးကောင်း၏၊ [ဝတ္တဘေဒေ ဒုက္ကဋ် ဣဒံ ပုဗ္ဗေအဒေန္တံ
 သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ယေ ပန ပုဗ္ဗေပိ ဒေန္တိ၊ တေသု (ထိုသူတို့၌) ဝတ္တဘေဒေါနတ္ထိ။]

[သံဃာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် မဖိတ်မန်ဘဲ နှစ်တိုင်းလှူနေကျ ဒါယကာကို ဝသီကသာဠိက ဒါယကာ ဟု ဆိုသည်။] ဝတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ ပေအနာပတ္တိ၊ ဝိညတ္တိ -ကို၊ ကတုာ-၍၊ ပေအနာပတ္တိ၊ ဟိ-မှန်၊ နဝတ္တဗ္ဗာ ဒေထ မေတိ ဣဒံ- ဟူသော ဤစကားကို၊ ပရိယေသနကာလေ -၌၊ အညာတက အပ္ပဝါရိတေယေဝ - တို့ကိုသာလျှင်၊ သန္ဓာယ- ၍၊ ဝတ္တိ၊ ဧဝံ- လျှင်၊ ကုစ္ဆိသမယစတုတ္ထံ-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။

နဂ္ဂေါ၊ ပေဒုတ္တဋ္ဌဿာတိ ဣတ္ထ-၌၊ ဥဒကဖုသိတ ဝဏနာယ - ရေပေါက်အရေ အတွက် အားဖြင့်၊ အကာရေတွာ - မပြုစေမူ၍၊ (မဆုံးဖြတ်မူ၍)၊ နှာန ပရိယောသာနဝသေန-ရေချိုးမှု ပြီးဆုံးခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပယောဝေ ပယောဝေ ဒုတ္တဋ္ဌေန ကာရေတဗ္ဗော၊ စ - ဆက်၊ သော - ထို ရဟန်းကို၊ (သာမညကံ) ဝိဝဇ္ဇင်္ဂဏေ - ဖွင့်လှစ်အပ်သော အပြင်၌၊ (ဖင်းလင်းအပြင်၌) အာကာသတော - မှ၊ ပတိတဥဒကေနဝ - ကျသော မိုဃ်းရေဖြင့်သာလျှင်၊ နှာယန္တော - ရေချိုးသော ရဟန်းကို၊ (ဝိသေသကံ) (ကာရေတဗ္ဗော)၊ နှာန ကောဋ္ဌကဝါပိ အာဒိသု-ရေချိုးအိမ်၊ ရေကန်အစရှိသော အရပ်တို့၌၊ (နှာယန္တဿ - ရေချိုးသော ရဟန်း၏၎င်း၊) ဃဇ္ဇေဟိ- တို့ဖြင့်၊ အာသိတ္တ ဥဒကေန-လောင်းအပ်သော ရေဖြင့်၊ နှာယန္တဿဝါ- ၏၎င်း၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊

ဝသံဥက္ကနိယတီတိ ဣတ္ထ-၌၊ ဝသီကသာဠိကာယ-ကို၊ ကတပရိယောသိ တာယ-ပြုအပ်၊ ပြီး ဆုံးစေအပ်ပြီးလသော်၊ ဝါ-ပြုအပ်၊ ပြီးဆုံးစေအပ်ပြီးရာ အခါမှ၊ ဝိမှာနံ- တို့၏၊ ပစ္ဆိမံ မာသံ- နေခံဆုံးလကို၊ ခေးပတွာ-ကုန်စေ၍၊ ပုန၊ ဝဿာနဿ-မိုဃ်းလ၏၊ ပဌမမာသံ- ကို၊ ဥက္ကနိတွာ-အထက်သို့ ငင်၍၊ (ဝါ- ဝါထင်၍) ဝိမှာနံ၊ ပစ္ဆိမမာသမေဝ- ကိုပင်၊ သစေကဏေန္တိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဝသီကသာဠိကာ- ကို၊ ဓောဝိတွာ- ၍၊ နိက္ခိပိတဗ္ဗာ- သိမ်းထား ထိုက်၏၊ အနဓိဋ္ဌိတာ- အဓိဋ္ဌာန် မတင်အပ်ဘဲ၊ အဝိကပ္ပိတာ- ဝိကပ္ပနာ မပြုအပ်ဘဲ၊ ဒွေမာသေ - ၂ လတို့ ပတ်လုံး၊ ပရိဟာရံ - အစောင့် အရှောက်ကို၊ လဘတိ၊ (အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာမပြုဘဲ ထားသော်လည်း အာပတ်မသင့်အောင် အစောင့်အရှောက် ရသည် - ဟူလို။) ဝဿာနာယိကဒိဝသေ-၌၊ အဓိဋ္ဌာ တဗ္ဗာ၊ သတိသမ္ပောသေနဝါ - ကြောင့်၎င်း၊ အပ္ပဟောနက ဘာဝေနဝါ- သင်္ကန်း ချုပ်လောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်၎င်း၊ အကတာ - ချုပ်မှု စသည်ကို မပြုအပ်သည်။ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ တေစ ဒွေမာသေ- ထို ၂ လတို့ပတ်လုံး၎င်း၊ ဝဿာနဿ - ၏၊ တေမာသံစ-၄ လပတ်လုံး၎င်း၊ ဣတိ၊ ဆမာသေ ပရိဟာရံ လဘတိ။

ပန-ဆက်၊ ကတ္တိကမာသေ-၌၊ ကထိနံ-ကို၊ သစေ အတ္တရိယတိ-အကယ်၍
 ခင်းအပ်သည်ဖြစ်အံ့၊ (ဝေသတိ)၊ အပရေဝိ - ၆ လမှ တပါးလည်း ဖြစ်ကုန်
 သော၊ စက္ကာရော - နံသော၊ မာသေ - လတို့ပတ်လုံး၊ (ပရိဟာရံ - ကို)၊
 လဘတိ-၏၊ ဝေ-သို့၊ ဝါ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ ဒသ-နံသော၊ မာသာ-တို့သည်၊
 ဟောန္တိ-နံ၏၊ တတော-ထို ၁၀ လမှ၊ ပရဒ္ဓိ-၌လည်း၊ ပစ္စာသံယ-သင်္ကန်း၌
 ဖြစ်သော အာသာသည်၊ သတိ-သော်၊ မူလစီဝရံ-ကို၊ ကတွာ-၍၊ ထပေန္တဿ-
 ထားသော ရဟန်း၏၊ [ဝဿိကသာဠိက အဝတ်ကို မူလစီဝရ အဖြစ်ဖြင့်
 ထားသော ရဟန်း၏] ကေမာသံ-လုံး၊ (ပရိဟာရံ-ကို၊ လဘတိ-၏)၊ ဣတိ
 ဝေ-သို့၊ ဝါ- ဤနည်းအားဖြင့်၊ ကောဒသမာသေ- တဆွဲတလ တို့ပတ်လုံး၊
 ပရိဟာရံ လဘတိ။

ပန - ဆက်၊ ကောဟ ဒ္ဓိဟာဒိဝသေန - တရက် နှစ်ရက် အစရှိသည်၏
 အစွမ်းဖြင့်၊ ယာဝဒသာဟာနာဂတာယ- ၁၀ ရက်တိုင်အောင် မရောက်အပ်
 သေးသော၊ ဝဿပနာယိကာယ-ဝါကပ်ရာနေ၌သော်၎င်း၊ အန္တောဝေထ
 ဝါ-ဝါတွင်း၌သော်၎င်း၊ လဒ္ဓါစေဝ-ရအပ်သည်၎င်း၊ နိဋ္ဌိတာစ-ချုပ်မှု၊ ဆိုးမှု၊
 ကပ္ပဗိန္ဒု၊ ထိုးမှု ပြီးဆုံးသည်၎င်း၊ သစေ (ဟောတိ ဝေသတိ၊) ကဒါ - ၌၊
 အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ - အဓိဋ္ဌာန် တင်ထိုက်သနည်း၊ ဣတိ - ဤကား အမေးတည်း၊
 တေ-ဤပြဿနာကို၊ အဋ္ဌကထာသု-ရှေး အဋ္ဌကထာတို့၌၊ န ဝိစာရိတံ-မစိစစ်
 အပ်၊ ပန-ထိုသို့ပင် မစိစစ်အပ်ပါသော်လည်း၊ လဒ္ဓိဒိဝသတော-မှ၊ ပဋ္ဌာယ-
 ၍၊ အန္တောဒသာဟေ-၌၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီးဆုံးသော ဝဿိကသာဠိကာကို၊ တသ္မိံ

တတောပရံ၊ ပေ၊ ဧကံမာသံ ။ ။ မူလစီဝရကို ပစ္စာသာ စီဝရလုပ်သော အခါ
 တပေါင်းလပြည့်နေ့မှစ၍ လုပ်ရသည်၊ ထိုနေ့မှစ၍ ရေတွက်လျှင် တာကူးလမပြည့်ခင်
 အဖိတ်နေ၌ တလပြည့်၏၊ တပေါင်းလပြည့်နေ့ကား သင်္ကန်းလအတွင်း ပါဝင်၍ ထုံးစံ
 အတိုင်းပင် အစောင့် အရှောက် ရခဲ့ပြီ၊ ထို့ကြောင့် တလပြည့်၍ တရက်လိုနေ၏၊
 သို့သော် “အပ္ပကံ ဥုနံ ဝါ အဓိကံ ဝါ ဂဏနုပကံ နဟောတိ” ဟူသော ပရိဘာသာအရ
 တရက်လျော့နေသည်ကို ဂဏန်းမရွတ် “ဧကံမာသံ ပရိဟာရံ လဘတိ” ဟု အဋ္ဌကထာ
 ဆိုသည်။

ကောဟ၊ ပေ၊ နိဋ္ဌိတာစ ။ ။ ဝါဆိုလပြည့်နေ၌ ရလည်းရအပ် ပြီးလည်း ပြီးစေ
 အပ်သော ဝဿိကသာဠိကာကို “ ဝိစာရိတံ တရက်သည် မရောက်အပ်သေးသော
 ကာလ၌ ရအပ် ပြီးစေအပ်သော ဝဿိကသာဠိကာ ” ဟု ဆိုအပ်၏၊ “ ဝါဆိုလဆန်း
 ၆ ရက်နေ့၌ ရအပ် ပြီးဆုံးစေအပ်သော ဝဿိကသာဠိကာကို ဆယ်ရက်သည် မရေခံ
 အပ်သေးသော ကာလ၌ ရအပ် ပြီးစေအပ်သော ဝဿိကသာဠိကာ ” ဟု ဆိုအပ်၏။

ယေဝ အန္တောဒသာဟေ-၌သာလျှင်၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ-၏၊ ဒသာဟာတိတ္ထမေ-
၌၊ နိဋ္ဌိတာ-ကို၊ တဒဟေဝ-ထို ပြီးဆုံးရာနေ၌ပင်၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ၊ ဒသာဟေ-
သည်၊ အပ္ပဟောန္တေ-မလောကီလသော်၊ စီဝရကာလံ၊ နာတိတ္ထမေတဗ္ဗာ-
မလွန်စေထိုက်၊ ဣတိ အယံ-ကား၊ နော-ဗုဒ္ဓဃောသဆရာ ဝါတို့၏အတ္တနော
မတိ-အတ္တနောမတိတည်း။

ကသ္မာ-နည်း၊ ဟိ (ယသ္မာ) အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ ဝိကပ္ပေတုန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊
(တသ္မာ - တည်း၊) [တိစီဝရိကံ စသော အခြားသင်္ကန်းများနှင့် ဝဿိက
သင်္ဂြိုဟ်သင်္ကန်း၏ ကာလချင်းမတူပုံကိုပြလို၍ တိစီဝရိကံသင်္ကန်းကို ထည့်၍
ပြထားသည်။] တသ္မာ - ကြောင့်၊ [“လဒ္ဓဒိဝသတော” စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်
ပြီးသော စကားကြောင့်၊] ဝဿုနာယိကတော - မှ၊ ပုဗ္ဗေ ဒသာဟာတိတ္ထ
မေဝိ အနာပတ္တိ၊ စ- ဆက်၊ ဒသာဟပရမံ၊ ပေ၊ တဗ္ဗတိ- ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ [ဆိုခဲ့ပြီး
စကားအားလုံးကို နိဂုံးချုပ်လို၍ “တသ္မာ” စသည်မိန့်၊] တသ္မာ ကောဟ
ဒ္ဓိဟာဒိဝသေန၊ ယာဝ ဒသာဟာနာဂတာယ- ဆယ်ရက်တိုင်အောင် မရေ၌

တသ္မိံ ယေဝ အန္တော ဒသာဟေ။ ။ “ ရရာနေမှ ၁၀ ရက်အတွင်း ချုပ်ဆိုး၍
ပြီးလျှင် ထို ၁၀ ရက်အတွင်းမှာပင် အဓိဋ္ဌာန်တင်ရမည် ” ဟု ကုစ္ဆိသမယ-ပိဋိသမယ
မခွဲဘဲ သာမညဆိုထားသောကြောင့် “ အဘယ်ခေတ်တွင်းက ဆယ်ရက်ပါလဲ ” ဟု
စဉ်းစားတွယ်ရှိ၏။ ဝဿိကသင်္ဂြိုဟ်ကို အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာခေတ်သည် မိဗ်းလ ၄ လ
သာတည်း။ ထို့ကြောင့် မိဗ်းလမရောက်မီက ရအပ်သော ချုပ်ဆိုးပြီးလည်းဖြစ်သော
ထိုသင်္ကန်းကို ထို မိဗ်းလမရောက်မီ ရက်ပါရေတွက်၍ ၁၀ ရက်မလွန်ခင် မိဗ်းလ
အတွင်း ရောက်လျှင် အဓိဋ္ဌာန်တင်ပါ။ မိဗ်းလမရောက်မီ ၁၅ ရက်သည် ချုပ်ဆိုး မိန့်
ထိုးရာခေတ်သာ ဖြစ်ရကား ထိုအချိန်မှာ (အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာခေတ် မဟုတ်သေးသော
ကြောင့်) ၁၀ ရက်လွန်စေကာမူ အဓိဋ္ဌာန်တင်တွယ် မလိုသေး။

ဒီကော ။ ။ ဝဿာနတော ပုဗ္ဗေ ကောဟ ဒ္ဓိဟာဒိဝသေန အနာဂတာယ ဝဿု
ပနာယိကဿ လဒ္ဓါတေဟိ ဒိဝသေဟိ သမ္မိံ ဒသာဟံ အနတိတ္ထမန္တေန ဝဿုပနာ
ယိက ဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ အဓိဋ္ဌာနခေတ္တိ သမ္ပတ္တာယေဝ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ၊ န တတော
ပုဗ္ဗေ၊ အဓိဋ္ဌာနဿ အခေတ္တတ္တာ၊ အန္တောဝသေ ပန လဒ္ဓါ (မိဗ်းလတွင်းရောက်မှ
ရအပ်သော ပြီးပြီးသောသင်္ကန်းဖြစ်လျှင်) တသ္မိံ ယေဝ အန္တောဝသေ လဒ္ဓဒိဝသ
တော ပဋ္ဌာယ ဒသာဟံ အနတိတ္ထမေတဗ္ဗာ။

ဒသာဟေ အပ္ပဟောန္တေ၊ ပေ၊ နာတိတ္ထမေတဗ္ဗာ ။ ။ မိဗ်းလကုန်ခါနီး ၁၀
ရက် မကျန်တော့ရာအခါ၌ ရ၍ ချုပ်ဆိုးပြီးဖြစ်လျှင် ထိုမိဗ်းလကို မလွန်စေဘဲ ထိုမိဗ်း
လ၏ ကျန်သမျှရက်အတွင်းမှာပင် အဓိဋ္ဌာန်တင်ပါ။ [တေမာ သဗ္ဗန္တိရေ ဒသာဟေ
အပ္ပဟောန္တေ လဒ္ဓါစေဝ နိဋ္ဌိတာစ စီဝရကာလံ (မိဗ်းလရေခံသင်္ကန်း ကာလကို) နာ
တိတ္ထမေတဗ္ဗာတိ အတ္ထော။]

အပ်သေးသော၊ ဝဿုပနာယိကာယ-၌၎င်း၊ အန္တောဝသေဝါ-သော်၎င်း၊
 လဒ္ဓါစေဝ နိဋ္ဌိတာစ(သစေ ဟောတိ၊ ဝေဝသတိ) ဝုတ္တနယေနေဝ အန္တော
 ဒသာဟေဝါ တဒဟုဝါ (ပြီးဆုံးရာ ထိုနေ၌ သော်၎င်း) အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ၊
 ဒသာဟေ အပ္ပဟောန္တေ - သော်၊ စိဝရကာလံ-မိုမ်းရေခံသင်္ကန်းကာလကို၊
 နာတိက္ကမေ တဗ္ဗာ။

တတ္ထ - ထို ဝဿိကသာဠိကာကို အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာ၌၊ (ဌတွာ ကဿစိ
 ဝစနံ) သိယာ၊ (ကိံ သိယာ)၊ ဝဿာနံ စတုမာသံ အဓိဋ္ဌာတုန္တိ-ဟူ၍၊ ဝစန
 တော- ကြောင့်၊ စတုမာသတ္တန္တရေ- ၌၊ ယဒါဝါ တဒါဝါ- အမှတ်စထား
 တပါးပါးသောရက်၌၊ (ဝါသဒ္ဓါ အနိယမတ္ထ)၊ အဓိဋ္ဌာတံ ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏။
 (မိုမ်းလအတွင်း၌ ဆယ်ရက်လွန်သော်လည်း နိသဂ္ဂိအဖြစ်မရှိ - ဟု ဆိုလို
 သတတ်။) ဣတိ-ဤသို့၊ (ဝစနံ သိယာ)၊ ယဒိဝေ - ယင်းသို့ဖြစ်လျှင်၊ (သင်
 စောဒက ပြောပြသည့်အတိုင်းဖြစ်လျှင်)၊ ကဏ္ဍပုဋိစ္ဆာဒိံ၊ ပေ၊ တုန္တိ - ဟူ၍။
 ဝုတ္တံ၊ သာဝိ - ထို ကဏ္ဍပုဋိစ္ဆာဒိံသည်လည်း၊ ဝါ - ကိုလည်း၊ ဒသာဟံ
 အတိက္ကာမေတဗ္ဗာ(လွန်စေနိုင်သည်) သိယာ၊ ဝေဉ္ဇသတိ- ဤသို့ဖြစ်ပြန်လျှင်
 လည်း၊ ဒသာဟပရမံ၊ ပေ၊ တဗ္ဗန္တိဇုဒိံ-ဟူသော ဤစကားသည်၊ ဝိရဇ္ဈတိ- ထို
 သိက္ခာပုဒ်နှင့် ဆန့်ကျင်နေ၏။ [ကဏ္ဍပုဋိစ္ဆာဒိံ သိက္ခာပုဒ်နှင့် ဆန့်ကျင်နေ
 သည်-ဟူလို။] တသ္မာ-ကြောင့်၊ ယထာဝုတ္တမေဝ-အကြင်အကြင်ဆိုအပ်သည့်
 အတိုင်းသာလျှင်၊ ဝဟေတဗ္ဗံ၊ အညံ - ဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းမှ တပါး
 သော၊ အစလံ-မလှုပ်ရှားသော၊ ဝါ-ခိုင်မြဲသော၊ ကာရဏံဝါ-အကြောင်း
 ကိုသော်လည်း၊ လဘိတွာ-ရ၍၊ ဝါ-ရလသော်၊ ဆဇ္ဇေတဗ္ဗံ- (ဤ ဆိုအပ်ပြီး
 အဓိပ္ပာယ်ကို) စွန့်ပစ်ရ၏။

အပိစ- သည်သာ မကသေး၊ ကုရုန္နိယဓိ-၌လည်း၊ နိသဂ္ဂိယာဝသာနေ-
 နိသဂ္ဂိသိက္ခာပုဒ်တို့၏အဆုံး၌၊ ဝုတ္တံ (ကိံ)၊ ကတာ-ပြုအပ်ပြီးသော ဝဿိက
 သာဠိကာကို၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ- ၏၊ ပန-ဆက်၊ လဒ္ဓဒိဝသတော-မှ၊ ပဋ္ဌာယ-
 ၍၊ အန္တောဒသာဟေ- ၌၊ (ပရိ) နိဋ္ဌိတာ - အားလုံးပြီးသော ဝဿိကသာဠိ
 ကာကို၊ တသ္မိံ ယေဝ အန္တောဒသာဟေ - ထို ရရာဆယ်ရက်အတွင်း၌သာ၊

အပိစ ။ ။ ကတာ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ၊ ယဒိ နပုဟေတိ၊ ယဒဝ ကတ္တိကပုဏ္ဏမာ
 ပရိဟာရံ လဘတိတိ ဇုဒိနာပိ ကုရုန္တိဝစနေန အကတဿ ဝဿိကသာဠိကာယ စတု
 မာသံ ပရိဟာရော၊ ကတာယ ပန ဒသာဟမေဝ ပရိဟာရောတိ အယမတ္ထော ဒိပိတော
 ယေဝါတိ အာဟ အပိစာတိ အာဒိ။— သာရတ္ထ။ [ဤနိဋ္ဌိတာနှင့် ဆိုင်ရာအဋ္ဌကထာ၌
 ပါဌအမျိုးမျိုး ပိုဒ်အမျိုးမျိုးရှိ၏။]

အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ - ၏၊ ယဒိ နပ္ပဟောတိ- အကယ်၍ သင်္ကန်း မချုပ်လောက်အံ့၊
 (ဝေံသတိ)၊ ယာဝကတ္တိက ပုဏ္ဏမာ- တိုင်အောင်၊ ပရိဟာရံ - ကျိ၊ လဘတိ-
 ၏၊ ဣတိ (ပုတ္တံ)၊ အတ္ထိန္ဒူ စီာရဿာတိ တေံ - ကျိ၊ ဝသိကသာဠိကမေဝ
 သန္ဓာယ ပုတ္တံ၊ ဟိ-မှန်၊ တေသံ-ထို အတ္ထိန္ဒူစီာရ ရဟန်းတို့၏ ဝါ-တို့သည်၊
 နဂ္ဂါနိ- အဝတ် မဆည်း , အချည်းနှီး ဖြစ်ကုန်၍၊ ကာယောဝဿာပနေ-
 ကိုယ်ကို ခိုင်းစွပ်စေခြင်း၌၊ (ကိုယ်ကို ခိုင်းရေခံခြင်း၌)၊ အနာပတ္တိ၊ စ-
 ဆက်၊ ဣတ္ထ - ဤ အနာပတ္တိဝါရ၌၊ မဟန္တဝသိကသာဠိကံ - အဖို ဈားစွာ
 ထိုက်သောခိုင်းရေခံသင်္ကန်းကို နိဝါသေတွာ နှာယန္တဿ၊ စောရပဒ္ဒဒ္ဒေဝါ-
 ခိုးသူဘေးရန်သည်၊ အာပဒါနာမ- အာပဒါမည်၏၊ ပေ၊ ဣတိ- တည်း။ ။
 ဝသိကသာဠိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

x + x x x x x

စီဝရအတ္ထိန္ဒူနသိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေနာတိ စီဝရအတ္ထိန္ဒူနသိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ-၌၊ ယဒိ တျာဟန္တိ-
 ကား၊ ယဒိ-အကြင် အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ တေ-သင့်အား၊ အဟံ-သည်၊
 (စီဝရံ-ကို၊ အဒါသိံ-ပြီ၊ တံ-ထို ဝါနှင့်အတူ ဇနပုဒ် ဒေသစာရိကိုလှည့်လည်
 ခြင်းဟူသော အကြောင်းကို၊ န ကရောသိ- မပြု)၊ (ကနည်း) ယဒိ- အကြင်
 သင်္ကန်းကိုလည်း၊ တေ-အား၊ အဟံ-သည်၊ (အဒါသိံ-ပြီ၊ တံ-ထိုသင်္ကန်းကို၊
 ဂဏှိဿာမိ- ပြန်ယူအံ့၊ ဣတိ- ဤသို့ ကြံ၍၊ အတ္ထိန္ဒူ- လုယူပြီ)၊ သော-ထို
 ဥပနန္ဒသည်၊ မမ - ၏၊ ပတ္တစီာရ ဥပါဟန ပစ္စတ္တရဏာနိ - သပိတ် သင်္ကန်း
 တိနပ် အိပ်ရာခင်းတို့ကို၊ ဝဟန္တော-ဆောင်ယူလျက်၊ မယာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-ကွ၊
 စာရိကံ- ကျိ၊ ပတ္တမိဿတိ- ဖဲသွားလတံ၊ ဣတိ- ဤသို့ ကြံ၍၊ အဒါသိကရ-
 ပေးသတတ်၊ တေန - ကြောင့်၊ ဝေံ-ဤသို့၊ (ယဒိတျာဟံ အာပုသော စီဝရံ
 အဒါသိံ၊ မယာ သဒ္ဓိံ ဇနပဒစာရိကံ ပတ္တမိဿတိတိဟူ၍) အာဟ - ပြီ၊
 [တေနဝမာဟဏ် နေံ၌ “မယာ သဒ္ဓိံ ဇနပဒစာရိကံ ပတ္တမိဿတိတိ”ဟု
 တချို့ စာအုပ်၌ ရှိသေးသည်မှာ “ဝေံ” ၏ ညွှန်ပြအပ်သော စကားတွင် ပါဝင်
 ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် အပိုသာတည်း။] အတ္ထိန္ဒူတိ - ကား၊ ဗလတ္တာရေန-
 အားကို ပြုသဖြင့်၊ ဝါ- အနိုင်အထက်ဖြင့်၊ အဂ္ဂဟေသိ- ပြီ၊ ပန- ထိုသို့ လုယူ
 ပါသော်လည်း၊ သကသညာယ- မိမိဥစ္စာဟူသော အမှတ်ဖြင့်၊ ဂဟိတတ္တာ-
 ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အဿ-ထို ဥပနန္ဒ၏၊ ပါရာဇိကံ-သည်၊ နတ္ထိ၊
 ကိလာမေတွာ - ပင်ပန်းစေ၍၊ ဂဟိတတ္တာ - ကြောင့်၊ အာပတ္တိ - နိသဂ္ဂိယ
 ပါမိတ်အာပတ်ကို၊ ပညတ္တာ-ပြီ။

သယံပေ၊ ပါစိတ္တိယန္တိ-ကား၊ ကေ-သော၊ စိဝရံ-ကို၊ (အန္တိန္ဒတောစ-
 လုယူသော ရဟန်း၏၎င်း)၊ ကေဗဒ္ဓါနိ-တစဝထည်း၊ ဖွဲ့အပ်ကုန်သော၊ ဗဟုနိ-
 များစွာသော သင်္ကန်းတို့ကို၊ အန္တိန္ဒတောစ-၏၎င်း၊ ကော-သော၊ အာပတ္တိ-
 သည် (ဟောတိ)၊ ကေတော-တပေါင်းထည်း၊ အဗဒ္ဓါနိ-မဖွဲ့အပ်ကုန်သော၊
 ဝိသုဝိသု-အသီးအသီး၊ ဌိတာနိ-နသော၊ ဗဟုနိ-များစွာသော သင်္ကန်းတို့ကို၊
 အန္တိန္ဒတော-၏၎င်း၊ သံဃာဋီ-ကို၊ အာဟရ-ဆောင်ယူခဲ့လော၊ ဥတ္တာရာ
 သင်္ဂ-ကို၊ အာဟရ - လော၊ ဣတိဝေ-သို့၊ အာဟရာပယတောစ-ဆောင်ယူ
 စေသော ရဟန်း၏၎င်း၊ ဝတ္ထုဂဏနာယ - ဖြင့်၊ အာပတ္တိယော - တို့သည်၊
 (ဟောန္တိ)၊ မယာ- သည်၊ ဒိန္နာနိ-ပေးအပ်ကုန်ပြီးသော၊ သဗ္ဗာနိ-အလုံးစုံ
 သော သင်္ကန်းတို့ကို၊ အာဟရ- လော၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒတောဝိ- ၎င်းလည်း၊
 ကေဝစနေနေဝ-ဖြင့်သာလျှင်၊ သမ္မဟုလာ- နသော၊ အာပတ္တိယော- နိသဂ္ဂိ
 ပါစိတ် အာပတ်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)။

အညံပေ၊ ဒုက္ကဋ္ဌသဘာတိ-ကား၊ စိဝရံ-ကို၊ ဝဏ္ဏ-ပြန်ယူခဲ့လော၊ ဣတိ-
 ဤသို့၊ အာဏာပေတိ - စေခိုင်းအံ့၊ ကေ- သော၊ ဒုက္ကဋ္ဌ- သည်၊ (ဟောတိ)၊
 အာဏတ္ထော - စေခိုင်းအပ်သူသည်၊ ဗဟုနိ - များစွာသော သင်္ကန်းတို့ကို၊
 ဝဏ္ဏာတိ-အံ့၊ ကေ ပါစိတ္တိယံ(ဟောတိ)၊ [စေခိုင်းအပ်သူက သင်္ကန်းအများ
 ယူလာသော်လည်း “ သင်္ကန်းယူခဲ့ ” ဟု တခွန်းထည်းဖြင့်သာ စေခိုင်းခြင်း
 ကြောင့် ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ် တချက်၊ ယူလာခြင်းကြောင့် ပါစိတ်အာပတ်တချက်
 သာသင့်သည် - ဟူလို့၊] သံဃာဋီ ဝဏ္ဏ၊ ဥတ္တာရာသင်္ဂ ဝဏ္ဏ၊ ဣတိ- သို့၊ ဝဒ
 တော-၏၊ ဝါစာယ ဝါစာယ-၌၊ ဒုက္ကဋ္ဌ (ဟောတိ)၊ မယာ- သည်၊ ဒိန္နာနိ-
 နသော၊ သဗ္ဗာနိ - အလုံးစုံသော သင်္ကန်းတို့ကို၊ ဝဏ္ဏ - လော၊ ဣတိ- သို့၊
 ဝဒတော - ၎င်း၊ ကေဝါစာယ - တခွန်းထည်းသော စကားဖြင့်၊ သမ္မဟုလာ
 အာပတ္တိယော (ဟောန္တိ)။

အညံ ပရိက္ခာရန္တိ-ကား၊ ဝိကပ္ပနုပဂပစ္စိမ စိဝရံ-ဝိကပ္ပနာလေသံသော
 နောက်ဆုံး သင်္ကန်းကို၊ ထပေတွာ၊ ယံကိဉ္စိ-သော၊ အန္တမသော၊ သုစိဓိ-
 အပ်ကိုလည်း၊ (“ဒတွာ အန္တိန္ဒတိဝါ အန္တိန္ဒာပေတိစါ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿ”
 ဟု ပါဠိတော် ထည့်စပ်။) ဝေဋ္ဌေတွာ-ရစ်ပတ်၍၊ ထဝိတသုစိသုဝိ-တို့၌လည်း၊
 ဝတ္ထုဂဏနာယ- အားဖြင့်၊ ဒုက္ကဋ္ဌာနိ (ဟောန္တိ)၊ သိထိလဝေဋ္ဌိတာသု-
 လျော့လျော့ရစ်ပတ်အပ်သော အပ်တို့၌၊ ဝေ-ဤအတူတည်း၊ ဝဋ်-တင်းစွာ၊
 ကတ္တာ , ဗဒ္ဓါသုပန - ဖွဲ့ချည်အပ်သော အပ်တို့၌ကား၊ ကေမေဝ ဒုက္ကဋ္ဌ
 (ဟောတိ)၊ ဣတိ မဏ္ဍာပစ္စရိယံ ဝုတ္တံ၊ သုစိသရေ-အပ်ကျည်၌၊ ဝါ-အင်ဗူး

၌၊ ပက္ခိတ္တာသုဝိ - ထည့်အပ်သော အပ်တို၌လည်း၊ သေဝနယော၊ (ဒုက္ကဋ် တချက်သာ)၊ ထပိကာယ - ၌၊ ပက္ခိဝိတ္တာ၊ သိထိလပဒ္ဒဂါဠပဒ္ဒေသု - လျော့ လျော့ဖွဲ့အပ်ကုန်၊ တင်းကြပ်စွာဖွဲ့အပ်ကုန်သော၊ တိကဋုကာဒိသု - ကြိကဋုက် အစရှိကုန်သော၊ ဘေသဇ္ဇေသုဝိ - တို၌လည်း၊ သေဝနယော၊ [ငရပ်၊ ပိတ်ချင်း၊ ချင်း (ဂုင်း) ဤ စပ်သော အရသာရှိသော ဆေး ၃ မျိုးကို "ကြိကဋုက်" ဟု ခေါ်သည်။]

သော ဝါ ဒေတီတိ-ကား၊ ဘန္တေ-ရာ၊ ဣဒံ-ဤသင်္ကန်းသည်၊ တုမ္မာကံ ယေဝ - တို့အားသာ၊ သာရူပံ - လျောက်ပတ်ပါ၏၊ ဣတိ ဝေဝါ - ဤသို့ လျှောက်၍သော်လည်း၊ ဒေတီ-ပြန်ပေးအံ့၊ အထဝါပန-သို့မဟုတ် တနည်း ကား၊ အာဝုသော-ရှင်၊ မယံ-တို့သည်၊ တုယံ-အား၊ (အဒမ္မ-၌စပ်)၊ ဝတ္တ ပဋိပတ္တိ-ကို၊ ကရိသတိ - တံ၊ (ဣတိ-ဤသို့ ကြိ၍ဂုင်း)၊ အမ္မာကံ - တို့၏၊ သန္တိကေ-၌၊ ဥပဇ္ဈံ-ကို၊ ဂဏှိသတိ - တံ၊ (ဣတိ - ဂုင်း)၊ ဓမ္မံ - ပါဠိ အဋ္ဌ ကထာကို၊ ပရိယာပုဏိသတိ-သင်ယူလတံ၊ ဣတိ-ဂုင်း၊ စီဝရံ-ကို၊ အဒမ္မ၊ ပေးခဲ့ကုန်ပြီ၊ သောတွံ-သည်၊ ဒါနိ-၌၊ ဝတ္တံ-ကို၊ နကရောသိ၊ ဥပဇ္ဈံ - ကို၊ နဂဏှာသိ၊ ဓမ္မံ နပရိယာပုဏာသိ၊ ဣတိဝေမာဒိနိ-ဤသို့အစရှိသော စကား တို့ကို၊ ဝုတ္တော-သည်၊ (သမာနော)၊ ဘန္တေ၊ စီဝရတ္ထာယ-ငှါ၊ ဘဏထမညေ- ပြောကုန်သည်ဟု ထင်ပါ၏၊ ဣဒံ-ဤသင်္ကန်းသည်၊ ဝေါ-အရှင်တို့၏၊ စီဝရံ- တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ ဒေတီ- ပြန်ပေးအံ့၊ ဝေဓိ - ဤသို့ ပြန်ပေးပြန် သော်လည်း၊ သောဝါ ဒေတီ-သောဝါ ဒေတီ မည်၏။

ဝါပန-သည်သာမကသေး၊ ဒိသာပတ္တမန္တံ-အရပ်တပါးသို့ဖဲသွားသော၊ ဒဟရံ-ရဟန်းငယ်ကို၊ (ဘဏတိ၌ စပ်) နံ - ထို ရဟန်းငယ်ကို၊ နိဝတ္တေထ- ပြန်နစ်စေကြကုန်၊ ဣတိ- သို့၊ ဘဏတိ-၏၊ သော - ထို ရဟန်းငယ်သည်၊ န နိဝတ္တတိ-အံ့၊ စီဝရံ-ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ရုန္တထ-တားမြစ်ကြကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောအံ့၊ [ဖဲသွားနေတုန်း တားခြင်းဖြစ်၍ " ဒိသာပတ္တမန္တံ " ဟု ရှိရမည်၊ ပတ္တန္တံဟု မရှိရ] ဝေဝါ-ဤသို့တားမြစ်လသော်၊ စေ နိဝတ္တတိ-အံ့၊ (ဝေသတ်)၊ သာဓု-ကောင်း၏၊ ပတ္တစီဝရတ္ထာယ-ငှါ၊ တုမ္မေ- တို့သည်၊ ဘဏထ မညေ- ပြောကုန်၏ဟု ထင်ပါ၏၊ နံ - ထို သပိတ် သင်္ကန်းကို၊ ဂဏှထ - ယူပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ စေ ဒေတီ- အကယ်၍ ပြန်ပေးအံ့၊ ဝေဓိ - ဤသို့ ပေးပြန် သော်လည်း၊ သောဝါ ဒေတီ- သောဝါ ဒေတီမည်၏၊ ဝါ-တနည်း၊ ဝိဗ္ဗန္တံ- လူထွက်ပြီးသောရဟန်းငယ်ကို၊ ဒိသ္မာ၊ မယံ-တို့သည်၊ တုယံ-အား၊ ဝတ္တံ-ကို၊ ကရိသတိ-တံ၊ ဣတိ- ကြိ၍၊ ပတ္တစီဝရံ-ကို၊ အဒမ္မ-န်ပြီ၊ ဒါနိ၌၊ သော တွံ-

သည်။ ဝိပဗ္ဗင်္ဂိတော - လူထွက်၍၊ စရသိ - လှည့်လည်တိ၏။ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-
 ပြောအံ့၊ ဣတရော-အခြားသော ရဟန်းလူထွက်သည်။ တုဗ္ဗာကံ- တို့၏၊ ပတ္တ
 စိဝရံ-ကို၊ ဂဏှထ- ပြန်ယူကြပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ ဒေတိ- ပေးအံ့၊
 ဝေဗ္ဗိ- ဤသို့ပြန်ပေးပြန်သော်လည်း၊ သောဝါဒေတိ-သောဝါဒေတိမည်၏။

ပန-ဆက်၊ [ဧဝံ ပန-မှ “ပန”ကို ယူ၍ပေးသည်။] မမ-၏၊ သန္တိကေ-၌၊
 ဥပဗ္ဗံ-ကို၊ ဂဏှန္တ သေဝ-ယူသူအားသာလျှင်၊ ဒေမိ-(ဤသင်္ကန်းကို)ပေး၏၊
 အညတ္ထ-အခြားဆရာ၏ အထံ၌၊ (ဥပဗ္ဗံ)ဂဏှန္တ သာ-အား၊ နဒေမိ(ဣတိ-
 ဤသို့ ပြော၍၎င်း၊) ဝတ္တံ - ကို၊ ကရောန္တ သေဝ - အားသာလျှင်၊ ဒေမိ၊
 အကရောန္တ သာ နဒေမိ၊ (ဣတိ - ၎င်း၊) ဓမ္မံ- ကို၊ ပရိယာပုဏန္တ သေဝ-
 သင်ယူသော ရဟန်းအား သာလျှင်၊ ဒေမိ၊ (ဓမ္မံ) အပရိယာ ပုဏန္တ သာ
 နဒေမိ၊ (ဣတိ- ၎င်း၊) အဝိပဗ္ဗမန္တ သေဝ- လူမထွက်သော ရဟန်းအားသာ
 လျှင်၊ ဒေမိ၊ ဝိပဗ္ဗမန္တ သာ န ဒေမိ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၎င်း၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဒါတုံ
 နဝဇ္ဇတိ၊ (ဣတိဧဝံ-ဤသို့ ပြော၍၊) ဒဒတော - ၏၊ ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)၊ ပန-
 ထိုသို့ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်ပါသော်လည်း၊ အာဟာရာပေတုံ- ပြန်၍ ဆောင်ယူ
 စေခြင်းငှါ၊ ဝါ-ပြန်တောင်းခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ စဇိတွာ-စွန့်ပြီး၍၊ ဒိန္နံ-ပေးအပ်
 ပြီးသော သင်္ကန်းကို၊ အစ္စန္ဒိတွာ-လှ၍၊ ဂဏှန္တော-ကို၊ ဘဏှဋ္ဌေန ကာရေ
 တဗ္ဗော၊ ဣ-ဤ သိက္ခာပုဒ်၌၊ သေသံ-သည်၊ ဥက္ကာနမေဝ။ [“မေဝါတိ”ဟု
 “ဣတိ”ပါသည်ကား အပို။]

(ဣဒံ သိက္ခာပဒံ- သည်၊) တိ သမုဋ္ဌာနံ- ၃ ပါးသော သမုဋ္ဌာန်ရှိသော
 သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ ကာယစိတ္တတော - ကိုယ်စိတ်ကြောင့်၊ သမုဋ္ဌာတိ - ဖြစ်၏၊
 ပေ၊ ဒုက္ကဋ်ဝေဒနံ- ဒုက္ကဋ်ဝေဒနာရှိသော သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

စီဝရအစ္စန္ဒိန္ဒနသိက္ခာပဒဝဏှနာ နိဋ္ဌိတာ။

အာဟာရာပေတုံ ပန ဝဇ္ဇတိ။ ။ ဧဝံဒိန္နံ တတိသဒိသတ္တာ အာဟာရာပေတုံ ဝဇ္ဇတိ=

“ငါ့အထံ၌ ဥပဗ္ဗာယ်ယူသူသာ သပိတ် သင်္ကန်းကို ပေးသည်၊ မယူသူအား မပေး”
 ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပြော၍ ပေးအပ်သော သင်္ကန်းသည် အလုပ်လုပ်သူရန် ပေးထား
 နှင့်သော အခနှင့် တူသောကြောင့် ပြန်တောင်းကောင်းသည် - ဟူလို၊ [ဝိမတိ၌
 “အာဟာရာပေတုမ္ပိ န ဝဇ္ဇတိတိ”ဟု သံဝဏှေတဗ္ဗ ပါဠိပျက်နေ၏၊ “ကမ္မေ အကတေ
 [(အလုပ်မလုပ်အပ်သေးမီ) တတိသဒိသတ္တာ ဝတ္တံ ” ဟူသော သံဝဏှနာပါဠိကား
 ၍ သဒ္ဓရတ္ထအဓိပ္ပါယ်နှင့် သဇ္ဇောတူပင်။]

သုတ္တဝါပုဒ် သိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေနာတိ သုတ္တဝါပုဒ် သိက္ခာပုဒ်၊ တတ္ထ-ဌ၊ ခေါမန္တိ-ကား၊ ခေါမဝါကေဟိ-ခေါမတိုင်း၌ဖြစ်သောလျှော်တို့ဖြင့်၊ ကတသုတ္တံ-ပြုအပ်သော ချည်ငှား၊ ကပ္ပါယိကန္တိ-ကား၊ ကပ္ပါယတော-ဝါမှ၊ နိဗ္ဗတ္တံ-ဖြစ်သော ချည် ငှား၊ ကောသေယျန္တိ-ကား၊ ကောသိယံသုဟိ-ပိုး ချည်မျှင်တို့ဖြင့်၊ ကန္တိတွာ- ငင်၍၊ ကတသုတ္တံ- ငှား၊ ကမ္မလန္တိ-ကား၊ ငွေကလောမသုတ္တံ-သိုးမွေး ချည် ငှား၊ သာဏန္တိ-ကား၊ သာဏဝါကသုတ္တံ-ပိုက်ဆံလျှော်ချည်ငှား၊ ဘင်္ဂန္တိ- ကား၊ ပါဠိ- အသီးအခြား တမျိုးသော၊ ဝါကသုတ္တမေဝ - လျှော်ချည် ပင်တည်း၊ ဣတိ ဧကေ (ဝဒန္တိ)၊ ပန-စင်စစ်ကား၊ ဧတေဟိ ပဉ္စဟိ-၍ ခေါမ စသော ၅ မျိုးသော ချည်တို့ဖြင့်၊ ကတသုတ္တံ-ကို၊ ဘင်္ဂန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊

ဝါယာပေတိ၊ ပေ၊ ဒုက္ကန္တိ-ကား၊ တန္တဝါယဿ-ယက္ကန်းသည်၏၊ ဝါ- မှာ၊ တုရိဝေမာဒိနိ-လိပ်၊ လက်ခတ်အစရှိသော အဆောက် အဦးတို့သည်၊ နတ္ထိ - နံ၊ တာနိ - ထို လိပ်၊ လက်ခတ် အစရှိသည်တို့ကို၊ အရညတော- မှ၊ အာဟရိသာမိ-ဆောင်ယူအံ့၊ ဣတိ-၍ သို့ကြံ၍၊ ဝါသိ-ဝါ-ဒါးကိုသော်ငှား၊ ဖရသံဝါ၊ နိသေတိ-သွေးအံ့၊ တတော-ထို သွေးရာအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ ယံယံ- အကြင် အကြင်ပယောဂကို၊ ဥပကရဏတ္ထာယ ဝါ-အဆောင်အဦး အကျိုးငှါ သော်ငှား၊ စီဝရ ဝါယနတ္ထာယ ဝါ-သင်္ကန်းယက်ခြင်း အကျိုးငှါသော်ငှား၊ ကရေတိ - ၏၊ သဗ္ဗတ္ထ - သော၊ တန္တဝါယဿ-၏၊ (တသ္မိံ တသ္မိံ-ထိုထို သို့သော၊) ပယောဂေ ပယေဂေ ဘိက္ခုဿ ဒုက္ကဋံ၊ ဒီပတော - အလျား အားဖြင့်၊ ဝိဒတ္ထိမတ္ထေ-တထွာမျှကိုသော်ငှား၊ တိရိယံ-အားဖြင့်၊ ဟတ္ထမတ္ထေ- တတောင်မျှကို သော်ငှား၊ ဝီတေ - ယက်အပ်ပြီးသော်၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ မဟာပစ္စရိယံ၊ ယာဝ ပရိယောသာနံ-ပြီးဆုံးသည်တိုင် အောင်၊ ဝါယာပေန္တဿ-၏၊ ဖလကေ ဖလကေ-တလိပ် တလိပ်၌၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယန္တိ ဝုတ္တံ၊ တမ္ဗိ-ထို စကားကိုလည်း၊ ဣဒမေဝ ပမာဏံ-၍ ပမာဏ ကိုပင်၊ သန္တ-ယ-၍၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ (ကသ္မာ)၊ ဟိ(ယသ္မာ) ဝိကပ္ပနပဝ ပစ္စိမံ-သည်၊ စီဝရသင်္ချံ ဝတ္တတိ၊ ဣတိ- ထို့ကြောင့်တည်း။

တုရိ ဝေမာဒိနိ။ ။ တုရိတိ-ဝါယနပကရဏော-ယက်ခြင်း၏ အဆောက်အဦး တမျိုးတည်း၊ ဝိတဝိတဋ္ဌာနံ ယတ္ထ သံဟရိတွာ တပေန္တိ၊ ယင်းတုရိ၌ ယက်အပ်ယက်အပ် ပြီးကို လိပ်၍ ထားကြရ၏၊ ဝေမန္တိ - ဝါယနပကရဏေ ဧကော ဒဏ္ဍော၊ သုတ္တံ ပဝေ သေတွာ ယေန အာကောဋေန္တော စနတာဝံ သမ္မာဒေန္တိ-ချည်ကိုသွင်း၍ ယင်းဝေမ မြင် ခတ်လျက် တခုနက် (ဝိတ်ဝိတ် သဲသဲ) အဖြစ်ကို ပြီးစေကုန်၏။

အဝိစ-သည်သာ မကသေး၊ ဣတ္ထ-ဤ ဝါယာပေတိ ပယောဂေ ပယောဂေ ဒုက္ကဋ် အစရှိသောပါဠိရပ်၌၊ ဧဝံ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဒဗ္ဗာ၊ တာဝ - တန္တဝါယမှ ရှေးဥားစွာ၊ (နိဗ္ဗိဋ္ဌိ) သုတ္တံ-ချည်သည်၊ သာမံ-ကိုယ်တိုင်၊ ဝိညာပိတံ - တောင်းအပ်သည်၊ (သမာနံ) အကပ္ပိယံ၊ သေသံ - သာမံ ဝိညာပိတံ ချည်မှ ကြွင်းသောချည်သည်၊ ဉာတကာဒိဝသေန ဥပ္ပန္နံ (သမာနံ) ကပ္ပိယံ၊ [ဉာဘကာဒိဋ္ဌိ အာဒိဖြင့် ပဝါရိတအထံမှ၎င်း၊ ဆွမ်းရပ်သလို ရပ်၍သော်၎င်း ရအပ်သောချည်ကို ယူပါ။] တန္တဝါယောပိ-သည်လည်း၊ အညာတက အပ္ပဝါရိတော (ဟုတ္တာ)၊ ဝိညတ္တိယာ-ဖြင့်၊ လဒ္ဓေါ (သမာနော) အကပ္ပိယော၊ သေသော- ဝိညတ္တိလဒ္ဓမှကြွင်းသော ယက္ကန်း သည်သည်၊ ကပ္ပိယော၊ [ဉာတိ ပဝါရိတ၊ သို့မဟုတ် ဆွမ်းရပ်သလိုရပ်၍ မေးလျှော့သောအခါ အလိုရှိရာကို ပြော၍ရအပ်သောယက္ကန်းသည်သည် အပ်၏-ဟုလို၊] တတ္ထ-ထို သုတ္တ၊ တန္တဝါယတို့တွင်၊ အကပ္ပိယသုတ္တံ-မအပ်သောချည်သည်၊ ဝါ-ကို၊ အကပ္ပိယတန္တဝါယေန - မအပ်သော ယက္ကန်းသည်သည်၊ ဝါ - ကို၊ ဝါယာပေန္တဿ - ယက်စေသောရဟန်း၏၊ ပုဗ္ဗေ - ၌၊ ဝုတ္တနယေန - ဖြင့်၊ [“ဒီဃတော ဝိဒတ္တိ မတ္ထေ တိရိယဉ္စ ဟတ္ထမတ္ထေ ဝိဒေတ” ဟု ဆိုအပ်သောနည်းဖြင့်၊] နိသဂ္ဂိယံ - နိသဂ္ဂိယပါဒိတ်သည်၊ ဟောတိ၊

ပန - ဆက်၊ တေနော = ထို အကပ္ပိယ တန္တဝါယသည်ပင်၊ ဝါ- ကိုပင်၊ ကပ္ပိယသုတ္တံ- ကို၊ ဝါယာပေန္တဿ-၏၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ နိသဂ္ဂိယံ-သည်၊ ဟောတိ ယထာ-ကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)၊ တေနော- သည်ပင်၊ ဝါ-ကိုပင်၊ ကပ္ပိယံ-အပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ အကပ္ပိယဉ္စ-သော၊ သုတ္တံ- ကို၊ ဝါယာပေန္တဿ-၏၊ ပစ္ဆိမ စိဝရပမာဏေန-နေဝံဆုံးသင်္ကန်း၏ ပမာဏဖြင့်၊ [အလျား တတောင် အနံ တထွာပမာဏဖြင့်၊] ကော-သော၊ ပရိစ္ဆေဒေါ-သည်၊ သုဒ္ဓကပ္ပိယသုတ္တမယော-သက်သက် အပ်သောချည်ဖြင့်ယက်အပ်သည်၊ (ဟောတိ-အံ့) ကော-သော၊ (ပရိစ္ဆေဒေါ-သည်)၊ အကပ္ပိယ သုတ္တမယော-မအပ်သောချည်ဖြင့် ယက်အပ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ ဧဝံ - သို့၊ ကေဒါရဗဒ္ဓံ ဝိယ-လယ်ကန်သင်း ဖွဲ့အပ်သကဲ့သို့၊ စိဝရံ- သည်၊ ယဒိ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ အကပ္ပိယ သုတ္တမယေ - သော၊ ပရိစ္ဆေဒေ - ၌၊ ဝါ- အပိုင်းအခြား အတွက်၊ ပါစိတ္တိယံ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတရသ္မိံ - အကပ္ပိယ သုတ္တမယမှ တပါးသော ကပ္ပိယ သုတ္တမယ၌၊ တထေဝ - ထိုအတူသာလျှင်၊ [အလျား တတောင် အနံ တထွာ ဟူသော အပိုင်းအခြားအတူသာလျှင်၊] ဒုက္ကဋ်-သည်၊ (ဟောတိ)၊ တတော-ထို နောက်ဆုံး စိဝရပမာဏအောက်၊ ဥနပရိစ္ဆေဒေါ-

ယုတ်လျော့သော အပိုင်းအခြားတို့သည်။ ယဒိ ဟောန္တိ-နံအံ၊ အန္တမသော-အားဖြင့်၊ အန္တိမဏ္ဍလပ္ပမာဏာပိ - မျက်စိ၏ အဝန်းအပိုင်း ပမာဏရှိကုန်သည်လည်း၊ ယဒိ (ဟောန္တိ)၊ (ဧဝံသတိ)၊ သဗ္ဗ ပရိစ္ဆေဒေသု - တို့၌၊ ပရိစ္ဆေဒ ဂဏနာယ-ဖြင့်၊ ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)။

အထ- သို့မဟုတ်၊ ဧကန္တရိကေန - တမျှင်ခြားဖြစ်သော၊ သုက္ကေန - ဖြင့်၊ (ဝီတံ - ယက်အပ်သည်၊ ယဒိ ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ) ဝါ၊ [ကပ္ပိယ ချည်နှင့် အကပ္ပိယချည်တမျှင်ခြား ယက်အပ်သော်၎င်း-ဟူလို၊] ဒီယတော-အားဖြင့်၊ ကပ္ပိယံ- အပ်သောချည်ကို၊ တိရိယံ-အားဖြင့်၊ အကပ္ပိယံ-ကို၊ ကတ္တာ ဝီတံ ယဒိဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ) ဝါ၊ ဖလကေ ဖလကေ - တလိပိ တလိပိ၌၊ ဒုက္ကဋ်၊ ကပ္ပိယ တန္တဝါယေနပိ - ကပ္ပိယ ယက္ကန်းသည်သည်လည်း၊ ဝါ - ကိုလည်း၊ အကပ္ပိယသုတ္တံ ဝါယာပေန္တဿ ပုဗ္ဗေ နိသဂ္ဂိယံဟောတိ ယထာ၊ ဧဝံ ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)၊ တေနော-ထို ကပ္ပိယတန္တဝါယသည်ပင်၊ ဝါ-ကိုပင်၊ ကပ္ပိယဉ္ဇ-သော၊ အကပ္ပိယဉ္ဇ - သော၊ သုတ္တံ- ကို၊ ဝါယာပေန္တဿ၊ ပစ္စိမစီဝရပမာဏာ - နောက်ဆုံး သင်္ကန်းပမာဏ ရှိသည်မူလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ (အလျား တတောင် အနံတထွာ ပမာဏရှိကုန်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော) ဥ၊ နကာဝါ- ပစ္စိမ စီဝရပမာဏအောံ ယုတ်လျော့သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အကပ္ပိယ သုတ္တံ ပရိစ္ဆေဒါ-မအပ်သောချည်၏ အပိုင်းအခြားတို့သည်၊ သစေ ဟောန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ တေသု-ထို မအပ်သောချည်၏အပိုင်းအခြားတို့၌၊ ပရိစ္ဆေဒဂဏနာယ ဒုက္ကဋ်။

ပန-ကား၊ ကပ္ပိယော-သော၊ ဧကော-တယောက်သောယက္ကန်းသည်၎င်း၊ အကပ္ပိယော-သော၊ ဧကော-၎င်း၊ (ဣတိ) ခွေ၊ တန္တဝါယာ-ယက္ကန်းသည်တို့သည်၊ ယဒိ ဟောန္တိ၊ သုတ္တံ အကပ္ပိယံ ယဒိ (ဟောတိ)၊ တေ-ထိုယက္ကန်းသည် ၂ ယောက်တို့သည်၊ ဝါရေန-အလှည့်ကျဖြင့်၊ ယဒိ ဝိနန္တိ - အကယ်၍ ယက်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ အကပ္ပိယတန္တဝါယေန-သည်၊ ဝီတေ- (ပစ္စိမ စီဝရပမာဏရှိအောင်) ယက်အပ်ပြီးသော်၊ ဖလကေ ဖလကေ ပါစိတ္တိယံ၊ ဥ၊ နတရေ-ပစ္စိမစီဝရ ပမာဏအောက် ယုတ်လျော့သော အလိပ်၌၊ ဒုက္ကဋ်၊ ဣတရေန-အခြားသော ကပ္ပိယတန္တဝါယသည်၊ ဝီတေ-သော်၊ ဥဘယတ္ထ-ပစ္စိမစီဝရ ပမာဏလောက်သော အလိပ်၊ မလောက်သော အလိပ်တို့၌၊ ဒုက္ကဋ်၊ ဒွေပိ- ၂ ယောက်လုံးတို့သည်လည်း၊ ဝေမံ-လက်ခတ်ကို၊ ဂဟေတွာ-ကိုင်၍၊ ဧကော - တပေါင်းတည်း၊ သစေ ဝိနန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဖလကေ ဖလကေဒုက္ကဋ်၊ [ကပ္ပိယတန္တဝါယပါနေသောကြောင့် ဒုက္ကဋ်သာသင့်သည်။]

အထ-သို့မဟုတ်၊ သုတ္တံ ကပ္ပိယံ (သစေ ဟောတိ)၊ စီာရဉ္စ = သည်လည်း၊
 ကေဒါရဗဒ္ဓါဒီဟိ - လယ်ကို ကန်သင်းဖွဲ့ပုံ အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ [အာဒိဖြင့်
 အစ္စမဏ္ဍလကို ယူ၊] သပရိစ္ဆေဒံ - အပိုင်းအခြားရှိသည်၊ (သစေ ဟောတိ၊
 ဧဝံသတိ)၊ အကပ္ပိယတန္တဝါယေန- သည်၊ ဝိတေ-ယက်အပ်သော၊ ပရိစ္ဆေ
 ဒေ- ဌ၊ ဒုက္ကဋ်၊ ဣတရေန ဝိဒေတ (ပရိစ္ဆေဒေ) အနာပတ္တိ။

ဒွေပိ- တို့ သည်လည်း၊ ဝေမံ- လက်ခတ်ကို၊ ဂဟေတွာ- ၍၊ ကေတော-
 တပေါင်းတည်း၊ သစေ ဝိနန္တိ-အကယ်၍ ယက်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဖလကေ
 ဖလကေ- ၍၊ ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)၊ အထ - သို့မဟုတ်၊ သုတ္တံဋ္ဌိ - သည်လည်း၊
 ကပ္ပိယဉ္စ - သည်၎င်း၊ အကပ္ပိယဉ္စ - သည်၎င်း၊ (သစေ ဟောတိ၊) တေ -
 ထိုယက္ကန်းသည်တို့သည်၊ ဝါရေန-ဖြင့်၊ စေ ဝိနန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ အကပ္ပိယတန္တ
 ဝါယေန-သည်၊ အကပ္ပိယ သုတ္တမယေသု-န်သော၊ ပစ္စိမစီဝရပမာဏေသု-
 နောက်ဆုံးသင်္ကန်း ပမာဏရှိကုန်သော၊ ပရိစ္ဆေဒေသု - တို့ကို၊ ဝိတေသု -
 ယက်အပ်ကုန်ပြီးလသော်၊ ပရိစ္ဆေဒ ဂဏနာယ-ဖြင့်၊ ပါစိတ္တိယံ (ဟောတိ)၊
 ဥုနကတရေသု - ပစ္စိမစီဝရ ပမာဏအောက် ယုတ်လျော့ကုန်သော၊ (ပရိ
 စ္ဆေဒေသု - တို့ကို၊ ဝိတေသု- န်သော်၎င်း)၊ ကပ္ပိယ သုတ္တမယေသု- န်သော၊
 (ပစ္စိမစီဝရပ မာဏေသု-န်သော၊ ပရိစ္ဆေဒေသု- တို့ကို၊ ဝိဒေတသုစ-သော်
 ၎င်း၊) ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)၊ ကပ္ပိယတန္တ ဝါယေန - သည်၊ အကပ္ပိယ သုတ္တ
 မယေသု-န်သော၊ ပမာဏယုတ္တေသု-န်သော၊ (ပရိစ္ဆေဒေသုဝါ-တို့ကိုသော်
 ၎င်း၊) ဥုနကေသု-န်သော၊ (ပရိစ္ဆေဒေသုဝါ- တို့ကိုသော်၎င်း၊ ဝိတေသု-
 သော်၊) ဒုက္ကဋ်မေဝ-ပင်တည်း၊ ကပ္ပိယသုတ္တ မယေသု-န်သော၊ (ပရိစ္ဆေဒေ
 သု ဝိတေသု)၊ အနာပတ္တိ။

အထ-သို့မဟုတ်၊ ကေန္တရိကေန- တမျှင်ခြားဖြစ်သော၊ သုတ္တေန-ဖြင့်၊
 (သစေ ဝိနန္တိ၊ ဧဝံသတိဝါ- ၎င်း၊) ဒီဃတော-အားဖြင့်၊ အကပ္ပိယံ-မအပ်
 သော ချည်ကို၎င်း၊ တိရိယံ - အားဖြင့်၊ ကပ္ပိယံ- ကို၎င်း၊ ကတွာ- ၍၊ သစေ
 ဝိနန္တိ၊ (ဧဝံသတိဝါ-၎င်း၊) ဥဘောပိ-န်သော၊ တေ-ထိုယက္ကန်းသည်တို့သည်၊
 ဝေမံ ဂဟေတွာ ကေတော, သစေ ဝိနန္တိ၊ (ဧဝံသတိဝါ- ၎င်း၊) အပရိစ္ဆေ
 ဒေ- သော၊ စီဝရေ-၌၊ ဖလကေ ဖလကေ-၌၊ ဒုက္ကဋ်၊ သ ပရိစ္ဆေဒေ-သော၊
 (စီဝရေ-၌) ပရိစ္ဆေဒဝသေန - ဖြင့်၊ ဒုက္ကဋ်နိ (ဟောန္တိ)၊ ဣတိ- ဤသို့
 မှတ်အပ်၏၊ ပန - ဆက်၊ အယံ အတ္ထော - သည်၊ မဟာအဋ္ဌကထာယံ- ၌၊
 အပါကဋော၊ မဟာ ပစ္စရိယာဒီသု-တို့၌၊ ပါကဋော၊ ဣဓ-ဤ အဋ္ဌကထာ၌၊
 သဗ္ဗာကာရေနေဝ - ဖြင့်သာလျှင်၊ ပါကဋော။

သုတ္တဝါပုဒ် ကပ္ပိယံ သစေ ဟောတိ၊ တန္တဝါယောပိ - သည်လည်း၊ ဉာတက ပဝါရိတော (ဟုတွာ)ဝါ-ဖြစ်၍သော်၎င်း၊ မူလေန- အဖိုးဖြင့်၊ ပယောဇိတော-စေခိုင်းအပ်သူသည်၊ (ဟုတွာ)ဝါ-၎င်း၊ ကပ္ပိယော သစေ (ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ)၊ ဝါယာပန ပစ္စယာ - ယက်စေခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ အနာပတ္တိ၊ ပန-ထိုသို့ အနာပတ်ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဒသာဟာတိတ္ထမန ပစ္စယာ-ကြောင့်၊ အာပတ္တိ-ကို၊ ရက္ခန္ဓေန-စောင့်ရှောက်လိုသော ရဟန်းသည်၊ ဝိကပ္ပနုပဝပ္ပမာဏမတ္ထေ-ဝိကပ္ပနာလောက်သော ပမာဏ အတိုင်းအရှည် ရှိသောအရပ်မျက်၊ ဝိတေ-ယက်အပ်ပြီးသော်၊ တန္တေ- ယက္ကန်းစင်ပေါ်၌၊ ဌိတံယေဝ - တည်သော သင်္ကန်းလျှာအဝတ်ကိုပင်၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ (ကသ္မာ, အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ-နည်း၊) ဟိ(ယသ္မာ) ဒသာဟာတိတ္ထမန-ဆယ်ရက်လွန်သဖြင့်၊ ဝါ-မှ၊ နိဋ္ဌာဝိယမာနံ-ပြီးစေအပ်သော သင်္ကန်းလျှာအဝတ်သည်၊ နသဂ္ဂိယံ- နိသဂ္ဂိထိုက်သည်၊ ဘဝေယျ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ)၊ ဉာတကာဒီဟိ- သည်၊ တန္တံ-ယက္ကန်းစင်သို့၊ အာရောပေတွာ-တင်ပြီး၍၊ ဘန္တေ, တုမှာကံ- တို့သို့၊ ဣမံ စီဝရံ-ကို၊ ဂဏေယျာထ-(ယက်ပြီးလျှင်)ယူပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍၊ နိယျာတိတေပိ-အပ်နှင်းအပ်သော သင်္ကန်းလျှာအဝတ်၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ [ပစ္စိမစီဝရပမာဏရှိလျှင် အဓိဋ္ဌာန်တင်ရမည်-ဟူလို]

တန္တဝါယော-သည်၊ ဧဝံ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ [“မူလေန ဝါ ပယောဇိတော ” ဟု ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊] ပယောဇိတော - စေခိုင်း အပ်သည်၊ (ဟုတွာဝါ - ၎င်း၊) သယံ - (ယက်ကန်းသည်) ကိုယ်တိုင်၊ ဒါတု ကာမော-လှလိုသည်၊ (ဟုတွာဝါ)၊ ဘန္တေ, အဟံ, တုမှာကံ-တို့သို့၊ စီဝရံ- ကို၊ အသုကဒိဝသေနာမ-၌၊ ဝါယိတွာ-ယက်ပြီး ၍၊ ထပေဿာမိ-ထားလိုက်

တန္တေ ဌိတံယေဝ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ ။ ။ ယက္ကန်းစင်ပေါ်မှာ တည်နေသော်လည်း မိမိချည်ဖြင့် ယက်အပ်သော မိမိပိုင် သင်္ကန်းလျှာ အဝတ်တည်း၊ ထို့ကြောင့် ၁၀ ရက် မလွန်ခင် ပရိက္ခာရစောဠ အဓိဋ္ဌာန်တင်ရမည်၊ တကြိမ် အဓိဋ္ဌာန်တင်ပြီးနောက် ထပ်၍ ယက်အပ်သမျှ အဝတ်သည်လည်း တဆက်တည်းဖြစ်မှု ပဌမ အဓိဋ္ဌာန် တင်ပြီးနှင့် အလားတူပင် ဖြစ်သောကြောင့် နေဝံထပ် အဓိဋ္ဌာန်တင်ဘွယ်မလို၊ အကယ်၍ အကြား အကြား၌ အသားချင်း မဆက်ဘဲ အမြိတ်အဆာခြား၍ ယက်ထားမှုကား ထိုအမြိတ် အဆာ၏ အတွင်း အတွင်း အပိုင်းကို တကန့်စီ တကန့်စီ အဓိဋ္ဌာန်တင်ရမည်၊ ဝိကပ္ပနုပ လည်း ပြုနိုင်၏၊ [တန္တေ ဌိတံယေဝ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗန္တိ ဧတ္ထ ဧကဝါရံ အဓိဋ္ဌိတေ ပစ္စာ ဝိတံ အဓိဋ္ဌိတဂတိကမေဝ ဟောတိ၊ ပုန အဓိဋ္ဌာနကိစ္စံ နတ္ထိ၊ သစေ ပန အန္တရန္တရာ ဒသာ ထပေတွာ ဝိသုပိသု သပရိစ္ဆေဒံ ဝိတံ ဟေတုတိ၊ ပစ္စေက္ခံ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗ မေဝါတိ ဒဋ္ဌန္တံ၊ (ဝိမတိ)။]

ပါအံ့၊ ဣတိ - သို့၊ သစေ ဝဒတိ၊ [“ ဣတိ ဝတ္တာ တထေဝ ကရေတိ ” ဟု တဝါကျ ရှိသင့်သေး၏ ဟု ထင်သည်။] ဘိက္ခု - သည်လည်း၊ တေန - ထို ယက်ကန်းသည်သည်၊ ပရိစ္ဆန္ဒဒိဝသတော-ပိုင်းခြားအပ်ရာနေ့မှ၊ ဒသာဟံ- ကို၊ သစေ အတိတ္တာမေတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ၊ ပန - ဆက်၊ တန္တဝါယော - သည်၊ အဟံ တုမှာကံ စီဝရံ ဝါယိတွာ၊ သာသနံ- နှုတ်မှာ စကားကို၊ ပေသေသာမိ-ပို့ လိုက်ပါအံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တာ-၍၊ တထေဝ-ထို လျှောက်သည့်အတိုင်းသာလျှင်၊ သစေ ကရေတိ၊ ပန-ထိုသို့ ပြုပါသော်လည်း၊ တေန-ထို ယက်ကန်းသည်သည်၊ ပေသိတဘိက္ခု-စေလွှတ်အပ်သော ရဟန်း သည်၊ တဿ ဘိက္ခုနော-ထို သင်္ကန်း ရှင်ရဟန်းအား၊ သစေ န အာရောစေ တိ၊ အညော - အခြား ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဒိသ္မာဝါ - မြင်၍သော်၎င်း၊ သုတွာဝါ၊ ဘန္တေ၊ တုမှာကံစီဝရံ နိဋ္ဌိတံ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ သစေ အာရောစေတိ၊ တေဿ-ဤ အခြားပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အာရောစနံ- သည်၊ န ပမာဏံ- လိုရင်း မဟုတ်၊ ပန-အန္တ ယကား၊ ယဒါ - ဌ၊ တေန - ထို ယက်ကန်းသည်သည်၊ ပေသိတော ယေဝ- စေလွှတ်အပ်သော ရဟန်းသည်သာ၊ အာရောစေတိ-အံ့၊ တဿ-ထို စေလွှတ် အပ်သော ရဟန်း၏၊ ဝစနံ-ကို၊ သုတဒိဝသတော-ကြားအပ်ရာနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ- ၍၊ ဒသာဟံ-ကို၊ အတိတ္တာမယတော- ၏၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

တန္တဝါယော-သည်၊ အဟံ တုမှာကံ စီဝရံ ဝါယိတွာ ကဿစိ ဟတ္ထေ၊ ပဟိဏိသာမိ - ပို့ လိုက်ပါအံ့၊ ဣတိ ဝတ္တာ တထေဝ (ထို လျှောက်သည့် အတိုင်းသာလျှင်) သစေ ကရေတိ၊ ပန - ထိုသို့ ပြုပါသော်လည်း၊ စီဝရံ ဂဟေတွာ၊ ဂတဘိက္ခု - သွားသော ရဟန်းသည်၊ အတ္တနော ပရိဝေဏေ ထပေတွာ၊ တဿ-ထို သင်္ကန်းရှင်ရဟန်းအား၊ န အာရောစေတိ-မပြောအံ့၊ အညော-ယူလာသော ရဟန်းမှ အခြားသော၊ ကောစိ-တစုံတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဘဏတိ၊ (ကိ)၊ ဘန္တေ , အရနာ , အာဘတံ စီဝရံ , သုန္ဒရိ အဝိ- ကောင်းပါ၏လော၊ ဣတိ , ဘဏတိ- အံ့၊ အာဝုသော- ရှင်၊ စီဝရံ- သည်၊ ကုဟိံ - အဘယ်မှာနည်း၊ ဣတိ - ဤသို့ မေးအံ့၊ ဣတ္ထန္တာမဿ- ဤ အမည်ရှိသော ရဟန်း၏ ဟတ္ထေ , ပေသိတံ - ပို့ အပ်ပါပြီ၊ ဣတိ - ဤသို့ လျှောက်အံ့၊ တေဿိ-ဤ အခြား ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း၊ ဝစနံ န ပမာဏံ၊ ပန- အန္တယကား၊ ယဒါ , သော ဘိက္ခု - ထို သင်္ကန်းယူလာသော ရဟန်းသည်၊ စီဝရံ ဒေတိ၊ (တဒါ) လဒ္ဒဒိဝသတော-ရအပ်ရာနေ့မှ၊ ပေ၊ ပန-ဆက်၊ ဝါယာ ပနမူလံ - ယက်စေကြောင်း အဖိုးသည်၊ [ဝါယာပေတိ အနေနာတိ ဝါယာ ပနံ] အဒိန္နံ-မပေးအပ်သေးသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ယာဝ-လေဝံ၊

ကာကဏိက မတ္တဗ္ဗိ - တချင် ရွေးမျှသည်လည်း၊ ဝါ- တပြားမျှသည်လည်း၊ အဝသိဋ္ဌ-ကြွင်းသေး၏၊ တာဝ-ထိုလက်ခ မကြေသေးသမျှ၊ ရက္ခတိ-အာပတ်မှ စောင့်၏၊ [ကိုယ်ပိုင် မဟုတ်သေးသောကြောင့် အာပတ်မသင့်သေး - ဟူလို၊] အနာပတ္တိ စီဝရံ သိဗ္ဗေတုန္တိ - ကား၊ စီဝရသိဗ္ဗနတ္ထာယ - သင်္ကန်းချုပ်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ သုတ္တံ ဝိညာပေန္တဿ အနာပတ္တိတိ အတ္ထော၊ အာယောဂေတိ အာဒိသုပိ - အာယောဂေအစရှိသော ပါဠိတို့၌လည်း၊ နိဗ္ဗိတ္တတ္ထေ ဘုဗ္ဗဝစနံ၊ အာယောဂါဒိနိဗ္ဗိတ္တံ - အာယောဂပတ် အစရှိသည်ကို ပြုလိုခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဝိညာပေန္တဿ အနာပတ္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ပေ-ဣတိ- အပြီးတည်း၊.... သုတ္တဝိညာတ္တိ သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

x x x x x x x x

မဟာပေသကာရ သိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေနာတိ မဟာပေသကာရ သိက္ခာပဒံ၊ [ရွှေသိက္ခာပုဒ်လည်း ယက်ကန်းသည်နှင့်စပ်၊ ဤ သိက္ခာပုဒ်လည်း ယက်ကန်းသည်နှင့် စပ်ရာဝယ် ဤ သိက္ခာပုဒ်က ကျယ်သောကြောင့် ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို “မဟာပေသကာရ= ယက်ကန်းသည်ကြီး သိက္ခာပုဒ်” ဟု နာမည်တပ်သည်။] တတ္ထ - ထို သိက္ခာပုဒ်၌၊ သုတ္တံ ဓာရယိတွာတိ-ကား၊ သုတ္တံ၊ တုလေတွာ-ချိန်၍၊ ပလပရိစ္ဆေဓံ-ပိုလ်အပိုင်းအခြားကို၊ ကတွာ၊ (ဒေဟိ - ပေးလိုက်လော၊ ငှ ကျပ်သားလျှင် တပိုလ်ရှိရကား ပိုလ်ပေါင်း ကျပ်ချိန်ပေါင်း မည်မျှရှိသည်ဟု ချိန်၍ ပေးလိုက် ပါ-ဟူလို၊) အပ္ပိတန္တိ-ကား၊ ယနံ-တခဲနက်ကို၊ သုပိတန္တိ-ကား၊ သုဠ-စွာ၊ ဝိတံ - ယက်အပ်သည်ကို၊ သဗ္ဗဋ္ဌာနေသု - အလုံးစုံသော အရပ်တို့၌၊ သမံ-ညီနေသည်ကို၊ ကတွာ၊ ဝိတံ-ယက်အပ်သည်ကို [သုဠ၊ ဝိတံကိုပင် “သဗ္ဗဋ္ဌာနေသု သမံ ကတွာ ဝိတံ” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။]

သုပ္ပဝါယိတန္တိ-ကား၊ သုဠ၊ ပဝါယိတံ ဖြန့်အပ်သည်ကို၊ သဗ္ဗဋ္ဌာနေသု သမံ ကတွာ , တန္တေ - ယက်ကန်းစင်ပေါ်၌၊ ပသာရိတံ - ဖြန့်အပ်သည်ကို၊ [သုဠ၊ ပဝါယိတံ ကိုပင် “သဗ္ဗဋ္ဌာနေသု သမံ ကတွာ တန္တေ ပသာရိတံ” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။] သုပိလေခိတန္တိ-ကား၊ လေခနိယာ-နယ်ဖြင့်၊ သုဠ-ကောင်းစွာ၊ ဝိလိခိတံ- ထိုးခြစ်အပ်သည်ကို၊ ဝါ- ကန်အပ်သည်ကို၊ သုပိတန္တိတန္တိ-ကား၊ ကောစ္ဆေန - ဘီးဖြင့်၊ သုဠ , ဝိတန္တိတံ - ဖီးအပ်သည်ကို၊ သုနိဇ္ဈေတံ- ကောင်းစွာ အကြွင်းမရှိအောင် စင်ကြယ်စေအပ်သည်ကို၊ (အဖု အဆစ် ကလေးများ စင်ကြယ်အောင် ဖီးအပ်သည်ကို၊) ကဓရာဟိ - လော၊ ဣတိ အဒတ္တာ-နက်။

ပဋိပဒ္ဓန္တိ-ကား၊ ဝေကလံ- ချိုတဲ့သည်၏ အဖြစ်သည်။ (နဘဝိဿတိ)၊ တန္တေတိ - ကား၊ တန္တေ - ယက်ကန်းစင်ပေါ်၌၊ ဒီဃတော - အလျားအားဖြင့်၊ ပသာရဏေယေဝ-ဆန့်တန်းခြင်း၌သာလျှင်၊ (ရှည်ခြင်း၌သာလျှင်)၊ ဥပနေတွာ-ကပ်ဆောင်၍၊ ဣတိ အတ္ထော၊ တတြိ စေ သော ဘိက္ခုတိ-ကား၊ ယတြဂါမေဝါ-၌၎င်း၊ ယတြ နိဂမေဝါ-၌၎င်း၊ တေတန္တဝါယာ-တို့သည်၊ (သန္တိ)၊ တတြိ-ထို ယက်ကန်းသည်တို့ ရှိရာ ရွာနိဝုံး၌၊ ဝိကပ္ပံ အာပဇ္ဇေယျာတိ-ကား၊ ဝိသိဋ္ဌံ-ထူးအောင်၊ ကပ္ပံ-စီမံခြင်းသို့၊ အဓိကဝိဓာနံ-အပိုအလွန် စီမံခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇေယျ-ရောက်အံ့၊ ပန-ဆက်၊ ပါဠိယံ-၌၊ ယေနာကာရေန-ဖြင့်၊ ဝိကပ္ပံ-သို့၊ အာပဇ္ဇော ဟောတိ၊ တံ-ထို အခြင်းအရာကို၊ ဒသေတု-ငှါ၊ ဣဒံ ခေါအာဝုသောတိ အာဒိ-ကို၊ ဝုတ္တံ - ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဓမ္မဗ္ဗိဘဏတိတိ-ကား၊ ဓမ္မကထဗ္ဗိ-တရားစကားကိုလည်း၊ ကထေတိ- ပြောအံ့၊ တဿဝစနေန၊ပေါအပ္ပိတံဝါတိ(ဣဓိနာ)-ဤပါ၌ဖြင့်၊ သုတ္တဝမုနအာကာရမေဝ-ချည်ကို တိုးပွားစေခြင်း ဟူသော အခြင်းအရာကိုသာ၊ ဒသေတိ၊ ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတောတိ - ကား၊ စီဝရသာမိကေဟိ - သင်္ကန်းရှင်တို့သည်၊ ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတော ဟူတွာ (ဝိကပ္ပံ အာပဇ္ဇေယျ)၊ ပေ၊ ဣတိ - တည်း။.... မဟာပေသကာရ သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

x + x x x x x

အစ္စကစီဝရ သိက္ခာပုဒ်

တေန သမယေနာတိ အစ္စကစီဝရသိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ-၌၊ ဒသာဟာနာဂတန္တိ-ကား၊ ဒသ-န်သော၊ အဟာနိ- ရက်တို့တည်း၊ ဒသာဟံ- ဆယ်ရက်၊ တေန ဒသာဟေန-သည်၊ အနာဂတာ-မရောက်အပ်သေးသော ကတ္တိကတေမာသိကပုဏ္ဏမာတည်း၊ ဒသာဟာနာဂတာ - ပုဏ္ဏမာ၊ ဒသာဟေန- သည်၊ အသမ္ပတ္တာ - မရောက်အပ်သေးသော ကတ္တိကတေမာသိကပုဏ္ဏမာတည်း၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ဒသာဟာနာဂတံ-သော၊ တံ (ကတ္တိကတေမာသိကပုဏ္ဏမံ)-

ပဋိပဒ္ဓံ။ ။ပါဠိတော်၌ “န တေ သုတ္တေန ပဋိပဒ္ဓံ ဘဝိဿတိ” ဟု ရှိ၏။ ဆိုလိုရင်းကား— အာယတဖြစ်အောင် ဝိတ္တတဖြစ်အောင် အပ္ပိတဖြစ်အောင် ယက်လျှင် ချည်အပိုကုန်လိမ့်မည်။ ထိုသို့ ချည်အပိုကုန်လျှင် နောက်ထပ်ချည်လိုမည် ဖြစ်သော်လည်း အသင် ယက်ကန်းသည်မှာ ထိုလိုသောချည်နှင့် စပ်လိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ လိုသော ချည်အတွက် ငါ့တာဝန်ဖြစ်ပါလိမ့်မည်—ဟူလို၊ ထို့ကြောင့် ဝေကလံသည် ပဋိပဒ္ဓန္တိ သဒ္ဓါနက်မဟုတ်၊ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သာ။

ထို ကတ္တိကာနက္ခတ်နှင့် စန်းယဉ်သော ဥ လရှိသော လပြည့်နေ့ ပတ်လုံး၌၊ အစ္စန္ဒ သံယောဂ ဝသေန-ဖြင့်၊ ဘုမ္မတ္ထေ- ၌၊ ဥပယောဂဝစနံ - ဒုတိယာ ဝိဘတ်ရှိသော သဒ္ဒါတည်း၊ တေနေဝ - ကြောင့်ပင်၊ အဿ - ထို ဒသာဟာ နာဂတံ ပုဒ်၏၊ ပဒဘာဇနေ- ၌၊ ဒသာဟာနာဂတယာတိ- ဟူ၍၊ ဝတ္ထံ၊ [ဤ ပုဒ်၏အတွင်းကို ကင်္ခါဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။] ပန- ဆက်၊ ပဝါရဏာယာ တိ ဆဒံ-ပဝါရဏာယဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်၊ (အနုပယောဂ ဝစနံ- ၌စပ်)၊ ယာသာ-အကြင် ကတ္တိကတေမာသိက ပုဏ္ဏမာကို၊ ဒသာဟာနာဂတတိ- ဟူ၍၊ ဝတ္ထာ၊ တံ-ထို ကတ္တိကတေမာသိကပုဏ္ဏမာကို၊ သရူပတော-အားဖြင့်၊ ဒဿေတံ - ငှါ၊ အသမ္မောဟတ္ထံ - မတွေ့ဝေခြင်း အကျိုးငှါ၊ အနုပယောဂ ဝစနံ = လျော်စွာ ယဉ်စေအပ်သော သဒ္ဒါတည်း၊ [ပဌမ မဟာပဝါရဏာ နေ့ကို ကတ္တိက တေမာသိကပုဏ္ဏမာနေ့ဟု ဆိုလိုသည်။]

ကတ္တိကပေပုဏ္ဏမန္တိ - ကား၊ ပဌမ ကတ္တိကတေမာသိကပုဏ္ဏမံ - ပဌမ ကြတ္တိကာနက္ခတ်နှင့် ယဉ်သော မိုမ်း ဥ လရှိသော လပြည့်နေ့ ပတ်လုံး၌၊ ဝါ- သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့ပတ်လုံး၌၊ ဆုဓာပိ - ဤ ကတ္တိကတေမာသိက ပုဏ္ဏမံဟူသော ပါဠိ၌လည်း၊ (ဥပယောဂဝစနံ ၌စပ်)၊ ပဌမပဒဿ - ဒသာ ဟာနာဂတံ ဟူသော ပဌမပုဒ်၏၊ အနုပယောဂတ္ထာ - ဝိသေသနအဖြစ်ဖြင့် အစဉ်လိုက်၍ ယဉ်စပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပုရိမနယေနဝ - ရှေး အစ္စန္ဒ သံယောဂနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဘုမ္မတ္ထေ-၌၊ ဥပယောဂဝစနံ-တည်း၊ ဆဒံ ဝတ္ထံ ဟောတိ၊ (ကိံ ဝတ္ထံ ဟောတိ)၊ ယတော - အကြင် သီတင်းကျွတ် လဆန်း ၅ ရက်နေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ပဌမ မဟာပဝါရဏာ-ပဌမ မဟာပဝါ ရဏာနေ့ကို၊ ဒသာဟာနာဂတတိ ဝတ္ထတိ၊ တာနိ ဒိဝသာနိ-ထို နေ့တို့ပတ် လုံး၊ အစ္စန္ဒ မေဝ- အဆက်မပြတ်သာလျှင်၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ အစ္စကစီဝရ- အစ္စကသင်္ကန်းသည်၊ သစေပိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ - အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်အံ့၊ ဝါ- ရအံ့၊ (ဝေသတိ)၊ ဆဒံ-ဤသင်္ကန်းသည်၊ အစ္စကံ- အစ္စကသင်္ကန်းတည်း၊ ဆုတိ- သို့၊ ဇာနဓာနေန - သိသော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ သဗ္ဗမ္ဘိ-အလုံးစုံသော သင်္ကန်းကိုလည်း၊ (ထိုရက်အတွင်း၌ ရအပ်သမျှ သင်္ကန်းအားလုံးကိုလည်း၊) ပဋိဂ္ဂဟေတမ္ဘိ-ဒယုနိုင်၏၊ ဆုတိ-ဤအနက်သည်၊ ဝါ-ကို၊ (ဝတ္ထံ ဟောတိ)။

တေန- ထို ဒသာဟာနာဂတံ ကတ္တိက တေမာသိကပုဏ္ဏမံဟူသော ပါဠိ ဖြင့်၊ ပဝါရဏာမာသဿ-ပဝါရဏာလ၏၊ ဝါ- သီတင်းကျွတ်လ၏၊ ဇုဏှ ပက္ခ ပဉ္စမိတော - လဆန်းပက္ခ ၅ ရက်မြောက်နေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ , ဥပ္ပန္နဿ - သော၊ စီဝရဿ-၏၊ နိဓာနကာလော- (အဓိဋ္ဌာနံ, ဝိကပ္ပနာမပြုဘဲ) သိုမှီး

သိမ်းဆည်းရာကာလသည်။ ဝါ-ကို၊ ဒသိတော- သည်၊ ဟောတိ၊ စ- ဆက်၊
 သေ-ဤသင်္ကန်း သို့မှီးသိမ်းဆည်းရာကာလသည်၊ ဒသာဟ၊ ပေ၊ ဓာရေတဗ္ဗိတိ
 ဣမိနာဝ-တဗ္ဗဟူသော ဤသိက္ခာပုဒ်ဖြင့်ပင်၊ ကာမံ သိဇ္ဈေ-အကယ်၍ကား
 ပြီးပါပေပြီ၊ ပန- ထိုသို့ ပြီးပါသော်လည်း၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိဝသေန- အကြောင်း
 ဝတ္ထုဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ အပုဗ္ဗိဝိယ-အသစ်ကိုကဲ့သို့၊ အတ္ထံ-ကို၊
 ဒသေတော, သိက္ခာပဝံ-ကို၊ (ဘဂဝတာ) ထပိတံ-ထားတော်မူအပ်ပြီ၊ [ဤ
 စကားကို ဇူကာပယ်၏၊ ပယ်ခြင်း၏အကြောင်းကို ကင်္ခါဘာသာဇူကာ၌
 ပြထားပြီ။]

အစွာယိကစီဝရံ-အဆောတလျှင် ဖြစ်စေအပ်သောသင်္ကန်းကို၊ အစွေက
 စီဝရန္တိ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ [အစွေကသင်္ကန်း၏အဓိပ္ပါယ်နှင့် ပုဒ်ပြီးပုံကို ပါတိ
 မောက် ဘာသာဇူကာနှင့် ကင်္ခါဘာသာဇူကာတို့၌ ပြထားပြီ။] ပန - ဆက်၊
 တဿ-ထို အစွေကသင်္ကန်း၏၊ အစွာယိကဘာဝံ - အဆောတလျှင် ဖြစ်စေ
 အပ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဒသေတုံ-၄။၊ သေနာယဝါ ဝန္တု-ကာမော ဟောတိ
 တိ အာဒိ- ကို၊ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ- ထို သေနာယဝါ ဝန္တု-ကာမော ဟောတိ အစ
 ရှိသော စကားရပ်၌၊ သဒ္ဓါတိ ဣမိနာ - သဒ္ဓါဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်၊ သဒ္ဓါ
 မတ္တကမေဝ - သဒ္ဓါမျှကိုသာ၊ ဒသိတံ- ပြီ၊ ပဿာဒေါတိ ဣမိနာ- ဖြင့်၊ သုပ္ပ
 သန္တာ- အလွန်ကြည်ညိုသော၊ ဗလဝသဒ္ဓါ - အားရှိသောသဒ္ဓါကို၊ (ဒသိ
 တာ)၊ တေံ အစွေကစီဝရံ နာမာတိ - ကား၊ ဣမေဟိ ကာရဏေဟိ - တို့
 ကြောင့်၊ ဒါတုကာမေန-လူလိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဒုတံ- ကို၊ ပေသေတွာဝါ-
 ၍သော်၎င်း၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ အာဂတိံ-၀ါ-၎င်း၊ ဝဿာဝါသိကံ-ဝဿာ
 ဝါသိက သင်္ကန်းကို၊ [ဝိသိယံ-လပတ်လုံး နေသောသံဃာ , ဝိသိယံ , ပုဂ္ဂိုလ်
 အမျိုးမျိုးအား လှူအပ်သောသင်္ကန်းကို၊] ဒဿာမိ- ၏၊ ဣတိဝေ-သို့၊ အာ
 ရောစိတံ-လျှောက်အပ်ကြောင်းဖြစ်သော၊ တေံ စီဝရံ-သည်၊ အစွေကစီဝရံ
 နာမ-အစွေကသင်္ကန်း မည်သည်၊ ဟောတိ။

ပန- ဆက်၊ ဆဋ္ဌိတော- ၆ ရက်မြောက်နေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ- ၍၊ ဥပ္ပန္နံ- သော၊
 အနစွေက စီဝရန္တိ - အစွေကမဟုတ်သော သင်္ကန်းသည်၎င်း၊ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ-
 ၍၊ ထပိတစီဝရဓိ-သည်၎င်း၊ တေံ ပရိဟာရံ-ဤအစောင့်အရှောက်ကို၊ လဘတိ
 ယေဝ - သည်သာ၊ [သင်္ကန်းကာလအတွင်း ရောက်သွားသောကြောင့် ဝဝ
 ရက် လွန်သော်လည်း အာပတ်မသင့်အောင် အစောင့်အရှောက် ရသည် -
 ဟူလို၊] သညာဏံ ကတွာ နိဟိတဗ္ဗန္တိ-ကား၊ ကိစ္ဆိ-သော၊ နိမိတ္တံ-အမှတ်
 အသားကို၊ ကတွာ-၍၊ ထပေတဗ္ဗံ-၏၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ တေံ-ဤ သညာဏံ

ကတွာ နိက္ခိပိတဗ္ဗဟူသော စကားကို၊ ဝုတ္တိ - မိန့်တော်မူအပ် သနည်း၊ ဟိ ယသ္မာ- ကြောင့်၊ တံ - ထို အစွေကသင်္ကန်းကို၊ ပုရေ ပဝါရဏာယ - ပဝါရဏာနေ့ မတိုင်မီ၊ ယဒိ ဝိဘဇန္တိ - အကယ်၍ ဝေဘန်ကုန်အံ့၊ (ဝေံသတိ)၊ ယေန-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဂဟိတံ-ပြီ၊ တေန-သည်၊ ဆိန္ဒဝဿေန-ကြီးပြတ်သော ဝါရှိသောရဟန်းသည်၊ န ဘဝိတဗ္ဗံ - ရာ၊ [အစွေကစီဝရ ထည်းက ဝေစုယူသောရဟန်းသည် ဝါကြီးပြတ်သူမဖြစ်ရ- ဟူလို၊] ပန-ဆက်၊ (ဆိန္ဒဝဿော - သည်) သစေ ဟောတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ တံ စီဝရံ - သည်၊ [ဝေစုယူထားအပ်သော ထိုသင်္ကန်းသည်၊] သံဃိကမေဝ - သံဃဥစ္စာသည်သာ၊ ဟောတိ၊ တတော-ထိုသို့ သံဃိကဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ သလ္လက္ခေတွာ-၍၊ (နဂိုရ်က အမှတ်အသားကိုကြည့်၍) သုခံ-လွယ်ကူစွာ၊ ဒါတုံ-ပြန်ပေးခြင်းငှါ၊ ဘဝိဿတိ-တံ၊ ဣတိ- ကြောင့်၊ (တေ- ဤ သညာဏံ ကတွာ နိက္ခိပိတဗ္ဗဟူသော စကားကို၊ ဝုတ္တိ-ပြီ) အစွေကပေသညီတိ- ဝေမာဒိ-စကားကို၊ ဝိဘဇိတွာ- ပြီး၍၊ ဂဟိတမေဝ-ယူအပ်ပြီးသော သင်္ကန်းကိုသာ၊ (ကိုယ်ပိုင်ရပြီးကိုသာ) သန္ဓာယ ဝုတ္တိ၊ ပန - ဆက်၊ အဝိဘတ္တိ - မဝေဘန်အပ် သေးသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ သံဃဿ - ၏၊ ဘဏ္ဍာဂါရေဝါ - ဘဏ္ဍာတိုက်၌မူလည်း၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ စီဝရသမယာတိတ္ထမေပိ - ကြောင့်လည်း၊ အနာပတ္တိ၊ ဣတိ-လျှင်၊ အတိရေကစီဝရဿ- အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ် ဝိကပ္ပနာပြုအပ်သော သင်္ကန်းမှ အပိုဖြစ်သောသင်္ကန်း၏၊ ဒသာဟံ-ဆယ်ရက်သည်၊ ပရိဟာရော-စောင့်ရှောက်ကြောင်း ရက်သည်၊ (ဟောတိ)။

အကတဿ-ချုပ်ဆိုးသမှု မပြုအပ်သေးသော၊ ဝဿိကသာဋီကာ စီဝရဿ- ၏၊ ကထိနေ-ကို၊ အနတ္တတေ-မခင်းအပ်သော်၊ ပဉ္စမာသာ- တို့၎င်း၊ (ဣတိ၌စပ်)၊ ဝဿေ-ဝါကို၊ ဥက္ကခိုတေ-အထက်သို့ ငင်အပ်သော်၊ (ဝါထပ်လသော်)၊ ဆမာသာ - တို့၎င်း၊ ကထိနေ၊ အတ္တတေ - ခင်းအပ်ပြီးသော်၊ အပရေ-ဆိုအပ်ပြီးသော ခြောက်လမှ တပါးကုန်သော၊ စတ္တာရော မာသာ- တို့၎င်း၊ ဟေမန္တဿ - ၏၊ ပစ္ဆိမေဒိဝသေ - နောက်ဆုံးနေ့၌၊ (တပေါင်းလပြည့်နေ့၌)၊ မူလစီဝရာဓိဋ္ဌာနဝသေန - မူလသင်္ကန်း ဟု အဓိဋ္ဌာန်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အပရောပိ-သော၊ ကောမာသော-၎င်း၊ ဣတိ-သို့၊ ကောဒသမာသာ- တို့သည်၊ ပရိဟာရော-(အာပတ် မသင့်အောင်)စောင့်ရှောင်ကြောင်းလည်း၊ (ဟောတိ)၊ ပစ္စာသာယ - သင်္ကန်း၌ ဖြစ်သော အာသာသည်၊ သတိယာ- သော်၊ မူလစီဝရဿ-၏၊ ကောမာသော- သည်၊ (ပရိဟာရော ဟောတိ)၊ အစွေကစီဝရဿ - ၏၊ ကထိနေ အနတ္တတေ၊ ကောဒသဒိဝသာ

မိကော-၁၁ ရက် အလွန်ရှိသော၊ မာသော-တလသည်၊ (ပရိဟာရော ဟောတိ)၊ ကထိနေ အတ္ထတေ၊ ကောဒသဒိဝသာမိကော - န်သော၊ ပဉ္စမာသာ-တို့သည်၊ (ပရိဟာရော ဟောတိ)၊ တတော- ထို ၁၁ ရက် အလွန်ရှိသော ၅ လမှာ ပရံ-၌၊ ကေဒိဝသမ္ဗိ-တနေ၌လည်း၊ ပရိဟာရော-အစောအရှေ့သည်၊ နတ္ထိ၊ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ အနစ္စေက စီဝရေတိ- ကား၊ အစ္စေကစီဝရသဒိသေ-အစ္စေက သင်္ကန်းနှင့် အလားတူသော၊ အညသ္မိံ - အခြားသော သင်္ကန်း၌၊ [အစ္စေကစီဝရကာလေ ဥပ္ပန္တတ္တာ အစ္စေကစီဝရသဒိသေတိ ပုတ္တံ။] သေသမေတ္ထု၊ ပေ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း၊အစ္စေကစီဝရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

x x x x x x x x

သာသင်္ကံ သိက္ခာပုဒ်

တေနသမယေနာတိ သာသင်္ကံသိက္ခာပဒံ၊ ပုဋ္ဌဝဿာ အာရညကေသုတိ-ကား၊ တေ-ထို ရဟန်းသည်၊ ပုဗ္ဗေပိ-၌လည်း၊ (ဤ ဝါတွင်းမှ ရှေး၌လည်း)၊ အရညေယေဝ- တော၌သာလျှင်၊ ဝိဟရိ သု-န်ပြီ၊ ပန- ထိုသို့ ရှေးအခါက တောကျောင်း၌သာ နေပါကုန်သော်လည်း၊ ဒုဗ္ဗလစီဝရတ္တာ-အားမရှိသော သင်္ကန်းရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပစ္စယဝသေန-ဖြင့်၊ (သင်္ကန်းပစ္စည်းကို ရလို၍)၊ ဝါမန္တ သေနာသနေ-ရွာကျောင်း၌၊ (အန္တ အနက်မရှိ)၊ ဝါ-ရွာနီး ကျောင်း၌၊ (အန္တ သဒ္ဓါ သမိပအနက်ဟော)၊ ဝဿံ-လုံး၊ ဝသိတွာ-၍၊ နိဋ္ဌိတ စီဝရာ-ပြီးပြီးသော သင်္ကန်းရှိကုန်သည်၊ ဟုတွာ-၍၊ [ချုပ်၍ ဆိုး၍ ပြီးသည်ကို “နိဋ္ဌိတစီဝရ ” ဟု ဆိုသည်။] ဣဒါနိ - ၌၊ နိပ္ပလိဗောဓာ- သင်္ကန်းအတွက် ကြောင့်ကြမရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) သမဏဓမ္မံ- ကို၊ ကရိဿာမ- နအံ့၊ ဣတိ- ဤသို့ ကြံ၍၊ အာရညကေသု-တောရ ဖြစ်ကုန်သော၊ သေနာသနေသု-တို့၌၊ ဝိဟရန္တိ- န၏၊ ကတ္ထိကစောရကာတိ-ကား၊ ကတ္ထိကမာသေ-တန်ဆေခင်မုန်းလ၌၊ စောရာ - တို့သည်၊ ပရိပါတေန္တိတိ- ကား၊ ဥပဒ္ဒဝန္တိ- ကပ်၍ နှိပ်စက် ကြကုန်၏၊ တတ္ထ တတ္ထ - ထိုထို အရပ်၌၊ အာဓာဝိတွာ - ရှေးရှု ပြေးလာ၍၊ ဥတ္တာသေန္တိ-ထိပ်လန့်စေကြကုန်၏၊ ပလာပေန္တိ-ထွက်ပြေးစေကြကုန်၏။

အန္တရယရေ နိက္ခိပိတုန္တိ-ကား၊ အန္တောဂါမေ-၌၊ နိက္ခိဗိတုံ-ငှါ၊ (အနုဇာနာမိ - ၏) ဘဂဝါ - သည်၊ ယသ္မာ- ကြောင့်၊ ပစ္စယာနာမ- ပစ္စည်းတို့

အန္တရယရေ။ ။ အန္တရေ+သရာနိ ဧတ္ထ၊ ဧတဿာတိ ဝါ အန္တရသံရံတိ လဒ္ဓ ဝေါဟာရေ ဝေါစရ ဝါမေ၊ [လမ်းတို့၏ အကြား အကြားဝယ် အိမ်ရှိသေ၌ကြောင့် ရွာကို “အန္တရသံရံ”ဟု ခေါ်သည်။]

မည်သည်ကို၊ ဓမ္မေန-နှင့်၊ သမေန-စွာ၊ ဒုလ္လဘာ-ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်ကုန်၏။
 ဟိ - မှန်၊ သလ္လေခဝဂါ - သလ္လေခ အကျင့်ရှိသော၊ ဘိက္ခု - သည်၊ မာတရဗ္ဗိ-
 ကိုလည်း၊ ဝိညာပေတုံ - ငှါ၊ န သက္ကောတိ၊ တသ္မာ - ကြောင့်၊ (တရားနှင့်
 လျော်ညီစွာ ရနိုင်ခဲ၏အဖြစ်ကြောင့်)၊ စီဝရ ဂုတ္တတ္ထံ-သင်္ကန်းကို စောင့်ရှောက်
 ခြင်းအကျိုးငှါ၊ အန္တရယရေ-၌၊ နိက္ခိပိတုံ-ငှါ၊ အနုဇာနာတိ၊ ပန-ထိုသို့ ရွာ၌
 ထားခွင့်ပြုပေးသော်လည်း၊ (အရညဝါသဿ-တော၌နေခြင်း၏)ဘိက္ခုနံ-
 တို့အား၊ အနုရူပတ္တာ - လျော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အရညဝါသံ - ကို၊ န
 ပဋိက္ခိပိ-ပယ်တော်မမူ၊ ဥပဝဿံ ခေါပနာတိ ဣ-၌၊ ဥပဝဿံတိ-ကား၊
 ဥပဝဿ-ဝါသို့ ကပ်နေပြီး၍၊ ဥပဝသိတွာ-ဝါသို့ ကပ်နေပြီး၍၊ ဣတိ ဝုတ္တံ
 ဟောတိ၊ ဟိ - မှန်၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇန္တိ အာဒိသုဝိယ - ကဲ့သို့၊ ဣ- ဤ ဥပဝဿံ
 ပုဒ်၌၊ အနုနာသိကော - နိဂ္ဂဟိတ်ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဝဿံ - ဝါသို့၊ ဥပဂတ္တော-
 ၍၎င်း၊ (ဥပ အနက်)၊ ဝသိတွာစ - နေပြီး၍၎င်း၊ (ဝဿ အနက်)၊ ဣတိ
 အတ္ထော၊ စ-ဆက်၊-ဣမဿ ပဒဿ-ဤ ဥပဝဿံပုဒ်၏၊ တထာရူပေသု၊ ပေ၊
 ဝိဟရန္တောပိ ဣမိနာ-ဤ ပုဒ်အပေါင်းနှင့်၊ သမ္ပန္နော(ဟောတိ)၊ [ဥပဝဿံ
 ပုဒ်ကို တထာရူပေသု စသော ပုဒ်အပေါင်းနှင့် အဓိပ္ပါယ်စပ်ယူပါ-ဟူလို။]

ကို ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဝဿံ - ဝါသို့၊ ဥပဂတ္တော- ၎င်း၊ ဝသိတွာစ - မကျိုး
 မပြတ်အောင် နေပြီး၍၎င်း၊ တတော - ထို ဝါကျွတ်ရာကာလမှ၊ ပရံ- ပစ္စိမ
 ကတ္တိကပုတ္တမ ပရိယောသာန ကာလံ-နောက်ဖြစ်သော ကြတ္တိကာနက္ခတ်နှင့်
 ယှဉ်သော လပြည့်နေ့အဆုံးရှိသော ကာလတိုင်အောင်၊ ဝါ-တန်ဆောင်မုန်း
 လပြည့်နေ့တိုင်အောင်၊ သာသနီသမ္ပတာနိ- ရှိရွာဘွယ်ရှိ၏ဟု သမုတ်အပ်
 ကုန်သော၊ သပုဋိဘယာနိ- ဘေးရန်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော၊ အာရညကာနိ-
 နံသေဘယာနိ တာနိ သေနာသနာနိ(သန္တိ)တထာရူပေသု သေနာသနေသု၊
 ဘိက္ခု-သည်၊ ဝိဟရန္တော-နေလသော်၊ ဝါ-စဉ်၊ အာကမ်မာနော-သင်္ကန်း
 ထားလိုလသော်၊ တိတ္ထံ စီဝရာနံ အညတရံ စီဝရံ အန္တရယရေ နိက္ခိပေယျ။

ယသ္မာ၊ ဝေ၊ န ပဋိက္ခိပိ ။ ။ သလ္လေခအကျင့်ရှိသော သူတော်စင် ရဟန်းတို့မှာ
 (မယ်တော်ကိုမျှ မတောင်းကြဒသာကြောင့်) တရားသဖြင့် ပစ္စည်းငှပါးရသို့ခဲယဉ်း၏။
 ထို့ကြောင့် သူခိုးမခိုးနိုင်အောင် ရွာတွင်း၌ (မိမိနှင့် ကင်း၍) သင်္ကန်းထားသို့ရန်
 ခွင့်ပြုတော်မူရသည်၊ သို့ဖြစ်လျှင် ထို ကတ္တိကစောရတို့ ထကြချိန်ဝယ် တောကျောင်း၌
 မနေဘဲရန် ပယ်မြစ်တော်မူသင့်သည် မဟုတ်လော-ဟု မေးဘွယ်ရှိ၏။ တောကျောင်း၌
 နေခြင်းကား ရဟန်းများနှင့် သင့်လျော်သောကြောင့် တောကျောင်း၌ နေခြင်းကို
 ကား ပယ်မြစ်တော်မမူ။

ဣတိ (ဝုတ္တိ ဟောတိ) ၊ ပန - ဆက်၊ ယသ္မာ၊ ယော- အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဝဿံ ဥပဝဇ္ဇိန္တာ , ယာဝ ပဋ္ဌမကတ္တိကပုဏ္ဏမံ - သီတင်းကျွတ် လပြည့်နေ့ တိုင်အောင်၊ ဝသတိ - ၏၊ သော - ထို ရဟန်းသည်၊ ဝုဋ္ဌဝဿာနံ - မိုဃ်းလ ပတ်လုံးနေပြီးသူတို့၏၊ အပ္ပန္န ရော-အတွင်း၌ဖြစ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မာ၊ အတိဝဟနံ-အလွန် ရှုပ်ထွေးသော၊ ဣမံ ဗျဉ္ဇန ဝိစာရဏံ-ဤ သဒ္ဒါစိစစ်ခြင်း ကို၊ အကတ္တာ-မပြုဘဲ၊ ပဒဘာဇနေ - ၌၊ ကေဝလံ = သဒ္ဒါစိစစ်ခြင်း မဘက် သက်သက်၊ စီဝရနိက္ခေပပါရဟံ-သင်္ကန်းထားခြင်းကို ထိုက်သော၊ ပုဂ္ဂလံ-ကို၊ ဒံသေယံ ဝုဋ္ဌဝဿာနန္တိ ဝုတ္တိ၊ တဿာပိ- ထို ဝုဋ္ဌဝဿာနံ ပုဒ်၏လည်း၊ [ဥပဝဿံပုဒ်ကို ဝိဖြင့်ပေါင်း။] ဘိက္ခု၊ သေနာသနေသု ဝိဟရန္တောတိ ဣမိ နာ-ပုဒ်အပေါင်းနှင့်၊ သမ္ပန္နော-သည်၊ (ဟောတိ) ၊ ဟိ-မှန်၊ အယံ-ဤ ဆိုအပ် လတုံကား၊ ဣ - ဤ ဝုဋ္ဌဝဿာနံစသော ပုဒ်အပေါင်း၌၊ အတ္ထော-တည်း၊ ဝုဋ္ဌဝဿာနံ-မိုဃ်းလပတ်လုံး နေပြီးကုန်သော ရဟန်းတို့တွင်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ သေနာသနေသု-တို့၌၊ ဝိဟရန္တော- သော်၊ ဣတိအယံ-ကား၊ (အတ္ထော- တည်း) ၊ ဝေရူပီနံ-နံသော၊ (ဝဿံဝုဋ္ဌဖြစ်ကုန်သော) ၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ အပ္ပန္န ရေ-၌၊ ယောကောစိ-သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဣတိ ဝုတ္တိ ဟောတိ။

အရညလက္ခဏံ - တော၏ လက္ခဏာကို၊ အဒိန္နာဒါနဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တိ၊ အယံ ပန ဝိသေသော၊ ဝိဟာရော - သည်၊ ပရိက္ခိတ္တော - ကာရံအပ်သည်၊ သစေ ဟောတိ(ဝေံသတိ) ပရိက္ခိတ္တဿ ဝါမဿ၊ ဣန္ဒဒီလတော-တံခါးခုံမှ၊ (ပဋ္ဌာယ-၎င်း၊) အပရိက္ခိတ္တဿ (ဝါမဿ) ပရိက္ခေပပါရဟဋ္ဌာနတော- အကာအရံ ထိုက်ရာအရပ်မှ၊ ပဋ္ဌာယ - ၎င်း၊ ယာဝဝိဟာရ ပရိက္ခေပပါ- ကျောင်း အကာအရံတိုင်အောင်၊ မိနိတဗ္ဗံ-တိုင်းတာရာ၏၊ (တောရ၊ မရကို တိုင်းတာရမည်-ဟူလို။) ဝိဟာရော-သည်၊ အပရိက္ခိတ္တော-မကာရံအပ်သည်၊ သစေ ဟောတိ(ဝေံသတိ) ၊ သဗ္ဗပဋ္ဌမံ-အလုံးစုံသော သေနာသန စသည်တို့မှ ရှေးဥျံးစွာ၊ ယံ သေနာသနံဝါ-အကြင် ကျောင်းသည်သော်၎င်း၊ ယာ ဘတ္တ သာလာဝါ-၎င်း၊ ယံ ဝုဋ္ဌဝဿာနံဝါ-အကြင် အမြဲစည်းဝေးရာအရပ် သည်သော်၎င်း၊ ယော ဗောဓိဝါ-အကြင်ဗောဓိပင်သည်သော်၎င်း၊ ယံ စေတိ ယံဝါ-၎င်း၊ သေနာသနတော-မှ၊ ဒူရေ-၌၊ စေတိ ဟောတိ၊ (ဝေံ သတိဝိ) ၊ တံ-ထို သေနာသနစသည်ကို၊ ပရိစ္ဆေဒံ-အပိုင်းအခြားကို၊ ကတွာ မိနိတဗ္ဗံ။

ဘိက္ခုနံ အပ္ပန္နရေ။ ။ နိဒ္ဒါရဏာရသောနေရာဝယ် နိဒ္ဒါရဏအစား ရှေ့သမ္ပန္နိ ပုဒ်နှင့်တွဲ၍ မဇ္ဈေ အပ္ပန္နရေ အပ္ပန္နရေတို့ကို သုံးစွဲလေ့ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် “ဝုဋ္ဌဝဿာနံ ” ဟူသော နိဒ္ဒါရဏနေရာဝယ် “ဘိက္ခုနံ အပ္ပန္နရေ” ဟု ဖွင့်သည်။

အာသန္ဓေ-ကျောင်း၏အနီး၌၊ ဂါမော-သည်။ သစေပိ ဟောတိ၊ [အာသန္ဓေ ဖြစ်ပုံကို ထင်ရှားပြလို၍ “ဝိဟာရေ၊ ပေ၊ သူယတိ” ဟု မိန့်။] ဝိဟာရေ - ၌၊ ဌိတေဟိ-တည်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ ယရမာနုဿကာနံ - အိမ်၌နေသူ လူတို့၏။ သဒ္ဓေါ - ကို၊ သစေပိ သူသတိ- အကယ်၍မူလည်း ကြားအပ်သည် ဖြစ်အံ့။ ပန- ထို၌ နီးပါသော်လည်း၊ ပဗ္ဗတနဒီအာဒီဟိ- တို့သည်။ အန္တရိ တတ္ထာ - ခြားကွယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဥဇံ - ဖြောင့်မတ်စွာ၊ ဝန္တံ၊ နသတ္ထာ-မတတ်ကောင်းအံ့။ စ-ဆက်၊ အဿ - ထို ရွာ၏။ ယော ပကတိ မဂ္ဂေါ-အကြင် သွားရိုးလမ်းသည်။ ဟောတိ-ရှိ၏။ နာဝါယ - ဖြင့်၊ သဗ္ဗရိ တဗ္ဗော - လှည့်လည်ထိုက်သော လမ်းသည်။ သစေပိ ဟောတိ - အကယ်၍ မူလည်း ဖြစ်စေဦးတော့၊ (ဝေသတိပိ)၊ တေန မဂ္ဂေန-ထို သွားရိုးလမ်းဖြင့်၊ ဂါမတော၊ ပဗ္ဗနေသတိကံ - လေးအပြန် ငါးရာရှိသော ကျောင်းကို၊ ဝဟေ တဗ္ဗ-ယူနိုင်၏။ ပန-ဆက်၊ ယော - အကြင် ရဟန်းသည်။ အာသန္ဓဂါမဿ- ၏၊ အင်္ဂသမ္ပာဒနတ္ထံ-တောကျောင်းအင်္ဂါကို ပြည့်စုံစေခြင်းအကျိုးငှာ။ တတော တတော-ထိုထို အရပ်မှ၊ မဂ္ဂံ-ကို၊ ပိဒဟတိ- ပိတ်အံ့၊ အယံ - ဤ ရဟန်းကို၊ ဓုတင်္ဂစောရေတိ-အာရညကင် ဓုတင် သူခိုးဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။

သာသနီ သမ္ပတာနီတိ-ကား၊ သာသနီနီတိ-ဟူ၍၊ သမ္ပတာနိ-နိသော၊ ဝေ - ဤသို့ သာသနီဟူ၍၊ သညာတာနိ - အသိအမှတ် ပြုအပ်ကုန်သော၊ (သေနာသနာနိ သန္တိ)၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ပန-ဆက်၊ ပဒဘာဇနေ-၌၊ ယေန ကာရဏေန-ကြောင့်၊ တာနိ-ထို တောရကျောင်းတို့ကို၊ သာသနီသမ္ပတာနိ- ယုံမှားဘွယ်ရှိ၏ ဟု သမုတ်အပ်ကုန်၏။ တံ - ထို အကြောင်းကို၊ ဒဿေတံ အာရာမေ အာရာမူပစာရေတိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ (ယာနိ-အကြင်ကျောင်းတို့သည်) ပဋိဘယေန - နီးကပ်သော ဘေးရန်နှင့်၊ သဟ (ဝတ္တန္တိ၊ ဣတိ) တာနိ- ထို ကျောင်းတို့သည်။ သပ္ပဋိဘယာနိ - တို့မည်၏။ သန္တိဟိတ ဗလဝဘယာနိ- နီးကပ်သော အားရှိသော ဘေးရန်ရှိကုန်သော၊ ပေ၊ ဝုတ္တံ၊ သမန္တာ၊ ပေ၊ နိက္ခိ ပေယျာတိ- ကား၊ အာရညကဿ- သော၊ သေနာသနဿ- ၏၊ သမန္တာ- ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ သမ္ပဒိသာဘာဂေသု - အလုံးစုံသော အရပ်အဘို့တို့၌၊ အတ္ထ

ဓုတင်္ဂစောရ။ ။ ရွာကကျောင်းနှင့် နီးသော်လည်း တောင်ခြားနေ၊ မြစ်၊ ချောင်း၊ တောတန်း စသည် ခြားနေသောကြောင့် သွားရိုးလမ်းမှာ လေး အပြန် ငါးရာရလျှင် အရညပင် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတပါးကား အရညကင် ဓုတင်ရအောင် တိုင်း တာသောအခါ သွားရိုးလမ်း၌ပင် ဟိုနားကလမ်းကိုပိတ်၊ ဒီနားကလမ်းကို ပိတ်၍ တိုင်း၏။ ထိုရဟန်းကိုကား အရညကင် ဓုတင်သူခိုးဟု ခေါ်သည်။ ဓုတင်မရပါ-ဟူလို။

နာ - မိမိသည်၊ အဘိရူစိတေ - အလိုရှိအပ်သော၊ ဂေါစရဂါမေ - ဤ၊ အင်္ဂ သမ္ပတ္တိယာ-အင်္ဂါ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်၊ သတိယာ-သော်၊ နိက္ခိံပယျ-နိုင်၏။

တကြ-ထို သတိယာ အင်္ဂသမ္ပတ္တိယာဟူသော စကားရပ်၌၊ အယံ-ကား၊ အင်္ဂသမ္ပတ္တိ-တည်း၊ ပုရိမိကာယ-ပုရိမဝါသို့၊ ဥပဂတိော, မဟာပဝါရဏာယ- သီတင်းကျွတ်လပြည့် မဟာပဝါရဏာနေ့၌၊ ပဝါရိတော- ပဝါရဏာ ပြုပြီး သည်၊ ဟောတိ-အံ့၊ ဣဒံ-ဤမဟာ ပဝါရဏာပြုပြီးသည်၏အဖြစ်သည်၊ ဧကံ အင်္ဂံ - တပါးသော အင်္ဂါတည်း၊ ပစ္ဆိမိကာယ-သို့၊ ဥပဂတောဝါ-ကပ်ရောက် သည်မူလည်း၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ ဆိန္ဒဝဿော ဝါ-ပြတ်သော ဝါရှိသည် မူလည်း၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဝေသတိ)၊ နိက္ခိပိတံ - သင်္ကန်း ထားခွင့်ကို၊ န လဘတိ၊ ကတ္တိကမာသော ယေဝ-တန်ဆောင်မုန်းလသည်သာ၊ ဟောတိ- အံ့၊ ဣဒံ-ဤတန်ဆောင်မုန်းလ၏အဖြစ်သည်၊ ဒုတိယံ အင်္ဂံ - တည်း၊ ကတ္တိက မာသတော ပရံ (နိက္ခိပိတံ) နလတိ၊ ပဉ္စနေသတိကံ- သော၊ ပစ္ဆိမမေဝ- သော၊ ပမာဏယုတ္တံ- သော၊ သေနာသနံ- သည်၊ ဟောတိ- အံ့၊ ဣဒံ-ဤ လေးအပြန် ငါးရာရှိသော ကျောင်း၏ အဖြစ်သည်၊ တတိယံ အင်္ဂံ - တည်း၊ ဥနပ္ပမာဏေဝါ-လေးအပြန်ငါးရာအော် ယုတ်လျော့သောပမာဏရှိသည် မူလည်းဖြစ်သော၊ ဂါဝုတတော - တစ်ဂါဝုတ်ထက်၊ အတိရေကပ္ပမာဏေ ဝါ-ပိုလွန်သော ပမာဏရှိသည် မူလည်းဖြစ်သော၊ (သေနာသနေ-၌၊ နိက္ခိ ပိတံ) န လဘတိ၊ ဟိ - မှန်း၊ ယကြ-အကြင် တောရကျောင်း၌၊ ပိဏ္ဍာယ, စရိတွာ-ပြီး၍၊ ပုန, ပိဟာရံ-သို့၊ ဘတ္တဝေလာယံ-ဆွမ်းစားချိန်၌၊ အာဝန္တံ- ပြန်လာခြင်းငှါ၊ သက္ကာ- ၏၊ တဒေဝ- ထို ကျောင်းကိုသာ၊ ဣဓ- ဤ သိက္ခာ ပုဒ်၌၊ အဓိပေတံ။

ပန- ဆက်၊ နိမန္တိတော - တရံတခါ ပင့်ဖိတ်အပ်သည်၊ (ဟုတုဒ) အဗု ယောဇနဓိ-ယူဇနာဝက်ရှိသော အရပ်သို့၎င်း၊ ယောဇနဓိ- သို့၎င်း၊ ဂတိော- သွားပြီ ၍၊ ဝသိတွာ - နေပြီး၍၊ ပစ္စေတိ - ပြန်လာ၏၊ ဣဒံ - ဤ အဝေးသို့ သွားပြီး၍ ပြန်လာနိုင်ခြင်းသည်၊ အပ္ပမာဏံ၊ သာသင်္ဂိ သပ္ပဋိဘယ မေဝ- ယုံမှားဘွယ်နှင့် တကွဖြစ် , ဘေးရန်နှင့် တကွဖြစ်သော ကျောင်းသည်သာ၊ ဟောတိ - အံ့၊ ဣဒံ- ဤ သာသင်္ဂိ သပ္ပဋိဘယ၏အဖြစ်သည်၊ စတုတ္ထံ အင်္ဂံ၊ ဟိ-မှန်း၊ အနာသင်္ဂိ အပ္ပဋိဘယေ-သော၊ အင်္ဂယုတ္တေပိ- အင်္ဂါနှင့် ယှဉ်သည် လည်းဖြစ်သော၊ သေနာသနေ-၌၊ ဝသန္တော- နေသောရဟန်းသည်၊ နိက္ခိပိ တံ န လဘတိ၊ ဣတိ - ကား၊ (အင်္ဂသမ္ပတ္တိ - တည်း၊) [ဤ အင်္ဂသမ္ပတ္တိ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဆောင်ပုဒ်နှင့်တကွ ပါတိမောက် ဘာသာဇီကော၌ ပြထားပြီ။]

အညတြ ဘိက္ခု သမ္မုတိယာတိ - ကား၊ ဥဒေါသိတသိက္ခာပဒေ- ဌှ၊ ယာ
 ကောသမ္မိကသမ္မုတိ-အကြင် ကောသမ္မိကသမ္မုတိကို အနုညာတာ-ပြီ၊ (ထို
 သမ္မုတိကို ထိုသိက္ခာပုဒ်၌ ကြည့်ပါ။) တဿာ သမ္မုတိယာ- ကို၊ အညတြ-၍၊
 သာ-ထို သမ္မုတိသည်၊ ဝါ- ကို၊ လဒ္ဓါ-သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဝေသတိ)၊
 ဆာရတ္တာတိရေကဗ္ဗိ-၆ ညဉ့်ထက်အလွန် ကာလပတ်လုံးလည်း၊ ဝိပ္ပဝသိတုံ-
 ကင်း၍ နေခြင်းငှါ၊ ဝန္တတိ၊ ပုန ဝါမသိမံ ဩက္ကမိတွာတိ ဧတ္ထ - ဌှ၊ ဝေါစရ
 ဝါမတော-မှ၊ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ- ဌှ၊ သေနာသနံ- မူလကျောင်းသည်၊
 သစေ ဟောတိ-အကယ်၍ ရှိအံ့၊ အယဉ္ဇ- ဤရဟန်းသည်လည်း၊ ပစ္စိမံဒိသံ-
 သို့၊ ဝတော - သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဝေသတိ)၊ သေနာသနံ - သို့၊ အာဝ
 တွာ-၍၊ သတ္တမံ-သော၊ အရဏံ-ကို၊ ဥဋ္ဌာပေတုံ- ငှါ၊ အသက္ကောန္တေန-
 မစွမ်းနိုင်သောရဟန်းသည်၊ ဝါမသိမဗ္ဗိ - သို့လည်း၊ ဩက္ကမိတွာ- ၍၊ သဘာ
 ယံဝါ-ဈေးရုံ၌သော်၎င်း၊ ယတ္ထကတ္ထစိဝါ-၌သော်၎င်း၊ ဝသိတွာ-၍၊ စီဝရ
 ပွဝတ္ထိ- ကို၊ ဥတွာ - ၍၊ ပတ္တမိတုံ - ငှါ၊ ဝန္တတိ၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ဝေ-သို့၊
 အသက္ကောန္တေန - သည်၊ (ဤသို့ ဝါမသိမံသို့ သက်ရောက်ခြင်းငှါမစွမ်းနိုင်
 သော ရဟန်းသည်)၊ တတ္ထေဝ - ထို ရောက်ရာအရပ်၌သာလျှင်၊ ဌိတေန -
 တည်လျက်၊ ပစ္စုဒ္ဓရိတဗ္ဗံ - ပစ္စုဒ္ဓါရိပြုရာ၏၊ (ကိံ - အဘယ်သို့ နှလုံးသွင်း၍
 ပစ္စုဒ္ဓါရိပြုရမည်နည်း။) အတိရေက စီဝရဋ္ဌာနေ- ဌှ၊ ဌာသတိ- တည်လတ်၊
 ဣတိ - ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ (ပစ္စုဒ္ဓရိတဗ္ဗံ)၊ [ဤအဓိပ္ပါယ်ကို ပါတ်မောက်
 ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။] သေသံ ဥတ္တာနမေဝ၊ ကထိနသမုဋ္ဌာနံ၊ ပေတိ
 ဝေဒနန္တိ။...သာသကံသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌတာ။

x x x x x x x x

ပရိဏတ သိက္ခာပုဒ်

တေနသမယေနာတိ ပရိဏတသိက္ခာပဒံ၊ တတ္ထ- ဌှ၊ ပူဂဿာတိ- ကား၊
 သမုဟဿ - လူအပေါင်းသည်၊ ဓမ္မဂဏဿ- တရားရှိသော လူအပေါင်း
 သည်၊ ဣတိ အတ္ထော - နက်၊ [ဆွမ်းကျွေးသင်း ကထိန်သင်းစသော တရား
 ရှိသော (ကုသိုလ်ပြုသော) အသင်းအပင်း - ဟူလို၊] ပဋိယတ္တန္တိ- ကား၊ ပဋိ
 ယာဒိတံ- စီရင်အပ်သည်၊ ဗဟူ သံဃဿ ဘဒ္ဒါတိ- ကား၊ သံဃဿ-သံဃာ
 သို့၊ ဗဟူနိ - န်သော၊ ဘဠိာနိ - အကောင်းတို့သည်၊ အနေကာနိ - န်သော၊
 လာဘမုခါနိ-လာဘရခြင်း၏အကြောင်းတို့သည်၊ (ဟောန္တိ။) သံဃဿ-၏၊
 ကေနစိ - တစုံတခုသောလာဘဖြင့်၊ ပရိဟာနိ - ယုတ်လျော့ခြင်းသည်၊ န
 (ဟောတိ)၊ ဣတိ-ဤအနက်ကို၊ ဒီပေန္တိ- န်၏၊ ဩဏောဇေထာတိ- ကား၊

ဒေထ-နိလော၊ ပန-ပရိဟာရပက္ခမှတပါး၊ ပေ၊ အံ၊ ကိ-အဘယ်နည်း၊ ဧဝံ-
 ဤသို့ ဩဏောဇေထဟူ၍၊ ဝတ္ထု- ၄၊ ဝဇ္ဇတိ- အပ်သလော၊ ဣတိ-တည်း၊
 ကသ္မာ - ကြောင့်၊ န ဝဇ္ဇတိ- မအပ်ဘဲ ရှိအံ့နည်း၊ ဟိ- မှန်၊ အယံ- ဤဆွမ်း
 သည်၊ အဘိဟဋ္ဌဘိက္ခာ - ရှေးရှု ဆောင်အပ်သော ဆွမ်းတည်း၊ အဘိဟရိ
 တွာ-၍၊ ဧကသ္မိံ - သော၊ ဩကာသေ- ဌ၊ သံဃဿ- ဧ၊ အတ္ထာယ-၄၊ ပဋိ
 ယတ္တာ-စီရင်အပ်သောဆွမ်းတည်း၊ အဘိဟဋ္ဌပဋိယတ္ထေ-ရှေးရှုဆောင်အပ်
 စီရင်အပ်သော ပစ္စည်း ၄ပါး၌၎င်း၊ ဥဒ္ဓိဿ-မိမိဘို့ရည်စူး၍၊ ထပိတဘာဂေ
 စ - အိမ်ဝယ်ထားအပ်သော အဘို့၌၎င်း၊ ပယုတ္တဝါစာနာမ - ဝိညတ်နှင့်
 စပ်ယှဉ်သောစကားမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ [အိမ်၌ထားသော်လည်း မိမိသို့ညွတ်ပြီး
 ဖြစ်၍ တောင်းကောင်းသည်-ဟူလို၊]

သံဃိကန္တိ-ကား၊ သံဃဿ-၏၊ သန္တကံ-ဥစ္စာဖြစ်သော(လာဘ်-ကို)၊
 ဟိ- မှန်၊ သော - ထိုလာဘ်သည်၊ သံဃဿ- သံဃာ၏ အထံသို့၊ ပရိဏာတ
 တ္တာ- ညွတ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဟတ္ထံ - သံဃာ၏ လက်သို့၊ အနာရုဠော-
 မတက်ရောက်သေးသည်၊ (သမာဓော)ပိ, ဧကေန ပရိယာယေန-တမျိုးသော
 ပရိယာယ်အားဖြင့်(ကေနရောက်တော့မည် ဖြစ်သော ပရိယာယ်အားဖြင့်၊)
 သံဃဿ သန္တကော ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ ပဒဘာဇနေ -၌၊ သံဃိကံ၊ ပေ၊
 ပရိစ္စတ္တန္တိ - ဟူ၍၊ ဧဝံ- သို့၊ အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေန - ဖြင့်၊ နိပ္ပရိယာယတောဝ-
 ပရိယာယ်မဟုတ် မုချအားဖြင့်သာလျှင်၊ [“ဒိန္နံ ပရိစ္စတ္တံ” ဟု မိန့်တော်မူ
 သောကြောင့် “နိပ္ပရိယာယ” ဟု ဆိုသည်။] သံဃိကံ-ကို၊ ဒသိတံ-ပြုလာတန္တိ
 (ဣမိနာ)-ဖြင့်၊ ပဋိလဘိတဗ္ဗဝတ္ထု-ရထိုက်သော ဝတ္ထုကို၊ အာဟ၊ တေနေဝ-
 ပင်၊ အဿ - ထို လာဘ်ပုဒ်၏၊ နိဒ္ဒေသေ - အကျယ် ညွှန်ပြကြောင်း ပဒ
 ဘာဇနိ၌၊ စိဝရဒ္ဓိတိ အာဒိ-ကို၊ ဝုတ္တံ၊ [ထိုလာဘ်ပုဒ်၏ ပဒဘာဇနီ ဤသိက္ခာ
 ပုဒ်နှင့် ပါတိမောက် ပရိဏာမန သိက္ခာပုဒ်တို့ဝယ် “စိဝရဒ္ဓိ” ဟု ပေ၊
 “စိဝရ၊ ပေ၊ ပရိက္ခာရာ” ဟု သာ ရှိ၏။] ပရိဏာတန္တိ-ကား၊ သံဃဿ - ၏
 အထံသို့၊ နိန္နံ - ညွတ်ပြီးသည်၊ သံဃဿ - သို့၊ ပေါဏံ - ကိုင်းပြီးသည်၊
 သံဃဿ-သို့၊ ပတ္တာရံ-ရှိုင်းပြီးသည်၊ (ဟုတွာ), ဌိတံ-သော၊ (လာဘ်-ကို)၊
 ပန-ဆက်၊ ယေနကာရဏေန-ကြောင့်၊ သော-ထိုလာဘ်သည်၊ ပရိဏာတော-
 သံဃာအထံသို့ ညွတ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ၊ တံ-ထို အကြောင်းကို၊ ဒဿေတုံ-
 ၄၊ ဒဿာမ၊ ပေ၊ ဟောတိတိ-ဟူ၍၊ ပဒဘာဇနံ ဝုတ္တံ။]

ပယောဂေ ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ-ကား၊ ပရိဏာတလာဘဿ-သံဃာသို့ညွတ်ပြီးသော
 လာဘ်ကို၊ အတ္ထနော = မိမိ၏ အထံသို့၊ ပရိဏာမနပယောဂေ - ညွတ်စေ

ကြောင်း ပယောဂကြောင့်၊ ဒုတ္တံ၊ ပဋိလာဘေန = ရခြင်းကြောင့်၊ တသ္မိံ = ထိုလာဘ်သည်၊ ဟတ္ထိ-သ္မိံ၊ အာရုဋ္ဌေ-တက်ရောက်လသော်၊ နိသဂ္ဂိယံ၊ ပန-ဆက်၊ သံဃဿ-အား၊ ဗိန္ဒူ-လှူအပ်ပြီးသည်၏၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဝေသတိ-ညွတ်ရုံသာမက လှူအပ်ပြီးဖြစ်နေလျှင်- ဟူလို၊) တံ- ထို လှူအပ်ပြီးလာဘ်ကို၊ ဂဟေတုံ-အပိုင်ယူခြင်းငှါ၊ နဝနူတိ-မအပ်၊ သံဃဿေဝ - အားသာ၊ ဒါတဗ္ဗံ-၏၊ ယောဝိ - အကြင် ရဟန်းသည်လည်း၊ အာရာမိကေဟိ - တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-ကွ၊ ဧကတော-တပေါင်းတည်း၊ ခါဒတိ-၏ (သော-ကို)၊ ဘဏ္ဍံ-ကို၊ အဿှိပေတွာ-၍၊ ကာရေတဗ္ဗော-၏၊ ပန-ဆက်၊ ပရိဏတံ-သံဃာအထံသို့ ညွတ်ပြီးသော လာဘ်ကို၊ (သာမည) သဟဓမ္မိကာနံဝါ - တို့၏ သော်၎င်း၊ (သန္တကဓမ္မိ-၌စပ်)၊ ဝိတိနံဝါ - တို့၏သော်၎င်း၊ အန္တမသော - အားဖြင့်၊ မာတု-၏၊ သန္တကဓမ္မိ-ဥစ္စာကိုသော်လည်း၊ (ဝိသေသကံ) ဣမံ - ဤ ဥစ္စာကို၊ မယံ-အား၊ ဒေဟိ-လော၊ ဣတိ-သို့၊ သံဃဿ-သံဃာ၏ အထံသို့၊ ပရိဏတ ဘာဝံ-ကို၊ ဥတွာ-၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏ အထံသို့၊ ပရိဏာမေတွာ - ၍၊ ဂဏှန္တဿ-ယူသော ရဟန်း၏၊ နိသဂ္ဂိယံ-သော၊ ပါစိတ္တိယံ(ဟောတိ)၊ ဣမဿ ဘိက္ခုနော-အား၊ ဒေဟိ-လော၊ ဣတိ ဝေ-သို့၊ အညဿ-အခြားရဟန်း၏ အထံသို့၊ ပရိဏာမေန္တဿ-၏၊ သုဒ္ဓိကပါစိတ္တိယံ-နိသဂ္ဂိယမဘက် သက်သက် သော ပါစိတ်အာပတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဧကံ-တလုံးသော၊ ပတ္တံဝါ - ကို သော်၎င်း၊ (ဧကံ-တထည်သော)၊ စီဝရံဝါ၊ အတ္တနော-သို့၎င်း၊ ဧကံ-သော၊ (ပတ္တံဝါ-ကိုသော်၎င်း၊ ဧကံ စီဝရံဝါ)၊ အညဿ- အခြားရဟန်း၏ အထံသို့ ၎င်း၊ ပရိဏာမေတိ- ညွတ်စေအံ့၊ နိသဂ္ဂိယံပါစိတ္တိယံစေ၊ (မိမိသို့ ညွတ်စေ သည့်အတွက်)၊ သုဒ္ဓိကပါစိတ္တိယဉ္စ၊ (အခြားသူသို့ ညွတ်စေသည့်အတွက်)၊ (ဟောတိ)၊ ဗဟူသု-များစွာသော သပိတ်၊ သင်္ကန်းတို့၌၊ ဧသေဝ နယော။

စ-သာဝကကား၊ နိသဂ္ဂိယေန၊ ပေ၊ စိန္တိတာတိ - ဟူသော၊ ဧတံ - ကို၊ (သင်္ဂီတိကာရေဟိ)ဝိ ဝုတ္တံ၊ [နိသဂ္ဂိယေန - စွန့်ခြင်း ဝိနည်းကံနှင့် တကွ၊ အာပတ္တိံ - ပါစိတ်အာပတ်သို့၎င်း၊ သုဒ္ဓိကေန - နိသဂ္ဂိယမဘက် သက်သက် အားဖြင့်၊ ပါစိတ္တိယံ-သို့၎င်း၊ ဧကတော-တပြိုင်နက်၊ အာပဇ္ဇေယျ - ရာ၏၊ သောပညာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ၊...ဧကံ မယံ ဧကံ ဣမဿ ဒေဟိတိ ဝေ ဧကဝါဇာယ အာပဇ္ဇိတဗ္ဗတ္တာ အာပဇ္ဇေယျ ဧကတောတိ ဝုတ္တံ၊ - ဋီကာ၊] ဟိ-မှန်၊ အယံ-ဤ ပြဿနာကို၊ ပရိဏာမနံ-ကို၊ သန္ဓာယ ဝုတ္တော၊ ယောဝိ-အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဝဿိကသာဋီကသမယေ-၌၊ မာတုဗရေဝိ-၌လည်း၊ သံဃဿ- ၏ အထံသို့၊ ပရိဏတံ - ပြီးသော၊ ဝဿိကသာဋီကံ-ကို၊ ဥတွာ-

သိ၍၊ ဝါ-သိလျက်၊ အတ္တနော-သို့၊ ပရိဏာမေတိ၊ (တဿ-တိရဟန်း၏) နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ၊ ပရဿ - အခြား ရဟန်း၏ အထံသို့၊ ပရိဏာမေတိ၊ သုဒ္ဓိကပါစိတ္တိယံ။

မနုဿာ သံဃဘတ္တံ ကရိယာမ၊ ဣတိ-(ဤသို့ကြံ၍) သပ္ပိတေလာဒိနိ အာဟရန္တိ၊ ဂိလာနော ဘိက္ခု၊ သံဃဿ - သို့၊ ပရိဏတဘာဝံ - ညွတ်ပြီး၏ အဖြစ်ကို၊ ဥက္ကာ၊ ကိဗ္ဗိ-တစုံတခုကို၊ စေဝိ ယာစတိ-အံ၊ (ဝေံသတိ)၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယ မေဝ၊ ပန-ဆက်၊ သော-ထို ဂိလာနရဟန်းသည်၊ တုမ္မာကံ-အသင် ဒါယကာတို့၏၊ အာဘတာနိ-ဆောင်ယူအပ်ကုန်သော၊ သပ္ပိအာဒိနိ-တို့သည်၊ အတ္ထိ-နသလော၊ ဣတိ ပုစ္ဆိတွာ၊ အာမ၊ အတ္ထိ-ရှိပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တေ မယုဒ္ဓိဒေထာတိ သစေ ဝဒတိ၊ (ဝေံသတိ)၊ ဝန္တတိ၊ [ဂိလာန ဖြစ်သောကြောင့် သူပေါ်ဒဝိညတ္တိ အာပတ်မသင့်၊] ကုတ္တုစ္စာယန္တံ-သော၊ နိ-ထို ဂိလာနရဟန်း ကို၊ ဥပါသကာ အထာပိ ဝဒန္တိ၊ (ကိ)၊ သံဃောပိ-သည်လည်း၊ အမှေဟိ- တပည့်တော်တို့သည်၊ ဒိန္နမေဝ - ပေးလှူအပ်သော ထောပတ် စသည်ကိုသာ၊ လဘတိ-ရပါ၏၊ ဘန္တေ-ရား၊ ဝဏှထ၊ ဣတိ အထာပိ ဝဒန္တိ၊ ဝေဓိ ဝန္တတိ၊ သံဃဿ၊ ပေ၊ အညသံဃဿာတိ - ကား၊ ကေသ္မိံ ဝိဟာရေ - တခုသော ကျောင်းတိုက်၌၊ သံဃဿ- သို့၊ ပရိဏတံ- ညွတ်ပြီးသော လာဘ်ကို၊ အညံ ဝိဟာရံ-ကို၊ ဥဒ္ဓိသိတွာ-ညွှန်ပြ၍၊ အသုကသ္မိံ နာမ မဟာဝိဟာရေ သံဃဿ ဒေထာတိ ပရိဏာမေတိ၊ (အာပတ္တိ ဒုတ္တရဿ)။

စေတိယဿ ဝါတိ - ကား၊ သံဃဿ- အား၊ ဒိန္နေန- ပေးလှူအပ်သော ပစ္စည်းဖြင့်၊ ကိ - နည်း၊ စေတိယဿ- အား၊ ပူဇိ- ကို၊ ကရောထ- နလော၊ ဣတိဝေံ-သို့၊ စေတိယဿ ဝါ-စေတီ၏ အထံသို့မူလည်း၊ ပရိဏာမေတိ-အံ၊ (အာပတ္တိ ဒုတ္တရဿ)၊ စေတိယဿ ပရိဏတန္တိ ဣတ္ထိ - ၌၊ နိယမေတွာ- မည်သည့်စေတီဟု သတ်မှတ်၍၊ အညစေတိယဿ-၏၊ အတ္ထာယ-ငှါ၊ ဇရာပိတ မာလာဝစ္ဆတော-စိုက်အပ်သော ပန်းပင်ငယ်မှ၊ အညစေတိယမှ-၌၊ ပုပ္ဖမ္ဘိ- ကိုသော်မှလည်း၊ အာရောပေတုံ-တင်ခြင်းငှါ၊ နဝန္တတိ၊ ပန-ဆက်၊ ကေဿ- တခုသော၊ စေတိယဿ-၏အပေါ်သို့၊ ဆတ္တံဝါ- ကိုသော်၎င်း၊ ပဋ္ဌာကံဝါ- ကုက္ကားကို သော်၎င်း၊ အာရောပေတွာ-တင်ပြီး၍၊ ဌိတံ-ရပ်နေသူကို၊ ဒိသ္မာ- ၍၊ [ဌိတံ ဒိသ္မာတိ သေသကံ ဝဟေတွာ ဌိတံ ဒိသ္မာ-တချို့ တဝက်ကို စေတီ ပေါ်သို့တင်ပြီးနောက် ကျန်နေသော ထီးစသည်ကို ကိုင်၍ရပ်နေသူကို မြင်လျှင်- ဟူလို၊] သေသံ- ကြွင်းသော ထီးစသည်ကို၊ အညဿ-သော၊ စေတိယဿ- အား၊ ဒါပေတုံ-ငှါ၊ ဝါ- အလှူခိုင်းခြင်းငှါ၊ ဝန္တတိ-အပ်၏၊ ပုဂ္ဂလဿ ပရိဏ

တန္တိ-ကား၊ အန္တမသော-အားဖြင့်၊ သုနခဿာပိ- ခွေး၏ အထံသို့လည်း၊ ပရိဏတံ-ညွတ်ပြီးသော အစာကို၊ ဣမဿ သုနခဿ-ဤ ခွေးအား၊ မာဒေဟိ-မပေးလင့်၊ တေဿ-အဲဟို ခွေးအား၊ ဒေဟိ-ပေးလော့၊ ဣတိဝေံ-သို့၊ အညပုဂ္ဂလဿ-အခြားပုဂ္ဂိုလ်အထံသို့၊ ပရိဏမေတိ၊ ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ)။

ပန- ဆက်၊ ဒါယကာ - အလှူရှင်တို့သည်၊ မယံ - တပည့်တော်တို့သည်၊ သံဃဿ-အား၊ ဘတ္တံ-ကို၊ ဒါတုကာမာ- ပေးလိုပါကုန်၏၊ စေတိယဿ-အား၊ ပုဇံ-ကို၊ ကာတုကာမာ-ပြုလိုပါကုန်၏၊ ကေဿ-သော၊ ဘိက္ခုနော-အား၊ ပရိက္ခာရံ- ကို၊ ဒါတုကာမာ- န်၏၊ တုမှာကံ- အရှင်ဘုရားတို့၏၊ ရူပိယာ - အလိုအားဖြင့်၊ ဒဿာမ - လှူပါကုန်အံ့၊ ဘဏထ - အမိန့်ရှိပါကုန်၊ ကတ္ထံ- ဌ၊ ဝါ- အား၊ ဒေမ - လှူရပါကုန်အံ့နည်း၊ ဣတိ သစေ ဝဒန္တိ၊ ဝေံ, ဝုတ္တေ- လျှောက်အပ်သော်၊ တေန ဘိက္ခုနာ- သည်၊ ယတ္ထ- အကြင်အရပ်၌၊ (ဒါတု-ဝှါ) ဣစ္ဆထ-အလိုရှိကုန်၏၊ တတ္ထ-ထို အလိုရှိရာအရပ်၌၊ ဒေထ-န်၊ ဣတိ ဝတ္တဗ္ဗာ-ပြောဆိုထိုက်ကုန်၏၊ ပန-ဆက်၊ ကေဝလံ- လှူလိုရာကို ညွှန်ပြခြင်းမတက် သက်သက်၊ ကတ္ထ ဒေမာတိ- ဟူ၍၊ သစေ ပုစ္ဆန္တံ- န်အံ့၊ (ဝေံ သတိ) ပါဠိယံ-ပါဠိတော်၌၊ အာဂတနယေနေဝ-သာလျှင်၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-ပြောဆိုစီမံရာ၏၊ ဣတ္ထ - ဤသိက္ခာပုဒ်၌၊ သေသံ-သည်၊ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ- သည်သာ၊ (ဣဒံ သိက္ခာပဒံ-သည်) တိ သမုဋ္ဌာနံ-၃ ပါးသောသမုဋ္ဌာန်ရှိသော သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ ပေအကုသလစိတ္တံ- တည်း၊ ဣတိ-အပြီးတည်း၊သမန္တပါသာ ဒိကာယ-သော၊ ဝိနယသံဝဏ္ဏနာယ-၌၊ ပရိဏတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

ပါဠိယံ အာဂတနယေနေဝ။ ။ “ကတ္ထံ ဒေမာ” တိ ပုစ္ဆိယမာနော (အဘယ်၌ လှူရပါကုန်မည်နည်းဟု လျှောက်ထားလျှင်) “ယတ္ထ တုမှာကံ ဒေယျမေဓော (ပေးလှူထိုက်သော သဘောရှိသော ပစ္စည်းသည်) ပရိဘောဂံဝါ လဘေယျ၊ [သုံးစွဲမှုကိုသော်လည်း ရရာ၏၊ သိမ်းမထားဘဲ သုံးစွဲစရာရှိ၏ - ဟူလို၊] ပဋိသင်္ခါရံဝါ (ကျောင်းစသည် ဖြစ်လျှင် ပြုပြင် စီမံမှုကိုသော်လည်း) လဘေယျ၊ စိရဋ္ဌိတိကောဝါ (ကျောင်းစသည်ဖြစ်လျှင် ကြာမြင့်စွာ တည်သည်မှုလည်း) အဿ၊ ယတ္ထ ဝါပန တုမှာကံ စိတ္တံ ပသီဒတိ၊ တတ္ထ ဒေထာ” တိ ဘဏတိ (“ အသင် ဒါယကာတို့၏ စိတ်ကြည်ညိုရာ လှူကြ ” ဟု ပြောလျှင်) ၊ အနာပတ္တိ၊ ဤသို့ ပါဠိတော်မှာ လာ၏၊ ထိုနည်းဖြင့် ပြောရမည်-ဟူလို။

ပါရာဇိ ကဏ်ဘာသာဒီကာ ပြီး၏။

ဘာသာဋီကာနိဂုံး

ကျမ်းပြီးပုံ။ ။ ဤပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာကို ပို့ချရင်း မှန်မှန်ရေးသားခဲ့သည်မှာ ၄ နှစ်ခန့်ကြာမှ ပြီးစီးပါသည်။ စ၍ ပို့ချစဉ်က သွေးတိုးရောဂါ အနည်းငယ် ရှိသည် ဟု ဆိုသောကြောင့် ကျန်းမာရေး ဝရုစိုက်ကာ ပြီးတန်သမျှ ပြီးစီး၍ ကျန်ရစ်အောင် ပို့ချနေပါသော်လည်း ထိုအတွင်းမှာပင် နှလုံးရောဂါလည်း အနည်းငယ်ရှိသည် ဟု ဆိုပြန်သောကြောင့် ရန်ကုန်ဆေးရုံသို့ တက်ရောက်၍ ထိုရောဂါကို ကုရပြန်ပါသည်။ သို့သော် ဤကျမ်းပြီးချိန် (၁၃၂၃ - ၃) ၌ကား ထိုရောဂါအားလုံး ကင်းရှင်းစွာဖြင့် နိဂုံးအုပ်နိုင်ပါသည်။

သိဇ္ဈတ္တ ဘော ဘာသာဋီကာ၊ ဒေသဘာသာယ သင်္ခတာ၊
နိသဂ္ဂိယန္တကာ ယာဝ၊ ဝိနယတ္ထတ္ထ ဝဏ္ဏနာ။

ဝိနယတ္ထတ္ထ ဝဏ္ဏနာ-ဝိနည်းတော်အတွက်၊ အဋ္ဌကထာနက်ကို ထပ်လျက် ဆင့်ကာ၊ ဖွင့်ကြောင်း ဖွင့်ရာဖြစ်သော၊ ယာဝ နိသဂ္ဂိယန္တကာ- နိသဂ္ဂိယ၊ ပါစိတ်ကျအောင်၊ စ၍စဉ်လျှောက်၊ ဆုံးတိုင်းရောက်သော၊ ဒေသဘာသာယ-တိုင်းရင်းမြန်မာ၊ အဓိဘာသာဖြင့်၊ သင်္ခတာ- တသန့်တသန့်၊ အကန့် ကန့်လျက်၊ ခုံခုံစီရရီ၊ တည်ကြည်စွာ စီရင်အပ်သော၊ ဘာသာဋီကာ- ဘာသာဋီကာ အမည်သာသည်၊ မှီရာသိထည်း၊ နိဿယည်းသည်လည်း၊ သိဇ္ဈတ္တဘော- ထောင့်သုံးရာကယ်၊ နှယ်ဆယ်နှင့်သုံး၊ တန်ဆောင်မုန်း၌၊ နိဂုံးအရောက်၊ ပြီးမြောက်ပြန်ပြီတကား။

တိုက်တွန်းခဲ့ဘူးခြင်း။ ။ ဝိနည်းပါဠိတော်၏ အဋ္ဌကထာအတွက် မှီရာ နိဿယများနှင့် ဝဏ္ဏိဝိနိစ္ဆယအဖြာဖြာ ရှိပြီးဖြစ်ပါသော်လည်း ရှေးခေတ်အားလျော်စွာ ရှေးအသုံး အနှုန်းများစွာ ပါရှိနေသောကြောင့် နေဝံနေဝံ ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် အနက်အဓိပ္ပာယ်သိဘို့ရာ မလွယ်ပါ။ ဝိနည်း၌လာသော အခေ၊ အဝေ၊ အသုံး အနှုန်းများကား ဆရာအစဉ်အဆက် မှတ်သား၍ မလာခဲ့လျှင်သာ၍ပင် အသိခက်ပါသေးသည်။ ထိုအချက်ကို မြှော်မြင်တော်မူသော မုံရွာမြို့ ဓမ္မာရုံဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော်ဘုရားကြီးအား ဝိနည်း အဋ္ဌကထာ၏ နိဿယသစ် ရေးသို့ရန် တိုက်တွန်းခဲ့ဘူးကြောင်းကို မြောင်းမြဆရာတော်ထံမှ ကြားသိရပါသည်။ သို့သော် ဆရာတော် ဘုရားကြီးကား ဂိုဏ်းစီးသာသနာပိုင် ဖြစ်တော်မူသည့်အတွက် ဂိုဏ်းနှင့် စပ်သော သာသနာရေးရာ အဖြာဖြာတို့ကြောင့် ထိုကိစ္စကြီးများကို ပြီးစီးအောင် ဆောင်သွားတော် မမူရပါ။

မိမိလည်း လျှောက်ခွဲဘူးခြင်း။ မိမိလည်း ကျေးဇူးရှင် အဘယာရာမ ဆရာတော် စည်ရှင် ဆရာတော်တို့ သက်တော်ထင်ရှား ရှိစဉ်က “ဝိနည်း နိဿယအားလုံးကိုပင် ဂိုဏ်း၏စာချများ စုပေါင်းရေးသားလျှင် ကောင်းပါ လိမ့်မည်” ဟု လျှောက်ခွဲဘူးပါသည်။ သို့သော် ထို ဆရာတော်များလည်း ဂိုဏ်း၏ ဥပစီး နာယကကြီးများ ဖြစ်ကြသည်အားလျော်စွာ အခြားလက်စ ကျမ်းစာများနှင့် ဂိုဏ်းဂဏတာဝန်များကို မလွဲမရှောင်သာ ဆောင်တော် မူနေကြရသောကြောင့် ထို ကိစ္စတိုင်အောင် ရွက်ဆောင်တော် မမူနိုင်ကြဘဲ စစ္စုရာဇာ၏ ပင့်ဖိတ်ရာသို့သာ တပီးပြီးတပီး လိုက်ပါတော်မူကြရပါသည်။

ဒိဋ္ဌိတာဝန် ဤနည်းအားဖြင့် တလှည့် နှစ်လှည့် လှည့်ကာ လှည့်ကာ စစ္စု ရာဇာ အပင့်လာချေသော် မိမိလည်း အဆင်သင့်လိုက်နိုင်သို့ရာ ဝိနည်း ဘာသာဋီကာနှင့် အခြားအဋ္ဌကထာဘာသာဋီကာတို့ကို အတော် များများ ပြီးစီးထားစေဘို့ ကိစ္စသည် ရှေး ဆရာတော်များ၏ မိမိအတွက် ချန်ထားခဲ့သော ကိစ္စများသာ ဖြစ်ဟန်တူရကား ထို ကိစ္စများကိုပင် အစဉ် တစိုက် ရွက်ဆောင်ခဲ့ရာ ဤ ကျမ်းစာ၏ နိဂုံးရိုက်နှိပ်ချိန်မှာ ပါမီထျာဒိ အဋ္ဌ ကထာ ဘာသာဋီကာသည် ဘောဇနဝင် အဆုံးသို့ရောက်၍ အဋ္ဌသာလိနီနှင့် မူလဋီကာ၏ ဘာသာဋီကာ ၂ စောင်လည်း ဘုရားအလောင်းတော် သုဗေဓာ အခဏ်းသို့ ရော်နေပါပြီ။ ထို ကျမ်းအားလုံးသည်ပင် အနာဂတ်သာသနာဝင် အရှင်များ၏ အားထားမှီခိုရာ ဖြစ်ကြလိမ့်မည် ဟု ရည်ရွယ်ရင်းရှိပါသော ကြောင့် ဤဝိနည်းဘာသာဋီကာထက် သိလွယ်သော ဋီကာအသစ် ဖြစ်ပေါ် လာပြန်သောအခါ ဤဘာသာဋီကာသည် တိမ်ဖုံးသော လမင်းပမာ ကွယ်ပ ရစ်ပါစေ သတည်း။

ယဒိ အညာ ဥပ္ပဇ္ဇေထ၊ ဣတောပိ သုခသမ္ပတာ၊
တသောကာသံ ပဒါနာယ , အယံ အန္တရ ဓာယတံ။

ဣတောပိ - အများမှီးလောက် , ခရီးရောက်၍ , ပြီးမြောက်ခဲ့ရာ , ဤ ဘာသာဋီကာထက်လည်း၊ သုခသမ္ပတာ - ကြည့်ရှုပို့ချ , လွယ်ကူလှသဖြင့် , အားရဘွယ်တောင်း , အကောင်းဟု သမုတ်အပ်သော၊ အညာ-ပါရာဇိကာ , ဋ္ဌကထာ၏ , မှီရာကျစ်လစ် , ဋီကာသစ် တမျိုးသည်၊ ယဒိ ဥပ္ပဇ္ဇေထ-ပညာ လိုလား , နောက်နောက်သားတို့ , ကြီးစားရစ်သော် , အကယ်၍ ဖြစ်ပေါ် လာအံ့၊ တဿာ - ထိုသို့ ဖြစ်ရစ် , ဋီကာသစ်၏၊ ဩကာသံ ပဒါနာယ - ထွန်းတောက်တင့်ရေး , အခွင့်ပေးခြင်းငှါ၊ အယံ-နှစ်ပေါင်း များမြောက် ,

လွန်အားဆောက်မှ , ထွန်းတောက် ထွက်လာ , ဤ ဒီကာသည်။ အန္တရ
ဓာယတံ - ရိုးရာမတဲ့ , တိုးကာဠာ , ကပ်ဖဲမနေ , ကွယ်ပျောက်ရစ်ပါစေ
သတည်း။

ရှေး ကျေးဇူးရှင်ကြီးများကို **မိမိသည် ဤ အဋ္ဌကထာ၏ ဘာသာဒီကာကို**
နိဂုံးအုပ်ချိန်၌ မိမိကို တိုက်ရိုက် သင်ပြသော
ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်များသာ မက ကျေးဇူး
ရှင် ဆရာတော်များ၏ ကျေးဇူးရှင် ဖြစ်ကြပေသော ရှေး ဆရာတော်ကြီးများ
ကိုပါ ကြည်ညိုတသ သတိရမိပါသည်။ အကြောင်းကား—မိမိသည် ဘာသာ
ဒီကာကို ပို့ချရင်း စာဆိုသူများကို ရေးစေရ၏။ ခက်ဆစ်အဓိပ္ပါယ် တချို့ကို
ကိုယ်တိုင်ရေးပေး၍ ကူးစေရ၏။ စာဆိုသူတို့ ရေးအပ်ပြီးကို ပြန်၍ စိစစ်ရ၏။
စိစစ်ပြီး၍ ရိုက်နှိပ်သော အခါ အမှား အမှန်နှင့် အထားအသိုကို ထပ်မံ
ကြည့်ရှုရ၏။ ထို ကိစ္စအားလုံးကို ဧေး ခေးဆေးဆေး ပြေးပြေး နှေးနှေး ပြုချိန်
မရ , (နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း) အချိန်မှီအောင် ပြုလုပ်ရ၏။ ထို့ ကြောင့် သတိကို
ရွှေထား၍ သမာဓိလည်းမလစ်စေရဘဲ လျင်မြန်သောဉာဏ်ကို မြန်သည်ထက်
မြန်အောင် အသုံးချရပါသည်။

ထိုသို့ အသုံးချသောအခါ ငယ်ရွယ်စဉ်အခါမှ စ၍ မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်၌
မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အစီအစဉ်အရ သဒ္ဓါဗျာကရုဏ်းများ
ကို လေ့လာခဲ့ရသော အခြေခံကြောင့် သဒ္ဓါ အမှားအမှန်ကို စဉ်းစားသော
ဉာဏ်၏လျင်မြန်စွာ အလုပ်-လုပ်နိုင်ပုံကို တွေ့ရပါသည်။ မြောင်းမြဆရာတော်
အထံတော် မွေပဒ အဋ္ဌကထာနှင့် ဒီဃနိကာယ် ပါဠိတော်အဋ္ဌကထာတို့ကို
ကိုယ်တိုင် ဆိုဝါဖြင့် ကုန်စေပြီးမှ ပခုက္ကူမြို့ - မဟာဝိသုတာရာမတိုက်ကြီးသို့
ရေခံသောအခါ မူလ ရေစကြိုဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ နည်းလမ်း စည်းကမ်း
အရ ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာတိုင်းမှာပင် တပုဒ်နှင့် တပုဒ် အနက်အဓိပ္ပါယ်
ဆက်သွယ်နေပုံကိုထင်ရှားစေသော စာစပ်ပုံကို နေ့တိုင်းကြားနာရရှိမျှမက,
ချနက် အကျဉ်းအကျယ် ကိုလည်း မိမိကိုယ်တိုင် ၃ နှစ်လောက် ဆို၍ ၃ နှစ်
ကျော်လောက် ထပ်မံ ပို့ချခဲ့ရသောကြောင့် ဤ ဘာသာဒီကာကို ရေးသား
ပြင်ဆင်ရာဝယ် အနက်အဓိပ္ပါယ် အဆက်အသွယ် စာစပ်တို့ကို အထူး သတိ
ထား၍ ရေးသား ပြင်ဆင်နိုင်ပါသည်။

ဤကိစ္စအားလုံးကို အချိန်မှီအောင် လျင်လျင်မြန်မြန်အလုပ်-လုပ်နိုင်သော
ဉာဏ်၏ အခြေခံမှာ ရှေးရှေး ကျေးဇူးရှင်ကြီးများ အထံမှ ဆက်သွယ်၍လာ
ကြောင်း ထင်ရှားရကား ရှေးရှေး ဆရာတော်ဘုရားကြီးများကိုပါ ကြည်ညို

တသ သတိရသောကြောင့် ထိုဆရာတော်ဘုရားကြီးများနှင့် တကွ (သင်္ဂြိုဟ်
ဘာသာဒီကာ၌ ညွှန်ပြအပ်သော) မိမိဆရာတော်ဘုရားများကို ကျမ်းစာ
ရေးသားရသော ဤကောင်းမှုများဖြင့် လေးလေးစားစား ပူဇော်ပါသည်။

သမ္မုဇယာမိ ထေရာနံ , ယေသာဟံ သမ္ပဂ္ဂဟိတော၊
သိက္ခိတော ဂန္ထကာရေဝိ, ပတ္ထောမိ ပကတညုတံ။

ယေသံ ထေရာနံ = အထက် ဝေဟင် , နေ အသွင်သို့ , မြေပြင် ထင်ရှား ,
အကြင် ဆရာတော်ဘုရားတို့သည်။ သမ္ပဂ္ဂဟိတော = အထူး စောင့်ရှောက် ,
ချီးမြှော်အပ်သော၊ အဟံ- ငါသည်။ သိက္ခိတော- ရေးနည်း သားနည်း, ပို့ချ
နည်း၌, သိပ်သည်းသေသပ်, သင်အပ်သောအတတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဂန္ထကာရေ
ဝိ- ခုခေတ် နောက်သား, အကျိုးများသို့, ရေးသား ကြီးကုတ်, ကျမ်းပြုခြင်း
အလုပ်၌လည်း၊ ပကတညုတံ = သဘောသက်, ရှေးထုံးစံကို , အမှန်သိမြင်,
ကျမ်းကျင်သူ၏အဖြစ်သို့၊ ပတ္ထော+အမှီ-ခေတ်အလျောက်, လေးစားလောက်
အောင်, မဖောက်မသွေ, ရောက်ရပေ၏။ တေသံ ထေရာနံ-ကျေးဇူးတော်ရင်,
ဂုဏ်အင်ကြီးမား, ထိုဆရာတော်ဘုရားတို့အား၊ သမ္မုဇယာမိ- ကျမ်းစာရေး
သား, ကောင်းမှုများဖြင့်, လေးစားကော်ရော်, ပူဇော်ပါ သတည်း။

ဗိုလ်ချုပ် ၅ ဥပု။ ။ မိမိ၏ သမ္ပတ္တိစက်လည်ပုံကို ကစွည်းဘာသာဒီကာ
နိဂုံး၌ ပြခဲ့ပါပြီ။ ဤနေရာဝယ် သဒ္ဓါ ပညာ စသောဗိုလ်ချုပ်တရားတို့က မိမိ၏
ရှင် နာမ် ၂ ဖြာ ကိုယ်ခန္ဓာ၌ ကောင်းစွာအုပ်ချုပ် အလုပ်လုပ်နေပုံကို ပြပါ
ဥပုမည်။ ဗိုလ်အမည်ခံ တရားမှန်လျှင် ဆန့်ကျင်ဘက် ရန်သူကြောင့် မယိမ်း
မယိုင် မြဲနိုင်သော သဘောလက္ခဏာ ရှိရပါသည်။

သဒ္ဓါဗိုလ်။ ။ မိမိသည် ဉာဏ်စိရိယတို့၏ အရင်းခံဖြစ်သော ရှေးကံကို
အမှန်ပင် ယုံကြည်နေ၏။ ယခုဘဝ အကောင်း အဆိုး အကျိုးပေးလေသမျှ၌
ရှေးကံသာ ပဓာနဖြစ်၏။ သရိုင်းရွာဟူသော ပဋိရူပဒေသ၌ ဖြစ်ရခြင်းသည်
ရှေးကံကြောင့်, ဘိုးဘွားမိဘ ဆွေမျိုးကြီးများနှင့် ဆရာသွားကြီးများကို ခိုခို
ရခြင်းသည် ရှေးကံကြောင့်, အထိုက်အလိုက် ဉာဏ်စိရိယ ကောင်းခြင်းသည်
ရှေးကံကြောင့်, “ယခုဘဝ၌ ပြုသမျှကုသိုလ်၏ ပဌမဇောစေတနာသည် ယခု
ဘဝမှာပင် ရှေးကုသိုလ်တံ အခွင့်သာအောင် ကူညီ ထောက်ပံ့လျက် ရှိ၏။
သတ္တမဇောစသည်တို့က ဒုတိယဘဝမှစ၍ ကောင်းကျိုးပေးကြဥပုမည်” ဟု
နားလည်ခြင်းသည် ရှေးကံကြောင့်, ဤသို့ ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါသည် (မယုံကြည်
မှုက) လှုပ်၍ မရနိုင်အောင် မြဲနိုင်နေသော ဗိုလ်ချုပ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ပညာဗိုလ်။ ။ မိမိ၏ငယ်ရွယ်စဉ်ကစ၍ သင်ယူခဲ့ရသော ယခုတိုင်အောင် လည်း နေ့စဉ်ပို့ချ ရေးသားနေရသော ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ တရားတော်များသည် မိမိ၏ ကမ္မဿကတာဉာဏ်ပညာနှင့် ဝိပဿနာပညာကို နေ့စဉ်တိုးပွားစေ သောကြောင့် အနုသယဓာတ် အဖြစ်ဖြင့် စွဲကပ်ပါရှိနေသော အဝိဇ္ဇာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်၏။ ဤပညာသည် ယခုအနေမှာပင် အတော်သွက်လက်၍ ထက်မြက်နေပြီဖြစ်ရကား တဆင့်ထက်တဆင့် တက်သွားလျှင် ဆန့်ကျင်ဘက် အဝိဇ္ဇာကို အဆုံးတိုင် ပယ်ဖျက်၍ မဂ်ပညာ ဗိုလ်ပညာတိုင်အောင် မယိမ်း မယိုင် မြဲနိုင်မည့် အရေးကိုလည်း မြှော်တွေးနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပညာ တရားလည်း ဗိုလ်ချုပ်တပါးအဖြစ်ဖြင့် မိမိခန္ဓာအစဉ်ဝယ် မားမားမတ်မတ် တန်ခိုးထွက် ရှိပါသည်။

ဝီရိယဗိုလ်။ ။ သဒ္ဓါနှင့်ပညာ ၊ ဖြာသောဗိုလ်ချုပ်တရားတို့က မားမား မတ်မတ် ရပ်တည်လိုက်သည်နှင့်တပြိုင်နက် တက်တက်ကြွကြွ ဝီရိယဗိုလ်သည် အလိုလို ကြီးကုတ်၍ နောက်မဆုတ်ဘဲ ခိုင်မြဲလျက်ရှိရကား ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သော ကောသဇ္ဇ (အပျင်း) ဓာတ်တွေ ကင်း၍ ကင်း၍ နေပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် အများအလို “အိုပြီ” ဟု ဆိုရသော အသက်ခြေခံဆယ်ကျော် အရွယ်မှာပင် စာချ စာရေးလျက် သွက်လက်တုန်း ဟု ထင်ရ၏။ ဤသို့လျှင် ဝီရိယဗိုလ်ချုပ်လည်း ပျင်းရိမှု ကောသဇ္ဇတရားကို ထွားထွား ညက်ညက် နင်းခြေဖျက်ကာ မားမားမတ်မတ် ရပ်တည်လျက်ရှိပါသည်။

သမာဓိဗိုလ် ။ ။ အာရုံ တမျိုး တမျိုး၌ အချိန် အတော်ကြာအောင် စူးစိုက်စွာ တည်တန့်နေသော သမာဓိ တရားကား စာပေရေးသား ပို့ချ ရသော ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် အစဉ် လိုလားအပ်သော ဗိုလ်ချုပ်တပါးဖြစ်၏။ သမာဓိ လစ်သည်နှင့် တပြိုင်နက် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ပျံ့လွင့်မှု ပဒ္ဓစ္စသည် အဆင်သင့်ဝင်လာတော့၏။ ထိုသို့မဝင်လာနိုင်အောင် သမာဓိဗိုလ်ချုပ်လည်း ဝီရိယကို အဖော်လုပ်ကာ မိမိ၏ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွင် နေ့စဉ်မပြတ် တိမတ်စွာ ရပ်တည်လျက် ရှိပါသည်။

သတိဗိုလ်။ ။ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ အခြေခံ ရှိသော်လည်း သတိ မပါလျှင် အရာရာ၌ မေ့လျော့မှုကြောင့် ထိုထိုကိစ္စတို့တွင် အဆင်မပြေတတ်ပါ။ ဤ တဘဝထည်း၌ပင် ကျန်းမာရေး ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရေး စီမံအုပ်ချုပ် ရေး စသောအားဖြင့် အရေးအရာတွေ များစွာရှိ၏။ ထို အရေးအရာတိုင်း၌ နားလည်မှု ပညာလည်းရှိ-သတိလည်းရှိမှ ပြေပြေ ပြစ်ပြစ် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ပုထုဇဉ်တို့၏ ခန္ဓာအစဉ်ပယ် “ လောဘ , ဒေါသ , မာန်မာနနှင့် ဣဿာ ,

မစ္ဆရိယ ” ဟူသော တရားငါးမျိုးသည် ဆိုးဝါး သောင်းကြမ်းလျက် ရှိ၏။ ထို ငါးမျိုးကို ပညာဗိုလ် သတိဗိုလ် ၂ ပါးဖြင့် နှိပ်နင်း၍ မထားနိုင်ပါလျှင် ရောမပညာရှင်ဟု အထင်ကြီးခံရသောပုဂ္ဂိုလ်များပင် ထို တရားငါးပါးကြောင့် အမှားမှား အယွင်းယွင်း ဖြစ်ရတတ်ပါသည်။ ထို့ ကြောင့် မိမိသန္တာန်တွင် ပညာဗိုလ်ချုပ်နှင့် တွဲဘက်၍ အလုပ်-လုပ်မည့် သတိဗိုလ်ချုပ်ကိုလည်း ကြီးကြီး ကုတ်ကုတ် ဖိတ်ခေါ်ကာ တန်ရပ်တည်နေ စေရပါသည်။

သမ္ပတ္တိနှင့် ဗိုလ်။ ။ မိမိသည် သမ္ပတ္တိစက် ၄ ပါးနှင့် အထိုက်အလျောက် ပြည့်စုံနေသော ယခုဘဝဝယ် ဗိုလ်ချုပ်တရား ဤငါးပါးကို ရွှေဆောင်ထား၍ တကယ် ကြိုးစားလိုက်လျှင် နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော တဘက်ကမ်းကို တက်လှမ်း နိုင်မည် ဟု အမှန်ပင် ယုံကြည် နေပါသည်။ မိမိကို အားကိုးသူများလည်း ထိုကဲ့သို့ပင် ယုံကြည် စေလိုပါသည်။ ထို့ ကြောင့် မိမိ၏ ရုပ်နာမ် အစဉ်ကို သမ္ပတ္တိစက်ခေါင်း ၄ ခုတပ်သော မဂ္ဂင်ယာဉ်ပုံဟု သဘောထား၍ ဗိုလ်ချုပ် ငါးပါးကို အုပ်ချုပ်စေပြီးလျှင် သံသရာဤဘက်မှ နိဗ္ဗာန်တိုဘက်သို့ သွက်သွက် လက်လက်နှင့် ထက်ထက်မြက်မြက် တက်ရောက်ဘို့ရာ ယောက်ျားတို့ လုလွှကို အမြဲ အသုံးချရပါသည်။

စတုစ္စတ္တံ ဝတ္တိယာနု၊ ယာနံ ဗလပရိဂ္ဂဟံ။
ယာနာယ အမတံပါရံ၊ ကဿံ ပုရိသကာရိယံ။

စတုစ္စတ္တံ - သမ္ပတ္တိစက် , ၄ ချက်စုပေါင်း , စက်ခေါင်း ၄ ခုထည်း ပါရှိ ထသော၊ ဗလပရိဂ္ဂဟံ-ရန်ပေါင်းခွင်းဖြို၊ ငါးဥးဗိုလ်တို့၊ ကိုယ်စီးစောင့်ကြပ်၊ အုပ်ချုပ်အပ်ထသော၊ ယာနံ-အသွားလျှင်လျှင်၊ အများတင်လည်း၊ အားအင် ခိုင်ဖြိုး၊ မဂ္ဂင်တည်းဟူသော ယာဉ်ပုံတော်ကြီးကို၊ ဝတ္တိယာနု-မတိမ်းမစောင်း၊ လည်စေကြောင်းဖြင့်၊ ကောင်းစွာအစဉ်၊ မောင်းကာနှင့်၍၊ အမတံပါရံ- ဤဘက်မှာနေ၊ အားလုံးသလျက်၊ တိုပြေရောက်မှ၊ ဘေးကင်းရမည့်၊ အမတ ခေါ် , နေပြည့်တော်သို့၊ ယာနာယ - ကံလေသာဟူ , ရန်သူပစ်ဖောက်၊ ဗုံး အမြောက်တို့၊ မကြောက် မနား , အရောက် သွားခြင်းငှါ၊ ပုရိသကာရိယံ- ယောက်ျားမှန်က , ပြုရုံရမည် , ကန္တာလက်ရိုး , လုလွှမျိုးကို၊ ကဿံ-ငါးဥး ဗိုလ်ချုပ် , အဖော်လုပ်၍ , မဆုတ်ရစေ...ပြုလုပ်ပေအံ့ သတည်း။

ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာဏ်
ဘာသာဋီကာ ပြီးပြီ။

အဋ္ဌကထာနှင့် တွဲဖက်ပို့ချရန်

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ

၏

ပါရာဇိကဏ်
ပါဠိတော်နိဿယ

စတုတ္ထပိုင်း

သာသနာ ၂၅၃၀

ကောဇာ ၁၃၄၈

ခရစ် ၁၉၈၆

ပါရာဇိကာဏ်ပါဠိတော်နိဿယ

(စတုတ္ထပိုင်း)

၆။ ကုဋိကာရသိက္ခာပုဒ်

၃၄၂။ တေနသမယေန-၌၊ ဗုဒ္ဓေါ-အလုံးစုံသောတရားတို့ကို သိတော်မူပြီးသော၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ရာဇဂဟေ-ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌၊ ဝါ-ရာဇဂြိုဟ်မြို့၏ အနီးဖြစ်သော၊ ကလန္ဒကနိဝါပေ-ရှဉ့်တို့အား အစာပေးရာဖြစ်သော၊ [ရှဉ့်တို့အား အစာကျွေးလျက် ဘေးမဲ့ပေးထားရာဖြစ်သော-ဟုဆိုလိုသည်။] ဝေဠုဝနေ-ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်၌၊ ဝိဟရတိ၊ တေန ခေါပန သမယေန-၌၊ အာဠဝကာ-အာဠဝီမြို့၌ မွေးဖွားကုန်သော၊ ဘိက္ခု။ သညာစိကာယော-ကိုယ်တိုင်တောင်းအပ်သော ပဲခွပ်စသော အဆောက်အအုံ ရှိကုန်သော၊ အဿာမိကာယော-ဆောက်လုပ်မည့်သူ ကျောင်းရှင် ဒါယကာမရှိကုန်သော၊ အတ္တုဒ္ဓေသိကာယော-မိမိဟူသော-ညွှန်ပြထိုက်သူရှိကုန်သော၊ ဝါ-မိမိဖို့ဖြစ်ကုန်သော၊ အပ္ပမာဏိကာယော-အတိုင်းအရှည်မရှိကုန်သော၊ ဝါ-တိုးပွားသော ပမာဏရှိကုန်သော၊ ကုဋိယော-ကျောင်းငယ်တို့ကို၊ ကာရာပန္နိ-ပြုလုပ်စေကြကုန်၏၊ (ဆောက်လုပ်ကြစေကုန်၏)၊ တာယော-တို့သည်၊ နိဋ္ဌာနံ-ပြီးဆုံးခြင်းသို့၊ နဂစ္ဆန္တိ။

တေ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ယာစနဗဟုလာ-များသောတောင်းခြင်းရှိကုန်သည်၊ (အတောင်းအရမ်းများကုန်သည်)၊ ဝိညတ္တိဗဟုလာ-များသောသိစေခြင်း ရှိကုန်သည်၊ (မိမိအလိုရှိကြောင်းကိုများစွာသိစေခြင်းရှိကုန်သည်) (ဟုတ္တာ) ဝိဟရန္တိ၊ (ကံ-အဘယ်သို့ ယာစနဗဟုလ ဝိညတ္တိဗဟုလဖြစ်၍ နေကြသနည်း၊) ပုရိသံ-ကို၊ ဒေထ-ပေးပါကုန်၊ ပုရိသတ္တကရံ-ယောကျ်ား ပြုအပ်သောအလုပ်ကို၊ (တစ်နည်း) ပုရိသတ္တကရံ-ယောကျ်ားပြုအပ်သော ကိစ္စကို၊ [ဂေါဏံ-နွား၊ သကဋ္ဌ-လှည်း၊ ဝါသီ-ပဲခွပ်၊ (ဓားငယ်) ပရသု-ပုဆိန်၊ ကုဋ္ဌာရိ-ဓားမ၊ ကုဒါလံ-ပေါက်တူး၊ နိခါဒနံ-ဆောက်၊ ဝလ္လိ-နွယ်၊ ဝေဠု-ဝါး၊ မုဉ္ဇု-ဖြူဆံမြက်၊ ပဗ္ဗဇံ-ပြိတ်မြက်၊ တိဏံ-ကြွင်းသောမြက်၊] မတ္တိကံ-မြေညက်ကို၊ ဒေထ-ကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ ယာစန ဗဟုလ ဝိညတ္တိဗလ ဖြစ်၍ နေကြကုန်၏။

မနုဿာ-တို့သည်၊ ယာစနာယ-တိုက်ရိုက်တောင်းခြင်းသည်၊ ဥပဒ္ဓုတာ-နိပ်စက်အပ်ကုန်သည်၊ ဝိညတ္တိယာ-မိမိအလိုရှိကြောင်းကို သိစေခြင်းသည်၊ ဥပဒ္ဓုတာ-အပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)ဘိက္ခု ဒိသွာ၊ ဥဗ္ဗိဇ္ဇန္တိပိ-ထိတ်လည်း ထိတ်ကြကုန်၏၊ (တုန်လှုပ်လည်း တုန်လှုပ်ကြကုန်၏)၊ ဥတ္တယန္တိပိ-လန့်လည်း လန့်ကြကုန်၏၊ ပလာယန္တိပိ-ခြေဦးတည့်ရာအရပ်သို့လည်းပြေးကြကုန်၏၊ အညေနပိ-အခြားလမ်းဖြင့်လည်း၊ ဂစ္ဆန္တိ၊ [အတွေ့မခံဘဲ လမ်းလွဲသွားကြသည်-

ဟုဆိုလိုသည်။] အညေနပိ-၊ မုခံ-မျက်နှာကို၊ ကရောန္တိ၊ [မရှောင်သာ၍ တွေ့လျှင်လည်း မျက်နှာချင်းမဆိုင်ကြကုန်၊] ဒွါရမ္ဗိ-တံခါးကိုလည်း၊ ထကေန္တိ-ပိတ်ထားကြကုန်၏။ ဂါဝိမ္ဗိ-နွားမကိုလည်း၊ ဒိသွာ-မြင်လျှင်၊ ဘိက္ခုတိ-ရဟန်းဟူ၍၊ မညာမာနာ-မှတ်ထင်ကုန်လျက်၊ ပလာယန္တိ-ထွက်ပြေးကြကုန်၏။

အထခေါ-၌၊ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ-သည်၊ ရာဇဂဟေ-၌၊ ဝဿ-မိုးလပတ်လုံး၊ ဝုဠော-နေပြီးသည်၊ (တစ်နည်း) ဝဿဝုဠော-ဝါကျွတ်ပြီးသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ယေန-၌၊ အာဠဝီ-အာဠဝီမြို့သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တေန-သို့၊ ပက္ကာမိ-၊ အနုပုဗ္ဗေန-အားဖြင့်၊ ယေန-၌၊ အာဠဝီ(အတ္ထိ)၊ တံ-သို့၊ အဝသရိ-ရောက်တော်မူပြီ၊ [ဝေရုဠကဏ္ဍ၊ စာပိုဒ်နံပါတ်(၂၃)၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ၊] အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ-သည်၊ တတြအာဠဝီယံ-ထိုအာဠဝီမြို့၌၊ အဂ္ဂါဠဝေ-အဂ္ဂါဠဝမည်သော၊ စေတီယေ-စေတီ၌၊ ဝါ-နတ်ကွန်း၌၊ ဝိဟရတိ၊ ပေ၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ အယံအာဠဝီ-သည်၊ သုဘိက္ခာ-ပြည့်စုံသောထမင်းရှိသည်၊ ဝါ-သာယာဝပြော အစာပေါသည်၊ သုလဘပိဏ္ဍာ-လွယ်ကူစွာရအပ်သော ဆွမ်း ရှိသည်၊ ပဂ္ဂဟေန-ပွေ့ပိုက်အပ်သော သပိတ်ဖြင့်၊ ဝါ-ဆွမ်းကိုခံယူကြောင်း သပိတ်ဖြင့်၊ ဥဇ္ဇေန-အရိယာနည်း ဆွမ်းရှာမှီးသဖြင့်၊ ယာပေတုံ-ရှည်သောကာလသို့ ရောက်စေခြင်းငှာ၊ ဝါ-မျှတခြင်းငှာ၊ သုကရာ-လွယ်ကူစွာ ပြုအပ်သူ၏ အဖြစ်ရှိသည်၊ ဝါ-လွယ်ကူစွာသည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ ဇတရဟိ ပန-ယခုအခါ၌ကား၊ အယံ အာဠဝီ၊ ပေ၊ ယာပေတုံ၊ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ၊ [ဝေရုဠကဏ္ဍ၊ စာပိုဒ်နံပါတ်(၁၆)၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ၊] ပ။

၃၄၃။ ပဋိပုစ္ဆိ-မေးတော်မူပြီ၊ (ကံ)၊ ဘိက္ခဝေ၊ တုမှေ-တို့သည်၊ ပေ၊ ကာရာပေထ-စေကြကုန်၏၊ ပေ၊ ဝိဟရထ-ကုန်၏၊ ပေ၊ ဘိက္ခုတိ-ဟူ၍၊ မညမာနာ-ကုန်လျက်၊ ပလာယန္တိ၊ ဣတိ ကိရ-ဤသို့ကြားရသည်မှာ၊ သစ္စ-မှန်သလား၊ ဣတိ-မေးတော်မူပြီ၊ ပေ။

၃၄၄။ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဘူတပုဗ္ဗ-ရှေး၌ဖြစ်ဖူးသော အကြောင်းကား၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ ဘာတရော-ညီနောင်ဖြစ်ကုန်သော၊ (ညီအစ်ကိုဖြစ်ကုန်သော)၊ ဣသယော-ရသေ့တို့သည်၊ ဂံနဒိံ၊ ဥပနိသာယ-မှီ၍၊ ဝိဟရိသု၊ ပေ။

၁။ အဂ္ဂါဠဝေ စေတီယေ။ ။မြန်မာများနားလည်နေကြသော ဘုရားပုထိုးစေတီမျိုးမဟုတ်၊ ယက္ခခေါ် နတ်ဘိလူးတို့၏နေရာဖြစ်သော နတ်ကွန်း နတ်နန်း နတ်စင် နတ်သစ်ပင်တည်း၊ လူအများက လေးလေးစားစား ပူဇော်ရာဖြစ်၍ (တစ်နည်း) အုတ်စသည်တို့ဖြင့် စီထားရာဖြစ်၍ “စေတီယ”ဟု နာမည်ရသည်။ ထိုနေရာမျိုးဝယ် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာအတွက် ကျောင်းဆောက်ထားကြ၏၊ ထိုကျောင်းကိုလည်း စေတီယဟုပင် မူလနာမည်အတိုင်း ခေါ်ကြ၏၊ [သုတ္တန်အဋ္ဌကထာများ၌ ဤစကားမျိုး များစွာ တွေ့ရသည်။]

မဏိကဏ္ဍော-မဏိကဏ္ဍမည်သော၊ (လည်ပင်း၌ ပတ္တမြားတန်ဆာရှိသောကြောင့် မဏိကဏ္ဍမည်သော)၊ နာဂရာဇာ-နဂါးမင်းသည်၊ ဂင်္ဂနဒိံ၊ ဥတ္တရိတွာ-ဖြတ် ကူး၍၊ ယေန-၌၊ ကနိဋ္ဌော-ညီငယ်ဖြစ်သော၊ ဣသိ၊ (အတ္ထိ)၊ ပေ၊ သတ္တကုတ္တံ- ခုနစ်ကြိမ်၊ ဘောဂေဟိ-အခွေတို့ဖြင့်၊ [နဂါးမင်းကြီး၏ ကိုယ်ကိုပင် “ဘောဂ” ဟု ခေါ်သည်၊] ပရိက္ခိပိတွာ-ထက်ဝန်းကျင်ကာရံ၍၊ ဝါ-ရစ်ပတ်၍၊ ဥပရိ မုဒ္ဒနိ-ဦးထိပ်၏အထက်၌၊ (ခေါင်းပေါ်၌)၊ မဟန္တံ-သော၊ ဖဏံ-ပါးပျဉ်းကို၊ ကရိတွာ၊ အဋ္ဌာသိ။

အထခေါ၊ ပေ၊ တဿနာဂဿ-မှ၊ [ဘယ-၏ ယှဉ်ရာ၌ ပဉ္စမိအနက်ဝယ် ဆဋ္ဌိသက်။] တစ်နည်း တဿနာဂဿ-ကို၊ ဘယာ-ကြောက်ခြင်းကြောင့်၊ [ဆဋ္ဌိကံ၊ ကိသော၊ ပေ၊ မနိသန္တဟဂတ္တာတိ [သုဒိန္နာဘာဏဝါရ-စာပိုဒ်နိပါတ် (၃၇)၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

ဘော-အရှင်ရသေ့၊ တံ၊ တဿနာဂဿ-၏၊ အနာဂမနံ-မလာခြင်းကို၊ ဣစ္ဆာသိပန-အလိုရှိပါသလား၊ ဘော-အရှင်ရသေ့၊ အဟံ၊ ပေ၊ ဣစ္ဆာမိ၊ ပေ၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ရာကို၊ ပဿသိအပိ-မြင်ပါသလား၊ ပေ၊ အဿ-ထိုနဂါး၏၊ ကဏ္ဍေ-လည်ပင်း၌၊ ပိလန္ဓနံ-ပန်ဆင်အပ်သော၊ မဏိ-ပတ္တမြားကို၊ ပဿာမိ၊ ပေ၊ တံ နာဂ-ကို၊ မဏိ-ကို၊ ယာစ-တောင်းပါ၊ (ကိ-အဘယ်သို့တောင်းရ မည်နည်း၊) ဘော-အရှင်နဂါး၊ မေ-အား၊ မဏိ-ကို၊ ဒေဟိ-ပေးပါ၊ မေ- အား၊ မဏိနာ-ဖြင့်၊ အတ္ထော-အလိုရှိပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့တောင်းပါ၊ ဣတိ- ဤသို့ပြောပြီ။ [ဣတိတစ်လုံးအကျေကြိပါ။]

အထခေါ၊ ပေ၊ ဘိက္ခု-သည်၊ မဏိ-ကို၊ ယာစတိ-၏၊ ဘိက္ခုဿ- အား၊ မဏိနာ-ဖြင့်၊ အတ္ထော-၏၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ (တွေး၍) ခိပ္ပညေဝ- လျင်စွာသာလျင်၊ (အလျင်အမြန်သာလျင်)၊ အဂမာသိ-ပြန်သွားပြီ၊ ပေ၊ တတောဝ-ထိုအရပ်မှပင်၊ ပဋိနိဝတ္တ-ပြန်နစ်ပြီ၊ (ပြန်လှည့်ပြီ)၊ ပေ၊ ဣသိ- ကို၊ ဂါထာဟိ-တို့ဖြင့်၊ အဇ္ဈဘာသိ-ရည်ရွယ် ရွတ်ဆိုပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) မမန္တ ပါနံ ဝိပုလံ ဥဠာရံ၊ ပေ၊ နစာပိ၊ တေ အဿမမာဂမိသံတိ-ဟူ၍၊ (အဇ္ဈဘာသိ)။

ဂါထာအနက်။ ။ မမ-ကျွန်ုပ်၏၊ ဝါ-မှာ၊ ဝိပုလံ-များပြားသော၊ ဥဠာရံ-မွန်မြတ်သော၊ အန္တပါနံ-စားဖွယ်၊ သောက်ဖွယ်သည်၊ ဣမဿမဏိဿ- ဤပတ္တမြား၏၊ ဟေတု-အကြောင်းကြောင့်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်ပါ၏၊ တံ-ထိုပတ္တ

၁။ ဘော။ ။ ဗြာဟ္မဏများသည် မိမိတို့အချင်းချင်းဖြစ်စေ၊ သူများအားဖြစ်စေ စကားပြောသောအခါ “ဘော ဘော”ဟု သုံးလေ့ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် “ဘော- အရှင်ရသေ့၊ သို့မဟုတ် ဘော-အရှင်”ဟု ဆိုပါ။ မြန်မာများနှင့် လျော်အောင် “ဘော- အိုညီငယ်၊ ဘော-အိုနောင်တော်”ဟုလည်း ဆိုနိုင်သည်။

မြားကို၊ တေ-အရှင်ရသေ့အား နဒသံ-မပေးနိုင်ပါ။ (တွံ)၊ အတိယာစကော-မသိဆိုးကောင်း၊ အလွန်တောင်းတတ်သည်၊ အသိ-၏၊ တေ-၏၊ အသမံ အပိ-သခံမ်းကျောင်းသို့လည်း၊ န စ အာဂမိသံ-မလာတော့ပါ။

သက္ကရဓောတပါဏီ-ကျောက်ညို၌ သွေးအပ်သော သန်လျက်လက်၌ရှိ သော၊ (ကျောက်ညို၌ သွေးထားအပ်သော သန်လျက်ကို လက်ကကိုင်ထားသော) သုသု-နုပျိုသောယောက်ျားသည်၊ (တာသေတိ) ယထာ-ခြိမ်းခြောက်သကဲ့သို့၊ (တထာ-တွံ)၊ မံ-ကို၊ သေလံ-ပတ္တမြားကျောက်ကို၊ အာယာစမာနော-တောင်းလျက်၊ တာသေသိ-ခြိမ်းခြောက်ပြီ၊ [“ထိတ်လန့်စေပြီ”ဟု သဒ္ဒတ္ထ ပေးပါ။] ပေ န စ အာဂမိသံ-ပါ။

အထခေါ၊ ပေ တထာ-ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပက္ကန္တောဝံ-ဖဲသွားပြီး သည်သာ၊ အဟောသိ၊ ပုန-နောက်ထပ်၊ န ပစ္စာဂဋ္ဌိ-ပြန်မလာတော့၊ ဒဿ နိယဿ-ကြည့်ရှုသင့် ကြည့်ရှုထိုက်သော၊ ဝါ-ရှုချင့်စဖွယ် တင့်တယ်သော၊ တဿနာဂဿ-ကို၊ အဒဿနေန-မမြင်ရခြင်းကြောင့်၊ မတ္တာယ-အတိုင်းအရှည်ထက်၊ ဘိယျောသော-လွန်စွာ (အတိုင်းထက်အလွန်)၊ တစ်နည်း-ဘိယျောသော-လွန်ကဲသော၊ မတ္တာယ-အားဖြင့်၊ ပေ။

ဂါထာအနက်။ ။[ယဿ=ယံ+အဿ] ယံ-အကြင်ပစ္စည်းဝတ္ထုကို၊ အဿ-ထိုပစ္စည်းရှင် (သတ္တဝါသည်)၊ ပိယံ-ချစ်အပ်၏ဟူ၍၊ (နှစ်သက် မြတ်နိုး၏ဟူ၍)၊ ဇီဂိသေ-သိရာ၏၊ (နားလည်ရာ၏)၊ တံ-ထိုပစ္စည်းဝတ္ထုကို၊ နယာစေ-မတောင်းရာ၊ (မတောင်းရ) အတိယာစနာယ-မသိဆိုးကောင်း၊ အလွန်တောင်းခြင်းကြောင့်၊ ဝိဒေသော-မချစ်လုံးလုံး မုန်းအပ်သူသည်၊ ဝါ-အမုန်းခံရသူသည်၊ ဟောတိ၊ ဗြာဟ္မဏေန-ဗြာဟ္မဏသည်၊ (ဗြာဟ္မဏမျိုးဖြစ် သော ရသေ့သည်)၊ နာဂေါ-ကို၊ မဏိ-ကို၊ ယာစိတော-တောင်းအပ်ပြီ၊ တံ-ထိုနဂါးကို၊ အဒဿနညေဝ-မမြင်ရခြင်းသို့သာ၊ အဇ္ဈဂမာ-ရောက်ရလေပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တိရစ္ဆာနဂတာနံ-တိရစ္ဆာန်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ-တိရစ္ဆာန်မျိုး၌ ပါဝင်ကုန်သော၊ တေသံပါဏာနံ-ထို သတ္တဝါတို့၏၊ ဝါ-တို့မှာ၊ ယာစနာ-တောင်းခြင်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ အမနာပါ-မမြတ်နိုးအပ်သည်၊ ဝိညတ္တိ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ အမနာပါ-သည်၊ ဘဝိဿတိနာမ-ဖြစ်သေး၏၊ မနုဿဘူတာနံ-လူဖြစ်၍ဖြစ်သူတို့၏၊ ဝါ-တို့မှာ၊ ကိမံ-အဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊ ယာစနာ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ အမနာပါ၊ ဝိညတ္တိအမနာပါ၊ (န) ဘဝိဿတိ-မဖြစ်လိမ့်မည် နည်း၊ [မဖြစ်ဘဲရှိမလဲ၊ ဧကန် ဖြစ်မှာပေါ့-ဟုဆိုလိုသည်။] တစ်နည်း-မနုဿ ဘူတာနံ-တို့၏၊ ဝါ-တို့မှာ၊ ယာစနာ အမနာပါ၊ ဝိညတ္တိအမနာပါ၊ ဘဝိဿတိ

လိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ကိမင်္ဂံ (ကိ+အင်္ဂံ)-အကြောင်းဆိုဖွယ် အဘယ်မှာ ရှိပါတော့အံ့နည်း၊ [မမြတ်နိုးခြင်းအကြောင်းကို အထူးပြောနေဖွယ်မလိုပါ-ဟု ဆိုလိုသည်။]

၃၄၅။ ဘူတပုဗ္ဗံ၊ ပေ၊ ဟိမဝန္တာပသေ-ဟိမဝန္တာတောင်နံပါး၌၊ ဝါ-ဟိမဝန္တာတောင်နံရံ၌၊ အညတရသ္မိံ၊ ဝနသဏ္ဍေ-တောအုပ်၌၊ ပေ၊ အဝိဒူရေ-အနီး၌၊ မဟန္တံ-သော၊ နိန္ဒံ-နိမ့်သော၊ (ချိုင့်ဝှမ်းသော)၊ ပလ္လလံ-ညွှန်အိုင်သည်၊ (အထွိ)၊ ပေ၊ မဟာသကုဏသံသော-များစွာသော ငှက်အပေါင်းသည်၊ တသ္မိံ-ပလ္လလေ-၌၊ ဒိဝသံ-တစ်နေ့လုံး၊ ဂေါစရံ-ကျက်စားရာအရပ်သို့၊ စရိတွာ-လှည့်လည်၍၊ သာယံ-ညနေချိန်၌၊ တံဝနသဏ္ဍံ-သို့၊ ဝါသာယ-နေခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဥပဂစ္ဆတိ-ကပ်ရောက်၏၊ ပေ၊ သဒ္ဓေန-အသံသည်၊ ဥဗ္ဗာဏော-နှိပ်စက်အပ်သည်၊ [“ထွက်သွားစေအပ်သည်” ဟုသဒ္ဓတ္ထဖြစ်၏၊] ပေ၊ အဝေါစ၊ ဘိက္ခု၊ ကစ္စိ-နည်း၊ ခမနိယံ-ခန့်ကျန်း၏လော၊ (ကျန်းမာရဲ့လား)၊ ကစ္စိ-နည်း၊ ယာပနိယံ-မျှတ၏လော၊ (မျှတရဲ့လား)၊ ကစ္စိ-နည်း၊ အပ္ပကိလမထေန- မပင်ပန်းသဖြင့်၊ [“ပင်ပန်းမှုမရှိသဖြင့်” ဟု သဒ္ဓတ္ထပေး၊] အဒ္ဓါနံ-ရှည်သော ခရီးကို၊ အာဂတော-လာခဲ့ရသည်၊ အသိ-လော၊ ဘိက္ခု၊ တံ-သည်၊ ကုတောစ- အဘယ်အရပ်မှလည်း၊ အာဂစ္ဆသိ-လာခဲ့သနည်း၊ ပေ၊ အာဂတော-လာခဲ့ရပါ၏၊ ပေ၊ ဥဗ္ဗာဏော-သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အာဂစ္ဆမိ-လာခဲ့ရပါ၏။ [အတီတသမိပ ဝတ္တမာနံ။]

ဣစ္ဆသိ၊ ပေ၊ အဇ္ဈောဂါဟေတွာ-သက်ဝင်၍၊ ပေ၊ သဒ္ဓံ-ကို၊ အနုဿာ ဝေဟိ-ကြားသိစေပါ၊ (ကြွေးကြော်ပါ)၊ (ကိ)၊ ဘောန္တောသကုဏာ-ငှက်အပေါင်းတို့၊ ယာဝတိကာ-အကြင်မျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော ငှက်တို့သည်၊ ဣမသ္မိံ-ဝနသဏ္ဍေ-၌၊ ဝါသံ-နေခြင်းသို့၊ ဥပဂတာ-ကပ်ရောက်ကုန်ပြီ၊ (တဝံတိကာ-ထိုမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ငှက်တို့သည်)၊ မေ-၏၊ (စကားကို)၊ သုဏန္တု-နားထောင်ကြပါကုန်၊ မေ-အား၊ ပထွေန-အတောင်ဖြင့်၊ အတ္ထော-အလိုရှိပါ၏၊ ပေ၊ ဧကေကံ-တစ်ချောင်းတစ်ချောင်းသော၊ ပတ္တံ-ကို။ ပေ။

၃၄၆။ ရဋ္ဌပါလ-ချစ်သား၊ ရဋ္ဌပါလ၊ ဗဟူ-ကုန်သော၊ (ယေ) ဇနာ-အကြင်လူတို့သည်၊ (သန္တိ-) အဟံ-သည်၊ တေအပိ-ထို လူတို့ကိုလည်း၊ န ဇနာမိ-မသိပါ၊ တေ-ထိုလူတို့သည်၊ မံ-ငါ့ကို၊ သင်္ဂမ္မ-အညီအညွတ်လာရောက်၍၊ (တစ်စုတစ်ဝေးတည်း လာရောက်၍)၊ ယာစန္တိ-ကုန်၏၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ တံ-သင် သားတော်သည်၊ မံ-ကို၊ န ယာစသိ-နည်း၊ ဣတိ-ပြီ။

၁။ ကိမင်္ဂံ။ ။ [ကိ+အင်္ဂံ] အင်္ဂံသဒ္ဓါကာရဏအနက်ဟော၊ ဟိတံအနက်ဝယ် ပထမာသက်၊ ဤသို့ကြံ၍ တစ်နည်းပေးသည်၊ အဋ္ဌကထာအဖွင့်အတိုင်း လိင်္ဂတ္ထံ ပထမာသက်၍ တစ်နည်းပေးသည်။

ယာစကော-တောင်းတတ်သူသည်။ ဝါ-ကို၊ အပ္ပိယော-မချစ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ယာစံ-တောင်းအပ်သောပစ္စည်းဝတ္ထုကို၊ အဒဒံ-မပေးသူသည်လည်း။ ဝါ-ကိုလည်း။ အပ္ပိယော၊ ဟောတိ၊ တစ်နည်း-ယာစံ-တောင်းသူအား။ အဒဒံ-မပေးသူသည်။ ဝါ-ကို၊ အပ္ပိယော၊ ဟောတိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ အဟံ-သည်။ တံ-သင်ဖခင်ကို၊ န ယာစာမိ-ပါ၊ မေ-သားဖြစ်သူ ကျွန်တော်၏ (အပေါ်၌)၊ ဝိဒေသနာ-မချစ်လုံးလုံးမှန်းခြင်းသည်။ ဝါ-အထူးမှန်းခြင်းသည်။ မာအဟု-မဖြစ်ပါစေနှင့်၊ [ဤသို့ တွေး၍ မတောင်းပါ-ဟု ဆိုလိုသည်။]

ဘိက္ခဝေ-၊ ရဋ္ဌပါလော-သော၊ သော ကုလပုတ္တော-သည်။ သကံ ပိတရံ-မိမိဖခင်ကို၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝက္ခတိနာမ-ပြောသေး၏၊ ဇနော-ဆွေမျိုး မတော်သူ၊ တစိမ်းလူသည်။ ဇနံ-ဆွေမျိုးမတော်သူ၊ တစိမ်းလူကို၊ ကိမင်္ဂ-ကြောင့်၊ ဧဝံ-သို့၊ (န) ဝက္ခတိနာမ-မပြောလိမ့်မည်နည်း။ [မပြောဘဲရှိမှာလဲ ဧကန်ပြောလိမ့်မည်။] တစ်နည်း-ဇနော-သည်။ ဇနံ-ကို၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝက္ခတိ-လိမ့်မည်။ ဣတိ-သို့၊ ကိမင်္ဂ-အကြောင်းဆိုဖွယ် အဘယ်မှာရှိတော့အံ့နည်း။ [အထူးပြောနေဖွယ် မလိုတော့-ဟုလို။]

၃၄၇။ ဘိက္ခဝေ-၊ ဂိဟီနံ-တို့၏၊ (ဘောဂါနိ-၌စပ်) ဝါ- တို့သည်။ ဘောဂါနိ-ပစ္စည်းတို့ကို၊ ဒုဿံဟရာနိ-ဆင်းဆင်းရဲရဲ စုဆောင်းအပ်ကုန်၏။ (ခဲခဲယဉ်းယဉ်း စုဆောင်းအပ်ကုန်၏) သမ္ဘတာနိ-စုဆောင်းအပ်ပြီးကုန်သည်။ (သမာနာနိ) ပိ-ဖြစ်ပါကုန်သော်လည်း။ ဒုရက္ခိယာနိ-ခဲခဲယဉ်းယဉ်း စောင့်ရှောက်အပ်ကုန်၏။ မောဃပုရိသာ-တို့၊ တုမေ-တို့သည်။ ဧဝံ-သို့၊ ဒုဿံ ဟရေသု-ကုန်သော၊ သမ္ဘတေသုပိ-စုဆောင်းအပ်ပြီးပါကုန်သော်လည်း။ ဒုရက္ခိယေသု-ကုန်သော၊ တတ္ထဘောဂေသု-ထိုပစ္စည်းတို့၌၊ ပေ၊ ဝိဟရိဿထ နာမ-နေကြရသနည်း။

၃၄၈-အမှာ။ ။သိက္ခာပုဒ်များ၏ အနက်ကို ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ (သို့မဟုတ်) မိမိနှစ်သက်ရာ ပါတိမောက် နိဿယကိုကြည့်၍ ပေးကြပါကုန်။

၃၄၉။ သညာစိကာနာမ-မည်သည်။ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ ပုရိသံပိ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ မတ္တိကံပိ-ကိုလည်းကောင်း၊ ယာစိတ္တာ-တောင်း၍၊ (ကတာ-

၁။ မာ မေ ဝိဒေသနာ။ ။(ဝိဒေသနာ) ဤ ဝါကျကို အကြောင်းပြဝါကျဟုယူ၍ “ယသ္မာ-ကြောင့်၊ မေ-၏၊ (အပေါ်၌)၊ ဝိဒေသနာ အဟု၊ တသ္မာ၊ အဟံ တံ န ယာစာမိ” ဟုလည်း ပေးနိုင်သည်။ ဤ၌လွယ်ကူအောင် ပေးထားသည်။

၂။ ဝိဒေသနာ (ဝိဒေသနာ)။ ။သ၌ ဒွေတော်မပါဘဲ “ဝိဒေသနာ”ဟု ရှိသင့်ကြောင်း ဘာသာဋီကာ(၁၆)၌ ပြထားပြီ၊ ဝိဒေသနာ-၌ကား “ဏျ”ပစ္စည်းဖြစ်၍ “သျ”ကို သဖြ၊ သဒွေတော်ဖြင့် ရှိရသည်။

ဆောက်လုပ်အပ်သော ကုဋိတည်း)။ ကုဋိနာမ-မည်သည်။ ဥလ္လိတ္တာဝါ-
 အထက်သို့တက်၊ အတွင်းဘက်၍၊ မြေညက်စသည်၊ သုတ်လိမ်းအပ်သော
 ကုဋိလည်းကောင်း၊ အဝလိတ္တာဝါ-အောက်သို့ဆင်းသက်၊ အပြင်ဘက်၌၊ မြေညက်
 စသည်၊ သုတ်လိမ်းအပ်သော ကုဋိလည်းကောင်း၊ ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တာဝါ-ထက်
 အောက်ဆင်းသက်၊ တွင်းပြင်ဘက်၌၊ မြေညက်စသည်၊ သုတ်လိမ်းအပ်သော
 ကုဋိလည်းကောင်းတည်း။ ကာယယမာနေနာတိ-ကား၊ ကရောန္တောဝါ-ကိုယ်
 တိုင်ပြုသော ရဟန်းသည်လည်းကောင်း၊ ကာရာပေန္တောဝါ-သူတစ်ပါးကို
 ပြုစေသော ရဟန်းသည်လည်းကောင်း၊ အဿာမိကန္တိ-ကား၊ အညော-
 ရဟန်းမှ တစ်ပါးအခြားသော၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သော၊ သာမိကော-
 ကျောင်းရှင်ဖြစ်သော၊ ဣတ္ထိဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ ပုရိသောဝါ-၊
 ဂဟဋ္ဌောဝါ-အိမ်၌တည်သူ လူဝတ်ကြောင်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ပဗ္ဗဇိတော
 ဝါ န ဟောတိ-မရှိ၊ အတ္တုဒ္ဓေသန္တိ-ကား၊ အတ္တနော-၏၊ အတ္ထာယ-ငှာ။

ပမာဏိကာ၊ ပေ၊ သုဂတဝိဒတ္ထိယာတိ-ကား၊ ဗာဟိရိမေန-ပြင်ဘက်၌
 ဖြစ်သော၊ မာနေန-တိုင်းတာခြင်းဖြင့်၊ (အတိုင်းအတာဖြင့်)၊ [သုဂတဝိဒတ္ထိယာ-
 မြတ်စွာဘုရား အထွာတော်အားဖြင့်၊ ဒွါဒသဝိဒတ္ထိယော-၁၂ ထွာတို့တည်း၊]
 တိရိယံသတ္တန္တ ရာတိ-ကား၊ အပ္ပန္တ ရိမေန-အတွင်း၌ဖြစ်သော၊ မာနေန-ဖြင့်၊
 (သတ္တ- ၇ ထွာတို့တည်း။)

ဘိက္ခု အဘိနေတဗ္ဗာ ဝတ္ထုဒေသနာယာတိ-ကား၊ ကုဋိကာရကေန-
 ကျောင်းငယ်ကို ဆောက်လုပ်မည့်သူဖြစ်သော၊ တေနဘိက္ခုနာ-သည်၊ ကုဋိ
 ဝတ္ထု-ကျောင်းငယ်နေရာကို၊ သောဓေတွာ-ရှင်းလင်း၍၊ သံဃံ-သို့၊ ဥပ
 သင်္ကမိတွာ-၍၊ ဧကံသံ-လက်ဝဲတစ်ဘက် ပခုံးထက်၌၊ ဥတ္တရာသင်္ဂ-အပေါ်ရုံ
 ဧကသီကို၊ ကရိတွာ-ပြု၍၊ [ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂ ကရိတွာ-လက်ကတော့
 တင်၍၊] ဝုဗ္ဗာနံ-သီတင်းကြီးကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ပါဒေ-ခြေတို့ကို၊
 ဝန္တိတွာ၊ ဥက္ကုဋ္ဌိကံ-ဆောင့်ကြောင့်၊ နိသီဒိတွာ-၊ အဉ္စလိ-လက်အုပ်ကို၊
 ပဂ္ဂဟေတွာ-မြှောက်ချီ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝစနိယော-ပြောဆိုထိုက်သည်၊ အဿ-
 ဖြစ်၏၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ပြောထိုက်သနည်း)၊ ဘန္တေ၊ အဟံ သညာစိကာယ-
 ကိုယ်တိုင် ဖြစ်စေအပ်သော တောင်းခြင်းဖြင့်၊ ဝါ-ကိုယ်တိုင်တောင်းအပ်သော
 ဓားစသော အဆောက်အဦဖြင့်၊ အဿာမိကံ-ဆောက်လုပ်မည့်သူ ကျောင်းရှင်
 ဒါယကာမရှိသော၊ အတ္တုဒ္ဓေသံ-မိမိဟူသော ညွှန်ပြထိုက်သူရှိသော၊ ဝါ-
 မိမိဖို့ဖြစ်သော၊ ကုဋိ-ကို၊ ကတ္ထုကာမော-ပြုလိုပါ၏၊ (ဆောက်လုပ်လိုပါ၏)၊
 ဘန္တေ၊ သောဟံ-သည်၊ သံဃံ-ကို၊ ကုဋိဝတ္ထုဩလောကနံ-ကျောင်းငယ်

နေရာကြည့်ခြင်းကို၊ ဝါ-ကျောင်းနေရာကိုကြည့်ဖို့ရာ၊ ယာစာမိ-တောင်းပါ၏။ ပေ၊ ယာစိတဗ္ဗာ-တောင်းထိုက်ကုန်၏။ [“ဘိက္ခု”ကို ရည်ရွယ်၍ ဗဟုဝဏ် ထားသည်။]

သဗ္ဗော၊ သံဃော-သည်၊ ကုဋိဝတ္ထု-ကို၊ ဩလောကေတုံ-ငှာ၊ သစေ ဥဿဟတိ-အကယ်၍ စွမ်းနိုင်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပေ၊ ဩလောကေတဗ္ဗ-ကြည့် ထိုက်၏၊ (ကြည့်ရမည်)၊ ပေ၊ နော စေ ဥဿဟတိ-အံ့၊ (တတ္ထ-ထိုရဟန်းတို့ တွင်၊ ယေဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဗျတ္တာ-ထက်မြက်ကုန်သည်၊ သာရမ္ဘ-ပိုးရွခြပုံး ကော်ပဲသီးနှံ စသော ဘေးရန်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ အနာရမ္ဘ-ပိုးရွခြပုံး ကောက်ပဲသီးနှံစသော ဘေးရန်မရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ သပရိက္ကမန-နှစ် ကောင်ကပ်လှည်း၊ လေးကောင်ကပ်လှည်းတို့ဖြင့် လှည့်ပတ်လောက်ရာ ဥပစာ ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ အပရိက္ကမန-နှစ်ကောင်ကပ်လှည်း၊ လေးကောင်ကပ် လှည်းတို့ဖြင့် လှည့်ပတ်လောက်ရာ ဥပစာမရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဇာနိတုံ- ငှာ၊ ပဋိဗလော-စွမ်းနိုင်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ တေ-တို့ကို၊ ယာစိတွာ- တောင်း ပန်၍၊ သမ္ပန္နိတဗ္ဗာ-သမုတ်ထိုက်ကုန်၏၊ (ကောင်းစွာအသိအမှတ်ပြုထိုက် ကုန်၏)၊ ပေ၊ ဗျတ္တေန-ဥတ်ကမ္မဝါစာ၊ နှုတ်၌လာသဖြင့်၊ ကောင်းစွာ ထက်မြက် သော၊ ပဋိဗလေန-ဌာန်ကရိုဏ်းကို ပီသစွာ ရွတ်စွမ်းနိုင်သော၊ ဘိက္ခုနာ- သည်၊ သံဃော-ကို၊ ဉာပေတဗ္ဗော-သိစေထိုက်၏၊ (အသိပေးထိုက်၏) [ကိ-နည်း]။

၃၅၀။ ဘန္တေ-တို့၊ သံဃော-သည်၊ မေ-၏၊ (စကားကို)၊ သုဏာတု- နားစိုက်တော်မူပါ၊ ဣတ္ထန္နာမော-ဤအမည်ရှိသော၊ အယံဘိက္ခု-သည်၊ သညာစိကာယ-ဖြင့်၊ အဿာမိကံ-သော၊ အတ္ထုဒ္ဓေသံ-သော၊ ကုဋိ-ကို၊ ကတ္တုကာမော-ပါ၏၊ သော-သည်၊ သံဃံ-ကို၊ ကုဋိဝတ္ထုဩလောကနံ- ကို၊ ယာစတိ-တောင်းနေပါ၏၊ သံဃဿ-၏၊ (ကမ္မ-သည်)၊ [ကုဋိဝတ္ထုဩလော ကေန သမ္ပုတိကံ] ပတ္တကလ္လံ-လျှောက်ပတ်သောအခါ ရှိသည်။ ယဒိ(သိယာ)- အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) သံဃော-သည်၊ ဣတ္ထန္နာမဉ္ဇ-ရှိသည့်လည်း

၁။ ယာစာမိ။ ။ကျောင်းငယ်ဆောက်လုပ်မည့်နေရာကို လိုက်ကြည့်မည့် ရဟန်း များကို သံဃာ့ထံ တောင်းနေသောကြောင့် “ယာစာမိ-တောင်းပါ၏” ဟု ပေးရသည်။ အပြစ်ရှိ၍ တောင်းပန်နေသည် မဟုတ်။

၂။ ယာစိတွာ။ ။ဤ၌ကား ဗျတ္တပဋိဗလ ရဟန်းများကို သံဃာက တစ်ဆင့် တောင်းတောင်းပန်ပန်ဖြင့် ခွင့်တောင်း၍ပေးရသည်ဖြစ်သဖြင့် “ယာစိတွာ-တောင်းပန်၍”ဟု ပေးရသည်။

၃။ ပတ္တကလ္လံ။ ။အဋ္ဌကထာ၌ “ဩလောကန”ဟု ရအောင်ဖွင့်ထားသော်လည်း ထုံးစံအတိုင်း “ကမ္မ” ဟု ထည့်ပါသည်။

ဖြစ်သော၊ ဘက္ခူ-တို့ကို၊ ဣတ္ထန္နာမဿ-သော၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ ကုဋိဝတ္ထု-ကို၊ ဩလောကေတုံ-ငှာ၊ သမ္မန္နေယျ-သမုတ်ရာပါ၏၊ ဒေသာ-ဤသည်ကား၊ ဥတ္တိ-ဥတ်ပါတည်း၊ ဝါ-သံဃာကို သိစေခြင်း (အသိပေးခြင်း) ပါတည်း။

သုဏာတု၊ ပေ၊ ယာစတိ-တောင်းနေပါ၏၊ ပေ၊ သမ္မန္နတိ-သမုတ်နေပါ၏၊ ယဿအာယသ္မတော-အကြင် အရှင်အား၊ [ခမတိ-၏ သမ္ပဒါနံ] ဣတ္ထန္နာမဿစ-ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဣတ္ထန္နာမဿာစ-ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနံ-တို့ကို၊ [သမ္မုတိ-၏ဆဋ္ဌိကံ] ဣတ္ထန္နာမဿ-သော၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ ကုဋိဝတ္ထု-ကို၊ ဩလောကေတုံ-ငှာ၊ သမ္မုတိ-သမုတ်ခြင်းသည်၊ ခမတိ-နှစ်သက်၏၊ သော-ထိုအရှင်သည်၊ တုဏှိ-ဆိတ်ဆိတ်၊ (တိတ်တိတ်)၊ အဿ-ဖြစ်ရာပါ၏၊ ယဿ-အကြင်အရှင် အား၊ နက္ခမတိ-မနှစ်သက်၊ သော-ထို (မနှစ်သက်သော) အရှင်သည်၊ ဘာသေယျ-ပြောရာပါ၏၊ [မိမိ မနှစ်သက်ကြောင်းကို ပြောဆိုရာပါ၏၊] [ကမ္မဝါစာ]။

သံဃေန-သည်၊ ဣတ္ထန္နာမောစ-ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဣတ္ထန္နာမောစ-ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဣတ္ထန္နာမဿ-သော၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ ကုဋိဝတ္ထု-ကို၊ ဩလောကေတုံ-ငှာ၊ သမ္မတာ-သမုတ်အပ်ပါကုန်ပြီ၊ (ကောင်းစွာ အသိအမှတ်ပြုအပ်ပါကုန်ပြီ။) (ယသ္မာ ကြောင့်၊) သံဃဿ-အား၊ ခမတိ-နှစ်သက်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တုဏှိ၊ (အာသိ-ဖြစ်ပြီ) ဧဝံ-ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းကြောင့်၊ ဧတံ-ဤနှစ်သက်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ-နှစ်သက်ကြောင်းကို၊ ဓာရယာမိ-သိမှတ်ရပါ၏၊ [နိဂုံးဝါကျ၊] ဣတိ-သို့၊ (ဉာပေတဗ္ဗော) [ဉာပေတဗ္ဗော-သို့ ပြန်လှည့်ပါ။]

၃၅၁။ သမ္မတေဟိ-သမုတ်အပ်ပြီးကုန်သော၊ (သမ္မုတိရပြီးကုန်သော) တေဟိဘိက္ခုဟိ-တို့သည်၊ တတ္ထ-ထိုအရပ်သို့၊ ဂန္ဓာပေသာရမ္ဘံ-ကိုလည်းကောင်း၊ အနာရမ္ဘံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဇာနိတမ္ပံ၊ သာရမ္ဘံ-သည်၊ အပရိက္ကမနံ-သည်၊ သစေဟောတိ-အံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဣဓ-ဤနေရာ၌၊ မာကရိ-မဆောက်လုပ်ပါနှင့်၊ ဣတိဝတ္တဗ္ဗော၊ အနာရမ္ဘံ သပရိက္ကမနံ သစေဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ) သံဃဿ-အား၊ အာရောစေတမ္ပံ-လျှောက်ထိုက်၏၊ (လျှောက်ရမည်)၊ (ကိ)၊ အနာရမ္ဘံ-ပိုးရွ၊ ခြပုံး ကောက်ပဲသီးနှံစသော ဘေးရန်မရှိပါ။

၁။ ခမတိ။ ။ကမ္မဝါစာ၌ ဥတ်၊ ကမ္မဝါစာ၊ နိဂုံးဟု သုံးမျိုးရှိသည်ကို သတိပြု၊ သုဏာတု၊ ပေ၊ ဒေသာ ဥတ္တိ-ကား၊ ဥတ်တည်း၊ သုဏာတု၊ ပေ၊ ဘာသေယျကား- ကမ္မဝါစာခေါ် အနုဿာဝနတည်း၊ သမ္မတာ၊ ပေ၊ ဓာရယာမိ-ကား နိဂုံးတည်း၊ ယဿာယသ္မတော ခမတိစသည်၌ ပါဠိထုံးစံအတိုင်း “အကြင်အရှင်အား+သမုတ်ခြင်းသည်+နှစ်သက်၏” ဟု ကတ္တားကသမ္ပဒါနံ၊ ကံက ကတ္တားဖြစ်နေသည်ကို သတိပြု၊ “အကြင်အရှင်သည်+သမုတ်ခြင်းကို နှစ်သက်၏” ဟု အဓိပ္ပာယ်မှတ်ပါ။

သပရိက္ကမနံ-နှစ်ကောင်ကပ်လှည်း၊ လေးကောင်ကပ်လှည်းတို့ဖြင့် လှည့်ပတ်
လောက်ရာ၊ ဥပစာရှိပါ၏။ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ထိုက်၏။ပေ။ ကုဋိဝတ္ထု
ဒေသနံ-ကျောင်းငယ်နေရာကို ညွှန်ပြမှုကို။ ပေ။

၃၅၂။ ဒေသေယျ-ညွှန်ပြရာပါ၏။ ဒေသေတိ-ညွှန်ပြနေပါ၏။ ပေ။
ကုဋိဝတ္ထုဿ-ကို။ ဒေသနာ-ညွှန်ပြခြင်းသည်။ ပေ။ ဒေသိတံ-အပ်ပါပြီ။

၃၅၃။ သာရမ္ဘိနာမ-မည်သည်။ ကိပိလိကာနဝါ-ပိုးငယ်တို့၏သော်လည်း၊
အာသယော-အမြဲနေရာသည်။ ဟောတိ-၏။ ဥပစိကာ-ဗြဟ္မဗျူဟ-ကြွက်။ အဟိ-
မြေ။ ဝိစ္ဆိကာ-ကင်းမြီးကောက်။ သတပဒီ-ကင်းခြေများ။ ဟတ္ထိ-ဆင်။ အဿ-
မြင်းသိဟ-ခြင်္သေ့။ ဗျဟ္တ-ကျားဒီပိ-သစ်။ အစ္ဆ-ဝံ။ တရစ္ဆ-အောင်း။ ယေသံကေ
သဉ္စိ-အကြင်အမှတ်မရှိ အလုံးစုံကုန်သော၊ တိရစ္ဆာနဂတာနံ-တိရစ္ဆာန်ဖြစ်
ကုန်သော၊ပါဏာနံ-(တောကျွဲစသော) သတ္တဝါတို့၏။ အာသယော ဟောတိ။

ပုဗ္ဗဏ္ဍနိသိတံဝါ-ပဲ၏ဦးစွာဖြစ်ပေါ်လာသည့် အစာဟူသော ကောက်
စပါးကို မှီသည်မူလည်း၊ ဝါ-ကောက်စပါးခင်းကို မှီသည်မူလည်း၊ ဟောတိ။
[အပရဏ္ဏ-ကောက်၏ နောက်မှ ဖြစ်ပေါ်ရသည့် အစာဟူသောပဲ၊ အတ္တဃာတ-
သူခိုးဓားပြ၊ သူပုန်တို့ကို ညှဉ်းဆဲရာအိမ်၊ အာယာတန-သူခိုးဓားပြ၊ သူပုန်တို့၏
လက်ခြေ စသည်တို့ကိုဖြတ်ရာအရပ်၊ သုသာန-သုသာန်ကြီး၊ ဥယျာန-
ဥယျာဉ်၊ ရာဇဝတ္ထု-မင်း၏မြေ၊ ဟတ္ထိသာလာ-ဆင်တဲ၊ ဆင်တင်းကုပ်၊
အဿသာလာ-မြင်းတဲ၊ မြင်းတင်းကုပ်၊ ဗန္ဓနာဂါရ-ချုပ်နှောင်ရာအိမ်၊
အချုပ်ထောင်၊ ပါနာဂါရ-သေသောက်ရာအိမ်၊ သေကင်းကုပ်၊ (ထန်းရည်အရက်
ဆိုင်)၊ သူန-သားသတ်ရုံ၊ ရစ္ဆာ-ရထား သွားလောက် ထုတ်ချင်းပေါက်သော
လမ်းရှည်၊ စစ္စရ-လမ်းဆုံ၊ လမ်းခွ၊ သဘာ-ပွဲသဘင်၊ ဈေးရုံ၊ လွှတ်တော်ရုံး၊]
သံသရဏနိသိတံဝါ-ထုတ်ချင်းမပေါက်သောလမ်းတို့ကိုမှီသည်မူလည်း၊
ဟောတိ။ ဧတံ-ဤအလုံးစုံ (သောအရပ်) သည်။ သာရမ္ဘိနာမ-မည်၏။

အပရိက္ကမနံနာမ-မည်သည်။ ယထာယုတ္တေန-အကြင်အကြင် ကပ်ယှဉ်
အပ်သော၊ (နှစ်ကောင် သို့မဟုတ်၊ လေးကောင်ကပ်ယှဉ်အပ်သော)၊ သကဋေန-
ဖြင့်၊ အနုပရိဂန္တု-လှည့်ပတ်သွားခြင်းငှာ၊ သမန္တာ-ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ နိဿေ
ဏိယာ-လှေကားဖြင့်၊ အနုပရိဂန္တု-ငှာ၊ သက္ကာ-စွမ်းနိုင်သည်၊ န ဟောတိ။ပေ။

ဥတ္တိဒုတိယေန-ဥတ်ဟူသော နှစ်ကြိမ်မြောက်ရှိသော၊ ကမ္မေန-ဖြင့်၊
(ဝိနည်းကံဖြင့်)၊ ကုဋိဝတ္ထု-ကို၊ နဒေသာပေတွာ-မညွှန်ပြစေမူ၍၊ အာယာမတော
ဝါ-အလျားအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဝိတ္ထာရတောဝါ-အကျယ်အားဖြင့်
သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-အနံအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အန္တမသော-
အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ ကေသဂ္ဂမတ္တိပိ-တစ်ဆံဖျားမျှလောက်ကိုလည်း၊ ဝါ-

တစ်ဆံဖျားအတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်ကိုလည်း၊ အတိက္ကာမေတွာ-ကျော်လွန်စေ၍၊ ကရောတိဝါ-ကိုယ်တိုင်မူလည်းပြုအံ့၊ကာရာပေတိဝါ-သူတစ်ပါးကိုမူလည်းပြုစေအံ့၊ ပယောဂေ-ပယောဂကြောင့်၊ (အားထုတ်မှုလုံ့လပယောဂကြောင့်)၊ ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)။ ဧကံ-သော၊ ပိဏ္ဏံ-အင်္ဂတေစိုင် မြေညက်စိုင်သို့၊ အနာဂတေ-မရောက်သေးမီ၊ [အနာဂတေ၏ကတ္တားကို “ကုဋိက္ကမ္မေ-ကုဋိပြုလုပ်မှုသည်” ဟု ထည့်ပါ။]ပေ၊ တသ္မိံပိဏ္ဏေ-ထို (နောက်ဆုံး) အင်္ဂတေစိုင်မြေညက်စိုင်သည်၊ အာဂတေ-ရောက်လာလသော်၊ (ထို အခဲကို ကိုင်အပ် သုတ်လိမ်းအပ်သော်)၊ပေ။

၃၅၄။ ဘိက္ခု-သည်၊ အဒေသိတဝတ္ထုကံ-မညွှန်ပြအပ်သော ကျောင်းငယ် နေရာရှိသော၊ သာရမ္ဘံ-သော၊ အပရိက္ကမနံ-သော၊ ကုဋိံ၊ ကရောတိ-အံ့၊ သံဃာဒိသေသေန-သံဃာဒိသေသ်အာပတ်နှင့်တကွ၊ ဒွိန္ဒူ-နှစ်ချက်ကုန်သော၊ ဒုက္ကဋ္ဌနံ-တို့သို့၊ အာပတ္တိ-ရောက်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ။

၃၅၅။ ပမာဏာတိက္ကန္တံ-ပမာဏကိုကျော်လွန်သော၊ ဝါ-ပမာဏထက် ကျော်လွန်သော၊ (အတိုင်းအတာထက် ကျော်လွန်သော)၊ပေ၊ပမာဏိကံ-ပမာဏနှင့် ယှဉ်သော၊ပေ၊ ဒွိန္ဒူ-နှစ်ချက်ကုန်သော၊ သံဃာဒိသေသေန-သံဃာဒိသေသ်အာပတ်တို့နှင့်တကွ၊ ဒွိန္ဒူ-ကုန်သော၊ ဒုက္ကဋ္ဌနံ-တို့သို့၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ)။

၃၅၆။ ဘိက္ခု-သည်၊ မေ-ငါ၏အတွက်၊ ဝါ-ဖို့၊ [တဒတ္ထသမ္ပဒါနံ]၊ ကုဋိ-ကို၊ ကရောထ-ကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ သမာဒိသတိ-ညွှန်ပြ၏၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏အတွက်၊ ပေ။

၃၅၇။ ဘိက္ခု-သည်၊ သမာဒိသိတွာ-ညွှန်ပြ၍၊ ပက္ကမတိ-ဖဲသွား၏၊ (ကိ-)၊ မေ-အတွက်၊ ကုဋိံ-ကရောထ၊ ဣတိ-ဤသို့ညွှန်ပြ၍ ဖဲသွား၏၊ ဒေသိတဝတ္ထုကာစ-သည်လည်ကောင်း၊ အနာရမ္ဘာစ-သည်လည်းကောင်း၊ သပရိက္ကမနာစ-သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတု-ဖြစ်ပါစေ၊ ဣတိ-သို့၊ နစ-သမာဒိသတိ-မညွှန်ပြ၊ ပေ၊ [“ဣတိစ-ဤသို့ကား ဒီလိုတော့” ဟုလည်း ပေးပါ။] ပေ။

၃၅၈။ ဘိက္ခု-သည်၊ ကုဋိံ-မေကရောထာတိ-ဟူ၍၊ (ငါ့အတွက် ကျောင်းငယ် ဆောက်လုပ်ကြဟု) သမာဒိသိတွာ ပက္ကမတိ၊ ဒေသိတဝတ္ထုကာစ-သည်လည်းကောင်း၊ အနာရမ္ဘာစ-သည်လည်းကောင်း၊ သပရိက္ကမနာစ-သည်လည်းကောင်း၊ ဣတိစ-သို့လည်း၊ (ဤလိုလဲ)၊ သမာဒိသတိ-၏၊

၁။ ဒွိန္ဒူ သံဃာဒိသေသေန။ ။“ဒွိန္ဒူ”သည် “ဒွိဟိ”ဟု တတိယာဝိဘတ်ဖြင့် ဆိုလိုလျက် ဆဋ္ဌိဝိဘတ်ဖြင့် ဆိုအပ်ထားသော ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသ။ တစ်နည်း-တတိယာအနက်၌ ဆဋ္ဌိသက်၊ “သံဃာဒိသေသေန”သည် “သံဃာဒိသေသေဟိ”-ဆိုလိုလျက် ဗဟုဝစ်မှ ဧကဝစ်သို့ ဖောက်ပြန်နေသော ဝစနဝိပလ္လာသ။

တဿ-အတွက်၊ အဒေသိတ ဝတ္ထုကံ သာရမ္ဘံ အပရိက္ကမနံ ကုဋိကရောန္တိ၊
သော သုဏာတိ(ကိံ)၊ မေ-အတွက်၊ အဒေသိတဝတ္ထုကာ-သော၊ သာရမ္ဘာ-
သော၊ အပရိက္ကမနာ-သော၊ ကုဋိ-ကို၊ ကယိရတိကိရံ-ပြုလုပ်အပ်သတဲ့၊
(ဆောက်လုပ်နေသတဲ့)၊ ဣတိ-ဤသို့ကြားအံ့။

တေန ဘိက္ခုနာ-သည်၊ သာမံဝါ-ကိုယ်တိုင်သော်လည်း၊ ဂန္ထဗွဲ-သွား
ရာ၏၊ (သွားရမည်)၊ ဒူတောဝါ-တမန်ကိုသော်လည်း၊ ပါဟောတဗ္ဗော-
စေလွှတ်ထိုက်၏၊ ဝါ-စေလွှတ်ရမည်၊ (ကိံ-အဘယ်သို့မှာ၍ စေလွှတ်ရမည်
နည်း။) ဒေသိတဝတ္ထုကာစ-သည်လည်းကောင်း။ ပေ။ ဟောတု-စေ၊ ဣတိ-
ဤသို့မှာ၍ စေလွှတ်ထိုက်၏၊ (စေလွှတ်ရမည်)၊ သာမံဝါ-သော်လည်း၊
နောစေဂစ္ဆေယျ-အကယ်၍ မသွားအံ့၊ ဒူတံဝါ-ကိုသော်လည်း၊ (နောစေ)
ပဟိဏေယျ၊ ပေ။

၃၅၉။ လွယ်ပြီ။

၃၆၀။ ကာရုကာနံ-ကျောင်းငယ်ဆောက်လုပ်သော ရဟန်းတို့၏၊ တိဏ္ဍံ-
ကုန်သော၊ ဒုက္ကဋ္ဌာနံ-တို့သို့၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ [ဤဝါကျသာထူးသည်။]

၃၆၁။ သော-သည်၊ (ကုဋိကမ္မေ-ကျောင်းငယ်ဆောက်လုပ်မှုကို)၊ ဝိပွ
ကတေ-အပြားအားဖြင့် မပြုအပ်သေးမီ၊ ဝါ-မပြီဆုံးသေးမီ၊ စေ အာဂစ္ဆတိ-
အံ့၊ [တစ်နည်း-ကုဋိကမ္မေ-ကျောင်းငယ်ဆောက်လုပ်မှုသည်၊ ဝိပွကတေ-
အပြားအားဖြင့်ပြုခြင်းမှ ကင်းလသော်၊ ဝါ-မပြီးဆုံးသေးမီ၊] စေ အာဂစ္ဆတိ-
အံ့၊ တေနဘိက္ခုနာ-သည်၊ သာကုဋိ-ကို၊ အညဿဝါ-အခြားသူအားသော်
လည်း၊ ဒါတဗ္ဗာ-ပေးထိုက်၏၊ ဘိန္နိတွာ-ဖျက်၍သော်လည်း၊ ပုန-တစ်ဖန်၊
ကာတဗ္ဗာ^၂ -ဆောက်လုပ်စေထိုက်၏၊ (ဆောက်လုပ်ခိုင်းရမည်)။

၃၆၂။ လွယ်ပြီ။

၃၆၃။ အတ္တနာ-မိမိသည်၊ ဝါ-ကိုယ်တိုင်၊ ဝိပွကတံ^၃-အပြားအားဖြင့်
မပြုအပ်သေးသော ကျောင်းငယ်ကို၊ (ကုဋိကို)၊ [ဝိပွကတံ- အပြားအားဖြင့်

၁။ ကယိရတိ။ ။ကရိယတိ-ဟုဆိုလိုလျက် ရ နှင့် ယ ရှေ့နောက်ပြန်ပါ-ဟု
ရူပသိဒ္ဓိဆို၏၊ သို့ရာတွင် “ကရိယတိ ကရိယတိ”ဟု ကမ္မရုပ် အထင်အရှားရှိမှကောင်း
မည်။ အဆက်ဆက်ကူးယူ ရာမှ စာဖျက်လာဟန်တူသည်။

၂။ ကာတဗ္ဗာ။ ။နောက်၌ “နောစေ၊ ပေ၊ ကာရေယျ”ဟု ရှိသောကြောင့်
ကာရေတဗ္ဗာဟု ရှိသင့်၏၊ သို့မဟုတ်-ကာရိတံအကျေကြံပါ။

၃။ ဝိပွကတံ။ ။ဘာသာဋီကာ-(၃၄၊ ၃၅) ရှ။

ပြုလုပ်ခြင်းမှ ကင်းသောကျောင်းငယ်ကို၊ ဝါ-အပြားအားဖြင့် ပြုလုပ်ခြင်းမရှိသော ကျောင်းငယ်ကို ဤသို့လည်း ပေးနိုင်၏။] အတ္တနာ-တိုင်၊ ပရိယောသာပေတိ- ပြီးဆုံးစေအံ့၊ ပေ။

အတ္တနာ၊ ဝိပွကတံ-ကို၊ ပရေဟိ-သူတစ်ပါးတို့သည်၊ [ကာရိတ်ကတ္တား] ဝါ-တို့ကို၊ [ဓာတ်ကံ] ပရိယောသာပေတိ-အံ့၊ [ပရိယောသာဝါပေတိ- ပြီးဆုံးပစေဟုစေခိုင်းအံ့]၊ ပေ။

လေဏေ-လိုဏ်၌လည်းကောင်း၊ (တောင်လိုဏ်ခေါင်း)၊ ဂုဟာယ-ဂူ၌ လည်းကောင်း၊ (အုတ်ဂူ၊ ကျောက်ဂူစသည်)၊ တိဏကုဋိကာယ-မြက်အမိုးရှိသော ကျောင်းငယ်၌လည်းကောင်း၊ အညဿ-၏၊ အတ္တာယ-ငှာ၊ (ကရောန္တဿ- ပြုသောရဟန်း၏လည်းကောင်း၊) ဝါသာဂါရံ-နေရာကျောင်းကို၊ (နေဖို့ရာ ကျောင်းကို)၊ ဌပေတွာ-ချန်ထား၍၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော အဆောက်အအုံ တို့၌လည်းကောင်း၊ [ဥပုသ်ကျောင်းဆောင်၊ ဆွမ်းစားဇရပ် စသည်များ] အနာပတ္တိ (ဟောတိ)ဥမ္မတ္တကံဿ-၏လည်းကောင်း၊ ပေ၊ အနာပတ္တိ၊ (ဟောတိ)။

ဆဋ္ဌ-ခြောက်ခုမြောက်ဖြစ်သော၊ ကုဋိကာရသိက္ခာပဒံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ။

၇။ ဝိဟာရကာရသိက္ခာပုဒ်

၃၆၅။ ကောသမ္ဗိယံ-ကောသမ္ဗိမြို့၌၊ ဃောသိတာရာမေ-ဃောသိတာရုံ ကျောင်းတိုက်၌၊ [“ဃောသိတံသူဌေး၏ အာရမ်၌” ဟုလည်း ပေးနိုင်သည်။] အာယုသ္မတောဆန္ဒဿ-အရှင်ဆန္ဒ၏၊ [ဘုရားအလောင်းနှင့်အတူ တောထွက် ခဲ့သော အရှင်ဆန္ဒပင်တည်း၊] ဥပဋ္ဌာကော-အလုပ်အကျွေးဖြစ်သော၊ ဂဟပတိ- အိမ်ရှင်သူကြွယ်သည်၊ ပေ၊ ဘန္တေ၊ ဝိဟာရဝတ္ထု-ကျောင်းနေရာကို၊ ဇာနာဟိ- သိတော်မူပါ၊ (ကြည့်ရှုရာဖွေပါ)၊ အယျဿ-အရှင်ဘုရား၏အတွက်၊ ဝါ-ဖို့၊ ဝိဟာရံ၊ ကာရာပေသာမိ-ဆောက်လုပ်စေပါမည်၊ ဣတိ-လျှောက်ပြီ၊ ပေ၊ ဝိဟာရဝတ္ထု-ကို၊ သောဓေန္တော-ရှင်းလင်းလသော်၊ ဂါမပူဇိတံ-ရွာသူရွာသား လူအများသည် ပူဇော်အပ်သော၊ နိဂမပူဇိတံ-သော၊ နဂရပူဇိတံ-သော၊

၁။ ပရိယောသာပေတိ (ပရိယောသာဝါပေတိ) ။ ။ပရိယောသာပေတိ၌ ပရိ+ အဝ+ပုဗ္ဗ၊ သာဓာတ်(တစ်နည်း) သောဓာတ်+ဏာပေပစ္စည်း၊ “ပရိယောသာ ဝါပေတိ” ၌ကား ကာရိတ်ဏာပေ ၂ ချက် ဆင့်သက်၍ ပရိယောသာပါပေတိဟုဖြစ်ရာမှ ရှေ့ ပ ကို ဝ ပြုထားသည်။ ရူဘာဋီ(ဒု) တွဲ ၅၀၂ ရှု။
တစ်နည်း။ ။ပရိ+အဝ+သောဓာတ်+ကာရိတ်ဏာ+ဏာပေသက်၍ ကာရိတ် ဇာတ်ကို ချေ၊ သော၌ ဩ ကို အာဝပြုသင့်သည်။ “မာလာဝစ္စံ ရောပေန္တိပိ ရောပါပေန္တိပိ” ၌ “ရောပါပေန္တိ”ကို ထောက်လျှင် ရှေ့နည်းက သာ၍ ကောင်းသည်။

ဇနပဒပူဇိတံ-နယ်သူနယ်သာ၊ လူအများသည် ပူဇော်အပ်သော၊ ရဋ္ဌပူဇိတံ-
 တစ်တိုင်းပြည်လုံးသည် ပူဇော်အပ်သော၊ အညတရံ-သော၊ စေတီယရက္ခံ-
 စေတီဟု သမုတ်အပ်သော သစ်ပင်ကို၊ (စေတီဟု အသိအမှတ်ပြုအပ်သော
 သစ်ပင်ကို)၊ ဆေဒါပေသိ-ဖြတ်စေပြီ၊ ပေ၊ ဧကိန္ဒြိယံ-တစ်ခုသော ကာယိန္ဒြေ
 ရှိသော၊ ဇီဝံ-အသက်ကို၊ ဝါ-သတ္တဝါကို၊ ဝိဟေဋ္ဌေန္တိ-ညှဉ်းဆဲကြကုန်၏၊
 ပေ၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ ရက္ခသ္မိံ-၌၊ ဇီဝသညိနော-အသက်ရှိ၏ဟု မှတ်ထင်
 ကြကုန်၏၊ ဝါ-သတ္တဝါဟု အမှတ်ရှိကြကုန်၏။

၃၆၇။ သဿာမိကော-ဆောက်လုပ်မည့်သူကျောင်းရှင် ဒါယကာရှိသော၊
 ဝိဟာရော-ကို၊ မဟလ္လကောနာမ-မဟလ္လကမည်၏ဟူ၍၊ (ကြီးသော ကျောင်း
 ဟူ၍)၊ ဝုစ္စတိ၊ [“သဒ္ဓတ္ထမှာ-ကြီးသည်၏ အဖြစ်ကို ယူတတ်မြတ်သည်၏အဖြစ်
 ကို ယူတတ်ဟု ဖြစ်၏”]၊ ပေ။

မဟလ္လကံ-ကြီးသော၊ သဿာမိကံ-ဆောက်လုပ်မည့်သူကျောင်းရှင်
 ဒါယကာရှိသော၊ အတ္တုဒ္ဓေသံ-သော၊ ဝိဟာရံ-ကို၊ ကတ္တုကာမော။

[အမှာ-ကြွင်းဝါကျများ၌ ရှေ့သိက္ခာပုဒ်နှင့် တူပြီး။]
 သတ္တမံ-သော၊ ဝိဟာရကာရသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

ဂ-ဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ်

၃၈၀။ ရာဇေဟေ-၌၊ ကလန္တကနိဝါပေ-ရှဉ့်တို့အား အစာပေးရာဖြစ်
 သော၊ (ရှဉ့်တို့အား အစာကျွေးလျက် ဘေးမဲ့ပေးထားရာဖြစ်သော) ဝေဠု
 ဝနေ-ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်၌၊ ဝိဟရတိ၊ တေန ခေါပနသမယေန-၌၊
 မလ္လပုတ္တေန-မလ္လမင်း၏သားဖြစ်သော၊ ဝါ-မလ္လမင်းသားဖြစ်သော၊ အာယသ္မတာ
 ဒဗ္ဗေန-သည်၊ ဇာတိယာ-မွေးဖွားခြင်းအားဖြင့်၊ သတ္တဝေသေန-၇ နှစ်သာ
 ရှိသေးသည်၊ (ဟုတွာ) အရဟတ္တံ--အရဟတ္တဖိုလ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ သစ္စိကတံ-
 မျက်မှောက် ပြုအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ၊ ယံကိဉ္စိ-အကြင်အလုံးစုံသော ဂုဏ်
 အပေါင်းသို့၊ သာဝကေန-သာဝကဖြစ်သူသည်၊ ပတ္တဗ္ဗံ-ရောက်ထိုက်၏၊ သဗ္ဗံ-
 အလုံးစုံသော၊ တံ-ထိုဂုဏ်အပေါင်းသို့၊ တေန-ထိုအရှင်ဒဗ္ဗသည်၊ အနုပ္ပတ္တံ-
 ရောက်အပ်ပြီး သည်၊ ဟောတိ၊ အဿ-ထိုအရှင်ဒဗ္ဗ၏၊ ဝါ-မှာ၊ ကိဉ္စိ-
 တစ်စုံတစ်ရာသော၊ ဥတ္တရိ-အထက်၌၊ ဝါ-အလွန်၊ ကရဏီယံစ-ပြုဖွယ်
 ကိစ္စသည်လည်း၊ နတ္ထိ-မရှိတော့၊ ကတဿဝါ- ပြုအပ်ပြီးသော မင်္ဂကိစ္စကိုလည်း၊
 ပဋိစယော-တစ်ဖန်ဖြစ်စေဖွယ်သည်၊ ဝါ-တစ်ဖန်တိုးပွားစေဖွယ်သည်၊ (နတ္ထိ)။

အထခေါ-၌၊ မလ္လပုတ္တဿ-သော၊ အာယသ္မတော ဒဗ္ဗဿ-၏၊ (စေတသော-
 ၌စပ်)၊ ဝါ-သည်၊ ရဟောဂတဿ-ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ ရောက်သည်ဖြစ်၍၊
 ပဋိသလ္လိနဿ-အာရုံများစွာ စိတ်ကိုခွာ၍ သင့်ရာကောင်းမြတ် တစ်ခုသောအာရုံ၌
 ကပ်ရောက်စဉ်၊ ဝါ-တစ်ပါးတည်းနေစဉ်၊ ဧဝံ-သို့၊ စေတသော-စိတ်၏၊
 ပရိဝိတက္ကော-အကြံသည်၊ ဥဒပါဒိ-ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ဖြစ်
 သနည်း)၊ မယာ၊ ပေ၊ သစ္စိကတံ-အပ်ပြီ၊ ပေ၊ နတ္ထိ-တော့၊ အဟံ၊ သံဃဿ-
 ၏အတွက်၊ ကိ-အဘယ်မည်သော၊ ဝေယျာဝစ္စံ-ကို၊ ကရေယျံ နုခေါ-
 ပြုရာပါအံ့နည်း၊ (ပြုရာပါမည်နည်း)၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။

အထခေါ၊ ပေ၊ ဧတံ-ဤအကြံသည်၊ အဟောသိ၊ (ကိ)၊ အဟံ
 သံဃဿ-၏အတွက်၊ သေနာသနဉ္စ-ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာကိုလည်း၊ ယံနူန
 ပညပေယျံ-အကယ်၍ ခင်းရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ ဘတ္တာနိစ-ဆွမ်းတို့ကို
 လည်း၊ (သလာကဘတ်၊ ပက္ခိကဘတ်စသည်တို့ကိုလည်း) ယံနူန ဥဒ္ဓိသေယျံ-
 အကယ်၍ ညွှန်ချရပါမူ ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ၊
 သာယနံသမယံ-ညနေချိန်၌၊ ပဋိသလ္လာနာ-ကပ်ရောက်ခြင်းမှ၊ ဝါ-တစ်ပါး
 တည်းနေခြင်းမှ၊ ဝုဒ္ဓိတော-ထပြီးသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ)။

ဘန္တေ-၊ ဣဓ-ယနေ၊ မယံ-၏၊ ဝါ-သည်၊ ရဟောဂတဿ-၍၊ ပေ၊
 ဥဒပါဒိ-ပါပြီ၊ (ကိ)၊ ကရေယျံ-မည်နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ထင်ရှားဖြစ်ပါပြီ၊
 ဘန္တေ၊ တဿ မယံ-၏၊ ပေ၊ ဥဒ္ဓိသေယျံ-စွ၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပါပြီ။
 ပေ၊ ပညပေတုံ-ငှာလည်းကောင်း၊ ဘတ္တာနိစ-တို့ကိုလည်း၊ ဥဒ္ဓိသိတုံ-
 ကောင်း၊ ဣစ္ဆာမိ-အလိုရှိပါ၏၊ ဣတိ-လျှောက်အပ်ပြီ၊ ပေ၊ ဘဂဝတော-၏၊
 (ဝစနံ) ပစ္စသောသိ-ရှေးရှုနားထောင်ပြီ၊ ပေ၊ ဒဗ္ဗံ-ကို၊ သေနာသနပညာပကဉ္စ-
 ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို ခင်းပေးတတ်သူဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဘတ္တုဒ္ဓေသကဉ္စ-
 ဆွမ်းကို ညွှန်ချတတ်သူဟူ၍လည်းကောင်း၊ သမ္ပန္နတု၊ ပေ။

၃၈၁။ သံဃဿ-၏၊ (ကမ္မံ-သည်)၊ (သေနာသနပညာပကဘတ္တုဒ္ဓေ
 သကသမ္ပုတိကံ) (လွယ်ပြီ)။

၃၈၂။ သဘာဂါနံ-ဂုဏ်အားဖြင့် သဘောတူကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ-တို့
 အတွက်၊ ဝါ-တို့ဖို့၊ ဧကန္တံ-တစ်ပေါင်းတည်း၊ (တစ်စုတစ်ဝေးတည်း)၊
 သေနာသနံ ပညပေတိ၊ [ထိုကိုသရုပ်ဖော်လို၍ “ယေတေ ဘိက္ခု” စသည်မိန့်၊]
 ယေ တေ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ သုတ္တန္တိကာ-သုတ္တန်ကို တတ်သိနားလည်ကုန်၏၊
 ဝါ-သုတ္တန်ကို ဆောင်ကုန်၏၊ တေသံ-တို့အဖို့၊ ဧကန္တံ-သေနာသနံ ပညပေတိ၊
 (ကိ-အဘယ်သို့ကြံ၍ ခင်းပေးသနည်း)၊ [အဘယ်ရှည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ခင်းပေး
 သနည်း-ဟူလို] တေ-ထိုသုတ္တန်ဆောင် ရဟန်းတို့သည်၊ အညမညံ-ချင်း၊
 သုတ္တန္တံ-ကို၊ သင်္ဂါယိဿန္တိ-စုပေါင်း၍ ရွတ်ခေါ်ကြလိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့

ကြံ၍ခင်းပေး၏။ ပေ၊ ဝိနယဓရာ-ဝိနည်းကိုဆောင်ကုန်၏။ တေ-ထိုဝိနည်းခိုရ် ရဟန်းတို့သည်။ အညမညဝိနယံ ဝိနိစ္ဆိန်ဿန္တိ-ဆုံးဖြတ်ကြလိမ့်မည်။ ပေ၊ ဓမ္မကထိကာ-တရားကို ဟောတတ်ကုန်၏။ တေ-ထိုဓမ္မကထိကတို့သည်။ အညမည ဓမ္မ သာကစ္ဆိဿန္တိ-အတူပြောဆိုကြလိမ့်မည်။ ဝါ-ဆွေးနွေးကြ လိမ့်မည်။ ပေ၊ ဈာယိနော-ဈာန်ဝင်စားလေ့ရှိကုန်၏။ နဗျာဗာဓိဿန္တိ-မနိပ် စက်ကြလိမ့်မည်။ (အနှောင့်အယှက် မပြုကြလိမ့်မည်)။ ပေ၊ တိရုတ္ထာနကထိကာ- သဂ္ဂလမ်း မဂ္ဂလမ်း ဆန့်ကျင်ဘက် ဖိလာဖြစ်သော စကားကို ပြောကြကုန်သည်။ ကာယဒဠိဗဟုလာ-များသောကိုယ်၏ ခိုင်ခံ့သည်၏ အဖြစ်ကိုပြုခြင်းရှိကုန်သည်။ (ကိုယ်ကာယ ခိုင်မာတောင့်တင်းအောင် များစွာ ပြုလေ့ရှိကုန်သည်။) (ဟုတွာ) ဝိဗာရန္တိ။ ပေ၊ ဣမေ အာယသ္မန္တော-တို့သည်။ ဣမာယ ပိရတိယာ- ဤဓမ္မလျော်ခြင်းဖြင့်လည်း။ အစ္ဆိဿန္တိ-နေကြလိမ့်မည်။

ယေပိ တေ ဘိက္ခု-တို့သည်လည်း။ ဝိကာလေ-အချိန်မဲ့အခါမဲ့၌၊ အာဂစ္ဆန္တိ။ တေသံပိ-တို့ဖို့လည်း။ တေဇောဓာတုံ-တေဇောကသိုဏ်းလျှင် အာရုံရှိသော စတုတ္ထဈာန်သမာပတ်ကို၊ သမာပဇ္ဇိတွာ-ကောင်းစွာရောက်၍၊ ဝါ-ဝင်စား၍၊ တေနေဝ အာလောကေန-ထို အလင်းရောင်ဖြင့်ပင်။ (တေဇော ကသိုဏ်းလျှင် အာရုံရှိသော သမာပတ်သည် ဖြစ်စေအပ်သော လက်ချောင်း၏ အလျှံတည်း ဟူသော ထို အလင်းရောင်ဖြင့်ပင်) သေနာသနံ ပညပေန္တိ။ ဘိက္ခု-တို့သည်။ သဉ္စိစ္စ-သညာနှင့်တကွ စေတနာဖြင့် စေ့ဆော်၍၊ ဝိကာလေအပိ-၌လည်း။ အာဂစ္ဆန္တိ။ (ကိ-အဘယ်သို့ကြံ၍ လာကြသနည်း)။ မယံ မလ္လပုတ္တဿ-သော၊ အာယသ္မတောဒဗ္ဗဿ-၏။ ဣဒ္ဓိဝါဠိဟာရိယံ- တန် ခိုးပြာဠိဟာကို၊ ပဿိဿာမ-ကြည့်ကြမည်။ ဣတိ-ဣသို့ကြံ၍ လာကြကုန်၏။

တေ၊ ပေ၊ ကတ္ထ-အဘယ်အရပ်၌၊ ပေ၊ ဒူရေ-အဝေး၌၊ အပဒိသန္တိ- ညွှန်ပြကြကုန်၏။ (ကိ-အဘယ်သို့ ညွှန်ပြကြကုန်သနည်း)။ အာဝုသောဒဗ္ဗ၊ အမှာကံ-တို့အတွက်၊ ဝါ-တို့ဖို့၊ ဂိဇ္ဈကူဇေ-သော၊ ပဗ္ဗတေ-၌၊ သေနာသနံ- ကို၊ ပညပေဟိ-ခင်းပေးပါ။ [စောရပပါတေ-သူခိုးဓားပြတို့ကို ပစ်ချရာချောက်၊ ဣသိဂိလိပဿေ-ဣသိဂိလိတောင်နံပါး၊ ဝါ-ဣသိဂိလိတောင်နံရုံ၊ ကာလသိ လာယံ-ကျောက်ညိုပေါ်၊ ဝေဘာရပဿေ-ဝေဘာရတောင်နံပါး၊ ဝါ-ဝေဘာရ တောင်နံရုံ၊ သတ္တပဏ္ဍိဂုဟာယံ -စရည်းပင်ပေါက်ရာလိုဏ်၊ သီတဝနေ-ယင်း တိုက်တော၊ သပ္ပသောဏ္ဍိကပဗ္ဗာရေ-မြေဦးခေါင်းနှင့်တူသော တောင်ဝှမ်း၊ ဂေါတမကကန္တာရာယံ-ဂေါတမကချောက်၊ တိန္ဒြကကန္တာရာယံ-တည်ပင်ပေါက် ရာ ချောက်၊ တပေါဒကန္တာရာယံ-တပေါဒါချောက်၊ တပေါဒါရာမေ-တပေါဒါရုံ

၁။ အပိသု။ ။ ဤပုဒ်၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ (၅၁) ၌ ရှု၊ ရေးဆရာများကား "အပိသု-စင်စစ်" ဟု ပေးလေ့ရှိကြသည်။

ကျောင်းတိုက်၊ ဇီဝကမ္မဝနေ-ဇီဝက၏ သရက်ဥယျာဉ်၊ မဒ္ဒကုစ္ဆိသ္မိ-
မဒ္ဒကုစ္ဆိမည်သော၊ မိဂဒါယေ-မိဂဒါပုန်တော၊ (သားကောင်တို့အားဘေးမဲ့
ပေးထားရာတော) ဣတိ-ဤသို့ ညွှန်ပြကုန်၏။

တေသံ-တို့၏၊ (ပုရတော ပုရတော၌စပ်) မလ္လပုတ္တော-သော၊ အာယသ္မာ
ဒဗ္ဗော-သည်၊ တေဇောဓာတုံ သမာပဇ္ဇိတွာ၊ ဇလမာနာယ-ထိန်လင်းတောက်ပ
နေသော၊ အင်္ဂုလိယာ-လက်ချောင်းဖြင့်၊ ပုရတော ပုရတော-ရှေ့၌ ရှေ့၌၊
(ရှေ့က ရှေ့က)၊ ဂစ္ဆတိ၊ တေပိ-တို့သည်လည်း၊ တေနေဝ အာလောကေန-
ထိုအလင်းရောင်ဖြင့်ပင်၊ ပေ၊ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော-နောက်၌ နောက်၌၊ (နောက်
က နောက်က) ဂစ္ဆန္တိ-လိုက်ကြကုန်၏၊ ပေ၊ အယံ-ဤဟာသည်၊ မဇ္ဈော-
ညောင်စောင်းပါတည်း၊ (ခုတင်ပါတည်း)၊ (ပိဋ္ဌ-အင်းပျဉ်၊ ထိုင်ခုံ၊ ဘိသိ-
ဘုံလျှို့၊ ဗိမ္မောဟနံ-ခေါင်းအုံး၊ ဝစ္စဋ္ဌာနံ-ကျင်ကြီးစွန်းရာအရပ်၊ ပဿာဝဋ္ဌာနံ-
ကျင်ငယ်စွန်းရာအရပ်၊ ပါနီယံ-သောက်ရေး၊ ပရိဘောဇနီယံ-သုံးရေး၊ ကတ္တရ
ဒဏ္ဍော-သူအိုဆောင်တောင်စောင်း)၊ ဣဒံ-ဤဟာသည်၊ သံဃဿ-၏၊ ကတိက
သဏ္ဌာနံ-ကတိကဝတ်တည်ရာပါတည်း၊ [“ဤနေရာ၌စုပေါင်း၍ ဆွမ်းစားရမည်၊
ဤနေရာ၌စုပေါင်း၍ ဘုရားရှိခိုးရမည်” စသည်ဖြင့် ကတိကဝတ်ပြု၍ သတ်မှတ်
ထားရာ အရပ်] ဣမံကာလံ-ဤအချိန်၌၊ ပဝိသိတဗ္ဗံ-ဝင်ထိုက်၏၊ ဣမံကာလံ-
ဤ အချိန်၌၊ နိက္ခမိတဗ္ဗံ-ထွက်ထိုက်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍ ခင်းပေး၏၊
ပေ၊ ပုနဒေဝ-တစ်ဖန်သာလျှင်၊ ဝေဠုဝနံ-သို့၊ ပစ္စာဂစ္ဆတိ-ပြန်လာ၏။

၃၈၃။

မေတ္တိယဘူမဇကော-မေတ္တိယဘူမဇကမည်ကုန်သော၊ ဝါ-မေတ္တိယ
ဘူမဇကဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု၊ နဝကာ စေဝ - သီတင်းငယ်တို့သည်လည်း
ကောင်း၊ အပုပုညာစ-နည်းသော ပုဉ်းကံရှိသူတို့သည် လည်းကောင်း၊ ဟောန္တိ၊
သံဃဿ-၏၊ ယာနိသေနာသနာနိ-တို့သည်၊ လာမကာနိ-ညွှန်ကုန်၏၊ တာနိ-
ထိုညသော ကျောင်းအိပ်ရာနေရာတို့သည်လည်းကောင်း၊ လာမကာနိ-ညွှန်
သော၊ ဘတ္တာနိ စ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ တေသံ-ထို မေတ္တိယဘူမဇက
ရဟန်းတို့၏ အထံသို့၊ ပါပုဏန္တိ-ရောက်ကုန်၏။

ရာဇဂဟေ မနုဿာ၊ ထေရာနံ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနု-တို့အား၊ အဘိသင်္ခါ
ရိကံ-ပြုပြင်စီမံခြင်းဖြင့် ပြုအပ်သော၊ ပိဏ္ဍပါတံ-ကို၊ (ထိုကို သရုပ်ဖော်လို၍
“သပ္ပိမ္မိ” စသည်မိန့်)၊ သပ္ပိမ္မိ-ထောပတ်ကိုလည်းကောင်း၊ တေလမ္မိ-ဆီကို

၁။ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော။ ။အပါဒါန်ဟူသည် ခွဲခွာခြင်းသဘောရှိ၏၊ ဤ၌ကား
ခွဲခွာခြင်းသဘောမရှိသောကြောင့် အပါဒါန်အနက်မပေးပါ၊ တောပစ္စည်း အဓိကရဏ
အနက်ဟော။

၂။ ယာနိသံဃဿစသည်။ ။သံဃဿ-၏၊ လာမကာနိ-ကုန်သော၊ ယာနိ
သေနာသနာနိ (သန္တိ)၊ တာနိ-တို့သည်၊ တေသံ-တို့၏အထံသို့၊ ပါပုဏန္တိ၊ လာမကာနိ
(ယာနိ) ဘတ္တာနိ (သန္တိ)၊ (တာနိ) စ ထိုဆွမ်းတို့သည်လည်း၊ (တေသံပါပုဏန္တိ)၊
ဤသို့လည်း ပေးနိုင်သည်၊ နိဿယ၌ လွယ်ကူအောင် ပေးထားသည်။

လည်းကောင်း၊ ဥတ္တရိဘင်္ဂမ္ဘိ-လက်သုပ်ဟင်းလျာကို လည်းကောင်း၊ (ဥတ္တရိ-
 အလွန်၊ ဘင်္ဂ-ချိုးအပ် ဆိတ်အပ် လှီးအပ်သော ဟင်းရွက်) ဒါတုံကုက္ကန္တိ။
 မေတ္တိယဘူမဇကောနံ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံပန-တို့အားကား၊ ပါကတိကံ-
 ပင်ကိုသဘောရှိသော၊ ယထာရန္တံ-ချက်အပ်တိုင်းသော၊ ဝါ-ချက်မြဲတိုင်းသော၊
 ဗိလင်္ဂဒုတိယံ-ပအုန်းရည်လျှင် နှစ်ခုမြောက်ရှိသော၊ ကဏာဇကံ-ဆန်ကွဲ
 ထမင်းကို၊ ဒေန္တိ။ (မေတ္တိယဘူမဇကောတို့အတွက်ကား အထူးမစီမံတော့၊ မိမိတို့
 ပင်ကို ချက်နေကြ ဆန်ကွဲထမင်းနှင့် ပအုန်းရည်ဟင်းကိုသာ လှူကြ၏။)
 တေ-တို့သည်၊ ပတ္တာဘတ္တံ-ဆွမ်း၏နောက်အဖို့၌ (ဆွမ်းစားရာကာလ၏ နောက်
 အဖို့၌) ပိဏ္ဏပါတပဋိက္ကန္တာ-ဆွမ်းခံရာအရပ်မှ ဖဲခဲကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)
 ထေရေ ဘိက္ခု ပုစ္ဆန္တိ။ ပေ၊ ဘတ္တဂ္ဂေ-ဆွမ်းစားဇရပ်၌၊ ပေ၊ ဇကဇ္ဇေ-အချို့
 ကုန်သော၊ ပေ၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ရာသည်၊ ပေ။

ကလျာဏဘတ္တိကော-ကလျာဏဘတ္တိကမည်သော၊ ဂဟပတိ-အိမ်ရှင်
 သူကြွယ်သည်၊ သံဃဿ-အား၊ နိစ္စဘတ္တံ-နိစ္စဘတ်ဖြစ်သော (အမြဲလှူအပ်သော
 ဘတ်ဖြစ်သော) စတုက္ကဘတ္တံ-လေးမျိုးအတိုင်းအရည် ရှိသောဘတ်ကို၊ ဒေတိ။
 (စတုက္ကသရုပ် နောက်၌တွေ့ရလိမ့်မည်။) သော-သည်၊ ဘတ္တဂ္ဂေ-၌၊ သပုတ္တ
 ဒါရော-သားသမီးဇနီးနှင့်တကွဖြစ်သည်၊ (ဟုတွာ) ဥပတိဋ္ဌိတွာ-အနီး၌တည်၍၊
 ပရိဝိသတိ-ပြုစုလုပ်ကျွေး၏၊ အညေ-အခြားသူတို့သည်၊ (တချို့က)၊ ဩဒနေန-
 ဆွမ်းဖြင့်၊ ပုစ္ဆန္တိ-မေးလျှောက်ကြကုန်၏၊ [အလိုရှိပါသလား၊ လိုက်ရပါမည်
 လားဟု မေးကြသည်။] သူပေန-ပဲဟင်းစသည်ဖြင့်၊ တေလ၊ ဥတ္တရိဘင်္ဂ။]

ကလျာဏဘတ္တိကဿ-သော၊ ဂဟပတိနော-၏၊ သွာတနာယ-နက်ဖြန်၌
 ဖြစ်သောသုံးဆောင်ခြင်းငှာ၊ ဘတ္တံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ မေတ္တိယဘူမဇကောနံ-ကုန်
 သော၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ (အထံသို့)၊ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ-ညွှန်ချအပ်သည်၊ ဟောတိ။ ပေ။
 ကေနစိဒေဝ-တစ်စုံတစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ကရဏီယေန-ပြုဖွယ်ကိစ္စကြောင့်၊
 အဂမာသိ၊ ပေ၊ ဓမ္မိယာ-တရားရှိသော၊ (တရားပါသော)၊ ကထာယ-စကား
 ဖြင့်၊ သန္တဿေသိ-ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ၊ စီးပွားနှစ်ဖြာကို၊ ကောင်းစွာရှုမြင်စေပြီ၊
 ဝါ-ကောင်းစွာ ပြတော်မူပြီ၊ သမာဒါပေသိ-ကုသိုလ်တရားတို့ကို ကောင်းစွာ
 ယူစေတော်မူပြီ၊ (ဆောက်တည်စေတော်မူပြီ)၊ သမုတ္တေဇေသိ-ကုသိုလ်တရား
 တို့၌ ကောင်းစွာ ထက်သန်စေတော်မူပြီ၊ သမ္ပဟံသေသိ-အားတက်သရော
 ရှိပုံ၊ ထင်ရှားရှိသော အခြားဂုဏ်တို့ဖြင့် ကောင်းစွာ ရွှင်လန်းစေတော်မူပြီ၊
 ပေ၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ယရေ-အိမ်၌၊ ကဿ-အဘယ်ရဟန်းအား၊ ဝါ-၏

၁။ ကလျာဏဘတ္တိကော။ ။“ကောင်းမွန်သော ဘတ်ရှိသော၊ ဝါ-ကောင်းမွန်
 သော ဘတ်ကို ပေးလှူတတ်သော” ဟု အကျယ်ဆိုပါ။ ဘာ-ဋီ-၅၃။

အထံသို့၊ သွာတနာယ-ဘတ္တံ-ကို၊ ဥဒ္ဓိန္ဒြ-အပ်ပါသနည်း၊ ပေ၊ အနတ္တမနော-မိမိစိတ်မရှိသည်၊ ဝါ-မနှစ်သက်မကျေနပ်သည်၊ အဟောသိ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ တွေး၍ မနှစ်သက်မကျေနပ်သနည်း)၊ ကထံဟိ-ကြောင့်၊ ပါပဘိက္ခု-ယုတ်မာ သော ရဟန်းတို့သည်၊ အမှာကံ-ဃရေ၊ ဘုဒ္ဓိဿန္တိနာမ-စားကြလိမ့်မည်နည်း၊ (စားကြမှာလဲ)၊ ဣတိ-ဤသို့တွေး၍ မနှစ်သက်မကျေနပ်ဖြစ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့တွေး၍၊ [ဣတိတစ်လုံး အကျေကြ] ဃရံ ဂန္ဓာ၊ ဒါသိ-ကျွန်မကို၊ အာဏာပေသိ-စေခိုင်းပြီ၊ (ကိ)၊ ဇေ-ကျွန်မ၊ သွေ-၌၊ ဘတ္တိကာ-ဘတ်ရှိကုန် သော၊ (ဆွမ်း အလှည့်ကျကုန်သော)၊ ယေ-အကြင်ကိုယ်တော်တို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တေ-တို့ကို၊ ကောဋ္ဌကေ-တံခါးမုခ်၌၊ ပေ၊ ပရိဝိသ-ပြုစုလုပ်ကျွေး လိုက်၊ 'ဣတိ-စေခိုင်းပြီ။'

အထခေါ၊ ပေ၊ ဟိယျော-မနေ့က၊ ပေ၊ ပုစ္ဆိဿန္တိ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ တေနော သောမနဿေန-ထိုသောမနဿကြောင့်ပင်၊ (ထိုဝမ်းမြောက်မှု ကြောင့်ပင်)၊ စိတ္တရူပံ-စိတ်အားလျော်စွာ၊ (စိတ်တိုင်းကျ)၊ ရတ္တိယာ-၌၊ န သုပိသု-အိပ်မပျော်ကြကုန်၊ ပေ၊ သာ ဒါသိ-သည်၊ မေတ္တိယဘူမဇကေ- ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဒူရတောဝ-အဝေး၌ပင်၊ (အဝေးကြီးကပင်)၊ 'အာဂစ္ဆန္တေ-လာနေသည်တို့ကို၊ အဒ္ဓသာ-ပြီ၊ ပေ၊ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာ အားဖြင့်၊ မယံ-ကောဋ္ဌကေ နိသီဒါပေယျာမ-ထိုင်နေကြရကုန်၏၊ [မယံ- တို့ကို၊ နိသီဒါပေယျာမ-ထိုင်နေစေအပ်ကုန်၏၊] တထာ-ဖြင့်၊ နိဿံသယံ- ယုံမှားမဲ့၊ ဝါ-စင်စစ်ဧကန်၊ ဘတ္တံ-သည်၊ သိဒ္ဓံ-ပြီးစီးသည်၊ နတာဝ ဘဝိ သတိ-ဖြစ်လိမ့်ဦးမည်မဟုတ်သေး၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ၊ ဥပဂစ္ဆိ- ကပ်ပြီ။

ဘဂိနိ၊ မယံ-တို့သည်၊ နိစ္စဘတ္တိကာ-နိစ္စဘတ်ရှိသူတို့တည်း၊ ပေ၊ အပိစ-သို့သော်လည်း၊ အဟံ-ကို၊ ဟိယျောဝ-မနေ့ကပင်၊ ဂဟပတိနာ- သည်၊ အာဏတ္တာ-စေခိုင်းအပ်ပါပြီ၊ ပေ။

အထခေါ၊ ပေ၊ နိဿံသယံ-မဲ့၊ မယံ-တို့ကို၊ ဒဗ္ဗေနမလ္လပုတ္တေန-သည်၊ ဂဟပတိနော-၏၊ အန္တရေ-အကြား၌၊ ပရိဘိန္နာ-ဖျက်ဆီးအပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ- ဤသို့ပြော၍၊ တေနော ဒေါမနဿေန-ကြောင့်ပင်၊ (ထိုစိတ်မချမ်းသာမှု ကြောင့်ပင်)၊ စိတ္တရူပံ န ဘုဒ္ဓိံ သု-မစားနိုင်ကြကုန်၊ ပေ၊ ဗဟာရာမကောဋ္ဌကေ (ဗဟိ + အာရာမကောဋ္ဌကေ)-ကျောင်းတိုက်၏ အပြင်ဘက် တံခါးမုခ်၌၊ သံဃာဋီပလ္လတ္တိကာယ-သင်္ကန်းကြီးဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်ပတ်ဖွဲ့ခြင်းဖြင့် (သင်္ကန်း ကြီးများကို ဗလုံးပထွေး ရစ်ပတ်၍) တုဏှိဘူတာ-ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန် သည်၊ မင်္ဂုဘူတာ-မျက်နှာမသာမယာသူ ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သည်၊ ပတ္တက္ခန္ဓာ- အောက်သို့ကျသောလည်ကုပ် ရှိကုန်သည်၊ အစောမုခေါ-အောက်၌ မျက်နှာ

ရှိကုန်သည်။ (ဦးခေါင်းငိုက်စိုက်၊ မျက်နှာငုံ့ထားကုန်သည်။) ပဇ္ဇာယန္တာ^၁-
တွေးတောကြံမှိုင့်ကုန်သည်။ အပ္ပဋိဘာနာ-ရှေးရှုထင်လာသော ဉာဏ်မရှိကုန်
သည်။ ဝါ-ရှေးရှုထင်လာသော စကားမရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ) နိသိဒိံသုပေ။

အထခေါ-ဌံ၊ မေတ္တိယာ-သော၊ ဘိက္ခုနီ-သည်။ ပေ၊ အယျာ-တို့၊
ဝန္တာမိ-ရှိခိုးပါ၏။ ပေ၊ နာလပိံသု-စကားမပြောကြကုန်၊ အဟံ၊ အယျာနံ-
တို့အား၊ ကိံ-အဘယ်အရာကို၊ အပရဇ္ဈာမိ-ပြစ်မှားမိပါသနည်း၊ ကိံသ-
ကြောင့်၊ မံ-ကို၊ တစ်နည်း၊ မံ-နှင့်အတူ၊ အယျာ-တို့သည်၊ နာလပန္တိ-စကား
မပြောကြပါသနည်း၊ ဣတိ-သို့ လျှောက်ပြီ။

ဘဂိနိ၊ ဟိ-အကြင်ကြောင့်၊ တွံ-သည်၊ အမှေ-တို့ကို၊ ဒဗ္ဗေနမလ္လပုတ္တေန-
သည်၊ ဝိဟေဋ္ဌိယမာနေ-ညည်းဆဲအပ်ကုန်သည်တို့ကို၊ အဇ္ဈုပေက္ခသိ-လျစ်လျူ
ရှု၏၊ တထာ-ထိုကြောင့်ပါတည်း၊ (ထိုကြောင့် စကားမပြောပါဟုလို၊)
အယျာ-တို့၊ အဟံ-သည်၊ ကိံ-အဘယ်ကို၊ ကရောမိ-ပြုရမည်နည်း၊ ပေ၊
သစေ ဣစ္ဆေယျာသိ-အံ့၊ အဇ္ဇေဝ-ယနေ့၌ပင်၊ ဘဂဝါ ဒဗ္ဗမလ္လပုတ္တံ-ကို၊
နာသာပေယျ-ပျက်စီးစေတော်မူရာ၏၊ ဝါ-ပျက်ဆီးတော်မူရာ၏၊ ပေ။

ဘဂိနိ ဧဟိ-လာပါ၊ [သွားပါဟုလည်းပေးနိုင်၏]၊ ပေ၊ ဝဒေဟိ-လျှောက်
ချေ၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ လျှောက်ရမည်နည်း၊) ဘန္တေ၊ ဣဒံ-ဤအမှုသည်၊
နစ္ဆန္တံ-မလျှောက်ပတ်ပါ၊ နပ္ပတိရူပံ-မသင့်တော်ပါ၊ ဘန္တေ၊ ယာယံ ဒိသာ-
အကြင်အရပ်မျက်နှာသည်၊ အဘယာ-ဘေးမရှိပါ၊ အနိတိကာ-ရန်မရှိပါ၊
အနုပဒ္ဒဝါ-နှိပ်စက်တတ်သော ဥပဒ္ဒဝ မရှိပါ၊ သာယံဒိသာ-သည်၊ သဘယာ-
ဘေးရန်နှင့်တကွ ဖြစ်နေပါ၏၊ (ဘေးရှိနေပါ၏) သဏ္ဍိတိကာ-ရန်ရှိနေပါ၏၊
သဥပဒ္ဒဝါ-နှိပ်စက်တတ်သော ဥပဒ္ဒဝေါ ရှိပါ၏၊ ယတော-အကြင်အရပ်၌၊
နိဝါတံ-လေမရှိပါ၊ တတော-ထိုအရပ်၌၊ သဝါတံ-လေရှိနေပါ၏၊ (လေမုန်တိုင်း
ထနေပါ၏) ဥဒကံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ အာဒိတ္တံမညေ-မီးလောင်အပ်သကဲ့သို့

၁။ ပဇ္ဇာယန္တာ။ ။ သုဒိန္နဘာဏဝါရံ၌ “ပဇ္ဇာယံ” ကို တံတံစိန္တယိ” ဟု ဖွင့်
ခဲ့၏။ ထိုကိုကြည့်၍ “ပဇ္ဇာယန္တာ-တွေးတောကြံမှိုင့်ကုန်သည်” ဟုပေးသည်။ ဤနေရာ
၌ “ပရူပါယန္တာ” ဟူသော အဖွင့်ကို ကြည့်လျှင် ဈေး-ဓာတ်၏ ဒဟနအနက်ကို ရည်
ရွယ်ဟန်တူသည်။ ထိုအလို “ပဇ္ဇာယန္တာ-ဒေါသဟူသော အစိုးလွတ်ကုန်သည်၊ ဝါ-
ဒေါသ မီးတောက်ကုန်သည်” ဟုဆိုပါ။

၂။ တထာဟိ။ ။ ဟိသည် ယသ္မာအနက်ဟောနိပါတ်၊ တထာသည် တသ္မာ
အနက်ဟောနိပါတ်၊ ဤသို့ယူ၍ အနက်ပေးသည်။ တစ်နည်း-တထာသည် ဟိတံအနက်
ဟော တတောနှင့်တူသော နိပါတ်၊ ဟိသည် ဧဝအနက်ဟော၊ ဤသို့ယူလျှင် “ယသ္မာ”
အပိုထည့်၍ ပေးရသည်။ ပေးပုံမှာ-

ဘဂိနိ၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ တွံ-သည်၊ ပေ၊ အဇ္ဈုပေက္ခသိ-၏၊ တထာဟိ တတော
ဧဝ-ထို့ကြောင့်ပင် (မယ်-တို့သည်၊ တံ-သင့်ကို၊ နာလပါမ-ကုန်)၊ ဟု ပေးပါ။

ဖြစ်ပါ၏။ မလ္လပုတ္တေန-သော၊ အယျေနဒဗ္ဗေန-သည်။ ဒုသိတာ-ဖျက်ဆီးအပ်သည်။ အမှီ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ချေ၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ။

၃၈၄။ ဒဗ္ဗ၊ ယထာ - အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ-အကြင်အမှုကို၊ အယံဘိက္ခုနီ-သည်။ အာဟ-ပြောပြီ၊ တံ-သည်။ ဝေရူပံ - ဤသို့ သဘောရှိသော အမှုကို၊ ကတ္တာ-ပြုပြီးသည်။ (ဟုတ္တာ) သရသိ^၁ - အမှတ်ရ၏လော၊ (အမှတ်ရသလား)၊ တစ်နည်း-ယထာ-ဖြင့်၊ ဝါ-ကို၊ အယံ ဘိက္ခုနီအာဟ၊ ဒဗ္ဗ တံ၊ ဝေရူပံ-ဤသို့ သဘောရှိသောအမှုကို၊ သရသိ-အမှတ်ရ၏လော၊ (အမှတ်ရသလား)၊ ကတ္တာ-ပြုမိသည်လည်း၊ (အသိ-ဖြစ်သလော)၊ [ဖြစ်သလား]၊ ဣတိ-မေးတော်မူပါ၏။ ဘန္တေ၊ ယထာ-ဖြင့်၊ မံ-ကို၊ ဘဂဝါ-သည်။ ဇာနာတိ-သိတော်မူပါ၏။ (တထာ-ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အဟံ-ကို၊ ဒဗ္ဗဗ္ဗော-မှတ်ထိုက်ပါ၏။) ဣသိ-လျှောက်ပြီ၊ ဒဗ္ဗ-ဒဗ္ဗ၊ ဒဗ္ဗာ-ပညာရှိတို့သည်။ ဝေ-သို့၊ (သင်ဖြေရှင်းသလို)၊ နနိဗ္ဗေဋ္ဌန္တိ-မမဖြေရှင်းကြကုန်၊ တယာ-သည်။ သစေကတံ-အကယ်၍ပြုအပ်သည်ဖြစ်အံ့၊ ကတန္တိ-ပြုအပ်ပါပြီဟူ၍၊ ဝဒေဟိ-လျှောက်ပါ၊ တယာ-သည်။ သစေအကတံ-အကယ်၍ မပြုအပ်သည်ဖြစ်အံ့၊ အကတန္တိ-မပြုအပ်ပါဟူ၍၊ ဝဒေဟိ၊ ဣတိ-ပြီ။

ဘန္တေ အဟံ-သည်။ ယတော-အကြင်အခါမှစ၍၊ ဝါ-အကြင်အခါ၌၊ ဇာတော^၂ -မွေးဖွားပါပြီ၊ တတော-ထိုအခါမှစ၍၊ သုပိနန္တေနပိ-အိပ်မက်၌လည်း၊ မေထုနံဓမ္မံ-ကို၊ ပဋိသေဝိတာ-မှီဝဲပြီးသည်၊ (မှီဝဲဖူးသည်) (ဟုတ္တာ) နာဘိဇာနာမိ^၃ -မသိပါ။

(တစ်နည်း)-ဘန္တေ ယတော-မှစ၍၊ အဟံ-သည်။ ဇာတော-ပါပြီ၊ (တတော-မှစ၍) သုပိနန္တေနပိ-၌လည်း၊ မေထုနံဓမ္မံ-ကို၊ နာဘိဇာနာမိ-မသိပါ၊ န ပဋိသေဝိတာ-မှီလည်းမမှီဝဲပါ၊ ဇာဂဇရာ-နီးနေသည်။ (သမာနော)

၁။ သရသိ တံစသည်။ ။ပထမနည်း၌ တစ်ဝါကျတည်းအဖြစ်ပေးသည်။ ဒုတိယနည်း၌ “သရသိ တံ ဒဗ္ဗ-ဝေရူပံ” သည် တစ်ဝါကျ၊ ကတ္တာသည် တစ်ဝါကျ၊ ဤသို့ခွဲ၍ “အသိ” ဟု ပါဌသေသထည့်လျက် ပေးသည်။ (၅၅) ရ။

၂။ ယတောဇာတော။ ။ဇာတောကို “အရိယာ ဇာတ်အားဖြင့် ဖြစ်ပြီ” ဟု အနက်ပေးကြ၏။ ၄-၌အထူးမဖွင့်၊ ၇-နှစ်အရွယ် အလွန်ငယ်သော အချိန်မှာ ရဟန္တာဖြစ်ခဲ့သော အရှင်ဒဗ္ဗအတွက် ပုထုဇဉ်ဘဝဖြင့်လည်း မေထုနဓမ္မ လွန်ကျူးဖို့ရန် ခဲယဉ်းပါသည်။

၃။ နာဘိဇာနာမိစသည်။ ။ဤ၌လည်း အဋ္ဌကထာ ၂-နည်းဖြင့်၏။ ပထမနည်း၌ ၂ ဝါကျခွဲ၏။ ဒုတိယနည်း၌ တစ်ဝါကျတည်းယူ၏။ သို့ရာတွင် သရသိ စသော အမေးဝါကျနှင့်လျော်အောင် တစ်ဝါကျအဖြစ် ယောဇနာနည်းကို ရှေးဦးစွာပေး၍ ၂-ဝါကျခွဲ၍ ယောဇနာနည်းကို နောက်မှပေးထားပါသည်။ (၅၈) ရ။

ပဂေဝ-ရှေးဦးမဆွအစကပင်၊ (နာဘိဇာနာမိ-ပါ၊) (တစ်နည်း)၊ ဇာဂရော (သမာနော) ပုဂေဝ-ဘာပြောဖွယ်ရှိပါအံ့နည်း၊ ပေ၊ နာသေထ-အသွင်ကို ဖျက်၊ လူထွက်စေကြကုန်လော့၊ ဣမေစ ဘိက္ခု-တို့ကိုလည်း၊ အနယုဉ္စထ- ဖွေရှာ ထောက်လှမ်းစုံစမ်းကြကုန်လော့၊ [မြှောက်ပေးသော ရဟန်းများရှိသော် လည်း “မည်သူမည်ဝါ” ဟု မသိသေးသဖြင့် စုံစမ်းခိုင်းတော်မူသည်]၊ ပေ၊ ပါဝိသိ-ဝင်တော်မူပြီ။

အထခေါ၊ ပေ၊ မာနာသေထ-နှင့်၊ သာ-သည်၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ရာကို၊ နအပရဇ္ဈတိ-မပြစ်မှားပါ၊ ကုပိတေဟိ-စိတ်ဆိုးနေကုန်သော၊ အနတ္တမနေဟိ- မိမိစိတ်မရှိကုန်သော၊ စာဝနာဓိပ္ပာယေဟိ-သာသနာတော်မှ ရွှေ့စေခြင်း၌ (ဖြစ်သော) အလိုရှိကုန်သော၊ အမှေဟိ-တို့သည်၊ သာ-ထို ဘိက္ခုနီကို၊ ဥဿာဟိတာ-အားတက်စေအပ်ပါပြီ၊ ဝါ-တိုက်တွန်းအပ်ပါပြီ၊ ပေ၊ အမူလ ကေန-အခြေအမြစ်မရှိသော၊ ပါရာဇိကေနဓမ္မေန-ပါရာဇိကအာပတ်ဖြင့်၊ အနန္တသေထ ကိ-စွပ်စွဲဖျက်ဆီးကြသလား၊ အဝုသော-တို့၊ ဧဝံ-မှန်ပါ၊ ပေ၊ အနန္တသေထ ကိရ-စွပ်စွဲဖျက်ဆီးကြသည်ဟု ကြားရသည်မှာ၊ သစ္စံ-မှန်ပါ သလော၊ ပေ။

၃၈၆။ ဒုဒ္ဒောဒေါသောတိ - ကား၊ ကုပိတော - စိတ်ဆိုးသည်၊ အနတ္တ မနော-မိမိစိတ်မရှိသည်၊ (မိမိအလိုကျစိတ်မရှိသည်)၊ တစ်နည်း-အနတ္တမနော- ပီတိသုခတို့သည် ယူအပ်သောစိတ်မရှိသည်၊ အနဘိရဒ္ဓေါ-မိမိသူတစ်ပါး စီး အပွားကို မပြီးစေတတ်သည်၊ (တစ်နည်း)၊ အနဘိရဒ္ဓေါ-ဒေါသက မနှစ်သက် စေအပ်သည်၊ အာဟတစိတ္တော-ဒေါသသည် ဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်ရှိသည်၊ ခိလဇာတော-ဖြစ်သော စိတ်၏ခက်ထန်ခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်းဒေါသရှိသည်၊ (တစ်နည်း)၊ ခိလဇာတော-ဖြစ်သော အမှိုက်သရိုက်နှင့်တူသော ဒေါသရှိသည်၊ (ဟုတွာ) (အနန္တသေယျ-၌စပ်)။

အပ္ပတိတောတိ-ကား၊ တေန စ ကောပေန-ထို အမျက်ကြောင့် လည်း ကောင်း၊ တေန စ ဒေါသေန-ထိုဒေါသကြောင့်လည်းကောင်း၊ တာယ- အနဘိရဒ္ဓိယာ-မိမိ သူတစ်ပါးစီးအပွားကို မပြီးစေတတ်သော ထိုဒေါမနဿ ကြောင့် လည်းကောင်း၊ အပ္ပတိတော-ပီတိသုခတို့သည် ရှေးရှု မကပ်ရောက် အပ်သည်၊ ဟောတိ။

အမူလကံနာမ-မည်သည်၊ အဒိဋ္ဌံ-ကိုယ်တိုင်လည်း မမြင်အပ်သော၊ အသုတံ-ကြားလည်း မကြားအပ်သော၊ အပရိသင်္ကိတံ-မယုံမှားလည်း မယုံမှား

အညွှန်း။ ။ ကုပိတောအနတ္တမနောစ-၆၈၊ အနဘိရဒ္ဓေါအာဟတစိတ္တောခိလဇာ တော-၆၉၊ အပ္ပတိတော စသည်-၇၀၊ ဘိက္ခုဘာဝါသမဏဓမ္မံ စသည်-၉၃၊ တံ ခဏံ စသည်-၉၄၊ သမနုဂ္ဂါဟီယမာနော-၉၄။

အပ်သော ပါရာဇိကံအမှုတည်း။ (အာပတ်တည်း)။ ပါရာဇိကေနဓမ္မေနာတိ-
 ကား၊ စတုန္ဒ-လေးပါးသော ပါရာဇိကတို့တွင်၊ အညတရေန-တစ်ပါးပါးသော
 အာပတ်ဖြင့်၊ အနုဒ္ဓံသေယျာတိ-ကား၊ စောဒေတိဝါ-ကိုယ်တိုင်မူလည်း စောဒ
 နာအံ၊ စောဒါပေတိဝါ-သူတစ်ပါးကိုလည်း စောဒနာစေအံ့။ (စောဒနာခိုင်းအံ့)
 အပေဝနာမ၊ ပေ၊ စာဝေယျန္တိ-ကား၊ ဘိက္ခုဘာဝါ-ရဟန်းအဖြစ်မှ၊ အပေဝ
 နာမစာဝေယျ-ရွေ့လျောစေနိုင်တန်ရာ၏။ [သမဏဓမ္မာ-ရဟန်းတရားမှ၊
 သီလက္ခန္ဓာ-သီလအစုမှ၊ တပေါဂုဏာ-အကျင့်ဂုဏ်မှ] တတော အပရေန
 သမယေနာတိ ကား၊ ယသ္မိံ ခဏေ-၌၊ အနုဒ္ဓံသိတော-စွပ်စွဲဖျက်ဆီးအပ်သည်။
 ဟောတိ၊ တံခဏံ-ထိုခဏသည်။ တံလယံ-သည်။ တံမဟုတ္တံ-သည်။ ဝိတိဝတ္ထေ-
 လွန်လသော် [တံ ခဏံ စသည်၌ ဘုမ္မတ္ထဝယ် ဒုတိယာဝိဘတ်သက်။]

သမနုဂ္ဂါဟီယမာနောတိ-ကား၊ ယေနဝတ္ထုနာ-ဖြင့်၊ (ပါရာဇိကဝတ္ထု
 ဖြင့်)၊ အနုဒ္ဓံသိတော ဟောတိ၊ တသ္မိံ-ထိုဝတ္ထု၌၊ (စောဒကော-သည်။ ဝါ-
 ကို၊ အနဝိဇ္ဇကေန-မေးစိစစ်တတ်သော ဝိနည်းခိုရ်သည်။) သမနုဂ္ဂါဟီယမာနော-
 စစ်ဆေးမေးမြန်းအပ်သော်၊ အသမနုဂ္ဂါဟီယမာနောတိ-ကား၊ ကေနစိ-တစ်
 စုံတစ်ယောက်သည်။ (ဝိနည်းခိုရ်ကဖြစ်စေ၊ အခြားသူကဖြစ်စေ)၊ န ဝုစ္စမာနော-
 မပြောဆိုအပ်ဘဲ၊ (ဘိက္ခုစ ဒေါသံပတိဋ္ဌာတိ-၌စပ်)။

အဓိကရဏံနာမ-သည်။ အဓိကရဏာနိ-အဓိကရဏ်းတို့သည်။ စတ္တာရိ-
 တို့တည်း။ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ-လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ကိစ္စာဓိကရဏံ-လည်း
 ကောင်းတည်း။ ဘိက္ခု စ ဒေါသံပတိဋ္ဌာတိတိ-ကား၊ မယာ-သည်။ တုစ္ဆကံ-
 အနက်မမှီး အချည်းနှီးသောစကားကို၊ ဘဏိတံ-ပြောအပ်ပါပြီ၊ မုသာ-
 လိမ်လည်လိုခြင်း ချွတ်ယွင်းသော စကားကို၊ [အဘူတံ-မဟုတ်မမှန်သော
 စကားကို]၊ မယာ-သည်။ အဇာနန္တေန-မသိပါဘဲ၊ ဘဏိတံ၊ (ဣတိ-ဤသို့
 ဝန်ခံရတော့၏။)

၃၇၇။ [အဒိဋ္ဌဿ=အဒိဋ္ဌော+အဿ] အဿ-ထိုစောဒကရဟန်းသည်။
 (ဒိဋ္ဌော-၌စပ်) (သော-ထိုစဒိတကရဟန်းကို)၊ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ-သို့၊ အဇ္ဈာပဇ္ဇန္တော-
 လွှမ်းမိုး၍ ရောက်နေသည်ကို၊ ဝါ-လွန်ကျူးနေသည်ကို၊ အဒိဋ္ဌော-မမြင်အပ်
 သည်။ ဟောတိ၊ တံ-ထိုရဟန်းကို၊ စေစောဒေတိ-အကယ်၍ စောဒနာအံ့၊
 (ကိ)။ မယာ-သည်။ ဒိဋ္ဌော-မြင်အပ်ပြီ၊ (တွံ) ပါရာဇိကံဓမ္မံ-သို့၊ အဇ္ဈာပဇ္ဇန္တော-
 လွှမ်းမိုး၍ ရောက်ပြီးသည်။ ဝါ-လွန်ကျူးပြီးသည်။ အသိ-ဖြစ်၏။ အဿမဏော-
 ရဟန်းမဟုတ်သည်။ အသိ၊ အသကျပုတ္တိယော-သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားသား
 တော် မဟုတ်သည်။ အသိ တယာ-နှင့်၊ သဒ္ဓံ-တကွ၊ ဥပေါသထောဝါ-သည်
 သော်လည်းကောင်း၊ ပဝါရဏာ ဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ သံဃကမ္မံဝါ-
 (ကြွင်းသော) သံဃကံသည်သော်လည်းကောင်း၊ နတ္ထိ-တော့၊ ဣတိ-ဤသို့

စောဒနာအံ့၊ ဝါစာယ ဝါစာယ-စကားခွန်းတိုင်း စကားခွန်းတိုင်း၌ ၊ သံဃာဒိသေသဿ-သို့၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ)။

အမှာ။ ။နောက်၌ “အသုတဿ-အသုတော+အဿ” စသည်ပုဒ်ခွဲ၍ “အသုတော-မကြားအပ်သည်၊ အပရိသင်္ဂဟိတော-မယုံမှားအပ်သည်” ဟု ဆိုပါ။

ဒိဋ္ဌေ ၂-မြင်အပ်သောအရာ၌၊ ဝေမတိကော-ဖြစ်သော ယုံမှားခြင်းရှိ၏၊ ဒိဋ္ဌ-ကို၊ နောကပေတိ-မသက်ဝင် မယုံကြည်၊ ဒိဋ္ဌ-ကို၊ နဿရတိ-အမှတ်မရ၊ ဒိဋ္ဌ-ကို၊ ပမုဋ္ဌော-မေ့နေသည်၊ ဟောတိ-။

၃၈၈။ အဒိဋ္ဌဿ=အဒိဋ္ဌော+အဿဟု ပုဒ်ခွဲ၊ အဒိဋ္ဌော-မမြင်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ စောဒါပေတိ-စေအံ့၊ [လွယ်ပြီ]။

၃၈၉။ အသုဒ္ဓေ-မစင်ကြယ်သည့်၊ သုဒ္ဓဒိဋ္ဌိ-စင်ကြယ်သူဟု အယူရှိ၏၊ သုဒ္ဓေ-စင်ကြယ်သည့်၊ အသုဒ္ဓဒိဋ္ဌိ-မစင်ကြယ်သူဟု အယူရှိ၏၊ ပေ။

ပုဂ္ဂလော-သည်၊ အသုဒ္ဓေါ-မစင်ကြယ်သည်၊ အညတရံ-သော၊ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ-သို့၊ အဇ္ဈာပဏ္ဍော-လွမ်းမိုး၍ ရောက်ပြီးသည်၊ (လွန်ကျူးပြီးသည်) [အသုဒ္ဓေါ-ကို ထပ်ဖွင့်သောစကားတည်း၊] ဟောတိ၊ တံ-ကို၊ သုဒ္ဓဒိဋ္ဌိ-စင်ကြယ်သူဟု အယူရှိသည်၊ သမာနော-လျက်၊ ဩကာသံ-အခွင့်ကို၊ (စောဒနာခွင့်ကို)၊ န ကာရာပေတွာ-မပြုစေဘဲ၊ စာဝနာဓိပ္ပာယော-သာသနာတော်မှ ရွေ့လျောစေခြင်း၌ အလိုရှိသည်၊ ဝါ-သာသနာတော်မှ ရွေ့လျော စေလိုသည်၊ (ဖြစ်၍)၊ ဝဒေတိ-ပြောအံ့၊ သံဃာဒိသေသေန-နှင့်တကွ၊ ဒုက္ကဋ္ဌဿ-သို့၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ပေ၊ အက္ကောသာဓိပ္ပာယော-ဆဲခြင်း၌ အလိုရှိသည် (ဖြစ်၍)၊ ဝါ-ဆဲလိုသည်(ဖြစ်၍)၊ ပေ၊ ဩမသဝါဒေန-ဩမသဝါဒ အာပတ်နှင့် တကွ။

၃၉၀။ သုဒ္ဓေ-၌၊ အသုဒ္ဓဒိဋ္ဌိဿ-မစင်ကြယ်သူဟု အယူရှိသော ရဟန်း၏ လည်းကောင်း၊ အသုဒ္ဓေ-၌၊ အသုဒ္ဓဒိဋ္ဌိဿ-၏လည်းကောင်း။ပေ။ အနာပတ္တိ။

အမှာ။ ။လွယ်ကူအောင် ပေးထားသည်၊ “သုဒ္ဓေ-၌၊ အသုဒ္ဓဒိဋ္ဌိဿ-မစင်ကြယ်သူဟု အယူရှိသည် (ဖြစ်၍)၊ ဝဒန္တဿ-ပြောသော ရဟန်း၏လည်းကောင်း” စသည်ဖြင့် အကျယ်ပေးနိုင်သည်။

အမူလကသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ အဋ္ဌမံ။

၁။ ဝါစာယ ဝါစာယ ။ ။ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ (ဒ) အုပ်၊ (၅၆၃) ၌ရှိ။

၂။ ဒိဋ္ဌေဝေမတိကော ။ ။လွယ်ကူအောင် သာမညပေးထားသည်၊ အဋ္ဌကထာ အလို “ဒိဋ္ဌေ-မြင်ခြင်း၌၊ ဝါ-မြင်အပ်သောပုဂ္ဂိုလ်၌” ဟု ဆိုပါ၊ (၁၀၄-၁၀၅)။

၉။ ဒုတိယဒုဋ္ဌဒေါသ သိက္ခာပုဒ်

၃၉၁။ တေန၊ ပေ၊ ပဗ္ဗတာ-မှ၊ ဩရောဟန္တာ-ဆင်းကုန်လသော်၊(ဆင်းကုန်စဉ်)၊ ဆဂလကံ-ဆိတ်ဖို့ကို၊ အဇိကာယ-ဆိတ်မ၌၊ ဝိပဋိပဇ္ဇန္တံ-ဖောက်ဖောက် ပြန်ပြန်ကျင့်နေသင်ကို၊ အဒ္ဓသံသု-မြင်ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဟန္တ-ယခု၊ မယံ၊ ဣမံဆဂလကံ-ကို၊ ဒဗ္ဗမလ္လပုတ္တံနာမ-ဒဗ္ဗမလ္လပုတ္တမည်၏ဟူ၍၊ ကရောမ-ပြုကြကုန်စို့၊ (မှည့်ကြစို့)၊ ဣမံအဇိကံ-ကို၊ မေတ္တိယံနာမ ဘိက္ခူနီ-မေတ္တိယာဘိက္ခူနီမည်၏ဟူ၍၊ ကရောမ၊ ဧဝံ-ဤသို့ပြုကုန်လသော်၊ (နာမည်မှည့်ကုန်လသော်)၊ မယံ ဝေါဟရိဿာမ-ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်ပြောဆိုနိုင်ကြလိမ့်မည်၊ (ကိ)၊ အာဂုသော၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌ (ရှေးတုန်းက)၊ မယံ၊ ဒဗ္ဗမလ္လပုတ္တံ-ကို၊ သုတေန-အကြားဖြင့်၊ (ကြားအပ်သော အကြောင်းအရာအားဖြင့်)၊ အဝေါစုံမှာ-ပြောခဲ့ကုန်ပြီ၊ ဣဒါနိပန-၌ကား၊ အမေဟိ-တို့သည်၊ သာမံ-ကိုယ်တိုင်၊ မေတ္တိယာယ ဘိက္ခူနီယာ-၌၊ ဝိပဋိပဇ္ဇန္တာ-နေသည်ကို၊ ဒိဋ္ဌော-မြင်အပ်ပြီ၊ ဣတိ- ဤသို့ပြောဆိုနိုင်ကြလိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောကြကုန်ပြီ၊ [အာဟံသုသို့ ပြန်လှည့်သည်။]

တေ၊ပေ၊ အကံသု-ပြုကုန်ပြီ၊ (မှည့်ကုန်ပြီ) [နာမည်ပေးကြပြီ] အာဂုသော၊ ဧဝံ-သို့၊ မာ အဝစုတ္ထ-မပြောကြပါနှင့်၊ ပေ၊ န ကရိဿတိ- ပြုလိမ့်မည်မဟုတ်ပါ၊ ပေ၊ အနယုဉ္စထ-စစ်ဆေးမေးမြန်း ကြကုန်လော့၊ [ဤ၌ တိုက်ရိုက်ပြောသော ရဟန်းများ အထင်အရှားရှိသောကြောင့် ဖွေရှာထောက်လှမ်း စုံစမ်းနေစရာ မလိုတော့၊] ပေ။

အညဘာဂိယဿ-တစ်ပါးသောအဖို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ဝါ-တစ်ပါးသော အဖို့ရှိသော၊ အဓိကရဏဿ-နာမည်တည်ရာ၏၊ (ဆိတ်ဖို့ဟူသောတည်ရာ၏) ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ဒေသံ-ညွှန်ပြထိုက်သော၊ လေသမတ္ထံ-အနည်းငယ်သော အကြောင်းကို၊ ဝါ-အမြွက်မျှကို၊ ဥပါဒါယ-ယူ၍၊ ဝါ-စွဲ၍၊ ပါရာဇိကေန ဓမ္မေန-ဖြင့်၊ အနန္တံသေထ ကိံပန-စွပ်စွဲကြသလား၊ ပေ။

၃၉၃။ အညဘာဂိယဿ အဓိကရဏဿာတိ (ဧတ္ထ)-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ အဓိကရဏံ-အဓိကရဏသည်၊ အာပတ္တညဘာဂိယံဝါ-အာပတ်ဟူသော တစ်ပါးသောအဖို့ ရှိသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-အာပတ်ဟူသောတစ်ပါးသော အဖို့၌ ပါဝင်သည်သော်လည်းကောင်း၊ အဓိကရဏညဘာဂိယံဝါ-အဓိကရဏံဟူသောတစ်ပါးသောအဖို့ ရှိသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-အဓိကရဏံဟူသော တစ်ပါးသောအဖို့၌ ပါဝင်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ ကထံ-အဘယ်အပြားအားဖြင့်၊ ဝါ-ဘယ်နည်းဖြင့်၊ အဓိကရဏံ-အဓိကရဏံ တစ်ခုသည်၊

အညွှန်း။ ။အညဘာဂိယဿ-၁၀၉-၁၁၀။ ဒေသံလေသမတ္ထံ-၁၁၂-၁၁၃။

အဓိကရုဏဿ-အခြားသော အဓိကရုဏ်းတစ်ခု၏။ အညဘာဂိယံ-တစ်ပါးသော အဖို့ရှိသနည်း၊ ဝါ-နည်း၊ ဝိဝါဒါဓိကရုဏ်-သည်။ အာပတ္တာ ဓိကရုဏဿ-၏ လည်းကောင်း၊ ကိစ္စာဓိကရုဏဿ-၏ လည်းကောင်း၊ အညဘာဂိယံ-၏၊ ဝါ-၏၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝါ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ အဓိကရုဏ်-သည်၊ အဓိကရုဏဿ-၏၊ အညဘာဂိယံ-၏၊ ဝါ-၏။

ကထံ-ဖြင့်၊ အဓိကရုဏ်-အဓိကရုဏ်းတစ်ခုသည်၊ အဓိကရုဏဿ-အခြားအဓိကရုဏ်းတစ်ခု၏၊ တဗ္ဗာဂိယံ^၁-ထိုအဓိကရုဏ်းဟူသော အဖို့ရှိသနည်း၊ ဝါ-ထိုအဓိကရုဏ်းဟူသော အဖို့၌ပါဝင်သနည်း၊ ဝိဝါဒါဓိကရုဏ်-ဝိဝါဒါဓိကရုဏ်းတစ်ခုသည်၊ ဝိဝါဒါဓိကရုဏဿ-အခြား ဝိဝါဒါဓိကရုဏ်းတစ်ခု၏၊ တဗ္ဗာဂိယံ-ထိုဝိဝါဒါဓိကရုဏ်းဟူသော အဖို့ရှိ၏၊ ဝါ-ထို ဝိဝါဒါဓိကရုဏ်းဟူသော အဖို့၌ ပါဝင်၏။ ပေ။

ကထံ-ဖြင့်၊ အာပတ္တာဓိကရုဏ်-သည်၊ အာပတ္တာဓိကရုဏဿ-၏၊ အညဘာဂိယံ-နည်း၊ ဝါ-နည်း၊ မေထုနဓမ္မပါရာဇိကာပတ္တိ-မေထုနဓမ္မပါရာဇိကအာပတ်သည်၊ အဒိန္နဒါနပါရာဇိကာပတ္တိယာ-၏ လည်းကောင်း၊ မနုဿဝိဂ္ဂဟပါရာဇိကာပတ္တိယာ-၏လည်းကောင်း၊ ဥတ္တရိမနုဿပါရာဇိကာပတ္တိယာ-၏လည်းကောင်း၊ အညဘာဂိယာ၊ ပေ။

ကထံ-ဖြင့်၊ အာပတ္တာဓိကရုဏ်-သည်၊ အာပတ္တာဓိကရုဏဿ-၏၊ တဗ္ဗာဂိယံ-ထို အာပတ္တာဓိကရုဏ်းဟူသော အဖို့ရှိသနည်း၊ မေထုနဓမ္မပါရာဇိကာပတ္တိ-သည်၊ မေထုနဓမ္မပါရာဇိကာပတ္တိယာ-၏၊ တဗ္ဗာဂိယာ-ထို အာပတ်ဟူသော အဖို့ရှိ၏၊ ဝါ-အဖို့၌ပါဝင်၏။

၃၉၄။ပေ၊ ဥပါဒါယာတိ (ဧတ္ထ)-၌၊ လဗ္ဗမာနော-ရထိုက်သော လေသောနာမ-မည်သည်၊ လေသာ-တို့သည်၊ ဒသ-ဆယ်ပါးတို့တည်း၊ ဇာတိလေသော-လည်းကောင်း၊ ပေ၊ [နာမ-အမည်၊ ဂေါတ္ထ-အနွယ်၊ လိင်-အသွင်သဏ္ဍာန်၊ အာပတ္တိ၊ ပတ္တစိဝရ၊ ဥပဇ္ဈာယ၊ အာစရိယ] သေနာသန လေသော-လည်းကောင်းတည်း။

၃၉၅။ ဇာတိလေသောနာမ-မည်သည်၊ ခတ္တိယော-ခတ္တိယဇာတ်ရှိသူ သည်၊ ဝါ-ကို၊ (မင်းမျိုးမင်းနွယ်ကို)၊ ပါရာဇိကဓမ္မံ အဇ္ဈာပဇ္ဇန္တော-ကို၊ ဒိဋ္ဌော-ဟောတိ၊ [ဗြာဟ္မဏော-ဗြာဟ္မဏ၊ (ပုဏ္ဏား)၊ ဝေသော-ဝေဿ (သဋ္ဌေး၊ ကုန်သည်၊ သူကြွယ်၊ လယ်သမား) သုဒ္ဓေါ-သုဒ္ဓါ (လူဆင်းရဲ၊ မုဆိုး တံငါ)]။

၁။ အညွန့်။ ။ တဗ္ဗာဂိယံ- ၉၇၊ ၁၁၅၊ ၁၁၆။

၃၉၆။ လွယ်ပြီ။

၃၉၇။ ဂေါတမော-အနွယ်အားဖြင့် ဂေါတမမည်သူ၊ ဝါ-ဂေါတမအနွယ်ရှိသူ။

၃၉၈။ ဒီဃော-အရပ်ရှည်သူ၊ ရသော-ပုတိုသူ၊ ကဏှော-အသားမည်းသူ၊ သြဒါတော-ဖြူသူ။

၄၀၀။ လောဟပတ္တစရော-သံသပိတ်၊ ကြေးသပိတ်ကိုဆောင်သူ၊ [သာဠကပတ္တ-သံသပိတ်နှင့်တူသော မြေသပိတ်၊ သုမ္ဘကပတ္တ-ပကတိ မြေသပိတ်]။

၄၀၁။ ပံသုကူလိကော-ပံသုကူသင်္ကန်းကို ဆောင်သူ၊ ဂဟပတိစိဝရစရော-အိမ်ရှင်ဒါယကာတို့ လှူဒါန်းအပ်သော သင်္ကန်းကို ဆောင်သူ။

၄၀၄။ ဣတ္ထန္နာမသေနာသနဝါသိကော-ထိုမည်သော ကျောင်း၌နေသူ။

၄၀၅။ တေသံ လေသာနံ-တို့တွင်၊ အညတရော - သော၊ လေသော-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဥပါဒိန္နော-ယူအပ်သည်၊ ဟောတိ-၏။

၄၀၆။ သံဃာဒိသေသေ-၌၊ သံဃာဒိသေသဒိဋ္ဌိ-သံဃာဒိသေသ်ဟု အယူရှိသည်၊ ပေ၊ ဧကေကံ - တစ်ပါးတစ်ပါးကို၊ (အာပတ်တစ်ပါးတစ်ပါးကို)၊ မူလံ-ကို၊ ကာတုန-ပြု၍၊ စက္ကံ-ကို၊ ဗန္ဓိတဗ္ဗံ-ဖွဲ့ထိုက်၏။

၄၀၇။ (ယော-အကြင်ရဟန်းသည်) တထာ သညံ - ထိုအတိုင်းအမှတ်ရှိသည်၊ (ပါရာဇိကအာပတ်သို့ရောက်၏ဟု အမှတ်ရှိသည်)၊ (ဟုတွာ) စောဒေတိ ဝါ-အံ၊ စောဒါပေတိဝါ-အံ၊ တဿ-၏လည်းကောင်း၊ ဥမ္မတ္ထကဿ၊ ပေ။

ကိုဋ္ဌိလေသသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ နဝမံ။

၁၀။ သံဃဘေဒသိက္ခာပုဒ်

၄၀၉။ ဒေဝဒတ္တော-သည်၊ ယေန-၌၊ ကောကာလိကော^၁-ကောကာလိကသည် လည်းကောင်း၊ ကဋ္ဌမောဒကတိသော-ကဋ္ဌမောဒကတိဿသည် လည်းကောင်း၊ ခဏ္ဍဒေဝိယာ-ခဏ္ဍဒေဝီ၏၊ (ခဏ္ဍမိဖုရား၏)၊ ပုတ္တော-သားဖြစ်သော၊ သမုဒ္ဒဒတ္တော-သည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ)၊ ပေ၊ အဝေါစ (ကိ)၊ ဧထ-လာကြကုန်၊ မယံ သမဏဿ ဂေါတမဿ-ရဟန်းဂေါတမ၏၊ သံဃ

၁။ ကောကာလိကော။ ကောကာလိကောတိအာဒိနိ စတုန္နံ ဒေဝဒတ္တ ပက္ခိယာနံ (အရှင်ဒေဝဒတ်ဘက်သားဖြစ်ကုန်သော ဂဏပါမောက္ခာနံနာမာနိ။-သာရတ္ထ၊ ၃။ ၄၁၅။ ဤဋီကာအလို ခဏ္ဍဒေဝိယာပုတ္တောနှင့် သမုဒ္ဒဒတ္တော-ကို နှစ်ယောက်ယူ၍ “ခဏ္ဍဒေဝိယာ-၏၊ ပုတ္တော-သည်လည်းကောင်း၊ သမုဒ္ဒဒတ္တော-သည်လည်းကောင်း” ဟု ပေးပါ။

ဘောဒံ-သံဃာ၏ ကွဲခြင်းကို၊ စက္ကဘောဒံ-အာဏာစက်၏ ပျက်ခြင်းကို၊ ကရိဿာမ-ကြစို့၊ ပေ၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ မဟိဒ္ဓိကော-ကြီးသောတန်ခိုးရှိ၏၊ (တန်ခိုးကြီး၏)၊ မဟာနဘာဝေါ-ကြီးသောအာနုဘော်ရှိ၏၊ (အာနုဘော်ကြီး၏)၊ ကထံ - အဘယ်သို့လျှင်၊ ဝါ-အဘယ်နည်းဖြင့်၊ ပေ၊ ကရိဿာမ-ပြုကြမည်နည်း၊ ပေ။

ပဉ္စ-ကုန်သော၊ ဝတ္ထုနိ-တို့ကို၊ ယာစိဿာမ-တောင်းကြစို့၊ (ကိ-အဘယ်သို့ တောင်းကြမည်နည်း၊) ဘဂဝါ-သည်၊ အနေကပရိယာယေန-တစ်ပါးမက များစွာသော အကြောင်းဖြင့်၊ (အကြောင်းအမျိုးမျိုးဖြင့်) အပ္ပိစ္ဆဿ-ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌ အလိုမရှိသူ၏လည်းကောင်း၊ သန္တုဋ္ဌဿ-ရရသမျှ ပစ္စယဖြင့် နှစ်သက်ကျေနပ်နေသူ၏လည်းကောင်း၊ သလ္လေခဿ-ကိလေသာတို့ကို နည်းပါးအောင် ခြစ်ပစ်တတ်သူ၏လည်းကောင်း၊ ဓုတဿ-ကိလေသာတို့ကို လှုပ်ခါချတတ်သူ၏လည်းကောင်း၊ ပါသာဒိကဿ-ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သူ၏လည်းကောင်း၊ ဝီရိယာရမ္ဘဿ-ဝီရိယကို အားထုတ်တတ်သူ၏ လည်းကောင်း၊ ဝဏ္ဏဝါဒီ-ဂုဏ်ကိုပြောလေ့ရှိပါ၏၊ ဘန္တေ၊ ပဉ္စ-ကုန်သော၊ ဣမာနိ ဝတ္ထုနိ-တို့သည်၊ အနေကပရိယာယေန-ဖြင့်၊ အပ္ပိစ္ဆတာယ-ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌ အလိုမရှိသူ၏ အဖြစ်အကျိုးငှာ၊ သန္တုဋ္ဌိယာ-ရရသမျှပစ္စယဖြင့် နှစ်သက်ကျေနပ်ခြင်းငှာ၊ သလ္လေခါယ-ကိလေသာတို့ကိုနည်းပါးအောင်ခြစ်ပစ်ခြင်း ငှာ၊ ဓုတတာယ-ကိလေသာတို့ကိုလှုပ်ခါချတတ်သူ၏ အဖြစ်အကျိုးငှာ၊ ပါသာဒိကတာယ-ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သူ၏ အဖြစ်အကျိုးငှာ၊ အပစယာယ-ကိလေသာတို့ကိုဖျက်ဆီးခြင်းငှာ၊ ဝီရိယာရမ္ဘာယ-ခြင်းငှာ၊ သံဝတ္တန္တိ-ကုန်၏။

ဘန္တေ၊ သာဓု-တောင်းပန်ပါ၏၊ [သာဓုသည် အာယာစနတ္ထနိပါတ်၊] ဘိက္ခု-ရဟန်းအာလုံးတို့သည်၊ ယာဝဇီဝံ-အသက်၏ အပိုင်းအခြားအတိုင်း၊ ဝါ-အသက်ရှင်သမျှ၊ အာရညိကာ-တော၌နေသူတို့သည်၊ ဝါ-အာရညကင်ဓုတင်ဆောင်သူတို့သည်၊ အဿု-ဖြစ်ကုန်ရာပါ၏၊ ဝါ-ဖြစ်ပါစေကုန်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဂါမန္တံ-ရွာအနီးသို့၊ ဝါ-ရွာနီးကျောင်းသို့၊ ဩသရေယျ-သက်ရောက်အံ့၊ နံ-ထိုရဟန်းကို၊ ဝဇ္ဇံ-အပြစ်သည်၊ ဖုသေယျ-ထိရောက်ပါစေ၊ [ဇယျုပိဘတ် အဇ္ဈိဋ္ဌအနက်ဟော၊] ယာဝဇီဝံ၊ ပိဏ္ဏပါတိကာ-ပိဏ္ဏပါတ်ဓုတင်ဆောင်သူတို့သည်၊ အဿု၊ ယော နိမန္တနံ-ပင့်ဖိတ်ကြောင်းဘတ်ကို၊ (ပင့်ဖိတ်အပ်သောဆွမ်းကို)၊ သာဒိယေယျ-သာယာအံ့၊ ပေ၊ [ပံသုကူလိကာ-ပံသုကူဓုတင်ဆောင်သူတို့၊ ဂဟပတိစိဝရံ-အိမ်ရှင်ဒါယကာတို့ လှူဒါန်းအပ်သော သင်္ကန်း၊ ရုက္ခမူလိကာ-သစ်ပင်၏ အနီးအောက်၌ နေသူတို့၊ ဆန္တံ-အုတ်ကျောက်သစ်ရွက်၊ မြက် အင်္ဂတေ၊ ငါးထွေသောအမိုးသို့၊ ဝါ-အမိုးရှိသော ကျောင်းသို့၊ ဥပဂစ္ဆေယျ-ကပ်ရောက်အံ့၊] ယာဝဇီဝံ၊ မစ္ဆမံသံ-ငါးနှင့်အသားကို၊ န ခါဒေယျ-

မစားကုန်ရာပါ။ ဝါ-မစားပါစေကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့တောင်းကြကုန်စို့၊ ဣမာနိ-ဤဝတ္ထုတို့ကို၊ ဝါ-ဤကျင့်ဝတ်တို့ကို၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ နာနုဇာနိဿတိ-ခွင့်ပြုလိမ့်မည် မဟုတ်။

တေ မယံ-ထို ငါတို့သည်၊ ပဉ္စဟိ ဣမေဟိ ဝတ္ထုဟိ-တို့ဖြင့်၊ ဇနံ-လူ အပေါင်းကို၊ သညာပေဿာမ-သိစေကြကုန်စို့၊ [သံ+ဉာ-အဝဗောဓနေ+ဏာပေ+ဿာမ]၊ ဝါ-နှစ်သက်စေကြကုန်စို့၊ [ဉာ-တောသနေ၊] ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ၊ အာဂုသော ပဉ္စဟိ ဣမေဟိ ဝတ္ထုဟိ-တို့ဖြင့်၊ သမဏဿ ဂေါတမဿ-၏၊ သံဃဘောဒေါ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ စက္ကဘောဒေါ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ကာတုံ-ငှာ၊ သက္ကာ-စွမ်းနိုင်၏၊ ဟိ-မှန်၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ လူဓပုသန္နာ-ခေါင်းပါးသူ၌ ကြည်ညိုကြကုန်၏၊ (မြီးမြီးခြံခြံ ခေါင်းခေါင်း ပါးပါး ကျင့်သူ၌ ကြည်ညိုကုန်၏) ပေ။

သပရိသော-ပရိသတ်နှင့်တကွဖြစ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပေ၊ ဒေဝဒတ္တ၊ အလံ-မသင့်၊ ယော-သည်၊ ဣစ္ဆတိ-(အာရညကင်စုတင်ဆောင်ခြင်းငှာ) အလိုရှိ၏၊ (သော-သည်)၊ အာရညိကော-သည်၊ ဟောတု-ဖြစ်ပါစေ၊ ယော ဣစ္ဆတိ-(ရွာနီးကျောင်း) နေလို၏၊ (သော-သည်)၊ ဂါမန္တေ-ရွာအနီးကျောင်း၌၊ ဝိဟရတု-နေပါစေ၊ ပေ၊ အဋ္ဌမာသေ-ရှစ်လတို့ပတ်လုံး၊ မယာ-သည်၊ ရုက္ခမူလ သေနာသနံ-သစ်ပင်၏အနီးအောက်ဟူသောကျောင်း ကို၊ ဝါ-ရုက္ခမူကျောင်းကို၊ အနုညာတံ-ခွင့်ပြုအပ်ပြီ၊ တိကောဋိပရိသုဒ္ဓံ-သုံးပါးသော အကြောင်းတို့မှ စင်ကြယ်သော၊ အဒိဋ္ဌံ-ကိုယ်တိုင်လည်း မမြင်အပ်သော၊ အသုတံ-သော၊ အပရိသကံိတံ-သော၊ မစ္ဆမံသံ-ကို၊ အနုညာတံ-အပ်ပြီ၊ ပေ၊ နအနုဇာနာတိ-မပြု၊ ဣတိ-ဤသို့တွေ့၍၊ ဟဋ္ဌော-ရွှင်လန်းသည်၊ ဥဒဂ္ဂေါ-တက်ကြွသော ကိုယ်စိတ်ရှိသည်၊ သပရိသော- ပရိသတ်နှင့်တကွဖြစ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပေ၊ ပဒက္ခိဏံ-အရိအသေကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊ ပက္ကာမိ-ပြန်သွားပြီ။

၁။ သံဃဘောဒေါ။ ။ “သံဃဘောဒေါ စက္ကဘောဒေါ” နှစ်ပုဒ်သည် သက္ကာ၏ ပဓာနကတ္တာဖြစ်၍ ပထမန္တရိသည်၊ ကာတုံ၏ ပဓာနကံဖြစ်၍၊ “ဝါ-ကို” ဟု ပေးရသည်။

၂။ ယော ဣစ္ဆတိ။ ။ “ဣစ္ဆတ္ထေသုသမာနကတ္တုကေသု တဝေတုံဝါ” အရ ဣစ္ဆဓာတ်သည် “တေ တုံ ပစ္စယန္တ (သမ္ပဒါနံ) ကိုင့်၏၊ ထို့ကြောင့် နောက်ဝါကျ ရှိပုဒ်များကိုဖြင့်၍” “ယော-သည်၊ အာရညိကော-သည်၊ ဟောတု-ဖြစ်ခြင်းငှာ၊ ဣစ္ဆတိ” ဟု အကျယ်ပေးပါ။ နေရာတိုင်း တွေ့သမျှ ဤနည်းချည်းတည်း။

အညွှန်း။ ။ သညာပေဿာမ-၁၂၃။ တိကောဋိပရိသုဒ္ဓံ-၁၂၆။
ဥဒဂ္ဂေါ-၁၃၁။ ပဒက္ခိဏံ-၁၃၁။

၄၁၀။ အထခေါ၊ ပေ၊ သညာပေသိ-သိစေပြီ၊ (ကိ)၊ ယာစိမှာ-ကုန်
 ပြီ၊ ပေ၊ တေ မယံ-တို့သည်၊ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ဝတ္ထုဟိ-တို့ဖြင့်၊ ဝါ-တို့ကို၊
 သမာဒါယံ-ဆောက်တည်၍၊ ဝတ္တာမ-ကျင့်ကြမည်၊ ဣတိ-သိစေပြီ၊ [“ဣမာနိ
 ပဉ္စဝတ္ထုနိ” ဟု ဆိုထိုက်လျက် “ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ဝတ္ထုဟိ” ဟု ဆိုခြင်း၏
 အကြောင်းကို ဘာသာဋီကာ ၁၃၂-၌ ရှု၊] တတ္ထ-ထိုသို့ သိစေရာ၌၊ [သညာ
 ပေသိကြိယာကို စွဲသည်၊] ဝါ ထိုလူအပေါင်းတွင်၊ ယေ တေ မနုဿာ-တို့
 သည်၊ အဿဒ္ဓါ-သဒ္ဓါစစ် မရှိကုန်၊ အပ္ပသန္နာ-သသနာတော်၌ မကြည်
 ညိုကုန်၊ ဒုဗ္ဗဒ္ဓိနော-အသိဉာဏ် မရှိကုန်၊ တေ ဧဝံ အာဟံသု-ပြောကြကုန်ပြီ၊
 (ကိ) သကျပုတ္တိယာ-ကုန်သော၊ ဣမေ သမဏာ-တို့သည် ခုတာ-ကိလေ
 သာတို့ကို လှုပ်ခါချတတ်ကုန်၏၊ ဝါ-ကိလေသာတို့ကို လှုပ်ခါချတတ်သော
 အကျင့်ရှိကုန်၏၊ သလ္လေခဝုတ္တိနော-ကိလေသာတို့ကို ခေါင်းပါးအောင် ခြစ်
 ပစ်တတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ရှိကုန်၏၊ သမဏော ပန ဂေါတမော-
 သည်ကား၊ ဗာဟုလ္လိကော-ပစ္စည်းလေးပါးတို့၏ များကုန်သည်အဖြစ်ဟူသော
 အကျင့်ရှိ၏၊ ဝါ-ပစ္စည်းလေးပါးတို့၏ များကုန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော
 အကျင့်၌ ယှဉ်၏၊ (ပစ္စည်းလေးပါးများရန်ဖြစ်သော အကျင့်၌ ယှဉ်နေ၏၊)
 ဗာဟုလ္လာယ-ပစ္စည်းလေးပါးတို့၏ များကုန်သည်၏ အဖြစ်အကျိုးငှာ၊
 (ပစ္စည်းလေးပါး ပေါများဖို့ရာ)၊ စေတေတိ-စေ့ဆော်ပြုလုပ်အားထုတ်၏၊
 ဣတိ-သို့ပြောကြ၏၊ ယေ ပန တေ မနုဿာ-တို့သည်ကား၊ သဒ္ဓါ-
 သဒ္ဓါရှိကုန်၏၊ ပသန္နာ-ကုန်၏၊ ပဏ္ဍိတာ-ကြောင်းကျိုးမြင်သိ၊ ပင်ကို
 ဉာဏ်ရှိကုန်၏၊ ဗျတ္တာ-ထက်မြက်ကုန်၏၊ ဗုဒ္ဓိမန္တော-အသိဉာဏ်ရှိကုန်၏ ။
 ပေ၊ သံဃဘောဒါယံ-သံဃာကွဲခြင်းငှာ၊ စက္ကဘောဒါယံ-အာဏာစက်၏
 ပျက်ခြင်းငှာ၊ ပရက္ကမိဿတိနာမ-အားထုတ်ရသနည်း၊ ပေ။

၄၁၂။ သမဂ္ဂေါ-ညီညွတ်သော၊ သံဃောနာမ-မည်သည်၊ သမာနသံဝါ-
 သကော-တူသော သံဝါသရှိသော၊ (တူသောဧကကမ္မ၊ ဧကုဒ္ဒေသ၊ သမသိက္ခ
 တာ-ဟူသော သံဝါသရှိသော) သမာနသီမာယံ-တူသောသိမ်၌၊ (တစ်သိမ်
 တည်း၌) ဌိတော-တည်သော သံဃာတည်း၊ ပေ၊ ကထံ-အဘယ်နည်းဖြင့်၊
 ဣမေ-ဤ ရဟန်းတို့သည်၊ နာနာ-အသီးသီးတို့သည်၊ အသု-ဖြစ်ကုန်ရာပါ
 အံနည်း၊ [ဝိနာ-တစ်ပါးနှင့်တစ်ပါး ကင်းကွာကုန်သည်၊ ဝဂ္ဂါ-အစုအစုတို့
 သည်၊ အဿု၊] ဣတိ-ဤသို့ ကြ၍၊ ပက္ခံ-အသင်းအပင်းကို၊ (ဘက်သားကို)၊
 ပရိယေသတိ-ရှာအံ့၊ ဂဏံ-ဂိုဏ်းကို၊ (အုပ်စုကို)၊ ဗန္ဓတိ-ဖွဲ့အံ့။

ဘောဒနသံဝတ္ထနကံဝါ အဓိကရဏန္တိ-ကား၊ အဋ္ဌာရသဘောဒကံရဝတ္ထုနိ-

၁၈ပါးသော သံဃာကွဲပြားအောင် ပြုတတ်သောအကြောင်း ဝတ္ထုတို့ကို၊ ပေ၊ ဒီပေယျ-ပြအံ၊ နပဋိနိဿဇ္ဇေယျ-မစွန့်အံ၊ ပေ၊ ယေ-တို့သည်၊ ပဿန္တိ-ကုန်၏၊ ယေ သုဏန္တိ၊ တေဟိ-ထိုမြင်ကုန်၊ ကြားကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ဝတ္ထဗ္ဗော-(ကိ)၊ အာယသ္မာ၊ ပေ၊ ဖာသု ဝိဟရတီတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္ထဗ္ဗော [အာယသ္မာ-သည်၊ သမဂ္ဂဿ-ညီညွတ်သော၊ သံဃဿ-၏၊ ဘေဒါယ-ကွဲပြားခြင်းငှာ၊ မာပရက္ကမိ-အားမထုတ်ပါနှင့်၊ ဘေဒနသံဝတ္ထနကံ-ကွဲပြားခြင်း အကျိုးငှာ ဖြစ်သော၊ အဓိကရဏံဝါ-အကြောင်းကိုမူလည်း၊ သမာဒါယ-ယူ၍၊ ပဂ္ဂယု-ချီးမြှောက်၍၊ မာအဋ္ဌာသိ-မတည်ပါနှင့်၊ အာယသ္မာ-သည်၊ သံဃေန-နှင့်တကွ၊ သမေတု-ညီညွတ်ခြင်းသို့ ရောက်ပါလော၊ ဝါ-ညီညွတ်ပါလော၊ ဟိ-ညီညွတ်ရကျိုးကား၊ သမဂ္ဂေါ-ညီညွတ်သော၊ သံဃော-သည်၊ သမ္မော ဒမာနော-လွန်စွာ ဝမ်းမြောက်သည်၊ အဝိဝဒမာနော-ဆန့်ကျင်ဘက် မပြောဆိုရသည်၊ ဧကုဒ္ဒေသော-တစ်ခုတည်းသောပါတိမောက်ပြုခြင်းရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဖာသု-ချမ်းသာစွာ၊ ဝိဟရတိ-နေရပါ၏]၊ ပေ၊ သစေ ပဋိနိဿဇ္ဇတိ- အံ။ သုတွာ-ကြားပါလျက်၊ နဝဒန္တိ-မပြောကုန်အံ၊ ပေ၊ သော ဘိက္ခု-ကို၊ (သံဃဘေဒကရဟန်းကို)၊ သံဃမဇ္ဈံပိ-သံဃာ့အလယ်သို့လည်း၊ အာကမ္ပိတွာ-ဆွဲခေါ်၍၊ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ပေ၊ သော ဘိက္ခု-ကို၊ သမနုဘာသိတဗ္ဗော-ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် အဖန်ဖန်ပြောဆိုထိုက်၏၊ ပေ။

၄၁၃။ သံဃဿ-၏၊ ဘေဒါယ-ငှာ၊ ပရက္ကမတိ-အားထုတ်နေပါ၏၊ သော-သည်၊ တံဝတ္ထု-ထိုဝတ္ထုကို၊ (ထိုဘေဒကရဝတ္ထုကို) ဝါ-သံဃာကွဲပြားခြင်း၏ အကြောင်းကို၊ နပဋိနိဿဇ္ဇတိ-မစွန့်လွှတ်ပါ၊ ပေ၊ ဘိက္ခု-ကို၊ တဿဝတ္ထုဿ-ကို၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ-စွန့်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ (စွန့်ဖို့ရာ)၊ သမနုဘာသေယျ-အဖန်ဖန် ပြောဆိုရာပါ၏၊] “ဤနေရာ၌ ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့်” ဟု မထည့်နှင့်၊ ပေ၊ သမနုဘာသတိ-အဖန်ဖန် ပြောဆိုပါ၏၊ ပေ၊ သမနုဘဋ္ဌော-အပ်ပါပြီ၊ ပေ။

၄၁၄။ ဥတ္တိယာ-ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ် (ဟောတိ)၊ ဒွိဟိ ကမ္မဝါစာဟိ- တို့ကြောင့်၊ ထုလ္လစ္စယာ(ဟောန္တိ)၊ ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ-ကမ္မဝါစာ၏ အဆုံး၌၊ သံဃာဒီသေသဿ-သို့၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ သံဃာဒီသေသံ-သို့၊ အဇ္ဈာပဇ္ဇန္တဿ-လွမ်းမိုး၍ရောက်သော ရဟန်း၏၊ ဥတ္တိယာ-ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ်-သင့်ရောက်အပ် သော ဒုက္ကဋ်သည်လည်းကောင်း၊ ဒွိဟိ-ကုန်သော၊ ကမ္မဝါစာဟိ-တို့ကြောင့်၊ ထုလ္လစ္စယာ-သင့်ရောက်အပ်သော ထုလ္လစ္စဉ်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပဋိဿမ္ဘန္တိ-ငြိမ်းအေးကုန်၏၊ [အလိုကိုကင်းပျောက်သွားကုန်၏]၊ ပေ။

အညွှန်း။ သမေတု-၃၃၇။
ပါရာဇိကဏံ-၃၁။

၄၁၅။ ဓမ္မကမ္မ-ဓမ္မကံ၌၊ [သမနုသာသနကံက ဓမ္မကံဖြစ်လျှင် “တရားသဖြင့် ပြုအပ်သော သမနုဘာသနကံ၌” ဟု ဆိုလိုသည်။] ဓမ္မကမ္မသည်-ဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိသည် (ဖြစ်၍)၊ နပဋိနိဿဇ္ဇတိ-အံ၊ ပေ၊ ဝေမတိကော-ဖြစ်သော ယုံမှားခြင်းရှိသည် (ဖြစ်၍)၊ ပေ၊ အဓမ္မကမ္မသည်-အဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိသည် (ဖြစ်၍)၊ ပေ။

၄၁၆။ အသမနုဘာသန္တဿ-ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် အဖန်ဖန်မပြောဆိုအပ်သော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ [ကံဟော မာနပစ္စည်းမှ အန္တပြန်နေသည်။] ပဋိနိဿဇ္ဇဿ-၏ လည်းကောင်း၊ ပေ။

သံဃဘောဒသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ဒသမံ။

၁၁။ ဘောဒါနုဝတ္ထကသိက္ခာပုဒ်

၄၁၇။ ဒေဝဒတ္တော-သည်၊ အဓမ္မဝါဒီ-အမှန်ကို ပြောလေ့ရှိသူမဟုတ်၊ ဒေဝဒတ္တော-သည်၊ အဝိနယဝါဒီ-ငြိမ်းအေးရေးကို ပြောလေ့ရှိသူမဟုတ်၊ ပေ၊ အာယသ္မန္တော-အရှင်တို့၊ (တုမှေ-အရှင်တို့သည်)၊ ဧဝံ-သို့၊ မာအဝစုတ္ထ-မပြောကြပါနှင့်၊ ဒေဝဒတ္တော-သည်၊ ဓမ္မဝါဒီ-အမှန်ကို ပြောလေ့ရှိပါ၏၊ ဒေဝဒတ္တော-သည်၊ ဝိနယဝါဒီ၊ ငြိမ်းအေးရေးကို ပြောလေ့ရှိပါ၏၊ ဒေဝဒတ္တော-သည်၊ အမှာကံစ-တို့၏လည်း၊ ဆန္ဒဉ္စ-အလိုကိုလည်းကောင်း၊ ရုစိဉ္စ-အကြိုက်ကိုလည်းကောင်း၊ အာဒါယ-ယူ၍၊ ဝေါဟရတိ-ပြောဆိုပါ၏၊ [ရှင်ဒေဝဒတ်ပြောသည်မှာ သူ့ဆန္ဒချည်းမဟုတ်ပါ၊ တပည့်တော်တို့၏ ဆန္ဒအတိုင်း ကိုယ်စားပြု၍ ပြောနေခြင်းဖြစ်ပါသည်ဟု ဆိုလိုသည်။] နော- တပည့်တော်တို့၏ (ဆန္ဒစသည်ကို)၊ ဇာနာတိ-သိပါ၏၊ နော-တပည့်တော်တို့နှင့်အတူ၊ ဘာသတိ-ပြောဆိုတိုင်ပင်ပါ၏၊ အမှာကံပိ-တပည့်တော်တို့အားလည်း၊ ဧတံ-သူပြုသမျှ ထိုအမှုသည်၊ ခမတိ-နှစ်သက်ပါ၏၊ ပေ။

၁။ ဓမ္မကမ္မသည်။ ။ရှေ့က “ဓမ္မကမ္မ” ဟု အာဓာရ ပါပြီးဖြစ်၍ “ဓမ္မကမ္မသည်-ဓမ္မကံ၌ အမှတ်ရှိသည်” ဟု ‘တပျရိသ်အနက်မပေးရ၊ “ဓမ္မကံဟု အမှတ်ရှိသည်” ဤသို့ ကမ္မဓာရည်းပေးရသည်၊ ရှေ့၌အာဓာရပုဒ် အပိုမပါသော ပတ္တသညီပိဏ္ဍပါတ် ဘုဒ္ဓိသာမိစသည်၌ကား “သပိတ်၌အမှတ်ရှိသည်” ဟု တပျရိသ် ပေးရသည်။

၂။ ဇာနာတိ နော ဘာသတိ။ ။နောသည် ကာကောလောကနနည်းတည်း၊ ကျီးသည် အစာနှင့်ရန်သူ ၂ ဖက်လုံးကိုကြည့်သကဲ့သို့ ၂-ပုဒ်စပ်ရသောပုဒ်ကို “ကာကောလောကန” ဟု ဆို၏၊ ဥဘယာပေက္ခ-ဟုလည်း ဆို၏၊ ဤ၌ နောသည် ဇာနာတိ-၌ စပ်ခိုက် ဆဋ္ဌိပိဘတျန္တပုဒ်၊ ထို၏သမ္ပန္နိကို “ဆန္ဒာဒိနိ”ဟု ထည့်ပါ၊ ဘာသတိ၌ စပ်ခိုက်

ဒေဝဒတ္တဿ-၏၊ ဝါ-သည်၊ သံဃဘောဒါယ-ငှာ၊ ပရက္ကမန္တဿ-အား ထုတ်စဉ်၊ [တစ်နည်း-သံဃဘောဒါယ-ငှာ၊ ပရက္ကမန္တဿ -သော၊ ဒေဝဒတ္တဿ-၏]၊ အနုဝတ္တကာ-အတုလိုက်၍ ကျင့်သူတို့သည်၊ ဝါ-နောက်လိုက်တို့သည်၊ ဝဂ္ဂဝါဒကာ-ဝဂ်ဖြစ်ကြောင်းစကားကို ပြောဆိုသူတို့သည်၊ ဝါ-အစုဖြစ်ကြောင်း စကားကို ပြောဆိုသူတို့သည်၊ ဘဝိဿန္တိနာမ-ဖြစ်ကြရသနည်း၊ ပေ။

၄၁၉။ အနုဝတ္တကာတိ-ကား၊ သော-ထိုသံဃဘောဒက ရဟန်းသည်၊ ယံ ဒိဋ္ဌိကော-အကြင် အယူရှိသည်၊ ယံ ခန္တိကော-အကြင် နှစ်သက်အပ်သော အယူရှိသည်၊ ယံ ရုစိကော-အကြင်ကြိုက်အပ်သော အယူရှိသည်၊ ဟောတိ၊ တေပိ-ထိုရဟန်းတို့သည်လည်း၊ ပေ၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ဝဏ္ဏာယ-ဂုဏ် အကျိုးငှာ၊ ပက္ခာယ-အသင်းအပင်း အကျိုးငှာ၊ (ဘက်သား အကျိုးငှာ) ဌိတာ-တည်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပေ။

ဧကောဝါ ဟောတိ၊ ဒွေဝါ တယောဝါ (ဟောန္တိ)၊ တေ-တို့သည်၊ ဧဝံ ဒေယျံ-ပြောကုန်ရာ၏၊ (ကိ)၊ အာယသ္မန္တာ-တို့၊ (တုမေ) ဧတံ ဘိက္ခု-ကို၊ ကိဉ္စိ-ဘာကိုမျှ၊ မာအဝစုတ္ထ-မပြောကြပါနှင့်၊ ဒေသောဘိက္ခု-သည်၊ ဓမ္မဝါဒီစ-အမှန်ကိုလည်း ပြောလေ့ရှိပါ၏၊ ဒေသော ဘိက္ခု ဝိနယဝါဒီ စ-ငြိမ်းအေးရေးကိုလည်း ပြောလေ့ရှိပါ၏၊ ပေ၊ ခမတီတိ၊ ပေ၊ န စ ဓမ္မဝါဒီ-အမှန်ကို ပြောလေ့ရှိသူလည်း မဟုတ်၊ ဒေသော ဘိက္ခု န စ ဝိနယဝါဒီ-ငြိမ်းအေးရေးကို ပြောလေ့ရှိသူလည်းမဟုတ်၊ အာယသ္မန္တာနံပိ-အရှင်တို့အားလည်း၊ သံဃ ဘောဒေါ-သည်၊ မာရုစ္စိတ္ထ-မနှစ်သက်ကြပါနှင့်၊ [အဇ္ဇတ္တနိ အာကိုတ္ထပြု၊ ကတ္တားဟော၊] အာယသ္မန္တာနံ-တို့၏၊ (စိတ္တံ-စိတ်သည်၊) သံဃေန-နှင့် တက္ခ၊ သမေတု၊ ပေ။

၄၂၀။ ၄၂၁။ ၄၂၂။ ။[လွယ်ပြီ။]

၄၂၃။ အသမနုဘာသန္တာနံ-ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် အဖန်ဖန်မပြောဆိုအပ်သော ရဟန်းတို့၏လည်းကောင်း၊ ပေ။

ဘောဒါနုဝတ္တကသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ဧကောဒသမံ။

၁၂-ဒုဗ္ဗစသိက္ခာပုဒ်

၄၂၄။ အာယသ္မာဆန္နော-သည်၊ အနာစာရ်-မကျင့်ထိုက်သောအကျင့်ကို၊ (မလျောက်ပတ်သောအကျင့်ကို)၊ အာစရတိ-ပြုကျင့်၏၊ ပေ၊ အာဂုသော ဆန္န၊

သဟတ္ထအနက်ဟော တတိယာဝိဘတျပုဒ်တည်း၊ ကင်္ခါဋီကာသစ်၌ ဘာသတိ၌စပ်ခိုက် “ဆဋ္ဌိမှ တတိယာဝိဘတ် ပြောင်းလဲထားသည်” ဟု ဖွင့်သည်။

အညွှန်း။ ။အနုဝတ္တကာ ဝဂ္ဂဝါဒကာ-၁၄၃။

ဝေရူပံ-ဤသို့ သဘောရှိသောအမှုကို၊ မာ အကာသိ-မပြုပါနှင့်၊ ဧတံ-ဤအမှုသည်၊ န ကပ္ပတိ-ရဟန်းတို့အား မအပ်ပါ၊ ဣတိ-ပြီ၊ သော ဧဝံ ဝဒေတိ-ပြန်ပြော၏၊ (ကိ)၊ အာဂုသော-တုမေ၊ ကိ န-အဘယ့်ကြောင့်၊ မံ-ကို၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-ပြောဆိုထိုက်သည်ကို၊ ဝါ-ပြောဆိုထိုက်သည်ဟု၊ မညထနာမ-ထင်မှတ်ကြရသနည်း၊ [နာမသဒ္ဓါဂရဟာ (ဝတ္တန)အနက်ဟော၊] အဟံခေါနာမ-တပည့်တော်ကသာ၊ တုမေ-တို့ကို၊ ဝဒေယျံ-ပြောရာ၏၊ (ပြောရမည်)၊ [နာမသဒ္ဓါသမ္ဘာဝနာ (ဥက္ကံသ) အနက်ဟော၊] အမှာကံ-တို့၏၊ ဗုဒ္ဓေါ-ဘုရားတည်း၊ အမှာကံ၊ ဓမ္မော-တရားတည်း၊ အမှာကံ-တို့၏၊ အယျုပုတ္တေန-အရှင်သားသည်၊ ဓမ္မော-သစ္စာ ၄ ပါးတရားကို၊ အဘိသဗ္ဗိတော-ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ်ပြီ၊ [အဘိ+သံ+ဣဇာတိ၊ ဂတိအနက်ဟော၊ ကံဟော တ၊ ဂတိအနက်ဟောမှန်သမျှ ဗုဒ္ဓိအနက်ကိုလည်း ဟောနိုင်သည်။]

သေယျထာနာမ-မည်သည်၊ မဟာဝါတော - ကြီးစွာသော လေသည်၊ (လေမုန်တိုင်းသည်)၊ ဝါယန္တော-တိုက်လာလသော်၊ တိဏကဋ္ဌပဏ္ဏပတံ-ထိုထိုအရပ်၌ကျနေသော မြက်၊ ထင်း၊ သစ်ရွက်ကို၊ (တစ်နည်း) တိဏကဋ္ဌပဏ္ဏသဋ်-မြက်၊ အနှစ်မရှိသော သစ်သား၊ ဟောင်းနွမ်းသောသစ်ရွက်ကို၊ ဧကတော-တပေါင်းတည်း၊ ဥဿာရေယျ(သေယျထာပိ)-တစ်နေရာ၌ ရွှေလျားစေရာသကဲ့သို့၊ ဝါ-တစ်နေရာ၌ စုစေရာ သကဲ့သို့၊ သေယျထာပိဝါပန-ဥပမာတစ်နည်းကား၊ ပဗ္ဗတေယျာ-တောင်မှစ၍ဖြစ်သော၊ ဝါ-တောင်မှစီးဆင်းလာသော၊ နဒီ-မြစ်သည်၊ သင်္ခံသေဝါလပဏကံ-အမြစ်ရှည်၍ အရွက်ပါသော မှော်၊ စိမ်းညိုသောမှော်၊ ရေညိုကို၊ ဝါ-မှော်ကြီး၊ မှော်သေး ရေညိုကို၊ ဧကတော-တပေါင်းတည်း၊ ဥဿာရေယျ သေယျထာဝါ-ကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ-ပင်၊ နာနာ နာမာ-အမျိုးမျိုးသော နာမည်ရှိကုန်သော၊ နာနာဂေါတ္တာ-ကုန်သော၊ နာနာဇ္ဇော-အမျိုးမျိုးသောဇာတ်ရှိကုန်သော၊ နာနာကုလာ-အထူးထူးသော အမျိုးမှ၊ (နိက္ခမိတွာ) ပဗ္ဗဇိတာ-ရဟန်းပြုခဲ့ကုန်သော၊ တုမေ-တို့ကို၊ ဧကတော-တည်း၊ ဥဿာရိတာ-တစ်နေရာ၌ ရွှေစေအပ်ကုန်ပြီ၊ ဝါ-စုပေါင်းအပ်ကုန်ပြီ။ ပေ၊ ကထံဟိ-ကြောင့်၊ အာယသ္မာ ဆန္ဒော-သည်၊ ဘိက္ခုဟိ-တို့က၊ သဟမဓိကံ-သီတင်းသုံးဖော်တို့ ကျင့်ထိုက်သော သိက္ခာပုဒ်ဖြင့်၊ ဝါ-သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သိက္ခာပုဒ်ဖြင့်၊ ဝုစ္စမာနော-ပြောဆိုအပ်ပါလျက်၊ အတ္တာနံ-မိမိကို၊ အဝစနိယံ-မပြောဆိုထိုက်သည်ကို၊ ကရိဿတိနာမ-ပြုရသနည်း၊ (ပြုရပါလိမ့်)၊ ပေ။

၁။ ဥဿာရိတာ။ ။ဤပုဒ်၏ကတ္တာကို “ကေနာပိ-လေနှင့်တူသူ၊ တောင်ကျ မြစ်ရေနှင့်တူသူတစ်စုံတစ်ယောက်သည်လည်း” ဟု ထည့်ပါ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်ဟု အမည်မဖော်ဘဲဆိုသော်လည်း အရှင်ဆန္ဒက သူ၏အရှင် (အယျုပုတ္တ) ကို ရည်ရွယ်သည်။

၄၂၆။ ဒုဗ္ဗစော-ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြောဆိုအပ်သော စကားရှိသည်။ ဝါ-
 ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြောဆိုအပ်သောစကားရှိသူ၏အဖြစ်သည်။ ဒေါဝစဿ
 ကရဏေဟိ-ခဲယဉ်းသော စကားရှိသည်အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော၊ ဝါ-
 ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြောဆိုအပ်သော စကားရှိသူ၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော၊
 ဓမ္မေဟိ-တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတော-ပြည့်စုံသည်။ အက္ခမော-အဆုံးအမကို
 သည်းမခံတတ်သည်။ အနုသာသနိ-သွန်သင်ပြသခြင်းကို၊ အပ္ပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟိ-
 အမြတ်တနိုးအားဖြင့် ယူလေ့မရှိသည်။ ဝါ-ရိရိ သေသေ ယူလေ့မရှိသည်။
 ဟောတိ၊ ပေ၊ ပါတိ မောက္ခပရိယာပန္နေသု-ပါတိမောကံ၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော၊
 သိက္ခာပဒေသု-တို့၌၊ ပေ။

သဟဓမ္မိကံနာမ-မည်သည်။ ဘဂဝတာ-သည်။ ယံသိက္ခာပဒံ-ကို၊ ပညတ္တံ-
 အပ်ပြီ၊ ဧတံ-ဤ ပညတ်အပ်သော သိက္ခာပဒံတော်သည်။ သဟဓမ္မိကံနာမ-
 မည်၏။ တေန-ထိုသီတင်းသုံးဖော်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သိက္ခာပဒံဖြင့်။ ပေ။
 ကရောတိ။ (ကံ)၊ အာယသ္မန္တော-တို့၊ (တုမှေ)မံ-ကို၊ ကလျာဏံဝါ-ကောင်း
 သော စကားကိုလည်းကောင်း၊ ပါပကံဝါ-မကောင်းသော စကားကိုလည်း
 ကောင်း၊ ကိစ္ဆိ-ဘာကိုမျှ၊ မာအဝစုတ္တ-မပြောဆိုကြပါနှင့်၊ အဟမ္မိ-တပည့်
 တော်ကလည်း၊ အာယသ္မန္တော-တို့ကို၊ ကလျာဏံဝါ ပါပကံဝါ ကိစ္ဆိ၊ နဝက္ခာမိ-
 ပြောလိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ အာယသ္မန္တော-တို့၊ (တုမှေ)၊ မမ-တပည့်တော်ကို၊
 ဝစနာယ-ပြောဆိုခြင်းမှ၊ ဝါ-ပြောဆိုကြောင်းစကားမှ၊ ဝိရမထ-ရှောင်ကြဉ်
 ကြပါကုန်၊ ဣတိ-သို့ပြု၏။

ယော သော ဘိက္ခုတိ-ကား၊ ဒုဗ္ဗစောတိကော-ခဲယဉ်းသောစကားရှိသူ
 ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသော၊ ဝါ-ခဲယဉ်းစွာပြောအပ်သော စကားရှိသူ၏
 အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသော၊ (အပြောခက်၊ အဆိုခက်၊ သဘောရှိသော)၊
 ယော သော ဘိက္ခု၊ ပေ၊ အာယသ္မာပိ-သည်လည်း၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ သဟ
 ဓမ္မေန-သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သိက္ခာပဒံဖြင့်၊ ဝါ-အကြောင်း
 နှင့်တကွဖြစ်သော စကားဖြင့်၊ ဝဒေတု-ပြောဆိုပါ၊ ဘိက္ခုပိ၊ ပေ၊ ဝက္ခန္တိ-
 ပြောဆိုကြပါလိမ့်မည်။ ဟိ-အချင်းချင်း ပြောရကျိုးကား၊ ယဒိဒံ -အကြင်
 အချင်းချင်း ပြောဆိုခြင်း၊ အချင်းချင်း အာပတ်မှ ထစေခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)။

အညွနံး။ ။ဒုဗ္ဗစော စသည်-၁၄၇။
 အကဓမော စသည်-၁၄၉။ သဟဓမ္မိကံ-၁၅၀။

အညွနံး။ ။မမ ဝစနာယ၊ သဟဓမ္မေန-၁၅၁။

၁။ ယဒိဒံ။ ။ယဒိဒံ(ယံ+ဣဒံ) အညမညဝစနံ-အကြင်အချင်းချင်း ပြောဆို
 ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ယဒိဒံ (ယံ+ဣဒံ) အညမညဝဋ္ဌာပနံ-အကြင်အချင်းချင်း
 အာပတ်မှ ထစေခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ)၊ ဤသို့ အကျယ်ပေးပါ။

(တေန)အညမညဝစနေန-ထိုအချင်းချင်းပြောဆိုခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊
 (တေန) အညမညဝဋ္ဋာပနေန-ထိုအချင်းချင်းအာပတ်မှ ထစေခြင်းကြောင့်
 လည်းကောင်း၊ တဿ ဘဂဝတော-၏၊ ပရိသာ-သည်၊ ဧဝံ သံဝနာ-ဤသို့
 ကြီးပွားရပါ၏၊ (ယခုလို ကြီးပွားနေပါ၏)၊ ပေ။

ဒုဗ္ဗစသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ဒွါဒသမံ။

၁၃။ ကုလဒူသကသိက္ခာပုဒ်

၄၃၁။ သာဝတ္ထိယံ-၌၊ ဝါ-၏အနီးဖြစ်သော၊ ဇေတဝနေ-ဇေတဝန်
 မည်သော၊ အနာထပိဏ္ဍိကဿ-၏၊ အာရာမေ-အာရာမ၌၊ (ကျောင်းတိုက်၌)၊
 ဝိဟရတိ၊ တေန ခေါပန သမယေန-၌၊ (မြတ်စွာဘုရား၏ သာဝတ္ထိမြို့အနီး
 ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်ကြီးဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌)၊ အဿဇီ
 ပုနဗ္ဗသုကာနမ - အဿဇီပုနဗ္ဗသုကတို့မည်သော၊ ပါပဘိက္ခု-ယုတ်မာသော
 ရဟန်းတို့သည်၊ ကီဠာဂိရိသ္မိ-ကီဠာဂိရိနေပုဒ်၌၊ (ကီဠာဂိရိနိဂုံး၌)၊ အာဝါ
 သိကာ-နေရာကျောင်းရှိကုန်သည်၊ ဝါ-ကျောင်းနေ၊ ကျောင်းထိုင်၊ ကျောင်း
 ပိုင်တို့သည်၊ အလဇ္ဇိနော-အံ့ဂုဏ်မရှိကုန်သည်၊ ဝါ-အလဇ္ဇိတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊
 တေ-ထိုအဿဇီပုနဗ္ဗသုကတို့သည်၊ ဧဝရူပံ အနာစာရံ အာစန္တိ၊ မာလာဝစ္စံ-
 ပန်းပင်ငယ်ကို၊ ရောပေန္တိပိ-ကိုယ်တိုင်လည်း စိုက်ကြကုန်၏၊ ရောပါပေန္တိပိ-
 သူတစ်ပါးကိုလည်း စိုက်စေကြကုန်၏၊ (အစိုက်ခိုင်းကြကုန်၏)၊ သိဇ္ဇန္တိပိ-
 ကိုယ်တိုင်လည်း ရေလောင်းကြကုန်၏၊ သိဉ္စာပေန္တိပိ-သူတစ်ပါးကိုလည်း
 လောင်းစေကြကုန်၏၊ ဩစိနန္တိပိ-ကိုယ်တိုင်လည်း ဆွတ်ခူးကြကုန်၏၊ ဩစိ
 နာပေန္တိပိ-သူတစ်ပါးကိုလည်း ဆွတ်ခူးစေကြကုန်၏၊ ဂန္ဓန္တိပိ-ကိုယ်တိုင်လည်း
 သီလုံးကြကုန်၏၊ ဂန္ဓာပေန္တိပိ-သူတစ်ပါး ကိုလည်း သီကုံးစေကြကုန်၏။

ဧကတော ဝဏ္ဍိကမာလံ-တစ်ဖက်၌ အညာရှိသော ပန်းစည်းကို၊ [ပန်း
 ပွင့်၏အညာတို့ကို တပေါင်းတည်း စုစည်းထားသော ပန်းစည်းကို]၊ ကရောန္တိပိ-
 ကိုယ်တိုင်လည်းပြုကြကုန်၏၊ ကာရာပေန္တိပိ-သူတစ်ပါးကိုလည်း ပြုလုပ်စေကြ
 ကုန်၏၊ ဥဘတော ဝဏ္ဍိကမာလံ-နှစ်ဖက်၌ အညာရှိသော ပန်းစည်းကို၊
 [ပန်းပွင့်၏အညာတို့ကို နှစ်ဖက်ပေါ်အောင် ခွဲ၍စည်းအပ်သော ပန်းစည်းကို]၊
 မဉ္ဇရိကံ-ပန်းခိုင်ကို၊ ဝိဂူတိကံ-ပန်းလက်ကောက်ကို၊ [လက်ကောက်ကဲ့သို့

၁။ ရောပေန္တိပိ ရောပါပေန္တိပိ။ ။ “ရောပေ”၌ ရူပာ+ကာရိတ်ဏေပစ္စည်း၊ ဟံချေ၊
 ရ၌ ဥကိုဩဝုဒ္ဓိပြု“ ပေါက်စေကြကုန်၏” ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏၊ “ရောပါပေ”၌
 ကာရိတ်ဏာပေနစ်ချက်ဆင့်၊ ဟံချေ၊ ရှေ့ဏာပေ၌အာကိုချေ၊ နောက်ဏာပေ-နှင့်စပ်၊
 “ပေါက်ပစေဟု ဖေခိုင်းကြကုန်၏” ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏။

ဝိုင်းအောင်ဖြစ်စေ၊ အကုံးအတိုင်းဖြစ်စေ ချည်ဖြင့် သီထားအပ် သော ပန်းကုံး၊ ယခုခေတ် စပယ်ပန်းကုံးစသည်များ၊] ဝဋ်သက်-ဦးဆောက်ပန်းကို၊ (ဦးထိပ်၌ပန်ဆင်အပ်သော ပန်းကို)၊ အာဝေဏံ-နားသွယ်ပန်းကို၊ [နား၌ ပန်ဆင်အပ်သောပန်းကို]၊ ဥရစ္ဆဒံ-ရင်လွမ်းပန်းကို၊ [ပုလဲသွယ်နှင့်တူစွာ ရင်၌ ထားအပ်သောပန်း၊] ပေ။

တေ-တို့သည်၊ ကုလိတ္တိနံ-အမျိုးသမီး အိမ်ရှင်မကြီးတို့အတွက်လည်း ကောင်း၊ ကုလဓိတာနံ-ယောက်ျားရပြီး အမျိုးသမီးတို့အတွက်လည်းကောင်း၊ ကုလကုမာရီနံ-အမျိုးသမီး အပျိုစင်တို့အတွက်လည်းကောင်း၊ ကုလသုဏှာနံ-အမျိုး၏ ခွဲမတို့အတွက် လည်းကောင်း၊ ကုလဒါသီနံ-အမျိုး၏ ကျွန်မတို့ အတွက်လည်းကောင်း၊ ဧကတော ဝဏှိကမာလံ-ကို၊ ဟရန္တိပိ-ကိုယ်တိုင်လည်း ဆောင်ယူကြကုန်၏၊ ဟရာပေန္တိပိ-သူတစ်ပါးကိုလည်း ဆောင်ယူစေကြကုန်၏၊ [“ကုလိတ္တိနံ-အမျိုးသမီးမိန်းမကြီးတို့အထံသို့ လည်းကောင်း” ဤသို့စသည် လည်း ပေးနိုင်သည်]၊ ပေ၊ တေ-တို့သည်၊ ကုလိတ္တိဟိ-တို့နှင့်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ကုလဒါသီဟိ-တို့နှင့်လည်းကောင်း၊ သဒ္ဓိံ၊ ဧကဘာဇနေပိ-တစ်ခွက် တည်း၌လည်း၊ ဘုဉ္ဇန္တိ၊ [ဘာဇနေ-စားခွက်] ဧကထာလကေပိ-တစ်ခွက်တည်း၌ လည်း၊ ပိဝန္တိ-သောက်ကြကုန်၏၊ [ထာလက-ရေသောက်ခွက်]၊ ဧကာသနေပိ-တစ်နေရာတည်း၌လည်း၊ နိသီဒန္တိ၊ ဧကမဉ္ဇေပိ-တစ်ခုတည်းသော ညောင်စောင်း ၌လည်း၊ (တစ်ခုတည်းတည်း၌လည်း)၊ တုဝဋ္ဋန္တိ-အိပ်ကြကုန်၏၊ ဧကတ္ထရဏာ-တစ်ခုတည်းသော အခင်းရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)ပိ-၍လည်း၊ တုဝဋ္ဋန္တိ၊ ဧကပါဝရဏာ-တစ်ခုတည်းသော ခြံထည်ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)ပိ-၍လည်း၊ ပေ၊ ဧကတ္ထရဏာပါဝရဏာ-တစ်ခုတည်းသော အခင်း၊ အခြံရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) ပိ တုဝဋ္ဋန္တိ။

ဝိကာလေပိ-နေလွဲအခါ၌လည်း၊ ဘုဉ္ဇန္တိ၊ မဇ္ဇမ္ပိ-သေရည်အရက်ကိုလည်း၊ ပိဝန္တိ၊ မာလာကန္တပိလေပနမ္ပိ-ပန်း၊ နံသာ၊ နံသာရည် အပျစ်ကိုလည်း၊ ဓာရန္တိ-ဆောင်ကြကုန်၏၊ [ဝိလေပန-နံသာပျစ်၊ ရှေးက နံသာပြောင်း” ဟု ခေါ်ကြ၏၊ “ပျော့ပျောင်းနည့်သော နံသာ” ဟု ဆိုလိုဟန်တူသည်]၊ နစ္စန္တိပိ-ကလည်း ကကြကုန်၏၊ ဂါယန္တိပိ-သီချင်းလည်းဆိုကြကုန်၏၊ ဝါဒေန္တိပိ-တီးလည်း တီးမှုတ်ကြကုန်၏၊ လာသေန္တိပိ-ကနည်းလည်း ပေးကြကုန်၏၊ (ကနည်းလည်း ပြကြကုန်၏)၊ နစ္စန္တိယာပိ-ကချေသည်မ ကနေစဉ်လည်း၊ နစ္စန္တိ-ကကြကုန်၏၊ [နစ္စန္တိယာပိ၏ကတ္တာကို “နာဠကိတ္တိယာ” ဟု ထည့်ပါ]၊ ပေ၊ ဂါယန္တိယာပိ-ကချေသည်မ သီချင်းဆိုနေစဉ်လည်း၊ ပေ၊ ဝါဒေန္တိယာပိ-ကချေသည်မ တီးမှုတ်နေစဉ်လည်း၊ ပေ၊ လာသေန္တိယာပိ-ကချေသည်မ ကနည်း ပေးနေစဉ်လည်း၊ ပေ။

အဋ္ဌပဒေဝိ-ရှစ်ကွက်ရှိသော ပျဉ်ချပ်၌လည်း၊ [ကစားဖို့ရာ ရှစ်ကွက်ရေးထားအပ်သော ပျဉ်ချပ်၊] ကီဠန္တိ - အံစာကိုကစားကြကုန်၏၊ [ရှစ်ကွက်ကြားကစားနည်းဟု ပြောကြ၏၊] ဒသပဒေဝိ-ဆယ်ကွက်ရှိသော ပျဉ်ချပ်၌လည်း၊ အာကာသေဝိ-ကောင်းကင်၌လည်း၊ (အကွက်မရှိသော လွင်ပြင်၌လည်း)၊ ပေ၊

ပရိဟာရပထေဝိ-ရှောင်လွှဲထိုက်သော လမ်းကြောင်းကိုလည်း၊ ကီဠန္တိ-ရှောင်လွှဲ၍ကစားကြကုန်၏၊ [ပရွက်ဆိတ်ကြောင်း လိုက်တမ်းကစားခြင်းဟု ဆိုကြ၏၊ သန္တိကာယဝိ-ဇယ်တောက်တမ်း (ဇယ်ကောက်တမ်း) ကစားခြင်းဖြင့်လည်း။ ပေ။ ခလိကာယဝိ-ကြွေအံကစားခြင်းဖြင့်လည်း၊ ပေ၊ ဗဒိကာယဝိ-တုတ်ရိုက်တမ်း ကစားခြင်းဖြင့်လည်း၊ [ကျည်းသားရိုက်တမ်း ကစားခြင်းဖြင့်လည်း၊] သလာကဟတ္ထေနပိ-ဝါးခြမ်းစိတ်အပေါင်းဖြင့်လည်း၊ ဝါ - အုန်းထန်းတို့၏ အမျှင်အပေါင်းဖြင့်လည်း၊ ကီဠန္တိ၊ [နံရံစသည်၌အရုပ်ထင်အောင် ရိုက်၍ကစားကြသည်။]

အက္ခေနပိ-ဂေါလီလုံးဖြင့်လည်း၊ ပင်္ဂစီရေနပိ-သစ်ရွက်ကျည်တောက်ငယ်ဖြင့်လည်း၊ ကီဠန္တိ၊ [သစ်ရွက်ထန်းရွက်ကို နှံ ပလွေ ဝီစီ ပီပီလုပ်၍ ကစားကြသည်၊] ဝင်္ဂကေနပိ-ထွန်ငယ်ဖြင့်လည်း၊ မောက္ခစိကာယဝိ-ကျွမ်းထိုးကစားခြင်းဖြင့်လည်း၊ [ထက်အောက် ပြောင်းပြန် ကျွမ်းလှန်၍ ကစားခြင်းဖြင့်လည်း၊] စိဂုံလကေနပိ-ထန်းရွက်စကြာ စသည်ဖြင့်လည်း၊ ပတ္တာဠကေနပိ-သစ်ရွက်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကွမ်းစားခွက်ငယ်ဖြင့်လည်း၊ (သစ်ရွက်ခွက်ငယ်ဖြင့်လည်း)၊ ရထကေနပိ-ရထားငယ်ဖြင့်လည်း၊ ဓနုကေနပိ-လေးငယ်ဖြင့်လည်း၊ အက္ခရိကာယဝိ-အက္ခရာကိုသိကြောင်း ကစားခြင်းဖြင့်လည်း၊ ကီဠန္တိ [ကောင်းကင် သို့မဟုတ် ကျောက်ကုန်း၌ စာလုံးရေးလျက် မည်သည့်အက္ခရာ ဖြစ်ကြောင်းကို ပြောခိုင်းသည်၊] မနေသိကာယဝိ - စိတ်အကြံကို သိကြောင်း ကစားခြင်းဖြင့်လည်း၊ [ပုဏ္ဏားတိုင်ကစားခြင်းဖြင့်လည်း၊] ယထာဝဇ္ဇေနပိ-အကြင် အကြင် ကန်းခြင်းစသော အပြစ်ဖြင့်လည်း၊ ဝါ-အကြင် အကြင် ကုန်းဟုန်၊ ကန်းဟန် စသော အပြစ်ဖြင့်လည်း။

ဟတ္ထိသ္မိပိ -ဆင်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ သိက္ခန္တိ-သင်ထိုက်သော အတတ်ကိုသင်ကြကုန်၏၊ [အဿ - မြင်း၊ ရထ-ရထား၊ ဓနု-လေး၊ ထရု-ဓားရိုးခွက်၊] ဟတ္ထိဿပိ-၏လည်း၊ ပုရတော-ရှေ့၌၊ ဓာဝန္တိပိ-ရှေ့သို့လည်းပြေးကြကုန်၏၊ [မူလအရပ်မှ ရှေ့သို့ပြေး သွားခြင်းကို “ဓာဝန္တိ” ဟုဆိုသည်၊] အာဓာဝန္တိပိ-ရှေးရှုလည်းပြေးကြကုန်၏၊ [မူလအရပ်သို့ ပြန်လာသောအားဖြင့် ပြေးခြင်းတည်း၊] ဥဿေဠန္တိပိ-လေ လည်းချွန်ကြကုန်၏၊ အပ္ပောဠန္တိပိ-လက်ခမောင်းလည်း ခတ်ကြကုန်၏၊ နိဗ္ဗုဇ္ဈန္တိပိ-လက်ဝှေ့လည်း သတ်ကြကုန်၏၊ မုဋ္ဌိဟိပိ-လက်သီးတို့ဖြင့်လည်း၊ ယုဇ္ဈန္တိ-ထိုးကြကုန်၏။

ရင်မဇ္ဈေပ-ပွဲသဘင်၏ အလယ်၌လည်း၊ သံဃာဋီ-သင်္ကန်းကြီးကို၊ ပတ္တရိတွာ-ဖြန့်ခင်း၍၊ နစ္စကိ-ကခြေသည်မကို၊ ဧဝံဝဒန္တိ(ကိ)၊ ဘဂိနိ-နမ၊ ဣဓ-ဤနေရာ၌၊(ဤသင်္ကန်းပေါ်၌)၊နစ္စယု-ကပါ၊ဣတိ-ဤသို့ပြောကြ ကုန်၏၊ နလာဋိကမ္မိ-နဖူး၌လက်ချောင်းထားခြင်းကိုလည်း၊ (နဖူး၌ လက်ချောင်းဖြင့်တို့ခြင်းကိုလည်း၊) ဒေန္တိ၊ ဝိဝိဓမ္မိ-အထူးထူးအပြားပြားလည်း ဖြစ်သော၊ အနာစာရ်-မကျင့်ထိုက်သော ပါးစပ်စည်တီးခြင်းစသော အကျင့် ကို၊ အာစရန္တိ။

၄၃၂။ ပေ၊ ကာသီသု-ကာသီတိုင်း၌၊ [ကာသီဟု ဗဟုဝုစ်နာမည် ထင်ရှားသောတိုင်း၌။] ဝသံဝုဠော (ဟုတွာ) ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ငှာ၊ သာဝတ္ထိ-သို့၊ ဂစ္ဆန္တော-စဉ်၊ ပေ၊ ကီဋ္ဌာဂိရိ-သို့၊ ပါသာဒိကေန-ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ ဝါ-ကြည်ညိုခြင်းကိုဆောင်နိုင်သော၊ အဘိက္ကန္တေန-သွားခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပဋိက္ကန္တေန-ပြန်လှည့်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာလောကိတေန-ရှေးရှုကြည့်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝိလောကိတေန-အထောင့်ကြည့်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ဘေးသို့ကြည့်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ [အထက်အောက် နောက်သို့ လှည့်ကြည့်ခြင်းသည် ရဟန်းများနှင့် မလျော်၊] သမိဉ္စိတေန-လက်ခြေတို့ကို ကွေးခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပဿာရိတေန- လက်ခြေတို့ကို ဆန့်တန်းခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဩက္ခိတ္တစက္ခု-ငှတောင်ခန့်မျှ ကြည့်သော အားဖြင့် အောက်၌ချအပ်သော မျက်လွှာရှိသည်၊(ဖြစ်၍)၊ ဣရိယာပထသမ္ပန္နော-ဣရိယာပုတ်နှင့် ပြည့်စုံသည် (ဖြစ်၍)၊ ပိဏ္ဍာယ-ငှာ၊ ပါဝိသိ။

မနုဿာ၊ ပေ၊ အာဟံသု (ကိ)၊ အယံ-ဤရဟန်းသည်၊ ကော-ဘယ့်နယ်ရဟန်းနည်း၊ အဗလဗလောဝိယ (အဗဠဗဠောဝိယ)-အလွန်ထိုင်းမှိုင်းသူကဲ့သို့ပါတကား၊ မန္တမန္တော ဝိယ-အလွန် သိမ်မွေ့နူးညံ့သူကဲ့သို့ပါတကား၊ ဘာကုဋိကဘာကုဋိကောဝိယ-အလွန် မျက်မှောင်ကုပ်သူကဲ့သို့ပါတကား၊ ကော-အဘယ်သူသည်၊ ဥပဂတဿ-အိမ်သို့ကပ်ရောက်လာသော၊ ဣမဿ-ဤရဟန်းအား၊ ပိဏ္ဍကံ-ကို၊ ဒဿတိ-လောင်းလှူလိမ့်မည်နည်း၊ အမှာကံ-တို့၏၊ အယျာ-အရှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ အဿဇိပုနဗ္ဗသုကာပန-တို့သည်ကား၊ သဏှာ-သိမ်မွေ့ကုန်၏၊ သခိလာ-ပြေပြစ်ကုန်၏၊ သုခသမ္ဘာသာ-ချမ်းသာစွာပြောဆိုအပ်သော စကားရှိကုန်၏၊ (ချိုသာစွာ ပြောဆိုအပ်သောစကားရှိကုန်၏)၊ မိဟိတပုဗ္ဗင်္ဂမာ-ပြီးခြင်းဟူသော ရှေ့သွားရှိကုန်၏၊ [ရှေးဦးစွာပြီးပြီးမှ စကားပြောကြသည်၊] ဧဟိ သွာဂတဝါဒိနော-လာပါ၊ ကောင်းသောလားခြင်းပါဟု ပြောလေ့ရှိကုန်၏၊ အတ္တာကုဋိကာ-မျက်မှောက်မကုပ်ကုန်၊ ဥတ္တာနမုခါ-ပေါ်လွင်သော မျက်နှာရှိကုန်၏၊ ပုဗ္ဗဘာသိနော-ရှေးဦးစွာပြောဆိုကြကုန်၏၊ [လူတွေ့လျှင် ရှေးဦးစွာ နှုတ်ဆက်ကြသည်၊] တေသံခေါနာမ-ထိုရဟန်းတို့အားသာ၊ ပိဏ္ဍော-ကို၊ ဒါတဗ္ဗော-လောင်းလှူထိုက်၏၊ (လောင်းလှူချင်စရာ ကောင်း၏)၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောကြကုန်ပြီ၊ ပေ။

အထခေါ-၌၊ ပေ၊ တံ ဘိက္ခု-ကို၊ ကီဇာဂိရိသ္မိ-၌၊ ပိဏ္ဍာယ-ငှာ၊ စရန္တ-လည်လည်နေသည်ကို၊ အဒ္ဒုသာ၊ ပေ၊ ဘန္တေ၊ ပိဏ္ဍောအပိ-ဆွမ်းကလေးကိုလည်း၊ (ဆွမ်းကလေးများ)၊ လဗ္ဘတိ-ရအပ်ပါသလား၊ ပေ၊ ဃရံ-သို့၊ နေတွာ-ပင့်ဆောင်၍၊ ဘောဇေတွာ-စားစေ၍၊ (ဆွမ်းကပ်၍)၊ ပေ၊ ကဟံ-အဘယ်အရပ်သို့၊ ဂမိဿသိ-သွားမလိုပါနည်း၊ ပေ၊ မမ-၏၊ ဝစနေန-စကားဖြင့်၊ (မမဝစနေန-တပည့်တော်အလျှောက်ဖြင့်)၊ ဘဂဝတော ပါဒေါ၊ သိရသာ-ဦးခေါင်းဖြင့်၊ ဝန္တ-ရှိခိုးပါလေ၊ ဧဝဉ္စ-ဤသို့လည်း၊ ဝဒေဟိ-လျှောက်လိုက်ပါဦး၊ (ကိ)၊ ဘန္တေ ကီဇာဂိရိသ္မိ-၌၊ အာဝါသော-ကျောင်းတိုက်သည်၊ ဒုဇ္ဈော-ပျက်စီးပါပြီ၊ ပေ၊ ယေပိ တေ မနုဿာ-တို့သည်လည်း၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ သဒ္ဓါ-သဒ္ဓါရှိကုန်သည်၊ ပသန္နာ-သာသနာတော်၌ ကြည်ညိုကုန်သည်၊ ဝါ-ရတနာသုံးပါး၌ ကြည်ညိုကုန်သည်၊ အဟေသံ၊ တေပိ-ထိုလူတို့သည်လည်း၊ ဧတရဟိ-၌၊ အသဒ္ဓါ-သဒ္ဓါစစ် မရှိကြတော့ပါ၊ အပ္ပသန္နာ-သာသနာတော်၌ မကြည်ညိုကြတော့ပါ၊ သံဃဿ-၏၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ ယာနိပိ တာနိ ဒါနပထာနိ- အကြင်ဒါန လမ်းကြောင်းတို့သည်လည်း၊ ဝါ-အဆက်မပြတ်လှူအပ်သော ဒါနဝတ်တို့သည်လည်း၊ (သန္တံ)၊ တာနိပိ-တို့ကိုလည်း၊ ဧတရဟိ-၌၊ (ဒါယကေဟိ-လှူနေကျ ဒါယကာတို့က)၊ ဥပစ္ဆိန္နာနိ-ဖြတ်အပ်ပါကုန်ပြီ၊ ပေ သလာ-ချစ်အပ်သော သီလရှိကုန်သော၊ ဝါ-သီလကို ချစ်မြတ်နိုးကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ရိဉ္စန္တိ-ကင်းဆိတ်ကြပါကုန်၏၊ (အရပ်တစ်ပါးသို့ ဖဲသွားကြပါကုန်၏။) တစနည်း-ပေသလာ ဘိက္ခု၊ (တံ-ကီဇာဂိရိကျောင်းတိုက်ကို)၊ ရိဉ္စန္တိ-စွန့်လွှတ်ကြပါကုန်၏၊ ပါပ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ နိဝသန္တိ-အမြဲနေကြပါကုန်၏၊ ဘန္တေ၊ သာဓု-တောင်းပန်ပါ၏၊ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် (စေလွှတ်တော်မူလသော်)၊ ကီဇာဂိရိသ္မိ-၌၊ အယံ အာဝါသော-သည်၊ သဏ္ဍဟေယျ-ကောင်းစွာတည်ရာပါ၏၊ [သီလရှိသောရဟန်းများ၏ တည်ရာဖြစ်ပါ၏၊] တထာ-ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ကီဇာဂိရိ-သို့၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ပဟိဏေယျ-စေလွှတ်တော်မူရာ၏၊ ဝါ-စေလွှတ်တော်မူပါ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်လိုက်ပါဦး၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ အာဝုသော-ဒါယကာ၊ ဧဝံ-အေး (ကောင်းပြီ)၊ ဣတိခေါ-လျှင်၊ ပေ၊ နိသီဒိ၊ ဗုဒ္ဓါနံ-အလုံးစုံသော တရားကို သိတော်မူပြီးကုန်သော၊ ဘဂဝန္တရနံ-တို့၏၊ အာဂန္တုကေဟိ-အာဂန္တုကြဖြစ်ကုန်သော၊ (ဧည့်သည်ဖြစ်ကုန်သော) ဘိက္ခုဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ (ယံ) ပဋိသမ္မောဒိတုံ -အကြင် ခမနိယ စသည်

၁။ ပဋိသမ္မောဒိတုံ ။ ။တပုစ္စည်း ပထမအနက်၌သက်၊ ဧတဟု ရှိ၍ “ယံ”ဟု အနိယမထည့်၊ “အတ္ထိ” ဟု ပါဌသေသထည့်၊ ရှေးက “ယံ ပဋိသမ္မောဒိတုံ-အကြင် ဝမ်းမြောက်သော ပြောဆိုနှုတ်ဆက်တော်မူခြင်းသည်” ဟု ပေးလေ့ရှိ၏၊ “ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တရနံ” သည် အာဓိဏ္ဏံနှင့် ပဋိသမ္မောဒိတုံ နှစ်ဖက်ကိုငဲ့သော ကာကောလောကန၊ ဥဘယာပေက္ခနည်းတည်း။

သဘော၊ မေးမြန်းပြောလျက်၊ ရောနှောတော်မူခြင်းသည်။ (အတ္တိ)။ ဧတံ-
 ဤခမနီယ စသည်သဘော၊ မေးမြန်းပြောလျက်၊ ရောနှောတော်မူခြင်းသည်။
 ဗုဒ္ဓါနံ-ကုန်သော၊ ဘဂဝန္တာနံ-တို့၏။ အာစိဏ္ဍိခေါ-လှေကျင့်အပ်သော အကျင့်
 တည်း။ ဝါ-ထုံးစံတည်း။ ပေ၊ ဘိက္ခု-ဘိက္ခု၊ တွံ-သည်။ ကုတောစ -
 အဘယ်အရပ်မှလည်း။ အာဂစ္ဆသိ-လာခဲ့သနည်း။ ဣတိ-ပြီ။ [ပစ္စုပ္ပန်၏
 အနီးဖြစ်သော အတိတ်ကာလ၌ ဆိုအပ်သော သမိပဝတ္တမာန်တည်း။] ပေ၊
 အဟံ၊ တတော-ထိုအရပ်မှ၊ ဝါ - ထိုကိဋ္ဌာဂိရိဇနပုဒ်မှ၊ အာဂစ္ဆမိ-လာခဲ့ပါ
 ၏။ ဣတိ-ပြီ။

၄၃၃။ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလာနေ-တို့ကို၊ အာမန္တေသိ-မိန့်တော်မူပြီ။ (ကိ)။
 သာရိပုတ္တာ-သာရိပုတ္တရာတို့၊ [အရှင်သာရိပုတ္တရာကို ပဓာနထား၍ ပြောအပ်သော
 စကား၊ သို့မဟုတ် “သာရိပုတ္တရာ-သာရိပုတ္တရာ မောဂ္ဂလာန်တို့”ဟု
 ဝိရူပေကသေသံပေး] တုမှေ-တို့သည်။ ကိဋ္ဌာဂိရိ-သို့၊ ဂစ္ဆထ- သွားကြကုန်၊
 ဂန္တာ-၍၊ အဿဇိပုနဗ္ဗသုကံနံ၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏။ (အပေါ်၌)၊ [ကရောထ-
 ဌ်စပ်] ကိဋ္ဌာဂိရိသွာ-မှ၊ ပဗ္ဗာဇနိယကမ္မံ-နှင့်ထုတ်ကြောင်းကံကို၊ ကရောထ-
 ကုန်၊ ဧတေ-ဤရဟန်းတို့သည်။ တုမှာကံ-တို့၏။ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာ-ဥပဇ္ဈာယ်ယူ၊
 အတူနေတပည့်တို့တည်း။ ဣတိ-ပြီ၊ ဘန္တေ၊ ကထံ-လျှင်၊ ဝါ-ဖြင့်၊ မယံ၊
 ပေ၊ ကရောမ-ပြုကြရပါမည်နည်း။ တေ ဘိက္ခု။ စဏ္ဍာ-ကိုယ်ကြမ်းတမ်း
 ပါကုန်၏။ ဖရုသာ-နှုတ်ကြမ်းတမ်းပါကုန်၏။ ပေ၊ စောဒေတဗ္ဗာ-
 စောဒနာထိုက်ကုန်၏။ (ဝတ္ထုအာပတ်ဖြင့် အပြစ်တင်ထိုက်ကုန်၏။) စောဒေတွာ-
 ပြီး၍၊ သာရေတဗ္ဗာ-အပြစ်ကိုအမှတ်ရစေထိုက်ကုန်၏။ သာရေတွာ-၍၊ အာပတ္တိ-
 သို့၊ ရောပေတဗ္ဗာ-တင်ထိုက်ကုန်၏။ ပေ။

၄၃၄။ ဣမေ ဘိက္ခု-တို့သည်။ ကုလဒုသကာ-အမျိုးလေးပါး၏ သဒ္ဓါ
 ကို ဖျက်ဆီးပါကုန်၏။ ပါပသမာစာရာ-ယုတ်မာသော အကျင့်ရှိပါကုန်၏။
 ဣမေသံ-တို့၏။ ပါပကာ-ကုန်သော၊ သမာစာရာ-အကျင့်တို့ကို၊ ဒိဿန္တိ
 စေဝ-မြင်လည်းမြင်အပ်ပါကုန်၏။ သုယုန္တိစ-ကြားလည်းကြားအပ်ပါကုန်၏။
 ဣမေဟိ-တို့သည်။ ဒုဠာနိ-ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးကုန်သော၊ ကုလာနိစ-တို့ကိုလည်း
 ပေ၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏။ (အပေါ်၌)၊ [ကရေယျ-၌စပ်] အဿဇိပုနဗ္ဗသု ကေဟိ-
 ကုန်သော၊ ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်။ ကိဋ္ဌာဂိရိသို့-၌၊ နဝတ္ထဗ္ဗံ-မနေရာ၊ (မနေရ)။
 ဣတိ-သို့၊ ကိဋ္ဌာဂိရိသွာ-မှ၊ ပဗ္ဗာဇနိယကမ္မံ-ကို၊ ကရေယျ၊ ပေ၊
 ပဗ္ဗာဇနိယကမ္မဿ-ကို၊ ကရဏံ-ပြုခြင်းသည်။ ခမတိ၊ ပေ။

၄၃၅။ တေ-ထိုအဿဇိပုနဗ္ဗသုကံတို့သည်။ (န ဝတ္တန္တိ-စသည်၌စပ်)။
 သံဃေန-သည်။ [ပဗ္ဗာဇနိယကမ္မကတာ-ဝယ် “ကတ” ဟူသော ဂမကပုန့်
 တစ်စိတ်၌စပ်] ပဗ္ဗာဇနိယကမ္မကတာ-ပြုအပ်ပြီးသောပဗ္ဗာဇနိယကံ ရှိကုန်သည်။

ဝါ-ပဗ္ဗာဇနီယ ကံအပြုခံရကုန်သည်။ (သမာနာ)၊ သမ္မာ-စွာ၊ န ဝတ္တန္တိ-
မကျင့်ကြကုန်၊ စူဠဝဂ္ဂ၊ ကမ္မက္ခန္ဓကလာ ၁၈-ပါးသော ကျင့်ဝတ်များ ဌ
မကျင့်ကြ၊] လောမံ-မာနတည်းဟူသော အမွေးကို၊ န ပါတေန္တိ-မကျစေကြကုန်၊
(မချကြကုန်)၊ နေတ္ထာရံ-ကံမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းလမ်း ကို၊ (တစ်နည်း)
နေတ္ထာရံ-ကံမှ ထွက်မြောက်လိုသူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော အကျင့်ကို၊ န ဝတ္တန္တိ။

ဘိက္ခု-တို့ကို၊ န ဓမာပေန္တိ-သည်းမခံစေကြကုန်၊ (မတောင်းပန်ကြကုန်၊)
အက္ခောသန္တိ-ဆဲကြကုန်၏။ ပရိဘာသန္တိ-ဘေးကိုပြု၍ ခြိမ်းခြောက်ကြကုန်၏။
[“သေသွားချင်သလား၊ တုတ်နှင့်အရိုက်ခံချင်သလား” စသည်ဖြင့် ခြိမ်းခြောက်
ကြသည်။] ဆန္ဒဂါမိတာ-ဆန္ဒဂတိလိုက်သူတို့၏ အဖြစ်သို့ လည်းကောင်း၊
ဒေါသဂါမိတာ-သို့လည်းကောင်း၊ မောဟဂါမိတာ-လည်းကောင်း၊ ဘယ
ဂါမိတာ-သို့လည်းကောင်း၊ ပါပေန္တိ-ရောက်စေကြကုန်၏။ [ဤ၌ ကာရိတ်
ကံ ဓာတ်ကံ ကာရိတ်ကတ္တာ၊ ဓာတ်ကတ္တာရှာပါ။] ပက္ကမန္တိပိ-အရပ်တစ်ပါးသို့
လည်း ဖဲသွားကြကုန်၏။ ဝိပ္ပမန္တိပိ-တချို့လည်း လူထွက်ကြကုန်၏။ ပေ။

၄၃၆။ ပါတိမောက်နိဿယအတိုင်း ပေးပါ။

၄၃၇။ ဘိက္ခု၊ ပေ၊ နိဂမံဝါတိ (ဒုတ္တ)-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ဂါမောပိ-
သည်လည်းကောင်း၊ နိဂမောပိ-သည်လည်းကောင်း၊ နဂရံပိ-သည်လည်းကောင်း၊
ဂါမောစေဝ-ဂါမလည်းမည်၏။ နိဂမောစ-၏။ [ဂါမဖြင့် နဂရကို သွင်းယူ
ပါ-ဟု ဆိုလိုသည်။] ပေ၊ တတ္ထ-ထိုရွာနိဂုံး၌၊ စီဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသန
ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာ-သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း ကျောင်း၊ ဂိလာန၏ ရောဂါ
အတွက် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ အသက်၏ အရံအကာ အဆောက်အဦးဖြစ်သော
ဆေးတို့သည်၊ ပဋိဗဒ္ဓါ-ဆက်စပ်နေကုန်သည်၊ ဟောန္တိ။ ကုလံနာမ-မည်သည်၊
ကုလာနိ-တို့သည်၊ စတ္တာရိ-တို့တည်း၊ ခတ္တိယကုလံ-မင်းမျိုး လည်းကောင်း၊
ဗြာဟ္မဏ-ပုဏ္ဏား၊ ဝေဿကုလံ ဝေဿမျိုး၊ (သူဌေး သူကြွယ် ကုန်သည်
လယ်သမား ယာသမား)၊ သုဒ္ဓကုလံ-သုဒ္ဓမျိုးလည်းကောင်းတည်း၊ [သုဒ္ဓ-
လူဆင်းရဲ၊ မုဆိုး၊ တံငါ။]

ကုလဒူသကောတိ-ကား၊ ကုလာနိ-တို့ကို၊ ဝါ-အမျိုးလေးပါးတို့၏
သဒ္ဓါကို၊ ပုပေနဝါ-ပန်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ [ဖလ-သစ်သီး၊ စုဏ္ဏ-ဆပ်ပြာမှုန့်၊

၁။ ပက္ကမန္တိပိ ဝိပ္ပမန္တိပိ။ ။အားလုံးအခြားအရပ်သို့ ရှောင်သွားကြသည် မဟုတ်၊
အားလုံးလူထွက်ကြသည်မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် “ပက္ကမန္တိပိ-အရပ်တစ်ပါးသို့လည်း
ဖဲသွားကြကုန်၏။ ဝိပ္ပမန္တိပိ-လူလည်းထွက်ကြကုန်၏” ဟု မပေးရ။

မတ္တိကာ-မြေညက်၊ ဒဏ္ဍကဋ္ဌ-ဒန်ပူ၊ ဝေဠု-ဝါး၊ ဝေဇ္ဇိကာ-ဆေးကုမှု၊
 ဇယ်ပေသနိကောနဝါ-ခြေသလုံးဖြင့် စေခိုင်းအပ်သောအမှု၌ ယှဉ်ခြင်းဖြင့်လည်း
 ကောင်း၊ [ခြေသလုံးဖြင့် အခိုင်းအစေခံခြင်း၊] ဝါ-ခြေသလုံးဖြင့် ခစားခြင်း၌
 ယှဉ်သော အမှုဖြင့်လည်းကောင်း၊ [ခြေသလုံးဖြင့် လူတို့ကို ခစားခြင်း၊]
 ဒူသေတိ-ဖျက်ဆီး၏၊ ပေ၊ ယေ-တို့သည်၊ သံမုခါ မျက်မှောက်ဖြစ်ကုန်၏၊
 တေ-ပဿန္တိ၊ ယေ-တို့သည်၊ တိရောက္ခာ-တစ်ဖက်၌ မျက်နှာရှိကုန်၏၊ ဝါ-
 မျက်ကွယ်ဖြစ်ကုန်၏၊ တေ-သုဏန္တိ၊ ပေ၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ သဒ္ဓါရှိကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ-
 ရှိ၊ တံ-ထိုရဟန်းကို၊ အာဂမ္မ-စွဲ၍၊ အသဒ္ဓါ-ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပေ။

အာယသ္မာ-သည်၊ ကုလဒူသကော-အမျိုးလေးပါးတို့၏ သဒ္ဓါကို ဖျက်
 ဆီးတတ်သူတည်း၊ ပါပသမာစာရာ-ယုတ်မာသော အကျင့်ရှိသူတည်း၊ အာ
 ယသ္မတော-၏၊ ပါပကာ-ကုန်သော၊ သမာစာရာ-တို့ကို၊ ပေ၊ အာယသ္မာ-
 သည်၊ ဣမမှာ အာဝါသာ-မှ၊ ပက္ကမတု-ထွက်သွားပါ၊ တေ-အရှင်၏၊ ဣဓ-
 ဤကျောင်းတိုက်၌၊ ဝါသေန-ဆက်လက်နေခြင်းဖြင့်၊ အလံ-အကျိုးမရှိတော့
 ပါ၊ ပေ၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဆန္ဒဂါမိနောစ-ဆန္ဒဂတိသို့လည်း လိုက်ကုန်၏၊
 ပေ၊ တာဒိသိကာယ-သော၊ အာပတ္တိယာ-ကြောင့်၊ ဧကစ္စံ-အချို့ကို၊ ပဗ္ဗာဇေန္တိ-
 နှင်ထုတ်ကြကုန်၏၊ ဧကစ္စံ၊ န ပဗ္ဗာဇေန္တိ-ကုန်၊ ပေ၊ အာယသ္မာ-သည်၊ ဧဝံ-
 သို့၊ မာ အဝစ-မပြောပါနှင့်၊ ဘိက္ခုန . စ ဆန္ဒဂါမိနော-ဆန္ဒဂတိသို့လည်း
 မလိုက်ကုန်၊ ပေ။

၄၃၈။ ဣတ္ထန္နာမော-သော၊ အယံ ဘိက္ခု-သည်၊ (ပါပေတိ-၌စပ်)
 သံဃေန-သည်၊ [ပဗ္ဗာဇနိယကမ္မကတောဝယ် ကတ ဟူသော ဂမက ပုဒ်
 တစ်စိတ်၌စပ်၊] ပဗ္ဗာဇနိယကမ္မကတော-ပြုအပ်ပြီးသော ပဗ္ဗာဇနိကံ ရှိသည်၊
 ဝါ-ပဗ္ဗာဇနိယကံ အပြုခံရသည်၊ (ဟုတ္တာ) ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဆန္ဒဂါမိတာ-
 ဆန္ဒာ ဂတိ လိုက်သူတို့၏ အဖြစ်သို့လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဘယဂါမိတာ-သို့
 လည်းကောင်း၊ ပါပေတိ-ရောက်စေအပ်ပါ၏၊ သော-သည်၊ တံ ဝတ္ထု-
 ထိုဝတ္ထုကို၊ ဝါ-ထိုအယူကို၊ န ပဋိနိဿဇ္ဇတိ-ပါ၊ ပေ။

၄၃၉။ သံဃာဒိသေသောတိ-ကား၊ သံဃောဝ-သည်သာ၊ တဿာ
 အာပတ္တိယာ-ထိုအာပတ်ကြောင့်၊ [ဟိတ်အနက်၌-ဆဋ္ဌိ] ဝါ-ထိုအာပတ်အဝံ့ကံ၊
 [တဒတ္ထသမ္ပဒါနံ] ပရိဝါသံ-ပရိဝါသ်ကို၊ ဒေတိ-ပေးရ၏၊ [ဒေတိ-၏
 သမ္ပဒါနံကား ထိုအာပတ်သို့ရောက်သောရဟန်းတည်း၊] မူလာယ-အရင်းသို့၊
 ဝါ-မူလကံသို့၊ ပဋိကဿတိ-ငင်ရ၏၊ မာနတ္ထံ-ကို၊ ဒေတိ-ပေးရ၏၊ အဗ္ဘေတိံ-

၁။ အဗ္ဘေတိံ ။ ။ အတ္တန ကံဖြင့် သံဃာဘောင်သို့ ရောက်စေရ၏၊ ဝါ-လက်ခံ
 ရ၏၊ တစ်နည်း - အဗ္ဘေတိံ-အတ္တနကံဖြင့် သံဃာဘောင်သို့ ခေါ်ယူရ၏၊ ဤသို့ သဒ္ဓတ္ထ
 ပေးပါ။

အတ္တန် သွင်းရ၏။ သမ္မဟူလာ-များစွာသော ရဟန်းတို့သည်၊ (ပရိဝါသံ) န (ဒေန္တိ)-မပေးနိုင်ကုန်၊ ပေ၊ န (အဗ္ဗေန္တိ)-ကုန်၊ ဧကပုဂ္ဂလော-သည်၊ (ပရိဝါသံ) န (ဒေတိ)၊ ပေ၊ န (အဗ္ဗေတိ)၊ တေန-ကြောင့်၊ သံဃာဒိသေ သောတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ (ဧတံ-ဤ သံဃာဒိသေသ ဟူသောအမည်သည်)၊ တဿေဝ အာပတ္တိနိကာယဿ-ထိုအာပတ်အပေါင်း၏ပင်၊ နာမကမ္မံ-ပြုအပ်၊ မှည့်ခေါ်အပ်သော နာမည်တည်း၊ အဓိဝစနံ-အထက်၌ တည်သော အမည်တည်း၊ တေနပိ-ကြောင့်လည်း၊ သံဃာဒိသေသောတိ ဝုစ္စတိ။

၄၄၀။ ၄၄၁။ [၄၁၅။ ၄၁၆-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

တေရသမံ-တစ်ဆယ့်သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော၊ ကုလဒူသကသိက္ခာပဒံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပြီ။

၄၄၂။ [နှစ်သက်ရာ ပါတိမောက် နိဿယကို ကြည့်၍ပေးပါ။]

တေရသကံ- သိက္ခာပုဒ် တစ်ဆယ့်သုံးပါးအပေါင်းသည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပြီ။

တဿ-ထိုသံဃာဒိသေသ၏၊ ဥဒ္ဓါနံ-ဥဒ္ဓါန်းကား၊ (အကျဉ်းချုပ် ခေါင်းစဉ်ကား)၊ ဝိဿဋ္ဌိ-သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ (သိက္ခာပုဒ်)၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပေးပါ။] တဿေဝ-ထို သံဃာဒေသက ရဟန်း၏ပင်၊ အနုဝတ္ထကာ-နောက်လိုက်တို့၊ [ဘောဒါနုဝတ္ထကသိက္ခာပုဒ်-ဟူလို]၊ ပေ၊ သံဃာဒိသေသာ-တို့သည်၊ တေရသ-တစ်ဆယ့်သုံးပါးတို့တည်း၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

သံဃာဒိသေသကဏ္ဍံ-သံဃာဒိသေသအခန်းသည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပြီ။

၁။ တေရသကံ။ ။သံဃာဒိသေသ သိက္ခာပုဒ်တစ်ဆယ့်သုံးပါးကို “တေရသက” ဟု ခေါ်၏။ ထိုကိုဖွင့်ပြသော သာရတ္ထဋီကာကို ရှေးခေတ်က “တေရသကဏ် ဋီကာ” ဟု ခေါ်ကြ၏။ ယခုကား ထိုအမည် သီးခြားမရှိတော့။

၃-အနိယတကဏ္ဍ

၁။ ပထမအနိယတသိက္ခာပုဒ်

အာယသ္မာန္တော-အရှင်တို့၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ အနိတယာ-အနိယတမည် ကုန်သော၊ ဣမေ ခေါပန ဓမ္မာ-ဤသိက္ခာပုဒ်တို့သည်၊ ဥဒ္ဒေသံ-သရုပ်အားဖြင့် ရွတ်ပြအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ အာဂစ္ဆန္တိ-ရောက်ကုန်၏။

၄၄၃။ ပေ၊ အာယသ္မာ ဥဒါယိ-အရှင်ဥဒါယိသည်၊ သာဝတ္ထိယံ-
၌၊ ကုလူပကော-အမျိုးသို့ ကပ်ရောက်တတ်သော ရဟန်းသည်၊ ဝါ-အမျိုး
အိမ်သို့ ကပ်ရောက်တတ်သော ရဟန်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဗဟုကာနိ-များစွာ
ကုန်သော၊ ကုလာနိ-တို့သို့၊ ဥပသင်္ကမတိ-ချဉ်းကပ်၏၊ ပေ၊ ဥပဋ္ဌာကကု
လဿ-အလုပ်အကျွေးဖြစ်သော အမျိုး၏၊ ကုမာရိကာ-သတို့သမီးသည်၊
အညတရဿ ကုလဿ-၏၊ ကုမာရကဿ-အား၊ ဒိန္နာ-ပေးအပ်သည်၊
ဟောတိ၊ ပေ၊ ဣတ္ထန္နာမာ-ဤအမည်ရှိ သူမသည်၊ ကဟံ-ဘယ်မှာနည်း၊ ပေ၊
အမုကဿ-ထိုမည်သော၊ ကုလဿ-၏၊ ကုမာရကဿ-အား၊ ဒိန္နာ အပ်ပါပြီ၊
ဣတိ- ဤသို့ပြောကုန်ပြီ၊ တမ္ဘိကုလံ-သည်လည်း၊ အာယသ္မတော ဥဒါယိဿ-
၏၊ ဥပဋ္ဌာကံ-အလုပ်အကျွေးသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ အယျ-အရှင်၊ ဇော-
ဤသူမ သည်၊ ဩဝရကေ-အခန်း၌၊ နိသိန္နာ-ထိုင်နေပါပြီ၊ ပေ၊ အာယသ္မာ
ဥဒါယိ-သည်၊ ပေ၊ တဿာ ကုမာရိကာယ-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-အတူ၊ ဧကောဧကာယ-
တစ်ယောက်ချင်းချင်း၊ ရဟော-မျက်စိ၏ ကွယ်ရာ၌၊ ပဋိစ္ဆန္နေ-နံရံစသည်ဖြင့်
ဖုံးကွယ်အပ်သော၊ အလံကမ္မနိယေ-မေထုန်အမှု၌ ခန့်သည်၏အဖြစ်အကျိုးငှာ
စွမ်းနိုင်သော၊ တစ်နည်း-အလံကမ္မနိယေ-စွမ်းနိုင်သော မေထုန်မှု၌ ခန့်သော
သဘောရှိသော၊ အာသနေ-နေရာ၌၊ ကာလယုတ္တံ-အချိန်အခါနှင့် သင့်လျော်သော
ဂေဟသီတစကားကို၊ (အိမ်သူ အိမ်သားများ ပြောဆိုရိုးဖြစ်သော စကားကို၊)
သမုလ္လပန္တော-ပြောဆိုလျက်၊ ကာလယုတ္တံ-အချိန်အခါနှင့် သင့်လျော်သော၊
ဓမ္မံ-(ဒါန သီလ စသော) တရားကို၊ ဘဏန္တော-ပြောလျက်၊ နိသန္ဓံ-
ထိုင်နေခြင်းကို၊ ကပ္ပေသိ-ပြုပြီ။

၁။ ဧကော ဧကာယ။ ။လွယ်ကူအောင် ပေးထားပါသည်။ “ဧကော-တစ်
ယောက်တည်းသည်၊ (ဟုတွာ) ဧကာယ-သော၊ တဿာကုမာရိကာယ-နှင့်၊ သဒ္ဓိ” ဟု
အကျယ်ဆိုပါ။ [အလံကမ္မနိယေ-၂၀၄ ၌ရှု] ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ-၁၁၀။ ၁၁၁-
၌လည်းရှု။

တေန ခေါပန သမယေန-ဌံ၊ မိဂါရမာတော-မိဂါရသဌေး၏ အမိဖြစ်သော၊ ဝါ-မိဂါရသဌေး၏ အမိအရာ၌တည်သော၊ ဝိသာခါ-သည်၊ ဗဟုပုတ္တာ-များသော သားသမီးရှိသည်၊ ဗဟုနတ္တာ-များသော မြေးရှိသည်၊ အရောဂပုတ္တာ-ရောဂါမရှိ (ကျန်းမာ) သော သားသမီးရှိသည်၊ အရောဂနတ္တာ-ရောဂါမရှိ ကျန်းမာသော မြေးရှိသည်၊ အဘိမင်္ဂလသမ္ပတာ-အလွန်မင်္ဂလာရှိ၏ဟု သမုတ်အပ်သည်၊ (အသိအမှတ် ပြုအပ်သည်)၊ ဟောတိ၊ မနုဿာ၊ ယညေသု-အလှူပွဲတို့၌လည်းကောင်း၊ [အလှူကြီး၊ အလှူငယ်ပွဲများ၊] ဆဏောသု-မင်္ဂလာပွဲတို့၌လည်းကောင်း၊ [အာဝါဟာ ဝိဝါဟခေါ် မင်္ဂလာဆောင်ပွဲများ၊] ဥဿဝေသု-ပွဲသဘင်တို့၌ လည်းကောင်း၊ [အာသဠိ နက္ခတ်ပွဲသဘင်၊ ပဝါရဏာ နက္ခတ်ပွဲ သဘင်စသော ပွဲသဘင်ကြီးများ၊] မိဂါရမာတံ ဝိသာခံ-ကို၊ ပဌမံ-(လူအားလုံး၏) ရှေးဦးစွာ၊ ဘောဇ္ဇေ-ကျွေး ကြကုန်၏၊ [စားစေကြကုန်၏ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏]၊ ပေ၊ နိမန္တိတာ-ပင့်ဖိတ် အပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပေ၊ အာယသ္မန္တံ ဥဒါယိ-ကို၊ တဿာကုမာရိကာယ-နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ဧကံဧကာယ-တစ်ယောက်ချင်းချင်း၊ ပေ၊ အာသနေ-ဌံ၊ နိသိန္တံ- ထိုင် နေသည်ကို၊ အဒ္ဓသာ၊ [အာယသ္မန္တံ ဥဒါယိ-ကို၊ ဧကံ-တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်၍၊ ဧကာယ-သော၊ တဿာကုမာရိကာယ-နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ပေ၊ အာသနေ နိသိန္တံ၊ ဤသို့လည်း ပေးနိုင်၏၊] ပေ။

ဘန္တေ၊ အယျော-သည်၊ ပေ၊ ယံကပေတိ-အကြင်ပြု၏၊ ဣဒံ-ဤပြုခြင်း သည်၊ နစ္ဆန္တံ-မလျောက်ပတ်ပါ၊ နပုတိရူပံ-မသင့်တော်ပါ၊ ဘန္တေ အယျော၊ တေနမဓမ္မေန-ထိုမေထုနမဓ္မဖြင့်၊ ကိစ္ဆာပီအနတ္ထိကော-အကယ်၍ကား အလိုမရှိ ပါပေ၊ အဝိစံ-သို့သော်လည်း၊ (ထိုသို့ပင် အလိုမရှိပါသော်လည်း၊) မနုဿာ-တို့ကို၊ ဒုဿဒ္ဓါပယာ-ခဲယဉ်းစွာ ယုံကြည်စေအပ်ပါကုန်၏၊ (ယုံကြည်စေရန် ခဲယဉ်းပါကုန်၏၊) မနုဿာ၊ အပ္ပသန္နာ-သာသနာတော်၌ မကြည်ညိုပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ ဧဝမ္ဗိ-သို့လည်း၊ အာယသ္မာ ဥဒါယိ-သည်၊ မိဂါရ မာတာယ-သော၊ ဝိသာခါယ-က၊ ဝုစ္စမာနော-ပြောအပ်ပါလျက်၊ နာဒိယိ-စကားကို မနာယူ၊ ပေ။

၄၄၅။ မာတုဂါမောနာမ-သည်၊ မနုဿိတ္ထိ-လူမိန်းမတည်း၊ ယက္ခိ-ဘီလူးမသည်၊ န-မဟုတ်၊ [ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အလိုရှိသော အမသတ္တဝါ မဟုတ် ဟု ဆိုလိုသည်၊] ပေတိ-ပြီတ္တာမ၊ ပေ၊ အန္တမသော-အားဖြင့်၊ တဒဟုဇာတာပိ-ထိုနေ၌ မွေးဖွားသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဒါရိကာ-ကလေးမသည်၊ (မာတုဂါမော နာမ-မည်၏၊) မဟတ္ထရိ-မိန်းမကြီးသည်၊ ပဂေဝ-မာတုဂါမဟု ပြောဖွယ် အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း၊ [မာတုဂါမဖြစ်ကြောင်း အထူးပြောဖွယ်မလိုတော့ဟူလို၊ ပဂေဝ-ဘာပြောဖွယ်ရှိအံ့နည်းဟု အလွယ်ပေးပါ။]

ရဟောနာမ-သည်။ စက္ခုဿ-၏။ ရဟော-ကွယ်ရာ လည်းကောင်း၊
 သောတဿ-၏။ ရဟော-လည်းကောင်းတည်း။ စက္ခုဿ ရဟောနာမ-
 မျက်စိ၏ ကွယ်ရာမည်သည်။ အက္ခိဝါ-မျက်စိကိုသော်လည်း။ နိဓဏန္တိယမာနေ-
 မှိတ် အပ်သော်၊ ဘမုကံဝါ-မျက်ခုံးကိုသော်လည်း။ ဝါ-မျက်မှောင်ကိုသော်လည်း။
 ဥက္ခိပိယမာနေ-မြောက်အပ်သော်၊ (မျက်စပစ်အပ်သော်)၊ သီသံဝါ-ဦးခေါင်းကို
 သော်လည်း။ ဥက္ခိပိယမာနေ-မြောက်အပ်သော်၊ (ခေါင်းမော်အပ်သော်)။ ပဿိ
 တုံ-မြင်ခြင်းငှာ၊ သက္ကာ-စွမ်းနိုင်သည်။ န ဟောတိ။ သောတဿ ရဟောနာမ-
 နား၏ ကွယ်ရာမည်သည်။ ပကတိကထာ-ပကတိစကားသည်။ (ပင်ကိုအတိုင်း
 ပြောအပ်သောစကားသည်။) ဝါ-ကို။ သောတုံ-ကြားခြင်းငှာ၊ သက္ကာ-သည်။
 န ဟောတိ။

ပဋိစ္စန္ဒ-ဖုံးကွယ်အပ်သော၊ အာသနံနာမ-မည်သည်။ ကုဋေနဝါ-နံရံဖြင့်
 သော်လည်းကောင်း။ [ကဝါဠ-တံခါးရွက်၊ ကိလဉ္ဇ-ဖျာ၊ သာဏိပါကာရ-
 တင်းတိမ်အကာအရံ၊ (ကနံလနံကာ) ရက္ခ-သစ်ပင်၊ ထမ္မ-တိုင်၊] ကောတ္ထ
 ငြိယာ-ရိုင်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ ယေနကေနစိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော
 ဝတ္ထုဖြင့်၊ ပဋိစ္စန္ဒ-အပ်သည်။ ဟောတိ။ [တစ်နည်း-ယံ-အကြင်နေရာကို၊
 ကုဋေနဝါ-ဖြစ်သော်လည်းကောင်း။ ပေ၊ ယေန ကေနစိ-ပဋိစ္စန္ဒ ဟောတိ။ တံ
 အာသနံ-သည်။ ပဋိစ္စန္ဒနာမ-မည်၏။ ဤသို့လည်းပေးနိုင်၏။] အလံကမ္မနိ
 ယေတိ-ကား၊ မေထုနံ ဓမ္မံ-ကို၊ ပဋိသေဝိတုံ-ငှာ၊ သက္ကာ-သည်။ ဟောတိ။
 နိသန္ဓံ ကပ္ပေယျတိ-ကား၊ မာတုဂါမေ-သည်။ နိသိန္နော-ထိုင်နေလသော်၊
 ဘိက္ခု-သည်။ ဥပနိသိန္နောဝါ-အနီး၌ ထိုင်နေသည်သော် လည်းကောင်း။
 ဥပနိပန္နောဝါ-အနီး၌ အိပ်နေသည်သော် လည်းကောင်း။ ဟောတိ။ ပေ၊
 ဥဘောဝါ-နှစ်ယောက်စလုံးတို့သည်သော်လည်း။ နိသိန္နာ-မရှေးမနှောင်းထိုင်
 နေကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ ဥဘောဝါ-တို့သည်လည်း။ နိပန္နာ၊ ဟောန္တိ။

သဒ္ဓေယျဝစသာနာမ-မည်သည်။ အာဂတဖလော-ရောက်လာပြီးသော
 သောတာပတ္တိဖိုလ်ရှိသော၊ အဘိသမေတာဝိနီ-သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍
 သိပြီးသော၊ ဝိညာတသာသနာ-သိအပ်ပြီးသော (သိက္ခာ ၃ ပါးဟူသော)
 သာသနာရှိသူမတည်း။ ဥပါသိကာနာမ-မည်သည်။ ဗုဒ္ဓံ-ကို၊ သရဏံ-ကိုး
 ကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂတာ-ဆည်းကပ်သူမတည်း။ ပေ။

၁။ ပကတိကထာ။ ။ တံမင်အားစိုက်၍ မပြောဘဲရိုးရိုးပြောနေကျအတိုင်း ပြော
 အပ်သောစကား။ ထိုစကားကား ရဟန်းများအတွက် ၁၂-တောင်အတွင်းရှိပုဂ္ဂိုလ် ကြား
 နိုင်ရုံ နားလည်နိုင်လောက်ရုံသာ အသံကျယ်သည်။ ထို့ကြောင့် “ရဟော” အရ နား၏
 ကွယ်ရာအရပ်ဟုဆိုလျှင် “၁၂-တောင်ကျော်” ဟု မှတ်ပါ။

၂။ ဥပနိသိန္နောဝါ။ ။ အဖွင့်အတိုင်းအနက်ပေးလိုလျှင် “အနီးသို့ကပ်၍ထိုင်နေ
 သည်” ဟု ပေးပါ။ (၂၀၅) ၅။

တိဏ္ဍိ-ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ-အာပတ်တို့တွင်၊ အညတရေန-တစ်ပါးပါးဖြင့်၊ ပါရာဇိကေနဝါ-ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ သံဃာဒိသေသေနဝါ ပါစိတ္တိယေန ဝါ၊ ဝဒေယျ-ပြောဆိုစွပ်စွဲအံ့၊ ဘိက္ခု-ကို၊ နိသဇ္ဇ-ထိုင်နေခြင်းကို၊ ပဋိဇာနမာ နော-ဝန်ခံမှသာ၊ [“ဧဝ” အနက်ကိုယူ၍ ပေးသည်] တိဏ္ဍိ။ပေ။ ကာရေတဗ္ဗော- ပြုစေထိုက်၏၊ ဝါ-ဆုံးဖြတ်ထိုက်၏၊ ယေနဝါ- အကြင် အခြင်းအရာနှင့် တကွမူလည်း၊ သဒ္ဓေယျဝစသာ-ယုံကြည်ထိုက်သော စကားရှိသော၊ သာ ဥပါသိကာ-ထိုအရိယာဥပါသိကာမသည်၊ ဝဒေယျ၊ တေန-ထိုအခြင်းအရာဖြင့်၊ သောဘိက္ခု-ကို၊ ကာရေတဗ္ဗော။

၄၄၆။ သာ-ထိုဥပါသိကာမသည်၊ ဧဝံ-သို့၊ စေဝဒေယျ၊ (ကိ)မယာ- သည်၊ အယျော-ကို၊ နိသိန္နော-လျက်၊ မာတုဂါမဿ-၏၊ (နိမိတ်၌)၊ [တစ်နည်း- မာတုဂါမဿ-မာတုဂါမ၌] မေထုနံ ဓမ္မံ-ကို၊ ပဋိသေဝန္တော- မှီဝဲနေသည်ကို၊ ဒိဋ္ဌော-မြင်အပ်ပါပြီ၊ ဣတိ-သို့ပြောအံ့၊ သောစ-ထို ရဟန်းကလည်း၊ တံ-ထို အရာကို၊ (ထိုသူမ ပြောအပ်သော စကားကို)၊ ပဋိဇာနာတိ-ဝန်ခံအံ့၊ အာပတ္တိယာ-ဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော။ ပေ။ အဟံ နိသိန္နော-ထိုင်နေသည်မှာ၊ သစ္စံ-မှန်ပါ၏၊ စခေါ-ထိုသို့ပင် ထိုင်နေပါသော် လည်း၊ မေထုနံ ဓမ္မံ-ကို၊ နော ပဋိသေဝိ- မမှီဝဲပါ၊ ဣတိ-အံ့၊ နိသဇ္ဇာယ- ထိုင်နေခြင်းဖြင့်။ ပေ။ အဟံ၊ နိသိန္နော-သည်၊ န-မဟုတ်ပါ၊ အပိစ ခေါ- စင်စစ်ကား၊ နိပန္နော-လျောင်းနေပါ၏၊ (အိပ်နေပါ၏) ဣတိ-အံ့၊ နိပဇ္ဇာယ- လျောင်းခြင်းဖြင့်၊ (အိပ်ခြင်းဖြင့်)၊ ပေ၊ အဟံ၊ နိသိန္နော၊ န-မဟုတ်ပါ၊ အပိစခေါ-ကား၊ ဌိတော-ရပ်နေပါ၏၊ ပေ၊ ဣတိ-အံ့၊ န ကာရေတဗ္ဗော- အာပတ်ဖြင့် မပြုစေထိုက်၊ ဝါ-မဆုံးဖြတ်ထိုက်။

၄၄၇။ မယာ-သည်၊ အယျော-ကို၊ နိပန္နော-လျောင်းလျက်၊ မာတုဂါမဿ မေထုနံဓမ္မံ ပဋိသေဝန္တော-ကို၊ ဒိဋ္ဌော-အပ်ပါပြီ၊ [လွယ်ပြီ]။

မယာ-သည်၊ အယျော-ကို၊ နိသိန္နော-လျက်၊ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ၊ ကာယသံသဂ္ဂံ-သို့၊ (ကိုယ်ဖြင့်နှီးနှောခြင်းသို့) သမာပဇ္ဇန္တော-ရောက်နေသည်ကို၊ ဒိဋ္ဌော၊ [လွယ်ပြီ]။

၄၄၉။ မယာ-သည်၊ အယျော-ကို၊ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ဧကော ဧကာယ-ချင်း၊ ရဟော-၌၊ ပဋိစ္ဆန္နေ-သော၊ အလံကမ္မနိယေ-သော၊ အာသနေ- ၌၊ နိသိန္နော-ထိုင်နေသည်ကို၊ ဒိဋ္ဌော။ [လွယ်ပြီ]။

၁။ မာတုဂါမဿ။ “တဿာ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝတိ”၌ တဿာကို “ဘုမ္မဝစန” ဟု ဖွင့်ပုံကိုကြည့်၍ “မာတုဂါမဿ-မာတုဂါမ၌”ဟု ဘုမ္မ(အာဇာရ) အနက်ပေးပါ။ တစ်နည်း-“မနုဿိတ္ထိယာ တယော မူဏှေ” စသည်၌ သမ္ပန်နှင့် အာဇာရနှစ်မျိုး သုံးပုံကို ကြည့်၍ “မာတုဂါမဿ-၏ (နိမိတ်၌)”ဟု ပေးပါ။

၄၅၀။ နိပန္နော-လျောင်းနေသည်ကို၊ [လွယ်ပြီ]၊ အနိယတောတိ-ကား၊ ပါရာဇိကံဝါ-ပါရာဇိကဟု လည်းကောင်း၊ သံဃာဒိသေသောဝါ၊ ပါစိတ္တိယံဝါ-ဟု လည်းကောင်း၊ န နိယတော အမြဲမသတ်မှတ်အပ်။

၄၅၁။ ဂမနံ-သွားခြင်းကို၊ (မာတုဂါမထံ သွားခြင်းကို)၊ ပဋိဇာနာတိ-အံ၊ နိသန္ဓံ-ထိုင်နေခြင်းကို၊ ပဋိဇာနာတိ-အံ၊ အာပတ္တိံ ပဋိဇာနာတိ၊ ပေ။

ပဌမော အနိယတော နိဋ္ဌိတော။

၂-ဒုတိယအနိယတသိက္ခာပုဒ်

၄၅၂။ အာယသ္မာ ဥဒါယိ-သည်၊ (ကပ္ပေသိ-၌စပ်) ဘဂဝတာ-သည်၊ (ပဋိက္ခိတ္တံ-၌စပ်) မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ဧကောဧကာယံ-တစ်ယောက်ချင်းချင်း၊ ရဟော-ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌၊ ပံဋိစ္ဆန္ဓေ-သော၊ အလံကမ္မနိယေ - မေထုန်အမှု၌ ခန့်သည်၏ အဖြစ်အကျိုးငှာ စွမ်းနိုင်သော၊ အာသနေ - ၌၊ ယံ (နိသန္ဓံ)-အကြင်ထိုင်ခြင်းကို၊ (ကပ္ပေယျ-ပြုရာ၏)၊ တံ-ထိုင်ခြင်းကို၊ ကပ္ပေတုံ-ငှာ၊ ပဋိက္ခိတ္တံ-ပယ်မြစ်တော်မူအပ်ပြီ။

တစ်နည်း-အာယသ္မာ ဥဒါယိ-သည်၊ (ကပ္ပေသိ-၌စပ်) ဘဂဝတာ-သည်၊ (ပဋိက္ခိတ္တံ-၌စပ်) ဧကာယ-သော၊ မာတုဂါမေန-နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-တု၊ ရဟော-၌၊ ပေ၊ အာသနေ-၌၊ ဧကော-တစ်ယောက်တည်းသော ရဟန်း၏၊ ဝါ-တစ်ယောက်တည်းဖြစ်၍၊ နိသန္ဓံ-ကို၊ ကပ္ပေတုံ-ငှာ၊ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ တဿာယေဝ ကုမာရိကာယ-ထိုအမျိုးသမီးနှင့်ပင်၊ သဒ္ဓိံ၊ ပေ၊ ဧကောဧကာယ-ချင်း၊ ရဟော-နား၏ကွယ်ရာ၌၊ ပေ၊ ဘဏန္တော-လျက်၊ နိသန္ဓံ ကပ္ပေသိ၊ ပေ။

၄၅၄။ အလဉ္စ ခေါ၊ ပေ၊ ဩဘာသိတုန္တိ-ကား၊ မာတုဂါမံ-ကို၊ ဒုဋ္ဌုလ္လာဟိ-ရုန့်ရင်းကုန်သော၊ ဝါစာဟိ-ဝစ္စမဂ် ပဿာဝမဂ် မေထုန်နှင့်စပ်သော စကားတို့ဖြင့်၊ ဩဘာသိတုံ-ယုတ်ယုတ် မာမာ ပြောခြင်းငှာ၊ ပေ၊

ဝိညူ-ပြောစကားကို နားလည်သော၊ သုဘာသိတဒုဗ္ဗာသိတံ-ကောင်းစွာပြောဆိုအပ်သော စကား၊ မကောင်းပြောအပ်သော စကားကို၊ (စကားကောင်း၊

၁။ ဧကော ဧကာယ၊ ပေ၊ ကပ္ပေတုံ။ ။ပထမနည်း၌ ၂ ဝါကျခွဲ၏၊ ယံ နိသန္ဓံ ကပ္ပေယျ-ဟု အနိယမ (ပါဌသေသ) ထည့်ပါ၊ တံ (နိသန္ဓံ) ကပ္ပေတုံ-ဟု နိယမဝါကျ (၁)ခုခွဲပါ၊ ဒုတိယနည်း၌ကား ၂ ဝါကျမခွဲဘဲ ကပ္ပေတုံ၌ စပ်ဖို့ရာဧကော၌ ပထမာဝိဘတ်ကို ဆဋ္ဌိံ (သမ္ပန်) အနက်၌ သက်စေ၍ “ဧကော-တစ်ယောက်တည်းသော ရဟန်း၏” ဟု ဆိုပါ။ [၂၁၀-၊ ၂၁၁-၅]။

စကားဆိုကို) ဒုဋ္ဌုလ္လာဒုဋ္ဌုလ္လံ-ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကား၊ မရုန့်ရင်း မကြမ်းတမ်းသော စကားကို၊ အာဇာနိတုံ-သိခြင်းငှာ၊ ပဋိဗလာ-စွမ်းနိုင် သူမတည်း၊ ပေ။

၄၅၅။ မယာ-သည်၊(သုတံ-ဌ်စပ်) အယျဿ-သည်၊ (ဩဘာသန္တဿ- ဌ်စပ်) နိသိန္နဿ-ထိုင်လျက်၊ မာတုဂါမံ-ကို၊ ဒုဋ္ဌုလ္လာဟိ ဝါစာဟိ-တို့ဖြင့်၊ ဩဘာသန္တဿ-ယုတ်ယုတ်မာမာ ပြောဆိုနေစဉ်၊- သုတံ-ကြားအပ်ပါပြီ၊ တစ်နည်း-မယာ-သည်၊ (သုတံဌ်စပ်) နိသိန္နဿ-လျက်၊ ပေ၊ ဩဘာသန္တဿ- သော၊ အယျဿ-၏ (စကားကို)၊ သုတံ၊ ပေ။

၄၅၆။ [လွယ်ပြီ]။ ၄၅၇။ [၄၅၁-အတိုင်းပေးပါ]။

ဒုတိယော အနိယတော နိဋ္ဌိတော

၄၅၈။ ပါတိမောက်နိဿယအတိုင်း ပေးပါ။

တဿ-ထိုအနိယတ၏၊ ဥဒ္ဓါနံ-ဥဒ္ဓါန်းကား၊ (အကျဉ်းချုပ်ခေါင်းစဉ် ကား) အလံ ကမ္မနိယေ စေဝ-အလံ ကမ္မနိယ သဒ္ဓါဖြင့် မှတ်အပ်သော သိက္ခာပုဒ်ကိုလည်းကောင်း၊ တထေဝ-ထို့အတူပင်၊ န ဟေဝခေါ-န ဟေဝခေါ သဒ္ဓါဖြင့် မှတ်အပ်သော သိက္ခာပုဒ်လည်းကောင်း၊ အနိယတာ-အနိယတတို့ ကို၊ တာဒိနာ-လာဘာလာဘာ၊ စသည်ရှစ်တန်၊ လောကဓမ်ကြောင့်၊ ဖောက် ပြန်မတုန်၊ တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌေန-ဘုရားမြတ်စွာ သည်၊ သုပညတ္တာ-ကောင်းစွာ ပညတ်တော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

အနိယတကဏ္ဍံ-အနိယတအခန်းသည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

၄-နိဿဂ္ဂိယ ကဏ္ဍ

၁-စိဝရဝဂ္ဂ

၁-ပထမကထိနသိက္ခာပုဒ်

[တိသ-သုံးဆယ်သော၊ နိဿဂ္ဂိယာပါစိတ္တိယာ-နိဿဂ္ဂိပါစိတ် မည်ကုန်သောဟု ဆိုပါ။]

၄၅၉။ ဂေါတမကေ-ဂေါတမကမည်သော၊ စေတိယေ-စေတီ၌၊ (နတ်ကွန်း)၊ ပေ၊ ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ ဝါ-တို့အတွက်၊ တိစိဝရံ-သုံးထည်သော သင်္ကန်းသည်၊ (တိစိဝရိတ်သည်)၊ ဝါ-ကို၊ အနညာတံ-ခွင့်ပြုထားအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ-ခြောက်ယောက်အစု၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ-ဆဗ္ဗဂ္ဂိမည်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု၊ ပေ၊ အညေနေဝ-အခြားသာလျှင် ဖြစ်သော၊ တိစိဝရေန-ဖြင့်၊ ဂါမံ ပဝိသန္တိ-ဝင်ကြကုန်၏၊ အညေန [နောက် ၂ ဝါကျ၌ ဧဝလိုက်ပါစေ]၊ ပေ၊ အစ္ဆန္တိ-နေကုန်၏၊ ပေ၊ နဟာနံ-ရေချိုးရာအရပ်သို့၊ (ရေဆိပ်သို့) သြတရန္တိ-သက်ဆင်းကြကုန်၏၊ ပေ၊ အတိရေက စိဝရံ-အပိုအလွန်ဖြစ်သော သင်္ကန်းကို၊ (အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်၊ ဝိကပ္ပနာပြုအပ်သော သင်္ကန်းမှ အပိုအလွန်ဖြစ်သော သင်္ကန်းကို)၊ ဓာရေဿန္တိနာမ-ဆောင်ကြရသနည်း၊ (ဝတ်ရုံသုံးစွဲကြရသနည်း)၊ ပေ။

၄၆၀။ ဥပ္ပန္နံ-ဖြစ်သည်၊ ဝါ-ရသည်၊ ဒါတုကာမော-လှူလိုသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ အတိရေကစိဝရံ-ကို၊ န ဓာရေတဗ္ဗံ-မဆောင်ထိုက်၊ ပေ၊ ကထံ-လျှင်၊ မုယာ-သည်၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံနုခေါ-ကျင့်ထိုက်ပါသနည်း၊ ဝါ-ကျင့်ရပါမည်နည်း၊ ပေ၊ ကိဝစိရံ-ဘယ်လောက်ကြာမှ၊ [ဘယ်လောက်ကြာသော ရက်၌ဟု အကျယ်ဆို]၊ အာဂစ္ဆိဿတိ-ပြန်လာမည်နည်း၊ နဝမံ-ကိုးရက်သော်လည်းဖြစ်သော၊ ဒသမံဝါ-ဆယ်ရက်သော်လည်း ဖြစ်သော၊ ဒိဝသံ-နေ့၌၊ (အာဂစ္ဆိဿတိ-ပါလိမ့်မည်)၊ ပေ၊ ဒသာဟပရမံ-ဆယ်ရက်အလွန် အပိုင်းအခြားရှိသော ကာလပတ်လုံး၊ အတိရေကစိဝရံ-ကို၊ ဓာရေတု-ငှာ၊ အနုဇာနာမိ။

၁။ အညေနေဝ။ ။ဤပုဒ်က အပါဒါန်ကိုငဲ့သောကြောင့် “အညေနေဝ-ကျောင်းဝတ်သင်္ကန်း၊ ရေချိုးဝတ်သင်္ကန်းတို့မှ အခြားသာလျှင်ဖြစ်သော၊ တိစိဝရေန-ဖြင့်၊ ဂါမံ ပဝိသန္တိ” ဟု အကျယ်ပေးပါ၊ နောက်၌ နည်းမှီပါ။

၄၆၃။ ဘိက္ခုနော-၏။ (စီဝရံ၌စပ်) ဝါ-သည်။ စီဝရံ-သည်။ ဝါ-ကို။ ကတံဝါ-ပြုအပ်ပြီးသည်သော်လည်း။ (ချုပ်အပ်ပြီးသော်လည်း။) ဟောတိ။ နန္ဒဝါ-ပျောက်သည်သော်လည်း။ ဟောတိ။ [သူ့ခိုးစသည်ကြောင့် ပျောက်သည်။] ဝိနန္ဒဝါ-ပျက်စီးသည် သော်လည်း။ (ဟောတိ)။ [ခြေကိုက်မှုစသည်ကြောင့် ပျက်စီးသည်။] ဒဒံ-မီးလောင်အပ်သည်သော်လည်း။ (ဟောတိ)။ စီဝရာသာဝါ- သင်္ကန်း၌ဖြစ်သော အလိုအာသာသည်သော်လည်း။ ဝါ-သင်္ကန်း၌ဖြစ်သော မျှော်လင့်ချက်သည်သော်လည်း။ ဥပစ္စိန္နာ-ပြတ်စဲသည်။ (ဟောတိ)။ ပေ။ အဋ္ဌန္တံ-ကုန်သော၊ မာတိကာနံ-တို့တွင်၊ အညတရာယ-တစ်ပါးပါးသော၊ မာတိကာယ-ဖြင့်၊ ဥပ္ပတံ-နုတ်အပ်သည်။ ဟောတိ။ သံဃေနဝါ-သည်သော် လည်း။ အန္တရာ-တပေါင်းလ မပြည့်မီအကြား၌၊ (တပေါင်းလပြည့်မရောက်မီ အကြား၌) ဥပ္ပတံ-ကမ္မဝါစာဖြင့် နုတ်အပ်သည်။ ဟောတိ။

ဒသာဟပရမန္တိ-ကား၊ (ယာ)ဒသာဟပရမတာ-အကြင်ဆယ်ရက်အလွန် အပိုင်းအခြားရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (အတ္တိ)။ တံ-ထိုဆယ်ရက်အလွန်အပိုင်း အခြားရှိသော ကာလပတ်လုံး၊ ဓာရေတဗ္ဗံ-ဆောင်ထားအပ် ဆောင်ထားနိုင် ၏။ အတိရေကစီဝရံနာမ-မည်သည်။ အနဓိဋ္ဌိတံ-အဓိဋ္ဌာန်လည်း မတင်အပ် သော၊ အဝိကပ္ပိတံ-ဝိကပ္ပနာသော်လည်း မပြုအပ်သော သင်္ကန်းတည်း။ စီဝရံ နာမ-မည်သည်။ ဆန္တံ-ခြောက်မျိုးကုန်သော၊ စီဝရာနံ-တို့တွင်၊ အညတရံ- တစ်မျိုးမျိုးသော၊ ဝိကပ္ပနုပဂံ-ဝိကပ္ပနာသို့ ကပ်ရောက်သော၊ ဝါ-ဝိကပ္ပနာ ပြုလောက်သော၊ ပစ္စိမံ-နောက်ဆုံး၌ဖြစ်သော၊ စီဝရံ-တည်း။

တံ၊ ပေ။ ဟောတီတိ-ကား၊ ကောဒသေ-ဆယ့်တစ်ရက်မြောက်ဖြစ်သော၊ အရဏဂ္ဂမနေ-အရဏ်တက်ရာအခါ၌၊ နိဿဂ္ဂိယံ-စွန့်အပ်စွန့်ထိုက်သည်။ ဟောတိ။ သံဃဿဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ပေ။ နိဿန္တိတဗ္ဗံ-ထိုက်၏။ ပေ။ ဘန္တေ၊ မေ-၏။ ဣဒံစီဝရံ-သည်။ ဒသာဟာတိက္ကန္တံ-ဆယ်ရက်ကို ကျော်လွန် သည်။ (ဟုတွာ) နိဿဂ္ဂိယံ-စွန့်အပ်စွန့်ထိုက်ပါ၏။ အဟံ-သည်။ ဣမံ ကို၊ သံဃဿ-အား၊ နိဿန္တာမိ-ပါ၏။ ပေ။ အာပတ္တိ-ကို၊ ဒေသေတဗ္ဗာ- ဒေသနာပြောထိုက်၏။ (ပုံးမထားဘဲ အမှန်အတိုင်း ဖွင့်ဖော်ပြောထိုက်၏။) ဗျတ္တေန-ထက်မြက်သော၊ ပဋိပလေန-ပီသစွာရွတ်စွမ်းနိုင်သော၊ ဘိက္ခုနာ- သည်။ အာပတ္တိ-ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ-ခံယူထိုက်၏။ [အထူး ခံယူသည်မဟုတ် ဒေသနာပြောသောအခါ “သာဓု ဘန္တေ သာဓု သာဓု” စသည်ဖြင့် ပြန်၍ ပြောခြင်းတည်း။] နိဿန္တစီဝရံ-စွန့်အပ်ပြီးသော သင်္ကန်းကို၊ ဒါတဗ္ဗံ- ပြန်ပေးထိုက်၏။ (ပြန်ပေးရမည်)။

၄၆၄။ ဣတ္ထန္နာမဿ-သော၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ ဣဒံစိဝရံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ နိဿဂ္ဂိယံ-စွန့်အပ်စွန့်ထိုက်သည်၊ (ဟုတွာ) သံဃဿ-အား၊ နိဿဋ္ဌ-စွန့်အပ်ပါပြီ၊ သံဃဿ-၏၊ (ကမ္မံ-သည်)၊ (နိဿဋ္ဌစိဝရဒါနကံသည်)၊ ပတ္တကလ္လံ၊ ယဒိ (သိယာ)၊ သံဃော-သည်၊ ပေ၊ ဘိက္ခုနော-အား၊ ဒဒေယျ-ပြန်ပေးရာပါ၏၊ ပေ။

° ၄၆၅။ အာယသ္မန္တာနံ-တို့အား၊ ပေ၊ ၄၆၆။ ယဒါယသ္မန္တာနံ- (ယဒိ+အာယသ္မန္တာနံ)။ ၄၆၇။ လွယ်ပြီ။

၄၆၈။ (ယော-အကြင်ရဟန်းသည်) ဒသာဟာတိက္ကန္တေ ° -ဆယ်ရက်ကို လွန်ပြီးသော သင်္ကန်း၌၊ အတိက္ကန္တသညီ-ဆယ်ရက်ကို လွန်ပြီးသော သင်္ကန်းဟု အမှတ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ) [ဓာရေတိ-၏။] တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ (တံစိဝရံ-စသည်) နိဿဂ္ဂိယံ-စွန့်အပ်စွန့်ထိုက်၏၊ ပါစိတ္တိယံ-ပါစိတ်အာပတ်သည်လည်း၊ (ဟောတိ)။

တစ်နည်း။ ။တဿ-၏၊ နိဿဂ္ဂိယံ-စွန့်ခြင်းဝိနည်းကံရှိသော၊ ပါစိတ္တိယံ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ [နောက်၌ ဤနည်းမှီ၍ ပေးပါ။]

တစ်နည်း။ ။ဒသာဟာတိက္ကန္တေ -ဆယ်ရက်ကို ကျော်လွန်လသော်၊ အတိက္ကန္တသညီ-ကျော်လွန်ပြီဟု အမှတ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဓာရေတိ-၊ ပေ၊ ဒသာဟာတိက္ကန္တေ -ဆယ်ရက်ကို ကျော်ပြီးသော သင်္ကန်း၌၊ အနတိက္ကန္တသညီ-မကျော်လွန်သော သင်္ကန်းဟု အမှတ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ) ဓာရေတိ။

တစ်နည်း။ ။ဒသာဟာတိက္ကန္တေ -ဆယ်ရက်ကို ကျော်လွန်ပြီးလသော်၊ အနတိက္ကန္တသညီ-မကျော်လွန်သေးဟုအမှတ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဓာရေတိ၊ ပေ၊ အနဓိဋ္ဌိတေ-အဓိဋ္ဌာန်မတင်အပ်သော သင်္ကန်း၌၊ ပေ၊ အဝိကပ္ပိတေ-၌၊ ပေ၊ အဝိဿဇ္ဇိတေ-မစွန့်လှူအပ်သော သင်္ကန်း၌၊ ပေ၊ အနဋ္ဌေ-မပျောက်သော သင်္ကန်း၌၊ ပေ၊ အဝိနဋ္ဌေ-မပျက်စီးသောသင်္ကန်း၌၊ ပေ၊ အဒဗ္ဗေ-မီးမလောင် အပ်သော သင်္ကန်း၌၊ ပေ၊ အဝိလုတ္တေ-မလှူအပ်သောသင်္ကန်း၌၊ ပေ၊

နိဿဂ္ဂိယံ-သော၊ စိဝရံ-ကို၊ အနိဿဇ္ဇိတွာ-မစွန့်ဘဲ၊ ပရိဘုဉ္ဇတိ-သုံးစွဲအံ့၊ ပေ။

၄၆၉။ (ယော) အန္တောဒသာဟံ-ဆယ်ရက်အတွင်း၌၊ အဓိဋ္ဌေတိ-အဓိဋ္ဌာန်၏၊ (တဿ-၏လည်းကောင်း)၊ (ယော) ဝိကပ္ပေတိ-ဝိကပ္ပနာပြု၏။

အညွှန်း။ ။ဒသာဟာတိက္ကန္တေ-၂၂၃။ နိဿဂ္ဂိယံ-၂၁၉။
၂။ ယော ပန ဘိက္ခု၊ ပေ၊ ဓာရေယျ-ကိုကြည့်၍ ဓာရေတိဟု ထည့်သည်၊ ဤသို့ သော ဝါကျမျိုး၌ နောက်နောက် ပုဒ်များဝယ် ဆိုင်ရာသိက္ခာပုဒ်၏ ပဓာနကြိယာကို ကြည့်၍ ပါဠိသေသထည့်ပုံကို သိပါ။

(တဿ-၏လည်းကောင်း) (ယော) ဝိဿဇ္ဇေတိ-စွန့်လှူ၏။ (တဿ)၊ ယဿ-အကြင်ရဟန်း၏။ (စီဝရံ-သည်)၊ နဿတိ-ပျောက်၏။ (တဿ)၊ (ယဿစီဝရံ)၊ ဝိနဿတိ-ပျက်စီး၏။ (တဿ)၊ (ယဿစီဝရံ-ကို)၊ ဒယုတိ-မီးလောင်အပ်၏။ (တဿ)၊ (ယဿစီဝရံ)၊ အစ္ဆိန္ဒိတွာ-လုယက်၍၊ ဂဏန္တိ-ယူကုန်၏။ (တဿ)၊ (ယဿစီဝရံ)၊ ဝိဿာသံ-အကျွမ်းဝင်၍၊ ဝါ-အကျွမ်းဝင်သောအားဖြင့်၊ ဂဏန္တိ၊ (တဿ-၏လည်းကောင်း) ဥမ္မတ္တကဿ-၏လည်းကောင်း၊ အာဒိကမ္မိကဿ-၏လည်းကောင်း၊ အနာပတ္တိ-အနာပတ်သည်၊ (အာပတ်မဟုတ်၊ အာပတ်မသင့်သည်) (ဟောတိ)။ [နောက်သိက္ခာပုဒ်များ၌ ဤနည်းမှီ၍ပေးပါ။]

၄၇၀။ နိဿဋ္ဌစီဝရံ-ကို၊ နဒေန္တိ-ပြန်မပေးကြကုန်၊ ပေ၊ နိဿဋ္ဌစီဝရံ-ကို၊ န ဒါတဗ္ဗံ၊ ပြန်မပေးထိုက်သည်မဟုတ်၊ ပေးထိုက်သည်သာ၊ (တစ်နည်း) နိဿဋ္ဌစီဝရံ-ကို၊ န ဒါတဗ္ဗံ-ပြန်မပေးထိုက်သည်ကား၊ န-မဟုတ်၊ (ဒါတဗ္ဗံ ဧဝ-ထိုက်သည်သာ)၊ ပေ။

ကထိနသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ပဌမံ။

၂။ ဥဒေါသိတသိက္ခာပုဒ်

၄၇၁။ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ဟတ္ထေ-လက်၌၊ စီဝရံ-ကို၊ နိက္ခိပိတွာ-ထားခဲ့၍၊ သန္တရုတ္တရေန-သင်းပိုင်နှင့်တကွဖြစ်သော ကိုယ်ရုံဖြင့်၊ [ဣတ္ထမ္မုတလက္ခဏာ] ဇနပဒစာရိကံ-ဇနပုဒ်ဒေသစာရိကို၊ (နယ်ပယ်၌ လှည့်လည်ခြင်းကို)၊ ပက္ကမန္တိ-ဖဲသွားကြကုန်၏၊ တာနိစီဝရာနိ-တို့သည်၊ စီဝရံ-ကြာမြင့်စွာ၊ နိက္ခိတ္တာနိ-ထားအပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ကဏ္ဍကိတာနိ-မို့ဖြင့် ရောပြုမ်းအပ်ကုန်သည်၊ (အဖြူကွက်၊ အမည်းကွက်ဖြစ်လျက် မှိုတက်နေကုန်သည်)၊ ဟောန္တိ၊ တာနိ-တို့ကို၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဩတာပေန္တိ-နေ၌ပူစေကြကုန်၏၊ (နေလှန်းကြကုန်၏)၊ အာယသ္မာ အာနန္ဓော-သည်၊ သေနာသနစာရိကံ-ကျောင်း၌လှည့်လည်ခြင်းကို၊ (ကျောင်းစဉ်လှည့်လည်ခြင်းကို)၊ အာဟိဏ္ဏန္တော-လှည့်လည်စဉ်၊ တေ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ တာနိ စီဝရာနိ-တို့ကို၊ ဩတာပေန္တေ-နေလှန်းနေသည်တို့ကို၊ အဒ္ဒသာ၊ ပေ၊ ကဏ္ဍကိတာနိ-ကုန်သော၊ ဣမာနိ-ဤ သင်္ကန်းတို့သည်၊ ကဿ-အဘယ်သူ၏၊ စီဝရာနိ-တို့နည်း၊ ပေ။

၄၇၂။ ဉတကာ-ဆွေမျိုးတို့သည်၊ တဿ ဘိက္ခုနော-၏၊ သန္တိကေ-၌၊ ဒူတံ-တမန်ကို၊ ပါဟေသံ-စေလွှတ်ကြကုန်ပြီ၊ (ကံ-အဘယ်သို့မှာ၍ စေလွှတ်ကြသနည်း)၊ ဘဒန္တော-အရှင်သည်၊ အာဂစ္ဆတု-ကြွလာတော်မူပါ၊ မယံ၊ ဥပဋ္ဌဟိဿာမ-ပြုစုလုပ်ကျွေးကြပါမည်၊ ဣတိ-ဤသို့မှာ၍ စေလွှတ်ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ တိစီဝရေန-ဖြင့်၊ န ဝိပုဝသိတဗ္ဗံ-ကင်း၍ မနေထိုက်၊ ပေ။

ဂိလာနဿ-မကျန်းမာသော၊ ဘိက္ခုနော-အား၊ တိစီဝရေန-နှင့်၊ အဝိပ္ပဝါသသမ္ပတိံ - ကင်း၍နေသည် မမည်ခြင်းကြောင့် သမ္ပတိကို၊ ဝါ- ကင်း၍နေသည် မမည်ခြင်းအကျိုးငှာ သမ္ပတိကို၊ ဒါတုံ အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ ယာစာမိ-တောင်းပါ၏၊ ပေ။

၄၇၄။ [လွယ်ပြီ]။

၄၇၆။ ရှေ့၌ပေးခဲ့ပြီ၊ သံဃာဠိယာ-နှင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဥတ္တရာ သင်္ကေနဝါ^၂-အပေါ်သတ်မှတ် ပရုံးရပ်၌ ငြိကပ်စေအပ်သော ဧကသီနှင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဝါ-အပေါ်ခြုံဧကသီနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ အန္တရ ဝါသကေနဝါ- အလယ်သတ်မှတ် ခါးအရပ်၌ဝတ်အပ်သော သင်းပိုင်နှင့်သော်လည်းကောင်း၊ (ဝိပ္ပဝေယျ-ကင်း၍နေအံ့)၊ ပေ၊ အရုဏဂ္ဂမနာ-အရုဏ်တက်သည်နှင့်၊ သဟ- တစ်ပြိုင်နက်၊ ပေ၊ ဣဒံ စီဝရံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ရတ္တိဝိပ္ပဝုတ္တံ-ညဉ့်၌ကင်း၍ နေအပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဘိက္ခုသမ္ပတိယာ-ဂိလာနရဟန်းအား ပေးအပ်သော သမ္ပတိကို၊ အညတြ-ကြဉ်ထား၍၊ နိဿဂ္ဂိယံ-ပါပေ၏၊ ပေ။

၄၇၇။ ဧကူပစာရော-တစ်ခုတည်းသော ဥပစာရှိသော၊ နာနူပစာရော- အမျိုးမျိုးသော ဥပစာရှိသော၊ ဂါမော-ရွာလည်းကောင်း၊ [နိဝေသနံ-အိမ်၊ ဥဒေါသိတော-ဘဏ္ဍာတိုက်၊ ဂိုဒေါင်၊ အဇ္ဈော-ပစ်စဉ်၊ မာဇ္ဈော-အထွတ် တစ်ခုရှိသော လေးထောင့်ပြာသာဒ်၊ (ပြအိုးတန်ဆောင်း)၊ ပါသာဒေါ-ပြာသာဒ် ရှည်၊ ဟမ္ဗိယံ-ပြာသာဒ်ဦးပြည်း၊ (အထွတ်မပါသော ပြာသာဒ်)၊ နာဝါ-လှေ၊ သတ္ထော-ခြေကုန်သည်၊ လှည်းသည်အပေါင်း၊ ဓေတ္တံ-လယ်၊ ဓညကရဏံ- စပါးနယ်အရပ် (ကောက်နယ်တလင်း)၊ အာရာမော-သစ်သီးခြံ၊ ပန်းခြံ၊ ဝိဟာရော၊ ရုက္ခမူလံ-သစ်ပင်အနီးအောက်၊ အဇ္ဈောကာသော-လွင်တီးခေါင် (လွင်ပြင်)]။

၄၇၈။ ဧကူပစာရော-သော၊ ဂါမောနာမ-မည်သည်၊ ဧကကုလဿ- တစ်ယောက်တည်းသော အမျိုး၏၊ ဂါမော-သည်၊ ဟောတိ-အံ့၊ ပရိက္ခိတ္တောစ- ကာရံအပ်သည်လည်း၊ (ဟောတိ-အံ့)၊ အန္တောဂါမေ-၌၊ စီဝရံ၊ နိက္ခိပိတွာ- ထား၍၊ အန္တောဂါမေ-၌၊ ဝတ္ထဗွံ-နေရာ၏၊ အပရိက္ခိတ္တော-မကာရံအပ်သည်၊ ဟောတိ-အံ့၊ ယသ္မိံဃရေ-အကြင်အိမ်၌၊ စီဝရံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ နိက္ခိတ္တံ- ထားအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ တသ္မိံ ဃရေ-၌၊ ဝတ္ထဗွံ၊ ဟတ္ထပါသာဝါ-နှစ်တောင့် ထွာ ဟတ္ထပါသ်မှလည်း၊ နဝိဗေတိတဗွံ-မစွန့်ရာ၊ [နောက်၌ ဤသို့အပြည့်အစုံ ပေးပါ]။

အညွန်း။ ၁။ အဝိပ္ပဝါသသမ္ပတိ-၂၄၄။

၂။ ဥတ္တရာသင်္ဂေါ-၂၄၃။

၄၇၉။ နာနာကုလဿ - အထူးထူးသော အမျိုး၏၊ ဂါမော - သည်၊ ဟောတိ-အံ့၊ ပရိက္ခိတ္တောစ-သည်လည်း၊ (ဟောတိ-အံ့)၊ ပေ၊ သဘာယေဝါ- ဈေးရုံ၌သော်လည်းကောင်း၊ ဒွါရမူလေဝါ-ရွာတံခါး (မြို့တံခါး) အနီး၌ သော်လည်းကောင်း၊ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ပေ။

၄၈၀။ နာနာဂဗ္ဘာ-အမျိုးမျိုးသော အခန်းကြီးတို့သည်၊ နာနာဩဝရကာ- အမျိုးမျိုးသော အခန်းငယ်တို့သည်၊ (သန္တိ-ကုန်အံ့)၊ ပေ၊ [၄၈၁ မှ ၄၈၈အထိ လွယ်ပြီ]။

၄၈၉။ ပုရတောဝါ-မှ သော်လည်းကောင်း၊ ပစ္ဆတောဝါ-မှသော်လည်း ကောင်း၊ သတ္တဗ္ဘန္တိ ရာ-ခုနစ်အဗ္ဘန္တိ ရတို့ကို၊ န ဝိဟေတိဗ္ဗော-ထိုက်ကုန်၊ [တစ်အဗ္ဘန္တိ ရလျှင် နှစ်ဆယ့်ရှစ်တောင်ရှိသည်]၊ ပဿတော-ဘေးမှ၊ အဗ္ဘန္တိ ရံ- တစ်အဗ္ဘန္တိ ရကို၊ န ဝိဟေတိဗ္ဗံ-ထိုက်၊ ပေ။

၄၉၀။ ဒွါရမူလေ-လယ်တံခါးအနီး၌၊ [၄၉၁ မှ ၄၉၃ အထိ လွယ်ပြီ]။

၄၉၄။ ယံ-အကြင်ရက္ခမူလသည်၊ မဇ္ဈနိကေ-မွန်းတည့်ဖြစ်သော၊ ကာလေ-အချိန်၌၊ သမန္တာ-ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ ဆာယာ-အရိပ်သည်၊ ဖရတိ- ဖြန့်၏၊ (တတ္ထ-ထိုရက္ခမူလ၌၊ ဝါ-ထိုသစ်ပင်အောက်၌)၊ အန္တောဆာယာယ- အရိပ်အတွင်း၌၊ ပေ၊ ဧကူပစာရော-သော၊ အဇ္ဈောကာသော နာမ-မည်သည်၊ အဂါမကေ-ရွာမရှိသော၊ အရညေ-တော၌၊ သမန္တာ-၌၊ သတ္တဗ္ဘန္တိ ရာ- တို့သည်၊ ဧကူပစာရော-တည်း၊ ဝါ-တစ်ခုတည်းသော ဥပစာရှိသော အရပ် တည်း၊ တတောပရံ-ထိုမှနောက်၌၊ နာနူပစာရော-တည်း၊ (အမျိုးမျိုးသော ဥပစာရှိသော အရပ်တည်း)။

၄၉၅။ ဘိက္ခုသမ္ပတိယာ-ကို၊ အညတြ-၍၊ ဝိပုဝုတ္ထေ-ညဉ့်ကင်း၍နေ အပ်သော သင်္ကန်း၌၊ ဝိပုဝုတ္ထသညီ-ညဉ့်ကင်း၍နေအပ်သော သင်္ကန်းဟု အမှတ် ရှိသည်ဖြစ်၍၊ (ဝိပုသတိ-အံ့)၊ ပေ၊ အပစ္စုဒ္ဒေ-ပစ္စုဒ္ဓါရ်မပြုအပ်သော သင်္ကန်း၌၊ ပစ္စုဒ္ဒသညီ-ပစ္စုဒ္ဓါရ်မပြုအပ်သော သင်္ကန်းဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ပေ။

ဥဒေါသိတသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ဒုတိယံ

၃-တတိယကထိနသိက္ခာပုဒ်

၄၉၇။ အညတရဿ-သော၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ ဝါ-မှာ၊ အကာလစီဝရံ- အကာလသင်္ကန်းသည်၊ (သင်္ကန်းကာလ မဟုတ်သောအခါ၌ လှူအပ်သော သင်္ကန်းသည်)၊ ဥပ္ပန္နံ-ဖြစ်သည်၊ (ရသည်)၊ ဟောတိ၊ တဿ ၏၊ ဝါ-သည်၊

(ကယိရမာနံ-၌စပ်)၊ တိစီဝရံ-သည်။ (ဟောတိ-၌စပ်)၊ ကယိရမာနံ-ချုပ်မှု ပြုအပ်သော်၊ နပ္ပဟောတိ-မလောကံ။ ပေ။ ဥဿာပေတွာ-ထောင်၍၊ [ဥ- သိ+ဏာပေ+တွာ၊ “ထောင်မတ်စေ၍” ဟု သဒ္ဒတ္ထပေး]၊ ပုနပ္ပုန-ထပ်ကာ ထပ်ကာ၊ ဝိမဇ္ဇတိ-ပွတ်တိုက်၏၊ [ရှည်လာမည်ထင်၍ တွန့်နေသော နေရာများ ကို ဆွဲငင်ပွတ်တိုက်သည်]၊ ပေ၊ တေ-၏၊ ဝါ-မှာ၊ စီဝရပစ္စာသာ-သင်္ကန်း၌ အလိုအာသာသည်။ (သင်္ကန်းရဖို့ရာ မျှော်လင့်ချက်သည်)၊ အတ္ထိ-ရှိသလော၊ ပေ၊ အကာလစီဝရံ-ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ-ခံယူ၍၊ စီဝရပစ္စာသာ-သည်။ (သတိ- ရှိလသော်)၊ နိက္ခိပိတံ-သိမ်းထားခြင်းငှာ၊ အနဇာနာမိ၊ ပေ၊ [ပါဠိယံ စီဝရပစ္စာသာ နိက္ခိပိတန္တိ စီဝရပစ္စာသာယ သတိယာ နိက္ခိပိတန္တိ အတ္ထော။ ဝိမတိ၊ ၁။ ၃၂။]

၄၉၈။ အတိရေကမာသံ-တစ်လထက်ပိုလွန်သော ကာလပတ်လုံး၊ နိက္ခိပန္တိ၊ တာနိ စီဝရာနိ-တို့သည်၊ စီဝရဝံသေ-သင်္ကန်းတန်းဝါး၌၊ (သင်္ကန်းထားရန် ဝါးတန်း၌)၊ ဘဏ္ဍိကာဗဒ္ဒါနိ-အထုပ်ဖြင့် ဖွဲ့အပ်ကုန်သည်၊ (အထုပ်ဖွဲ့အပ်ကုန် သည်)၊ (ဟုတွာ) တိဋ္ဌန္တိ၊ ပေ၊ (ယာနိ-အကြင်သင်္ကန်းတို့သည်) စီဝရဝံသေ- ၌၊ ပေ၊ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဣမာနိ-ဤသင်္ကန်းတို့သည်၊ ကဿ-အဘယ်သူ၏၊ စီဝရာနိ-တို့နည်း၊ ပေ၊ အမှာကံ-တို့၏၊ စီဝရပစ္စာသာ-သည်။ (သတိ- လသော်၊ ဝါ-ရှိသဖြင့်)၊ နိက္ခိပိတ္တာနိ-အပ်ကုန်သော၊ အကာလစီဝရာနိ- တို့ပါတည်း၊ ကိဝစီရံ-အဘယ်လောက်ကြာအောင်၊ ပေ။

၅၀၀။ အကာလစီဝရံနာမ-မည်သည်၊ ကထိနေ-ကို၊ အနတ္ထတေ- မခင်း အပ်သော၊ ဧကာဒသမာသေ-တစ်ဆယ့်တစ်လ၌၊ [သီတင်းကျွတ်လဆုတ် တစ်ရက်မှ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်အထိ တစ်လကိုချန်၍ ကျန်တစ်ဆယ့်တစ်လ ၌]၊ ဥပ္ပန္နံ-ဖြစ်သော သင်္ကန်းတည်း၊ ကထိနေ-ကို၊ အတ္ထတေ-အပ်သော်၊ သတ္တမာသေ-ခုနစ်လ၌၊ (သီတင်းကျွတ်လဆုတ် တစ်ရက်မှ တပေါင်းလပြည့် အထိ ငါးလကိုချန်၍ ကျန်ခုနစ်လ၌)၊ ဥပ္ပန္နံ-တည်း၊ ကာလေပိ-သင်္ကန်းကာလ၌ လည်း၊ အာဒိဿ-ညွှန်ပြ၍၊ ဝါ-ရည်စူး၍၊ ဒိန္နံ-လှူအပ်သော သင်္ကန်းတည်း၊ ဧတံ-ဤသင်္ကန်းအားလုံးသည်၊ အကာလစီဝရံနာမ-မည်၏။

ဥပ္ပဇ္ဇေယျာတိ-ကာ၊ သံဃတောဝါ-မှလည်းကောင်း၊ [ဂဏ-ဂိုဏ်း၊ ဉာတိ-ဆွေမျိုး၊ မိတ္တ-မိတ်ဆွေ]၊ ပံသုကူလံဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ အတ္ထနော-၏၊ ဓနေနဝါ-ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ-အံ့၊ ပေ၊ ဣစ္ဆမာနေန-အလိုရှိသော ရဟန်းသည်၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ-ယူထိုက်၏၊ ပေ၊ ဒသာဟာ-ဆယ်ရက်တို့ပတ်လုံး၊ (ဆယ်ရက်အတွင်း)၊ ကာရေတဗ္ဗံ-ချုပ်ဆိုးမှု ပြုစေထိုက်၏၊ ပေ၊ (ယာ) ဒသာဟပရမတာ-အကြင်တစ်လအလွန် အပိုင်း အခြားရှိသည်၏ အဖြစ်သည်၊ (အတ္ထိ) (တံ-ထိုတစ်လအလွန် အပိုင်းအခြားရှိ သော ကာလပတ်လုံး)၊ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ-ထားနိုင်၏။

ဦးနဿပါရိပူရိယာတိ-ကား၊ ဦးနဿ-ယုတ်လျော့သော သင်္ကန်း၏၊
 (လိုနေသော သင်္ကန်း၏)၊ ပါရိပူရတ္ထာယ-ပြည့်စုံလုံလောက်ခြင်းအကျိုးငှာ၊
 (နိက္ခိပိတဗွံ-ဦးစပိ) ပေ သတိယာ ပစ္စာသာယာတိ-ကား၊ သံဃတောဝါ-
 မှသော်လည်းကောင်း ပေ မိတ္တတောဝါ-လည်းကောင်း၊ ပစ္စာသာ ဟောတိ၊
 ပံသုကူလံ-ကို၊ (လစ္ဆာမိ-ရလိမ့်မည်၊ ဣတိ) ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊
 အတ္တနော-၏၊ ဓနေန-ဖြင့် [အပ်စပ်သော ချည်စသည်ဖြင့်] (လစ္ဆာမိ၊ ဣတိ)
 ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ (ပစ္စာသာ ဟောတိ)၊ ပေ၊

မူလစီဝရေ-သည်၊ တဒဟုပ္ပန္နေ-ထိုနေ့၌ဖြစ်လသော်၊ ပစ္စာသာစီဝရံ-
 သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-အံ၊ ဒသာဟာ-တို့ပတ်လုံး၊ ကာရေတဗွံ၊ ပေ၊ ဒွိဟုပ္ပန္နေ-
 နှစ်ရက်နေ့၌ ဖြစ်လသော်၊ ပေ၊ မူလစီဝရေ-သည်၊ ဧကာဒေ-တစ်ဆယ့်
 တစ်ရက်မြောက်နေ့၌၊ ဥပ္ပန္နေ-လသော်၊ ပေ၊ တဒဟေဝ-ထိုနေ့၌ပင်၊ ပေ၊
 မာသာတိက္ကန္တံ-တစ်လကိုကျော်လွန်သည်ဖြစ်၍၊ နိဿဂ္ဂိယံ-ပါ၏၊ ဝိသဘာဝေ-
 သဘောမတူသော၊ မူလစီဝရေ-သည်၊ ဥပ္ပန္နေ-လသော်၊ ပေ၊ ရတ္တိယောစ-
 တို့သည်လည်း၊ သေသာ-ကျန်ကုန်သေးသည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်အံ့၊ အကာမာ-
 အလိုမရှိသဖြင့်၊ ဝါ-မချုပ်လိုဘဲ၊ န ကာရေတဗ္ဗာ-မပြုစေထိုက်၊ (မချုပ်ထိုက်)၊

၅၀၁။ (၄၆၈) နည်းမှီပေးပါ။

၅၀၂။ (၄၆၉) ၌ပေးခဲ့ပြီ။

တတိယကထိနသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ။

၄။ ပုရာဏစီဝရသိက္ခာပုဒ်

၅၁၃။ အာယသ္မတော ဥဒါယိဿ-၏၊ ပုရာဏဒုတိယိကာ-ရှေး၌ဖြစ်
 သော နှစ်ယောက်မြောက် အဖော်မသည်၊ ဝါ-ဧနီး-ဟောင်းသည်၊ ဘိက္ခုနီသု-
 တို့၌၊ ပဗ္ဗဇိတာ-ရဟန်းပြုသည်၊ ဟောတိ၊ အဘိက္ခဏံ-မပြတ်၊ ပေ၊ ဘတ္တဝိဿဂ္ဂံ-
 ဆွမ်းကို ခံတွင်း၌ စွန့်လွှတ်မှုကို၊ ဝါ-ဆွမ်းစားမှုကို၊ ကရောတိ၊ ပေ၊
 ပုရတော-ရှေ့၌၊ အင်္ဂဇာတံ-ကို၊ ဝိဝရိတွာ-ဖွင့်ဖော်၍၊ ပေ၊ သာရတ္ထော-

အညွှန်း။ ၁။ ပံသုကူလံ-၂၆၁။

အမှာ။ ၂။ “ဧကာဟံ ကာရေတဗွံ” ကိုကြည့်၍ “ဒသာဟာ ကာရေတဗွံ” ၌
 ဒသာဟာ-ကို ဆယ်ရက်တို့ပတ်လုံးဟု (ဆယ်ရက်လုံးလုံးဟု) အစ္စန္တသံယောဂ ပေးပါသည်။
 “ဆယ်ရက်လုံး ပြုနိုင်သင်” ဟု ဆိုလျှင် “ဆယ်ရက်မလွန်ခင်” ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။

လွန်စွာတပ်မက်သည်။ ဟုတွာ၊ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ-၏။ အင်္ဂဇာတံ-ကို၊ ဥပနိဇ္ဈာယိ-စူးစူးစိုက်စိုက်ကြည့်ပြီ၊ [“ဥပနိဇ္ဈာ-ယိ-ကပ်၍ ကြည့်ရှုပြီ” ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏။ မျက်လုံးကို ထိုအာရုံမှ မခွာဘဲ ထိုအာရုံသို့ ကပ်၍ကြည့်နေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။] တဿ-၏။ အသုစိ-သည်။ မုစ္ဆိ-လွှတ်ပြီ၊ ပေ၊ ဥဒကံ-ကို၊ အာဟာရ-ဆောင်ယူခဲ့၊ အန္တရဝါသကံ-ကို၊ ဓောဝိဿာမိ-ဖွပ်လျှော်မည်၊ ပေ၊ ဧကဒေသံ-တစ်စိတ်တစ်ဒေသကို၊ (တဖို့တစ်စုံကို) မုခေန-ဖြင့်၊ အဂ္ဂဟေသိ-စုပ်ယူပြီ၊ ဧကဒေသံ-ကို၊ အင်္ဂဇာတေ-၌၊ ပက္ခိပိ-ထည့်ပြီ၊ သာ-သည်။ တေန-ထိုအမှုကြောင့်၊ ဂမ္ဘိ-ကိုယ်ဝန်ကို၊ ဂဏှိ-ယူပြီ၊ ပေ၊ အယံ ဘိက္ခုနီ-သည်။ အဗြဟ္မစာရိနိ-မမြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိ၏။ ဂမ္ဘိ-ကိုယ်ဝန်ရှိ၏။ ပေ၊ ဘိက္ခုနီယာ-သည်။ (ကတ္တား)၊ ဝါ-ကို၊ (ကာရိတ်ကံ) ပုရာဏစီဝရံ-ကို၊ ဓောဝါပေဿတိ-ဖွပ်လျှော်စေရသနည်း၊ ဝါ-အဖွပ်လျှော် ခိုင်းရသနည်း၊ ပေ။

ဉာတိကာ-ဆွေမျိုးလော၊ အညာတိကာ-ဆွေမျိုးမဟုတ်သူလော၊ ပေ၊ အညာတကော-သူသည်။ အညာတိကာယ-မ၏။ ပတိရူပံဝါ-လျှောက်ပတ် သည်ကိုလည်းကောင်း၊ အပွတိရူပံဝါ-မလျှောက်ပတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ [“ပတိ-သင့်လျော်သော၊ ရူပ-သဘော” ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏။] ပါသာဒိကံဝါ- ကြည့်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ အပါသာဒိကံဝါ-ကို လည်းကောင်း၊ န ဇာနာတိ၊ မောဃပုရိသ၊ တတ္ထ-ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌၊ ဝါ- ဖြစ်ပါလျက်၊ ပေ၊ ဓောဝါပေဿတိ နာမ-ရသနည်း၊ ပေ။

၅၀၅။ အညာတိကာနာမ-မည်သည်။ မာတိတောဝါ-အမိဘက်မှသော် လည်းကောင်း၊ ပိတိတောဝါ-မှသော်လည်းကောင်း၊ သတ္တမာ-ခုနစ်ဆက်တို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ယာဝ ပိတာမဟယုဂါ^၁-အဘိုးအဘွားတို့၏ အသက် အပိုင်းအခြားတိုင်အောင်၊ ဝါ-အဘိုးအဘွား အစုံတိုင်အောင်၊ အသံဗဒ္ဒါ- မဆက်စပ်သူမတည်း။

ဘိက္ခုနီနာမ-မည်သည်။ ဥဘတောသံဃေ-နှစ်ဖက်သော ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီ သံဃာ၌၊ ဥပသမ္ပန္နာ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းမအဖြစ်သို့ ရောက်သူမတည်း။ ပုရာဏစီဝရံနာမ-မည်သည်။ သကိံ-တစ်ကြိမ်၊ နိဝတ္ထံပိ-ဝတ်အပ်သော သင်းပိုင်သည်သော်လည်းကောင်း၊ သကိံ ပါရုတံပိ-ယမ်းအပ်သော ဧကသီ သော်လည်းကောင်းတည်း။

အညွန့်။ ။ ၁။ ပိတာမဟယုဂါ-၂၆၄၊ ၂၆၅။

ဓောဝ-ဖွပ်လျှော်လိုက်၊ ဣတိ-သို့၊ အာဏာပေတိ-စေခိုင်းအံ့၊ ပေ၊ ဓောတံ-ဖွပ်လျှော်အပ်ပြီးသော သင်္ကန်းသည်၊ နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ၊ [ရဇ - ဆိုး၊ ရတ္တံ-ဆိုးအပ်ပြီးသော သင်္ကန်း၊] အာဏောဇေဟိ-ထုရိုက်လော၊ ပေ၊ ပါဏိပ္ပဟာရံဝါ-လက်ဖြင့် ပုတ်ခတ်ရိုက်နှိပ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ မုဂ္ဂပဟာရံ ဝါ-လက်ရိုက်တုတ်ဖြင့် ထုရိုက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဒိန္နေ-ပေးအပ်ပြီးသော်၊ ပေ၊ ဘိက္ခုနိယာ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဓောဝါပိတံ-ဖွပ်လျှော်စေအပ်သည်၊ (ဟုတွာ) နိဿဂ္ဂိယံ-ပါ၏၊ ပေ။

၅၀၆။ အညာတိကာယ-ဆွေမျိုးမတော်သော ဘိက္ခုနီ၌၊ အညာတိ ကသညီ-ဆွေမျိုးမတော်သူဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ပုရာဏစီဝရံ-သင်္ကန်း ဟောင်းကို၊ ဓောဝါပေတိ-စေအံ့၊ ပေ၊ နိဿဂ္ဂိယေန-နှင့်တကွ၊ ဒုက္ကဋ္ဌဿ- သို့၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ နိဿိဒနပစ္စတ္ထရဏံ-နိဿိဒိန်၊ အိပ်ရာခင်းကို၊ ပေ၊ ဇကတော ဥပသမ္ပန္နာယ-တစ်ဖက်သော ဘိက္ခုနီသံဃာ၌ မြင့်မြတ်သော ရဟန်းမအဖြစ်သို့ ရှေး၌သော ဘိက္ခုနီကို၊ ဓောဝါပေတိ-စေအံ့၊ ပေ။

၅၀၇။ ဉာတိကာယ-သည်၊ ဓောဝန္တိယာ-ဖွပ်လျှော်စဉ်၊ အညာတိကာ- ဆွေမျိုးမတော်သူမသည်၊ ဒုတိယာ-နှစ်ယောက်မြောက် အဖော်သည်၊ ဟောတိ၊ အဝုတ္တာ-မခိုင်းစေအပ်ဘဲ၊ ဓောဝံတိ-၏၊ အပရိဘုတ္တံ-မသုံးစွဲအပ်သော သင်္ကန်းကိုသစ်ကို၊ ပေ၊ သိက္ခမာနာယ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဓောဝါပေတိ၊ ပေ။

ပုရာဏစီဝရသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ စတုတ္ထံ

၅-စီဝရပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပဒံ

၅၀၈။ ပစ္ဆာဘတ္တံ-ဆွမ်းစားရာကာလ၏ နောက်၌၊ ပိဏ္ဏပါတပဋိက္ကန္တာ- ဆွမ်းခံရာအရပ်မှ ဖဲခဲ့သည်၊ ဝါ-ဆွမ်းစားရာအရပ်မှ ဖဲခဲ့သည်၊ (ဟုတွာ) ယေန-၌၊ အန္ဓဝနံ-သူကန်းတောသည်၊ (အတ္တိ)၊ တေန-သို့၊ ဒိဝါဝိဟာရာယ- နေ၌၊ နေခြင်းအကျိုးငှာ၊ (နေသနံ-စင်ခြင်း အကျိုးငှာ)၊ ဥပသင်္ကမိ၊ အန္ဓဝနံ- သို့၊ အဇ္ဈောဂါဟေတွာ-သက်ဝင်၍၊ အညတရသ္မိ-သော၊ ရက္ခမူလေ-၌၊ ဒိဝါဝိဟာရံ-နေ၌ နေခြင်းကို၊ နိဿိဒိ-ထိုင်နေပြီ၊ ပေ၊ ကတကမ္မာ-ပြုအပ်ပြီးသော ခိုးမှုရှိကုန်သော၊ စောရာ-သူခိုးတို့သည်၊ ဂါဝိ-နွားမကို၊ ဝဓိတွာ-သတ်၍၊ ဗံသံ-အသားကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ ၍၊ ပေ၊ စောရဂါမဏိကော-ခိုးသူကြီးသည်၊ (သူခိုးဗိုလ်ကြီးသည်)၊ ပေ၊ မေ-၏၊ ပုတ္တဘာတုကာ-သား၊ ညီတို့သည်၊ သစေ ပဿိဿန္တိ-အကယ်၍ မြင်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဣမံ ဘိက္ခုနီ-ကို၊

ဝိဟေဒ္ဓိဿန္တိ-ညှဉ်းဆဲကြလိမ့်မည်။ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ [“ဣတိ တစ်လုံးအကျေကြံ၊] အညေန မဂ္ဂေန-ဖြင့်၊ အဂမာသိ-သွားပြီ။ ပေ။

မံသေ-ကို၊ ပက္ကေ-ချက်အပ်ပြီးသော်၊ (တစ်နည်း) မံသေ-သည်၊ ပက္ကေ-ကျက်ပြီးသော်၊ ဝရမံသာနိ-ကောင်းသော အသားတို့ကို၊ ဂဟေတွာ ပဏ္ဏပုဋ်-သစ်ရွက်ထုပ်ကို၊ ဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ့ချည်၍၊ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာယ-သော၊ ဘိက္ခုနိယာ-၏၊ အဝိဒူရေ-အနီး၌၊ ရုက္ခေ-၌၊ အာလဂ္ဂေတွာ-ချိတ်ဆွဲ၍၊ ယော သမဏောဝါ-သည်လည်းကောင်း၊ (ယော) ဗြာဟ္မဏောဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ ပဿတိ-တွေ့မြင်၏၊ (တဿ-ထိုသမဏ၊ ဗြဟ္မဏအား)၊ ဒိန္နံယေဝ-လှူအပ်ပြီးသည်သာ၊ ဟရတု-ဆောင်ယူပါစေ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတွာ-ပြော၍၊ ပက္ကာမိ၊ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ ဘိက္ခုနီ-သည်၊ သမာဓိမာ-သမာဓိမှ၊ ဝုဠဟိတွာ-ထပြီး၍၊ တဿစောရဂါမဏိဿ-၏၊ ဝါ-သည်၊ ဣမံဝါစံ-ဤစကားကို၊ ဘာသမာနဿ-ပြောဆိုစဉ်၊ အသောသိ-ကြားပြီ၊ [ဣမံဝါစံ-သည် ဘာသမာနဿ-နှင့် အသောသိ နှစ်ပုဒ်လုံး၏ကံတည်း၊ စောရဂါမဏိဿ-သည်၊ ဣမံဝါစံ-၏ သမ္ပန်တည်း၊] ပေ၊ ဥပဿယံ-ဘိက္ခုနီကျောင်းသို့။ ပေ။ သမ္မာဒေတွာ-ပြီးစီးစေ၍၊ ဝါ-မွမ်းမံပြင်ဆင်၍၊ ဥတ္တရာသင်္ဂေန-အပေါ်ရုံ ဧကသီဖြင့်၊ ဘဏ္ဍိကံ-ဘဏ္ဍာထုပ်ကို၊ ဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ့ချည်၍၊ ဝေဟာသံ-ကောင်းကင်သို့၊ အဗ္ဗဂန္တာ-ရှေးရှုတက်သွား၍၊ ဝါ-ပျံတက်၍၊ ဝေဠုဝနေ-၌၊ ပစ္စုဋ္ဌာသိ-ရှေးရှုတည်ပြီ။

ပေ၊ ပဝိဋ္ဌော-ဝင်တော်မူနေသည်၊ ဟောတိ၊ အာယသ္မာ ဥဒါယိ-သည်၊ ဝိဟာရပါလော-ကျောင်းစောင့်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဩဟိယျကော-ကျန်ရစ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဘဂိနီ-နှမ၊ တယာ-သည်၊ ဘဂဝါ-ကို၊ မံသေန-ဖြင့်၊ သန္တပိတော-နှစ်သက်ရောင်ရဲစေအပ်ပြီ၊ တံ၊ မေ-အား၊ အန္တရဝါသကံ-ကို၊ သစေဒဒေယျာသိ-အံ၊ ဧဝံ-ဤသို့လှူလသော်၊ အဟံပိ-သည်လည်း၊ ဝါ-ကိုလည်း၊ အန္တရဝါသကေန-ဖြင့်၊ သန္တပိတော-အပ်သည်၊ ဘဝေယျ-ရာ၏၊ ပေ၊ မယံ မာတုဂါမာနာမ-တပည့်တော်တို့ မာတုဂါမများမည်သည်၊ (တပည့်တော်တို့ မိန်းမသားများမည်သည်) ကိစ္ဆလာဘာ-ခံယဉ်းသောလာဘ် ရှိပါကုန်၏၊ (လာဘ်ရဖို့ရာ ခဲယဉ်းပါကုန်၏)၊ မေ-၏၊ ဣဒဉ္စ-ဤသက်န်းသည်လည်း၊ အန္တိမံ-နောက်ဆုံးဖြစ်သော၊ ပဉ္စမံ-ငါးထည်မြောက်ဖြစ်သော၊ စိဝရံ-မိတည်း၊ အဟံ၊ န ဒဿာမိ-မလှူနိုင်ပါ၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘဂိနီ၊ သေယျထာပိ-ဥပမာကား၊ ပုရိသော-ယောက်ျားတစ်ယောက်သည်၊ ဟတ္ထိ-ဆင်ကို၊ ဒတွာ-ပေးလှူပြီး၍၊ ကစ္ဆေ-ခါးဖွဲ့ကြီး၌၊ (ခါးစည်းကြီး၌)၊ သဇ္ဇေယျ သေယျထာပိ-ငြိကပ်နေသကဲ့သို့၊ ပေ၊ မယိ-၌၊ အန္တရဝါသကေ-၌၊ သဇ္ဇံသိ-ငြိကပ်နေ၏၊ ပေ။

အာယသ္မတာ-ဥဒါယိနာ-သည်။ နိပ္ပိဋ္ဌိယမာနာ-စကားဖြင့် နှိပ်စက်အပ်
သော်၊ (မလ္လာဘံ မနေနိုင်အောင် ဆင်ဥပမာပြု၍ အတင်းအကျပ် ပြောအပ်
သော်)၊ ပေ၊ ဘိက္ခုနိယာ-၏၊ စီဝရံ-ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေဿတိနာမ-ခံယူရသနည်း၊
ပေ၊ သန္တံဝါ-ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ အသန္တံဝါ-မရှိသည်ကို လည်းကောင်း၊
န ဇာနာတိ၊ ပေ။

၅၁၀။ ပါရိဝတ္တကစီဝရံ-လဲလှယ်အပ်သော သင်္ကန်းကို၊ ပေ၊ ပဉ္စမံ-
တို့၏၊ ပါရိဝတ္တကံ-လဲလှယ်အပ်သော သင်္ကန်းကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတု-ခံယူခြင်းငှာ၊
ပေ။

၅၁၂။ ပဋိဂ္ဂဏှတိ-အံ၊ ပယောဂေ-ပယောဂတိုင်း၌၊ ဝါ-ပယောဂကြောင့်၊
ပေ၊ ပဋိလာဘေန-ရခြင်းကြောင့်။

၅၁၄။ ပါရိဝတ္တကံ-ကို၊ ပရိတ္တေနဝါ-အဖိုးနည်းသော သင်္ကန်းဖြင့်မူ
လည်း၊ ဝိပုလံ-အဖိုးများသော သင်္ကန်းကို၊ (ပဋိဂ္ဂဏှန္တဿ-၏လည်းကောင်း၊)
ပေ၊ တာဝကာလိကံ-ထိုကာလမျှသုံးစွဲထိုက်သောသင်္ကန်းကို၊ ဂဏှာတိ၊ ပေ၊
သိက္ခမာနာယ-၏၊ (ဟတ္ထံတော စီဝရံ ပဋိဂ္ဂဏှဿ-၏လည်းကောင်း)။

စီဝရပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ပဉ္စမံ။

၆-အညာတကဝိညတ္တိသိက္ခာပုဒ်

၅၁၅။ သကျပုတ္တော-သာကီဝင်မင်းသားဖြစ်သော၊ အာယသ္မာဥပနန္ဒော-
သည်၊ ဓမ္မိ-တရားရှိသော၊ ကထံ-ကို၊ ကာတု-ငှာ၊ ပဇ္ဇော-ကျွမ်းကျင်သည်၊
ဟောတိ-တစ်နည်း-ပဇ္ဇော-ကျွမ်းကျင်သူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ကျွမ်းကျင်
မှုရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဘန္တေ၊ ယေန-အကြင် ပစ္စည်းဖြင့်၊ အတ္ထော-
အလိုရှိ၏၊ (တံ-ထိုပစ္စည်းကို) ဝဒေယျာထ-ပြောပါကုန်။

၁။ တာဝကာလိကံ။ ။ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ တတိယတွဲ(၉၁) ကိုကြည့်၍
ထိုသုံးစွဲရာ ကာလ၌ဖြစ်သော သင်္ကန်းကိုဟု ပေးသည်၊ ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ ၂၆၃-
လာ ယာဝကာလိက စသောအဖွင့်ကို ကြည့်၍ ထိုကာလမျှ သုံးစွဲထိုက်သော သင်္ကန်း
ကိုဟု ပေးသည်။

၂။ ပဇ္ဇော ပဋ္ဌော ။ ။ပဇ္ဇော-ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ ၂၇၆။ ပါစိတ်ဘာသာ
ဋီကာ-၁၉၀။ [ပဋ္ဌ ၈၀+ပဋ္ဌော။ ဝိမတိ၊ ၁-၃၂၅။]

ပဋ္ဌော။ “ပဓာနအဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သည်”ဟု အနက်ပေးပါ။

ယဒိဒံ စီဝရ ပိဏ္ဏပါတ၊ ပေ၊ ပရိက္ခာရံ-အကြင် သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊
 ကျောင်း ဂိလာနရောဂါအတွက် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ အသက်၏အရံအကာ
 အံဆောက်အဦဖြစ်သော ဆေးသည်၊ (အတ္ထိ)၊ မယံ-တို့သည်၊ (တံ-ထိုပစ္စည်း
 လေးပါး ကို)၊ အယျဿ-အား၊ ဒါတုံ-ငှာ၊ ပဋိဗလာ-ဆွမ်းနိုင်ပါကုန်၏၊
 ပေ၊ ဣတော-ဤနှစ်ထည်သော အဝတ်ထဲမှ၊ ဧကံသာဠကံ-တစ်ထည်သော
 အဝတ်ကို၊ ဒေဟိ-လှူပါ၊ ဣတိ-ပြီ။

ဘန္တေ၊ ကုလပုတ္တာနံ-အမျိုးကောင်းသားဖြစ်ကုန်သော၊ အမှောက်-တို့၏၊
 ဧကသာဠကံ-တစ်ထည်တည်းသော အဝတ်ရှိသော သွားခြင်းကို၊ ဝါ-အဝတ်
 ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဂန္တံ-ငှာ၊ ကိသ္မိံ ဝိယ-အသရေပျက် ရှက်ဖွယ်ကဲ့သို့ ဖြစ်ပါ၏၊
 (စိတ်ညစ်စရာ ဖြစ်ပါ၏)၊ ဘန္တေ-ယာဝ-လောက်၊ ယရံ-သို့၊ ဂစ္ဆာမိ၊
 (တာဝ-လောက်) အာဂမေဟိ-စောင့်ဆိုင်းပါဦး၊ ယရံ-သို့၊ ဂတော-ရောက်
 ပြီးသည်၊ (သမာနော)၊ ဣတောဝါ-ဤနှစ်ထည်ထဲမှလည်း၊ ဧကံ သာဠကံ-
 ကို၊ ပဟိဏိဿာမိ-ပိုလိုက်ပါမည်၊ ဣတောဝါ-ဤအဝတ်ထက်လည်း၊ သုန္ဒရ
 တရံ-သာ၍ကောင်းသော အဝတ်ကို၊ (ပဟိဏိဿာမိ)၊ ပေ၊ ယံ တံ-အကြင်
 သင်သည်၊ ပဝါရေတွာ-ဖိတ်မံပြီး၍၊ န ဒေသိ-မလှူ၊ အဒါတုကာမေန-
 မလှူလို သည်ဖြစ်၍၊ ပဝါရိတေန-ဖိတ်မံသော၊ (တေန) တယာ-ထိုသင်နှင့်၊
 ကိပန-အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ (ဘာလုပ်လိမ့်မည်နည်း)၊ ပေ။

အယျော-အရှင်၊ ကိဿ-ကြောင့်၊ တံ ဧကသာဠကော-တစ်ထည်တည်း
 သော အဝတ်ရှိသည် (ဖြစ်၍)၊ အာဂစ္ဆသိ-နည်း၊ ပေ၊ သကျပုတ္တိယာ-ကုန်
 သော၊ ဣမေ သမဏာ-တို့သည်၊ မဟိစ္ဆာ-ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌ များသော
 အလိုရှိကုန်၏၊ (အလိုကြီးကုန်၏)၊ အသန္တဋ္ဌာ-ရရသမျှပစ္စယဖြင့် မနှစ်သက်
 မရောင့်ရဲကုန်၊ ဣမေသံ-တို့အား၊ ဝါ-တို့၏အတွက်၊ ဓမ္မနိမန္တနာပိ-တရားသဖြင့်
 ဖိတ်မံခြင်းသည်လည်း၊ ဝါ-ကိုလည်း၊ ကာတုံ-ငှာ၊ နသုကရာ- လွယ်ကူစွာ
 မပြုအပ်၊ ဝါ-မလွယ်ကူ၊ ပေ၊ ကရိယမာနာယ-အပ်သော်၊ ပေ၊ စီဝရံ-ကို၊
 ဝိညာပေဿတိ နာမ-တောင်းရသနည်း၊ ပေ။

၅၁၇။ သာကေတာ-မြို့မှ၊ သာဝတ္ထိ-သို့၊ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပဋိပန္နာ-ရှည်
 သော ခရီးကို သွားကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ [သာကေတာ-မှ၊ သာဝတ္ထိ-သို့၊
 (ဂမိဿာမ-သွားကြမည်)၊ ဣတိ-ဤသို့ကြ၍၊ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပဋိပန္နာ ဟောန္တိ။

၁။ ဓမ္မနိမန္တနာ။ ။ဝတ္တရားအတိုင်းဖိတ်သည်၊ အမှန်တကယ်လှူလို၍ ဖိတ်ခြင်းမျိုး
 မဟုတ်၊ [ဓမ္မနိမန္တနာတိ သမဏေသု ဝတ္တဗ္ဗာစာရ ဓမ္မမန္တဝေေန နိမန္တနာ ဒါတုကာမ
 တာယ ကတနိမန္တနာ န ဟောတိတိ အတ္ထော။ ဝိမတိ။ ၁။ ၃၂၅] ယခုခေတ်၌လည်း
 ရဟန်းသာမဏေများကိုတွေ့လျှင် ဝတ္တရားအတိုင်း “ဘာများလိုပါသလဲ” စသည်ဖြင့်
 ဖိတ်တတ်ကြသည်။

ဤသို့လည်း ပါဠိသေသထည့်၍ ပေးပါ။] အန္တရာမဂ္ဂေ-ခရီးအကြား၌၊ စောရာ-
 တို့သည်၊ နိက္ခမိတွာ-ထွက်၍၊ တေဘိက္ခု-တို့ကို၊ အစ္ဆန္ဒိ-သု- လုယူကြကုန်ပြီ၊
 အညာတကံ-ဆွေမျိုးမတော်သော၊ ဂဟပတိံ ဝါ-အိမ်ရှင် ယောက်ျားကို
 သော်လည်းကောင်း၊ ဂဟပတာနိံ ဝါ-အိမ်ရှင်မကိုသော်လည်း ကောင်း၊ စီဝရံ
 ဝိညာပေတုံ-ငှာ၊ ပဋိက္ခိတ္တံ-ပယ်မြစ်တော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ကြံ၍၊ ကုက္ကစ္စာယန္တာ-
 ကုက္ကစ္စကိုပြုကုန်လျက်၊ (အပ်လေသလား၊ မအပ်လေသလားဟု တွေးတောစဉ်းစား
 ကုန်လျက်၊) န ဝိညာပေသုံ-မတောင်းကြကုန်၊ ယထာနဂ္ဂါဝ-အဝတ် မဆီး၊
 အကြင်အကြင် အချည်းနှီးတို့သည်သာ၊ (အဝတ်မပါ ပင်ကိုယ် အတိုင်းသာ)၊
 ပေ။

ယေ ဣမေ-အကြင် အာဇီဝကဝိတို့သည်၊ ဘိက္ခုသု-တို့၌၊ ဝါ-တို့ကို၊
 အဘိဝါဒေန္တိ-။ ဣမေ အာဇီဝကာ-တို့သည်၊ သုန္ဒရာ-တော်ပါပေကုန်၏၊
 ပေ။ အနုယုဇ္ဇာဟိ-စစ်ဆေးမေးမြန်းပါ၊ ပေ၊ အနုယုဉ္စိယမာနာ-အပ်ကုန်
 လသော်၊ ပေ၊ နေသံ-တို့အား၊ စီဝရာနိံ ဒေထ၊ နဂ္ဂါ-တို့သည်၊ ပေ၊ တိဏေ
 နဝါ-မြက်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပဏ္ဍေနဝါ-သစ်ရွက်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊
 ပဋိစ္စာဒေတွာ-ဖုံးလွှမ်း၍၊ အာဂန္တုပ္ပံနန နာမ-လာထိုက်သည် မဟုတ်ပါလား၊
 ပေ။

အစ္ဆန္ဒိစီဝရဿဝါ-လုယူအပ်သော သင်္ကန်းရှိသော ရဟန်းအားလည်း
 ကောင်း၊ နဋ္ဌစီဝရဿဝါ-ပျောက်သော သင်္ကန်းရှိသော ရဟန်းအားလည်း
 ကောင်း၊ အညာတကံ၊ ပေ၊ ဝိညာပေတုံ-ငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ ယံအာဝါသံ-
 အကြင်ကျောင်းတိုက်သို့၊ ပထမံ၊ ဥပဂစ္ဆတိ-ကပ်ရောက်၏၊ တတ္ထ-ထိုကျောင်း
 တိုက်၌၊ ယံ ဝိဟာရစီဝရံဝါ-အကြင်ကျောင်းပိုင်သင်္ကန်းသည်သော်လည်း
 ကောင်း၊ ယံ ဥတ္တရတ္ထရဏံဝါ-အကြင်အပေါ်လွှမ်း အခင်းသည်သော်လည်း
 ကောင်း၊ [ခုတင် ထိုင်ခုံ စသည်တို့အပေါ်၌ ခင်းအပ်သောအခင်း၊] (ယံ)
 ဘူမတ္ထရဏံဝါ-အကြင်မြေအခင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ [မြေ(သို့မဟုတ်)
 အုတ်ခုံကြမ်း ပျဉ်စသည်၌ ခင်းအပ်သောအခင်း၊] (ယာ) ဘိသိစ္စဝိဝါ-အကြင်
 ဘုံလျှို့အခွန်သည် သော်လည်းကောင်း၊ [ဘိသိစ္စဝိ-ဘုံလျှို့အရေ အဆာသွတ်
 ရန် ချုပ်ထားသော အဝတ်အိတ်၊] ဟောတိ၊ တံ-ထိုဝိဟာရ စီဝရ စသည်ကို၊
 ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ လဘိတွာ-ရလျှင်၊ ဩဒဟိဿာမိ-ပြန်ထားမည်၊ ဣတိ-
 ဤသို့ကြံ၍၊ ပါရပိတုံ-ယမ်းခြင်း၊ ဝတ်ခြင်းငှာ၊ (အနုဇာနာမိ)၊ ပေ၊ နဂ္ဂေန-
 သည်၊ (ဟုတွာ) နတွေဝ ဂန္တဗ္ဗာ-မလာရာ၊ (မလာရ)၊ ပေ။

၁။ ဘိက္ခုသု အဘိဝါဒေန္တိ။ ။ အဋ္ဌကထာများ၌ အထူးမဖွင့်၊ အဘိဝါဒန ကြိယာ
 ၏ တည်ရာဖြစ်၍ အာဓာရအဖြစ်ဖြင့် သုံးထားသည်၊ သဒ္ဒါကျမ်းများ၌ကား ကံအနက်ဟု
 ဆိုကြသည်။

၅၁၉။ ယောကောစိ-အကြင်အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ယောက်သည်၊ အဂါရုံ-အိမ်၌၊ အဇ္ဈာဝသတိ-နေ၏၊ (သော-သည်၊) ဂဟပတိနာမ-မည်၏၊ (ယဿ) ဘိက္ခုဿ-၏၊ စီဝရံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ရာဇူဟိဝါ-တို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဓုတ္တေဟိဝါ-သေသောက်ကြူးသူတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ အစ္ဆိန္ဒ-လုယူအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ယေဟိ ကေဟိစိဝါ-အကြင်အမှတ်မထား၊ တံစိပါး ပါးသော သူတို့သည်လည်း၊ အစ္ဆိန္ဒ ဟောတိ၊ (သော-ထိုရဟန်းသည်။) အစ္ဆိန္ဒ စီဝရော နာမ-မည်၏။

(ယဿ) ဘိက္ခုဿ-၏၊ စီဝရံ-သည်၊ အဂ္ဂိနာဝါ-သည်သော်လည်း၊ ဒမံ-လောင်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဥဒကေန ဝါ-သည်သော်လည်း၊ ဝုဠ-မျှာ အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဥန္တုရေဟိ ဝါ-ကြွက်တို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဥပဓိကာဟိဝါ-ခြံတို့သည်သော်လည်း၊ ခါယိတံ-ခဲစားအပ်၊ ကိုက် အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပရိဘောဂဇိဏ္ဍိဝါ-သုံးစွဲခြင်းကြောင့် ဟောင်းနွမ်းသည်သော် လည်း၊ ဟောတိ၊ (သော-သည်၊) နဋ္ဌစီဝရော နာမ-မည်၏၊ ပေ။

သမယာ-တောင်းသင့်ရာ အခါကို၊ အညတြ-ကြဉ်ထား၍၊ ဝိညာပိတံ-တောင်းအပ်သည်၊ မိမိအလိုရှိကြောင်းကို သိစေအပ်သည်၊ (ဟုတွာ) နိဿဂ္ဂိယံ-၏၊ ပေ။

၅၂၁။ သမယေ-၌၊ (ဝိညာပေန္တဿ-တောင်းသော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊) ပဝါရိတာနံ-ဖိတ်ထားသူတို့၏လည်းကောင်း၊ (သန္တကံ-ဝိညာပေန္တဿ)၊ အညဿ-၏၊ အတ္ထာယ-ငှာ၊ (ဝိညာပေန္တဿ)၊ အတ္ထနော-၏၊ ဓနေန-ဖြင့်၊ (ဝိညာပေန္တဿ-လဲလှယ်သော ရဟန်း၏လည်းကောင်း) ။ပေ။

အညာတကဝိညတ္ထိသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ဆဋ္ဌ။

၇-တတုတ္တရိသိက္ခာပုဒ်

၅၂၂။ သဘာယံ-အစည်းအဝေး၌၊ နိသိန္နော-ထိုင်နေစဉ်၊ ပေ၊ မတ္တံ-အတိုင်းအရှည်ကို၊ (အတိုင်းအတာကို) နဇာနိတွာ-မသိဘဲ၊ ဗဟုံ-စွာ၊ စီဝရံ-ကို၊ ဝိညာပေဿန္တိနာမ-တောင်းကြရသနည်း၊ (တောင်းကြပါလိမ့်)၊ ပေ၊ ဒုဿဝါဏိန္ဒ ဝါ-အဝတ် ကုန်သွယ်မှုကိုသော်လည်း၊ ကရိဿန္တိ နာမ-ပြုကြလိမ့်မည်လော၊ (ပြုကြမလိုလား)၊ ပဂ္ဂါဟိကသာလံဝါ^၁ -ဖြန့်ခင်းထားသော

၁။ ပဂ္ဂါဟိကသာလံဝါ ။ ။ပဂ္ဂါဟိကသာလန္တိ ဒုဿာပဏံ၊ တဉ္စိ ဝါဏိဇ္ဇေဟိ ဒုဿာနိ ပဂ္ဂဟေတွာ (မြောက်ယူ၍-ဖြန့်၍) ဒဿနဋ္ဌာနာယ “ပဂ္ဂါဟိကသာလာ” တိ ဝုစ္စတိ-ဝိမတိ၊ ၁၊ ၃၂၆။

အပ်သော အဝတ်ရှိသူ ကုန်သည်တို့၏ ဈေးဆိုင်ကိုမူလည်း၊ ပသားရေသန္တိ နာမ-ဖြန့်ခင်းကြလိမ့်မည်လော၊ (ဖြန့်ခင်းကြမလို့လား)၊ [ပဋိဂ္ဂါဟိကသာလ- အဝတ်ရောင်းသူတို့၏ ဆိုင်ကိုလည်းဟု မူကွဲရှိသည်။]

၅၂၄။ ယာဝတကံ-အကြင်မျှလောက်သော သင်္ကန်းကို၊ ဣစ္ဆသိ၊ တာဝ တကံ-ကို၊ ဂဏှာဟိ-ခံယူပါ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်အံ့၊ [အဘိဟဋ္ဌိ- ဆောင်ယူခြင်းငှာ၊ ပဝါရေယျ-ဖိတ်အံ့ဟုပေး၊ တစ်နည်း-အဘိဟဋ္ဌိ-ရှေးရှု ဆောင်ယူ၍၊ ပဝါရေယျ၊ ပေ။

တီဏိ-သုံးထည်တို့သည်၊ နဋ္ဌာနိ-ပျောက်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်အံ့၊ ဒွေ-နှစ်ထည်တို့ကို၊ သာဒိတဗ္ဗာနိ-သာယာနိုင်ကုန်၏၊ ပေ၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ် ခုကို၊ ပေ၊ တတုတ္ထရိ-ထိုသင်းပိုင်၊ ကိုယ်ရုံထက်အပိုအလွန်၊ ဝိညာပေတိ-အံ့၊ ပယောဂေ-ပယောဂတိုင်း၌၊ ဝါ-ကြောင့်၊ ပေ၊ ပဋိလာဘေန-ကြောင့်၊ ပေ၊

၅၂၆။ သေသကံ-ကြွင်းသောသင်္ကန်းကို၊ အာဟရိသာမိ-ပြန်ဆောင် မည်၊ (အလှူရှင်ထံ ပြန်ပို့မည်)၊ ဣတိ-ဤ၍၊ ဟရန္တော-ဆောင်ယူလျက် ဂစ္ဆတိ။ပေ။ အစ္ဆန္တကာရဏာ-လုယူအပ်သော အကြောင်းကြောင့် (အလှူယူ ခံရခြင်းကြောင့်) နဒန္တိ၊ [အစ္ဆန္တကာရဏာ-လုယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဟု သဒ္ဒတ္ထပေးပါ၊ ဉာတကာနံ၊ ပဝါရိတာနံ(တတုတ္ထရိစီဝရံ သာဒိယန္တဿ၊ ပေ။

တတုတ္ထရိသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ သတ္တမံ။

၈-ဥပက္ခဒုသိက္ခာပုဒ်

၅၂၇။ ပဇာပတိ-ဇနီးကို၊ ဒေတဒဝေစ (ကိံ)၊ အယျံ ဥပနန္တံ-ကို စီဝရေန-ဖြင့်၊ အစ္စာဒေသာမိ-ဖုံးလွှမ်းမည်၊ (လှူမည်)၊ ဣတိ-ဤ၊ အည တရော-သော၊ ပိဏ္ဍာစာရိကော-ဆွမ်းခံလှည့်လည်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ တဿ ပုရိသဿ-၏၊ ဝါ-သည်၊ ဣမံ ဝါစံ-ကို၊ ဘာသမာနဿ-ပြောနေစဉ်၊ အသောသိ-ကြားပြီ။ ပေ။ အမုကသ္မိ-ထိုမည်သော၊ ပေ၊ အာဂုသော (တွံ- သည်၊ ယံ-အကြင်ဒါယကာကို၊ ဘဏသိ-ပြော၏)၊ မံ-၏၊ ဝါ-မှာ၊ သော ဥပဋ္ဌာကော-ထိုအလုပ်အကျွေးဒါယကာသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ပေ။

၁။ အဘိဟဋ္ဌိ။ ။၂၄၄။ ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ-၁၃၈။

၂။ အတ္တာဂုသော။ ။ဤဝါကျ၌ အဋ္ဌကထာအတိုင်း အနိယမဝါကျထည့်၍ ပေးထားသည်၊ လိုရင်းအချုပ်မှာ “အတ္တာဂုသော မံ သော ဥပဋ္ဌာကော-ရှိတယ် ငါ့ရှင်၊ သူဟာ ငါ့ရဲ့အလုပ်အကျွေးဖြစ်တယ်” ဟု ဆိုလိုသည်။

[အဝိမေယျ-အဝိ+မေ+အယျ၊] အယျ-အရှင်ဘုရား၊ အယျံ ဥပနန္တံ စီဝရေန အတ္ထာဒေသာမိ-အံ၊ ဣတိ-သို့၊ မေ-၏၊ ဝါ-မှာ၊ ဧဝံ-ဤအကြံအစည်သည်၊ ဟောတိအဝိ-ဖြစ်တော့ဖြစ်ပါ၏၊ [“အကြံဖြစ်ပါ၏၊ သေတော့ မသေချာပါ”-ဟု ဆိုလိုသည်၊] ပေ၊ ယံ-အကြင်သင်္ကန်းကို၊ အဟံ-သည်၊ န ပရိဘုဉ္ဇိဿာမိ-သုံးစွဲလိမ့်မည်မဟုတ်၊ (ယာဟံ-ယံ+အဟံ)၊ အဟံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ တေန-ထိုသင်္ကန်းဖြင့်၊ အစ္ဆန္နောပိ-ဖုံးလွှမ်းအပ်ပါသော်လည်း၊ ဝါ-လူ့အပ်ပါသော်လည်း၊ ကိံကရိဿာမိ-ဘာလုပ်ရမည်နည်း (ဘာလုပ်မှာလဲ)၊ ပေ။

ကထံဟိ-ကြောင့်၊ အယျော ဥပနန္နော-သည်၊ မယာ-က၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ (ရှေးဦးစွာ)၊ အပ္ပဝါရိတော-မဖိတ်အပ်ပါဘဲ၊ မံ-သို့၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ-၍၊ စီဝရေ-၌၊ ဝိကပ္ပံ-ထူးအောင်စီမံခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇိဿတိနာမ-ရောက်ရသနည်း၊ ပေ။

၅၂၉။ ဘိက္ခံ-ကို၊ အာရမ္မဏံ-အကြောင်းကို၊ ကရိတွာ-ပြု၍၊ ပေ၊ စီဝရစေတာပန္နံ နာမ-မည်သည်၊ ဟိရညံဝါ--ငွေသော်လည်းကောင်း၊ [သုဝဏ္ဏ-ရွှေ၊ မုတ္တာ-ပုလဲ၊ မဏိ-ပတ္တမြား၊ ပဝါဠော-သန္တာ၊ ဖလိကော-ဖန်(ပယင်း)၊ ပဋကော-အဝတ်၊ သုတ္တံ-ချည်၊] ကပ္ပာသောဝါ-ဝါသည်သော်လည်းကောင်း တည်း၊ ပေ၊ ယံ ဘိက္ခံ-ကို၊ ဥဒ္ဓိဿ-ရည်စူး၍၊ စီဝရစေတာပန္နံ-သင်္ကန်းဖိုးသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဥပက္ခဋံ-စုဆောင်းထားအပ်သည်၊ ဝါ-ပြင်ဆင်ထားအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌၊ အဝုတ္တော-ကြိုတင်၍ မလျှောက်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ မလျှောက်သနည်း)၊ ဘန္တေ၊ တေ-အား၊ ကိံဒိသေန-အဘယ်သို့ ရှုအပ်သော၊ ဝါ-ဘယ်လိုအမျိုးအစားဖြစ်သော၊ စီဝရေန-ဖြင့်၊ အတ္တော-အလိုရှိပါသနည်း၊ တေ-အရှင်ဘုရားဖို့၊ ကိံဒိသံ၊ စီဝရံ-ကို၊ စေတာပေမိ-လဲလှယ်ရပါမည်နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြိုတင်၍ မလျှောက်အပ်၊ ပေ။

အာယတံဝါ-အလျား ရှည်သည်မူလည်း၊ ဟောတု-ဖြစ်ပါစေ၊ ဝိတ္ထတံ ဝါ-အနံ ပြန့်သည်လည်း၊ (ဟောတု)၊ အပ္ပိတံဝါ-ပိတ်ပိတ်သည်းသည်း တစ်ခဲနက် သည်လည်း၊ (ဟောတု)၊ သဏှံဝါ-ချောမွေ့နုညံ့သည်လည်း၊ (ဟောတု)၊ ပေ၊ ဒဇ္ဇေဟိ-လူလော့၊ ပေ၊ သာဓတ္ထိကော-ကောင်းသော သင်္ကန်းကို အလိုရှိသည်၊ ဝါ-အကောင်းကို အလိုရှိသည်၊ မဟဋ္ဌတ္ထိကော-များသောအဖိုး ရှိသော သင်္ကန်းကို အလိုရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ [စီဝရေ ဝိကပ္ပံ အာပဇ္ဇေယျံ ဌိစပံ၊] တဿ-၏၊ ဝစနေန-စကားဖြင့်၊ ပေ။

၅၃၁။ ဉာတကာနံ-တို့၏၊ (စီဝရေ ဝိကပ္ပံ အာပဇ္ဇန္တဿ) (ယော) မဟာဂ္ဂံ-များသောအဖိုးရှိသော သင်္ကန်းကို၊ စေတာပေတုကာမဿ-လဲလှယ် လိုသူ ဒါယကာအား၊ အပ္ပတ္တံ-နည်းသော အဖိုးရှိသော သင်္ကန်းကို၊ စေတာပေတံ-၏၊ တဿ-၏လည်းကောင်း၊ ပေ။

ဥပက္ခဋသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ အဋ္ဌမံ။

၉-ဒုတိယဥပက္ခဋသိက္ခာပုဒ်

၅၃၂။ တေသံ ပုရိသာနံ-တို့၏၊ ဣမံကထာသလ္လာပံ-ဤအပြန်အလှန် စကားပြောသံကို၊ ဝါ-ဤ အချင်းချင်း စကားပြောသံကို၊ အသောသံ၊ ပေ၊ အာဝုသော (တေ-အကြင်ဒါယကာတို့ကို၊ တံ ဘဏသိ) မံ-၏၊ ဝါ-မှာ၊ တေ ဥပဋ္ဌာကာ-တို့သည်၊ အတ္ထိ-ရှိကုန်၏၊ ပေ၊ [အပိနယျု+အပိ+နော+အယျု] အယျု-အရှင်ဘုရား၊ အယျု ဥပနန္တံ-ကို၊ စီဝရေဟိ-တို့ဖြင့်၊ အတ္ထာဒေသာမ၊ ဣတိ နော-တို့၏၊ ဝါ-တို့မှာ၊ ဇုဝံ-ဤအကြံသည်၊ ဟောတိအပိ-ဖြစ်တော့ ဖြစ်ပါ၏၊ ပေ၊ ယာနိ-အကြင်သင်္ကန်းတို့ကို၊ အဟံ နပရိဘုဉ္ဇိဿာမိ၊ အဟံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ တေဟိ-တို့ဖြင့်၊ အတ္ထန္ဒောပိ-လည်း၊ ကံကရိဿာမိ-နည်း၊ ပေ။

ဒုတိယဥပက္ခဋသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ နဝမံ

၁၀-ရာဇသိက္ခာပုဒ်

၅၃၇။ သကျပုတ္တဿ-သော၊ အာယသ္မတော ဥပနန္တဿ-၏၊ ဥပဋ္ဌာ ကော-အလုပ်အကျွေးဖြစ်သော၊ မဟာမက္ခော-အမတ်ကြီးသည်၊ သကျပုတ္တဿ အာယသ္မတော ဥပနန္တဿ-အား၊ [ရူပသိဒ္ဓိအလို သမ္ပဒါနံ] တစ်နည်း- အာယသ္မတော ဥပနန္တဿ-၏ (အထံသို့)၊ ဒူဟေန-တမန်ဖြင့်၊ စီဝရစေတာပန္နံ- သင်္ကန်းဖိုးကို၊ ပါဟေသိ-ပို့စေပြီ၊ (ကံ-အဘယ်သို့ မှာ၍ပို့စေသနည်း)၊ ဣမိနာ စီဝရ စေတာပန္နေန-ဖြင့်၊ စီဝရံ-ကို၊ စေတာပေတွာ-လဲလှယ်၍၊ အယျု ဥပနန္တံ-ကို၊ စီဝရေန-ဖြင့်၊ အတ္ထာဒေဟိ-ဖုံးလွှမ်းပါ၊ (လှူပါ)၊ ဣတိ- ဤသို့မှာ၍ ပို့စေပြီ။ ပေ။ အာယသ္မန္တံ-ကို၊ ဥဒ္ဓိဿ-ရည်းစူး၍၊ ဣဒံစီဝရ စေတာပန္နံ-ကို၊ အာဘတံ-ဆောင်ယူအပ်ပါပြီ၊ အာယသ္မာ-သည်၊ စီဝရ စေတာပန္နံ-ကို၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတု-လက်ခံတော်မူပါ၊ ဣတိ-လျှောက်ပြီ။

ဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော်၊ ပေ၊ အာဝုသော-ဒါယကာ၊ မယံ- တို့သည်၊ စီဝရ စေတာပန္နံ-ကို၊ န ခေါ ပဋိဂ္ဂဏှာမ-လက်မခံပါကုန်၊ မယံ၊ ကာလေန-သင့်လျော်ရာအခါ၌၊ ကပ္ပိယံ-အပ်စပ်သော၊ စီဝရဉ္စ-ကိုသာ၊

ပဋိဂ္ဂဏှာမ-ကုန်၏။ ပေ၊ အာယသ္မတော-၏။ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သော၊ ဝေယျာဝစ္စကရော-ဝေယျာဝစ္စကို ပြုလုပ်တတ်သူသည်၊ (ကိစ္စကြီးငယ်ကို ပြုလုပ်တတ်သူသည်။) အတ္ထိပန-ရိပါသလော၊ ပေ၊ ကေနစိဒေဝ-တစ်စုံတစ်ရာသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ကရဏီယေန-ပြုဖွယ်ကိစ္စကြောင့်၊ အာရာမံ-သို့၊ အဂမာသိ-သွားပြီ၊ ပေ၊ ဒေသော ဥပါသကော-သည်၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏။ ဝေယျာဝစ္စကရော-သူတည်း၊ ပေ၊ သညာပေတွာ-နားလည်စေပြီး၍၊ ပေ၊ အာယသ္မာ-သည်၊ ယံ ဝေယျာဝစ္စကရံ-ကို၊ နိဒ္ဒိသိ-ညွှန်ပြပြ၊ သော-ထိုဝေယျာဝစ္စကရကို၊ မယာ-သည်၊ သညတ္တော-နားလည်စေအပ်ပါပြီ၊ အာယသ္မာ-သည်၊ ကာလေန-၌၊ ဥပသင်္ကမတု-ပါ၊ စီဝရေန-ဖြင့်၊ တံ-အရှင်ကို၊ အတ္ထာဒေသတိ-ဖုံးလွှမ်းပါလိမ့်မည်၊ ပေ။

ဒူတံ-ကို၊ ပါဟေသိ-စေလွှတ်ပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့မှာ၍ စေလွှတ်သနည်း)၊ အယျော-သည်၊ တံစီဝရံ-ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇတု-သုံးစွဲတော်မူပါ၊ အယျေန-သည်၊ တံစီဝရံ-ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇံ-သုံးစွဲအပ်သည်ကို၊ မယံ ဣတ္ထာမ၊ ပေ၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ရာကို၊ နအဝစာသိ-မပြောလိုက်၊ ပေ။

နေဂမဿ-နိဂုံး၌နေသူ လူအပေါင်း၏၊ သမယော-အစည်းအဝေးသည်၊ ဟောတိ၊ နေဂမေနစ-သည်လည်း၊ ကတိကာ-ကတိကဝတ်သည်၊ ကတာ-ပြုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ပြုအပ်သနည်း)၊ ယော-သည်၊ ပစ္ဆာ-နောက်မှ၊ အာဂစ္ဆတိ-၏၊ တဿ-ထိုသူ၏၊ ပညာသံ-၅၀သော၊ ဗဒ္ဒေါ-(ဗန္ဓော)-နှောင်ဖွဲ့ကြောင်း၊ ဒဏ်ငွေတည်း၊ [ပညာသံ-၅၀ သော၊ ဗဒ္ဒေါ-သည်၊ ဟောတု-ဖြစ်ပါစေ၊ ဤသို့လည်း ပေးနိုင်၏။]

[အဇ္ဇဏှော^၁=အဇ္ဇ+နော] ဘန္တေ၊ အဇ္ဇ-ယနေ့တစ်ရက်၊ နော-တို့အတွက်၊ ဝါ-တို့ဖို့၊ အာဂမေဟိ-စောင့်ဆိုင်းပါဦး၊ [အဇ္ဇဏှော-ယနေ့တစ်ရက်မျှဟုလည်း ပေးနိုင်၏]၊ ပေ၊ ဩဝဠိကာယ-အောက်ပိုးကျိုက်သော ပုဆိုး၌၊ ပရာမသိ-သုံးသပ်ပြီ၊ (ဆွဲထားပြီ)၊ ပေ၊ နိပိဋ္ဌိယမာနော-စကားဖြင့် နှိပ်စက်အပ်လသော်၊ ပေ၊ အာဂတော-နည်း၊ ပညာသံ-၅၀ ကို၊ ဇီနော-ရှုံးသည်၊ အသိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ ဣမေသံ-တို့၏အတွက်၊ ဝေယျာဝစ္စံပိ-ကိုလည်း၊ ကာတံ-ငှာ၊ န သုကရံ-အပ်၊ ပေ၊ အာဂမေဟိ-ပါဦး၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုစ္စမာနော-ပြောဆိုအပ်ပါလျက်၊ နာဂမေဿတိနာမ-မစောင့်ဆိုင်းရသနည်း၊ ပေ။

၅၃၉။ ယောကောစိ-သည်၊ ရန္တံ-မင်းအဖြစ်ကို၊ ကာရေတိ-ပြုစေ၏၊ (လူအများကတင်မြှောက်၏)၊ [ကာရေတိ-၌ ကာရိတ်အနက်ရှိ၊] တစ်နည်း-ရန္တံ-မင်း၏ အမှုကိစ္စကို၊ ကာရေတိ-ပြု၏၊ [ကာရိတ်အနက်မဲ့]၊ (သော-

၁။ အဇ္ဇဏှော။ ဇီနောသိ ။ ၂၉၂။
 ၂။ ရန္တံ ကာရေတိ ။ မောဂ် နိဿယသစ်၊ (ဒ) တွဲ- ၁၇၃၊ ၁၇၄။

သည်။) ရာဇာနာမ-မည်၏။ ရာဘောဂေါနာမ-မည်သည်။ ယော ကောစိ-
 သော၊ ရညော-၏။ ဘတ္တဝေတနာဟာရော-ထမင်း၊ လစာရိက္ခာဟူသော
 အာဟာရရှိသူတည်း။ ပေ၊ ဇာတိယာ-ဇာတ်အားဖြင့်၊ ဗြာဟ္မဏော-တည်း။
 ဂဟပတိကောနာမ-မည်သည်။ ရာဇံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ရာဘောဂံ-မင်းအထံမှ
 ရအပ်သော စည်းစိမ်ရှိသော အမတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏံ-ကိုလည်း
 ကောင်း၊ ဌပေတွာ-၍၊ အဝသေသော-ကြွင်းသော လူအပေါင်းသည်။
 ဂဟပတိကောနာမ-မည်၏။

စီဝရတ္ထိကေန-သင်္ကန်းကို အလိုရှိသော၊ တစ်နည်း-သင်္ကန်းဖြင့် အလိုရှိ
 သော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်။ ဝေယျာဝစ္စကရော-ကို၊ အာရာမိကောဝါ-ကို လည်း
 ကောင်း၊ ဥပါသကောဝါ-ကိုလည်းကောင်း၊ နိဒ္ဒိသိဗ္ဗော-ညွှန်ပြထိုက်၏။ ပေ၊
 တဿ-ထိုသူအား၊ ဒေဟိ-ပေးလိုက်၊ ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ သော-
 သည်၊ နိက္ခိပိဿတိ-သိမ်းထားလိမ့်မည်၊ ဣတိဝါ-လည်းကောင်း၊ သော၊
 ပရိဝတ္ထေဿတိ-လဲလှယ်လိမ့်မည်၊ ဣတိဝါ-လည်းကောင်း၊ သော၊
 စေတာပေဿတိ-ဝယ်ပေးလိမ့်မည်၊ ဣတိဝါ-လည်းကောင်း၊ န ဝတ္တဗ္ဗော-
 မပြောထိုက်။။

စောဒေတဗ္ဗော-တောင်းထိုက်၏။ သာရေတဗ္ဗော-အမှတ်ရစေထိုက်၏။
 ပေ၊ မေ-အား၊ စီဝရံ-ကို၊ ဒေဟိ-ပါ၊ မေ-ငါ့အတွက်၊ စီဝရံ-ကို၊ အာဟာရ-
 ဆောင်ယူခဲ့ပါ၊ မေ-အတွက်၊ စီဝရံ-ကို၊ ပရိဝတ္ထေဟိ-လဲလှယ်ပေးပါ၊ မေ-
 အတွက်၊ စီဝရံ-ကို၊ စေတာပေဟိ-ဝယ်ပေးပါ၊ ပေ၊ ကိံကာရဏာ-ကြောင့်၊
 အာဂတော-ကြွလာသည်၊ အသိ-နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆိယမာနော-မေးအပ်
 သော်၊ ဝါ-အမေးခံရသော ရဟန်းသည်၊ (တစ်နည်း) ပုစ္ဆိယမာနော-မေးမှု
 ကို ပြုသော ဝေယျာဝစ္စကရကို၊ ပေ၊ ဌာနံ-ရပ်ခြင်းကို၊ (လာခြင်း၏
 အကြောင်းဖြစ်သော ရပ်ခြင်းကို)၊ ဘဉ္ဇတိ-ချိုးဖျက်၏၊ (ဖျက်ဆီးရာရောက်
 ၏)။ ပေ။ ဘန္တေ-မေ-၏။ ဣဒံစီဝရံ-သည်၊ အတိရေကတိက္ခတ္တံ-၃ ကြိမ်
 ထက် အပိုအလွန်၊ စောဒနာယ-တောင်းခြင်းဖြင့်၊ အတိရေကဆက္ခတ္တံ-
 ခြောက်ကြိမ်ထက် အပိုအလွန်၊ ဌာနေန-ရပ်ခြင်းဖြင့်၊ အဘိနိပ္ပာဒိတံ-ပြီးစေ
 အပ်သည်၊ (ဟုတွာ) နိဿဂ္ဂိယံ-ပေ။

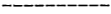
၁။ အမှာ။ ပရိဝတ္တနနှင့် စေတာပနသည် အနက်တူသော်လည်း ပရိယာယ်ကွဲအောင်
 ဤသို့ပေးရသည်။

၂။ ပုစ္ဆိယမာနော၊ ပေ၊ ဝတ္တဗ္ဗော။ ။ပထမနည်း၌ ပုစ္ဆိယမာနောသည် ရဟန်း
 (စီဝရတ္ထိကေန ဘိက္ခုနာ)နှင့် အရတူ၍ ဝတ္တဗ္ဗော၏ ကတ္တာတည်း၊ ထို့ကြောင့် “ပုစ္ဆယ
 ကံဟော မာန” ပစ္စည်းဖြင့်ပြီးသော “ပုစ္ဆိယမာန” နောင် ကရုဏတ္ထ (တတိယာ
 ဝိဘတ်၏ အဝတ္တကတ္တာ အနက်၌၊ ပထမာဝိဘတ် သက်ပါ၊ ဒုတိယနည်း၌ကား-

[ယတဿ-ယတော+အဿ၊] ယတော-အကြင်အလှူရှင်ထံမှ၊ အဿ-ထိုရဟန်းဖို့၊ စီဝရစေတာပန္နံ-ကို၊ အာဘတံ-အပ်ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုအလှူရှင်ထံသို့၊ ပေ၊ အာယသ္မန္တော-တို့၊ ဘုမ္မေ-တို့သည်၊ ယံ စီဝရစေတာပန္နံ-ကို၊ ပဟိဏိတ္ထ-ပို့လိုက်ကုန်ပြီ၊ တံ-ထိုသင်္ကန်းဖိုးသည်၊ တဿ ဘိက္ခုနော-၏၊ ကိဉ္စိ-သော၊ အတ္ထံ-အကျိုးကို၊ ဝါ-ကိစ္စကို၊ န အနုဘောတိ-မပြီးစေ၊ (မဖြစ်စေ)၊ အာယသ္မန္တော-တို့သည်၊ သကံ-မိမိဥစ္စာကို၊ ယုဉ္ဇန္တု-ပြန်ရဖို့ရာ အားထုတ်ကြကုန်လော၊ ဝေါ-တို့၏၊ သကံ-သည်၊ မာဝိနဿ-သူတစ်ပါးလက်၌ မပျောက်ပျက်ပါစေနှင့်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ မှာ၍ စေလွှတ်ထိုက်၏၊ အယံ တတ္ထသာမိစိတိ- ကား၊ အယံ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအစဉ်သည်၊ တတ္ထ-ထိုသင်္ကန်းဖိုးက ကိစ္စကို မပြီးစေရာ၌၊ အနုဓမ္မတာ-လောကုတ္တရာ တရားအားလျော်သည်၏ အဖြစ်တည်း၊ ဝါ-လောကုတ္တရာ တရားအားလျော်သော ကျင့်ဝတ်တည်း။

အမှာ။ ။ကြွင်းဝါကျတို့၌ အနက်ထူး မရှိ။

ရာဇသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ဒသမံ
ကထိနဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

တဿုဒ္ဓါနံ ။ တဿ-ထိုကထိနဝဂ်၏၊ ဥဒ္ဓါနံ-ဥဒ္ဓါန်းကား၊ ဥဗ္ဘတံ-ဥဗ္ဘတသိက္ခာပုဒ်၊ ကထိနံ-ဒုတိယ ကထိနသိက္ခာပုဒ်၊ တိဏိ-တတိယကထိနသိက္ခာပုဒ်၊ ဓောဝနဉ္စ-ပုရာဏစီဝရဓောဝါပန၊ ပဋိဂ္ဂဟော-စီဝရပဋိဂ္ဂဟဏ၊ တိဏေဝ-ကုန်သော၊ အညာတကာနိ-[အညာတကဝိညတ္တိ၊ အညာတကတုတ္တရိ၊ အညာတကဥပက္ခဋ] သိက္ခာပုဒ်တို့၊ ဒူတကေန-ဒူတက (ရာဇ) သိက္ခာပုဒ်နှင့်တကွ၊ ဥဘိန္နံ-ဥဘိန္နအညာတကသိက္ခာပုဒ်၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။ ။

ဝေယျာဝစ္စကရောနှင့် အရတူ၍ ဝတ္တဗ္ဗော၏ ကံတည်း၊ ထို့ကြောင့် “ပုစ္ဆ-ကရဓာတ်၏ အနက်၌ ဤ ယ ပစ္စည်း + ကတ္တားဟောမာနပစ္စည်း” ဖြင့် ပြီးသော “ပုစ္ဆိယမာန” နောင်လိင်အနက် (လိင်္ဂတ္ထ) ၌ ပထမာ သက်ပါ၊ ကံအနက်ကို “ဝတ္တဗ္ဗော” ကား ဟောပြီး ဖြစ်သည်။

၂-ကောသိယဝဂ်

၁-ကောသိယသိက္ခာပုဒ်

၅၄၂။ ကောသိယကာရကေ-ပိုးချည်ပြုလုပ်သူတို့ကို (ပိုးချည်ရက်သူတို့ကို) တစ်နည်း-ကောသိယကာရကေ-ပိုးချည်ဖြင့် အဝတ်အထည်ပြုလုပ်သူတို့ကို၊ ပေ၊ ဝဒန္တိ၊ (ကံ) အာဂုသော-တို့၊ ဗဟူ-ကုန်သော၊ ကောသကာရကေ-ပိုးအိမ်ကိုပြုတတ်သော ပိုးတို့ကို၊ ပစထ-ပြုတ်ကြကုန်၊ အမှာကမ္မိ-တို့အားလည်း၊ ဒဿထ-လှူကြရလိမ့်မည်၊ မယမ္မိ-တို့သည်လည်း၊ ကောသိယမိဿကံ-ပိုးချည်ဖြင့် ရောနှောအပ်သော၊ သန္တတံ-ကို၊ ကာတုံ၊ ပေ၊ ဝက္ခန္တိနာမ-ပြောကြရသနည်း၊ (ပြောကြပါလိမ့်)၊ ယေ မယံ-တို့သည်၊ အာဇီဝဿ-အသက်မွေးမှု၏၊ ဟေတု-ကြောင့်၊ ပုတ္တဒါရဿ-သား သမီး ဇနီး၏၊ ကာရဏာ-ကြောင့်၊ ဗဟူ-ကုန်သော၊ ခုဒ္ဒကေ-ငယ်ကုန်သော၊ ပါဏေ-သတ္တဝါတို့ကို၊ သင်္ဘာတံ-နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဝါ-သတ်ဖြတ်အပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ (ညှဉ်းဆဲရခြင်း သတ်ဖြတ်ရခြင်းသို့) အာပါဒေမ-ရောက်စေကြရကုန်၏၊ (တေသံ) အမှာကမ္မိ-တို့အားလည်း၊ အလာဘာ-စီးပွားချမ်းသာကို မရခြင်းတို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ (တေသံ) အမှာကမ္မိ-တို့သည်လည်း၊ (မနုဿတ္တံ-လူ့အဖြစ်ကို)၊ ဒုလ္လဒ္ဓံ-မကောင်းသဖြင့် ရအပ်ပြီ၊ (အရမတော်)၊ ပေ။

၅၄၄။ သန္တတံနာမ-မည်သည်၊ သန္တရိတွာ-ဖြန့်ခင်း၍၊ ကတံ-ပြုအပ်သည်၊ (ကစညံ့ရည် အစရှိသည်တို့ဖြင့် သွန်းဖြန်း၍ ပြုအပ်သည်)၊ အဝါယိမံ-ရက်ခြင်းဖြင့် မဖြစ်စေအပ်သည်၊ ဝါ-မရက်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဧကေနပိ-တစ်မျှင်လည်းဖြစ်သော၊ ကောသိယံသုနာ-ပိုးချည်မျှင်ဖြင့်၊ မိဿိတွာ-ရော်၍၊ ပေ။

၅၄၅။ [စာပိုဒ်နံပါတ် ၃၆၃-၌ ပေးခဲ့ပြီ]၊ ပေ၊ အညေန-အခြားသူသည်၊ ကတံ-ပြုအပ်သော အခင်းကို၊ ပဋိလဘိတွာ-၍၊ ပရိဘုဂ္ဂတိ-အံ့၊ ပေ။

၅၄၆။ (ယော) ဝိတာနံဝါ-ဗိတာနံ(မျက်နှာကြက်) ကိုသော်လည်းကောင်း၊ [ဘူမတ္ထရဏ-မြေအခင်း၊ သာဏီပါကာရ-တင်းတိမ် အကာအရံ]၊ ပေ၊ ကရောတိ၊ (တဿ-၏လည်းကောင်း၊ ပေ။)

ကောသိယသိက္ခာပုဒ် နိဋ္ဌိတံ ပထမံ။

၂။ သုဒ္ဓကာဠကသိက္ခာပုဒ်

၅၄၇။ သုဒ္ဓကာဠကံ-သက်သက်မည်းနက်သော အဆင်းရှိကုန်သော၊ ဧဠကလောမာနံ-သိုးမွေးတို့၏၊ သန္တတံ ကာရာပေန္တိ၊ ပေ၊ ကာမဘောဂိနော-ကာမဂုဏ်ကို ခံစားလေ့ရှိကုန်သော၊ ဂိဟိသေယျာထာပိ-လူဝတ်ကြောင်တို့ ကဲ့သို့ပါတကား၊ ပေ။

၅၄၉။ ကာဠကနိ-မည်းနက်သော အဆင်းတို့သည်၊ ဒွေ-တို့တည်း၊ ဇာတိယာ-ဇာတ်အားဖြင့် (ပင်ကိုအားဖြင့်)၊ ကာဠကံဝါ-လည်းကောင်း၊ ရဇနကာဠကံဝါ-ဆိုးရည်အားဖြင့် မည်းနက်သော အဆင်းလည်းကောင်းတည်း၊ ပေ။

သုဒ္ဓကာဠကသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ဒုတိယံ

၃-ဒွေဘာဂသိက္ခာပုဒ်

၅၅၂။ တေ-တို့သည်၊ ထောကံယေဝ-အနည်းငယ်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ သြဒါတံ-ဖြူသောသိုးမွေးကို၊ အန္တေ-အစွန်၌၊ အာဒိယိတွာ-ယူ၍၊ ပေ။

၅၅၄။ ကရဏံ-ပြုခြင်းကို (အခင်းပြုခြင်းကို)၊ ဥပါဒါယ-စွဲ၍၊ နဝံ နာမ-နဝံမည်၏ဟူ၍ (အသစ်ဟူ၍)၊ ဝုစ္စတိ၊ ပေ၊ ဓာရယိတွာ-ချိန်၍၊ ဒွေတုလာ-နှစ်ချိန်တို့ကို၊ အာဒါတဗ္ဗာ-ထိုက်ကုန်၏၊ ပေ၊ သြဒါတာနံ-ဖြူသောသိုးမွေးတို့၏၊ (ဂုဏူပစာ)၊ ဝါ-ဖြူသောအဆင်းရှိသော သိုးမွေးတို့၏၊ တုလံ-တစ်ချိန်ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဂေါစရိယာနံ-ညိုရွှေရောရောင်၊ ကြောင်သောသိုးမွေးတို့၏၊ ဝါ-ညိုရွှေရောရောင် ကြောင်သော အဆင်းရှိသော သိုးမွေးတို့၏၊ တုလံ-ကိုလည်းကောင်း၊ (အာဒါတဗ္ဗာ-၌စပ်)၊ ဝေ။

သုဒ္ဓကာဠကနံ-သော၊ ဧဠကလောမာနံ-တို့၏၊ ဒွေတုလေ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သြဒါတာနံ-တို့၏၊ တုလံ-လည်းကောင်း၊ ဂေါစရိယာနံ-တို့၏၊ တုလံ-ကိုလည်းကောင်း၊ အနာဒိယိတွာ-မယူဘဲ၊ ပေ။

၅၅၆။ ဗဟုတရံ-သာ၍များစွာ၊ (နှစ်ဖို့ထက်များစွာ) ။ ပေ။

ဒွေဘာဂသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ တတိယံ

၄-ဆဗ္ဗဿသိက္ခာပုဒ်

၅၅၇။ အနဝဿံ-နှစ်စဉ်နှစ်စဉ်၊ ပေ၊ တေ-တို့သည်၊ ယာစနဗဟုလာ-များသော (တိုက်ရိုက်) တောင်းခြင်းရှိကုန်သည်၊ ဝိညတ္တိဗဟုလာ-များသော

သိစေခြင်း ရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ) ဝိဟရန္တိ၊ ပေ၊ (ယေသံ) နော-
 အကြင်ငါတို့၏၊ ဒါရကာ-သည်၊ ဥဟဒန္တိပိ-ကျင်ကြီးလည်းစွန့်ကြကုန်၏၊
 [အခင်းပေါ်၌စွန့်ကြသည်]၊ ဥမ္မိဟန္တိပိ-ကျင်ငယ်လည်း စွန့်ကြကုန်၏၊ ဥန္နု၊
 ရေဟိပိ-တို့သည်လည်း၊ ခစ္ဆန္တိ-ခဲစားအပ် (ကိုက်အပ်) ကုန်၏၊ (တေသံ)
 အမှာကံ ပန-တို့၏ကား၊ ဝါ-တို့သည်ကား၊ သကိံ-တစ်ကြိမ်၊ ကတာနိ-
 ပြုအပ်ကုန်သော၊ သန္တ တာနိ-တို့သည်၊ ပဉ္စပိ (ဝဿာနိ) ငါးနှစ်တို့ပတ်လုံး
 လည်းကောင်း၊ ဆပိ ဝဿာနိ-လည်းကောင်း၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊
 (ကြာကုန်၏)၊ ပေ။

ဆဗ္ဗဿာနိ-ခြောက်နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ ဓာရေတဗ္ဗ-၏၊ ပေ၊ ဂိလာနဿ၊
 ဘိက္ခုနော-အား၊ သန္တ တသမ္မုတိ-ကို၊ ပေ။

၅၆၂။ (ယာ) ဆဗ္ဗဿပရမတာ-အကြင်ခြောက်နှစ်အလွန် အပိုင်းအခြား
 ရှိသည်၏အဖြစ်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တံ-ထိုခြောက်နှစ်အလွန် အပိုင်းအခြားရှိသော
 ကာလပတ်လုံး၊ ဓာရေတဗ္ဗ၊ ပေ၊ ဘိက္ခုသမ္မုတိ-ဂိလာနရဟန်းအား ပေးအပ်
 သော သမ္မုတိ-ကို၊ ဌပေတွာ၊ ပေ။

ဆဗ္ဗဿသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ စတုတ္ထံ

၅-နိသီဒနသန္တ တသိက္ခာပုဒ်

၅၆၅။ ဘိက္ခဝေ အဟံ၊ တေမာသံ-သုံးလပတ်လုံး၊ ပဋိသလ္လိယိတုံ-
 နေ့စဉ်နေ့စဉ် ဖလသမာပတ်၌ ငြိကပ်တော်မူခြင်းငှာ၊ ဝါ-တစ်ပါးတည်း
 ကိန်းအောင်းတော်မူခြင်းငှာ၊ ဣစ္ဆာမိ၊ ဧကေန-သော၊ ပိဏ္ဍပါတနိဟာရကေန-
 ဆွမ်းကို ပို့ဆောင်မည်ရဟန်းကို၊ အညတြ-၍၊ ကေနစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်
 သည်၊ ဥပသကံမိတဗ္ဗော-ချဉ်းကပ်ထိုက်သည်၊ န အမိ-ဖြစ်တော်မမူလို၊ ပေ၊
 [နဿုဓဉ္စ အဿုဓေဉ္စ နိပါတ်]၊ ပေ၊ နဥပသကံမတိ-ကပ်၊ ပေ၊ ဣစ္ဆတိ-
 အလိုရှိတော်မူ၏၊ ပေ၊ ဒေသာပေတဗ္ဗော-ဒေသနာ ပြောစေထိုက်၏၊ ပေ။

ဝင်္ဂန္တ ပုတ္တော-ဝင်္ဂန္တ ပုဏ္ဏား၏ သားဖြစ်သော၊ အာယသ္မာ ဥပသေနော-
 သည်၊ သပရိသော-ပရိသတ်နှင့်တကွဖြစ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပေ၊ အာစိဏ္ဏံခေါ၊
 ပေ၊ ပဋိသမ္မောဒိတုံ၊ [စာပိုဒ်နံပတ် ၄၃၂၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ]၊ ကစ္စိ၊ ပေ၊
 အာဂတာတိ၊ [စာပိုဒ် ၃၄၅ ၌ ရေးခဲ့ပြီ]၊ ပေ။

ဘိက္ခု၊ တေ-သည်၊ ပံသုကူလာနိ-ပံသုကူသင်္ကန်းတို့ကို၊ မနာပါနိ-
 မြတ်နိုးအပ်ကုန်သလော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘန္တေ-မေ-သည်၊ ပံသုကူလာနိ-တို့ကို၊
 န မနာပါနိ-အပ်ပါကုန်၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘိက္ခု၊ ကိဿ-ကြောင့်၊ တံ - သည်။

ပံသုကူလိကော-ပံသုကူသင်္ကန်းကို ဆောင်သနည်း၊ ပေ၊ ဥပဇ္ဈာယော-သည်၊ ပံသုကူလိကော-ပါ၏၊ ဧဝံ-လျှင်၊ အဟမ္မိ-သည်လည်း၊ ပံသုကူလိကော-ပါ၏၊ ပေ၊ တေ-၏၊ အယံ ပရိသာ-သည်၊ ပါသာဒိကာ-ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏၊ ဝါ-ကြည်ညိုဖွယ်ကိုဆောင်နိုင်၏၊ ဥပသေန၊ ကထံ-အဘယ်နည်းဖြင့်၊ တွံ-သည်၊ ပရိသံ-ကို၊ ဝိနေသိ-ဆုံးမသနည်း၊ ပေ၊ ဥပသမ္ပဒံ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်ကို၊ ယာစတိ-တောင်း၏၊ တံ-ထိုသူကို၊ အဟံ-သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝဒါမိ-ပြောပါ၏၊ (ကိံ)အာဂုသော-အဟံ၊ အာရညိကော-တော၌ နေလေ့ရှိ၏၊ (အာရညကင် ဓုတင်ဆောင်၏)၊ ဝိဏ္ဏပါတိကော-အပေါင်းအာမိသ၏၊ သပိတ်၌ကျခြင်းကို၊ ရှာခြင်းအလေ့ရှိ၏၊ (ဆွမ်းခံလေ့ရှိ၏၊ ဝါ-ဝိဏ္ဏပါတိဓုတင်ဆောင်၏)၊ ပံသုကူလိကော-၏၊ တွံပိ-လည်း၊ အာရညိကော-သည်၊ ပေ၊ သစောဝိဿတိ-အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ ဧဝံ-ဤသို့ ဖြစ်လသော်၊ အဟံ-သည်၊ တံ-ကို၊ ဥပသမ္ပာဒေဿာမိ-မြင့်မြတ်သောရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေမည်၊ (ရဟန်းပြုပေးမည်)၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပါ၏၊ မေတပည့်တော်၏စကားကို၊ သစေ ပဋိသုဏာတိ-အကယ်၍ ရှေးရှုနားထောင်ပါအံ့၊ ပေ၊ ဧဝံခေါ-လျှင်၊ ဝါ-ဤနည်းအားဖြင့်။ ပေ။

ဥပသေန၊ သာဓု သာဓု-ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ ဥပသေန၊ သာဓုခေါ-ကောင်းစွာသာလျှင်၊ တွံ-သည်၊ ပရိသံ ဝိနေသိ၊ ပေ၊ သာဝတ္ထိယာ-၌၊ သံဃဿ-၏၊ ကတိကံ-ကို၊ ပေ၊ သာဝတ္ထိယာ-၌၊ သံဃော-သည်၊ သကာယ-မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ ကတိကာယ-ဖြင့်၊ ပညာယိဿတိ-ထင်ရှားပါလိမ့်မည်၊ မယံ-တို့သည်၊ အပညတ္တံ-ပညတ်တော် မမူအပ်သေးသော သိက္ခာပုဒ်ကို၊ န ပညာပေဿာမ-မပညတ်လိုပါကုန်၊ ပညတ္တံဝါ-ပညတ်တော်မူအပ်ပြီးသော သိက္ခာပုဒ်ကိုလည်း၊ န သမုစ္ဆိန္ဒိဿာမ-မပယ်ဖျက်လိုပါကုန်၊ ယထာပညတ္တေသု-အကြင်အကြင် ပညတ်အပ်ပြီးကုန်သော၊ သိက္ခာပဒေသု-တို့၌၊ သမာဒါယ-ကောင်းစွာယူ၍၊ ဝါ-ဆောက်တည်၍၊ ဝတ္တိဿာမ-ကျင့်ကြံပါမည်၊ ပေ၊ ယေ တေ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ အာရညိကာ-ကုန်၏၊ ပေ၊ တေ-တို့သည်၊ ယထာ သုခံ-ချမ်းသာသည်အားလျော်စွာ၊ မံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ ဥပသင်္ကမန္တု-ချည်းကပ်ကြပါစေကုန်၊ ဣတိ၊ အနဇာနာမိ။

၅၆၆။ ဗဟိဒ္ဓါရကောဋ္ဌကေ-တံခါးမှိန်၏ အပြင်ဘက်၌၊ ဌိတာ ဟောန္တိ၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ကြံ၍ တည်နေကြသနည်း)၊ ပေ၊ အနုညာတာဂုသော (အနုညာတံ-အာဂုသော) ဘဂဝတာ-သည်၊ ပေ၊ ဥပသင်္ကမန္တု-ကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ အနုညာတံ-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ ပေ၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဒဿနံ-ဖူးမြင်ခြင်းကို၊ ပိဟေန္တာ-လိုလားတောင့်တကုန်လျက်၊ သန္တ တာနိ-တို့ကို၊ ဥဇ္ဇိတွာ-စွန့်ပစ်၍၊

အာရညိကံ^၁ ၊ အာရညကင်စုတင်ကို လည်းကောင်း၊ ပိဏ္ဏပါတိကံ^၂ - လည်းကောင်း၊ သမာဒိယံသု-ဆောက်တည်ကြကုန်ပြီ၊ တဟံတဟံ-ထိုထိုအရပ်၌၊ ဥဇ္ဈိတာနိ-စွန့်ပစ်အပ်ကုန်သော၊ သန္တတာနိ-တို့ကို၊ အဒ္ဓသ၊ ပေ၊ တဟံတဟံ-၌၊ ဥဇ္ဈိတာနိ-ကုန်သော၊ ဣမာနိ-ဤအခင်းတို့သည်၊ ကဿ-၏၊ သန္တတာနိ-တို့နည်း။ ပေ။

၅၆၇။ ထိရဘာဝါယ-ခိုင်မြဲသည်၏အဖြစ် အကျိုးငှာ၊ ဝဋ်ဝါ-အပိုင်းကိုသော် လည်းကောင်း၊ စတုရသံဝါ-လေးထောင့်ကိုသော် လည်းကောင်း၊ ဆိန္နိတွာ-ဖြတ်၍၊ ဧကဒေသဝါ-တစ်စိတ်တစ်ဒေသ၌သော်လည်း၊ သန္တရိတဗ္ဗ-ဖြန့်ခင်းရာ၏၊ ဝိဇေဋတောဝါ-ဖြေ၍သော်လည်း၊ သန္တရိတဗ္ဗ၊ ပေ၊ ပုရာဏသန္တ တဿ-အခင်းဟောင်း၏၊ သာမန္တာ-ပတ်ဝန်းကျင်နံပါးတစ်ခုမှ၊ သုဂတဝိဒတ္ထိ-ဘုရားရှင်၏ တစ်ထွာလောက်အရပ်ကို၊ အနာဒိယိတွာ-မူ၍၊ ပေ။
နိသိဒနသန္တ တသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ပဉ္စမံ။

၆-ဧဠကလောမသိက္ခာပုဒ်

ဘိက္ခုနော-၏၊ (ဧဠကလောမာနိ-၌စပ်)၊ ဝါ-သည်၊ (ဂစ္ဆန္တ သဒ္ဓိစပ်)၊ ကောသလေသု-ကောသလမည်သော၊ (ကောသလဟု ဗဟုဝုဏ်နာမည်ဖြင့် ထင်ရှားသော) ဇနပဒေ-၌၊ (တိုင်း၌) သာဝတ္ထိ-သို့၊ ဂစ္ဆန္တ သ-စဉ်၊ ဧဠကလောမာနိ-တို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိသု-ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဥပ္ပဏ္ဍေသု-ပြောင်လှောင်ကြကုန်ပြီ၊ (ကိ-)၊ ဘန္တေ၊ တေ-သည်၊ ကိတ္တကေန-အဘယ်မျှသော အဖိုးဖြင့်၊ ကိတာနိ-ဝယ်အပ်ပါကုန်သနည်း၊ ကိတ္တကော-သော၊ ဥဒယော-အတိုးပွားသည်၊ (အမြတ်သည်)၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်း၊ ပေ၊ တေဟိ မနုဿေဟိ-တို့က၊ ဥပ္ပဏ္ဍိယမာနော-ပြောင်လှောင်အပ်သည်၊ (ဖြစ်၍) မကံ-မျက်နှာ မသာမယာသူသည်၊ အဟောသိ၊ ပေ၊ ဌိတောဝ-ရပ်လျက်သာ၊ အာသုမ္ဘိ-ပစ်ချပြီ၊ ပေ။

ဟိ-အကြင်ကြောင့်၊ အဟံ-ကို၊ ဣမေသံ ဧဠကလောမာနံ-တို့၏၊ ကာရ ဏာ-ကြောင့်၊ မနုဿေဟိ-တို့က၊ ဥပ္ပဏ္ဍိတော-ပြောင်လှောင်အပ်ပြီ။

၁။ အာရညိကံ။ ။တော၌ နေခြင်းအလေ့ရှိသူ၏ အကြောင်းအင်္ဂါ သမာဒါနစေတနာကို၊ ပိဏ္ဏပါတိကံ-အပေါင်းအာမိသ၏ သပိတ်၌ကျခြင်းကို ရှာခြင်း အလေ့ရှိသူ၏ အကြောင်းအင်္ဂါ သမာဒါနစေတနာကို၊ ဝါ-ဆွမ်းအလို့ငှာ လှည့်လည်ခြင်း အကျင့်ရှိသူ၏ အကြောင်းအင်္ဂါ သမာဒါနစေတနာကို၊ ပံသုကူလိကံ-မြေပုံမှာလွှား၊ မြေမှုန့်အားနှယ်၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်သို့ရောက်သော သင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်းအလေ့ရှိသူ၏ အကြောင်းအင်္ဂါ သမာဒါနစေတနာကိုဟု အကျယ်ပေးပါ။

တထာ-ထို့ကြောင့်တည်း၊ တစ်နည်း-ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အဟံ-ကို။ ပေ။ ဥပ္ပဏ္ဍိတော-အပ်ပြီ၊ တထာဟိ (တတော ဝေ) ထို့ကြောင့်ပင်၊ (ဌိတောဝအာသုမ္ဘိ) ဣတိ-ပြီ၊ ပေ။

၅၇၃။ ပန္နံ-ခရီးကို၊ ပေ၊ (ယာ) တိယောဇန ပရမတာ-အကြင်သုံး ယူဇနာအလွန် အပိုင်းအခြားရှိသည်၏ အဖြစ်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ (တံ-ထိုသုံးယူဇနာ အလွန် အပိုင်းအခြားရှိသော အရပ်တိုင်အောင်) သဟတ္ထာ-မိမိလက်ဖြင့်၊ ဟရိတဗ္ဗာနိ-ဆောင်ထိုက်ကုန်၏၊ ပေ၊ ပဌမံ ပါဒံ-ပထမခြေလှမ်းကို၊ တိယောဇန-ကို၊ အတိက္ကာမေတိ-ကျော်လွန်စေအံ့၊ ပေ။

အန္တော တိယောဇနေ-ဌိ၊ ဌိတော-လျက်၊ ဗဟိ တိယောဇနံ-သို့၊ ပါပေတိ-ကျစေအံ့၊ (ပစ်လိုက်အံ့၊ ပေ၊ အညဿ-၏၊ ဝါ-သည်၊ ယာနေဝါ-ဌိသော်လည်းကောင်း၊ အဇာနန္တဿ-မသိစဉ်၊ ပက္ခိပိတွာ-ထည့်၍၊ ပေ။

ဇဠကလောမသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ဆဋ္ဌံ

၇-ဇဠကလောမဓောဝါပနသိက္ခာပုဒံ

၅၇၆။ သက္ကေသု-သက္ကတိုင်း၌၊ ကပိလဝတ္ထုသ္မိ-ကပိလဝတ္ထုမြို့၌၊ ဝါ-အနီးဖြစ်သော၊ နိဂြောဓာရာမ-နိဂြောဓာရုံကျောင်းတိုက်၌၊ ဝိဟရတိ၊ ပေ၊ ဘိက္ခုနီဟိ-တို့သည်၊ (ဓာတ်ကတ္တား)၊ ဝါ-တို့ကို၊ (ကာရိတ်ကံ)၊ ဇဠက လောမာနိ-တို့ကို၊ ဓောဝါပေန္တိပိ-ဖွပ်လျှော်စေလည်း ဖွပ်လျှော်စေကြကုန်၏၊ ရဇာပေန္တိပိ-ဆိုးလည်းဆိုးစေကြကုန်၏၊ ဝိဇဠောပေန္တိပိ-ဖြေရှင်းလည်း ဖြေရှင်းစေကြကုန်၏၊ ပေ၊ ဓောဝန္တိယော-ဖွပ်လျှော်ကုန်ရသော၊ ပေ၊ ဥဒ္ဓေသံ-ရွတ်ပြအပ်သော ပါဠိကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-ပါဠိသင်ယူမှုကိုလည်းကောင်း၊ ပရိပုစ္ဆံ-အဖန်ဖန် မေးအပ်သော အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုလည်းကောင်း၊ အဓိသီလံ-အဓိသီလံကိုလည်းကောင်း၊ အဓိစိတ္တံ-အဓိစိတ္တကိုလည်းကောင်း၊ အဓိပညာ-အဓိပညာကိုလည်းကောင်း၊ ရိဉ္စန္ဒိ-ကင်းဆိတ်စေကြကုန်၏၊ (စွန့်လွှတ်ထားကြကုန်၏)၊ ပေ၊ မဟာပဇာပတိ-မဟာပဇာပတိမည်သော၊ ဂေါတမိ-ဂေါတမိကို၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ မိန့်တော်မူသနည်း)၊ ဂေါတမိ-ဂေါတမိ၊ ကစ္စိ-အသို့နည်း၊ ဘိက္ခုနီယော-တို့သည်၊ အပ္ပမတ္တာ-မမေ့မလျော့ကြကုန်သည်၊ အာတာပိနိယော-ကိလေသာတို့ကို လွန်စွာလောင်မြိုက်စေတတ်သော သမ္ပပ္ပဓာန်လုံ့လဝီရိယ ရှိကြကုန်သည်၊ ပဟိတတ္တာ-ကိုယ်နှင့် အသက်၊ မဉ္ဇကွက်ဘဲနိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိကြကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) ဝိဟရန္တိ-နေကြကုန်သလော၊ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။

ဘန္တေ၊ ဘိက္ခုနီနံ-တို့၏၊ အပ္ပမာဒေါ-မမေ့မလျော့မှုသည်၊ ကုတော-
 ဘယ်မှာရှိပါအံ့နည်း၊ ပေ၊ ဆဗ္ဗိဂ္ဂိယေ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ပဋိပုစ္ဆိ-
 မေးတော်မူပြီ၊ ပေ၊ ဘိက္ခုနီဟိ-တို့ကို၊ (ကာရိတ်ကံ) ဧဋ္ဌကလောမာနိ-
 တို့ကို၊ (ဓာတ်ကံ) ဓောဝါပေထပိ-ဖွပ်လျော်မှုလည်း၊ ဖွပ်စေကြကုန်၏၊ ပေ၊
 ဝိဇ္ဇောပေထပိ-ဖြေရှင်းမှုလည်း၊ ဖြေရှင်းစေကြကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ကြားရ
 သည်မှာ၊ သစ္စံ-မှန်သလား၊ ဣတိ-မေးတော်မူပြီ၊ [ဣတိ-တစ်ပုဒ်အကျေကြ်]၊
 ပေ၊ ပဋိရူပံဝါ- သင့်လျော် လျောက်ပတ်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ အပ္ပတိရူပံဝါ-
 မသင့်လျော် မလျောက်ပတ်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ ပါသာဒိကံဝါ-ကြည်ညိုခြင်းကို
 ဖြစ်စေ တတ်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ အပါသာဒိကံဝါ-ကြည်ညိုခြင်းကို
 မဖြစ်စေတတ် သည်ကိုလည်းကောင်း၊ န ဇာနန္တိ-မသိကြကုန်၊ တတ္ထ-ထိုသို့
 မသိပါဘဲလျက်၊ ပေ။ ဝိဇ္ဇောပေထပိနာမ-ဖြေရှင်းမှုလည်း၊ ဖြေရှင်းစေကြ
 ရသနည်း၊ (ဖြေရှင်းခိုင်းကြရသနည်း)၊ ပေ။

၅၇၁။ ယေန-အကြင် ရဟန်းသည်၊ အဝုတ္တာ^၁ -မပြောအပ်ပါဘဲ၊
 (မစေခိုင်းအပ်ပါဘဲ) ဓောဝတိ-ဖွပ်လျော်၏၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏ လည်း
 ကောင်း၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ အပရိဘုတ္တံ-မသုံးစွဲအပ်သေးသော၊
 ကတဘဏ္ဍံ^၂ -ပြုအပ်ပြီးသော ဘဏ္ဍာဖြစ်သော သိုးမွေးကို၊ ဓောဝါပေတိ-
 ဖွပ်လျော်စေ၏၊ တဿ-ထိုရဟန်းအားလည်းကောင်း၊ ပေ။

ဧဋ္ဌကလောမဓောဝါပနသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ သတ္တမံ။

၈-ရူပိယသိက္ခာပုဒ်

၅၇၂။ ။ ပေ၊ သကျပုတ္တော-သော၊ အာယသ္မာ ဥပနန္တော-သည်၊
 အညတရဿ-သော၊ ကုလဿ-၏၊ ကုလူပကော-အမျိုးအိမ်သို့ကပ်ရောက်
 တတ်သည်၊ နစ္စဘတ္တိကော-နိစ္စဘတ်ရှိသည်၊ (အမြဲဆွမ်းရှိသည်)၊ ဟောတိ၊
 တသ္မိံ ကုလေ-၌၊ ယံခါဒနီယံဝါ-အကြင်ခဲဖွယ်သည် လည်းကောင်း၊ ယံ
 ဘောဇနီယံ ဝါ-အကြင်ဘောဇဉ်သည်လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်၏၊ တတော-
 ထို ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်မှ၊ သကျပုတ္တဿ-သော၊ အာယသ္မတော ဥပနန္တဿ-၏

၁။ အမှာ။ ။ယာ-အကြင် ဘိက္ခုနီမသည်၊ အဝုတ္တာ-မပြောကြားအပ်ပါဘဲ၊
 (မစေခိုင်းအပ်ပါဘဲ)၊ ဓောဝတိ-ဖွပ်လျော်အံ့၊ တာယ-ထိုဘိက္ခုနီမ၏၊ ဓောဝနေ-ဖွပ်
 လျော်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ (အနာပတ္တိ)ဟု တစ်နည်းပေးပါ။

၂။ ကတဘဏ္ဍံ = ပြုအပ်ပြီးသော ကမ္မလာကော်ဇောအခင်း အစရှိသော ဘဏ္ဍာကို-
 ဟု အနက်အကျယ်ဆိုပါ၊ ဘာသာဋီကာ-၃၂၆။

(အတွက်)၊ ပဋိဝိသော-အဖို့သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဌပိယျတိ-ချန်ထားအပ်၏။ တေန ခေါပန သမယေန-၌၊ သံသယ-ညနေအခါ၌၊ တသ္မိံ ကုလေ-၌၊ မံသံ-အသားသည်၊ ဥပ္ပန္နံ-ဖြစ်သည်၊ ဝါ-ရံသည်၊ ဟောတိ၊ တတော-ထိုအသားမှ၊ (ထို အသားဟင်းမှ)၊ ပေ၊ ဌပိတော-ချန်ထားအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ တဿကုလဿ-၏၊ ဒါရကော-သည်၊ ရတ္တိယာ-ညဉ့်၏၊ ပစ္စုသသမယံ-မိုးသောက်ယံအခါ၌၊ (နံနက်လင်းခါနီးအချိန်၌)၊ ပစ္စုဋ္ဌာယ-စောစောထ၍၊ ရောဒတိ-ငို၏၊ (ကိ- အဘယ်သို့ပြော၍ ငိုသနည်း)၊ မံသံ-အသားကို၊ မေ-ကျွန်တော့်အား၊ ဒေထ- ပေးကြပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍ ငို၏။

အထခေါ၊ သော ပုရိသော-သည်၊ ပဇာပတိ-ဇနီးကို၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ အဝေါစ-ပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ပြောသနည်း)၊ အယျဿ-အရှင်၏၊ ပဋိဝိသံ-အဖို့ကို၊ ဒါရကဿ-အား၊ ဒေဟိ-ပေးလိုက်ပါ၊ အညံ-(အသားမှတစ်ပါး) အခြားပစ္စည်းကို၊ စေတာပေတွာ-လဲလှယ်စေ၍၊ ဝါ-ဝယ်၍၊ အယျဿ-အား၊ ဒဿာမ-လှူကြပါကုန်စို့၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ၊ ပေ၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ ဟိယျော-မနေ့က၊ သာယံ-ညနေချမ်းအခါ၌၊ မံသံ-သည်၊ ဥပ္ပန္နံ-သည်၊ ဝါ-သည်၊ အဟောသိ-ရှိခဲ့ပါပြီ၊ ပေ၊ ဌပိတော-ချန်းထားအပ်ပါပြီ၊ ပေ၊ အယျဿ-၏၊ ပဋိဝိသော-ကို၊ ဒါရကဿ-အား၊ ဒိန္နော-ပေးအပ်ပါပြီ၊ (ပေးလိုက်ရပါပြီ)၊ ဘန္တေ၊ ကဟာပဏေန-အသပြာဖြင့်၊ (ငွေကျပ်ဖြင့်)၊ ကိ-ဘာကို၊ အာဟရိယျတု-ဆောင်အပ်စေလိုပါသနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ အာဂုသော-ငါ့ရှင် ဒါယကာ၊ မေ-ငါ့အား၊ ကဟာပဏော-ကို၊ ပရိစ္စတ္တော- စွန့်လွှတ်အပ်ပြီလား၊ ဘန္တေ-၊ အာမ-မှန်ပါ၊ ပရိစ္စတ္တော-စွန့်လွှတ်အပ်ပါပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ။

အာဂုသော-ငါ့ရှင်ဒါယကာ၊ မေ-အား၊ တညေဝ ကဟာပဏံ-ထိုအသပြာကိုပင်၊ (ထိုငွေကျပ်ကိုပင်)၊ ဒေဟိ-လှူလိုက်ပါ၊ ပေ၊ မယံ-တို့သည်၊ ရူပိယံ-ငွေကို၊ ပဋိဂ္ဂဏှာမ ယထေဝ-ခံယူကြကုန်သကဲ့သို့ပင်၊ ဧဝ မေဝ-ဤအတူပင်၊ သကျုပုတ္တိယာ၊ ဣမေသမဏာ-တို့သည်၊ ရူပိယံ-ငွေကို၊ ပဋိဂ္ဂဏှန္တိ-ခံယူကြကုန်၏၊ ပေ။

၅၈၃။ ပါတိမောက်နိဿယအတိုင်းပေးပါ။

၅၈၄။ သတ္တုဝဏ္ဏော-မြတ်စွာဘုရား၏ အဆင်းတော်နှင့်တူသော အဆင်းရှိသော ရွှေကို၊ ဇာတရူပနာမ-ဇာတရူပမည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။ ရဇတံ နာမ-မည်သည်၊ ကဟာပဏော-အသပြာလည်းကောင်း၊ လောဟမာသကော-ကြေးပဲပိုက်ဆံလည်းကောင်း၊ (ကြေးနီအစရှိသည်ဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော ပဲပိုက်ဆံလည်းကောင်း)၊ ဒါရမာသကော-သစ်သား ပဲပိုက်ဆံ လည်းကောင်း၊ (အနှစ်ရှိသော သစ်သားဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော ပိုက်ဆံလည်းကောင်း)၊ ဇတုမာ

သကော-ချိပ်ပဲပိုက်ဆံလည်းကောင်း၊ [ချိပ်ရည်၊ သစ်စေးဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော ပဲပိုက်ဆံလည်းကောင်း] တည်း၊ ယေ-အကြင် ကဟာပဏ၊ မာသကတို့သည်၊ ဝေါဟာရ်-ရောင်းဝယ်အပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆန္တိ-ရောက်ကုန်၏၊ တေ-ထိုကဟာပဏ၊ မာသကတို့သည်၊ ရဇေတံနာမ-ရဇေတတို့မည်၏၊ ပေ။

သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ ဂဏှာတိ-ခံယူအံ့၊ ပေ၊ အညံ-သူတစ်ပါးကို၊ ဂါဟာပေတိ-ခံယူစေအံ့၊ ပေ၊ ဥပနိက္ခိတ္တံဝါ သာဒိယျောတိ-ကား၊ ဣဒံ-ဤငွေသည်၊ အယျဿ-အရှင်ဘုရားဖို့၊ ဟောတု-ဖြစ်ပါစေ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍၊ ဥပနိက္ခိတ္တံ-အနီး၌ချထားအပ်ခဲ့သော ရွှေငွေကို၊ သာဒိယတိ-သာယာအံ့၊ ပေ၊ ပဋိဂ္ဂဟေသီ-ခံယူမိပါပြီ၊ ပေ။

တတ္ထ-ထိုအရပ်သို့၊ (ရွှေငွေကိုစွန့်ရာထိုအရပ်သို့)၊ (ယော) အာရာမိ ကောဝါ (ယော) ဥပါသကောဝါ အာဂစ္ဆတိ-၏၊ သော-ထိုသူကို၊ (ထိုအာရာမိ စောင့်၊ သို့မဟုတ် ဥပါသကာကို)၊ ဝတ္တဗ္ဗော-ပြောပြထိုက်၏၊ (ကိံ)၊ အာဂုသော-ဒါယကာ၊ ဣမံ-ဤဟာကို၊ (ဤရွှေငွေကို) ဇာနာဟိ-သိပါ၊ ဣတိ-ပြောထိုက်၏၊ သော-သည်၊ သစောဏတိ - အကယ်၍ပြောအံ့၊ (လျှောက်အံ့)၊ (ကိံ)၊ ဣမိနာ-ဤရွှေငွေဖြင့်၊ ကိံ-အဘယ်အရာဝတ္ထုကို၊ (ဘာကို)၊ အာဟရိယျတု-ဆောင်အပ်စေလိုပါသနည်း၊ (ဆောင်ယူပေးစေလိုပါ သနည်း)၊ ဣတိ-အံ့၊ ဣမံ ဝါ ဣမံ ဝါ-ဤပစ္စည်း၊ ဤပစ္စည်းကိုလည်း၊ အာဟရ-ဆောင်ယူခဲ့ပါ၊ ဣတိ န ဝတ္တဗ္ဗော၊ ကပ္ပိယံ-အပ်စပ်သောပစ္စည်း ကို၊ [ထို ကို သရုပ်ဖော်လို၍ “သပ္ပိဝါ” စသည်ကို မိန့်တော်မူသည်] သပ္ပိဝါ-ထောပတ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ (တေလံ-ဆီ၊ မခု-ပျားရည်)၊ ဖာဏိတံဝါ-တင်လဲကိုသော်လည်းကောင်း၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ-ပြောပြထိုက်၏၊ (“ထောပတ်သည် ရဟန်းများအားအပ်သည်” စသည်ဖြင့် ပြောပြရမည်။)

သော-ထိုသူသည်၊ တေန-ထိုရွှေငွေဖြင့်၊ ပရိဝတ္တေတွာ-လဲလှယ်၍၊ ဝါ-ဝယ်၍၊ ကပ္ပိယံ-အပ်စပ်သောပစ္စည်းကို၊ သစေအာဟရတိ-အံ့၊ ရူပိယပဋိဂ္ဂါ ဟကံ-ရွှေငွေကိုခံယူသော ရဟန်းကို၊ ဌပေတွာ-ချန်ထား၍၊ သဗ္ဗေဟေဝ-ရဟန်းအားလုံးတို့သည်ပင်၊ ပရိဘုဠိတဗ္ဗံ-သုံးဆောင်ထိုက်၏၊ (သုံးဆောင် ကောင်း၏)၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝါ-ဤနည်းဖြင့်၊ ဧတံ-ရွှေငွေကို စွန့်လွှတ်၍ အပ် စပ်အောင် ပြုမှုကို၊ စေ လဘောထ၊ ဣစ္စေတံ-ဤသို့ရခြင်းသည်၊ ကုသလံ-ကောင်း၏၊ ပေ၊ ဆဇ္ဇေဟိ-စွန့်ပစ်ပါ၊ (လွှင့်ပစ်ပါ၊ ပေ၊ ယော-အကြင်ရဟန်း သည်၊ ဆန္ဒာဂတိ-ဆန္ဒာဂတိသို့၊ နဂစ္ဆေယျ-မလိုက်ရာ၊ ပေ၊ ဆဉ္စိတာဆဉ္စိတဉ္စ- စွန့်ပစ်အပ်ပြီး မစွန့်အပ်သေးသည်ကိုလည်း၊ ဇာနေယျ-သိရာ၏၊ ပဉ္စဟိအင်္ဂေ ဟိသမန္နာဂတော-သော၊ (သော ဘိက္ခု-ကို၊ ရူပိယဆဉ္စကော-ရွှေငွေကို စွန့်ပစ်သူဟူ၍၊ သမ္ပန္နိဗ္ဗော-၏၊ [ဤနည်း၌ “ယော”၏ နိယမကို “သော” ဟု ထည့်၍ အနိယမဝါကျကို ရှေးဦးစွာပေးသည်။])

တစ်နည်း-ပဉ္စဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ရူပိယဆူကော-
 ရွှေငွေကို စွန့်ပစ်သူဟူ၍၊ သမ္ပန္နိတံဗ္ဗော၊ ယော-ယင်းရဟန်းသည်၊ ဆန္ဒာဂတိံ
 န ဂစ္ဆေယျ၊ ပေ၊ ဇာနေယျ၊ [ဤနည်း၌ “ယော” သည် နိယမာပေက္ခ “ယ”
 တည်း “တ” နှင့် သဘောတူ၏၊ နေရာတိုင်းမှာ ဤနည်းချည်း]၊ ပေ။

၅၈၅။ ယဿ အာယသ္မတော-အား၊ (ခမတိ၏ သမ္ပဒါန်)၊ ဣတ္ထန္နာမဿ-
 သော၊ ဘိက္ခုနော-ကို၊ (သမ္ပတိ၏ ဆဋ္ဌိကံ)၊ ရူပိယဆူကဿ-ရွှေငွေကို
 စွန့်ပစ်သူဟူ၍၊ သမ္ပတိ-သမုတ်ခြင်းသည်၊ ခမတိ-နှစ်သက်၏။ ပေ။ နိမိတ္တံ-
 အမှတ်အသားကို၊ အကတွာ-မပြုဘဲ၊ ပါတေတဗ္ဗံ-ကျစေထိုက်၏၊ ဝါ-ပစ်ချ
 ထိုက်၏၊ [မျက်စိမှိတ်၍ မိမိပစ်ချမည့် နေရာအမှတ်အသားကို မပြုဘဲ မြစ်ထဲ၊
 ချောင်းထဲ၊ တောရှုပ်ထဲ ပစ်ချရမည်]၊ ပေ။

၅၈၆။ ရူပိယေ-ရွှေငွေ၌၊ ရူပိယသညီ-ရွှေငွေဟု အမှတ်ရှိသည်(ဖြစ်၍)၊
 ရူပိယံ၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ-ခံယူအံ့၊ ပေ၊ ဝေမတိကော-ဖြစ်သော ယုံမှားခြင်းရှိ
 သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ-ယုံမှားခြင်းဖြစ်၍၊ ပေ၊ အရူပိယသညီ-ရွှေငွေမဟုတ်ဟု
 အမှတ်ရှိသည်(ဖြစ်၍)၊ ပေ၊ အရူပိယေ-ရွှေငွေမဟုတ်သောပစ္စည်းဝတ္ထု၌။ ပေ။

(ယော-အကြင်ရဟန်းသည်)၊ အဇ္ဈာရာမေဝါ-အာရာမံတွင်း၌သော်
 လည်းကောင်း၊ အဇ္ဈာဝသထေဝါ-မိမိနေရာဌာနအတွင်း၌သော်လည်းကောင်း၊
 ဥဂ္ဂဟေတွာ ဝါ-ကိုယ်တိုင်ကောက်ယူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဥဂ္ဂဟာပေတွာ
 ဝါ-သူများကိုကောက်ယူစေ၍သော်လည်းကောင်း၊ နိက္ခိပတိ-သိမ်းထား၏၊
 (ကိ-အဘယ်သို့ရည်ရွယ်၍ သိမ်းထားသနည်း) ယဿ-အကြင်သူ၏ (ဥစ္စာ
 သည်)၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လိမ့်မည်၊ သော-ထိုဥစ္စာရှင်သည်၊ ဟရိဿတိ-
 (လာ၍) ဆောင်ယူလိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ရည်ရွယ်၍သိမ်းထား၏၊ တဿ-
 ထိုရဟန်း၏သော်လည်းကောင်း၊ ပေ။

ရူပိယသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ အဋ္ဌမံ။

၉-ရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပုဒ်

၅၈၇။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ နာနပ္ပကာရကံ-အထူးထူးသော
 အပြားရှိသော၊ ဝါ-အထူးထူး အပြားပြား များစွာသော၊ [တန်ဆာပြုလုပ်အပ်
 ပြီးသော ရွှေ၊ ငွေ တန်ဆာမပြုလုပ်အပ်သေးသော ရွှေငွေအစရှိသောအားဖြင့်
 အထူးထူးအပြားပြား များစွာသော-ဟုဆိုလိုသည်]၊ ရူပိယသံဝေါဟာရံ-ရွှေ
 ငွေကို လဲလှယ်ခြင်းသို့၊ သမာပဇ္ဇန္တိ-ရောက်ကြကုန်၏၊ ပေ၊ ကထံဟိ-
 အဘယ်ကြောင့်၊ ပေ၊ ရူပိယသံဝေါဟာရံ-သို့၊ သမာပဇ္ဇိဿန္တိနာမ-ရောက်ကြ

ရသနည်း၊ (ရောက်ကြရပါလိမ့်)၊ ကာမဘောဂိနော-ကာမဂုဏ်ကို ခံစားခြင်း ရှိကုန်သော၊ ဝါ-ကာမဂုဏ်ကို ခံစားလေ့ရှိကုန်သော၊ ဂိဟီသေယျထာပိ- လူတို့ကဲ့သို့ပါတကား။

၅၈၈။ ပါတိမောက်နိဿယအတိုင်း ပေးပါ။

၅၈၉။ နာနပ္ပကာရကံနာမ-မည်သည်၊ ကတံပိ-အတည်ဝတ္ထုပြုလုပ်အပ်ပြီး သော ရွှေငွေလည်းကောင်း၊ အကတံပိ-အထည်ဝတ္ထု မပြုလုပ်အပ်သေးသော ရွှေငွေလည်းကောင်း၊ ကတာကတံပိ-အထည်ဝတ္ထု ပြုလုပ်အပ်ပြီး၊ မပြုလုပ် အပ်သေးသော ၂-မျိုးလုံးသော ရွှေ၊ ငွေ လည်းကောင်းတည်း၊ ကတံနာမ- မည်သည်၊ သီသုပဂံ-ဦးခေါင်းသို့ ကပ်ရောက်သော တန်ဆာလည်းကောင်း၊ (ဦးခေါင်းတန်ဆာလည်းကောင်း)၊ ဂီဝူပဂံ-လည်ပင်းသို့ ကပ်ရောက်သော တန်ဆာလည်းကောင်း၊ (လည်ဆွဲတန်ဆာလည်းကောင်း)၊ ဟတ္ထူပဂံ-လက်သို့ ကပ်ရောက်သော တန်ဆာလည်းကောင်း၊ (လက်ဝတ်တန်ဆာလည်းကောင်း)၊ ပါဒူပဂံ-ခြေသို့ကပ်ရောက်သော တန်ဆာလည်းကောင်း၊ (ခြေဝတ်တန်ဆာ လည်းကောင်း)၊ ကဠူပဂံ-ခါးသို့ကပ်ရောက်သော တန်ဆာလည်းကောင်းတည်း၊ (ခါးကြိုးတန်ဆာ လည်းကောင်းတည်း)၊ ဃနကတံ-အတုံးအခဲပြုအပ်သော ရွှေငွေကို၊ (ရွှေတုံး၊ ငွေတုံး၊ ရွှေချောင်း၊ ငွေချောင်းကို)၊ အကတံနာမ- အကတမည်၏ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ ကတာကတံ နာမ-မည်သည်၊ တဒုဘယံ- ထိုနှစ်ပါးစုံတည်း၊ ပေ၊ စေတာပေတိ-လဲလှယ်စေအံ့၊ ဝါ-ရောင်းဝယ်အံ့။

အမှာ။ ။ ကြွင်းဝါကျများ ရှေ့သိက္ခာပုဒ်နှင့်တူပြီ။

ရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပဒံ နိဠိတံ နဝမံ။

၁၀-ကယပိက္ကယသိက္ခာပုဒ်

၅၉၃။ ပေ၊ စိဝရကမ္မံ-သင်္ကန်း ချုပ်ဆိုးမှုအလုပ်ကို၊ ကာတုံ-ငှာ၊ ပဋ္ဌော-သည်၊ ဟောတိ၊ သော-သည်၊ ပဋပိလောတိကာနံ-အဝတ်ဟောင်း တို့၏၊ သံဃာဋီ-သင်္ကန်းကြီးကို၊ ကရိတွာ-ပြုပြီး၍၊ သုရတ္တံ-ကောင်းစွာဆိုး အပ်သည်မည်လောက်အောင်၊ သုပရိကမ္မကတံ-ကောင်းစွာ ပရိကမ်ပြုအပ်သည် မည်လောက်အောင်၊ ကတွာ-ပြုပြီး၍၊ ပါရူပိ-ရုံပြီ၊ အထခေါ၊ အညတရော- သော၊ ပရိဗ္ဗာဇကော-ပရမီဇိသည်၊ မဟဂ္ဂံ-များသော အဖိုးရှိသော၊ (တန်ဖိုး ကြီးသော)၊ ပဋံ-အဝတ်ကို၊ ပါရူပိတွာ-ရုံ၍၊ ပေ၊ တေ-သင်၏၊ အယံ သံဃာဋီ-ဤသင်္ကန်းကြီးသည်၊ သုန္နရာ-ကောင်းပါပေ၏၊ မေ-အား၊ ပဋေန- အဝတ်ဖြင့်၊ ဒေဟိ-ပေးပါ၊ (လဲပါ)၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ။

အာဝုသော-ငါ့ရှင်၊ ဇာနာဟိ-သိလော၊ (ကောင်းမကောင်း စုံစမ်းပါ၊ ကြည့်ပါ)၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ၊ အာဝုသော၊ အာမ-မှန်ပါ၊ ဇာနာမိ-သိပါ၏၊ (ကြိုက်ပါ၏)၊ အာဝုသော-ငါ့ရှင်၊ ဟန္တ-ရော၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ အဒါသိ-ပေးလိုက်ပြီ၊ ပရိဗ္ဗဇကာရာမံ-ပရဗိုဇီတို့၏ အာရာမံသို့၊ အဂမာသိ-သွားပြီ၊ ပရိဗ္ဗဇကာ-တို့သည်၊ ပေ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ပြောကြကုန်သနည်း)၊ အာဝုသော၊ တေ-၏၊ အယံ သံဃာဋီ-သည်၊ သုန္တရာ-ကောင်းပါပေ၏၊ တယာ-သင်သည်၊ ကုတော-အဘယ်မှ၊ လဒ္ဓါ-ရအပ်ပါသနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောကြကုန်ပြီ၊ အာဝုသော၊ မေ-၏၊ (တေနပဋေန-၌စပ်) ဝါ-သည်၊ (ပရိဝုတ္တိတာ-၌စပ်) တေနပဋေန-ထိုအဝတ်ဖြင့်၊ ပရိဝုတ္တိတာ-လဲလှယ်အပ်ပါပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ၊ အာဝုသော-ငါ့ရှင်၊ [ကတိဟိပိတျာယံ=ကတိ+ဟိ+ တေ+ အယံ၊ ဟိ-အက္ခရာပဒပူရဏနိပါတ်]၊ တေ-သင်၏၊ အယံသံဃာဋီ-သည်၊ ကတိပိ-အဘယ်မျှလောက်သော ရက်တို့ပတ်လုံးလည်း၊ (ဘယ်လောက် ကြာအောင်လည်း)၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လိမ့်မည်နည်း၊ (ကြာရှည်ခံလိမ့်မည်နည်း)၊ တေ-၏၊ သောယေဝ ပဋော-ထို(အလျင်ခြံထည်)အဝတ်သည်သာ၊ (အလျင်ခြံထည်အဝတ်ကသာ)၊ ဝရော-ကောင်းပါသေး၏၊ ဣတိ-ဤသို့ဝိုင်း ပြောကြကုန်ပြီ။

အထခေါ သော ပရိဗ္ဗာဇကာ-သည်၊ ပရိဗ္ဗာဇကာ-တို့သည်၊ သစ္စံခေါ-အမှန်ကိုသာ၊ အာဟံသု-ပြောကြကုန်ပြီ၊ မေ-၏၊ အယံသံဃာဋီ-သည်၊ ကတိပိ-(ဟိ-ပဒပူရဏ)၊ အဘယ်မျှလောက်သော ရက်တို့ပတ်လုံးလည်း၊ (ဘယ်လောက်ကြာအောင်လည်း)၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လိမ့်မည်နည်း၊ (ကြာရှည်ခံလိမ့်မည်နည်း)၊ ပေ၊ အာဝုသော၊ ဟန္တ-ရော၊ တေ-၏၊ သံဃာဋီ-သင်၏၊ ကြီးတည်း၊ မေ-၏၊ ပဋ-ခြံထည်အဝတ်ကို၊ ဒေဟိ-ပြန်ပေးပါ၊ ပေ၊ တံ-သင့်ကို၊ မယာ-သည်၊ အာဝုသော၊ ဇာနာဟိ-လော၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တောနန္တ-ပြောအပ်သည်မဟုတ်ပါလော၊ (ပြောလိုက်သည်မဟုတ်ပါလော)၊ ပေ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချအပြစ်တင်သနည်း)၊ ဂိဟိပိနံ-လူမည်သည်လည်း၊ (လူဆိုသူသော်မှ)၊ [နံ-သဒ္ဓါ နာမတ္ထနိပါတ်]၊ ဝိပုဋိသာရိဿ-စိတ်နှလုံးမသာယာခြင်းရှိသော၊ ဂိဟိဿ-လူအား၊ ဒေတိ-ပြန်ပေးသေး၏၊ ကိပန-အဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊ ပဗ္ဗဇိတော-ရှင်ရဟန်းတစ်ပါးသည်၊ ပဗ္ဗဇိတဿ-ရှင်ရဟန်းတစ်ပါးအား၊ န ဒဿတိ-ပြန်မပေးရသနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ကဲ့ရဲ့၏၊ ပေ။

၁-အမှာ။ ။ကတိဟမ္ပိ တျာယံ-ဟု ပါဠိရှိရာ၌ ကတိဟံ (ကတိအဟာနိ) ပိ-အဘယ်မျှလောက်သော ရက်တို့ပတ်လုံးလည်း၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လိမ့်မည်နည်း (ကြာရှည်ခံလိမ့်မည်နည်း) ဟု ပေးပါ၊ [ပိ-ဂရဟာအနက်ဟော] ဘာသာဋီကာ-၃၅၄။

အညွှန်း။ ။ဘာသာဋီကာ-၃၅၄-၅။

ကထံဟိ၊ ပေ၊ ကယဝိက္ကယံ-ဝယ်ခြင်း၊ ရောင်းခြင်းသို့၊ [သူများ ကပ္ပိယဘဏ္ဍာ၏ မိမိလက်ရောက်ခြင်းကို ကယ၊ မိမိကပ္ပိယဘဏ္ဍာ၏ သူ တစ်ပါးလက်ရောက်ခြင်းကို ဝိက္ကယ-ဆိုလိုသည်။] သမာပဇ္ဇိဿတိနာမ- ရောက်ရသနည်း၊ ဣတိ-ကုန်ပြီ၊ ပေ။

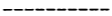
၅၉၄။ ပါတိမောက်အတိုင်းပေးပါ။

၅၉၅။ နာနာပုကာရကံနာမ-မည်သည်၊ စီဝရပိဏ္ဍပါတ သေနာသန ဂိလာနပုစ္ဆယ ဘောသဇ္ဇပရိက္ခာရာ-သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊ ကျောင်း၊ ဂိလာန၏ ရောဂါအတွက် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ အသက်၏ အရံအကာ အဆောက် အဦးဖြစ်သော ဆေးတို့တည်း၊ အန္တမသော-အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ စုဏ္ဏ ပိဏ္ဍောပိ-ရေချိုးဆပ် ပြာမှုန့်သည်လည်းကောင်း၊ ဒန္တကဋ္ဌံပိ-တံပူသည် လည်းကောင်း၊ ဒသိကသုတ္တံပိ- အမြိတ်အဆာသည် လည်းကောင်း၊ (နာနာပုကာရကံ နာမ-မည်၏။)

ကယဝိက္ကယံ သမာပဇ္ဇေယျာတိ-ကား၊ ဣမိနာ-ဤဝတ္ထုဖြင့်၊ ဣမံ- ဤဝတ္ထုကို၊ ဒေဟိ-ပေးပါလော၊ ဣမိနာ-ဤဝတ္ထုဖြင့်၊ ဣမံ-ကို၊ အာဟရ- ဆောင်ယူခဲ့လော၊ ပေ၊ [ပရိဝတ္တေဟိ-လဲလှယ်ပါလော၊ စေတာပေဟိ-(ဝယ်) ပါလော၊] ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ အဇ္ဈာစရတိ (အဓိ+အာစရတိ) လွမ်းမိုး၍ ကျင့်၏၊ [သီလသိက္ခာပုဒ်ကို လွန်ကျူးကြောင်းစကားကို ပြောဆို၏ဟု ဆိုလို ၏]၊ ပေ၊ ယတော-အကြင်အခါ၌၊ ကယိတဉ္စ-ဝယ်အပ်သည်လည်းကောင်း၊ ဝိက္ကယိတဉ္စ-ရောင်းအပ်သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ အတ္တနော-၏၊-ဘဏ္ဍံ- ဘဏ္ဍာသည်၊ ပရဟတ္ထဂတံ-သူတစ်ပါးလက်၌ရောက်သည်၊ ပရဘဏ္ဍံ- သူတစ်ပါး၏ဘဏ္ဍာသည်၊ အတ္တနော-၏၊ ဟတ္ထဂတံ-လက်၌ရောက်သည်၊ (ဟောတိ)၊ [ရှေ့ဝါကျကို ထပ်ဖွင့်သော စကားတည်း၊] (တံ-ထိုပစ္စည်းဝတ္ထု သည်)၊ နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ။ ပေ။

၅၉၇။ (ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊) အဂ္ဂံ-အဖိုးကို၊ ပုစ္ဆတိ-မေး၏၊ (တဿ-၏လည်းကောင်း၊) (ယော-သည်၊) ကပ္ပိယကာရကဿ-အပ်စပ် အောင် ပြုလုပ်တတ်သူအား၊ အာစိက္ခတိ-ပြောပြ၏၊ (တဿ)၊ (ယော- သည်)၊ အမှာကံ-ငါတို့၏၊ ဝါ-မှာ၊ ဣဒံ-ဤပစ္စည်းဝတ္ထုသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ အမှာကဉ္စ-ငါတို့၏လည်း၊ ဝါ-မှာလည်း၊ ဣမိနာစ ဣမိနာစ-ဤပစ္စည်း ဝတ္ထု၊ ဤပစ္စည်းဝတ္ထုဖြင့်လည်း၊ အတ္ထော-အလိုရှိ၏ ဣတိ-ဤသို့၊ ဘဏတိ- ပြော၏၊ (တဿ-၏လည်းကောင်း၊)၊ ပေ။

ကယဝိက္ကယသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ဒသမံ
ကောသိယဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော

တသုဒ္ဓါနဋ္ဌိ။ ။ တဿ-ထိုကောသိယဝဂ်၏၊ ဥဒ္ဓါနံ-အကျဉ်းချုပ်ခေါင်းစဉ်ကား၊ ကောသိယာ-ကောသိယသိက္ခာပုဒ်၊ သုဒ္ဓ ဒွေဘာဂါ-သုဒ္ဓကာဠကသိက္ခာပုဒ်၊ ဒွေဘာဂသိက္ခာပုဒ်၊ ဒွေစလောမာနိ-ဧဠကလောမသိက္ခာပုဒ်၊ ဧဠကလောမ ဓောဝါပနသိက္ခာပုဒ်တို့၊ ဥဂ္ဂဏှေ-ရူပိယသိက္ခာပုဒ်၊ ဥဘောနာနပ္ပကာရကာ ၂ မျိုးသော နာနပ္ပကာရကသဒ္ဓါ ပါသော ရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပုဒ်၊ ကယဝိက္ကယသိက္ခာပုဒ်တို့။

၃-ပတ္တဝဂ်

၁-ပတ္တသိက္ခာပုဒ်

၅၉၈။ ပေ၊ ဗဟူ-ကုန်သော၊ ပတ္တေ-သပိတ်တို့ကို၊ သန္နိစယံ-သိုမှီးသိမ်းဆည်းမှုကို၊ ကရောန္တိ၊ ပေ၊ ကရိဿန္တိ နာမ-ပြုကြရသနည်း၊ ပတ္တဝါဏိဇ္ဇဝါ-သပိတ်ကုန်သွယ်မှုကိုလည်း၊ ကရိဿန္တိ-ပြုကြလိမ့်မည်လော၊ အာမတ္တိကာ ပဏံဝါ-အိုးခွက်ဘဏ္ဍာရှိသူ ကုန်သည်တို့၏ ဈေးဆိုင်ကိုလည်း၊ ဝါ-အိုးခွက်ရောင်းသူတို့၏ ဈေးဆိုင်ကိုလည်း၊ ပသာရေဿန္တိ-ဖြန့်ခင်းကြ လိမ့်မည်လော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ အတိရေကပတ္တံ-အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်၊ ဝိကပ္ပနာပြု အပ်သောသပိတ်မှ အပိုဖြစ်သောသပိတ်ကို၊ ဓာရေဿန္တိ နာမ-ဆောင်ထား ကြရသနည်း၊ ပေ။

၅၉၉။ ပါတိမောက် နိဿယအတိုင်းပေးပါ။

၆၀၀။ စီဝရဝဂ် စာပိုဒ်နံပါတ် ၄၆၁-ကို နည်းမှီပေးပါ။

၆၀၁။ ပါတိမောက် နိဿယအတိုင်းပေးပါ။

၆၀၂။ ဒသာဟပရမန္တိ - ကား (ယာ) ဒသာဟပရမတာ - အကြင်ဆယ်ရက်အလွန် အပိုင်းအခြား ရှိသည်၏အဖြစ်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ (တံ-ထိုဆယ် ရက်အလွန် အပိုင်းအခြားရှိသော ကာလပတ်လုံး)၊ ဓာရေတဗ္ဗံ - ဆောင်ထား အပ်၊ ဆောင်ထားနိုင်၏၊ အတိရေကပတ္တောနာမ - မည်သည်၊ အနဓိဋ္ဌိတော- အဓိဋ္ဌာန် မတင်အပ်သော၊ အဝိကပ္ပိတော - ဝိကပ္ပနာ မပြုအပ်သော သပိတ် တည်း၊ ပတ္တောနာမ-မည်သည်၊ ပတ္တာ - တို့သည်၊ ဒွေ - နှစ်မျိုးတို့တည်း၊ အယောပတ္တော - သံသပိတ် လည်းကောင်း၊ မတ္တိကာပတ္တော - မြေသပိတ် လည်းကောင်းတည်း၊ [ပတ္တောနာမ-မည်သည်၊ အယောပတ္တော-လည်းကောင်း၊ မတ္တိကာပတ္တော-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပတ္တာ - တို့သည်၊ ဒွေ - တို့တည်း၊ ဤသို့လည်း ပေးနိုင်၏]၊ ပတ္တဿဝဏ္ဏာ - ပမာဏတို့သည်၊ ဝါ - အတိုင်း အတာတို့သည်၊ တယော-တို့တည်း၊ ဥက္ကဋ္ဌော - ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သော၊ (အကြီးဖြစ် သော)၊ ပတ္တော-လည်းကောင်း၊ [မဇ္ဈိမ-အလယ်အလတ်၊ ဩမက-အငယ်] ပတ္တော - လည်းကောင်းတည်း။

၁။ အညွှန်း။ ။ ၁-ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ-၃၆၁။
ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ ()လည်းရှု။

ဥက္ကဋ္ဌော-သော၊ ပတ္တောနာမ -မည်သည်၊ အနာဠကောဒနံ - တစ်ပြည်ထက်ဝက်၊ တစ်ခွက်ချက် ထမင်းကိုလည်းကောင်း၊ စတုဘာဂံ - ထိုထမင်း၏ လေးဖို့တစ်ဖို့ဖြစ်သော၊ ခါဒနံ- မကျဲမပျစ်၊ လက်ကော်၍ဖြစ်သော ပဲဟင်းကိုလည်းကောင်း၊ တဒုပိယံ-ထိုထမင်းသို့ကပ်ရောက်သော၊ ဝါ - ထိုထမင်းအား သင့်လျော်သော၊ ဗျဉ္ဇနံ-အမဲ၊သား၊ ငါး၊ တစ်ပါးပါးသော ဟင်းလျာကိုလည်းကောင်း၊ [ငါး၊အမဲ၊ဟင်းရွက်၊ ဟင်းသီး၊အညွန့်၊ စသော ဟင်းလျာ] ဂဏှာတိ-ယူနိုင်၏။ ဝါ-ဆုံ၏။

[အမှာ။ ။ “အနာဠကောဒနံ - အနု + အာဠက + ဩဒနံ-တစ်ပြည် + ထက်ဝက်-တစ်ခွက်ချက်+ထမင်း၊ မဂဓတိုင်းသုံးပြည်ဖြစ်၍ ထိုပြည်၏ ထက်ဝက်သည် မြန်မာနိုင်ငံသုံး တစ်ပြည်နှင့် ညီမျှ၏။ ထို့ကြောင့် “တစ်ခွက်ချက်” ဟု ဆိုသော်လည်း မြန်မာသုံးအနေဖြင့်မူ “တစ်ပြည်”ပင်]။

မဇ္ဈိမော-သော၊ ပတ္တောနာမ-မည်သည်၊ နာဠကောဒနံ-တစ်ကွမ်းစားချက် ထမင်းကို လည်းကောင်း၊ [မဂဓတိုင်းသုံးကွမ်းစား]၊ ဝါ-တစ်ခွက်ချက် ထမင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဩမကော-သော၊ ပတ္တောနာမ-သည်လည်း၊ ပတ္တောဒနံ-တစ်စလယ်ချက်ထမင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ တတော-ထို(ဆိုအပ်ပြီးသော) ဥက္ကဋ္ဌသပိတ်ထက်၊ ဥက္ကဋ္ဌော-ကြီးသောသပိတ်သည်၊ အပတ္တော-အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာပြုထိုက်သော သပိတ်မဟုတ်၊ [“ဥက္ကဋ္ဌကြွဋ္ဌ” သပိတ်ဟု ခေါ်သည်၊] တတော-ထို(ဆိုအပ်ပြီးသော)ဩမကသပိတ်အောက်၊ ဩမကော- ငယ်သော သပိတ်သည်၊ အပတ္တော-မဟုတ်၊ [“ဩမကောမက” သပိတ်ဟု ခေါ်သည်။]

အမှာ။ ။ကြွင်းဝါကျများ၌ အနက်ကို ရှေး၌ ပေးခဲ့ပြီ။
 ပတ္တသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ပဌမံ။

၂-ဦးနုပဉ္စပဒ္ဒနသိက္ခာပုဒ်

၆၀၉။ သက္ကေသု-သက္ကတိုင်း၌၊ (သက္ကာဟုဗဟုဂုဏ်နာမည်ဖြင့် ထင်ရှားသောတိုင်း၌)၊ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ-ကပိလဝတ္ထုမြို့၌၊ ဝါ -၏ အနီးဖြစ်သော၊ နိဂြောဓာရာမေ-နိဂြောဓာရုံကျောင်းတိုက်၌၊ ဝိဟရတ၊ ပေ၊ ကုမ္ဘကာရေန-အိုးကိုပြုလုပ်သူသည်၊ ဝါ-အိုးထိန်းသည်သည်၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ပဝါရိတာ-ဖိတ်အပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ (ကိ - အဘယ်သို့၊ ဖိတ်အပ်ကုန်သနည်း၊) ယေသံ အယျာနံ -အကြင် အရှင်တို့အား၊ ပတ္တေန - သပိတ်ဖြင့်၊

၁။ ယေသံ အယျာနံ။ ။ [ပါဠိတော်ကြည့်ပါ။] ပဝါရိတာ ဟောန္တိ “ယေသံ အယျာနံ ပတ္တေန အတ္ထော အဟံ ပတ္တေန”ဟု ရှိ၏။ သို့ဖြစ်၍ “ပဝါရိတာ ဟောန္တိ”ဝယ်

အတ္ထော-အလိုရှိ၏။ (တေ-ထိုအရှင်တို့ကို) အဟံ-သည်။ ပတ္တေန-ဖြင့်၊ (ပဝါရေမိ)-ဖိတ်ပါ၏။ ဣတိ-ဤသို့၊ ဖိတ်အပ်ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ မတ္တံ-အတိုင်းအတာကို၊ န ဇာနိတွာ-မသိမူ၍၊ ဗဟူ-များစွာကုန်သော၊ ပတ္တေ-တို့ကို၊ ဝိညာပေန္တိ-မိမိအလိုရှိကြောင်းကို သိစေကြကုန်၏။ ဝါ-တောင်းကြကုန်၏။ ယေသံ-အကြင်ရဟန်းတို့၏၊ ပတ္တာ-တို့သည်။ ခုဒ္ဒကာ-ငယ်ကုန်၏။ တေ-တို့သည်။ မဟန္တေ-ကြီးကုန်သော၊ ပတ္တေ-သပိတ်တို့ကို၊ ဝိညာပေန္တိ၊ ယေသံ-တို့၏။ ပတ္တာ-တို့သည်။ မဟန္တာ-ကြီးကုန်၏။ တေ-တို့သည်။ ခုဒ္ဒကေ-ကုန်သော၊ ပတ္တေ-တို့ကို၊ ဝိညာပေန္တိ၊ ပေ၊ ဘိက္ခုနံ-ရဟန်းတို့၏ (အတွက်)၊ ဝါ-ရဟန်းတို့ဖို့၊ ဗဟူ-ကုန်သော၊ ပတ္တေ-တို့ကို၊ ကရောန္တော-ပြုလုပ်ရသည်ဖြစ်၍၊ အညံ-အခြားသော၊ ဝိက္ကာယိကံ-ရောင်းထိုက်သော၊ ဝါ-ရောင်းစရာပြစ်သော၊ ဘဏ္ဍံ-ကို၊ ကာတံ-ငှာ၊ န သက္ကောတိ-မစွမ်းနိုင်၊ အတ္တနာပိ-ကိုယ်တိုင်လည်း၊ န ယာပေတိ-မမျှတ၊ အဿ-ထိုသူ၏၊ ပုတ္တဒါရာပိ-သားသမီး၊ ဇနီးတို့သည်လည်း၊ ကိလမန္တိ-ပင်ပန်းကြကုန်၏။ ပေ။

၆၁၀။ ဘိက္ခုနော-၏။ ပတ္တော-သည်။ ဘိန္နော-ကွဲသည်။ ဟောတိ၊ ပေ၊ ကုက္ကုစ္စာယန္တော-ကုက္ကုစ္စကိုပြုလျက်၊ ပေ၊ ဟတ္ထေသု-လက်တို့ဖြင့်၊ ပိဏ္ဏာယ-ဆွမ်းအလိုငှာ(ဆွမ်းခံ)၊ စရတိ၊ [သဒ္ဓါကျမ်းများ အလို] တစ်နည်း၊ ဟတ္ထေသု-တို့၌၊ ပိဏ္ဏာယ-ရထိုက်သောဆွမ်းအလိုငှာ၊ စရတိ၊ [သာရတ္ထဋီကာ အလို]၊ ပေ၊ ကထံဟိ-အဘယ့်ကြောင့်၊ ပေ၊ စရိဿန္တိနာမ-လှည့်လည်ကြရသနည်း၊ တိတ္ထိယာ သေယျထာပိ-တိတ္ထိတို့ကဲ့သို့ပါတကား၊ (တိတ္ထိတွေလိုပါလား)၊ ပေ၊ နဋ္ဌပတ္တဿဝါ-ပျောက်သောသပိတ်ရှိသော ရဟန်းအားလည်းကောင်း၊ ဘိန္နပတ္တဿဝါ-ကွဲသောသပိတ်ရှိသော ရဟန်းအားလည်းကောင်း၊ ပတ္တံ ဝိညာပေတုံ အနုဇာနာမိ။

၆၁၁။ ဘဂဝတာ-သည်။ နဋ္ဌပတ္တဿဝါ၊ ပေ၊ ဝိညာပေတုံ-ငှာ၊ အနုညာတံ-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြ၍၊ အပ္ပမတ္တကေနပိ-အနည်းငယ်မျှလည်းဖြစ်သော၊ ဘိန္နေနပိ-ကွဲသောသပိတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အပ္ပမတ္တကေနပိ-သော၊ ခဏ္ဍေနစ-ကြီးပြတ်သောသပိတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝိလိခိတမတ္တေနပိ-ရေးခြစ်အပ်ကာမျှဖြစ်သော သပိတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဗဟူ ပတ္တေ ဝိညာပေန္တိ၊ ပေ။

“ပဝါရိတာ”ကို ကြည့်၍ “အဟံ ပတ္တေန (ပဝါရေမိ)”ဟု အနက် ပေးပါသည်။ ဝိမတိ၌ကား “ယေသံ အယျာနံ ပတ္တေန အတ္ထော၊ အဟံ (တေ ဘိက္ခု) ပတ္တေန-ဖြင့်၊ သန္တပေဿာမိ-နှစ်သက် ကျေနပ်စေပါမည်၊ ဝါ-ရောင့်ရဲစေပါမည်” ဟု အနက်ပေးဖို့ ဖွင့်ထားသည်။

၆၁၂။ ပါတိမောက် နိဿယအတိုင်းပေးပါ။

၆၁၃။ ဦးနုပဉ္စပန္နနော-ယုတ်လျော့သော ငါးဖွဲ့ရှိသော၊ ဝါ-ငါးဖွဲ့ မပြည့်သေးသော၊ ပတ္တောနာမ-မည်သည်၊ အဗန္ဓနောဝါ-အဖွဲ့အတုပ် လုံးဝ မရှိသော သပိတ်သော်လည်းကောင်း၊ ဧကဗန္ဓနောဝါ-တစ်ဖွဲ့ရှိသော သပိတ်သည် သော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ စတုဗန္ဓနောဝါ-လေးဖွဲ့ရှိသော သပိတ်သည် သော်လည်းကောင်းတည်း။ ယဿ-အကြင်သပိတ်၏၊ ဝါ-မှာ၊ ဒွဂ္ဂံလာ-လက်နှစ်သစ် ပမာဏရှိသော၊ ရာဇိ-အရေးအကြောင်းသည်၊ ဝါ-ကွဲအက်ကြောင်းသည်၊ နဟောတိ၊ (သော-သည်)၊ အဗန္ဓနောကာသော-အဖွဲ့တုပ်ရာ မရှိသော၊ ပတ္တောနာမ-မည်၏၊ [အဗန္ဓနောကာသော-သော၊ ပတ္တောနာမ-မည်သည်၊ ယဿ-၏၊ ပေ၊ န ဟောတိ၊ သော-ထိုသပိတ်တည်း၊ ဤသို့လည်း ပေးနိုင်၏၊] ပေ။

ဝိညတ္တိ-မိမိအလိုရှိကြောင်း သိစေမှုကို၊ ဝါ-စ၍တောင်းမှုကို၊ ဥပါဒါယ-အစပြု၍၊ ဝါ-စွဲ၍၊ နဝေါ-အသစ်ဖြစ်သော၊ ပတ္တောနာမ-မည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။

သဗ္ဗေဟေဝ-တို့သည်ပင်၊ အဓိဋ္ဌိတပတ္တံ၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ သန္နိပတိတဗ္ဗ-စည်းဝေးရာ၏၊ လာမကော-ည့်သော၊ ပတ္တော-ကို၊ န အဓိဋ္ဌာ တဗ္ဗော-မဓိဋ္ဌာန်ထိုက်၊ (အဓိဋ္ဌာန် မတင်ထိုက်၊ ကိ-အဘယ်သို့ကြံ၍ မဓိဋ္ဌာန်ထိုက်သနည်း၊) မဟာဋ္ဌိ-များသောအဖိုးရှိသော၊ ဝါ-တန်ဖိုးများသော၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဂဟေသာမိ-ယူမည်၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍ မဓိဋ္ဌာန်ထိုက်၊ ပေ၊ စေတာပိတော-လဲလှယ်စေအပ်သည်၊ (ဟုတွာ) နိဿဂ္ဂိယော-စွန့်အပ် စွန့်ထိုက်ပါ၏၊ ပေ၊ ပတ္တဂ္ဂါဟာပကော-သပိတ်ကို ခံယူစေတတ်သော ရဟန်းဟူ၍၊ ပေ။

၆၁၅။ သမ္မတေန-သမုတ်အပ်ပြီးသော၊ ဝါ-သမ္မုတိရပြီးသော၊ တေနဘိက္ခုနာ-သည်၊ ပတ္တော - ကို၊ ဂါဟေတဗ္ဗော-ခံယူစေထိုက်၏၊ ထေရော-ထေရ်ကို၊ ဝတ္တဗ္ဗော-လျှောက်ထိုက်၏၊ (ကိ)၊ ဘန္တေ၊ ထေရော-သည်၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဂဏှာတု-ခံယူတော်မူပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ထိုက်၏၊ ထေရော-သည်၊ သစေဂဏှာတိ-အကယ်၍ခံယူအံ့၊ ထေရဿ-၏၊ ပတ္တော-မူလသပိတ်ကို၊ ဒုတိယဿ-ဒုတိယထေရ်အား၊ ဂါဟေတဗ္ဗော-ယူစေထိုက်၏၊ တဿ-ထိုပတ္တနိသဇ္ဇကရဟန်း၏ (အပေါ်၌)၊ အနုဒ္ဒယတာယ-သနားတတ်သော ကရုဏာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-သနားခြင်းကြောင့်၊ န န ဂဟေတဗ္ဗော-မခံယူထိုက်သည်မဟုတ် ခံယူထိုက်သည်သာ၊ ပေ၊ အပတ္တကဿ-သပိတ် မရှိသော ရဟန်းအား၊ ဝါ-ကို၊ န ဂါဟေတဗ္ဗော-မခံယူစေထိုက်၊ ဧတေနေဝ ဥပါယေန-ဤနည်းအားဖြင့်သာလျှင်၊ ယာဝ သံဃနဝကာ-သံဃာတွင် အငယ်ဆုံး ရဟန်းတိုင်အောင်၊ ဂါဟေတဗ္ဗော-ထိုက်၏၊ ပေ။

တေကံ ဘိက္ခုနာ-ထို (ပတ္တနိသန္ဓက) ရဟန်းသည်၊ သော ပတ္တော-ထို သပိတ်ကို၊ (ထို ရဟန်းပရိသတ်၏ အဆုံးစွန်၌ဖြစ်သော သပိတ်ကို)၊ အဒေသေ-မထားထိုက်သော အရပ်၌၊ (ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ်၊ ထီး၊ ဆင်စွယ်ကောက် အစရှိသော သပိတ်ထားရာ မဟုတ်သော အရပ်၌)၊ န နိက္ခိပိတဗ္ဗော-မထားထိုက်၊ အဘောဂေန-မသုံးစွဲထိုက်သောနည်းဖြင့်၊ (ယာဂကျိုခြင်း၊ ဆိုးရည်ဆိုးခြင်း အစရှိသော မသုံးစွဲထိုက်သောနည်းဖြင့်)၊ န ဘုဒ္ဓိတဗ္ဗော-မသုံးစွဲထိုက်၊ ကထံ-အဘယ်သို့လျှင်၊ ဝါ-အဘယ်နည်းဖြင့်၊ အယံ ပတ္တော-သည်၊ နသေယျဝါ-ပျောက်မှုလည်း ပျောက်ရာပါအံ့နည်း၊ ဝိနသေယျဝါ-ပျက်စီး မူလည်း ပျက်စီးရာပါအံ့နည်း၊ ဘိဇ္ဇေယျဝါ-ကွဲမှုလည်း ကွဲရာပါအံ့နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ကြိ၍၊ န ဝိသန္ဓေတဗ္ဗော-မစွန့်လွှတ်ထိုက်၊ [အခြားသူအား မပေးရဟု ဆိုလိုသည်။] အဒေသေဝါ-မထားထိုက်သော အရပ်၌သော်လည်း၊ သစေ နိက္ခိပတိ-အကယ်၍ ထားအံ့၊ အဘောဂေနဝါ- မသုံးစွဲထိုက်သော နည်းဖြင့်သော်လည်း၊ သစေ ဘုဒ္ဓတိ-အကယ်၍ သုံးစွဲအံ့၊ ဝိသန္ဓေတိဝါ-စွန့်ပစ်မှုလည်း စွန့်ပစ်အံ့၊ ပေ။

၆၁၆။ အဗန္ဓနေန-အဖွဲ့အတုပ်မရှိသော၊ ပတ္တေန-ဖြင့်၊ ပေ၊ ဧကဗန္ဓ နေန-အဖွဲ့အတုပ် တစ်ခုရှိသော၊ ပေ၊ အဗန္ဓနောကာသံ-ဖွဲ့တုပ်ရာမရှိသော၊ ပေ။

၆၁၇။ ပေ၊ ဉာတကာနံ-ဆွေမျိုးတို့၏၊ (သပိတ်ကို)၊ (စေတာပေန္တဿ- လဲလှယ်စေသော ရဟန်းအား သော်လည်းကောင်း)၊ ပေ၊ စသည်ဖြင့် လွယ်ပြီ၊ ပေ။

ဦးနပဉ္စဗန္ဓနသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ဒုတိယံ။

၃-ဘောသန္ဓသိက္ခာပုဒံ

၆၁၈။ ပေ၊ အာယသ္မာ ပိလိန္ဒဝစ္ဆော-အရှင်ပိလိန္ဒဝစ္ဆသည်၊ ရာဇဂဟေ- ၌၊ လေဏံ-လိုဏ်ကို၊ ကတ္တုကာမော-ပြုလုပ်လိုသည်၊ (ဟုတွာ-၍)၊ ပဗ္ဗာရံ- တောင်ဝှမ်းကို၊ သောဓာပေတိ-ရှင်းလင်းစေ၏၊ (ရှင်းလင်းခိုင်း၏)၊ ပေ၊ မာဂဓော-မဂဓတိုင်း၏ အရှင်ဖြစ်သော၊ သေနိယော-များသော စစ်တပ်ရှိသော၊ ဗိမ္ဗိသာရော-ဗိမ္ဗိသာရမည်သော၊ ရာဇာ-သည်၊ ပေ။

၆၁၉။ ပေ၊ ဒုတံ-တမန်ကို၊ ပါဟေသိ-စေလွှတ်ပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့မှန်၍ စေလွှတ်သနည်း)၊ ဘန္ဓေ-မြတ်စွာဘုရား၊ မာဂဓော-သော၊ သေနိယော-သော၊

ဗိမ္ဗိသာရော-သော၊ ရာဇာ-သည်၊ အာရာမိကံ-အာရာမိစောင့်ကို၊ ဒါတုကာမော-
 လှူလိုပါ၏၊ ဘန္တေ၊ မယာ-သည်၊ ကထံ-အဘယ်သို့လျှင်၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗနုခေါ-
 ကျင့်ထိုက်ပါသနည်း၊(ကျင့်ရပါမည်နည်း)၊ ပေ၊ အာယသ္မ တော ပိလိန္ဒဝစ္ဆယ-
 အား၊ အာရာမိကံ-ကို၊ ပဋိသုဏိတွာ-ဝန်ခံပြီး၍၊ ဝိဿရိတွာ-မေ့၍၊ စိရေန-
 ကြာမြင့်မှ၊ သတိ-ကို၊ ပဋိလဘိတွာ-ရ၍၊အညတရံ-တစ်ယောက်သော၊
 သဗ္ဗတ္ထကံ-အလုံးစုံသောကိစ္စ၌ အလိုရှိထိုက်သော၊ (ကိစ္စအားလုံး၌ ပါဝင်ရသော)၊
 မဟာမတ္တံ-အမတ်ကြီးကို၊ အာမန္တေသိ-ခေါ်၍ ပြောပြ၊ (ကံ-အဘယ်သို့
 ခေါ်၍ပြောသနည်း)၊ ဘဏေ-အမောင် အမတ်ကြီး၊ မယာ-သည်၊ အယျဿ-
 အရှင်အား၊ ယော အာရာမိကော-ကို၊ ပဋိသုတော-ဝန်ခံအပ်ပြီ၊ သော
 အာရာမိကော-ထိုအာရာမိစောင့်ကို၊ ဒိန္နော-လှူအပ်ပြီလော၊ ဣတိ-ဤသို့
 ပြောပြ၊ ဒေဝ-မင်းမြတ်၊ အယျဿ-အား၊ အာရာမိကော-ကို၊ န ဒိန္နော၊
 မလ္လာအပ်သေးပါ၊ (မလ္လာရသေးပါ)၊ ပေ၊ ဘဏေ၊ ဣတော-ဤနေ့မှ၊ တံ -
 ထိုဝန်ခံထားရာနေ့သည်၊ ကိဝစိရံ-အဘယ်မျှလောက် ကြာသည်၊ ဟောတိ-
 ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မေးပြီ၊ ပေ၊ ရတ္တိယော-တို့ကို၊ ဂဏေတွာ-
 ရေတွက်၍၊ ပေ၊ ဒေဝ-အရှင်မင်းမြတ်၊ ပဉ္စရတ္တိသတာနိ-ငါးရာသောညဉ့်တို့
 ပါတည်း၊ ပေ၊ ပဉ္စအာရာမိကသတာနိ-အာရာမိစောင့် ငါးရာတို့ကို၊ ဒေဟိ-
 လှူလိုက်ပါ၊ ပေ၊ အဒါသိ-ပေးလှူပြီ၊ ပါဠိယေက္ကော-အသီးအခြား ဖြစ်သော၊
 ဝါ-အသီးအခြား တစ်ရွာသော၊ ဂါမော-သည်၊ နိဝိသိ-တည်နေပြီ၊ အာရာမိက
 ဂါမကောတိပိ-အာရာမိစောင့်ရွာငယ်ဟူ၍လည်း၊ နံ-ထိုရွာကို၊ အာဟံသု-
 ခေါ်ဆိုကြကုန်ပြီ၊ ပိလိန္ဒဂါမကောတိပိ-ပိလိန္ဒရွာငယ် ဟူ၍လည်း၊ ပေ။

၆၂၀။ ပေ၊ တသ္မိံ ဂါမကေ-ထိုရွာငယ်၌၊ ဥဿဝေါ-ပွဲသဘင်သည်၊
 ဟောတိ-ရှိ၏၊ ဒါရကာ-တို့သည်၊ အလင်္ကာတာ-တန်ဆာဆင်အပ်ကုန်သည်၊
 မာလာကိတာ-ပြုအပ်သောပန်းကုံးရှိကုန်သည်၊ (ပန်းကုံး ပန်ထား၊ စွပ်ထား
 ကုန်သည်)၊ (ဟုတွာ) ကိဋ္ဌန္တိ-ကစားကြကုန်၏၊ ပေ၊ သပဒါနံ-အစဉ်အတိုင်း၊
 ပေ၊ တဿာ အာရာမိကိနိယာ-ထိုအာရာမိစောင့်မ၏၊ ဝိတာ-သမီးသည်၊
 အညေ-အခြားကုန်သော၊ ဒါရကေ-တို့ကို၊ အလင်္ကာတာ-တန်ဆာဆင်အပ်သည်
 တို့ကို၊ မာလာကိတာ-ပြုအပ်သော ပန်းကုံးရှိသည်တို့ကို၊(ပန်းကုံးပန်ထားသည်
 တို့ကို)၊ ပသိတွာ-မြင်၍၊ ရောဒတိ-ငို၏၊ (ကံ-အဘယ်သို့ပြော၍ ငိုသနည်း)
 မေ-ကျွန်မအား၊မာလံ-ပန်းကုံးကို၊ ဒေထ-ပေးပါကုန်၊ မေ-အား၊ အလင်္ကာရံ-
 တန်ဆာကို၊ ဒေထ-ပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍ ငို၏၊ ပေ၊ ကိဿ-ကြောင့်၊
 အယံ ဒါရိကာ-ဤကလေးမသည်၊ ရောဒတိ-ငိုသနည်း၊ ပေ၊ ဒုဂ္ဂတာနံ-
 ဆင်းရဲကုန်သော၊ အမှာကံ-တပည့်တော်တို့၏၊ ဝါ-တို့မှာ၊ မာလာ-သည်၊
 ကုတော-အဘယ်မှာရှိပါအံ့နည်း၊ အလင်္ကာရော-သည်၊ ကုတော၊ ပေ။

အညတရံ-တစ်ခုသော၊ တိဏဏှပုဂံ-မြက်ကရွတ်ခွေကို၊ ဂဟေတွာ-ဟူ၍၊ ပေ၊ ဟန္တ-ရော၊ ဣမံ တိဏဏှပုဂံ-မြက်ကရွတ်ခွေကို၊ တဿာ ဒါရိကာယ-၏၊ သီသေ-ဦးခေါင်း၌၊ ပဋိမုဉ္ဇ-စွပ်လိုက်၊ ပဋိမုဉ္ဇိ-စွပ်လိုက်ပြီ၊ သာ-ထိုမြက်ကရွတ်ခွေသည်၊ အဘိရူပါ-လွန်ကဲသောအဆင်းရှိသော၊ ဒဿနိယာ-ကြည့်ရှုသင့် ကြည့်ရှုထိုက်သော၊ ပါသာဒိကာ-စိတ်၏ ကြည့်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်သော၊ သုဝဏ္ဏမာလာ-ရွှေပန်းကုံးသည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ၊ တာဒိသာ-ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သော၊ သုဝဏ္ဏမာလာ-သည်၊ ရညောပိ-၏လည်း၊ အန္တေ ပုရေ-နန်း တော်တွင်း၌၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ပေ၊ ရညော-မင်းအား၊ အာရောစေသုံသံတော်ဦးတင်ကြကုန်ပြီ၊ (ကိ-နည်း၊) ဒေဝ၊ အမုကဿ-မည်သော၊ အာရာမိကဿ-၏၊ ယရေ-အိမ်၌၊ သုဝဏ္ဏမာလာ-သည်၊ အဘိရူပါ-ပါ၏၊ ဒဿနိယာ-၏၊ ပါသာဒိကာ-၏၊ ပေ၊ ဒုဂ္ဂတဿ-ဆင်းရဲသော၊ တဿ-ထိုသူ၏၊ ဝါ-ထိုသူမှာ၊ ကုတော-အဘယ်မှာရှိပါအံ့နည်း၊ နိဿံသယံ-သံသယမဲ့၊ ဝါ-စင်စစ်ဧကန်၊ စောရိကာယ-ခိုးမှုဖြင့်၊ အာဘတာ-ဆောင်ယူအပ်ပါပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ သံတော်ဦးတင်ကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ တံအာရာမိကကုလံ-ထိုအာရာမိစောင့် အမျိုးကို၊ ဗန္ဓာပေသိ-ချုပ်နှောင်စေပြီ၊ (ဖမ်းခိုင်းပြီ)။ ပေ၊ ပဋိဝိဿကေ-အိမ်နီးချင်းတို့ကို၊ ပုစ္ဆိ(ကိ)ကဟံ-အဘယ်အရပ်သို့၊ ဣမံ အာရာမိကကုလံ-သည်၊ ဂတံ-သွားသနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးပြီ၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ ဧတိဿာ သုဝဏ္ဏမာလာယ-ဤရွှေပန်း၏၊ ကာရဏာ-အကြောင်းကြောင့်၊ ရညာ-မင်းသည်၊ ဗန္ဓာပိတံ-ချုပ်နှောင်အပ်ပါပြီ၊ (အဖမ်းခိုင်းပါပြီ) ဣတိ-ကုန်ပြီ။

၆၂၁။ ပေ၊ မဟာရာဇ၊ ကိဿ-ကြောင့်၊ အာရာမိကကုလံ-ကို၊ ဗန္ဓာပိတံ-ချုပ်နှောင်စေအပ်သနည်း၊ (ဖမ်းခိုင်းသနည်း)၊ ဣတိ-မေးပြီ၊ ဘန္တေ၊ တဿ အာရာမိကဿ-၏၊ ယရေ-၌၊ ပေ၊ အမှာကမ္ပိ-တပည့်တော်တို့၏လည်း၊ အန္တေ ပုရေ-နန်းတော်တွင်း၌၊ တာဒိသာ-သော၊ သုဝဏ္ဏမာလာ-သည်၊ နတ္ထိ-မရှိပါပေ၊ ရညော-၏၊ ပါသာဒံ-ပြာသာဒ်ကို၊ သုဝဏ္ဏန္တိ-ရွှေဟူ၍၊ (ရွှေဖြစ်စေသတည်းဟု)၊ အဓိမုစ္စိ-စွဲမြဲစွာနှလုံးသွင်းပြီ၊ ဝါ-အဓိဋ္ဌာန်ပြီ၊ သော-သည်၊ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏမယော-အလုံးစုံ ရွှေဖြင့်ပြုအပ်သည်၊ ဝါ-ရွှေအတိပြီးသည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ မဟာရာဇ-ဇော၊ တေ-သင်သည်၊ တာဝဗဟံ-ထိုမျှလောက်များသော၊ ဣဒံ သုဝဏ္ဏံ-ကို၊ ကုတော-အဘယ်မှ ရအပ်သနည်း၊ ပေ၊ အညာတံ-သိအပ်ပါပြီ၊ ဧသော-ဤတန်ခိုးအာနုဘော်သည်၊ အယျဿေဝ-အရှင်၏သာ၊ ဣဒ္ဓါဘာဝေါ-တန်ခိုးအာနုဘော်ပါတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ တံ အာရာမိကကုလံ-ကို၊ မုဉ္ဇာပေသိ-လွတ်မြောက်စေပြီ၊ (အလွတ်ခိုင်းပြီ)။

မနုဿာ-တို့သည်၊ အယျေန ပိလိန္ဒဝဏ္ဏေန-သည်၊ သရာဇိကာယ-မင်းနှင့်တကွဖြစ်သော၊ ပရိသာယ-၌၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ-လူတို့၏ ကုသလကမ္မပထတရား ၁၀-ပါးထက်လွန်မြတ်သော၊ ဝါ-မြတ်သော ဈာယီအရိယာလူတို့၏

ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ-တန်ခိုးပြာဠိဟာကို၊ ဒဿိတန္တိ-ပြအပ်ပြီဟူ၍၊ အတ္တမနာ-မိမိစိတ်ရှိကုန်သည်၊ ဝါ-ပီတိသုခတို့သည် ရှေးရှုယူအပ်သော စိတ် ရှိကုန်သည်၊ အဘိပ္ပသန္နာ-အလွန်ကြည်ညိုကုန်သည်၊ (ဟုတွာ-ဖြစ်၍)၊ အာယသ္မတော ပိလိန္ဒဝစ္ဆဿ-၏(အတွက်)၊ ပဉ္စ-ငါးမျိုး ကုန်သော၊ ဘောသဇ္ဇာနိ-ဆေးတို့ကို၊ အဘိဟရိသု-ရှေးရှုဆောင်ကြကုန်ပြီ၊ သေယျထိဒံ-ထိုဆေးငါးမျိုး ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ သပ္ပိ-ထောပတ်လည်းကောင်း၊ (နဝနိတံ-ဆီဦး၊ တေလံ-ဆီ၊ မရ-ပျားရည်) ဖာဏိတံ-တင်လဲလည်းကောင်းတည်း။

ပကတိယာပိစ-ပင်ကိုအားဖြင့်လည်း၊ အာယသ္မာ ပိလိန္ဒဝစ္ဆော-သည်၊ ပဉ္စန္ဒ ဘောသဇ္ဇာနိ-တို့ကို၊ လာဘီ-ရခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ၊ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ-ရအပ်တိုင်း ရအပ်တိုင်းသောဆေးကို၊ ပရိသာယ-အား၊ ဝိသဇ္ဇေတိ-စွန့်လှူ၏၊ အဿ-ထိုပိလိန္ဒဝစ္ဆ၏၊ ပရိသာစ-သည်လည်း၊ ဗာဟုလ္လိကာ-ပစ္စည်းလေးပါးတို့ ဌ များသည်၏ အဖြစ်အကျိုးငှာကျင့်သည်၊ ဟောတိ၊ လဒ္ဓံလဒ္ဓံ-ကို၊ ကောလမ္မေပိ-အိုး(စရည်း)ကြီးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဃဋေပိ-အိုးငယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပူရေတွာ-ပြည့်စေ၍၊ ပဋိသာမေတိ-သိမ်းဆည်းထား၏၊ ပရိသာဝနာနိပိ-ရေစစ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ထဝိကာယောပိ-အိတ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပူရေ တွာ-၍၊ ဝါတပါနေသု-လေသောက်ပြတိုင်းတို့၌၊ လဂ္ဂေတိ-ချိတ်ဆွဲထား၏၊ တာနိ-ထိုဆေးတို့သည်၊ သြလိနဝိလိနာနိ-အောက်၌လည်း လျှောကျ၊ ဘေး နှစ်ဘက်၌လည်း လျှောကျကုန်သည်၊ ဝါ-အောက်မှလည်း ယိုထွက်၊ ဘေး နှစ်ဘက်မှလည်း ယိုထွက်ကျကုန်သည်၊ (ဟုတွာ-ဖြစ်၍)၊ တိဋ္ဌန္တိ-တည်နေ ကုန်၏၊ ဥန္နုရေဟိပိ-ကြွက်တို့ဖြင့်လည်း၊ ဝိဟာရာ-ကျောင်းတို့သည်၊ သြကိဏ္ဍဝိကိဏ္ဍာ-အောက်၌လည်း ရောပြုမ်းကုန်၊ နံရံ ၂ ဘက်အထက်ဟူသော အထူးထူးသော အရပ်၌လည်း ရောပြုမ်းကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပေ၊ သကျပုတ္တိယာ- ကုန်သော၊ ဣမေ သမဏာ-တို့သည်၊ အန္တောကောဋ္ဌာဂါရိကာ-ကျောင်းတွင်း၌ စီမံအပ်သော ကျိရှိကုန်၏၊ ဝါ-ကျောင်းတွင်း၌ စီမံအပ်သော ဂိုထောင်ရှိကုန်၏၊ မာဂဓော-သော၊ ပေ၊ ရာဇာသေယျထာပိ-ကဲ့သို့ပါတကား။

၆၂၂။ မှါတိမောက် နိဿယအတိုင်းပေးပါ။

၆၂၃။ ယာနိ ခေါ် ပန၊ ပေ၊ ဘောသဇ္ဇာနိတိ (ဧတ္ထ)-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ သပ္ပိ နာမ-မည်သည်၊ ဂေါသပ္ပိ ဝါ-နွားထောပတ်လည်းကောင်း၊ (နွားမမှ ဖြစ်သော ထောပတ်လည်းကောင်း)၊ အဇိကာသပ္ပိ ဝါ-ဆိတ်ထောပတ် လည်းကောင်း၊(ဆိတ်မမှဖြစ်သော ထောပတ်လည်းကောင်း)၊ မဟိံသသပ္ပိဝါ- ကျွဲထောပတ်လည်းကောင်း၊(ကျွဲမမှဖြစ်သော ထောပတ်လည်းကောင်းတည်း)၊ ယေသံ-အကြင် သတ္တဝါတို့၏၊ မံသံ-အသားသည်၊ ကပ္ပတိ-အပ်၏၊ တေသံ- (အပ်သော အသားရှိသော) ထို သတ္တဝါတို့၏၊ သပ္ပိ-တည်း၊ နဝနိတံနာမ-

မည်သည်၊ တေသံယေဝ-ထို အပ်သော အသားရှိသော သတ္တဝါတို့၏ပင်၊ နဝနီတံ-ဆီဦးတည်း၊ တေလံ နာမ-မည်သည်၊ တိလတေလံ-နှမ်းဆီ၊ သာသံပတေလံ-မုန်ညင်းဆီ၊ မဓကတေလံ-မယ်ဇယ်ဆီ၊ ဧရဏ္ဍကတေလံ-ကြက်ဆူဆီ၊ ဝသာတေလံ-သားဆီလည်းကောင်းတည်း၊ မဓနာမ-မည်သည်၊ မက္ခိကာမဓ-ပျားငယ်ပျားရည်တည်း၊ [ပျားငယ်တို့ ပြုအပ်သော ပျားရည်တည်း၊] ဖာဏိတံနာမ-မည်သည်၊ ဥစ္ဆုမ္မာ-ကြိမ္မာ၊ နိဗ္ဗတ္တံ-ဖြစ်သော ပစ္စည်းတည်း၊ [ကြံသကာ၊ သကြား၊ သကာရည် စသည်များ။]

တာနိ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ပေ ၊ ပရိဘူဠိတဗ္ဗာနီတိ-ကား၊ (ယာ) သတ္တာဟ ပရမတာ-အကြင် ၇-ရက်အလွန် အပိုင်းအခြားရှိသည်၏အဖြစ်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ (တံ-ထို ခုနစ်ရက်အလွန် အပိုင်းအခြားရှိသော ကာလပတ်လုံး)၊ တာနိ-ထို ဆေးတို့ကို၊ ပရိဘူဠိတဗ္ဗာနီ-၏၊ တံ အတိက္ကာမယတော၊ ပေ၊ ဟောတိတိ-ကား၊ အဋ္ဌမေ-ရရက်မြောက်ဖြစ်သော၊ အရုဏုဂ္ဂမနေ-အရုဏ်တက်ရာအခါ၌၊ နိဿဂ္ဂိယံ (ဟောတိ)၊ ပေ၊

၆၂၄။ နိဿဋ္ဌံ-စွန့်အပ်သောဆေးကို၊ ပဋိလဘိတွာ-ပြန်ရ၍၊ ကာယိဏေန-ကိုယ်၌ဖြစ်သော၊ ပရိဘောဂေန-သုံးစွဲခြင်းဖြင့်၊ နပရိဘူဠိတဗ္ဗံ-မသုံးစွဲထိုက်၊ န အဇ္ဈောဟရိတဗ္ဗံ-မစားမျိုထိုက်၊ [“ခံတွင်းသို့ ရှေးရှု မဆောင်ထိုက်”ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်သည်။] ပဒီပေဝါ-ဆီမီး၌သော်လည်းကောင်း၊ ကာဠဝဏ္ဏေဝါ-မည်းနက်သော အဆင်း၌သော်လည်းကောင်း၊ ဥပနေတဗ္ဗံ-ကပ်ဆောင်ထိုက်၏၊ အညေန-စွန့်သော ရဟန်းမှ အခြားသော၊ ဘိက္ခုနာ-ရဟန်းသည်ကား၊ ကာယိဏေန-သော၊ ပရိဘောဂေန-ဖြင့်၊ ပရိဘူဠိတဗ္ဗံ-၏၊ န အဇ္ဈောဟရိတဗ္ဗံ-မစားမျိုထိုက်။

၆၂၅။ ပေ၊ (ယော-သည်)၊ အနုပသမ္ပန္နဿ-ဥပသမ္ပန္န မဟုတ်သော လူသာမဏေအား၊ စတ္ထေန-စွန့်လွှတ်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ဝန္တေန-ထွေးအန်ကြောင်းဖြစ်သော၊ မုတ္တေန-လွှတ်ကြောင်းဖြစ်သော စိတ်ဖြင့်၊ အနပေက္ခော-ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိသည်(ဖြစ်၍)၊ ဒတွာ-ပေး၍၊ ပဋိလဘိတွာ-ပြန်ရ၍၊ ပရိဘူဠိတိ-၏၊ (တဿ)၊ ပေ။

ဘောသဇ္ဇသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ တတိယံ။

၄-ဝဿိကသာဠိကသိက္ခာပုဒ်

၆၂၆။ တေန ခေါ ပန သမယေန-၌၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ ဘိက္ခုနံ - တို့အား၊ ဝဿိကသာဠိကာ-မိုးရေခံသင်္ကန်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ အနုညာတာ -

ခွင့်ပြုအပ်သည်။ ဟောတိ-၏။ ပေ၊ ပဋိကဇ္ဈေဝ-ကြိုတင်၍သာ၊ ဝသိကသာဠိက
 စီဝရံ-ကို၊ ပရိယေသန္တိ-ရှာမှီးကြကုန်၏။ ပဋိကဇ္ဈေဝ၊ ကတွာ-(ချုပ်မှု၊ ဆိုးမှု၊
 ကပ္ပဗိန္န၊ ထိုးမှုကို)ပြု၍၊ နိဝါသေန္တိ-ဝတ်ရုံကြကုန်၏။ ဝသိကသာဠိကာယ-
 သည်၊ ဇိဏ္ဏာယ-ဆွေးမြည့်လသော်၊ နဂါ-အဝတ်မစည်း အချည်းနီးတို့သည်၊
 (ဟုတွာ)၊ ကာယံ-ကိုယ်ကို၊ သြဝဿာပေန္တိ-မိုးစိုစေကြကုန်၏။ (မိုးရေချိုး
 ကြကုန်၏)။

၆၅၇။ ဂိမှာနံ-နွေလတို့၏။ မာသော-တစ်လသည်၊ သေသော-ကြွင်းကျန်
 တော့၏။ ဣတိ-ဤသို့ဆိုထိုက်ရာနေ့မှစ၍၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ဝသိကသာဠိက
 စီဝရံ-ကို၊ ပရိယေသိတဗွံ-ရှာဖွေထိုက်၏။ ဂိမှာနံ-တို့၏။ အဒ္ဓမာသော-
 တစ်လထက်ဝက် ၁၅ ရက်သည်၊ သေသော-ကြွင်းကျန်တော့၏။ ဣတိ-
 ဤသို့ ဆိုထိုက်ရာနေ့မှစ၍၊ ကတွာ-ချုပ်မှု၊ ဆိုးမှု၊ ကပ္ပဗိန္န၊ ထိုးမှုကိုပြု၍၊
 နိဝါသေတဗွံ-ဝတ်ထိုက်၏။ ဂိမှာနံ-တို့၏။ မာသော-သည်၊ သေသော-၏။
 ဣတိ ဤသို့ဆိုထိုက်ရာနေ့၏။ သြရေန-ဤဘက်၌၊ ဝသိကသာဠိကံ-ကို၊
 စေပရိယေသေယျ-အကယ်၍ရှာဖွေအံ့၊ ဂိမှာနံ အဒ္ဓမာသော၊ သေသော-၏။
 ဣတိ-ဤသို့ ဆိုထိုက်ရာနေ့၏။ သြရေန-ဤဘက်၌၊ ကတွာ-၍၊ စေ
 နိဝါသေယျ-အကယ်၍ ဝတ်ရုံသုံးစွဲအံ့၊ (တဿ ဘိက္ခုနော-၏။ တံ စီဝရံ-
 သည်၊ နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ)။

၆၅၈။ မာသော၊ ပေ၊ ပရိယေသိတဗ္ဗန္တိ-ကား၊ ယေ မနုဿာ-တို့သည်၊
 ပုဗ္ဗပိ-ရှေးအခါ၌လည်း၊ ဝသိကသာဠိကစီဝရံ-ကို၊ ဒေန္တိ-ပေးလှူကြကုန်၏။
 တေ-ထိုလူတို့ကို၊ (လှူနေကျ လူတို့ကို)၊ ဥပသင်္ကမိတွာ-၍၊ ဧဝံ-ဤသို့၊
 ဝစနိယာ-ပြောဆိုထိုက်ကုန်သည်၊ အဿု-ဖြစ်ကုန်၏။ (ကိ-အဘယ်သို့
 ပြောဆိုထိုက်ကုန်သနည်း၊) ဝသိကသာဠိကာယ-မိုးရေခဲသင်္ကန်း၏။ (မိုးရေခဲ
 သင်္ကန်းကို ပေးလှူခြင်း၏)၊ ကာလော-အခါတည်း၊ ဝသိကသာဠိကာယ-
 ၏။ သမယော-အချိန်တည်း၊ အညေ-သင်တို့မှ တစ်ပါးသော၊ မနုဿာပိ-
 တို့သည်လည်း၊ ဝသိကသာဠိကစီဝရံ-ကို၊ ဒေန္တိ-ပေးလှူနေကြကုန်၏။ ဣတိ-
 ဤသို့ပြောထိုက်၏။ ဒေထ မေ၊ ပေ၊ စေတာပေထ မေ ဝသိကသာဠိက
 စီဝရန္တိ-ဟူ၍၊ န ဝတ္တဗ္ဗာ-မပြောထိုက်ကုန်၊ [မေ-အား၊ ဝသိကသာဠိက
 စီဝရံ-ကို၊ ဒေထ-လှူကြပါ၊ မေ-ငါ၏(အတွက်)၊ ဝသိကသာဠိကစီဝရံ-ကို၊
 အာဟရထ-ဆောင်ခဲ့ကြပါ၊ မေ-၏(အတွက်)၊ ဝသိကသာဠိကစီဝရံ-ကို၊
 စေတာပေထ-လဲလှယ်စေကြပါ(ဝယ်ကြပါ)]။

အဒ္ဓမာသော၊ ပေ၊ နိဝါသေတဗ္ဗန္တိ-ကား၊ ဂိမှာနေ-နွေလသည်၊ အဒ္ဓမာသေ-
 သည်၊ သေသေ-ကြွင်းကျန်လသော်၊ ဝါ-ကြွင်းကျန်ရာအခါ၌၊ ကတွာ-၍၊
 နိဝါသေတဗွံ-၏။ ပေ၊ အတိရေကမာသေ-တစ်လထက် အပိုအလွန်သည်၊

ပေ၊ အတိရေကအဒ္ဓမာသေ-တစ်လထက်ဝက်ထက် အပိုအလွန်သည်။ ပေ၊ ဘန္တေ၊ ဣဒံ ဝဿိကသာဠိက စီဝရံ-သည်။ ဝါ-ကို။

ဂိမှာနေ-သည်။ အတိရေကမာသေ-တစ်လထက်အပိုအလွန်သည်။ သေသေ-ကြွင်းကျန်စဉ်၊ ပရိယိဋ္ဌံ-ရှာမှီးအပ်သည်။ ဂိမှာနေ-သည်။ အတိရေကအဒ္ဓမာသေ-တစ်လထက်ဝက် အပိုအလွန်သည်။ သေသေ-ကြွင်းကျန်စဉ်၊ ကတွာ-၍၊ ပရိဒဟိတံ-ဝတ်ရုံ သုံးစွဲအပ်သည်။ (ဟုတွာ)၊ နိဿဂ္ဂိယံ-စွန့်အပ် စွန့်ထိုက်ပါ၏။ ပေ။

၆၂၉။ လွယ်ပြီ။

၆၃၀။ ပေ၊ ဝဿိကသာဠိကာယ-ကို၊ ပရိယိဋ္ဌာယ-ရှာမှီးအပ်ပြီးသော်၊ ဝဿံ-ဝါကို၊ ဥက္ကမိယျတိ-အထက်သို့ငင်အပ်၏။ ဝါ-ထပ်အောင် ပြုအပ်၏။ ပေ၊ [နိဝတ္ထာယ-ဝတ်အပ်ပြီးသော်၊ ပေ၊ ဓောဝိတွာ-ဖွပ် လျှော်၍]၊ ပေ။

ဝဿိကသာဠိကသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ စတုတ္ထံ။

၅-စီဝရအတ္ထိန္ဒနသိက္ခာပုဒ်

၆၃၁။ ပေ၊ ဘာတုနော-အစ်ကို၏၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကံ-အတူနေတပည့် ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ အာဂုသော-ငါ့ရှင်၊ ဧဟိ-လာပါ၊ ဇနပဒစာရိကံ-ဇနပုဒ်ဒေသစာရိကို၊ ဝါ - ဇနပုဒ်နယ်ဝယ် လှည့်လည်မှုကို၊ ပက္ကမိဿာမ-မဲသွားကြကုန်စို့၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ၊ ဘန္တေ၊ အဟံ-တပည့်တော်သည်၊ နဂမိဿာမိ-မလိုက်နိုင်ပါ၊ ဒုဗ္ဗလစီဝရော-အားနည်းသော သင်္ကန်းရှိသည်၊ အမှီ-ဖြစ်ပါ၏။ ပေ။ တေ-သင့်အား၊ စီဝရံ-ကို၊ ဒဿာမိ-ပေးပါမည်၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ဝံဿ-ထိုရဟန်းအား၊ စီဝရံ-ကို၊ အဒါသိ-ပေးလိုက်ပြီ၊ သောဘိက္ခု-၊ အသောသိ-ကြားပြီ၊ (ကိ)၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဇနပဒစာရိကံ၊ ပက္ကမိဿတိကိရ-မဲကြွတော်မူလိမ့်မည်တဲ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြားပြီ၊ အထခေါ-၌၊ တဿဘိက္ခုနော-၏၊ ဝါ-မှာ၊ ဧတံ-ဤအကြံသည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ၊ (ကိ)၊ [ဒါနာဟံ-ဒါနိ+အဟံ]၊ ဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ အဟံ-ငါသည်၊ သကျပုတ္တေန-သော၊ အာယသ္မတာ ဥပနန္နေန-အရှင်ဥပနန္ဒနှင့်၊ သဒ္ဓိ- အတူ၊ ဇနပဒစာရိကံ-ကို၊ န ပက္ကမိဿာမိ-မဲသွားတော့၊ ပေ၊ ပက္ကမိဿာမိ- တော့မည်၊ ဣတိ-ဤသို့အကြံဖြစ်ပြီ။ ပေ။

ဘန္တေ၊ အဟံ-တပည့်တော်သည်၊ တယာ-အရှင်ဘုရားနှင့်၊ သဒ္ဓိ-အတူ၊ ဇနပဒစာရိကံ-ကို၊ န ပက္ကမိဿာမိ-မဲသွားတော့ပါ၊ ဘဂဝတာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိ။

ဇနပဒစာရိကံ-ကို၊ ပက္ကမိဿာမိ-ဖဲသွားတော့မည်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ပြန်လျှောက်ပြီး၊ အာဂုဿော-ငါ့ရှင်၊ မယာ-ငါနှင့်၊ သဒ္ဓိံ-အတူ၊ ဇနပဒ စာရိကံ-ကို၊ ပက္ကမိဿာသိတိ-ဖဲသွားလိမ့်မည်ဟူသော၊ ယံပိ-အကြင်အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ တျာဟံ (တေ+အဟံ) တေ-သင့်အား၊ အဟံ-သည်၊ စီဝရံ-ကို၊ အဒါသိ-ပေးခဲ့ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ကုပိတော-စိတ်ဆိုးသည်၊ အနတ္တမနော-မိမိစိတ်မရှိသည်၊ ဝါ-ပီတိသုခတို့သည် ရှေးရှုယူအပ်သောစိတ် မရှိသည်၊ (ဟုတွာ) အစ္ဆိန္နိ-လုယူပြီ၊ ပေ၊ ဥပနန္တ၊ တွံ-သည်၊ ဘိက္ခုဿ- အား၊ သာမံ-ကိုယ်တိုင်၊ စီဝရံ-ကို၊ ဒတွာ-ပေးပြီး၍၊ ကုပိတော-သည်၊ အနတ္တမနော-သည်၊ ဝါ-သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အစ္ဆိန္နိ-ပြီ၊ ဣတိကိရ-ဤသို့ကြားရသည်မှာ၊ သစ္စံ-မှန်သလော၊ (ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ)၊ ပေ။

၆၃၂။ ပါတိမောက်နိဿယအတိုင်း ပေးပါ။

၆၃၃။ လွယ်ပြီ၊ သကိံ - တစ်ကြိမ်၊ အာဏတ္တော - စေခိုင်းအပ်သည်၊ ဟုတွာ၊ ဗဟုကမ္မိ-များစွာလည်း၊ အစ္ဆိန္နတိ-လုယူအံ့၊ ပေ။

၆၃၅။ သော ဝါ-ထိုရဟန်း (ကိုယ်တိုင်)ကမူလည်း၊ ဒေတိ-ပြန်ပေးအံ့၊ တဿဝါ-ထို ရဟန်းနှင့်မူလည်း၊ ဝိဿသန္တော-အကျွမ်းဝင်သည် ဖြစ်၍၊ ဂဏှာတိ-ယူအံ့။

စီဝရအစ္ဆိန္နနသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ပဉ္စမံ။

၆-သုတ္တဝါညတ္တိသိက္ခာပုဒ်

၆၃၆။ စီဝရကာရသမယေ-သင်္ကန်းချုပ်မှုကို ပြုရာအခါ၌၊ ဗဟုံ-သော၊ သုတ္တံ-ချည်ကို၊ ဝိညာပေသုံ-ကုန်ပြီ၊ စီဝရေ-ကို၊ ကတေပိ-ပြုအပ်ပြီး ပါသော်လည်း၊ ဗဟုံ၊ သုတ္တံ-သည်၊ အဝသိဋ္ဌံ-ကြွင်းကျန်နေသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ တန္တဝါယေဟိ-ရက်ကန်းသည်တို့သည်၊ (ဓာတ်ကတ္တား)၊ ဝါ-တို့ကို၊ (ကာရိတ်ကံ)၊ စီဝရံ-ကို၊ ဝါယာပေမ-ရက်စေကြကုန်စို့၊ ပေ၊ စီဝရေ-ကို၊ ဝိတေပိ-

၁။ ယမ္မိ၊ ပေ၊ ပက္ကမိဿာတိတိ။ ။ဤ၌ ဝိမတိဝယ် အဇ္ဈာဟရိတဗ္ဗ (ဆောင်ယူထိုက်သော) ပုဒ် (ပါဌသေသ)ထည့်၍ ယောဇနာရမည်ဟု ဖွင့်၏၊ ထိုအလို “တေ-အား၊ အဟံ၊ ယံပိ စီဝရံ-ကိုလည်း၊ အဒါသိ-ပေးခဲ့ပြီ၊ (တံ-ထိုသင်္ကန်းကို)၊ မယာ သဒ္ဓိံ ဇနပဒစာရိကံ-ကို၊ ပက္ကမိဿာတိ-လိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ ရည်ရွယ်၍၊ ဝါ-အမှတ်ဖြင့်၊ အဒါသိ-ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ကုပိတော၊ ပေ၊ အစ္ဆိန္နိ-ပြီ၊ ဤသို့ ပေးပါ၊ နိဿယ၌ လွယ်ကူအောင် ပေးထားပါသည်။

ရက်အပ်ပြီးပါသော်လည်း၊ ပေ၊ သာမံ-ကိုယ်တိုင်၊ သုတ္တံ-ကို၊ ဝိညာပေတွာ-
တောင်း၍၊ တန္တဝါယေဟိ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ စီဝရံ-ကို၊ ဝါယာပေသန္တိ
နာမ-ရက်စေကြရသနည်း၊ (ရက်စေကြရပါလိမ့်)။

၆၃၇။ ပါတိမောက် နိဿယအတိုင်းပေးပါ။

၆၃၈။ သုတ္တံ နာမ-မည်သည်၊ သုတ္တာနိ-တို့သည်၊ ဆ-ခြောက်မျိုးတို့
တည်း၊ ခေါမံ-ခေါမတိုင်းဖြစ်ချည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ခုံချည်လည်းကောင်း၊
[ကပ္ပါသိကံ-ဝါချည်၊ (ဝါမှဖြစ်သောချည်)၊ ကောသေယျ-ပိုးချည်၊ ကမ္မလံ-
ကမ္မလာ၊ (သိုးမွေးချည်) သာဏံ-ပိုက်ဆံလျော်ချည်၊] ဘင်္ဂံ-ခေါမ စသော
ချည်ငါးမျိုးပေါင်း၍ ရက်အပ်သောချည် လည်းကောင်းတည်း။

တန္တဝါယေဟိတိ-ကား၊ ပေသကာရေဟိ-ရက်ကန်းသည်တို့သည်၊ ပေ၊
ဝါယာပိတံ-ရက်စေအပ်သည်၊ (ဟုတွာ) နိသဂ္ဂိယံ။

၆၃၉။ ဝါယာပိတေ-ရက်စေအပ်ပြီးသောသင်္ကန်း၌၊ ဝါယာပိတသညိ-
ရက်စေအပ်ပြီးသောသင်္ကန်းဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ (ဝါယာပေတိ)။

၆၄၀။ (ယော) စီဝရံ၊ သိဗ္ဗေတံ - ချုပ်ခြင်းငှာ၊ (သုတ္တံ ဝိညာပေတိ၊
တဿ-၏လည်းကောင်း၊) အာယောဂေ^၂-အာယောဂပတ်၌လည်းကောင်း၊
[ကာယဗန္ဓနေ-ခါးပန်းကြိုး၊အံသဗဒ္ဓကေ-ပခုံးလွယ်၊ ပတ္တတ္ထဝိကာယ-သပိတ်
အိတ်၊ ပရိသာဝနေ-ရေစစ်၊] ဉာတကာနံ-တို့၏၊ (သုတ္တံ ဝိညာပေန္တဿ-
၏ လည်းကောင်း၊) ပဝါရိတာနံ-တို့၏၊ (သုတ္တံ ဝိညာပေန္တဿ)၊ ပေ။

သုတ္တဝိညတ္တိသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ဆဋ္ဌံ။

၇-မဟာပေသကာရသိက္ခာပုဒ်

၆၄၁။ ပေ၊ ပဝါသံ-သားသမီး ဇနီးနှင့် ကင်း၍နေရာ အရပ်တစ်ပါးသို့၊
ဂစ္ဆန္တော-သွားစဉ်၊ (သွားခါနီး)၊ ပဇာပတိ-ဇနီးကို၊ ဧတဒဝေါစ၊ (ကိံ)၊
သုတ္တံ-ကို၊ ဓာရယိတွာ-ချိန်၍၊ အမုကဿ-ထို မည်သော၊ တန္တဝါယဿ-
အား၊ ဒေဟိ-ပေးလိုက်ပါ၊ စီဝရံ၊ ဝါယာပေတွာ-ရက်စေ၍၊ (ရက်ခိုင်းပြီး၍)
နိက္ခိပ - သိမ်းထားပါ၊ အာဂတော - ပြန်လာသည်၊ (သမာနော - သော်)၊

၁။ အာယောဂေ စသည်။ ။ ဌ-၌ နိမိတ် အနက်ဝယ် သတ္တမိဟု ဖွင့်၏၊ ထို
အလို “အာယောဂေ-အာယောဂပတ်ကြောင့်၊ ဝါ-အတွက်၊ သုတ္တံ ဝိညာပေန္တဿ” ဟု
ပေးပါ၊ “ကာယဗန္ဓနေ” စသည်၌လည်း နည်းတူပင်။

အယျံ ဥပနန္တံ-ကို၊ စီဝရေန-ဖြင့်၊ အတ္တဒေသာမိ-ဖုံးလွမ်းမည်၊ (လူမည်)၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ [အမှား- အသောသိခေါ် စသည်တို့၏ အနက်ကို စာပိုဒ်နံပါတ် (၅၇၇)၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

အာဂုသော-ဒါယကာ၊ ဣဒံ စီဝရံ-ကို၊ မံ-ကို၊ ဥဒ္ဓိဿ-ရည်စူး၍၊ ဝိယျတိ-ရက်အပ်၏၊ အာယတဉ္စ-အလျားရှည်သည်ကိုလည်း၊ (အလျားရှည် အောင်လည်း)၊ ကရောဟိ-ပြုပါ၊ ဝိတ္ထတဉ္စ-အနံပြန်သည်ကိုလည်း၊ (အနံ ပြန်အောင်လည်း)၊ (ကရောဟိ)၊ အပ္ပိတဉ္စ-ပိတ်ပိတ်သဲသဲ တစ်ခဲနက်ကိုလည်း၊ (ကရောဟိ)၊ သုဝိတဉ္စ-ကောင်းစွာအညီ ရက်အပ်သည်ကိုလည်း၊ (ကရောဟိ)၊ သုပုဝါယိတဉ္စ-ကောင်းစွာအညီ ဖြန့်အပ်သည်ကိုလည်း၊ (ကရောဟိ)၊ သုဝိ လေခိတဉ္စ-ကောင်းစွာမှန်မှန် နယ်ဖြင့်ကန်အပ်သည်ကိုလည်း၊ (ကရောဟိ)၊ သုဝိတစ္ဆိတဉ္စ-ကောင်းစွာဘီးဖြင့် ဖြီးအပ်သည်ကိုလည်း၊ (ကရောဟိ)၊ ဣတိ- ဤသို့ပြောပြီ။ [ကရောဟိကို ပုဒ်တိုင်း လိုက်ပေးပါ။]

ဘန္တေ၊ ပေ၊ အဒံသု - ပေးကြပါကုန်ပြီ၊ (ကိံ - အဘယ်သို့ပြော၍ ပေး ကြသနည်း)၊ ဣမိနာ သုတ္တေန-ဖြင့်၊ စီဝရံ-ကို၊ ဝိနာဟိ-ရက်ပါ၊ ဣတိ- ဤသို့ပြော၍ပေးပါကုန်ပြီ၊ ဘန္တေ၊ အာယတံဝါ-အလျားရှည်သည်ကိုလည်း ကောင်း၊ ဝိတ္ထတံ ဝါ၊ အပ္ပိတံ ဝါ-ကိုလည်းကောင်း၊ ကာတံ န သက္ကာ-မစွမ်း နိုင်ပါ၊ (မတတ်နိုင်ပါ)၊ ဘန္တေ၊ သုဝိတဉ္စ-ကိုလည်း ကောင်း၊ ပေ၊ ကာတံ၊ သက္ကာစ-စွမ်းနိုင်ပါ၏၊ (တတ်နိုင်ပါ၏)၊ ပေ၊ ဣဃံ-တိုက်တွန်းပါ၏၊ ပေ၊ တေန သုတ္တေန-ထို ချည်ဖြင့်၊ (ထို လိုသောချည်ဖြင့်)၊ ပဋိပဒ္ဓံ-အနှောင် အဖွဲ့သည်၊ ဝါ-ကြောင့်ကြသည်၊ န ဘဝိဿတိ-ဖြစ်ရလိမ့်မည် မဟုတ်ပါ၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ။

ယထာဘတံ-အကြင် အကြင်ဆောင်ယူအပ်ပြီးသော၊ သုတ္တံ-ကို၊ တန္တေ - ရက်ကန်းစင်၍၊ ဥပနေတွာ - ကပ်ဆောင်၍၊ (ရက်ကန်းစင်၍ဖြန့်၍) ။ပေ။ တံ-ကို၊ မယာ၊ ဝုတ္တော နနု-ပြောထားအပ်သည် မဟုတ်လော၊ ပေ၊ အပိစ- သို့ပါသော်လည်း၊ ပေ၊ ယတ္ထကံယေဝ-အကြင်မျှလောက်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ သုတ္တံ ပထမံ အဒါသိ၊ တတ္ထကံ၊ ပစ္စာ-နောက်အခါ၌၊ (နောက်ထပ်)၊ အဒါသိ-ပေးလိုက်ပြီ၊ ပေ၊ တံ စီဝရံ-ကို၊ ဝိတံ-ရက်အပ်ပြီလား။ ပေ၊ အယျ၊ အာမ-ပါ၊ တံ စီဝရံ-ကို၊ ဝိတံ-ပါပြီ၊ ပေ၊ ကထံဟိ-ကြောင့်၊ အယျော ဥပနန္တော-သည်၊ မယာ-ငါက၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ အပ္ပဝါရိတော-မပင့်ဖိတ်အပ်ပါဘဲ၊ တန္တေ ဝါယေ-ထိုသို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ-၍၊ စီဝရေ-၌၊ ဝိကပ္ပံ-ထူးအောင် စီမံခြင်း သို့၊ အာပဋိဿတိ နာမ-ရောက်ရသနည်း၊ (ရောက်ရပါလိမ့်)၊ ပေ။

အညာတကော-ဆွေမျိုးမတော်သူသည်။ အညာတကဿ-၏။ ပတိရူပံဝါ-
 သင့်လျော်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ အပ္ပတိရူပံဝါ-မသင့်လျော်သည်ကိုလည်း
 ကောင်း၊ သန္တံဝါ-ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ အသန္တံဝါ-မရှိသည်ကိုလည်း
 ကောင်း၊ န ဇာနာတိ-မသိနိုင်၊ ပေ၊ တတ္ထ-ထိုသို့ဖြစ်လာပါလျက်၊ (တစ်နည်း)၊
 တံ ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတော-ပါဘဲ၊ အညာတကဿ-သော၊ တတ္ထ ဂဟပတိဿ-
 ထို (ကဲ့သို့သော) အိမ်ရှင်၏၊ (စီဝရေ-၌စပ်)၊ ပေ။

၆၄၂။ ပါတိမောက် နိဿယအတိုင်းပေးပါ။

၆၄၃။ ပေ၊ မယံပိ၊ အာယသ္မန္တာနံ-အရှင်တို့အား၊ ကိဉ္စိမတ္တံ-ပစ္စည်း
 တစ်စုံတစ်ရာမျှကို၊ အပ္ပေဝနာမ အနုပဒဇ္ဇေယျာမ-နောက်ထပ်ပေးနိုင်ကုန်တန်
 ရာပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ (အာပဇ္ဇေယျ-အံ)၊ ပေ၊ ဓမ္မံ-ကိုလည်း၊
 ဘဏတိ-ဟောအံ၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ဝစနေန-စကားဖြင့်၊ ပေ။

၆၄၅။ ပေ၊ (ယော-သည်)၊ မဟန္တံ-များသော အဖိုးရှိသော သင်္ကန်းကို၊
 ဝါယာပေတုကာမဿ-ရက်စေလိုသူ (အညာတကဂဟပတိ) အား၊ အပ္ပန္တံ-
 နည်းသော အဖိုးရှိသော သင်္ကန်းကို၊ ဝါယာပေတိ၊ (တဿ)။

မဟာပေသကာရသိက္ခာပဒံ နိဠိတံ သတ္တမံ။

၈-အစ္စကစိဝရသိက္ခာပုဒ်

၆၄၆။ မဟာမတ္တာ-အမတ်ကြီးသည်၊ ပေ၊ ဒူတံ-တမန်ကို၊ ပါဟေသိ-
 စေလွှတ်ပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ မှာ၍ စေလွှတ်သနည်း)၊ ဘဒန္တာ-
 အရှင်မြတ်တို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တု-ကြွလာတော်မူကြပါကုန်၊ ဝဿာဝါသိကံ-
 ဝါဆိုသင်္ကန်းကို၊ [မိုးအခါ၌ နေခြင်းရှိသော ရဟန်းအား လှူအပ်သောသင်္ကန်း၊
 ဝါ- မိုးလပတ်လုံး နေခြင်းရှိသော ရဟန်းအား လှူအပ်သော သင်္ကန်းဟု
 သဒ္ဒတ္ထ၊] ဒဿာမိ - လှူပါမည်၊ ဣတိ - ဤသို့မှာ၍ စေလွှတ်၏၊ ဘိက္ခု။
 ဝဿံ-ကို၊ ပုဋ္ဌာနံ-နေပြီးသော ရဟန်းတို့အား၊ (ဝါကျွတ်ပြီးသော ရဟန်း
 တို့အား)၊ ဘဂဝတာ- သည်၊ ဝဿာဝါသိကံ-ကို၊ အနုညာတံ-အပ်ပြီ၊
 ဣတိ-ဤသို့ထင်၍၊ ပေ၊ နာဂမံသု-မသွားကြကုန်၊ ပေ၊ မယာ - သည်၊
 ဒူတေ-ကို၊ ပဟိတေ-စေလွှတ်အပ်ပါလျက်၊ နာ ဂစ္ဆိဿန္တိနာမ-မကြွလာ
 ကြရသနည်း၊ ဟိ-ကြွလာသင့်၏၊ အဟံ၊ သေနာယ-စစ်တပ်ဖြင့်၊ ဂစ္ဆာမိ-

၁။ အနုညာတန္တိ။ ။ ဤ၌ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သီးခြား ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော သိက္ခာ
 ပုဒ်မရှိ၊ ရဟန်းများက အထင်ဖြင့် ပြောခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်။ “ဝဿာဝါသိကံ” ကို
 ဗုဒ္ဓလက်ထက်က ဝါကျွတ်မှ လှူလေ့ရှိကြဟန်တူ၏။ ယခုခေတ်ကား ဝါမဆိုခင် လှူတတ်
 ကြသည်။

လိုက်သွားရမည်။ ဇီဝိတံ-အသက်ကို၊ (အသက်ရှင်ခြင်းကို)၊ ဒုဇ္ဇာနံ-ခဲယဉ်းစွာ သိအပ်၏။ ဝါ-သိနိုင်ခဲ့၏။ မရဏံ-သေခြင်းကို၊ ဒုဇ္ဇာနံ-၏။ ပေ၊ အစ္စကစီဝရ- အလျင်အမြန်ဖြစ်စေအပ်(လှူအပ်)သော သင်္ကန်းကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ-ခံယူ၍၊ နိက္ခိပိတုံ-သိမ်းထားခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ။

၆၄၇။ [စာပိုဒ်နံပါတ် ၄၉၈-ကို နည်းမှီပေးပါ။]

စီဝရကာလသမယံ-သင်္ကန်းကာလသမယကို၊ အတိက္ကာမေန္တိ-ကျော်လွန် စေကုန်၏။ ပေ၊ ယထာနိက္ခိတ္တံ-အကြင် အကြင်ထားအပ်ပုံကို၊ အာရောစေသုံ။

၆၄၈။ ပါတိမောက် နိဿယအတိုင်းပေးပါ။

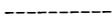
၆၄၉။ ဒသဟာနာဂတန္တိ-ကား၊ ဒသာဟာနာဂတာယ - ဆယ်ရက်ဖြင့် မရောက်လာသေးသော၊ ပဝါရဏာယ-ပဝါရဏာနေ့၌၊ ကတ္တိကာ- ကြတ္တိကာ- နက္ခတ်နှင့်စန်းယှဉ်သော၊ ပဝါရဏာ-ပထမပဝါရဏာနေ့ကို၊ ကတ္တိက တေမာ သိကပုဏ္ဏမန္တိ-ဟူ၍၊ (ကြတ္တိကာနက္ခတ်နှင့်ယှဉ်သော မိုးသုံးလအဆုံး သီတင်း ကျွတ် လပြည့်နေ့ဟူ၍)၊ ဝုစ္စတိ။

အစ္စကစီဝရံ နာမ-မည်သည်၊ သေနာယဝါ-ဖြင့် သော်လည်း၊ ဂန္တုကာမော- သွားလိုသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဂတ္တိနီဝါ-ကိုယ်ဝန်ရှိသည်သော်လည်း၊ ဟောတိ၊ အသဒ္ဓဿဝါ - သဒ္ဓါမရှိသူ၏လည်း၊ ဝါ-မှာလည်း၊ သဒ္ဓါ-သည်၊ ဥပ္ပနာ- ဖြစ်လာသည်၊ ဟောတိ၊ အပ္ပသန္နဿဝါ-သာသနာတော်၌မကြည်ညိုသူ၏လည်း၊ ဝါ-မှာလည်း၊ ပသာဒေါ-ကြည်ညိုခြင်းသည်၊ ပေ၊ ဒဿာမိ၊ ဣတိ- ဤသို့၊ စေလွှတ်အံ့၊ ဧတံ-ဤသို့၊ (လှူအပ်သော) သင်္ကန်းသည်၊ အစ္စက စီဝရံနာမ-မည်၏။ ပေ၊ သညာဏံ-အမှတ်အသား ကို၊ ကတွာ၊ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ- သိမ်းထားထိုက်၏။ ပေ။

ဝဿာနဿ-မိုးဥတု၏၊ ပစ္ဆိမံ-နောက်ဆုံးဖြစ်သော၊ ဒိဝသံ-ကို၊ ပေ၊ ကထိနုဒ္ဓါရဒိဝသံ-ကထိန်နုတ်ရာနေ့ကို၊ ပေ၊ အတိက္ကာမိတံ-ကျော်လွန်စေ အပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပေ။

၆၅၀။ အစ္စကစီဝရေ-အစ္စကသင်္ကန်း၌၊ ပေ၊ အနစ္စကစီဝရသညိ- အစ္စကသင်္ကန်းမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည် (ဖြစ်၍)၊ ပေ၊ အနစ္စကစီဝရေ- အစ္စကသင်္ကန်းမဟုတ်သော သင်္ကန်း၌၊ (အစ္စကသင်္ကန်းနှင့်တူသော သင်္ကန်း ၌)၊ ပေ။

အစ္စကစီဝရသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ အဋ္ဌမံ။

၉-သာသင်္ဂါသိက္ခာပုဒ်

၆၅၂။ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဝုဋ္ဌဝဿာ^၁-မိုးလပတ်လုံးနေပြီး ကုန်သည်၊ တစ်နည်း၊ ဝုဋ္ဌဝဿာ-နေအပ်ပြီးသောဝါရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)အာရညကေသု-တောရဖြစ်ကုန်သော၊ သေနာသနေသု-ကျောင်းတို့၌၊ ဝိဟရန္တိ၊ ကတ္တိကစောရာ-တန်ဆောင်မှန်းလသူခိုးတို့သည်၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ လဒ္ဓလာဘာ - ရအပ်သော လာဘ်ရှိကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ပရိပါတေန္တိ^၂-ထိတ်လန့်စေကြကုန်၏၊ ဝါ-နှိပ်စက်ကြကုန်၏၊ ပေ၊ သေနာသနေသု-တို့၌၊ ဝိဟရန္တေ န-နေသော ရဟန်းသည်၊ တိဏ္ဍိ-သုံးထည်ကုန်သော၊ စိဝရာနံ-တို့တွင်၊ အညတရံ-တစ် ထည်ထည်သော၊ စိဝရံ-ကို၊ အန္တရယရေ-ရွာတွင်း၌၊ နိက္ခိပိတုံ-ထားခြင်းငှာ၊ ပေ။

အတိရေကဆာရတ္တံ-ခြောက်ညဉ့်ထက် ပိုလွန်သောရက်ပတ်လုံး၊ ဝိပုဝသန္တိ-ကင်း၍နေကြကုန်၏၊ တာနိ၊ စိဝရာနိ-တို့သည်၊ နဿန္တိပိ-ပျောက်လည်း ပျောက်ကုန်၏၊ ဝိနဿန္တိပိ-ပျက်စီးလည်း ပျက်စီးကုန်၏၊ ဒယန္တိပိ-မီးလည်း လောင်အပ်ကုန်၏၊ ဥန္တုရေဟိပိ-ကြွက်တို့သည်လည်း၊ ခန္တိ-ကိုက်အပ်ကုန်၏၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဒုစ္စောဠာ-အားနည်းသော သင်္ကန်းရှိကုန်သည်၊ ဝါ-ဖောက်ပြန်သော သင်္ကန်းရှိကုန်သည်၊ လူစစ်ဝရာ-ခေါင်းပါးသော သင်္ကန်း ရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပေ။

၆၅၃။ ပါတိမောက် နိဿယအတိုင်းပေးပါ။

၆၅၄။ ဥပဝဿန္တိ-ကား၊ ဝုဋ္ဌဝဿာနံ-မိုးလပတ်လုံး နေပြီးသော ရဟန်းတို့တွင်၊ [ဝုဋ္ဌဝဿာနန္တိ စ နိဒ္ဒါရဏေ သာမိဝစနံ-ဝိမတိ]၊ (ဘိက္ခု သေနာသနေသု ဝိဟရန္တော-၌စပ်)၊ [“ဥပဝဿ” ပုဒ်ကိုမူ “ဥပဝဿ- ဝါသို့လည်းကပ် မကြိုးပြတ်အောင် နေလတ်ပြီး၍”ဟု ပေးပါ]။

ကတ္တိကစာတုမာသိနိ-ကြတ္တိကာနက္ခတ်နှင့်ယှဉ်သော မိုးလေးလ အဆုံး တန်ဆောင်မှန်းလပြည့်နေ့ကို၊ ကတ္တိကပုဏ္ဏမန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ယာနိ ခေါ ပန၊ ပေ၊ သေနာသနာနိတိ (ဧတ္ထ)-ဟူသော ဤပါဌ်၌၊ အာရညံ-တောရဖြစ် သော၊ သေနာသနံ နာမ-မည်သည်၊ ပဉ္စဓနသတိကံ-လေးအပြန် ငါးရာရှိသော၊

၁။ ဝုဋ္ဌဝဿာ။ ။ ဒါဠ၊ ၁။ ၂၁၅-၌ “စတုမာသံ ဝုတ္တဝဿဿာပိ ဘဂဝတော”ဟု “ဝဿ” အပြင် “စတုမာသံ”ဟု အစွန္နသံယောဂ တစ်ပိုဒ်အပို သုံးစွဲပုံကို ကြည့်၍ “ဝုဋ္ဌဝဿ”ကို ဗဟုဗွိဟိသမာသံ တစ်နည်းပေးပါသည်။

၂။ ပရိပါတေန္တိ။ ။ “ပရိပါတေန္တိ” ၏ “သဒ္ဓတ္တမာ” လဲကျစေကြ၊ ထွက်ပြေး စေကြ”ဟု ဖြစ်၏၊ ရဟန်းများကြောက်၍ ဟိုဟိုဒီဒီ ထွက်ပြေးရလောက်အောင် သူခိုး တွေက ခိုးယူနှိပ်စက်ကြသည်-ဟု ဆိုလိုသည်၊ ထို့ကြောင့် “နှိပ်စက်ကြကုန်၏”ဟု အချုပ်မှတ်ပါ။

ပစ္စိမံ-နောက်ဆုံးဖြစ်သော ကျောင်းတည်း၊ [အနည်းဆုံး လေးအပြန် ငါးရာ ဝေးမှ အာရညကသေနာသန မည်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။]

သာသကံ နာမ-မည်သည်။ အာရာမေ-၌၊ အာရာမူပစာရေ-အာရာမံ၏ ဥပစာ၌၊ စောရာနံ-သူခိုးဓားပြတို့၏၊ နိဝိဋ္ဌောကာသော-သက်ဝင်ရာအရပ်ကို၊ ဒိဿတိ-တွေ့မြင်အပ်၏၊ ဘုတ္တောကာသော-စားအပ်ရာအရပ်ကို၊ [ဋီတော ကာသော-ရပ်ရာအရပ်၊ နိသိန္နောကာသော-ထိုင်ရာအရပ်၊ နိပန္နောကာသော- လဲလျောင်းရာ (အိပ်ရာ) အရပ်၊] [တစ်နည်း၊ (ယသ္မိံ သေနာသနေ)-၌၊ အာရာမေ-၌၊ အာရာမူပစာရေ-၌၊ ပေ၊ ဒိဿတိ၊ ဧတံ-ဤကျောင်းသည်၊ သာသကံ နာမ-မည်၏၊ ဤသို့လည်း ပေးနိုင်၏၊] ပေ။

စောရေဟိ-တို့သည်၊ မနုဿာ-တို့ကို၊ ဟတာ-သတ်ထားအပ်သည်တို့ကို၊ ဒိဿန္တိ-မြင်တွေ့အပ်ကုန်၏၊ [ဝိလုတ္တာ-လူယက်အပ်ကုန်သည်တို့ကို၊ အာကော ဋီတာ-ရိုက်နှက်အပ်ကုန်သည်တို့ကို၊] ပေ။

သမန္တာ-ကျောင်း၏ အနီးပတ်ဝန်းကျင်မှ၊ ဂေါစရဂါမေ-ဆွမ်းခံရွာ၌၊ ပေ၊ ပစ္စယော-အကြောင်းသည်၊ သိယာ-ရှိရာ၏၊ ကရဏိယံ-ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်၊ သိယာ၊ ပေ၊ (ယာ) ဆာရတ္ထပရမတာ-အကြင် ခြောက်ညဉ့်အလွန် အပိုင်းအခြား ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်၊ (အတ္ထိ၊ တံ-ထိုခြောက်ညဉ့်အလွန် အပိုင်းအခြား ရှိသော ကာလပတ်လုံး၊) ဝိပွဝသိတဗ္ဗံ-ကင်း၍ နေရာ၏၊ ပေ၊ ဝိပွဝဋ္ဌံ- ကင်း၍ နေအပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပေ။

၆၅၅။ အတိရေကဆာရထွေ-ခြောက်ညဉ့်ထက် ပိုလွန်သော ညဉ့်၌၊ အတိရေကသညီ-ပိုလွန်၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဘိက္ခုသမ္ပတိယာ-ဂိလာန ရဟန်းအား ပေးအပ်သော သမ္ပတိကို၊ အညတြ-ကြဉ်ထား၍၊ ဝိပွဝသတိ- ကင်း၍နေအံ့၊ ပေ။

၆၅၆။ ပေ၊ ဂါမသီမံ-ဂါမသိမ်သို့၊ ဩက္ကမိတွာ-သက်ရောက်၍၊ ပေ။
သာသကံသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ နဝမံ။

၁၀-ပရိဏတသိက္ခာပုဒ်

၆၅၇။ ပူဂဿ-ကောင်းမှုပြုသော အသင်း၏၊ ဝါ-သည်၊ သံဃဿ-၏ (အတွက်)၊ သံစီဝရတတ္ထံ-သင်္ကန်းနှင့်တကွဖြစ်သော ဆွမ်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ ပဋိယတ္ထံ-စီစဉ်ထားအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ရည်ရွယ်၍ စီစဉ် ထားအပ်သနည်း)၊ ဘောဇေတွာ-ဆွမ်းကပ်၍၊ [“စားစေ၍”ဟု သဒ္ဒတ္ထ ဖြစ်၏]၊ စီဝရေန-ဖြင့်၊ အစ္ဆာဒေဿာမ-ကုန်စို့၊ ဣတိ-ဤသို့ ရည်ရွယ်၍ စီစဉ် ထားအပ်၏၊ ပေ၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဝါ-တို့သည်၊ သံဃဿ-၏(အတွက်)၊

အနဝသံ-နှစ်စဉ်နှစ်စဉ်၊ သစီဝရဘိက္ခာ-သင်္ကန်းနှင့်တကွဖြစ်သောဆွမ်းကို၊ ပညတ္တာ-ဝတ်တည်ထားအပ်ပါပြီ၊ (ပညတ်ထားအပ်ပါပြီ)၊ ပေ၊ သံဃဿ-အား၊ ဒါယကာ-လှူမည့် သူတို့သည်၊ ဗဟူ-များကုန်၏၊ သံဃဿ-အား၊ ဘတ္တာ-ဆည်းကပ်မည့်သူတို့သည်၊ ပေ၊ တုမေ-တို့ကို၊ နိဿာယ-မှီ၍၊ တုမေ-တို့ကို၊ သမ္ပဿန္တာ-မြော်ကုန်လျက်၊ ပေ၊ န ဒဿထ-အကယ်၍ မလှူကုန်အံ့၊ အထ-ထိုသို့၊ ဖြစ်လျှင်၊ ကော-အဘယ်သူသည်၊ အမှာကံ-တို့အား၊ ဒဿတိ-လှူလိမ့်မည်နည်း၊ (လှူမှာလဲ)၊ ပေ။

နိဗ္ဗိဇ္ဈိယမာနော-စကားဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ယထာပဋိယတ္တံ-အကြင်အကြင် စီစဉ်အပ်ပြီးသော၊ စီဝရံ-ကို၊ ပေ၊ ဘတ္ထေန-ဖြင့်၊ ပရိဝိသိ-ပြုစုလုပ်ကျွေးပြီး၊ ပေ၊ ဩဏောဇေထ-လှူကြကုန်လော၊ ပေ၊ အတ္တနော-မိမိ(အထံသို့)၊ ပရိဏာမေသု-ညွတ်စေကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဇာနံ-သိကုန်လျက်၊ [ဗဟုဝစန] သံဃိကံ-သံဃဥစ္စာဖြစ်သော၊ ပရိဏတံ-သံဃာသို့ညွတ်ပြီးသော၊ [တစ်နည်း-“ညွတ်စေအပ်ပြီးသော”ဟု ယောဇနာ ဖွင့်၏] လာဘံ-လာဘ်ကို၊ ပေ။

၆၅၈။ ပါတိမောက် နိဿယ အတိုင်းပေးပါ။

၆၅၉။ သံဃဿ-အား၊ ဒိန္နံ-အပ်သည်၊ ပရိစ္စတ္တံ-စွန့်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဒဿာမ-လှူကြမည်၊ ကရိဿာမ-ပြုလုပ်ကြမည်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝါစာ-စကားသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဘိန္နာ-မြွက်ဆိုအပ်သည်၊ ဟောတိ။

၆၆၀။ ပရိဏတေ- သံဃာအား ညွတ်စေပြီးသော လာဘ်၌၊ ပရိဏတ သညိ-သံဃာအားညွတ်ပြီးဟု အမှတ်ရှိသည် (ဖြစ်၍)၊ ပေ။

၆၆၁။ ကတ္ထ-အဘယ်အရပ်၌၊ ဒေမ-လှူကြရပါမည်နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆိယမာနော-မေးအပ်သော်၊ ယတ္ထ-အကြင်အရပ်၌၊ (နေရာ၌)၊ တုမှာကံ-တို့၏၊ ဒေယျမမ္မော-လှူထိုက်သော သဘောရှိသောပစ္စည်းသည်၊ ပရိဘောဂံဝါ-သုံးစွဲခြင်းကို သော်လည်း၊ လဘောယျ-ရရာ၏၊ ပဋိသင်္ခါရံ-ပြုပြင်ခြင်းကိုသော် လည်း၊ လဘောယျ၊ စိရဋ္ဌိတိကောဝါ-ကြာမြင့်စွာတည်ခြင်းရှိသည်သော်လည်း၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏ [တတ္ထ ဒေထ-၌စပ်] ပန-သို့မဟုတ်၊ ယတ္ထဝါ-၌လည်း၊ တုမှာကံ၊ စိတ္တံ-သည်၊ ပသီဒတိ-ကြည်လင်၏၊ (ကြည်ညို၏)၊ တတ္ထ-၌၊ ဒေထ-လှူကြပါ၊ ဣတိ-သို့၊ ဘဏတိ-ပြော၏၊ (တဿ-ထိုရဟန်း၏ လည်းကောင်း)၊ ပေ။

ပရိဏတသိက္ခာပဒံ နိဋ္ဌိတံ ဒသမံ။
ပတ္တဝဂ္ဂေါ တတိယော။

တသုဒ္ဓါနဋ္ဌိ။ ။တဿ-ထိုပတ္တဝဂ်၏၊ ဥဒ္ဓါနံ-ကား၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ ပတ္တာနိစ-ပတ္တသိက္ခာပုဒ်တို့၊ ဘေသဇ္ဇံ-ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်၊ ဝဿိကာ-ဝဿိကာသင်္ဃီကသိက္ခာပုဒ်၊ ပဉ္စမံ-ငါးခုမြောက်ဖြစ်သော၊ ဒါနံ-သာမံစီဝရဒါနသိက္ခာပုဒ်၊ (“ပေးပြီးမှ ပြန်လှသော စီဝရအစ္ဆန္ဒနသိက္ခာပုဒ်”ကို ဆိုသည်)၊ သာမံ-သာမံ သုတ္တဝိညတ္တိသိက္ခာပုဒ်၊ ဝါယာပနံ-ရက်ကန်းတို့ကို ရက်စေသော (မဟာပေသကာရ) သိက္ခာပုဒ်၊ အစ္စေကော-အစ္စေကစီဝရသိက္ခာပုဒ်၊ သာသင်္ဂံ-သာသင်္ဂံသိက္ခာပုဒ်၊ သံဃိကေနစ-သံဃိကသင်္ဂန်းကို ညွတ်စေသော (ပရိဏတ) သိက္ခာပုဒ်၊ ဣတိ-တသုဒ္ဓါန အပြီးတည်း။

၆၆၂။ ပါတိမောက် နိဿယံ အတိုင်းပေးပါ။

နိသဂ္ဂိယကဏ္ဍံ-နိသဂ္ဂိအခန်းသည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပြီ။

ပါရာဇိကဏ်ပါဠိတော် နိဿယသစ် ပြီးပြီ။

၁၃၄၈-ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၂ ရက်၊
(၂၃-၇-၈၆) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့